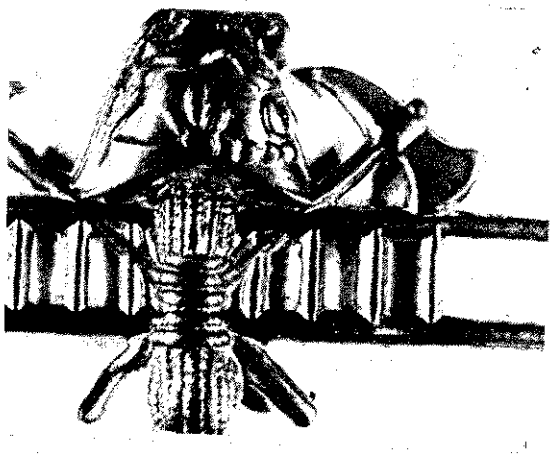

A BM Tüzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXIX. évf. 1. sz. 1977. január

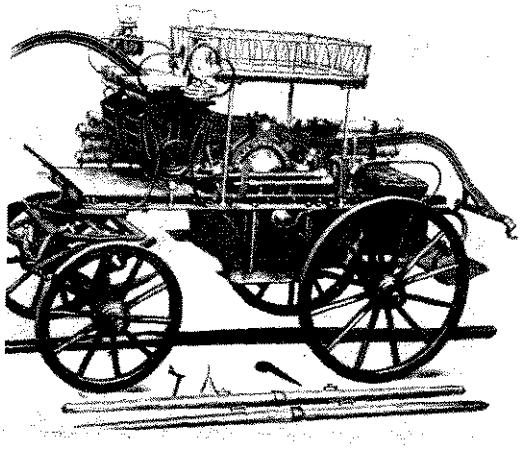

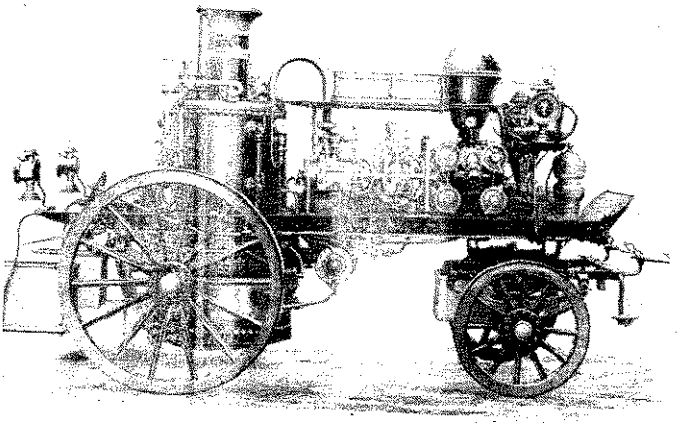

JUBILEUM. Bensőséges ünnepség keretében emlékezett meg November 27-én Felsőmocsolád [illegible] község önkéntes tűzoltó-egyesület alapításának 75. évfordulójáról.

A [illegible] házban rendezett jubileumi ünnepségen Horváth László, a községi tanács elnöke köszöntötte az egyesület népes vendégeit és a meghívottakat, majd Poth Ferenc [illegible] tű. szds., parancsnok méltatta az elmúlt háromnegyed század jelentősebb eseményeit, kiemelve az utóbbi három évtizedben elért fejlődést.

Az esemény alkalmából átadták az országos parancsnokság által adományozott díszserleget és emlékező oklevelet, és a kiemelkedő munkát végzettek közül számosan részesültek kitüntetésben, elismerésben.

A versenyeredményeiről országosan is jól ismert és az utánpótlás nevelésében is kiemelkedő érdemeket szerzett önkéntestűzoltó-közösség rendezvénye, a községi tanács által adományozott csapatzászló átadása után, az általános iskolások kedves műsorával zárult

NYUGDÍJAS-TALÁLKOZÓ. A BM Tűzoltótiszt-képző Iskola pártszervezete és szakmai vezetése a közelmúltban nyugdíjas-találkozóra hívta meg az iskolából nyugállományba vonult egykori munkatársakat. A bensőséges ünnepség színhelye az újjáépített Tas vezér utcai iskola volt. Dr. Bendő Mihály tű. alez., iskolaparancsnok tájékoztatta a megjelenteket az iskola életében történt változásokról. Ezután közösen megtekintették az újjáépült iskola helyiségeit

TÉLAPÓ-ÜNNEPSÉG. A szolnoki városi és járási tűzoltó-parancsnokság KISZ-szervezete Télapó-ünnepséget rendezett a megyei és a szolnoki parancsnokság állományában szolgálatot teljesítő tűzoltók gyermekei részére. A megjelent csaknem 100 gyermek hívogató énekére Pálfi Sándor tű. ftőrm., mint veterán „Télapó" köszöntötte őket, majd az Abonyi úti általános iskola „Kincskereső Kisdobos" raja műsorán és a Télapó által hozott színes mesefilmeken szórakoztak. Az ünnepség az ajándékcsomagok szétosztásával és közös énekléssel zárult

Minden kedves olvasónknak
eredményekben gazdag
boldog új évet kíván a

LEVÉLÁTADÁS. A BM Tűzoltótiszt-képző Iskolán december 10-én nsőséges ünnepség keretében adta át Nagy Sándor, az Ut-ő Gárda országos parancsnoka azt az oklevelet, valamint tárgy-almakat és emlékplaketteket, melyeket Szűcs Istvánné, a agyar Úttörők Szövetsége főtitkára adományozott az iskolának a ju-eumi úttörő-honvédelmi táborozás, valamint az úttörő-tűzoltók or-igos versenyének megrendezésében való sikeres közreműködésért. iskoláról 17. hallgató két héten át vett részt a zánkai rendezvény ikészítésében és lebonyolításában. Képeinken: dr. Bendő Mi-ály tű. alez., iskolaparancsnok üdvözli a résztvevőket, és átveszi agy Sándortól az oklevelet; a közreműködők egy csoportja

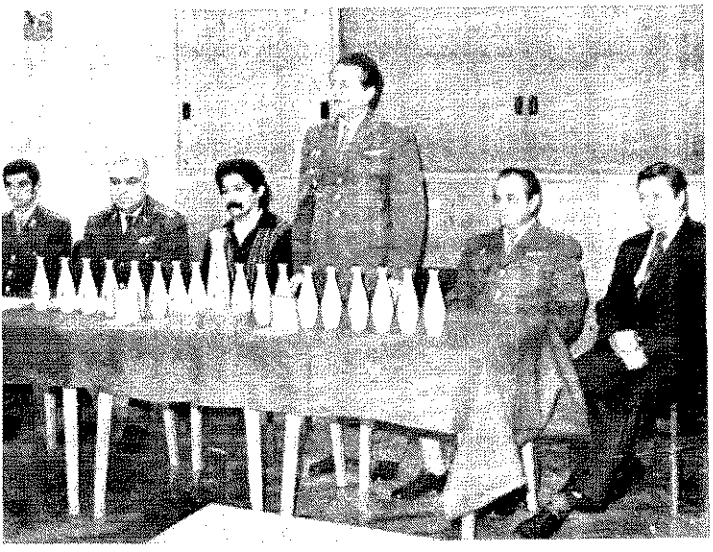

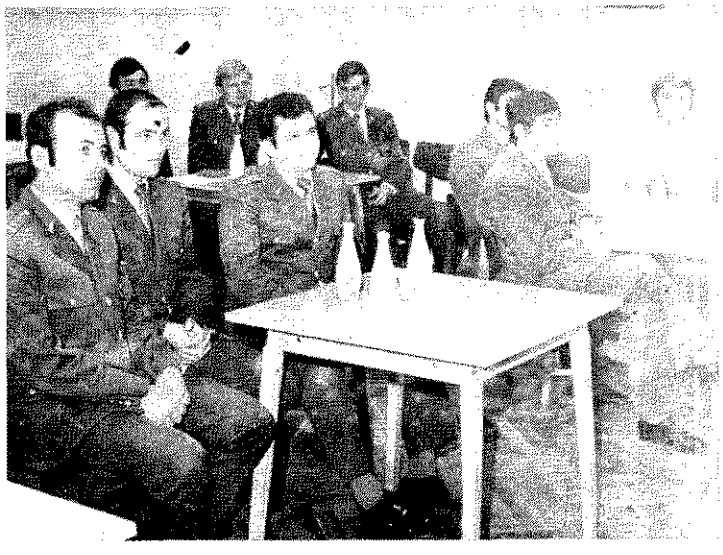

Az köszöntő

ELVTÁRSAK!

Eredményekben gazdag évet zártunk. A világban tovább növekedtek a szocializmus, a haladás és a béke erői. Erősödtek a szocializmus pozíciói. Belpolitikai életünk kiegyensúlyozottan fejlődött. Pártunk XI. kongresszusának határozatai végrehajtásán dolgozó népünk szorgalmasan munkálkodott.

Elért eredményeink meghatározó tényezője a Szovjetunió és a testvéri szocialista országok békepolitikája által jelentősen befolyásolt nemzetközi erőviszonyok kedvező alakulása, a pártunk töretlen politikáján alapuló szilárd belpolitikai helyzet, az életszínvonal emelkedése, a szociális ellátottság és a közművelődés területén elért sikerek.

Dolgozó népünkkel együtt a Belügyminisztérium személyi állománya is becsületes munkával állt helyt az 1976-os évben. A BM szervei — pártunk iránymutatása alapján — a társadalmi és az igazságügyi szervekkel, a fegyveres testületekkel, az önkéntes segítőkkel szorosan együttműködve, a lakosság széles tömegeire támaszkodva megfelelően oldották meg feladataikat.

A személyi állomány döntő többsége az elmúlt évben is tanújelét adta, hogy pártunk, munkásosztályunk, dolgozó népünk ügyének őszinte szolgálata vezeti. Ez a szolgálat hozzájárult ahhoz, hogy hazánkban az állam- és közbiztonság tovább szilárdult.

Személyi állományunk örömmel vette tudomásul a Minisztertanács elismerését, amely szerint a Belügyminisztérium és valamennyi szerve — más állami szervekkel és a társadalmi közreműködőkkel, az önkéntes segítőkkel együtt — törvényes és eredményes munkát fejtett ki az állam- és közbiztonság fenntartása, a törvényesség védelme, az államhatár őrizete, a tüzek és tűzkárok megelőzése, illetve csökkentése érdekében. A Minisztertanács megállapította, hogy hazánkban a közrend és a közbiztonság szilárd, s törvényes rend érvényesül.

Eredményeinkhez a feltételek jók voltak, amelyeket elsősorban a pártunk és kormányunk által világosan meghatározott követelmények és a Belügyminisztérium személyi állományáról való gondoskodáson keresztül éreztünk.

ELVTÁRSAK!

Az új évben továbbra is következetesen kell munkálkodnunk a pártunk XI. kongresszusának határozataiból adódó belügyi feladatok végrehajtásáért.

A fejlett szocialista társadalom építéséhez szükséges nyugodt körülmények fenntartása a Belügyminisztérium valamennyi szervének helytállása mellett más állami és társadalmi szervek aktív részvételét, a dolgozó tömegek cselekvő támogatását igényli, amelyre az új esztendőben is következetesen támaszkodnunk kell.

Az MSZMP XI. kongresszusa és a vezető pártszervek határozatainak végrehajtásához, ötéves tervünk célkitűzéseinek megvalósításához a belügyi szervek sajátos módon járulnak hozzá. Eredményeink megszilárdítása és továbbfejlesztése a személyi állomány erkölcsi-politikai tudatosságának erősödését, szakképzettségének növelését, odaadó hivatástudatát, fokozottabb munkafegyelmét követeli meg.

Az új év alkalmából a Belügyminisztérium személyi állományának, az önkéntes rendőröknek, az önkéntes határőröknek, az önkéntes tűzoltóknak és mindazoknak, akik elősegítik feladataink végrehajtását, kívánok további eredményes munkát, erőt, egészséget, magánéletükben sok boldogságot, és sikerekben gazdag új esztendőt.

BENKEI ANDRÁS
belügyminiszter

DECEMBER 10-ÉN ÉRTEKEZLET VOLT a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságon a megyei (fővárosi) tűzoltóparancsnokok és a központi állomány vezető beosztású munkatársainak részvételével.

Megjelent a rendezvényen és az elnökségben helyet foglalt *Benkei András* belügyminiszter, *Kőrösi György* rendőr vezérőrnagy, miniszterhelyettes, *Szekeres Márton*, az MSZMP BM-bizottságának titkára, valamint *dr. Szabó Károly*, az MSZMP BM 2-es pártbizottságának a titkára.

A részvevőket *Horváth Sándor* tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes üdvözölte, majd *dr. Farkas György* tűzoltó vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka tartott beszámolót.

Az országos parancsnok vázlatos áttekintést adott az állami tűzoltóság területi szerveinek tanácsi irányítás alá kerülése óta eltelt időszak főbb jellemzőiről — a BM Felügyeleti Osztálya vizsgálatának, illetve az ellenőrzések tapasztalatainak tükrében.

Elöljáróban összegezően állapította meg, hogy a Parancsnokság döntő többségében eredményesen teljesítette az irányítás megváltozott rendszerében a reá háruló feladatokat, s elismerésre méltónak értékelte azt a nagyfokú hivatástudattal párosult tevékenységet, amelyről a tűzoltóság személyi állománya tett tanúbizonyságot, hangsúlyozva, hogy elsősorban ennek tulajdonítható nem következett be jelentősebb visszaesés a népgazdaság tűzvédelmi helyzetében.

UTALT AZ ÚJ HELYZETBŐL ADÓDÓ megnövekedett szabályozási feladatokkal járó erőfeszítésekre, érzékeltetve a folyamat bonyolultságát s azokat a nehézségeket, amelyeket az irányításváltozás és jogszabályi rendezés egyidejűsége jelentett.

Érintette azokat a negatív jelenségeket, amelyek az átszervezés velejárójaként — kellő meg nem értés vagy éppen indokolatlan türelmetlenség formájában — jutottak kifejezésre, és átmenetileg csak tovább nehezítették a központi irányítás amúgy sem legkedvezőbb helyzetét.

A szabályozási tevékenységet elemezve az egységes gyakorlat kialakításának szükségességére és a folyamaton belüli megfelelő koordinálásra hívta fel a területi parancsnokok figyelmét, s egyúttal arra is nyomatékosan figyelmeztetett, hogy az egységes végrehajtás olyan követelmény, amelyet teljes következetességgel és minden szinten érvényesíteni kell.

A további eredményes munka nélkülözhetetlen feltételeként jelölte meg a realitásokra épülő komplex ellenőrzést, amely a tűzvédelmi tevékenység valamennyi területére kiterjed, s egyúttal annak fontosságát is aláhúzta, hogy mindez csak kellő felkészültség és széles körű, megbízható tájékozottság birtokában lehetséges.

Részletesen foglalkozott a tanácsi szervek irányító munkájával, s példákkal illusztrálva adott képet a tárgyalt időszakról és a jelenlegi helyzetről, kifejezésre juttatva azt a meggyőződését, hogy az irányítás kellő összehangoltsága módot nyújt a területi vezetés módszereiben még fellelhető eltérések megszüntetésére.

A TERÜLETI SZERVEK TŰZVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉT elemezve abban határozta meg a tennivalók fő lényegét, hogy a megelőzést tovább erősítve, egyúttal a hatósági munka színvonalának mércéjét is magasabbra kell állítani a súlyos tűzkárok elkerülése, ellensúlyozása és a nagyobb hatékonyság érdekében. Ennek egyik eszközeként a jogszabályok végrehajtásának kikényszerítését is megjelölte célravezető lehetőségként.

Elismeréssel szólt az önkéntes tűzoltóegyesületek munkásságáról, és egyik fontos tennivalóként az utánpótlásra hívta fel a területi irányító szervek és a parancsnokok figyelmét — az ifjúsági és az úttörőgárdaegységeket jelölve meg a realizálás bázisaként.

Úgyanígy eredményesnek ítélte meg a területi szervek tűzoltási és kárelhárítási tevékenységét, a tűzoltók magas fokú hivatástudattal és szakértelemmel párosult helytállását, kiemelve a kölcsönös segítségnyújtási kötelezettség következetes érvényesítésének jelentőségét, s ebben az összefüggésben is a közvetlen utasításadási jogosultság rendkívüli szerepét.

Befejezésként a kiképzési és továbbképzési, technikai fejlesztési és kutatási gondokról, elképzelésekről beszélt, majd néhány kiemelt feladat végrehajtását jelölte meg követelményként.

A TANÁCSKOZÁSON FELSZÓLAL BENKEI ANDRÁS belügyminiszter el[illegible] társ. Az értekezlet célját érintve megá[illegible] lapította, hogy lényegében egy olyan idő[illegible] szak kritikai áttekintéséről, lezárásáról va[illegible] szó, amely számos eredménye mellett n[illegible] hány negatív tendenciára is felhívta a f[illegible] gyelmünket. Elismerően nyilatkozott a te[illegible] tület tagjainak példás feladatteljesítésér[illegible] fegyelmezettségéről, s annak a meggyőz[illegible] désének adott kifejezést, hogy a tűzoltósá[illegible] az eddigiekhez hasonlóan, a jövőben is h[illegible] lyesen értékeli és hajtja végre a párt p[illegible] litikájából adódó feladatait.

A továbbiakban arra hívta fel a részv[illegible] vők figyelmét, hogy miután a tűzoltóság[illegible] háruló tevékenység egyet jelent a párt á[illegible] tal megfogalmazott és adott feladat telj[illegible] sítésével, a vezetők, elsősorban mint kom[illegible] munisták, másodsorban pedig mint p[illegible] rancsnokok kötelesek a kapott feladatok[illegible] helyesen értelmezni és legjobb tudásuk sz[illegible] rint maradéktalanul végrehajtani és végr[illegible] hajtatni.

A hazánkban végbement általános fejl[illegible] dés és az államéletben történt változás[illegible] részeként értékelte az állami tűzolt[illegible] ság szervezetét érintett intézkedéseke[illegible] a kapcsolatos új jogszabályokat, s han[illegible] súlyozta: „...az 1974. évi 17. sz. tv[illegible] az ország tűzvédelmét az állam- és kö[illegible] biztonság védelme és fenntartása k[illegible] rébe tartozó feladatként határozza me[illegible] és ennek megfelelően a tűz elle[illegible] védekezést mindenkor a közrend és a kö[illegible] biztonság szerves részének tekintettük [illegible] tekintjük, és ennek fontosságára hívom f[illegible] az elvtársak figyelmét. Ezért került sor a[illegible] ra, hogy a Belügyminisztérium vezetése [illegible] elmúlt időszak tapasztalatainak birtokáb[illegible] áttekintse a megváltozott irányítási ren[illegible] szer hatékonyságát, értékelje a tűzvédel[illegible] munka helyzetét, felmérje, melyik terül[illegible] ten vannak elmaradások, és ebből eredő[illegible] milyen intézkedéseket kell tenni a tová[illegible] előrelépés érdekében."

KIFEJEZTE A MINISZTÉRIUM ELI[illegible] MERÉSÉT az állami tűzoltóság tagjain[illegible] azért a fegyelmezett és önfeláldozó mu[illegible] káért, amelyet a tűz elleni védekezés é[illegible] dekében kifejtenek; külön is kiemelve a[illegible] a példamutató helytállást, amelyet a bud[illegible] foki gázrobbanásnál, az etilént szállí[illegible]

z országos parancsnok tartott beszámolót

A tanácskozáson felszólalt Benkei András belügyminiszter

ártalykocsi aszódi baleseténél és a győri kola tűzeseténél a mentési, oltási munálatokban tanúsítottak.

Felszólalása további részében — a XI. ongresszus meghatározta fokozódó kövelményekkel összhangban — a központi ányítás tökéletesítését, a központi szerek irányító munkájának összehangolását, rősítését emelte ki fontos feladatként. gyebek között aláhúzta, hogy ez az állami izoltóság tekintetében is elsődleges felaat, majd kijelentette: „Mindenekelőtt lapvető fontosságú feladat annak megérse, hogy a jogszabályok az állami tűzolság területi szerveinek tanácsi irányítás lá helyezésével a központi akaratot és ányítást nem gyengíthetik, hanem ellenezőleg, minden vonatkozásban megerősítették annak indokoltságát.

A TŰZOLTÓSÁG FELADATA ÉS SZEREZETI FELÉPÍTÉSE egyaránt szükséges-è teszi a központi irányítást. A tűzoltási s kárelhárítási feladatok hatékony és yors végrehajtása során csak a közvetlen tasítási és parancsadási jog biztosíthatja z erők és eszközök gyors és célszerű mozatását. Káresetek alkalmával ugyanis a yorsabb beavatkozás társadalmi érdek, és ele szemben semmiféle — rosszul értelezett — helyi érdeknek nem lehet létjosultsága."

Nyomatékosan hangsúlyozta azt is, hogy a tűzoltóság rendészeti szerv, tagjaira a egyveres erők és fegyveres testületek zolgálati viszonyáról szóló jogszabályok onatkoznak. A katonai rendfokozat, az alá- és fölérendeltség, az előljárói és alárendelti viszony, a szolgálati jogok és kötelezettségek maradéktalan érvényre juttatása megköveteli a parancsadási jogot, és egyértelművé teszi a parancsok végrehajtásának kötelezettségét... ez nemcsak a magasabb rendfokozat, a felettes parancsnok tekintélyének védelmét jelenti, hanem az ország tűzvédelme érdekében is elengedhetetlen követelmény."

A vezetési tevékenység kapcsán megállapította, hogy „a tűzvédelem és a tűzoltóság irányítási rendszerének változásával kihangsúlyozott jelentőséget kapott az irányításban részt vevő szervek együttműködése. Nem mondható el, hogy ezen a területen a lehetőségek kihasználtak. Előfordul, hogy lényegtelen és nem alapvető kérdésekben mutatkozó eltérések miatt hosszú ideig — az alaptevékenységre is kiható — szabályozások maradnak megoldatlanul. A jól funkcionáló rend a feltétele annak, hogy a szervek sokoldalú munkakapcsolata zavartalan legyen, harmonikusan egymást segítve és támogatva, fejlődő színvonalon oldják meg sajátos feladataikat."

AZ ELLENŐRZÉSI MUNKÁRÓL SZÓLVA arra utalt, hogy „nem elegendő korszerű, biztonságot feltételező tűzmegelőzési rendelkezéseket, szabályokat alkotni, mert ez csak egyik feltétele a tűzek megelőzésének. Sokkal inkább arra kell most a figyelmet fordítani, hogy az emberek és az anyagi javak biztonságát szolgáló rendelkezéseknek a gyakorlatban érvényt szerezzünk... A tűzesetek utólagos vizsgálatai megállapították, hogy a bekövetkezett rendkívüli események csaknem mindegyike összefüggésbe hozható a tűzvédelmi szabályok és előírások tudatos vagy gondatlan megszegésével. A tapasztalatok azt mutatják, hogy túlnyomó többségük kellő körültekintéssel, a rendszabályok betartásával, fokozottabb ellenőrzéssel megelőzhető lett volna."

Annak hangsúlyozásával, hogy a gyors és eredményes tűzoltás mellett változatlanul a tűzmegelőzési tevékenység az elsődleges tennivaló, nyomatékosan aláhúzta annak fontosságát, hogy „a tűzvédelmi fegyelem nem lazulhat. Éppen ezért a tűzoltóság szerveinek a korábbiaknál nagyobb következetességgel kell érvényesíteniük a tűzmegelőzést szolgáló rendelkezéseket, és határozottabban kell fellépniük az ezzel ellentétes intézkedések, magatartások ellen."

FELSZÓLALÁSA BEFEJEZŐ RÉSZÉBEN méltatta az állami tűzoltóság új szolgálati rendszerének a jelentőségét, és ezzel kapcsolatban néhány, a fiatal állomány nevelésével kapcsolatos feladatra hívta fel a figyelmet, majd a minisztérium párt- és szakmai vezetése és a maga nevében is további eredményes munkát és erőt, egészséget kívánt az egész személyi állománynak nagyon felelősségteljes feladatai megvalósításához.

Az értekezlet az elnöklő országos parancsnokhelyettes elvtárs zárszavával ért véget.

a résztvevők egy-egy csoportja

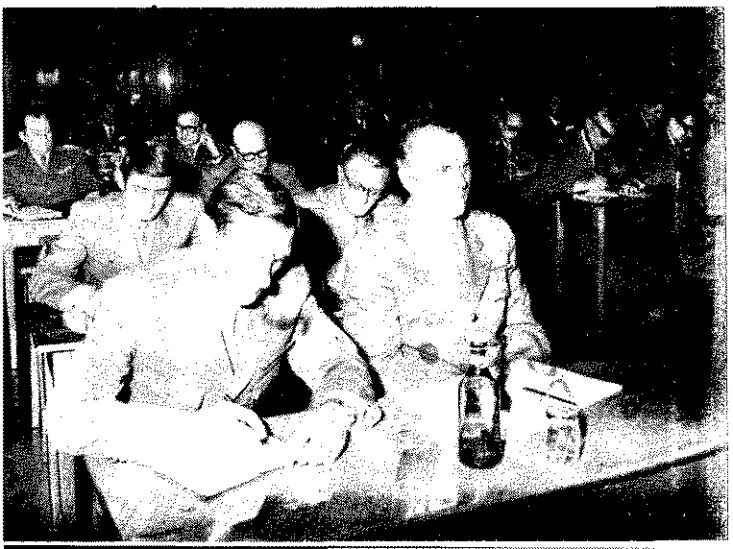

CSAK

Az egyesületben feltűnik a fiatalságnak a szigetmonostori önkéntes tűzoltó-egyesület rendezvényein, a helybeliek igazán megszokott látványa: a volt és a jelenlegi parancsnok váll-lapja eltér a többiekétől. A volt parancsnok — öt éven át töltötte be ezt a tisztséget — ugyanis Becsei László tű. ftőrm., a III. kerületi parancsnokság híradószolgálatosa, a jelenlegi pedig — tavaly februárja óta — *Surján Sándor* tű. ftőrm., a XIII. kerületi parancsnokság létrakezelője.

Az előző parancsnok lemondásának okait közös megegyezéssel nem firtatjuk, hiszen továbbra is tevékenykedik az egyesületben, ám amikor arra célzunk, hogy netán mindkétszer szükségmegoldásból kérték fel őket a feladat elvállalására, egyszerre tiltakoznak: szó sincs róla! S nyomban hozzáteszik: azelőtt se tartozott a hátul kullogók közé az itteni tűzoltó-egyesület, sőt éppen ellenkezőleg, évtizedek óta a jól működők között tartják számon a szentendrei járásban.

Akkor hát miért vállalták? — kérdezősködünk tovább.

Becsei elvtárs, az elődd, ezt válaszolja:

— 1945-ben lettem önkéntes tűzoltó, s csak tizenegy évvel később állami. Ám könnyebb váll-lapot, mint szívet cserélni. A szívem pedig visszahúzott, hiszen sok szép emlék fűz ehhez a lelkes kis közösséghez. S mert ők sem húztak ki a névsorból, sőt több ízben a vezetőségbe is beválasztottak — egy ideig én voltam az egyesület titkára —, maradtam, és mindaddig maradok is, amíg szükség lesz rám. Surján elvtárs sűrű bólogatással jelzi, hogy mindenben egyetért az előtte szólóval. Az indíték az ő esetében is ugyanaz, legfeljebb az évszámok különböznek. Szintén önkéntesként kezdte, de már 1948 óta állami tűzoltó.

Rögtön leszögezik azonban, csalódást kell okozniuk azoknak az olvasóknak, akik valamiféle nagy tetteket várnak a történet folytatásaként.

A rendszeresített 16 fős létszám megvan, harminc pártoló tag segítségére is támaszkodhatnak, egy fiúkból álló ifitűzoltó-szakkörük is működik, a járási versenyeken rendszerint dobogós helyezéseket érnek el, megyei találkozón is szerepeltek már, sorolják a látszólag szürke tényeket, s hozzáteszik: ugyanez természetesen sok más egyesületről is elmondható. Hogy mi az a többlet, amit két tapasztalt állami tűzoltó közvetlen részvétele jelent az egyesület számára? Véleményük szerint ennek eldöntésére nem ők hivatottak. Ők „csak" szívvel-lélekkel igyekeznek munkálkodni, s minél többet átadni gazdag tapasztalataikból. Becsei elvtárs jó darabig tűzmegelőzési beosztásban teljesített szolgálatot a szentendrei parancsnokságon, Surján elvtárs pedig éveken át az egyik nagyüzem instruktora volt, így nemcsak a tűzoltás- és kárelhárítás témakörét ismerik alaposan.

Remélik, sikerült tartalmasabbá tenniük a foglalkozásokat, s a gyakorlatok is élet-szagúbbá váltak. S ami ugyancsak igen lényeges, akkor sincs fennakadás, amikor a parancsnok szolgálatban van. *Kőszegi László*, a szakszövetkezet csoportvezetője teljes értékű helyettes.

Becsei elvtárs büszkén említi, biztatására öt szigetmonostori fiatal jelentkezett állami tűzoltónak, s igazán nem hoztak szégyent a fejére. Nemrégiben elkészítette egy olyan targonca tervrajzát, amelyen egy tűzcsapszekrény teljes szelvénye elhelyezhető, s így szükség esetén közvetlenül a községi tűzivízhálózatról is beavatkozhatnának a segítségével.

Két felnőtt lánya van, Surján elvtárs családja népesebb: két fiú, egy lány, hat unoka. Ő most a hamarosan leszerelő katonafia maga építette házán végzi az utolsó simításokat. A másik két gyereknek is ugyanígy segített, hogy ne úgy kezdjék, mint ő 1948-ban.

Néhány sorral természetesen egyáltalán nem akarunk valamiféle országos mozgalmat kezdeményezni a megüresedő önkéntes parancsnoki tisztségek állami tűzoltókkal való tömeges betöltésére.

Ám jó volna, ha e két öt venéves tiszthelyettes kivételes példamutatása annyiban azért jobban erősítené a szabályt, hogy más formában biztosan másutt is elkelne egy kissé több segítség a lakóhely önkéntes tűzoltóságának.

(G. — K.)

Becsei László

Kőszegi László

Surján Sándor

Elméleti foglalkozás a szertár oktatóhelyiségében

Kőolajkút-tűzoltási és mentési gyakorlat

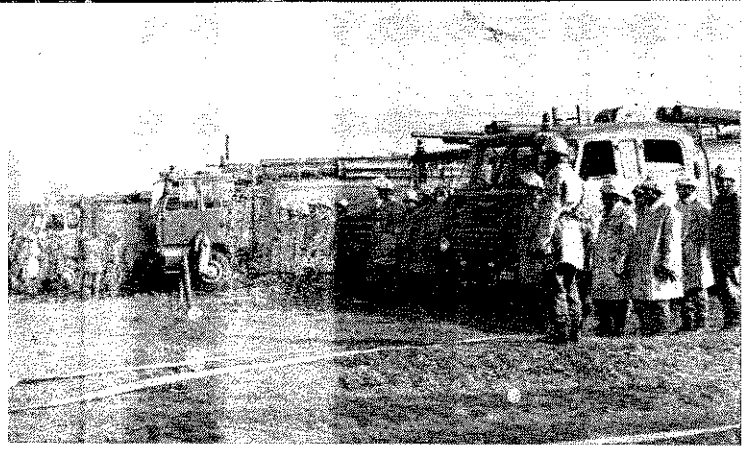

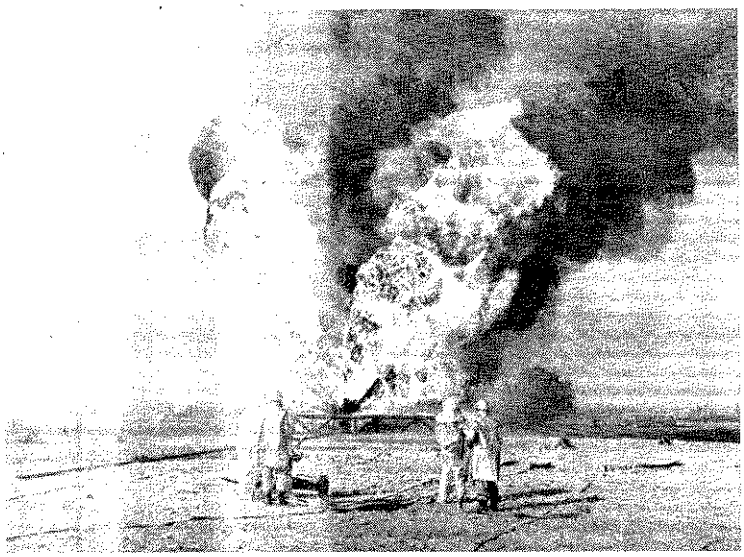

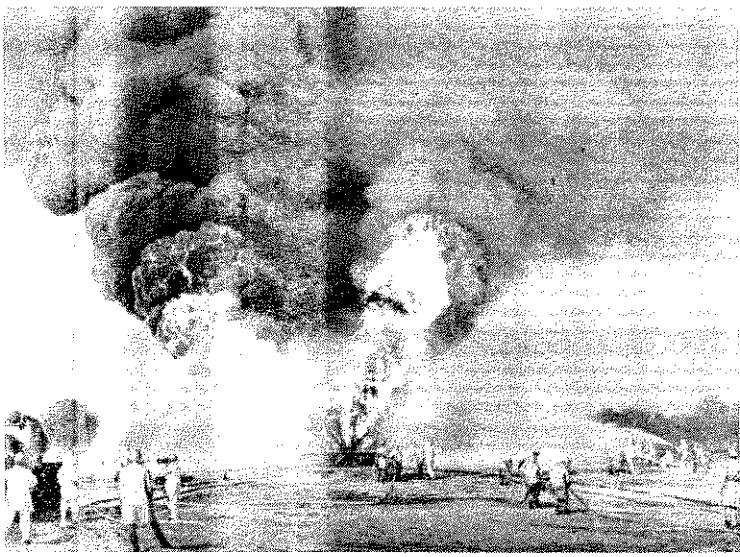

A magyar kőolajbányászat kutatási eredményei 1975—76-ban skunhalas város körzetében reménykeltőnek bizonyultak, en-k folytán lakott területen belül lemélyített fúrások mun-ira is sor került már itt. A megtalált szénhidrogénkincs geo-giai körülményei (nagy nyomású gázzóna alatt iszapveszteséges tegek), továbbá a műszaki balesetek, gázkitörések eshetősége ükségessé tette, hogy a kőolajipari mentőszervezet csapatai győ és Ortaháza után ezen a területen is közös gyakorlatot jtsanak végre Bács-Kiskun és Csongrád megye tűzoltóegysé-ivel.

Az együttes gyakorlatot megtekintették a KGST kitörés-lamint az olaj- és gázkutak körül keletkezett veszélyek elhárí-sával foglalkozó „Meghatalmazottak Tanácsa" Magyarorszá-on tanácskozó küldöttei, párt- és tanácsi vezetők, számos tűzol-tiszt és különféle intézmények vezetői és munkatársai, valamint nagyalföldi és dunántúli olajipari üzemek vezetői és szakem-erei is.

A Bács-Kiskun és a Csongrád megyei tűzoltó-parancsnoksá-ok egységei közös tervet dolgoztak ki az olajbányászoktól ka-ott feltételezés szerinti tűzvész oltására és mentési munkák to-ábbi védelmére.

A tűzoltóság terve három folyamatot tartalmazott:

1. A tűz környékének hűtését abból a célból, hogy az égő út környékéről az olajbányász-mentőcsapat eltávolíthassa az zó acélroncsokat.

2. A tényleges tűz oltását a turboreaktív oltógépek igénybe-ételével. A vízágyúkon és hűtősugarakon kívül ezek vízigényé-ől is gondoskodni kellett.

3. Végül a már sikeresen eloltott tűz után a belobbanás megelőzésére a kút környékén olyan viszonyok kialakítását és enntartását, amelyek még lehetővé teszik a nagy veszélyességű apcsolatos mentési és kitörésgátló-szerelési műveletek elvég-ését.

A két megyei tűzoltó-parancsnokság 12 db gépjárműfecs-endőt és különleges szert rendelt ki e feladatok végrehajtására. A turbinás oltóegységek kiszolgálásakor, valamint a 4 db víz-gyú meg a 6 db E sugár táplálásához percenként 18 000 liter víz volt szükséges, és mintegy 100 tűzoltó vett részt a gyakor-aton.

A jól sikerült gyakorlat igazolta részvevőinek felkészültsé-ét és bizonyosságot adott arról is, hogy a feltételezett káreset megfékezéséhez szükséges technikai eszközökkel is rendelkeznek. Egyúttal azonban arra is figyelmeztetett, hogy bizonyos mentő-zerszámok és védőfelszerelések további tökéletesítésre szo-ulnak.

Végül, de nem utolsósorban jó alkalmat adott a szükséges ártasság megszerzésére, a veszélyhelyzetben való helyes visel-edés elsajátítására és az ilyenkor fellépő félelemérzet leküzdé-ére mindazon résztvevők számára, akik először működtek közre yen eseményen.

Kisfürjesi Antal

Lovász Vince igazgató a gyár kapujában fogadta az iskolásokat

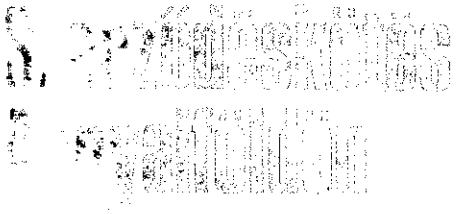

Nem mindennapi esemény színhelye volt tavaly decemberben a Fémmunkás Vállalat Angyalföldi Gyára.

A gyárkapuban *Lovász Vince* igazgató fogadta a vendégeket: a XIII. kerületi Kazinczy Frigyes utcai általános iskola Zrínyi Ilona úttörőcsapatának tagjait, majd a gyár művelődési termébe kísérte őket, és egy rövid ismertetőt tartott a gyerekeknek a gyár tevékenységéről, s hogy milyen termékeket állít elő a hazai és külföldi piac számára.

Ezután a gyerekek tájékoztatták az igazgatót az Allende- és Szent-Györgyi Albert-raj munkájáról, közelebbről is arról, hogy úttörő-tűzoltóként is tevékenykedtek.

Ezt követően *Hank Gabriella* őrsvezető felolvasta azt az okiratot, amely egyfelől a gyár, másfelől pedig az iskola és az úttörőcsapat előzetes megállapodását tartalmazza arról, hogy a Fémmunkás Vállalat Angyalföldi Gyára és a 733-as Zrínyi Ilona úttörőcsapat fiú és leány pajtásai egymást segítik a tűz elleni védekezésben.

Ennek értelmében a gyár vállalati tűzoltói minden segítséget megadnak az elméleti és gyakorlati kiképzéshez, a gyerekek pedig igyekeznek becsülettel eleget tenni kötelezettségeiknek.

A szerződést tartalmazó alapító okiratot Lovász Vince, továbbá *Orbán Tibor* iskolaigazgató, valamint *Török Győző* tű. őrgy., kerületi parancsnokhelyettes hitelesítették aláírásukkal.

Az aláírás ünnepélyes aktusát követően nagy ovációt keltett a pajtások körében, hogy Lovász Vince igazgató 40 úttörőtűzoltó-egyenruhát ajánlott fel az úttörőcsapatnak, s ehhez az ajándékozók 40 tábla csokoládét is mellékelteik.

Mint értesültünk róla, a közelmúltban más angyalföldi gyárban is sor került ilyen eseményre, s így minden bizonnyal hamarosan erőteljesen fellendül az úttörőtűzoltó-mozgalom a kerületben.

Mert hát ez sok jót ígér a vállalati tűzoltó- és szakmunkás-utánpótlás szempontjából is.

Kútvölgyi Mihály

TŰZVÉDELEM

Üdvözlés a művelődési teremben

Néhányan a részvevők közül

A szerződéskötés pillanata

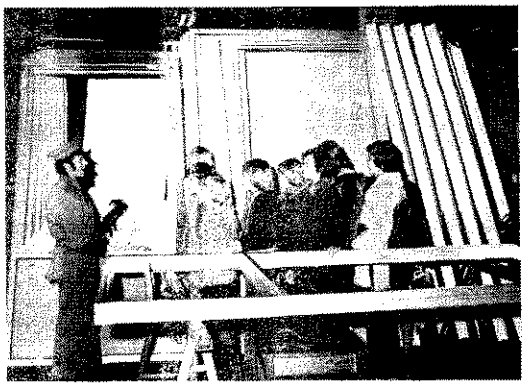

A vállalati tűzoltóparancsnok bemutatja a gyár termékeit

Ez a felvétel az iskolában készült

Gyarmati Dezső önk. tű. szds

Ifj. Gyarmati Dezső

Rajnai György

Szalai György

Végh Miklós

Az emelőrúd hatása

Amíg a más, hasonló korú ısfiúk többsége még az iga-ık álmát aludta vasárnap reg-elenként, ők már áprilistól tt izzadtak a pályán. Szorított z idő rövidsége. Közeledett a ırási erőpróba, és a vecsésiek ıár csak presztízsből sem ad-atták fel nyerési szándékú-at. Elcsüggedésre persze nem igen volt idejük, mert „De-ső bácsi" (mármint *Gyarma-Dezső* önk. tű. százados, a agyközség parancsnoka, aki ıáskülönben évek óta nyug-llományú állami tűzoltó tiszt-elyettes) roppant és nagy szi-orral fogta őket. Lazítást nem mert; a heti három-négy gyancsak kiadós edzésadagot övetkezetesen bevasalta raj-ık.

Stopperral a kezében mérte endszeresen a teljesítményt 00-on és a szívórészleg szere-ésénél, s a csapatösszeállítás-ál csak az jöhetett számítás-a, aki a legfürgébbnek bizo-yult. Volt is bőven gondja, nert ha egyik-másik gyerek etegség vagy más fontos ok iiatt kiesett, kezdhette az egé-zet előlről, újabbal. Mint negjegyezte, ötven gyereket ellett kiképeznie, mire az gyüttes végleg összeállt a ver-enyre.

Technikai gondjuk nem volt; megyei parancsnokság előte-emtette a gyakorláshoz szük-éges felszerelést. A gyerekek-ıek sem került nagyobb fá-adságába a pályára való el-utás, mert amikor a vasúton úliak (a Kun Béla meg a Mar-inovics téri iskolások) voltak oron, Dezső bácsi az ottani pá-yára vitte a kellékeket. Ha neg az 1-es és 2-es számú is-colások következtek, azoknak sak át kellett menniük a zomszédba az egyesületi szék-ıáz melletti saját gyakorlóte-ületre.

Ez így utólag igen egyszerű-ıek, simának tűnik, pedig ko-ántsem ment minden úgy, nint a karikacsapás. Nem ızért, mert netán a szakkörve-ető pedagógusoktól nem ka-ott volna meg minden segít-éget. Olykor inkább a koor-linálás körül volt a baj, mi-rel az üttőrőcsapatokon belül ızért még működik más szak-tör is, ami bizony megosztja ız erőket. És ha esetleg elő is ordult összezördülés, az csak ızért volt, mert nyilván Gyar-nati Dezső is arra törekedett, nogy a fiúk legjavát válasz-ıza ki a versenycsapatba... Máskülönben a monori járás-ban igen jól állnak az iskolai szakkörök vonalán. 28 iskola-gazgatóság tartozik a terület-ıez, s mindenütt 2 tűzoltóraj — egy fiú és egy leány — mű-ködik, amit nem kis büszke-séggel jegyzett meg ottjártunk-kor a járás parancsnoka).

Mindenesetre a vecsésieknél sem a véletlenen múlott a zán-kai országos győzelem, hanem a tervszerű, kemény felkészí-tésen és a gyerekek hallatlan akaraterején, kiváló erőnlétén. Utólag bevallották: már kez-detben rájöttek, hogy Dezső bácsi az előírtnál 10 méterrel hosszabb pályaszakaszon gya-koroltatja őket. Izzadtak, kín-lódtak, de egy szó nem esett róla, mert tudták, hogy nem véletlenül történik így.

Három év alatt néhány ver-seny mögöttük volt már, de soha nem akartak még úgy bi-zonyítani, mint ezúttal, Imád-ják a focit meg a röplabdát, de a verseny előtt még arról is lemondtak. (Mellesleg egy ide-je környékezik a parancsno-kot, kis focipályára alakítsák át a röplabdapályát a székház udvarán. Végre elérték, hogy száz mázsányi salak már ott van a pályanagyobbítás-hoz...)

Az első szerelésnél kijött a lépés: 64-re teljesítették. (Per-sze volt ennél jobb idő is, csak az a hibapontok miatt nem volt rájuk nézve veszélyes.) Amikor azonban a másodiknál elfelejtették kádba emelni a szívótömlőt, s emiatt 8 más-od-perccel rosszabb lett az ered-ményük, azt hitték, elúszott az első helyezés...

A másik kritikus helyzet a stafétában adódott. Az első fu-tam 99-re ment. Az eső miatt átkozottul csúszott a simára gyalult, festett gerenda, és a tűzoltás sem a tervezettnek megfelelően sikerült. A köve-tkező futamban, most már szál-kás gerendán 13 másodperccel jobb időt teljesítettek. Azt mondják, még jobb is lehetett volna, ha tévedésből azt nem hiszik, hogy az ő váltásukat „meszelték" le a piros zászló-val. A pillanatnyi megtorpa-nás is néhány másodperc ki-esést jelentett.

Ez a néhány, csöppet sem lé-nyegtelen apróság olyannyira közrejátszott náluk, hogy csak akkor vették bizonyosra győ-zelmüket, amikor parancsot kaptak, hogy díszbe öltözötten jelenjenek meg a IV/a tábor folyosóján.

Örömük határtalan volt; mindenki „repült", akit elkap-tak, s akinek természetesen valami köze volt a győzelmük-hőz... Egyre-másra fogadni a jókívánságokat, nyilatkozni a rádióban, és viszontlátni ön-önmagukat a monori lapban... hát ez valami feledhetetlen jó érzés volt...

Aztán megint jöttek a hét-köznapok, s a parancsnok szá-mára az új versenyraj szerve-zésének a gondjai. Mert a győztesekből csak hárman ma-radtak: *Zsiga Gyula, Lukács András* és *Rajnai Mihály*.

A volt nyolcadikosok kire-pültek. *Ifj. Gyarmati Dezső* (a parancsnok fia) és *Végh Mik-lós* erősáramú szakközépbe ke-rült. *Geringer József* kőműves, *Szalai György* villanyszerelő, *Rajnai György* mechanikai műszerész, *Berta Bálint* pedig hentes és mészáros lesz majd a tanulóidő befejezése után.

Ahány, szinte annyiféle élet-pályát választott. Egy valami azonban továbbra is együtt tartja őket: a versenycsapat-ban eltelt 3 év megannyi nagy-szerű élménye, s köztük az a 12 nap, amelyet győzelmük ta-lán legszebb jutalmaként de-cember 19-től a Szovjetunió-ban töltöttek...

A vecsési egyesület nemré-gibben múlt 75 esztendős. De mégis fiatal, életerős, maradt, mert 120 fős tagságának so-raiban nemzedékről nemze-dékre hagyományozódik a tűz-oltói hivatás szeretete, önkén-tes szolgálata. Az utánpótlás üttőrőként kezdi és felnőttként is a közösség megbecsült tag-ja marad.

B. L.—K. M.

Nagy élmény viszontlátni a győztes szerelést a fényképeken

Rajnai Mihály

Geringer József

Lukács András

Zsiga Gyula

Berta Bálint

A Zrínyi Nyomda csepeli üzeme. Géptársaival együtt itt működik Subur

BESZÉLGETÉ SUBURBAN -VE

B. U. É. K. kedves Suburban 6 W! Kevesebb meghibásodást, szebb, tisztább nyomatokat!

— Szívből köszönöm, s bár nem vagyok gondolkodó gép, jól értem, mire céloznak. Valóban nehezebben akklimatizálódtam a vártnál a Zrínyi Nyomda csepeli üzemében, s még döcögtem egy kicsit, amikor éppen egy éve először állítottam elő a lapjukat. Azóta azonban javult a formám, jobb lett a papír minősége, és egyre inkább úgy keverik a festékeimet, ahogyan szeretem.

— Most milyen teljesítményre képes?

— Óránként mintegy 20 ezer fordulatra, ami azt jelenti, hogy kb. 55 perc szükséges a számomra 16 500 Tűzvédelem kinyomásához. Ofszet gép lévén, két kísérőszínt alkalmazhatnak nálam, ezek oldalpáronként változnak.

— Igen ám, de havonta változnak az oldalszámok is. A páros hónapokban 16, a páratlanokban pedig 32 oldalt nyom.

— Ez nem az én hibám, mert csak olyan papír áll rendelkezésre, amiből az önök lapméretében csupán 16 oldalt vagy ennek egész számú többszörösét tudom előállítani. Remélem, néhány év múlva több papírhoz jutok, és akkor minden hónapban 32 oldalas lesz a lapjuk.

— Mi is reméljük. De addig is, mit vár 1977-től?

— A minőség további javulását. Ez persze nemcsak tőlem, hanem a nyomda többi dolgozóitól is függ, hiszen én csak azt nyomhatom ki, amit kapok. S mert nemcsak itt, Csepelen, hanem a Bajcsy-Zsilinszky úton is, ahol a többi munkaműveleteket végzik, sokat és szívesen fáradoznak ezen a nyomda dolgozói, igazán megérdemelnék, hogy egyszer őket is bemutassák a lapjukban, hiszen sohasem írják ki a nevüket. Még egyszer minden jót, de most búcsúznom kell, mert beigazítottak, jelez a vezérlőpultom. Indulok! A viszontlátásra!

Jobboldalt Polster Béla brigádvezető, balról Szabó István revizor. Ő örzi: egyezik-e a kiszedett szöveg a kéziratával. Háttérben a Lap oklevelei

Négyen a Lapbrigádból: Resch Ferene, Tomaskó Ferenc, Csák Fer Tóth Lajos. Kiváló munkájukkal nagy érdemeket szereztek, hogy elnyerték a Szakma Kiváló Brigádja címet és többször a Szocialista cím is. A tördelőszerkesztő tervei alapján ők szedik ki a cikkei állítják össze a lap oldalait

Ilyen gépeken szedik kéziratainkat. Előtérben Szobotka Károly gépszedő, akinek több mint 20 éven át sok száz cikkünk fordult meg a kezében

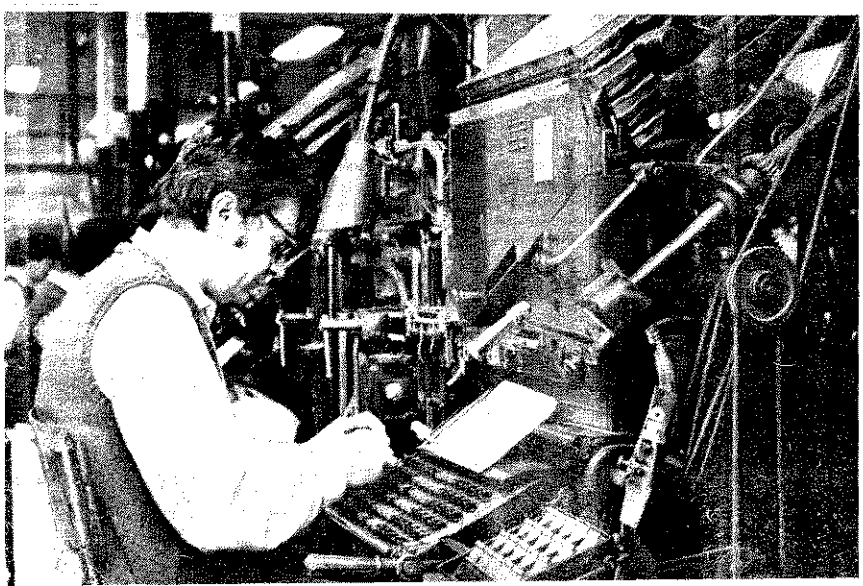

közben a fotóműteremben szükség szerint retusálják képeinket és ábráinkat. lőtérben Varga Judit retusőr

Majd lefényképezik őket, mert az így kapott filmek kerülnek további felhasználásra. Képünkön: Kamu Jánosné fényképész

A montőrök azután a képeket és a szöveget „összeszerelik". A képen: Smuró Eleonóra és Damó Jánosné

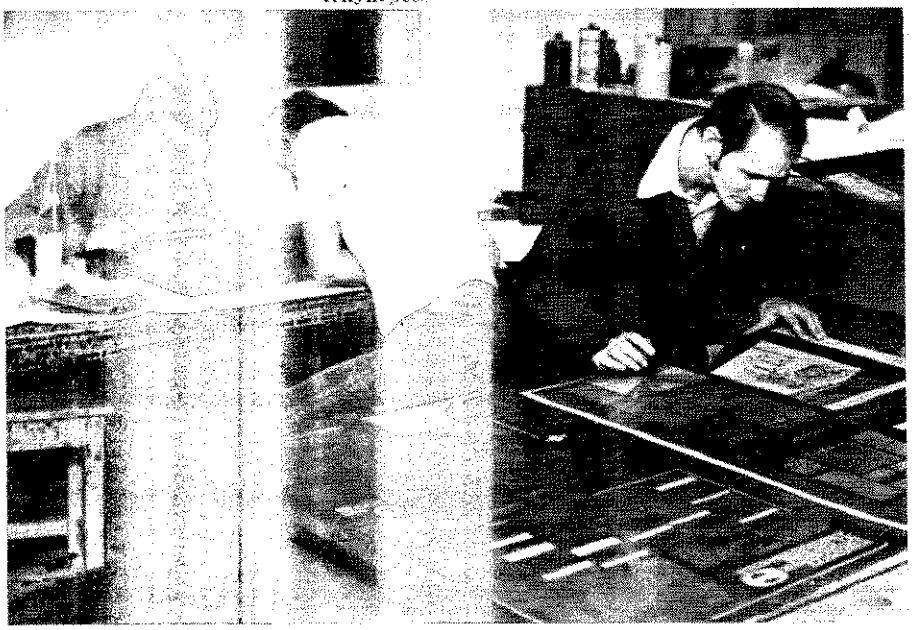

A montírozás után kópia készül. Itt ellenőrizhető, hogy kép és szöveg, szín s a többi jelölés a tükör szerinti helyére került-e. Ezután lemezekre másolják lapunkat. Képünkön Lelovits Árpád és Bárdos Tibor másolók, valamint Lázár Károly csoportvezető

A lemezeket a csepeli üzembe szállítják. Itt a nyomásra kész formát a program szerint beigazítják, majd Suburban 6 W megkezdi működését. A vezérlőpultnál balról Bársony András termelésirányító és Halla Zoltán vezető gépmester

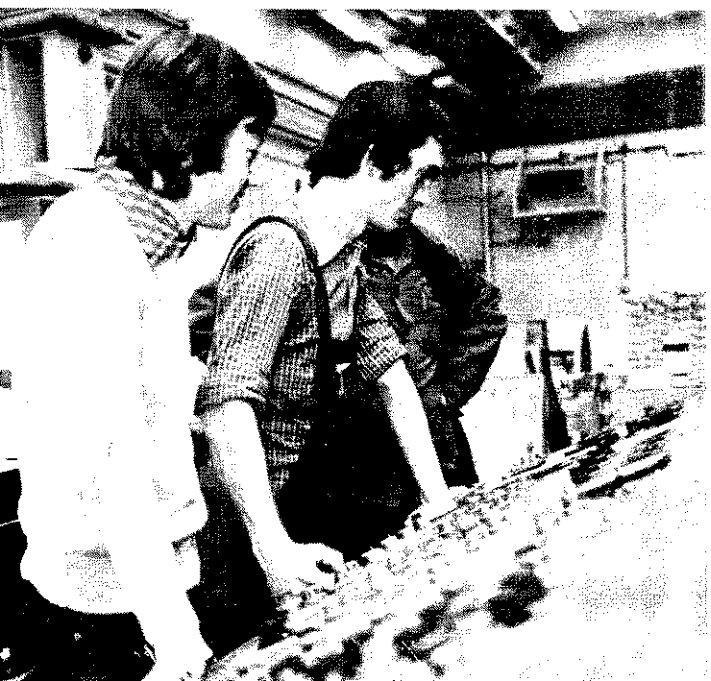

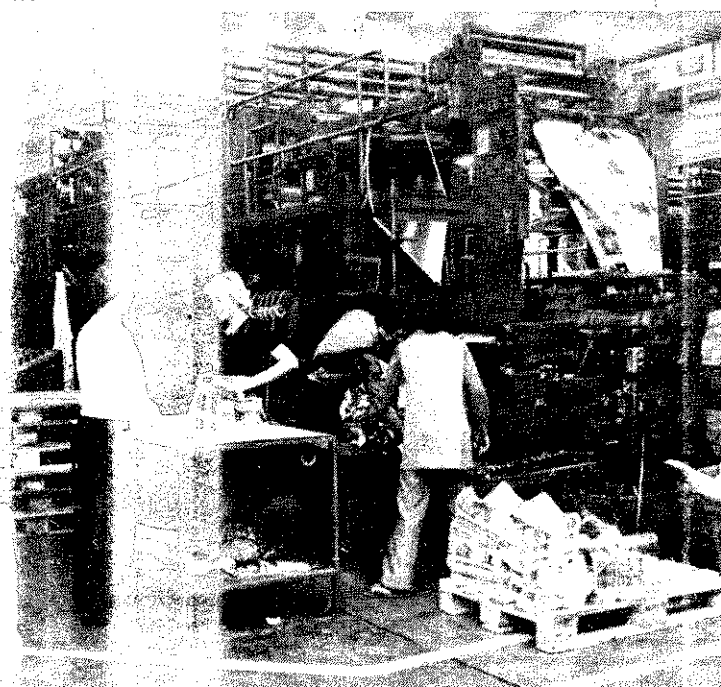

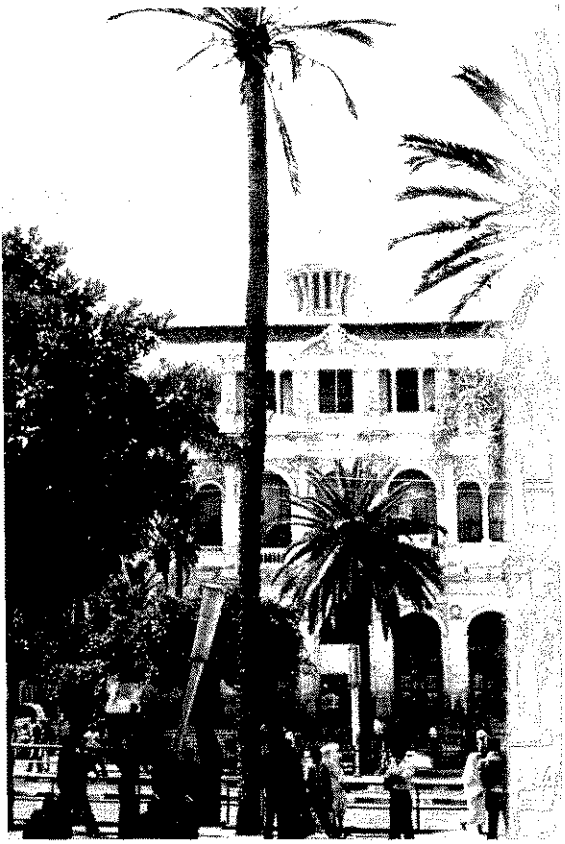

Turistacsoportunk többi tagjával együtt számomra is feledhetetlen élmény volt, amikor több órás repülőút után megpillantottam a fekete kontinens nagy magasságból narancssárgának látszó kontúrjait. Nem sokkal később megérkeztünk utunk első állomására, Algírba, és beléphettünk az ittemi repülőtér vakítóan fehér, csipkézett főépületébe.

Algéria

Miközben a fővárossal ismerkedtünk, rövid tájékoztatást kaptunk az ország történelméről. Így arról is, hogy az algériai nép hosszú évszázadokon át idegen uralom alatt sínylődött, de végül is nem volt hiábavaló hős fiainak oly sok véráldozata, sikerült kivívnia függetlenségét. A francia hódítók uralma azonban súlyos örökséget hagyott hátra, ezért óriási erőfeszítések szükségesek az ország modernizálására, iparának, mezőgazdaságának korszerűsítésére.

A fejlődő ország elsősorban olaj- és földgázkincséből teremti elő ennek alapjait, s mint hallottuk, beruházásainak túlnyomó részét iparának fejlesztésére fordítja. 1970—75-ben például a beruházások 45%-a jutott ipari létesítményeinek fejlesztésére.

Függetlenné válása óta igen szoros és baráti kapcsolatok alakultak ki a szocialista országok, így hazánk és Algéria között is. Jelentős és növekvő arányú az országaink közötti áruforgalom, egyebek között különféle gépeket, berendezéseket, sőt élelmiszeripari gyárakat is szállítunk Algériába, s itt dolgozik mintegy kétszáz szakembereink is. Bármerre járunk, nyomban feltűnt, milyen sok az új épület: köztük lakóházak, iskolák és kórházak. A függetlenség első tíz évében például 150 politechnikai iskolát létesítettek.

Algírt a történelem folyamán sokszor elpusztították és újjáépítették. A főváros sugár- és körútjain lüktető a forgalom. Az óvárosban — mely érdekes módon a város központjában van — sok lépcsős utca található.

A város belső része általában zártsorú, belső udvaros, a külső rész — a kikötői negyed kivételével — inkább szabadon álló beépítésű. Ugyancsak a belső részben helyezkednek el a középmagas és magas épületek, a külső részekre pedig az alacsony beépítés a jellemző. A gépjármű-közlekedés nem mondható megoldottnak. Ez a tűzoltóság vonulási lehetőségeire is vonatkozik. Láthattuk például, amint egy tűzoltó-gépjármű csak lépésről lépésre vonulhatott káresethez a déli csúcsforgalomban. A lakóépületeken kívül számos középület — városház, múzeum, posta, irodaház stb. — létesült a belvárosban. A kikötői részt külön is érdemes megemlíteni. Ebben a negyedben legnagyobb a zsúfoltság. A létesítmények túlnyomó része nagy tűzterhelésű raktár, de alig egy-két helyen tartottak közöttük tűztávolságot. Így tűz esetén egyidejűleg több létesítmény károsodhat, mivel a raktári létesítmények túlnyomó része csupán a III—V. tűzállóság fokozatnak felel meg. Általában tűzoltókészülékek szolgálnak a védelmükre, helyenként azonban láthattunk tűzcsaphálózatot is.

Itt-tartózkodásunk idején, kb. 200 m távolságra a tengerparttól, tűz keletkezett egy textilraktárban. A létesítmény téglalap alakú tér közepén állott. A tűzoltóság vonulási távolsága — mint megtudtuk — 3 km-en belül volt. A már említett közlekedési zavarok miatt azonban a riasztott tűzoltószerek csupán jókora késéssel érkezhettek a helyszínre, így a létesítménynek csak egy kis részét sikerült megmenteni. A többi lényegében teljesen megsemmisült. A nagy tűzterhelés (kb. 300 kg/m² lehetett) következtében az épülettől 10 m-re telepített pálmasor elpusztult a hősugárzástól. Ennél a tűzesetnél az erős hősugárzás következtében a szomszédos lakóépületek is veszélyben voltak.

A fővároson kívül több vidéki települést is meglátogattunk. Ezek majdnem mindenhol a főútvonal mentén létesültek. A beépítési mód sajátos, nagyban eltér az európai településektől. Az épületek túlnyomó része szabadon álló vagy egymáshoz csatlakoztatott zárt udvaros megoldású.

Az épületek tűzállósága a II.—V. fokozatúnak felel meg. Tudatosan kialakított tűztávolság nincsen közöttük. Ez egyrészt a benapozással hozható összefüggésbe. Az épületek körülkerítése általában vályog, vagy természetes nád, amely sűrűn ültetve nem teszi lehetővé a belátást az útról. Általános megoldás a nyílászárók hiánya, villám elleni védelmet sem alkalmaznak. Az elektromos vezetékek műanyag szigetelésűek, a faszerkezeteken szerelve.

A városi lakóépületekből való biztonságos menekülés lehetőségei is jórészt hiányoznak. Az újonnan létesített középmagas és magas lakó- és szállodaépületek viszont a szabadtérrel összekötve füstmentes kivitelűeknek minősülnek, mivel a kedvező hőmérsékleti viszonyok miatt a lépcsőházak jóformán teljesen megnyithatók, s így az architektúrával összehangolt megoldást eredményeznek.

A megtekintett múzeumépületek kiürítése és elektromos vezetékeik kialakítása tűzvédelmi szempontból nem megoldott.

Az algíri repülőtéri komplexum épületei közül kiemelkedik a középmagas fogadóépület. Közvetlenül mellette helyezkedik el az utasok várócsarnoka, felette egy étterem és a hozzá tartozó helyiségek. A fogadóépülettől kb. 50 m távolságra telepítették a tűzoltó-laktanyát. A tűzoltó-gépjárművek vonulásra készen az egyes szerállásokban vannak elhelyezve. A hangárok és az üzemanyag-tárolók (létesítmények) távolabb vannak a reptéri épületektől.

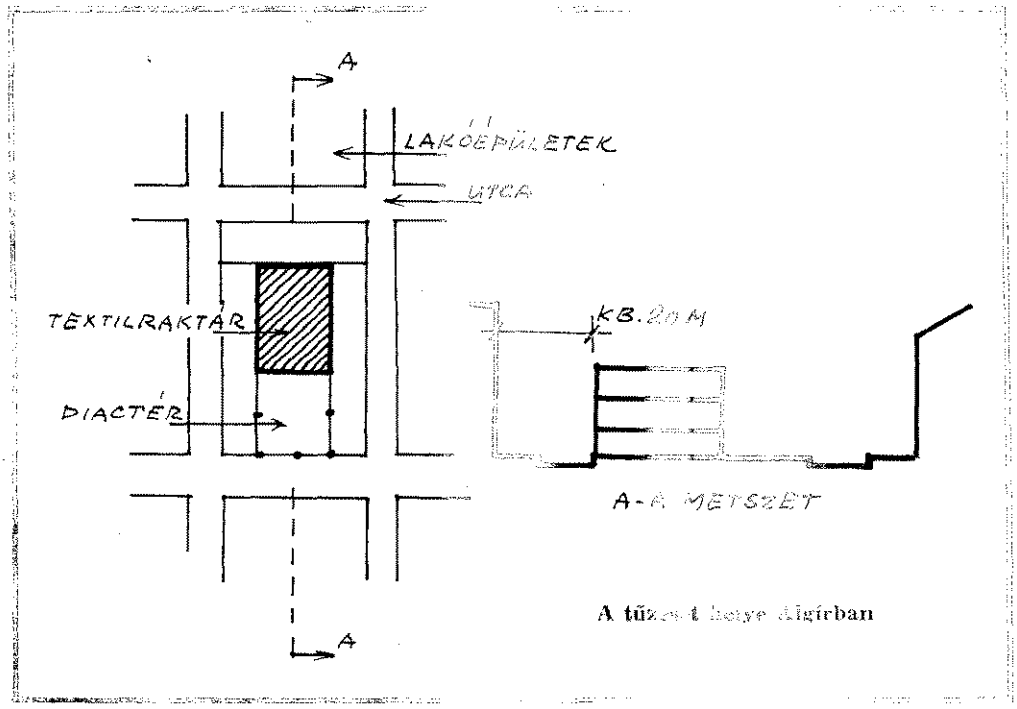

A tűzoltó helye Algírban

Marokkó

Utunk következő állomása Marokkó volt. Az ország 1956 óta független, alkotmányos királyság. Annak idején partjai

Vidéki települések jellegzetes beépítési módja (Algéria, Marokkó)

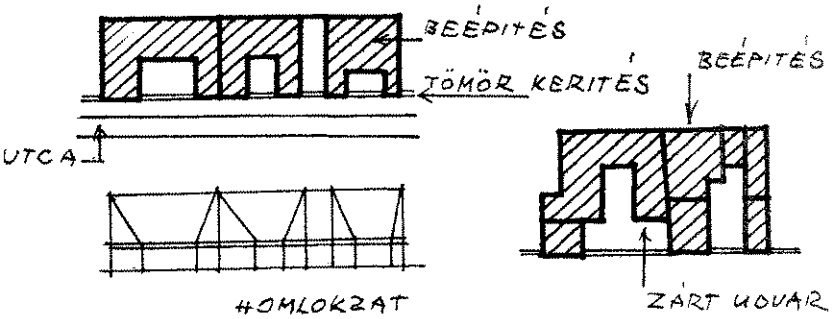

A nagy tűzterhelésű bazárnegyed (Marrákes Marokkó)

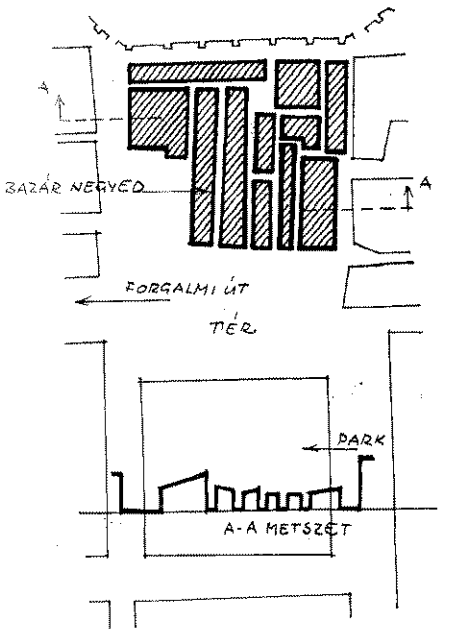

a föniciaiak kikötővárosokat léte- (Tanger és Casablanca). Római, andál hódítók követték őket, és telepedtek le itt az arabok. Füg- é válása előtt ez az ország is fran- armat volt. Mint hallottuk, az rendkívül gazdag ásványi kin- ı. Foszfáttermelése igen jelentős, erül ki exportjának 25 százaléka, de ntermelése és a vasércbányászata is re méltó. Az ország cink, ón és bányászata most van fejlődésben. A y- és ólombányászatában a Szovjet- a mangán- és ezüstkitermelésében nazánk is közreműködik. Kőolaj- zatához Románia nyújt segítséget. iparágakban — elsősorban az építő- iparban, valamint a rádió- és televí- ırtásban — külföldi technológiákat aznak. A beruházások jelenleg in- nezőgazdasági jellegűek.

blanca az ország legnagyobb városa, gyben a kereskedelem, az ipar és y központja. A város központjában tó a Mohamed tér, különböző irány- en ágaznak a sugárutak.

alakított úthálózat alkalmas a jelen- épjármű-forgalom zavartalan lebo- ısára. A város belső része középma- magas épületekből áll, a külső ré- lacsony, illetve családi házas (villa), on álló beépítésűek. A szabadon ál- pítési övezetben általában megvannak iletek közötti tűztávolságok. A vá- és közvetlen szomszédságában nem ıtók üzemi jellegű létesítmények. A és középületek tűzállósága a II—III. tnak felel meg. A középületekre jel- a fa héjazattartós, magastetős kiala- Ezeknél az épületeknél szokásos a tér fával történő borítása. Ez a ki- ás természetesen nagy (300—400 n²) tűzterhelést jelent. Itt is nagyon ri az elektromos vezetékek fára törté- relése, amely lényegében az MM sze- ek felel meg. A vezetékek irányvál- ása — törése — esetén nem alkal- ık sérülésvédelmet. Az épületek vil- lleni védelméről itt sem gondoskod-

zálloda jellegű épületek kevés kivé- elégítik ki a követelményeket. A szál- túlnyomó többsége középmagas és épület. Általában belső lépcsőházas dásúak. Külön vészlépcsőházzal nem lkeznek, pedig a kialakított tűzszaka- ndokolnák ezt. A legalsó szinten a ıaüzem, a recepció és a vendégek fo- ára alkalmas helyiségek vannak. Ga- alkalmazása is szokásos. Általában a óból nyilik a belső lépcsőház, amely igen keskeny (80—90 cm-es) karszélességű. Ezek a szállodák belső, zárt folyosós elrendezésűek. A folyosók ugyancsak nagyon keskenyek, füstelvezetésük megoldatlan. A közlekedőtereket sok helyen éghető anyaggal burkolják. A szállodák tűzterhelése — az éghető borítások miatt — nagyobb, mint Európában. Többek között ilyen szálloda a „Hotel Washington" is, amely minden kényelmet kielégít, azonban tűzvédelmi vonatkozásban az alapvető követelményeknek sem felel meg.

Látogatásunk utolsó állomása Marrákes volt. Marokkó egyik legdélebbi települése, „Dél Gyöngyeként" is emlegetik.

Marrákes mindössze 60 km-re terül el a Magas-Atlasz hegységtől. Tulajdonképpen hatalmas oázis. Házai vörös agyagból készültek. Említésre méltó építményei az El Bedi és a Dar Si Said paloták. Ez utóbbi a marokkói művészek múzeuma.

Tűzvédelmi szempontból legtöbbet mond az a hatalmas szabálytalan alakú tér, ahol a piac és a nyilvános szórakozóhelyek találhatók. A téren levő bazárok közé szűk utcák ékelődtek. Ezekből az utcákból nagyon nehéz kitalálni a járókelőknek. A bazárnegyed szinte valamennyi létesítménye faszerkezetű, textíliákkal kombinálva. A bazárok zártsorú beépítésűek. Ebbe a részbe nem lehet gépjárművekkel behajtani. A szállodák belső terében itt is igen sok az éghető borítás és szerkezet. Ebben a városban még számos olyan létesítmény is található, amelynek belső része — válaszfalak, födémek és a tetőszerkezet — éghető anyagból, illetve szerkezetből készült. A kézi tűzoltókészülékeken kívül nincsenek ellátva más tűzvédelmi berendezéssel. Hasonló módon épültek a paloták és a múzeumok is, jóllehet értékük szinte felbecsülhetetlen.

Marokkóban a sivatag falvai sajátos kialakításúak. A családok lakóhelyiségei — közös fallal egymáshoz vannak kapcsolva. A helyiségeket általában itt sem látták el nyilászárókkal. A települések egyedüli vízvételi helye a kút, ahonnan állati erő segítségével veszik ki és viszik rendeltetési helyére a vizet. A sivatagon átvezető utak mellett levő benzintöltő-állomások hasonlítanak az európai megoldásúakhoz.

Egy néhány napos turistaút természetesen nem alkalmas az alaposabb ismeretszerzésre. Így a megfigyelt részletekből csak annyiban vonhatunk le általános következtetést a két ország tűzvédelméről, hogy a gyarmatosítók vajmi keveset törődtek ezzel, legfeljebb a saját tulajdonukét szervezték meg. S éppen ezért e téren is súlyos örökséget hagytak a függetlenné csak a közelmúltban vált két ország népére.

Aradi Lajos
tű. alez.

Középmagas és magas beépítési övezet (Casablanca, Marokkó)

Hazai tűzoltótömlők gyártásunk

ÍRTA: BECK TAMÁS OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK, A LENFONÓ- ÉS SZÖVŐIPARI VÁLLALAT VEZÉRIGAZGATÓJA

A nyomótömlő az egyik legfontosabb eszköze a tűzoltásnak. Éppen emiatt csak a felhasználási célnak legmegfelelőbb anyagú, szerkezetű és minőségű tömlők gyártása ésszerű.

Hazánkban az MSZ 1079, illetőleg a BM TOP 11/2/3—71 szabvány szigorú követelményeinek megfelelően a „BUDAFLAX" Lenfonó- és Szövőipari Vállalat Budakalászi Szövőgyára állítja elő a tűzoltótömlőket. E szabvány előírásai, a tűzoltótömlők fizikai és mechanikai paraméterei tekintetében szigorúbb követelményeket támasztanak — tudomásunk szerint —, mint több iparilag fejlett országéi.

A háncsrostból készített tűzoltótömlők gyártása gyakorlatilag már megszűnt országunkban, és ma kizárólag poliészter szintetikus szálból készítik őket. A tömlő belső vízzáró rétege igen jó minőségű „Revultex" latex. A szövés a legmodernebb körszövőgépeken történik. A hazai ipar kapacitása — kb. 1 000 000 fm — kielégíti az ország tűzoltótömlő-szükségletét, sőt azon felül, exportra és más célokra is lehetőséget ad.

TÖMLŐSZÖVET

A poliészter nagy szilárdságú filament szálai tulajdonságaiknál fogva kiválóak a tűzoltótömlők előállítására. A szál rendkívüli szilárdsága — 80—90 g/tex (fonalfinomsági mértékegység) lehetővé teszi magas repesztő nyomású — 32—40 atmoszféra — kis súlyú, jó rugalmasságú tömlők előállítását. A szál csekély nyúlása — tömlőszövetben, hosszirányban 1,5%, keresztirányban 1,5—2% — stabil tömlőszövet előállítását teszi lehetővé. A nagy szilárdságú poliészter jóformán nem vesz fel vizet, vízvisszatartó képessége csak 4%. Ezért nedves állapotban sem változnak a tömlő előnyös tulajdonságai. A poliészter tömlők igen gyorsan száradnak, mivel csak a felületileg tapadó vizet kell elpárologtatni. Vegyszerekkel szemben, melyekkel az elfolyó oltóvíz mind gyakrabban keveredik, igen ellenálló. Fényállósága is jó. A hazai tűzoltótömlő-gyártmányokhoz a gyártmánytechnológiában bemutatott Hoechst „Trevira" Hochfest fonalakat, illetőleg cérnákat használjuk fel.

Az MSZ-1079/E — BM TOP 11/2/3—71 (tűzoltótömlő) műszaki adatai:

A szövet kész szélessége, cm:	8,5
A láncfonal finomsági száma:	3000/600 den
Nyersanyaga:	PE
Láncfonalsűrűség/10 cm:	4×91
A vetülékfonal finomsági száma:	8000/1600 den
A vetülékfonal nyersanyaga:	PE
Vetülékfonal-sűrűség/10 cm:	2×53
Szövetkötés:	tömlővászon
Szövet-négyzetmétersúly, g:	1260 nyersen 2160 gumírozva
Anyagösszetétel:	100% PE
Kikészítés:	belső gumírozás

Az MSZ-1079/M — BM TOP 11/2/3—71 (tűzoltótömlő) műszaki adatai:

A szövet kész szélessége, cm	11, 8
A láncfonal finomsági száma:	3000/600 den
Nyersanyaga:	PE
Láncfonalsűrűség/10 cm:	2×165
A vetülékfonal finomsági száma:	10 000/2000 den
Nyersanyaga:	PE
Vetülékfonal-sűrűség/10 cm:	2×50
A szövet kötése:	tömlővászon
Szövet-négyzetmétersúly, g:	1290 nyersen 2180 gumírozva
Anyagösszetétel:	100% PE
Kikészítés:	belső gumírozás

GYÁRTÁS

Az utóbbi években ott, ahol a minőségi igények elsődlegesek, kivétel nélkül körszövőgépekkel készítik a hagyományos szövőgépeken szőtt tömlők tömlőszövetét. Az így előállított gyárt mányok minőségileg azért is jobbak a hagyományos szövőgé peken szőtt tömlőknél, mert a tömlőszövetben a fonalfeszültsé egyenletes, és a körszövés következtében megszűnnek a szélek é élek feszültségingadozásából, valamint a szövetszerkezet egyenlőt lenségéből adódó problémák. Hazánkban korszerű Textima típus körszövőgépeken szövik a tömlőket. (L. a képet.) Ezek a korszer GKH—R4 típusú körszövőgépek 60 fordulat/perc = 180 vetülék perc teljesítményűek.

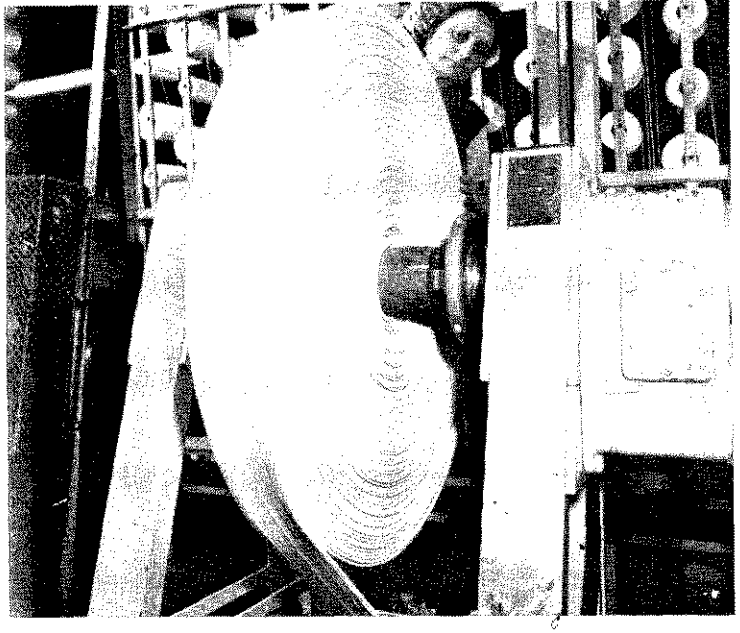

A körszövőgépen szőtt szintetikus alapanyagú tömlők vízzár rétege belső latex, ez pedig különböző kötések alkalmazását is le hetővé teszi a szövőgépen. Az említett gép egyaránt alkalmas 2/ sávolykötésre, illetőleg vászonkötés képzésére.

A TŰZOLTÓTÖMLŐK BELSŐ BEVONÁSA

A poliészter tömlőkön, de általában a szintetikus szálakból ké szülő minden tömlőn — szemben a háncsrostokból készült tömlő gyártmányokkal — víz hatására a fonalak átmérője nem duzza meg, és a szövet nem válik vízzáróvá, ezért vízelzáró béléssel kel ellátni őket. Ez természetes vagy szintetikus kaucsukból, esetle más műanyagból készülhet. A vízzáró réteg bevihető a tömlő bel sejébe kiöntéssel, kenéssel vagy pedig egy megfelelő ún. gumi vagy műanyag „lélek" (manchon) bevulkanizálásával. A „gumi lelket" túlnyomórészt szintetikus kaucsukból, például poliklorc prénből, vagy különféle szintetikuskaucsuk-típusoknak természe tes kaucsukkal való szaporításából, ritkábban 100%-os természe tes kaucsukból állítják elő. Egyes gyártó művek folyamatos eljá rást is alkalmaznak a belső vízzárás biztosítására, ennek az a lé nyege, hogy a tömlőszövetet egy ún. csőextruderbe vezetik, é ráextrudálással képezik a belső, szükség szerint pedig a külső ré teget is. Különleges igénybevétel esetén kétréteges olyan ún. bel ső lelket is alkalmaznak, amelyek különböző összetételűek is le hetnek. Ezekhez a kezelésekhez megfelelő hosszúságra vágják tömlőszövetet. A szokásos hosszak: 15, 20 és 30 folyóméter kés tömlő.

Hazai iparunk jelenleg természetes latexszel dolgozik, és latex oldat-feltöltéses eljárással kezeli a poliészter tömlőket. A ferdé fektetett tömlőket többször feltöltik a latexoldattal, illetve üríti őket, majd a tömlő falára tapadt gumianyag a vulkanizálás utá megfelelő vízzáró réteget képez.

Habár az előbbiekben vázolt módon gyártott magyar tűzoltó tömlő minősége kiváló, és az állami tűzoltóság teljes értékű 10—1 éves tömlőket is folyamatosan használ, mégis elengedhetetlen gyártástechnológia és a gyártmány rendszeres minőségi fejlesz tése.

FEJLESZTÉS- ÉS GYÁRTMÁNYFEJLESZTÉS

Megkezdődött a munka a belső latexbélés poliuretán „lélekkel való felváltására. A poliuretán „lélek" alkalmazása a legkorsze rűbb technológiát jelenti. A baktériumoknak igen jól ellenáll rendkívül szilárd poliuretán „lelket" extrudálják, megfelelő ra gasztóval bevonják, és a szövetbe húzzák. A ragasztás általába úgy történik, hogy a tömlőbe és a „lélekbe" gőzt vezetnek. A gőz nyomás és a kezelési idő a ragasztóhoz igazodik. Általában 2 at gőznyomás és 6—10 perces kezelés elegendő. Az így gyártott töml

(Folytatás a 15. oldalon)

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

A korábbi közleményeinkben tisztelt ügyfeleink szíves tudomására hoztuk, hogy a Gazdasági Bizottság 10/88/1971. sz. határozata alapján – 1975–1976-ban – a tűzoltókészülék-gyártás területi, valamint a szolgáltató tevékenység átszervezése befejeződött. Az átszervezés során megszűnt az Elzett Művek Tűzoltókészülék Gyára XIII., Babér utcai telepe, és a Művek Berettyóújfalui Gyára fokozatosan átvette a gyártási feladatokat. A tűzoltókészülékek területi ellenőrzését a Művek teljes egészében megszüntette. Módosult a tűzoltókészülékek javításának, újratöltésének szolgáltatási rendje is, amennyiben az Elzett Művek szolgáltatási tevékenysége az

50, 100 és 250 kg-os, porral oltó készülékek,

a 2, 5, 20 és 2×20 kg-os, széndioxiddal-oltók,

valamint az 1, 2 és 5 kg-os, halonnal oltók javítására, továbbá az utánfutók és a gépjárművekre szerelt porral oltó berendezések javítására korlátozódik.

A 3, 6 és 12 kg-os porraloltók javítását, újratöltését a működési engedéllyel rendelkező szervek végzik a továbbiakban.

1976 tapasztalatait értékelve megállapítható, hogy a gyártás átszervezése – kisebb zökkenőktől eltekintve – sikeresen zajlott le. Az Elzett Művek feladatkörébe tartozó szolgáltatások, nevezetesen az 50 kg-on felüli, porral, széndioxiddal, halonnal oltók javítása, újratöltése is kielégítő ütemben folyt. Nehézségek a régebbi gyártmányok javításában, valamint a vidéki javítóvállalatok alkatrész- és oltóanyag-ellátásában merültek fel. Az alkatrészellátás 1977-ben történő átszervezésével a vidéki javítóvállalatok beszerzési nehézségei is megszűnnek. Joggal reméljük, hogy az 1977. év a tűzoltókészülék-ellátás minden területén a fellendülés éve lesz.

Az 1976-ban elért eredmények jelentős részben az Elzett Művek Berettyóújfalui Gyára sikeres munkájának tulajdoníthatók. A helyi párt- és tanácsi szervek támogatásával, a gyár vezetői és dolgozói kiváló teljesítményt nyújtottak.

MEGKEZDTE A MŰKÖDÉSÉT AZ ELZETT MŰVEK TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁRÁNAK MŰSZAKI VEVŐSZOLGÁLATA. VEZETŐJE: FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. CÍM: BP. XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32. Tel.: 409–590, 409–735.

Elzett Művek
Tűzoltókészülék Gyára

(x)

A falinaptára

JANUÁR

1	**Szombat**	**Újév**
2	Vasárnap	Ábel
3	Hétfő	Genovéva
4	Kedd	Titusz
5	Szerda	Simon
6	Csütörtök	Boldizsár
7	Péntek	Attila
8	Szombat	Gyöngyvér
9	**Vasárnap**	**Marcell**
10	Hétfő	Melánia
11	Kedd	Ágota
12	Szerda	Ernő
13	Csütörtök	Veronika
14	Péntek	Bódog
15	Szombat	Lóránt
16	**Vasárnap**	**Gusztáv**
17	Hétfő	Antal
18	Kedd	Piroska
19	Szerda	Sára
20	Csütörtök	Fábián, Seb.
21	Péntek	Ágnes
22	Szombat	Vince
23	**Vasárnap**	**Zelma**
24	Hétfő	Timót
25	Kedd	Pál
26	Szerda	Vanda
27	Csütörtök	Angelika
28	Péntek	Károly
29	Szombat	Adél
30	**Vasárnap**	**Martina**
31	Hétfő	János

FEBRUÁR

1	Kedd	Ignác
2	Szerda	Karolina
3	Csütörtök	Balázs
4	Péntek	Ráhel
5	Szombat	Ágota
6	**Vasárnap**	**Dorottya**
7	Hétfő	Tódor
8	Kedd	Aranka
9	Szerda	Abigél
10	Csütörtök	Elvira
11	Péntek	Bertold
12	Szombat	Lídia
13	**Vasárnap**	**Ella**
14	Hétfő	Bálint
15	Kedd	Kolos
16	Szerda	Julianna
17	Csütörtök	Donát
18	Péntek	Konrád
19	Szombat	Zsuzsanna
20	**Vasárnap**	**Aladár**
21	Hétfő	Eleonóra
22	Kedd	Gerzson
23	Szerda	Alfréd
24	Csütörtök	Mátyás
25	Péntek	Géza
26	Szombat	Sándor
27	**Vasárnap**	**Ákos**
28	Hétfő	Elemér

MÁRCIUS

1	Kedd	Albin
2	Szerda	Lujza
3	Csütörtök	Kornélia
4	Péntek	Kázmér
5	Szombat	Adorján
6	**Vasárnap**	**Leonóra**
7	Hétfő	Tamás
8	Kedd	Zoltán
9	Szerda	Franciska
10	Csütörtök	Ildikó
11	Péntek	Szilárd
12	Szombat	Gergely
13	**Vasárnap**	**Krisztián**
14	Hétfő	Matild
15	**Kedd**	**Nemzeti ünn.**
16	Szerda	Henrietta
17	Csütörtök	Gertrúd
18	Péntek	Sándor, Ede
19	Szombat	József
20	**Vasárnap**	**Hubert**
21	Hétfő	Benedek
22	Kedd	Izolda
23	Szerda	Emőke
24	Csütörtök	Gábor
25	Péntek	Mária
26	Szombat	Emánuel
27	**Vasárnap**	**Hajnalka**
28	Hétfő	Gedeon
29	Kedd	Auguszta
30	Szerda	Zalán
31	Csütörtök	Árpád

ÁPRILIS

1	Péntek	Hugó
2	Szombat	Áron
3	**Vasárnap**	**Buda, Richárd**
4	**Hétfő**	**Felsz. ünn.**
5	Kedd	Vince
6	Szerda	Vilmos
7	Csütörtök	Herman
8	Péntek	Dénes
9	Szombat	Erhard
10	**Vasárnap**	**Húsvét**
11	**Hétfő**	**Húsvét**
12	Kedd	Gyula
13	Szerda	Ida
14	Csütörtök	Tibor
15	Péntek	Anasztázia
16	Szombat	Csongor
17	**Vasárnap**	**Rudolf**
18	Hétfő	Andrea
19	Kedd	Emma
20	Szerda	Tivadar
21	Csütörtök	Konrád
22	Péntek	Csilla
23	Szombat	Béla
24	**Vasárnap**	**György**
25	Hétfő	Márk
26	Kedd	Ervin
27	Szerda	Zita
28	Csütörtök	Valéria
29	Péntek	Péter
30	Szombat	Katalin

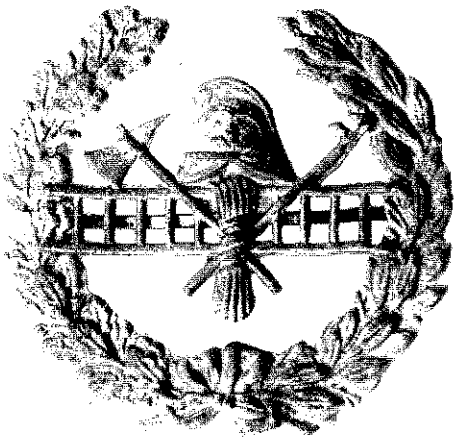

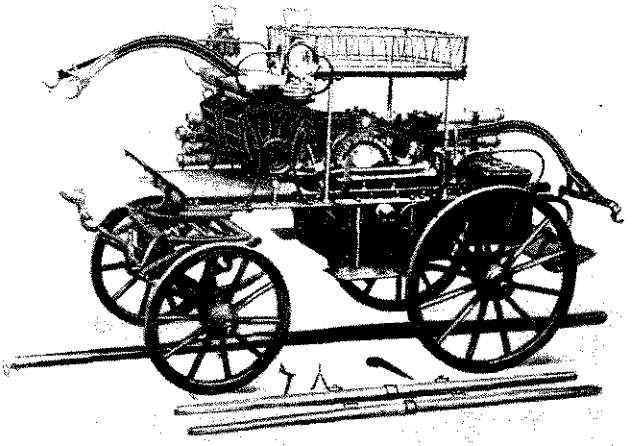

MÁJUS

1	**Vasárnap**	**Munka ünn.**
2	Hétfő	Zsigmond
3	Kedd	Irma
4	Szerda	Florián
5	Csütörtök	Györgyi
6	Péntek	Frida
7	Szombat	Gizella
8	**Vasárnap**	**Mihály**
9	Hétfő	Gergely
10	Kedd	Ármin
11	Szerda	Ferenc
12	Csütörtök	Pongrác
13	Péntek	Szervác
14	Szombat	Bonifác
15	**Vasárnap**	**Zsófia**
16	Hétfő	Mózes
17	Kedd	Paszkál
18	Szerda	Erik
19	Csütörtök	Ivó
20	Péntek	Bernát
21	Szombat	Konstantin
22	**Vasárnap**	**Júlia**
23	Hétfő	Dezső
24	Kedd	Eszter
25	Szerda	Orbán
26	Csütörtök	Fülöp
27	Péntek	Hella
28	Szombat	Emil
29	**Vasárnap**	**Pünkösd**
30	Hétfő	Janka
31	Kedd	Angéla

JÚNIUS

1	Szerda	Tünde
2	Csütörtök	Kármen
3	Péntek	Klotild
4	Szombat	Bulcsú
5	**Vasárnap**	**Fatima**
6	Hétfő	Norbert
7	Kedd	Róbert
8	Szerda	Medárd
9	Csütörtök	Félix
10	Péntek	Margit
11	Szombat	Barnabás
12	**Vasárnap**	**Villő**
13	Hétfő	Antal
14	Kedd	Vazul
15	Szerda	Vid
16	Csütörtök	Jusztin
17	Péntek	Alida
18	Szombat	Arnold
19	**Vasárnap**	**Gyárfás**
20	Hétfő	Rafael
21	Kedd	Alajos
22	Szerda	Paulina
23	Csütörtök	Zoltán
24	Péntek	Iván
25	Szombat	Vilmos
26	**Vasárnap**	**János, Pál**
27	Hétfő	László
28	Kedd	Irén
29	Szerda	Péter, Pál
30	Csütörtök	Pál

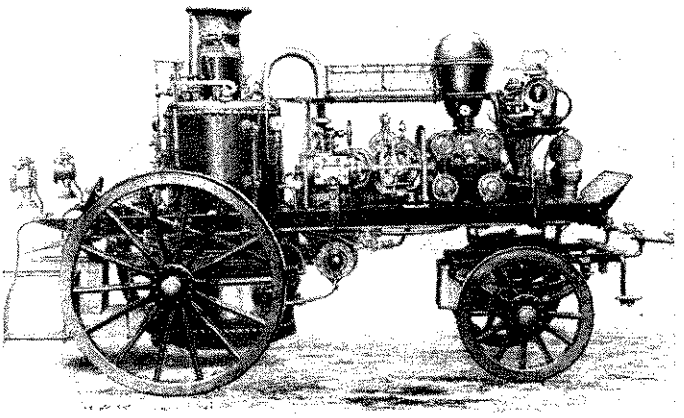

A húszéves Tűzoltó Múzeum
anyagából

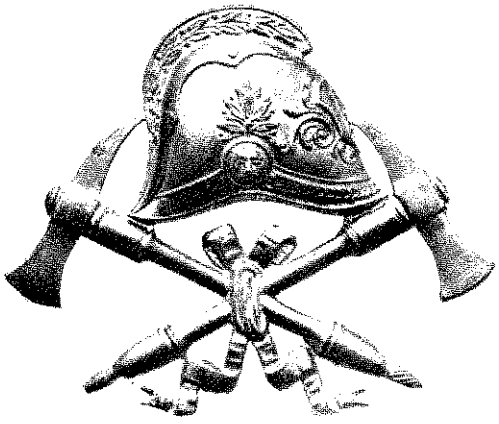

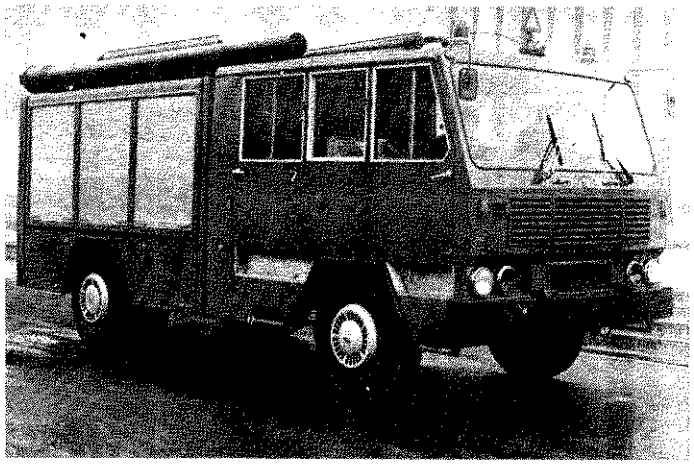

JÚLIUS

1	Péntek	Tihamér
2	Szombat	Ottó
3	**Vasárnap**	**Kornél**
4	Hétfő	Ulrik
5	Kedd	Emese
6	Szerda	Csaba
7	Csütörtök	Apollónia
8	Péntek	Ellak
9	Szombat	Lukrécia
10	**Vasárnap**	**Amália**
11	Hétfő	Lili
12	Kedd	Izabella
13	Szerda	Jenő
14	Csütörtök	Örs
15	Péntek	Henrik
16	Szombat	Valter
17	**Vasárnap**	**Elek**
18	Hétfő	Frigyes
19	Kedd	Emília
20	Szerda	Illés
21	Csütörtök	Dániel
22	Péntek	Magdolna
23	Szombat	Lenke
24	**Vasárnap**	**Kinga**
25	Hétfő	Jakab
26	Kedd	Anna
27	Szerda	Olga
28	Csütörtök	Szabolcs
29	Péntek	Márta
30	Szombat	Judit
31	**Vasárnap**	**Oszkár**

AUGUSZTUS

1	Hétfő	Péter
2	Kedd	Lehel
3	Szerda	Hermina
4	Csütörtök	Domonkos
5	Péntek	Krisztina
6	Szombat	Berta
7	**Vasárnap**	**Ibolya**
8	Hétfő	László
9	Kedd	Emőd
10	Szerda	Lőrinc
11	Csütörtök	Tiborc
12	Péntek	Klára
13	Szombat	Ipoly
14	**Vasárnap**	**Marcell**
15	Hétfő	Mária
16	Kedd	Ábrahám
17	Szerda	Jácint
18	Csütörtök	Ilona
19	Péntek	Huba
20	**Szombat**	**Alkotm. ünn.**
21	**Vasárnap**	**Sámuel**
22	Hétfő	Menyhért
23	Kedd	Fülöp
24	Szerda	Bertalan
25	Csütörtök	Lajos
26	Péntek	Izsó
27	Szombat	Gáspár
28	**Vasárnap**	**Ágoston**
29	Hétfő	Erna
30	Kedd	Rózsa
31	Szerda	Erika

SZEPTEMBER

1	Csütörtök	Egyed
2	Péntek	István
3	Szombat	Hilda
4	**Vasárnap**	**Rozália**
5	Hétfő	Viktor
6	Kedd	Zakariás
7	Szerda	Regina
8	Csütörtök	Mária
9	Péntek	Ádám
10	Szombat	Honória
11	**Vasárnap**	**Teodóra**
12	Hétfő	Mária
13	Kedd	Kornél
14	Szerda	Szeréna
15	Csütörtök	Enikő
16	Péntek	Edit
17	Szombat	Zsófia
18	**Vasárnap**	**Diána**
19	Hétfő	Vilhelmina
20	Kedd	Friderika
21	Szerda	Máté
22	Csütörtök	Móric
23	Péntek	Tekla
24	Szombat	Gellért
25	**Vasárnap**	**Eufrozina**
26	Hétfő	Jusztina
27	Kedd	Adalbert
28	Szerda	Vencel
29	Csütörtök	Mihály
30	Péntek	Jeromos

OKTÓBER

1	Szombat	Malvin
2	**Vasárnap**	**Petra**
3	Hétfő	Helga
4	Kedd	Ferenc
5	Szerda	Aurél
6	Csütörtök	Brúno
7	Péntek	Amália
8	Szombat	Koppány
9	**Vasárnap**	**Dénes**
10	Hétfő	Gedeon
11	Kedd	Brigitta
12	Szerda	Miksa
13	Csütörtök	Kálmán, Ede
14	Péntek	Helén
15	Szombat	Teréz
16	**Vasárnap**	**Gál**
17	Hétfő	Hedvig
18	Kedd	Lukács
19	Szerda	Nándor
20	Csütörtök	Vendel
21	Péntek	Orsolya
22	Szombat	Előd
23	**Vasárnap**	**Gyöngyi**
24	Hétfő	Salamon
25	Kedd	Blanka
26	Szerda	Dömötör
27	Csütörtök	Szabina
28	Péntek	Simon
29	Szombat	Nárcisz
30	**Vasárnap**	**Alfonz**
31	Hétfő	Farkas

NOVEMBER

1	**Kedd**	Marianna
2	Szerda	Achilles
3	Csütörtök	Győző
4	Péntek	Károly
5	Szombat	Imre
6	**Vasárnap**	**Lénárd**
7	**Hétfő**	**Okt. Szoc. Forr.**
8	Kedd	Gottfrid
9	Szerda	Tivadar
10	Csütörtök	Réka
11	Péntek	Márton
12	Szombat	Jónás
13	**Vasárnap**	**Szilvia**
14	Hétfő	Aliz
15	Kedd	Lipót
16	Szerda	Ödön
17	Csütörtök	Hortenzia
18	Péntek	Jenő
19	Szombat	Erzsébet
20	**Vasárnap**	**Jolán**
21	Hétfő	Olivér
22	Kedd	Cecília
23	Szerda	Kelemen
24	Csütörtök	Emma
25	Péntek	Katalin
26	Szombat	Virág
27	**Vasárnap**	**Virgil**
28	Hétfő	Stefánia
29	Kedd	Taksony
30	Szerda	András

DECEMBER

1	Csütörtök	Elza
2	Péntek	Aurélia
3	Szombat	Ferenc
4	**Vasárnap**	**Borbála**
5	Hétfő	Vilma
6	Kedd	Miklós
7	Szerda	Ambrus
8	Csütörtök	Mária
9	Péntek	Natália
10	Szombat	Judit
11	**Vasárnap**	**Árpád**
12	Hétfő	Gabriella
13	Kedd	Luca
14	Szerda	Szilárda
15	Csütörtök	Valér
16	Péntek	Etelka
17	Szombat	Lázár
18	**Vasárnap**	**Auguszta**
19	Hétfő	Viola
20	Kedd	Teofil
21	Szerda	Izidor
22	Csütörtök	Zénó
23	Péntek	Viktória
24	Szombat	Ádám, Éva
25	**Vasárnap**	**Karácsony**
26	**Hétfő**	**Karácsony**
27	Kedd	János
28	Szerda	Kamilla
29	Csütörtök	Tamás
30	Péntek	Dávid
31	Szombat	Szilveszter

A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat (LSZV) a tűzvédelem tömlőellátásáért

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzése

A 4/1974. BM számú rendelet 122. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a „nyomótömlőket olyan állapotban kell tartani, hogy azok tűz esetén mindenkor használható állapotban legyenek".

A tömlőállomány használható állapotban tartása a tömlő anyagától és egyéb gyártmányjellemzőtől függően igen munkaigényes és sokrétű feladat.

Az LSZV gyártmányát képező 100%-os poliésztertömlők (belül gumizva) bevezetése óta eltelt 16 év tapasztalatai bizonyítják, hogy a poliésztertömlők az igen kedvezőtlen tárolási körülmények között is üzembiztosak, időállóak, karbantartásuk a lehető legegyszerűbb. Az önkéntes és vállalati tűzoltóságok használatában, valamint a létesítmények tűzcsapszekrényeiben még igen jelentős mennyiségben találhatók tűzoltás céljára alkalmatlan kendertömlők, s ezek kicserélése mindenképpen indokolt.

VIZSGÁLJÁK FELUL A LÉTESÍTMÉNY, ILLETVE A TŰZOLTÓEGYSÉG TÖMLŐKÉSZLETÉTI AZ ELAVULT KENDERTÖMLŐKET CSERÉLJÉK KI AZ LSZV GYÁRTMÁNYÚ IGEN TARTÓS POLIÉSZTER TÖMLŐKRE.

FORGALOMBA HOZZA A MŰART 9. SZ. FIÓKJA.
CÍM: BUDAPEST VI., BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 53.
TELEFON: 115–800

Szakmai kérdésekben felvilágosítást ad az LSZV Kereskedelmi Főosztály vevőszolgálata: Nevigyánszki Sándor osztályvezető.
Cím: Budapest VI., Zichy Jenő u. 32.
Telefon: 124-057

A gázszolgáltatás és -felhasználás néhány tűzvédelmi kérdéséről

Az utóbbi hónapok tragikus kimenetelű gázrobbanásai (Budapest, Szolnok, Kaba) szomorú időszerűséget adnak a címben említett témának. S minthogy a tűzoltók és a tűzvédelmi szervezetek dolgozói hivatásuknál fogva jól ismerik az ilyen káresetek elhárítására alkalmas és igen szigorú előírásokat, még inkább megdöbbentők számunkra azok a körülmények, amelyek ezeket a halálos áldozatokat, súlyos sérüléseket és tetemes anyagi veszteségeket is okozó káreseteket előidézték.

Az ötödik ötéves tervről szóló törvény kimondja: „Az energiatermelés és -felhasználás szerkezetének korszerűsítését — az eddiginél lassúbb ütemben — tovább kell folytatni. A belföldi energiafelhasználásban a szénhidrogének aránya 1980-ban 64—66% legyen."

Hogy az ismert okokból lassúbb ütemű korszerűsítés a szénhidrogének hatalmas mennyiségét jelenti, azt jól érzékelteti a következő két adat. A tervtörvény értelmében ugyanis 1980-ban 10 milliárd m^3 földgáz felhasználását kell lehetővé tenni, és 1980-ig a lakásoknak mintegy háromnegyed részét szükséges ellátni vezetékes vagy palackos gázzal.

Összehasonlításul: az 1976-ban várható éves gázfelhasználás mintegy 6 milliárd m^3, 1975 végén a vezetékesgáz-fogyasztók száma kb. 723 ezer, a pébégáz-fogyasztóké pedig csaknem 1,65 millió volt.

Ezek a számadatok azonban a növekvő veszélyekre is figyelmeztetnek, hiszen a fűtőérték alapján energiaforrásaink szerkezetében az 1960-as 2,6%-oshoz képest már 1975-ben is 19,1% volt, 1980-ban pedig 23,8% lesz a földgáz részaránya!

Mind a földgáz, mind pedig a pébégáz az A tűzveszélyességi osztályba tartozik, vagyis fokozottan tűz- és robbanásveszélyesek. Mint ismeretes, levegővel keveredve robbanóképes elegyet alkothatnak. Az elegy gyújtóforrással érintkezve felrobban. Az ennek következtében létrejövő nyomásnövekedés dinamikus hatása szétvetheti a helyiség határolófalait, s a veszélyzónán belül tartózkodó személyek halálos vagy súlyos égési és egyéb sérüléseket szenvedhetnek.

A gyakorlatban lejátszódó térrobbanás lényegében hőrobbanás. A térrobbanás elleni elsődleges védekezés a robbanóképes koncentráció, ill. a hőrobbanás megindításához elegendő energiájú gyújtóforrás keletkezésének megakadályozása.

Amennyiben — pl. gáztüzelésű kazánok esetében — nem küszöbölhető ki teljesen a térrobbanás lehetősége, akkor a káros hatásokat kell mérsékelni. Ez ún. hasadó-nyíló felület beépítésével lehetséges. (BM TOP 7—70 ágazati szabvány).

A robbanás okozta károk elkerülésére elsősorban annak létrejöttét kell megakadályozni, vagyis azt, hogy térben és időben ne legyen meg együtt az égés három feltétele. Gyakorlatunkban általánosan alkalmazott védelmi eljárásnak tekinthető a gyújtóforrás kiküszöbölésének és a robbanóképes keverék kizárásának együttes alkalmazása.

A Heves megyei káresetek bekövetkezésének okai is arról árulkodnak, hogy sok fogyasztó, de a szolgáltató vállalatok dolgozói közül is számosan mennyire alábecsülik, vagy egyszerűen nem is ismerik az említett veszélyforrásokat.

Megyénkben jelenleg 60 ezer fogyasztó részesül pébégáz-ellátásban. Egerben 8000, Hatvanban pedig 800 fogyasztót látnak el vezetékes gázzal.

Tűzoltó-parancsnokságunk a közelmúltban feldolgozta azon káresetek tanulságait, amelyek az elmúlt öt évben vezetékes és pébégáz üzemű berendezéseinkben keletkeztek. A vizsgált időszakban 25 ilyen jellegű tűzeset illetve robbanás volt megyénkben. Ebből 23 pébégáz, 2 pedig vezetékes berendezés szabálytalan használatából következett be.

A káresetek mintegy 560 ezer Ft közvetlen kárt okoztak. A gázrobbanások következtében 22 személy szenvedett különböző fokú égési sérülést.

A leggyakoribb tűzkeletkezési ok a kémiai robbanás, ezen belül is a pébégáz szabálytalan használata volt. Részletes bontásban robbanás: 14 eset, egyéb ok: 5 eset, nyílt láng használata: 4 eset, gyújtogatás: 1 eset, dohányzás: 1 eset.

Sajnos a cikk írása közben is kénytelen voltam javítani a tűzkárstatisztikai adatokon, mivel november 30-án 17 órakor tűz keletkezett Hatvanban, a Tabán u. 6—10. sz. épületek közötti lemezszekrényes körzeti nyomásszabályzóban.

Az ott dolgozó gázszerelők megszegve a technológiai előírást, szikrát húzó kulccsal dolgoztak. Az emiatt képződő szikrák meggyújtották a szivárgó gázt, egy személy súlyos égési sérülést szenvedett, az anyagi kár mintegy 10 000 Ft.

A tűzvizsgálati jegyzőkönyvek alapján megállapíthatjuk, hogy a káresetek többsége az emberi gondatlanság, az előírt használati, illetve biztonsági előírások megszegése miatt következett be.

Figyelmen kívül hagyták ugyanis, hogy

- a gázkészüléket csak a gázszolgáltató engedélyével szabad üzemeltetni,
- kizárólag kifogástalan állapotban levő tömítőgyűrű helyezhető el a nyomáscsökkentőnél,
- a tömörségi vizsgálatot szigorúan tilos nyílt lánggal végezni,
- csak kifogástalan műszaki állapotban levő gázkészülék használható.

Figyelemre méltó, hogy valamennyi tűzeset a tűzvédelmi hatóság által nem nyilvántartott létesítményben, főként lakóházakban következett be, és nemegyszer a gázszolgáltató vállalatok szakemberei mutattak rossz példát a tűzokozóknak, amikor a szemük láttára nyílt lánggal vizsgálták a szivárgás helyét. A gázfogyasztó készülékek üzembe helyezésekor is jóval nagyobb gondot kellene fordítaniuk a fogyasztók kioktatására, a használati szabályok ismertetésére és a kezelés bemutatására.

A kötelező időszakos műszaki felülvizsgálat során sem élnek mindig a tilalommal, jóllehet az kötelező, ha a gázberendezés üzemeltetése veszélyezteti az élet- és vagyonbiztonságot.

Úgy érzem, az ilyen káresetek megelőzésében messze nem használtuk ki még az önkéntes tűzoltóságok területfelelősi szolgálatában rejlő nagy lehetőségeket. Az igen nagyszámú gázfogyasztó miatt szükségesnek tartom a megfelelően képzett önkéntes tűzoltók fokozottabb bekapcsolását ebbe a tevékenységbe.

De a tűzvédelmi hatóságoknak és a gázszolgáltató vállalatoknak egyaránt nagyobb gondot kell fordítaniuk a kapcsolatos propagandamunkára és a vállalatok dolgozóinak tűzvédelmi képzésére. A szabálytalanságot elkövető dolgozók következetesebb felelősségre vonása, szükség esetén eltiltásuk az ilyen munkavégzéstől ugyancsak hatékony és szükséges eszköze lehet a jobb megelőzésnek.

A gázenergia további térnyerése szükséges és megfordíthatatlan folyamat. Ez azonban egyáltalán nem indokolja a bevezetőben említett tragédiák bekövetkezését, hiszen ebben az esetben is nem elsődlegesen az anyag tulajdonságai, hanem a vétkes gondatlanság és a biztonsági rendszabályok durva megsértése jelenti a tulajdonképpeni veszélyforrást.

Soltész Tamás
tű. hdgy.
okl. bányamérnök

(Folytatás a 14. oldalról)

szilárdság, és repesztő nyomás tekintetében kielégíti a szabvány előírásait, súlya azonban lényegesen könnyebb, mint a latexszel gyártott tömlőé, és ezért könnyebbé teszi a tűzoltók munkáját, karbantartása, kezelhetősége is egyszerűbb.

Egyre gyakrabban felmerülő igény, hogy védőréteggel lássák el a tűzoltótömlők külső felületét. Bár a poliészter végtelen szálak kopási szilárdsága lényegesen jobb, mint a természetes szálaké, egy külső védőréteg felvitele mégis javítaná a biztonságot. Jelenleg kísérletek folynak ezen igények kielégítésére. Akril-latex, PVC és PVC-nitrilkaucsuk keverékek jöhetnek számításba, de védőbevonatként alkalmazható poliuretán is. A poliuretán vizes diszperziók megjelenése egyszerűsíti a feladat megoldását. A külső védőrétegnek azonban nem szabad merevebbé, keményebbé tenni a tömlőt, mint amilyen előzőleg volt. Az is jogos igény, hogy a külső bevonat megfelelően tapadjon a szövethez. Szükség esetén alkalmas ragasztó közvetítőket is alkalmazni lehet. Magának a felvitt massza kopási szilárdságának is jónak kell lennie. A körülmények szerint különböző technológiával felvitt impregnáló- vagy védőanyagot forró levegős csatornában vagy infrasugárzóval szárítják, esetleg polimerizálják.

Hazai iparunk jelenleg E-52 mm és M-75 mm belső átmérővel gyártja a tűzoltótömlőket. Ezek a korszerű, kívül-belül vegyileg kezelt szintetikus tömlők, egy új területen, a mezőgazdasági öntözésben is alkalmasak. Ennek az a feltétele, hogy 30—150 mm belső átmérőjű tömlőket gyártsunk, ennek adva van a lehetősége. A tömlővel működő esőztetőberendezések gyors és könnyű telepítést és áthelyezést tesznek lehetővé, használatuk a fixen telepített hasonló konstrukcióéhoz képest kevesebb élőmunkát igényel. Repesztő nyomásuk 10 atmoszféra alatti. Egyébként a tűzoltótömlők gyártásának folyamatos fejlesztése tette lehetővé a hazai ipar számára a megfelelő mezőgazdasági öntözőtömlők típusának kidolgozását.

Amikor a tervező munkához látott, még az 1/1963-as rendelet volt érvényben, és a győri iskolatűznek talán éppen az volt a legfontosabb tanulsága, hogy noha nemcsak ő, hanem a kivitelező is megtartotta az akkor érvényes tűzvédelmi előírásokat, a földszinti folyosó egyik szekrényének eddig tisztázatlan okból történt kigyulladását követően mégis néhány perc leforgása alatt lángok és hatalmas füst borította az egész épületszárnyat.

„A láng ég, lobog. A szikra izzik, füstölög, meggyullad, kialszik" — ez a felirat volt olvasható a tűzkeletkezés helyétől közel eső földszinti tanterem táblján — olvashattuk a Kisalföld című megyei lapnak a tűzesetről írt tudósításában. Kiderült azonban, nem mutatható ki okozati összefüggés a környezetismereti órán tanultak meg a tűzeset között. S ezért nem az ilyen ismeretek oktatásának mellőzése, hanem sokkal inkább az jelentheti a megelőzést, ha a szülők és pedagógusok több figyelmet fordítanak az utcán cigarettázó kisdiákokra. Mint hallottuk, ebben a városban is jó néhány gyufásdoboz meg cigaretta került már elő némely kisdiák zsebéből.

A „B" épület a tűzoltás kezdetén

Mielőtt részletesen leírnánk annak a körülbelül 3/4 órának az eseményeit, amely a tűz észlelése és teljes lefeketítése között telt el, ismerkedjünk meg az épülettel, vagy ahogyan ezen a környéken körítő falainak színezése alapján emlegetik, a kék iskolával s közelebbről is annak „B" épületszárnyával. Az UNIVÁZ kapcsolatokkal kialakított úgynevezett rövid főtartós szerkezetű épület említett szárnya földszint + kétemeletes, középfolyosós elrendezésű. Mindhárom szint folyosóin beépített fa szekrénysorokat létesítettek. A folyosók 1 m magasságig deszkaburkolatúak és graboflex—32 típusú műanyag borítja a padlójukat.

Kis térfogatuk és a 40 körüli osztálylétszámok miatt mesterséges szellőzéssel is ellátták a tantermeket. A berendezés gépegységét típus klímaszekrény-elemekből állították össze. 18—23 °C-on szívatja a tantermekbe a friss levegőt. Az elhasznált levegő túlnyomással az ajtó- és ablakrészeken, valamint a gravitációs kürtőn távozik. A berendezés tantermenként 1000 m^3/ó, tehát óránként kb. hatszoros légcserét szolgáltat.

Az elosztóvezeték földbe fektetett betoncsatorna, az ágvezetékek 250 mm-es átmérőjű spirócsőből készültek. Tantermenként 2—2 db élrácson át fúvatják be a levegőt. Az építési engedély szerint rabicolással kellett volna ellátni a spirócső vezetékeket, de erre utaló jelölés nem található a „B" épület rajzos dokumentációjában, a rabicfal hiánya természetesen nem minősül szabálytalanságnak.

Ugyancsak nem volt szabálytalan megoldás, viszont szintén bonyodalmakat idézett elő, hogy 20 cm vastag NIKECELL hőszigetelő anyagot építettek a födémpanelekbe, mert a panelek alsó részén levő 3 cm-es betontakarás helyenként megsemmisült a tűz következtében. Ennek az anyagnak az égésekor köztudomásúlag igen sok és tömény füst képződik, a megolvadt NIKECELL forró cseppekben hullik a padozatra.

Két hatodikos kislány: *Matolcsi Tünde* és *Magyar Ildikó* figyeltek fel a tűzre, amikor a földszinti rajzterem melletti szekrényükhöz mentek az iskolatáskájukért. Erős füstszagot éreztek, és látták, hogy füst szivárog az ellentétes folyosórész bal oldalán levő egyik szekrényből.

A tanári szoba felé futottak, hogy jelentsék a tüzet. *Mester Ferencné* igazgató, *Németh Mária*, a helyettese és *Csuri Györgyné* tanárnő éppen a tanári előtt tartózkodtak. Az igazgatónő a jelzett helyre szaladt, és meglátva a füstöt, utasította a helyettesét, hogy áramtalanítson és értesítse a tűzoltókat. A szekrénysorhoz érve már sűrű füstöt észlelt, ezért beszólt a folyosóra nyíló tantermekbe, hogy a tanulók távozzanak az épületből.

Németh Mária végrehajtotta az utasítást, azonban — feltehetően idegességében — a 005-ös szám helyett először a 004-et hívta, ami ezúttal hasznosnak bizonyult, mivel a mentők azonnal nagy erőkkel vonulhattak ki. További szerencsés körülmény volt, hogy a közeli megyei rendőrfőkapitányságon is hamar felfigyeltek a tűzesetre, és gyorsan megfelelő számú rendőri erőt rendeltek ki a helyszín biztosítására.

Spránitz László tű. zls., győri szolgálatparancsnok a tűzjelzést követően, 13.46-kor II-es. „kiemelt" riasztást rendelt el. Ennek alapján 13.50-kor kiérkezett a győri 1-es (1+7 fő, CSD 420-as), 2-es (1+7 fő CSD 707-es), és 6 1-es (1+1 fő, CSD 420-

Spirócső melletti egyajtós szekrény

Így voltak elhelyezve a spirócsövek a keletkezési helyen

) fecskendő, 13.52-kor pedig a győri 3-as
cskendő (1+7 fő, CSD 344-es).
A tűzoltás vezetője a felderítést köve-
en 13.52-kor III-as riasztást rendelt el.
re 13.57-kor 1+1-1+1 fővel a kárhely-
érkezett a győri 5-ös (CSD 710-es) és
os (CSD 707-es) fecskendő. Az ugyan-
ak riasztott mosonmagyaróvári, pápai,
máromi és soproni egységeket 14.37—
42 között útközben visszarendelték.

A tanúmeghallgatásokról

A tanúmeghallgatásokról fölvett jegyzőnyvek alapján nem derült ki egyértelien, vajon mennyi idő telt el a tűz
lelésétől annak jelzéséig, csupán annyi
szik bizonyosnak, hogy ez 6—16 perc
letett.
A tűz oltására irányuló kísérletek — a
ndnoknő kb. 5 vödör vízzel akart oltani,
karbantartó asztalos 1 db porraloltót
zott, az egyik tanár átvette tőle a kéüléket, de látva, hogy ennek töltése ke-
, a zsibongónak nevezett folyosórész
i tűzcsapjáról akart sugarat szerelni,
az erős hő miatt a tűzcsapszekrényt
r nem közelíthette meg — érthető okok-
nem állhatták útját a tűz gyors terlésének.
A tanár próbálkozásakor már lángokban
ott a bal oldali szekrénysor, a szellőzőendezés pedig az áramtalanításig az
melegített levegővel együtt a tüzet meg
üstöt is a felsőbb szintekre „szállította",
rabicolás hiányában több helyen kiolltak a klímarendszer spirócső vezeté-
, a gravitációs huzathatás pedig az
mtalanítást követően is érvényesült.
Néhány felvételünk jól érzékelteti, hogy
módon a tűz milyen nagy kiterjedé-
vé vált. Mert hát az említetteken túl
ek a szekrényekben tárolt és jórészt
ilékony anyagok (ruhanemű, tanszerek,
naszerek stb.), de a fából készült fal-
kolatok is. Vaskos tévedésnek bizoult viszont az a sajtójelentés, amely
n a tűzoltóság tájékoztatásán alapult,
arról szólt, hogy az iskola 14 tanterme
gett. Valójában egyetlen tanteremre
terjedtek át a lángok, több még cse-
y füstkárt sem szenvedett, csupán az
ik földszinti tanterem rongálódott meg
yosabban a füsttől.
graboflex—32 elnevezésű padlóburko-
lángterjedési sebessége úgyszólván elnyagolhatóan csekély, de ez az anyag
tűz hatására szenesedik, és eközben
rgező gázok képződnek!
z említett körülmények folytán igen
vizsgáztak az iskola tanárai, irányítákal a gyerekek, rendben, fegyelmezettávoztak az épületből.

Az épületszárnyban tartózkodó felnőttek meg a 390 gyerek egy pedagógus és tizenkét tanuló kivételével még a tűzoltóegységek kiérkezése előtt biztonságba kerültek. Az utóbbiak azért nem, mert a gyerekek feltehetően visszasiettek a táskájukért. Ők a II. emeleti tetőre menekültek. A tüzeset következtében *Horváth Tiborné* és hat gyerek, valamint *Krauz Antal* tű. törm. enyhe füstmérgezést szenvedett.

Beavatkozás

A tűzoltás vezetője mindenekelőtt az ő mentésükre adott parancsot. Ez dugó- és kihúzóslétrával 14.10-kor sikeresen be is fejeződött. A beavatkozást erős, fekete füst akadályozta. Az egységek 8 E sugárral — közülük 3-at falitűzcsapokról szereltek — 14.20-kor lefeketítették a tüzet, az utómunkálatok azonban csak 17.30-kor értek véget. Ennek ezúttal különleges oka volt: az egységek tekintettel a sajátos körülményekre, az oltáskor felgyülemlett vizet a lehető legteljesebb mértékben eltávolították az épületből.

A tüzeset színhelyén megjelent *Háry Béla*, a megyei pártbizottság első titkára, valamint *Lakatos László*, a városi pártbizottság első titkára és *Zámbó József*, a megyei város tanácsának elnöke is. Háry elvtárs elismeréssel illette a tűzoltóság, valamint a mentésben közreműködők munkáját.

A tűz következtében 1 millió 413 900 Ft kár érte az iskolát. A helyreállítást társadalmi akció is segíti, s így minden jel szerint e lapszámunk megjelenésekor már újból itt tanulhatnak a Munkásőr utca 56. sz. iskola kisdiákjai.

De a történtek alapján nem mindent az eredeti formájában állítanak helyre.

A tűzterhelés csökkentése céljából tégla alkotja majd a szekrények oldalfalait, és a folyosókon csak élvédőként alkalmaznak deszkaburkolatot. Továbbá: ablak melletti vaslétra is készül az esetleges menekülés, illetve a felhatolás megkönnyítésére, és fal védi majd a szellőzővezetékeket is.

Szomorúan kezdődött az egyébként igen tetszetős iskola első tanéve, ám hogy annál örömtelibb legyen a folytatás, ez a tűzvédelmi hatóság említett intézkedésein túl nem kismértékben a szülőktől és pedagógusoktól is függ.

Merjük remélni, hogy e tüzeset általánosítható tanulságai biztonságosabb építési és épületgépészeti megoldásokban is kamatoznak majd.

(G. R.)

gsérült mennyezeti panelok

Intőpatás — tanulmányok intőkből

A kecskeméti Berkes Ferenc kollégiumban keletkezett tűzesetek jó néhány napon át nemcsak a szülők, nevelők és diákok, hanem a város lakóinak körében is jogos riadalmat okoztak.

A széles körű nyomozás során azonban sikerült leleplezni a tettest. A történtek véleményünk szerint számos olyan tanulsággal szolgálnak, amelyek a rendőrség és a tűzoltóság vizsgálati munkájában kétségkívül hasznosíthatók. De minden bizonnyal mindazok számára is, akik valamely létesítmény, különösen pedig egy ilyen vagy hasonló intézmény tűzvédeleméért felelősek.

ELSŐ TŰZ

1976. szeptember 25-én a kollégium 46. számú hálójában alvó *B. É.* 05 óra tájban furcsa pattogásra ébredt fel. Kilépett a folyosóra, és megdöbbenve látta, hogy az ajtóval szemben levő radiátorón nagy lánggal ég egy vasalófa, és valósággal szénné égette a radiátor körüli faburkolatot. Riadt kiabálására az emeleten lakó mintegy 40 lány percek alatt a folyosóra sietett. Valaki közülük hirtelen felkiáltott: „Ég a tanulószoba is!". Mindenki a 45. sz. helyiségbe rohant, és az ajtót kinyitva döbbenetes látvány tárult a szemük elé; az ajtótól jobbra levő sarokban porrá égett egy szekrény, a polcok, a falburkolat, lehullott a vakolat is. Elégett vagy használhatatlanná vált mintegy 20 diák táskája, könyvei, füzetei és egyéb felszerelési tárgyai.

A II. emeleten a 67. sz. szobában lakó 5 lány későn értesült a történtekről, és mire a lépcsőházra nyíló folyosóajtóhoz értek, a lépcsőházi előteret megtöltő, áthatolhatatlannak látszó sűrű, fekete füst a szemüket marta, köhögésre ingerelte őket. Szinte elviselhetetlenül forrónak érezték a levegőt.

A két legfiatalabb sírógörcsöt kapott a félelemtől, a többiek alig tudták betámogatni őket az egyik nyitott ablakú helyiségbe.

A sűrű füst a csukott ajtón is beszivárgott, némelyikük már azzal a gondolattal foglalkozott, hogy leugrik az ablak alatti virágoskertbe, amikor az egyik fiú osztálytársuk zihálva, arca előtt vizes törülközővel berontott a helyiségbe. Vizes törülközőket osztott szét közöttük, s ezt a lányok szájuk előtt tartva, a falat tapogatva botorkáltak a lépcsőházig, majd egymást támogatva jutottak le a földszintre. Az ügyeletes nevelő értesítésére kiérkező tűzoltóknak már csak a tüzet kellett eloltaniuk.

A tűzvizsgálat során nem sikerült megállapítani a keletkezési okot, miután először egy bekapcsolva hagyott rádió rövidzárlatára gyanakodtak, de ez semmiképpen nem magyarázhatta, hogyan gyulladt meg a vasalófa és a mellette levő két törülköző a hideg radiátoron, továbbá később két nylonfüggöny a földszinti ebédlőben.

A megolvadt függönydarabok mellett több, félig elégett gyufaszál hevert a földön. Az egyik ablak sarka a zár körül egy darabon törött volt, ebből a jelenlevők azt a következtetést vonták le, hogy a gyújtogató — ekkor már senki nem vitatta, hogy gyújtogatás történt — „külső" személy lehet, tehát valaki kívülről hatolt be.

Látszólag csak egy diák szemlélte közömbösen a tűzvizsgálatot, az elsős gimnazista *V. Gy.* Nagy megnyugvással fogadta, hogy nem a kollégium lakói között keresik a gyújtogatót. A városi és járási rendőrkapitányság a helyszíni szemle után a Btk. 190. §. (1) bekezdésében meghatározott közveszélyokozás alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen nyomozást rendelt el.

A nap esemény nélkül telt el. V. Gy. és barátnője, *K. E.* is, miután mindketten a közeli I-ra utaztak szüleikhez, még a kimenő letelte előtt visszaérkeztek. A buszban V. Gy. egész úton szorongatta pénztárcáját, a benne elrejtett gyufásdobozzal. Este *T. M.* volt az ügyeletes nevelő, kezdeményezésére önként jelentkező fiúkból figyelőszolgálat alakult. Ezt nem is titkolták a lányok előtt sem, és úgy jelölték ki a figyelőpontokat, hogy az utca és az udvar felőli kerítésszakaszokat is jól áttekinthessék. Mindenki biztos volt benne, hogy ezúttal senki nem hatolhat be észrevétlenül az utcáról a kollégium területére.

Éjjel 2 óra tájban lankadt a figyelem, többen elálmosodtak, ezért elhatározták, hogy az I. emeleti klubszobában kávéfőzés közben megbeszélik a további feladatokat, valamint a figyelők váltását.

V. Gy. mintha csak várt volna erre, óvatosan felkelt, még a papucsát sem húzta fel, nesztelenül kisurrant a folyosóra. A jobb kezére egy zoknit húzott. Jól látta, hogy előző nap a bűnügyi technikusok milyen lázasan kutattak ujjnyomok után.

Görcsösen szorította kezében a gyufát, majd óvatosan kinyitva az ajtót, beosont a 48. számú hálóba. Már este biztosan tudta, hogy ez a szoba üres, az abban lakó lányok még a tanítás befejezésekor hazautaztak. Gondosan becsukta maga mögött az ajtót, felhajtotta az egyik heverő ágyneműtartóját, és előbb a paplant, majd a párna egyik sarkát gyújtotta meg. Várt egy kicsit, és amikor az ágynemű már nagy lánggal lobogott, kilopakodott a folyosóra, a gyufát a WC-be dobta, és ugyanolyan nesztelenül, ahogy jött, visszaosont a szobájába. Az ajtót nem csukta be maga mögött, hogy a tűzriadó elrendelésekor elsőként menekülhessen. A közelben fekvő egyik lány felébredt a huzatra, és becsukta az ajtót.

A figyelők eközben megitták a kávét és folytatták az ellenőrzést. Még a lélegzete is elakadt *D. G.*-nek, amikor a lányok folyosójára lépve megcsapta az orrát az előző nap megismert fojtó füstszag. A 48. háló becsukott ajtajának résein sűrű, fekete füst gomolygott a folyosóra, és amikor megfogta a kilincset, felszisszent, az annyira áttüzesedett. A sarokvasáról nagy nehezen leemelt ajtót belökték a hálóba, és a kiürített szemetesvödrökkel kezdték locsolni a hatalmas lángokkal égő heverőket. Ismét pánik tört ki, a lányok egymást lökdösve, a gyengébbeket maguk után húzva igyekeztek kijutni a lépcsőházba, majd a földszintre. Többen félelmükben hazamentek.

A tűz oltását a diákok segítségével a kiérkező tűzoltók fejezték be. Az újabb helyszíni szemle most már teljesen nyilvánvalóvá tette, hogy gyújtogatás történt, a tettest pedig a kollégium lakói között kell keresni.

K. K. IV. osztályos szakközépiskolás, V. Gy. után éjjel ő csukta be az ajtót, egyike volt azoknak, akik nem mentek haza, hanem félelmükben az elsősökhöz mentek át aludni az 50. számú hálóba. K. K. névről nem ismerte V. Gy.-t, ezért T. M. nevelőnek messziről mutatta meg, hogy ki volt kint nem sokkal a tűz észlelése előtt. Ezt V. Gy. is észrevette. Jól tudta, ha nem tisztázza magát, biztosan „lebukik", ezért néhány perc múlva felkereste tanárát, sírva a nyakába borult, és zokogva mesélte el, hogy amikor éjszaka a WC-re ment ki, s zajt hallott a hálóból, annyira megijedt, hogy visszaszaladt, de félelmében nem merte senkivel sem közölni a történteket.

V. Gy.-t meghallgatták, majd az eljáró nyomozók egyike tanúként is, s később néhány kérdés tisztázására ismételten kihallgatta. A vele való többszöri foglalkozás azt az érzést keltette benne, hogy őt gyanúsítják, és tennie kell valamit, hogy ezt eloszlassa.

Szeptember 29-én egy doboz gyufát vásárolt a kollégium közelében levő boltban. Másnap hajnalban felébredt, bebújt a pap lan alá, meggyújtott egy szál gyufát, s ez zel meggyújtotta a lepedőt és a paplanhu zatot, de mielőtt az teljesen lángra kapot volna, elfojtotta a tüzet. Ezt a doboz gyu fát is a WC-be dobta. Ébresztő után azon nal a mosdóba ment, és várta, hogy társa vegyék észre égett ágyneműjét, azonba negyedóra múlva sem történt semmi, ezé visszament, és ágyazáskor „észrevette" a égés nyomát. Felkiáltott: „Valaki fel akar ta gyújtani az ágyam!" Keservesen zokog ni kezdett, és szinte hisztérikusan hajto gatta, hogy ez azért történt, mert az elő tűznél tapasztaltakat elmondta a rendőrö nek. Csak nagy nehezen tudták megnyug tatni.

Az újabb rendkívüli esemény hatására szülők tömegesen érkeztek a kollégiumb több gyereket hazavittek. Néhány szü önként vállalta az ügyeleti szolgálat me erősítését. Ennek ellenére a lányok éjj nem mertek kimenni a mosdóba, vagy csa akkor volt bátorságuk ehhez, ha kette hárman mentek ki egymás kezét fogva.

Látszólag jól sikerült az „elterelő ha mozdulat", mindenki sajnálta V. Gy.-t, b néhány tanár ismét felidézte az ebédlőb végrehajtott gyújtogatási kísérletet. Ugya is a közgazdasági szakközépiskola tanu áruismeret tantárgyból különféle ár anyagismeretével is foglalkoznak, és i jól tudják, hogy a nylonanyagok csak a dig égnek, amíg a láng fölött tartják ők Ezzel szemben V. Gy.-vel együtt csak n hány gimnazista lakik a kollégiumban.

Ez sem volt elegendő azonban arra, ho V. Gy.-vel behatóbban foglalkozzanak. lány olyannyira felbátorodott, hogy ok ber 5-én néhány perccel azután, hogy t sai eltávoztak a szobából, kiment a mos ba, ahol különféle ruháik száradtak, szintén előző nap vásárolt gyufával m gyújtott egy teljesen száraz iskolaköper Nem merte megvárni, hogy a tűz tová terjed-e, hanem eltávozott a kollégiuml Amikor délben visszaérkezett az iskolál értesült róla, hogy ismét tűz keletkez de mivel a többi ruha nedves volt, a peny a földre esett, és ott égett hamu

Az első tűz, melynek nem tulajdonítottak jelentőséget

Ugyanakkor az étteremben a függöny is több helyen meggyulla

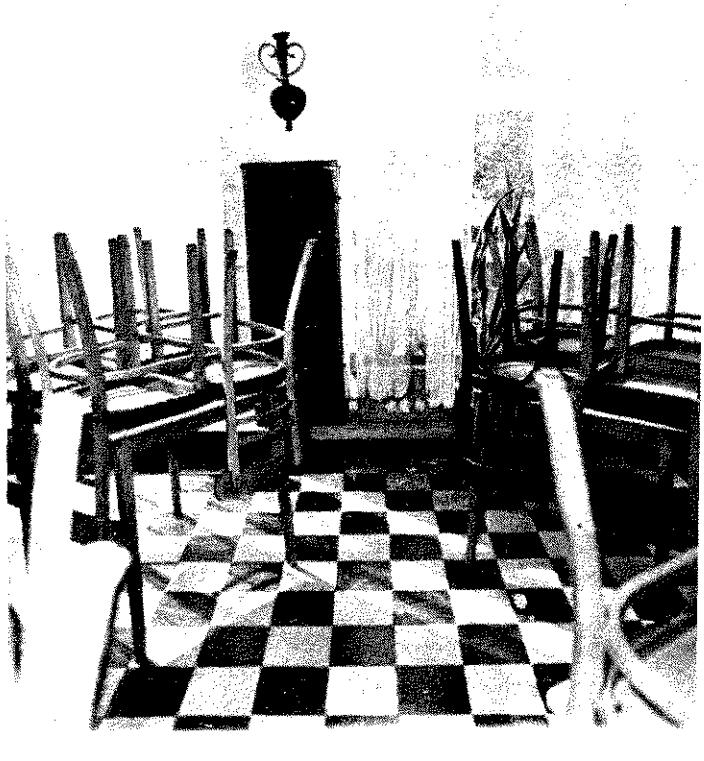

éghozzá anélkül, hogy nagyobb kárt okott volna.

A helyszíni szemle, az ismételt kihallgatások továbbra sem szolgáltattak bizonyítékot a tettes személyére. Néhány lány magatartásában olyan gyanús momentumokat lehetett felfedezni, amely alapján kihallgatásukra és pszichológiai vizsgálatokra kerülhetett sor, de ez nem hozta meg kívánt eredményt.

A megyei főkapitányság kérésére a BM Szigetőltóság Országos Parancsnokság vizsgálótisztet küldött ki a következő kérdések jogértelmű tisztázására:

Hol voltak a tüzek keletkezési helyei, mik voltak a tűzkeletkezés okai, továbbá: a helyszíni körülmények között mennyi idő alatt az adott mennyiségű anyagok elégéhez, a helyszínen talált anyagok és azok állapota utalnak-e gyújtogatásra, végül pedig: szeptember 30-án mitől perzselődött meg a lepedő és a paplanhuzat?

MEGVAN A TETTES!

K. E. az általános iskolai évek alatt osztálytársa és barátnője volt V. Gy.-nek. Mindkettőjüket a gimnázium ugyanazon osztályába vették fel, és a kollégiumban szobatársak lettek. V. Gy. már az első napokban látta, hogy barátnője milyen gyorsan megszokta a kollégiumi életet, és a tanulás is lényegesen könnyebben és jobban megy neki. Október 12-én kimenő alatt V. Gy. hívta K. E.-t, hogy kísérje el az édesapjához, E. azonban visszautasította a kérését. Ez az eset annyira felháborította V. Gy.-t, hogy elhatározta: alaposan megleckézteti a barátnőjét!

Jól tudta, hogy K. E. egy kis műanyag flaskában mézet tart a szekrényben, esténként enni szokott belőle. Ezért kivette a szekrényből, és amikor egyedül volt a szobában, néhány ml hypót öntött a mézre, majd a hypósüveget a WC víztartályába tette.

Lefekvés előtt felhívta K. E. figyelmét arra, hogy „nem fogy a méz", mire társnője enni akart belőle, de észrevette a tetején levő más anyagot, sőt a kupak csavarása után a hypó jellegzetes szagát is felismerte. Jelentette ezt az ügyeletes nevelőnek, ő pedig értesítette a rendőr-főkapitányság illetékes szakosztályát. A kihallgatás eredményeként V. Gy. elismerte, hogy a hypót ő öntötte a mézre, és megmutatta az elrejtett hypós üveget is.

A további kihallgatás során kezdetben tagadta, hogy bármilyen köze volna a tüzekhez, azonban a célratörő kérdések hatására beismerő vallomást tett.

MIÉRT TETTE?

Kezdetben hihetetlennek hangzott az a magyarázat, amelyet V. Gy. adott cselekményei okául. Az adatok, a pszichológiai szakvélemény és az elmeállapota vizsgálatának eredménye azonban alátámasztotta a „védekezését".

V. Gy. már az első hét után elhatározta, hogy bármi áron is, de hazaviteti magát a kollégiumból. Kezdetben szüleinek panaszkodott az ottani kötöttségek és számára szokatlan körülmények miatt, majd ezt az igazgatóhelyettesnek is elmondta. Egy dolgozatában is hasonlóképpen nyilatkozott, azonban olyan cselekményt nem mert elkövetni, amely nyilvánvalóvá tette volna, hogy el kell távolítani a kollégiumból.

Ekkor határozta el, hogy felgyújtja a kollégium egyik helyiségét, és ennek az eseménynek a hatására élete és testi épségének megóvása érdekében szülei, ha ideiglenesen is, hazaviszik, és utána már bejáróként marad a gimnázium tanulója.

Mivel az első tűzzel nem érte el a kívánt hatást, jóllehet látta a nagymértékű rongálódást, a pánikot, tudott több társa közvetlen veszélyhelyzetbe jutásáról, megismételte a cselekményt. Ettől az sem tartotta vissza, hogy értesült a figyelőszolgálat megszervezéséről.

A pszichológus-szakértő szakvéleményében foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy V. Gy.-t milyen személyiségvonásai vezették a sorozatos bűncselekmények elkövetésére. Megállapította, hogy gondolkodásmódja koránál alacsonyabb szintig fejlődött, az ítélőképessége ennél is elmaradottabb. Ennek ellenére a bűncselekmény kitervelése és végrehajtása során tanúsított magatartása, a leleplezés érdekében kitalált, logikailag elfogadható „mesék" olyan komoly értelmi képességet igényeltek, amely meghaladja azt az értelmi fokot, ami tettének társadalomra veszélyessége felismeréséhez szükséges.

V. Gy. a szakértő véleménye szerint saját önös céljainak mindenáron való elérésére fordította teljes figyelmét, s ennek alapján magatartása igen nagy veszélyt rejtett magában. Az elkövetésben bátorította, hogy szobatársai közül többet is gyanúsítottak, és néhányan ezt nem tudták könnyedén felfogni. Két esetben ájulási „jelenetet" produkált, hogy a nyomozást ezzel is nehezítse.

Bűncselekményei során olyan körültekintést tanúsított, hogy közvetlen konkrét bizonyíték a vizsgálat egész szakában nem került elő; a hypóval elkövetett egészségrontási kísérlet nem volt bűncselekménynek minősíthető.

A fiatalkorú gyanúsított azonban teljes beismerő vallomást tett a bűncselekmény részleteiről, s ez a közvetett bizonyítékokkal együtt olyan adatokat szolgáltatott, amelynek alapján előzetes letartóztatását a fiatalkorúak ügyésze az előkészítő ülésig fenntarthatta, s egyben vádiratot nyújthatott be a fiatalkorúak bíróságához.

A tűzkeletkezések materiális okait is sikerült egyértelműen tisztázni, tehát az anyagokat valóban gyufával gyújtották meg, sőt a Gyufaipari Vállalat segítségével arra is fény derült, hogy a bűnjelként lefoglalt gyufamaradványok, gyufásdobozok és gyufaszálak szolgálhattak-e az elkövetés eszközéül. Így például az étterem függönyének meggyújtásakor a tettes kétségkívül felhasználta a helyszínen talált két gyufaszálat stb. S ami nem kevésbé fontos, a gyújtáshoz, illetve az anyagok égéséhez szükséges idő megközelítően pontos meghatározása lehetővé tette, hogy alaposan figyelemmel kísérhessük, hogyan volt módja V. Gy.-nek ilyen cselekmény elkövetésére.

V. Gy. cselekménye a kollégium berendezési tárgyaiban 15 000 Ft, a diákok felszerelésében 1500 Ft kárt okozott. A különféle kollégiumi helyiségek helyreállási munkáinak költsége mintegy 30 000 Ft.

Sándor István r. fhdgy. **Vágvölgyi József** tű. őrgy.

szeptember 25-én hajnali tanteremtűz

Az I. emelet 48. sz. hálószobában kiégett rekamié

AZ ÉPÍTŐIPARI SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT LAPJA

A Győri Üzemegység az 1976. évi munkatervében fontos feladatként rögzítette a tűzvédelmi felvilágosítást, propagálást. Mit tett a tűzvédelmi szervezet e fontos feladat megvalósításáért?

Az utóbbi évektől eltérően az üzemegységnél az oktatások nem összevontan, hanem műhelyekben történtek. Az oktatásokon nagy hangsúlyt kapott a megelőző és mentő tűzvédelem elsajátítása, a műhelyek tűzvédelmének biztosítása. A foglalkozásokon a dolgozóknak kérdéseket tettek fel. A helyes és helytelen válaszok megvitatása aktívabbá tette a foglalkozásokat.

Az anyagok elsajátítását írásban — tűzvédelmi elődöntő TESZT-totó kitöltésével — és szóban ellenőriztük. Ezzel a módszerrel biztosítottuk a dolgozók aktív és eredményes szereplését, a szükséges tudnivalók elsajátítását.

A TESZT-totók értékelése is azt bizonyította, hogy a dolgozók megismerték, elsajátították munkaterületük megelőző és mentő tűzvédelmét.

Az oktatásokon és a tűzvédelmi elődöntőben részt vevő szakmunkások szereplése tűzvédelmi vetélkedővel záródott.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Hosszan tartó problémát oldottak meg nemrégiben a nagyvázsonyi községi közös tanács és a mencshelyi termelőszövetkezet vezetői. Aláírták a megállapodást és megegyeztek egy közös, önkéntes tűzoltóegyesület létrehozásában.

A korábbi években működtek már önkéntes tűzoltótestületek a tanács igazgatási területén, de ettől teljesen elkülönült a termelőszövetkezet tűzvédelmi szervezete. Ez azzal a hátránnyal járt, hogy amikor napközben a vöröstóiak, a barnagiak és a mencshelyiek a tsz-ben dolgoztak, a községek tűzvédelmi szempontból őrizetlenül maradtak.

A megállapodás egyesíti a községi és a termelőszövetkezeti tűzvédelmi szervezetet. A tsz vállalkozott arra, hogy felállít egy nyolc főből álló önkéntes rajt. Megszervezi a három község és a közös gazdaság tűzfigyelő szolgálatát, és biztosítja a felszerelések, az épületek karbantartását, amiket egyébként a tanács bocsát a közös szervezet rendelkezésére.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

NŐGRÁD

AZ MSZMP NOGRÁD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Szabó Anikó hivatalos „rangja" üzemi nővér. Balassagyarmaton, a kábelgyárban fogadja a betegeket, vezeti a kartonokat. Nyugtatja az idegeskedőket, tanácsot ad, jó szót. Kedvesen, vidáman, mélyről jövő kötetlenséggel.

Anikó három esztendővel ezelőtt kapott oklevelet az egészségügyi szakközépiskolában. Egyszerre az érettségi bizonyítvánnyal. Ápolónő, asszisztensnő és csecsemőgondozó.

Szabó Anikó igazán talpraesett lány. Szíves örömest vállalja a „testhezálló" feladatokat. Vöröskeresztes titkár és tagja a vállalati tűzoltóságnak.

— Méghozzá tizedesi rangban. Nyolcan vagyunk a női csapatban. Járunk versenyekre, gyakorlatokra. Legutóbb Budapesten megnyertük a versenyt — újságolja büszkén. — Szívesen csinálom, jó kikapcsolódás. Még akkor is, ha netán egy-egy gyakorlaton csuromvizesek leszünk.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Somogyi Néplap

AZ MSZMP SOMOGY MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Élesen vijjog a tűzoltóautó szirénája. A 7-es és az M7-es úton a járművek az úttest szélére húzódva adnak helyet a villogó lámpával, szirénázva haladó járműveknek. A 67-es úton is feltűnik egy hatalmas tűzoltókocsi. Mindegyik Siófok-Széplakra, az Ezüst-part új üdülőihez igyekszik.

Az egyik tízemeletes épület teraszáról füst gomolyog. Néhányan a hetedik emelet egyik szobájában rekedtek. A füst elzárta útjukat a lépcsőn, nem tudnak lejönni.

Máris a magasba emelkedik a 45 méter hosszú tolólétra, a mentőkosárban egy tűzoltó foglal helyet, s néhány pillanat múlva — álarccal az arcán — eltűnik a hetedik emelet erkélyén. Percek sem telnek el, a szobában rekedt két férfit a földön részesítik elsősegélyben.

Mindez azonban csak gyakorlat volt. A tüzet ködgyertyával utánozták, s a szobában rekedt vendégek is a mentési gyakorlaton részt vevő önkéntes tűzoltókból kerültek ki, akik a kaposvári, veszprémi és székesfehérvári államiakkal hajtottak végre közös feladatot.

— Mi volt a gyakorlat célja? — érdeklődtünk *Bányai Jánostól*, a SZOT Üdülési Főigazgatóságának tűzvédelmi főelőadójától.

— Egyre több magas és középmagas üdülőt helyezünk üzembe, amelyben családos, több gyermekes dolgozók is pihennek. Minden üdülési igazgatóságon létrehoztunk vállalati tűzoltóságot, felkészítjük őket arra, hogy gyors beavatkozásukkal emberek életét tudják megmenteni. Legfőbb törekvésünk, hogy mindenütt olyan képzett emberek dolgozzanak, akik megelőzik az üdülőtüzeket. A gyakorlatokra is szükség van, hogy veszélyhelyzetben azonnal és gyorsan tudjanak cselekedni.

Az első ilyen gyakorlat a múlt évben Gyulán volt. Az Ezüst-parti mentést követően Hévízen, majd Hajdúszoboszlón tartanak hasonlót a 30 méteres, illetve a ennél magasabb épületekben.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

● Az MSZMP Vas megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

A megyei tanács igazgatási bizottsága Körmenden tartotta ülését, amelyen á tekintette a megye tűzoltóságának hel zetét, és ezzel egy időben megszemlél a körmendi állami tűzoltóságot is.

A bizottság elismeréssel nyilatkozott körmendiek munkájáról, a felszerelés jó műszaki állapotáról és a laktanya ren jéről. Az állami tűzoltóság 1971 óta m ködik Körmenden, és az elmúlt évekb sokat fejlődött.

1976-ban 107 esetben vonultak ki oltá ra a körmendi tűzoltók. A keletkezett k sajnos meghaladja a 700 ezer forintot

Az állami tűzoltóság a tüzek oltás a károk csökkentését a községi önkén tűzoltóságokkal együttműködve szerv meg. Az önkéntes tűzoltók tavaly tö mint 400, általuk tapasztalt hiányoss megszüntetésére hívták fel a lakosság az intézmények vezetőinek figyelmét.

Összeállította: Hegedűs Feren

Felelősségre vonták a gépkocsivezetőket

A Tűzvédelem 1976/11-es számában „Pest megyéből jelentjük" c. riportban leztük, hogy lapunkban még visszatérür Vácott lefényképezett, etilént szállító tálykocsi esetére.

A megyei tűzoltóparancsnok a követl tájékoztatást kapta a TVK-tól:

A kocsi vezetői a Hungarocamion gozói voltak, s ezért az említett vállal együtt vizsgálták ki a történteket. Esz a két gépkocsivezető azért állt meg a zett helyen, mert észrevették, hogy az e rétségi boltban felejtették okmányaikat

A kocsi tartálya üres volt, de ez menti cselekményüket, mivel nem lett na szabad azt őrizetlenül hagyni. Ép ezért munkáltatóik felelősségre vonták i

A törzsgyáron kívül még 16 ár és gyáregység az ország lönböző területein, a dolzók létszáma megközelíti a ezret, a termelési érték, a vek szerint, jövőre meghalja a 7 milliárd forintot. ak a törzsgyárban 140 ezer W/ó elektromos és 72 millió gázenergiát használtak fel '6-ban, tűzveszélyes folyadékból: pl. alkoholból 226 hl-t, azinből 500 ezer litert, aceiból 65, oldószerfélékből pe; 375 tonnát forgalmaztak, gy csak a legveszélyesebbet említsük. Nagyvállalati nten e mennyiség felhaszlása másfélszeres. Az adat jól érzékeltetik a tűzvédeen fontosságát a vállalatl, s azt is, hogy milyen felősségteljes feladat hárul itt tűzvédelmi műszaki tanács és a tűzvédelmi osztályra.

Ennek ellenére ebben az évn — a nagykanizsai gyárysség és Vacuumtechnnikai ipgyár tűzeseteitől eltekintve csak 16 kisebb tüzük volt, eket a vállalati tűzoltók ors és szakszerű beavatkossal lokalizálták. Az említ két tűzeset összkára 350 er forint körüli.

A csaknem 10 éve működő zvédelmi műszaki tanács ámtalan gyakorlati feladatot egoldott már. Így pl. a kölmúltban egy komoly értékű pán gépsor törzsgyárukba téno telepítésének igen boolult kérdését is. Működésük rán nagy jelentőséget tulajnítanak a felvilágosító és opagandamunkának. Évennt egy alkalommal a vállagazdasági és társadalmi rveinek vezetői részére a nyódi üdülőjükben több órás adást tartanak a tűzvédeen időszerű kérdéseiről és zvédelmük helyzetéről.

Következetesen alkalmazzák tűzvédelemben aktívan és társadalmi munkában közreműködő dolgozóik anyagi és erkölcsi elismerését, de hasonlóan következetesek a tűzvédelmi rendeleteket megszegők felelősségre vonásában is.

Azonban számtalan — a fejlődéssel egyébként együtt járó — körülmény nehezíti is munkájukat. A raktározási gondok, valamint az állandó átrendezések, az újabb és újabb beruházások, rekonstrukciós munkák nemcsak az építészeti, a gépészeti, az elektromos és technológiai szakembereiket, de tűzvédelmi szervezetüket is egyre nagyobb feladatok elé állítják.

A tanács munkája jelenleg arra irányul, hogy a jövőben jobban kiaknázza a telepítésben, az ellenőrzésben és nem utolsósorban a társadalmasításban rejlő lehetőségeket. Olyan szemléletet szeretnének kialakítani a dolgozók legszélesebb rétegei körében, amely biztosítja a tűzvédelmi előírások, rendelkezések megtartását.

Mindezeket az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. tűzvédelmi műszaki tanácsának a december 15-i ülésén *Gábor András* üzembiztonsági főosztályvezető beszámolójában hallottuk. A beszámolóhoz számosan hozzászóltak. *Daróczi Imre* tűzvédelmi osztályvezető hangsúlyozta, hogy a tűz elleni védekezés mindenkinek az érdeke, ezt a szemléletet kell a dolgozókkal tudatosítani. *Győri Attila* főenergetikus a tanács munkamódszerét elemezve elmondotta, hogy nem vesznek el az értekezésekben, ha arra sor kerül: azokon precíz, világos és érthető döntések születnek.

Óberle János raktárgazdálkodási főosztályvezető mint a tanács újonnan megválasztott tagja ígéretet tett, hogy tőle telhetően minden segítséget megad a műszaki tanács munkájához. *Árvai László* vállalati főtechnológus kiemelte, hogy a tűzvédelem az üzemben szervesen beletartozik a termelési folyamatba. *Gődér János* pártbizottsági szervezőtitkár a társadalmi aktívahálózat további bővítésének a szükségességéről szólt. *Bartal Pál* tű. alez., kerületi tűzoltóparancsnok az eddigiekhez hasonló segítségnyújtást garantálta a tanács munkájához.

A tanácskozás *Horváth Pál* vezérigazgató-helyettes összefoglalójával zárult. Megköszönte a tanács tagjainak lelkiismeretes munkáját s *Györkös Lászlónak*, az Egyesült Izzó nyugállományú tűzvédelmi vezetőjének csaknem két évtizedes aktív közreműködését.

— Kaszás —

Gábor András főosztályvezető, a TMT titkára tartott beszámolót

erle János főosztályvezetőt (középen) most választották be anácsba

A tűzvédelmi műszaki tanács néhány tagja

A habfejlesz[illegible] technikai kérdése

A nedvesítőszer (habanyag) bekeverése tekintetében a hazai tervezésű, kivitelezésű gépjárműfecskendők két fő csoportba sorolhatók. A 70-es évekig gyártott típusok kizárólag nyomóoldali bekeverő szerkezetekkel készültek. A nyomóoldali bekeverők — kötöttségeik miatt — a habsugárcsövekkel együtt mint mobil habszerelvények kerültek a gépjárműfecskendő málhafelszerelései közé. A tipizált habanyagszerelvények jelzése 200/2, 400/4, 800/8 stb. A jelzésben a számláló a habsugárcső folyadékteljesítményét adja meg l/perc-ben, a nevező pedig a fejlesztett habot m^3/perc-ben. A venturi csöves bekeverők korábbiakban ismertetett működési elvéből adódóan csak illesztett habsugárcsövek esetében működnek optimálisan. Így a habszerelvények egyes alkatrészei: bekeverő (ejektor), habsugárcső stb. nem cserélhetők fel. A nyomóoldali bekeverő számos hátránya — nagy induló nyomás, veszteségek, labilis bekeverés stb. — ellenére a hazai tűzoltásban egyedurálkodó, mivel kezelése igen egyszerű.

A 70-es években kifejlesztett és kivitelezett gépjárműfecskendők a TŰ—1 és a TŰ—2 típusok szívóoldali előbekeverővel készültek. Mindkét gépjárműtípus gazdasági indokok alapján azonos méretű és kivitelű bekeverő szerkezettel lett ellátva. (18. és 19. ábra).

A bekeverő peremes csatlakozással kapcsolódik a szivattyú szívóoldalára és a szivattyú nyomócsonkjáról, illetve nyomóoldaláról csővezetéken keresztül kapja a működtetéséhez szükséges vizet. A bekeverő hajlékony gumicsővel csatlakozik a nedvesítőszer-habanyag tartályhoz. A 30 l/perc teljesítményű szerkezet összesen 600 l/perc folyadékigényű habsugárcsövek működtetéséhez biztosít 5%-os keverési arányt. Ez csaknem 50%-a a szivattyú kihasználása szempontjából a gépjárműfecskendő teljesítményének.

A bekeverő kézi szabályozású — nem érzékeli a szivattyúról levett vízmennyiség változását —, ennek folytán a keverék százalékos aránya valamely beállított érték esetében a sugárcsövek teljesítményétől függ.

A 20. ábrán a bevekerő szerkezet metszete látható. A két fő részt — a vízsugárszivattyút és a szabályozót — egy húzott rézből forgácsolt ház (1) foglalja magába. A bekeverőházban kialakított csatornákon áramlik a víz és a habképző anyag. A víz a ház oldalán hollanderes csatlakozású nyomócsövön (2) keresztül jut a konfúzor kialakítású lövőkébe (3). Az áramló víz nyomási energiája a lövőkéből kilépve lendületi energiává alakul át, mégpedig úgy, hogy a keverőtérben (4) 0,1 atm (1 vo m) abszolút nyomás uralkodik. A lövőkét nagy sebességgel elhagyó víz magával rántja a keverőtérben levő nedvesítőszer-habanyagot, azaz felgyorsítja saját sebességére. A keverék a keverőtérből a diffúzorba (5) áramlik, ahol annak sebessége lecsökken, és ennek következtében nyomási energiája megnő. A szerkezet kialakítása, mérete olyan, hogy a kilépő nyomás 1 atm (10 vo m), ez az érték, figyelembe véve a szivattyúhoz való csatlakozási helyet —, mindig magasabb, mint a szívóoldali nyomás. Kivéve azt az esetet, amikor a fecskendő táplálása nyomással történik, például másik fecskendőről vagy tűzcsapról stb.

A bekeverő a 3. ábráról leolvasható nyomásviszonyokon működik optimálisan, a növekvő ellennyomás csökkenti a bekeverést. Ha a szívóoldali nyomás meghaladja az 1 atm-t (10 vo m-t), a szívóoldali előkeverő üzeme labilissá válik. Szívótömlő-táplálás esetén — mivel a bekeverő jóval alacsonyabb nyomású térbe szállít oldalon — elvben több nedvesítőszert képest elszállítani, azonban az a nyomáskülönbség, amely azt a szerkezetbe juttatja, változatlan marad. A keverőtérben (4) uralkodó nyomás (0,1 atm, abszolút), valamint a légköri nyomás (1 atm) különbsége juttatja a nedvesítőszert a tartályból, a hajlékony csővezetéken és a házban (1) kialakított csatornán (6) keresztül az áramló vízhez. A keverőtérben levő nedvesítőszer-habanyagot az áramló víz folytonosan elszállítja, ezért a nyomáskülönbség mindig állandó értéken marad.

Az állandó nyomáskülönbség a vezeték és a csatorna ellenállási értékétől függően egy olyan, adott nedvesítőszer-habanyag mennyiséget jelent, mely maximum 30 l/p mennyiségnek felel meg a keverőtérben. A nedvesítőszer mennyiségét a nedvesítőszer-csatornára (6) merőleges tolattyú szabályozza (7), ez be van építve a bekeverőházba (1). A tolattyú (7) elmozdulásával a csatorna (6) keresztmetszete változik. A szabályozó tolattyú (7) egyik vége nagy menetemelkedésű csavarorsó, a másik pedig vezetővilla. A csavarorsó csatlakozik a működtetőkarhoz (8). A működtetőkar elfordításával a csavarmenet arányosan mozdítja el a tolattyút. A kar egyszeri körbefordításával a tolattyú egyik véghelyzetéből a másikba halad át, tehát alaphelyzetben teljesen zárt a csatorna, míg az óramutató járásával egyező irányban elfordítva folyamatosan nyílik, majd elérve az alaphelyzetet, teljesen nyitott állapotba kerül. A vezetővilla akadályozza meg, hogy a tolattyú a működtetőkarral együtt elforogjon. A tolattyú által változtatott keresztmetszet arányában a szállított nedvesítőszer mennyisége 0—30 liter perc között növekszik. A 21. ábra a keresztmetszet-változást mutatja a tolattyú elmozdulásának függvényében. Mivel a csatorna körkeresztmetszetű furat, a tolattyú pedig a csatorna alkotójával párhuzamos síklap, így a keresztmetszet-változás nem egyenletes. A nyitás kezdetén és végén azonos elmozduláshoz kisebb keresztmetszet-növekedés tartozik, így adódik az ábra szerinti görbe vonal. A nyomáskülönbség adott áramlási sebességet biztosít:

$$v = \sqrt{2g\,H}$$

A sebesség és szabad keresztmetszet szorzata adja az időegység alatt átáramló mennyiséget.

$$q = v \cdot A,$$

ahol: q = a nedvesítőszer mennyisége m^3/perc-ben
v = a sebesség m/s-ben
H = nyomáskülönbség vo m-ben
A = a csatorna szabad keresztmetszete m^2-ben

Az egyenletből kiderül, hogy a 21. ábra a tolattyúelmozdulás függvényében a nedvesítőszer mennyiségi változását is tartalmazza. A működtetőkaron levő mutató (9) egy folyamatosan növekvő csigavonalat szimbolizáló olyan tábla (10) előtt mozdul el, melyen egyenletes távolságban 12 osztás van. Hitelesítés alkalmával minden egyes osztáson megállapítják és a táblázaton feltüntetik a szállított mennyiséget. A bekeverő mérete, a diffúzor és konfúzor aránya biztosítja, hogy 2 atmoszféra (20 vo m) nyomócsonknyomáson a beszívott nedvesítőszer mennyisége, illetve a szívóhatás elérje a maximumot, és a további nyomásemelkedés változtassa meg ezt. Ennek következtében a fejlesztett hab minősége állandó és független a tömlővezeték ellenállásától. A 22. ábra az „X" jelű habsugárcső és a bekeverő jelleggörbéjét tartalmazza. Látható, hogy a sugárcső névleges nyomásán a szállított folyadék 570 l/perc, és egy adott bekeverőbeállításon a 29 l/p nedvesítőszer 5%-os bekeverést ad. Továbbá ± 30%-os nyomásingadozás esetén — ekkor a sugárcső kielégítően üzemel — a nedvesítőszer mennyiségében nincs változás, ezért a folyadék mennyiségi változása következtében a keverési százalék 4—7% lehet.

A szükséges nedvesítőszer-habanyag mennyiségét a működtetőkar (8) segítsé

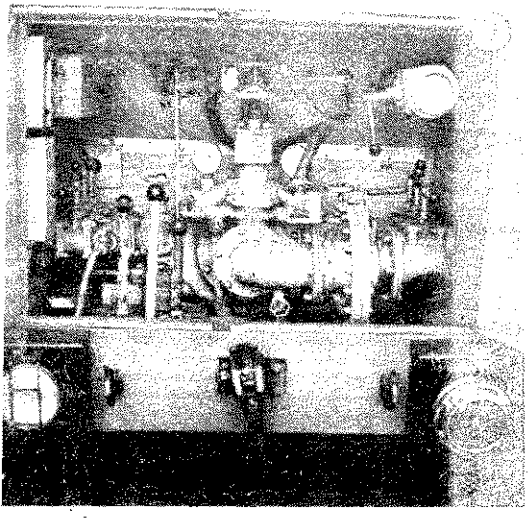

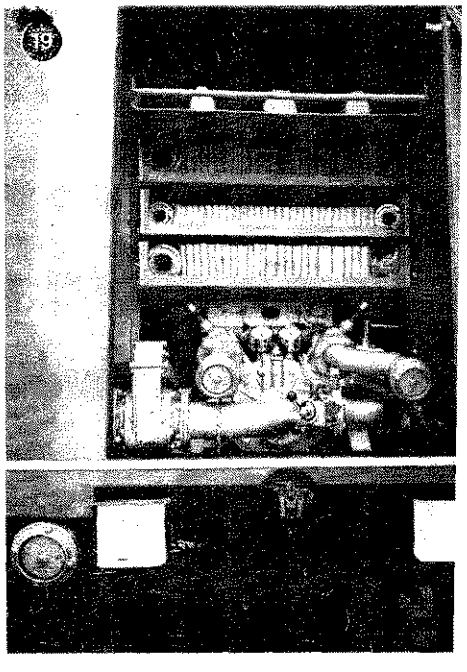

vel a táblázat adatai alapján úgy kell állítani, hogy a csigavonalú tábla azon számértéken álljon, amilyent a táblázatból leolvasunk. Ha a megkívánt mennyiség a táblázati érték alatt vagy felett van, akkor a kiválasztott számérték alá vagy fölé szükséges állítani a mutatót.

A nedvesítőszer-habanyag mennyiségét működtetett sugárcső, illetve a -csövek teljesítménye és a szükséges keverési százalék határozza meg. Pl. az „X" jelű habsugárcső teljesítménye 570 l/p, a szükséges 5%-os keverékhez 28,5 l/p nedvesítőszer kell (22. á.). A bekeverő a keverési igényétől függően lehetőséget ad nedvesítőszerrel vagy habbal történő oltásra, mégpedig akár szívótömlő-, akár nyomótömlős táplálás esetén is. A korábbiakban tárgyalt követelmények és indokok alapján a nedvesítőszert kell keverni a víz oltási hatásfokának növelésére. Egyébként bármely habképző anyag-nedvesítőszer alkalmas az oltási hatásfok növelésére. A melléáramú vagy szívóoldali előkeverő megfelelő beállítással protein (EVEGÉN-UM) és szintetikus — FLEB 70 — habképző anyag felhasználásával egyaránt kielégíti a követelményt.

Az oltóvíz nedvesítéséhez mintegy kb. 5% nedvesítőszer — habképző anyag — szükséges. A bekeverő az egyes álláson a teljes szivattyúteljesítményhez biztosítja a szükséges nedvesítőszer-habanyag mennyiséget. Egy-két ∅ 13 mm lövőkéjű sugárcső esetében ez a mennyiség jóval kisebb, mint az indokolt, azonban gyártási adatlanság következtében a bekeverő 3 liter nedvesítőszernél kevesebbre nem állítható be. A TŰ—1 típus tartályfogata mintegy 90 perces, a TŰ—2-esé pedig kb. 30 perces nedvesítőszeres oltást tesz lehetővé. A habsugárcsövek 5%-os protein habképző anyaggal érik el az optimális 6—7-szeres habkiadósságot. Az szép hab kemény, jól tapad, és jól zárja az égő folyadék felszínét.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatták, hogy „vizesebb", 3—4-szeres habkiadású hab kiválóan alkalmas szilárd anyagok tüzének oltására, illetve nem égő anyagok védelmére. A szívóoldali bekeverő szabályozó rendszere lehetővé teszi a nedvesítőszer fokozatmentes mennyiségi adagolását. Ezzel elérhető, hogy a feladattól függően kemény, 6—7-szeres, vagy „vizesebb", 3—4-szeres habbal avatkozzanak be. A habképző anyagok tartálytérfogata a tűzoltó fecskendő tartályának többszöröséhez elegendő, ezért hosszabb beavatkozások esetén szükséges a szivattyú táplálása.

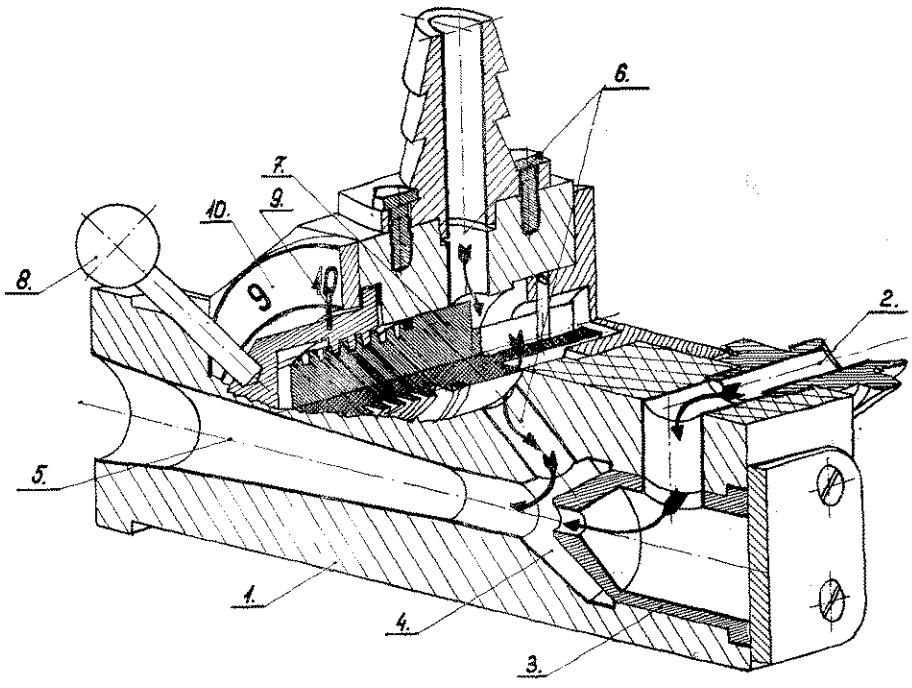

A szívóoldali bekeverő a táplálás formájától függetlenül szolgáltatja a szükséges nedvesítőszer-habanyag bekeverést. Tartálytáplálás vagy szívótömlő-táplálás esetében amint az alapvezetékbe áramló víz elérte a két atmosféra nyomásértéknek megfelelő nagyságot, a követelmények szerinti habanyagmennyiség beállítása után a habanyagfőcsap megnyitható. Ezzel megkezdődik a bekeverés, és a szükséges százalékarányú oldat áramlik az alapvezetékbe.

A sugárcsöveknél tehát azonnal hab jelenik meg. Zárt osztó esetén a víz nem áramlik, ezért bekeverés sincs, a habanyagfőcsapot tehát el kell zárni. Nyomással történő szivattyútáplálás esetén a bekeverő csak akkor működik optimálisan, ha a szivattyú szívócsonkjában a nyomás nem haladja meg az 1 atmoszférát. Ellenkező esetben, tehát 1 atm feletti tápláló nyomáson a bekeverés megszűnik, illetőleg vizet táplál a habanyagtartályba. A bekeverés stabilitása érdekében a szívóoldali gyorselzáró tolattyúval úgy kell szabályozni a táplálást, hogy a szívócsonkra szerelt manovákuummérő 0—1 atm érték között legyen.

A sugárcsövek teljesítményétől függ a szívócsonk, tehát a táplálás nyomása, ezért a működés alatt folyamatosan figyelemmel kell kísérni a szivattyú üzemét, ugyanis előfordulhat, hogy a sugárcsövek közül többet lezárnak, ekkor megemelkedik a nyomás, vagy egy újabb alapvezetéket helyeznek működésbe, és a szivattyú kavitálni kezd. A TŰ—1-es és TŰ—2-es típusú gépjárműfecskendők habanyag-bekeverője alkalmas a CSD 352-es és CSD 420-as gépjárműfecskendőkhöz is. A fővárosi parancsnokságon több járművet láttak el ilyen bekeverővel, mert így többek között jól kihasználható a beépített habanyagtartály is. *(Folytatása a márciusi számban)*

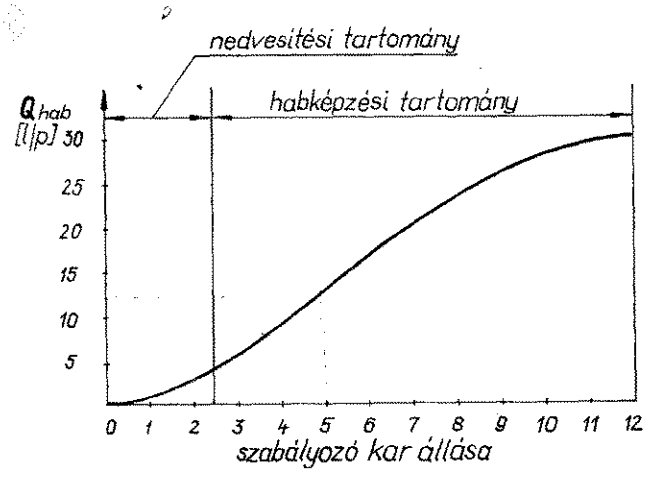

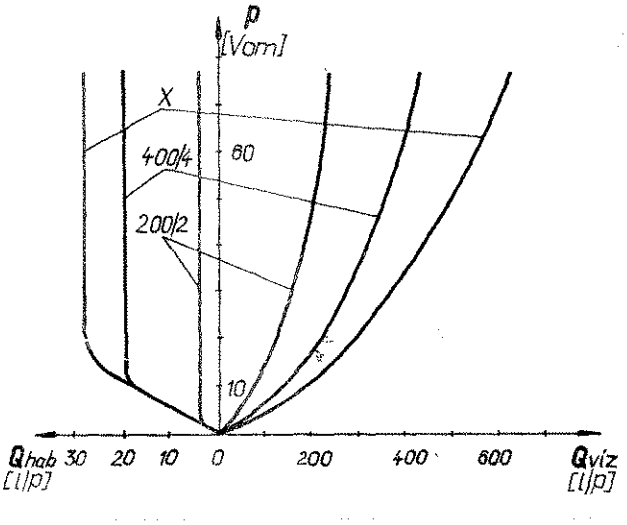

SZABÓ ISTVÁN

Transzformátorok tűzvédelme

A transzformátorok kulcsszerepet töltenek be a villamosenergia-ellátásban. Feladatuk az erőművekben fejlesztett villamos energia nagy távolságokra is gazdaságosan szállítható feszültségre történő feltranszformálása és a fogyasztó helyén felhasználásra alkalmas feszültségűvé alakítása. Nélkülük sem szállítani, sem szétosztani nem lehetne a villamos energiát. Működésük a villamos indukción alapszik. Felépítésüket tekintve lemezelt vasmag közvetítésével egymással induktív kapcsolatban levő tekercsekből állnak, ezeket a kellő szigetelés és a fejlődő hő elvezetése végett általában olajjal telt edénybe helyezik. Az olajat nagy felületű hűtőelemekkel meg ventillátorokkal hűtik. A porcelánból készült átvezető szigetelők is fontos szerkezeti elemei a transzformátoroknak. Az olaj nem éghető szigetelő folyadékkal helyettesíthető, és korlátozott feszültségig száraz szigetelésű transzformátorokat is gyártanak.

Tűzveszély szempontjából elsősorban az olajhűtésű transzformátorokkal kell foglalkozni. A veszélyt az olaj mint éghető anyag, és a villamosság mint potenciális gyújtóforrás jelenti. A tűzkeletkezés lehetősége szoros összefüggésben van a transzformátor működése során esetleg bekövetkező üzemzavarok és meghibásodások kimenetelével. A transzformátorok villamos védelmi automatikái hosszú évek tapasztalatai szerint igen jól szolgálják a tüzek megelőzését is.

A transzformátor zárt egységet képez. Feszültség alatt álló részei olajban helyezkednek el, és az olaj szükséges szintjét a transzformátor legmagasabb pontján elhelyezett táguló edény biztosítja. Mint tudjuk, a tűz keletkezéséhez levegő is szükséges.

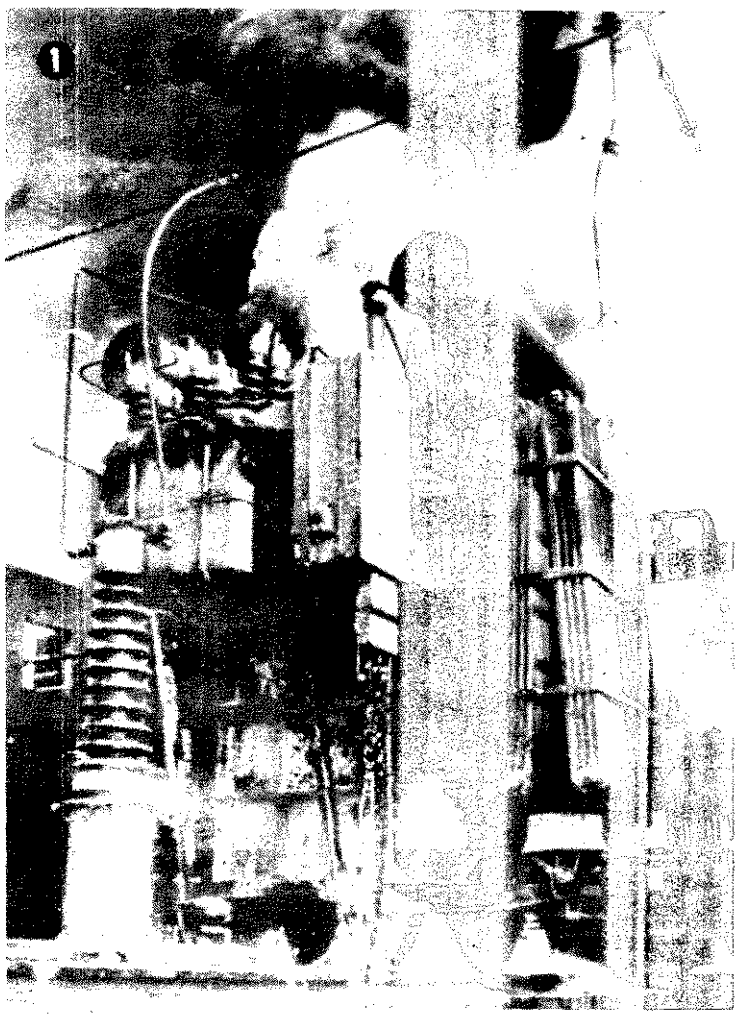

E nélkül az olaj alatti részeken bekövetkező villamos zárlatok nem gyújthatják meg az olajat, sőt az olaj hűtő-oltó feladatokat is betölt. A közvetlen tűzveszély akkor lép fel, amikor az erős helyi felmelegedés következtében keletkező olajgőzök nem távozhatnak el a táguló edényen keresztül, és felszakítják a transzformátor edényét. Ennek megelőzésére a feltalálójáról elnevezett „Bucholz" védelemmel látják el a transzformátorokat. Ez a táguló edény és a transzformátor edénye közötti összekötő csőbe iktatott olyan mechanikus szerkezet, mely az edény belsejéből jövő heves olajmozgások, illetve gáz- és gőzbuborékok hatására jelzést ad, vagy lekapcsolja a transzformátort, mielőtt a belső hiba teljessé válna. Működése másodpercekben mérhető. A hirtelen kialakuló meghibásodások káraink és tűzveszélyének elhárítása az ún. különbözeti (differenciál) védelem szolgál. Működése olyan gyors, hogy már a belső robbanási nyomáshullám kialakulásának maximuma előtt képes lekapcsolni a transzformátort. Tehát, ha fel is szakad az edény, és levegő kerül a zárlati helyhez, az ív addigra már kialudt, és a gyors olajmozgás már lehűtöte a környezetet. Működési elve a transzformátor előtti és utáni áramok összehasonlításán alapszik. Ha ezen áramok különböznek, akkor ennek oka belső hibaáram, tehát a védelemnek azonnal kapcsolnia kell. A lekapcsolási idő 1—2 periódus ideje, vagyis 0,02—0,04 másodperc. A vonatkozó szabvány szerint a 2,5 MVA-nál nagyobb transzformátorokat Bucholz, a 10 MVA-nál nagyobbakat pedig különbözeti védelemmel is el kell látni.

Tűzkárstatisztikai adatok szerint a Bucholz, de különösen az ún. differenciál védelem igen nagy biztonsággal megelőzi a transzformátorok belső meghibásodásra visszavezethető tüzeit. A nagyon ritkán, de mégis előforduló tüzek oka védelmi meghibásodás, külső gyújtóforrás vagy az átvezető szigetelő hőhatásal járó sérülésekor kifolyó olaj meggyulladása volt. A védelmi meghibásodás valószínűsége nagyon kicsi, de előfordult már. Külső gyújtóforrásra is akadt példa, igaz, szerencsére a transzformátor nem gyulladt meg.

Tűzvédelmi szempontból a feszültség- és áramváltókat is a transzformátorok közé lehet sorolni. Értékük a transzformátor értékéhez képest elenyésző, olajtöltésük is csekély, a berendezésben keletkezhető tüzek valószínűsége viszont elég jelentős. Mivel védelmi automatikájuk nincsen, meghibásodásuk nyomán gyakran tűz keletkezik, s ennek oltására is fel kell készülni.

A transzformátortűz kialakulása és lefolyása jellegzetes képet mutat. A nagyon ritkán előforduló edényfelszakadástól eltekintve általában valamelyik átvezető szigetelő törése előzi meg a tűz keletkezését. A táguló edényből törési helyén keresztül kifolyik a törési szintmagasság feletti rész olajtöltete. A transzformátor alatti olajelnyelő kavicságy elnyeli a kifolyó olaj jelentős részét, legalábbis, ha rendszeresen tisztítják. Az olaj többi része azonban égni kezd, és ennek hatására valamennyi átvezető szigetelő eltörik. Az így kialakult tűz a transzformátor olajfémtömegétől függően kb. 1/2 óra alatt felforralja az edénybe maradt olajat, s az valamennyi nyíláson kiáramolva heves tüzet eredményez. A tüzek felszámolása az oltásból és visszahűtésből áll. Az oltás az árnyékhatást kifejtő szerkezeti részek miatt nehéz, a hűtés pedig órákig tartó, lassú folyamat. A feszültség alatti környezet mindkét tevékenységet zavarhatja. (1. ábra)

A transzformátortüzek gyakorisága hazánkban az utóbbi év alatt igen örvendetesen csökkent, s ez kétségkívül a javuló gyártmányminőség, de főleg a villamos védelmek tűzmegelőző hatásának az eredménye. A villamosenergia-iparban az 50-években bekövetkezett néhány transzformátortűz után porlasztott vízzel oltó, helyhez kötött oltóberendezést létesítettek számos nagy transzformátorhoz, ezek jelenleg is üzemben vannak. 1/1963. (VII. 5.) BM sz. rendelet kötelezővé tette a helyhez kötött oltóberendezést a 40 MVA-nál nagyobb transzformátorok védelmére, a villamosenergia-ipar azonban már 1964-ben felmentést kapott a kötelező létesítés alól, és csak a szükséges oltóvíz b

osításáról kellett továbbra is gondoskodni. A felmentési kérelnet a transzformátortüzek csökkenő száma, a magas létesítési öltségek, és az említett oltóberendezések üzembiztonságával zembeni kételyek indokolták. 1964—74 között új beépített oltóberendezést nem is létesítettek, az eredetileg önműködő berendeéseket pedig kézi indításúra alakították át. Meg kell jegyezni azonban, hogy ha e berendezések működése szükségessé vált, kkor azok működtek is (pl. az Ajkai Hőerőmű tűzesetekor). A illamos energiarendszerben bekövetkezett fejlődés következtében 40 MVA nagyságú transzformátor, amely 1963-ban óriásinak számított, 1974-re már meglehetősen a háttérbe szorult, mert a 50—250 MVA-os egységek léptek üzembe. A 4/1974-es rendelet smét előírta az oltóberendezés létesítését, de 160 MVA-ben jelölte meg az ilyen oltóberendezéssel ellátandó egységek alsó teljesítményhatárát.

Az ilyen tüzek keletkezésének valószínűsége csekély, de a bekövetkező kár igen nagy. Egy 250 MVA-es transzformátor olajtöltete 42 tonna. Tüzének eloltását kézi irányítású oltóeszközökkel csak nagy erők összevonásával, órákig tartó küzdelem után ehet remélni. A villamos védelmek által vezérelt, porlasztott vízzel oltó berendezés lényegében tűzkár nélkül olt. A transzformátor értéke kb. 25 millió forint. A helyszínre szállítása is legalább 100 ezer Ft. Ennek ellenére igen tekintélyes szakértők az oltóberendezések létesítési költségén inkább tartalék transzformátort szereznének be, méghozzá abból a meggondolásból, hogy a egy transzformátor üzemzavar során kigyullad, akkor azt mindenképpen be kell szállítani a gyárba, és javítási költsége kkor is milliókat tehet ki, ha az oltóberendezés elhárítja a teljes tűzkárt.

Az oltóanyagot a 150 °C lobbanáspontú transzformátorolaj, valamint a transzformátor zárt téri, vagy szabadtéri elhelyezése, az oltóberendezés kialakítását pedig az üzembe helyezés megkívánt gyorsasága, továbbá az automatizálás foka és megoldásai határozzák meg.

A zárt téri transzformátorokhoz szinte kizárólag CO_2-t alkalmaznak, a szükséges oltóanyagmennyiség jól méretezhető, és a térlegre helyezett CO_2 palackok tartalma folyamatosan ellenőrizhető. A szokásos felhasználási mennyiség a transzformátorkamra térfogatára vonatkoztatott 1 kg/m³ folyékony CO_2. Az oltóberendezést a transzformátor különbözeti védelme működteti, egyidejűleg a CO_2 beáramoltatásával gondoskodik a szellőztető nyílások lezárásáról is. Az oltási módszer zárt légteret kíván, ez azonban a transzformátorkamra vagy a nyílászáró szerkezetek megsérülésekor nem teljesül. Így történt az osztrák KAPRUN vízi erőmű 70 MVA-es transzformátorának 1966. III. 15-i tűzesetekor is, amikor felszakadt a transzformátorkamra ajtaja, és így az oltás hatástalanná vált. Hazánkban az MMG tervezi és gyártja a CO_2-oltóberendezéseket.

A CO_2 szabadtéren teljesen alkalmatlan, mert térbeli korlátozás hiányában nem lehet a tűzzónában tartani az oltóanyagot. Az elégtelen hűtőhatás miatt a részben már eloltott részek rövid idő után visszagyulladnak. Sajnos ugyanez tapasztalható más háznemű oltóanyag esetében is.

Az oltópor, mely kiválóan oltja a nyílt felületű folyadékfelszeket, a tagolt felépítésű transzformátoroknál külföldön jó néhány kudarcot okozott már. A teljes lángzónában egy időben létrehozott oltóképes porkoncentráció a sikeres oltás feltétele. Ezt megbízhatóan csak helyhez kötött porelosztó csőhálózattal és gondosan telepített, rögzített porfúvókákkal lehet kialakítani. A rendszer stabil oltóközpontos, vagy félstabil kivitelű is lehet. Az első hazai kísérleteket az MVMT végezte 1967-ben. A módszer jónak bizonyult, de hiányoznak még a kedvezőtlen légköri viszonyok közötti oltáspróbák. Valószínűleg mégsem kerül sor nyen porral oltó rendszer üzemi alkalmazására, mert a nagyfeszültségű szigetelők felületére rakódó oltópor üzemzavarokat okozhat a tűz által nem érintett részeken. Ezt a kérdést az MVMT megbízásából a Villamosenergetikai Kutató Intézet is megvizsgálta, és jelentése szerint a nátrium-hidrokarbonát alapú oltópor begő porfelhője nem vezeti ugyan a villamos áramot, de leradott formában a légköri nedvesség hatására vezető elektrolitot képezhet.

A porlasztott víz a transzformátortüzek világszerte sikeresen alkalmazott oltóanyaga. Oltóhatása az igen jó hatásfokú hűtés meg az elgőzölgés utáni fojtás. A földelt csőrendszerhez csatlakoztatott fúvókák a levegőben érvényes megközelítési távolságig közelíthetik meg a feszültség alatti részeket, mert a porlasztott vízsugár egyes cseppjei nem létesítenek vezető összeköttetést. Tévesen vízködoltónak is nevezik a berendezést, bár az itt alkalmazott vízcseppek csaknem egy nagyságrenddel nagyobbak a vízködöt alkotó cseppeknél. Jó oltóhatása ellenére is kerülni kell azonban a vízköd alkalmazását, minthogy elégtelen kinetikus energiája és csekély víztartalma miatt nem képes eltávolítani a feszültség alatti részek szigetelőin levő szennyeződéseket, hanem csak fellazítja és vezetővé teszi őket. A legkedvezőbb közepes cseppátmérő 0,8—1,0 mm. Ezek a cseppek a lángzónán átrepülve még közvetlenül hűteni tudják az égő olajat.

A csekély dugulási hajlam és az alacsony nyomásigény egyaránt megkívánt tulajdonsága a vízporlasztó fúvókáknak. A hazánkban eddig alkalmazott ún. „tűfúratos" típusok nem elégítik ki ezeket a követelményeket. A teljes berendezés nyomás alatt tárolt vagy nyomás alá helyezhető vízkészletből, elosztó csővezetékből és a transzformátor felületével arányos számú porlasztófúvókából áll. (2. ábra.) Működési elve látszólagos hasonlósága ellenére lényegesen különbözik a sprinkler berendezéstől, mert fúvókái nyitottak, és a tűz keletkezési helyétől függetlenül valamennyi fúvóka egyszerre működik (3. ábra). Az elosztó csővezeték a berendezés működése előtt sem víz, sem légnyomás alatt nem áll. A szükséges oltóvíz mennyiségének megállapításához kiindulópont lehet a transzformátor teljes felülete által sugárzással leadható hőmennyiség, illetve az annak elvonásához szükséges víz. Az előfordulható legnagyobb hőmérséklet mérések szerint 1450 °C-nak vehető. A Stephan—Boltzmann-törvény szerint a kisugárzott hőmennyiség, a gyakorlatban elfogadható elhanyagolásokkal:

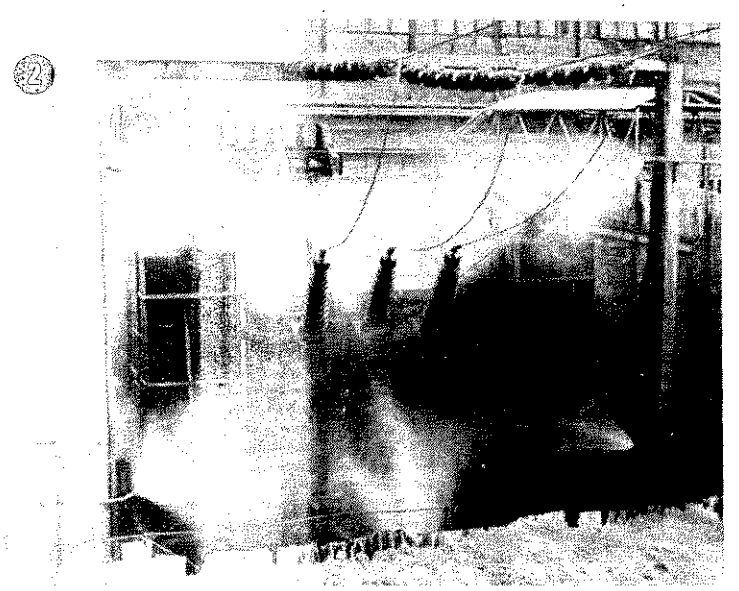

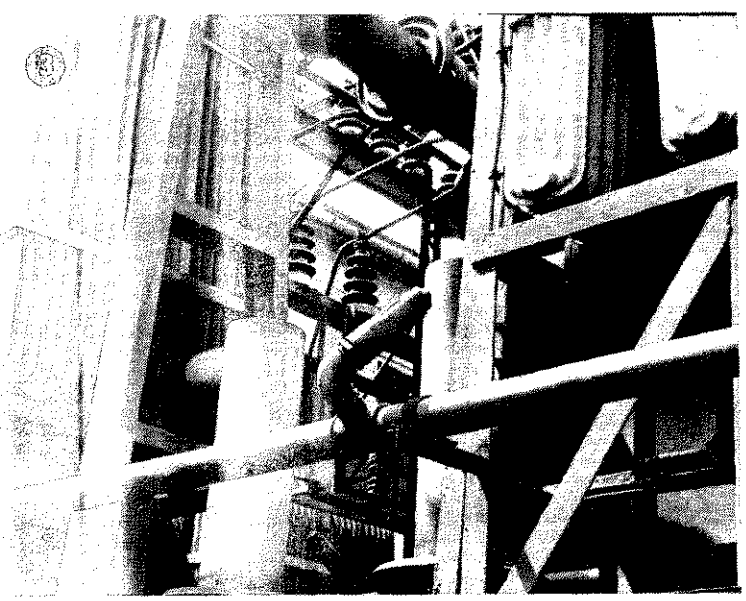

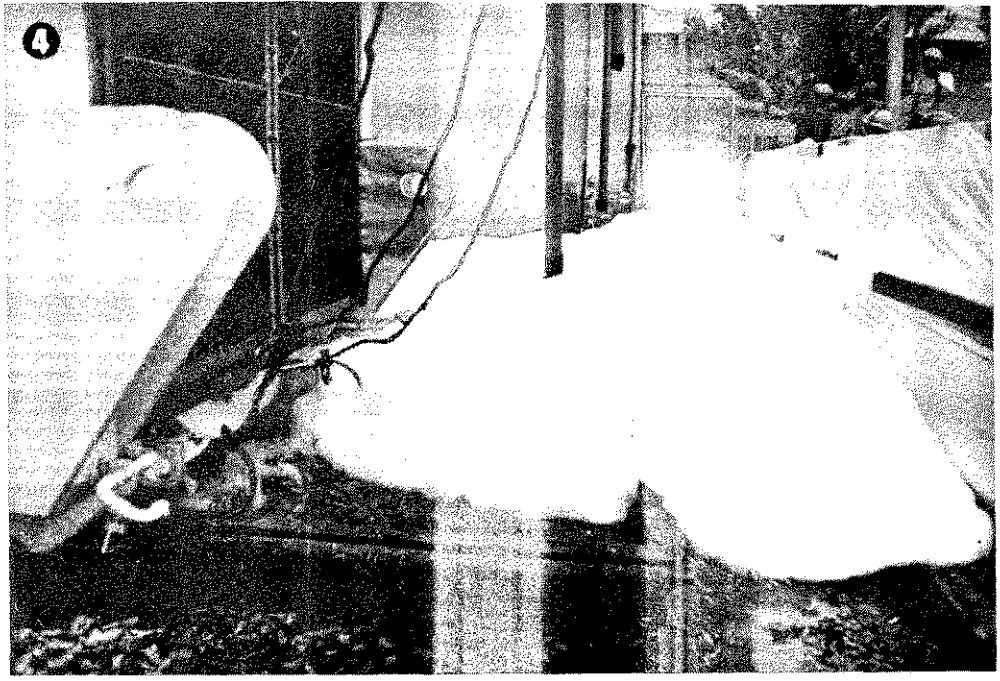

$$Q_{kcal/h} = C \cdot F \cdot t \cdot \left[\frac{T}{100}\right]^4$$

ahol

C = 4,96 (a fekete test sugárzási állandója)
F = a sugárzó felület (m^2)
t = az idő (óra)
T = a hőmérséklet-különbség (K)

Ennek megfelelően 1 m^2 felület esetében percenként a következő hőmennyiséggel kell számolni:

$$4{,}96 \cdot \frac{1}{60}\left[\frac{1450+273}{100}\right]^4 = 7300 \text{ kcal/perc}$$

Tekintve, hogy a tűzoltáshoz rendelkezésre álló víz mintegy 630 kcal/liter hőmennyiséget képes felvenni, a 7300 kcal/perc hőmennyiség felvételéhez 12 liter/perc víz szükséges.

Ez a vízmennyiség kellő biztonsággal elfogadható, mert a figyelembe vett hőfok csak ritkán jön létre, és a hőleadás sem egyforma a teljes számított felületen.

Az amerikai NFPA „Water Spray Fixed Systems for Transformers" (National Code 15—21.) előírása legalább 0,25 gallon/perc/négyzetláb vizet ír elő, ami 10,3 liter/perc/m^2 értéknek felel meg.

Az ERŐTERV szakértőinek az apoldai Tűzoltókészülékek Gyárában tett 1976. évi látogatásukkor elmondták, hogy az NDK-ban 10 liter/perc/m^2 vízmennyiségre méretezik a transzformátorok helyhez kötött, porlasztott vízzel oltó berendezését.

Hagyományos felépítésű berendezésben légnyomás alatt tárolják (hidrofor) az oltóvizet, s ez a külső energiaforrástól független, azonnali felhasználást tesz lehetővé. A tapasztalatok szerint egy jól működő berendezés 25—30 másodpercen belül eloltja a tüzet. Az üzemben levő régebbi építésű berendezések pl. az Oroszlányi Hőerőmű 60 MVA-es I. sz. főtranszformátorának oltóberendezése 24 db, egyenként 116 l/perc víznyelésű fúvókája percenként összesen 2784 liter vizet fogyaszt, amit a hozzá tartozó 5 db 5 m^3 térfogatú hidrofortartály 3,6 percig képes szolgáltatni. Oltásidőként 30 másodpercet véve figyelembe, ez 7-szeres biztonságot jelent, illetve több tűz egyidejű oltását is lehetővé tenné.

A hazai gyártmányú 400/120 kV-os, 250 MVA-es transzformátor kb. 300 m^2 felületéhez szükséges oltóvízmennyiség 10 liter/perc/m^2 értékkel számolva 3000 liter/perc vízmennyiséget tesz ki. Ez a sokszoros biztonságot jelentő 10 perces működési idő esetén 30 m^3, de még 30 perc esetén is csak 90 m^3 vizet jelent, vagyis az oltóberendezés vízigénye egy közepes nagyságú transzformátorállomás általános tűzivízkészletéből fedezhető. Gazdaságilag legkedvezőbbnek látszó megoldást ad a hidrofor elhagyásával kialakított víztárolós-szivattyús rendszer, ami még tovább egyszerűsíthető, ha rendelkezésre áll egy kellő teljesítményű tűzivízhálózat. Ezen rendszernek egyetlen hátránya a szivattyú indításának csaknem egyperces vagy a nyomás alatti tűzivízhálózat és az oltóberendezés elosztó csőhálózata közötti tolózár villamos úton történő nyitásának hasonló időszükséglete.

Az ún. szórt habbal oltó berendezés önállóan vagy a porlasztott vízzel oltó berendezéssel kombináltan, vagylagosan alkalmazható. Felépítése hasonló a porlasztott vízzel oltó berendezéshez, de azzal a különbséggel, hogy a vízporlasztó fúvókák helyett olyan habszóró fejeket építenek be, melyekkel be lehet habbal borítani a teljes transzformátormezőt. Az alkalmasan kiképzett fúvókák — attól függően, hogy vízzel vagy habzóképes oldattal táplálják őket — porlasztott vizet vagy szórt habot állítanak elő. Az egyik rendszerről a másikra a habképző anyag központi bekeverésének megnyitásával, illetve elzárásával lehet áttérni. A hab vezetőképessége nem jelent különösebb veszélyt, mert a berendezés működésekor a transzformátor már automatikusan kikapcsolt helyzetbe kerül. Alkalmazásával visszagyulladásmentes oltás és a kb. 1:10 habkiadósság következtében jelentős víztakarékosság érhető el. A berendezés méretezésével az NFPA No 16. ajánlása (Foam-water Sprinkler and Spray Systems) foglalkozik. A CTIF luxemburgi szimpóziumán elhangzott szovjet referátum szerint a Szovjetunió egyes vízben szegény vidékein is alkalmazzák a szórt habos eljárást.

Vízszegény vidékeken a francia EdF (Elektricite de France) részleges leürítő és felkeverő oltómódszere is használatos, ez külső oltóanyag felhasználása nélkül olt. A módszer alapelve visszavezethető a felülről lassan átmelegedő típusú tűzveszélyes folyadékok felkeveréssel való oltására, ahol a tartályba alulról befúvott levegő vagy nem éghető gáz segítségével, esetleg átszivattyúzással a tartály alsó részén levő még hideg folyadékkal a felső már égő réteget a lobbanásponti hőmérséklet alá lehet hűteni. A Socony Vacuum olajtársaság alkalmazta először az eljárást olajtartályok tüzének oltására. E módszerrel a Szovjetunióban is kiterjedt kísérleteket végeztek. Transzformátortűz esetén ha külső tűz nem melegíti az olajedényt, az olaj hőmérséklete hosszú ideig az üzemi 80 °C körül marad. Az EdF oltóberendezésében nitrogénnel forgatják át az olajat, s ezt a tartály alsó részén elhelyezett fúvókákkal vezetik be.

Annak megakadályozására, hogy a meginduló olajmozgás hatására az edény sérülési helyén az olaj kifolyjon és ezáltal külső tüzet okozzon, a transzformátor olajtöltetének egy részét nagy keresztmetszetű csövön át egy távoli gyűjtőaknába vezetik. A leürítés szintje az átvezető szigetelők nyílása alatt 10 cm-re van. A teljes leürítés nem célszerű, mert akkor a transzformátor legérzékenyebb része, a tekercselés elveszti a hőtároló képességet és a hővédelmet biztosító olajtömeget. A magasan elhelyezett táguló edényben levő nagy mennyiségű olaj kiömlését a transzformátor és a táguló edény közötti összekötőcsőben elhelyezett különleges kiképzésű visszacsapó szelep akadályozza meg. Az EdF által kifejlesztett berendezés nagy hátránya, hogy oltóképessége nem terjed ki a transzformátor környezetére.

A transzformátor alatt égő külső olajtűz eloltása döntő kihatású a transzformátortüzek oltási eredményére, miután megszünteti az edényben levő olaj forralását. Erre a célra közép habbal oltó olyan segédberendezés is használható, mely a transzformátormezőt határoló drótfonatú kerítésre szerelt néhány darab 1—2 m^2 felületű habfejlesztő szitából áll. A szitára kívülről porlasztó sugárcsővel ráveretett habzóképes oldatból megindul a transzformátormezőt betakaró habfolyam, melynek rétegvastagsága a térfogati korlátozástól függ. A kísérleti habelárasztást 4. ábra mutatja. (Hasonló habfejlesztő szita raktárablakokra elhelyezhető.)

Jelen összeállítás célja a transzformátortüzek sajátosságainak leírása és oltóberendezésének ismertetése volt, annak reményében, hogy adalékot szolgáltat a hazai előírások végrehajtásához és az esetleges újabb oltóberendezés-típusok kidolgozásához. A bemutatott lehetőségek közül a ráfordítás és a biztonság oldaláról egyaránt a hidrofor nélküli szivattyús-víztárolós, illetve nyomás alatti tűzivízhálózathoz kapcsolható, porlasztott vízzel oltó helyhez kötött oltóberendezés látszik legkedvezőbb megoldásnak.

levelet kaptunk nemrégen a gykarácsonyi általános iskola „Sziréna" úttörőtűzoltókkörének tagjaitól. Levében egy autóbuszkirándulás élményeiről számolnak be. zzük:

sztelt Szerkesztőség!
edves Szerkesztő bácsi!

Nagykarácsony község »Sziréna« úttörőtűzoltó-szakköre óber 29-én a dunaújvárosi oltó-parancsnokság és a jási hivatal által jól szervezett óbusz-kiránduláson vett t. Két panorámás autóbusz ítette Dunaújváros, Nagyiyim, Mezőfalva, Előszállás a mi úttörő-tűzoltóinkat naföldváron át Székesfehérig.

parancsnokság részéről gedi Lajos tű. fhdgy., a jási hivataltól pedig Durecz Lajos bácsik vezették a 90 fős lelkes, daloló úttörő-tűzoltókat. Elkísérték a szakkörösöket a szakkörvezető tanár bácsik is.

Ismerkedés, tapasztalatcsere, barátkozás, tanulás — a gazdag program kitöltötte a napsütéses őszi rapot. Jó idő, jó hangulat, dal, kacagás. Mi kell más, ahol az úttörő-tűzoltó jár?

Népes kirándulócsapatunk megtekintette a dunaföldvári és a simontornyai várakat, kiállításokat, a táci ásatást és Székesfehérváron az István Király Múzeumot. Történelmi értékeink megtekintésén, értékelésén kívül az úttörőtűzoltók megismerkedtek a múzeumok, kiállítások tűzvédelmével is. Történelmi értékeink tűzvédelmének ismerete minden szakköri tag számára fontos.

Ismeretekben, élményekben gazdagodva értünk haza. Köszönet a rendezőknek, a szakkörvezető tanár bácsiknak ezért az érdekes kirándulásért."

A „Sziréna" úttörőtűzoltó-szakkör tagjai, a kirándulás résztvevői: Horváth Hajnalka, Fónad Ildikó, Szabó Márta, Szabó Nándor, Bíró László, Szenczi Mária, Sudár Mihály, Simon Ferenc, Németh Tünde Mária, Hír Erika, Ragó Ilona, Idei Katalin, Nagy János, Simon János.

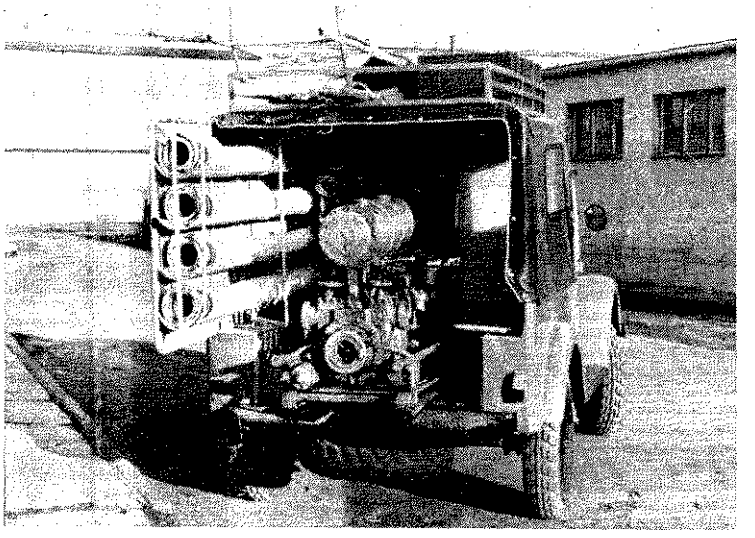

Tavaly tavaszi közgyűlésünkön elhatároztuk, hogy egy önjáró tűzoltó-gépjárművet állítunk nagy kiterjedésű tárolótelepünk tűzvédelmének a szolgálatába. Év közben kivonták a forgalomból az egyik GAZ—69-es összkerékmeghajtású terepjáró gépkocsinkat. Ennek átalakításában részt vett a vállalati tűzoltóság egész kollektívája. Különösen sokat fáradoztak gépjárműjavító műhelyünk dolgozói, KISZ-fiataljai, a kiváló ifjúmunkások csoportja. A hiányzó fénylámpát és egyéb tartozékokat a városi tűzoltóparancsnokság bocsátotta rendelkezésünkre. Tűzvédelmi munkánkban igen ösztönző egyébként a vállalat társadalmi és gazdasági szerveinek vezetőitől kapott sok-sok segítség és biztatás.

Vidó Lajos
Békéscsabai Konzervgyár

ÍZSZINTES SOROK: 1. VASÚTI ESÍTMÉNYEK TŰZOLTÁSÁ- FONTOS TUDNI, HOGY EZ HASZNÁLHATÓ TŰZOLTÁSRA. Nem vastag. 14. Távozik. 15. Panérték. 16. Korán elhunyt írónk ő). 20. Közlekedünk rajta. 21. yobb rész. 23. Riadtan. 25. Nem ik. 26. Adá a kártyát. 28. Élel- . 30. Indiai város (Tadzs Mahal). Való azonos hangzói. 33. Azono- 34. Volt szállítási váll. 36. . . . de eiro. 37. Tetejére. 39. Tova. 40. da, ahogy a kicsik nevezik. 41. ium. 43. . . . nevezi, megmondja. Vers páratlanjai!. 45. Kereske- ni röv. (I. osztályú). 47. Komiszínésznőnk (Ilus). 49. Editke odik betűi. 51. Az a személy-e? Térkép, terv ismert idegen szó- 53. Gyűrűt hord. 54. Fakad. 55. ény. 56. Élet. 58. Rén betűi. 59. nélyes névmás.

GGŐLEGES SOROK: 2. Családvidékiesen és vissza. 3. Neki azohangzói. 4. Szovjet folyó. 5. salhangzó, kiejtve. 6. A FÜGG. FOLYTATÁSA. 7. Szelíd vad. 8. okat utazó biztosan használja. 9. gazdasági építmény. 10. Mez ii. 11. Kötőszó. 12. Vissza: óra alrésze. 13. VÍZSZERZÉSRE A ÚTÁLLOMÁSOK EZEN BERENÉSEI HASZNÁLHATÓK. 17. Réskolatípus. 18. Buda páratlanjai! Túljut. 22. Dörmög. 23. Zamat. 24. is. 25. Kora reggel vagy késő tán. 27. Sajogni kezd! 29. Skála- g. 31. Géza István. 35. Ruházati . 38. Régi rang, névelővel. 42. y Belgrád mellett. 44. Ütné. 46.

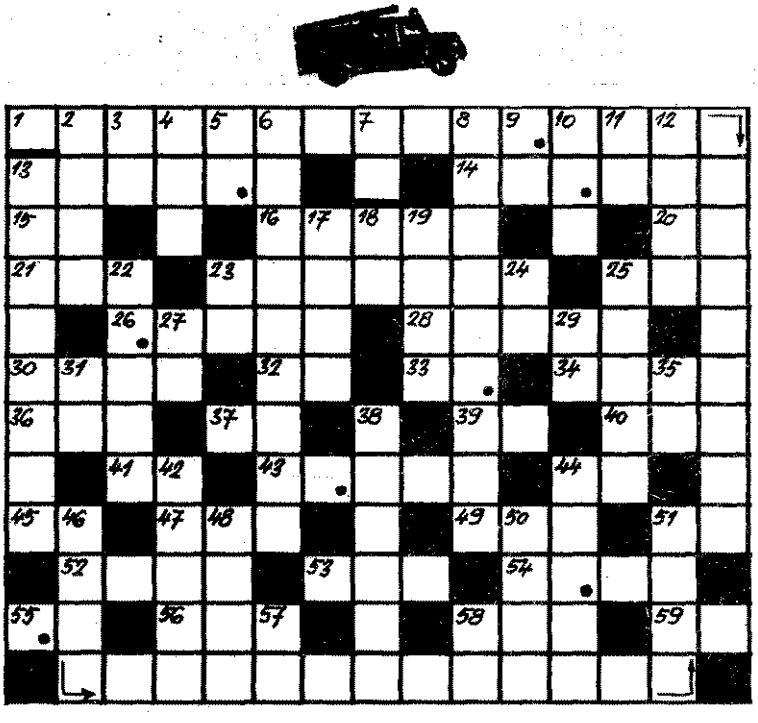

A VÍZSZ. 1. BIZTOSÍTÁSÁRA A REJTVÉNYBEN SZEREPLŐ JÁRMŰVEK JOBB OLDALÁN EZ TALÁLHATÓ, MELYNEK MÉRETE 52 mm (Folyt.: függ. 6.) 48. Ahogy hívják, névelővel. 50. Előirányzat. 57. Kettőzve, városunk. 58. Létezik.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 13., 46., 6.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szavakat: a függ. 13. vize ilyen, így tűzoltásra zavartalanul felhasználható (két szó).

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Figyelem! Éves pontverseny is indul, a legtöbb pontot elérők év végén külön jutalmat kapnak!

Beküldési határidő: 1977. január 31.

K. I.

A 12. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: FIGYELMEZTETŐ LAPOKAT, CÉDULÁKAT; A SZEMÉLYKOCSIK; TÖBB TONNA; ÉGHETŐ ANYAGOT.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: NAGYMÉRVŰ.

Könyvjutalmat nyertek: Balogh István, Kaposvár; Csillik Bálint, Gyöngyössolymos; Dr. Kőhegyi László, Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,— Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-01 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 **Index 25804**

Az alapirodalom száraz szakmai kérdések és válaszok vaskos gyűjteménye volt. Minden gyáregység ezt kapta a központtól. A kiválasztott kérdésekre más feleletet adni nem lehetett; amit ezekre mondtak, az volt a mérvadó a pontszámoknál.

A hogyanra viszont nem volt sem alapirodalom, sem forgatókönyv; kinek mire telett a fantáziájából és a képességeiből — az jött ki belőle.

Nos, a Gyümölcs- és Főzelékkonzerv-gyár (GYÜFŐ) 2. számú gyárrészlegének fő érdeme éppen abban van, hogy izgalmas, érdekes, változatos játékba építette ezt a száraz mondanivalót, és olyan vetélkedőt produkált, amely példája lehet a hasonló rendezvényeknek.

Tűzvédelmi nap programjának záróműsoraként időzítette, olyan csattanónak szánva, amelyik egyértelműen bizonyítja, hogy komoly dolgokról is lehet beszélni könnyed stílusban, ha megfelelő keretbe ágyazzák azokat.

Volt ebben totó, kirakósdi horgászás, kavicsdobálás, játék a betűkkel, filmbejátszás és tesztkérdés-sor; derültek a nézők (néha a részvevőkkel együtt), és izgultak, ügyeskedtek a versenyzők. A cél, a lényeg azonban komoly volt; számot adni a legfontosabb tűzvédelmi ismeretekből.

Hozzáértő, tehetséges játékmester, Bagóczky Sándor gondoskodott arról, hogy a hat csapat (négy női és két férfiegyüttes 4—4 fővel) tudása maximumát adja mind a nyolc feladatban.

A férfiak ezúttal nemcsak a részvételi arány, de a felkészültség miatt is kénytelenek voltak elismerni a Labor női együttesének teljesítményét.

A színvonalas, jó rendezvény, amelyen a dolgozók 10 százaléka szerepelt, amolyan elődöntője volt a GYÜFŐ gyáregységei közötti hagyományos vetélkedőnek. Méltán érdemel érte elismerést Miklovicz András gyáregységvezető és munkatársai.

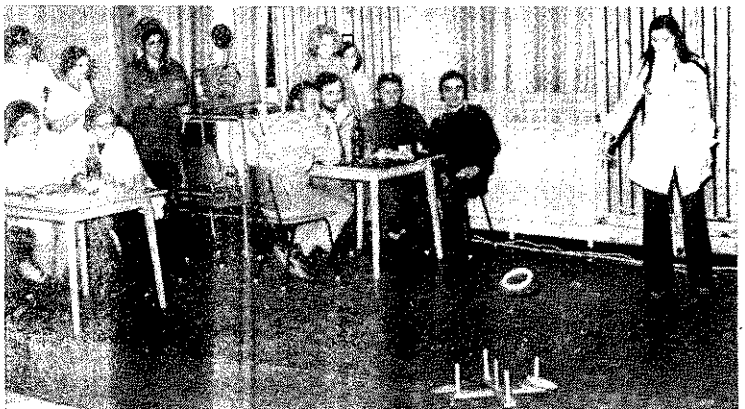

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXIX. évf. 2. sz. 1977. február

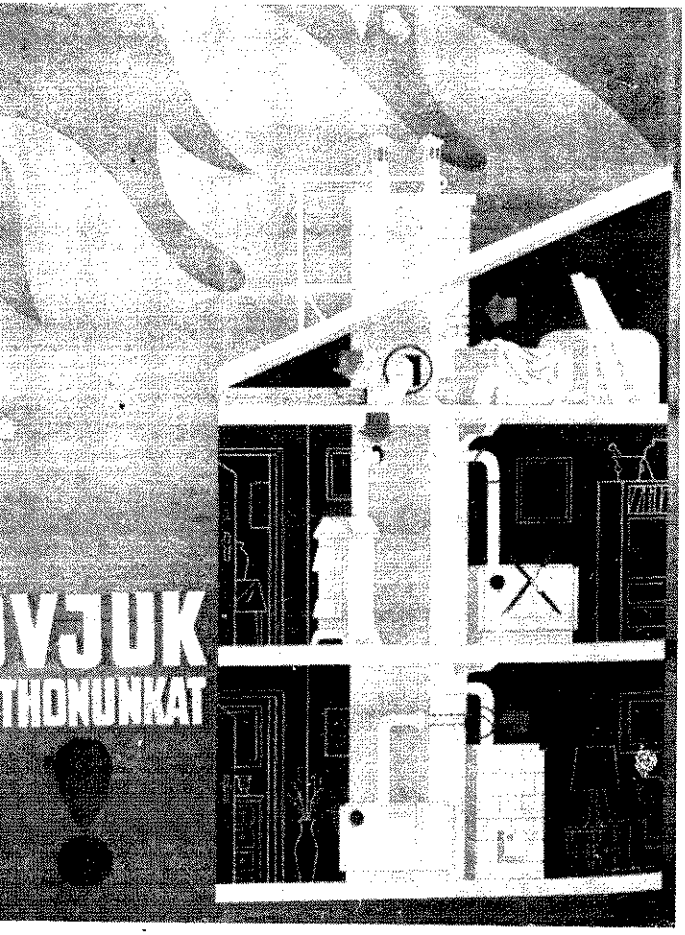

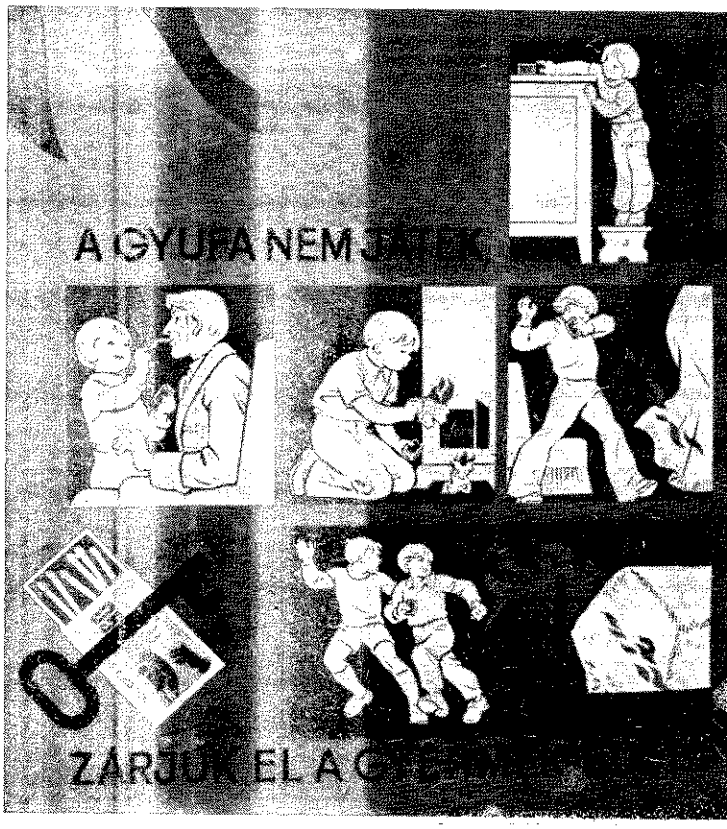

A JÓ TŰZOLTÓ NEM ÁL[illegible]ÁBON a [illegible]

mint erről a címben jelölt osztás [illegible] után tisz[illegible] is hamarosan meggyőződhetnek. [illegible]gyanis [illegible] mérkőzésnek a pályaválasztó szer[illegible] közölt er[illegible] nem azt fejezi ki, hogy egyhete[illegible] fizemmé[illegible] alig több esélyük volt a győri tű[illegible] alapvezet[illegible] történő gyors megszerelésére.

Képzeljük el, ha nem borul [illegible] bizonyo[illegible] Egy tanárnő és tizenkét kisdiák [illegible] letetején k[illegible] déket, de a füst itt is megtalálta[illegible] kiérkező [illegible] gek fő erőit ezért az ő mielőbbi [illegible] a helyze[illegible] összpontosítani, s ha ezalatt a tű[illegible] ztalanul [illegible] három másik tűzcsappal, majd s[illegible] lelenek n[illegible] kimutatás szerinti további háro[illegible] ről, akk[illegible] net után aligha folytathatnák a [illegible] ben az [illegible]

De mivel a jó tűzoltó semmi[illegible] a veletle[illegible] a győriek sem találomra, hanem [illegible] asztottá[illegible] tűzcsapot, mert néhány nappal [illegible] egy kö[illegible] háznál végrehajtott gyakorlat sor[illegible] alják.

Mindez nem mentség arra a f[illegible] felelőtle[illegible] lyel ráadásul még egy óvoda és [illegible] környékb[illegible] delmét is veszélyeztették. A tű[illegible] hatóság [illegible] nem késlekedett a szükséges inte[illegible] el. Nyo[illegible] kérte a vízműveket meg a megy[illegible] zási vál[illegible] felelősség egymásra hárítgatása [illegible] nkább k[illegible] hasonló eseteket előzzék meg.

A felelősségről való vitát ne[illegible] k jogosul[illegible] de reméljük, a vétlen vállalatnál [illegible] ganatja [illegible] tésnek. Nyugtalanító azonban, h[illegible] talán sz[illegible] mert hiszen enélkül is körmére [illegible] volna m[illegible] zőnek és karbantartónak. Az 1 ug[illegible] pán hete[illegible] és két várható esemény közül a [illegible] b követ[illegible] rabban.

Csepelen például csak a kár[illegible] rült ki, h[illegible] hálózat hozama elégtelen, és ez [illegible] szállító [illegible] csupán jókora késedelemmel re[illegible] ki, de [illegible] percekig tartott, amíg fecskendőv[illegible] es úton [illegible] mindössze 100—120 m-re levő [illegible] rtot me[illegible] majd több kerítésen át alapvezet[illegible] vettek.

Tudjuk, a tűzivíz-hálózat ne[illegible] a telepi[illegible] nehézségei miatt gyengélkedik. [illegible] z érintet[illegible] ben sokkal hamarabb meggyőződ[illegible] oint a tű[illegible] nokságon. Ezért is kellene teh[illegible] sen ma[illegible] ségérzet a bármikor és bárhol s[illegible] váltó[illegible] tőségeiért, s hogy a várható v[illegible] avarokró[illegible] mindig idejében értesülhessen.

OLYKOR AZONBAN NEM [illegible] ANEM [illegible]

KINTÉS hiánya veszélyezteti a [illegible] zás siker[illegible] latároló égésekor a döntő pillan[illegible] od szét [illegible] der nyomótömlője, az semmiké[illegible] írható k[illegible] letlen számlájára, ha pedig egy [illegible] gésekor [illegible] tűzcsap azért mond csütörtököt, [illegible] sen bero[illegible] kor azért nem csupán a karbant[illegible] elelős, h[illegible] az ő ellenőrzését elmulasztotta.

De térjünk vissza Győr, Ady-[illegible] mert itt [illegible] kói a jelek szerint jobban félne[illegible] raktól, n[illegible] Több házban legalábbis erre hi[illegible] zárták el [illegible] tűzivízvezeték földszinti és emele[illegible] akozóit. [illegible] kockázatos megoldás is akadna, [illegible] szerűen n[illegible] tak.

Jó volna, ha legközelebb m[illegible] ak arról [illegible] lyen eredményt hoztak a tűzolt[illegible] nokság i[illegible] zelésen az említett épületekben, és tényleg [illegible] ik-e a m[illegible] ba vezető átjárók ugyancsak le[illegible], hanem [illegible] maguk a lakók lépnek fel az ily[illegible] veszélye[illegible] kozói ellen.

A BAJT KÖNNYEBB [illegible]

elvének általános gyakorlati [illegible] pán a józan belátástól. Adot[illegible] tő, ha nem akarjuk, hogy [illegible] ember nyomdafestéket nem [illegible] lelőtlenségének.

A dolgozók tűzvédelmi [illegible] nyében kötelező. Számos helye[illegible] kedőket is rendeznek a kapcsolat[illegible] letve elmélyítésére. Szerény [illegible] népszerűsíti ezeket a dicsérő[illegible]

Ám egyáltalán nem biztos, [illegible] vagy a 13 + 1-es tűzvédelmi [illegible] tűzoltókészülék működtetésé[illegible] relésére is képes.

Ady-városban a pedagógusok [illegible] rekek mentését, vagyis a lenn[illegible] rülhet fel a kérdés, hogy az [illegible] nem próbálták meg fali tűzcsap[illegible] fekezését, amikor ez még kétségkívül [illegible] csapok használhatók voltak, egyszerűen [illegible]

AZ ÚJPESTI FONODA [illegible]

a fali tűzcsap és a tűzoltókészülé[illegible] azonban meg sem próbálta a használ[illegible]

És olyan szerencse is [illegible] munkás ruházata és benzin[illegible] életét, hogy a tűzoltókészülé[illegible] lenül megpillantott egy [illegible] tót, hogy rájött vele a tel[illegible]

A tűzvédelmi oktatá[illegible] szüntethetők meg egy cs[illegible] ahol a valós feltevés[illegible] tot", ott az „ütközetben" [illegible] tesítményekben nem a tá[illegible] zők használatára vonatko[illegible] bálására.

Mindennek a jelen[illegible] mert hát régi igazság, [illegible] akár egy kancsó víz, [illegible] eltolthatna, a huszadik[illegible] ség számos E sugara is [illegible] kezni.

Előfizetőink figyelmébe

Kérjük azokat az előfizetőinket, akik az [illegible] évre szóló el[illegible] fizetési díjat még valamilyen okból nem fi[illegible] nek legkésőbb e hó végéig rendezni [illegible] tavaly decemberi lapszámunk részükre [illegible] tán hiányzott a csekklap, írásos értesítésüke[illegible] részükre.

Közületi előfizetési díj átutalással is [illegible]

Mint azt már 1975-ben közöltük, lapunk [illegible] az engedélyezett felső határt. Éppen ezért az el[illegible] példányszám növelésére vonatkozó igénye[illegible] zott mértékben fogadhatunk el.

Ezzel kapcsolatosan a közeljövőben [illegible] tőnket írásban értesítjük, és válaszát kérjük, hogy a m[illegible] tett pénzösszeget visszautaljuk-e részükre, vagy [illegible] második fél évére, illetve 1978-ra.

Kérjük előfizetőinket, hogy a lap kiszállításával kapcsolatos re[illegible] lamációjukról mielőbb — írásban — a következő [illegible] jenek értesíteni kiadóhivatalunkat: 1081 Budapest, [illegible] János utca 1—3. Telefonon: 331-160 261-es mellékállomás.

SZERKESZTŐSÉG

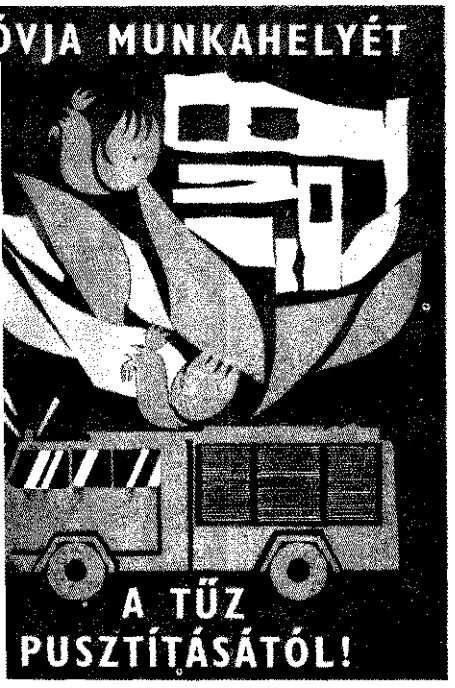

20 EZER PÉLDÁNYBAN

t a 16 oldalas, többszínnyomású propa-
dafüzetecskét a XIII. kerületi tűzoltó-pa-
snokság bocsátotta közre nemrégiben. Az
ötletesen illusztrált, ízléses kivitelű ki-
iny a munkahelyi tűzvédelem legfonto-
› területeire s a leggyakoribb veszélyfor-
kra hívja fel a dolgozók figyelmét – tö-
fogalmazásban sűrítve a legszüksége-
› tudnivalókat.

20 ezer példányos kiadvány tervezése,
kesztése és előállítása a kerületi parancs-
ság, az Állami Biztosító kerületi igazga-
ga és a Hungexpo Nyomda dolgozói
mel társadalmi munkára épülő összefo-
inak és több vállalat segítő közreműkö-
nek eredménye. A nyomdai vezetés szo-
sta brigádjai részéről meg annak a fel-
résnek is a bizonysága, hogy a köz ér-
et szolgáló önzetlen törekvések hasonló
nzással minimális anyagi ráfordítással
egvalósíthatók.

A CENTENÁRIUM JEGYÉBEN

tiszafüredi önkéntes tűzoltó-egyesület
többi közgyűlésén az egyesület parancs-
a bejelentette, hogy ez év első negyedé-
méltóképpen kívánnak megemlékezni a
önkéntes tűzoltóság megalakulásának
évfordulójáról. Felkérte a tagságot,
gyűjtsön össze minden dokumentumot
egyesület működéséről, és úgy tervezik,
az esemény alkalmával idősebb tűz-
bemutató keretében felidézik, hogyan
orlatoztak az egyesület alapítói a szin-
százéves kocsi- és mozdonyfecskendővel.

társadalmi, tanácsi és gazdasági szer-
ek a közgyűlésen megjelent vezetői igen
nerően szóltak a jubiláló egyesület ered-
yes tevékenységéről.

e kijutott az elismerésből. Csontos Péter
tű. szds.-nak is. Hatvan éve tagja az
sületnek, és másfél évtizeden át ő töltöt-
e az elnöki tisztséget. Egészségi állapo-
való tekintettel felmentését kérte, de a
ág reméli, hogy mint újdonsült korelnök
bbra is segítséget nyújt gazdag tapasz-
aival. Az egyesület új elnökévé Kádár
nán önk. tű. szds.-t, a járási Úttörő Gár-
parancsnokát választották meg.

SZERZŐDÉSKÖTÉS

December 1-én Dojcsák Jánossal, a Diósgyőri Gépgyárak vezérigazgatójával szocialista együttműködési szerződést írtunk alá abból a célból, hogy a tűzoltóság által felkutatott archívanyagot – elsősorban szivattyúkat, gépeket – a vállalati tűzoltóság kiállításra alkalmas állapotba hozza.

A megyei parancsnokságnak egyébként az a terve, hogy ha felépül a miskolci laktanya bővítménye, abban megyei múzeumot alapít. Ehhez már megkezdődött az anyaggyűjtés, sajnos a 24. óra után, mert a legértékesebb archívanyagok – egyelőre úgy látjuk – már nem lelhetők fel.

Ezúton is szeretnénk felhívni a Tűzvédelem Borsod-Abaúj-Zemplén megyei olvasóinak figyelmét, hogy aki múzeális értékű tűzvédelmi témájú anyag hollétéről tud, szíveskedjen értesíteni erről a legközelebbi állami tűzoltóparancsnokságot.

Csepő **András**
tű. ezredes

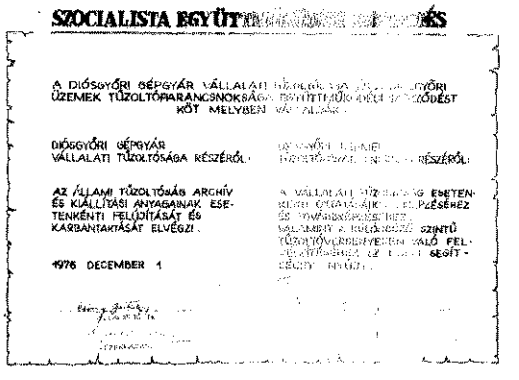

SZOCIALISTA EGYÜT[illegible]ÉS

A DIÓSGYŐRI GÉPGYÁR VÁLLALATI [illegible] GYŐRI ÜZEMEK TŰZOLTÓPARANCSNOKSÁGA BŐVÍTETT TÜZVÉDELMI SZERZŐDÉST KÖT MELYBEN VÁLLALJA:

DIÓSGYŐRI GÉPGYÁR VÁLLALATI TŰZOLTÓSÁGA RÉSZÉRŐL:

[illegible] RÉSZÉRŐL:

AZ ÁLLAMI TŰZOLTÓSÁG ARCHÍV ÉS KIÁLLÍTÁSI ANYAGÁNAK ESETENKÉNTI FELÚJÍTÁSÁT ÉS KARBANTARTÁSÁT ELVÉGZI.

A VÁLLALATI TŰZOLTÓSÁG ESETENKÉNTI ÖTLETEIVEL ELŐSEGÍTÉSÉHEZ ÉS TOVÁBBKÉPZÉSÉHEZ, VALAMINT A MEGYEI SZINTŰ TŰZOLTÓVERSENYEKEN VALÓ FELKÉSZÜLÉSÉHEZ AZ ÁLLAMI SEGÍTSÉGET NYÚJTJA.

1976 DECEMBER 1

TOVÁBBKÉPZÉS

Az Állami Gazdaságok Országos Központja vezérigazgatójának, Klenczner Andrásnak a rendelkezése alapján megszervezték az állami gazdaságok felső-, illetve középfokú tűzvédelmi képesítéssel rendelkező felügyelőinek továbbképzését.

Az első csoport továbbképzése még tavaly novemberben megtörtént, további kettőére ez év elején kerül sor.

Az első tanfolyam kéthetes programja a Bólyi ÁG-ban tett tanulmányúttal egészült ki. A negyven hallgató igen eredményesen vizsgázott. Kérték azonban, hogy legközelebb több gyakorlati módszer megvitatását tegyék lehetővé a továbbképzésben.

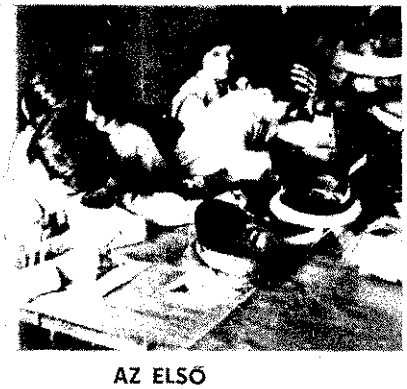

AZ ELSŐ

[illegible]zihi községben a „Zeleszkó Benjámin" [illegible]törő Gárda-szakasz január 23-án tartotta [illegible]nak első elméleti vizsgáját (vetélkedő[illegible]).

Az eseményen részt vettek: Nagy Sándor, az Úttörő Gárda országos parancsnoka, to[illegible]bbá a kiskőrösi járási hivatal, a megyei, járási tűzoltó-parancsnokság képviselői, a községi pártszervezet, tanács és tsz képvise[illegible], valamint a helyi kmb. is.

Az Úttörő Gárda-szakasz szervezetét közlekedési és tűzoltó pajtások alkotják.

Az Ifjú Gárda Soproni Járási Parancsnoksága kidolgozta irányelveit és tematikáját a tűzoltó ifjúgárdisták 1976/77-es kiképzési évére.

A KISZ IX. kongresszusa határozatainak megvalósítását, az Ifjú Gárda fejlesztését és az erről szóló határozatok teljesítését állítottuk munkánk középpontjába. Megköveteljük Ifjú Gárdánk tagjaitól, hogy járjanak élen az akcióprogramok végrehajtásában, legyenek az alapszervezeti tevékenység és a fiatalok eszmei-politikai-honvédelmi nevelésének legjobb aktivistái, és példamutatóan teljesítsék szolgálati megbízásaikat.

A soproni járásban működő Ifjú Gárda-tűzoltóraj képzési tervét az irányelvek és útmutatások szerint a helyi sajátosságok figyelembevételével alakítottuk ki.

A járási tűzoltó-parancsnokság nagy segítséget adott a tűzoltó szakkiképzéshez szükséges feltételek megteremtéséhez. Vállalta továbbá az Ifjú Gárda kiképzésének szerves részét képező alaki foglalkozások levezetését is.

A kiképzés folyamata a következőképpen alakult: Ifjú Gárda-ismeretek, szakprogram, katonapolitika, lőkiképzés, tereptan.

A résztvevők általános tájékoztatást kapnak az Ifjú Gárda szerepéről a KISZ honvédelmi nevelőmunkájában. Megismerkednek a működési szabályzattal és követelményekkel. Az alaki és szolgálatellátási ismeretek oktatása során el kell sajátítaniuk az alapvető alaki szabályokat, a tiszteletadást, az öltözködési szabályokat, a KISZ politikai rendezvényein való biztosító szolgálat kötelmeit.

Az Ifjú Gárda-tűzoltóraj tagjainak el kell sajátítaniuk azokat az általános tűzvédelmi ismereteket, amelyek a kiképzés során a szaktematika alapját adják. Így például a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 4/1974. sz. BM rendelet előírásait az állami tűzoltóság működéséről, szervezeti felépítéséről, az önkéntes tűzoltóság szervezetéről és tevékenységéről.

Az ifjúgárdisták külön kiképzési napon foglalkoznak az egyes létesítmények, tárolók használati szabályaival. El kell sajátítaniuk, mi a teendőjük a lakóépület, művelődési intézmény, mezőgazdasági munkálatok és erdők tűzvédelmében, és arra is gondot fordítunk, hogy mindennapi munkájuk során tudják is alkalmazni ezeket az ismereteket. (Szabálytalanságok, tűzesetek bejelentése, tűzoltásban való részvétel esetén.)

Ezt a törekvést a szükséges műszaki ismeretek oktatása is nagyban elősegíti. A raj tagjai ennek során megismerkednek azokkal a tűzoltó eszközökkel, készülékekkel, kismotorfecskendőkkel és egyéb felszerelésekkel, amelyek a községben megtalálhatók, és megtanulják működtetésük módját is.

A szakprogramon kívül tájékoztatást kapnak az időszerű katonapolitikai kérdésekről, ez a nemzetközi katonai erőviszonyokban és az ezzel kapcsolatos kérdésekben való eligazodásukat is jelenti. A lövészeti kiképzésben a kispuska technikai adatait ismerik meg, valamint a lövészetek előkészítését és lebonyolítását. A járási IG-parancsnokság 5 kispuskás lőgyakorlat lebonyolítását is feladatul adta.

A tereptani és túraszervezési ismeretek oktatásának az a fő célja, hogy a résztvevők fizikai állóképessége is igazodjon a kiképzéshez. A tájoló használatán és túrák szervezésén kívül aktív sporttevékenységgel szükséges hozzájárulniuk á testkultúra fejlesztéséhez. Sportfeladataikat minden esetben az „Edzett Ifjúságért" sportakcióban kell lebonyolítaniuk, ezeket a KISZ-alapszervezetek irányítják. A raj tagjai a KISZ kapcsolódó képzési rendszerében részesülnek politikai oktatásban.

Az iváni tűzoltó ifjúgárdisták a májusban megrendezésre kerülő járási IG-szemlén adnak számot kiképzésük eredményeiről, és erről is tájékoztatjuk majd a Tűzvédelem tisztelt olvasóit.

MARTON LÁSZLÓ
agit.-prop. felelős

A kétezer kötetes könyvtár olvasójában mindig nagy forgalom

Megbeszélés Háden István zls., párttitkárral, középen K kány Lászlóné KISZ-titkár, mellette Szabó Ferenc szerve titkár

A szakmailag tapasztaltabb tűzoltók segítik az újoncok Iszlay Zoltán őrmester, Tóth József tizedes, Szabó Ár tizedes

sztalostól a radiológusig

Szinte megszámlálhatatlanul sokféle szakképesítéssel rendelkezik az a 103 fiatal, 1972—76 között kerültek VIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság állományába. Jó ányan érettségiztek, vagy nikumot végeztek, és akadközöttük olyanok is, akik özben tisztek, illetve tiszti lások lettek.

orváth Károly tű. alez., ületi parancsnok véleménye int máris igen kedvezően teti hatását, hogy a kétségi szolgálatosok nagy ységet alkotó fiatal tűzolmagasabb műveltséggel és zaki ismeretekkel rendelnek, mert hiszen erre az ra gyorsabban és többet is t építeni.

z említettek közül számoötös eredménnyel végez az alapfokú tanfolyamot, kellemes gondként említi, y bizony igencsak fel kell ülniük azoknak, akik fogozásokat tartanak részükre, t egy-egy ilyen foglalkozás én csak úgy záporoznak a déseik.

parancsnokság párt-, Z- és szakmai vezetése szemenően elősegíti a fiatűzoltók továbbtanulását. szakmunkás-képesítésűek, mások is többen érettségilletve technikusi minősítő gára készülnek. A szabadalkozásokon a parancsnok- több helyisége átalakul teremmé. A már végzettek y a negyedikesek irányítával közösen gyakorolják a tematikai, fizikai példák goldását.

Mindez — úgy vélik —, ha st még nem érezteti közenül hatását a napi szolati feladatok ellátásában, den szempontból előnyös fektetés", még akkor is, ha lehet mindenkiből tiszt, parancsnok, vagy szerpacsnok-helyettes.

z a parancsnokság az ors egyik legtöbbet vonuló sége, és a fiatal készültségi gálatosok abból a szemtől is igen szerencsések, gazdag gyakorlati tapasztalattal rendelkező tiszthelyettes zászlósok segítségére támaszkodhatnak a beavatkozások alkalmával. Ez a szolgálat sokirányú fizikai felkészültséget is követel. Éppen ezért fordítanak oly sok gondot itt a tűzoltósportra, s hogy nem eredménytelenül, ezt az almásfüzitői országos versenyen elért budapesti sikerek is tanúsíthatják, miután ennek részesei közül számosan VIII. kerületiek voltak.

A legjobbak, a nemzetközi találkozóra készülő válogatott keret tagjaiként, jelenleg is szorgalmasan edzenek a Vágóhíd utcában.

A jelenleg 36 tagú KISZ-szervezet vezetősége is igyekszik elősegíteni a szakmai feladatok eredményesebb végrehajtását. Mint *Bárkány Lászlóné* titkár elmondta, a fiatalok tavaly derekasan kivették a részüket a toborzásból, a „Ki minek a mestere?" c. vetélkedő anyagában pedig olyan gyakorlati kérdések is szerepeltek, amelyek szorosan kapcsolódtak a foglalkozásokon tanultakhoz, illetve kiegészítették őket. A laktanyaudvar rendbe hozása és a padlástakarítás ugyancsak kézzelfogható eredményekkel járt. Emellett egy óvodát patronálnak, papírt gyűjtöttek, és kétezer kötetes (!) könyvtáruk is élénk forgalmat bonyolít le.

Ez évben is szép tervek foglalkoztatják őket, hogy szerény lehetőségeikhez mérten hasznos vállalásokkal járuljanak hozzá a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünnepléséhez. Ennek keretében egyebek között olyan akcióra gondolnak, amely egyaránt fejleszti a gyakorlati tűzoltási és kárelhárítási feladatok színvonalasabb ellátásához szükséges ismereteket és fizikai készségeket.

Ennek végleges programja még nem készült el, de remélik, az ország más tűzoltóparancsnokságainak KISZ-fiataljai is terveznek ilyen akciót. Ezúton is kérik őket, tájékoztassák szerkesztőségünket kezdeményezéseikről, mert így a VIII. kerületi meg a többi parancsnokság fiataljai is megvalósíthatnák a legjobb elképzeléseket.

(G—KM)

Gyűlik a papír a zsákokba!

Herczeg István őrmester boldogan mutatja az „utánpótlás", most született kisfia fényképét Bárkány Lászlónénak és Pintér Mariettának

Sakkbajnokságot is rendeztek

MESSZE VAN MÁR AZ AZ IDŐ, amikor a mezőgazdaságban dolgozók téli időszakban a kikeletre várva „ölbetett kézzel" melengettek magukat. Mezőgazdaságunk szocialista átszervezésével ez az idényjelleg megszűnt. Okos gazdához illően előre fel kell készülniük ugyanis a munka dandárja során előtérbe kerülő feladatok minden eddiginél színvonalasabb végrehajtására. Ehhez viszont a kellő tűzvédelmi ismeretek megszerzése is elengedhetetlenül szükséges.

A Fejér megyei Tanács VB mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályának vezetője, de a többi illetékes is egyetértett azzal az elképzelésünkkel, hogy január hónapban indítsunk egy alapfokú tűzvédelmi képesítést nyújtó tanfolyamot. A szervezést a mezőgazdasági osztály vállalta. Körlevélben kötelezte a tsz elnököket, hogy egy-egy, legalább középiskolai végzettségű személyt küldjenek a tanfolyamra.

A szervezés 65 mezőgazdasági termelőszövetkezetet és 3 társulást érintett. Menet közben az állami gazdaságok is tudomást szereztek a tanfolyamról, és szintén beiskolázták tűzvédelmi megbízottaikat. Következésképpen elmondhatjuk, hogy a mezőgazdaság felelős beosztású vezetői megyénkben mindinkább felismerik a tűzvédelem társadalmilag igen fontos szerepét. A tanfolyam tematikáját a megyei tűzoltó-parancsnokság állította össze. Igyekeztünk a lehető legjobban figyelembe venni a helyi sajátosságokat és a tűzkár-statisztikai adatszolgáltatás adta jelzéseket, információkat, s ennek alapján az erdő, a kalászos termények, valamint a szemestermény-szárító berendezések megvédésével kapcsolatos tűzmegelőzési munka nagyobb teret kap az oktatásban.

Az ilyen jellegű tűzesetek megelőzésének eddig kialakult legeredményesebb módszereiről is megfelelő tájékoztatást adunk. A tanfolyamok során két alkalommal szervezünk üzemlátogatást. Ennek keretében a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. rendeletben meghatározott használati előírások gyakorlati végrehajtásának vizsgálata kerül előtérbe. A tanfolyam 120 órájának tematikájában szerepel továbbá a tűzvédelemmel kapcsolatos jogi vonatkozású problémák ismertetése is.

SZEMLÉLTETŐESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁVAL színesebbé tesszük az oktatást, hogy az előadások teljes időtartama alatt se lankadjon a figyelem. Már az első napon statisztikai adatok megfelelő mérvű felvonultatásával igyekeztünk bizonyítani a tűzvédelem fontosságát. A nagy mezőgazdasági munkálatok kezdete előtt zárjuk majd a tanfolyamot, hogy a hallgatók már az idei évben is hasznosíthassák frissen szerzett tudásukat.

Azt is megemlítem, hogy a Fejér megyei Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége és a megyei tűzoltó-parancsnokság — kezdeményezésükre — 1977-re együttműködési megállapodást kötött, e szerint a szövetség elnökségének 45/1976. sz. határozatát alapul véve a megyei tűzoltó-parancsnokság a szövetséggel közösen az évben két alkalommal vizsgálja a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tűzvédelmének helyzetét, szervezeti sajátosságait, valamint a feltárt hiányosságok megszüntetésének módját.

A termelőszövetkezeti elnökök, termelésirányítók, műszaki vezetők és főállattenyésztők — hasonlóan az állami gazdaságokban — tűzvédelmi oktatásban részesülnek a Balatonaligán évenként megrendezésre kerülő általános szakmai továbbképző tanfolyam keretében.

A MEGYEI TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁG tanulmányt bocsát rendelkezésükre, és az említett vezetők egy később meghatározandó időpontban tűzvédelmi vizsgát tesznek. Ennek elsősorban abban látjuk gyakorlati hasznát, hogy az így szerzett ismeretek birtokában inkább képesek lesznek az érintett dolgozók leviszgáztatására. Ezen túlmenően azonban reméljük, könnyebben eligazodnak a kapcsolatos jogszabályok és szabványok között, valamint irányító és ellenőrző tevékenységük hatékonyabb lesz.

VÁN JÓZSEF tű. fhdgy.
megyei parancsnokhelyettes

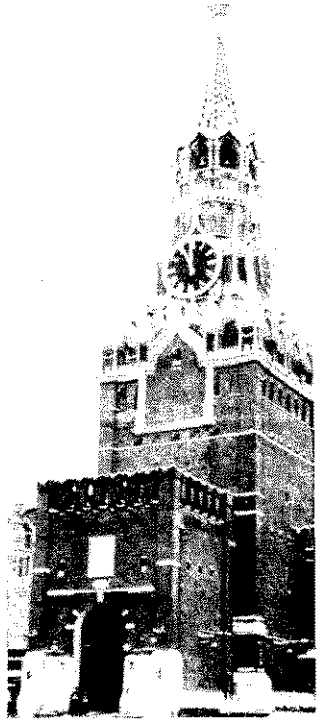

Amikor a Tűzvédel
munkatársai riportot l
szítettek a II. orszá
úttörőtűzoltó-verseny győz
seiről, Drávafokon és Vec
sen nagyon számolgatt
hányszor kell még aludni
cember 19-ig.

A várva várt nap végre
érkezett, és TU—154-esünk
fedélzetén a két csapat
szakkörvezetőjükkel, a
község tűzoltóparancsnoká
és e sorok írójával — meg
kezett Moszkvába.

Hazai részről az Expr
vendéglátóink részéről pedi
Szputnyik utazási iroda sz
vezte 12 napos programunk
és ennek során az Összoro
országi Önkéntes Tűzoltós
vetség figyelmességéből alk
munk volt bepillantani a sz
jet pionírtűzoltók életébe is

Miután e sorok írója
avatottabb tollú szerzők n
sokszor leírták Moszkva
Leningrád általunk látott
vezetességeit, ezért beszán
lóm a programunk tűzoltó-
natkozású eseményeit idézi

A moszkvai tűzoltómúzeu
ban — vagy ahogy itt ne
zik, állandó tűzoltó-kiállítás
— az Összoroszországi Ö
köntes Tűzoltószövetség elnö
helyettese fogadott bennünk
Az igen gazdag kiállít
anyag igazán szemléletes
pet nyújt az erőteljesen f
lődő szovjet tűzoltótechnikán
A korszerű új tűzoltó-fels
relések mellett különösképp
a tűzvédelmi automatik
széles körű alkalmazásán
szemléltetése ragadta meg
gyelmünket. Nagyszerű
ményt nyújtott az a müko
makett is, amelyen egy sz
ház tűzvédelmi automatiká
nak hatékonyságát mutatt
be.

[illegible]ető tehát, hogy a neves [illegible]ztrósportolók a meglátogatott iskola pionírtűzoltói körében is igen népszerűek.

Leningrádban is igen gazdag anyagú az állandó tűzoltókiállítás. Vezetője, *Kulakova* [illegible]tersnő elmondotta, hogy [illegible]ig sok a látogató. Szép [illegible]mmal akadnak köztük iskolások, pionírtűzoltók is. Itt [illegible] egész sor működő maket[illegible] szemlélteti a szovjet tűzoltóság technikai felszereltségét. [illegible] számos dokumentum örökíti meg gazdag hagyományait. A látogatók összetételének megfelelő gazdag válaszból állíthatják össze a kiállítás vetítőtermének műso[illegible]

[illegible]k a tűzvédelmi propagandafilmek a szovjet mozik és televíziós állomások műsorán is gyakran szerepelnek. A televízió tűzvédelmi tárgyú [illegible]sorai egyébként igen kedvelik a nézők körében.

A Leningrád környéki Pavlovszkban is sor [illegible] egy szovjet—magyar úttörőtűzoltó-találkozóra. Vendéglátóink pedagógusok, [illegible] vezetők meg az itteni pionírtűzoltók nagyszerűen felkészültek az úttörőházban [illegible] eseményre. Beszámolóik igen szemléletes képet [illegible] tartalmas tevékenysé[illegible]. Mi tagadás, egy kicsit [illegible]

[illegible] allgattuk [illegible] pionírtűzoltó[illegible] pedagógusok [illegible] zoltók, a [illegible] pedig [illegible] ást ad [illegible] ek. Mind[illegible] ritka, d[illegible] ömeges [illegible] fóban. Ig[illegible] számun[illegible] ltetben [illegible] pionírte[illegible] rát, han[illegible] látja [illegible] egyéb [illegible] hajtásál[illegible] ytúlluk. [illegible] egettük [illegible] összeáll[illegible] llítását [illegible] valóságos [illegible]

[illegible] munkre[illegible] zar úttű[illegible] esemény[illegible] jékozott[illegible] k. W[illegible] ült évbe[illegible] sugároz[illegible] ogok Cs[illegible] nemze[illegible] versenyér[illegible] Imet, s [illegible] nek a P[illegible] re kész[illegible] ifjú baj[illegible]

[illegible] os prog[illegible] k mús[illegible] s, majd [illegible]

Karácsony este Leningrádban

következtek, és ugyancsak sikert arattak.

Barátok között, gyönyörű helyeken járva kétszeresen gyorsnak éreztük az idő múlását. S bár közülünk senki sem számolta, mennyi van még hátra a hazaindulásig, ez a nap is elérkezett.

Felejthetetlen út kedves emlékével gazdagabban térfünk haza, és szívből kívánjuk, hogy még sok úttörőtűzoltó-bajnokcsapat ismételje meg a programunkat.

Török László
tű. őrgy.

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]ok a Vö[illegible]

kigyulladt a Pamutnyomóipari Vállalat Magyar Pamutipar újpesti BD fonodája. A kivonult tűzoltóegységek nagy erőfeszítések árán megakadályozták a tűz átterjedését a szomszédos üzemrészekre, a fonoda azonban leégett. A tűz következtében igen súlyos kár érte a népgazdaságot. Ennek összege 116,7 millió forint.

Habár a helyszínen olyan bizonyítékokat találtak, amelyek alapján nem zárható ki a szándékos tűzokozás lehetősége, mégis fölötte elgondolkoztató, hogy akárcsak a szombathelyi bálatároló égése, ez a tűzeset is csupán jókora késéssel jutott tudomására a tűzoltóságnak, és szintén hajnalban keletkezett. Igaz, itt álltak a gépek, s alig néhányan tartózkodtak az üzemben.

A BD fonoda rekonstrukciója során 39 db csehszlovák gyártmányú, korszerű turbinás fonógépet állítottak üzembe. Egy-egy ilyen fonógép alá 256 db, nyújtott szalaggal megtöltött kannát helyeztek el, a kannákat, illetve az elkészült fonalakat gördíthető alumínium konténerekkel szállították. Az új technológia minimális por- és piheképződéssel járt, de mivel a rekonstrukció során nem építették át a 3277 m² alapterületű üzem sok évtizedes, éghető anyagú sédtető-szerkezetét, és a napi 17—18 tonnás termelés miatt ott állandóan nagy mennyiségű — a káreset idején például kb. 30 ezer kg — gyapotot tároltak, a tűzterhelés igen jelentős maradt. A szükséges hőmérsékletről és páratartalomról 14 db Kékes—63 típusú klímaberendezéssel gondoskodtak, ezek hatásos működése álmennyezet létesítését is igényelte.

A vállalat 1971-ben erre, valamint egyéb gazdasági és műszaki okokra — egyebek között a gépek vízérzékenységére — hivatkozva kérte az 50 éve létesített sprinklerberendezés leszerelésének engedélyezését. A Fonó I. többi üzemeiben, így a szomszédos kártolóban azonban megmaradt a sprinkler.

A rekonstrukció során nem merült fel, hogy milyen műszaki megoldásokkal ellensúlyozhatnák a sprinkler hiányát. Így például a BD fonoda továbbra is lényegében egy tűzszakaszt alkotott a kártolóval.

Ezzel szemben lényegesen több tűzoltókészüléket helyeztek el a fonodában, mint amennyit a vonatkozó rendelkezések előírnak, ami azonban csak műszak idején jelentett nagyobb biztonságot.

Munkaszüneti napokon 1—1 vállalati tűzoltó ellenőrzött az üzemrészekben.

A fonófejek gyakori elpiszkolódása, eltömődése miatt alkatrészmosó helyisé is létesítettek, itt elszívóernyő alatt b zinnel végezték ezt a műveletet. (A színhelyének átvizsgálásakor egy üres literes marmonkannát meg egy elemlá pát találtak a fonógépek között.

A tűzkeletkezés időpontjára vonatko lag csak annyiban egyeznek meg a ta meghallgatásokon rögzített adatok, h 02-kor még biztosan nem gyulladt ki a noda.

Szalai János, az üzem légnedvesítője elmondása szerint — valamivel 02.59 e vette észre a tüzet. Ekkor észlelése al ján a középső főközlekedési út mellett gépek közötti műanyag fonókannák tárolt kártolt gyapot égett, intenzív f és hő képződött. Megkísérelte kivenni

Támadják a tetőtüzet

A kiégett tetőszerkezet a Pamutgyár u felől

A gépek közötti tűz oltása és a fémsz kezetek lehűtése

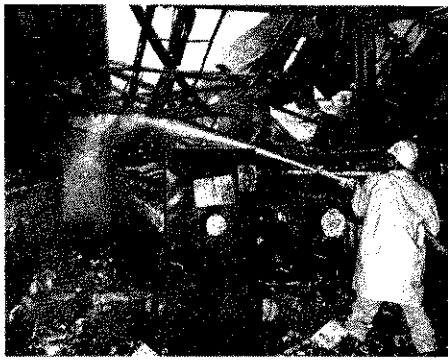

Fonókannák maradványai a gépek me középfolyosó között

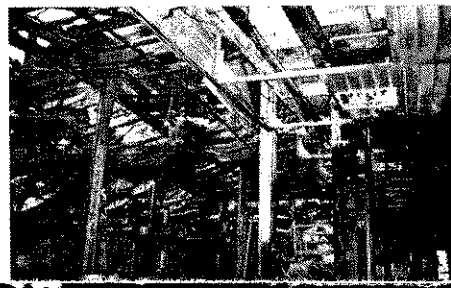

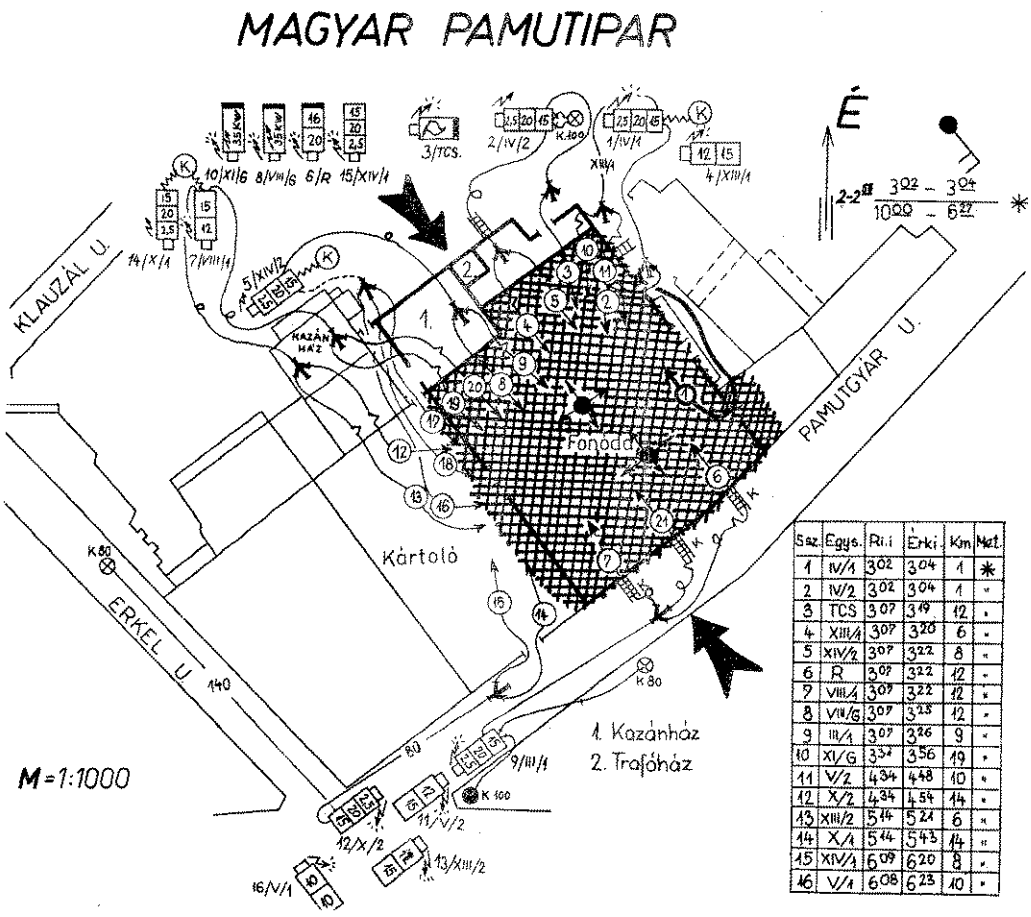

Sz.	Egys.	Ki.	Erki.	Km	Mzt.
1	IV/1	3 02	3 04	1	*
2	IV/2	3 02	3 04	1	"
3	TCS	3 07	3 19	12	"
4	XIII/1	3 07	3 20	6	"
5	XIV/2	3 07	3 22	8	"
6	R	3 07	3 22	12	"
7	VIII/1	3 07	3 22	12	"
8	VII/6	3 07	3 23	12	"
9	III/1	3 07	3 26	9	"
10	XI/6	3 37	3 56	19	"
11	V/2	4 34	4 48	10	"
12	X/2	4 34	4 54	14	"
13	XIII/2	5 14	5 24	6	"
14	X/1	5 14	5 43	14	"
15	XIV/1	6 09	6 20	8	"
16	V/1	6 08	6 23	10	"

ő kannákat a többiek közül, de ez az ős füst és hő miatt nem sikerült. A tűz-tókészülékek valamelyikével vagy a fa-űzcsapról szerelt sugárral meg sem pró-ult beavatkozni...

A tűz terjedését nagyban elősegítette, gy szorosan egymás mellé helyezték a nókannákat. A gyors tűzterjedés azon-n alighanem valamilyen tűzveszélyes lyadék hatásával magyarázható, miután fonásra előkészített gyapot natúr álla-tban nem lángjelenség kíséretében ég. vizsgálat során végzett tűzkísérlet al-almával az anyag 2 óra 30 perc múltával m lobbant lángra egy égő cigarettavégtől!

Szalai János értesítette az üzemben szol-latot teljesítő vállalati tűzoltót, s ő köz-

elítő a tetőszerkezetből

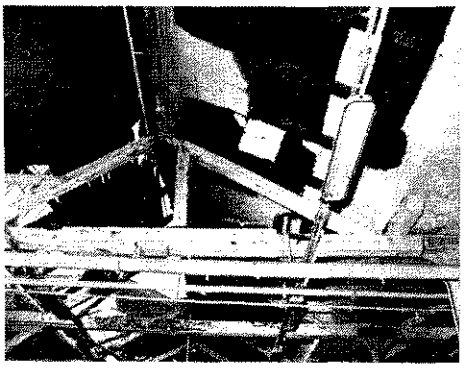

égett gépsor a kéziraktár felől

gyan került ide ez a kanna és a mel-te levő elemlámpa?

tűz átterjedt a kártolóra is

vetlen tűzjelzőn 02.59-kor jelezte a tüzet a IV—XV. kerületi parancsnokságra.

A IV/1 szerparancsnoka 03.04-kor rádión III-as riasztás elrendelését kérte, mivel erős hő- és füstjelenséget észlelt. Ekkor a CSD 707-es fecskendőkkel kivonult 8—8 beosztott állt a tűzoltás vezetőjének rendelkezésére. 03.11-kor, miközben a két egységet vízszerzési helyre állította, és felkészítette a beavatkozásra, rádión visszajelzett, hogy a Fonó I. tetején nagy füst van, s a következő egység a Pamutgyár utcai oldalra álljon.

A III-as riasztásra 03.20—03.25 között a tűzoltási csoport, valamint összesen 41 tűzoltóval 3 db CSD 707-es, 2 db CSD 420-as és 1 db Magirus gépjárműfecskendő érkezett a helyszínre.

03.19-kor a szolgálatos tűzoltási csoportvezető átvette a tűzoltás vezetését, s légzőkészülékben tovább folytatta a felderítést a IV/1 szerparancsnokával.

03.30-kor még egy generátorszert kért a helyszínre. 03.35-kor visszajelentette, hogy a további felderítés folyamatban van, 4 E sugarat szereltek, s a sűrű füst és a sötétség akadályozza a tájékozódást.

03.57-kor újabb visszajelzést adott, e szerint a tűz kitört a tetőn, 6 E sugár működik.

04.30-kor a tűzoltásvezető IV-es riasztást rendelt el. Erre 04.48-kor és 04.54-kor 8—8 fővel egy-egy CSD 420-as és CSD 707-es fecskendő vonult ki. Ezzel egyidejűleg jelentette, hogy 10 E sugárral dolgoznak. 04.39-kor pedig: a tető 400 m^2-en ég.

04.57-kor már 12 sugár működött, de újabb erők bevetése vált szükségessé, és ezért a tűzoltás vezetője 05.14-kor a riasztást V-ösre módosította. Erre 05.21-kor és 05.43-kor 6, valamint 8 fővel 1—1 CSD 420-as és CSD 707-es érkezett ki.

05.37-kor *Papp Sándor* tű. alez., a budapesti parancsnokság tűzoltási és kiképzési osztályának vezetője átvette a tűzoltás vezetését, és tartalékképzés céljából további két egység kirendelését kérte.

A 05.52-kor adott jelentés szerint 16 db E sugárral körülhatárolták a tüzet.

06.23-kor ezzel összesen 106 fő és 13 db gépjárműfecskendő, valamint két generátorszer volt a helyszínen.

07.03-kor ismételten kérni kellett a Vízműveket a nyomás fokozására. Ekkor bár 21 db E sugár működött, a BD fonoda teljes alapterülete égett.

A szomszédos kártolóüzem, a hőközpont, a transzformátorház, a TMK-műhelyek és a szociális épület irányában azonban sikerült útját állni a tűz terjedésének.

07.03-kor a tűzoltás vezetője a vállalati tűzoltóságból megszervezte a környező épületek tetőzetének röptűz elleni védelmét, ezt a műhelyek falitűzcsapjairól szerelt sugarakkal és a tetőre felvitt vizesvödrökkel oldották meg.

08.50-re lefeketitették, 10 órára teljesen eloltották a tüzet. Főleg az utómunkálatok miatt meg kellett oldani az egységek váltását: a szerek és felszerelések azonban a helyükön maradtak. A váltásra — tartalék fecskendőkön és gépjárműveken érkeztek ki az egységek.

09.30-tól, a veszélyhelyzet megszűntével, újból a tűzoltási csoport vezetője irányította a beavatkozást.

A továbbiakban már az utómunkálatok voltak hátra. Az utolsó egység január 4-én 06.27-kor vonult be állomáshelyére.

(g)

Az újságok a következő szalagcímekkel adtak hírt a megrázó eseményről: „Öt gyerek tűzhalála karácsonykor — Katasztrófa az óvodában — Rácsok az ablakon — Meghiúsult mentés — A mentők késve érkeztek. S mindebben sajnos semmi túlzás nem volt.

Az a magánóvoda, ahol a tragédia történt, eredetileg bolthelyiség raktára volt egy ötemeletes lakóépületben.

A hátsó helyiségbe egy 7 m hosszú, de helyenként csak 90 cm széles út vezetett a lépcsőházból. Ablakait pedig rács védte.

A helyiségben matracokat raktak le a gyerekeknek, és faszekrényekben tárolták a játékokat. Az ajtó közelében levő falnál egy kb. 5 cm-es műanyaglemez volt dobójáték céljára. A menekülési út céljára szolgáló folyosón kb. 2,50 m magasságban egy belső padlásmennyezetet alakítottak ki, itt festékeket tároltak.

A tragédia bekövetkezése előtt az első helyiségben karácsonyi ünnepséget tartottak, és ennek során gyertyákat gyújtottak meg. Jelen volt egy fiatal nő, aki alkalmilag vállalta a felügyeletet, annak ismerőse és 8 hároméves kisgyerek.

A kis ünnepség befejeztével a nyolc gyerek közül öten visszamentek a hátsó helyiségbe.

11.30 körül az említett fiatal nő felfigyelt a gyerekek kétségbeesett kiáltozására meg a füstszagra. De ekkor már olyan sűrű füst árasztotta el a hátsó helyiségbe vezető folyosót, hogy képtelen volt megközelíteni. Ismerőse eközben kimentette a másik három gyereket, és az utcán segítségért kiáltott.

A szemben levő benzinkút tulajdonosa és egyik alkalmazottja erre megkísérelték a mentést, de sikertelenül.

Csak ekkor (!) értesítették a tűzoltókat. A tűzoltók és a mentők két perccel a riasztást követően a helyszínre érkeztek, de senki sem tudott pontos felvilágosítást adni, hogy hány gyerek szorult az égő helyiségbe. A gyerekek felügyeletét ellátó nő sokkos állapotba került, őt a ház lakói vették ápolásba, ismerőse pedig ekkorra már eltávozott a helyszínről.

A tűzoltók nagy nehézségek árán hatoltak a hátsó helyiségbe, mivel a folyosó deszkamennyezete, a felette tárolt festékkel együtt, ledőlt a tűz következtében. Az ellenkező oldalról, a rácsos ablakon keresztül, egy másik egység vízsugárral avatkozott be.

Végül is sikerült kimenteniük a gyerekeket, de ők ekkorra már olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy még aznap mind az öten meghaltak a kórházban.

Mint a vizsgálat során kiderült, a gyerekek gyufát és gyertyákat vittek magukkal a hátsó helyiségbe, és az ajtó mel-

TOVÁBBI 9.

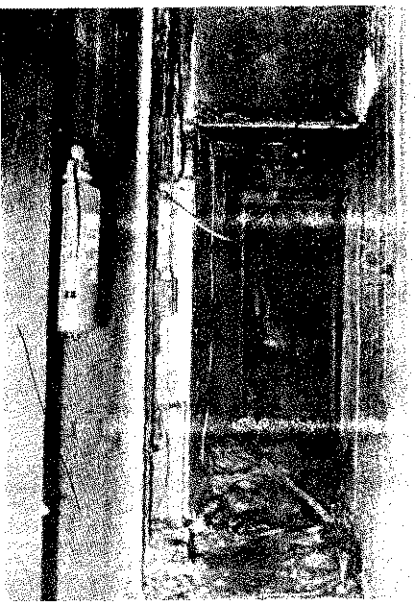

A 7 m hosszú folyosó

A tűz szín[illegible]

letti styropol elnevezésű műanyag lemezekre tették a meggyújtott gyertyákat. A lemezek tüzet fogtak és oly sebességgel égtek, hogy a gyerekek már nem menekülhettek ki. Először nyilván annyira megijedtek, hogy még kiáltani sem tudtak.

Miután a helyiség stukatúr födém és tetőgerendája is átégett, a szakértők megállapítása szerint legalább 20–25 perc telt el a tűz keletkezésétől annak jelzéséig.

A tűzesetet követően bűnvádi eljárást indítottak a felügyelőnő ellen, emellett azonban a tűzbiztonsági ellenőrzés egész sorát tartották óvodákban, bölcsődékben és napközikben a hasonló tragédiák megelőzésére.

A város Épület- és Lakásfelügyeleti Bizottsága és tűzoltósága arra a szomorú következtetésre jutott, hogy: más gyermekintézményekben is gyúlékony anyagú belső galériákat hoztak létre; olyan pincékben is berendeztek gyermekintézményeket, amelyekből szinte lehetetlen a szabadba menekülni, és ráadásul ajtók fából készültek, és számos helyen a tűzjelzés lehetőségéről sem gondoskodtak.

Több helyen a játékok között is akadtak tűzveszélyesek, így pl. azok, amelyeket égő gyertyával lehet mozgásba hozni.

A nyugat-berlini tűzoltóság, egyéb intézkedéseiken túl, diavetítéssel egybekötött előadásokat tartott a gyermekintézmények nevelőinek és gyakorlati kiképzésben is részesíti őket.

Még el sem csitultak azonban a tragikus esemény hullámai, amikor két újabb tűz keltett nyugtalanságot a városban. Az egyik napközibe papírhulladék gyulladt meg, [illegible] 20 gyereket meg 5 felügyelőnőt tűzoltólétrával kellett kimenteni, további ötöt pedig más módon, mivel a lépcsőház erős füstös lett. A másik [illegible]

A Zehlendorf kerület egyik magánóvodájában a zsinórokon függő dekoráció gyulladt meg a csillagszóróktól, itt azonban a 34 gyerek időben távozott az égő helyiségből. A vizsgálat szerint igen szerencsésnek mondható ez, miután itt is rács volt a három pinceablakon, a lépcső fából készült, és olyan galéria osztotta meg a félszinti helyiség hátsó részét, amely teli volt gyúlékony anyagokkal.

A rácsos ablakok is közrejátszottak a tragédia bekövetkezésében.

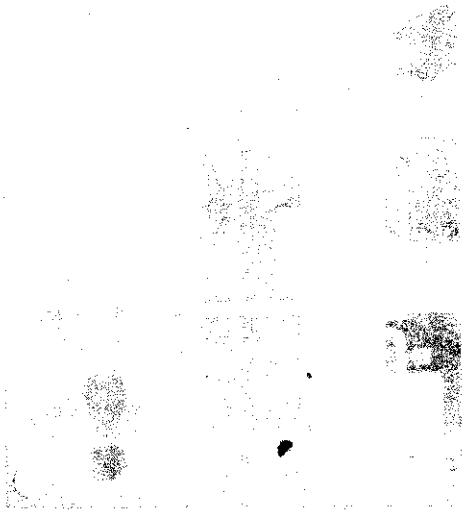

propagandaplakátok megrendelésére

Értesítjük olvasóinkat, hogy [illegible] a [illegible] beszerezhető tűzvédelmi propagandaplakátok választékának bővítése céljából [illegible] ötféle plakátot [illegible].

A képeken látható [illegible] irányárak a megrendelésre [illegible] forint darabonként. [illegible] Budapest, Felszabadulás [illegible], majd [illegible] kell eljuttatni.

A plakátok vásárlói [illegible] megrendelésre és utánnyomásra az előzetes megrendelésekre alapján igyekszenek, s egyidejűleg a [illegible] a plakátok áráról és a befizetés módjáról [illegible] rendelőket.

Az egyes plakátok [illegible]:

1. Kémények, füstelszívók [illegible] A villamos készülékek [illegible] Dohányzás.

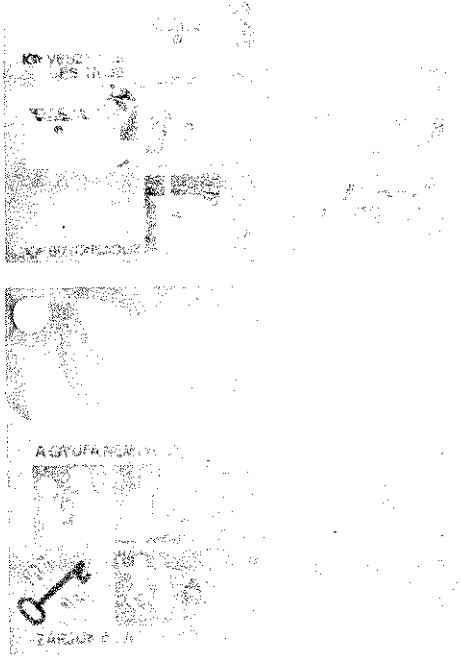

A tűzvédelmi automatikák széles körű felhasználásának alap-
tétele: a tűzjelző technikai eszközök megléte, típusválasztéka és
ıetőleg hazai gyártása. A Tűzvédelem hasábjain a múlt évben
ir ismertettük a MMG Automatika Művek gyártotta BJK típu-
tűzriasztó rendszert s a hozzákapcsolódó hődetektorokat is.
ɜgjegyzésként ehhez még annyit, hogy e detektorok érzékelő
ɜzei ez ideig csak import útján voltak beszerezhetők. És miután
utóbbi időben csökkentek a beszerzési lehetőségek, egyre több
an nehézség merült fel, ami a későbbiekben veszélyeztette
na a hazai tűzvédelmi eszközellátást.

Ilyen meggondolásból döntött úgy az MMG—AM, hogy meg-
ɜdi a saját fejlesztésű hődetektor gyártását, és a továbbiakban
alkalmazza a tűzriasztó-rendszerben.

A fejlesztés elhatározásakor jelentős gondot okozott, hogy az
ɜZ 9785/66 szabvány hődetektorra vonatkozó előírásai általá-
ɜak és hiányosak. (E témáról korábban már szintén szóltunk e
hasábjain.) Ugyanis nem állt rendelkezésre olyan követel-
nyrendszer, amely rögzítette volna a

működési követelményeket (specifikáció),
vizsgálati és minősítő előírásokat, módszereket.

dig e nélkül — és ezt nyomatékosan alá kell húzni — csak
tleges lehet bármilyen tűzvédelmi jellegű fejlesztés. Egyesek
eménye szerint a szóban forgó rendszer kidolgozása nem több,
ıt egyszerű szabványtevékenység. Az ilyen nézetekkel vi-
a kell szállni, mert a ténylegesen tűzvédelmi orientációjú
vetelményrendszer következetes érvényesítése — véleményünk
rint — elsősorban tűzvédelmi érdek és feladat. Egyébként ezt
zolja a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. rendelet 57. § (2) és (3) bekez-
ɜe is.

Fokozta a fejlesztési követelmények kimunkálásának nehéz-
ɜét az is, hogy — mivel hazánkban nincs tűzvédelem-technikai
rő-minősítő állomás — a szükséges mérőeszközöket is ki kel-
dolgozni a hazai lehetőségek és gyakorlati tapasztalatok fi-
elembevételével. A feladatot az MMG—AM és a BM TOP
kemberei vállalták, és konstruktív együttműködés keretében
lolgozták a pontszerű hődetektorok követelményeit, amely a
ári fejlesztés alapja lett. Cikksorozatunk első részében az elő-
s-gyűjteményt, a másodikban pedig a kifejlesztett hődetektort
ismertetjük. A követelményrendszer ismertetését azért tartjuk cél-
szerűnek, mert úgy gondoljuk, hogy ez

— kitűnő példája a tűzvédelmi és gyártási érdekek, a hazai lehe-
tőségek, valamint a takarékossági törekvések összeegyeztetésének;
— a jövőbeni szabványosításhoz jelentős segítséget nyújthat;
— hazánkban először határozza meg részletesen a kapcsolatos
alapfogalmakat és a specifikációt.

Hazai követelményrendszer hiányában a szakemberek először
a KGST „Automatikus tűzjelzők műszaki követelményei, mérési
és vizsgálati módszerei" c. szabványosítási ajánlását tanulmá-
nyozták részletesen. E mellett néhány fejlett tűzvédelem-techni-
kával rendelkező ország kapcsolatos előírásait és az MMG—AM-
nek a szobahőmérséklet-szabályozó gyártásakor szerzett tapaszta-
latait is felhasználták.

A fejleszteni kívánt detektorok a tűzparaméterek közül a
hőt érzékelik, tehát a pontszerű hődetektorok kategóriájába tar-
toznak, és működését tekintve maximáljelző típusúak. Lényegében

— bimetáll (ikerfémes) érzékelővel ellátott és a
— membrános hőérzékelővel (abban speciális folyadék van) mű-
ködő detektor fejlesztéséről volt szó.
(Ez utóbbi típus teljesen új a hazai tűzvédelemben, és működési elve a folyadék hőtágulásán alapszik.)

A következőkben — kivonatosan és magyarázatokkal ellátva —
a kidolgozott követelményrendszert (továbbiakban: Előírás) is-
mertetjük.

„Pontszerű hőérzékelők
Maximáljelzők követelményei.
Vizsgálati módszerek és átvételi utasítás
(A BM TOP és az MMG—AM által — a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. r. 57. § (2) és (3) bek. alapján közösen kidolgozott ideiglenes előírás.)"

A követelmények kétféle maximáljelző típusú sorozatra vonatkoznak, éspedig

MMJ típus: ez gyári fejlesztésű membrános hőérzékelő és egy mikrokapcsoló összeépítése;

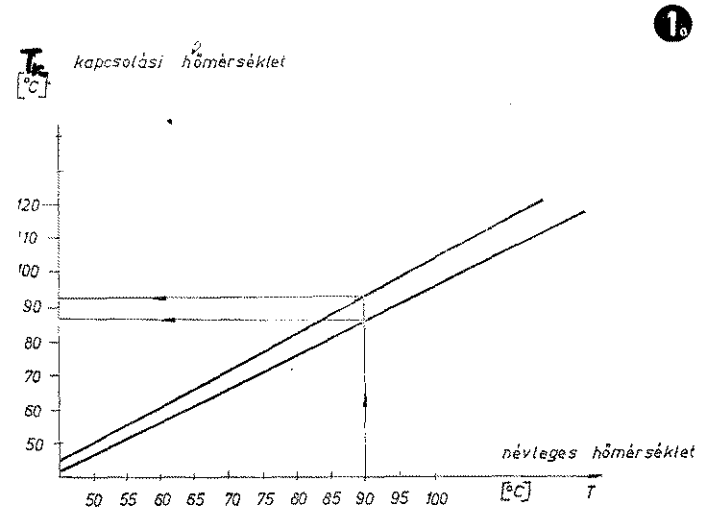

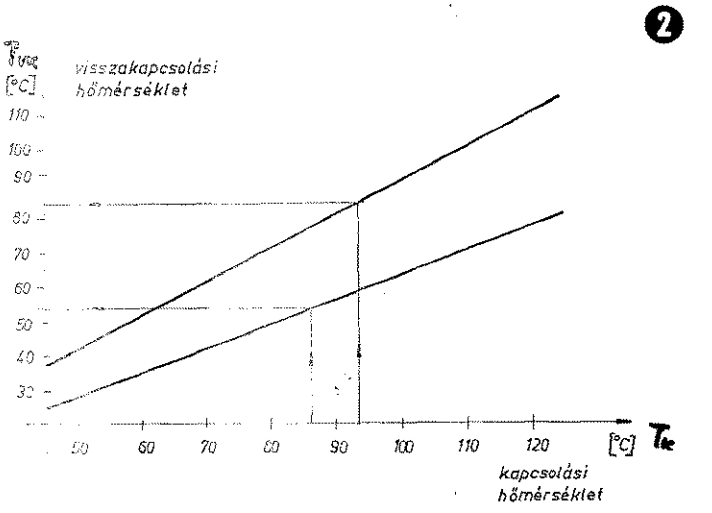

TMJ típus: külföldi gyártmányú mikrotherm ikerfémes kapcsoló felhasználása.

Mindkét típusnál az 50, 70, 90 °C kapcsolási hőmérsékletet vették alapul.

Jelentősnek tartjuk, hogy az Előírás meghatározza azokat az alapfogalmakat, melyek használata ma már nagyon elterjedt, de a hiányos terminológia miatt értelmezési tartományuk rendkívül széles, s emiatt félreértésekre adhat okot.

1. Önműködő tűzjelzésadó

Olyan készülék, amely a tűz egy vagy több jellemző kísérő jelenségének (tűzparaméter) adott értékét automatikusan jelzi egyértelműen kiértékelhető elektromos jel formájában.

— **Pontszerű hőérzékelő**
1 dm³-nél nem nagyobb méretű egyetlen önműködő hőérzékelő.

— **Maximáljelző**
A környezet levegő hőmérsékletének egy tűréssel meghatározott értéke elérésekor önműködően jelzést adó hőérzékelő.

— **Kapcsolási (megszólalási) hőmérséklet (T_k)**
Típustól függő °C-ban alsó és felső tűrésekkel megadott hőmérséklet, ahol a hőérzékelőnek kapcsolni kell.

— **Visszakapcsolási hőmérséklet (T_{vk})**
Típustól függő, °C-ban megadott hőmérséklet, ahol az előzőleg hő hatására működtetett nyitott áramkörű hőérzékelő érintkezői újra zártak.

— **Kapcsolási (megszólalási) idő (t_k)**
A hőérzékelő vizsgálóközegbe való behelyezésének ideje és a hőérzékelő kimenetén az elektromos jel megjelenésének ideje közötti időszak.
Ez maximális értékkel és meghatározott vizsgálati módszerrel megadott idő.

— **Nyugalmi (átmeneti) ellenállás**
A hőérzékelő elektromos érintkezőjének zárt állapotban mért ellenállása normál 20 + 5 °C hőmérsékleten.

— **Üzemi környezeti hőmérséklet**
Típustól függő, °C-ban megadott hőmérséklet-tartomány, ahol a hőérzékelő tartósan nyugalmi helyzetben van, az áramköre zárt.

A továbbiakban meghatározásra kerültek a felépítésre és működésre vonatkozó legalapvetőbb előírások is.

Membrános hőérzékelő (MMJ típus)

A hőérzékelő műanyag alapra szerelt két csatlakozó dugóból, az ehhez erősített mikrokapcsolóból, valamint a folyadékkal töltött membránszelencés érzékelőből áll.

A hőérzékelőt rácsos fedél védi a külső sérüléstől.
Téves csatlakoztatás megakadályozására a csatlakozódugók kö épített csap szolgál.

Működése

Alaphelyzetben a mikrokapcsoló érintkezője zárt helyzetben va
A kapcsolási hőmérséklet elérésekor a membránszelence kitág bontja a mikrokapcsoló érintkezőjét, ezzel a nyugalmi áramk megszakad.
Ha a környezet hőmérséklete a kapcsolási hőmérséklet alá, me határozott értékre csökken, és a hőérzékelőt káros túlmeleged nem érte, önműködően visszaáll az alaphelyzet.

Kivitele

A membránszelence anyaga rozsdamentes saválló acél.
A mikrokapcsoló Kontakta-gyártmányú Pn 2—1 típusú.
Az áramvezető csatlakozó dugó galvanikusan védett sárgaréz.
Az alap és fedél üvegszálas műanyag.

Ikerfémes hőérzékelő (TMJ típus)

Az előzőekben ismertetett műanyag alapra szerelt két csatlakoz dugóból, az ehhez szegecselt két forraszfülből s az ide forras tott zárt ikerfémes kapcsolóból áll.
A hőérzékelőt rácsos fedél védi külső mechanikus behatások len. Téves csatlakozás megakadályozására egy csap szolgál.

Működése

Alaphelyzetben az ikerfémes kapcsoló zárt helyzetben van. kapcsolási hőmérséklet elérésekor az ikerfémes kapcsoló bont az áramkört.
Ha a környezeti hőmérséklet a kapcsolási hőmérséklet alá, me határozott értékre csökken, és az érzékelőt káros túlmeleged nem érte, visszaáll az alaphelyzet.

Kivitele

Az ikerfémes kapcsoló teljesen zárt, berilium-bronz házban h lyezkedik el, így a külső környezeti hatásoktól védett. Csatlak zó dugója galvanikusan védett sárgaréz, az alap és fedél üvegsz las műanyag.

A továbbiakban ismertetjük a részletesen kidolgozott specifik ciót, amely meghatározta a gyártmányfejlesztés irányát. Növeli specifikáció jelentőségét, hogy a működési intervallum határad tai (tűrések) is kidolgozásra kerültek.

1. Működési jellemzők

11. A hőérzékelők passzív rendszerűek legyenek, tápfeszültség ne igényeljenek.
12. Áramköre nyugalmi áramkörű legyen.
13. Névleges kapcsolási hőmérséklet: 50, 70, 90 °C
14. Kapcsolási pontosság MMJ típus ± 50 °C
TMJ típus ± 3% de min. 2,5 °C

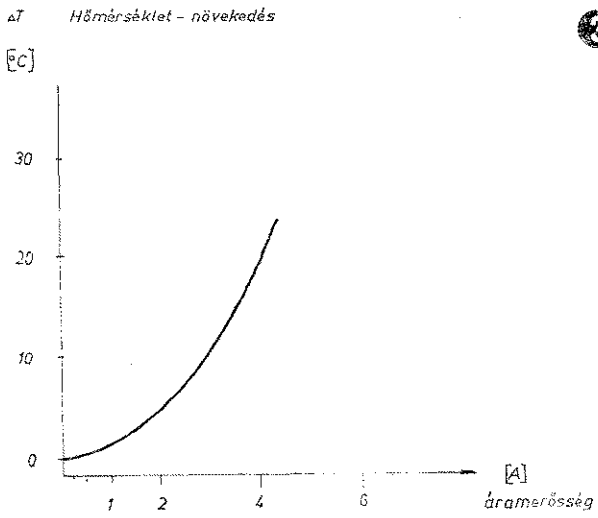

3

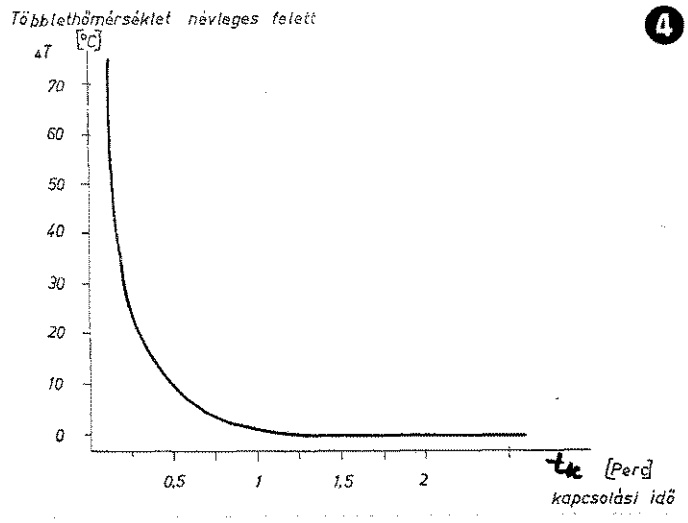

4

. Visszakapcsolási hőmérséklet	MMJ típus névleges kapcsolási hőmérséklet — 14 °C TMJ típus (1—2. ábra szerint)
. Nyugalmi ellenállás	max. 0,1 ohm
. Üzemi feszültség	max. 30 volt
Üzemi áram	egyenáram
. Kapcsolási idő	MMJ típus (5. ábra szerint) adott hőmérsékletű és 1,25 m/sec sebességgel áramló levegőn mérve. TMJ típus (3—4. ábra szerint)
. Villamos szilárdság	MSZ 8880/14

Mechanikai jellemzők

. Csatlakozás	∅ 4 mm-es dugó egymástól 19 mm távolságra
. Tévescsatlakozás-gátló	∅ 3 mm-es csap
. Körvonalmérete	átmérő max. ∅ 68 mm magassága max. 80 mm
. Rázásállóság	MMJ típus 3 g TMJ típus 3 g

Környezeti jellemzők

. Üzemi környezeti hőmérséklet	ha T névleges 50 °C — 10 . . + 35 °C 70 °C — 10 . . + 55 °C 90 °C — 10 . . + 75 °C
. Szállítási környezeti hőmérséklet	— 25 . . + 55 °C
. Klímaállósági kulcsszám mikrokapcsolóra	25/080/21
. Ipari gázigénybevétel	MSZ 8888/20 szerint 3 ciklus
. Megengedett túlmelegedeés	MMJ típus T névleges + 45 °C TMJ típus tartósan 150 °C-ig 10 órára 200 °C-ig 5 órára 230 °C-ig

következőkben azt a vizsgálati előírást ismertetjük, amely a kötelményrendszer kielégítését hivatott ellenőrizni.

vizsgálat során típusonként 5—5 db-ot kell vizsgálni, és minden rabon el kell végezni az alábbi vizsgálatokat:

Névleges kapcsolási hőmérséklet ellenőrzése.
Visszakapcsolási hőmérséklet ellenőrzése.
Kapcsolási idő mérése.
Nyugalmi (átmeneti) ellenállás mérése.
Hidegállósági vizsgálat.
Rázásállósági vizsgálat.
Villamos szilárdságvizsálat.
Környezetállósági vizsgálat.

Névleges kapcsolási hőmérséklet ellenőrzése

A vizsgálandó érzékelőket egy szobahőmérsékletű száraz termosztátba kell helyezni, majd 1 °C/perc sebességgel a kapcsolásihőmérséklet-tűréssel megadott alsó értékénél —1,5 °C-kal alacsonyabb értékig kell melegíteni. Itt 20 percig hőn tartva, az érzékelő nem kapcsolhat ki (nem működhet).

Ezután 0,3 °C/perc sebességgel a termosztát hőmérsékletét tovább kell növelni, mindaddig, míg az érzékelő kikapcsol, de legfeljebb a kapcsolásihőmérséklet-tűréssel megadott felső érték +1,5 °C-kal lehet magasabb. Itt max. 5 percig hőn tartva a kapcsolónak működni kell.

Visszakapcsolási hőmérséklet ellenőrzése

A kapcsolási hőmérséklet ellenőrzése után az érzékelőket továbbra is a termosztátban kell hagyni, majd a termosztát hőmérsékletét 0,3 °C/perc sebességgel mindaddig csökkenteni kell, amíg az érzékelő érintkezője újra zárt helyzetbe kerül (az áramkörét zárja). A termosztát hőmérséklete max. 14 °C-kel lehet kevesebb, mint a névleges kapcsolási hőmérséklet.

Kapcsolási (meghúzási) idő mérése

Az érzékelőket szobahőmérsékletről (20 + 5 °C-ról) indulva a névleges kapcsolásihőmérséklet-tűréssel megadott alsó értékére, majd ettől 5 °C-ként max. 30 °C-kal növelt hőmérsékletű áramló levegőbe helyezve mérjük a jelző kapcsolási idejét.

A vizsgálatot majdnem réteges áramlású levegőben kell végezni, amely 1,25 ± 0,25 m/sec sebességgel merőlegesen kerül a hőérzékelő homlokfelületére.

A kapott értékeket „Hőmérséklet-kapcsolási idő" diagramon kell ábrázolni.

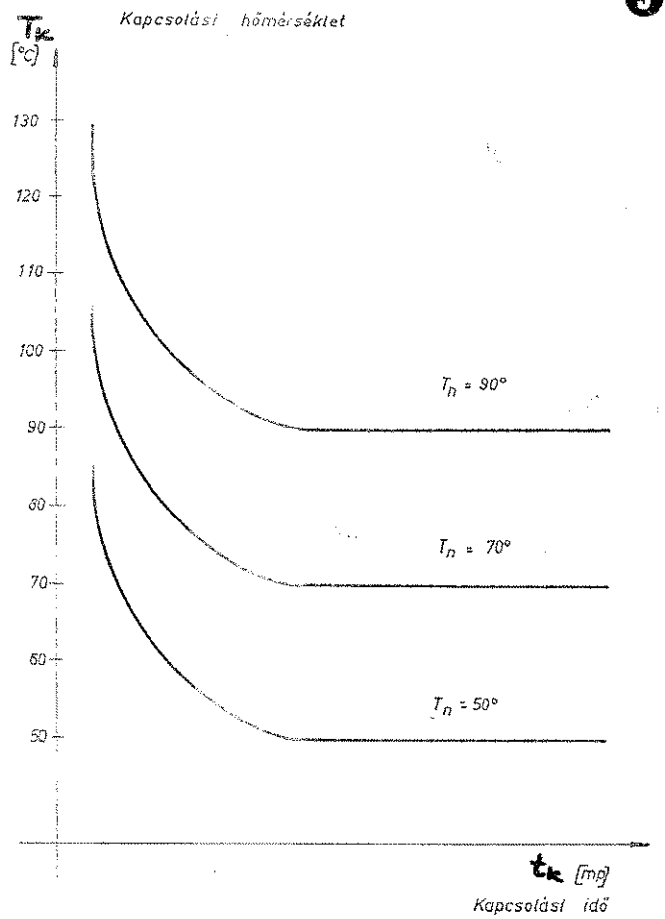

4. Nyugalmi ellenállás mérése

A hőérzékelő érintkezőinek zárt állapotban, szobahőmérsékleten, (20 ± 2 °C) kell mérni az ellenállásukat.

Ez megfelelő, ha a mért ellenállás kisebb, mint 0,1 ohm.

5. Hidegállókonysági vizsgálat

A hőérzékelőket atmoszférikus nyomáson — 25 °C-on, 8 órán keresztül, klímaszekrényben kell tartani.

Ezután a hőérzékelőket 1 órán keresztül szobahőmérsékleten kell tartani, majd a 6/1. szerint újra kell vizsgálni. Az érzékelők megfelelnek, ha az előírt tűréshatáron belül működnek.

6. Rázásállósági vizsgálat

A hőérzékelőket szobahőmérsékleten, normál körülmények között kell a rázópadra szerelni. A vizsgálatot bekötött jelzőlámpával kell elvégezni.

Ezután 10—100 Hz tartományú csúszó frekvenciával és 1 g gyorsulással 1 óráig kell rázni (rezegtetni).

A rázás alatt a hőérzékelőknek működni nem szabad.

Ezután a hőérzékelőket az 1. pont szerinti vizsgálatnak kell alávetni.

Az érzékelők megfelelnek, ha az ott előírtak szerinti tűréshatáron belül működnek.

7. Villamos szilárdság vizsgálata

MSZ 8880/14 szerint.

8. Környezetállósági vizsgálat

Ipari gázigénybevétel MSZ 8888/20 szerint, kéndioxid-állóság vizsgálat.

A hőérzékelő megfelel, ha az igénybevétel után az átmeneti (nyugalmi) ellenállás 0,1 ohm, és az 1. pont szerinti mérést megismételve, az ott előírtaknak megfelel.

(Folytatjuk)

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

A tűzoltókészülékekkel szemben elvárások csak abban az esetben indokoltak, ha a készülékállomány minőség, korszerűség és üzembiztonság tekintetében kielégíti a kapcsolatos követelményeket.

A tűzoltókészülék-állomány műszaki színvonalának fenntartása csakis az elavult készülékek folyamatos és tervszerű selejtezésével s helyettük korszerű készülékek beszerzésével oldható meg. Az elavult s a bizonytalan működésű, tehát csekély vagy kétes használati értékű készülékeket ki kell vonni a forgalomból, mivel azok nem szolgálhatják a tűzvédelem érdekeit.

A felhasználók anyagi lehetőségeit meg a gyártáskapacitást szem előtt tartva a tűzoltókészülék-állomány felfrissítése csak folyamatosan és tervszerűen célszerű.

A még készenlétben levő, mérgező hatású bromid- és tetraoltókat folyamatosan cseréljék ki korszerű, 2 és 5 kg-os BCF-halonnal oltókra.

A KORSZERŰ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK FONTOS ESZKÖZE A FOKOZOTT BIZTONSÁGOT EREDMÉNYEZŐ KORSZERŰ TŰZVÉDELEMNEK!

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a tűzoltókészülékekkel kapcsolatos szakmai problémákkal keressék fel a Műszaki Vevőszolgálatunkat.

Elzett Művek
Tűzoltókészülék Gyára

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TELEFON: 409-590, 409-735

(x)

[illegible]

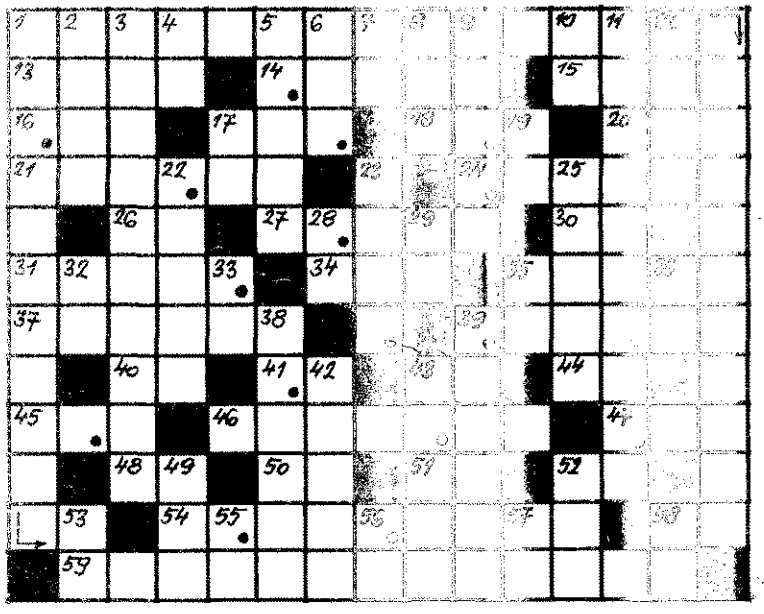

visszatérő görbék. 49. Gól betűi. 53. Mint előző, de éke! 53. Legtöbbször este nézzük. 55. Egy végek! 56. Személyes névmás. 57. Azonosak! 58. Minisztertanács.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 1., vízsz. 59., függ. 3., 39.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható — tűzoltóságnál nagyon ismert — szót: hajótüzet ennek sugarával oltsuk a partról vagy hajóról.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Figyelem! Még bekapcsolódhat az éves pontversenybe!

Beküldési határidő: 1977. február 28.

K. I.

Az 1. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: MINDEN GŐZMOZDONY TÁPVIZE; VÍZDARUI; A FACSAVARRAL VÉGZŐDŐ NYÚJTVÁNY.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható két szó: NEM FORRÓ.

Könyvjutalmat nyertek:

Gyuris István, Nyíregyháza; Pető János, Budapest; Szebeni Györgyné, Vác.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-02 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Belgér Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 **Index 25804**

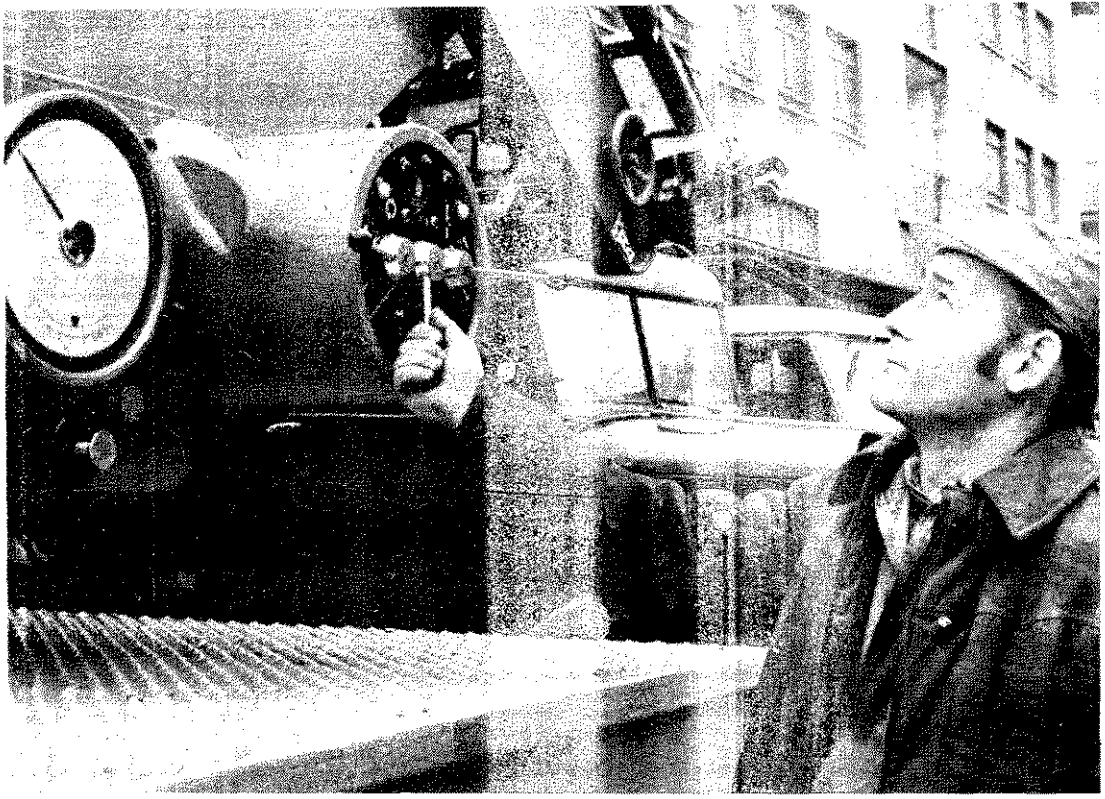

LÉTRATERHELÉSI PRÓBA

Az Állami Tűzoltóság Központi Javítóüzemében megszokott, de mindig igen nagy körültekintést igénylő feladat a gépezetes tolólétrák terhelési próbája.

Ez a létra felállításával és kirögzítésével kezdődik, majd felfüggesztik az ellenőrzősúlyt. A továbbiakban a létraállástól függően vizsgálják, hogyan viselkednek a létratagok a terhelés hatására, s a felvételünkön ábrázolt módon függőónnal ellenőrzik a behajlás mértékét; a mérések eredményét gondosan jegyzik, mert ennek alapján dönthető el, szükséges-e valamilyen javítás, vagy enélkül is készenléti szolgálatban maradhat-e a képünkön látható IFA tolólétra. (Kútvölgyi Mihály képriportja)

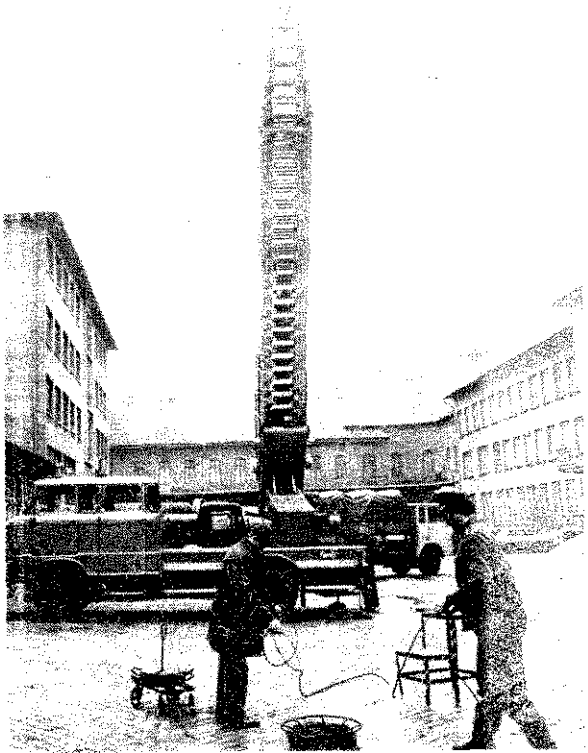

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXIX. évf. 3. sz. 1977. március

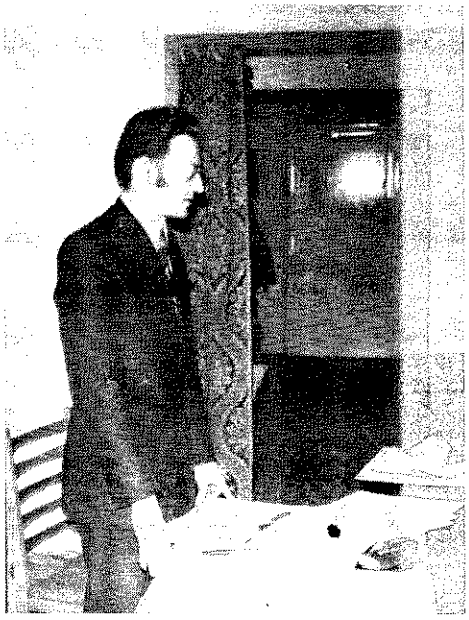

Pelikán Lajos, a GTE szolnoki szervezetének titkára üdvözölte az új szakosztályt

A Gépipari Tudományos Egyesület szolnoki szervezetében 1977. február 25-én megalakult a Tűzvédelmi Műszaki Szakosztály. Az alakuló ülést *Pelikán Lajos* területi titkár, a MEZŐGÉP Vállalat osztályvezető-helyettese nyitotta meg, és tolmácsolta a vezetőség üdvözletét.

Szabó András tű. őrgy, megyei parancsnok köszönetet mondott az Egyesület vezetőségének azért, hogy lehetővé tették a szakosztály megalakulását. Hangsúlyozta a megye ipari, gazdasági és tűzvédelmi szakemberei összefogásának a szükségességét, mert csak így oldhatók meg a közös feladatok.

Az alakuló ülésen felszólalt a GTE budapesti Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottságának titkára, *Dunai Kovács Béla* tű. alez. és *Szalontai Imre* tű. alez., vezetőségi tag. Mindketten üdvözölték az elsőnek megalakult területi szakosztályt, és a saját 16 éves egyesületi tapasztalataikról tartottak rövid beszámolót.

A 22 fős szakosztály ezután vezetőséget választott. A szakosztály titkára *Polgár Lajos* tű. tzls., a megyei parancsnokság műszaki főelőadója lett, a vezetőség tagjai pedig *Kun István* tű. szds., a megyei parancsnokság tűzoltási csoportvezetője és *Pintér Gábor* technikus, a Vasipari Vállalat műszaki fejlesztője.

Az esemény a jövő tervezgetésével, baráti beszélgetéssel zárult.

Olvasóink nevében is sok sikert kívánunk az új szakosztálynak.

Néhányan a részvevők közül

A nemzetközi nőnapról a BM TOF-on is megemlékeztek. Képünkön az ünnepeltek egy csoportja

„...a kommunist nevelés iskolája

Interjú Tóth Lászlóval, a Csepel Vas- és Fémművek Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett zászlóaljának parancsnokával

— A munkásőrség megalakulásának 20. fordulója alkalmából felkérjük, szíveske tájékoztatni olvasóinkat a Vörös Csepel radalmi örökségét híven ápoló munká zászlóalj két évtizedes tevékenységéről.

— Mint emlékezetes, 1957 elején az lenforradalom leverése után igen jele esemény volt, amikor az első felfegy kezett munkásőrök megjelentek az u kon. Megmutattuk erőinket a szocializ híveinek, de ellenségeinek is, hiszen munkásőrség a néphatalom védelm alakult meg. A mi zászlóaljunk szüle napja 1957. március 12. 227 munkásőr esküt a néphatalom védelmére

A munkásőrség része a fegyv erőinknek és testületeinknek, de még a fegyver, hanem az értéket teremtő ber a fő jellemzője. A párt-vb titkár meg a vezérigazgatótól kezdve a se munkásig a Csepel Vas- és Fémmű dolgozóinak minden rétege képvise magát zászlóaljunkban. S ez így is rendjén, mert hát közös a feladatunk s kinek-kinek a maga helyén kell be lettel elvégeznie mindazt, amire mun őri esküje kötelezi. Ezalatt a 20 év különösebb tettek nem fűződnek a zás aljunkhoz, de becsülettel dolgoztunk, lelkesedésből nem él meg senki.

Mindig ott voltunk, ahol segíteni lett. Hadd említsek erre egy-két pé Amikor Szolnok megyét viharkár érte napon át dolgoztunk ott. A Szolnok gyei elvtársak elküldték a munkáért ró" 380 ezer forintot, de mi nyom visszaküldtük azzal, hogy a város 900 jubileuma tiszteletére óvoda épít használják fel. A soponyaiaknak pedi napon át segítettünk cukorrépát sz Munkásőreink nem egy esetben kommunista szombatot is vállaltak. sikerült 2 év alatt 13 km hosszú já építeni Csepelen.

Jóleső érzés, hogy Csepel a tes szocialista országokban sem ismere Amikor a Szovjetunióban jártunk, és kerületi parancsnok elvtárssal bem koztunk vendéglátóinknak, s én mege tettem, hogy Csepelről vagyok, a sz elvtársaknak felcsillant a szemük, m lyogva mondták: „Á, krasznaja Cse Más zászlóaljaknál az a szokás, hogy vet választanak. Nálunk ezek az es nyek voltak a névadók.

Ha már itt tartunk, a gárdánk fiat év alatt mintegy 40 esküvőnk és 116 adónk volt. Attól függetlenül, hogy zöttünk sokan családosak, a foglalk saink látogatottsága 92,7%-os. Amiko rendelték a magasabb harckészülts helyezést, az állomány 99,2%-a jelent

án ezek is közrejátszottak, hogy 1965-, valamint 1972-től folyamatosan zlóaljunk kiváló lett, és az Elnöki Ta- s Vörös Csillag Érdemrenddel tüntette a jubileum alkalmából.

Munkásőreink zöme szocialista brigád- A kongresszusi munkaversenyen tegy 10—12 millió forint adódott az ő blettermelésükből. Amikor a Nagy óberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére pártbizottságunk deményezte a kommunista brigádmozm meghirdetését, akkor elsőnek a 'számgépgyár forgácsolóbrigádja csatozott a felhíváshoz, ebben 4 munkásnk is dolgozik.

ádár elvtárs mondotta: „A munkásőr- a kommunista nevelés iskolája". Nát ez kétszeresen igaz. Itt 32 ezer emdolgozik, a saját kádereinket nekünk kinevelni. Akárhova megyünk a Mű-

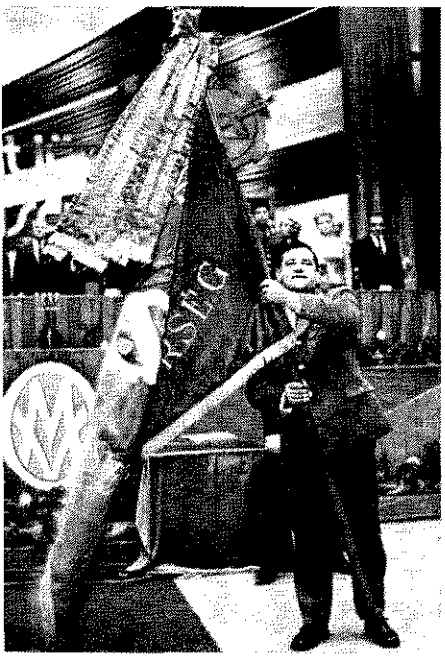

ászlóalj nevében Tóth László parancsvette át a magas elismerést

területén, a vezetésben mindenütt tank munkásőrt vagy volt munkásőrt. an iskola ez, ahová szívesen jönnek, ez volna belőle kimaradni. Nem is lehet, mert olyan erős a kötődés a sséghez. Amíg mások szerződéseket ek az együttműködésre, s bizonyságul ant nagy pecsétet tesznek rá, adnálunk legtöbbször elég egy telefon

y vagyunk a tűzvédelemmel is, amely képzési tervekben oktatás tárgya. Elelhetetlen például egy objektum véie, ha az őrség nem tud tüzet oltani. en ezért nekünk az alapoknál kelkezdeni. Felkértük a tűzoltó elvtársahogy tartsanak tűzvédelmi foglalkozát részünkre, az elméletben tanultakat ktanya udvarán gyakorlaton is kiáltuk. Ma már nem gond, ha egy ászati gyakorlaton véletlenül tüzet fog mi.

munkásőrök mint dolgozók is együtt k a gyárral, s ha valami probléma l, most már beleértve a tűzvédelmet nindjárt más, ha „ismerősnek" szólvagy telefonálnak. A tűzoltó elvtármindig szívesen segítenek. Éppen t nem volt véletlen, hogy Börcsök Jótű. alez., aki sokáig az üzemi állami ltóegységnek a parancsnoka volt, el-

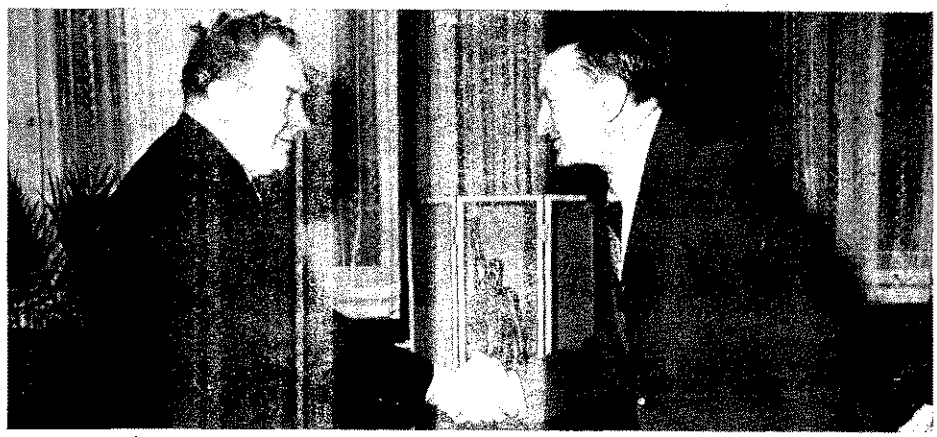

A Belügyminisztérium vezetése és személyi állománya nevében Benkei András belügyminiszter adta át Papp Árpádnak, a munkásőrség országos parancsnokának Kiss István Kossuth-díjas szobrászművész alkotását

Munkásőrök! Fegyvertársaink!

A Belügyminisztérium személyi állománya, dolgozó népünkkel, fegyveres erőinkkel együtt ünnepli a munkásőrség megalakulásának 20. évfordulóját. Az ellenforradalom elleni harcban a párt és a kormány hívó szavára már korábban fegyvert ragadtak azok a kommunista munkások, parasztok és értelmiségiek, veterán partizánok, internacionalisták és 19-es vöröskatonák, akik a fegyveres harcot is vállalva, bátran szembeszálltak az ellenforradalom fegyveres bandáival, mert felismerték, hogy csak így védhető meg a néphatalom, így biztosítható a szocializmus építése.

Az MSZMP Ideiglenes Központi Bizottságának határozata nyomán a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1957 februárjában törvényerejű rendeletet alkotott a munkásőrség felállításáról.

A munkásőrség létrehozásával a forradalmi erők — újabb szervezett bázisokat alkotva — hatékonyabban, ütőképesebben tölthették be történelmi szerepüket. Szinte hetek alatt ezrek és tízezrek szerveződtek munkásőrszázadokba, -zászlóaljakba, hogy együttműködve a karhatalom és a rendőrség szerveivel, megteremtsék a nyugalmat, a biztonságot, a termelőmunka zavartalanságát.

A munkásőrség az elmúlt húsz esztendő alatt jól felkészült, magas fokon szervezett fegyveres testülettté formálódott, elismert, kipróbált fegyvertársa népköztársaságunk fegyveres erőinek és testületeinek. A belügyi és a munkásőrszerveket kezdettől fogva különösen szoros elvtársi, bajtársi szálak kapcsolják egymáshoz, a közös célok és erőfeszítések összekovácsolták erőinket. Munkásőr elvtársaink — együttműködve a belügyi szervekkel — őrködnek államhatárunk sérthetetlenségén, ott vannak rendőreink oldalán a közbiztonsági akciókban, a rendezvények biztosításában, a közrendvédelmi és a közlekedésrendészeti szolgálatban, hozzájárulnak a közrend, a közbiztonság szilárdításához.

Az évforduló alkalmából a Belügyminisztérium vezetése és személyi állománya nevében szeretettel köszöntöm a testvéri munkásőrséget, amelynek soraiban három generáció tagjai védelmezik összeforrottan a fejlett szocialista társadalmat építő hazánkat.

Köszöntöm a munkásőrség parancsnoki karát, valamennyi harcosát. Őszinte szívből kívánom, hogy tovább erősödjenek sorai, legyen még szilárdabb szerveink megbonthatatlan fegyverbarátsága és együttműködése.

Budapest, 1977. február 18.

Elvtársi üdvözlettel:
BENKEI ANDRÁS
belügyminiszter

ismerésül megkapta a Munkásőr Emlékjelvényt.

Nagyon sok munkásőrünk dolgozik a tűzvédelemben. Leskó Lajos például a Csepel Vas- és Fémművek tűzvédelmi vezetője, ellátási csoportvezetőnk volt. Amikor ki kellett dolgozni a raktáraink tűzvédelmi előírásait, készségesen és rövid időn belül elkészítette. De akár Szilágyi Imrét a Szerszámgépgyárból vagy Hekfusz Istvánt az Acélműből is említhetem. Mindketten tűzvédelmi vezetők. De mondhatom azt is, ha kigyullad a martin, mert átfolyás támadt, a dolgozók tudják, mi a teendő. Három olyan munkásőrünk dolgozik ott, aki vállalati tűzoltó is: Környei Gábor. Jakab Sándor, Bánkúti István. Nem egy tüzet oltottak el már.

Munkásőreink ébersége is hozzájárult ahhoz, hogy az elmúlt évben ezt a gyáróriást mindössze 14 ezer forint tűzkár érte.

Munkásőreink elsősorban az építőmunka, az alkotás emberei. Szeretik a békés életet, családjukat. Ezért vállalnak többletfeladatot a szocialista építőmunkában, s ezért nem reszket a kezük, ha fegyvert kell fogni a külső vagy belső ellenség ellen.

(K. M.)

Körtvélyes István

Alig több mint két és fél esztendővel ezelőtt adtunk hírt az új óriásról, a Leninvárosi Olefinműről, s már javában épül Kazincbarcikán a testvéröccse, az Olefin II. — PVC III. Onnan kapta a „vezetéknevét", hogy Leninvárosban feldolgozott termékek áramlanak majd ide alapanyagként, szerényen hangzó utóneve pedig gigantikus méreteket jelöl, ugyanis 11,3 milliárdos, tehát az eddigi legmagasabb összegű, egy helyen megvalósuló hazai beruházás színhelye a Borsodi Vegyi Kombinát.

S mivel az itteni tűzvédelmi feladatok semmivel sem kevesebbek, vagy könnyebbek, mint amelyeket a leninvárosi testvérüzemben meg kellett oldani, azzal az interjúval kezdjük összeállításunkat, amelyet *Körtvélyes István,* a BVK igazgatója adott minderről e cikk szerzőinek:

— Az épülőben levő hatalmas műanyaggyár méreteit és veszélyeit talán az itt előállításra, illetve feldolgozásra kerülő néhány anyaggal szemléltethetem leginkább: évi 110 ezer tonna klór, ami több, mint 4 hazai klórüzemünk egy esztendei termelése, 160 ezer tonna rendkívül mérgező s fokozottan tűz- és robbanásveszélyes és erősen korrozív vinilklorid, 150 ezer tonna PVC —, hogy csak a főbbeket említsem.

Kombinátunk veszélyforrásai eddig is igen nagyszámúak voltak. Egyebek között mintegy 4000 olyan villamos motorunk működik, amely valamilyen tűz- és robbanásveszélyes folyadékot szállít, kever, vagy forgat. Az új gyár nagyságrendekkel megnöveli ezeket a veszélyeket, és ezért igyekszünk idejében mérsékelni, illetve a lehető legkisebb hatásúra korlátozni őket.

Alapvetően egymástól aligha elválasztható három feladatot kellett, illetve szükséges a lehető legjobban végrehajtanunk, mégpedig: 1. A telepítés lehető legcélszerűbb megoldását. 2. A lehetséges legbiztonságosabb technológia kiválasztását. 3. A vezetők meg a dolgozók felkészítését arra, hogy ismerjék, s a gyakorlatban alkalmazni tudják a káresetek megelőzésére, valamint megfékezésére alkalmas intézkedéseket és eszközöket, beleértve az állami tűzoltóegységek beavatkozásának tevékeny támogatását is.

Mindhárom témakörben a döntés meghozatala előtt folyamatosan véleményt kértünk és kérünk a kazincbarcikai tűzoltó-parancsnokságtól. Természetesen nem azért, hogy utólagosan ne támasszon követelményeket, vagy pláne baj esetén ezzel takarózzunk, és nem is olyan ügyekben, mint például, hogy két tartály között hány D legyen a tűztávolság, mert ezt minden műszaki vezetőnknek illik tudnia.

Közös erőfeszítéseink alapján, reméljük, ésszerű megoldásokat választottunk a lehetséges változatokból, s hozzátehetem: itt-ott éppen a tűzvédelem szempontjait figyelembe véve költségesebbeket is, mert az igen magas ún. tűzkockázat mindenképpen ezt követeli.

A telepítéskor arra törekedtünk, hogy a három sáv közül a legkevésbé veszélyes üzemrészek kerüljenek legközelebb a 26-os műúthoz, egyebek között mintegy 200 ezer tonna konyhasó lesz itt; a második sáv már jóval veszélyesebb, de lényegesen távolabbra is kerül, a harmadikat: a legveszélyesebb üzemrészeket pedig 400 méter választja el majd a közúttól. Bizonyos berendezéseket robbanásveszély mérséklésére a szabadba telepítettünk, jóllehet technológiai okokból zárt térben való elhelyezésük előnyösebb volna.

A telepítés során egyébként az volt az általános irányelvünk, hogy a szilárd és folyékony anyagok felülről lefelé áramoljanak, a gáz felfelé áramoltatása ugyanis nem probléma.

A technológia egyik legfőbb biztonsági követelményének tekintjük, hogy a már beindult kémiai reakciókat lehető legjobban kézben tarthassuk. A hasonló jellegű külföldi vegyipari üzemek katasztrófáinak tanulságai is aláhúzzák ennek jelentőségét, mert ha ez nem sikerül, akkor a kárelhárítás szinte reménytelen, bármennyi tűzoltó eszköz áll is rendelkezésre.

Az egyik legnagyobb veszély az áramkimaradás, ilyenkor mindössze egy-két perc cselekvési idő áll rendelkezésre. Tartalék áramforrásaink mellett mozgatható 1600 kW-os aggregátorként két IL—18-as repülőgép motorja a PVC—III. delmére is rendelkezésre áll majd.

Ezen felül birtokában vagyunk olj vegyi anyagoknak is — összetételük t mészetesen gyári titok —, amelyek be vellésével szükség esetén ún. stopperk egyszerűen befagyaszthatjuk a már m indult kémiai reakciókat. Ugyanis a vé tartalék vésztartaléka sem mellőzh olyan helyen, ahol többek között 28 talmas üzemi autokláv is működik m s egy részük tartalma robbanás ese 3 tonna TNT-nek felelne meg.

A folyamatszabályozást számító nélkül is megoldhattuk volna, biztons okokból azonban mégis a gépre bíztuk ellenőrzést, s ha a számítógép valamil okból leáll, akkor automatikus biztons berendezés hajtja végre a szükséges r veleteket. Több technológiai rendszer a magas nyomás miatt a vízzel való o nem lehetséges, mert a víz robbai okozna. Itt az önműködő gőzzel oltás hetőségeit teremtettük meg.

Hogy milyen heves reakciókkal és fokokkal kell számolnunk, azt a n tömegben felhasznált cirkónium és t is bizonyítják, hiszen ezek a rakétaha művek anyagai.

Az érintett vezetők és dolgozók fe szítésében nem kis szerepe van nálun lélektani tényezőknek, s ez az új lét ményre is érvényes. Amikor 1963-ban ízben gyakoroltattuk a peremtüzek olt a gáztűz félelmetes dübörgése több megrettentett. Azután látva a tűzolt szülék töltetének gyors és eredmé hatását, az ilyen foglalkozás már meg kottá vált.

A kárelhárítás valóságos helyzetét jobban megközelítő feltételek ki igyekszünk gyakorolni. Nemrégiben dául a tűzterhelést használt abroncso és gázolajjal is növelve, és a nem messze parkoló 60—70 jármű eltávol nélkül felgyújtottunk egy kiselejtezet herautót. Vállalatunk tűzoltói olyan mar oltották el a 10—15 méteres lár égő tüzet, hogy újra meg kellett gyúj A mindenesetre készenlétben levő ál tűzoltók is elismeréssel szóltak a gyo szakszerű beavatkozásról. A gyakor

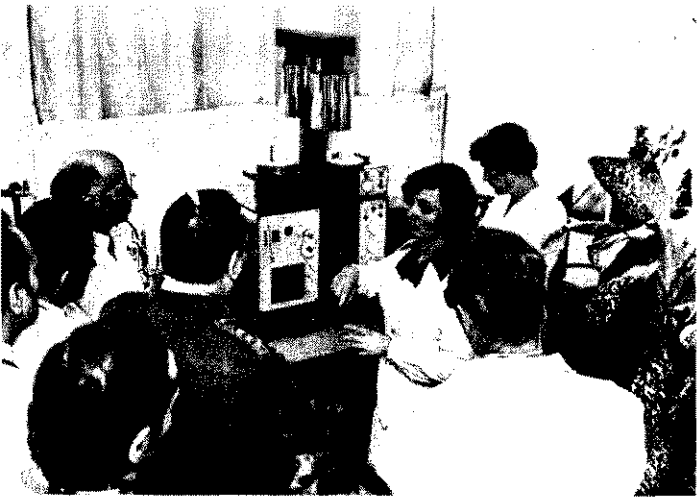

:r Bertalanné bemutatja a derivatográfot

Így zajlik le a titrálás, vagyis a térfogatelemzés

ször is megismételtük, s a részvevők r már szemmel láthatólag az oltási idő idítéséért versenyeztek.

m újdonság a BVK-ban, hogy vállatűzoltóink szükség esetén képesek ményesen beavatkozni az állami tűzág szereivel és felszerelésével, ezt is sokat gyakorolják. Tűz-, robbanás n nálunk még másodperceknek is 5 szerepük lehet a kárelhárítás megfésében, és az említett jártasság birtokáaz elsőnek helyszínre érkező állami égek ütőképessége jelentősen megnőető.

tűz helyszínén összeverődött kívánt távoltartása nem kevés gondot okoz. ordult már, hogy még a kerítésen is , jóllehet a kigyulladt tartály robbanak veszélye őket is fenyegette. Gyaatok alkalmával viszont magunk kszünk toborozni minél több nézőt.

ombinátunk gyors ütemű fejlődése követelte, hogy a kazincbarcikai tűzlaktanya épületét mintegy megkétszeik. Emlékszem rá, a régi építésekor en amiatt aggodalmaskodtak, hogy év múlva is túl sok szerállás és hely lesz benne... Beszereztünk továbbá az állami tűzoltóegység részére egy-egy nagy teljesítményű habbal és porral oltó gépjárművet is. A PVC—III. miatt legalább ennyivel meg kellett erősíteni a BVK védelmét, de természetesen igen nagy baj lenne, ha csupán ettől függne a beavatkozás hatékonysága.

A Borsodi Vegyi Kombinát a hazai tűzvédelmi kutatómunkának is jelentős bázisa. A BM Tűzoltóság országos parancsnoka és a kombinát igazgatója által aláírt együttműködési szerződés értelmében e célra igen jelentős szellemi és műszaki kapacitás előnyeit élvezheti testületünk.

Így például a tűzoltóság számára derivatográfiás vizsgálatot is végeznek, és élve az alkalommal, szeretettel meghívjuk olvasóinkat, látogassanak el velünk egy kis továbbképzésre a BVK egyik laboratóriumába.

Aki az erről közölt felvételeken ismerős arcokat vél felfedezni, nem téved. A derivatográf előtt álló fehérköpenyes férfiak valóban nem kutatómérnökök, hanem a megye parancsnoki beosztású tűzoltótisztjei.

S habár erről a készülékről pontosan két esztendeje hosszabb tanulmány jelent meg a folyóiratunkban, gondoljuk, nem árt egy kissé felfrissíteni az emlékezetünket. S ezzel adjuk is át a szót *Zieger Bertalanné* osztályvezetőnek:

— A készülék magyar találmány, és a MOM gyártja. Nagy előnye, hogy rendkívül kis mennyiségű — 0,01—5 gramm — anyag olyan vizsgálatára képes, hogy egyidejűleg mérhetjük vele a feladattól függően meghatározott sebességen növekvő melegítés hatására létrejött súly- és hőtartalom-változását, valamint ezek sebességét és az égés során felszabaduló gázok összetételét is. A mérés eredményét a készülék fotografikus úton automatikusan rögzíti. Ennek elemzésével más módszerekhez képest pontosabb és alaposabban bizonyítható ismereteket szerezhetünk az egyes anyagok termikus tulajdonságairól.

Egy friss helyi példa is jól szemlélteti az elmondottakat, de egyben azt is, hogy a helyes válasz a kérdés feltevésének módjától is függ, s ez már jórészt a tűzvédelem gyakorlati szakembereinek feladata.

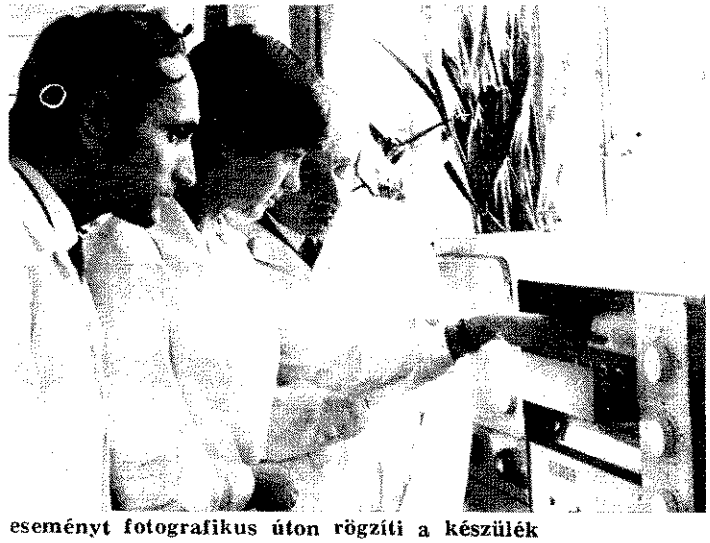

eseményt fotografikus úton rögzíti a készülék

A jelentősen kibővült kazincbarcikai tűzoltó-laktanya egyik helyiségében fotólaboratóriumot rendeztek be

lyen öltözetet kaptak a miskolci könnyű-búvár-tűzoltók

PVC-zsákokba rakott ammoniumnitrát műtrágya égett egy vasúti tehervagonban. A vagon padozatán vasoxid maradványokat, a közelben pedig eldobott égő cigarettavégeket találtak.

A kazincbarcikai tűzoltó-parancsnokság a zsákokból, a műtrágyából és a vasoxidból is mintát bocsátott a rendelkezésünkre.

Már az ammóniumnitráttal végzett mérések meglepő eredményt hoztak. Kiderült, ez a műtrágya nem mutat az öngyulladásra hajlamos anyagokra jellemző exoterm, vagyis hőt fejlesztő termikus tulajdonságokat, pedig számos külföldi szakirodalmi közlemény határozottan állítja. A téves minősítés okát is sikerült kiderítenünk. Más a helyzet ugyanis, ha platina tégelyben vizsgálják az ammóniumnitrátot, mert ekkor a platina katalizátorként segíti elő az égés folyamatát.

A PVC-vel együtt azonban annál gyorsabb és hevesebb az ammóniumnitrát égése; a tiszta vasoxiddal viszont lényegében az első eredményt kaptuk, ám a vagon padozatáról vett mintával ismét hamar bekövetkezett a műtrágya igen heves égése. Mint megállapítottuk, valamilyen szerves anyag került a vasoxidba, és igen nagy valószínűség szerint a tűzeset nem az eldobott égő cigarettavégektől, hanem ennek az anyagnak a hatására következett be.

Ennek alapján a tűzvédelmi hatóság elrendelte, hogy berakodás előtt minden esetben tisztára kell mosni a vagonok padozatát.

Az elmúlt év tavaszán aggasztó hírek érkeztek Borsodból, hatalmas károkat okoztak az egyre-másra bekövetkező erdőtüzek. A keletkezési ok majdnem minden esetben nyilvánvaló volt: szabadban való tüzelés, gazégetés, jóllehet a rádióban meg a sajtóban szinte nap mint nap figyelmeztetés hangzott el, illetve jelent meg a tűzgyújtási tilalomról és megszegésének súlyos következményeiről.

Az ilyen tüzek okozóit általában igen nehéz fülön fogni, hiszen a tűzeset bekövetkezésekor már rendszerint messze járnak a kárhelytől, és szemtanúja is ritkán akad cselekményüknek.

— Ebben a kritikus helyzetben *Csapó András* tű. ezds., megyei parancsnok kezdeményezésére új módszerét vezettük be az ellenőrzésnek — mondotta beszélgetésünkkor *Bartucz Ferenc*, a Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság vezérigazgatójának helyettese. Miután a megyei főkapitány elvtárstól is megkaptuk a szükséges támogatást, az egy-egy rendőrből, állami tűzoltóból és erdészből alakult gépkocsis járőrcsoportok intenzív ellenőrzésbe kez tek. Azt a parancsot, illetve utasítást ka ták, hogy igazoltassanak mindenkit, aki csak az erdőben vagy az erdőbe vez úton találkoznak, jegyezzék fel az adat kat, és figyelmeztessék őket a magatart si szabályokra. Ahol pedig személyes tapasztalják a tilalmi rendelkezések me szegését, gondoskodjanak a cselekmé abbahagyatásáról, és azonnal tegyék m a feljelentést az illető ellen.

Jóllehet bíztunk a sikerben, mégis v ratlanul ért bennünket, hogy egy-két n pon belül rohamosan lecsökkent az erd tüzek száma, holott ekkor még távol sem voltunk túl a veszélyes időszak Pedig nem is vethettünk be nagy erők mindössze hat gépkocsi állt rendelkezés s ez szinte jelentéktelennek látszik, megemlítem, hogy megyénk területe 720 ezer hektár, s ennek több mint e negyede mintegy 191 ezer hektár erdős De a jelek szerint futótűznél is gyors ban híre ment a járőrök váratlan felbu kanásának, s ez megtette hatását.

A szokásos felhívásokat ebben az évb is idejében kiküldtük, az ellenőrzésl kértük az állami és társadalmi szervek gítségét is. Persze az idén is szeretné megismételni a tavalyi sikeres akc mert hiszen megyénkben található az ság erdeinek 12,2 százaléka, és favag nának egynegyede.

Az erdőtüzek okozta közvetlen ká összege folyóiratuk olvasói előtt jól ism ugyan, de talán nem árt megemlíten hogy mi sokkalta nagyobb veszteségek számoltunk ennél. Tavaly mintegy hektár erdő égett le, és nemcsak az új telepítés nem csekély költségei tetéz az anyagi veszteséget, hanem a kiterm hető fában keletkezett kár, valamint is, hogy erre a munkára a termelés kellett átirányítani számos dolgozónkat a kár még így is pótolhatatlan, tekint

Másodikostól hatvanévesig több korosztály együtt és szépen muzsikál a mezőcsáti tűzoltózenekarban

Hátul középen a parancsnok, aki fúvós hangszeren és dobon játszik, s ha kell, vezényli is a zenekart

nok és Golo, közös parancsnoka a golopi női egység hét jával

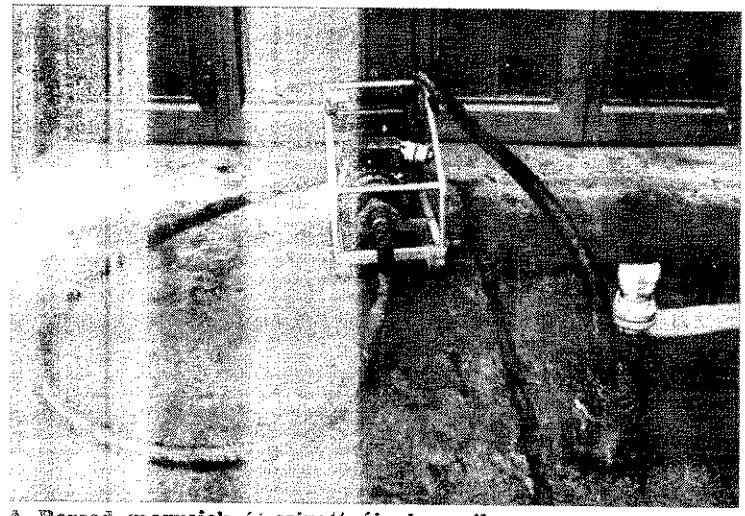

A Borsod megyeiek új szivattyúinak egyike

gy a tavaly szükségessé vált telepítése-jobbára már fiaink, unokáink számára ttük.

z elmúlt ősszel az egyik miskolci kö-magas épületben keletkezett veszedel-tűzesetről annak idején a megyei pa-csnok hosszabb cikkben számolt be unkban. Most arról érdeklődtünk *Siska enc* tű. őrgy. miskolci tűzoltóparancs-cól, milyen általános érvényű intézke-ek követték a szóban forgó tűzeset csán feltárt szabálytalanságokat.

Megtudtuk, hogy elsődlegesen az vét", helyesebben a „mikávét" szólí-ák fel szigorúbb ellenőrzésre, tűzvédel-előadója negyedévenként tartozik sze-yesen tájékoztatni a miskolci pa-csnokságot a középmagas és magas-akban szerzett tapasztalatairól, de fő-az ennek nyomán tett intézkedésekről; lyen szövetkezeti épületeket is szoro-ellenőrzés alá vonták, és okkal, t több házban anélkül adtak ki tűz-élyes műhelyeknek üzlethelyiségeket, a biztonsági feltételeket előzőleg határozták volna.

e maga a parancsnokság is számos el-rzést tart az említett épületekben, t hát a személyes tapasztalatokat a laposabb tájékoztató sem pótolja.

indezen túl az erre jogosult hatósá-segítségét is kérték, hogy ahol szük-s, tábla tiltsa meg a gépjárművek n parkolását, amely tűz esetén való-al lehetetlenné teszi az épület meg-lítését.

városi MHSZ-klub „Neptun" elneve-könnyűbúváregysége keretében már ban folyik a miskolci tűzoltó-könnyű-árok kiképzése. A város környéke és egye ugyanis nemcsak erdőkben, ha-vizekben is igen gazdag. A szervezeti teket az az együttműködési megálla-podás határozza meg, amelyet a városi és járási parancsnok kötött az MHSZ-szel, tanácsadó testületének egyébként ő is tagja.

Ez a sportág gyorsan népszerű lett a miskolci tűzoltók körében, testedzésnek is hasznos, és bátorságra nevel. A legjobbak egyelőre segédoktatói képesítést szerez-hetnek, s így hamarosan a fővárosiakhoz hasonlóan az ország második városában is igényelhetik segítségüket balesetek vagy más rendkívüli események alkalmá-val. Az együttműködési megállapodás ér-telmében a tűzoltó-parancsnokság előadó-kat küld, kiállításokat rendez az MHSZ részére, az MHSZ pedig az említetteken túl bemutatókkal színesíti majd a tűzoltó-versenyek programját.

A Kismotor- és Gépgyár mezőkövesdi gyáregysége a szó minden értelmében fia-tal üzem. Dolgozói jelentős számban KISZ-, illetve ilyen korú fiatalok, köztük csaknem száz ipari tanuló.

Öröm végigjárni ezt a tetszetős gyár-épületet, mindenütt rend, tisztaság talál-ható, sok-sok virág, matyó mintás vitrá-zsok, megértjük, miért dolgoznak szívesen ilyen környezetben.

A jelenlegi termelés még nem különö-sebben tűzveszélyes — hallottuk *Vajda Sándor* gyáregységvezetőtől és *Nacsa Szil-veszter* ny. honvéd századostól, aki különben tűzoltóként kezdte és a honvé-ségnél is tűzvédelmi feladatokat látott el, s a gyár üzemrendésze és tűzvédelmi elő-adója. De nemsokára tűz- és robbanás-veszélyes új üzemrészek is létesülnek itt, s úgy vélik, minderre már most fel kell készülni.

Jó kiindulási alap, hogy a munkások kö-zött volt állami tűzoltók is akadnak, és a dolgozók igen élénken érdeklődnek a tűzvédelem iránt, egy-egy kisebb szabály-talanságot olykor tucatnyian is jeleznek, és alapos fejmosásban részesítik az ille-tőt. Az egyik tűzvédelmi vetélkedőt olyan munkásnő nyerte, aki nem is vállalati tűz-oltó.

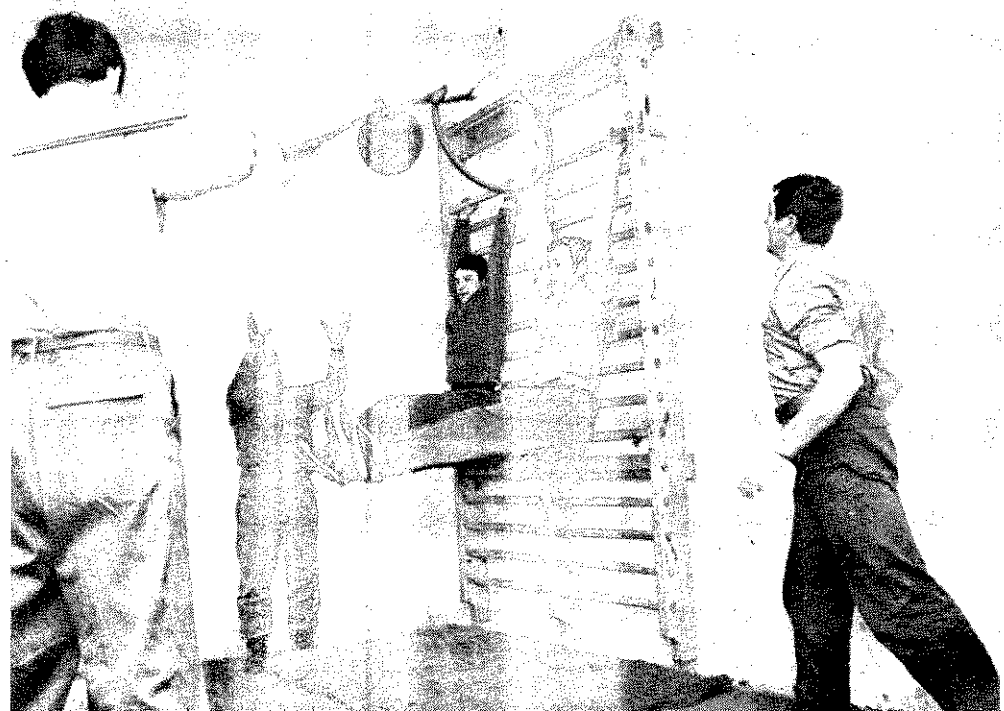

mezőkövesdi tűzoltó-laktanya egyik ehelyiségében tornatermet rendeztek

Vajda Sándor

Mindehhez — mint mondták — jelentősen hozzájárultak a városi és járási parancsnoknak és helyettesének élénk visszhangot keltő tartalmas propagandaelőadásai.

A közelmúltban 25 fős IG-tűzoltóegységet szerveztek. Ennek kiképzésében *Fügedi József* vállalati tűzoltóparancsnok mellett tevékenyen közreműködik a mezőkövesdi parancsnokság is.

Különösebb tettek még nem fűződnek ehhez a közösséghez, de igen szorgalmasak, könnyen lehet, hogy hamarosan a versenypályán is bizonyítanak majd.

Az az alacsony termetű önkéntes tűzoltótiszt, aki képünkön olyan jókedvűen veri a dobot meg a cintányért, nem sokat alhatott az éjszaka. A neve *Zsóri József*, és ő a mezőcsáti tűzoltó-egyesület parancsnoka. Késő este egy kisebb tűzhöz vonult ki ő is az egyesület CSD 344-esével, de olyan sártengerbe kerültek, hogy az először segítségül küldött vontató is elakadt, a végül egy lánctalpas jármű szabadította ki őket.

Nyakig sárosan tértek haza, de rövidke pihenő után nyomban nekilátott a fecskendő rendbe hozásához, mert ki tudja, mikor riasztják őket újból.

Az elmúlt évben 29 alkalommal vonultak ki, méghozzá zömmel a járás területére. Fia és veje is törzsgárdatagnak számít a vonulóegységben. A közelmúltban 2 sugárral igen nagy értékeket mentettek meg, amikor tűz keletkezett a leánykollégium pincei olajtüzelésű kazánházában. A gyors vonulásnak meg a szakszerű beavatkozásnak köszönhető, hogy a kár mindössze 14 ezer forint lett. Az itteniek gyors vonulásának a Zsóri család mellett az a másik „titka", hogy két önkéntes tűzoltó lakik a járási parancsnokság meg az egyesület közös épületében.

A népes tűzoltó-egyesülethez két csatolt község önkéntes egysége is tartozik, s irányításuk sem éppen kevés feladatot ad a parancsnoknak, aki munkahelyén is elismert dolgozó. Ha kell, játszik a zenekarban, sőt vezényli is a karmester távollétében. Hogy honnan veszi az energiatartalékot mindehhez? Szerinte egyszerűen: örömét leli benne, és így a fáradozás nem okoz számára fáradtságot.

De térjünk vissza a zenekarhoz, ehhez a nagy reményekre jogosító együtteshez, amelyben második általános iskolástól hatvan évesig több korosztály együtt és igen szépen muzsikál.

K. Tóth István a nagyközségi tanács elnöke, aki sokat fáradozik az egyesületért meg a zenekarért is, büszkén említi, milyen szép sikereket aratnak az együttes fellépései, s hogy milyen jó hasznát lát ennek a társadalmi ünnepségeken.

Három kilométernyire Kossuth L szülőházától a Monokkal közös taná Golopon tevékenykedik az ország alig nem egyetlen, csupa lányokból és as nyokból álló önkéntestűzoltó-egysége.

Milyen büszke volna rájuk Koss apánk, aki egyetemes érdeklődésű po kusként kortársainál hamarább ismerte a szervezett tűzvédelem és a tűz el védekezés társadalmasításának jelent gét. Parancsnokával, *Szoták Istvánn* meg számos tagjával egy tragikus csa esemény miatt nem találkozhattunk, *Simkó Bertalan* paranc lok meg az e ség tagjai helyettük is elmondták, hog tanácsházán előadóként dolgozó Szotá volt a szervező.

Az ő sikeres agitációjára álltak azu csatasorba, hogy a távol dolgozó fér helyett ők vállalják a falu védelmét.

Életkorról lányok, asszonyok eseté nem illik árulkodni, de név említése kül annyit talán elmondhatunk, h nagymama korú is akad köztük, és ép ő az egyik legtalpraesettebb a szere gyakorlatokon.

Becsülettel ellátják a területfele szolgálatot, és „reszkessen" az a tűz, a lyik az útjukba kerül.

Néhány érdekesség a megyéből: 1/p-es teljesítményű Lombardini moto működő szívattyúkkal látták el a me állami vonulóegységeit. (Debrecenben sárolták őket.) Kiválóan alkalmasak a szívatásra, és használatuk jól teherme síti az e célra kevésbé használható kis torfecskendőket.

A mezőkövesdiek tornatermet létesi tek a laktanyában, és a tervek sze több lépcsőben olyan gyakorlópálya l sül a városban, ahol az államiak me vállalati, önkéntes, IG és úttörő-tűzo is gyakorlatozhatnak, és járási versen lebonyolítására is alkalmas lesz.

A kazincbarcikai Egressy Béni Mű lődési Központ amatőr filmesei egy működve a helyi tűzoltó-parancsnok gal, tűzoltó-témájú kisfilmeket is ké tenek. Az első már vetítésre alkalmas lapotban van, s a legutóbbi megyei oltóverseny eseményeit örökíti meg.

A Nagy Októberi Szocialista Forrada 60. évfordulójának tiszteletére a sátora újhelyi tűzoltó-parancsnokság KISZ-s vezetének tagjai a tűzoltósport száma versenyre hívták ki a többi megyei ség tűzoltófiataljait. A cél a nemzet találkozókon való eredményes szere hez szükséges teljesítmények lehető jobb megközelítése. Az esemény időpo szeptember 28. lesz.

Gádor—Kútvölg

Szorgalmasan gyakorlatozik a gyáregység IG-szakasza

Találkozó — meglepetéssel

A Leiningen utcai iskola nemrégiben alakult úttörőtűzoltó-szakkörének tagjai egy kissé meglepődtek, amikor a XI. kerületi tűzoltó-parancsnokságon tett látogatásuk alkalmával a laktanya megtekintése után Cselényi György tű. szds., parancsnok az udvarra invitálta őket, mert ott egy 800-as kismotorfecskendő mellett úttörőtűzoltóegyenruhába öltözött raj várta a vendégeket.

A Váli utcai szakkör tagjai voltak, s azért jöttek, hogy mint már gyakorlottabbak, ízelítőt adjanak felkészültségükből az „újoncoknak".

Először 800-as szerelést mutattak be, majd Szijjártó Mihály tű. törm. irányításával igazi tüzet is oltottak tűzoltókészülékekkel.

Ezután a sisakokkal és tömlőkkel tréfás vetélkedő zajlott le a két csapat között, ebben a leiningen utcaiak bizonyultak ügyesebbeknek, de mint hallottuk, visszavágó is lesz.

Kútvölgyi Mihály
képriportja

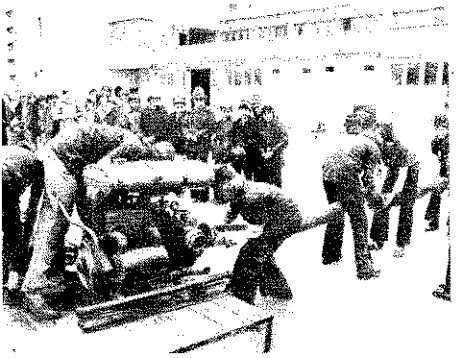

Gépjárművezetők figyelmébe

FEBRUÁR 3-ÁN a KPM ÉS A BM KÖZLEKEDÉSRENDÉSZETI CSOPORTFŐNÖKSÉG közös sajtótájékoztatót tartott a BM Zrínyi utcai Központi Klubjában. Az alábbiakban kivonatosan ismertetjük az ott elhangzottakat.

A közúti járművekre vonatkozó műszaki előírásokat a 23/1975. (XII. 31.) KPM sz. rendelet határozza meg. Az előírások általában az 1976. január 1. után forgalomba helyezett járművekre vonatkoznak, van azonban néhány kivétel.

Egyes előírások visszamenőleges hatályúak, tehát az 1976. január 1. előtt forgalomba helyezett járművekre is vonatkoznak. Amelyik jármű nem felel meg az előírásoknak, azt át kell alakítani. Az átalakítások végrehajtására eltérő türelmi időket (határidőket) állapítottak meg.

AZ 1977-BEN ESEDÉKES ÁTALAKÍTÁSI HATÁRIDŐK A KÖVETKEZŐK:

1. 1977. január 1-től a gépjárművek tompított fényszórója csak európai rendszerű, aszimmetrikus, tompított fényszóró lehet. A motorkerékpárnak a kormányzott kerékkel együtt elforduló tompított fényszórója azonban lehet szimmetrikus kivitelű is.
2. 1977. január 1-től a gépjárművek hátsó irányjelző lámpái csak narancssárga színűek lehetnek. A néhány régebbi típus piros színű jelzőlámpáit ki kell cserélni.
3. 1977. január 1. után minden pótkocsit elől fehér színű fényvisszaverővel (prizmával) kell ellátni.
4. 1977. január 1. után minden gépkocsin két visszapillantó tükör kötelező (az egyik a bal oldalon, a másik a jobb oldalon vagy középen, belül). Ugyancsak kötelező legalább egy visszapillantó tükör a motorkerékpárokon.
5. 1977. július 1-től minden személygépkocsi első üléseihez kötelező a biztonsági öv. Nem kell azonban biztonsági övvel ellátni az olyan személygépkocsikat, amelyeken a biztonsági öv rögzítési pontjait gyárilag nem alakították ki.
6. Az Autófelügyelet műszaki vizsgáin ez év januárjában bevezetett kipufogógázszennyezés-ellenőrzés nem átalakítást, hanem csak gorlasztószabályozást igényel. A benzin üzemű motorral működő gépkocsi kipufogó gázának szénmonoxid tartalma üresjáratban nem lehet több, mint 4,5%. A Diesel-üzemű motorral működő jármű kipufogó gázának koromtartalma pedig nem haladhatja meg az 550 mg/m³-t. Az előírásnak nem megfelelő járművek forgalmi engedélyét egy évre hosszabbítják meg.

A KÖVETKEZŐ ÁTALAKÍTÁSOK CSAK A KÖZÜLETEK GÉPJÁRMŰVEIT ÉRINTIK 1977. január 1-től:

7. Tehergépkocsin és autóbuszon a fék kezelésére utaló feliratot kell elhelyezni, ha a fék kezelése a pedál, illetve kar működtetésén, továbbá az ellenőrző műszerek figyelésén kívül egyéb ténykedést is igényel (pl. fagymentesítő szivattyú működtetése).
8. Tehergépkocsin és autóbuszon a sárhányóra fel kell festeni a gumiabroncsra előírt légnyomás értékét.
9. A tehergépkocsik és autóbuszok első méretjelző lámpái (felső helyzetjelzők) csak fehér színűek lehetnek, a korábbi zöldeket ki kell cserélni.

A TOVÁBBI ELŐÍRÁSOK CSAK AZ 1977. JANUÁR 1. UTÁN FORGALOMBA KERÜLT JÁRMŰVEKRE vonatkoznak, tehát január elsején már futó, a rendelkezéseknek nem megfelelő járműveket nem kell átalakítani, vagy az átalakítás későbbi határidejű.

1. A jármű hátsó tengelye és a leghátsó pontja közti távolság sem a 3,6 métert, sem a tengelytávolság 0,6-szeresét nem haladhatja meg.
2. A gépjárműveket az üzemi és a rögzítő fékberendezésen túlmenően biztonsági fékberendezéssel is el kell látni. Biztonsági fékként megfelel a kétkörös üzemi fék és a megfelelő lassításra alkalmas rögzítő fék is.
3. Ha a jármű kormányzott tengelyén a tengelynyomás a 3500 kg-ot meghaladja, szervókormányt kell alkalmazni.
4. A motorkerékpár távolsági fényszórójának bekapcsolt állapotát kék színű visszajelző lámpával kell jelezni. (Az 1977. január 1. előtt forgalomba került motorkerékpárokon a visszajelző lámpát 1978. december 31-ig kell felszerelni.)
5. A gépjármű irányjelző berendezésének jelelnie kell (pl. a visszajelző lámpa villogási frekvenciájának változásával) bármely irányjelző lámpa kiégését, méghozzá beleértve a vontatott pótkocsi irányjelző lámpáját is. Az 1977. január 1. előtt forgalomba helyezett gépjárműveken az irányjelző automatákat 1978. december 31-ig kell kicserélni olyanra, amely a vontatott gépkocsi irányjelző lámpája kiégésének jelzésére képes.
6. A hangjelző berendezés hangja csak egyenletes magasságú és erősségű lehet, hangereje gépkocsi esetében 98—120, motorkerékpár, mezőgazdasági vontató és lassú jármű esetében 90—120 dBA lehet. (A nem megfelelő kürtöket 1978. december 31-ig kell kicserélni.)
7. A zárt vezetőfülkéjű gépjárműveken kötelező az ablakmosó berendezés.
8. Az ablaktörlő berendezés lapátjainak a kikapcsoláskor szélső helyzetben kell megállniuk.
9. Minden motoros járművet szabványos elsősegélynyújtó felszereléssel kell ellátni.
10. Tűzoltó felszereléssel kell ellátni a 3500 kg megengedett legnagyobb összsúly feletti tehergépkocsikat, valamint az autóbuszokat és trolibuszokat. (Az 1977. január 1. előtt forgalomba helyezett járműveket 1978. december 31-ig kell tűzoltókészülékkel ellátni.)

15 óra 01 perc. A budapesti tűzoltó-parancsnokságon általába ilyenkor kezdődik a „csúcsforgalom", azaz a legtöbb jelzés ren szerint a délutáni órákban érkezik be

Vonulás közben egy pillanatra sem lankadhat a gépjármű vez tőjének figyelme

A nagyon szűk Gerlóczy utcában már a laktanyából való kijut is nem kevés gondot okoz az V—VI—VII. kerületi parancsno ság készültségi szolgálatosainak

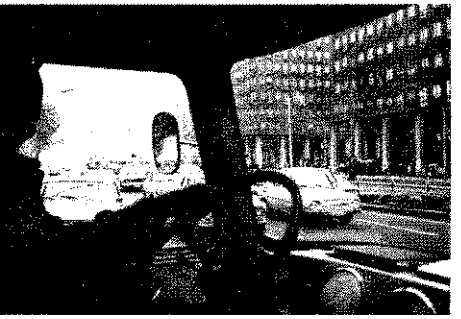

Tanács körútra kiérve pedig ez a lát-
ay fogadja a gépjárműfecskendő vezé-
ét

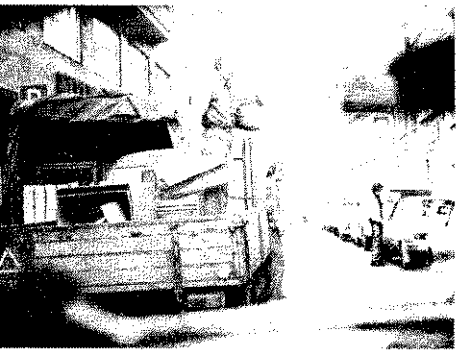

keskeny belvárosi utcákban a rako-
...

is nehéz pillanatokat okoz, de...

ezúttal sikerült idejében kiérkezni a
rhelyre egy kisebb tűzhöz

A Nagykörúton nemritkán csak a villa-
mos vonala ad szabad utat

A segítő szándék dicséretes, de zavaró, ha
mint ezúttal, reflektorozással jelzik, hogy
szabad utat adnak

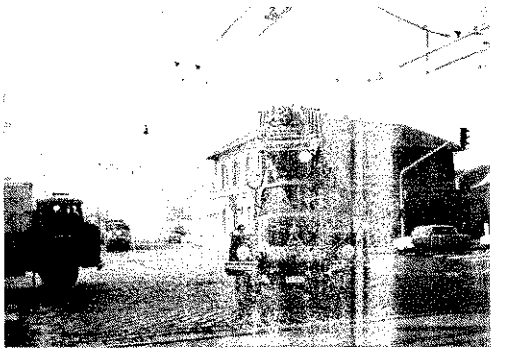

A különleges szereknek nagy hely kell
a forduláshoz, ...

...de az előzéshez is, s mindkét művelet
sikerét nagyban elősegítheti a többi jár-
mű vezetője

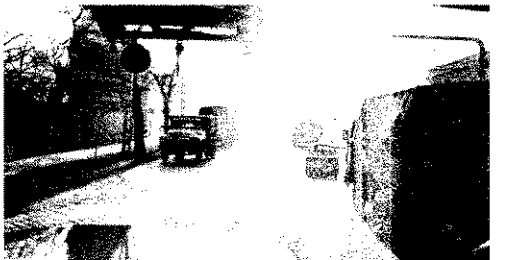

A tolólétra visszapillantó tükréből jól lát-
ni, hogy a gépkocsik jobbra húzódnak

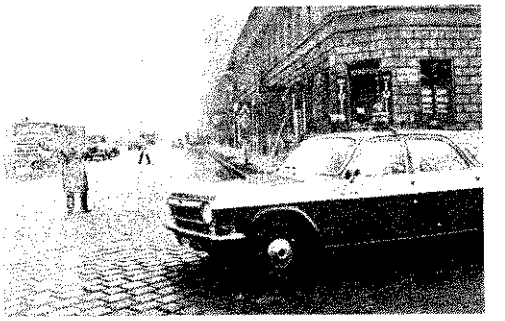

Ez sem ritka látvány: rendőr segíti a
vonulást

Pedig volna helye a Trabantnak

❶ Szentlőrinckáta

Szentlőrinckátát a járás községeinek sorában, nagyságra, igencsak utolsó előttiként tartják nyilván. A 2240 lelket számláló helység amolyan kieső településnek számít a nagykátai és a jászberényi járás határán. Kieső, de nem távoli település, mert mind a két járási székhelytől csupán 16 kilométerre van.

A tanácsi nyilvántartás szerint a családi házak száma 740, a háztartásoké 690. A községhez tartozó közigazgatási terület 2015 hektárra, a belterület nagysága pedig 170 hektárra tehető. Egyetlen termelőszövetkezete az Egyesült Lenin Mgtsz, nevét két esztendeje kapta, amikor a tótkomlósi téesszel egy közösséggé alakult.

Külsőre ez a település is olyan, mint a többi hasonló korú: lakóépületeinek sorában a régi az újjal, a hajdan hagyományos stílusú a legmodernebbel keveredik. Persze a régi is már csak külsejét tekintve az, mert 17—18 esztendő óta évenként legalább nyolcat-tízet belülről komfortosítottak; a mázlóst a padló meg a parketta váltotta fel.

A háztartások kilencven százalékában pébégázt használnak; 525 tévékészülék (köztük öt színes) és 575 rádió szerepel a posta nyilvántartásában. A személygépkocsi-állományt 170-re becsülik. Zsiguli, Moszkvics és Wartburg a „menő" márka, és egy a tízhez a használt s az új kocsik vásárlási aránya. Évente 4—5 új családi házat építenek, és évek óta tart a „kerítésvetélkedő".

A falu fejlődésének és ezzel együtt sok mindennek a kezdetét 1958-tól számítják az itteniek; akkor alakították meg a téeszt. Ma 240-en dolgoznak a közösben a helybeliek közül. A taglétszám ennek a kétszerese, ebbe azonban beleszámítják a nyugdíjasokat is. A fennmaradó hányad egy részét az ún. eljárók teszik ki. A főváros és Jászberény jelentős vonzerő. Az Elzett, a Telefongyár és a 21-es Építőipari Vállalat, illetve a Hűtőgépgyár meg az Aprítógépgyár foglalkoztatja őket.

Felülről nézve azt hihetné az ember, hogy errefelé — és éppen a község belterületén — még mindig nem olvadt el a hó. Csalóka kép, mert a fóliasátrak sokasága fehérlik a családi házak kertjében.

A téesz élelmiszer-mintaboltja

A tanácselnök

A vb-titkár

Szabad idejében mindenki „fóliázik", s ilyen vonatkozásban első helyen állnak a járás községeinek sorában. Kivül téliesen hideg eső áztat mindent, a fóliasátrakban zöldell a primőr, pompáznak a virágok, és néhány hét múlva beérik a földieper első termése... Hogy ez mit jelent anyagiakban, arról talán szükségtelen is beszélni, erről a látottak, s nem utolsósorban a több milliós takarékbetétállomány többet mondanak.

Az itteniek szerint az utcán is felismerhető, aki eljár dolgozni. Lányokra, asszonyokra értették, megjegyezvén, hogy aki eljár, az megszépül. Jelképes hasonlat (az öltözködést értik rajta) és igaz is, mivel aki naponta utazik, az nem viseltesen és gumicsizmában megy Pestre, sem Jászberénybe...

A kerítésvetélkedő s néhány más új szokás mellett újabb is életre kelt: a személykocsi-tulajdonosok közül néhányan megalakították az utazók klubját. Könnyen mozognak, van mivel. Ez és még számos más megnyilvánulás egyben azt is jelzi, hogy a változás nemcsak a külsőségekben mérhető le, hanem tartalmi vonatkozásban is alig-alig tapasztalhatók már a tízegynéhány évvel ezelőtti jegyek. A fiatalok ezt a mostanit tartják természetesnek,

a középkorúakban és az i
sebbekben azonban nem m
den alap nélkül él a n
talgia „az akkori" iránt. S
játszás, műsoros rendez
nyek, bálok — megan
olyan megmozdulás, amely
ben szinte az egész falu k
viselve volt: kik a színpad
kik a nézőtéren... Ma
nem menne, legfeljebb
kollektív kirándulás kocsi
busszal; még egy batyu
szervezését is kétszer m
gondolnák...

Még a tűzoltók is, pe
azoknak azelőtt minden r
dezvénye, megmozdulása
ményszámba ment, látoga
volt. Mostanában legfeljeb
társadalmi rendezvények,
nepi évfordulók jelentik
olyan alkalmat, ahol koll
tív megjelenésükkel, az egy
ruhások fegyelmezettsége
járulnak hozzá az esem
színvonalának emeléséhez.

Nem arról van szó, h
döntően megváltozott a mi
egy 50 esztendős egyesü
élete, s netán gondot oko

A körzeti rendelő, amire fölöttébb büszkék

A téeszelnök

parancsnok

20 fős gárda egybefogása, ozgósítása. Kókai Ferenc tá-ácselnök szerint — és ezt oroznaki Sándor vb-titkár is ak megerősíti — az önkén-si gárda ma is az egyetlen yan szervezett erő a község-en, amelyikre mindig bizton ámítani lehet. Egyik példa-ent az orvosi lakás építésé-

orváth Laci bácsi

el végzett társadalmi mun-ajukat említi...

Kevés volt a pénz, a tanács lkérte az egyesület tagjait segítsenek. Jöttek. Egyet-n vasárnap délelőtt megcsi-álták a padlás salakbetono-sát, amit eredetileg három apra ütemeztek a szervezők, nem kis részük volt abban, ogy 200 ezerrel kevesebbe erült az építmény...

A továbbképzéssel, a gya-orlatokkal, versenyeken való észvétellel, netán a tűzoltás-

nál és a belvízkárok elhárításánál sincs velük probléma — egy emberként ott vannak. Egyesületi életük azonban ma már mégsem olyan eleven, színes, mint azelőtt volt. Nemcsak az elnök véli ezt így, maguk is érzik: jó lenne klubszerűvé alakítani, amint hogy ilyen szempontból a falu társadalmi életében is tenni kellene valamit. Persze, nincs könnyű dolga annak, aki erre a teljes siker reményében vállalkozik, mert a kertészkedés meg a televízió ugyancsak erős ellenható tényező, s bizonyos értelemben az érdeklődést is a kerítésen belülre szűkíti...

Csaknem két évtizeddel ezelőtt a községben lezajlott nagy változás, az egyesület életében is fordulatot jelentett. A közösség alapvető feladata ugyan nem változott, de tevékenységének jellegét a gazdasági tényezőkhöz kellett igazítani. Az egyesület egész tagsága a téesz tagja lett, s így nemcsak személyes boldogulásuk, hanem a tűzoltó-közösség tevékenységének „hogyan továbbja" is a nagyüzemi gazdálkodás függvényében lehetett csak elképzelhető.

Minden önkéntes továbbra is helyben dolgozott (ma változatlanul ugyanez a helyzet), s így soha nem okozott gondot mozgósításuk baj esetén. A mesteremberek is megtalálták a helyüket a téeszen belül. Volt, aki mindvégig ott is a szakmájában dolgozott, de azt is egészen természetes lépésnek tekintették, hogy pl. Balázs János szíjgyártó és Juhász János asztalos (mindketten ma is szilárd támaszai az egyesületnek, s a téesz műhelyében is együtt dolgoztak másfél évtizeden át) 15 esztendő után felhagytak a mesterségükkel, és felcsaptak növénytermesztőnek.

A fiatalítást már 1954-ben megkezdték. Boroznaki Sándor (ma vb-titkár, s egyben az egyesület titkára) is ekkor lépett édesapja nyomdokaiba. Az ő évjárata volt az első eresztés, és Zombori Laciék is első fecskének számítottak az „úttörőből". A nagyobb arányú utánpótlásra 1965-ben került sor, Balázs János és Juhász János is akkor lettek tűzoltók. Először a téeszben kezdtek, ugyanis saját egysége volt a közös gazdaságnak.

Később egyesültek a községiekkel, mert a vezetés belátta, hogy célszerűbb a meglevőt, a kipróbáltat megerősíteni, mint kis létszámmal elkülönülni attól a községtől, amelyikből a téesz tagsága verbuválódik, s lényegében közös érdek, hogy a téeszben és a községben is egyaránt biztonságos legyen a tűzvédelmi helyzet.

Ennek helyességét vallja Kókai Márton téeszelnök ma is. És hogy tíz esztendővel ezelőtt az egyesület elnökévé is megválasztották, a tűzoltók szempontjából azt is érthető, a realitásból kiinduló lépésnek tartja. Az egyesület anyagilag soha nem volt különösebben „elengedve". A versenydíjakból ugyan összejött valami minden évben, de mégis más volt az, ha szükség esetén a téesz-vezetés támogatására is számíthattak. Meg az sem volt utolsó szempont, hogy a téesz vezetése a soron kívüli igénybevételek vagy a versenyfelkészülések alkalmával soha nem gördített akadályt, mert belátta, hogy ez is a közösség érdekében szükséges.

Nyilván úgy volna teljes a kép, s tükrözné látványosan a változást, ha új szertárral és korszerű felszereléssel is büszkélkedhetnének a szentlőrinckátaiak. Nos ilyesmire nincs módjuk. A két szerállásos szertár ugyanis 1930-ban épült, s kocsi- és mozdonyfecskendőjük és vízeslajtjuk sem éppen új keletű. A műanyagkádas targonca és a 400-as jelenti a korszerűt, de csak részben, mert a gyújtáskivezető meghibásodása miatt a 400-as hasznavehetelen, csak a helyet foglalja a szertárban. És érdekes módon mégsem nyugtalanítja őket ez az állapot. A meglevőt egyelőre elegendőnek tartják, bár gépjármű vásárlását is tervezik. Hogy mire alapozzák a bizakodást? A minden udvarban meglevő Norton-kutakra. Percenként 100 liter víz, és az a lehetőség, hogy a locsolásra használt vezetékek néhány mozdulattal bármelyik szomszédéval összekapcsolhatók óriási dolog, és ez is ennek a falunak a megváltozott arculatához tartozik.

Ha nincs ilyen lehetőség, porrá égett volna már az évek során. Két esetben is előfordult, hogy mire a nagykátaiak megérkeztek,

Balázs János — háza előtt

már nem volt különösebb tennivalójuk. A Norton sugarával 6—8 szarufa után el tudták vágni a még ép tetőrészt. Egyik esetben még a ház tulajdonosa sem ért oda,

Zombori László

amikor a tanácselnök meg a vb-titkár már oltotta is a tüzet. Szerencsés véletlen, hogy éppen arra jártak. Persze, ha nem ez a vízellátási rendszer, akkor nyilván másként végződik az egész... A vb-titkár számára azért is emlékezetes ez az öt évvel ezelőtti eset, mert a nadrágjába került...

Meg az is nagy biztonságérzetet ad, hogy Jászberény és Nagykáta sincs messzebb 16 km-nél, sőt a tápiószecsőiek-

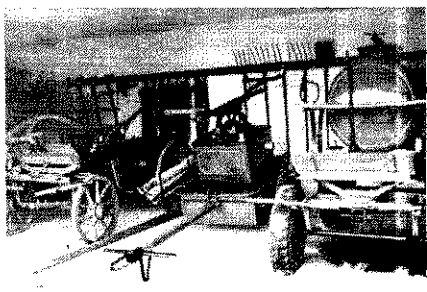

Juhász János

Öreg szerek — nem vén szerek

EGY KICSIT TÖBB TÖRŐDÉSSEI

Az új szolgálati rendszer első 3 hónapjának értékelésekor, a legutóbbi 37 nap tükrében, érdekes jelenségre figyeltem fel. Azért írom le, hogy ahol nem tapasztaltak ilyet, vagy észrevettek ugyan hasonlót, de nem tulajdonítottak neki különösebb jelentőséget, ezentúl ne kerülje el a figyelmüket.

Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy néhány alapfokú iskolán előadást tarthattam, s beosztásomnál fogva másküllönben is áttekinthetem egységeink szolgálati életét, tevékenységét.

Tapasztalatom szerint az említett iskolák már csak azért is betöltik szerepüket, mert megfiatalodott állományunk nagy többsége nemcsak érdeklődést tanúsít a mi munkánk iránt, hanem szívesen és kedvvel is végzi azt. Úgy érzem azonban, hogy az iskola és egyáltalán az oktatás csak akkor érheti el igazán a célját, ha a fiatal hallgatók, beosztottak a szabályzatok, szakanyagok mellé egy kicsit több törődést kapnak, s érzik a türelmet és a tanítani akarás őszinte szándékát oktatóik részéről.

Elsősorban tehát az oktatóktól függ sok, mert az anyag jó, önmagában is nagy az érdeklődés a tudnivalók iránt. Persze igen üdvös lenne emellett még az is, ha az oktatás tematikájában nagyobb teret kapna a gyakorlatiasság, mivel ennek a hiánya nem csupán a szerelési gyakorlatok milyenségében mérhető le, hanem a tanfolyam befejeztével, a mindennapi életben érződik igazán.

Megfigyeltem az egységek tűzoltási és kárelhárítási beavatkozásainál, hogy a korábban tanfolyamot végzett fiatal tűzoltók idegenkednek az olyan helyszínektől, ahol sérülés vagy haláleset történt. Egyáltalán nem kívánatos jelenség az ilyesmi, mert a fővárosban elég gyakran kerül sor hasonló beavatkozásokra. Csupán az idén, január 1. és február 6. között, 37 esetnél 43 fő sérült meg vagy vesztette életét a polgári lakosság köréből. Tűzeset következtében 8, közlekedési balesetnél 7, műszaki balesetnél 4 haláleset történt, és 7, 12, illetve 2 sérülés keletkezett; a Dunából 3 holttestet kellett kiemelni.

A tűznél megégettek vagy a közlekedési balesetnél életüket vesztettek, megsérültek mentéséhez hozzá kell edződni, nem pedig csak a mentés módszerbeli fogásait elsajátítani.

Az ilyen eseteknél a látvány önmagában is borzalmas, a gyengébb idegzetűeknél olykor rosszullétet kiváltó, hát még ha be is kell avatkozni... Márpedig be kell, húzódozás nélkül, mert a gyorsaság ilyen esetekben is a még életben levő sérültek sorsát döntheti el.

Nyilván fokozza az idegenkedést az ilyesmihez nem szokottaknál az is, mégmegfelelő védőkesztyűjük sincs, m nem minden tűzoltót láttak el ezzel a f tos eszközzel. De szerintem ennél is lén gesebb — és gondolom, ezzel maradtu adósak —, hogy a fiatal tűzoltókat a f lalkozások alkalmával pszichikailag kellően felkészítsük az effajta esetek megpróbáltatásokra. Persze ez már tö mint oktatás: a szolgálat- és szerparan nokok emberséges, türelmes nevelőmu kája kell hozzá. Mert hiába tanulják m jól a szabályzatot a mi fiataljaink, ha ilyen akciónál a sokkhatás miatt csel vésképtelenné válnak.

Egyáltalán nem valószínű, hogy a t és káresetek velejárójaként az ilyen j legű beavatkozások nagyobb mérvű cs kenésére számíthatunk. Azzal viszont s molnunk kell, hogy egy, az előbbiek mi kevésbé sikeres akció nemcsak az érint egység munkájáról alkotott véleményt folyásolhatja kedvezőtlenül.

És végezetül talán még annyit — m ezt ugyancsak tapasztaltam —, hogy an lyik egységen az általam vázolt szelle ben oktatják, nevelik a fiatal, kezdő t oltókat, ott ritkábban fordul elő az em tett hiányosság.

Bajnok Im
tű. őr

re is számíthatnak, mivel mái azoknak is van gépjárműszerük.

Jó néhány esztendővel ezelőtt a tűzmegelőzési munka jellege is más volt. A szalmával, takarmánnyal, tűzifával agyonzsúfolt porták és a nem kevés nádfedeles ház voltak e tevékenység meghatározói. Ezek, egy-két kivétellel a múlté. A területfelelősi munka fő irányát most már a pébégáz-felhasználás határozza meg. A berendezések helyes, biztonságos használatát ismerje mindenki — erre mennek rá, s úgy látszik, nem is eredménytelenül. Ebből eredő tüzük, káresetük még nem volt, de másküllönben sem állnak rosszul ilyen szempontból, mert öt esztendeje nem volt tűz a községben. Elbizakodottság azért nincs, mert soha nem lehet tudni, hogy mikor akad egy meggondolatlan falubeli, aki a még olyan jó megelőzés ellenére is kárt okoz...

Mint már említettük, anyagiakban soha nem bővelkedett az egyesület, de annyira szegények sem voltak, hogy egy-két ezer forintot ne tudtak volna előteremteni. Most ez a gond is megoldódik a téesz több mint tízezer forintot meghaladó évenkénti támogatásával. Ilyen kis közösség számára ez igen sokat jelent a további fejlődés szempontjából. Erre már lehet tervezni egy s mást, és talán az egyesületi élet klubszerűvé tételéhez is közelebb kerülnek egy lépéssel.

A pillanatnyi személyi feltételek nem rosszak, az önkéntesek átlagéletkora 35 év. A 19—50-ig terjedő skála azonban arra figyelmezteti a vezetőséget és Oroszi Ferenc önk. tű. szds. parancsnokot, hogy tovább kell fiatalítani, lejjebb vive az alsó határértéket. A jó néhány évvel ezelőtti példa az úttörőmozgalom irányába mutat. Ha ott rendszeresen kiépítik a bázist, és tervszerű oktató-nevelő munkával elérik, hogy a gyerekek vonzódjanak a hivatáshoz, az eredmény, ha nem is rövid, de közép- és hosszútávon mindenképpen beérik. Mert ahogyan a hajdani úttörők közül egynéhányan 5—10 év után visszajöttek, és a jelenlegi gárda stabil tagjaivá váltak, ugyanúgy fennáll a valószínűsége annak is, hogy a mostani gyerekek egyike-másika is, fiatalemberként visszatér az egyesülethez.

Az itteni önkéntesek jól tudják — és ez az egészséges szemléletváltozás egyik bizonysága —, hogy nem körülöttük forog a község, s a tűzvédelem meg a vele való gond csak egy a számos közül, és a többinek is legalább úgy kell produkálnia, mint nekik. Tisztában vannak vele, mit vállaltak, amikor a falu önkéntes szolgálatába szegődtek, s azzal is, hogy amit az itteniekért tesznek, azt egyúttal a maguk érdekében is teszik, hiszen ők is itt élnek, itt dolgoznak a nagyobb közösség alkotó elemeként.

Nyilván ezzel is magyarázható, hogy közülük többen még ezen kívül is vállalnak plusz társadalmi munkát, és a jelek szerint abban is becsülettel helytállnak.

Oroszi Ferenc parancsnok például nyugdíjasként is változatlan aktivitással tevékenykedik irányító posztján, s bármilyen meglepően hangzik, emellett az önkéntesrendőri csoport vezetői tisztét is t jes értékűen betölti, sőt nuárban múlt két éve, h az MHSZ-titkári teendőit rátestálták. (Nem mellékel 30 évig közigazgatási dolg volt; adóügyesként m nyugállományba.) Rajta kí még három tűzoltó van a c portban, másik három m munkásőrként is elismeré méltó munkát végez.

Nem jártunk utána, h Szentlőrinckátát mi jegyezték be a tele lések sorába. Arról sem formálódtunk, hogy méret ben mikor érte el azt a f lettséget, amikor már a elleni szervezett védekezést meg kellett oldaniuk a he belieknek. Ilyen vonatkoz ban egyetlen támpontu az önkéntes tűzoltóegyesü alapítási dátuma, és tal elegendő is annak bizonyí sára, hogy minden telepü sen olyan az önkéntes tűzol ság, amilyen a község, rés az egésznek, a falu közösség nek, ahogyan az él, fejlőd úgy változik emez is.

beszteri—kútvölgy

A gyermekek védelmében

lig múlik el hét, hogy ne kapnánk hírt gyermektragédiákról. A tűz- és- káresetek sajnálatos, de nem szükségszerű velejárójaként évente nem kevés azoknak a száma, akik saját könnyelműségük vagy mások kes gondatlanságának a következményeként életüket ztik, esetleg egy egész életre nyomot hagyó égési sérülése- szenvednek. Valahány ilyen esetről hallunk, vagy ilyenek- beavatkozunk, mindig a döbbenet erejével hat ránk az tek pusztulása.

De nincs annál szörnyűbb és szívbe markolóbb, mint ikor kicsi, még alig nyiladozó értelmű gyermekek esnek ozatául a tűznek, és annál sem döbbenetesebb tény, hogy amennyien a szülők, a felnőttek gondatlansága miatt nvednek tűzhalált vagy halálos füstmérgezést.

Tavaly 34 kisgyermek vesztette életét tűz következtében, 31 károsodott könnyebb vagy súlyosabb égési sérülés att.

Több mint nyugtalanító jelenség, hogy hosszú esztendő megközelítően azonosak az esetszámok, s hogy tavaly is, kkenés helyett 11-gyel növekedett az áldozatok száma az ző évihez képest. Másküléonben a gyermekjátékból és a su- ró hőtől eredő tüzek a keletkezési okok sorában is igen- k az elsők között szerepelnek a tűzkárstatisztikában.

És ami ugyancsak szomorú, de egyúttal figyelmeztető köméný is: egyik-másik eset olyan kísértetiesen hasonlít máshoz, hogy szinte csak a helyszín és az áldozat neve tozik.

Mindez csak még inkább alátámasztja azt az egyértelmű etkeztetést, hogy minden egyes gyermektragédia kizárólag szülők, a felnőttek kellő felelősségérzete hiányának tu- donítható. Ha ugyanis a gyermek keze ügyében nem marad a gyufa, vagy a kicsiket nem hagyják felügyelet nélkül a árt lakásban, nincs módjuk arra, hogy az elcsent gyújtó- közzel vagy a kályhával tüzeskedjenek, s az sem fordulhat , hogy a nyílt lángú tüzelőberendezés sugárzó hőjétől meg- illadjon a túl közel levő gyerekágy...

Tudjuk, nem a tűz az egyedüli, amelyik halálos veszedel- t jelent a gyermekre; a közúti és a lakásban is előadód- ó egyéb balesetek is állandóan kísértenek, és olykor súlyos ozatokat szednek, ha a szülők, a felnőttek nem vigyáznak ggé.

Sajátos helyzetünk miatt megelőzési módszereinket sem netjük át egy az egyben másoktól, — pl. a közlekedési parkok ntájára —, mivel a mi mondanivalónk, a mi intelmünk nem a 6 éves korú kicsinyeknek, hanem a szüleiknek szól. Ne- nk a szülőkkel van beszédünk, velük kell perlekednünk, és et kell elmarasztalnunk, ha úgy tapasztaljuk, hogy hiába arunk szót érteni.

Módszereinket ez a sajátos körülmény határozza meg, egyúttal feltételezi is, hogy mindig az adott helyzethez iga- suk őket, s az általános lehetőségekből csak ott és annyit znosítsunk, ahol és amennyi a leginkább célravezető.

Az lenne a legjobb, a legideálisabb, ha személyesen min- családhoz eljuthatnánk, ha minden kisgyermekes szülővel mélyesen beszélhetnénk, ami persze teljességgel lehetetlen. viszont lehetséges, hogy ahová mi nem jutunk el, olyanok vetítsék mondanivalónkat, akiknek erre módjuk, s hozzá ő tekintélyük van.

Például miért ne adhatnának nagyobb segítséget ehhez a pedagógusaink a bölcsődékben, óvodákban és kiváltképp általános iskolákban? Ha valakiknek módjukban áll, hogy nden, gondjukra bízott vagy tanköteles gyerek szüleivel szó tsanak, akkor erre nekik nyílik a legjobb alkalmuk. És ha is tudják, hogy mi nem önálló tűzvédelmi témák kimun- ását, rendszeres előadását várjuk tőlük, csupán annyit, hogy -egy szülői értekezleten, beszélgetés alkalmával, netán csa- látogatáskor néhány szót ejtsenek a gyerekek védelméről is, lván szívesen segítenek.

Mert nem többre gondolunk, mint esetleg arra, hogy fel- ják a szülők figyelmét — különösen azokét, akikről tud- , hogy odahaza is van még egy-két kicsinyük —: ne gyják a kicsiket felügyelet nélkül a bezárt lakásban; a ijtóeszközt ne tartsák a gyerekek által elérhető helyen; a rekágyat ne tegyék a nyílt fűtésű tűzhely közelébe; égő ci- ettával a szájukban még véletlenül se hajoljanak a gye- ágy fölé. És ha mindehhez egy újsághír elrettentő példáját megemlítik, a beszélgetés nem marad hatás nélkül.

Nem hisszük, hogy az értelemhez és az érzelemhez egy- nt szóló, okos beszéd végül is ne járna eredménnyel. A ga módján, szociális helyzetétől vagy műveltségétől függet- ül minden szülő szereti, félti kicsinyét. De jó néhányan csak ik, nem pedig óvják is a bajtól, a veszedelemtől.

Nekünk és segítőinknek tehát erről az oldalról kell közen- nünk; az utóbbi magatartás létfontosságáról kell meggyőz- nk minden felnőttet, minden szülőt. Néha még úgy is, hogy épesszük, megdöbbentsük őket, mert lehet, hogy a szó sokak számára alig jelent valamit, de egy megrázó erejű illusztrált példa nem marad nyom nélkül.

E módszernek persze ellenzői is vannak. Azzal érvelnek, hogy nem szabad sokkolnunk a közvéleményt. Bennünket viszont a tragédiák sokasága és ismétlődése arra int, hogy az emberéletek megóvásának módja nem vitatéma, hanem nagyon is mindennapi és halaszthatatlan cselekvést sürgető ténykérdés. Olyan társadalmi gond, aminek a megoldása nem szűkülhet le egy testületre, hanem valamennyi érdekelt cselekvő részvételét követeli meg, néha még a sokkolás eszközével is.

Járható útnak kínálkozik az is, ha járásonként, városonként, esetleg ezen belül is szűkebb területenként elemezzük nagyon aprólékosan, sokoldalúan az összes, számba jöhető körülményt. Egy-egy ilyen felmérés munkaigényes ugyan, de megéri a fáradságot, mert tapasztalatai annál nagyobb segítséget nyújtanak bizonyos összefüggések felismeréséhez, s nem kizárt, hogy némelyik esetben éppen ez adja kezünkbe a megoldás kulcsát.

Vagy mi lenne, ha egy-egy szülői értekezleten a parancsnokságok képviselői is részt vennének, s ők mondanának el néhány gondolatot a témáról. Netán elképzelhető az is, hogy testületünk egyik-másik tagja, aki „apukaként" ül ugyan a szülői értekezleten saját gyerekével kapcsolatos gondján túl erről is ejtsen néhány szót.

A cél s a mondanivaló értelme is minden esetben ugyanaz. Mindig tudnunk kell azonban — és ebben rejlik a lényeg — kiknek és miként mondjuk, hogy meg is értsék azt, és a felelősség érzésétől áthatva óvják gyermekeiket.

Végül — társadalmi problémáról lévén szó — egyik-másik hetilapunk is az eddiginél sokkal többet tehetne az ügy érdekében, különösen azok, amelyeknek ez a téma a profiljától sem teljesen idegen. Talán az olvasók sem veszik rossz néven, ha alkalmanként egy-két divatmodellel, vagy ételrecepttel adós maradna a megszokott, közkedvelt rovat, s azt, hogy a megtakarított helyen egy gyermektragédia tanulságait hozná, újabbak elkerülése érdekében.

agy itt van a televízió a maga egyedülálló eszközeivel. Nap mint nap millió családnak közvetíti műsorát. Mi lenne, ha néha-néha — esetleg még egy-két reklámfilm rovására is — arra is lehetőséget adna, hogy néhány másodperces képsorral felhívhassuk a szülőket: óvják gyermekeiket a tűztől. Úgy mint teszi ezt az egészségügyi felvilágosítás vagy a háztartási elektromos balesetek megelőzése érdekében, hogy csak ezt a két példát említsük.

Mindössze néhány lehetőséget villantottunk fel a számos közül. Nem receptnek szánjuk őket, inkább gondolatébresztőnek. És ha bármelyikkel csak egyetlen kisgyermek életét megóvhatjuk, máris megérte a fáradságot.

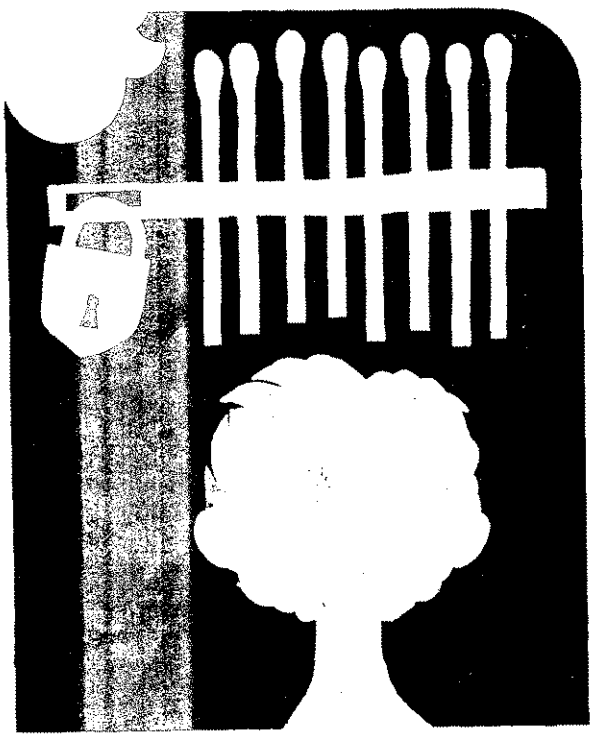

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Műanyagok éghetősége — égési intenzitás

Az alábbi ismertető kétségkívül nem könnyű olvasmány, de témája nálunk is igen időszerű kérdést érint, amikor külföldi publikáció alapján kivonatosan bemutat egy új módszert a műanyagok éghetőségének vizsgálatára. Ez a vizsgálati módszer természetesen más éghető anyagokra is alkalmazható.

Az a lényege, hogy az egyik legfontosabb égési jellemzőt, az égési intenzitást, a tömegégési sebesség alapján határozza meg, s ily módon minden jel szerint a gyakorlat számára is megbízhatóbb adatokat szolgáltat az anyagok főbb éghetőségi tulajdonságairól.

Az új vizsgálati módszer segítségével a kutatók a tűzvédelem gyakorlati szakemberei számára is rendkívül fontos kérdésekre adhatnak megbízhatóbb választ a korábbinál. Így például arra is, hogy a tűzesetek alkalmával az egyes anyagok hogyan hatnak egymásra az égés folyamatában; a kísérleti célú, úgynevezett modelltüzek milyen feltételek között és mely anyagmennyiségekkel közelíthetik meg legjobban a valóságos tűzesetek körülményeit, stb.

Külön is felhívjuk olvasóink figyelmét az égés kialvásának feltételeiről közölt, s természetesen csupán szemléltetést szolgáló táblázatra, miután a megelőző és a mentő tűzvédelem szempontjából egyaránt lényeges kérdés ez, és gyakorta tisztázásra szorul a tűzesetek vizsgálatába bevont szakértők számára.

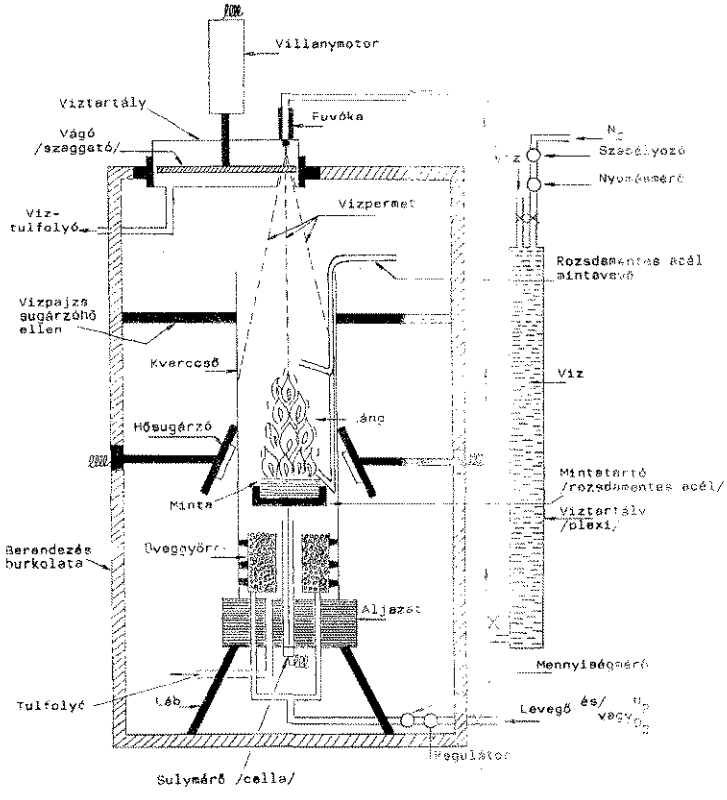

A tudományos-technikai forradalommal együtt hatalmassá fejlődött műanyagipar a szintetikus anyagok millió tonnáit termeli, és ezek az óriási mennyiségű új, a megszokott régiekkel csak részben összehasonlítható anyagok teljesen megváltoztatták, a textil-, az építő- és még nagyon sok más iparág nyersanyagbázisát. Ez az örvendetesen nagy fejlődés azonban nem járt együtt a tűzbiztonság növekedésével, és a kutatók, a tűzvédelem szakemberei eddig nem ismert nehéz problémákkal találták szembe magukat.

A műanyagok égése eltér a régen megszokott hagyományos éghető anyagokétól; más értékek jellemzik a műanyagok fő égésfolyamatának „összetevőit": a gyújtást, a lángterjedést, az égési intenzitást, a füstképzők minőségét, mennyiségét, toxicitását, a tűz elalvását, illetve eloltását.

Szerte a világon az egyik legsürgetőbb, de egyúttal legnehezebb probléma a műanyagok éghetőségének kérdése. Már elöljáróban meg kell jegyezni, hogy az elméleti vizsgálatok és a kritikusnak tekinthető folyamatok jellemző paramétereinek hiányában a műanyagok éghetőségét ma még nem tudjuk meghatározni az égés egész folyamatára. A legfontosabbnak tekinthető egyik égési jellemző, az égési intenzitás meghatározása azonban nagymértékben előbbre viheti a műanyagok „éghetősége" legáltalánosabb értelmezését is. Az égési intenzitásnak „tömegégési sebességük" alapján történő differenciálását *A. Tewarson* és *R. F. Pion* massachusetsi kutatók végezték el eredményesen, mint erről több külföldi publikációból értesülhettünk.

A tömegégési sebesség mérésének az a lényege, hogy az égő műanyag felületén — később majd részletesen látni fogjuk hogyan, egy stacionárius hőegyensúlyt alakítanak ki, és az így létrejött hőegyensúly mellett az elégő anyag mennyiségét folyamatosan mérik, s a tömegégési sebesség ebből már kiszámítható.

A mérést az 1. ábrán vázolt ábrázolt készülékben végzik. A vizsgálati anyagból 60—100 cm² felületű, 3—5 cm vastag négyszög vagy kör alakú mintadarabot alakítanak ki, és ezt egy rozsdamentes mintatartóba helyezik. A mintadarab szélét vagy „kerámia papírral" vagy aluminium fóliával burkolják (folyadékmérés esetén 1 cm magas 10 cm ∅ Pyrex csészét használnak).

Különféle, de különböző egyszerű módon gyújtják meg a mintát, éspedig:

— gyufával,

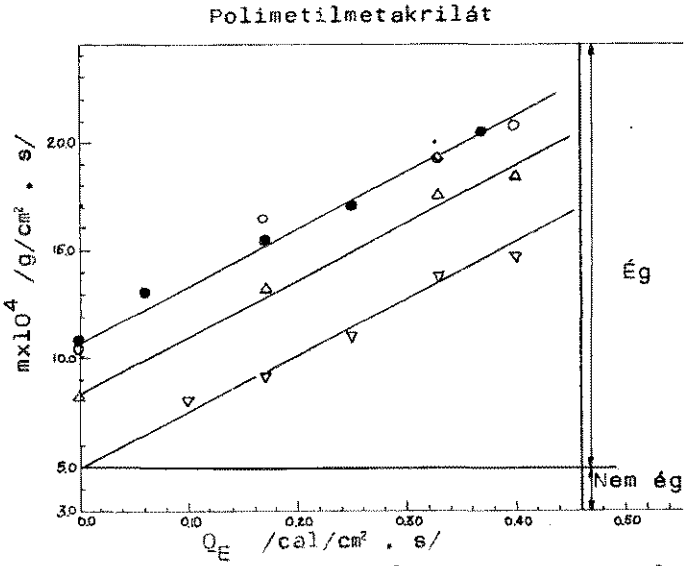

Gázáramlási seb.: 40 l/perc; $n/O_2/$: 0,21 ○ 0,19 △ ; 0,17 ▽ ; 25 l/perc 0,21 ● .

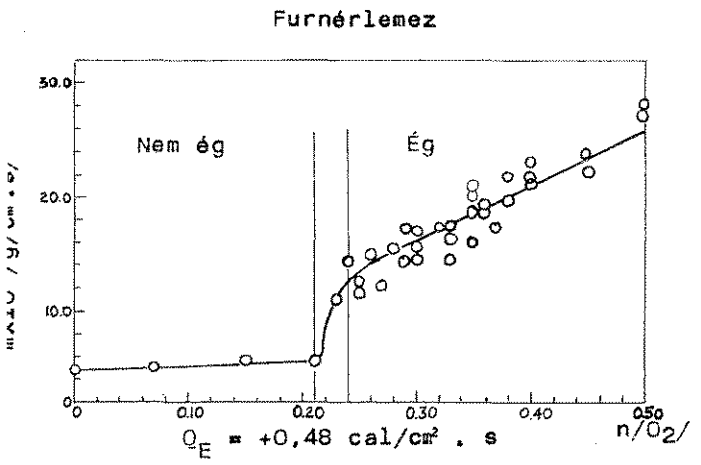

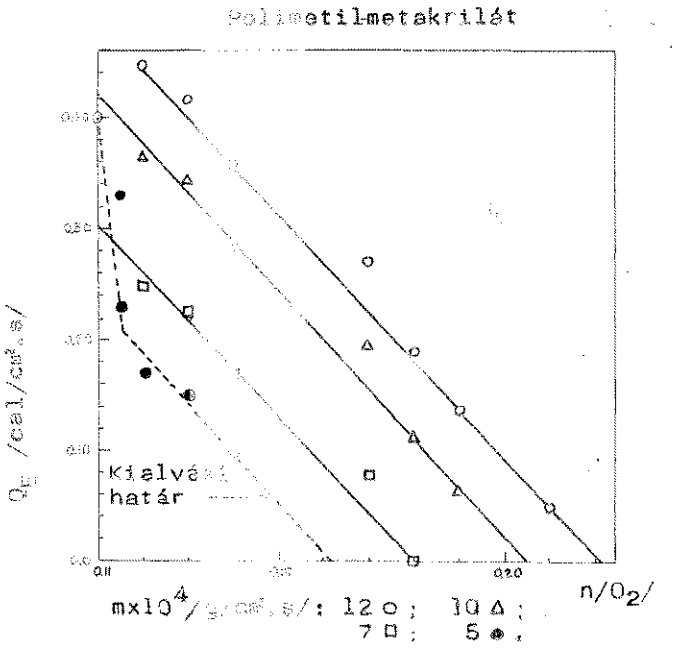

– 10 cm³ előzőleg begyújt-
; heptánnal,
– propán égővel,
– normál pentánnal vagy
'affin olajjal meglocsolt
műanyag forgáccsal.
gyújtási mód nincs ha-
sal az égési sebességre. A
ntát a mintatartóval együtt
61 cm hosszú, 17 cm ∅-jű
arccsőben helyezik el. Égés-
ıláló anyagként levegőt, illet-
levegőnek nitrogénnel vagy
génnel való keverékét hasz-
ják. Az áramlási sebesség
–70 l/p. Ez még észrevehe-
n nem befolyásolja az ál-
ıdósult tömegégési sebessé-
. De általában olyan leve-
áramlási sebességet állíta-
k be, hogy a kvarccső vi-
ınylagos tisztaságát megóv-
ssák a koromlerakódástól.
Mielőtt azonban folytatnánk
nérőberendezés ismertetését,
hány szót kell ejtenünk a
érés elvi lényegéről. Nem
ırul különösebb magyarázat-
hogy az égő műanyag víz-
ntes felületére hő áramlik
lángból ($Q_T$cal/cm²·s), és ezt
hőfluksszust a kísérleti
yag minősége és a kí-
leti körülmények szabják
ég.
A minta felületét ugyanak-
r bizonyos mennyiségű su-
rzó hő is éri ($Q_E$cal/cm²·s).
a sugárzó hő a lángtól és a
érőberendezés felmelegedett
szeiből stb. származik. Az
ő mintafelület azonban —
kísérleti körülmények által
egszabott mértékben — ve-
t is hőt ($Q_L$cal/cm²·s). Ha
anyag 1 g-jának gázzá ala-
ılásához szükséges depoli-
erizációs és pirolizis hőt
cal/g-nak vesszük, illetve
öljük, akkor feltételezhet-
k, hogy a vizsgálati minta
lületén ténylegesen rendel-
ezésre álló hő ($Q_T+Q_E-Q_L$)
bontás következtében az L_G
ányában okozza a minta tö-
egének csökkenését (csakis
en az úton kerül anyag a
ngzónába), és ez már a tö-
egégési sebesség

$$m=(Q_T+Q_E-Q_L):L_G \quad (1)$$

ahol m = tömegégési sebesség, (g/cm² · s).

Az említettek után válik érthetővé, azért helyeztek el a mérőberendezésben két nagy teljesítményű hősugárzót is (egy-egy 24×8 cm-es sugárzótest 6 wolfram izzószálas kvarclámpát tartalmaz), hogy a Q_E sugárzott hőfluksszust változtathassák, és a Q_E érték esetlegességét elkerülhessék. A beépítés előtt természetesen kaloriméterrel kalibrálják a fűtőtesteket. A mérőműszer fontos berendezése még a súlymérő cella; erre modern megoldást alkalmaztak, mérleg helyett elektronikus berendezést építettek be a készülékbe.

Az ismertetők azonban hangsúlyozzák, hogy a szóban forgó elvi megfontolások csak olyan anyag- (műanyag) rendszerekre érvényesek, amelyeknél a pirolízishez vezető átalakulások endoterm jellegűek, vagyis az ún. öngyulladó anyagok égési sebessége nem tárgyalható a leírt gondolatmenet szerint, hiszen ezek égését exoterm jellegű átalakulási folyamatok előzik meg.

Az (1) egyenletre tekintve látható, hogy ha $(m \cdot L_G)$-t Q_T függvényében ábrázolnánk, és a hőveszteség Q_L állandó lenne, egy egyenest kapnánk a Q_E-Q_L tengelymetszettel.

A lángból a felületre irányuló Q_T hőáramot azonban nagyon nehéz közvetlenül mérni, ez csak közvetett módszerrel lehetséges. Szerencsés módon elősegítette a kutatókat az a kísérleti tapasztalat, hogy a vizsgált műanyagoknál — a gyakorlatilag is érdekes, oxigéntartalmú, égést tápláló gázoknál — az $(m \cdot L_G)$ lineáris függvénye az égést tápláló gáz oxigén %-ának, $n(O_2)$-nek, (ahol $n(O_2)$ az oxigén móltörtje). Mivel az (1) egyenletre megállapítottuk, hogy lineáris és a Q_E-Q_L érték egyenlő az egyenes tengelymetszetével, a kísérletek tanúsága szerint $(m \cdot L_G)$ lineáris függvénye $n(O_2)$-nek, de akkor Q_T is lineáris függvénye $n(O_2)$-nek.

$$Q_T=k \cdot n(O_2) \quad (2)$$

ahol a k az egyenes meredekszöge.

Így az első egyenletet a következőképpen is felírhatjuk:

$$m=k/L_G \cdot n(O_2)+Q_E/L_G-Q_L/L_G \quad (3)$$

Elképzelhető egy olyan ideális állapot, amelyben $Q_E=Q_L$. Ekkor

$$m(\text{ideális})=k/L_G \cdot n(O_2) \quad (4)$$

Az m (id) jelenti a lángból származó s a felületnek átadott hőáram és az anyag elgázosításához (depolimerizációjához, piroliziséhez) szükséges hőmennyiség arányát.

Rendkívüli fontosságot kell tulajdonítanunk az m (id) értéknek, tudniillik annak jellemző, azaz adott kémiai összetételű és fizikai állapotú anyag levegőben történő égésére jellemző érték, és a továbbiakban a törekvések elsősorban ezeknek az m (id) értékeknek a meghatározására irányulnak.

Ha az anyag felületét egyéb hőáramok érik pl. a lángsugárzásból, vagy a szomszédos égő anyagból, felhevült falakból, mennyezetből stb., akkor nagyobb lesz a tömegégési sebesség is, mint az m (id)

$$m=m_{id}+(Q_E-Q_L)/L_G \quad (5)$$

A valóságos folyamatban várhatóan

$$Q_E > Q_L \text{ és } m > m_{id}$$

ezért ezeknek a feltételeknek a laboratóriumi kísérletekben is teljesülniük kell.

Az m_{id} meghatározása érdekében a laboratóriumi vizsgálatok során k, L_G és Q_L értékeit kell kimérni, illetve megállapítani. Az 1. ábrán bemutatott égetőberendezésben az $n(O_2)$ és Q_E értékeit változtathatják, és m-t mérik. A különböző $n(O_2)$-n és Q_E-n mért m értékekből a (3) egyenlet

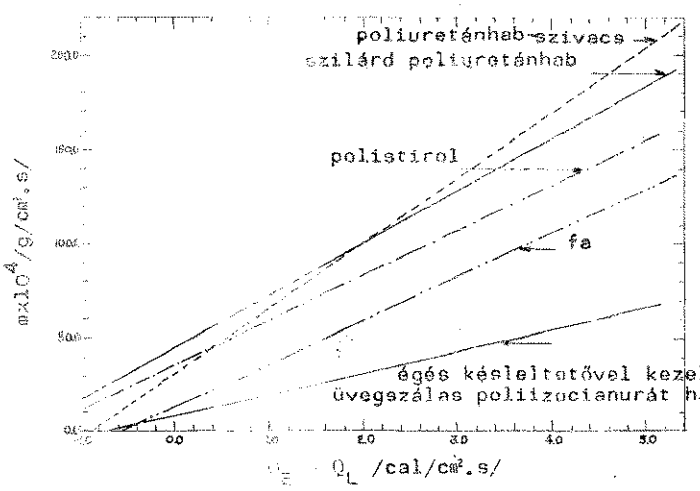

segítségével tudjuk azután k, L_G és Q_L — stancionárius körülményekre vonatkozó — értékeit kiszámítani.

Az $n(O_2)$ változtatása nem okoz különösebb problémát, ugyanis a Q_E hőfluksszust a mérőberendezésben szintén változtathatják, és mint már előbb említettük, ennek értéke a valóságos tüzeknél nagyobb, mint Q_L

Az elgázosítási hő meghatározása

A (3) egyenlet szerint az *m* értékei a Q_E függvényében $n(O_2)$ és Q_L konstans (változatlan) értékei esetén egy $1/L_G$ iránytangensű egyenest határoznak meg. A fentieket a 2. ábra polimetil-metakrilát példája illusztrálja.

Az L_G értékeinek megadásával viszonylag könnyű helyzetben vagyunk, mert ezek mérhetők más független módszerrel, a differencial scanning calorimeterrel, DSC-vel is. (Nincs magyar kifejezés erre a módszerre). Ilyen pl. a Perkin Elmer DSC 1B berendezés.

Az 1. ábra égetőberendezésével és a DSC-vel mért L_G értékek nagyon jó egyezést mutatnak.

Az L_G értékek a kémiai struktúrára, a termikus stabilitásra is jellemzők. Az L_G értékekben bekövetkező változások, amelyek pl. égéscsökkentő, lágyító adalékok hatására jönnek létre, felhasználhatók a szilárd fázisú reakciók vizsgálatára.

Általában az is igaz, hogy

$$L_G(\text{folyadék}) < L_G(\text{hab}) < L_G(\text{szilárd})$$

A (3)-as egyenletből, tovább folytatva az elméleti fejtegetést, az is következik, hogy $n(O_2)$ függvényében m értékei — abban az esetben, ha Q_E és Q_L konstanson tartható — egy olyan egyenest határoznak meg, amelynek a meredeksége (iránytangense): k/L_G

Ezt a 3. ábra egy égéskésleltetővel kezelt furnér (fa) példáján mutatjuk be.

Az eddigiekben kihasználták az égetőberendezés mindkét variációs lehetőségét (változtatták Q_E-t és $n(O_2)$-t és mérték m-et), de még maradt egy lehetőség *k* értékének kiszámítására, abban az esetben, ha egy anyagra nagyszámú mérési adatot állítanak elő. A számítás alapja szintén a (3) egyenlet, éspedig az, hogy ha a konstans *m* és Q_L értékekhez tartozó Q_E értékeket az $n(O_2)$ függvényében ábrázolják, olyan egyeneseket kapnak, amelyeknek az iránytangense: k. Az összefüggéseket grafikusan ábrázolja a 4. ábra, a polimetil-metakrilát példáján.

A *k* értékek segítségével a (2)-es egyenlettel kiszámíthatjuk a vizsgálati anyag normál levegőn ($n(O_2) = 0{,}21$) történő égéséhez tartozó Q_E értékeket.

Mindmostanáig a Q_L (elvesztett hőfluksszus) értékeiről semmit sem mondtunk, csak arra törekedtünk, hogy ezek a mérés során változatlanok maradjanak.

A (3) egyenlet azonban módot ad, arra, hogy ha ismerjük ha m, k, Q_E és L_G értékeit, akkor a normál levegőn való égésre vonatkozó Q_L értékeket kiszámíthassuk.

A szokásos levegőösszetétel mellett történő önfenntartó égésnek elengedhetetlen feltétele, hogy a $Q_T > Q_L$

Ez azt jelenti, hogy ezek az éghető anyagok normál levegőösszetétel mellett csak úgy képesek fenntartani az égést, ha külső hőforrás biztosítja azt a hőmennyiséget, amely a Q_T és Q_L közötti különbséget kiegyenlítheti.

Azoknak a műanyagoknak, vagy akár folyadékoknak, amelyeknek szerkezetében benzolgyűrű is van (benzol, sztirol, polisztirol stb.), magas a Q_T értékük, lángjuknak a sugárzási flukszusa is az. Azoknál az anyagoknál, amelyek oxigénatomot is tartalmaznak (metil- és etilalkohol, metilmetakrilát, polimetilmetakrilát, poli-oximetilén stb.), a láng sugárzási értékei alacsonyabbak. Még kisebbek a telítetlen alifás szénhidrogén alapú műanyagok (polietilén, polipropilén, stb.) Q_T-értékei.

Más jellegű összefüggéseket is találhatunk. A polimetilmetakrilát — amely majd teljes egészében monomérre gázosodik el — Q_T értéke majdnem megegyezik monomérjének Q_T értékével.

A polisztirol Q_T értéke 16%-kal alacsonyabb, mint monomérjének értéke, de tudjuk, hogy elgázosodásánál csak kb. 40%-ban bomlik monomérjére.

A polietilén és polipropilén, amelyek csak elhanyagolható mértékben bomlanak monomérré, 26—39%-kal alacsonyabb Q_T értékűek, mint egy telített alifás folyékony szénhidrogén (pl. heptán).

A Q_T értékekben bekövetkező változások az adalékanyagoknak — égéskésleltetők, lányítók, kopolimérek — a műanyagokhoz való keverésére vezethetők vissza és felhasználhatók ezek a változások az anyagkomponensek egymás közötti gázfázisú reakcióinak a tanulmányozására.

A tömegégési sebesség (m) számítása

A Q_T és Q_L valamint a (4)-es egyenlet segítségével ki lehet számítani az m_{id} normál levegőre vonatkozó értékeit. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy nagy tüzek esetén a falazatról stb.-ről visszasugárzott hő következtében a reális m nagyobb lesz, mint m_{id}. Ezek a reális *m*-ek az m_{id} és az L_G ismert értékeinek a felhasználásával a magasabb $Q_E - Q_L$ értékek esetén is kiszámíthatók az (5) egyenletből. Ilyen összefüggéseket láthatunk az 5. ábrán műanyagokra.

Az 5. ábra adatai azt mutatják, hogy amint a $Q_E - Q_L$ különbség, vagyis a tűz méretei növekednek, az anyagok éghetőségi, gyúlékonysági osztályozása változik az egyenesek különböző iránytangense következtében. Valószínűleg ez az egyik oka annak, hogy jelenleg a műanyagok égési intenzitását „a teljes tűzskálára nem lehet megfelelően definiálni a hagyományos égési vizsgálatokkal, mert ezekben a $Q_E - Q_L$ értékei nem ismertek.

Az n/O_2 csökkentése a láng megszűnésének kapcsolata

A láng kialvási határát (3) egyenletből fejezhetjük

$$n(O_2)ext = (m_{ext} \cdot L_G + Q_L - Q_E)$$

ahol ext a láng kialvási h
tárértékét jelenti.

Az $(nO_2)ext$ értékek a t
gyalt kísérletek adatai
nyerhetők, amelyeket táb
zatba foglaltak össze és e
bevetették a megfelelő o
génindex-értékekkel. Ann
ellenére, hogy a két vizsgá
természetesen nem ugyanaz
ról a mintákról történt,
megfelelő értékek jól egyezn
egymással.

Az égési intenzitásnak
cikkben leírt körülmény
között történt definiál
mindenképpen előrehalad
jelent, akár az ASTM-szab
nyokkal szemben is. Ha eln
lyedünk az anyagban, öss
függésbe tudjuk hozni a g
korlat ismert módszereivel,
ki tudjuk terjeszteni az
tási intenzitás ugyanabban
kemencében történő meg
tározására, akkor a tűzo
gyakorlatban tapasztalt elle
mondások száma remélhe
leg mind kevesebb lesz. **Sz.**

AZ ÉGHETŐ ANYAG KIALVÁSÁNAK O_2 MÓLTÖRTJE

	Kemencés módszerrel	Oxigénindex-méréssel
benzol	0,125	0,156
szilárd poliuretán hab	0,178	0,194
etilalkohol	0,135	0,126
polistirol	0,195	0,192
szilárd polistirol hab	0,198	0,215
polimetilmetakrilát	0,160	0,174
polioximetilén	0,104	0,157
polietilén	0,164	0,174
polipropilén	0,159	0,174
fa (Douglas-fenyő)	0,289	0,223

Az Össz-szövetségi Tűzvédelmi Tudományos Kutatóinté
leningrádi állomásának szakértői kidolgoztak, elkészítettek
kipróbáltak négy olyan ventillátoros típusú habgenerátor
amelyekkel mintegy 1000-szeres habkiadósság elérése vá
lehetővé.

A GVPV—250-est egytengelyes utánfutóra állították, és
AT—3-as műszaki mentőszer vontatja ki a kárhelyre.

A GVPV—400-ast ZIL—130-as alvázú gépezetes tolólétra
építményén helyezték el, és leszorító csavarjainak segítsége
onnan leemelhető. A létraalépítmény forgató berendezése 2
fokos határon belül teszi lehetővé a generátorral való mar
verezést.

Mindkét generátor 5 méter hosszú habtömlőkkel van ellát
E generátorokat, akárcsak a percenként 100 és 160 m^3 hab e
állítására alkalmas másik kettőt, nagy térfogatú, zárt helyi
gekben keletkezett tüzek oltására vetik be.

A szükséges generátorok számát (n) a következő képlet s
rint határozzák meg: $n = \frac{kV}{Q \cdot t}$,

ahol V = a helyiség térfogata, m^3-ben,
Q = a generátor teljesítménye m^3/p-ben,
t = az oltás ideje percben.

A hab szétesési együtthatóját (k-t) 5-nek számítják.

g proletárjai, egyesüljetek!

NÓGRÁD

AZ MSZMP NÓGRÁD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

. Ganz-MÁVAG mátranováki gyáregy-
ében csehszlovák megrendelésre meg-
dték az elzárókapuk gyártását a prágai
tró számára.
Minden földalatti villamosvasút műkö-
ménél fel kell készülni esetleges vízbetö-
ekre, gázömlésre, tűzesetekre vagy
éb váratlan üzemzavarokra, amelyek lo-
izálásához, elhárításához szükség van az
gútrendszer egyes szakaszainak biz-
ságos lezárására. E célt szolgálja a
tranovákon készülő berendezés, amely-
öt elektromos hajtóműve gombnyo-
sra az alagútnyílást minden irányba
metikusan elzárja.
. Ganz-MÁVAG mátranováki gyáregy-
e, amely eddig is közreműködött a prá-
metró építésében, elsősorban acél tar-
zerkezetek szállításával, márciusban in-
a útnak az első három berendezést.
ket 1979-ig további hetvenhárom elzá-
apu követi.

proletárjai, egyesüljetek!

MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

. megyei párt-vb a közelmúltban ér-
elte a tűzvédelem helyzetét és a tűz-
ság munkáját. Ezzel kapcsolatban írja
Veszprém megyei Napló:
A tűzoltóság az utóbbi esztendőkben a
gyeszékhelyen és a megye más körze-
ben is sokat fejlődött. Létszámhiány
cs, tűzoltóink fegyelmezettek, és szak-
ozettségük magas színvonalú. A szolgá-
zavartalan ellátására az anyagi felté-
ek biztosítottak. Rendelkezésre állnak a
ető legkorszerűbb járművek, oltószerek
egyéb eszközök. A felkészültség magas
ntjének bizonyítéka, hogy a tűzesetek
mának növekedése nem jelenti az
vagi kár ugyanolyan mértékű növeke-
ét is. A tavalyi 80 százalékos tűzeset-
vekedés például a gyors és szakszerű
ézkedés eredményeként „csak" 25 szá-
ékos kárnövekedéssel járt.
A végrehajtó bizottság elé terjesztett
entés és a végrehajtó bizottság tagjai
elismeréssel szóltak az önkéntes tűzol-
tevékenységéről. Ezt meg a nekik
ló köszönetet tartalmazza a határozat
Részük van abban, hogy a szaporodó
zek nagyobb kárt nem okoztak. Különö-
a sümegi, tapolcai, devecseri, takácsi,
ci, varsányi, balatonfőkajári egyesület
pott sok-sok elismerést. A vállalatiak
zül a Bakony Művek, a Nitrokémiai
rtelepek, a Peremartoni Vegyipari Vál-
at és a Pápai Textilgyár tűzoltói a leg-
ban felkészültek, de egyetlen egység
cs a megyében, amelynek tagjai ne ér-
melnének elismerést áldozatos és sok-
r nagy bátorságot igénylő munkájú-
rt."

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KENDERIPAR

AZ MSZMP KENDERFONÓ ÉS SZÖVŐIPARI VÁLLALAT BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat lapja „Fonónők és tűzoltók" című írásában olvastuk a következőket:

„Simon Lászlóval, a Szegedi Kenderfonógyár rendészeti és tűzvédelmi vezetőjével beszélgettünk. Elmondta, hogy gyáregységük területén három tűzoltócsapat működik. Egy férfi és egy-egy női 800-as, illetve 400-as kismotorfecskendő-raj. Feladataik szorosan kapcsolódnak a vállalat életéhez. A tűzvédelmi tevékenységnek több összetevője van. Legfontosabb a megelőzés, a mentés és a vizsgálat. Nem közömbös számunkra, hogy a különböző szintű versenyeken hogyan állják meg a helyüket versenyzőik. Jelenlegi csapatuk három évvel ezelőtt alakult. Látva az eredményeket, mind többen érdeklődtek a tűzoltók tevékenysége iránt. Először csak nézőként voltak jelen, később személyes beszélgetések folytán beléptek a csapatba.

Simon László elmondta, hogy a csapat tagjai mindannyian fonónők. *Kmetyó Gyuláné* tavaly részt vett az országos bajnokságon. *Juhász Valéria* a „legrégibb" tűzoltók egyike. *Sejmes Mária, Krucsó Rózsa, Kispéter Erzsébet, Cserni Rózsa* és a csapat legfiatalabb tagja, *Asztalos Anna* ügyesek, jól felkészült versenyzők. Természetesen ez a névrokon *Simon Jánosnak,* a parancsnoknak is érdeme, hiszen rendszeresen részt vesz a tűzoltó-parancsnokság továbbképzésein, és az itt megszerzett elméleti és gyakorlati tudást közvetlenül adja át a csapat tagjainak."

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

FÓKUSZ

A MAGYAR OPTIKAI MŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

A Kalibergyár és a Rajk László általános iskola szocialista együttműködési szerződést kötött. A kapcsolatot a kerületi tűzoltó-parancsnokság kezdeményezte. A Kalibergyárban ugyanis évtizedek óta működik egy kiváló vállalati tűzoltócsapat, az iskolában pedig most alakították meg az úttörőtűzoltó-szakkört.

Nem véletlenül esett a kerületi tűzoltóparancsnokság választása a Kalibergyár csapatára. Fennállása óta mindig dicséretes szorgalommal dolgozott, a IV—XIII. kerületi versenyben emberemlékezet óta az elsők között végzett.

A tervek szerint az iskola tanulóival három évig foglalkoznak. Havonként egy elméleti és egy gyakorlati foglalkozást tartanak.

NÉPÚJSÁG

AZ MSZMP TOLNA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A lap „Olvastam" című rovatában jelent meg az alábbi jegyzet, amelyet teljes terjedelmében közlünk:

„Sajnos, a legjobb akarattal se tudnám kapásból megmondani, hogy hány kiló kolbász, sonka, oldalas, netán szalonna érhet 10 ezer forintot. Százezer forint értékű disznóölési termék pedig végképp túlhaladja a képzelőtehetségemet, pedig [illegible] ines [illegible] ugyan fajtája, mely ne tartozna kedvenc táplálékaim közé.

Mindez arról jut eszembe, hogy Hidason a füstölőben — ahogy a Népújság hírei között olvastam — az előbbi érték végképp füstbe ment, utóbbit azonban sikerült megmenteni. A tüzet a szekszárdi tűzoltóság oltotta el, éjnek évadján. A rendőrök azért vannak, hogy a rendre vigyázzanak, a tűzoltók, hogy a tűzveszedelmet elhárítsák. Azért senki nem érdemel dicséretet, ha elvégzi azt a munkát, amiért fizetik. Ha az átlagosnál jobban végzi el, akkor már igen. A megyei tűzoltókkal ez a helyzet. Az a »vörös kakas«, mely a múltban a legrettegettebb elemi csapás jelképe volt, ma általában csak a baromfiudvarokon látható. Tisztelet érte a tűzoltóknak, akár kolbászt, akár szérűt, netán utcasorokat mentenek meg a lángoktól."

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Az MSZMP Vas megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

A sárvári városi és járási tűzoltó-parancsnokság értékelte a községi önkéntes tűzoltók munkáját. Megállapították, hogy a bői községi tanács eredményesen segítette az önkéntes tűzoltókat, mivel az elmúlt három évben évente egy-egy tűzoltószertárat épített, illetve újított fel. Ezenkívül Zsuk tűzoltó-gépkocsit is szándékoznak vásárolni, amelyhez a tűzoltó-parancsnokság — egyben az eddigi erőfeszítések jutalmazásaként — 30 ezer forint támogatást nyújt.

A gyors tűzoltásra való gyakorlati felkészülésben a hosszúperesztegiek bizonyultak a legjobbnak, és a helyi tűzoltóegyesület jutalmul 4500 forint plusz támogatást kapott.

A fiatalokkal való foglalkozásban és az utánpótlás nevelésében a csényeieké lett az elsőség. Ugyanis működési területükön két ifjúsági és egy úttörőraj felkészítésével foglalkoztak, és ezért 3000 forint többlettámogatásban részesültek.

Az tűzoltó-parancsnokság a sárvári és répcelaki úttörők részére — 18—18 ezer forintos előirányzattal — akadálypályát épít.

Összeállította:
Hegedűs Ferenc

Hogy végül is 185 ezer forint kár érte a KONSUMEX Külkereskedelmi Vállalat Alpári Gyula utcai pincreraktárában tárolt anyagokat, az a tűzoltóegységek gyors és szakszerű beavatkozása mellett nem utolsósorban annak köszönhető, hogy a raktár feletti üzletben dolgozók a szükséges tűzvédelmi ismeretek közül egyről valóban nem feledkeztek meg, nevezetesen: észlelése után a lehető leghamarább jelezték a tüzet a 05-ös telefonszámon.

Minden egyéb vonatkozásban joggal minősülhet hajmeresztőnek mindazoknak a tájékozatlansága vagy inkább nemtörődömsége, akik ezt az igen veszedelmes tüzet egy kis körültekintéssel megelőzhették volna.

Nem volt biztonságos a zárszerkezet

Ám e szóban forgó tűzeset egyúttal arra is figyelmeztet, hogy nem éppen valami megnyugtató, ha felelőtlen villanyszerelők kellő ellenőrzés híján kontármunkát végezhetnek egy ilyen veszélyes létesítményben, mert erre itt csak a villamos berendezések felülvizsgálatakor derült fény, és a szabálytalanságok megszüntetése kapacitáshiány miatt hosszú hónapokig is eltarthat.

A rendőrhatóság nem sokkal a január 5-i tűzeset előtt egy társadalmitulajdonvédelmi ellenőrzés során szignalizációs intézkedésben szólította fel a vállalatot, hogy sürgősen hozassa rendbe a pinceraktár Alpári Gyula utcára nyíló áruátadó csúszdájának zárószerkezetét, mert az nem biztonságos.

Az a bizonyos zárófedél a járdaszint magasságában levő 50X100 cm-es áruledobó csúszda nyílását nem védelmezte kellően. A fémlemez borítású csúszda fából készült, 1 m széles és kb. 5 m hosszú volt.

Alsó végének közvetlen közelében található az irattár fából létesített fala, meg a szállítólift gépháza. A csúszda végében, valamint közvetlenül alatta igen sok íves selyempapír volt. A csúszda végétől balra elektromos kapcsolószekrények és biztosítótáblák vannak, ezeket éghető anyagú szekrényben helyezték el.

A kapcsolószekrény alatt leltározáshoz előkészített, nagy mennyiségű iratot találtak, valamint itt állt egy kézitargonca is, ezen tömör állapotban jelentős tömegű selyempapírt tároltak. A raktárnak ezen a részén csomagolt állapotban igen nagy mennyiségű rágógumi is volt felhalmozva.

Miután a központból

A vállalat — mint hallottuk — nehezen talált kivitelezőt a munkára. Végül is egy idős kisiparos vállalta a javítást, és két alkalmazottját az említett napon kiküldte a helyszínre.

Az üzlet vezetőjét nem nyugtalanította különösebben, amikor 8.30-kor a lakatossegéd és társa a hegesztőkészülékkel megjelent a boltban. Miután elmondása szerint a központból jött gondnok jelenlétében láttak munkához, a boltvezető munkatársaival együtt folytatta a leltározást.

A lakatossegéd ívhegesztőt használt. A készülék dugaszolóját a földszinten levő második iroda dugaszolóaljazatához csatlakoztatta.

Meghallgatásakor határozottan állította, hogy előzőleg átvizsgálta a helyszínt, hogy nincs-e éghető anyag a hegesztés környezetében. De habár vizsgázott hegesztő, mégis anélkül kezdte meg a munkát, hogy birtokában lett volna az alkalmi tűzveszélyes munkavégzéshez szükséges engedélynek.

Beöntött egy vödör vizet

A hegesztő az aknában állt, az utcáról munkatársa adogatta le neki a szükséges szerszámokat. Kb. 10.30-kor arra lett figyelmes, hogy füst gomolyog a raktárból. Kimászott az aknából, beszaladt a boltba, azt kiáltotta, hogy tűz van a raktárban, majd egy vödör vízzel visszaszaladt, és tartalmát az aknanyíláson át leöntötte.

Az üzletvezető helyettese kollégáinak kiáltozására figyelt fel a tűzre. Velük együtt igyekezett összeszedni néhány tűzoltókészüléket, de a boltban tartózkodó ellenőr utasítására visszament az irodájába, és értesítette a tűzoltóságot. A telefonálás után észrevette, hogy a bal oldali falsík mentén levő elektromos kapcsolótáblából erős füst szivárog, s közben a biztonsági berendezés is megszólalt. A szekrényben levő áramtalanítóval feszültségmentesített, de ismét bekapcsolta az áramot, mert valaki szólt, hogy a pincében még tartózkodnak, és a sötétben nem tudnának kimenekülni.

Elmondása szerint ekkor már a bolt irodáiban is olyan erős füst gomolygott, hogy kollégáival együtt ki kellett menniük az utcára.

A dolgozók eközben 5 db 6 g-os poroltóval kísérelték meg a tűz megfékezését, de ez nem járt eredménnyel, mert a sűrű füst miatt kénytelenek voltak távozni a pincéből.

A generátorszer is segített

A 10.37-kor kapott tűzjelzésre elsőként az V—VI—VII. kerületi tűzoltóegység érkezett a helyszínre. Ekkor a csúszda környezetében mintegy 30 m² alapterületen égtek az áruk meg különféle iratok. A tűz a pincében tárolt összes éghető árukészletet veszélyeztette, ezek közül igen nagy mennyiségű szeszes italt és cigarettát.

A beavatkozást *Takács Géza* tű. szds., az V—VI—VII. szolgálatparancsnoka irányította. Az egység légzőkészülékben 1 E sugár védelme alatt hatolt be a pincébe felderítésre, majd az áruledobó nyílá át még egy E sugárral avatkoztak be, sikerült is megakadályozniuk a tűz át jedését.

A sűrű füst miatt a tűzoltásvezető nerátorszert rendelt a helyszínre. En segítségével eltávolították a füstöt. A nerátor fényszórója nagymértékben m könnyítette a tájékozódást, és ennek is szönhető, hogy a tűz teljes oltását 13.3 befejezhették.

Az elektromos áramot kizárhatták,

A szóba jöhető keletkezési okok k az elektromos áramot kizárhatták ug de igen tanulságos a vizsgálatba be szakértő azon megállapítása, hogy az i tár bejárata közelében levő műanyag osztódobozban összesodródott vezeté talált, s a rossz érintkezés hatására akár tüzet is okozható felmelegedés is rejöhetett volna. A tűzgóc felett pedig olyan fénycsőarmatúra volt, amelyne fázisjavító kondenzátora az a bizo C 705-ös típusú.

Mint ismeretes, ez utóbbi sok-sok esetet előidézett már. Hogy egy ilyen szélyes helyen is felszerelték, az ter szetesen nem minősülhet szabálytalan de célszerűnek sem éppen. Ezúttal eg ként nem voltak árulkodó olajnyomo fénycsőarmatúrán.

A nyílt láng használatát a lakatoss tagadása ellenére természetesen egyé műen bizonyíthatta az V—VI—VII. k leti tűzoltó-parancsnokság. A hegesztés lyén megolvadt fém (a tűzeset előtt é a csapóajtó pántját hegesztette) 1500 °C hőmérséklete, valamint a még sötét zásban levő szétpattanó fémrészecskék °C körüli hője mindenképpen eleg volt a papírok meggyújtására.

Epilógus

A tűzeset bekövetkezéséért felelős mélyek ellen szabálysértési eljárás in a parancsnokság szignalizációs értesít re pedig a vállalat vezérigazgatója tö ket fegyelmileg vont felelősségre.

Az elektromos szerelés szabálytala gainak megszüntetése viszont még magára, mert 1976-ban nem találtak telezőt. Különben a tavaly októbe tartott felülvizsgálat során a Budai szer V. lényegében ugyanazokat a bálytalanságokat tárta fel, mint a szak

A parancsnokság részletes tájékozt kíván adni a tűzeset tanulságairól a kereskedelmi vállalatok tűzvédelmi fe seinek soron következő értekezletén. (mint harminc ilyen vállalat működ három kerületben.)

A történtekhez még csak annyit, ezúttal sem a szükséges rendelkezések nya okozta a súlyos kárt, mert hát a veszélyes munkákra vonatkozó előírás éppenséggel nem csupán a tűzeset értesült az üzlet vezetője, de a heg is tudta, hogy ehhez a munkához min kor engedély szükséges.

„Csak a kötelességemet teljesítettem!"

A füst már a cserepeken át is ömlött. épület előtt néhány tétovázó ember ›portosult. Látták, hogy az épületben lami baj lehet, de cselekedni senkinek n jutott eszébe. Akkor ment arra *Nagy ván* honvéd, *Ignéczi Imre* alezredes gyatádi egységének eltávozáson levő ka- nája.

— Segítsenek... Húzzák fel, tartsák ad- ; a redőnyt, amíg betöröm az abla- t...!

A fiatal katona — noha nem tudta, gy a lakásban kik vannak — azonnal ra gondolt: gyorsan, határozottan kell elekedni.

Csörrent az üveg, s a katona néhány pil- nat múlva már a sűrű füsttől elárasz- t lakásban kutatott. Három apróság: a 7 es *Kiss Laci*, az ugyancsak 7 esztendős ›ltai-*Timea* és a 3 esztendős *Koltai At-* a az ablakon át menekült meg, Nagy ván segítségével.

A múlt hónapban, január 8-án Kadar- ton történt az eset. *Koltai József* Ár- d u. 57. szám alatti lakásában felrob- nt az olajkályha, s ennek következtében z keletkezett. A szülők távol voltak.

A megyei tanácson tegnap délelőtt ren- zett ünnepségen — ahol részt vett *Tóth ván* alezredes, a tűzoltóság megyei pa- ncsnokhelyettese — *dr. Kassai János*, a grehajtó bizottság titkára köszöntötte a tor fiatalt.

— Köszönöm szüleinek, parancsnokai- k, hogy ilyen bátor, határozott, saját etét is kockáztató fiatalt neveltek, aki rom gyermek életét mentette meg — ondotta, amikor átnyújtotta az Életmen- sért Emlékérmet Nagy István honvéd- k. A katonát az ünnepségre elkísérte az ység KISZ-bizottságának titkára, *Laczi roly* főhadnagy is.

— Büszkék vagyunk fiatal katonánkra. most lezárult kiképzési időszak alapján érdemelte az élenjáró katona kitünte- st. Tavaly ősszel kérte egységénél a ISZ-be való felvételét. Az eltávozása att tanúsított bátor magatartásával, há- m gyermek életének megmentésével s a képzésben elért eredményével kiérdemel- , hogy tagja lehessen az ifjúsági szövet- gnek.

Nagy István bevonulása előtt a Bárd- lvarnoki Állami Gazdaságban dolgozott aktorosként. Leszerelése után is e mun- ját kívánja folytatni.

— Nem félt bemenni a füsttől elárasz- tt lakásba?

— Nem, arra gondoltam, esetleg embe- k vannak ott, akik segítségre szorulnak. em cselekedtem különösebbet, csak a telességemet teljesítettem, amit bárki ás is megtett volna!

Többet tett ennél! A szülők és azok a darkútiak, akik látták a fiatal katona rors, határozott fellépését, végtelen el- meréssel így vélekedtek: „Ilyenek a mi atonáink...!"

Sz. L.

(Megjelent a Dunántúli Naplóban)

ELKÉSZÜLT A MÚLT ÉV TŰZKÁRSTATISZTIKAI összesítője. Számok, adatok rengetegéből kibontakozott az országos kép. Ismerjük a tüzek számát és kárértékét népgazdasági ág és tulajdonforma szerint, megoszlását népgazdasági ágazatonként. Van általános összehasonlító táblázatunk, és ugyanez részletezve tűzkeletkezési okok szerint, hogy csak erre a néhányra utaljunk, mert van ezenkívül még sok más egyéb fajta is, más-más oldalról bontva ugyanazt a témát.

Országosan 7193 tűz pusztított az elmúlt évben, és 181 millión felüli tényleges kár keletkezett. (Az előző évihez képest az összes tűzesetek száma 2820-szal, a káreseteké 1099-cel, a tűzkár pedig majdnem 39 millóval emelkedett.) Bárhogyan vesszük is, súlyos veszteség, mert itt nem beszélhetünk megtérülésről, előkerülésről. Amit a tűz elemészt, az egyszer s mindenkorra elveszett a társadalom számára, s ha pótolni akarjuk, a legjobb esetben is máshonnan kell elvenni az erre fordítandó költséget. És persze nem annyit, amennyit tűzkárként rögzítünk, mert ez csak a tűz által közvetlenül megsemmisült értéket foglalja magába. A termeléskiesés, a helyreállítás, tehát a járulékos veszteségek ebben nem szerepelnek, s azok a további súlyos anyagi következmények sem, amelyek a kooperációban jelentkeznek nem kis tehertételként.

A legsúlyosabb veszteség mezőgazdaságunkat érte: 2577 esetnél 82 millió vált a tűz martalékává. Ebből a szövetkezeti tulajdonra kb. 50 (1233 eset), az állami szektorra több mint 28 millió jut. Ezen belül csak az erdőgazdálkodás kára 37 millión felüli — a tavaszi és nyári időszak következményeként.

Az iparban keletkezett, 52 milliót meghaladó 708 eset szinte teljes egészében az állami tulajdont sújtotta, a könnyűipar kiugró (több mint 43 milliós) részarányával (134 eset).

Lakóházi vonatkozásban aránylag kedvező volt a helyzet. 2518 esetszám 17,5 milliónyi kárral járt, zömmel (2013 eset) a személyi tulajdonban levő lakóépületeket érintően.

Az ún. egyéb népgazdasági ágban (13 900 esetnél) 25,5 millió körüli volt a veszteségünk.

SOKATMONDÓ ADATOK, TÉNYEK MÉG ANÉLKÜL IS, hogy mélyebben belemennénk elemzésükbe. Az egyik-másik ágazatnál — az esetszám és a kárérték összehasonlításából kapott kép alapján — egyértelműen kiderül, hogy egy-egy tűznél a különösen nagy kár az értékek koncentráltságából adódik, annak velejárója. Más összefüggésekben viszont az előfordulások gyakorisága és a keletkezési okok összevetése olyan tendenciákra hívja fel a figyelmet, amelyeknek mindenképpen gátat kell vetnünk, vagy olyan módon ellensúlyozni őket, hogy kedvezőtlen hatásuk a lehető legkisebbre korlátozódjon. Mert az a körülmény, hogy a tiltott helyen dohányzás 1266 előfordulással és 18 milliót meghaladó kárral a lista élén áll; vagy hogy a sorban az elektromosság következik 942 esettel és 19 millión felüli pusztítással — több mint elgondolkoztató. Ha meg a szabadban való tüzelés 614 esetét és az általa okozott 23,5 milliós (zömmel erdő) kárt veszszük, nemcsak a sürgősség oldaláról találunk tennivalót, hanem bizonyos intézkedések következetességében és szigorának növelésében is.

Nem célunk, meg nem is a mi feladatunk a statisztika boncolgatása. Az viszont igen, hogy gondolatébresztőként kiemeljünk néhány főbb, jellemzőbb adatot abból a hatalmas anyagból, amelynek a részletes elemzése, feldolgozása a szakterület vezetőire, munkásaira vár. Ki-ki tovább bontja, vallatja majd a maga megyéjére, járásaira, városaira vonatkozó adatokat, hogy mondanivalójukat a tűzvédelmi helyzet további javításában hasznosíthassa.

A statisztika számadatai beszédesek ugyan, de csak annyit mondanak, amennyit megértünk belőlük. A számok őszinték, a valóságot jelzik; nem egy mögött tragédiák, rendkívül súlyos esetek húzódnak meg. Az elemzés eredménye annál hitelesebb lesz, minél mélyebbre jutunk a jelenségek, összefüggések feltárásában.

CSAK AZOK IDEGENKEDNEK ETTŐL A NÉLKÜLÖZHETETLEN jelzésrendszertől, akik nem értenek a számok nyelvén. Aki pedig ennek a roppant fontos eszköznek a hasznosítását feleslegesnek tartja, olyan információs bázistól fosztja meg magát, ami nélkül tudatos tevésről ma már nem beszélhetünk.

Mellesleg az sem célravezető, ha a számokkal nem azért viszonyítunk, hogy jelenségek okaira magyarázatot kapjunk, hanem hogy „bizonyítsunk". Az „attól függ, hogy mihez viszonyítjuk" szemléletnek soha nem volt értelme, még kevésbé értéke. A sokról bebizonyítani, hogy valójában kevés, sőt szóra is alig érdemes, vagy a rosszról azt bizonyítani a számokkal, hogy tulajdonképpen jó, nem egyéb a lényeget elleplezni igyekvő bűvészkedésnél, amire semmi szükség nincsen.

A statisztika adatait, az ezek mögött meghúzódó jelenségeket, tendenciákat nem magyarázgatni kell. A csűrés-csavarással nem sokra megyünk, mert attól a sok továbbra is sok marad, a rossz meg változatlanul rossz. Ellenben ha alapelvnek azt tekintjük, hogy a kevés is sok, ha veszteségről van szó, s munkánkat ehhez az elvhez igazítjuk, csak akkor számíthatunk igazán eredményre. Aki ilyen szellemben jelöli ki például a megelőzés javítását, az értelmes feladatra vállalkozik, mert a realitásokkal s nem egyébbel számol.

— b —

Eltérő volt a keletkezési oka annak a négy tűzesetnek, amelyet a következőkben ismertetünk, de minden másban azonosnak tekinthetők azok a körülmények, amelyek miatt halált, súlyos sérülést, továbbá jelentős anyagi kárt idéztek elő.

Az év első napján Debrecenben a MÁV területéhez tartozó Ispotály térre riasztották a tűzoltókat. A Kelet-magyarországi Közmű- és Mélyépítő Vállalat (Nyíregyháza) 20×8 m-es palafedelű faépülete gyulladt ki, s mikor a debreceni tűzoltók a kárhelyre értek, már mintegy 12×8 m-es részen égtek az irodák és berendezéseik, s természetesen a falak is.

A tüzet a bekapcsolva felejtett kávéfőző okozta, a kár 108 ezer forint.

Január negyedikén Balatonlellén a Gárdonyi Géza utcában robbanás reszkettette meg a környéket.

A 14. sz. ház lakója, egy fiatalasszony előzőleg leszerelte a konyhai gáztűzhely 11 kg-os pébé-palackját, majd letette a fürdőszoba nyitott ajtaja közelébe, és kiment a vécére. Miután nem győződött meg a palack zárt állapotáról, a gáz szivárogni kezdett, és a fürdőszoba olajtüzelésű bojlerének őrlángjától berobbant. A fiatalasszony, aki foglalkozására nézve ápolónő, kezén, arcán és alsó testén II. fokú égési sérüléseket szenvedett. A robbanás hatására a fürdőszoba két nagyobbik oldala kidőlt, a főfalak meg az utcai homlokfal függőlegesen és vízszintesen is megrepedtek. Égett 20 m² fa födémszerkezet, 3 db ajtó, 1 ablak, valamint a fürdőszoba berendezései és az ott tárolt ruhaneműk is.

A tüzet még a balatonboglári és balatonlellei önkéntes tűzoltók helyszínre érkezése előtt több vödör vízzel a szomszédok oltották el. A kár 140 ezer forint.

Polgár László 1975-ben született kisfiú a Veszprém megyei Öskü községben január 15-én füstmérgezés következtében vesztette életét.

A vizsgálat megállapítása szerint a szobában rosszul illesztették a füstcsövet a falba, ezért a kémény „visszavágott", ennek következtében a mennyezet pa[illegible]ból (!) készült tapétája meggyulladt. [illegible] tapéta lehulló égő részei pedig a kisgy[illegible]mek ágyára estek. Mire a bajt észre[illegible]té[illegible]k, a tragédia már bekövetkezett. Ez[illegible] tüzet is több vödör vízzel a szomszé[illegible] oltották el.

Kiskunfélegyházán a Kőrösi úti lak[illegible]lepen február 22-én éjjel a megyei ép[illegible] ipari vállalat 20×10 m-es faanyagú é[illegible]lete gyulladt ki. Mint kiderült, a sz[illegible] tüzelésű kályha füstcsövéhez nem all[illegible]maztak szigetelést, és a frissen festett [illegible]hető épületszerkezet a sugárzó hőtől gy[illegible]ladt meg.

A kiskunfélegyházai egységek 2 E[illegible]gárral működtek, de az irodának, rak[illegible]nak és ebédlőnek használt épületet [illegible] nem menthették meg, a kár 100 ezer [illegible]rint. A tűz észlelése és jelzése között [illegible]szonöt perc telt el, mert az a személy, [illegible] észrevette, más lehetőség hiányában, t[illegible] kilométert tett meg gyalogosan, hogy [illegible]tesítse a tűzoltóságot.

A végleges kár 29 100 965 forint

Mint a Szombathelyi Pamutipar igazgatója értesítette szerkesztőségünket, megállapították a bálatároló égése miatt bekövetkezett kár végleges értékét. Ez a címben említett összeg, miután a részben károsodott anyagot sikerült értékesíteniük, illetve saját termelésben felhasználniuk.

Az 1976-os év legnagyobb tűzkára tehát kevesebb lett annál, mint amekkorára a vállalatnál számítottak.

Olvasóink figyelmébe!

Mint már közöltük, kiadóhivatalunk új címe: 1081 Bp. Szántó Kovács János utca 1—3. Telefon: 331-160/261-es mellék.

A XI. kerületi Antal János utcában egy kisipari bedolgozó nitrohígítóval lemezeket mosott az égő kályha közelében. Véletlenül feldöntötte az 5 l-es hígítós edényt, és tűz keletkezett. Képeinken: a helyszínre érkezett tűzoltóegységek beavatkozásának két mozzanata. A tűz szerencsére csak kb. 13 ezer forintos kárt okozott

Fotó: Horváth Nándor

ʼóoldali bekeverővel vannak ellátva
) 710-es típusú habbal oltó gépjármű-
E habbaloltók mintegy tíz évvel ez-
a Pyrene-elv adaptálásával a Köz-
Javítóüzemben készültek el. A hab-
ó alváza megegyezik az azonos jel-
gépjárműfecskendőével, eltérés a ki-
ógázzal működtetett turbófeltöltő te-
ében van. A változtatás bevezetésé-
. jármű menettulajdonságai kedve-
: váltak.
habbaloltó nagy teljesítményű mo-
ovábbá félstabil habfejlesztő készü-
felhasználásával nagy mennyiségű
ępzésre alkalmas. A málházott hab-
ztő felszerelések — 5 százalékos be-
ési arányt feltételezve — 6—8-szoros
adósságúak. A jármű hátsó tengelye
helyezték el a 2200 l-es űrtartalmú
ępzőanyag-tartályt, amely mintegy
350 m³ hab előállítására elég. Mint
ban említettük, ez a bekeverőtípus
akkor üzemel optimálisan, ha a lég-
nyomáson levő tartályból hozzáfo-
al táplálják a szivattyút.
légköri nyomású tartályból a beke-
en kialakult nyomás és a tartály-
ás különbsége juttatja az oltóvízhez
panyagot. Ebből adódóan a közvetlen
ásos táplálaskor (tűzcsap, másik fecs-
ő stb.) nem lehetséges a habfejlesztés,
a jármű víz- és habtartálya egy-egy
szelepen keresztül van összekötve a
ttyú szívóoldatával. A fojtószelepek
ilyozzák az ún. rátáplálásos üzem
n a szívócsonkba jutó víz és hab-
g mennyiségét, illetve százalékos ará-
A két szelepet a szívóvezetékben ke-
ző 0,5 att. abszolút nyomás vezérli,
nyomásérték független a szivattyú
ásától, s csak az átáramló vízmeny-
gtől függ. Az alváz alatt, a hátsó ten-
mögött található az ún. önműködő
umhenger (vactrol) és a csatlakozó,
anikusan szabályozó elemek. A vá-
henger, az igényeknek megfelelően,
njáratú csap közbeiktatásával lehet
ıkoztatni vagy leválasztani a szívó-
któl.
szívócsőbe jutó víz és habképző anyag
vát, vagyis végső soron a százalékos
verést egy kézzel állítható, kuliszás
ldású szerkezet vezérli. Az önműkö-
everőberendezésnek az a rendeltetése,
hogy mindenkor a százalékos szabá-
val beállított mértékű nedvesítő-
— habanyag jusson az oltóvízhez. Az
ködő keverőberendezés, szívásos üze-
ami azt jelenti, hogy a nedvesítő-
- habanyag csak akkor áramlik az
vízhez, ha a szívócsonkban az abszolút
nás 1 atm alatti. A berendezés ke-
karjai, a szivattyúhoz csatlakozó nyo-

másmérő órák a habbaloltó végén levő szekrénytérben az ún. kezelőfalon vannak, továbbá itt helyeztek el az alváz mögött négy nyomó-, illetve egy szívócsonkot (23. ábra). A habanyagtartály feltöltését a beépített fogaskerék-szivattyúval lehet végrehajtani.

A bekeverő berendezés a következő jellemző részekre bontható:

— vákuumhenger a szívóhatásra elmozduló dugattyúval,
— habfojtó szelep és habanyagvezeték,
— működtető mechanizmus elemei,
— a kulisszás szabályozó szerkezet.

A habbal oltó gépjármű elvi kapcsolási vázlatát a 24. ábra szemlélteti.

Mint korábban említettük, a habbal oltó gépjármű szivattyújának táplálási módjától függően kétféle habképzés lehetséges, nevezetesen: nyílt felszínű vízforrásról és tűzcsapról.

A habképzéshez mindkét esetben megfelelő mennyiségű oltóvíznek kell rendelkezésre állnia, valamint az is szükséges, hogy a csatlakoztatott habfejlesztő berendezések vízigénye mindenkor haladja meg a szivattyú végleges vízszállításának egynegyedét. Egy X jelű habsugárcső oltóvízigénye például 6 atm üzemi nyomás esetén 570 l, ami messzemenően nem elegendő ahhoz, hogy a bekeverő szerkezet megfelelő homogén oldatot szolgáltasson, s ezáltal jó minőségű habot kapjunk. Ezért mindenkor egyidejűleg legalább négy 200/2-es vagy két 400/4-es vagy két X jelű habsugárcsőnek kell működnie. Ha a szivattyú névleges vízszállítását kihasználjuk, akkor a habbaloltóval habanyagutánpótlás nélkül mintegy 15 perces habüzem lehetséges.

Az 5 százalékos bekeverési arányt feltételezve, a folytonos üzem ezután is biztosított, amennyiben hordóból vagy egyéb tárolóedényből beépített szivattyúval utántöltjük a habképzőanyag-tartályt. Üzemszünet csupán a bekapcsolási időtartam alatt van, ugyanis a fogaskerék-szivattyú is a tengelykapcsoló oldása után kapcsolható. A beépített fogaskerék-szivattyú még maximális oltóvíz-felhasználás esetén is mindenkor szolgáltatja a szükséges habképzőanyag-mennyiséget. Habfejlesztéskor a szivattyú indítása, illetve a víz áramlásának megkezdődése után kell bekapcsolni a vákuumhengert, és ezzel a szívóvezetékben megindul a nedvesítőszer-habképző anyag áramlása, valamint keveredése a vízhez. A szivattyú oltóvíz-szállításától függően a vákuumhenger — a mechanikus rudazatok, továbbá szögemelők közbeiktatásával — úgy szabályozza az oltóvíz és habanyag fojtószelepeket, hogy az adagolt habképző anyag aránya egy adott beállított értéken maradjon. A műszerfalon elhelyezett kézi szabályozóval a kívánt bekeverési százalék 0 és 5 százalék között állítható be, a felső határértéket műszeres bemérés után rögzített ütköző határolja. A habképző anyag meg az oltóvíz a szivattyún áthaladva az ott keletkező örvénylések hatására jól, egyenletesen keveredik el, ennek következtében a szivattyú és a habsugárcső közé egyetlen tekercs nyomótömlő fektetése is elegendő az úgynevezett laminálásra.

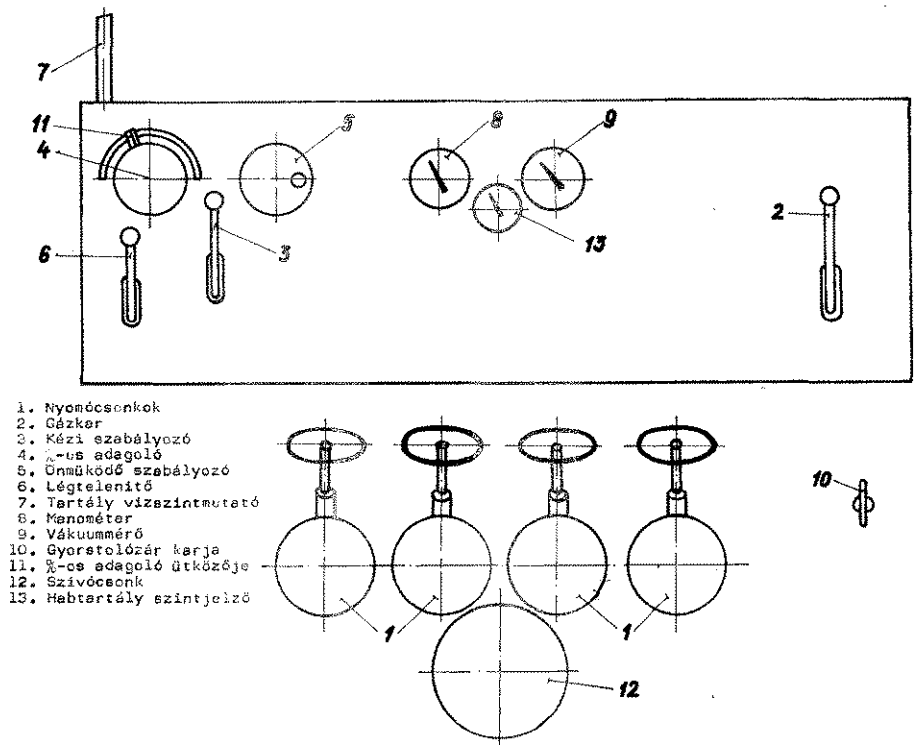

PYRENE THORNYCROFT TF/B81 TIP. HABBALOLTÓ GÉPKOCSI
ELVI VÁZLATA

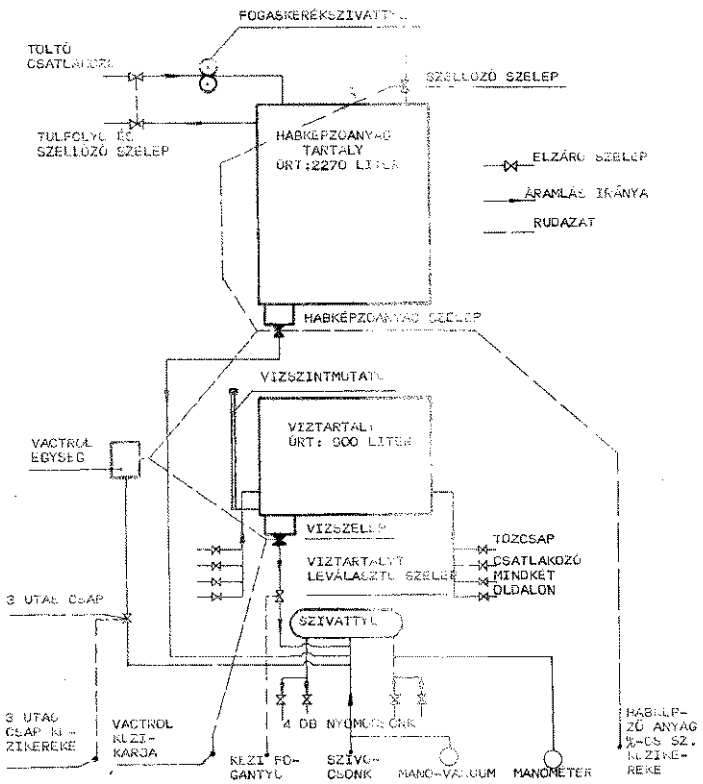

HÁTSÓ KEZELŐTÁBLA
PYRENE THORNYCROFT TF/B81 TIP. HABBALOLTÓ GÉPKOCSI

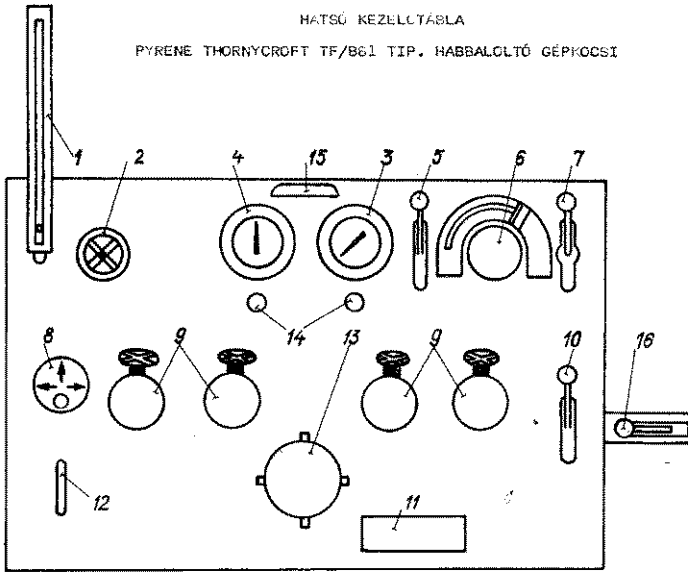

1. VÍZSZINTMUTATÓ
2. VÍZSZINTMUTATÓ CSAPJA
3. MANOMÉTER
4. MANO-VAKUUMMÉRŐ
5. LÉGTELENÍTŐKAR
6. HABK.ANYAG %-OS SZAB.KÉZIKEREKE
7. GÁZKAR
8. VACTROL 3 ÁLLÁSÚ CSAP
9. NYOMÓSZELEPEK
10. VACTROL KAR A TARTÁLY SZELEPEKHEZ
11. ZSIRZÓGOMBOK
12. VÍZTARTÁLY LEVÁLASZTÓ SZELEP FOGANTYÚJA
13. SZÍVÓCSONK
14. ELZÁRÓCSAP A NYOMÁSMÉRŐ MŰSZEREKHEZ
15. KEZELŐTÁBLA VILÁGÍTÁS
16. MÉLYSZÍVÁSI BEÁLLÍTÓ KAR

Nyílt felszínű vízforrásból történő habfejlesztés esetén folyamatos és megbízható üzem akkor érhető el, ha a gyors tolózár lezárt állapotával a nyomáskiegyenlítő tartályt hermetikusan függetlenítették a szivattyútól. Ilyen vízforrás esetén azonban gondot okoz a habfejlesztésben, hogy a szívómélység — vagyis a vízfelületnek a szivattyútól mért távolsága — a szívócsőben kialakult vákuumot befolyásolja. Következményként ennek hatása a vákuumhenger vezérlésében nem érvényesül. A nem megfelelő vákuum következtében — amely ilyenkor túl nagy, vagy túl kicsi — nem érhetjük el a kívánt habminőséget. A százalékváltozásnak ebben az esetben az az oka, hogy az abszolút nyomás változását nem az átáramló vízmennyiség, hanem a szívómélység és a szívótömlő ellenállása okozza. A bekeverési százalék módosításával egyúttal a fejleszthető habtömeg is változik. Ezért fontos, hogy habbal oltáshoz a lehetőségekhez képest csupán 2—3 méteres szívómélységű vízforrást vegyünk figyelembe.

Pyrene típusú habbaloltó

A habfejlesztő berendezés Thornycroft TF/B 81-es alvázra van szerelve, a meghajtást Rolls-Royce B 81-es Otto-motor szolgáltatja.

Az 1976/11-es számban ismertetett fojtószelepes bekeverő elvén működő habbaloltó habfejlesztő berendezése Dennis 3600 l/p teljesítményű szivattyúból és a hozzá tartozó habanyag-adagoló és szabályozó egységből áll. A szivattyút az alváz hátsó részén helyezték el, a szabályozó-adagoló egység, a felépítményre szerelt két darab tartály — 2270 l űrtartalmú habanyag és a 900 l-es víztartály alatt található.

A szivattyú a víztartály-leválasztó és vízszelepen (fojtószelepen) keresztül csatlakozik a víztartállyal. A víztartályleválasztó-szelep (gyorselzáró szelep) teszi lehetővé, hogy esetenként szívóoldali táplálással is üzemeltethessék a habbaloltót (25. ábra). Itt kívánjuk megjegyezni, hogy a bekeverő rendszer szívásos üzemmódban a megnövekedett dinamikus vákuum hatására magasabb bekeverési százalékot ad a beállított értéknél. (A CSD 710-es típusnál részletesen ismertetett indokok következtében.)

A szabályozóhenger (vactrol) egy háromutas csapon keresztül csatlakozik a szívócsatornához. A háromutas csap megfelelő állása a vactrolhengernek a szivattyúhoz való csatlakozását vagy a szabad levegővel való kapcsolatát biztosítja. A szabályozóhenger rudazatokkal és szögemelőkkel működteti a víz- és a habanyag-fojtószelepet. A rudazatok a műszertáblán (26. ábra) levő kézikarhoz (10) csatlakoznak. A szivattyú indulásakor légtelenítés előtt a kézikar működtetésével a szabályozóhengerben (vactrolban) levő rugó hatásával szemben ki kell nyitni a vízfolyató szelepet. Ellenkező esetben a vákuum zárt állapotban tartja a szele és az áramlás nem jön létre a víztartá ból. A kézikart mindaddig lehúzva tartani, amíg a nyomócsonkok megnyit után a víz áramlása nem állítja elő önműködő vezérléshez szükséges vák mot. Ha a víz áramlása megkezdődött, kor a háromutas csap egyidejű elford sával, a kézikar szabadon engedése u a vactrolhenger átveszi az önműködő bályzást (8). A szabályozóhenger 0,5 a abszolút nyomáson működik kielégít ez a nyomásérték minimum 800 l/p mennyiség áramlása esetén jön létre, hát a nyomóoldalon legalább ennek m felelő teljesítményű sugárcsövet vagy veket kell alkalmazni.

A fojtószelepeket összekötő rudaza és szögemelők méretaránya biztosítj víz és a habképző anyag (nedvesítős állandó arányát. A habképző anyag-fo szelep nyitását-zárását végző szögen kar arányának változtatásával — ezt lisszás kiképzése teszi lehetővé — a képző anyag időegységben átfolyó me nyisége, s ezáltal a keverési százalé és 8 százalék között szabályozható (6)

A Pyrene habbaloltó kezelése és használása megegyezik a CSD 710-es puséval. A két jármű között a mű tábla kivitelében és a szabályozó r zatok, szögemelők elhelyezésében van lönbség.

(Folytatás a májusi számban

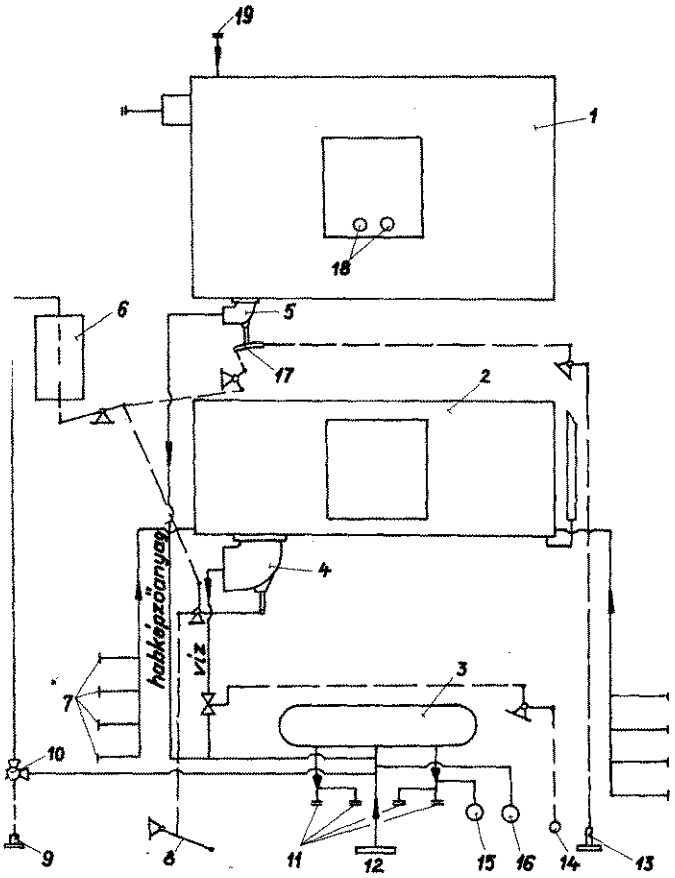

1. 2200 l-es habképző tartály
2. 1000 l-es víztartály
3. TD-3500 típ. szivattyú
4. Vízfojtószelep
5. Habfojtószelep
6. Vákuumhenger
7. Víztápláló csonkok
8. Adagolórendszer kézikarja
9. Önműködő adagoló kézikereke
10. Háromjáratú csap
11. Nyomócsonkok
12. Szívócsonk
13. %-os adagoló kézikereke
14. Gyorstolózár fogantyúja
15. Manométer
16. Vákuummérő
17. %-os adagoló szabályozó kulisszája
18. Nyomáskiegyenlítő szelepek
19. Habtöltő csatlakozás

ORSZÁGSZERTE ZAJLANAK a községi önkéntes tűzoltóegyesületekben az ilyenkor szokásos közgyűlések. A számvetés, az éves munka összegzésének időszaka ez, s a rendezvények külsőségeiben is tükröződik az esemény ünnepélyét, jelentőségét. A beszámoló jelentések [illegible]-ére nem terjedelmesek, és fogalmazásukra sem a palaszatékos stílus a jellemző. Viszont annál tartalmasabbak: eredményekről, gondokról szólnak. Az előbbieket illetően szűkszavúak, inkább az utóbbiakról esik több szó. Nem mintha szűkölködnének az eredményegben. Volna miről beszélni, de úgy vannak vele, hogy miután ők is, meg a községi vezetők is tudják, mi a helyzet, hasznosabb, ha helyette azzal foglalkoznak, ami nehezíti a munkájukat, s azt a törekvésüket, hogy még eredményesebben tevékenykedhessenek.

Pakson Örvös Ferenc igazgató tartott beszámolót

KÉT ESEMÉNYRE látogattunk el a sok közül: egy községire és egy üzemire. Gyöngyöshalászon a város környéki község egyesületének és a település tűzvédelmének életéről, helyzetéről adott képet a beszámoló. Pakson, a konzervgyár tűzoltóinak ünnepi rendezvényén, ahol az igazgató mondott ünnepi beszédet, sajátos értékelést hallhattunk: a tekintélyes létszámú vállalati tűzoltóegység ugyanis nemcsak üzemen belül, hanem a község és a járás területén is elismerésre méltóan sokat tett a tűzvédelem érdekében.

A résztvevők egy csoportja

Gyöngyöshalász: újonc átlépő-tűzoltók fogadalomtétele

A végátvétel követelményei

1. A készre szerelt és egyedileg beállított hőérzékelőknél, méréssel, a működőképességet kell ellenőrizni.

A pontos hőmérsékletiérték-beállítása és a gyors mérés biztosítása érdekében a méréseket vizes termosztátban kell végezni.

2. Az ellenőrzés elve

A kapcsolási hőmérséklet két szélső tűréssel megadott értékénél kell a kapcsolási képességet ellenőrizni.

3. Ellenőrző műszerek, eszközök

— ellenőrző vizes termosztát	U 10 típus
— ellenőrző higanyos hőmérő	0,2 °C osztású
— jelzőlámpa	max. 3 watt teljesítményű
	min. 1,5 volt
	max. 12 volt

4. Az ellenőrzés lefolytatása

Az átvételre felajánlott érzékelőket 100 db-os tételekre kell bontani és abból szúrópróbaszerűen 10%-ot vizsgálatra ki kell emelni.

A kiemelt darabokat névleges kapcsolási hőmérsékletnél 6,5 ± 0,5 °C-kal alacsonyabb közeghőmérsékletű vizes termosztátba kell helyezni úgy, hogy a membránt a víz teljesen ellepje, de a mikrokapcsolóba ne hatoljon be, s eközben a vizet lassan áramoltatni kell.

A jelzőlámpának 2 perc vizsgálati idő alatt sem szabad kial ni. Ezután az érzékelőket egy névleges kapcsolási hőmérsék nél 6,5 ± 0,5 °C-kal magasabb közeghőmérsékletű termosz ba kell helyezni az előzőek szerint.

A jelzőlámpáknak 20 sec alatt ki kell aludni.

5. Értékelés

Ha az így ellenőrzött darabok közül bármelyik mérés nem lel meg, egy hibás darab is van, úgy a tétel minden egyes rabját meg kell mérni.

A vizsgálat befejezte után a hőérzékelőket levegőáramban kell szárítani.

6. Esztétikai ellenőrzés

Szemrevételezéssel ellenőrizni kell a hőérzékelők sérülés szennyeződéstől való mentességét.

A fémrészek galvánbevonata egyenletes, foltmentes legyen.

A fedél rögzítése, a szegecselés szilárdsága, a membrán áll csavarjának csavarrögzítő lakkal történő biztosítása megleg

7. Feliratok, jelölések

Minden egyes érzékelőn fel kell tüntetni a típusjelet, mel névleges kapcsolási hőfokot is tartalmazza:

$T_n = 50$ °C; típ: MMJ 50
$T_n = 70$ °C; típ: MMJ 70
$T_n = 90$ °C; típ: MMJ 90

A gyártómű jelét, a gyártási évet és a rövid szabványjelet

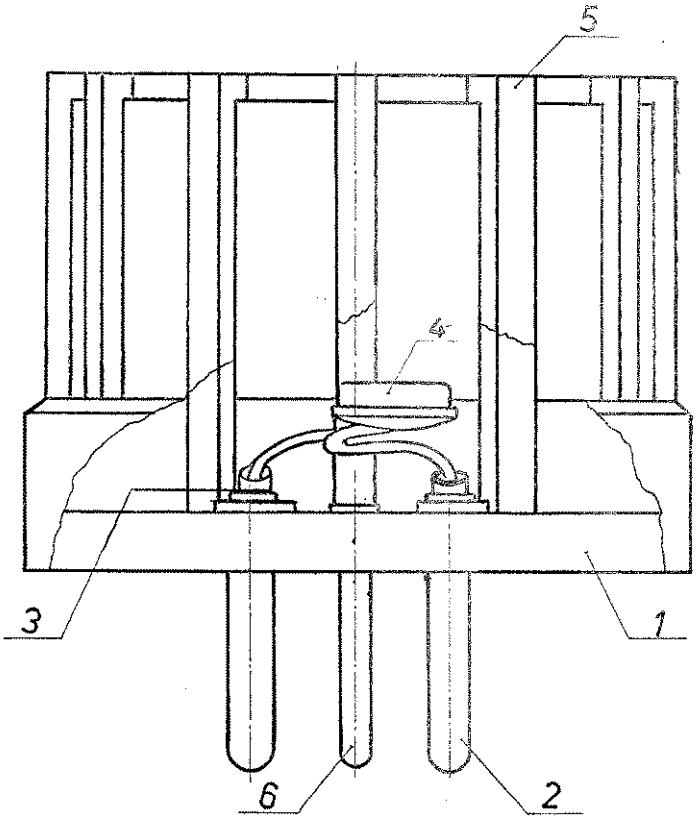

1. A készre szerelt hőérzékelő betéteken a működőképességet ellenőrizni.

2. Az ellenőrzés elve

Ugyanaz, mint a többi pontnál.

3. Ellenőrző műszerek, eszközök

Ugyanaz mint a 3. pontnál.

4. Az ellenőrzés lefolytatása

Az átvételre felajánlott érzékelőket 100 db-os tételekre bontani, és ebből szúrópróbaszerűen 10%-ot ki kell emelni kiemelt darabokat, típustól függően, az alábbi középhőmérs letű: TMJ 50 típus 46 ± 0,5 °C
TMJ 70 típus 66 ± 0,5 °C
TMJ 90 típus 8,5 ± 0,5 °C termosztába kell helyezni

hogy a víz az ikerfémes kapcsolót teljesen ellepje.

A jelzőlámpának 3 perc vizsgálati idő alatt sem szabad aludni.

Ezután az érzékelőket, típustól függően, az alábbi

TMJ 50 típus 54 ± 0,5 °C
TMJ 70 típus 74 ± 0,5 °C
TMJ 90 típus 94 ± 0,5 °C középhőmérsékletű termosz

ba kell helyezni az előzőek szerint.

A jelzőlámpának 1 perc vizsgálati idő alatt ki kell aludni.

kelés

anaz mint az I. 6-nál.

étikai ellenőrzés

nrevételezéssel ellenőrizni kell a hőérzékelők sérüléstől, eződéstől való mentességét, a fedél rögzítését, a szege-ès szilárdságát.

ratok, jelölések

den egyes érzékelőn fel kell tüntetni a típusjelet, mely a eges kapcsolási hőfokot is tartalmazza.

= 50 °C; típ: TMJ 50
= 70 °C; típ: TMJ 70
= 90 °C; típ: TMJ 90

rtási évet, a gyártómű jelét és a rövid szabványjelet.

z előzőekben ismertetett követelmények alapján látott hozzá IG Automatika Művek a hazai előállítású hődetektorok fej-séhez, s a tervek, majd a prototípus jóváhagyása után vette a sorozatgyártást. Az alábbiakban e két típus felépítését, i elvét és felhasználási lehetőségeit ismertetjük.

z ikerfém kapcsolású hődetektorok működési elve — amint zismert — két egymásra hegesztett különböző hőtágulási hatójú fém alakváltozásán alapul.

ektor felépítése, működése

detektor felépítése az 1. sz. ábra szerinti jelölésekkel a kö-ző:

z érzékelő szerv egy zárt ikerfémes kapcsoló (4), amely mű-alapra (1) szerelt két csatlakozódugóhoz (2) szegecselt for-lhöz (3) van forrasztva. Az ikerfémes kapcsolót rácsos fedél di az esetleges mechanikai sérüléstől. A fedelet az illeték-beavatkozások ellen szegecseléssel hozzáerősítik a műanyag phoz. Téves — más áramkörbe való — csatlakoztatás meg-lyozására pedig egy csap (6) szolgál.

laphelyzetben az ikerfémes kapcsoló érintkezői nyugalmi állapotban vannak, s így rövidzárt képeznek a csatlakozó áramkör bemenetén. Amennyiben tűz esetén a környezeti hő-klet a típusra megadott kapcsolási hőmérsékletig emelkedik, az ikerfémes kapcsoló érintkezői munka- (nyitott) állapotba nek, s így bekapcsolják az adott rendszerhez illesztett ellen-. Ha a környezeti hőmérséklet a visszakapcsolási hőmérsék-á csökken, és az érzékelő szervet káros túlmelegedés nem ér-sszaáll az alaphelyzetbe.

el

hőállóság növelésére az alaplap és a rácsos védőszerkezet in SK 605-ös, üvegszállal erősített műanyagból készül. Az

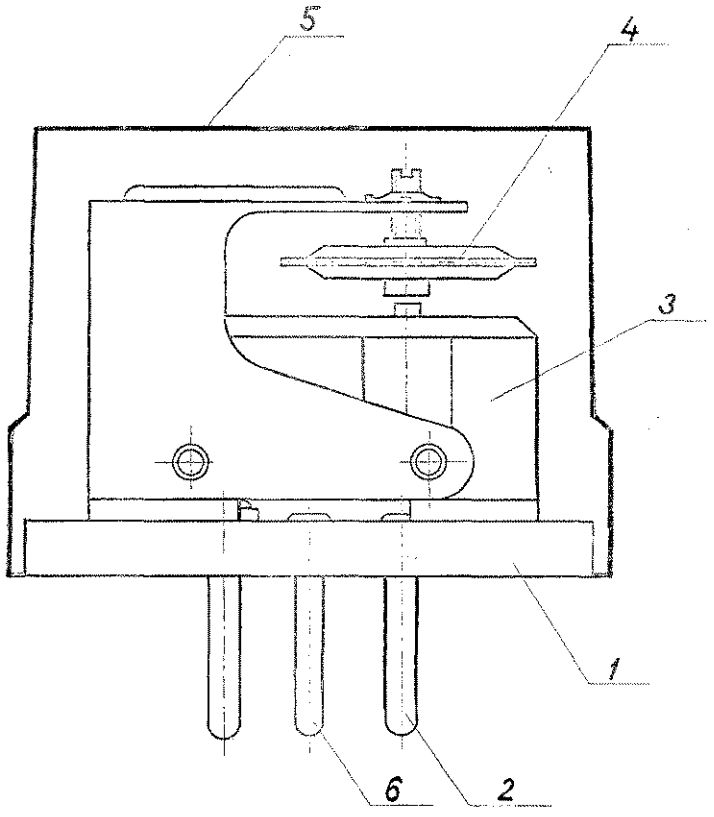

ikerfémes kapcsoló (bimetall) teljesen zárt berilium-bronz házban van elhelyezve, a kivezetés pedig 200 °C-ig hőálló teflon szigetelésű. A bimetall T. 10. típusú, a Microtherm Gmbh Pforczheim cég gyártmánya.

A csatlakozódugó galvanikusan kezelt sárgaréz anyagból készül.

Műszaki paraméterek

A hődetektor műszaki paraméterei (kapcsolási hőmérséklet stb.) kielégítik a már említett követelményeket, s ezért külön nem ismertetjük őket.

A folyadékszelencés hődetektor működése azon alapul, hogy egy folyadékkal töltött zárt szelencében a hőmérséklet-növekedés függvényében a folyadékgőz nyomása megnő, ami viszont a szelencét kitágítja.

A szelence úgy van egybeépítve egy mikrokapcsolóval, hogy a tágulás (elmozdulás) során működtesse azt.

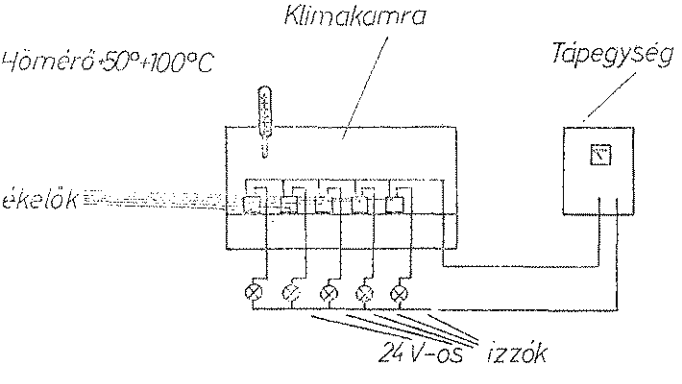

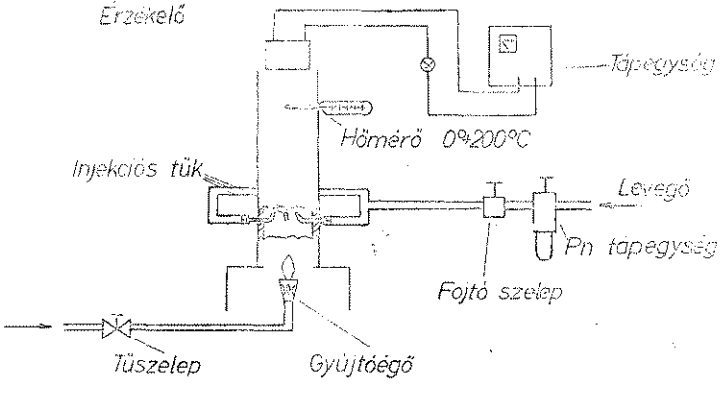

A detektor felépítése, működése

A detektor felépítése a 2. ábra jelöléseivel a következő: Az érzékelő szerv a folyadékkal töltött membrános szelence (4), amely egy mikrokapcsolóval (3) van az alapra (1) rögzítve. Az alaplapon található még a 2 db csatlakozó (2) is. A hőérzékelőt rácsos fedél (5) védi külső sérüléstől, ezt szegecseléssel erősítik az alapra. Téves csatlakozás megakadályozására itt is egy csap (6) szolgál. Alaphelyzetben a mikrokapcsoló érintkezői nyugalmi (zárt) állapotban vannak, és ezáltal a csatlakozó vonaláramkör bemenetére rövidzárt adnak. Tűz esetén — környezeti hőmérséklet emelkedésekor — a szelence kitágul, és a típusra megadott kapcsolási hőmérséklet elérésekor a mikrokapcsoló érintkezői munka (nyitott) állapotba kerülnek, s ezáltal a vonalra kapcsolják az adott jelzőrendszerhez illesztett ellenállást. Ha a környezeti hőmérséklet a visszakapcsolási hőmérséklet alá csökken — és az érzékelő szervet káros túlmelegedés nem érte —, az visszaáll alaphelyzetbe.

Kivitel

Az alaplap, a rácsos védőszerkezet és a csatlakozódugók anyaga megegyezik a TMJ típusnál használtával. A mikrokapcsoló hazai gyártású Kontakta gyártmányú Pn 1—2 típusú kapcsoló.

A hőérzékelést végző membrános szelence rozsdamentes, saválló acélból készül, melyet — egyéb gyártmányokhoz is — nagy sorozatban lehet gyártani, gyártástechnológiája magas színvonalú (pl. elektronsugaras hegesztés).

Műszaki paraméterek

A MMJ típusú hődetektor műszaki paraméterei is teljesítik a követelményrendszerben meghatározottakat, s így ezeket sem tárgyaljuk.

A vizsgálati módszer

A cikk terjedelme nem teszi lehetővé, hogy részletesen ismertessük a mérési módszereket, ezért közülük csak a legfontosabbakat vázoljuk fel. A mérések elvégzéséhez a következő műszerekből állította össze a gyár a mérőberendezést:

1. Szárítókemence 2N—68/CZSP—D3—129 típusú lengyel gytm. max. 200 °C-ig fűthető.
2. Laboratóriumi mélyhűtőpult, magyar MIRKÖZ gytm. —30 °C-ig hűt.
3. Kettős elektromos tápegység TR—9162/B típusú magyar FOKGYEM gytm.
4. Elektromos stopperóra TS—1 típusú
5. Kanalas légsebességmérő Nr. 66 567 típusú magyar MEDICOR gytm.
6. Pneumatikus tápegység, MMG—AM gytm.
7. Fojtószelep MMG—AM gytm.
8. Ellenőrző hőmérők ... +100 °C.
   0,5° sko-u hiteles,
   Ellenőrző hőmérők 0 ... +50 °C,
   0,1° sko-u hiteles,
   Ellenőrző hőmérők +50 ... +100° C,
   0,1° sko-u, hiteles,
   Ellenőrző hőmérők- +100 ... +150 °C,
   0,5° sko-u hiteles,
   Ellenőrző hőmérők —60 ... +30 °C,
   0,5° sko-u hiteles,
   NSZK gyártásúak, a DIN 12 770-nek megfelelőek.
9. Thomson-híd, YCST típusú, magyar EKM gytm.
10. Rázógép, NDK gyártmányú.
11. Átütésvizsgáló készülék, WIPA— 6 típusú, NDK gyártmány.

A mérés összeállítása a 3. sz. ábra szerint történik. A szárítókemencébe helyezett érzékelők kontaktusaira — a működés ellenőrzésére — tápegységen keresztül izzólámpákat kell csatlakoztatni. A fűtés minden esetben szobahőmérsékletről indul, és a felfűtés sebességet úgy kell beállítani, hogy az kisebb legyen, mint 1 °C/perc. A melegítést e fűtési sebességgel a kapcsolási tűrésmező alsó határánál 3~5 °C-kal kisebb értékig kell végezni, majd itt 20—25 percig hőn tartani a készülékeket. Ezután 0,1~0,2 °C/perc sebességgel folytatni kell a felfűtést, mégpedig a kapcsolási tűrésmező felső határáig, ahol 10 perces hőntartás után ki kell kapcsolni a fűtést. A zárt szárítókemence hűlési sebessége — a mérés során 0,2 °C/perc volt. Nagyon lényeges a szárítókemence hőmérsékletének pontos rögzítése. E feladatot 0,1 °C pontosságú hiteles hőmérővel oldották meg. A mérési adatok közül — tájékozódásul — az MMJ 70±5 °C értékre beállított hődetektor — 5 db-os — mérés eredményét ismertetjük (1. sz. táblázat).

1. sz. táblázat

Hőmérsékletek °C	Sorszám				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kapcsolási hőmérséklet	70,6	69,7	69,2	70,4	70,[illegible]
Visszakapcsolási hőmérséklet	63,4	64,1	64,2	61,2	64,[illegible]

A mérés összeállítását a 4. sz. ábra mutatja. A mérés elvégzéséhez az Automatika Műveknek egy célkészüléket kellett készíteni. E célkészülék segítségével tetszőleges levegőáramlási sebesség és hőmérséklet állítható be. A levegő áramlási sebességét úgy állították be, hogy az a mérés alatt 1~1,25 m/sec legyen, és e közben a beállított hőmérséklet ne változzon. A detektorokat el kell helyezni a beállított hőfokú áramló levegőbe. A vizsgálat minden esetben szobahőmérsékleten levő detektorokkal kezdődik. Az áramló levegőbe helyezés és a kapcsolás között eltelt időt (azaz kapcsolási időt) elektromos stopperóra segítségével mérik.

A vizsgálat során az áramló levegő hőfokát először a tűrésmező alsó határára kell beállítani, majd a mérési előírás alapján azt 5 °C-ként növelni 30 °C intervallumban.

Az MMJ 70±5 °C kapcsolásra beállított hőérzékelők kapcsolási idejét a hőmérséklet függvényében a 2. sz. táblázatban tüntettük fel.

2. sz. táblázat

Hőfok °C	Kikapcsolási idő (sec) 1.	2.	3.	4.	5.
65	180 sec alatt nem kapcsolt ki				
70	219,8	160,3	221,0	165,5	246,[illegible]
75	82,2	121,6	97,5	95,0	112,[illegible]
80	69,3	70,4	71,8	58,7	62,[illegible]
85	33,3	40,8	35,4	36,6	42,[illegible]
90	32,1	26,2	30,4	32,5	30,[illegible]
95	24,1	29,5	25,8	26,4	29,[illegible]

A mérés összeállítását l. a 4-es számban. A detektor nyugalmi ellenállását Thomson-híd segítségével mérik. A mérés meghamisításának kizárására az érzékelőknek a mérőhídhoz csatlakozó vezetékeit rendkívül kis ellenállásra kell választani. A vezetékek ellenállása 1,4 ohm volt, ami már elhanyagolhatóan kis értékű a mérendő ellenálláshoz képest.

A nyugalmi ellenállás mérési eredményeit a 3. sz. táblázat tartalmazza. A táblázatban feltüntetett ellenállásértékek már a mérővezeték ellenállásával korrigáltak.

3. sz. táblázat

Nyugalmi ellenállás értékei (ohm)

Típus	Sorszám 1.	2.	3.	4.	5.
MMJ—50	0,0043	0,0036	0,0027	0,0023	0,003[illegible]
MMJ—7	0,0027	0,00325	0,0028	0,0065	0,002[illegible]
MMJ—90	0,0091	0,0036	0,0076	0,0035	0,002[illegible]
TMJ—90	0,0286	0,0266	0,0276	0,0276	0,027[illegible]

(Folytatjuk)

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

Az elmúlt 4 év kedvező tapasztalatai igazolják az Elzett Művek gyártmányát képező 5 kg-os BCF-halonnal oltók kiváló használati jellemzőit gépjárművek, erőgépek tüzeinek leküzdésében.

Az 5 kg-os BCF oltókészülék rugalmas, széles körű oltástechnikai alkalmazhatósága, könnyed és biztonságos kezelhetősége, tetszetős és korszerű formája, valamint kivitele szembetűnő. E készüléktípus üzembiztonsága különösen jelentős.

Az üzemképesség – készenlétben és használat közben is – könnyen ellenőrizhető, e célból csupán egy pillantást kell vetni az ellenőrző feszmérőre.

A még készenlétben levő mérgező hatású bromid- és tetraoltókat sürgősen cseréljék ki a korszerű, 5 kg-os BCF-halonnal oltókra.

6 kg-os porraloltók helyett javasoljuk őket gépjárművek, erőgépek, valamint villamos gépek és berendezések tűzvédelmére.

KÉRJÜK TISZTELT ÜGYFELEINKET, HOGY A TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEKKEL KAPCSOLATOS SZAKMAI KÉRDÉSEIKKEL KERESSÉK MEG MŰSZAKI VEVŐSZOLGÁLATUNKAT.

Elzett Művek Tűzoltókészülék Gyára

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TELEFON: 409-590, 409-735

(x)

A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat (LSZV) a tűzvédelem tömlőellátásáért

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzése

A 4/1974. BM számú rendelet 122. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a „nyomótömlőket olyan állapotban kell tartani, hogy azok tűz esetén mindenkor használható állapotban legyenek".

A tömlőállomány használható állapotban tartása a tömlő anyagától és egyéb gyártmányjellemzőtől függően igen munkaigényes és sokrétű feladat.

Az LSZV gyártmányát képező 100%-os poliésztertömlők (belül gumizva) bevezetése óta eltelt 16 év tapasztalatai bizonyítják, hogy a poliésztertömlők az igen kedvezőtlen tárolási körülmények között is üzembiztosak, időállóak, karbantartásuk a lehető legegyszerűbb. Az önkéntes és vállalati tűzoltóságok használatában, valamint a létesítmények tűzcsapszekrényeiben még igen jelentős mennyiségben találhatók tűzoltás céljára alkalmatlan kendertömlők, s ezek kicserélése mindenképpen indokolt.

VIZSGÁLJÁK FELUL A LÉTESÍTMÉNY, ILLETVE A TŰZOLTÓEGYSÉG TÖMLŐKÉSZLETÉT! AZ ELAVULT KENDERTÖMLŐKET CSERÉLJÉK KI AZ LSZV GYÁRTMÁNYÚ IGEN TARTÓS POLIÉSZTER TÖMLŐKRE.

FORGALOMBA HOZZA A MÜART 9. SZ. FIÓKJA.
CÍM: BUDAPEST VI., BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 53.
TELEFON: 115–800

Szakmai kérdésekben felvilágosítást ad az LSZV Kereskedelmi Főosztály vevőszolgálata: Nevigyánszki Sándor osztályvezető.
Cím: Budapest VI., Zichy Jenő u. 32.
Telefon: 124-057

(x)

›ajnokok › mikrofon ›előtt

A színhely: Vecsés nagyközség ›köntes tűzoltó-egyesületének ›kháza. A szerkesztő-riporter ›olnár Tamás; az interjúalanyok tavalyi zánkai országos verseny ›ő helyezettjei. A beszélgetés té›ja: élménybeszámoló a szovjet›ióbeli jutalomútról. Amiről a dis›rzus folyt, olvasóink a Tűzvéde›n múlt havi számából már isme›, a „Harsan a kürtszó" hallga› i pedig a Kossuth adó február ›-i (és a 25-i ismétlés) műsorából merhették meg a felejthetetlen › nap egy-két részletét. Bár nennyivel könnyebb volt ezt át›ni, mint beszélni róla — a mik›fon előtt!...

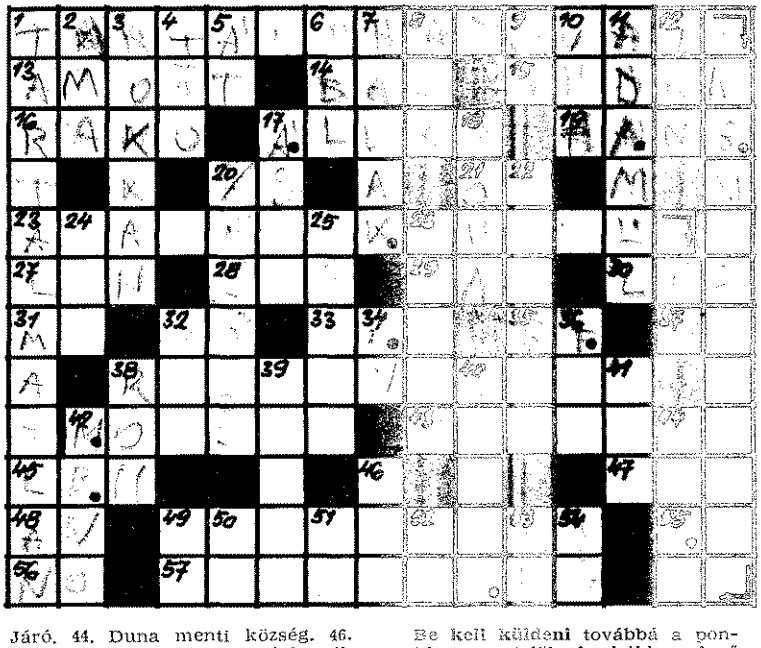

SZINTES SOROK: 1. ÉGHE› FOLYADÉK SZÁLLÍTÁSA › EZEKKEL. TÖRTÉNIK .: vízsz. 57.). 13. Azon a to› helyen. 14. Egyik oldal. 15. ›mlős. 16. Tevő. 17. Hosszabb › tartó munkavállalás. 19. Fül› zékelhető. 20. Körülbelül. 21. ›: nálunk nem bányásszák. › TARTÁLYOKON A TŰZ › EDÉSE GYORS, MERT › BEN KÖNNYEN GYULLA› OLYADÉK ÉS ANNAK GŐ› ANNAK JELEN. 27. Lantán › trogén vegyjele. 28. Csíkos › hord. 29. Az amerikai pol› borúban a déliek parancsno› ›lt. 30. Leánynév. 31. Megbi› öv. 32. Tetejére. 33. Vissza› ›l! 35. Gazdasági Főtanács. 37. › ›k előtt állhat ez a két betű. › VÍZSZ. 1. TŰZEINÉL EN› VESZÉLYE IS FENNÁLL. 42. › es ágak összessége. 43. Rá› á. 45. Részben felém! 47. Mint › . Ismert külföldi hírügynök› 49. Számtanilag többszörözö› 55. Függ. 40. első és utolsó › e. 56. Az egyik nem. 57. A › Z. 1. FOLYTATÁSA.

› GGŐLEGES SOROK: 1. Üres. › a távolabbi. 3. Maradandóan › 4. Nem itt és fordítva! 5. › sztül. 6. Nagy építészünk. 7. › n élnek. 8. Mélyebbre. 9. Véd. › isszahív! 11. A horgászzsinór. › óránt páratlanjai. 17. Magya› kép. 18. Semmikor. 20. Előbb, › enyeret felvágni. 24. Tajték. › 1. 26. Megkövetel. 32. Sokszor › nlék. 34. Magam. 36. Hajó vé› van. 38. Omladék. 39. Iszogat. › mert opera- és operetténekes › ínész volt. 41. A Dél-Bakony › agasabb hegye (601 m). 42. Járó. 44. Duna menti község. 46. Láz betűi. 49. Szovjet gépkocsik jele. 50. Kettős betű. 51. Napisten és ismert hajó neve, fon. 52. Gazdasági épület. 53. Szamárhang. 54. Kiló azonos hangzói.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 57., 23., 38.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a vízsz. 1. tüzeinél ez is bekövetkezhet.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: március 30.

A 2. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: A PART KÖZELÉBE KELL VONTATNI; A HORGONYZÁST; VAGY A; KIKÖTŐ.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűükből összeállítható szó: KISMOTORFECSKENDŐ.

Könyvjutalmat nyertek: Hostyányi Ferenc, Budapest; Gecse István, Mezőkövesd; Hafner Menyhértné, Mohács.

Rejtvényfejtőink 1976. évi pontversenyében az értékeléskor a következő sorrend alakult ki:

60 PONTOT ÉRTEK EL: Barna János, Budapest; Fábián Sándor, Budapest; Gecse István, Mezőkövesd; Horváth Sándor, Gödöllő; Hódosi Mihály, Szolnok; Kovács József, Mezőkeresztes; Németh Mihály, Baja; Nyírő Dezső, Budapest; Pethő János, Budapest; Solymosi László, Budapest; Varga Lőrinc, Egyházasfalu.

59 PONTOSAK: dr. Csóvári Ervin, Vác; Fogarasi Imréné, Baja; Lukács Béla, Eger; Tóth Imre, Hódmezővásárhely.

58 PONTOSAK: Csapó Sándor, Kajászó; kajászói önkéntes tűzoltóegyesület; Szitár Miklós, Budapest.

55 PONTOSAK: Godó Anna, Baja; dr. Kőhegyi László, Budapest; Lavati Miklós, Baja; Tábi Antalné, Kecskemét.

53 PONTOS: Galambos Ferenc, Budapest.

A felsorolt rejtvényfejtőket szorgalmuk elismeréséül könyvcsomagjutalmazásban részesítjük. A csomagokat postán juttatjuk el címükre.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZENKI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,— Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-03 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 **Index 25804**

Február 10-én

Megalakult a sátoraljaújhelyi tűzoltóparancsnokság KISZ-alapszervezete. A városi KISZ-bizottság nevében Illés István meleg szavakkal köszöntötte az új alapszervezetet, mely a városban éppen a 106.

A tagság bizalmából Magashegyi István tű. szkv. lett a titkár, a vezetőség többi tagjai: Kulcsár János tű. tiz., valamint Bányácski Ferenc, Siska István és Ruzsinszki László tű. szkv.-k lettek.

Szolgálati csoportonként egy-egy KISZ-csoportot alakítottak, és ezek önálló feladatokat is kapnak.

Az alapszervezet a város nagy szülöttének, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának, a nemrég elhunyt Révész Gézának a nevét szeretné felvenni.

Képeinken:

1. Illés István, a városi KISZ-bizottság munkatársa, aki az elnöki feladatokat látta el
2. A taggyűlés
3. A szavazás
4. Szavazócédulára kerülnek a jelöltek nevei
5. A szavazás pillanatai
6. Kosztán Miklós tű. őrgy., városi és járási parancsnok köszönti az új vezetőséget
7. Magashegyi István tű. szkv.

A 32. ÉVFORDULÓ JEGYÉBEN

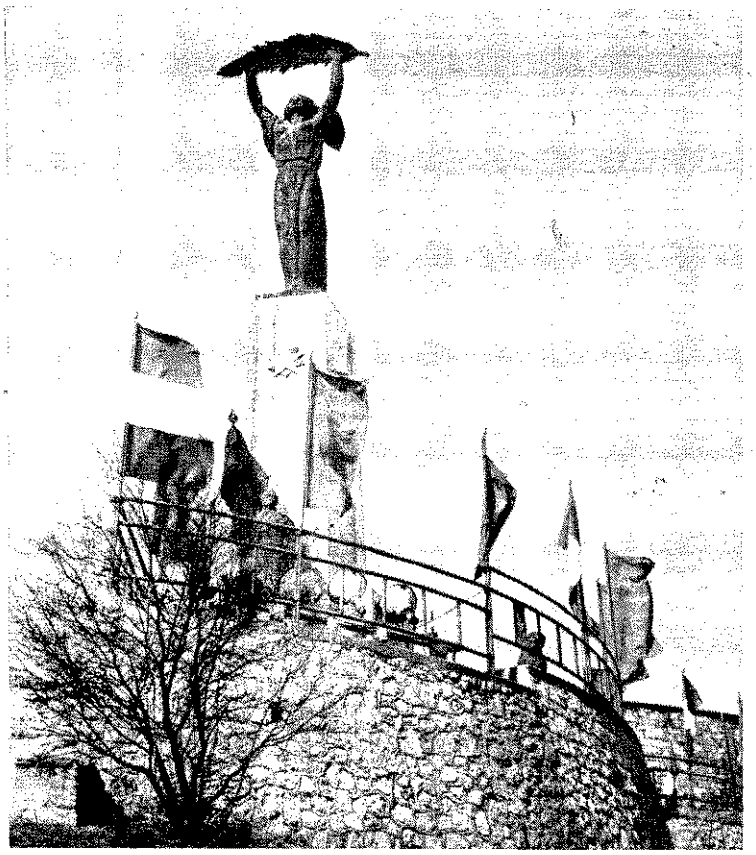

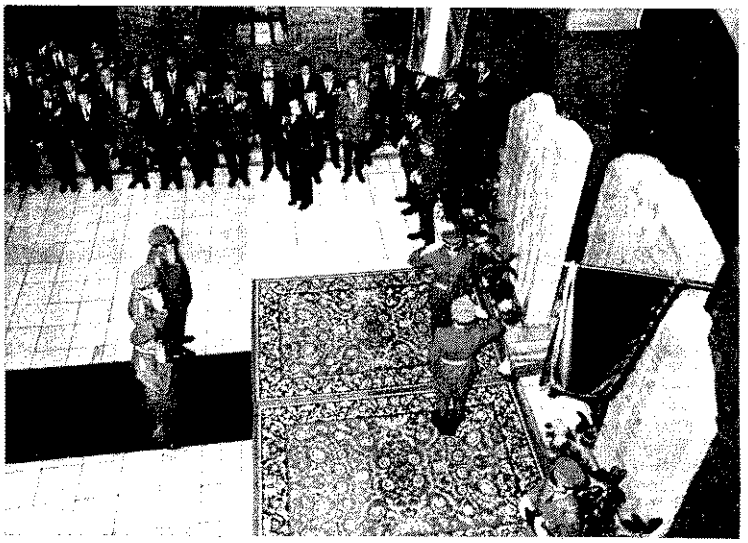

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 4. sz. 1977. április

1977. március 25-én – Benkei András belügyminiszter elnöklete alatt – országos parancsnoki értekezletet tartottak a Belügyminisztériumban. Az országos parancsnoki értekezleten részt vett és felszólalt Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese.

Dr. Kamara János rendőr vezérőrnagy, belügyminisztériumi államtitkár értékelte a minisztérium 1976. évi munkáját, és ismertette az 1977. évi feladatokat meghatározó irányelveket.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Kőrösi György rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettesnek a Belügyminisztérium területén végzett eredményes munkája elismeréseként – nyugállományba vonulása alkalmából – a Szocialista Magyarországért Érdemrend kitüntetést adományozta. A kitüntetést Benkei András belügyminiszter adta át.

A Minisztertanács 1977. március 24-i ülésén Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagyot belügyminiszter-helyettessé, s a belügyminiszter ezzel egyidejűleg országos rendőr-főkapitánnyá nevezte ki.

Benkei András belügyminiszter tájékoztatást adott az Országos Rendőr-főkapitányság létrehozásáról, amely működését 1977. április 1-vel kezdi meg. Feladata: a közrendet, a közbiztonságot veszélyeztető bűncselekmények és szabálysértések megelőzése, felderítése, a közúti, a vasúti, a vízi és légi közlekedés rendjével és biztonságával kapcsolatos rendőri tevékenys Végzi az útlevél- és idegenr dészeti feladatokat, valamint állampolgárok személyi okm nyokkal való ellátását. Fela tait a Belügyminisztérium sz veivel, továbbá az országos táskörrel rendelkező állami társadalmi szervekkel, valam a Magyar Népköztársaság fe veres erőivel és testülete szoros együttműködésben te síti.

Felszólalt az értekezleten Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese

Benkei András belügyminiszter adta át a kitüntetést Kőrösi György rendőr vezérőrnagynak

Dr. Kamara János rendőr vezérőrn belügyminisztériumi államtitkár érték a végzett munkát és ismertette a fela tokat

Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, országos rendőrfőkapitány

Az országos értekezlet résztvevői

A BM TOP ünnepségén Forgách Géza tű. alez. emlékezett meg felszabadulásunk 32. évfordulójáról

Az ünnepség résztvevőinek egy csoportja

Belügyminisztérium központi ünnepségén megjelent Borbíró János, a Minisztertanács elnökhelyettese, és kifejezésre juttatta pártunk és kormányunk elismerését a BM személyi állományának

belügyminiszter ezredessé előléptette Tóth Lajos tű. alez.-t, a BM TOP osztályvezetőjét

Szetfű Imre tű. zls.-t (Központi Javítóüzem) kitüntette a Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával

ünnepségen Horváth Sándor tű. ezds., országos parancsnokhelyettes elismeréseket nyújtott át. Kiss Béla önk. tű. gy. (Veszprémpinkóc) a Tűzbiztonsági Érem arany fokozat kitüntetésben részesült

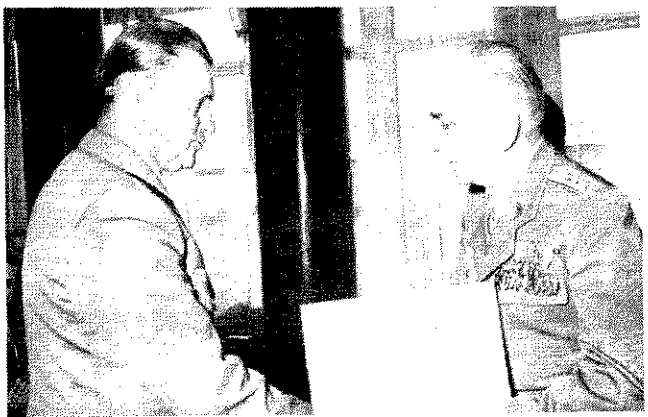

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

Budapest, 1977. március 31-én

Elvtársak, tisztesek, tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, tábornokok!

Hazánk felszabadulásának 32. évfordulóját ünnepeljük.

A dicsőséges Vörös Hadsereg ezen a napon űzte ki hazánk földjéről a fasiszta népelnyomókat. A Szovjetunió, a szovjet nép, a haladó emberiség harcának eredményeként népünk felszabadult a hitleri elnyomás és az őket gátlástalanul kiszolgáló magyar uralkodó osztályok kizsákmányolása alól.

Hálával gondolunk azokra a névtelen szovjet katonákra, akik hazájuktól távol, népünk szabadságáért áldozták életüket.

Április 4-e népünk legnagyobb nemzeti ünnepe. E napon új lap nyílt a magyar nép történetében: népünk visszanyerte nemzeti függetlenségét, és megnyílt előtte a fejlődés, a társadalmi felszabadulás lehetősége.

Dolgozó népünk az elmúlt 32 év alatt jól élt a szabadságával, függetlenségével. Lerakta a szocialista társadalom alapjait, és elkezdte a fejlett szocialista társadalom építését.

Pártunk XI. kongresszusa joggal összegezte eddig elért eredményeinket, és meghatározta az ötödik ötéves terv célkitűzéseit, a fejlett szocialista társadalom felépítésének közeli és távlati feladatait.

Elvtársak!

Eredményeink elérésében mindenkor döntő szerepe volt a Szovjetunióval és a testvéri szocialista országok közösségével kialakított kapcsolatainknak. Együttműködésünk a marxizmus–leninizmus, a proletár internacionalizmus elveire épül, céljaink közösségén alapul, megbonthatatlan és mind erősebbé válik.

Népünk a szocialista közösség tagjaként eredményesen munkálkodik az enyhülési folyamat tartóssá tétele, a béke fenntartása, a függetlenségükért küzdő népek harcának támogatása, a szocialista országok közösségének, a kommunista mozgalom sorainak szorosabbra fűzése érdekében.

Feladataink eredményes ellátása továbbra is arra kötelez bennünket, hogy szilárdítsuk egységünket és együttműködésünket a Szovjetunió, a szocialista országok fegyveres erőivel és testületeivel, a béke, a biztonság, az alkotó munka biztosítása érdekében.

Elvtársak!

A fejlett szocialista társadalom építésében a Belügyminisztérium szerveire és személyi állományára az állam- és közbiztonság, az államhatár őrzésében, a tűzvédelemben fontos feladatok hárulnak.

E feladatok maradéktalan ellátása érdekében elvárom, hogy a személyi állomány a jövőben is teljes odaadással, magas fokú hivatástudattal, becsületes munkával, szilárd egységben és együttműködésben a fegyveres erőkkel és testületekkel, a munkásőrséggel, a társadalmi segítőkkel végezze feladatait.

Horváth Sándor tű. ezds., országos parancsnokhelyettes nyitotta meg a tanácskozást

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság március 17-én értekezletet tartott a minisztériumok és országos hatáskörű szervek tűzvédelmi vezetői számára. A rendezvény egyetlen napirendi pontjaként a tárcák és az említett szervek 1976. évi tűzvédelmi munkájáról és további feladatairól szóló beszámoló hangzott el.

A Parancsnokság vezetése nevében **Horváth Sándor** tű. ezds., országos parancsnokhelyettes köszöntötte a megjelenteket, majd felkérte **dr. Kovács Mihály** tű. ezds., osztályvezetőt a beszámoló megtartására.

A beszámoló bevezetőben hangsúlyozta, a minisztériumok és országos hatáskörű szervek a népgazdaság tűzvédelmében is igen fontos szerepet töltenek be, irányító munkájuk mintegy 107 ezres tűzvédelmi szervezet és több ezer gazdasági vezető kapcsolatos tevékenységére terjed ki. Ez a körülmény tette indokolttá — mondotta —, hogy a Parancsnokság tanácskozást folytasson a beszámoló témájából.

A BM TOP megállapítása szerint — szögezte le — a tárcák és az országos hatáskörű szervek — néhány kivétellel eredményesen teljesítették a tűzvédelmi jogszabályokból rájuk háruló feladatokat. Előrelépés tapasztalható a tűzvédelmi irányító munka elvi és gyakorlati módszereinek alkalmazásában, az alapvető tűzvédelmi rendelkezések végrehajtásában, az új tűzvédelmi szervezetek létrehozásában, működésében és tagjainak kiképzésében. Bizonyos erőfesztíések történtek a kapcsolatos feladatok ellátását szolgáló személyi és tárgyi feltételek megteremtésére is.

A BM TOP tervszerűen végezte a 4/1974-es BM rendelet végrehajtásából adódó szabályozási feladatokat, eddig mintegy 40 szabályozást bocsátott ki.

Mint bejelentette, jelenleg is számos szabályozás van kimunkálás alatt, és folyamatban van a 4/1974-es BM sz. rendelet felülvizsgálata. Ezzel összefüggésben a következőkről adott tájékoztatást:

31 tárca és országos hatáskörű szerv közül 16 nem tartja szükségesnek a hatályos jogszabály módosítását, 15 összesen 91 érdemi és 25 egyéb észrevételt tett.

A fővárosi és megyei tanácsok közül 16 tett összesen 116 módosító és 36 egyéb észrevételt. A javaslatok többsége az anyagi jogszabályokkal kapcsolatos, s a következő főbb témákat érintik:

— az önkéntes tűzoltóság szervezési problémái;

— a szövetkezetekkel való megállapodás részletesebb szabályozása és lehetőségének kiterjesztése esetenként kisebb vállalatokra;

— központi tananyag a tűzvédelmi tanfolyamokhoz;

— túlzottnak tartják az oltóvíz és a tartalék oltóvíz előírt mennyiségét;

— számos vonatkozásban enyhíteni kívánják a mezőgazdasági létesítményekre vonatkozó létesítési és használati szabályokat stb.

Hangsúlyozta, a javaslatok feldolgozása körültekintő munkát igényel. Nagy számukat is figyelembe véve szakmai vizsgálatukhoz és értékelésükhöz hosszabb idő szükséges. Ezért is fontos figyelembe venni: jelenleg a 4/1974-es BM rendelet előírásai vannak érvényben, és módosításukig azokat kell alkalmazni.

A továbbiakban áttekintést adott a tárcák különböző szintű tűzvédelmi értekezleteiről, beszámoltatásairól és ellenőrzéseiről.

Ezek sorában főként a Belkereskedelmi Minisztérium kollégiumi ülését minősítette igen jelentősnek, ezen a társadalmi tulajdon védelmének helyzete tárgyalásakor önálló témaként szerepelt a tűzvédelmi helyzet és feladatok ellátása.

Az irányító szervek és vállalatok tűzvédelmi tevékenysége többségében rendszeres, hiányossága azonban, hogy több esetben elnézők az ismétlődő szabálytalanságok iránt, a vállalatoknál pedig gyakran csak néhány ismert rendelkezés végrehajtásának felszínes, sablonos vizsgálatára szorítkoznak.

Ezt követően a népgazdaság tűzvédelmi helyzetének javításával összefüggő főbb feladatokat elemezte.

Mint leszögezte, a tűzvédelmi propagandamunka a dolgozók körében és a munkába állításuk előtti, valamint ismétlődő oktatásuk még nem mindenütt éri el a kívánt eredményt, az oktatások és a szakvizsgákra való felkészülés során hallottak még nem érvényesülnek kellően a gyakorlatban, nem eredményezték a tűzvédelmi fegyelem kívánt mértékű javulását, amint a budafoki, szolnoki tragédia és más súlyos káresetek is figyelmeztetnek erre.

A dolgozók tűzvédelmi oktatásának színvonala is eltérő képet mutat, s főként

A beszámolót dr. Kovács Mihály tű. ezds., a BM TOP osztályvezetője ismertette

más ÉVM-vállalatnál kívánnivalókat ha
maga után.

Célszerű volna, ha a minisztériumo
hasonlóan a NIM-hez, a hozzájuk tarto
irányító szervek és vállalatok propagand
alapjaiból központilag készítenének
ágazat tűzvédelmi sajátosságai szeri
szükséges filmeket, plakátokat és m
szemléltetőeszközöket.

A tűzvédelmi kutató és fejlesztő mu
kában sem következett be a várt jelen
fellendülés. Nem érvényesül kellőképp
az egyes tárcák irányító és koordináló
vékenysége. Így például hivatalos nyilvá
tartás szerint az országban 22 helyen
lyik tűzvédelmi kutatómunka, az évi
lentésekben viszont a tárcák további
témakörről adtak tájékoztatást.

A tűzvédelmi hatóságok nyilvántartá
ban szereplő 11,8 ezer létesítmény több
gében a vezetők kellő felelősségérzetet
núsítanak a társadalmi tulajdon védelr
szolgáló tűzvédelmi feladataik iránt,
egy részük elmulasztja a szükséges int
kedést, nem tanúsít kellő elővigyázatos
got és körültekintést, a szemléletükben
általában az állampolgári fegyelem m
szilárdításában lassú ütemű az előrelé
A tűzvédelmi szakvizsgáztatások is n
jelentőségű feladatot adnak. Jeller
ezek méreteire, hogy eddig több mint
ezren tettek eredményes vizsgát, és
még a fele sem a kötelezetteknek.

Biztató viszont, hogy a tárcák tőbl
génél rendeződtek a szakvizsgáztatás
tételei, és ezáltal jelentős előrelépés lel
séges a tűzvédelmi fegyelem megszilá
tását célzó erőfeszítések meggyorsíte
ban.

A létesítmények mintegy 107 ezer
tűzvédelmi szervezetének legnagyobb
számú rétege a 2641 helyen működő
ezer vállalati tűzoltó.

A vállalati tűzvédelmi szervezetek
száma 11 050-nel több az 1976-osnál
növekedés örvendetesen minőségi vá
zást is eredményezett: számos helyen
szaki képzettségű szakemberek kapcso
tak be a tűzvédelmi szervezetek tevéke
ségébe.

Több minisztériumban és országos
táskörű szervnél Tűzvédelmi Műszaki
nács alakult, s habár még korai v
véleményt alkotni tevékenységükről,
zunk benne, ez az új szervezeti form
igazolja létjogosultságát.

A tűzvédelmi bizottságok működés
eredményessége eléggé eltérő, miután
mos helyen igen jól, de gyengén m
dők is akadnak, ez utóbbiaknak sok
formális és nem folyamatos a tevék
sége.

A 7650 tűzvédelmi vezető, illetve f
ügyelő és felügyelő többsége pozitív
repet töltött be 1976-ban is, de eller
munkájuk sok létesítményben még
kielégítő.

Nem lehetünk elégedettek — húzta
— a tűzvédelmi szervezetek tagjainal
képzésével és továbbképzésével. A t
lyami kiképzés jelenlegi üteme lass

Néhányan a meghívottak közül

őrösi György r. vezérőrnagy, belügyiniszter-helyettes nyitotta meg az ülést

gépjárművezetők száma megközelíti az egymillió-hatszázezret; egymillió-nyolcszázezren rendelkeznek gépjárművezetői igazolvánnyal; évente megközelítőleg egymillió-nyolcszázezer külföldi jármű közlekedik hazánkban; mintegy 9000 km hosszban került sor útépítésre és korszerűsítésre, a fejlődés olyan tényámai ezek, amelyekre mindenképpen fel kell figyelnünk. Egytal persze arra is, hogy — bár a múlt évben 2000-rel kevesebn vesztették életüket közlekedési baleset következtében 1975-z képest — minden száz balesetből 6,6% halálos kimenetelű lt, ami rendkívül magas arányszám. És nem kevésbé nyugtanító, hogy csaknem 13%-kal emelkedett a gyorshajtás és kb. %-kal a szabálytalan előzés miatt bekövetkezett balesetek szá-a. Ez utóbbi kapcsán több mint elgondolkoztató, hogy sokszor yanok vesztik életüket vagy szenvednek súlyos sérülést, akik gyan szabályosan közlekednek, de a szembejövők szabálytalan őzése miatt kerülnek súlyos, nemegyszer életveszélyes helyzetbe.

Sok súlyos baleset történt az elsőbbség meg nem adása miatt , de a balesetek legfőbb oka a gyorshajtás.

Továbbra is súlyos gond a közlekedők körében a szeszes l fogyasztása. S bár abszolút mértékben csökkent az ilyen llegű balesetek száma, de aránya az összes baleseteken belül bb mint 17%-os, ugyanis minden hatodik közlekedési baleset trejöttében szerepet játszik az alkohol, s múlt évben csupán az tas vezetés miatt 9941 gépjárművezetői engedélyt vontak be a ndőrhatóságok, 16%-kal többet, mint 1975-ben.

Elgondolkoztató az is, hogy gyermekek sokszor válnak sérültivé, áldozataivá olyan baleseteknek, amelyeket felnőttek hibája, étkes mulasztása okoz.

Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács az elmúlt évben legfontosabb feladatának a KRESZ és a hozzá kapcsolódó jogszabályok propagandájának folytatását tekintette.

További filmek gyártása, filmsorozatok készítése és a tvműsorok számának növelése szerepel az OKBT idei terveiben. Nem kevésbé jelentős a gyermekek és fiatalok közlekedési nevelésének fejlesztését célzó távlati terv.

Mindezeket az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács március 11-i soros ülésén hallottuk *Benkei András* belügyminiszter, az OKBT elnöke referátumából.

A megállapítások sorában pozitív tényként hangzott el, hogy az új KRESZ hatályba lépése óta javult a közlekedési fegyelem, egyre több az udvarias, előzékeny magatartást tanúsító gépjárművezető és gyalogos. A helyzet javulásában az is kétségtelenül szerepet játszott, hogy a felnőtt lakosságnak körülbelül egyharmada rendelkezik gépjárművezetői engedéllyel, s így több-kevesebb szakismerettel is. Az is eredménynek tulajdonítható, hogy a járművek számának rohamos növekedése és a kevés vezetési gyakorlattal rendelkező járművezetők megnövekedett számaránya ellenére is abszolút értékben csökkent a közúti balesetek száma az elmúlt két évben.

A tennivalókat illetően fontos feladatként jelölte meg az OKBT elnöke többek között a közlekedési biztonság további javítását; a halálos és súlyos közúti balesetek csökkentését, s ezek eszközeként a társadalmi erők, a tömegszervezetek, valamint az illetékes állami, gazdasági szervek még aktívabb bevonását. Ismerje meg a lakosság a rendelkezéseket, s el kell érni, hogy az emberek tudjanak és akarjanak is azok szerint közlekedni.

Tovább kell folytatni széles körben a jogpropagandát, a felvilágosító, meggyőző munkát, különös tekintettel a biztonsági öv használatára, a járművek kivilágítására és a gyalogosok láthatóságára. Javítani kell a járművezetők vezetéstechnikai jártasságát, valamint a gyalogosok helyzetfelismerési képességét.

Kiss Dezső közlekedési és postaügyi miniszterhelyettes korreferátumában a közúti közlekedés népgazdasági vonatkozásairól beszélt, s egyebek között foglalkozott a biztonsági követelmények további fejlesztésének kérdéseivel; a motorizáció személyi hátterével; a járművezető-képzés és -továbbképzés fejlesztésének szükségességével; a hazai úthálózat helyzetével és a kapcsolatos fejlesztés lehetőségeivel.

Az ülés alkalmából számos aktivista részesült kitüntetésben, elismerésben, és sor került az ifjúsági közlekedési versenymozgalom értékelésére, valamint az egyes kategóriák első helyezettjeinek megjutalmazására.

(b)

vábbképzés számos helyen nem renderes. Nyugtalanító, hogy a tűzvédelmi zetők, főfelügyelők, felügyelők és megzottak mintegy 40%-a még nem rendelezik a szükséges képesítéssel. Az elmúlt ben mindössze 4 középfokú és 6 alapkú tanfolyamot szerveztek.

A felsőfokú képesítést nyújtó tanfolyaok megszervezését számos probléma nezíti, de az ügyben folytatott eddigi tárralások alapján remélhető, hogy rövid őn belül — igaz csekély létszámmal — hetőség nyílik az első tanfolyam megvítására.

A vállalati tűzoltóság tagjainak jelentős sze sem szerezte még meg a szükséges apképzettséget. Ennek ellenére az elmúlt ben tovább javult tűzoltási és kárelhító tevékenységük, a tűzmegelőzésben ló részvételüket azonban aktívabbá kell nni.

A beszámoló a továbiakban a népgazdag tűzvédelmi helyzetéről adott tájékoztást, s ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy 1976-ban is tovább fejlődött, de a fejdés üteme néhány ágazatban csak mérkelt volt. Ez elsősorban a tűzvédelmi gyelem hiányának, a tárolókapacitás ssú növekedésének, valamint a létesítéssel összefüggő néhány szabály nem kellő érvényesítésének tulajdonítható.

A szövetkezeti ipar tűzvédelme lassabban fejlődött az állami iparéhoz képest, itt néhány megye kivételével alig mutatható ki előrelépés, s a tanácsi ipar tűzvédelmi helyzetére is a fejlődés mérsékelt üteme a jellemző.

A mezőgazdaságban az állami gazdaságok helyzete a legkedvezőbb, a téeszeké több helyen jogosan kifogásolható. További erőfeszítések szükségesek az erdők tűzvédelmében, hogy megelőzzük a tavalyi igen súlyos tűzkárok megismétlődését.

A közlekedés, a hírközlés tűzvédelme megfelelően fejlődött, és a kereskedelmében is bizonyos javulás tapasztalható.

A köz- és az állami tulajdonban levő lakóépületek tűzvédelme összességében megfelelő, de ugyanez nem mondható el a szövetkezeti és magántulajdonban levőkről.

Befejezésül az 1977. évi főbb feladatokat ismertette, s hangsúlyozta, hogy ezek gerincét a tűzvédelmi ellenőrző munka színvonala és hatékonysága növelésének kell alkotnia, és kiemelt jelentőséget szükséges tulajdonítani a tűzvédelmi szervezet tagjai kiképzésének és továbbképzésének, valamint mindazon fogyatékosságok felszámolásának, amelyeket a beszámoló érintett.

A hozzászólásokat és a válaszadást követően *Horváth Sándor* tű. ezds., országos parancsnokhelyettes zárszavában nyomatékosan felhívta a figyelmet, hogy mindaddig, amíg nem hoznak döntést a 4/1974-es BM rendelet módosításával kapcsolatos észrevételek és javaslatok tárgyában, következetesen végre kell hajtani a rendelet előírásait, s továbbra sem adható engedmény olyan esetekben, amikor az emberek életét és testi épségét vagy jelentős anyagi értékeket veszélyeztet, majd arról szólott, hogy a jelenleg érvényes tűzvédelmi követelmények egyáltalán nem szigorúbbak azoknál, mint amelyek külföldön érvényesek, nincs tehát alapjuk az előírásaink állítólagos túlzott szigorára tett észrevételeknek.

Végezetül felhívta a részvevők figyelmét az 1976. évi tűzkárstatisztika elgondolkoztató és cselekvésre késztető adataira, valamint arra, hogy a maguk területén ragadjanak meg minden lehetőséget a kedvezőtlen tendenciák, a súlyos károkat és emberáldozatokat követelő szabálysértések visszaszorítására és a cselekmények elkövetőinek példás felelősségre vonására.

(g)

NEM SZOKVÁNYOS, hogy árt- és tanácsi végrehajtó bi-ottság együttes ülésén tűzze apirendre a tűzvédelem helyetéről szóló beszámolót. A főáros XXII. kerületének az setében ez történt. *Kóber 'erenc* első titkár invitált a endezvényre, s már csak zért is szívesen elmentem, ert négy évvel ezelőtt igen zínvonalas tanácsi vb-ülésen ettem részt ugyanitt.

Második napirendként szeepeltek a tűzoltók, s a szoáshoz híven a helyszínen yülekeztek a vb-k tagjai, és kíváncsiak egyenesen a paancsnokságra jöttek, a párt-b tagjai pedig az első napiend végeztével a kerületi b-ről kocsiztak a laktanyáoz. Ugyancsak tisztes távolág, de úgy látszik, a XXII. erületben ez egyetlen tisztégviselő számára sem akalály.

Formabontónak számított z is — jóllehet csak nekem — hogy a vb-k ülése szereési bemutatóval kezdődött az idvaron, és rövid szemlével s egybekötötték a ritka altalmat.

Egyébként már a kérdésekél kiderült, hogy nem kell eltétlenül tűzoltónak lenni ihhoz, hogy valakiket érdeeljen a tűzvédelmi helyzet, a lényegre tapintóan kérlezzenek.

Csupán alaposan át kell anulmányozni a jelentést és smerni a környezet mindennapos gondjait. És még vaami: a résztvevőket érdekelie, hogy mi történik körülötük közügyben.

Nos, a budafokiakat ezúttal is érdekelte, hogy mi jellemző kerületük tűzvédelmére. Mi van a 05-ös vonallal, hogy sokszor nem felel, ha tüzet akarnak jelezni; milyen a létszámhelyzet, a tűzoltók ellátottsága, elismertsége, mennyi az átlagéletkor; mi a helyzet a Bartók Béla úti víztároló medencével, hogyan tudnak a fecskendőkkel eljutni az aluljárón át a Gyár utcába; hogyan fejeződik ki a tűzoltók munkájának elismertsége erkölcsiekben, anyagiakban, és a többi és a többi.

A válaszadást követő vitában nyolcan szólaltak fel. Egyvalamiben minden hozzászóló véleménye megegyezett: lényeget sűrítő, a kerület tűzvédelmi helyzetét, a tűzoltóság munkáját reálisan tükröző, formájában és tartalmában is színvonalas jelentést kaptak kézhez, amiért elismerésüket fejezték ki *Kraszkó András* alezredes, kerületi parancsnoknak.

AZ IS ÁLTALÁNOS megelégedettséget váltott ki, hogy szinte kivétel nélkül megoldódtak a négy évvel ezelőtti olyan súlyos gondok, mint a krónikus létszámhiány, és sikerült stabilizálni a 33 éves átlagéletkorú állományt. Véleményként hangzott el, hogy a tanácsi apparátuson belül is tovább erősödött a parancsnokság kapcsolata a szakigazgatási szervekkel, s hasonlóan kétoldalúan szoros és konkrét az együttműködés a kapitánysággal, és a hatósági munkára is a megalapozottság, körültekintés jellemző.

Érdekes, önvallomással is felérő hozzászólás hangzott el a párt-vb egyik tagja részéről. Őszintén elmondta, hogy majdnem két évtizeden át a „másik oldalról", a gazdasági vezető szemével nézte, bírálta a parancsnokság munkáját. Végül is rá kellett jönnie, a vitatott kérdésekben mindig a tűzoltóknak lett igazuk. És azért külön is nagy tisztelettel tekint rájuk, hogy nemcsak szigorúak és következetesek voltak, hanem ha kellett, messzemenő megértést tanúsítottak, sőt olyan belső tűzvédelmi szabályozási munkában is készségesen segítettek, amelynek végrehajtása teljes egészében az üzem vezetésére tartozott.

Figyelemre méltó javaslat: fokozzák a felvilágosító munkát a lakóterületen, felhasználva a tanácstagi beszámolók adta lehetőségeket, 10—15 perc is sokat jelentene a megelőzés szempontjából. A vb készséggel a kerületi parancsnokság rendelkezésére bocsátja a beszámolók menetrendjét.

Az üzemekben főként a középvezetőktől függ a tűzmegelőzési törekvések eredményessége, s hogy a tűzveszély a lehető minimálisra csökkenjen. A vezetéssel többnyire megvan az egyetértés, velük azonban ajánlatos lenne jobban szót érteni a megelőzés nagyobb sikere érdekében — merült fel észrevételként.

A kerületi tűzoltó-parancsnokság tegye egy kicsit precízebbé feljelentéseit, s akkor bizonyára megszűnne a tanácsi szabálysértési hatóság meglehetősen egysíkú eljárása a bírságok kiszabásakor, s az is, hogy a gazdasági vezetők esetében többnyire a legenyhébb fokozatot, a figyelmeztetést alkalmazzák — ezek is igencsak elgondolkoztató javaslatok.

AZ ELNÖKLŐ ELSŐ TITKÁRNAK nem volt nehéz dolga a tanácskozáson elhangzottak összefoglalásával. Egyetértett a jelentés tartalmi színvonalát elismerő véleményekkel, s maga is jóleső érzéssel állapította meg, hogy a feltételek kedvező alakulásának eredményeként ilyen jelentést tanulmányozhatott. Hangsúlyozta, hogy őszintén örülni kell a kerület tűzvédelmében elért sikereknek, hiszen nem kevés erőfeszítés nyomán ellenhatás közepette vívták ő-ket, s emlékeztetett arra vb-ülésre, amikor a keménységet, a nagyobb határozottsá got állították követelmény ként.

Határozathozatalt nem ta tott indokoltnak, helyette á lásfoglalást javasolt a két v részéről, s ajánlotta: fejezzé ki elismerésüket a jó előte jesztésért, s nem utolsósorba azért, hogy a 73 őszén felvete problémákat a parancsnoksá többségében megoldotta, azért, a sokoldalú és jó ka csolatért, amelyet kiépített. Á lapítsa meg a közös vb-ülés javasolta a továbbiakban hogy a napirenddel összefü gésben egyértelmű és me nyugtató választ kapott; hí ja fel a tűzoltó-parancsnoks figyelmét, hogy a jelentésb megfogalmazott további fe adatait — amelyekkel egyé ként egyetért — a kerület fe lődésének dinamikájában viz gálja, s intézkedéseit ehh igazítsa. Ajánlja fel segítség e feladatok végrehajtásához, kérje fel a parancsnokot, ho tolmácsolja a két végrehaj bizottság köszönetét a szem lyi állománynak a bemutatóé és elismerését az eddigi ere ményes tevékenységéért.

NÉPES VB-ÜLÉS volt, mentes minden felesleges fo maságtól. Közvetlensége, eg szerűsége s az elhangzott rám legalább akkora hat gyakoroltak, mint Kóber F renc kerületi első titkárra jelentés jó elvtársi-emb kapcsolatokat tükröző szeré megállapításai. Ő elidőzött eg egy kifejezésnél, némelyi tőbbször is elolvasta, ízlelg te, dédelgette; bennem m annak a néhány órának a ha gulata idéződik fel gyakor amit ezen a tanácskozáson töltheztem. — **beszteri** —

A Baranya megyei értekezleten felszólalt dr. Molnár István...

...és dr. Buna Gyula is

A résztvevők egy csoportja

. fővárosi és megyei tűzoltó-parancs-
ságokon nemrégiben tartották meg az
ult évi tevékenység értékelését és ha-
ozták meg az idei főbb feladatokat.
nkatársaink ezúttal a Baranya és Pest
gyei értekezletről készítettek tudósí-
.

. március 25-i rendezvényen részt vett
felszólalt *dr. Buna Gyula*, a megyei
tbizottság munkatársa és *dr. Molnár*
án, a megyei tanács igazgatási osz-
ának vezetője is. A BM TOP kép-
eletében *Faragó János* tű. alez., alosz-
vezető jelent meg az eseményen.
Costeleczky Sándor tű. ezds., megyei
ancsnok a beszámolóhoz fűzött szóbeli
gészítésében főként az elmúlt év né-
ny általánosítható tapasztalatát ele-
zte.
gy többek között azt, hogy az ellen-
ő munka hatékonyságának és követ-
etességének milyensége kulcsszerepet
ött be a megye tűzvédelmi helyzeté-
: alakulásában; a 24/48 órás szolgá-
rendszerre való átállás kétségkívül
sítette az egységek ütőképességét, amit
- és káreseteknél tanúsított példás
ytállással is igazoltak.
beszámoló alapos elemzést adott a
gye tűzvédelmi helyzetéről, tűzoltósá-
ak és tűzvédelmi szervezetének ered-
nyeiről, gondjairól és fogyatékosságai-

gy mindenekelőtt nyugtalanító jelen-
nek minősítette a tűzkár jelentős emel-
lését, miután a 12,09 milliós károsz-
g kb. 240%-os az 1975-öshöz képest.
tűzesetek száma kisebb mértékben
elkedett, a kárral járt tüzeké 348-ról
-ra.
az okok közül első helyen a dohány-
(91), a másodikon az elektromos áram
), a harmadikon a gyermekjáték (42)
repel.
az idei év egyik igen fontos feladata-
t jelölte meg a beszámoló a nyilván-
tásba nem vett, valamint a C—E tűz-
zélyességi osztályba tartozó létesítmé-
k fokozottabb ellenőrzését, egy kivé-
el ugyanis ezekben fordultak elő
negye elmúlt évi tűzesetei.
sásdi parancsnok és a szigetvári pa-
csnokhelyettes jelentésükben azonos
idról számoltak be. Egyes gazdaságok
gyárak megrendelésükben nem veszik
yelembe, hogy az általuk importált

külföldi gépeknek és berendezéseknek ki kell elégíteniük az alapvető hazai tűzvédelmi követelményeket.

Dr. Buna Gyula a megyei pártbizottság igen pozitív értékelését tolmácsolta, s kiemelte, hogy a megyei parancsnokság hasznos erőfeszítéseket tett a tervezőkkel és beruházókkal való jó kapcsolatok kialakítására és ennek igen kedvező a visszhangja.

Dr. Molnár István egyebek között a tanácsok szabálysértési ügyintézését értékelte. Kedvezőnek minősítette, hogy a szabálysértési hatóságok a bírságösszegek növelésével is erősíteni kívánták a nevelő és visszatartó hatást, a feljelentéseket követő bírságolások számát azonban még nem mindenben tartja kielégítőnek.

Faragó János tű. alez. felszólalásában kedvezőnek ítélte meg a beszámoló értékelését, elismerésre méltónak tartotta a tűzvédelmi szervezet, az önkéntes és vállalati tűzoltóságok segítésére tett intézkedéseket, de az elmúlt évi tűzkárstatisztika alakulása kapcsán felhívta a figyelmet, hogy a jövőben Baranyában is következetesebben kell érvényre juttatni a tűzvédelemmel kapcsolatos garanciális rendelkezéseket.

A Pest megyeiek március 31-i értekezletén megjelent *dr. Vas Judit*, a megyei pártbizottság munkatársa és *dr. Ágoston Zoltán*, a megyei tanács igazgatási osztályának vezetője, valamint a megye járási hivatalainak elnökei, illetve elnökhelyettesei és városi tanácsainak igazgatási osztályvezetői is.

A BM TOP képviseletében *Horváth Sándor* tű. ezds., országos parancsnokhelyettes vett részt és szólalt fel az eseményen.

Újvári András tű. ezds., megyei parancsnok a beszámolóhoz fűzött szóbeli kiegészítésében kedvezően értékelte a tanácsi szervekkel kialakított munkakapcsolatokat, s felhívta a figyelmet a szolgálatellátás alapját képező parancsok, utasítások és más szabályozások következetes végrehajtásának fontosságára.

A beszámoló tanúsága szerint a tűzesetek száma és kárértéke ebben a megyében is emelkedett 1975-höz képest. A kárral járó tüzeké 431-ről 564-re, a tűzkár 8,2 millióról 13,47 millió Ft-ra. S a keletkezési okok között itt is a dohányzás (133) és az elektromos áram (52) volt a leggyakoribb. Sugárzó hőtől 49, gyermekjátékból 39 tűz keletkezett.

Az önkéntes tűzoltók 259 tűzesetnél avatkoztak be elismerésre méltóan. Gondokat okoz azonban, hogy nem sikerült kismotorfecskendőket beszerezni, a meglevőkhöz és régebbi gépjárműfecskendőkhöz pedig alig van, vagy egyáltalán nincs pótalkatrész.

A vállalati tűzoltóságok közül jó néhány kiemelkedő akad, tavaly 46 tűzesethez vonultak ki. Nyugtalanító azonban, hogy 61 vállalatnál hiányos vagy elhasználódott a felszerelés.

A megye tűzvédelmi helyzetében az iparé a legkedvezőbb, a mezőgazdasági szövetkezeteké mérsékeltebben javult, a távolabbi üzemegységekben nem megoldott a tűzjelzés és az oltóvíz biztosítása.

A megye egységeit 981-szer riasztották tűz- és káresetekhez, kárfelszámoló tevékenységüket általában a gyorsaság és a bátor helytállás jellemezte, így az aszódi tragédiát követően is.

Dr. Vas Judit kifejezésre juttatta felszólalásában a megyei pártbizottság elismerését, dicséretesnek minősítette a parancsnokságok kommunistáinak példamutatását.

Tóth Mihály tű. szds., százhalombattai parancsnok jelentésében beszámolt az itteni tűzoltó-parancsnokságon évek óta működő szocialista csoportok eredményes munkájáról, s kérte, tegyék lehetővé számukra a szocialista brigádokhoz hasonló értékelés lehetőségét.

Szellő József, a szentendrei járási hivatal helyettes elnöke büszkén jelentette be egyebek között, hogy járása minden iskolájában működik úttörő-tűzoltóság.

Dr. Ágoston Zoltán felszólalásában egyebek között kedvezően ítélte meg a tanácsi vezetők nagyszámú és aktív részvételét az értekezleten, s bejelentette: a járási hivatalok, valamint a városi tanácsok igazgatási osztályvezetői a jövőben több segítséget adnak a tűzvédelmi hatóságok számára a jogalkalmazás, jogpolitikai elveinek következetesebb érvényesítéséhez.

Horváth Sándor tű. ezds., országos parancsnokhelyettes egyetértését fejezte ki az elhangzottakkal és feladatként szabta, hogy gondos elemző munkával találják meg azokat az eszközöket, amelyek leginkább alkalmasak a tűzkárstatisztika kedvezőtlen tendenciáinak visszaszorítására, és megalapozottabbá szükséges tenni a tűzkeletkezési okok felderítését.

**vári András tű. ezds., megyei parancs-
t szóbeli kiegészítést fűzött a beszá-
lóhoz**

Tanácsi vezetők is megjelentek az esemény

Kocsis József tű. őrgy., ceglédi parancsnok az új szolgálati rendszer bevezetésének tapasztalatairól is jelentést tett

Március 1-én 11.25-kor viharos szél söpört végig a főváros felett, amikor jelezték, hogy a Pasaréti út 65. sz. lakóházban tetőtűz keletkezett.

A budapesti hírközpont kiemelt riasztást rendelt el, de mivel vonulás közben újabb jelzések érkeztek a tetőzet nyílt lánggal való égéséről, az egységek vonulása közben, 11.29-kor a riasztást II-esre módosította.

Az első egységek 11.35-kor érkeztek ki a kárhelyre. Mint felderítéskor a tűzoltás vezetője megállapította, az alagsor, földszint + 2 emeletes épület pala borítású fa tetőszerkezete nyílt lánggal ég, a lakók közül azonban senki nincs veszélyben.

Miután fennállott a veszélye a tűz lefelé való terjedésének, a tűzoltás vezetője utasítást adott a második emelet vízsugarakkal való biztosítására.

A tűz támadására csak a padlástér belsejében volt lehetőség. A padlás vasajtaja azonban zárva volt és vörösen izzott. Igen szerencsés körülményként értékelhető tehát, hogy amikor vízzel hűtötték, a zárja kipattant, és így nem kellett értékes másodperceket tölteni a felfeszítésével.

Itt a tv. utasítására 3 E sugár támadta a tüzet. A padláson fölhalmozott ócska bútorok és egyéb kacatok erősen megnövelték a tűzterhelést. További 2 E sugarat egy kissé bonyodalmasabb módon ellentétes irányban úgy vetett be a tűzoltás vezetője, hogy a sugárvezetők és az I/2-esek az egyik második emeleti erkélyről dugólétrán át hatoltak fel a tetőre, majd annak megbontásával a padlásra.

A tűz a tető megbontása után hirtelen fellángolt, de röviddel azután, hogy két oldalról támadták, „megadta" magát.

A gyors és bator beavatkozás eredm nyeként az I—II—XII., III. és XI. kerül egységek 34 perccel a jelzést követő sikeresen megfékezték a veszedelmes t zet, méghozzá úgy, hogy a kb. 400 m2 tetőzet mintegy 80%-át megmentették, vízkár sem érte a második emeleti lak sokat.

Ezúttal is bebizonyosodott, hogy te tüzet nem lehet kívülről oltani a sik reményében. Az épület elrendezése ne tette lehetővé, hogy a 4-ik, és 5-ik sug bevetését más módon oldják meg.

Az utcán összeverődött tömeg agg dalommal látta, amikor a tetőbontást l vetően a lángok még magasabbra csapt de annál nyugodtabbá vált a beavatko minden résztvevője, hiszen egyszerib megjavultak a látásviszonyok és ez nagyban elősegítette az oltás sikerét.

Egyébként kéménybe épített geren okozta a tüzet.

(g

A kárhely az egységek kiérkezésekor

A 4. és 5. sugárral így hatoltak fel a tetőre

Az utómunkálatok egyik mozzanata

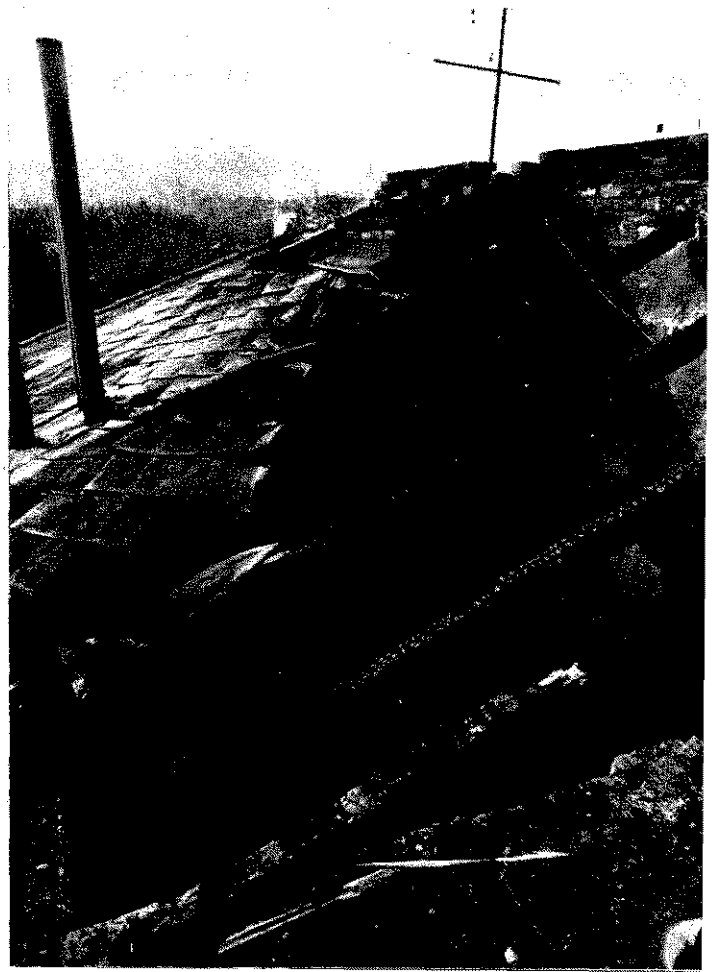

A tönkrement tetőzet egy része

977. **MÁRCIUS 18-A** hosszú ideig emezetes marad nagyon sok gyöngyösi os számára. A verőfényes délelőttön — ZLIN—726 típusú — sportrepülő- érkezett a város légterébe. A repülőek a budaörsi repülőtérről szálltak fel, céljuk a nyíregyházi repülőtér volt. kettős kötelék Gyöngyös város felett repülést végzett. Az egyik repülőgép- — *Durucz Gusztáv* 27 éves repülő-vezető és *Kovács István* 46 éves re-őgép-szerelő tartózkodott benne — nem erült az alacsony „manővere". Szárnyai- függőleges síkban ért a külvárosi reskert, u. 17. sz. házhoz. Bal szárnya zelte a tető szerkezetét; az eresz vo-ában a szárny megakadt, a gép teste ordult, a 8×6 m-es zárt udvarra csa-lott, farokrésze pedig a szomszédos lakó- tetőszerkezetén fennakadt.

AZ ÜTKÖZÉS KÖVETKEZTÉBEN a gép anyag üzemanyagtartályai felrepedtek, hajtóanyag szétfolyt, s az izzó gép-zektől (kipufogó) tüzet fogott. A pilóta a repülőgép-szerelő lángoló ejtőernyők- és ruházattal menekült az utcára, és a polgári lakosok siettek a segítségük-

Mindketten egész testükön súlyos, II— fokú égési sérülést szenvedtek. A men- a helyi kórházba, majd a budapesti avéd-kórház speciális osztályára szál-tták őket. A gondos kezelés ellenére ány nap múlva mindketten belehaltak üléseikbe.

A sportgép tragédiáját a manőverezést velő polgári lakosok III. 18-án 11.02- jelezték a gyöngyösi városi és járási oltó-parancsnokságra. A tűzjelzésre *gner István* tű. ftőrm., szerparancsnok fokozatú riasztást rendelt el.

+10 fővel, CSD 344-es és TŰ—1 tar-os gépjárműfecskendővel 11.05-kor ér-tek ki a kb. másfél kilométerre levő helyre.

A ház udvarát ekkor valósággal lang-ger borította, a gép roncsa teljes felü-n égett, s a tűz a lakóépület nyílás-ó szerkezeteire (ajtók, ablakok), vala-t a tetőszerkezetre is átterjedt.

GŐ RUHÁZATTAL a repülőgép roncsai llett feküdt — a lakóház tulajdonosa *Tarnai András* 68 éves nyugdíjas. (Az s ember a repülőgép lezuhanásakor az aron tartózkodott, s a gép éppen mel-e csapódott a földre.)

A tűzoltás vezetője a felderítés során azonnal Tarnai András kimentésére ett, megszabadította égő ruházatától, özben jobb kezén ő maga is égési sé-ést szenvedett, majd a helyszínre ér-ő mentők kórházba szállították az idős bert. (Súlyos sérülései miatt 19-én 0.45- életét vesztette.)

A tűz eloltására a tűzoltás vezetője 2 db E sugarat szereltetett a CSD 344-es tartályos gépjárműfecskendőről, a táplálást a 60 m-re levő föld feletti tűzcsap szolgáltatta. A tűz körülhatárolása 11.10-, lefeketítése 11.25-kor, a végleges oltás 11.30-kor fejeződött be.

A REPÜLŐGÉP LEZUHANÁSÁNAK okára a szakértők csak a roncsok laboratóriumi vizsgálata után tudnak érdemben nyilatkozni. A pilóta halála előtt elmondotta, hogy a manőverezés során már nem tudta átvenni a repülőgépet a szerelőtől.

A város feletti felelőtlen manőverezés 3 ember halálát okozta, és jelentős anyagi veszteséggel járt. A kár 1 001 400 Ft. Ebből a sportrepülőgépé 984 000 Ft, a lakóházé 17 000 Ft. De rosszabbul is végződhetett volna, ha a repülőgép Gyöngyös sűrűn lakott belvárosára vagy akár a kárhelytől néhány száz méterre levő zsúfolt óvodaépületre zuhan.

Lukács Béla
tű. őrgy.

1 **Munkában az egyik E sugár**

2 **A ház is súlyosan megrongálódott**

3 **Rosszabbul is végződhetett volna, mert óvoda van nem messze az épülettől**

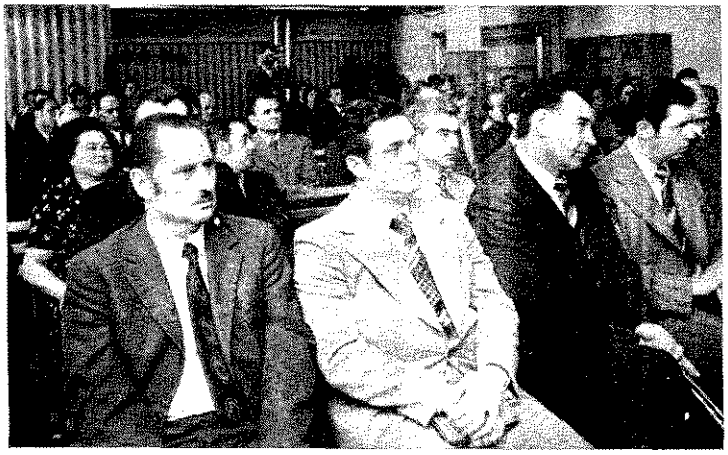

Képeinken: dr. Farkas György tű. vőrgy., országos parancsnok méltatja az esemény jelentőségét és a megjelentek egy csoportja

került a vándorserleg, 4873 ponttal végeztek a konzervgyáriak a tröszt 1976. évi iparági tűzvédelmi versenyében a Nagykőrösi, illetve a Budapesti Konzervgyár előtt. A 4—6. helyen így alakult a sorrend: Kalocsai Paprika- és Konzervipari Vállalat, Debreceni Konzervgyár, Nyíregyházi Konzervgyár.

Tizenhárom gyár egész éven át tartó versenyében nem kis dicsőség első helyen végezni, s különösen nem az olyan vetélytárs ellenében, mint a nagykőrösiek. Külön emeli a győzelem értékét, s egyben a küzdelem éles voltára is utal, hogy mindössze 37 ponton múlott az első és második helyezés sorsa. Hasonlóan a szoros eredményeket bizonyítja, hogy a hatodik helyezett tűzvédelmi szervezet is háromezer pont feletti teljesítményt nyújtott.

A tényleges eredmény persze ennél jóval nagyobb, a konzervipar egészéé. Mintegy 16 ezer üzemi dolgozó részesült differenciált szintű elméleti és gyakorlati tűzvédelmi képzésben, bizottság előtt tanúsítva, hogy ismereteik valósak. Valamennyi vállalatnál új tűzvédelmi utasítást, tűzriadótervet és tűzveszélyességi besorolást készítettek. Az előírt foglalkozási ágakban szakvi: gára kötelezettek színvona anyagra alapozhatták felk szültségüket, és tűzvédelmi h tek keretében helyi kiállítás filmvetítések és más rend vények sora jelezte: minden igen komolyan vették a v senyfeltételeket, s számos lettel, kezdeményezéssel ig keztek értékes pontot szere a népes mezőnyben.

Ezekről s az iparág tűz delmi helyzetét tükröző néhá gondolatról szólott a trö gazdasági igazgatója márc 26-án a Békéscsabai Konze gyárban rendezett ünnepség majd az eredményhirdetést l vetően átadta a jutalmakat elismeréseket a helyezet képviselőinek, továbbá a t védelmi munkában kiemell dő teljesítményt nyújtott d gozóknak.

Részt vett a rendezvény az iparág számos vezető mu katársával együtt *dr. Mihal Ferenc*, a Konzervipari Vál latok Trösztjének vezérigaz tója. Méltatta az esemény lentőségét, majd kitüntetése és elismeréseket adott át *Farkas György* tűzoltó vez őrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka.

— b —

KEDVES LUDAS!

Mi, tűzoltók is szeretünk tréfálkozni, és jót derülünk, ha igazán szellemes tűzoltóviccre bukkanunk a Ludas Matyiban.

De az már fölötte rossz tréfa, hogy a címzett előzetes megkérdezése nélkül közölték Szendrey András levelét, mert beláthatatlan következményekkel járhat, ha akár egyetlen napig bárki is komolyan elhiszi, hogy „Ne olts tüzet — megbüntetnek érte!"

Reméljük, csak kevesen akadnak olyanok, akik csupán az említett levelet olvasták, és annál többen, akik Czilják József tű. alez., pécsi megyei városi és járási parancsnok hetekkel később közölt válaszát is, és megtudták bel hogy Szendrey Andrást a t védelmi hatóság feljelentés a tanács természetesen ne tűz oltásáért, hanem azér szabálysértésért bírság meg, hogy olajjal töltötte az égő olajkályhát, s em került sor arra a bizon tűzoltásra.

Nem ártana tehát, ha Ludas Matyi a jövőben alább úgy élne a gyanúper mint ahogyan ugyanazon sz egyik viccének szereplője te A tanulságos viccet mi is zöljük, „Hátha valaki nem meri". Íme:

— Mi történt veled, m van kék folt a szemed al

— A feleségem halmozo tegnap virággal.

— De hiszen a virá nem keletkeznek kék fol

— No igen, csakhogy zástul hullott rám a virág.

NE OLTS TÜZET — MEGBÜNTETNEK ÉRTE!

Lakásomon kigyulladt Gemenc típusú olajkályhám. A tüzet sikeresen eloltottam, mire a tűzoltók megérkeztek, dolguk nem volt, csak jegyzőkönyveztek. 1200 Ft-os károm volt: ennyiért kellett újrafestetnem a szobát. Elromlott adagolójú olajkályhám kicseréléséért pedig 400 Ft-ot fizettem.

Négy hónappal később, február 3-án arról értesít

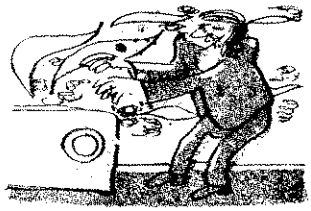

a pécsi Tűzrendészeti Hatóság, hogy a lakásomban történt tűzeset miatt fizessek 1000 forint büntetést.

Egy, nem az én hibámból keletkezett baleset okozta tűzért, amelyet saját kezűleg eloltottam, s amelynek következményeképp anyagi kárt szenvedtem, még büntetést is fizessek? Az lenne a tanulság, hogy az ember ne oltson tüzet, inkább hagyjon leégni mindent?

Szendrey András
7628 Pécs, Árpád-tető

űzvédelmi együttműködési megállapo- ír alá hamarosan négy pécsi felső- tási intézmény: az Orvostudományi etem, a Tanárképző Főiskola, a Pol- Mihály Műszaki Főiskola és a Tu- ányegyetem vezetője.

ertényi József, a Tanárképző Fő- la adjunktusa, a főiskola TB-elnöke *Bakó Lajos,* a Pollack Mihály Műszaki kola tűzvédelmi főelőadója a követ- ökben összegezték ennek a jelentősé-

ERTÉNYI JÓZSEF: Városunk felső- tási intézményei az elmúlt évek so- új épületekkel, gépekkel — köztük y értékű számítógépekkel — és mű- ekkel gazdagodtak. Emellett megnö- edett a felhasznált tűzveszélyes anya- mennyisége és a magasabb kalóriájú rgiahordozók felhasználási aránya, s dez több és alaposabb ismeretet kö- l azoktól, akik az említett intézmé- k tűzvédelméért felelősek. Úgy látjuk, kalta nagyobb hatékonysággal munkál- hatunk akkor, ha erőinket egyesítjük, yis megszüntetjük tevékenységünkben nergia- és pénzeszközlekötésben tapasz- ató felesleges párhuzamosságot, és a lemi kapacitások egyesítése kínálta le- ségeket is jobban kiaknázzuk.

elsőoktatási intézményeink sajátos kép- céljának közös vonása az állampol- fegyelemre nevelés. Ennek pedig ves részét kell képeznie annak, hogy zményeink dolgozói és hallgatói ké- k legyenek eleget tenni a tűzek meg- ésével, továbbá a tűzoltással és men- el kapcsolatos kötelezettségeiknek.

AKÓ LAJOS: Évente mintegy ezerre tő a két egyetem meg a két főiskola zett hallgatóinak a száma. Úgy vél- az új orvosok, jogászok, üzemmér- ök, tanárok és közgazdászok diploma- ulajdonképpen csak akkor minősíthető lesnek, ha szaktudományuk mellett kat a tűzvédelmi alapismereteket is kel- eppen elsajátították, amelyek hivatásuk y foglalkozásuk eredményes ellátásához már egyszerűen nélkülözhetetlenek.

ERTÉNYI JÓZSEF: Habár köztudomá- g jogszabály kötelezi erre az oktatási zmények vezetőit, gondolom, nemcsak sett tapasztalható e téren cseppet sem nyugtató elmaradás. Reméljük, ennek zámolását is hasznosan szolgálja majd egállapodásunk, de jó lenne, ha ismer- k, hogy az Oktatási Minisztérium ki- ította-e már kapcsolatos elképzeléseit, igen, melyek ezek.

AKÓ LAJOS: A jelenlegi lehetőségek int mi addig is igyekszünk megtenni első lépéseket. Kidolgoztuk például, y milyen tesztekkel ellenőrizhetnénk obban a hallgatók ez irányú felké- tségét. De az igazi megoldás az lenne, ha országosan is meghatároznák a kapcsolatos alapkövetelményeket.

Szerintem például az olyan tervező csak afféle „szakbarbár" lehet, akinek fogalma sincs a legfontosabb tűzvédelmi szabványokról, és bírónak, ügyésznek és ügyvédnek ugyancsak ismernie kell a vonatkozó jogszabályokat, hiszen egy-egy tűzeset ügyében nemritkán vád, védelem és ítélkezés szükséges.

BERTÉNYI JÓZSEF: Az említett célokat szolgálja, hogy együttműködünk majd a hallgatók és dolgozóink részére kiadandó közös tűzvédelmi oktatási anyag összeállításában és az ehhez szükséges korszerű információs bázis létrehozása anyagi és egyéb feltételeinek megteremtésében is.

BAKÓ LAJOS: De a többi közös céljainkról, így a tűzvédelmi utasítások kidolgozásában és korszerűsítésében elhatározott együttműködésről, valamint a tűzvédelmi feladataink eredményesebb végrehajtását szolgáló kutatómunkáról és munkaprogramról is említést tehetek.

BERTÉNYI JÓZSEF: Intézményeink oktatói közül számosan rendelkeznek e célra is jól felhasználható szakismeretekkel, és nem kevés olyan gép, berendezés, készülék található a tanszékeken, amelyekkel tűzvédelmi célú méréseket, számításokat és vizsgálatokat is végezhetnek.

BAKÓ LAJOS: Kölcsönösen előnyösnek ígérkezik az intézményeink közötti tűzvédelmi tapasztalatcsere, az ott dolgozó tűzvédelmi szakemberek szoros együttműködése és az is, hogy propagandamunkánkat is össze fogjuk hangolni.

Végül, de nem utolsósorban az intézmények közötti hatékony tűzvédelmi segítségnyújtás módozatait is kidolgozzuk, méghozzá beleértve a tűz- és káresetek alkalmával szükséges teendőket is.

BERTÉNYI JÓZSEF: Nagyon szeretnénk, ha folyóiratunk olvasói azért nem várnának valamiféle csodákat ettől a kezdeményezéstől, amelynek a kimunkálásához sok segítséget kaptunk a megyei tűzoltó-parancsnokságtól s különösképpen *Dukits Károly* tű. alez., megyei parancsnokhelyettes elvtárstól.

Tudjuk, máról holnapra nem érhetünk el megalapozott eredményeket. De elkezdtünk valamit, amit más felsőoktatási intézmények is követhetnének saját több száz milliós értékeik megóvása, tágabb értelemben pedig hazánk tűzvédelmének erősítése céljából. Mert hát forintban nehezen kifejezhető értéke volna annak, ha az alma mater alaposabb tűzvédelmi ismeretekkel bocsátaná szárnyra végzett hallgatóit, és saját példamutatásával is bizonyítaná a szervezett tűzvédelem jelentőségét.

Bízunk benne, hogy egyesült erővel hamarabb érjük el ezt a célt, mintha külön utakon próbálkoznánk.

(G.)

Fotó: Lovász I.

tényi József és Bakó Lajos

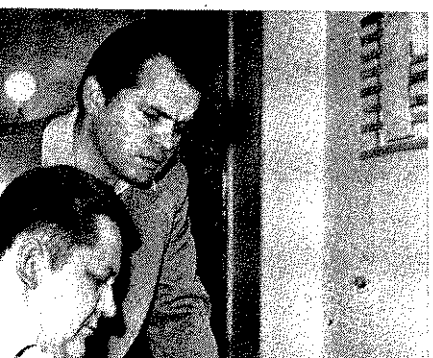

Tűzriadóterv, engedménnyel

Ne szidjuk elhamarkodottan szolgáltatóiparunkat, hiszen igyekszik lépést tartani növekvő igényeinkkel. Ezt bizonyítja az is, hogy már tűzriadótervet is készít hozott anyagból, sőt mi több, néhány szövetkezet kedvezményes áron élvezheti az új szolgáltatás áldásait.

Az egyik ipari szövetkezet nyomban megragadta a talán soha vissza nem térő lehetőséget, és potom 39 ezer forint — 20% tagszövetkezeti engedményért megrendelte az egyik szövetkezeti irodától tűzriadóterv-tervezeteinek végleges tervekké formálását hat telephelyére.

Jó vásárt csináltak, mert egyrészt más célra is felhasználható helyszínrajzokat is mellékeltek a tervekhez, másrészt pedig nem 7800, hanem 9600 forint engedményt kaptak, miután a munkadíj végül is „csupán" 9000 forinttal haladta meg az árajánlatban feltüntetett összeget.

„Ezért a csekély pénzért igazán nem lett volna érdemes annyit bajlódnunk" — mondotta a szövetkezet illetékese, amikor a tűzoltó-parancsnokságtól a részletekről érdeklődtek.

Jogszabály nem tiltja az ilyen tevékenységet, a tűzvédelmi hatóság dolgozói nem revizorok.

Így miután az ő feladatuk a tűzriadóterv tartalmának, nem pedig készítőjének az ellenőrzése, mi dolgunk az ilyen ügyekkel? — kérdezhetik olvasóink, de ajánljuk, cikkünk e részénél azért még ne lapozzanak folyóiratunk más oldalára, mert e sorok írójával együtt biztosan jogos felháborodással nyugtázzák majd a továbbiakat.

A példa annyiban nem tipikus, hogy a feladat végrehajtásával megbízott dolgozó alapfokúnál is alacsonyabb, vagyis tanfolyami tűzvédelmi képesítéssel rendelkezik ugyan, de elfogadható munkát végzett.

Különben is a hat szövetkezeti telephely összesen 1900 m² alapterületű, s így 20 forintnyi jut egy-egy négyzetméterére. Ez pedig — mint számos tűzoltó-parancsnokságon hallottuk — aránylag szerény összeg némely magánvállalkozók „szabadpiaci" áraihoz képest.

Mivel sokak csak a saját pénzükkel takarékoskodnak, az államéval annál kevésbé, kis, nagy és még nagyobb ügyeskedők takaros mellékjövedelmekhez jutnak, amikor vállalják egy-egy létesítmény tűzvédelmi utasításainak és tűzriadótervének elkészítését.

Olyan esetről is tudunk, amikor a magánvállalkozó körlevélben ajánlotta fel „méltányos áron" a szogálatait egy nagy város létesítményvezetőinek, és a postaköltségei busásan megtérültek.

Más élelmesebbek kellő szakismeret nélkül is vállalnak ilyen munkát. A piszkozatot bemutatják az illetékes tűzoltó-parancsnokságon, ott konzultáció keretében kijavítják, s így csak le kell gépeltetni a szakszerű szöveget.

Hogy összesen hány százezer vagy netán hány millió forint felesleges kiadást jelent mindez, azt bajos volna kiszámítani, mert a tűzvédelmi hatóságoknak nincs joguk betekinteniük a létesítmények üzleti könyveibe. Ott pedig, ahol kellő ügyességgel könyvelnek, a legszörszálhasogatóbb revizor sem találhatja szabálytalannak tisztelet- vagy szakértői díjak ilyen címen való kifizetését.

De ott, ahol eltűrik, hogy néhány ügyeskedő sokszorta nagyobb pénzeket vágjon zsebre, mint ami közreműködésének tényleges értéke lehet, nem a tűzvédelmet segítik, hanem mindnyájunk pénzét pazarolják.

Ám, túl ezen, azért is károsnak tartjuk a tűzvédelmi utasításokkal és tűzriadótervekkel való üzletelést, mert ezzel együttal az érintett gazdasági vezetők és tűzvédelmi szervezetek fogyatékos ismereteit is állandósítják. Az ilyen okmányok lelkiismeretes elkészítése ugyanis feltételezi a vonatkozó jogszabályok, szabványok és más előírások alapos ismeretét, valamint azt is, hogy az említettek egy-egy üzemrész sajátos körülményeire is alkalmazni tudják őket.

Ahol tudatlanságból vagy kényelemszeretetből lemondanak erről a lehetőségről, ott könnyen jóval nagyobb árat fizethetünk a mulasztásukért, hiszen a végrehajtás ellenőrzését már aligha adhatják „albérletbe".

Abban a reményben zárjuk sorainkat, hogy érveink nem bizonyulnak hatástalannak. De sokkalta hamarább kiseprűzhetnék erről a területről az álszakértőket és más ügyeskedőket, ha a felettes szervek sem türnék el az ilyen üzletelést. Mert hát a tűzvédelem állítólagos érdekeire való hivatkozással is tilos üzérkedni, és ha az e célra kidobott pénzek egy-egy vállalatnál csupán tízezredekkel növelik a rezsiköltséget, azért ne feledjük el: sok kicsi sokra megy.

A mérés során még különféle vizsgálatokat is elvégeztek (villamos szilárdság, rázásállóság stb.), amiket azonban itt nem részletezünk.

A mérési eredmények összefoglalása

Az MMG—Automatika Művek laboratóriumában elvégzett mérések végül is igazolták, hogy a hődetektorok megfelelnek az elfogadott követelményeknek. Egyedül a korrózióállóság tekintetében kell szigorítani a gyártástechnológiát (ez meg is történt). Ennek külön nagy jelentősége van, mivel a korábban gyártott és alkalmazott detektorok, az agresszív környezet hatására köztudomásúlag tönkremennek, ezeknél állandóan fennáll a téves riasztás lehetősége. A fentiek figyelembevételével a BM Tűzoltóság országos parancsnoka a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. R. 57. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak alapján egyetértett az újonnan kifejlesztett hődetektorok gyártásával, továbbá tűzvédelmi célú alkalmazásával, s erről az MMG Automatika Műveket értesítette.

A típusválasztékról

Az újonnan kifejlesztett hődetektorok is a maximáljelzők kategóriájába tartoznak és kétféle alaptípusban készülnek.

Az egyes típusok megszólalási hőmérséklete rendre: 50—70—90 °C névleges értékű.

Mivel hazánkban többfajta jelzőközpont üzemel, és ezek vonalimpedanciái különbözőek, ezért a gyártó mindkét alaptípust — kívánságra — más-más illesztő impedanciával látja el. Ebből ötféle illesztési lehetőség adódik.

A gyártmány jelölése

A hődetektorok jelölését, illetve az ehhez tartozó műszaki specifikációt a 2. sz. ábrán foglaltuk össze, és adjuk közre.

Ennek alapján nézzünk egy példát:

Típus: MMJ—70—AF 14.

Jelentése: folyadéktáguláson alapuló membrános kivitelű maximáljelzőről van szó. A hődetektor megszólalási hőmérsékletének névleges értéke: 70 °C. A jelzőeszköz 65-ös páncéldobozban van elhelyezve és a BJK típusú tűzriasztó rendszerben alkalmazható.

Néhány gyári ajánlás a hődetektorok alkalmazásához

Az MMJ típusú detektor normál környezeti körülmények esetén használható, a TMJ típus pedig olyan agresszív légterekben, ahol a teljesen zárt érzékelő alkalmazása indokolt, és annak élettartamát, helyes működését nem veszélyeztetik a környezeti behatások. Az MMJ típus gyorsabb működésű, ezért elsősorban ezt célszerű betervezni. Mindkét típus kiállja az MSZ 8888/20 szerinti kén-dioxidos 3-ciklusos vizsgálatot.

A működési hőmérséklet névleges értékét (T_N) úgy kell megválasztani, hogy az kb. 15 °C-kal felette legyen a várható maximális üzemi hőmérsékletnek (Tü), azaz:

$$T_N \geq 15 + Tü \ (°C)$$

Ez azért szükséges, hogy az esetleg előforduló tartós hőlökések, hőemelkedések (pl. erős napsugárzás stb.) ne idézzenek elő téves riasztást. A téves riasztás automatikus tűzoltás indításával, szinte beláthatatlanul káros következményekkel járhat. A 15 °C-os biztonsági különbség elegendő a téves riasztás kivédésére.

Véleményünk szerint azonban azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a T_N értéke a tűréssel beállított alsó határ miatt 5 °C-kal ki a névlegesnél, s így a biztonsági különbség csak 10 °C lesz.

Ezért az ún. korrigált (T_k) értékkel kell számolni, s így létrehozni a tonsági különbséget. Ennek alapján szükséges kiválasztani azokat a leges megszólalási hőmérsékleteket, melyek használatával vakriasztás fordulhat elő.

E feladat megoldására egyszerű nomogramot adunk közre a 3. sz. ál A $T_ü$ = 35 °C-os példát mutatjuk be, a megoldás egyértelműen leol ható az ábráról.

A gyári ajánlások szerint a klimatizált helyiségekben a T_N = 50 °(általános esetben T_N = 70 °C-os; melegüzemben vagy sugárzó hőmé let jelenléte esetén pedig a T_N = 90 °C-os kivitel alkalmazható.

Az illesztési értékeket az adott tűzriasztó rendszerhez (központhoz) megválasztani. Ezt tehát a kérdéses rendszer vonaláramkörének impe ciája határozza meg.

Ennek megtartása létfontosságú, mivel eltérés esetén a vonalárar áramképe megváltozik, és ez a rendszer működésképtelenségét vagy l működését idézi elő.

Robbanásveszélyes környezetben történő elhelyezés

Robbanásveszélyes környezetben a hődetektorok elektromosan gyújtószikramentes áramkörben alkalmazhatók. Amennyiben a tűzri rendszer (központ) nem tartalmaz ilyet, akkor megfelelő típusú elvál egységet kell felszerelni, ha az adott rendszer nem zárja ki az eg alkalmazását (pl. hálózati áramkörök jellemzői).

Itt jegyezzük meg, hogy a TVA/B-rendszerekhez elválasztó egység alkalmazható. Az FJK-rendszerhez, ha abban ATF—24 típusú F gyártmányú töltőberendezés van, akkor R—GE—T típusú, a BJK-r szerhez pedig P12V—247 típusú (a Rozmaring Műszerüzem által gyár elválasztó egység alkalmazható.

Az elválasztó egységek megválasztásakor figyelembe kell venni a s ellenállás-veszteséget és a védett oldalra előírt és megengedhető maxi kábelinduktivitás és kapacitás értékeit, továbbá a felszerelési hely veszélyességi osztályba sorolását, az egység minősítését is. Így p R—GE—T típusú egység vesztesége 273 ohm. Ez azt jelenti, hogy —p 400 ohm vonalellenállásából ezt levonva, a hurokellenállás maxi értéke 120 ohm és az induktivitás maximálisan 20 mHy, a kapa pedig 500 nF lehet.

A P12V—247 típusú egység vesztesége 252 ohm. Ha ezt a BJK/TJ áramkörében alkalmazzuk, akkor a vonalellenállás 400 ohm értékéb

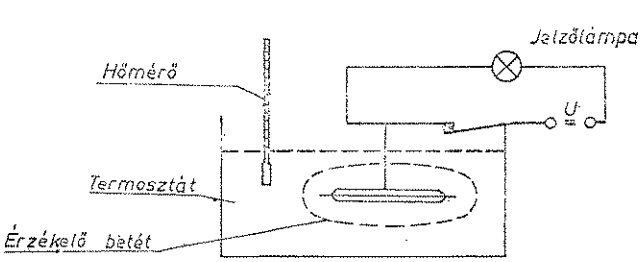

A mérés összeállítása

1

2

A működésre utaló típusjel	
Betű	a detektor kivitele
M	membrános
T	mikrokapcsolós

Az állandó betűk jelentése	
MJ	maximáljelző
AF	aljzat fedéllel

A megszólalási hőmérséklet névleges értéke	
Szám	hőmérséklet °C
50	50
70	70
90	90

Az aljzat dobozának jelölése	
Szám	kivitel
1.	65-ös páncéldoboz 3 oldalon PM 16 menet

Az illesztésre utaló szám jelentése		
Szám	illesztő ellenállás	a tűzriasztó rendszer típusa
0	ellenállás nélküli	
1.	1	TVA/B—24 V
2.	2	TVA/B—48 V
3.	1,2	FJK24 N/NR
4.	8,56	BJK/TJE—1

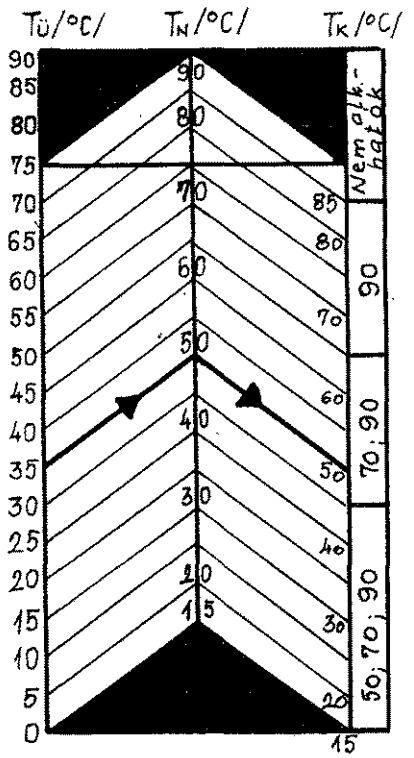

ıva a max. hurokellenállás 140 ohm, a maximális induktivitás 1,3 ', a maximális kapacitás pedig 350 nF lehet.
nennyiben a tűzjelző rendszer hálózati transzformátora nem felel meg bbanásbiztonsági követelményeknek, akkor megfelelő teljesítményű ı biztonsági elválasztó transzformátor szükséges, amelynek — bizony- t vizsgálati feszültsége (a primer és szekunder oldal között) 2,5 kVeff. a feltételt egyébként az említett akkumulátortöltők teljesítik.

egységek minősítése:

GE—T
almazható az MSZ 1600/8 szerinti A—2; A—3 (A—5); B—2; B—3; 4 (B—5) villamos veszélyességi fokozatba sorolt helyiségekben, szatéren, de nem alkalmazható A—1 és B—1 helyen.
KI minősítése: 2—178
ıdelmi jele: Rb—sz I. H.
zsgálati jkv. száma: 15—2—146/71.
V—247
kalmazható az A—2; B—2 vagy ezeknél enyhébb villamos veszélyes- fokozatú helyen.
ɔnatkozó szabvány: MSZ 4814/7.

ıődetektorok alkalmazásának néhány elméleti ;yakorlati kérdése:

ıéleti megfontolások

megfelelő hődetektor kiválasztása és alkalmazása csak számos kör- ıeti feltétel figyelembevételével lehetséges. Tapasztalhattuk, hogy s tűzjelző rendszerekben a hődetektorok nem jeleztek megfelelő en.
z ilyen esetek azért fordulhatnak elő, mert a tervezés és alkalmazás n nem veszik figyelembe a hőterjedés törvényszerűségeit.
gy adott helyiségben a hőmérséklet-emelkedés a következőképpen tó le:
özvetlenül a hőforrás felett a levegő 50≈100 cm/sec sebességgel verti- ıan áramlik felfelé. A hőmérséklet-emelkedés exponenciális jellegű, és ;ő alatti részen ún. hőpárna alakul ki.
yenkor a vizsgált térrészben a hőmérséklet ugrásszerűen növekszik. ım közvetlenül hőforrás feletti pontok lineáris hőemelkedést mutatnak. ı hőemelkedés sebessége általában 50 cm/sec.
ırmészetesen bizonyos idő telik el, amíg a tető alatti részen a meglási hőmérséklet kialakul. Ennek az időnek az ismerete és helyes ılembevétele lényeges, mivel ha hosszú idő telik el a tűz kezdete és ızési idő között, akkor már esetleg kifejlődött tüzet kell megfékezni, enkor a jelentős kár már elháríthatatlan.

4 hőtermelő folyamat	hőmérséklet-emelkedés sebessége (°C/perc)
egyszerű tüzelés (sütés, főzés)	2 ≈ 3
nyílt lángú tüzelőberendezés, műterem-világítás (fotó, tv-stúdiók)	10 ≈ 15
izzás (svél égés)	$5 \cdot 10^{-3}$ ≈ $3 \cdot 10^{-1}$
lángképződés megindulása	0,5 ≈ 3

Egy adott térrészben, helyiségben a megszólalási hőmérséklet kialakulásához szükséges idő több tényezőtől függ, egyebek között a hőtermelő folyamatban résztvevő anyagtól, a leadott hőmennyiségtől, a légáramlás irányától (amit a huzatviszonyok befolyásolnak), a gázáramlás sebességétől és nem utolsósorban a tetőzet magasságától.

Néhány, hőtermelő folyamatra jellemző hősebességet a 4. sz. táblázatban adtunk meg.

Japán kutatók számos kísérletet végeztek a felfelé áramló forró füstgáz hőmérsékletének és sebességének megállapítására. Ezek alapján bizonyos — a gyakorlatban jól alkalmazható — közelítő összefüggéseket állapítottak meg.

Pontszerű hődetektorok esetében általánosságban jól alkalmazhatók az alábbi egyenletek:

$dT \approx Q^{2/3} \cdot h^{-5/3}$

$v \approx Q^{-1/3} \cdot h^{-1/3}$

ahol:

dT = hőmérséklet-növekedés a tűzforrás felett;

Q = az a hőmennyiség, melyet a hőforrás időegység alatt lead.

h = a vizsgált pont magassága a tűzforrástól;

v = a gázáram sebessége.

Ohyama és *Miyama* szerint a tűzforrás felett *l* méter magasságban kialakuló hőmérséklet (T_l) az alábbi közelítő egyenlettel számítható:

$T_l \approx T_0 \cdot e^{-24 \cdot l}$

ha: 5 m ≤ l ≤ 20 m

ahol:

T_0 = a hőmérséklet közvetlenül a tűzforrás felett és értéke

$T_0 = 0{,}205 \cdot Q^{2/3}$

A késleltetési idő (t_k) pedig, amely ahhoz szükséges, hogy a gázáram tűzforrás feletti *l* magasságot elérje:

$$t_k \approx 3 + k \cdot l^2$$

ahol:

k = 0,255 (konstans)

Mindebből látható, hogy a hődetektorok alkalmazása megfelelő körültekintést igényel.

Egy aránylag magas vagy nagy légterű helyiségben, ahol a hőfelhalmozódás lassan megy végbe, a jelző detektor későn szólal meg, vagy esetleg csak a közvetlen lánghatásra ad jelzést.

Tájékoztatásul közöljük *Aschoff* méréseit a vízszintes és függőleges hőterjedésről az 5. sz. ábrán. Az ábra a Laboratorie du Feu, Champs Sur Marne-ben végzett kísérlet eredményét ábrázolja, amikor spiritusz égéséből származó 0,19 m² felületű tűz környezetében levő azonos hőmérsékletű pontok helyzetét mutatja.

Az ábrán világosan látható, hogyan változik a hőmérséklet a hődetektorok környezetében, márpedig ez a megszólalási hőmérséklet elérése szempontjából lényeges.

(Folytatjuk)

5

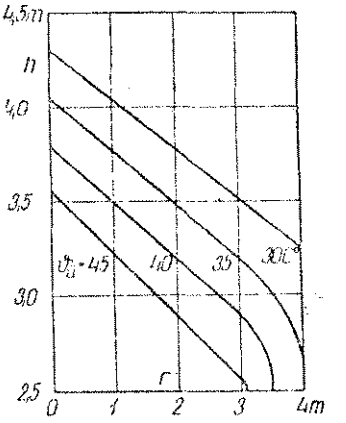

Azonos hőmérsékletű pontok egy 0,19 m² felületű spiritusztűz fölött 2 p égésidő után. h = az égő felület függőleges távolsága a tetőtől, r = a mérési pont vízszintes távolsága az égő felülettől.

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

A mezőgazdaság területén szerzett négyéves tapasztalatok is igazolják az 5 kg-os, BCF-halonnal oltók kiváló használati jellemzőit az e területen keletkező tüzek sikeres leküzdésében.

Az 5 kg-os BCF oltókészülékek rugalmas, széles körű oltástechnikai alkalmazhatósága, könnyed és biztonságos kezelhetősége, a tűzvédelem jelentőségét hangsúlyozó tetszetős formája, a mezőgazdaság tűzvédelmében fokozott jelentőségű.

Az 5 kg-os BCF oltó az üzemképesség ellenőrizhetősége tekintetében, készenlétben és használat közben egyaránt a legkorszerűbb készüléktípus.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

A még készenlétben levő mérgező hatású bromid- és tetraoltókat sürgősen cseréljék ki a korszerű, 5 kg-os BCF-halonnal oltókra.

6 kg-os porraloltók helyett javasoljuk őket gépjárművek, erőgépek, valamint villamos gépek és berendezések tűzvédelmére.

KÉRJÜK TISZTELT ÜGYFELEINKET, HOGY A TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKKEL KAPCSOLATOS SZAKMAI KÉRDÉSEIKKEL KERESSÉK MEG MŰSZAKI VEVŐSZOLGÁLATUNKAT.

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

:INTES SOROK: 1. OLAJ-TÓ HAJÓK EGESÉNÉL ELŐLHAT, HOGY A ROBBANÁS KEZTÉBEN AZ OLAJ EZT (folyt.: vízsz. 21.). 13. Régész 4. Karosszék. 15. Figyelő. 16. 17. Vissza: Rózsa Sándor lo- Lelő azonos hangzói. 20. Zi-ssalhangzói. 21. A VÍZSZ. 1. ATÁSA. 23. Leszeg 2., 3. és 6. 24. Helyhatározó. 25. Éli be- A kutya jó tulajdonsága). 29. Dühösít. 31. Tolnai La- Van ilyen tű is. 34. Persze! tős betű. 36. Egyik kétbetűs ink. 37. Numizmatikusok : neki. 38. Város. spanyolul. ;ó mássalhangzók! 40. Tojás, n. 41. Európai város. 43. Szín. issal. 45. Kellemetlen szag. 47. közsgünk. 48. Az előállító. 51. tül. 53. Nem kell több. 54. ., látszik rajta. 55. Előd. 56. ›ször kitalált történet. 57. A ábécé harmadik betűje.

GŐLEGES SOROK: 2. Minden-alunk. 3. Szamárhang. 4. Két-:cézett lánynév. 5. f! 6. Tönk- 7. Ver. 8. Papírra vetett. 9. 10. Vázában a helye. 11. Tül- 12. Kettőzött kettős betű. 13. HAJÓREKESZ E FÜLÖTTI RÉ- GÁZ GYULLAD MEG, VI-OKRÓCCAL AZ OLTÁS EL-ZHETŐ. 19. Majdnem minden ıek van. 21. Másodszor is nem! ›rött szurkolnak érte. 27. Ájul. ; Tibor. 29. Kötőszó. 30. Mű-kben gazdag városunk. 33.

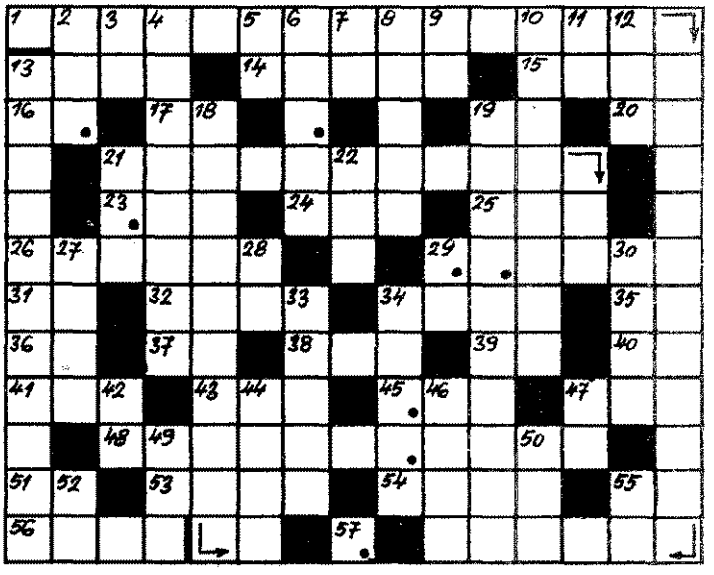

Sosem alszik. 34. Híres tudós, díjat neveztek el róla. 42. E napon. 44. Ő következik a sakkban. 46. Hírt küld. 47. Mint 19. 49. ZEE. 50 Számrendszerünk alapja. 52. Személyes névmás. 55. Ruhakelték. 57. Mint vízszintesen!

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 21., függ. 13., 18.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: az ilyen fajtájú olajtermékek oltásánál eredményesen használhatjuk a vízködöt.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. május 10.

K. I.

A 3. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: TARTÁLYHAJÓVAL VAGY TARTÁLYOS USZÁLLYAL; A HAJÓ REKESZEIBEN; ROBBANÁSNAK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: FÁKLYAÉGÉS.

Könyvjutalmat nyertek: Orsós János, Pásztó; Zsombók János, Budapest; Buczkó Ferenc, Sopronhorpács.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes. SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-04 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

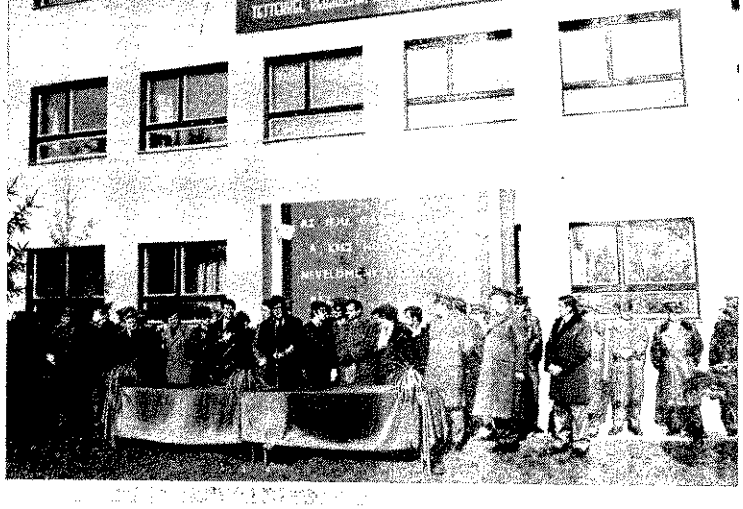

Elsőként

Pest megyében, Dabason tartották meg az Ifjú Gárda-tűzoltó- és polgári védelmi szakalegységek szemléjét. Ennek során versenyen bizonyították felkészültségüket.

Tóth András, a megyei KISZ-bizottság titkára köszöntötte a felsorakozott egységeket. Az alaki szemle után a részvevők tesztlapokat töltöttek ki, majd következett az akadályverseny, s ezen mindenki a maga szakágának megfelelően hajtotta végre a gyakorlatokat. A tűzoltó-szakalegységek feladatai között szerepelt tömlőfektetés, osztott sugár szerelése, vízsugár célratartása. A 12 tűzoltóraj közül első Nagykőrös, második Dabas, harmadik pedig Cegléd csapata lett.

Ozváry—Kútvölgyi

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 5. sz. 1977. május

Zala megyéből jelentik

(Riport a 6–8. oldalon)

KITÜNTETÉS

A belügyminiszter a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával tüntette ki dr. Lendvay Vilmost, a Heves megyei tanács vb igazgatási osztályának vezetőjét.

A kitüntetést Horváth Sándor tű. ezds., a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese adta át.

NYITOTT KAPUK

Május elsején a XI. kerületi tűzoltó-parancsnokságon nyitott kapuk fogadták a személyi állomány hozzátartozóit, köztük sokszor gyereket.

A látogatók megismerkedhettek a körlettel, a felszerelésekkel és a szolgálatellátás feladataival; a legkisebb vendégek különösképpen jól szórakoztak; a laktanyaudvaron például rajzversenyen mérhették össze ügyességüket.

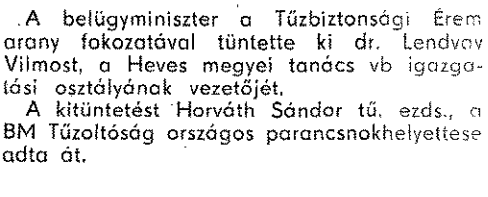

Kérjük előfizetőinket, hogy a lap küldésével kapcsolatos reklamációjukról, valamint a példányszám- és lakcímváltozásról stb. kiadóhivatalunkat értesítsék. Cím: 1081 Bp., Szántó Kovács J. u. 1–3. Tel.: 331-160/261-es mellék.

Szerkesztőség

JUBILEUMI TALÁLKOZÓ

Öt éve Pesten, most május 7-én Egerben adtak egymásnak találkozót a Petőfi tűzoltótiszt-képző iskolát 25 éve végzettek. Legutóbb még népesebb volt az összejövetel, ezúttal jó néhányan csak gondolatban voltak együtt a hajdani iskolatársakkal; legtöbbjüket betegségük gátolta meg a részvételben.

A bensőséges hangulatú rendezvény házigazdájának tisztét a Heves megyei parancsnokság vállalta. A tiszti gyűlés résztvevőit ezúttal dr. Hajas Gyula ezredes, a Veszprém megyei tűzoltóság parancsnoka üdvözölte meleg szavakkal, méltatva azt a negyedszázados utat, amelyet a tiszti iskola egykori hallgatói végigjártak.

A találkozó gazdag programja baráti összejövetellel zárult.

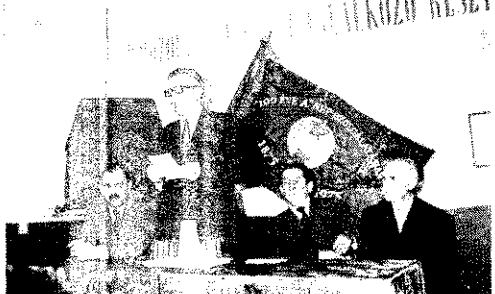

BARÁTI LÁTOGATÁS

A közelmúltban látogatást tett hazánkban Ernst Bosdorf alezredes és Klaus Müller őrnagy, a „Hermann Matern" szakiskola parancsnokhelyettese és tudományos munkatársa, és ennek során konzultáltak az iskolán ez évben végző magyar tűzoltótiszt-hallgatók szakdolgozatának tárgyáról is.

Képünkön: az országos parancsnok is fogadta a vendégeket.

TŰZVÉDELMI MUNKAÉRTEKEZLET

8379 dolgozónak tartottak tűzvédeli tatást, 30%-ban oltási bemutatóval

Tűzvédelmi karbantartó műhelyük 36 tókészülék és tűzcsap ellenőrző karba sát végezte el.

Tűzveszélyes ipari munkák végzésé esetben adtak ki engedélyt, és 233 lommal adtak vállalati tűzoltóik ü szolgálatot.

Tűzvédelmi bizottságaik és megbí 274 esetben foglalkoztak rendellene felszámolásával.

A törzsgyár nagyfeszültségű próbo nek járható kábelaknájában füst- és zékelő berendezést szereltek fel.

A Tűzvédelem c. szakfolyóiratot 6 dányban bocsátják az aktivistahálózo delkezésére, s propaganda és oktató jából több száz plakátjuk van for ban.

Törzsgyárukban és az óbudai k raktártelepen új tűzjelző hálózat ell sét rendelték meg.

800 l p-es kismotorfecskendőjüket, felszerelésével elektromos targoncára s így önjáró szerük lesz a központi t Két további 800-ast rendeltek a k gyár és az óbudai raktártelep véde

A központi gyártelepen idén befeje új tűzivízhálózat kiépítését, a tartalék dencéket megjavítják, kitisztítják.

A felsoroltakat a Ganz Villamossá vek múlt évi tűzvédelmi helyzetét é április 29-én elhangzott beszámoló jel ből emeltük ki. A kép csak vázlatos, része annak a kiterjedt tevékenységne múlt évben is végeztek, illetve idén veznek a törzsgyárban és az óbu szolnoki, a bajai s a gyulai gyárak

Kiegészítésként még talán csak hogy a törzsgyárban 10, a többi h 1–1 tűzvédelmi bizottság működik 80 és a múlt évben egyetlen, kár nélkü esetük volt.

Papp György vezérigazgató és mu sai változatlanul kiemelt feladatukn kintik a nagyüzem tűzvédelmét, s ne nálják rá az anyagi eszközöket. Sz tük egészséges voltát, esztendők ó nyek sora bizonyítja.

Képeinken: Az értekezlet elnökségéb lyet foglalt dr. Farkas György tű. vezér országos és Ficsór Sándor tű. ezredes, pesti parancsnok is; a résztvevők eg portja.

Belügyminisztérium, valamint a BM párt- és szakmai vezetése sok szeretet-köszöntötte 70. születésnapja alkalmából Micskó Rudolf ny. tűzoltó vezérőrnagyot, BM Tűzoltóság volt országos parancsno-a párt- és a munkásmozgalom régi osát, a Szocialista Hazáért Érdemrend számos más magas kitüntetés tulajdono-

ıdvánszky Károly vezérőrnagy, belügymi-ter-helyettes tolmácsolta a minisztérium - és szakmai vezetésének és személyi ál-ányának jókívánságait; hosszú, boldog et, jó egészséget kívánt, majd ajándé-nyújtott át az ünnepeltnek.

ISZNOS TANÁCSKOZÁS

Belügyminisztérium kiképzési és propa-da csoportfőnöksége április 25–27-e kö-háromnapos továbbképző tanfolyamot ezett azoknak az újságíróknak, akik az ágos, a megyei lapoknál a Belügymi-térium feladatkörét érintő kérdésekkel alkoznak. A tanfolyamot Lakatos Ernő, Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának khelyettese nyitotta meg. Jelen volt ez lommal Földesi Jenő vezérőrnagy, bel-niniszter-helyettes is.

tanfolyamon dr. Héra Attila tű. alez. (ké-ön), a BM TOP osztályvezetője előadást tt a tűzvédelem néhány időszerű kérdé-l, s ennek során kiemelte a sajtó kap-atos tudatformáló szerepének jelentősé-is.

Régi zene — új együttes

koncertlátogató közönség és a szűkebb értelemben vett zenei „szakma" egyaránt örül, amikor egy új együttes születésénél, bemutatkozásánál lehet jelen. Első lépéseiket mindig várakozással, ám ugyanakkor kritikus szemmel kísérik, kíváncsian várva, hogy vajon mi újat képesek hozni, hogyan épülnek bele, lesznek részévé kulturális életünk vérkeringésének.

Ez a fajta érdeklődés vitte el május 6-án a Nemzeti Múzeum dísztermébe a hallgatóságot, ahol a Tinódi Kamarazenekar másodízben lépett a nyilvánosság elé. Az első dicséret mindjárt a megfelelő hely kiválasztásáért jár: olyan történelmi falak, márványoszlopok között zajlott a koncert, melyek a régmúlt századok házi muzsikájának intim légköréi idézték. Ugyancsak ízlésesnek bizonyult — ennek kiegészítéseként — karmester és zenekar stilizált öltözéke. Mossóczy Vilmostól, az együttes művészeti vezetőjétől tudtam meg, hogy a debütáló új „tűzoltó-zenekar" az első és mindeddig egyetlen hivatásos együttes Magyarországon azon zenekarok közül, melyek a reneszánsz és barokk zene tolmácsolói, valamint azt, hogy fenntartója tulajdonképpen a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság.

Ma a korábbi évszázadok muzsikája egyre szélesebb körben válik népszerűvé a hallgatók körében, s örvendetes, hogy a Tinódi Kamarazenekar megalakulásával és működésével ezt az újonnan jelentkezett igényt óhajtja kielégíteni. Mégis, mi az, ami az ő muzsikálásukat már az első meghallgatás után is a hasonló együttesek produkciói fölé helyezi, ami igéret arra nézve, hogy rövid időn belül is eredményes munkásaivá válnak majd zenei közművelődésünknek? A válasz kézenfekvő: speciális hangszeres összeállításuk és tekintélyesen nagy létszámuk (mintegy harminc fő).

Komoly munkára, alapos átképzésre volt szükség ahhoz, hogy a mai Tinódi-együttes tagjai elsajátítsák a korabeli hangszerek játéktechnikáját, valamint a reneszánsz és korabarokk kompozíciók jellegzetes előadási stílusát. De ne feledkezzünk meg az objektív feltételekről sem! A koncerten hallott hangszerek mindegyike tetemes összegbe kerül: előállításuk vagy múzeumokban őrzött korabeli mesterművek lemásolása, vagy egy-egy ritka példány helyreállítása útján történik. Ezek biztosítása csak olyan szerv jóvoltából lehetséges, amely kezdettől fogva, bízva az együttes úttörő szerepében és eljövendő sikereiben, képes meghozni e jelentős anyagi áldozatot.

Lássuk csak sorjában az est során megszólaltatott különleges instrumentumokat, melyeket még a ma gyakorló koncertlátogatója sem ismer fel egykönnyen. Az orgonától, lanttól, hárfától eltekintve, már-már elfelejtett, a mai gyakorlatban nem előforduló hangszereket vonultatott fel az együttes.

Hangzásuk és látványuk egyaránt örömet szerzett a közönségnek! Voltak ott különféle gambák, a fúvósok csoportjában pedig pommerek (az oboa ősei), dulciánok (a fagottok elődei), cinkek (a trombita és furulya sajátságos keveréke), block-flöték és pozaunok, no meg néhány ütőhangszer is.

A névadó tiszteletére egy históriás énekkel kezdődött a műsor, Tinódi Lantos Sebestyén tollából, „Hadnagyoknak tanulságul" címmel, majd XVI—XVII. századbeli magyar táncokból és versekből hangzott el egy csokorra való, ezt Giovanni Gabrieli három canzoná-ja követte.

A Tűzoltó-zenekar új együttese népes szereplőgárdát vonultatott fel. A verseket a Nemzeti Színház fiatal művészei: Császár Angéla, Kánya Katalin és Konrád Antal mondták. A Kamarazenekar egyik célkitűzése (s a koncert alapján hozzáteszem, reális alapokon nyugvó cél) az operaműfaj legkorábbi mesterműveinek méltó megszólaltatása. A szünet után ebből kaptunk ízelítőt, amikor a zenekar Pászthy Júlia, Jablonkay Éva, Marik Péter és Ütő Endre énekes szólisták, és a KPVDSZ Bartók Béla Kamarakórusának közreműködésével Monteverdi: Orfeo című operájának hangversenyszerű keresztmetszetét játszotta. Mossóczy Vilmos aprólékosan kimunkált, szép produkciót tartogatott a műsor második felére. Biztosan, precízen és plasztikusan dirigált, s az az érzésem támadt, hogy akkor is ugyanezt tudta volna nyújtani, ha az operapartitúra nem fekszik előtte. Zenekara mindvégig alkalmazkodó volt; igen szép, tömbszerű hangzásokat produkált az egyes hangszercsoportokon belül, ha viszont a helyzet úgy kívánta, gyakran a szólisták és a kórus „alá" helyezkedett és remekül látta el az exponált szólamok kíséretét.

Manapság olyan sok szó esik a művészettársításról, a különféle művészeti ágak egymáshoz való közelítéséről. Milyen remekül áll és állhat majd a jövőben is a zenekar egy műsorban, az általa ápolt és megszólaltatott zenékkel, a korban hozzá illő irodalmi remekművek ismeretterjesztésének a szolgálatában! De ugyanez áll a képzőművészetre is, mert az effajta muzsika régi épületek, történelmi értékű múzeumok falai között lel igaz otthonra.

S végezetül mit kívánhatunk a tűzoltók új zenekarának?

Sok-sok sikert, s azt, hogy a most meginduló, de máris jelentős kulturális tevékenységükkel minél több lelkes hívet szerezzenek maguknak az ifjúság és felnőttek, a munkások és nyugdíjasok, a hazaiak és reméljük, mihamarább a külföldi hallgatóság körében.

Lehr András zenekritikus

Februári lapszámunkban már jeleztük, hogy a VIII. kerületi tűzoltófiatalok az eseményhez méltó, a politikai és szakmai felkészültséget elősegítő vállalással szeretnék kivenni részüket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünnepléséből.

Éppenséggel nem véletlenül a szomszédvárban, vagyis a IX. kerületi parancsnokságon is ugyanezen törték a fejüket.

Ennek eredményeként a VIII. kerületiek párttitkára: *Háden István* zls. meg a IX. kerületieké: *Elszeszer János* zls. részleteiben is megtárgyalták, mire gondol a párt- és KISZ-szervezetük vezetősége, majd a budapesti parancsnokság illetékes párt- és szakmai vezetőivel konzultálva, versenyre hívták ki az összes budapesti tűzoltó-parancsnokságot.

Az említettekkel együtt a budapesti parancsnokság pártszervezete, valamint tűzoltási és kiképzési osztálya részéről *Dani János* és *Szitár Miklós* tű. szds.-ok is részt vettek azon a rögtönzött „kerekasztal"-beszélgetésen, amelyen a verseny célját és feltételeit munkatársainkkal ismertették.

Megtudtuk, hogy az három részből áll. Az első feladatcsoport jórészt az eseményhez kapcsolódó politikai és történelmi ismeretek elsajátítását feltételezi, de az általános műveltség fejlesztését szolgáló egyéb kérdések is szerepelnek a megválaszolandók között.

A második feladatcsoport részben elméleti, de részben gyakorlati jellegű. A versenyzőknek egyebek között számot kell adniuk helyismeretből, a készültségi szolgálatosok részére is nélkülözhetetlen olyan tűzmegelőzési tudnivalókból, mint amilyen pl. a színházak tűzvédelme, a különféle tűzoltóeszközök célszerű alkalmazásáról és kivált a friss levegős önmentő készülék felépítéséből és használatának szabályairól, miután a budapesti tűzoltóknál ezek rendszeresítése van folyamatban.

Ezekhez kapcsolódik a szerelési verseny, ennek során az egyik sugarat kihúzós létrán át, két másikat csőkötélfelhúzással kell megszerelni és működtetni a mászóházon, tehát ún. vizes szerelés lesz.

A versenyt két kategóriában, CSD 707-esben és CSD 420-asban, szolgálati csoportonként hirdették meg, tehát a szeptemberi döntőn hat győztest avatnak.

A kiírásnak ezzel a módjával a részvétel tömegességét kívánják elősegíteni, mert hiszen ezúttal nem valamely parancsnokságok legjobb erőiből álló válogatottjainak a „tündöklése" a cél, hanem az, hogy minél több fiatal fejlessze ismereteit és képességeit a felkészülés időszakában.

A budapesti parancsnokság pártszervezete és szakmai vezetése a maga részéről vállalta a segítségnyújtást a versenyprogram pontos kimunkálásához, és az értékelés is a fővárosi parancsnokság megbízottaira hárul majd.

Mint értesültünk róla, a többi parancsnokságok párt- és KISZ-szervezetei és személyi állománya bejelentette csatlakozását a VIII. és IX. kerületiek közös felhívásához.

A nagykanizsai városi és járási tűzoltó-parancsnokság szakmai vezetése és pártalapszervezete szocialista versenyt hirdetett meg a szolgálati csoportok között.

A verseny feltételeit szabadidőben kell teljesíteni. Céljuk a politikai és szakmai felkészültség növelése, az általános műveltség fejlesztése, az önkéntes tűzoltóság segítése és az ésszerű takarékosság.

A versenymozgalom alappontszáma 500. A továbbiakban sorszámozott, hitelesített versenynapló igazolja a g rapodást, illetve a csökker Minden eseménynek meg a maga „ponttarifája."

Néhány adat az „A" csoj versenynaplójából: Részt tek egy nagykanizsai nő ünnepségen; öten foglall nak az önkéntes tűzoltók ronálásával; az általános veltséget fejlesztő foglalk sok keretében megvitatták 1848-as szabadságharc tö nelmi jelentőségét; sok töltenek a könyvtárban és vitatkoznak az érdeke

A kiállítás első látogatói

A vállalat vezetősége is megtekintette a kiállítás alkalm rendezett tűzoltási gyakorlatot

Balról Háden István zls., Dani János szds., Elszeszer János zls. és Szitár Miklós szds.

TÉVES IDŐSZAK TÜKRÉBEN foglalkozott a főváros tűzvé-
nével a Budapesti Pártbizottság végrehajtó bizottsága március
ülésén. A testület részére készített rövid jelentésben a fővá-
tűzoltó-parancsnokság az értékelt idő legfontosabb jellemzőit
egezte, elemezte.

evezető részében megállapítja, hogy az elmúlt öt évben to-
javult a fővárosban a megelőző és mentő tűzvédelem. Erő-
ött az állomány eszmei, politikai, szakmai felkészültsége, er-
si, fegyelmi helyzete, igényesebb lett a vezetői-parancsnoki
ıka. Sikeresen végrehajtották az átszervezést, az új szolgálati
lszerre való átállást, ami tovább erősítette a munka szerve-
ttségét, színvonalát.

továbbiakban tényként szögezi le, hogy a főváros tűzvédel-
jó, azonban veszélyeztetettsége — a dinamikus fejlődés kö-
eztében — állandóan fokozódik. A javulás jelentős tényező-
nt említette a műszaki fejlesztést, az elavult tűzveszélyes
nek kitelepítését, a rekonstrukciókat; nem utolsósorban a
lasági vezetők többségénél a kedvező szemléletváltozást, s
a körülményt, hogy mintegy 20 ezren működnek a tűzvéde-
társadalmi szervezeteiben.

veszélyhelyzet fokozódását az új termelőegységekben alkal-
ott technológiák, anyagok, a felhasznált energia tűzveszélyes-
vel, több létesítményben a raktárhiány miatti zsúfoltsággal,
álytalan tárolással magyarázza. Ugyanitt említi a lakóépü-
k tűzterhelésének fokozódását, a lakók tűzvédelmi fegyelmé-
nem kielégítő voltát, a lakóházak átadásánál felmerült biz-
ági hiányosságokat.

ZAKSZERŰNEK ÉS FEJLŐDŐNEK minősíti a tűzmegelőzési,
ltási és kárelhárítási munkát. Kiemeli többek között, hogy
rtékelt időszakban a tűzvédelmi hatóságok több mint nyolc-
szemlét, 27 ezer ellenőrzést és munkaszünet során kb. há-
ezer ellenőrzést végeztek. 132 ezernél több szabálytalanságot
ztek fel. Szakhatóságként mintegy 23 ezer esetben jártak el.
év alatt 22 449-szer riasztották a budapesti tűzoltókat a fő-
sba és környékére. Ennek során az egységek 8988 tűzesetnél,
műszaki mentésnél és 9198 egyéb esetnél avatkoztak be. A
ros területén kívül 1240-szer nyújtottak segítséget. Az ún. ká-
tűzek száma 5663 volt.

főváros tűzvédelmét, a tűzoltóság munkáját kedvezőtlenül
lyásoló tényezők közé sorolja a 05-ös tűzjelző telefonoknak
tori meghibásodását, a közutak zsúfoltsága miatt megnövekedett
vonulási időket, esetenként az oltóvízhányt. Aggasztónak tartja, hogy a színházak és a nagyobb embertömeget befogadó épületek, valamint a magas- és toronyházak környékét zsúfolásig megtöltik a parkoló gépkocsik, ami adott esetben késlelteti a gyors beavatkozást és az emberek kimentését az épületekből.

Foglalkozik még a jelentés a tűzoltógépjármű-ellátottsággal, a kapcsolatos fejlesztési tervekkel; a megnövekedett és megfiatalodott személyi állomány szolgálati körülményeivel, felkészültségével; a politikai-szakmai képzés, nevelés és káderutánpótlás kérdéseivel, s azzal az igen pozitív szereppel, melyet a parancsnoksági pártalapszervezetek az egységek életében, a feladatok sikeres végrehajtásában betöltenek.

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG KEDVEZŐEN fogadta és összességében igen pozitíven értékelte a fővárosi parancsnokság jelentését a tűzvédelmi helyzetről és a tűzoltóság munkájáról. Mondanivalóját tartalmasnak, minden lényeges kérdést érintőnek minősítették, és elismerően szóltak a parancsnoki és beosztott állomány munkájáról, esetenkénti helytállásáról.

A napirend vitájában felszólalók egyebek között foglalkoztak a technikai fejlesztés szükségességével, a tűzvizsgálati munka színvonalának javításával. Indokoltnak tartották a kutatómunka előtérbe helyezését, a felvilágosító munka fokozását a lakosság körében.

A párt-vb elismerését és köszönetét fejezte ki a fővárosi tűzoltóság állományának, vezetőinek a főváros tűzvédelme érdekében végzett munkájukért, és feladatként a következőket határozta meg:

Továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a személyi állomány politikai, szakmai nevelésére, a fegyelmi helyzet szilárdítására, a fiatal tűzoltók hivatásszeretetének erősítésére; tartalmában, színvonalában javítani kell a tűzvédelmi hatósági ellenőrzőmunkát. Felül kell vizsgálni a nagy tömegeket befogadó középületek környezetének rendjét, tűzbiztonsági szempontból erősíteni azok védelmét; a sajtó többször méltassa a fővárosi tűzoltóság felelősségteljes munkáját, a társadalmi, gazdasági szervek és az állampolgárok tűzvédelmi felkészítését.

rvekről; maguk javítják
eiket, s ily módon jelentős
ıgi megtakarítást érnek el.
versenyt ez év február el-
ı kezdték, és mint az
előbbi példák is bizonyítják,
máris sok eseményt rögzítettek a versenynaplóban, pedig jó néhány hónap múlva lesz eredményhirdetés.

ÁRSADALMI TULAJDONBAN LÉVŐ VÁLLALATOK

Nagy Októberi Szocialis-
orradalom 60. évfordulója
eletére a Fővárosi Sütő-
Vállalat tűzvédelmi mű-
i tanácsa és szakszervezet-
izottsága jól sikerült tűz-
lmi kiállítást rendezett a
ados út 16. sz. központi
árteremben.

kiállítás anyagát szak-
ıen állította össze *Tokaji*
ef központi tűzvédelmi
ló. A tűzvédelmi kiállítás
alatt napi 2 órás folya-
ıs filmvetítés tette még
kesebbé az eseményt.

egyéni látogatókkal
tt mintegy harminc szo-
sta brigád tekintette meg
gen tanulságos kiállítást.
ömére szolgált a rendező-
ek, hogy a VIII. ker.
vállalatok tűzoltóversenyen részt vevők, valamint a Fővárosi Tanács VB Ipari Főosztálya irányítása alá tartozó vállalatok megbízottjai is megszemlélték a kiállítást. Minden látogató emléklapot kapott a helyszínen.

A kiállítás anyaga nemcsak vállalati vonatkozásban mutatta be a tűzek keletkezésének lehetőségét és az oltását, hanem a háztartásokban (gáz, elektromosság) előforduló tűz- és robbanásveszély lehetőségére, illetve megelőzésére is mutatott be tablókat és filmeket.

A rendezéshez nagy segítséget nyújtott a VIII. és a XIII. ker. tűzoltó-parancsnokság. Fáradozásaikat ezúton is köszönjük.

Kunos István
ny. tűzv. előadó

Ez még gyakorlat. De az államiak versenyén elért eredmények is beleszámítanak a pontszámba

„Fejtágító nagyüzem" kellős közepébe cseppentünk Zalaegerszegen. Kik vizsgáztattak, kik továbbképzésen ültek, kik meg éppen „előadtak." A vizsgáztatók az egyéves tűzvédelmi előadói tanfolyam záró eseményén működtek közre. Április 19—20-án 120 olyan hallgató felkészültségéről győződtek meg, akik az ipar, a kereskedelem és mezőgazdaság területéről vettek részt a megyei tanács szervezésében rendezett tanfolyamon.

A parancsnoki továbbképzésen *dr. Tóth János*, a megyei tanács vb igazgatási osztályának vezetője az 1957. évi IV-es törvényről tartott előadást és konzultációt a törzs érintett munkatársai, a területi parancsnokok, helyetteseik és a tűzvédelmi előadók részére. Az államigazgatást kiválóan ismerő, s azt sok éve művelő szakember jó néhány olyan gyakorlati kérdéssel foglalkozott, amelyeket többségükben a különös esetek jelzőjével illethetünk a végrehajtásban.

Az önkéntes és vállalati parancsnokok tanfolyamán 98-an tanulnak. A részvételi arány: 78:20 a községiek javára.

Az egyéves tanfolyamnál nem is annyira a számszerűség érdekes, bár az sem tekinthető mellékesnek, mert bizonyos értelemben a gazdasági vezetés szemléletének sokat emlegetett változását is kifejezi... Az összetétel ennél sokkal többet mond, s egyben minőségi változást is jelent az érintett területek tűzvédelmi munkájának irányításában és a végrehajtásban.

A most vizsgázottak zöme újonnan került, vagy kerül ebbe a munkakörbe. Többségük fiatal. Technikusok, agrár- és gépészmérnökök, kereskedelmi szakemberek szép számmal akadnak közöttük. És ami szintén több mint érdekesség: a női résztvevők száma meghaladta a húszat. Példás precizséggel készültek a vizsgára; belépésük sokat ígérő — vélik a tűzvédelmi szakemberek.

És még egy figyelemre méltó körülmény: a megyében már csupán két olyan téesz van, ahol nem vizsgázott előadó látja el a tűzvédelmi teendőket.

Filmvetítő gépet kapott minden városi-járási parancsnokság, és egy-egy garnitúra propagandafilmmel is ellátták őket. Önmagában is sokatmondó tény, nem beszélve a lehetőségekről, amelyek ezáltal a tűzvédelmi felvilágosító munkában nyíltak. Miután személykocsival mindenütt rendelkeznek, elvileg nincs akadálya, hogy bárhová eljussanak, ha kell, a járások legelrejtettebb zugaiba is. Roppant nagy dolog, és hihetetlenül megkönnyíti a mondanivaló megértését a legegyszerűbb ember számára is, ha egyúttal láthatja is mindazt, amiről szó esik. És a legmaradandóbb, amikor egy-egy veszélyes cselekmény láttán valaki önmagára ismer...

Erősíteni, fejleszteni a központi községek önkéntes tűzoltóságát — ezt a elvet ér-

vényesítik Zalában, a közigazgatási v zásokhoz igazodva. Évekkel ezelőtt ennek alapján tervezték a szertárépítés most ehhez a folyamathoz hangolj technikai fejlesztést. A hamarosan át ra kerülő hat új ZSUK-ot is e szerint ják szét. Egyébként a megyei tanács h hónapot határozott meg az egyesülete szervezésére, s az intézkedés 15 község zös tanácsot érint. Júliustól tehát csökken a megye önkéntes tűzoltó-egy leteinek száma, az egységeké 5-tel így 60 szerepel majd a nyilvántartá

„Olyan biztonságos ez, hogy meg ser het gyűjtani" — jelentették ki magab san a szakemberek a Bábolna Bl— szemestermény-szárítók üzembe helye kor. Csak akkor bizonytalanodtak el kissé, amikor a használat során né magától is „begerjedt". A megyei para nokság hamarosan rájött a tűzkeleti nyitjára (amiről olvasóink, a megyei rancsnokhelyettes jóvoltából, bővebb tájékozódhatnak majd), s becsületére jék az AGROBER szakembereinek, maximális segítséget adtak a hiba ok felderítéséhez, s a gyártó cég is felfi a történtekre, s intézkedett a hasonló tek elkerülésére.

Egy éve lépett életbe a megyei para nokság és a mentőszolgálat Zala m szervezetének együttműködési sza zata. Az okmányt tavaly április írta alá a megyei parancsnok és a m szervezet vezető főorvosa. A 19 p szabályzat azokat a legfontosabb el rögzíti, amelyek a két szerv tevékeny ben a mindennapos együttműködés gy latát jelentik — a kölcsönös tájékozt tól kezdve, a kárhelyi tennivalók meg rozásán át, az adatszolgáltatási és jel si kötelezettséget, s beleértve azt a tén hogy a két megyei szerv vezetője két ként értékeli a szabályzatban megha zottak végrehajtását. Az együttmű effajta szabályozása mindenképpen nos, és korántsem valamiféle forma aminthogy a mentők és tűzoltók kapcs is szinte kezdettől fogva létezik, s e nyilvánvalóan meghatározóan közreja a hivatásból adódó hasonlóság is.

Nem éppen megnyugtató pillanatfelvétel a lenti laktanyaudvaron parkoló gépjárműfecskendőkről

Alaposan kinőtték laktanyájukat a tiek. Olyannyira, hogy sok szempontb zamosan így nem tartható tovább a h tük. Zsúfoltság, higiénés gondok, te szűke, szerelhelyzési nehézségek sürge új mielőbbi megépítését. A helyzet korántsem olyan egyszerű, mint go nánk. A két évvel ezelőtt e célra ter összegnek ma már majdnem kétszere tartanak, legalábbis a most elkészül nulmányterv szerint. Hogy ez azután miként alakul, az egyelőre nem tu Az viszont tény, hogy a megyénél ige begyakoroltak néhány számtani ala veletet. Ettől persze nem lesz több évre szóló előirányzat összege, az az meglehet, hogy a megye egész tűzo gára szánt teljes összeg is kevésnek nyul majd a lenti laktanyára, mire a épül...

Leleményességért a lentiek sem m a szomszédba .. Gyakorlóterük

Galambokon örökítettük meg ezt a Bábolna 81—15-ös szemestermény-szárítót

en; az udvar legfeljebb csak alakizáshoz egendő. Pálya van néhány a járási szék-lyen, de fenntartóik nem szerveztek de-tációt, hogy felkínálják a tűzoltóknak sználatra. Egyetlen lehetőség maradt: a gyközségi sportegyesület pályája. A meg-dás fölöttébb egyszerű s egyben korrekt volt: mintegy húszan beléptek a pártoló gok sorába. Fizetik az ötforintos belé-si díjat, társadalmi munkát vállalnak a ntartásban, s viszonzásul igénybe vehe-a sportlétesítményt. Meghatározott idő-ntokra tervezik őket a sportnaptárban, módjukban áll a gyakorlás, felkészülés egyéni és rajversenyekre, sőt a vizes erelést is lehetővé teszik számukra. Per-e az sem mellékes, hogy a sportegyesület zetése megértő és segítőkész volt a szük-gmegoldásban. Mindenesetre szép példát ott arra, hogy a tűzvédelmet ilyen módon lehet támogatni.

Az úttörők járási és megyei versenyét én is egy napon és azonos helyen rendez-k a zalaiak. Ezúttal Zalabaksán tar-tták a találkozót. Ésszerű ez a két-rdulós megoldás, mert a járási ered-ény kihirdetése után a legjobbak máris zdhetik a szerelést a megyei helyezése-rt, és lényegében nem kell megismétel-ük feleslegesen a szervezést, s az ezzel yütt járó fáradozást és anyagi ráfordí-t is megtakaríthatják. Bevált az a ódszer is, hogy csak az országos verse-en továbbjutókat készítik fel a nemzet-zi szabályzat szerint. Ha nem így ten-k, a teljes részvétlenség kockázatát vál-lnák magukra, miután nincs meg hozzá technikai feltétel, vagy ami van, legfel-ob 4—5 raj felkészüléséhez volna elegen-. Ez egyúttal azt is jelentené, hogy egy bontakozóban levő folyamatot szorítá-nak vissza. Ugyanis a három éve 24 rajjal zdett rendezvényre tavaly már 33 csapa-t neveztek be, az idén pedig — a megye csapatából — 39 együttes részvételével ámoltak. Márpedig ha valahol nem kö-mbös a részvétel, akkor ez a terület az sők közé sorolandó.

Színes diasorozatot készítettek a megyei-a Zalai Kőolaj-finomító Vállalattal kö-sen. Első összeállításukban egy tartály-zoltás mozzanatait dolgozták fel — kez-ttől a befejezésig, teljes részletességgel. em véletlen, hogy éppen erre a témára ett a választás, s az sem, hogy a vállalat aximális segítséget adott kimunkálásá-z. Együttes érdek, hogy a vonulós ál-mány alaposan ismerje tennivalóit egy en tűz esetére, s erre aligha találnának bb megoldást, mint amit a diasorozat rújt a továbbképzés, a napi foglalkozá-k alkalmával. Hasznos eszköz, mert a gyakorlat legkisebb részleteinek elemzésére is módot ad. Gyakorló bevetések esetén erre nincsen mód, de itt a technika révén tetszés szerint ismételhető, boncolható minden mozzanat.

Mint elmondották, ez csak a kezdet, mert megéri a fáradságot és az anyagi ráfordítást.

A gépszemle minden esztendőben esemény, meg ugyanakkor visszatérően, jelentős plusz munkával és felelősséggel járó feladat is a tűzvédelmi hatóságok és az érintett gazdaságok számára. Ha szakszerű a felkészülés és következetes az ellenőrzés, nyugodt lelkiismerettel írhatják alá mindkét részről a szemleokmányt. Még olyan esetekben is, amikor — kellő rendezettség hiján — helyileg kell megoldást találni egyik-másik biztonsági előírásra. A lentiek pl. úgy segítenek magukon, hogy mielőtt az aratásban részt vevő gépekre az oltókészüléket előírnák, a szemle alkalmával felvett jegyzőkönyvben rögzítik a tényt, s ennek alapján határozzák meg a szükséges típust és darabszámot, s majd az ellenőrzések alkalmával ellenőrzik a végrehajtást. Ezt a módot kell választaniuk, mivel nincs olyan általános érvényű rendelkezés, amelyik ezt egyértelműen rögzítené.

A szakvizsgáztatás pillanatnyilag még gondot jelent — de remélhetően már nem soká. Az ipari üzemekben, tanácsi vállalatoknál és az állami gazdaságokban jórészt túl vannak rajta, a téeszekben azonban még nem. A most végzett tűzvédelmi előadóktól e tekintetben is sokat, sőt mi több: megoldást várnak. Persze a megye és a terület nem kívülállóként drukkol a várható eredménynek. Jó néhány szakterületre már korábban kidolgoztak szempontokat, s ebben azt rögzítették, hogy a kötelezettek minek alapján vizsgáztassanak, a maguk is közreműködtek a lebonyolításban. Most azt szeretnék elérni, hogy az érintettek önállóan végezzék a feladatot, természetesen az ő felügyeletükkel. Mert azért változatlanul ott lesznek továbbra is, és ha szükséges, segítenek.

Az utóbbi idők legbiztonságosabb mezőgazdasági létesítménye — így jellemezte a megyei parancsnokhelyettes a nagylengyeli mgtsz 65 ezres baromfinevelőjét. A korszerű és szemre is mutatós építménysor kívül-belül alumínium hullámlemezzel borított, közte olyan szigeteléssel, amelyet a próbák során hegesztőpisztoly lángjával sem tudtak meggyújtani. Ilyen körülmények közt az elektromos szerelvények nem jöhetnek számításba tűzokozóként, s hasonlóan (vagy még kevésbé) a fűtés, a gázolajtüzelés önszabályozós rendszerű, termo-

Cser György

Papp József vállalati parancsnok és fia Papp János tű. őrm.

A nagylengyeli tsz hatvanötezer férőhelyes baromfinevelője

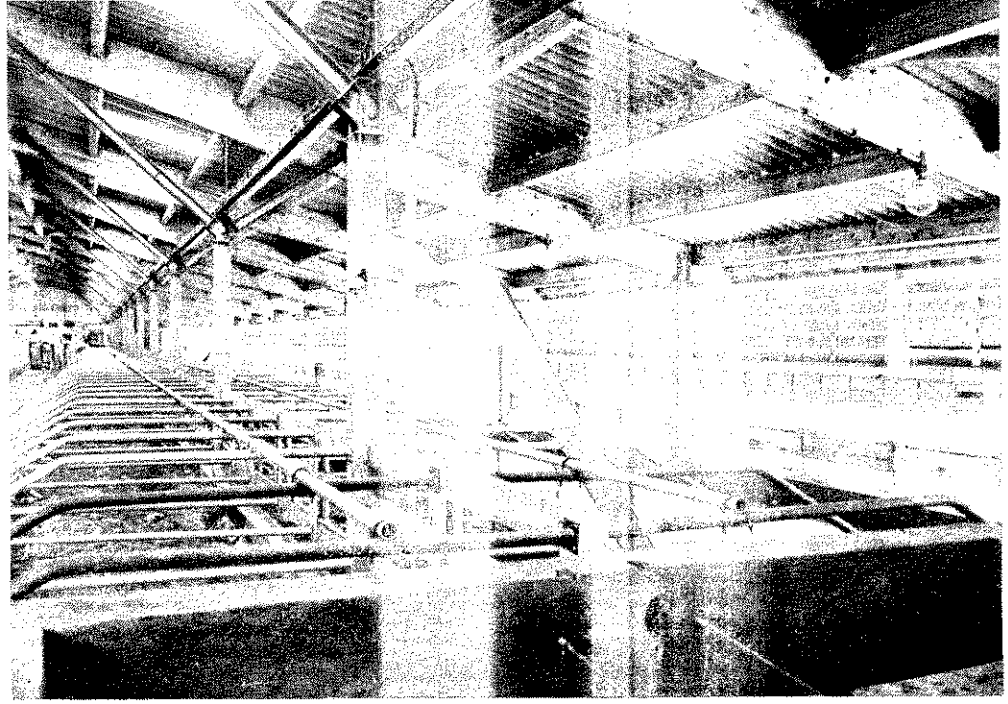

Bekeházán láttuk, de érdemes másutt is felfigyelni rá

sztát vezérléssel. A kazánház tűzbiztos elválasztású, a meleg levegő csatornarendszeren át jut befúvással az épületekbe. A rendszer egyelőre még különlegességszámba menő ritkaság. Reméljük, nem soká, mert alig van ennél járhatóbb és biztonságosabb útja a fejlődésnek.

Amikor a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari V.-nál főfoglalkozású tűzvédelmi felügyelő megbízatása vált szükségessé, egy 24 éves szakmunkásra: *Cser Györgyre* esett a választás.

Egy év elteltével elmondhatják, nem is csalódtak benne, mivel jól kamatoztatja, hogy aprólékosan ismeri a technológiát, mert korábban általános lakatosként mindenütt megfordult a gyárban, de azt is, hogy éveken keresztül vállalati tűzoltó is volt, így kellő elméleti és gyakorlati alapok birtokában jelentkezhet a középfokú tanfolyamra. Jövőre — reméli — már az érettségi bizonyítvány is a zsebében lesz, egyszóval ahogyan mondani szokták: van jövője ennek a fiatalembernek.

De szükséges is, hogy felkészültsége lépést tartson a rohamosan fejlődő vállalattal, hiszen a termelés növekedése együtt jár a tűz- és robbanásveszélyes részlegek bővülésével is.

Mint mondja, eddig még minden támogatást megkapott nem éppen könnyű munkájához, és van egy igen jól képzett „tanácsadója" is, mégpedig a felesége, aki Nagykanizsán kémia szakos tanár a vegyipari szakközépiskolában.

Tűz van a nagykapornaki vasútállomás területén, de nincs ok az aggodalomra, mert maguk a tűzoltók gyújtották meg és tartják ellenőrzésük alatt.

E különös tűzesetnek egyszerű a magyarázata. A megyei építőipari vállalatnak itt működik a nyílászárószerkezet-gyára, s nincs mindig mód a termelés során fölhalmozódott tetemes mennyiségű fűrészpor időben történő elszállítására.

S mivel a mozdonyok erre nem „lehettek" tekintettel, a belőlük kipattanó szikrák nemegyszer meggyújtották a fűrészport.

A gyár vezetőinek kérésére jobb híján most biztonságos helyen, tűzoltói felügyelet mellett égetik el az anyagot, s ez jó alkalom egy kis éles gyakorlatra. (Hogy valóban ez az egyedüli gazdaságos megoldás-e, annak megítélése a szakértőkre tartozik.)

A gyakorlaton együtt működött közre apa és fia, *Papp József*, a vállalati tűzoltóság parancsnoka és *Papp János* tű. őrm. a zalaegerszegi parancsnokság készültségi szolgálatosa. A másik fiú: Győző ugyancsak vállalati tűzoltó a gyárban.

Szabad idejében Papp János őrmester szívesen segít apjának az önkéntestűzoltófiatalok versenyre való felkészítésében. Kiváncsian várjuk, milyen eredménnyel szerepelnek majd tanítványaik, az itteni kollégium növendékei a legközelebbi járási találkozón.

Farkas Károlyt napközben munkahelyéről a Faipari Ktsz-ből riaszthatják...

720 férőhelyes szarvasmarhatelepet tesítenek Bekeházán. A Zalaegerszegi lami Gazdaság szabadtartásos tenyés nek állománya az egyik képen is lá újszerű építményekbe kerül. A vas réteges faszerkezet és -burkolat komb ciója szokatlan, érdekes megoldású, o nyitott és középen szintén fa alapú lasztóval osztott épületeket hamarosa adja az AGROBER.

A közös légterű építmények tűzvéd jellemzőiről nem informálódtunk, s sem, hogy milyen előírásokat tett az il kes tűzvédelmi hatóság. Mindene megéri, ha alkalmasint visszatérünk mára, és olvasóinkat részletesen táj tatjuk az említett épületek leglényege műszaki és tűzvédelmi jellemzőiről.

Zalaszentgrót önkéntes tűzoltó-egye te sajátos helyet foglal el a megye tűz közösségeinek sorában. Helyzetének határozója, hogy a járási székhelyen lami vonuló egység nélküli parancsno működik, tehát nemcsak a székhelyen csatolt községekben látja el a mentő védelmi szolgálatot, hanem az egés rás területén. A négy csatolt közsé együtt száz főt kitevő önkéntes létszán pezi a társadalmi bázist, s érthetően belül is a központi nagyközség 20 fős gádjára épül a vonulós szolgálat, enn magva az a nyolc önkéntes, akiknek kására telefont szereltettek a gyors r hatóság érdekében. Egy 344-es gépjá fecskendő, egy 450-es tehergépkocsi (n kettő Csepel) és két 800-as a rendelke álló technikájuk, és egy olyan biztos tér, mint a Faipari Szövetkezet, amely a dolgozói közül 30-an tagjai (helybe az egyesületnek. (Nem mellékesen rancsnok, *Marton József* önk. tű. szds szövetkezet egyik vezető beosztású d zója, s parancsnoki tisztét 24 eszte látja el.)

Nem távoli tervük: korszerűsíteni szereltséget. Anyagi erejük megvan h ésszerű gazdálkodással meg is valós Gondjuk egyelőre csak a fúvósze utánpótlásával van. Hiába működik ben zeneiskola, nincs fúvós szakra je kező a gyerekek közül. Ha nem si megoldást találni, több mint egy ér színfolttal lesz szegényebb nemcsak rás, hanem a megye tűzoltóélete is.

Zala megye gazdaságfejlesztési terv V. ötéves terv időszakában feladatok sorát határozza meg — összhangban a gazdasági követelményekkel. E felada megye tűzvédelmi szerveire, a tűzo hivatásos és önkéntes állományára is zott kötelezettségeket hárítanak.

Minden bizonnyal célszerű intézke sorozatára lesz majd szükség, s n esetenként ésszerű kompromisszumo sor kerül. Afelől nincs aggálya a m parancsnokságnak, hogy bárhonnan is nyomás nehezítené munkáját, amely kolatlan veszélyhelyzetek kialakul járna. De a tekintetben is nyugodtak nek, hogy korrekt intézkedéseik jogos helytállóságát — legyenek azok mé szigorúak is — senki nem kérdőjelez a megyei párt- és állami vezetés rés Ilyesmi az évek során még soha ner dult elő, s ez a bizalom óriási bizton zetet és ösztönzést ad a feladatok hajtásához.

Beszteri—Kútvölgyi—Lo

Totzl Károly tű. alez.:

Abból az alkalomból kezdjük meg a szerző szerkesztőségünk felkérése írt cikksorozatának közlését, hogy 25 évvel ezelőtt — 1952. május én — alakították meg a budapesti parancsnokság tűzoltási csoportját. ikksorozat nem ragaszkodva mereven a kronológiai sorrendhez, 25 eszdő néhány leginkább emlékezetes beavatkozását eleveníti fel, méghozzá mészetesen nem csupán azokat, amelyek a szerző részvételével vagy ıyításával zajlottak le.

nnyi év után talán már bevallhatom, koromban sohasem gondoltam rá, hogy ltó legyek. De arra sem, hogy amikor veztek a tűzoltási csoport állomába, negyedszázad múltán elmondhatom d: két év híján itt töltöttem el a fél emet.

949-ben a tűzoltóság szakszervezetünkért kádert vegyészi munkakör betöltére, és rám esett a választás, mint az esült Gyógyszer- és Tápszergyár esti ozatos vegyésztechnikusára.

em szívesen váltam meg a gyártól, de éreztem: nagy lehetőséget szalasztael, ha nemet mondanék, hiszen „salaboratóriumom lesz, és ott érdekes datokat oldhatok meg.

tiszti iskola elvégzése után úgy folydott, ahogy vártam, azzal a különbséghogy 24/24 órás szolgálatot láttam el, mint vegyésznek az ügyeletes tiszttel ütt ki kellett vonulnom a jelentősebb esetekhez.

yenek pedig a negyvenes évek végén az ötvenes évek elején nagy számban dtak. Részint azért, mert a reakció jtogatásokkal akart érzékeny csapást ni fiatal népgazdaságunkra, részint ig azért, mert hallatlan gyors ütemnövekedett a termelés, viszont a értelemben vett tűzmegelőzés meg az ek szolgálatába állított létesítményi tűzelmi szervezet csak akkor kezdett kiulni.

budapesti parancsnokságon — velem ütt — ekkor már zömmel olyan mun- és parasztfiatalok teljesítettek szolgát, akik csupán két-három éve kerül- a testületbe, s így kellő gyakorlati taztalatok hiányában jórészt csak bátorkra és hatalmas lelkesedésükre tázkodhattak.

alán a hegyeket is el lehetett volna dítani a helyükből ezekkel az embekel, de hiányos volt a technikai felszeségük, és mint jó néhány tűzesetnél kiült: sok szép hagyománnyal együtt a verd meg" rossz taktikáját is örökölt a felszabadulás előtti fővárosi tűzoltó„fegyvertárából".

ogy mit értek ezen? Nos akkoriban a oros sugarak szerelése volt az általáméghozzá a sugárcsövek 24, 28 2 (!) mm-es lövőkéjével. Bődületes erevolt egy ilyen sugárnak, akár falat is thattak volna vele, tűzoltási hatékonya viszont annál gyengébbnek bizonyult. n is beszélve az általa okozott tetemes kárról.

ól emlékszem rá, hogy amikor ügyeletisztként ki kellett vonulnom az egyik yalföldi bútorgyárba, mert ott a duk- és a hozzákapcsolódó üzemrészek ég- milyen döbbenetes látványt nyújtott a már működő M sugarak által kilövellt vízfolyam tetején úszó nagy mennyiségű oldószer és eközben a tűz egyre hevesebb égése.

A sugárvezetők egy kicsit furcsán néztek rám, amikor E és habsugarak szerelésére kaptak parancsot. (A habbal történő beavatkozás akkoriban még különleges ritkaságnak számított.)

Ezekben az időkben váltak ismeretessé számunkra a szovjet tűzoltóságnál évtizedek alatt célszerűen meghonosodott tűzoltástaktikai irányelvek, egy időben szovjet tanácsadó is működött testületünk mellett, de a beavatkozásokból természetesen elöljáróink is, és mi is igyekeztünk levonni bizonyos következtetéseket.

Így például azt, hogy a rohamosan iparosodó fővárosban nem bízható a mentő tűzvédelem irányítása a budapesti törzs állományából naponta kijelölt más-más tisztre, hiszen természetszerűleg nem azonos a felkészültségük.

Ezért született olyan döntés, hogy szovjet példa alapján nálunk is létrehozzák a tűzoltási csoportot. A 24/24 órás váltásban szolgálatot teljesítő két csoport 7—7 főből állott: mégpedig a csoportvezetőből, a háttérparancsnokból, az eligazító tisztből, a hírvivőből, a fényképészből, a gépkocsivezetőből meg a vegyészből. Később e beosztást megszüntették, így lettem csoportvezető.

Az új szervezeti forma célszerűsége annyiból is beigazolódott, hogy egy állandó vezetési törzs — főként a több egység beavatkozását igénylő káreseteknél — már létszámánál fogva is jobban ellátthatta az irányítást a korábbinál.

Jó példa erre a Drégely utcai tűzeset is, mert a tűzoltási csoport közreműködése és akkori parancsnokom személyes példamutatása nélkül aligha háríthatták volna el a tömegkatasztrófát.

Sokezer gázpalackot tároltak a raktárban, a közeli rendelőben pedig több százan tartózkodtak, amikor az üzem udvarán 110 db pébépalackot kezdtek lerakodni egy teherautóról. Az ötödik palackot az egyik dolgozó leejtette, s az esés következtében a csapja eltörött. Az innen kb. 35 m-re levő műhelyben éppen nyílt lánggal dolgoztak, s ettől a gáz meggyulladt. A légáram a teherautó irányába terelte vissza a tüzet, s azt hamarosan elborították a lángok.

Amikor a helyszínre érkeztünk, az egységek a robbanásveszély miatt egy fal fedezéke mögül 2 E sugárral próbálkoztak, de a tűz mind hevesebben égett, a teherautó rakománya már kezdett gyanúsan elszíneződni.

A tűzoltásvezető három ködsugár szerelését rendelte el, ez akkoriban szintén újdonság volt, és ezek közül az egyiknek a motorház tetejéről, a másiknak a platónál, a harmadiknak pedig a kerekeknél kellett a lehető legközelebbről működniük, vagyis mai szakirodalmi szóhasználattal élve védelemből aktív támadásba irányították at a sugarakat. A sugárvezetők példásan hajtották végre a feladatot. Ha nem sikerült volna, akkor velünk együtt a gépkocsi, a raktár, a műhely meg a rendelőintézet is a levegőbe repül.

Sok esztendő múltán sokkalta veszélytelenebb körülmények között idéződött fel bennem ennek a nagyszerű beavatkozásnak az emléke. Amikor tűzoltási csoportvezetőként egy földszintes épület égéséhez vonultam ki, s láttam, hogy a sugárvezetők a palatető durrogása miatt hátrább húzódnak.

A bejárathoz álltam, és erélyesen utasítottam őket: „Tessék csak előrejönni, én is itt állok." A beavatkozást követően azután arról is szót váltottunk, hogy éppenséggel én álltam biztonságos helyen, nem pedig ők, minthogy a szanaszét röpködő paladarabok nem a fal mellett találják el az embert.

1954 első szolgálati napján nem sokkal azután, hogy egy jégveremből átalakított nádfedeles élelmiszerraktár tűzesetének színhelyéről vonultunk be, többen jelezték: üzemanyag-tároló, borjúnevelő istálló és három hatalmas kazal ég a Vecsési ÁG területén. A XVIII. kerületi egység már a helyszínen volt. Pest megye akkoriban sem tartozott a működési területünkhöz, de úgy éreztük: ki kell vonulnunk. A riasztást V-ös fokozatúra módosítottam, két század katonát rendeltem a kárhelyre, és kértem rendőri erők kirendelését is. A tűz még tizenöt, hasonló méretű szalma- és lucernakazlat, valamint több istállót is veszélyeztetett.

Tűzoltás közben a gyújtogatás folytatódott, még egy kazlat meggyújtottak, de ezt a tüzet is sikerült „megfognunk". A sugarak táplálását a helyszínen fekvő kútról, valamint a 600 méterre levő vízforrásról oldottuk meg. Emlékezetem szerint 12 sugárral működtünk, a honvédekkel pedig kézi eszközökkel a röptűz elleni védelmet szerveztük meg.

Miután minden gyújtogatásra utalt, felkértem a rendőri erők vezetőjét a terület lezárására. A gyűrű be is záródott. Akadtak azonban, akik különféle okokból távozásuk engedélyezését kérték, de hiába. Köztük felfigyeltek az egyik éjjeliőr gyanús viselkedésére, mert több ponton is próbálkozott.

Kérdőre vonták, de tagadott. Igazát látszott bizonyítani, hogy az üzemanyag-tároló környékén friss csizmanyomokat találtak, ő azonban más lábbelit viselt. Végül is egy 8 éves kislány buktatta le ezt a veszedelmes bűnözőt. Amikor megpillantotta, ezt kérdezte tőle: „Pali bácsi, hová lett a csizmája?" A lányka jól emlékezett rá, hogy az illető gumicsizmában ment őrszolgálatra.

Hamarosan a csizma is előkerült a rejtekhelyről, a gyújtogatót pedig bíróság elé állították.

(Folytatjuk)

falu kanyargós utcáin jó néhány nádfedeles ház őrzi a régmúlt emlékét. Düledezőfélben levők és tágasak, takarosak egyaránt akadnak közöttük. Némelyiknek az udvarát, mint valamiféle kis erődöt magas kőkerítés veszi körül, s a közel merészkedő hamar meggyőződhet róla, hogy még a kerítés mögül vadul csaholó kutya is „tudja", hol kezdődik és végződik a telekhatár, mert amint eléri a szomszédos portát, a derék házőrző nyomban elhallgat.

A házfedeleken magasodó tévéantennákon madarak sütkéreznek, a házak mellett hatalmas villanyoszlopok. E sorok írója jól emlékszik rá, amikor tizenöt-tizenhat esztendővel ezelőtt a szomszéd faluban még izgatott gyerekhad várta kulturos nénit, vagyis a művelődési ház vezetőjét, hogy hozza, már a kulcsot, mert kezdődik a meseműsor a televízióban.

Közhelyként hangzik, de így igaz: ebben a községben is a téesz létrejöttének és nem várt ütemű felvirágozásának köszönhető, hogy már csak a portákat, nem pedig az ott lakó emberek boldogulását határolják falak. És az is, hogy aligha derül ki egy-egy ház külsejéből, de belsejéből sem: növénytermesztő vagy mérnök-e a gazdája.

Nagy János, az itteni tűzoltóegység parancsnoka nem csupán tanúja, hanem részese is volt mindennek.

Több mint negyedszázaddal ezelőtt a nemesgulácsi gépállomáson dolgozott, jelenleg pedig az itteni Béke Tsz gépműhelyének szerelője.

Akkoriban az egész környéket is kiszolgáló gépállomásnak összesen nem volt annyi erőgépe, mint most a téesznek. Jól jelzi ezt, hogy öt mérnök és több technikus is szükséges ennek a tekintélyes gépparknak a karbantartásához.

Az a körülmény, hogy a parancsnok a gépműhelyben dolgozik, többszörösen is elősegíti, hogy rajta tartsa a kezét a helyi tűzvédelem „ütőerén".

Először is, miután a lakosság a téesztől vásárolja meg a fűtőolajos hordókat, mindig pontosan tudja, hol milyen mennyiséget tárolnak, s idejében közbeléphet, ha valahol ok nélkül veszélyes mennyiséget halmoznak fel. A lakosság tűzolaj-fogyasztása egyébként majdnem eléri a téesz jelentős gépparkjáét.

Másodszor a helyi tűzoltószertár éppen szemben van a műhellyel.

Ez a formás épület ékesen bizonyítja azt a közmondást, amely szerint sok jó elfér kis helyen.

Pontosan akkora, amekkorának lennie kell. Jól elfér benne a CSD 344-es gépjárműfecskendő meg tárgoncástól a 800-as, de az a kocsifecskendő is, amellyel hajdanán kezdtek.

A szertár melletti őrszoba méretei is arányosak a létszámmal.

Harmadszor, és talán ez a legfontosabb: a gépműhely dogozói közül számosan önkéntes tűzoltók, méghozzá olyanok, akik szomszédos községben laknak.

unkanapokon reggelente Kővágóörsön úgy zajlik le az „őrségváltás," hogy a helyi egység tagjai jórészt a környékre mennek dolgozni, a szomszédos települések önkéntes tűzoltói pedig gépműhelybe. *Cséri József* balatonhenyei parancsnok például napközben a kővágóörsiek vonulósa, de más példákat is említhetnénk.

Ne hagyjuk azonban említés nélkül a téesz követendő példáját sem, mert nemcsak pénzzel és üzemanyaggal segíti az egységet, hanem szükség esetén a CSD 344-es fecskendő javításával is. Ez persze érdeke, csakhogy az ilyen érdek felismerése azért még nem mindenütt nyilvánvaló.

Amióta a mintegy négyezer lakosú község tanácsi székhelye Révfülöp lett, az egyesület egységgé alakult, és tizennégy tagot számlál jelenleg. (A kiképzett önkéntesek meg a pártoló tagok száma természetesen jóval több.) Közülük hárman gépkocsivezetők és mindannyian fiatalok.

A területfelelősi szolgálatot négyen látják el. Ez a te kenység is átalakult: a fő szély most a túlzott mérte olajtárolás és a temérdek bé-tűzhely.

Ott, ahol majdnem min házban a tévé műsorát né getik esténként, vajmi ke közönséget vonzana egy kéntes tűzoltókból álló r kedvelő színjátszóegyüttes. ilyesmi már a múlté, ak csak a hajdan oly népsz klubélet. Nincs mit sajnálk ni ezen, aki manapság ütő pes önkéntes tűzoltósá akar szervezni, annak s molnia kell azzal is, hogy figyelembe vehetők közül ként a fiatalok kevesebb s bad idővel rendelkeznek m régen; tanulnak, a KISZ-b meg az MHSZ-ben is te kenykednek, s ez így is v rendjén. A tűzoltó-foglal zásokra például szabad szo batjaikon szakítanak időt.

De hogy nem halványultal teljesen a régi hagyomány azt az egység tagjaiból a kult tánczenekar, továbbá évenként egyszer rendez tűzoltóbálok is tanúsítják. Ig ma már a saját és a más szórakoztatására rendezr ilyeneket: a felszerelést és szükséges bevételt itt sem k összemuzsikálni.

A falu határában levő f tőien szép réten április 24- nagy esemény zajlott le; a F li-medence községeinek kéntesei vízes gyakorlatot t tottak Kővágóörsön, majd próbálták ki itt, hogyan l szültek a járási tűzoltóverse re. Azután megszólaltak a

Kővágóörsi utcarészlet

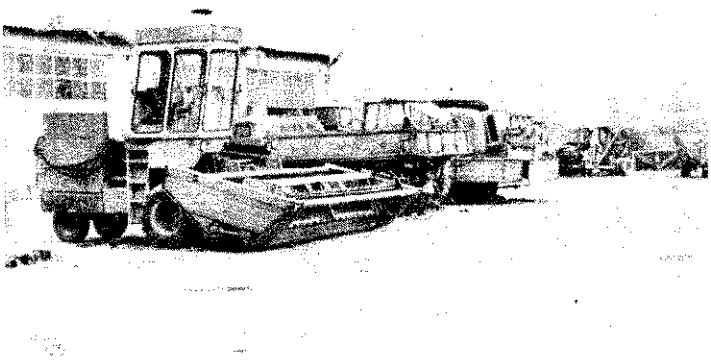

Ez csak töredéke a Béke Tsz gépparkjának

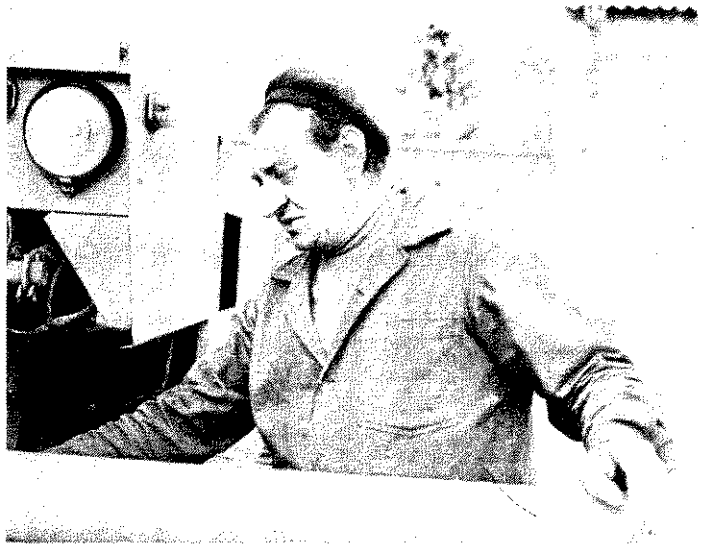

gy János

ik, és jó mulatságot csap-
a találkozó örömére.

.kik ez ügyben döntöttek.
tették, hogy a vázolt elő-
k miatt nem azt nézték el-
legesen, hogy a kővágóörsi
oltóság egyesület-e avagy
upán" egység, mert vonulás
mpontjából gépjárműfecs-
dővel is megerősítve termé-
es központja a környék-
. Napközben a téeszmű-
ybe érkezik a jelzés, s éj-
ka az éjjeliőr van berepü-
ve.

ég nem fordult elő, hogy
hiába riasztották őket,
számos alkalommal vi-
nt gyors vonulással jelentős
keket menthettek meg, ta-
y például az errefelé gyako-
erdő- és mezőégések alkal-
val.

. hivatalos jelentésekben
nkor azt rögzítették: Kivo-
t a kővágóörsi önkéntes
oltóság 1 + ennyi, meg eny-
nyi fővel, CSD 344-es gépjár-
műfecskendővel.

Hogy a nappali vonulások során a plusz főből nem mindenki volt kővágóörsi lakos? Ez csak annyiból számít, hogy másutt sem ártana élni az itt is bevált lehetőségekkel, mert hát a helyben lakó és helyben is dolgozó kettős követelménye olykor csak ilyen váltásokkal hozható mindannyiunk számára megnyugtató közös nevezőre.

Sokat foglalkoznak az utánpótlás nevelésével; látogatásunkkor a szakkör tagjai éppen a versenyprogramot gyakorolták. Remélik, hat-nyolc év múlva marad belőlük otthon dolgozó is. Ha nem, a fáradozás természetesen akkor sem vész kárba, elvégre mindnyájunk vagyona az, amit akár itt, akár másutt meg kell védeni.

(GR)

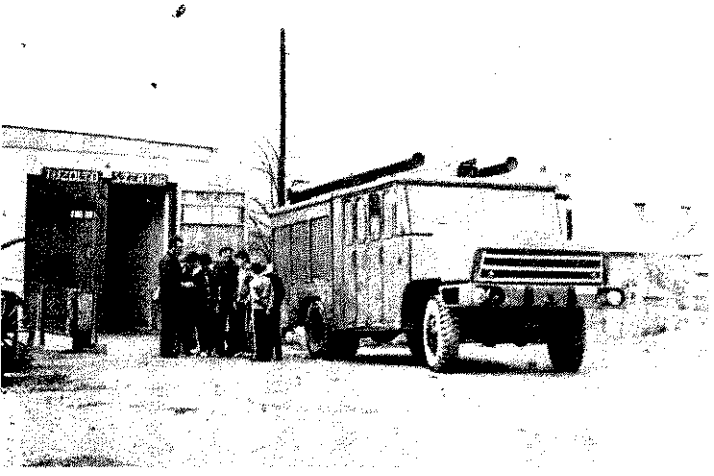

hányan a szakkörből a parancsnokkal, bal szélen Nemes
ván, az egység egyik gépkocsivezetője

jött létre a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság és az Állami Biztosító Központja között. Az okmányt május 3-án írta alá *dr. Farkas György* tűzoltó vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka és *Gerebenics Imre*, az Állami Biztosító vezérigazgatója.

A megállapodás értelmében:

1. A BM TOP és az ÁB egyaránt törekednek arra, hogy az élet- és vagyonbiztonság védelme érdekében végzett tevékenységük során kölcsönösen segítsék egymást feladataik minél eredményesebb végrehajtásában.

2. Kölcsönös tájékoztatást adnak a tűzesetekkel összefüggő statisztikai adatgyűjtés köréről és a feldolgozás rendszeréről. Biztosítják a tűz- és káreseti adatok cseréjét, lehetővé teszik a betekintést a tűzkárokkal összefüggő, valamint az egyéb, tűzvédelmi vonatkozású dokumentációkba.

3. Az új technológiai és technikai megoldások tűzvédelmének elméleti és gyakorlati kérdéseiről (új beruházások tűzbiztonsági kérdései, különösen nagy értékű létesítmények, számítóközpontok, magasraktárak tűzvédelme, tűzvédelmi kutató-fejlesztő munka tervei és eredményei stb.) folyamatosan tájékoztatják egymást.

4. Kölcsönösen elősegítik, hogy a bevezetésre kerülő új vagyonbiztosítási megoldásokban az élet- és vagyonbiztonság védelme, ezek között a tűz elleni védekezést szolgáló jogszabályi előírások teljesítése — az ösztönzés és érdekeltség elve alapján — hatékonyan érvényesüljön.

5. Egységes módszert dolgoznak ki a tűzvédelemmel összefüggő biztosítási feltételeknek a biztosítottak részéről történő teljesítése felmérésére és értékelésére.

6. Fokozottabban együttműködnek a gyakorlati feladatok végrehajtásában (tűzvédelmi szakértői hálózat igénybevétele, szakmai továbbképzések, tűzkísérletek, versenyrendezvények).

7. A tűz- és káresetek megelőzését, a lakosság tűzvédelmi felvilágosítását szolgáló propagandamunka keretében kölcsönös tájékoztatást adnak a tervezett feladatokról, egyeztetik a propagandaanyagok készítésével és terjesztésével kapcsolatos elképzeléseket.

8. Az önkéntes tűzoltók biztosításának tapasztalatairól a BM TOP rendszeresen tájékoztatja az ÁB-t.

9. A megállapodás végrehajtása érdekében a BM TOP és az ÁB illetékes szakosztályai közvetlen munka- és együttműködési kapcsolatot tartanak fenn, rövid távú munkaprogramokat és azok végrehajtásáról közös jelentéseket készítenek.

10. A munkaprogramokban rögzített feladatok végrehajtásához szükséges anyagi fedezetről — témánként külön megállapodás alapján — a téma szerinti érdekeltségnek, a teherviselési lehetőségnek megfelelően közösen gondoskodnak. Ennek mértékét a BM TOP és az ÁB vezetője esetenként állapítja meg.

11. A BM TOP és az ÁB egyaránt szükségesnek tartja a megyei szervek — szervezeti keretek közötti — együttműködését és annak javítását, ezért az állami tűzoltóság területi szerveit és az ÁB illetékes igazgatóságait tájékoztatják a megállapodásról és a végrehajtás terén rájuk háruló feladatokról.

Több évtizede fennálló, szoros munkakapcsolat főbb elveit összegezi, foglalja keretbe a megállapodás, közte olyanokat is, amelyek gyakorlati továbbfejlesztése szükségszerű, és jóval több mint a két szerv együttműködésének egy-egy részterületét érintő belső szakmai kérdés. Az összehangolt tevékenység, a kölcsönös tájékoztatás rendszeressége, bizonyos módszerek közelítése, egységesítése, a felvilágosító munka egyeztetése s a területi szervek kapcsolatának egységes alapokra helyezése a korábbinál jobb, szélesebb lehetőséget teremt az együttműködésre. És végső soron arra — ami egyébként a megállapodás lényege is —, hogy a két szerv eredményesebben és hatékonyabban lássa el feladatait az élet- és nemzeti vagyon védelmében.

Budapest — úttörők

Május 12-én a Vágóhíd utcában öt raj részvételével zajlott le az úttörők versenye, de a korábbiakhoz képest ez a szerény létszám kezdetnek biztató. A XI., XII. és II. kerületből indultak a csapatok. Az abszolút győztesek a Váli utcaiak lettek; a fiú- és lányrajuk egyaránt győzött, ők képviselték a főváros színeit a zánkai döntőben.

A patronáló vállalatok parancsnokai elkísérték csapatukat a budapesti úttörőtűzoltók versenyére

A Váli úti iskola fiú- és leányraja lett az abszolút győztes

Páhi — járási

16 önkéntes és 11 vállalati raj részvételével rendezték meg Páhi községben május 11-én a kiskőrösi járási tűzoltóversenyt. A résztvevőket *Vass László* tanácselnök üdvözölte, majd *dr. Németh József*, a járási hivatal elnökhelyettese méltatta a rendezvény szerepét, jelentőségét.

A jól szervezett, gördülékeny versenyen — a kiskőrösiek gépjárműfecskendő-szerelését kivéve — kiváló eredmények nem születtek. A „gyengébb nem"-et mindössze három együttes képviselte.

Páhin dr. Németh József, a járási hivatal elnökhelyettese mondott megnyitó beszédet

A kiskőrösiek győztes raja. Időeredményük 58 mp, hibapont nélkül

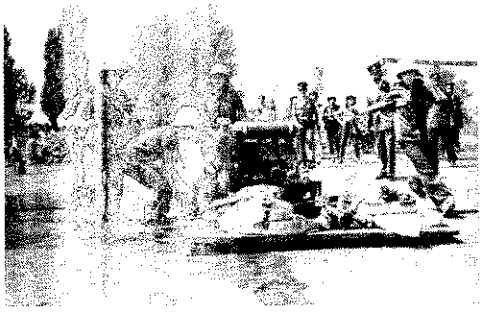

Kecskemét: a petőfiszállási lányok

Nagyvázsony — vállalati

Jó néhány vállalat vezetője is elk
csapatát a veszprémi járás versenyé
festői környezetben — a lovasiskola p
ján — lebonyolított találkozó sok ér
eredményt hozott, és néhány csapat
száz pont feletti teljesítménnyel rukk
A gyors lebonyolításhoz úttörők ny
tak értékes segítséget; ők szedték öss
szállították az eredménylapokat a ver
bizottsághoz.

A férfiak osztottsugár-szerelésében
aránt 412—412 ponttal a Szabadságp
ÁG és a Péti Nitrogénművek raja osz
az első helyen; ugyanebben a verseny
ban az ifjúságiaknál a Bakony Műve
405 ponttal győzött.

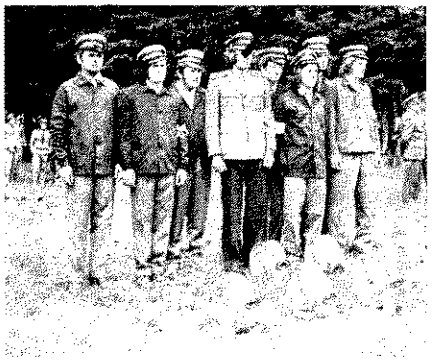

A Bakony Művek (Dudar) raja

Rajtolnak az Inotai Alumíniumkoh senyzői

Hőgyész — megyei úttörő

A versenyt megtekintette *dr. Bősz E* a megyei pártbizottság osztályvezet lyettese és *dr. Kálmán Gyula*, a megy nács elnökhelyettese, valamint *Péti* megyei KISZ-titkár is.

A megyei parancsnokság zászlót lott fel a legjobb eredményt elért cs nak, ezt az aparhantiak nyerték el.

Nagy tetszést aratott a kurdi fiúk oltási bemutatója is.

A fiúknál az aparhantiak, a lányok kajdacsiak jutottak tovább.

yőztes aparthatiak

tanak a kurdi fiúk

Hosszúhegy — megyei ÁG

Ez évben az Állami Gazdaságok Országos ›zpontja meghirdette az ÁG vállalati tűzóságok országos versenyét.

A sorozat első találkozóját — Bács me-ei rajok részvételével — a Hosszúhegyi ; érsekcsanádi üdülőtelepén rendezték ›g.

.1 ÁG 18 raja küzdött a továbbjutásért. kismotorfecskendőkről működő sugara-t kellett szerelniük, a staféta sajátos tűzóváltó volt. 800-asban a házigazda ÁG dpusztai raja 40, illetve 23 mp-es eredmnyt ért el a két versenyszámban.

Pillanatfelvétel a Hosszúhegyi ÁG-versenyről

Budapest — vállalati

Május 6-án a VIII., X., XIV—XVI. és XVII., 13-án a IV—XV. meg a XIII. kerületi vállalatok versenyzői mérték össze tudásukat a Vágóhíd utcai sportkombinát pályáján. Az előbbin 124, az utóbbin 96 raj küzdött az elsőségért.

A Chinoin gyár vezérigazgatója serleget ajánlott fel az osztottsugár-szerelésben legjobb eredményt elért rajnak. A szép díj a XIII. kerületi kéziszerszámgyáriaké lett, miután 450 pontot szereztek, míg a kerületükben győztes Chinoin gyáriak 432-t.

A Chinoin női csapata győzött az osztottsugár-szerelésben

A Kéziszerszámgyár nyerte a Chinoin vezérigazgatójának serlegét

Kecskemét — úttörő

Bács-Kiskun úttörő-tűzoltóinak megyei versenyére május 12-én, Kecskeméten került sor. A sporttelepen lebonyolított rendezvényen 6 fiú- és 5 leányraj vett részt. Az utóbbiak végeredményénél a papírforma érvényesült: ismét a fülöpszállási kislányok képviselik Zánkán a megye színeit. A fiúrajok közül a borotaiak bizonyultak legjobbnak.

Ez a két felvétel az államiak május 3-i selejtezőjén készült. Fábri Sándor tű. őrm. ígéretes teljesítményt nyújtott; lent: szerel a IV—XV. „B" csoportja

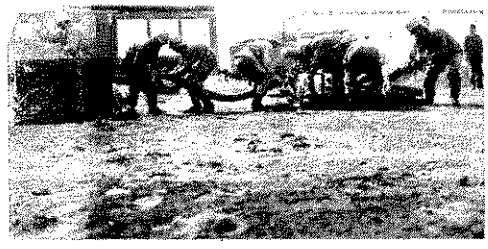

Az V. ötéves terv lakásépítési programja mindannyiunk előtt ismeretes. E program megvalósítása során — a korábbi évek kedvező tapasztalatai alapján és főleg gazdaságossági okokból — fokozott mértékben kerülnek előtérbe a házgyári elemekből szerelt nagypaneles, több szintes lakóépületek, szemben a hagyományos építési móddal készített, illetve a blokkos rendszerű épületekkel.

A több szintes (10, vagy annál több emeletes) lakóépületek, valamint az egyedi tervezésű középmagas és magas köz- és lakóépületek építése tűzvédelmi vonatkozásban sok olyan problémát vet fel, amelyek megoldása napjaink egyre sürgetőbb feladata. Valamennyi érdekelt (beruházó, tervező, kivitelező és üzemeltető) közös gondja vár megoldásra, — méghozzá sokszor anyagi eszközeik igénybevételével — egy-egy magasépület elkészítésekor.

A problémák elsősorban egy adott tűz esetében az épületekben tartózkodók életének védelmével — a menekülési lehetőségek biztosításával — összefüggésben merülnek fel, és csak másodsorban kapcsolódnak a tűz terjedésének megakadályozásához, a vagyontárgyak mentéséhez. Azt az alapelvet, amely az emberek biztonságos helyre való menekülésére szolgáló technikai és személyi feltételek elsődlegességét vallja, a külföldi szakirodalomból már viszonylag régóta ismerjük és elfogadjuk.

Mi tehát napjaink feladata a megelőzést illetően? Elsősorban olyan jogszabályok megalkotása és olyan intézkedések megtétele, melyekkel már a tervezés során megteremthetik a menekülés és a mentés lehetőségeit azáltal, hogy a tűz hő- és mérgező hatásaitól biztonságosan elválasztott — a kiürítési számítás alapján tervezett és biztonsági tényezővel növelt ideig ellenálló — útvonal mindenkor kialakításra kerüljön.

A kitűzött feladat végrehajtásának elvi lehetőségeiről, a megoldás módjáról — sajnos — nem áll rendelkezésünkre megfelelő terjedelmű, akár azonnal is változtatás nélkül hasznosítható külföldi szakirodalom, illetve hazai tapasztalat. A szocialista országok többségében az e témával kapcsolatos kutatómunka 6—8 évnél távolabbra nem tekinthet vissza, így az ott végzett kísérletek eredményének átvétele sem jelentheti az egyedüli megoldást hazánkban.

Nálunk is szükségesnek mutatkozik pl. — az építésügyi szervekkel karöltve — olyan kísérletek elvégzése, melyek tematikája a már ismeretes külföldi tapasztalatokon alapul, és alkalmazkodik a hazánkban bevezetésre kerülő szokásos építészeti megoldásokhoz.

Ezen túlmenően a különféle rendeltetésű épületek helyiségeinek, menekülési útvonalainak védelmére szolgáló beépített tűzészlelő, -jelző és oltóberendezések, valamint a hő- és füstelvezetők létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó szabályozási feladatok összeállításakor is figyelembe lehet és kell venni azokat a már érvényben levő és a gyakorlatban bevált külföldi előírásokat, amelyek alkalmazására — a megfelelő ipari háttér megteremtésével — megvannak a hazai lehetőségek. Ugyanígy lehe — némi módosítással — hasznosítani azt a méretezési módsz is, amelyet az 1968. évi nemzetközi konferenciára a Magyar N köztársaság tűzoltósága dolgozott ki, s mely főleg a csarnok jegű (nagy alapterületű és belmagasságú) épületek füstment tésére szolgáló kutatások eredményeit tartalmazza.

E módszer lényege, hogy egy 30 kg/m² fa egyenértékű tűz heléssel végzett kísérletsorozat eredményeként nyert nomog segítségével, továbbá a tűzfészek várható alapterületének é helyiségben megengedhető füstréteg vastagságának felvétele a szükséges füstelvezető nyílás nagysága megállapítható.

Az ábrán alkalmazott jelölések:

T_p = a pontforrás helye,
A_f = a tűzfészek várható területe,
r_c = a szellőztetők tervezett középvonalának és a pontfor nak távolsága,
d_b = a füstréteg megengedhető mélysége a szellőztetők zépvonalától.
A_v = a szellőztetők nagysága.

A d_b és r_c ismeretében a $\sqrt{A_v}$ a nomogramból leolvash mellyel a szellőztetők szükséges nagysága lábban számítható.

Megjegyzés:

A bemutatott módszer nem alkalmas lakóépületek zárt l lekedőfolyosóinak, lépcsőházainak füstelvezetésére szolgáló r lások méretezésére. Ezeknél ugyanis a d_b méret tekintettel egyes emeletszintek közötti kis távolságra igen kicsire vel fel, lépcsőház esetére pedig nem is értelmezhető.

Ennek a megállapításnak bizonyítására szolgáljon a kö kező példa egy folyosó füstelvezető nyílásának számítására említett módszerrel, középfolyosós Larsen—Nielsen rendszerű neles lakóépületben.

A_f = 20 m² (egy szobában kifejlődött tűz a területe, felvett adat),
d_b = 0,35 m (a 2,65 m-es belmagasságból é folyosó végén levő ablak elrendezéséből a dó méret)
h_c = 2,05 m (ua., mint a d_b-nél)
$T_p = 1{,}5 \times \sqrt{20}$ m = 6,75 m ~ 22 láb
$r_c = h_c + T_p$ = 2,05 + 6,75 = 8,8 m ~ 29 láb

és mivel d_b ~ 1 láb, a nomogramból $\sqrt{A_v}$ = 19 láb adó ami A_v = 361 négyzetlábbal.

E méret ≈ 32,5 m²-nek felel meg, amely a példaként vál

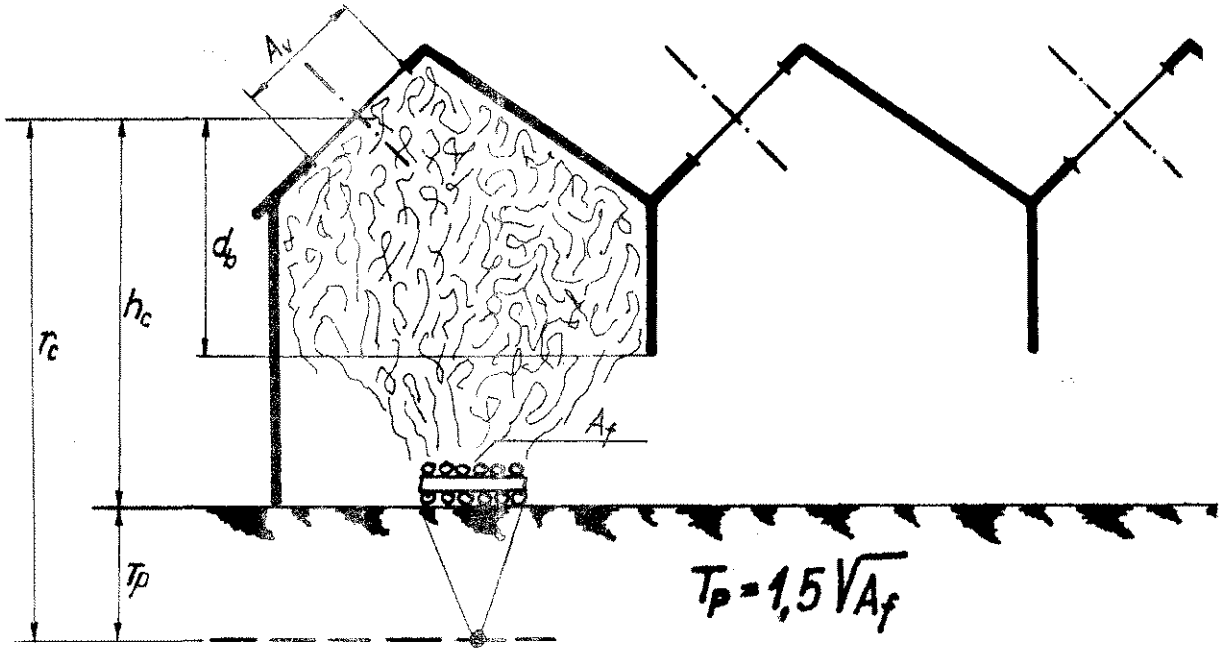

épületben nem valósítható meg, de egyébként is irreális ként kezelhető.

z említett példa egyúttal azt is bizonyítja, hogy a több es lakóépületek vonatkozásában egyidejűleg sok olyan köményt is figyelembe kell venni, amelyek az egyszintes ipari tmények esetében elhanyagolhatóak voltak.

menekülési útvonalak kialakításának módja

vető követelmények:

emberi élet megmentése,
tűz gyors terjedésének, és
érgező gázok, égéstermékek keletkezésének megakadályozása,
épület többi részétől tűzállóan elválasztott és kellően szelztetett menekülési-mentési útvonalak kialakítása,
menekülési útvonalak építési anyagainak helyes megválaszsa éghetőség és T_h érték vonatkozásában,
füstelvezető rendszerek kialakítása,
tűzjelzés megszervezése.

dlagos szempontok:

egyéb épületszerkezetek tűzállósága (legalább az emberek ljes kimentéséig);
nyílászáró szerkezetek tűzállósága;
tűzoltóság mentőeszközeinek fejlettsége és a kivonulás ideje;
pánik elkerülése, (szervezett kiürítés, mentési útvonalak kellő megvilágítása);
tűzoltás;
tárgyak mentése.

emberi élet megmentésével kapcsolatban említettek közül a ezetre ártalmas hőhatás, illetve az égés során keletkező jelentik a legnagyobb veszélyt, ezért elsősorban ezektől negővni az épületből menekülő személyeket.

mber életfunkcióira ható hőérzeti tényezők:

ember által elviselhető hőmennyiség nagymértékben függ yén korától, egészségi állapotától.

tételezhető az, hogy a 0,1 kal/cm². sec intenzitású sugárzána már lehetetlenné teszi az emberek ott-tartózkodását. (A fa gyújtólánggal történő meggyújtása 0,3 kal/cm². sec intennak felel meg.)

ószínűsíthető az is, hogy hosszabb ideig az emberi szervem bír ki 0,03 kal/cm². sec-nál nagyobb sugárzást.

k az adatok két szempontból lényegesek. Először megállató belőlük az a legkisebb távolság, amelyen belül már különleges felszerelésekkel és védelemmel (pl. vízfüggöny) kodhatnak emberek, másodszor pedig alkalmas annak kitására, hogy mennyi ideig foglalkozhatnak a lakók lakásuk ésével, a sugárzásnak kitett vagyontárgyaik mentésével.

égés terjedésével növekszik a tűz hősugárzással, hőátadással vezetéssel kapcsolatos hatása is. Az égő anyagok tömege hosan nő, a konvekció miatti légmozgás hatására gyorsan edik a hőmérséklet, bővül a gyúlékony és mérgező gázok ésének lehetősége.

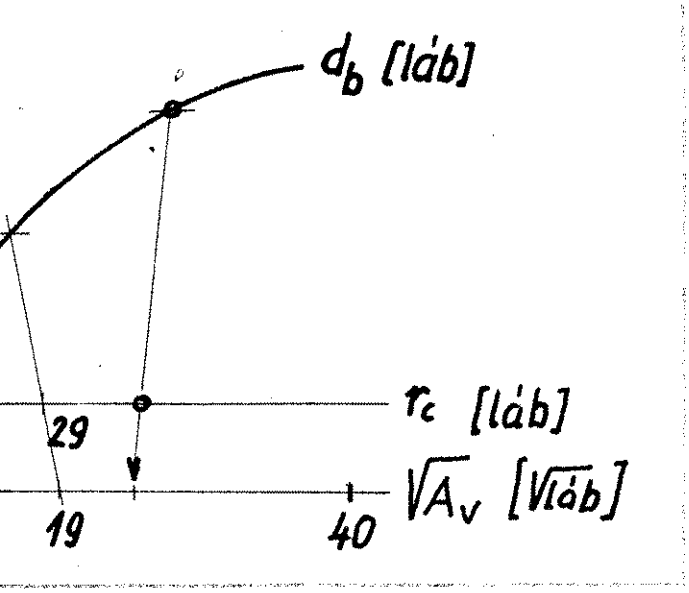

A levegő oxigéntartalmának csökkenésével a légzés egyre nehezebb lesz, a magasabb környezeti hőmérséklet csökkenti, majd meg is szünteti a szervezet hőleadását, s így a tűz környezetében történő tartózkodás aránylag rövid időn belül lehetetlenné válik. Ugyanez vonatkozik azokra a helyiségekre és épületrészekre is, melyek füstmentesítéséről nem lehetett kellő időben és módon gondoskodni.

Az égés folyamán főleg a következő tulajdonságú égéstermékek keletkezésével kell számolni:

— inert gázok (pl. CO_2) és vízgőz,
— gyúlékony gázok (CO, H_2 CH_4, stb.),
— az emberi szervezetre ártalmas, mérgező gázok,
— egyéb égéstermékek, valamint a felsoroltak elegye.

Az inert gázok — ezekhez hozzá kell számítani a levegő nitrogéntartalmát is — gátolják a tűz terjedését.

A **gyúlékony gázok** fejlődése elsősorban az égő anyagtól és az égés körülményeitől (oxigénellátás, hőmérséklet stb.) függ. A szénmonoxid legintenzívebb képződése a tűz fejlődésének legrohamosabb szakaszában következik be. Ekkor ugyanis az égő anyag tömegéhez szükséges oxigénmennyiséget biztosító léghuzat — a friss levegő utánpótlása — aránylag nagy késéssel fejlődik ki, s így az égés tökéletlenné válik. A tökéletlen égés miatt keletkező gyúlékony gázok igen nagy veszélyt jelentenek, mivel az épület olyan részében is képesek önmaguktól meggyulladni, ahol még kellő magas hőmérséklettel rendelkeznek, és ahol friss levegő van jelen.

Az emberi szervezetre ártalmas gázok egyrészt az építőanyagok égésének termékei, másrészt pedig az alkalmazott berendezési tárgyakból, valamint az égéskésleltető anyagokból a tűz hatására fejlődő gázok.

Az építőanyagok égésekor elsősorban CO keletkezik (francia kísérletek eredményeként ez kb. 1% körüli érték). Angliában hőszigetelő anyagok égésekor 1%-nál sokkal magasabb értékeket is mértek, s ennek az lehet a magyarázata, hogy bizonyos laza, borítás nélküli anyagok mélyen égnek, de kielégítő levegőmennyiséggel és kis hővezető képességük miatt magas hőmérsékleten.

Egyéb égéstermékek (füstök) a különféle szilárd részecskéket — főleg szenet — lebegő állapotban tartó gőzök és gázok. A füst mennyisége annál nagyobb, minél tökéletlenebb az égés. A tökéletlen égés általában olyankor fordul elő, amikor a tökéletes égés biztosításához szükséges ún. légfelesleg-tényezővel növelt elméleti égésilevegő-mennyiség nem áll rendelkezésre. A nagy füst — elsősorban a látási viszonyok romlása miatt — jelentősen csökkenti a menekülési lehetőségek felhasználását.

Az előbbiekben ismertetett okok miatt a menekülési útvonalak megtervezése és megfelelő kialakítása igen körültekintő munkát igényel.

Ezzel kapcsolatban, ismerve a középmagas és magas épületekre vonatkozó MSZ 595/4—74. számú szabvány gyakorlati végrehajtásával összefüggő — főleg a menekülési útvonalak kialakítására vonatkozó — problémákat, szükségesnek tartok néhány elvi kérdést tisztázni.

Az MSZ 595/4. sz. szabvány bevezetése óta megfelelő, garantáltan füstmentes lépcsőház kialakítására az eddigi építőipari gyakorlatban — főképp panelos építési mód esetén — még nem volt példa. Az igazsághoz tartozik azonban az is, hogy egyes egyedi tervezésű középületeknél, elsősorban a szállodajellegű épületeknél, pl. külső lépcsőház formájában számos helyes törekvéssel, illetve megoldással találkoztam.

Véleményem szerint a problémát elsősorban az MSZ 595/1. sz. szabvány 2.05 pontjában megtalálható, a füstmentes lépcsőházra vonatkozó — szerintem elvében is helytelen fogalommeghatározás okozhatja. E szerint ugyanis — fogatszámtól függetlenül — minden olyan belső terű lépcsőházat füstmentesnek lehetne tekinteni, ahol önműködő csukószerkezettel látják el a lépcsőházra nyíló ajtókat, az ajtók legalább 0,25 óra T_h értékűek, és nehezen éghetők, továbbá ahol a lépcsőház határolófala nem éghető, megfelelő T_h értékű és hő-, valamint füstelvezetővel rendelkezik.

Ez azonban téves minősítés. Az itt leírt lépcsőház ugyanis igen kis költségráfordítással szinte minden belső terű középmagas panelos lakóépületben kialakítható volna, de a gyakorlatban mégsem tenné lehetővé a zavartalan menekülést; és ennek több oka is van.

(Folytatjuk)

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Állami díj a viszkózus vízért

A Lett SZSZK — tűzvédelmi parancsnoksága a legutóbbi tíz esztendőben együttműködve a felsőoktatási intézmények tudósaival új, hatékony tűzoltóeszközök kutatására összpontosította erőfeszítéseit. E célból *A. Jemeljanov*, a parancsnokság helyettes vezetője, a műszaki tudományok kandidátusa kezdeményezésére tudományos-kutató csoportot hoztak létre.

A csoport tervei között szerepelt a legelterjedtebb és legolcsóbb tűzoltó anyag: a víz oltóhatásának a növelése. Olyan vegyi összetételű anyagot kellett találniuk, amely megfelelő faktorokkal hat a vízre, képes minőségileg új tulajdonságokat adni neki, nevezetesen növelni a viszkozítását.

Sokéves aprólékos munkával sikerült találni ilyent, mégpedig a nátrium-karboximetilcellulóz nagy molekulájú vegyületét. Technikai elnevezése KMC.

A laboratoriumi és a tűzkísérleti telepen végzett vizsgálatok azt mutatták, hogy a farakás kísérleti oltása jó hatásfokú a KMC 0,05%-os oldatával. (A viszkozitás 2,5 cst.)

Ezeket az adatokat a gyakorlat is igazolta. Amikor elemezték azokat a tüzeket, amelyek oltásához KMC-oldatot használtak, kiderült, hogy a viszkózus víz fajlagos felhasználása jelentősen alacsonyabb, az átlagos tűzkár pedig 20%-kal kisebb volt, mint a közönséges vízzel történt beavatkozások esetében. Emellett nem tapasztalták, hogy a viszkózus víz káros hatással van a tűzoltó-felszerelésekre, valamint az éghető és nem éghető anyagokra. Az oldattal való oltás befejezését követően egyszer sem következett be tűz visszagyulladása. A KMC stabilizáló tulajdonságokkal is rendelkezik, és a rendes habképző anyaghoz keverve nagyobb állékonyságú hab képezhető a segítségével.

A KMC-oldatot a népgazdaság különféle létesítményeiben széles körűen felhasználják a tüzek oltására. Lettországban jelenleg tíz tűz közül kilencet viszkózus vízzel fékeznek meg.

A gazdaságossági számítások meggyőzően bizonyítják a KMC felhasználásának előnyeit. Nyilvánvaló a lélektani hatás is. *A. Zsalejko* háttérparancsnok Lettország egyik legrégebbi gyakorlati tűzvédelmi munkása szerint a KMC alkalmazása megnövelte a készültségi szolgálatosok önbizalmát, ez pedig elősegíti harckészségük intenzívebbé tételét.

A szerzői kollektívának: *A. Jemeljanovnak* és *V. Kozlovnak*, a műszaki tudományok kandidátusainak, valamint *E. Babel, I. Kravalsz, G. Forandsz, E. Szipinys* és *A. Luntsz* mérnököknek odaítélték a Lett SZSZK állami díját.

Magától érthetődően a díjra való jelölést számos állami és tudományos fórumon is megvitatták, és mindenütt egyetértésre talált. Mindenütt hangsúlyozták a kapcsolatos kutatások nagy jelentőségét és legszélesebb körű gyakorlati alkalmazásának szükségességét is.

A tűzoltóegységeken tartott értékelésén kiemelték, hogy az oldatnak már aránylag kis mennyisége milyen nagy hatékonyságú. Így például egy fából készült lakóház tüzének felszámolásakor, amikor a két szint közötti födém már 15 m²-en égett, mindössze 75 liter viszkózus vizet használ fel. Az alsó szinten lakók szönetet mondtak a tűzolt nak azért, hogy nem érte kár a bútorukat, és min holmijuk sértetlen maradt.

Tűzoltás nagy kiadósságú habbal

A Szovjetunió Belügyminisztériuma Össz-szövetségi Tűzvédelmi Tudományos Kutató Intézete több tűzvédelmi technikai állomással közösen érdekes vizsgálatokat végzett a nagy kiadósságú habbal való tűzoltás lehetőségeivel kapcsolatosan. Mint ismeretes, a középkiadósságú hab nem minden esetben alkalmas az olyan kevés nyílászárójú és bonyolult elrendezésű helyiségek tüzeinek oltására, mint a lakóházak és ipari épületek pincéi, hajóűrök stb.

A kísérletek igazolták a nagy kiadósságú hab hatékonyságát az ilyen jellegű tüzek megfékezésében. A habot PGU generátor állítja elő, ez a PD-7-es és PD 30-as füstszívó tartozéka.

A berendezés füstszívó ventillátorának segítségével állítja elő a szükséges habkiadósságot. Az ilyen oltási mód a hőmérséklet erős csökkenését eredményezi az említett helyiségekben, a hőmérséklet csökkenésének sebessége arányos a habkiadósság növelésével.

A habkiadósságnak 100-szorosról 1000-szeresre való növelésével a hőmérséklet 10 percről 2 percre csökkent egy 200 m²-es kábelalagútban, egy 500 m³-es pincében pedig ez a folyamat 7 percről 1,5-re mérséklődött.

Az intenzív égés és a hőmérséklet csökkenése még előtt megkezdődött, hogy tűz fészkét a hab elérte na.

0,8—0,5 m-re a habtól égési folyamat labilissá 15—20 cm távolságban pe a szilárd anyagok égése m szűnt.

Az égés intenzitásának cs kenése részint annak tulaj nítható, hogy az égésten kekből és a habképző oldat párolgásából inert közeg k ződik az égés zónájában, szint pedig a széteső habbu rékok az égés táplálásá nem elegendő oxigéntartal nak.

A habképző oldat páro sának intenzitása nyilván lóan erősödik a habkiadós növelésével. Ez a folya különösen észrevehető a szorosnál nagyobb kiadóss habbal való oltáskor.

Ily módon hűtőhatása n lett az ilyen hab azáltal nagy hatékonyságú a zárt ri tüzek felszámolására, h az égés zónáját elszige amikor is végbemegy a h képző oldat és az égésten páráinak felhalmozódása. oxigénkoncentráció csökke sét az is elősegíti az égés nájában, hogy a habbal elárasztás megakadályozza tiszta levegő beáramlását.

Meghatározták a habkia ság célszerű növelésének tárait is. Ennek 900-szoro

A hőmérséklet csökkenése pinceégés oltásakor

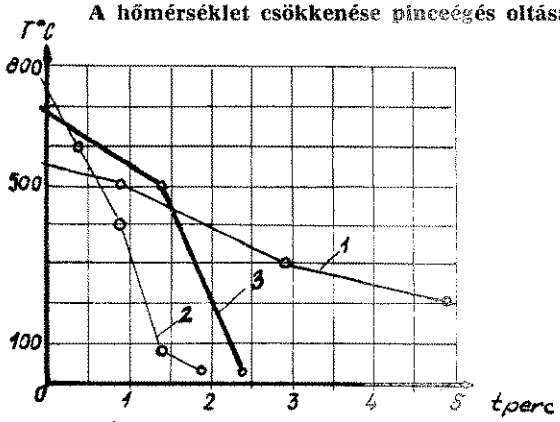

A hőmérséklet csökkenése kábelalagút tüzének oltásakor

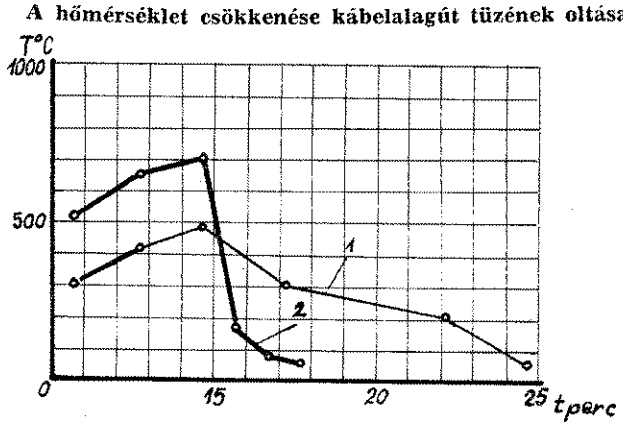

)0 szorosra történő növelé-
a hőmérséklet csökkenésé-
k idejét mintegy 30%-kal
ghosszabbította.
A habadagolás normatív in-
ızivitása 0,6 l m³ percen-
nt, és nem függ az éghető
yag jellegétől s annak
ennyiségétől.
A számított oltási idő há-
nszoros habképzőanyag-
szlettel kb. 5 perc.
Az oldat koncentrációja
)-1 és PO-6K habképző
yagok esetén nem lehet ke-
sebb 6%-osnál.
Tájékoztató adatként szol-
lhat, hogy egy PD-7-es füstszívó PGU generátorával a 300 m³-t a PD-30-aséval 700 m³-t nem meghaladó helyiség tüzét lehet eloltani.

A tárolt anyagok sajátosságai miatt a helyiségben rejtett tűzfészkek vagy parázsló részek maradhatnak. Ezért a habbal való elárasztás befejezése után meg kell győződni az égés teljes likvidálásáról. E célból s a hab szétesésének megelőzésére porlasztott sugárral felszerelt egységet kell küldeni a kárhelyre. Célszerű a füstszívóval friss levegővel ellátni az ott működőket — olvashattuk a tanulmányban.

lódszertani kabinet

Már két esztendeje műkö-
ı a moszkvai terület krasz-
gorszki kerületében az a
képzési és módszertani ka-
net, ahol elsajátíthatók a
olgálat, kiképzés és a tűzol-
; legkiválóbb tapasztalatai.
A tágas, világos helyiség-
n szépen elkészített tablók
nak, módszertani útmuta-
st a kapcsolatos feladatok
grehajtásához. Látható itt
baigazító séma a speciális
chnikai felszerelések alkal-
ıazásáról és olyan is, amely
egységek közötti kapcsola-
, irányításukat és együttes
ınkájukat szemlélteti a tűz
ínhelyén. A vitrinekben
ntákként olajtelepek, villa-
os állomások, ipari létesít-
ények, tömegek tartózkodá-
sára szolgáló intézmények védelmére készített operatív tervek stb. találhatók.

A kabinet el van látva működő rádióhálózattal, füstgázvédelmi s más tűzoltó-technikai felszerelésekkel.

A foglalkozásokhoz diavetítő, kodoszkóp, egyetemes vetítőkészülék, magnetofon, továbbá oktató-diapozitívek és filmek stb. állnak rendelkezésre. A kiképzést szolgáló összes technikai eszköz állandó működésben van.

A kabinetben havonta szemináriumot tartanak a parancsnokság munkatársai, a helyőrség- és egységparancsnokok részére. Röviden: mindazok számára, akik a szolgálatért, a kiképzésért meg a tűzoltásért felelősek. Így például 1976-ban a szemináriumokon megvitatták a magasházak, a gázolajvezetékek és a kőolajtelepek tűzoltása megszervezésének kérdéseit, taktikailag érdekes tűzeseteket értékeltek.

Nemritkán itt tartják meg a foglalkozást a parancsnokság szolgálati és kiképzési osztályának munkatársai, a tűzoltási csoport és a tanfolyamhallgatók részére. Különös figyelmet fordítanak a fiatal szakemberek felkészítésére.

1974—75-ben száznál több tűzoltásvezető tett itt minősítő vizsgát.

Szerencsés a kabinet elhelyezése is, mert azt egy olyan egységen létesítették, amely a terület egyik legjobb bázisa a nagy tüzek oltásának, és olyan korszerű hő-füst kamrával is el van látva, ahol a lélektani felkészítés céljából hang- és fényforrások is imitálják a tüzet, robbanást; fel van szerelve hőképző és füsteltávolító rendszerrel, s ez lehetővé teszi az ott működők megfigyelését.

**: oltás ideje a nagy kiadós-
gú hab intenzitásának függ-
nyében**

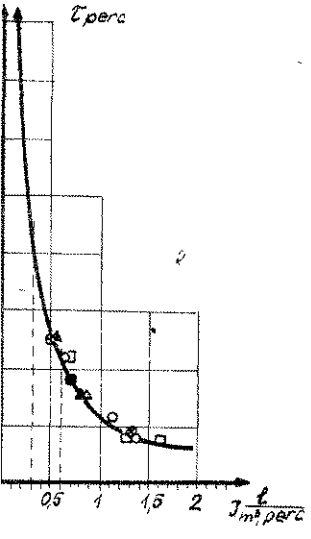

- ○ Fokozottan tűzveszélyes folyadék
- ● Fa
- △ Szén, szénpor
- ▲ Éghető folyadékok Diesel- olaj, olaj
- ⊗ Gumitermékek
- □ Kábel, és transzformátorolaj

Három kép a Pozsarnoje gyelo fotópályázatán díjra jelöltek közül:

Fent: Gorkij. Magános küzdelem (V. Gosztyev felvétele)

Középen: Krasznodari tartomány. Pionír-tűzoltók (E. Oblezov felvétele)

Lent: De én sisakban vagyok! (A. Pogodajev felvétele — Dél-Szahalinszk)

A habbefejlesztő

Végezetül a nagyobb darabszámban már készenlétbe állított TŰ—4 típusú habbaloltóval foglalkozunk. Ez a típus a külső energiát igénylő, nyomóoldali habanyagbekeverési módot képviseli. A habanyagbekeverés ilyen megoldása rendkívül egyszerű, úgyszólván kizár minden különösebb vezérlő elemet, s a berendezés kezelése átlagos szakértelmet igényel. A habanyagkeverésnek ezt a módját nehéz kategóriájú gépjármű-fecskendőn valósították meg.

Hathengeres Diesel-motorral meghajtott RÁBA—MAN U 26 230/DF 01 alvázra építették a habbaloltót. A jármű összsúlya igen nagy, mintegy 22 000 kg, ami elsősorban a jelentős mennyiségű (6000 l) oltóanyagnak a következménye. Hagyományos módon a jármű hátsó részében található mind az oltóvíz, mind a habanyag, mind pedig az ennek szállítására szolgáló örvényszivattyú. Az oltóvízszivattyú szállítási teljesítménye 8 atmoszférán 4500 l/p, ha a tápláló dinamikus nyomás legalább 4 atm, a habanyagszivattyúé pedig 15 atmán 400 l/p. A habanyag- és oltóvízszivattyú közös erőforrásból külön meghajtású.

A függetlenítés folytán háromféle üzemmód valósítható meg. Lehetséges habfejlesztés, csak vízszállítás, vagy mindkettő egyidejűleg. A tűzivízhálózati csatlakoztatásra szolgáló három vezetékkel természetesen csak habüzem valósítható meg célszerűen. A szivattyúnak — a jármű két oldalán — hat db 75 NA méretű nyomócsonkja van. A habbaloltó kezelő-műszerfalát a jármű hátsó falán alakították ki (27. ábra). A műszerfalon találhatók az üzem közbeni ellenőrzésre szolgáló nyomásmérő órák, a szivattyúk kezelőkarjai, az ellenőrzőlámpák, illetve a habanyagtartály szintjelzője, az egyes vezetékekben a habáramlást vezérlő kezelőkarok. Az egyes kezelőelemek működtetése mechanikus, elektropneumatikus, vagy elektromos megoldású. A habanyag-, illetve a vízszivattyú a hagyományos mechanikus megoldással kapcsolható, így annak zajmentes működtetése továbbra is gyakorlatot és teljes figyelmet követel az esetleges károsodás elkerülése céljából. A szivattyúk légtelenítésére nem a hagyományos gázsugár-légtelenítőt, hanem egy ikerdugattyús szivattyút használnak, ezt elektromágnes segítségével működtetik, de nem automatikusan, hanem kézi vezérléssel. A két szivattyú természetesen külön-külön is légteleníthető. A jármű tetején levő hab-víz ágyú RM—24 típusjelű, 8 atm. tápnyoma esetén 2400 l/p teljesítményt szolgálta Maximális teljesítmény esetén a hab-v ágyú 28—30 m³ habot fejleszt, ha 12-ne vesszük a habkiadósságot. A hab-víz ágy lövellési távolsága 40—50 méter közötti, működtethetőségi tartomány függőleg síkban —15° — +80°-ig, míg vízszintes sík ban teljesen körbeforgatható. A hab-v ágyú működésekor az ágyúkezelő az ig nyeknek megfelelően, üzem közben folya matosan szabályozhatja a motor fordula tát, valamint az oltóanyagszállító-vezeté nyitását és zárását.

Újdonságként beépítésre került még eg eddig a gyakorlatból kevésbé ismert ú gyorsbeavatkozó berendezés. A 200 l/p víz szállítású gyorsbeavatkozó tápforrása habszivattyú, mely a vízszivattyú nyo móoldalán levő nyomást fokozza továb mintegy 30 atm értékre. A gyorsbeava kozó hatosugara mintegy 40 m, a vezeté nagy nyomásokra méretezett gumitömlő, egy dobra van csévélve. A pisztoly zár szerkezete már nem a hagyományo ugyanis a hirtelen nyitási és zárási impu zusnyomaték-változásokat nagy értéki miatt ki kell küszöbölni, s ezért hidraul kus nyitás-zárás késleltetőt, azaz féket ép tettek bele.

Az oltóvízhez nyomócsonkonként eg egy Minimax ZR—8 típusú (a hab-víz ágy nál ZR 24 jelű) bekeverővel keverik az o tóanyagot. A bekeverő 8 atm nyomás 800 l/p-es vízszállításra van méretezv vagyis a 3; 5; 8%-nak megfelelően eze az értéken kell szabályozni a mennyis get. Tehát a bekeverő a kézikar beállítá után rendre 24, 40 és 64 l habanyagot tá lál az oltóvízhez. A habbaloltó elvi ka csolási vázlatát a 28. ábra szemlélteti.

A habbaloltó a következő főbb üzemm dokra alkalmas:

— teljes habüzem;
— teljes vízüzem;
— csak ágyúüzem habbal, vagy vízzel;
— nyomócsonkonként választható ha vagy vízüzem
— nagy nyomású vízüzem.

A variációs lehetőségek folytán ez a fe sorolás természetesen nem teljes.

Vízüzem esetén külön szabályok nincs nek, azok megegyeznek a hagyomány gépjárműfecskendők szivattyúinak kezelé technikájával.

A megfelelő minőségű, eredményes ha fejlesztéshez azonban a következőket szü séges szem előtt tartani:

— a nyomócsonkoknál levő habanyag-b keverőket 800 l/p-es vízátfolyásra mér tették, tehát a csatlakoztatott habfejles tő felszerelések megválasztásakor — nag ság, darabszám — erre feltétlenül ügye kell;

— a habszivattyú nyomásának mind esetben 5 atm-val nagyobbnak kell le nie a vízszivattyú nyomásánál. Ha ezt minimum nyomáslépcsőt nem hozzuk l re, akkor a habanyag-bekeverés nem a l ván mennyiségű lesz, illetve szélsőség esetben megszűnik a betáplálás.

Ne szereltessünk a vízszivattyú ma mális szállítási teljesítményét meghala

27

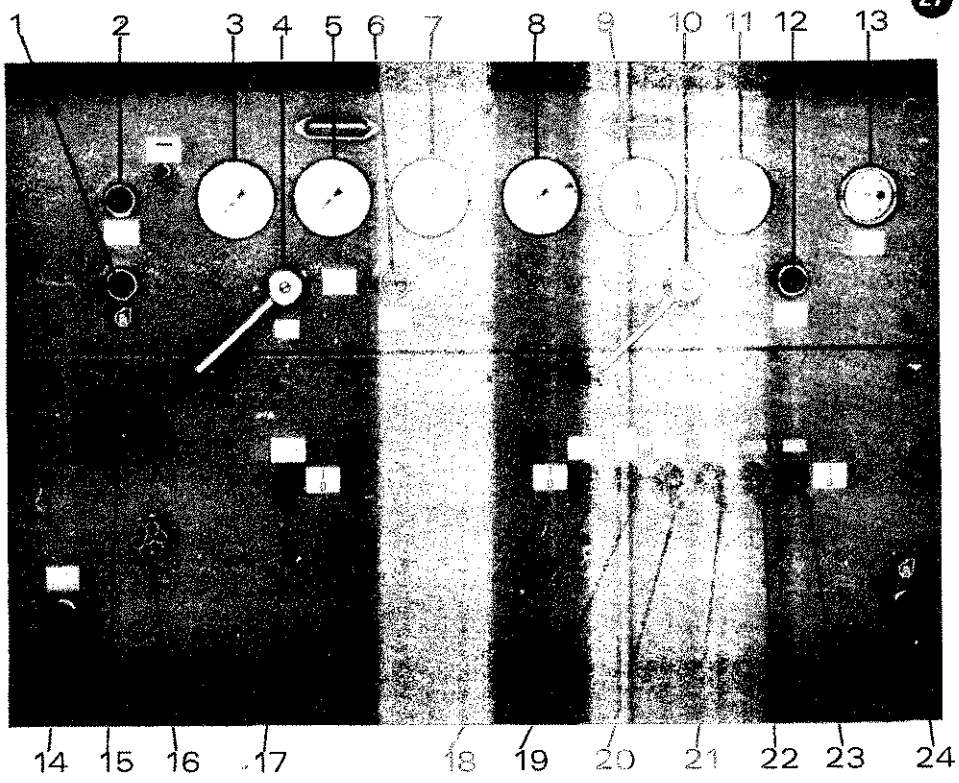

1. Szivattyúmeghajtást ellenőrző lámpa — 2. Motorolaj-ellenőrző lámpa — 3., 5., 7. Tűzcsapvezeték-habanyagvezeték manométere — 4. Habszivattyú légtelenítőkarja — 6. Habanyagszivattyú-légtelenítést ellenőrző lámpa — 8. Vízszivattyú manométere — 9. Manovakuummméter — 10. Vízszivattyú légtelenítő karja — 11. Vízszivattyú manométere — 12. Légtelenítést ellenőrző lámpa — 13. Habanyagtartály szintjelzője — 14. Habszivattyú-kapcsolókar — 15. Gázszabályozó — 16. Habszivattyú légtelenítőcsapja — 17. Tengelykapcsoló karja — 18. Habanyagtartály működtetőkarja — 19. Habanyagszállítás balra — 20. Habanyagszállítás középre — 21. Habanyagszállítás jobbra — 22. Gyorsbeavatkozó — 23. Mosóvezeték kapcsolókarja — 24. Vízszivattyú-kapcsolókar

bképző felszerelést. Az egyidejű vízelvé-
i lehetőség ugyanis 7200 l, míg a szi-
ttyúteljesítmény a táplálástól függően
00—4500 l.

Összefoglalásképpen az ilyen megoldású
bképzési rendszer alkalmazása esetén az
ábbi előnyök származnak:

— nagy a víz- és habüzem kombinációs
ıetősége;

— a %-os bekeverés — 0 és 64 l között
nyomócsonkonként különbözőre választ-
tó;

— a nyomócsonk s a habfejlesztő felsze-
lés közötti távolság, illetve szintkülönb-
g leküzdésére nagyobb nyomáslépcső áll
ndelkezésre;

— a vízszivattyú nincs kitéve a hab-
yag korróziós hatásának;

— a szivattyútáplálás tetszőlegesen tör-
ıhet nyílt felszínű vízforrásról, tűzcsap-
lózatról, másik fecskendőről stb.

— az egyszerű szerkezeti elemek folytán
vés a valószínűsége az üzemzavarnak;

— a részleges üzemzavar könnyen fel-
:ható és elhárítható.

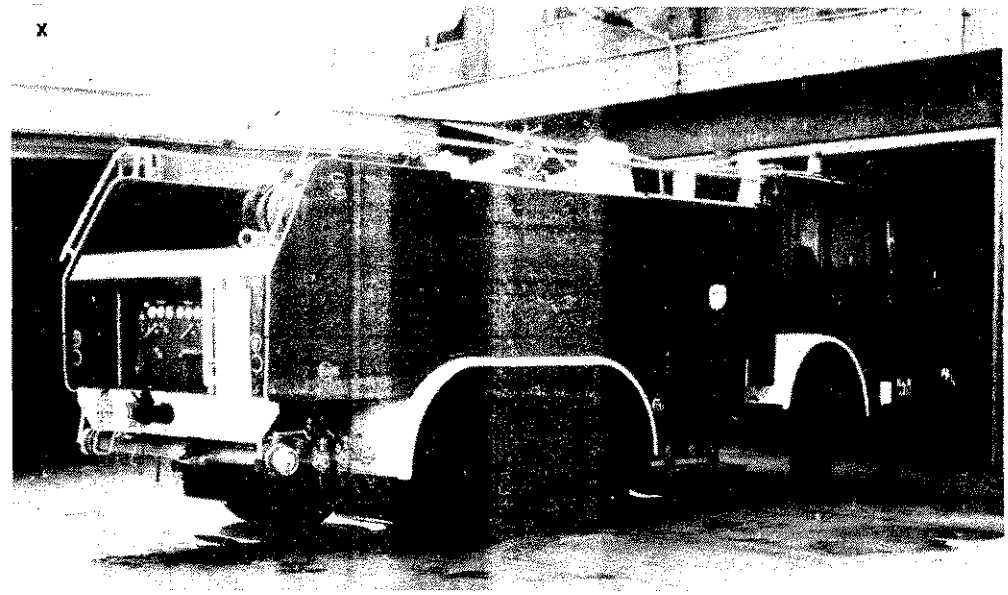

A habfejlesztés néhány technikai kérdé-
nek tárgyalása során láthattuk, hogy az
témával foglalkozók milyen sokféle, de
gső soron egy célt elérni kívánó beke-
rő berendezést szerkesztettek. A fárado-
sok több-kevesebb eredménnyel jártak,
yanis minden tekintetben megfelelő be-
keverőszerkezet — mint láthattuk — nin-
csen, az egyes megoldási módok alkalma-
zása mindenkor megalkuvással jár. Ennek
ellenére nagyon fontos, hogy a habfejlesz-
tés kérdését nem részenként, hanem a ma-
ga egészében — a vízforrástól a fejlesztett
habig — mint folyamatot szükséges vizs-
gálni. Ezen belül a bekeverő, a habfejlesz-
tő berendezés és a habanyag elválaszthat-
atlan hármas egységet alkot, az eredmé-
nyes oltást döntően ezeknek a paramété-
rei határozzák meg.

Hetényi Ferenc tű. alez. **Cserháti Tibor** tű. fhdgy.

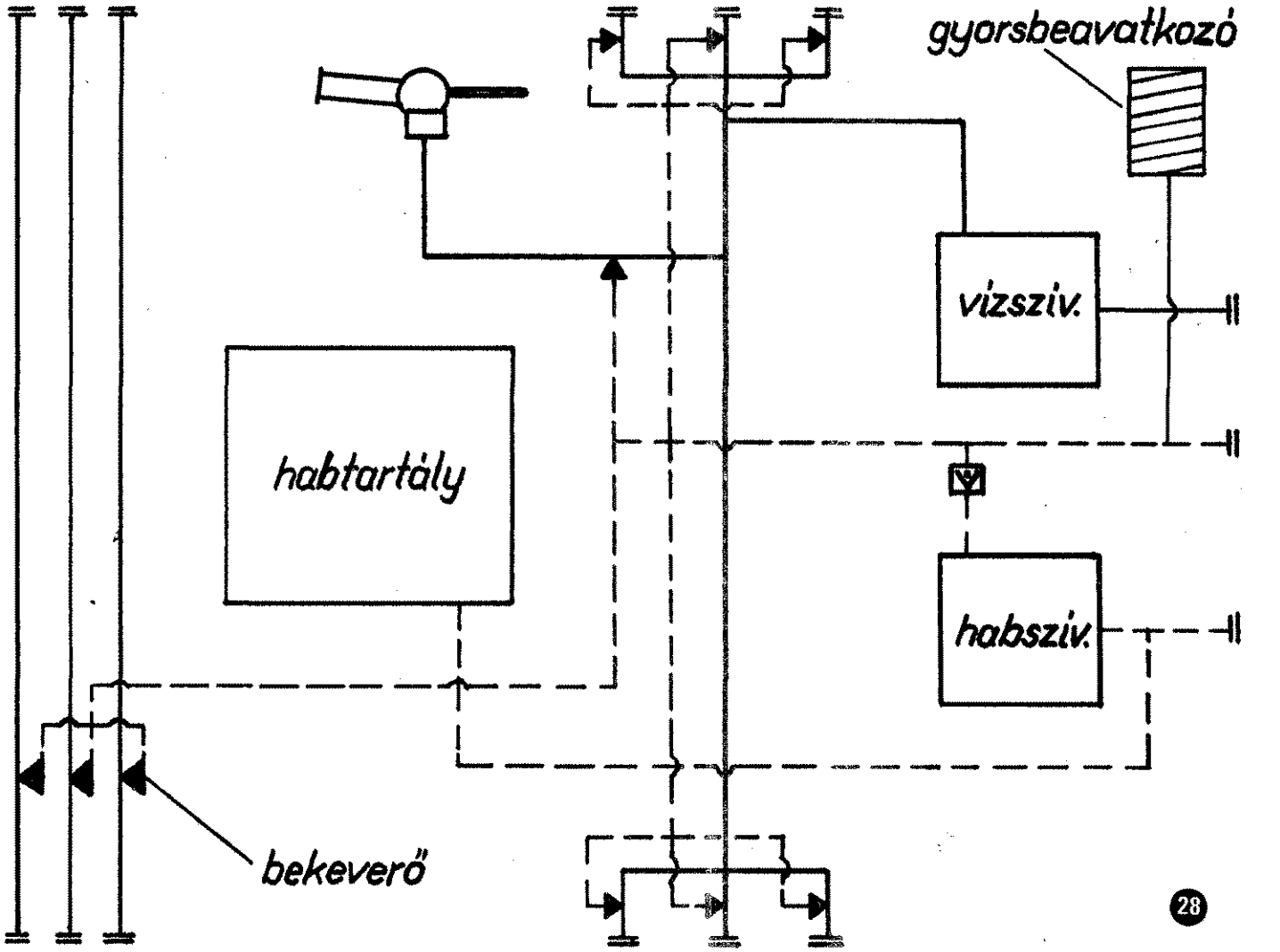

28

Május 2-án a késő éjjeli órákban tűz keletkezett a TAURUS Gumigyár — régi közismert nevén a Ruggyantaáru-gyár — pelletizáló üzemének harmadik emeleti raktárában. Meggyulladt az ott betárolt és feldolgozásra előkészített mintegy 500 q természetes- és műkaucsuk, amely a gumiabroncsgyártás egyik nélkülözhetetlen nyersanyaga. Maga a pelletizáló üzem, ahol a bálákban beérkező kaucsuk összevágása, aprítása, korommal és a gumigyártáshoz szükséges egyéb segédanyagokkal keverése, majd a keverék pelletizálása történik, a gumigyár egyik legfontosabb része, mert az ún. gumipellet — ami kinézésre olyan, mint valami fekete színű, „nudli" — alapanyaga a járművek gumiabroncsának. A pelletizálóban bekövetkező bármilyen tűzeset nemcsak igen jelentős anyagi értéket veszélyeztethet, hanem zavarokat okozhat a gépjárművek gumiabroncs-ellátásában, illetve áttételesen a gépjármű-közlekedésben és a szállításban is.

A pelletizálóban feldolgozott legtöbb nyersanyag gyúlékony, a gumipellet gyártása is tűzveszélyes technológia. Ennek tulajdonítható, hogy akár valamely berendezésben, akár a figyelemben elég egy rövidzárlat, máris fenyeget a tűzeset bekövetkezésének veszélye. Az elmúlt 20 év alatt már három ízben fordult elő jelentősebb tűzeset az üzemben. Ezek közül különösen súlyos volt az 1965. évi, amikor a tűz nemcsak jelentős anyagi kárt, hanem halálos végű balesetet is okozott. Az elmondottakból következik, hogy a pelletizáló üzem tűzesetei mindig „feladták a leckét" a tűzoltóságnak, de a tűzoltók is igyekeztek „megtanulni" azt, jóllehet a „lecke" megoldása mindig igen nehéz feladatot jelentett.

Cseresznye Gyula éjszakai műszakos targoncavezető vette észre a tűzesetet, amikor néhány perccel 23 óra után az egyes szintek felvonóajtóit ellenőrizte. E tevékenysége közben kb. 23.08-kor erős füstöt észlelt a III. emeleten.

Megállapította, hogy a gumiraktári bálaleadó területén az ott betárolt kaucsukbálák papír- és fóliacsomagolása ég. Ezért először a III. emeleten felszerelt 73-as számú tűzjelző üvegét törte be, majd a felvonóval visszajött az I. emeletre, itt tűzilármával riasztotta a dolgozókat és az irodából helyi távbeszélőn értesítette a VIII/I-es üzemi tűzoltóőrsöt. A jelzést az őrs híradó-ügyeletese 23.10-kor vette. E jelzéssel majdnem egy időben a tűzilármára felfigyelő dolgozók több tűzjelzőt beütöttek a pelletüzemben, valamint más szomszédos üzemekben, mások házi távbeszélőn riasztották az üzemi tűzoltóőrsöt.

A beérkező jelzésekre 23.10-kor az őrs híradó-ügyeletese egyrészt riasztotta az őrs készenléti raját, amely gépjárműfecskendővel vonult ki a káresethez, másrészt a tűzjelzést és a raj kivonulását diszpécsertelefonon jelentette a budapesti hírközpontnak. A hírközpont a jelzés alapján I-es kiemelt riasztást hajtott végre és riasztotta a VIII/1-es gépjárműfecskendőt, a VIII/rohamszert, a VIII/porraloltószert, valamint a tűzoltási csoportot.

A VIII/1-es őrs híradó-ügyeletese a híradóhelyiség ablakán figyelve az üzemet, meglátta, hogy lángok csapnak ki a pelletüzem III. emeleti ablakaiból. A hírközpontba 23.14-kor jelentette az észlelését azzal, hogy a tűz II-es. Ezzel egy időben a kivonult raj szerparancsnoka már a helyszínről adott rádión visszajelzést. Jelentette, hogy sugarat szerelnek, a tűz II-es.

A hírközpont a jelentések alapján riasztotta az V/2-es, a XIV/1-es és a tiszti iskolai gépjárműfecskendőket, valamint a VIII/generátorszert. A tűzoltási csoport 23.27-kor érkezett a helyszínre.

A tűz észrevétele óta eltelt nem egészen 20 perc alatt a kárhelyen

— az üzemi dolgozók — a nagy füst miatt nem férve a III. emeleti helyiségekhez — az alsóbb szintekről megkezdték a gépek mellett betárolt anyagok kimentését,

— a VIII/-es őrs szerparancsnoka — mint tűzoltásvezető — a pelletüzem északi oldalán levő lépcsőházban felhatolva a gépjárműfecskendőjéről a III. emeleti bálaleadó területére 1 db E sugarat; a II. emeleti szintre ugyancsak 1 db E sugarat szereltetett, és a VIII/1-es gépjárműfecskendőről az épület nyugati oldalán levő vasházcsón felhatolással további 2 E sugár szerelésére adott utasítást.

A VIII/rohamról alapvezetékről 1 E sugarat szereltetett a koromkonté rek védelmére.

A VIII/1-es fecskendő raja ezt a adatot már nem tudta végrehajtani, m a vasházcsóhoz kapcsolódó III. eme kilépőerkély a hőség miatt megköze hetetlenné vált. A raj emiatt a pel üzem nyugati oldalán a központi kaz ház kb. két emelet magasságban levő tőzetére helyezte az osztóját, a pelletüz ablakain át kezdte meg a tűzoltást. lehetővé tette, hogy a két épület kö kb. 8 m széles üzemi út húzódott.

A tűzoltási csoport kiérkezésekor (23 kor) bár két E sugár működött, há E sugár szerelése pedig folyamat volt, az adott objektív körülmények m a tűz terjedése még nem volt megá pítható. A csoportvezető átvette a tű tás vezetését, és 23.27-kor, tekintettel a hogy a bálaleadó teljes területe é már, III-as riasztást rendelt el.

E visszajelzésre kivonult a IX/2, a és a XI/1 gépjárműfecskendő, valan a XI/generátorszer. Ezt követően a csoportvezető intézkedésére 23.32-kor k nult a VIII/- és a XIV/gépezetes tolóle majd — az üzem főmérnökével folyta konzultáció alapján — a habbal tört oltásra áttérés érdekében 23.35-kor ri tották a X/- és a XXI/habbaloltót, a habszállítót, valamint a XI/1 gépjár fecskendőt.

Időközben a csoportvezető a IV/ valamint az V/2-es fecskendők rajá pelletüzem déli lépcsőházába rend mégpedig azzal a feladattal, hog XIV/1-es fecskendő raja a III. emel az égő gumibálák oltására avatkozzon 2 db E sugárral, az V/2-es fecske raja pedig a II. emeleten a levezető s lítószalagnál 2 db E sugárral gát meg a tűz lefelé terjedését (a szál

15 sz.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	x em. mel.	
1	VIII/1/1	23 10	23 12	1	○
2	VIII/R	23 10	23 14	3	»
3	VIII/1	23 10	23 14	3	»
4	VIII/P	23 10	23 14	3	»
5	TCS	23 10	23 22	12	»
6	V/2	23 14	23 19	5	»
7	XIV/1	23 14	23 20	5	»
8	VIII/G	23 26	23 29	3	»
9	IX/2	23 23	23 32	9	»
10	X/1	23 23	23 36	5	»
11	Ti.	23 23	23 39	12	»
12	XI/1	23 23	23 39	12	»
13	XI/G	23 23	23 40	12	»
14	VIII/L	23 32	23 36	3	»
15	XIV/L	23 32	23 39	5	»
16	X/H	23 35	23 42	5	»
17	XXI/H	23 35	23 50	12	»
18	XXI/1	23 35	23 50	12	»
19	IX/HSz	23 35	23 44	9	»
20	V/1	0 20	0 25	6	»
21	X/2	0 20	0 27	5	»
22	XIII/1	0 20	0 28	5	»
23	X/L	0 20	0 30	5	»
24	IV/2	0 20	0 36	11	»
25	IV/H	0 20	0 36	11	»

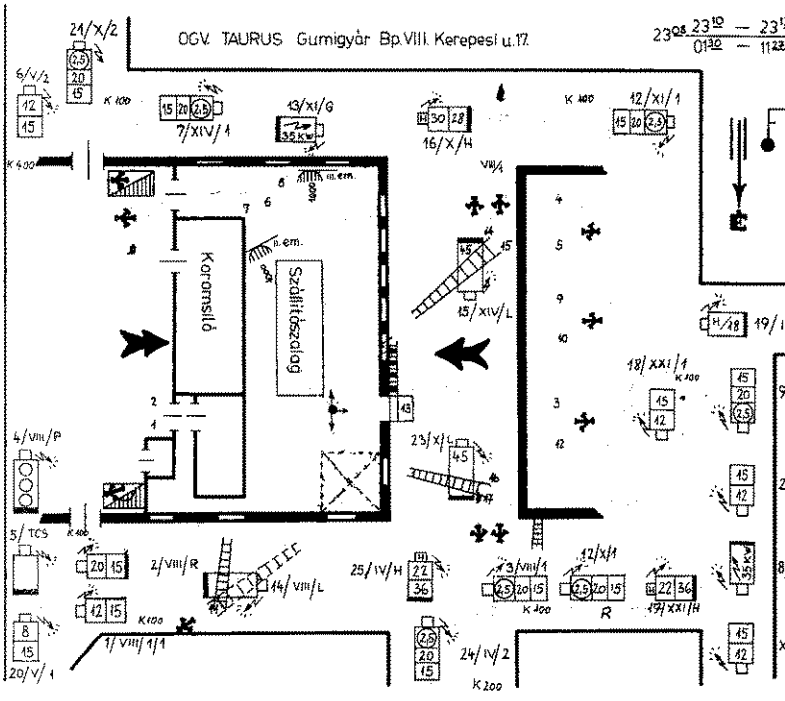

bálatároló a leszakadt tetőfödémmel

A betárolt és megmentett gumibálák

alag maga is gumihevederes, és az égő ucsuk megfolyósodva, égve lecsepeghet alsóbb szintre). A kárhelyen 23.40-kor db E sugár működött, további 5 db sugár szerelésén pedig dolgoztak.

A tűzoltási és kiképzési osztályvezető .44-kor érkezett ki a kárhelyre. A tűzoltási csoportvezető helyzetjelentést adott, ajd az üzem főmérnökét bevonva, közön részletesen felderítették a pelletüzem ljes területét.

A felderítés során a főmérnök igen érkes és hasznos információkat adott az yes technológiai kapcsolatokra, a tűz etleges átterjedésének lehetőségeire, a versanyag égési sajátosságaira és az és várható terjedési sebességére.

Ezen idő alatt a sugarak szerelése foamatosan haladt, a 23.51-kor adott viszajelzés szerint 10 db E sugár működött, a tűz továbbra is III-as.

A konzultáció eredményeként megállatták, hogy fokozni kell a külső tádás erejét. Ezért a tűzoltási csoportezető a VIII/tolólétrát a pelletüzem zaki oldalára állította, hogy sugarával III. emeleti bálatároló ablakán keresztl működjön, a XIV/tolólétrát pedig a elletüzem nyugati oldalára — a kazánáz felől — és utasítást adott, hogy a /habfecskendőről csatlakoztasson egy 00-as habsugárcsövet, majd habsugárral űködjön a bálatároló ablakán át.

Megállapították továbbá, hogy hatékoabb haboltás szükséges. Elemezve a pelletüzemben hasonló körülmények között zajlott 1965-ös évi tűzeset taktikai talságait is, 00.16-kor a tűzoltási és kiképési osztályvezető átvette a további bevatkozás irányítását. Magasabb vezetési rzs létrehozását határozta el, abból a célól, hogy megfelelő felkészültségű tisztek gyenek beoszthatók az egyes szakaszok ezetésére (ekkor már a helyszínen tarózkodott a tűzoltási alosztályvezető is). mellett további erőket kellett kirendelni, ogy az épületben légzőkészülékben dolozók váltása miatt ne kelljen megszakíni a sugarak működését.

V-ös riasztás

Az említett okokból a tűzoltás vezetője .20-kor V-ös riasztást rendelt el.

Kivonult a IV/2-es, az V/1-es. a X/2-es és XIII/1-es gépjárműfecskendő, a IV/haloltó és a X/gépezetes tolólétra. A TV. két zakaszra osztotta a kárhelyet. Az egyik zakasz parancsnokául a tűzoltási alosztályvezetőt jelölte ki, feladatul szabva, ogy a pelletüzem északi és déli lépcőázain keresztül úgy szervezze és irányítsa a III. és a II. emeleten támadó egységek munkáját, hogy a III. emeleten a tűzoltással együtt gondoskodjon a felette levő koromsilók, valamint a II. emelet védelméről is. A tűz átterjedése a koromsilókra katasztrofális következményeket vont volna maga után. A másik szakasz parancsnokául (egyben a tűzoltásvezető-helyettesi feladatok ellátására) a tűzoltási csoportvezetőt jelölte ki. Utasította: a pelletüzem nyugati oldalán, habsugarak összpontosított támadásával tegye lehetővé, hogy a vészkijárathoz csatlakozó vasháncsó és pihenője a bálatároló területére történő behatoláshoz felszabaduljon a hőterhelés alól, majd e vészkijáraton keresztül a habsugarak a belső támadásra térjenek át.

A feladat végrehajtására a tűzoltási csoportvezető a XIV/tolólétrán keresztül még egy 400-as habsugarat szereltetett, majd a beérkező X/tolólétrát a pelletüzem nyugati oldalán — a kazánház mellett — a vészkijárat felszabadítására állíttatta, és a tolólétrán keresztül két X-es habsugarat szereltetett. Ezenkívül a kazánház tetőzetéről még két X-es habsugarat szereltetve, a bálatároló ablakain keresztül habbal árasztotta el az égő gumibálákat. Az intenzív habbaloltás következtében felszabadult a III. emeleti vészkijárati pihenő is. Ekkor egy 200-as habsugarat szereltetett a vészkijáraton keresztül a bálatároló területére, ahol időközben a rendkívül nagy hőterhelés miatt kb. 20—30 m² területen leszakadt a III. emelet feletti tetőfödém. A belső vízsugarak hatásosan védték a koromsilókat, valamint a második emeleti gépterme, és meggátolták, hogy a tűz bármelyik szinten átterjedjen az épület keleti oldalára. (Az 1965-ös tűznél az épület keleti oldala károsodott rendkívül súlyosan.)

Összpontos[illegible]ssal

10 E sugár és 7 db habsugár bevetésével 01.30-ra sikerült meggátolni a tűz tovaterjedését, s megtörtént a lefeketítés is. A továbbiakban 02.30-ig a tartós oltóhatás fenntartását és a még égő gócok felszámolását végezték az egységek. A tűzoltási és kiképzési osztályvezető 02.35-kor visszaadta a tűzoltás vezetését a tűzoltási csoportvezetőnek. Ekkorra az utómunkálatok voltak hátra. Biztonsági okokból jelentős erők maradtak a helyszínen erre a feladatra, mégpedig a VIII/1-es őrs, a VIII/roham, a XIV/1-es fecskendők, a tiszti iskola raja, a X/- és a XXI/habbaloltó, valamint a X/- és a XIV/tolólétra. A felsorolt egységek 06.00-ra befejezték az utómunkálatokat és a kárhelyet átadták az üzemnek. A VIII 1-es őrs raja létszámváltással május 3-án 11.30-ig felügyeletet látott el a takarítási munkák időszakára.

Az egységek bátor és szakszerű beavatkozással sokmilliós értéket mentettek meg, s a körülményekhez képest nem magas 365 ezer forintos károsszeg is ennek tulajdonítható.

keletkezési ok vizsgálata

A keletkezési ok felderítése a tűzoltással egyidejűleg megkezdődött.

A tanúként meghallgatott dolgozók mindegyike valamilyen kapcsolatban volt a III. emeleti gumiraktárban végzett munkafolyamattal.

A tanúk által elmondottakból behatárolhattuk a tűz keletkezésének körülbelüli idejét.

Igazolták továbbá, hogy a gumiraktárban a tűzeset napján kb. 16 órakor fejezték be a munkát, és azt követően senki nem tartózkodott ott.

Az egyik tanú munkaköri kötelességének megfelelően az éjjeli műszak megkezdése előtt kb. 21.45-kor ellenőrizte az üzemrészt, és ekkor nem tapasztalt rendellenességet.

A felfedező tanú kb. 23 óra körül a liftajtókat ellenőrizte, s ennek során a III. emeleti gumiraktárba is felment. Amikor a liftajtót kinyitotta, a gumiraktárban már erős füstölést észlelt, illetve azt látta, hogy égnek az ott tárolt anyagok.

A két tanú elmondása szerint a tűz kb. 21.45—23.00 között keletkezhetett. Ez kizárta egyben a dohányzást is, mint tűzkeletkezési okot, ugyanis, ha a délutáni munkavégzés során valaki égő cigarettavéget dobott volna el, akkor jóval korábban be kellett volna következnie a tűzesetnek.

A bizottság az utómunkálatok elvégzése után azonnal megkezdte a tűz helyszínének alapos vizsgálatát. Nem volt könnyű helyzetben, ugyanis a tűz következtében az épületet, berendezéseket és anyagokat egyaránt jelentős károsodás érte, és „első látásra" nem volt feltalálható olyan körülmény, amely a tűz keletkezési okát egyértelművé tette volna.

Miután a dohányzás a tanúvallomások alapján kizárható volt, a bizottság további három keletkezési okot tételezett fel, éspedig: öngyulladás, szándékos gyújtogatás és elektromos áram.

Az üzem szakemberei egyértelműen kizarták a tárolt anyag öngyulladásának lehetőségét. Ezt az álláspontot támasztotta alá egy hasonló tűzeset vizsgálatához 1972-ben készült szakértői vélemény is, ekkor laboratóriumi kísérletek alapján állapíthattuk meg ugyanezt.

A szándékos gyújtogatást, mint keletkezési okot sem valószínűsíthettük. Az ott dolgozók a tűzesetet megelőzően idegen személyeket nem láttak a helyszínen, és az itt elkövetett esetleges gyújtogatás azért is kockázatos lett volna, mert a raktárhelyiség viszonylag „szem előtt" volt.

Számos olyan üzemrésze van az üzemnek, ahol egy gyújtogató sokkal kisebb kockázattal, nagyobb kárértékkel járó tüzet okozhatott volna.

Mivel a leírt lehetséges keletkezési okok közül a bizottság az elektromos áramot tartotta a legvalószínűbbnek, ezért a továbbiakban teljes részletességgel vizsgálta a raktárhelyiség súlyos károkat szenvedett villamos berendezéseit.

Ennek során megállapítottuk, hogy a III. emeleti guminaktárban ún. PPB—3 típusú fénycsőarmatúrák voltak felszerelve, ezek a bennük levő „szerelőpanel" kivételével viszonylag könnyen gyúló műanyagból készültek, az armatúraház üvegszálas poliészterből, az alsó zárólemez polisztirolból. Mint a „Tűzvédelem" is több ízben írt róla, hasonló armatúrák meghibásodása következtében számos tűzeset következett be a főváros területén, pl. 1970—76 között 9 jelentős.

A károsodást szenvedett armatúrák vizsgálata során a bizottság igen jelentős felfedezést tett. Az egyik armatúra szerelőpaneljén levő fázisjavító kondenzátort szétrobbant állapotban találta, azon zárlat hatására létrejöhető olvadási nyomokat észlelt. Ezzel szemben a hasonló tűzhatásnak kitett másik nyolc armatúra fázisjavító kondenzátorai viszonylag épek voltak. Ebből szinte egyértelműen következtethető, hogy az említett armatúra fázisjavító kondenzátora a tűz keletkezése előtt hibásodott meg, vagyis „robbant" szét. E kondenzátorok huzamosabb használat után gyakran felmelegszenek, zárlatosak lesznek, és ennek következtében a bennük levő olajos szigetelőanyag meggyullad. A tűz könnyen átterjed a műanyag armatúratestre, és az leszakad, majd meggyújtja az alatta levő anyagokat. A gumiraktárban a kondenzátor meghibásodásának lehetősége nagyobb volt, mint más üzemrészekben, ugyanis itt a lámpatestek éjjel-nappal be voltak kapcsolva, a helyiség hőmérséklete pedig technológiai okokból állandóan magas. Hasonló tűzkeletkezési okot állapítottunk meg a Lenin körúti KERAVILL üzlet 1975. évi égését követően is.

E megállapítások után a bizottság által megbízott igazságügyi szakértő is alaposan megvizsgálta a raktár elektromos berendezéseit, valamennyi armatúrát és a rajtuk levő szerelvényeket.

Vizsgálata alapján valószínűsítette megállapításunkat, így az összes körülnyeket figyelembe véve a tűzkeletkezési okot a bizottság elektromos áramban — zárlat — határozta meg.

Ezt követően hathatósan figyelmeztették a vállalatot a hasonló tűzesetek megelőzésére.

Palotai László tű. alez. **Papp Sándor** tű. alez.

CSUPÁN A BEAVATKOZÁSBAN részt vevő tűzoltóegységek bátor és szakszerű munkájának tulajdonítható, hogy a március 15-i tűzeset következtében 490 ezer forint s nem ennél jóval nagyobb kár érte a veszprémi Balaton Bútorgyárat.

A történtek azonban arra is figyelmeztetnek, hogy elkerülhető hibák is csúsztak a tűzesettel kapcsolatos gyári intézkedések láncolatába.

Először is csak a tűzvizsgálat során derült fény arra, hogy a délutáni műszakban is égtek a II-es üzem egyik szalagcsiszoló gépének elektromos szerelvényei. Ezt a tüzet a dolgozók gyorsan eloltották, de a gyár nem jelentette be a tűzoltóságnak, pedig a jogszabály értelmében ez kötelező.

Másodszor a II-es üzem nem volt áramtalanítva, jóllehet a szóban forgó tűz idején senki nem dolgozott ott.

Mégpedig azért nem, mert eredetileg éjszaka is dolgozni akartak, de a művezető más irányú elfoglaltsága miatt a műszak elmaradt, és senki sem gondolt rá, hogy a feszültségmentesítést elvégezze, illetve elvégeztesse.

Harmadszor, de korántsem utolsósorban említhetjük, hogy a tüzet észlelő szolgálatos vállalati tűzoltó 23.07-kor az üzem területén egy iroda égését jelezte a veszprémi tűzoltó-parancsnokságnak, de azt már nem közölte, hogy ezt az irodát a II-es üzemből választották le, s így a tűz több üzemrészt fenyeget. Ekkor már az iroda fából készült válaszfala meg a fal közelében levő szala csiszológép fölötti födém is égett.

Miután a jelzés hiányos volt, a vesz rémi parancsnokságon I-es riasztást r deltek el. 1+7 — 1+7 fővel kivonult 1- CSD 707-es gépjárműfecskendő és 23.10-l érkeztek ki a helyszínre.

A károsult üzemrész födémszerkez csak 1/3-ad részben nem éghető anyagú ton. A többi faszerkezetű, alulról vak nádpadló borította.

A MELLÉKELT RAJZON jól látha hogy az első egységek kiérkezésekor a már erősen kifejlődött, és mi mindent szélyeztetett. A hő hatására ugyanis a démet alulról borító nádpadló vakolata hullott, s ez nemcsak a födémtűz terje sét gyorsította meg, hanem az égve leh ló nádpadlórészek meggyújtották a pa zaton a gépek mellett tárolt nagy mennyiségű félkésztermék egy részét is.

A több évtizede készült fa tetőszerke ten kb. 600—700 m²-es összefüggő tűzf let jött létre, és növelte a tűzterhelés padlástérben lerakódott nagy mennyis csiszolópor is.

Vízhiány szerencsére nem súlyosbí ta az itt vázolt körülményeket. Ellenke leg, ezúttal is kiderült: éppenséggel jó kal szorgalmazta a veszprémi parancsn ság annak idején a két 50 m³-es víztá meg a 100-as vezetékű 8 db földalatti csap létesítését.

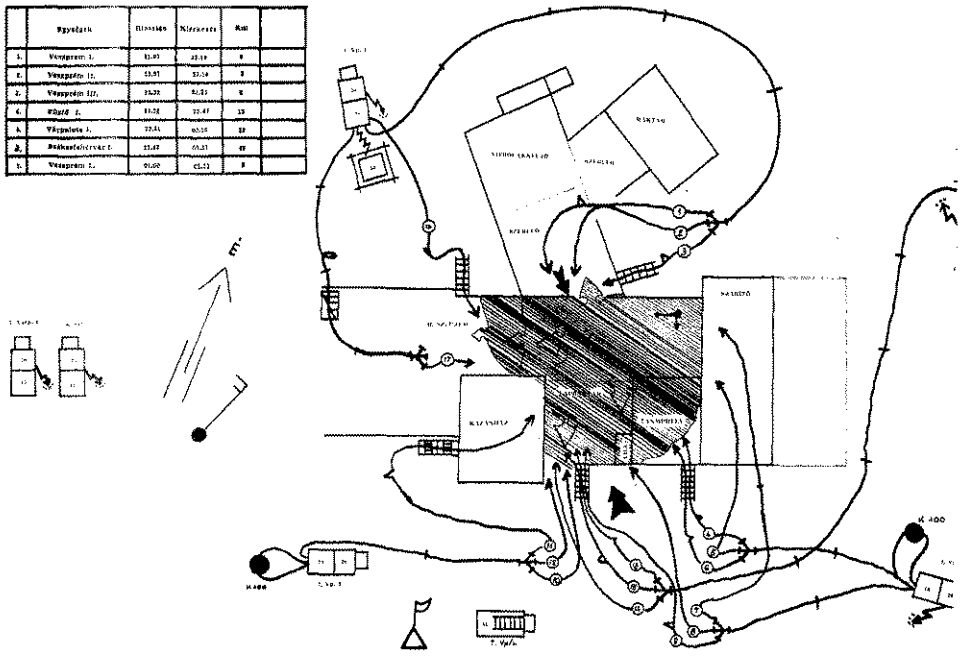

a bizonyos iroda

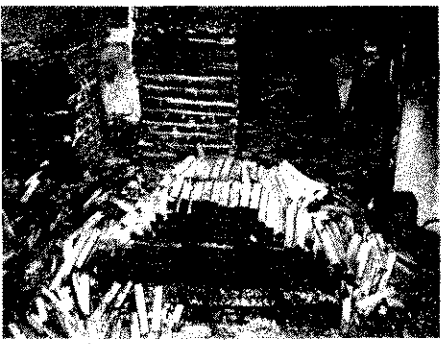

árut megmentett a bátor és szak-
ő beavatkozás

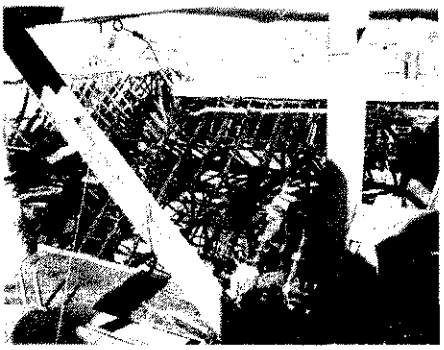

inkrement tetőzet

: első beavatkozást irányító *Hanis Fe-*
tű. ftőrm., szolgálatparancsnok 5 E
rat szereltetett, ebből kettő az üzem-
et belső területén működött, három pe-
a szerelőüzem felől a tetőtüzet oltotta.
. 23.22-kor II-esre módosította a riasz-

JER JÁNOS TŰ. ÖRGY., városi és já-
parancsnok, röviddel a kárhelyre ér-
se után átvette a tűzoltás vezetését és
-kor III-as riasztást rendelt el. A tűz
s terjedése, a kárterület nagysága és
olult elrendezése egyaránt indokolta
a döntését.

bevetett összesen 17 E sugár három
en támadta a tüzet: az üzemépületben,
ıdlástérben meg a tetőn. Ennek ered-
yességét igazolja, hogy 0.15-kor körül-
rolták, 0.50-kor lefeketítették, 01.45-kor
g eloltották a tüzet.

tűzvizsgálat során arra a megállapí-
ı jutottak, hogy az említett szalagcsi-
5 gép elöregedett villamos szerelvé-
ben bekövetkezett zárlat okozta a kár-
et.

(g)

Lapunk márciusi számában „Beszédes számok" címmel tájékoztattuk olvasóinkat az 1976-os évi tűzkárstatisztika legfontosabb adatairól és tanulságairól. Ennek folytatása- és kiegészítéseként most részletesebben is elemezzük, miből tevődtek össze 1976 tűzkárai, és milyen főbb következtetéseket vonhatunk le belőlük.

Mint ismeretes, 7193 tűz összesen 181 307 400 Ft-os anyagi kárt okozott 1976-ban. Az összes káresetek száma azonban 10 841 volt, vagyis az ún. káros tüzek aránya 66,4%-ot tett ki. A kár nélküli tűzesetek mintegy 42%-a avar- és mezőégés volt.

1975-tel és az előző öt év adataival összehasonlítva a tűzesetek száma 35%-kal, illetve 47,1%-kal emelkedett. A kárérték növekedése pedig 26,5%, illetőleg 63,6% volt.

Az elmúlt 10 év alatt az egy tűzre jutó kárérték több mint 50%-kal nőtt. Ez a tendencia változatlan árakon számolva is jelentős emelkedést mutat.

Figyelemre méltó, hogy az 1976-os tűzkár csaknem 20%-át mindössze két tűzeset okozta. (Szombathelyi Pamutipari V. 29 millió, Kenderfonó- és Szövőipari V. 7 millió forint.)

1975-höz képest a kis tüzek (1—10 000 Ft) aránya 77,9%-ról 72,4%-ra mérséklődött, ezzel szemben a középtüzeké (10 001—100 000 Ft) 19,9%-ról 24,3%-ra emelkedett, a nagy tüzeké (100 001—500 000 Ft) 1,9%-ról 2,8%-ra, míg a kiemelt tüzeké (500 001 Ft felett) 0,3%-ról 0,5%-ra.

Az összes kárérték 7%-át a kis tüzek, 28%-át a középtüzek, 22,6%-át a nagy tüzek, 42,4%-át pedig a kiemelt tüzek okozták. Az egy tűzre jutó érték 7%-kal (1688 Ft) emelkedett. Egy tüz átlagos kárértéke 1976-ban a következő volt:

— kis tüzek	2 379 Ft
— középtüzek	29 056 Ft
— nagy tüzek	202 181 Ft
— kiemelt tüzek	2 406 531 Ft

A kis tüzek 44,4%-a lakóházakban, 28,5%-a pedig a mezőgazdaság területén keletkezett. A mezőgazdaság magas részarányát mutatja, hogy itt pusztított a középtüzek 52,9%-a, a nagy tüzek 70%-a, valamint a kiemelt tűzesetek 65,6%-a.

Az iparban 708 tűzeset keletkezett 52 655 700 Ft tűzkárral. Az előfordulás az évi káros tűzesetek 9,8%-a, a kárérték az évi összes tűzkár 29%-a.

Az előző évhez képest a tüzek százalékos aránya kisebb mértékben, 1,7%-kal csökkent, míg kártétele jelentősen (212,5%-kal) emelkedett.

A Szombathelyi Pamutipari Vállalat már említett tűzesete nem kevesebb, mint 54,9%-át okozta az év ipari tűzkárának.

Az ipari tűzesetek száma azonban az elmúlt 5, illetve 10 éves átlaghoz képest csökkent. Az elmúlt években előfordult kiemelt tüzek — kivéve a villámcsapás okozta eseteket — az éjszakai, illetve kora hajnali órákban keletkeztek, amikor a műszakban dolgozók létszáma is kevesebb, az ellenőrzés sem eléggé aktív, és így a tűz keletkezése, észrevétele és jelzése között gyakran hosszú idő telt el.

Az ipari tűzesetek közül 87,3% az állami, 10,1% a szövetkezeti, 2,6% pedig a magániparban fordult elő. A magániparban ez ötéves átlaghoz képest 50%-os csökkenés. Kiemelendő a szövetkezeti ipar csekély részaránya, mivel itt számos helyen korszerűtlen, elavult épületekben, zsúfolt körülmények között termelnek.

E tűzesetek 23,7%-a az építő- és szerelőiparban, 23,4%-a a nehéziparban, 18,8%-a a könnyűiparban fordult elő. Az előző évhez viszonyítva az építő- és szerelőiparban a tüzek száma mintegy 14%-kal, a kárérték meg több mint 100%-kal csökkent. A nehéziparban a tűzesetek száma 37%-kal emelkedett, de a kárérték kisebb csökkenést mutatott. Az ipari tűzkár évek óta a könnyűiparban a legmagasabb, s ez rendszerint néhány tűzeset igen jelentős károsszegének tulajdonítható!

Az ipari tüzek 20,7%-a (147) elektromos áramtól, 11,6%-a (82—82) sugárzó hőtől, illetve nyílt láng használatától, 11%-a (78) dohányzásból keletkezett. Az előző évhez képest jelentősebben emelkedett az elektromos áram (17), a robbanás (10), csökkent a sugárzó hő (13), a gyermekjáték (17) és a nyílt láng használata okozta tüzek száma (17).

A mezőgazdaságban 1976-ban 2577 tűzeset összesen 82 600 500 Ft kárt okozott. A tüzek száma 770-nel (42,6%-kal), a kárérték 40 691 100 Ft-tal (97%-kal) emelkedett 1975-höz képest.

Ebben jelentősen közrejátszott a rendkívül száraz időjárás is: 689 erdőtűz keletkezett 37 244 600 Ft kárt okozva. A tűzesetek 26,7%-a erdőtűz volt, ezek okozták a mezőgazdasági tűzkár 45%-át. A növénytermesztés ágazatában is jelentősen emelkedett a tűzesetek száma és kárértéke. A tűzesetek száma egyébként a mezőgazdaság valamennyi ágazatában emelkedett, ez legjelentősebb az erdőgazdaságban (173%) és a termelőszövetkezetekben (57,6%).

A mezőgazdasági tűzesetek leggyakoribb oka a dohányzás (650), a szabadban való tüzelés (508), valamint a gyermekjáték (378) volt. E három kiemelt keletkezési ok idézte elő a tűzesetek 59,6%-át, valamint a tűzkár 49,1%-át.

Az egy tűzre jutó tűzkár az erdőgazdálkodásban meghaladta az 54 000, az állattenyésztésben a 24 000, a növénytermesztésben pedig a 20 000 Ft-ot.

A lakóházakban 2518 tűzeset fordult elő, a kár 17 592 200 Ft volt. A tűzesetek száma 187-tel (8%-kal), a kárérték 4 401 800 Ft-tal (33,3%-kal) haladta meg az 1975. évit, de 5, illetve 10 év statisztikai átlagával összehasonlítva az emelkedés még nagyobb mérvű.

Az egy lakóházi tűzre jutó kárérték évről évre emelkedik, elérte a 7000 Ft-ot. A legtöbb lakástűz a családi házakban keletkezett. Részarányuk 73,7% volt. (A lakóházi tűzkárból pedig 75,3%.)

A tűzkeletkezési okok közül kiemelkedik a dohányzás (344), a sugárzó hő (333), az elektromos áram (262) és az építési hiba (249), de a gyermekjátékból, a nyílt láng használatából, valamint a gyujtogatásból keletkezett tüzek száma is jelentős volt. Ebből egyebek között figyelemre méltó az építési hiba mintegy 10%-os aránya.

Az egyéb népgazdasági ágakban a tűzesetek száma emelkedett, ezzel szemben a kárérték jelentős mértékben csökkent. Legnagyobb volt az emelkedés az ún. „egyéb" alágazatban (41,9%), illetve a középületeknél (13,4%). A középületek tűzkára az előző év többszörösére emelkedett, a budafoki és győri iskolatüzek miatt.

Hasonlóan a korábbi évekhez, a legtöbb tűz a közlekedésben (606) s ennek több mint 50%-a (372) a magántulajdonú járművekben keletkezett. A közlekedés tűzkárstatisztikája a szövetkezeti tulajdonban a legkedvezőbb, jóllehet a nagyüzemi mezőgazdaságban évről évre több a közúti jármű.

A közlekedési tűzesetek 43%-át (261) elektromos áram okozta, s ebből származott a kár mintegy 50%-a. Az elektromos áram mint keletkezési ok ebben az ágazatban 43,2%-a volt az év során ilyen keletkezési okból bekövetkezett tüzeknek.

Kiemelkedik még a dohányzás (194), a sugárzó hő (150) és a nyílt láng használata miatt előfordult tűzesetek száma is.

A TŰZESETEK ELŐFORDULÁSA

A kárral járt tüzek 56,8%-a (4091) épületen belül keletkezett, s ez elsősorban az iparra, valamint a lakóházakra volt jellemző. A mezőgazdasági tűzeseteknek csupán 22,9%-a (590) fordult elő épületekben, s ennek 30%-a istállókban, ólakban stb., 10,8%-a pedig terménynszárító berendezésekben.

A lakóházaknál az épületen belüli tűz volt a leggyakoribb (96%) és ennek egy jelentős része — 968 eset (38%) — keletkezett szobában elektromos áram, sugárzó hő, dohányzás, illetőleg nyílt láng használata miatt.

A szabadban keletkezett tüzek leggyakrabban erdőben (638), szalmában (522) és egyéb takarmányban (223) okoztak kárt, míg közúton 376, közterületen pedig 80 tűzeset fordult elő.

A kárral járt tűzesetek majdnem 50%-át a dohányzás (1266), a sugárzó hő (663), szabadban való tüzelés (614), gyermekjáték (613) és a nyílt láng használata (391) okozta. A kedvezőtlen időjárás miatt a traktor- és mozdonyszikra, valamint a szabadban való tüzelés előidézte tűzesetek száma 1975-höz képest megháromszorozódott.

A dohányzásból keletkezett tüzek száma (364) 40%-kal volt magasabb, mint 1975-ben. A gyújtogatás, a villámcsapás, gyermekjáték és a nyílt láng használata miatt keletkezett tüzeké viszont csökkent.

A sugárzó hő miatt keletkezett tűzeseteket több mint 50%-ban a korszerű fűtő- és főzőberendezések (gáz, villamos fűtő- és főzőberendezések) szabálytalan használata okozta, a hagyományos szilárd tüzelésű fűtőberendezésekben keletkezett tüzek száma viszont csökkent.

A gyufa — mint tűzgyújtó eszköz — 90%-ban volt gyermekjáték okozta tűz előidézője. A tűzokozó gyermekek közül 555 fiú, ebből 6 év alatti 218, 6—10 év közötti 221, 10—14 éves 116 volt. A tűzgyújtó eszköz 431 esetben nem volt elzárva a gyermekek elől.

A tüzet okozó traktorokkal egy kivétellel olyan helyen dolgoztak, ahol szikraforgóval kellett ellátni őket. 82%-ában el is voltak látva a szükséges berendezéssel, de ennek 78%-a műszakilag nem volt megfelelő.

A nyílt láng előidézte tüzek száma nem csökkent lényegesen az előző évekhez képest. A tűzeseteknek mindössze 27,1%-a keletkezett engedélyhez kötött helyen (116), de 70 esetben nem adtak ki engedélyt, 8-ban pedig az engedély nem volt szakszerű.

Az „egyéb" tűzkeletkezési ok gyűjtőfogalmába tartozik a tüzelőberendezések szabálytalan használata, a berendezések műszaki hibája, a technológiai előírások megszegése, ezek miatt 1976-ban 876 tűzeset fordult elő, vagyis az említett tüzek 63%-a.

A 3648, kár nélküli tűzeset száma 33,6%-a volt az összes tűzeseteknek. Ez jelentős emelkedés. A tüzek 2805-ször szabadban keletkeztek, méghozzá az első évhez képest legnagyobb számban mezőn, avarban (1550), erdőben (227), valamint közterületen (146). Épületen belül legtöbb tűzeset ipari helyiségben (142), kéményben (122), illetve pincében (104) fordult elő, ez utóbbi jelentős részben az öngyulladásra hajlamos szerek használatának következményeként.

Az ipari üzemi helyiségben az arányok az előző évhez képest nem sokat változtak; 155 káros, és 142 kár nélküli tűzeset volt, míg a technológiai berendezésekben eggyel több volt a kár nélküli tüzek száma (71—72).

SZEMÉLYI SÉRÜLÉSEK, ÉS

A tűzeset alkalmával meghalt vagy sérülést szenvedettek száma évről évre emelkedik. 1976-ban 153-an — 24-gyel többen — vesztették életüket, mint 1975-ben, ebből 119 felnőtt, és 34 0—14 év közötti gyermek volt. A felnőtt áldozatok halálát gyakran az ágyban történő dohányzás okozta, 31 gyermek halála (0—6 év közötti) a szülői felügyelet hiányának tulajdonítható. A főbb materiális okok: a tüzelőberendezésből kipattanó szikra, a sugárzó hő, illetve az előttük hagyott tűzgyújtó eszközzel való játék.

A tűzesetek következtében sérülést szenvedettek száma 30-cal volt több, mint 1975-ben. Tűzoltási munkák közben 15 állami, 5 önkéntes és 12 vállalati tűzoltó sérült meg. 491 polgári felnőtt, 33 gyermek (0—6 év közötti 19, 6—10 év közötti 7, 10—14 év közötti 7) szenvedett súlyosabb vagy könnyebb sérülést, ennek okai és körülményei azonosak voltak a halálos sérülésekével.

Március 23-án 15 órakor tűz keletkezet
Parád községben, a Sziget utca 10. s
Palócház melléképületében, és átterjedt
főépület — Palócmúzeum — zsúpszalmá
ból készült tetőzetére is. A környéke
lakók röviddel a keletkezést követően ész
revették a tüzet és tűzilármával riaszto
ták a község közelben lakó dolgozóit.
Palócházzal szemben levő napközi udva
rán tartózkodó általános iskolai tanuló
is felfigyeltek a tűzilármára. *Szriteczk*
Ferencné és *Szmigura Józsefné* pedagógu
sok irányításával 41 tanuló a kárhely
sietett. Ott vederláncot szervezve avatko
tak be, hogy megakadályozzák a tűz te
jedését. Miután a parádi önkéntesek és
recski honvédség tűzoltói a helyszín
érkeztek, tanárnőik vezetésével a gyer
kek a különféle népművészeti tárgyakat
berendezéseket mentették ki a veszélye
tetett épületből, és a napközi otthon bi
tonsagos raktárába szállították őket.

Bátor és példamutató magatartásukn
is köszönhető, hogy a pótolhatatlan érté
népművészeti tárgyak és berendezések
utókor számára épségben megmaradtak.

Ezúton is köszönetet mondunk a der
pajtásoknak, és kívánjuk, hogy a tanulá
ban és a közösségi munkában tovább
munkasikereket érjenek el, szüleik és r
velőik örömére, valamint a Parádi „F
András" általános iskola hírnevének
vábbi öregbítésére.

Hortobágyi Ferenc
tű. alez
megyei parancsnokhelyettes

Ez is veszélyben volt

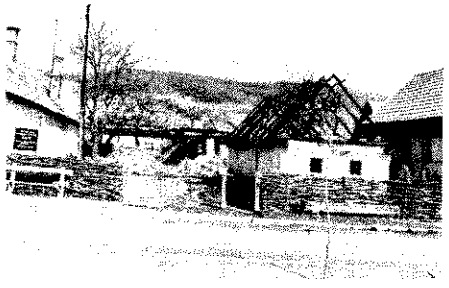

A pótolhatatlan értékű berendezést n mentették

hődetektorok alkalmazásának gyakorlati kérdései:

ı hődetektorok elhelyezése, felszerelésének módja — a látszat ellenére — ı jelentéktelen az időben történő észlelés, jelzés és a „hamis" jelzések űrése szempontjából.

ɔzen a szempontok külön-külön is vizsgálhatók és vizsgálnunk is kell t. Éspedig:

. Az időben történő jelzés jelentősége a kövtekezőkben foglalható össze:
— a tűz kezdeti szakaszán kézi eszközökkel, tűzoltókészülékekkel is elvégezhetik az oltást;
— elősegíti az állami tűzoltóegységek gyors tájékoztatását a tűz helyére, kiterjedésére, esetleg még az égő anyagok fajtájára vonatkozóan is;
— az állami és a vállalati tűzoltóság gyors riasztásával egyidejűleg az eredményes tűzoltásra való felkészülést lehetővé teszi.

. A téves jelzések lehetőségének kizárása, elsősorban a tűzoltók feleslegeles riasztásának megelőzése miatt lényeges.

)lyan esetekben viszont, amikor az észlelő és jelző detektorok automa- ıs tűzoltó berendezések indítására is szolgálnak, a két eset egészen más ıgsúlyt kap.

'áltozatlanul megmaradnak a jelzésnek az 1-ben felsorolt funkciói, ınakkor bizonyos kockázatvállalási lehetőség is felmerül az automati- oltórendszer indításának esetleges késleltetésével.

ız alkalmazott technológia gondos mérlegelésével ugyanis (ha például ɔsetleg keletkezett tűznek lassú terjedése valószínűsíthető) megvalósít- ó az oltóberendezés indításának 1—5 perces késleltetése, ha ez alatt az alatt a jelenlevő személyek és oltóeszközök figyelembevételével reális ɔtőség van a tűz kézi oltására.

ı késleltetéssel elsősorban a gazdaságosság miatt kell foglalkozni, mert ɔsetek nagy részében a kezdeti tűzek azonnali automatikus tűzoltásakor oltóberendezés működésének eredményeként a nem égő anyagokban zott kár, valamint a feleslegesen felhasznált oltóanyag ára sokszorosa ɔt az eloltott anyagok értékének.

ı 2. pont szerinti jelzés automatikus oltórendszereknél a már említett sleges károkozással is együtt jár.

ɔppen ezért szükséges behatóan foglalkozni a megfelelő tűzészlelő és ző berendezések kiválasztásával, elhelyezésük körülményeivel.

ı kívánt célt sokszor csak kombinált detektorok vagy egyidejűleg több, különféle jelenségek észlelésére alkalmas detektor elhelyezésével lehet ni.

ı külföldön már több év óta gyártott típusok külön-külön is észlelik a következő jelenségeket:
— a helyiség hőmérsékletét;
— a hőmérséklet emelkedését (az emelkedés sebességét);
— a füstöt, annak sűrűségét, áramlását;
— a különféle gőzök, gázok jelenlétét;
— a fényforrásokat, mégpedig a technológiai fényforrást és a lángot, a láng lobogását, továbbá a felsorolt jellemzők bizonyos kombinációit.

Nyilvánvaló, hogy egy olyan üzemi csarnokban, ahol tűzjelző berendezés létesítése indokolt, és az alkalmazott technológia üzemzavarmentes esetben is együtt jár pl. lobogó lángkép kialakulásával, vagy olyan nagy hőmennyiség időszakos felszabadulásával, hogy az rövid időre a hőérzékelőt a beállított 75 °C fölé is melegíthetné, csak több funkciót ellátó észlelő és jelző alkalmazható.

Ezek elhelyezésére már utaltunk, azonban szükséges ismételten hangsúlyozni, hogy nem mindig a várható tűzforrás felett kell, illetve célszerű elhelyezni a detektort.

Az elhelyezés szempontjai a következők lehetnek:
— a tűzforrás várható helye;
— a helyiség huzatviszonyait befolyásoló tényezők, vagyis:
— a mesterséges szellőztető berendezés elszívó nyílásának helye;
— a helyi elszívás;
— a nyílászárók kialakítása és helye;
— az épületszerkezeti kialakítás;
— az észlelő hatósugarába eső szerkezetek, a gépészeti berendezések árnyékoló hatása;
— álló berendezések (csövek, csatornák) utólagos elhelyezése;
— mozgó berendezések, pl. daruk, szállítótargoncák stb.;
— a védett (figyelt) tevékenység helyének megváltoztatása az üzemi csarnokon belül.

Feltétlenül figyelembe kell venni, hogy a védett technológia jellemzőinek esetleges megváltozása nemcsak a detektorok elhelyezését, hanem alkalmazhatóságát is befolyásolhatja.

Mivel a hazai tűzjelzőszabvány (MSZ 9785—66) túl általános adatokat közöl a hődetektorok alkalmazásáról, a hődetektorok elhelyezésével kapcsolatos néhány határadatra hívjuk fel a figyelmet.

A megfigyelhető terület nagysága .... max. 30 m².
A függőleges elhelyezési magasság .... max. 7,5 m.
Két hődetektor közti vízszintes távolság ....
általában: max. 6,5 m, folyosón (ha szélessége kisebb 3 m-nél) 10 m.

A detektorok vízszintes távolsága a helyiség falától ált. 3,25 m.
Az elhelyezés általában a lehetséges tűzforrás felett (pl. polcok felett).

Kittrich Kálmán
tű. szds.
okl. gépészmérnök

Dunai Gyula
tű. szds.
okl. villamosmérnök

PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

Telefon

„Vigyázat, tűzveszély!" „Tilos a dohány- ı" — sok helyen találkozni gyárunk- ı is ilyen figyelmeztető táblákkal. A ıgozók többsége betartja ezeket a sza- ıyokat — s akik nem, — azok a gyári ɔvédelmi szolgálat aktivistáival kerülnek ɔmbe. Közéjük tartozik *Bábos Mihály* is, ɔt április 4-e alkalmából Tűzoltó Szol- ıati Éremmel tüntettek ki.

— 1962-től dolgozom a Telefongyárban. „tűzoltó" múltam régebbre nyúlik visz- ı. A Ganz—MÁVAG-ban voltam inas. a fényező szakmát tanultam ki. Tűzveszélyes anyagokkal dolgoztunk, nagyon kellett vigyáznunk. Ott lettem tagja a vállalati tűzrendészetnek. Amikor átjöttem a Telefongyárba, s hallottam, hogy itt is működik hasonló szervezet, jelentkeztem a tagjai közé.

— *A telefongyári dolgozók mennyire veszik komolyan a tűzvédelmi előírásokat?*

— A legtöbben betartják azokat a szabályokat, amelyeket az alapvető tűzvédelmi oktatáson ismernek meg, s „hallgatnak" a gyár különböző területein elhelyezett figyelmeztető táblákra. Persze vannak figyelmetlen emberek is. Előfordul például, hogy égő cigarettával jönnek be a festőműhelybe, vagy a még parázsló csikket a papírkosárba dobják.

— *Mennyire respektálják gyárunkban az önök munkáját?*

— Úgy érzem, figyelnek munkánkra, megbecsülnek minket. Az úgynevezett alapvető oktatás során a hallgatók gyakran kérik, hogy a kiszabott anyagon túl még többet mondjunk a tűzvédelemről. S mint ezt az eredmények is mutatják, — évek óta nem volt jelentős tűzeset gyárunkban — megszívlelik, betartják a hallottakat. Erkölcsileg és anyagilag is megbecsülnek bennünket. Kapunk dicsérő oklevelet, kitüntetést, jutalmat.

— *Milyen beosztásban szolgál?*

— Itt a gyárban rajparancsnok vagyok, a rangom főtörzsőrmester.

A Telefongyár legtűzveszélyesebb területe, a festőüzem, egyébként jó kezekben van — Bábos Mihály hosszú évek óta csoportvezető itt. S így természetesen nemcsak a munka minőségére, hanem a tűzmegelőző rendszabályok pontos betartására is ügyel.

PAP ZOLTÁN

A gépipar és a villamosenergia-ipar fejlődése, a villamos erőművek teljesítményegységeinek állandó növekedése, a száz megawatt rendű blokkok létrehozása, a szilárd, folyékony, gáznemű és legújabban a hasadóanyagokból nyert fűtőanyag felhasználása jelentős kárkockázatot eredményezett.

A kábelalagutak jellegzetesen tűzveszélyes, állandó felügyelet nélküli létesítmények. A KGST-tagállamok 10 évi erőművi tűzkárstatisztikája szerint a kábelalagutak és kábelterek tűzkára teszi ki a villamosenergia-ipari létesítmények összes kárértékének 59 százalékát, és a tűzesetek fajlagos kárértéke igen magas.

A nagy kárral járó kábeltüzek és az egyidejű tűzvédelmi kutatómunkák tapasztalatai alapján megállapítható, hogy kellő védelmet egyedül az építészeti és tűzvédelmi gépészeti ráfordítások összehangolt alkalmazása nyújt.

1. A tűzveszélyes helyzetek

A magas kockázatot az alábbi tényezők adják:

1.1 A pvc burkolatú kábelkötegek megfelelő gyújtóforrás és termikus előkészítés esetén hevesen égnek. Ilyen gyújtóforrások (beszivárgó olaj, szemét, hegesztési szikra) reálisan léteznek.

1.2. Nincs visszajelzés az égés kezdeti szakaszáról. Az alagutak jellegzetesen felügyelet nélküli terek. A vezénylő nem vesz tudomást a jelenlevő gyújtóforrás aktivizálódásáról, a termikus előkészítésről. Tűzkísérletek nyomán meggyőződtünk róla, hogy ha 6—8 percen át kb. 850 °C lángterhelés éri a kábelburkolatot, az áramvezető erek közötti szigetelésromlás a felügyeleti helyen még nem okozott hibajelzést.

Amikor a vezénylőben hibajelzést észlelnek, a beavatkozás rendszerint már késő.

1.3. A tűzfészek támadása a kifejlődés kezdeti szakaszában is rendkívüli igénybevételt követel. A pvc-kábel tüze erősen blokkoló hatású az oltószemélyzetre. Bár a pvc fűtőértéke is magas, a tűz megközelítését elsősorban az igen sűrű, koromdús és maró hatású füst akadályozza. Az égő pvc 600 °C-on kb. hússzor „sűrűbb" füstöt hoz létre, mint egy azonos méretű fa próbatest.

A földfelszín alatti terek taktikai füstmentesítése az esetek r mében nem keresztülvihető.

1.4. A rendkívül magas közvetlen és járulékos kár. A tűzkárosodást szenvedett szakasz sérülése rendszerint a hálózat teljes hosszában való cseréjét igényli.

A pvc-burkolat égésekor szabaddá váló sósav súlyosan ron-

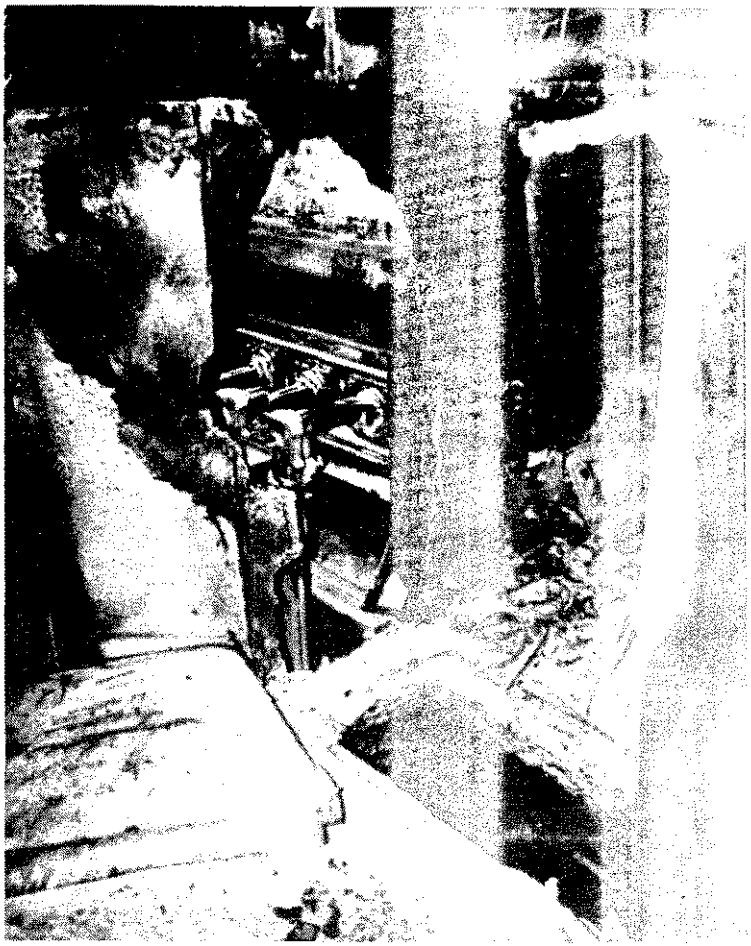

A Fire Research Station által végzett kábelalagút-tűzjelzési sérlet helyszíne

gálja mind a betont, mind pedig a vasalást. 1 kg pvc elboml annyi sósavat szabadít fel, amennyi 5 tonna előfeszített be elpusztulásához elégséges. A termeléskiesés járulékos kárai i magasak.

Egy többszörösen tűzkárt szenvedett hazai nagyüzemben tént felmérés alapján a tűzkockázat csökkentésének a k tásait ott a következőképpen értékelhettük:

Fennálló kockázat	Kilátás
2.1. A termelési érték nagyságából eredő kockázat.	Feltehetően nem csökkenni.
2.2. A tűzkockázat szempontjából előnytelen építészeti belső struktúrák, (földfelszín alatti terek nem áttekinthető közlekedési hálózata, az alagútszakaszok egybeszellőzése).	Építészeti adottsá tűzszakaszok és gátak képzésével vítható.
2.3. Az építészeti terek tűz- és lángállóságának romlása a technológiából származó olajszennynek a környezeti terekbe történt leszivárgása miatt.	Lényegében nem toztatható meg.
2.4. A technológiából származó gyújtóforrások száma és a gyulladások valószínűsége.	Lényegében szi nem változta meg.
2.5. Egyéb okokra (karbantartási munkák, villamos tüzek, szemétképződés stb.) visszavezethető gyújtóforrások száma és a meggyulladás valószínűsége.	Jelentős csökker nem valószínű. évente ismétlődő 50 feljegyzett tű arra mutat, ho kockázat maga magas is marad.
2.6 Jól működő, alapos hely- és témaismerettel bíró, hatóképes és szervezett üzemi tűzvédelmi szervezet hiánya.	Ilyen kialakí de a helyi adott erre sem kedve
2.7. A tűzesetek késői felismeréséből, a késői, korlátozott hatékonyságú ellenintézkedésekből adódó tűzkifejlődés, a közvetlen és járulékos károk.	Tűzvédelmi gé ti intézkedés (jelzés, oltás) al tően mésékelh kockázat.

A hivatkozott felmérést értékelő szakértők úgy vélték, a fennálló adottságok miatt a termelés esetleges lehetetlen teléhez vezető tűzkifejlődés valószínűsége rendészeti és épít eszközökkel alig befolyásolható. A kockázat lényeges csö tése a korai és automatikus tűzfelismeréstől, az automatikus

A Borsodi Ércelőkészítő-mű kiégett kapcsolóberendezésének lete. A transzformátor-oldali szakaszoló érintkezőnek földi táról ívelő fáziszárlatba átmenő zárlata vezette be a kábe

utomatikus oltástól, a tűz terjedését korlátozó és egyben az omatikaelemek természetes csoportosítását képező alagútszazolástól remélhető.
z idézett megállapítások kisebb-nagyobb eltéréssel számos nagyüzemünkre is érvényesek lehetnek.

égést fényjelenség, hőfelszabadulás, anyagi részek szabaddá isa (füst) és olyan további pirolízisjellemzők, pl. CO, kísérik, lyek mindegyike alkalmas megfelelő tűzjelző működtetésé- Kábelalagutakban ezek közül a hő és a füst érzékelésével ködő tűzjelző berendezések üzemi feltételeit érdemes közeről megvizsgálni.
öbb külföldi és hazai tűzkísérlet alapján — ez utóbbiak köa Műszeripari Kutatóintézet és a Bányászati Kutatóintézet ittműködésében lefolytatott 1973. évi tatabányai tűzkísérletzat volt a legnagyobb szabású —, továbbá elméleti úton ka- összefüggésekkel, a kábelalagutakban kialakuló tűzesetek leti körülményei jól becsülhetők.

1. Hőjelzés

őkép a tűz kezdeti szakaszában, azaz pontszerű hőforrás eserendszerint azonos lefolyási formájú. A forrás fölötti térrész- viszonylag éles szélső értéket mutat, ettől távolodva a hőséklet rohamosan csökken.
z egyik ábra egy 3×4 méter keresztmetszetű, hosszú alagútaszban 0,4 m² felületű olajtűz következtében kialakult hőekedést mutatja, amikor a légmozgás 0,55 m/mp. (A Fire Rech Station, [Anglia] kísérlete nyomán.) Közvetlenül a tűzforfölött kb. 200 °C alakult ki, 5 méter távolságban már csak C, 10 méterre pedig csak kb. 30 °C hőmérséklet-növekedést tek.

Fire Research Station tűzkísérletének egyik méréssorozata. hőmérséklet-növekedés alakulása 0,4 m² olaj égetése esetén 200 kW hőteljesítmény). A tűzforrástól távolodva a hőséklet rohamosan csökken. Értékelés: hőjelző detektor alkalása előnytelen

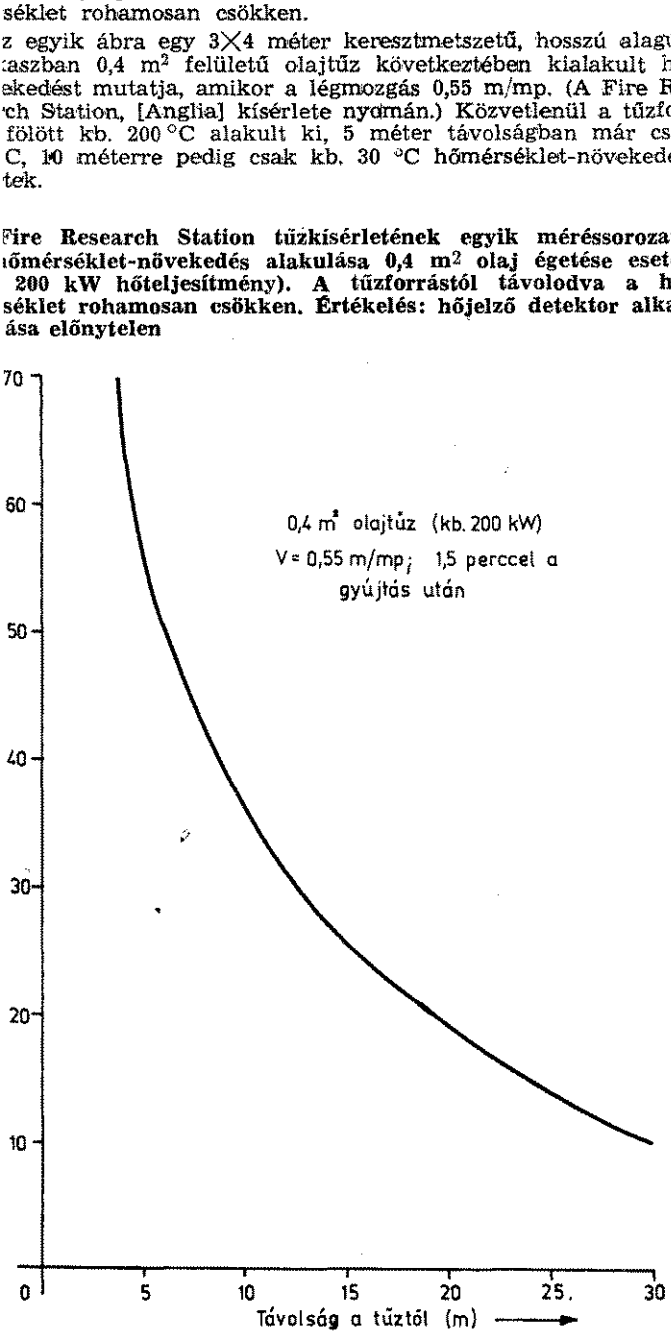

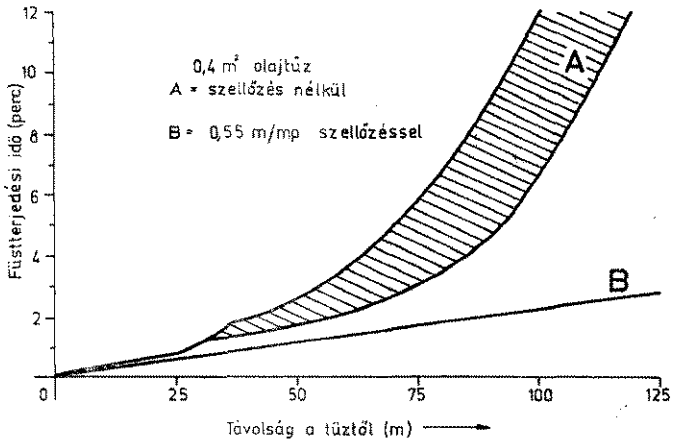

A Fire Research Station egyik méréssorozatának eredménye. Természetes terjedési mechanizmus útján a füst a 100 m távolságban telepített érzékelőig kb. 12 perc alatt jut el. Értékelés: 10—15 méternél nagyobb osztástávolságban a füstérzékelőket sem célszerű telepíteni

A hivatkozott kutatóállomás tapasztalatai alapján az említett gyújtóforrás-intenzitás (kb. 200 kW hőteljesítmény) esetében az ellenőrzés alá már aligha vonható tűzterjedés elkerülésére azonnali beavatkozás szükséges. Adott esetben ezt fogadták el a tűzészlelés küszöbértékének, a detektorérzéketlenség legrosszabb értékének. Célszerű azonban, ha a detektorok ennél lényegesen kisebb tűz esetében már üzembiztosan jelzést adnak.

Értékelés: Elfogadva, hogy a 0,4 m² felületű olajégésnél kisebb intenzitású tűzről nem kapunk visszajelzést, a kísérlet azt az eredményt adta, hogy ehhez 70 °C kapcsolási küszöbhőmérsékletű érzékelőket kellene legalább 2 méteres osztássűrűségben telepíteni, azaz a kívánt célra a hőérzékelők előnyösen nem alkalmazhatók.

3.2. Füstjelzés

A füstjelző detektorok lényegesen kedvezőbb észlelési tulajdonságot mutattak: Ugyanerre az olajtűzre még 100 méter távolságban is jelzésképesek maradtak.

A gyakorlatban azonban célszerűtlen volna alkalmazni ilyen nagy osztótávolságot. Figyelembe kell venni, hogy mesterséges levegőáram nélkül 12—15 perc is eltelik, mire a füst 100 méterre eljut a tűzforrástól. Emiatt, továbbá, mert egyéb típusú füstök pl. a fafüst észlelési küszöbértéke jelentősen romlik a távolsággal, a füstérzékelők telepítési távolságát kábelalagutakban nem tanácsos 15—20 méternél nagyobbra választani.

— A hőérzékelő detektorok alkalmatlannak bizonyultak az alagút tűzjelzésére. 2×1 kg fa elégetése után 25 méterre a tűzfor-

Az új 2000 kW-os Kossuth-adó energiaelosztó kábelalagútjának egy részlete CERBERUS F6A típusú ionizációs füstérzékelővel. Az adóállomás valamennyi fontosabb terére IGNIMIK tűzjelző rendszer (Műszeripari Kutató Intézet) felügyel.

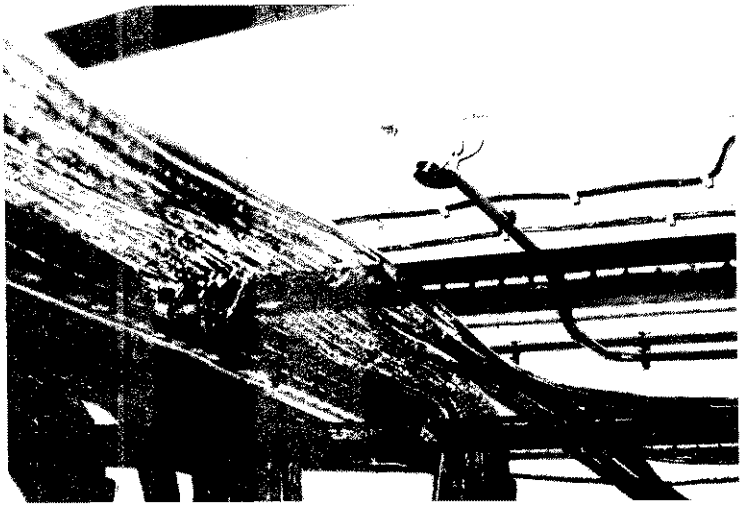

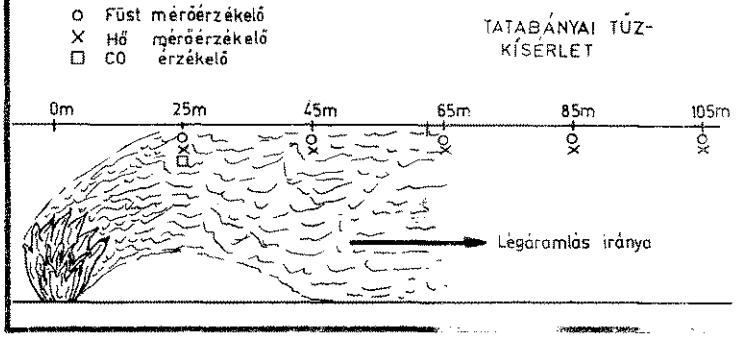

A tűzkísérleti helyszín sematikus elrendezése Tatabányán. (BKI—MKI kutatási együttműködés.) 25 méterre a tűzforrástól helyezkedik el az első mérőhely, ezt 20 méteres osztástávolságokban követi a többi. A vizsgált jellemzők: füst, hő, szénmonoxid

rástól a hőmérséklet emelkedése 7 °C volt. 2×3 kg fa elégetését követően a tűzforrástól 25 méterre 8 °C, a tűzforrástól 5 méterre 17 °C hőmérséklet-emelkedés következett be.

— Az ionizációs elven működő füstérzékelők alkalmasak voltak a kellő érzékenységű tűzjelzésre. 2×1 kg fa elégetése után 5 méter távolságban a jelzési küszöbérték 1,8-szerese, 25 méter távolságban annak 1,1-szerese alakult ki.
— Az ionizációs füstérzékelők optimális telepítési távolsága 10—15 méter. (Olaj és gumi égésekor valamivel nagyobb lehet, mint fa esetében, és függvénye a levegő higulásának is.)
— A szénmonoxid-érzékelés alkalmatlan a tűzjelzésre. 2×1 kg fa elégetését követően 25 méter távolságban mindössze 0,0014% szénmonoxid-növekedést mutathattak ki.
— A füstdetektorok még 4,5 m/mp levegősebesség esetén is megbízhatóan működtek.
— Jelentős aeroszol-koaguláció (összecsomósodás) és szedimentáció (ülepedés) volt tapasztalható néhány füstféleségnél, ez abban mutatkozott meg, hogy a jelzési koncentráció a távolság függvényében lecsökkent. Ez a fa- és a fűrészporfüstnél kifejezettebb volt, mint gumi- és olajfüst esetében. Feltételezhető, hogy jobban beépített tér, pl. kábelpolcok esetén ez a hatás további koncentráció-csökkenésben nyilvánul meg. Ezért sem ajánlatos feljebb vinni a telepítési távolságot.

Megjegyzés: A tatabányai kísérleti szakasz 120 méter hosszúságú volt, az alagút kb. 4 m² űrszelvényű. Az alagút légszállítása 140 m³/perc és 1240 m³/perc értékek között folyamatosan szabályozható volt beépített fojtás segítségével. A méréseket 0,5, 1,3, 2,5 és 4,5 m/mp levegősebességeken végeztük. A tűzforrástól 25, 45, 65, 85 és 105 méter távolságban telepítettük a mérőérzékelőket. A próbaégetések anyagai: fenyőfa, olaj, gumi, szénpor és fűrészpor voltak.

Az olajtűzforrás felülete, szemben az angol 0,4 m²-rel, itt 0,09 m² volt. Tekintettel arra, hogy a hőteljesítmény felületarányos, ez kb. 50 kW-os tűznek felelt meg. A hőteljesítmény és a tűzforrás fölött kialakuló hőmérséklet $^3/_2$ hatvány szerint függenek össze, így jelen esetben azonos alagútmagasság esetében kb. fele akkora hőmérséklettel lehet számolni.

5. Az érzékelő kiválasztása

Füstérzékelés céljára a kábelalagútban mind az ionizációs elven, mind a szórtfény elven (optikai füstdetektor) működő érzékelők szóba kerülhetnek.

Állékonysági mérések tapasztalatai alapján az ionizációs elven működő érzékelők a kívánt célra inkább megfelelnek. Nagyon az alkalmazott ionizációs érzékelő különlegesen állékony ipari kivitelű legyen. Ilyen minősítésű pl. a törpefeszültséggel működő CERBERUS F 6A típusú érzékelő, amelyet Angliában és az NSZK-ban szénbányákban is eredménnyel alkalmaznak. Ez a detektortípus van beépítve többek között a Lenin Kohászati Művekben, az új Kossuth adó kábelalagútjaiban is.

Jellemző állékonysági adatként megjegyzendő, hogy a hivatkozott CERBERUS gyár az ugyancsak kiváló FES 5B (200 voltos) érzékelőjére évenként gyári beméréssel egybekapcsolt karbantartást javasol, ugyanezt a műszeres ellenőrző vizsgálatot az F 6A típusra csak 4 évenként írja elő.

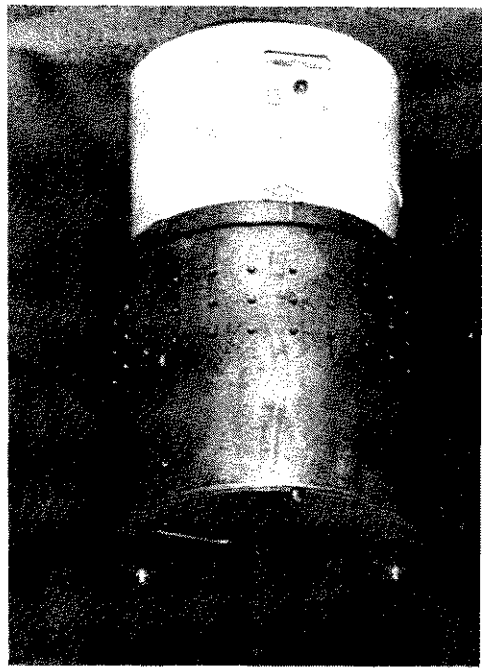

A tatabányai kísérletnél alkalmazott egyil füstérzékelő mérőfej légsebesség-csök kentő burával

6. Oltóautomatikák vezérlése kábelalagutakban

A tűzjelző ajánlott felhasználása még a kábelalagutak oltó automatikájának a vezérlése. Előnyös tulajdonságai miatt ilyei tüzeknél a porlasztott vízzel történő oltás lép a habelárasztáso oltási mód helyébe. Ezt az eljárást kiterjedten alkalmazzák a leg több fejlett tűzvédelmi kultúrájú országban, így a Szovjetunió ban is.

A porlasztott víz árasztásának az indítására, a tűzszakasz-ha tároló ajtó zárására önműködő tűzészlelőket alkalmaznak. Ebbe az esetben a sűrűn telepített érzékeny hő- vagy hősebesség-érzé kelők nem minősülnek előnytelennek, miután az azonnali víz árasztás nagy valószínűséggel még 1000 kW-os kifejlődési stá diuma előtt „megfogja" a tüzet.

7. Az ionizációs érzékelők, mint izotópot tartalmazó műszerek

A hazai forgalomban levő, ionizációs érzékelők beépített, zár radioaktív sugárforrást tartalmaznak, a velük kapcsolatos eljá rást a 10/1964. sz. kormányrendelet, mint alaprendelet írja elő, d folyó év márciusában az Egészségügyi Minisztérium kiadta, mir országos engedélyt, a füstdetektorokkal kapcsolatos legújabb szá bályozását is.

Az érzékelőket rendészeti szempontból hetenként ellenőriztetn kell az üzemeltetőnek, esetleges elvesztésüket azonnal jelente tartozik a KÖJÁL-nak.

Az érzékelőknek a környezetre ható sugárzása messze alatt maradt az egészségre megengedett szintnek, szétszedésük azor ban szigorúan tiltott.

Mérőérzékelő elhelyezése a tatabányai kísérletnél. (Bura nélküli mérőérzékelő)

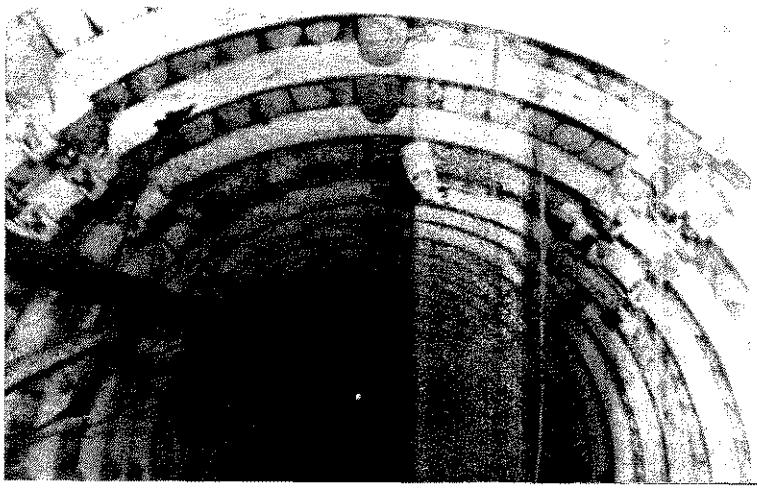

A 11. kísérlet (Tatabánya). Légsebesség 1,3 m/s 2×1 kg f égetése

Az önkéntes és vállalati tűzoltóságok használatában, valamint a létesítmények tűzcsapszekrényeiben még igen jelentős mennyiségben találhatók tűzoltás céljára alkalmatlan kendertömlők.

A kendertömlők bizonyos körülmények között, igen érzékenyek a különféle biológiai, kémiai és fizikai károsodásokra, gombásodásra, penészedésre, a barnaszenek égéstermékeire, a napfényre és egyéb hatásokra.

A mezőgazdasági területeken tenyésző gombafajták némelyikével, pl. a népiesen feketepenésznek nevezett gombafajtákkal fertőzött kendertömlő egy hónapon belül használhatatlanná válhat.

TŰZVÉDELMI ELŐADÓK, ÖNKÉNTES ÉS VÁLLALATI TŰZOLTÓPARANCSNOKOK, FIGYELEM!

Vizsgálják felül a létesítmény, illetve a tűzoltóegység tömlőkészletét!

Az elavult kendertömlőket cseréljék ki az LSZV-gyártmányú igen tartós poliészter tömlőkre.

FORGALOMBA HOZZA A

CÍM: BUDAPEST VI., BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 53.
Telefon: 115-800.

Figyelem! Vásároljanak kapcsozott, nyomáspróbázott tömlőket, ez igen gazdaságos és biztonságos.

SZAKMAI KÉRDÉSEKBEN FELVILÁGOSÍTÁST AD AZ LSZV KERESKEDELMI FŐOSZTÁLY VEVŐSZOLGÁLATA: NEVIGYÁNSZKI SÁNDOR OSZTÁLYVEZETŐ. CÍM: BUDAPEST VI., ZICHY JENŐ U. 32. Telefon: 124-507.

(x)

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

A mezőgazdaság területén szerzett négyéves tapasztalatok is igazolják az 5 kg-os, BCF-halonnal oltók kiváló használati jellemzőit az e területen keletkező tüzek sikeres leküzdésében.

Az 5 kg-os BCF oltókészülékek rugalmas, széles körű oltástechnikai alkalmazhatósága, könnyed és biztonságos kezelhetősége, a tűzvédelem jelentőségét hangsúlyozó tetszetős formája, a mezőgazdaság tűzvédelmében fokozott jelentőségű.

Az 5 kg-os BCF oltó az üzemképesség ellenőrizhetősége tekintetében, készenlétben és használat közben egyaránt a legkorszerűbb készüléktípus.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

A még készenlétben levő mérgező hatású bromid- és tetraoltókat sürgősen cseréljék ki a korszerű, 5 kg-os BCF-halonnal oltókra.

6 kg-os porraloltók helyett javasoljuk őket gépjárművek, erőgépek, valamint villamos gépek és berendezések tűzvédelmére.

KÉRJUK TISZTELT ÜGYFELEINKET, HOGY A TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKKEL KAPCSOLATOS SZAKMAI KÉRDÉSEIKKEL KERESSÉK MEG MŰSZAKI VEVŐSZOLGÁLATUNKAT.

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

KAPTA GYULA ny. tű. alez.
1909—1977

Rövid szenvedés után hirtelen elhunyt a Bács-Kiskun megyei tűzoltó-parancsnokság 1964-ben nyugállományba vonult parancsnoka.

1945-ben lett a párt tagja, haláláig különféle pártmegbízatásokat töltött be nagy lelkiismeretességgel. Példás szolgálati helytállásának, társadalmi tevékenységének elismeréséül több ízben részesült kitüntetésben. Elöljárói és beosztottai egyaránt tisztelték.

A Tűzvédelem szerkesztő bizottsága és szerkesztősége is osztozik hozzátartozói, barátai és egykori munkatársai gyászában. Az elhunyt sok éven át tagja volt folyóiratunk szerkesztő bizottságának.

Május 4-én mély részvéttel búcsúztak tőle a nagykőrösi temetőben.

KŐRÖSI BÉLA tű. ftőrm.
1922—1977

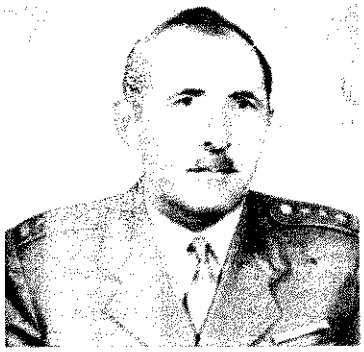

Súlyos betegség után elhunyt a Csongrád megyei tűzoltó-parancsnokság gépkocsivezetője. 1949-től teljesíteti szolgálatot az állami tűzoltóság állományában Szegeden, Budapesten, majd ismét Szegeden. Munkáját mindenkor fegyelmezetten látta el, tevékenységét magas fokú hivatástudat jellemezte. Kiemelkedő munkájáért több esetben részesült kitüntetésben és más elismerésben.

Temetésén hozzátartozói, barátai és munkatársai mély részvéttel vettek végső búcsút tőle.

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

ízszintes sorok: 1. EZEKBEN GY MENNYISÉGŰ ÉS KÜLÖNZŐ ÁRUT SZÁLLÍTANAK (gabofa, cukor, stb.). 13. Véli. 14. Tat. 15. Kanalazta a levest. 16. Faló nos hangzói. 17. Roham. 19. Ének-g. 20. Hónap röv. 22. Személyes más. 23. Indok. 24. Farmernadrág rka. 26. Tanul. 28. Kötőszó. 30. nos mássalhangzók, itt is hangak! 31. Egitest. 32. Csak zúggal értelme! 34. Apróra tör. 36. Röpülő! 37. Vissza: rag. 38. A ZSZ. 1. TŰZE KEZDETBEN LASN TERJED, SEBESSÉGE AZONN IDŐBEN EZT TESZI. 41. Taga-. 42. Kitalált történet. 43. Európai . 44. A fővárosban már ritkán ató. 45. Kis Oszkár. 46. Kötőszó. Ehető ásvány. 48. Noé betűi. 49. y fém. 50. Egyébként azt mond-, hogy kutya. 51. Eleszt. 53. zló Sándor. 54. Szovjet folyó. Regényhős (Gábor). 58. Ilyenek ak a huszárok. 61. Vajaz. 62. iszárnyas. 63. A szebbik nem-kapcsolatos. 64. Majdnem féltuot.

üggőleges sorok: 1. EZEK IGEN ÉGNEK. 2. Téli és nyári sport. Betonozáshoz ácsolatot készít. 4. n álló. 5. Kínai mértékegység. 6. yhatározó. 7. Ismert lakatfajta. Költői mű. 9. Vissza: most. 10. s. 11. Időmérő része. 12. Káté! Amely személy. 18. Hím állat. q, de vissza! 25. Mássalhangzó, gy ejtjük. 27. Lepingál. 29. A ALLÍTOTT ANYAGOK A HELYHASZNÁLÁS MIATT ÍGY VANK ELHELYEZVE, EZ GÁTOLJA AZ INTENZÍV ÉGÉST. 30. Egyi megyeszékhelyünkre való. 31. Isme ázsiai folyó. 33. Ázsiai játék. 35. K erdélyi folyó. 36. Hull a könny 37/a. Fémet megmunkál. 39. Nem b 40. Énekhang. 41. Kedvel. 52. Az nos betűk. 53. Kettős betű. 55. V déki bácsi. 57. Csak a közepén i köm! 58. Indulatszó. 59. Elsüti puskát. 60. A kavics is ez.

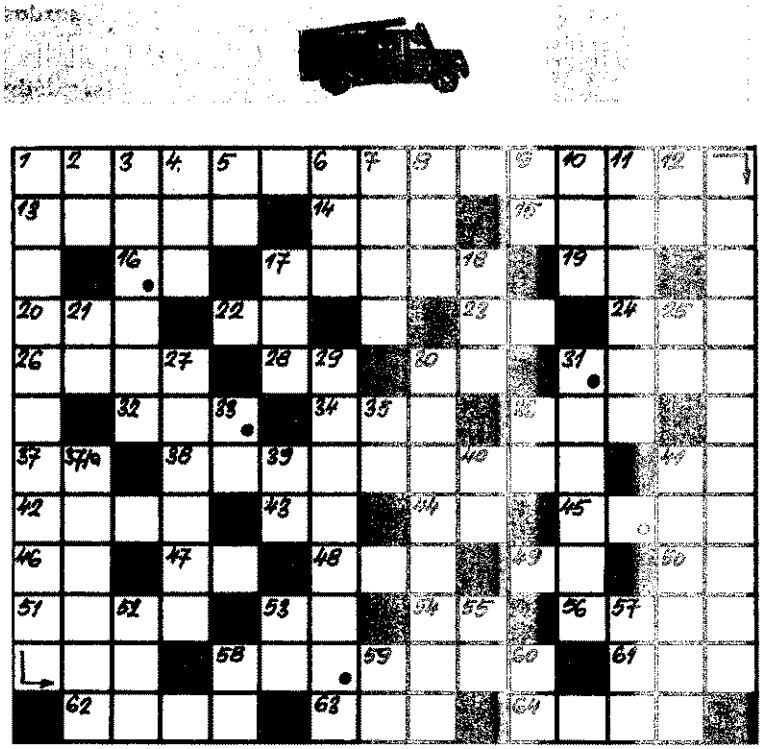

Megfejtésül a következő sorok kell beküldeni: vízsz. 1., 38., füg 1., 29.

Be kell küldeni továbbá a pon tokkal megjelölt kockákban levő b betűkből összeállítható szót: a vízs 1. égésénél a tűz ilyen hőmé sékletű, ezért a rekeszek átégne

A helyesen megfejtők közö könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. június 2

K.

A 4. számban megjelent keresz rejtvény helyes megfejtése a köve kező: A VÍZ TERÜLETÉN SZÉTFO LYIK ÉS A VÍZEN SZÉTTERÜLV ÉG; KÖTÖTTSUGÁR; LÉGZŐSZE LEP;

A pontokkal megjelölt kockákba levő betűkből összeállítható szo NEHEZEBB

Könyvjutalmat nyertek: Schvajd István Tiszaföldvár; Paulay Mihál Békéscsaba; Benke István Csong rád.

A nyereményeket postán küldjü el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata.
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-05 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 2580

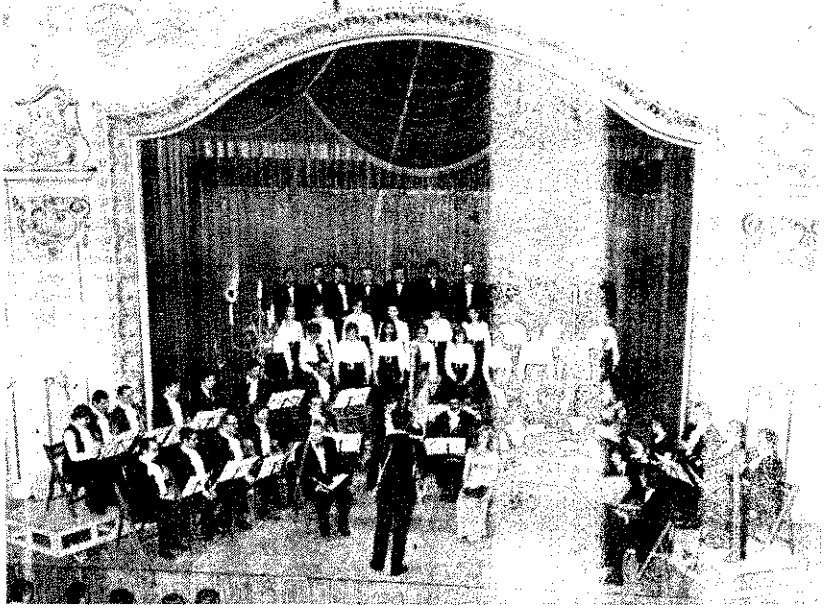

Neves énekesek és prózai művészek, valamint a Bartók Béla kamarakórus közreműködésével mutatkozott be április 14-én a BM Központi Klubjában a BM Tűzoltóság Központi Zenekarának „Tinódi" kamaraegyüttese.

A premiert megtekintették Földesi Jenő és Ladvánszky Károly vezérőrnagyok, belügyminiszter-helyettesek, és dr. Farkas György vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka is.

A „Tinódi" kamarazenekar tagjai Mossóczy Vilmos tűzoltó százados, karmester irányításával zeneéletünkben alighanem egyedülálló vállalkozásba fogtak, hogy korhűen szólaltassák meg a XV–XVII. század örökbecsű hazai és külföldi zenealkotásait, és színes feldolgozásban találjanak utat a hallgatóság szívéhez a legnagyobb zeneszerző: a nép alkotásai is.

A bemutató lelkes fogadtatásra talált, s joggal reméllhető, hogy a Tűzoltó-zenekar nemcsak hagyományos műsorával, hanem a reneszánsz hangszerek avatott megszólaltatójaként is további szép sikereket arat.

A pompás hangú régi hangszerek é
kes hangzásvilága a ma embere számá
maradandó élményt nyújt, s minden
zonnyal felkelti zeneszerzőink érdeklőd

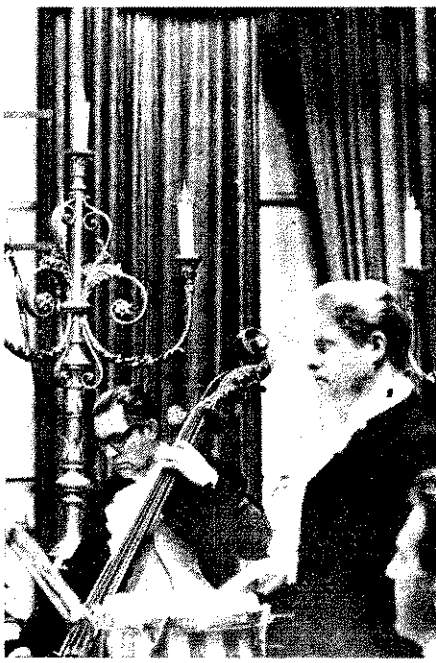

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 6. sz. 1977. június

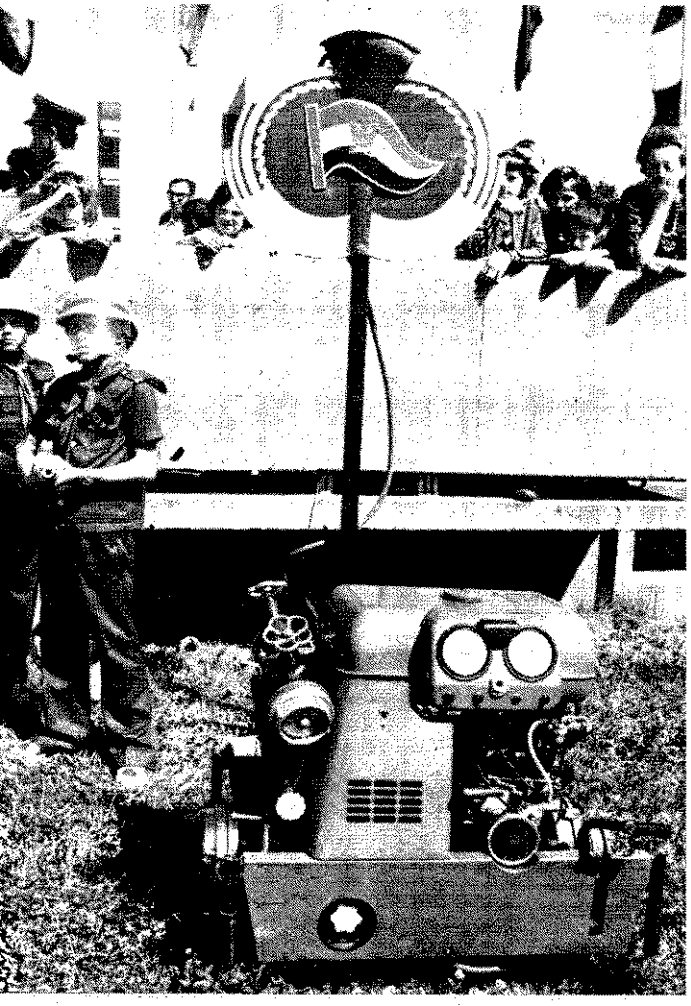

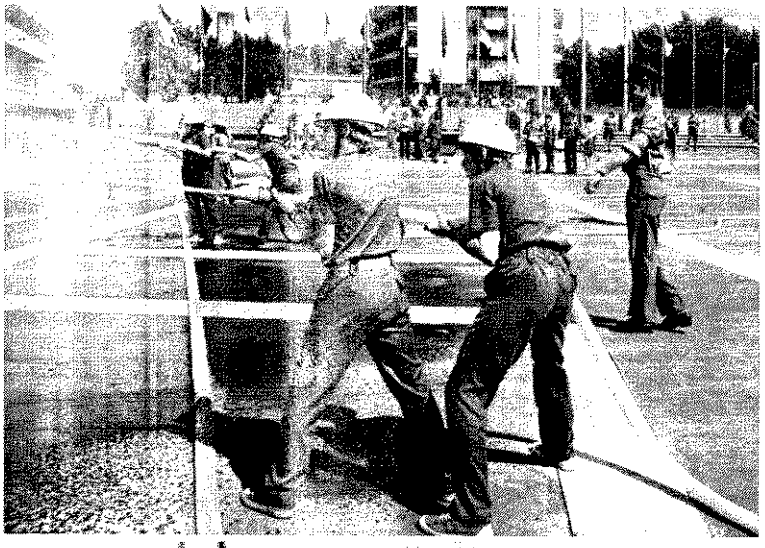

Képes összeállítások a 2–3. és 4–5. oldalon

„Tűzvédelemről mindenkinek"

Néhány év után a tűzoltóság ismét önálló kiállítással jelentkezett a nyilvánosság előtt. Június 3-án nyitották meg a Belügyminisztérium kiállítótermében a „Tűzvédelemről mindenkinek" — című kiállítást.

Az ünnepélyes megnyitó előtt *dr. Héra Attila* tűzoltó alezredes, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság osztályvezetője tájékoztatót tartott a rádió, a televízió és a sajtó képviselői részére.

A megnyitón részt vett *Földesi Jenő* határőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, *dr. Fonyó Gyula*, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának főosztályvezetője, *Perger Imre* honvéd ezredes, a Polgári Védelem országos törzsparancsnok-helyettese, *Tóth Ferenc* rendőr ezredes, országos rendőrfőkapitány-helyettes, *Mándi Sándor* rendőr ezredes, a Belügyminisztérium tanulmányi és propaganda csoportfőnöke, *Gádor Lajos*, az MSZMP BM Bizottságának osztályvezetője, *dr. Katona Géza*, a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságának igazgatási főosztályvezetője és *Fazekas Pál*, az MSZMP BM 8-s bizottságának titkára is.

Az esemény jelentőségét *dr. Farkas György* tűzoltó vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka rövid beszédben méltatta. Hangsúlyozta többek között, hogy a tűz elleni védekezés fontos társadalmi feladat; igazi tartalmát az adja, hogy mindannyiunk közös ügye. Utalt arra, hogy a tudományos és technikai forradalom korszakát éljük; életünk minden területére behatolt a modern technika. A gáz, az olaj, a különféle elektromos háztartási gépek és berendezések mindennapos használata az otthonokban állandóan növeli a tűzveszélyt. A mostani kiállítás éppen erről kívánja meggyőzni látogatóit, hogy a tűzvédelmi előírások megtartásával, ésszerű magatartással, kellő felelősségérzettel a tűzveszély elhárítható.

Az országos parancsnok kiállítást megnyitó beszédét követően *Minárovics János* tű. alezredes, a Tűzoltó Múzeum igazgatója kalauzolta végig a termeken a meghívottakat.

A kiállítás szervezői három témakörben csoportosították az anyagot.

z első teremben -a
lami tűzoltóság ké
léti szolgálatába
nak bepillantást a látog
automata vezérlésű ke
szemlélteti a riasztástó
kárszínhelyre érkezésig
tényeket.

A második teremben a
a legfontosabb tudni- és
nivalókat ismerheti me
szemlélő, amelyekkel az
hon megvédhető a tűz
tításától. A hangsúly a
előzésen van, amit nen
az ötletes grafika és a s
emel ki megfelelő módon
nem maketten is látható,
a lakóépületeken mit és
gyan szabad tenni a bizt
érdekében. Nagy figy
szentel a kiállítás a gyer
tragédiák megelőzésénel
plakát- és fotóillusztrá
ismeretterjesztő szöveg e

Dr. Farkas György tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok mondott megnyitó beszédet

Minárovics János tűzoltó alezredes mutatta be a kiállítás a

Kiállítási teremrészlet

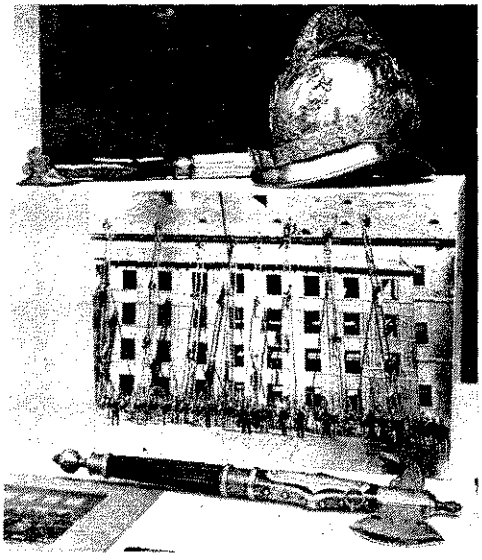

abból, milyen felszerelést viseltek és gyakorlatoztak hajdan a tűzoltók

Róla is szó van a kiállításon

ti ki, mondanivalója a szülőknek, felnőtteknek szól: arra figyelmeztet, hogyan oktassák ki gyermekeiket, hogy ne játéknak tekintsék a gyufát. Ugyanitt megrázó helyszíni felvételek és a tárlókban elhelyezett égésmaradványok a tűz pusztítását dokumentálják. A bemutatott anyag harmadik részében a legfontosabb tudnivalókat sűrítették, arra az esetre, ha már megtörtént a baj. Az első feladat az életmentés. Egész sor kép foglalkozik még a szabad idő eltöltésével járó tűzveszélyek ismertetésével; ezek az autósokhoz, turistákhoz, barkácsolókhoz szólnak.

Dia- és játékfilmeket vetítenek, a kiállítás idején, ezek megtörtén tragikus eseteket mutatnak be és arra hívják fel a figyelmet hogy ma még nem kevé azoknak a száma, akik gon datlanul, nemtörődömségbő figyelmen kívül hagyják tűzvédelmi előírásokat, és ez zel a magatartással nemcsa saját életüket, javaikat, ha nem másokét is veszélyezte tik.

A kiállítás július 31-ig, maj egy hónap szünet után szep tember 1-től október 15-tart nyitva. Várja a látogato kat, hogy személyesen győző jenek meg arról, mi a amit a „Tűzvédelemről mi denkinek" tudnia kell.

Sz. Lovász Ilona

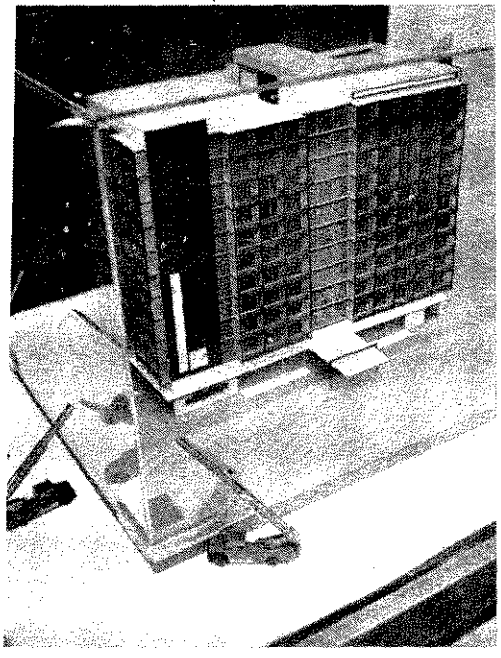

makett is sikert aratott

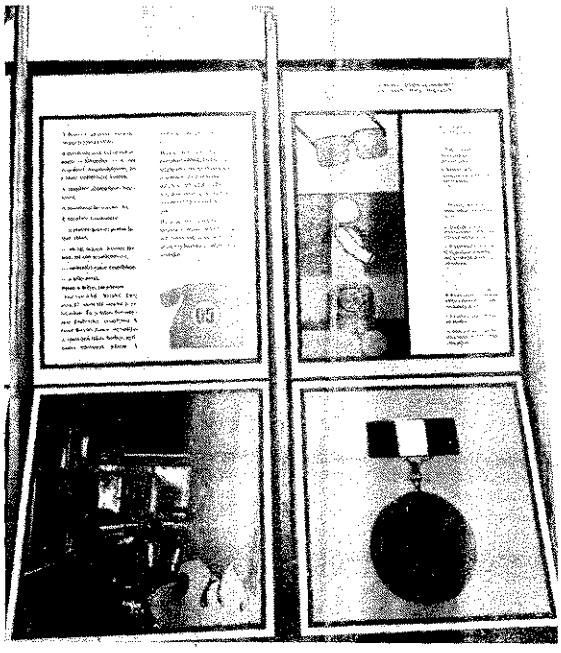

A helyes tűzjelzést is szemléltető tabló

ufa nem játék!

Kommentár nélkül

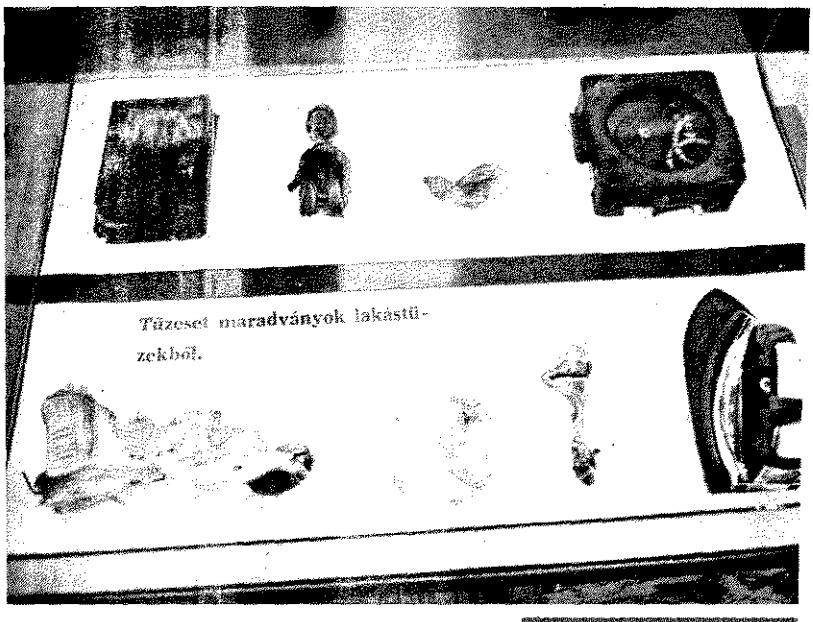

Zászlós felvonulással kezdődött

Nagy Sándor, az Úttörő Gárda parancsnoka nyitotta meg a versenyt

Rajt!

A kabaiak

A váli lányok

ZÁNKA – III. ORSZÁGOS ÚTTÖRŐ-TŰZOLTÓ-VERSENY

Május 21-én szikrázó napsütésben, zászlókkal vonultak fel a zánkai úttörővárosban rendezett III. országos úttörőtűzoltó-verseny résztvevői az ünnepélyes megnyitóra. Az eseményen megjelent Horváth Sándor tű. ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese, dr. Fonyó Gyula, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának főosztályvezetője és számos úttörővezető is.

Nagy Sándor, az Úttörő Gárda országos parancsnoka megnyitó beszédében elismerően szólt a tűzvédelmi feladatok végrehajtásában is részt vevő sok ezer úttörő eredményes tevékenységéről, majd igen sikeres szereplést kívánt az országos bajnoki címért meg a helyezésekért versenyző 20 fiú- és 19 leány-rajnak.

A találkozót mindvégig dicséretes küzdőszellem jellemezte. Ezúttal nem kisebb volt a tét, mint az, hogy a legjobbak képviselik majd júliusban hazánk színeit a Bulgáriában sorra kerülő nemzetközi úttörőtűzoltó-versenyen, és kik kapnak majd meghívást jó helyezésük alapján az augusztusi zánkai honvédelmi táborba.

A rajok három számban mérték össze felkészültségüket: elméleti versenyben, 800-as kismotorfecskendő-szerelésben és 6×80 m-es tűzoltóváltóban. Ebből az elméleti versenyt külön értékelték.

Kútvölgyi Mihály

Kész a szívóoldal szerelése

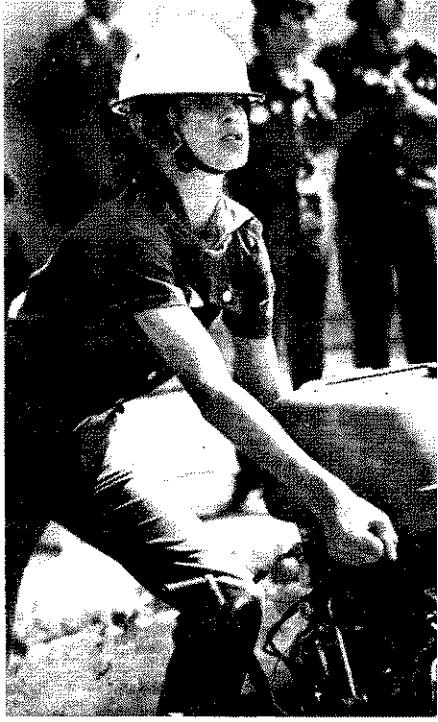

Vizet!

Olykor ez is előfordul

Örülnek a mezőszilasi fiúk

sikerült az alsónémedi lányoknak

den másodperc számít

A palánkon

A kúszófolyosó előtt

A staféta utolsó mozzanata a tűzoltás

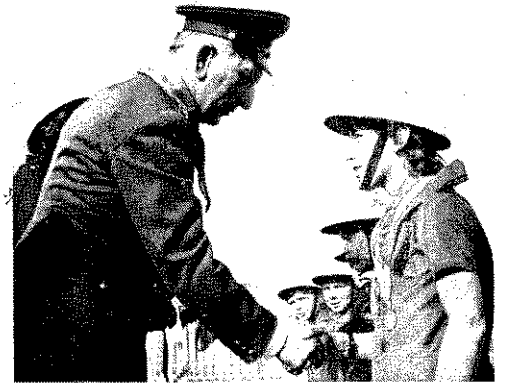

Horváth Sándor ezredes, országos parancsnokhelyettes adta át a díjakat

A váltás sikerült

A gerendán

Gödöllői járási

Május 22-én Veresegyházán 27 községi és 7 vállalati raj részvételével rendezték meg a gödöllői járás versenyét. Az eseményen részt vett dr. Vas Judit, a Pest megyei pártbizottság munkatársa és Fehér Béla, a gödöllői járási pártbizottság titkára is.

Süpek Zoltán, a járási hivatal elnöke mondott megnyitó beszédet, majd megkezdődött a küzdelem, és több raj is jó teljesítménnyel rukkolt ki. Így többek között a kocsifecskendő-szerelésben győztes valkói, a 800-asban első erdőkertesi meg a 400-asban bajnok domonyi férfiraj is.

A vállalatiaknál a 800-as szerelést a Ganz Villamossági Művek Árammérő Gyárának gödöllői gyáregysége nyerte.

Budapest — állami

A budapesti állami egységek három körzeti találkozón szerepeltek. A 800-as kismotorfecskendő-szerelésben meg a 4×100-as tűzoltóváltóban elért eredmények alapján a három körzeti találkozó győztesei XI., a X. meg a VIII. kerületi parancsnokság csapatai lettek. Miután a XI. és a VIII. kerületiek egyaránt 17 pontot szereztek, míg a X. kerületiek 16-ot, a 800-as szerelésben elért jobb eredményük alapján a XI. kerületiek nyerték el a budapesti parancsnok vándorserlegét.

Az egyéni versenyzők horoglétramászásban és 100 m-es akadálypályán küzdöttek az elsőségért. Mindkét versenyszámban Rudner István tű. őrm. (IV—XV. ker.) győzött 17,1, valamint 19,8 mp-es időeredménnyel.

Budapest — vállalati

A vállalatiaknál összesen 396 raj szer a négy körzeti versenyen. 800-as kism fecskendő- szerelésben a férfiaknál a PAM VA Pamutkikészítő Gyára 46 mp-es, a n ugyanennek a vállalatnak a XX. kerületi ra 57 mp-es teljesítménye volt a legjobb

400-as szerelésben a Budapesti Bányc gyár férfiraja 36 (!) mp-es időeredménny Lenfonó- és Szövőipari Vállalat női rajc dig 57 mp-es teljesítménnyel nem hivc abszolút első.

Az ifjúsági fiúrajok közül 400-as kateg ban az Ikarus-gyár raja 55 mp-es sze ideje volt a legjobb teljesítmény.

Osztottsugár-szerelésben a Budapest kőripari Vállalat Ferencvárosi Likőrgyár férfiraja 15 mp-es, valamint a Compac női raja 22 mp-es eredménye számít ne vatalos budapesti legjobbnak.

Stafétában a következő idei rekordok lettek: Villamosszigetelő- és Műanyaggy mp (férfi), Zrínyi Nyomda 54 mp (női), Ik gyár 62 mp (ifjúsági fiú).

Kútvölgyi—Sz. Lov

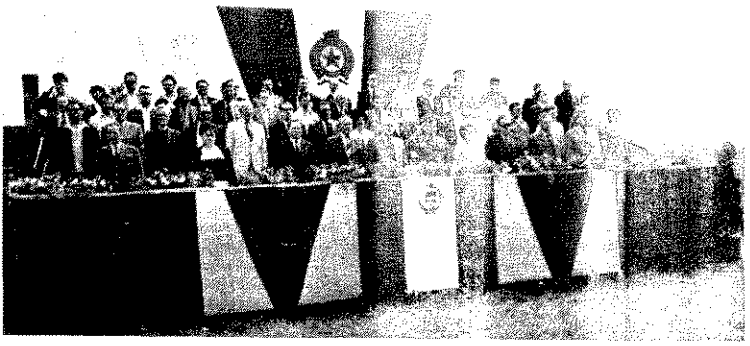

A Vágóhíd utcai versenyre meghívott vendégek

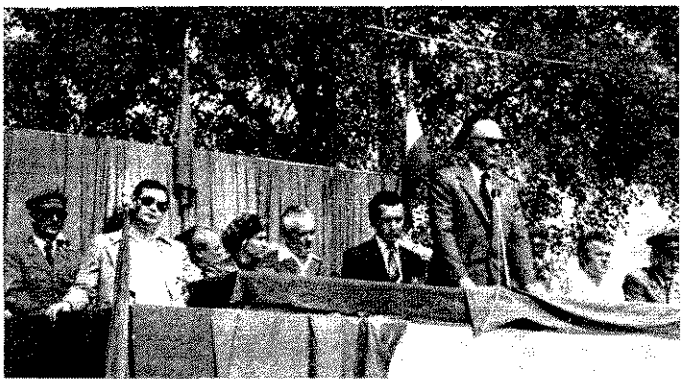

Süpek Zoltán, a járási hivatal elnöke mondott megnyitó besz

Az első rajt

A Hárosi Falemezművek raja a pályán elhelyezett egyik tabló előtt

A domonyiak győztes raja

Ezúttal nem volt ellenfele a Hazai Fésűsfonó kistarcsai egysége 400-as női rajának

;ámottevő eredmények figyelemre méltó tervek

'élgetés Kovács Imrével, ;gyar Selyemipar Vállalat vezérigazgatójával

Mindenekelőtt arra kérjük Önt, hogy tá-ıoztassa lapunk olvasóit a Magyar Se-:mipar Vállalat tevékenységéről.

A magyar selyemipar 10 gyáregy-en kereken 7000 dolgozóval, évente 2 millió négyzetméter korszerű szö-készítünk, és 3500 tonna terjedel-ett fonalat állítunk elő több mint nilliárd forintos termelési értékben. vállalat nemzetközi színvonalú gé-mintegy 300 féle jó minőségű, kor-termék készül, s ezek iránt a hazai világpiacon egyaránt nagy az ér-dés.

ıondhatom, hogy igényes kidolgozá-ikkeink — különféle bélésanyagok, ›tikus divatszövetek, ing- és blúz-gok, műszaki, ún. üveg- és roving-tek stb. — a világ csaknem 50 or-ba jutnak el a HUNGAROTEX, a SUMEX és a TRANSELEKTRO kül-kedelmi vállalatok közvetítésével. ·lemre méltó, hogy az idén, a ter-szerint, 7 millió dollárért és 8 millió ért exportálunk termékeinkből. Ezek ımok már önmagukban is kifejezik latunk kiemelkedő népgazdasági sze-, jelentőségét.

'mékeink olyan közismerten igényes orszagokban találnak vevőkre, mint k között a Német Szövetségi Köz-ság, Ausztria, Olaszország, Francia-g, Anglia, Finnország, de Jugoszlá-. is sokat exportálunk.

KGST-országok közül legjelentősebb 'lója a magyar selyemipar cikkeinek :ovjetunió, a Német Demokratikus irsaság, Csehszlovákia és Bulgária. ›ességként említem meg, hogy vá-ink között voltak olyan távoli orszá-is, mint az afrikai Gambia vagy a ni Népi Demokratikus Köztársaság.

V. ötéves tervben is nagy gondot :unk gyártmányaink korszerűsítésére. ıhez szükséges műszaki fejlesztésre, nőség javítására — a hazai és a vi-aci növekvő igények jobb, differen-ıbb kielégítése céljából. 1980-ra a selyemszövet-termelésünk várhatóan a 70—75 millió négyzetmétert.

széles körű feladatok sikeres megva-sa érdekében automata szövőgépe-importálunk a Szovjetunióból és szlovákiából, valamint a fejlett nyu-európai országokból.

gy szerep jut az V. ötéves terv során erjedelmesített fonaltermelésünknek nelyet a jelenlegi 3500 tonnáról évi -6000 tonnára kívánunk emelni ra.

több mint két évtizedes múltra visz-kintő nagyvállalat tehát arra törek-hogy rangját, elismertségét megőriz-rősítse hazai és nemzetközi viszony-n egyaránt, és korszerű, magas mi-gi szintet képviselő cikkekkel jelen-neg a piacon.

A Magyar Selyemipar Vállalat életében ilyen szerepe van a tűzvédelmi tevékenységnek, és hogyan oldják meg az ezzel kapcsolatos feladatokat?

— A nagy értékű társadalmi tulajdon védelmét tűzvédelmi szempontból súlyponti feladatként kezeljük.

Kötelességeinket a 4/1974. BM számú rendelet és a Könnyűipari Minisztérium 7/1975. számú utasítása, a „Könnyűipari Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzat" határozza meg.

Az említett rendelet és utasítás megjelenését követően az előírások szerint átszerveztük a vállalat tűzvédelmi szervezetét.

Kiadtam a vállalati „Tűzvédelmi Utasítás"-t. Ennek alapján, illetve figyelembevételével adták ki a gyárak igazgatói a gyári tűzvédelmi utasításokat.

A vállalat tűzvédelmi főfelügyelőjének szakmai irányítása mellett létrehoztuk a vállalati Tűzvédelmi Műszaki Tanácsot, a gyárakban pedig a tűzvédelmi bizottságokat.

A gyárigazgatók megelőzési feladatokkal látták el a tűzvédelmi megbízottakat.

Átszerveztük a vállalati tűzoltóságot, és a szocialista brigádok útján széles alapokra helyeztük a társadalmasítást.

A szocialista brigádok konkrét vállalásokat tettek a tűzmegelőzésre.

Fontos feladatnak tekintjük a vállalat minden dolgozójának tűzvédelmi oktatását is.

Az „A" és „B" tűzveszélyességi osztályba tartozó üzemrészekben, valamint a tűzveszélyes ipari tevékenységet folytató dolgozóknak, a tűzvédelmi ismeretek elsajátítása érdekében, a BM TOP által jóváhagyott szakanyagot bocsátottunk rendelkezésükre. Szakvizsgát tettek belőle, s erről bizonyítványt is kaptak.

Röviden talán ennyit a kérdésre, azzal a megjegyzéssel, hogy az elmúlt évek során tűzesetünk nem volt.

— Milyennek értékeli a vállalat tűzvédelmi szervezetének a munkáját?

A vállalat tűzvédelmi főfelügyelője az általam jóváhagyott „Munka- és ellenőrzési program" alapján végzi fontos ellenőri és segítő instruktori tevékenységét.

Az ellenőrzéseket követően — a gyárak igazgatóival egyetértésben és egyeztetett határidők megjelölésével — jegyzőkönyvbe foglalja a hibákat, majd bizonyos idő elteltével, a határidők lejártával gondoskodik az utóellenőrzésről. Időszakonként a tűzvédelmi főfelügyelő beszámol nekem.

A tapasztalat az, hogy a gyárak igazgatói komolyan veszik a jegyzőkönyvbe foglalt hiányosságokat, és időben megszüntetik a hibákat. A selyemipar tűzvédelmi helyzetét mind a BM TOP, mind az érintett megyei és városi tűzoltó-parancsnokságok pozitívan értékelik.

A vállalati tűzvédelmi főfelügyelő jelentős szakmai segítséget kap a BM TOP illetékes tűzoltó főtisztjeitől és tisztjeitől is, és a vállalat érdekében hasznosan értékesíti őket. Ki kell emelnem a Könnyűipari Minisztérium Iparszervezési és Területi Főosztály illetékeseinek hasznos segítségét is.

— Milyen további lépéseket tervez a vállalat a hatékony és biztonságos tűzvédelem érdekében?

A szakemberek által történt kellő előkészítés után kiadtam a „Tűzvédelmi Intézkedési Terv"-et.

Ez a terv a könnyűipari miniszter és a BM TOP által kiadott, a könnyűipart érintő tűzvédelmi értékelés alapján készült. A kiadás előtt értékeltük a selyemipari tűzvédelmi helyzetét, és a vállalat gyárainál fellelhető fogyatékosságok megszüntetésére határidőket szabtam. Megtartásukért a gyárigazgatókat tettem felelőssé.

Az ellenőrzést a vállalat tűzvédelmi főfelügyelője végzi.

A következetes ellenőrzés fokozását szükségessé tették azok az elrettentő tűzesetek, amelyek a közelmúltban a textilipar két vállalatánál bekövetkeztek. A vállalati Tűzvédelmi Műszaki Tanács általam jóváhagyott program alapján dolgozik. A tanácsot a vállalat vezető állású szakmérnökeiből szerveztük; fő feladatuk a tűzvédelmi műszaki fejlesztés és korszerűsítés.

Részleteiben:

- tűzi-vízvezetékek felújítása,
- vízforrások hasznosításának felmérése,
- elektromos berendezések felülvizsgálatakor feltárt hiányosságok gyors megszüntetése,
- vészvilágítások korszerűsítése,
- olajtárolók létesítésének tervezésekor segítségnyújtás a tervezőknek az optimális biztonság kialakításában,
- tűzjelző berendezések korszerűsítése,
- üzemi rekonstrukciók figyelemmel kísérése és szaktanácsadás, a kivitelezés, az üzem vagy üzemrész használatba vétele előtt.

Összefoglalva: a vállalati tűzvédelem jól átgondolt és megtervezett programok alapján teljesíti társadalmitulajdon-védelmi feladatát.

Jelenleg 12 gyári tűzvédelmi felügyelőnk tanul a Könnyűipari Minisztérium által szervezett kétéves képesítő tűzvédelmi tanfolyamon. Ezek a felkészült tűzvédelmi szakemberek a jelenlegi gyors ütemű ipari-technikai fejlődés körülményei között is eleget tudnak tenni megelőző feladataiknak.

Minden igyekezetünkkel azon vagyunk és leszünk, hogy egy későbbi időpontban kért tájékoztatás alkalmával is azt a választ adhassuk, hogy „az elmúlt évek során tűzesetünk nem volt" — fejezte be nyilatkozatát — Kovács Imre vezérigazgató.

Karczag László

Üres volt a víztároló

A TANÚK ELMONDÁSA SZERINT május 5-én szippantókkal elhordták az 50 köbméteres tűzivíztároló medence teljes készletét, méghozzá felelős vezetők tudtával és beleegyezésével, s arra való hivatkozással, hogy a permetezés is legalább olyan fontos, mint a tűzvédelem.

Másnap délután a Gorzsai ÁG makói kerületének AGROKOMPLEX—II. típusú, 1160 férőhelyes Igás úti sertéstelepe körülbelül félóra alatt menthetetlenül leégett.

A könnyűszerkezetes épület túlnyomórészt gyúlékony anyagú. Fa tetőszerkezetét hullámpala borítja, favázas ún. szendvicsfalpaneljei kívülről hullámlemez, belülről poliészter borításúak. A beépített faanyagokat PIREX és ANTIFLOG elnevezésű égéskésleltetővel kezelték, a hungarocell ún. önkioltó volt, belső oldalát poliészter lemez, a külsőt pedig impregnált papír borította. A nyílászárók lángmentesített fából készültek.

A telepen nagy mennyiségű takarmányt is tároltak, és fölötte elgondolkoztató, hogy az éghető anyagoknak ez az együttese a tűz idején olyan füstmérgezést okozott, amelynek következtében 430 db és összesen 301 mázsa súlyú hízó, valamint 89 db kan süldő elpusztult, s csupán ebből 1,615 milliós kár érte a népgazdaságot.

Képeink jól szemléltetik, hogy az önkioltó hungarocell csak elégése után szolgált rá az elnevezésére, s hogy az égéskésleltetők meg a lángmentesítők aligha késleltették az épület leégését.

Az épületkárral együtt összesen mintegy 5 milliós anyagi veszteség bekövetkezésében azonban nemcsak az itt vázoltak, hanem a megdöbbentő tájékozatlanság egyéb iskolapéldái is jócskán közrejátszottak.

A TŰZ ÉSZLELÉSE ÉS JELZÉSE KÖZÖTT eltelt időt nem lehet pontosan megállapítani a tanúk elmondásából. Bizonyosnak látszik, hogy *Gárdián István*, az ÁG dolgozója figyelt fel a hizlaldából áramló füstre. A tanúk szerint ekkor a tető és a falsík találkozásánál két ventillátorhelynél észlelték a füstöt, s Gárdián István értesítésére *Raffai Csaba* telepvezető ötödmagával 1 db 50 kg-os, 2 db 12 kg-os és 4 db 6 kg-os tűzoltókészülék töltetének egymás utáni kilövésével egy szűk nyíláson át kísérelte meg a tűz eloltását.

A tanúk szerint kb. 15—20 perces sikertelen próbálkozás után a telepvezető 17.06-kor végre értesítette a makói tűzoltóparancsnokságot. A káresetfelvételi lap bizonysága szerint a hizlalda tetejének égését jelentette, valamint azt, hogy kb. 1000 sertés van veszélyben. A víztároló medence üres állapotáról a tűzjelzés nem tájékoztatott.

A kárhelytől kb. 500 méterre levő szarvasmarha-istálló vállalati tűzoltóságát is későn riasztották. Igaz, ők csak kézi szerszámokkal, illetve tűzoltókészülékekkel próbáltak meg tenni valamit; vizük sem volt, s ha lett volna, akkor sem kezdhettek volna semmit a már régebb idő óta üzemképtelen 400-as kismotorfecskendőjükkel.

A jelzés alapján *Papp Sándor* tű. tőrm., makói szerparancsnok II-es riasztást rendelt el. Az első egység 17.23-kor érkezett a kárhelyre; a tv. rövid felderítés után 17.25-kor a riasztást III-asra módosította. Ekkor 800 négyzetméteren mintegy 80 százalékban már égtek a hizlalda tetőszerkezetének gyúlékony részei, továbbá teljes hosszában az épület oldalfala is.

A makói I-es (TŰ—1-es) gépjárműfecskendő tartályáról szerelt 3 db E sugár csak percekig működhetett, a kárhelytől 60 m-re levő víztárolóra állított makói II-es fecskendővel (CSD 344-es) nem lehetett beavatkozni, de ez csak akkor derült ki, amikor már megszerelték róla a 2 alapvezetéket meg a 3 E sugarat.

A gazdaság 2 db 5 m^3-es tartályos szippantót küldött a helyszínre, ezek azonban szennyezett vizet hoztak a szarvasmarhatelepről, s így nemcsak a folyamatos vízellátás hiánya okozott nehézségeket, hanem a szivattyúszűrők eltömődése is.

VÉGÜL IS KB. 3 KILOMÉTERRŐL, Földeák község vízhálózatáról szállíthattak oltóvizet, de a súlyos kárt már nem lehetett megakadályozni.

Az oltás teljes menetét a vázolt körülmények miatt nem részletezzük, a kivonult egységek 18.45-re teljesen eloltották a tüzet — időközben a riasztást II-esre módosította a tűzoltás vezetője —, a gazdaság dolgozói pedig kb. 300 növendék és hízósertést tudtak kimenteni.

A kárhelyen tevékenykedő állami tűzoltók véleménye szerint az állatmentést végzők önfeláldozásról tettek tanúságot, gyakran kellett figyelmeztetni őket, hogy ne rohanjanak a lángok közé.

Az ilyen hizlaldában tartott jószág csak akkor hagyja el az épületet, amikor vágásra szállítják. Sötétben nevelik, és csupán az etetések idejére világítják meg az épületet. Mentésük tehát rendkívül körülményes. Ezért a tűzesetről szóló tanulmány készítői jogosan vetették fel, hogy célszerű volna kijáratokat létesíteni az ilyen típusú hizlaldák hosszanti oldalán is. Ily módon minden bizonnyal, jóval több állatot is kimenthettek volna.

A tűz keletkezési oka cikkünk írásakor még nem egyértelműen tisztázott. Az igazságügyi szakértő szerint a különben szabványos elektromos berendezések több módon is előidézhették a tűzesetet. Így dául az egyik ventillátort kiszereltél az esetleg nem kicsavart biztosítója rosszul szigetelt vezetékei okozhatta tüzet; az elektromos berendezésekre rakódott nagy mennyiségű takarmán is meggyulladhatott szikrázástól; de vetette el a zárlat lehetőségét sem, mi többször előfordult, hogy patkány, p rágta meg a vezetéket.

EZ MÉG TERMÉSZETESEN SEMM SEM bizonyíték, legfeljebb arra figyel tet, hogy célszerűbben és biztonságo módon is lehetne létesíteni az ilyen tí hizlaldákat.

Persze ehhez az is szükséges volna, a népgazdasági érdek szolgálata jegy a tűzvédelmi hatóság időben történő koztatásáról se feledkezzenek meg. éppen megnyugtató, hogy a makói tűz parancsnokság ellenőrzést tartó beoszt csak akkor szereztek tudomást enn hizlaldának a létezéséről, amikor az javában működött.

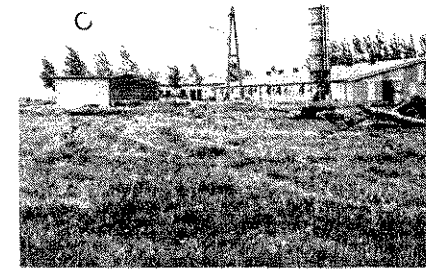

Ilyen az AGROKOMPLEX II. véghiz

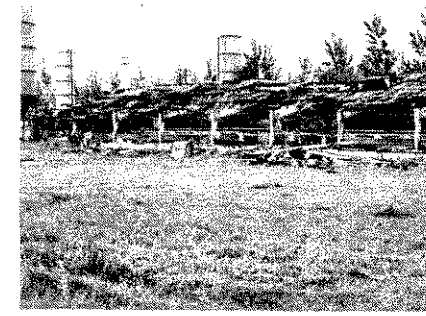

A leégett hizlalda északi oldalának része

A kárhely belülről

t történt

Szigeti Imre és Juhász Szilveszter

gyufával játszott … t lakásban

Május 24-én kb. 8.35-kor kis híján tragikus tűz keletkezett Szeged-Tarjánárosban az Olajbányász tér 1. sz. IX. meleti 7. sz. lakásban.

Az emeleten lakó *Vicz Józsefné* vette szre a lakásból egyre sűrűbben kiáramló füstöt, s figyelt fel a 3 és fél éves *Czutor Ilonka* kétségbeesett sírására.

Viczné kiáltozására az otthon tartózkodók közül többen a kilencedik emeleti folyosóra siettek; köztük a folyosó másik végénél lakó *Juhász Szilveszter*, a Szegedi konzervgyár lakatosa és *Szigeti Imre*, a szegedi Szalámigyár kazánkezelője, aki a III. emeleten lakik.

A IX. emeleten is van fali tűzcsap, de a lakók nem ismerték a kezelését.

— Amikor felszaladtam a IX. emeletre — mondja Szigeti Imre —, a sűrű füsttől már szinte semmit sem lehetett látni a folyosón. Nem tudtam, hogy ezen az emeleten hol van a tűzcsapszekrény, a mi emeletünkön levőnek a helyét viszont jól mertem. Ezért onnan szereltem meg a sugarat, szerencsére a tömlővezeték elég hosszú volt. Vicz Józsefné segített nekünk betörni az ajtót. Én lehasalva hatoltam be a lakásba, és eloltottam a tüzet. Az egyik szoba berendezéést sikerült megvédeni.

— Ezalatt én — teszi hozzá Juhász Szilveszter — kihoztam a két kisgyereket. Ilonkát könnyebb volt, mert ő a bejárati ajtónál állott, a kétéves Imre azonban félelmében elbújt a kisebbik szobában.

A két gyerekben már alig volt élet. Szerencsére égési sebeket nem szenvedtek, a feleségem vette gondozásba őket.

— Nem is csoda, hogy élesztgetni kellett a gyerekeket, mi is fulladoztunk a füsttől, mert az egyik heverő habszivacs matraca is égett — veszi át a szót Juhász Imre. Célszerűnek tartanám ezért, ha a mienkhez hasonló középmagas- és magasházakban legalább egy gázálarc is volna, mert máskor is szükséges lehet, hogy még a tűzoltók kiérkezése előtt kimenthessenek valakit az égő lakásból.

(Czutorék — amíg rendbe nem hozzák a lakásukat — a kicsik nagyszüleinél laknak.) A jó húszperces késéssel értesített szegedi tűzoltóknak már nem kellett beavatkozniuk. A szegedi parancsnokság a szétszórt gyufaszálak alapján egyértelműen bizonyíthatta a tűz keletkezési okát. A szomszédoktól hallottuk: Czutorné, elmondása szerint, jó magasra tette a gyufásdobozt, nem gondolt rá, hogy a gyerekek hozzáférhetnek...

Az épület eredetileg szállodának készült, és nyomógombos tűzjelzőt is elhelyeztek az emeleti tűzcsapszekrényekben, de a lakók ezt sem tudták kezelni.

Időszerű volna tehát, ha a történtekből a szegedi IKV is levonná a szükséges következtetéseket, mert hát ha Szigeti Imre, aki vállalati tűzoltó is volt, és Juhász Szilveszter történetesen nem tartózkodik otthon, akkor az életmentés sikere erősen kétségessé vált volna.

(GR)

A TŰZOLTÁSI CSOPORT *jelenti*

E rövid cikk pár mondtaban néhány lyan tűz- és káresetről szól, amelyhez a udapesti parancsnokság tűzoltási csoportát is riasztották.

A Baross téri balesetről folyóiratunk lvasói a sajtóból, a rádióból meg a tévéől részletes tájékoztatást kaptak.

Ezért erről egészen röviden annyit, hogy okkal súlyosabb szerencsétlenség következett volna be, ha a gyalogos-aluljáró ánckorlátját áttörő taxi nem az elszállításra váró műanyag kukáknak ütközik előbb, s nem ezek a kukák döntik le a lábukról az embereket. Így senki sem került kocsi alá. Annál nehezebb volt azonban a kíváncsiskodó tömeg távoltartása, de határozott s egyben udvarias fellépéssel ez sikerült.

A Dimitrov téri aluljáróba is bezuhant gy gépkocsi. Vezetője könnyebb, két járóelő azonban súlyosabb sérülést szenvedett a baleset következtében. Még így is zerencse, hogy kevesen tartózkodtak az luljáróban.

A XV. ker. Kontyfa utca 8. sz. lakóházban egységeink kiérkezésekor a lakók már feltörték a kigyulladt lakás ajtaját, de a tűz oltása helyett részint azt a szobát locsolták, amely nem is égett, részint pedig a felette levő másik lakás nyitott ablakán át öntötték be a vizet.

Boros János 38 éves férfi elszenesedett holttestét találtuk meg az égésmaradványok között. Tűzveszélyes folyadékkal öntötte tele a belülről bezárt szobát, majd meggyújtotta. A tűz terjedését sikerült megakadályoznunk.

Taxi rohant az aluljáróba

Ugyanazon a napon a 82 éves *Hubert Jánosnét* a járókelők mentették ki az égő lakásból. Az idős asszony szabálytalanul használta a hősugárzót.

Zahár Mihály 29 éves fiatalember éppen hazafelé sietett, amikor felfigyelt rá, hogy járókelők szemlélik a XX. ker. Lázár utca 45. sz. ház ablakredőnyén át szivárgó füstöt. Miután ő a szomszédban lakik, tudta, hogy minden bizonnyal kisgyerekek vannak Kissék égő lakásában.

A 4 éves Gyulát a rekamiék alól húzta ki, és a nagy füstben tapogatózva az 1 éves Jenőt is kimentette. A két és fél éves Anettet azonban sehol nem találta. Eközben az összeszaladt járókelők már megkezdték az oltást, de mire a kislányt megtalálták, már halott volt. A tragédiát az elöl hagyott gyufa okozta. A négyéves kisfiú gyújtotta meg húga ruháját és ágyneműjét.

A hős életmentő minden elismerést megérdemel, saját életét sem kímélte, amikor többször is bement az égő lakásba.

Bélteczky József
tű. hdgy.

Totzl Károly tű. alez.:

[illegible]

Csoportunk létrehozását követően — a már említetteken túl — számos egyéb intézkedés is történt a mentő tűzvédelmi feladatok szervezettebbé tételére. Így például tűzoltási tervek készültek a jelentősebb létesítményekben szükségessé válható beavatkozásokra; szovjet tapasztalatok alapján bevezették a számokkal jelölt riasztási fokozatokat; riasztási lapokat rendszeresítettek, s ezzel minimálisra sikerült csökkenteni a téves címre való vonulás lehetőségét. Akkoriban jóval több bonyodalmat okozott, ha az őrségparancsnok például Máriás utca helyett Mária utcát értett, mert csupán a tűzoltási csoport állt még rádió-összeköttetésben a hírközponttal.

Emlékszem, milyen megrökönyödve néztek rám, amikor volt munkahelyemre riasztották csoportunkat, s a pontos címet kértem. Pedig helyénvaló volt az óvatosság, mivel ennek a gyárnak több telephelye van a fővárosban.

Az említett intézkedések láncolatába illeszkedett a „Roham" megalakítása is a VIII. kerületi parancsnokságon.

Ezt az egységet azért hozták létre, mert gyakran különleges vagy szinte vakmerő beavatkozás vált szükségessé, s a zömmel kevés tapasztalattal rendelkező fiatal állománynak nem minden tagja volt képes erre. S miután a tűzoltás meg a kárelhárítás csapatmunka, a raj egyik tagjának ügyetlenkedése az egész akció sikerét hátráltathatta volna.

A rohamszer beosztottait a kerületi parancsnokságok legjobb tűzoltóiból válogatták ki, szinte valamennyien valósággal akrobatikus ügyességgel rendelkeztek. Rangot, tekintélyt jelentett ehhez az egységhez tartozni, jó néhány későbbi parancsnok került ki az állományából.

Írásomnak ez a fejezete néhány epizódot elevenít fel számos bátor beavatkozásukból, mégpedig abból az alkalomból, hogy a „Roham" júniusban lett 25 éves.

Az első rohamszer különlegesen átalakított olyan CSD 350-es gépjárműfecskendő volt, amelyről vízzel, vízköddel és habbal villámgyorsan lehetett beavatkozni, beosztottai valamennyien el voltak látva légzőkészülékkel, és kiképzésüket közvetlenül a tűzoltási csoport irányította.

1952. június 21-e inkább az operaházi tűzeset miatt nevezetes, de ezen a napon egy sokkalta veszélyesebb tűzhöz is riasztották a rohamszert, és ennek krónikája kevésbé ismert.

Tűz keletkezett a CSVF egyik óvóhelyében levő robbanóanyag-raktárban. A tűz hatására bekövetkezett robbanás leszakította az ajtókat, és megremegtette a közeli kisebb üzemi épületeket, s ezek közül némelyik ugyancsak kigyulladt.

Kiérkezésünkkor megtudtuk: olyan katasztrófa fenyeget, amit ha nem sikerül elhárítanunk, akkor mi sem távozhatunk élve a kárhelyről. 1500 kiló kollódiumgyapot és 5 vagon trotil volt ugyanis a raktárban.

A bevetésre induló egység is jól hallotta az erről szóló tájékoztatást, de senki sem akadt közülük, aki visszarettent volna a feladattól. Az akkori taktikai elvek szerint motoros sugarakkal, vízzel kívántuk elárasztani a raktárat, ehhez azonban légzőkészülékben be kellett hatolni oda. Akkoriban még női tűzoltók is teljesítettek szolgálatot a gyári egységen, és közülük az egyik jelentkezett nálam, és felajánlotta, szívesen lemegy velünk együtt, mert gyakran járőrözött a raktárban, s minden zugát jól ismeri.

A bátor tűzoltólánynak is nagy része volt az akció sikerében: a tűz nem érhette el a trotilos hordókat, s hamarosan mindannyian fellélegezhettünk.

A szabotázst elkövető gonosztevő — mint hamarosan kiderült — a raktár egyik dolgozója volt. Ördögi tervet eszelt ki. Kollódiumgyapotból mintegy 7—8 m-es szőnyeget fektetett le a trotiltárolóig, elhúzta az egyik kollódiumos hordó fedelét, és rátett egy égő cigarettát, majd a lehető leggyorsabban biztonságos helyre sietett.

Az illető arra számított, nem marad nyoma gaztettének, ha az égő cigaretta megbillen és beleesik a kollódiumgyapotba.

Tévedett. Sőt rövidesen meg is bilincselhették. A gyári egység egyik beosztott tűzoltója jelentette, hogy nem sokkal a történtek előtt a raktárban látta őt.

Az ilyen bűncselekményért csak egyfajta büntetés szabható ki. Ezt ő is tudta, s amikor néhány pillanatra véletlenül egyedül maradt, végzett magával.

A SZEFU az ötvenes évek elején még jelentős vállalat volt Budapesten. Amikor Máriás utcai telepén kigyulladt a lóistálló, nem kevesebb mint 136 lovat kellett innen a tűz oltásával egyidejűleg kimenteni. Már az Orczy tér közelében láttuk a lángokat, s ezért még vonulás közben hármas riasztást rendeltek el. A szokatlan feladatot jelentő lómentésből derekasan kivették a részüket a rohamszer beosztottai is. A tűzoltással egyidejűleg szépen, sorjában kivezették a letakart szemű derék muraközi lovakat, csupán a 136. ló makacsolta meg magát. Egyikünk, aki falun nevelkedett, odament hozzá, homlokánál megrántotta a sörényét, majd rászólt: „Jancsi, kifelé!". A ló engedelmesen kiügetett. Nem kis derültséget keltett, amikor az udvaron kiderült, a Manci névre több joggal hallgatott volna.

De komolyra fordítva a szót, ennél a tűzesetnél is bebizonyosodott, milyen jelentős a szükséges riasztási fokozat lehető leggyorsabb elrendelése. Enélkül alighá lehetett volna az állatokat is, meg az istálló jelentős részét is megmenteni, pedig annak a padlása dugig volt takarmánnyal.

A magyar—angol mérkőzést szokatlan körülmények között szurkoltuk végig a rohamszer beosztottaival. Egy látszólag jelentéktelen gaztűz percek alatt veszedelmes következményekkel fenyegetett, ugyanis a lángok átterjedtek a 30 kilovoltos távvezeték egyik fa tartóoszlo[illegible]ra. A nagyfeszültségű berendezések v[illegible]köddel való oltását akkoriban már g[illegible]korolgattuk a rohamszer és más egysé[illegible] beosztottaival, de kialakult módja n[illegible] volt ennek.

Nem számíthattunk rá, hogy a veszély[illegible]tetett vezetékszakaszt áramtalanítják, [illegible] előtt a lángok felkúsznak az oszlop te[illegible]jére. Ezért a rohamszer beosztottai[illegible] mentőkötelekkel kihúzós létrára erősí[illegible]tük a tömlőt meg a ködsugárcsövet, [illegible]ezt, továbbá a gépjárműfecskendőt föld[illegible]ték. Mi tagadás, gondolataink nem [illegible]zsikéknál jártak, amikor az oszlophoz [illegible]masztott létrán a sugár működni kezd[illegible] Egy rendőr elvtárs azonban nem bírta c[illegible]nával, és hol bennünket figyelt, hol [illegible]dig a kb. 200 méterre levő házhoz s[illegible]ladt, majd bekiáltotta nekünk a mag[illegible]gólokat. Ezalatt mi is győztünk, i[illegible] legalább úgy megizzadtunk, mint a fiú[illegible] Népstadionban.

Farkas János zls., a rohamszer jeler[illegible]gi parancsnoka az egyetlen, aki 25 [illegible]tendeje egyfolytában a „Rohamnál" te[illegible]sít szolgálatot. A számára kettős jub[illegible]um alkalmából az egyik különlege[illegible] nagyszerű beavatkozását elevenítem [illegible]írásom második részének befejezések[illegible]pen, méghozzá azzal, hogy a további[illegible]ban is szó lesz róla, hiszen egyike az[illegible]nak a fővárosi tűzoltóknak, akik a [illegible] több életmentésben vettek részt.

A Gránit csiszolókoronggyártól kér[illegible] segítséget, mert az ún. folyamatos mű[illegible]dású kemencében elakadt az egyik s[illegible]lítókocsi, és exportra szánt értékes ra[illegible]mányát tönkremenetel fenyegette. A [illegible]mence lehűtése csak nyolc-tíz nap a[illegible]lett volna lehetséges, s ez további t[illegible]mes munkakieséssel járt volna.

Az volt a feladat, hogy a kemence[illegible]ben egy vashorgot kellett a kocsira ak[illegible]tani, majd csörlővel kivontatni onna[illegible] kocsit és rakományát.

Farkas elvtárs vállalkozott rá, hogy [illegible]beszt védőruhát öltve, légzőkészülék[illegible]bemegy a kemencetérbe, és ott a t[illegible]száz °C-os hőségben felhelyezi a hor[illegible]

Az egész művelet kb. két-három pe[illegible]vett igénybe, de annál hosszabban [illegible]lett felkészülnünk rá, mert egyetlen r[illegible] mozdulat, és az aszbeszt védőruha [illegible]nyújt kellő védelmet, vagy ha nem s[illegible]rül azonnal a horog felhelyezése, ak[illegible] annak vasa az erős hő hatására me[illegible]gyul.

Amikor már többször is begyakorolt[illegible] minden mozzanatot, beleértve azt is, h[illegible] a rohamszer többi beosztottai közül[illegible]vesz részt a kivontatásban, és kik f[illegible]zik megszerelt sugarakkal Farkas elv[illegible]sat, megkezdődött az akció. Farkas [illegible]társ, a kocsi és értékes rakománya ha[illegible]rosan biztonságba kerültek, de közbe[illegible] még utána is jó ideig korántsem a[illegible]mence hőjétől gyöngyözött a homlok[illegible]

Az ilyen s hasonló bátor beavatk[illegible]soknak gyorsan híre ment a budap[illegible] egységeken. S mert mindig akadtak sz[illegible]tanúi, az illetők egyben a jó példa k[illegible]tői is lettek. Ennek kedvező hatásai a[illegible]ban már egy további fejezet témái.

A külföldi szaklapokból szerzett információk egyre meggyőbben bizonyítják, hogy a tűzmegelőzés alapvető feladata az etvédelem, amit elsősorban a létesítési és csak kisebb mérkben a használati szabályok végrehajtásával láthatunk megdottnak, persze ez utóbbiak is igen lényegesek.

A külföldön elvégzett ún. nagymodell-kísérletekről szóló ublikációkban csupán néhány — a hazai tervezői tevékenysét is segítő, ill. befolyásoló — adat található, s ezek közül véményem szerint megfelelő kritikával például átvehetők a kötkezők:

— Egy nyitott ajtóval rendelkező, egyébként teljesen zárt elyiségben kifejlődött tűz esetén, az ajtónyílás padlótól számítt kb. 1/3 részénél kialakuló „semleges zóna" feletti füstnyoás köztudottan nagyobb, mint a helyiségen kívüli környezeti yomás, attól függően, hogy azt a semleges zóna felett milyen " magasságban kívánjuk megállapítani.

Erre az alábbi ismert összefüggés szolgál:

$$\Delta_p = hg\ (\varrho_k - \varrho_b)$$

ahol Δ_p — a külső és belső légnyomás közötti különbség
h — a semleges zóna feletti magasság
g — a gravitációs erő által létrehozott gyorsulás
ϱ_k — a környezeti levegő sűrűsége
ϱ_b — a helyiségben levő gáz sűrűsége

A felmelegedett gáz sűrűségváltozásából adódó nyomáskönbség segítségével a Bernoulli-egyenlet alapján kiszámítható z a sebesség, amellyel a helyiségben levő levegő térfogat-növedéséből és a keletkezett égéstermékekből adódó gázok az ajtóyíláson keresztül eltávoznak.

Ennek megfelelően egy 2×0,75 m-es nyitott ajtónyíláson átramló füstgáz mennyisége — 200 °C belső hőmérséklettel 1 g/s-ra adódik. Ugyanebben a helyiségben zárt ajtó esetén — tlagos ajtóhézagot számításba véve — a kiáramló füstgáz 0,01 kg/s. Ez a mennyiség 5 perc alatt 5 m-re korlátozta a látást egy 20 m hosszú, 2 m széles és 3 m magas folyosón. Az ajtó felső részére ható nyomás 800 °C-os belső hőmérsékleten kb. 10 N/m² (1 mm vo), amit a mért adatok is bizonyítottak.

A közlekedőterek füsttel történő elárasztásának megelőzésére szolgáló NSZK-beli kutatások közül igen kedvező eredménnyel jártak azok, ahol a lépcsőházak védelmét füstelvezetéssel és frisslevegő-beáramoltatással ellátott légzsilip és előtér biztosította.

Angliában túlnyomással védik a füstbeáramlás ellen az épületeken belül elhelyezett lépcsőházakat. Így pl. az előtér nélküli lépcsőházaknál — max. 25 m magasságig — a szükséges túlnyomás mértéke 25 N/m², a 25—150 magas épületeknél pedig 50 N/m² (5 mm vo). Az ilyen magasságú túlnyomás már rendszerint technikai nehézséget, magas költségeket jelent, ezért közbeeső szintekről (pl. 30, 60 és 90 m-ről) kezdődő füstmentes lépcsőházak építése is elképzelhető.

Hobson és Stewart a túlnyomás biztosítására szolgáló légmennyiség megállapítására — mérések alapján — az alábbi összefüggést dolgozta ki:

$$Q = 0{,}83\ A\ (\Delta_p)^{1/2}$$

ahol Q — az ajtókon eltávozó levegő (m³/s)
A — az ajtónyílások áramlási tényezővel módosított felülete (a hézagok összesített felülete, m²)
Δ_p — nyomáskülönbség a túlnyomásos helyiség és a környezet között

A közölt összefüggések alapján számított adatok természetesen csak tájékoztató jellegűek lehetnek.

A konkrét esetek — kivitelezett épületek — még helyesen megtervezett és kivitelezett túlnyomással füstmentesített lépcsőházakban, közlekedőutakon is egyaránt eltérő biztonságot nyújtanak, aminek több, előre nem számítható oka lehet, mint pl.:

NÉVADÓ ÜNNEPSÉGEK

A berettyóújfalui tűzoltó-parancsnokságon ötös, a szekszárdi tűzoltó-parancsnokságon pedig hatos névadó ünnepséget tartottak a közelmúltban a párt- és KISZ-szervezet közreműködésével. Mindkét ünnepségen ajándékkal kedveskedtek a boldog szülőknek. Képeinken a berettyóújfalui meg a szekszárdi ünnepség egy-egy mozzanatát örökítették meg tudósítóink

a külső levegő hőmérséklet-változása, a szélerősség és szélirányváltozás, a tűz kiterjedtsége, a füst áramlása szempontjából figyelembe veendő nyílászárók elhelyezése, nyitott vagy zárt állapota stb.

Néhány köve

A kísérleti eredmények tehát nem egyértelműek, de több következtetés levonására még így is megfelelőek.

Így például lehetőséget nyújtanak a tényleges tűz terjedési irányainak és mértékének felbecsülésére, valamint arra is felhívják figyelmünket, hogy a füstmentes lépcsőházak nemcsak a menekülés céljára szolgálnak, hanem bizonyos tűzoltástechnikai elképzelések megoldását is lehetővé teszik. A füstmentes lépcsőház egyes részein megfelelően kialakított és több helyről kezelhető nyílások ugyanis alkalmasak arra, hogy a lépcsőház kéményhatását — nyilvánvalóan a menekülés befejezése után — például a tűzterjedés irányának megváltoztatására, befolyásolására is felhasználhassuk.

Hasonló célokat szolgálnak azok a — külföldön magas irodaépületekben már alkalmazott — homlokzati füstelvezető ablakok és belső füstelvezető rendszerek is, amelyek működtetése kizárólag a tűzoltóság feladatkörébe tartozik.

Hazai lehetőségeink azonban szerényebb és kézzelfoghatóbb védekezési módszerek kidolgozását és alkalmazását biztosítják az imént ismertetett megoldásoknál, ezért kísérletek hiányában a rendelkezésünkre álló külföldi tapasztalatok alapján — a menekülési útvonalak biztonságosabbá tételére — a következő megoldásokat lehet ajánlani:

1. Az alagsor, pince ne legyen közvetlen kapcsolatban a felsőbb emeletekre vezető lépcsővel, liftaknával. Pincetűz esetén ugyanis a levegőhiány miatt keletkező magas hőmérsékletű elégetlen gázok a lépcsőkön, felvonókon felszállva és friss levegővel érintkezve a tüzet átviszik a többi szintre.

2. A lépcsőház védelme a füst behatolásától. Tényleges tüzek során a több, egyidejűleg megfigyelhetetlen jelenség miatt a teljes biztonságot nyújtó módszer kidolgozása — belső terű lépcsőházak esetén — még nem történt meg. A mesterséges füstökkel végzett kísérletek az aránylag alacsony füsthőmérséklet miatt nem alkalmasak végleges következtetések levonására.

3. Menekülés céljára mindig legalább két lehetőséget (lépcső, lépcsőház, vaslétra, stb.) kell biztosítani minden olyan épületben, amelyből homlokzat felőli mentés tűzoltólétrával megnyugtató módon nem valósítható meg.

A felvonó nem tekinthető menekülési eszköznek. A füstmentes lépcsőházak falainak tűzállósági kárértékét célszerű az épület teherhordó szerkezeteinek T_H értékével azonos mértékben megválasztani, méghozzá függetlenül attól, hogy az MSZ 595/3 szabvány erre 1,5 órás T_H értéket állapít meg.

Kialakításukat illetően, az alagsortól, pincétől, a földszinten található üzletektől, raktáraktól úgy kell elkülöníteni őket, hogy ezekből a helyiségekből ne juthasson füst a lépcsőházba. Más lehetőség hiányában két, önműködően és megközelíthetően légmentesen záródó tele csapóajtó közbeiktatásával létesített légzsilipet kell kialakítani. Az ajtók tűzállósági határértéke a létesítmény besorolásától függően 1 ill. 1,5 óra. (2. ábra)

a) Homlokzaton elhelyezett lép

Ha pl. az épület lakásai közvetlenül a lépcsőházi térbe — pihenőre — nyílnak, akkor nem lehet megakadályozni a füst lépcsőházba jutását a lakásokból, illetve a lakásokba a lépcsőházból.

Homlokzaton elhelyezett zárt lépcsőház — még ha vannak is rajta nyitható ablakok — egyrészt a nyitás bizonytalansága miatt nem oldja meg a lakástüzek füstjének eltávolítását, másrészt pedig éppen azért válik a menekülésre alkalmatlanná, mert a lépcsőházi huzatviszonyok a megnyitott ablakok számának ismerete esetén is kiszámíthatatlanok, ugyanúgy az általuk elért szellőztetés mértéke is, és ennek következtében a füst ezt a lépcsőházat is ellepheti.

Ez a megoldás tehát csak második lépcsőházként alkalmazható.

b) Központi fekvésű lépcső

Egymagában legfeljebb középmagas épületben megfelelő az egyes helyiségek megközelítésére, ha azoknak tűzoltólétrá közvetlenül elérhető, mentésre alkalmas ablaka is van.

A helyiségek (lakások) azonban ekkor sem nyílhatnak k vetlenül a lépcsőház pihenőjére. Erre az esetre alkalmazha megoldást mutat a 3. ábra, ahol a pihenő önműködő ajtócsu szerkezettel zárva tartott „lángálló" ajtóval van elválasztva tulajdonképpeni lépcsőtől. Ekkor az „A" jelű pihenő a légzsi szerepét látja el.

Ennél sokkal jobb megoldás, ha az ismert módon kialakít zsilipet hatásosan szellőztetik. Egy ilyen, a gyakorlatban is me valósított megoldást mutat be a 4. ábra, ahol az „A" jelű sz lőző mellékcsatornás rendszerű. A mellékcsatornás szellőzte illetve füstelvezető rendszer alkalmazása egyébként azzal előnnyel is együtt jár, hogy csak bizonyos szintszám felett szü séges azt kiegészíteni elszívó ventillátorral, tehát gazdaságos üzemeltethető. Igen egyszerű — az alacsony épületeknél nálu is alkalmazott — szellőztetési rendszer látható az 5. ábrán. a pihenőről vagy egy másik — tűzállóan elkülönített — helyr mechanikusan működtethető ablaknyílással biztosítják a fü elvezetést. Ez a füstelvezetési mód lényegében azonos az 5/196 BM TOP sz. Ágazati Szabványban, illetve a jelenleg érvény MSZ 594/4. sz. szabványban előírtakkal, de az előzőekben tárgy körülmények miatt nem biztosítja a menekülés szempontjá szükséges mértékű füstmentességet! A központi fekvésű (abl nélküli) lépcsőházakat általában mesterséges úton kell szellőzte ni (6. ábra.) Ebben az esetben a ventillátor indítását szintenké és egy központi helyről egyaránt lehetővé kell tenni.

c) Füstöt mesterséges úton „kiűző" lépcsőház

A 30 m-nél magasabb használati szintű épületek eset egyetlen megbízható menekülési lehetőségként fogható fel.

Kialakításának legfontosabb követelménye, hogy lehetőleg legyen közvetlen összeköttetésben az egyes helyiségekkel (m a szellőztetett légzsilippel sem), vagyis a helyiségek csak szab légtéren keresztül (terasz, erkély, átjáró stb.) lehetnek megköz líthetők a lépcsőház felől (7. ábra).

Tervezéskor gondolni kell arra is, hogy az alsóbb szintű h lyiségekben kialakult tűz, ill. füst ne hatolhasson be a lépcs házba.

Egy lakóépületen kívül álló megoldású füstmentes lépcs házat mutat a 8. ábra. Itt az egyes szinteken levő lakások a járókkal csatlakoznak a „zárt" lépcsőházhoz, melybe a füst gy korlatilag egyáltalán nem, vagy csak igen nehezen hatolhat

A füstmentes lépcsőház kialakítása esetenként nem valós ható meg. Ilyenkor mindig gondoskodni kell a második men külési lehetőségről, erre nem éppen esztétikus, de célravez megoldást ábrázol a következő két ábra (9. ábra). A képen l ható lépcső fémből készült, és egy lakóépület homlokzatán a kították ki. Ez a megoldás azonban — és ez igen fontos — ne alkalmazható mindenütt második menekülési útvonalként. pl. a magas épületekben, továbbá egyetlen olyan középmag épületben sem, amelyik közép-, vagy zártfolyosós elrendezé (Ezeknél ugyanis követelmény a minden helyiségből egyará biztonsággal elérhető, nem éghető anyagú, és előírt T_H érté füstmentes lépcsőház kialakítása!)

d) A felvonóakna szintén igen nagy jelentőségű,

mivel veszélyei megegyeznek a lépcsőházéval (kürtőhatás)

A felvonóakna nem érhet a pinceszintig, ha azonban mégis elkerülhetetlen, akkor a lépcsőházaknál említett zsil kialakítást kell alkalmazni (10. ábra), ennek előnye az, hogy zsilip az aknán keresztül kiszellőzik.

Az aknába esetleg bejutott füst gyors eltávolítására ilyenk legfelül nyílást kell létesíteni. Abban az esetben, ha a lépcsőh orsóterében helyezik el a liftaknát, akkor nemcsak a liftak hanem az egész lépcsőház kéményként működik, ezért a hel ségektől a lépcsőkhöz hasonló módon kell elválasztani.

A 11. ábra a menekülés szempontjából két olyan kedvez len megoldást mutat be, ahol a hő és füst terjedésére megfel lehetőség kínálkozik.

Kittrich Kálmán
tű. szds.
okl. gépészmérnök

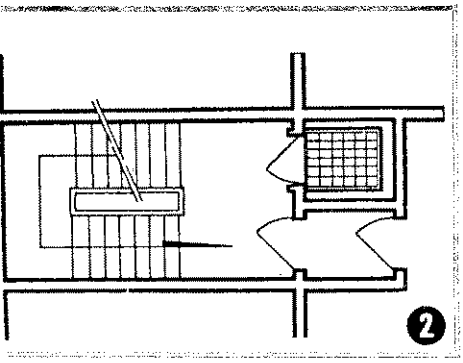
2

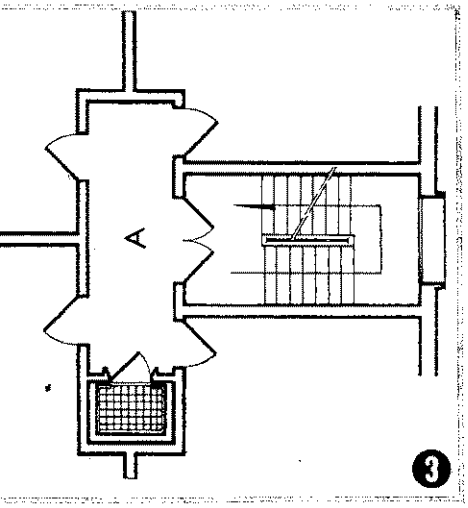
A
3

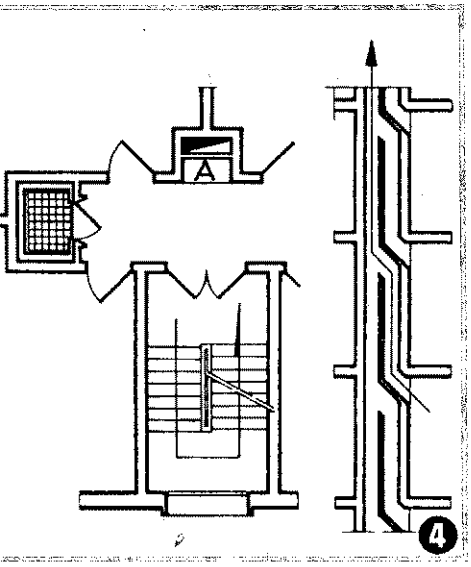
A
4

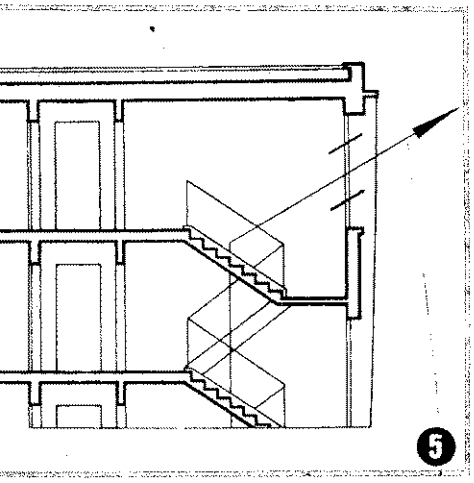
5

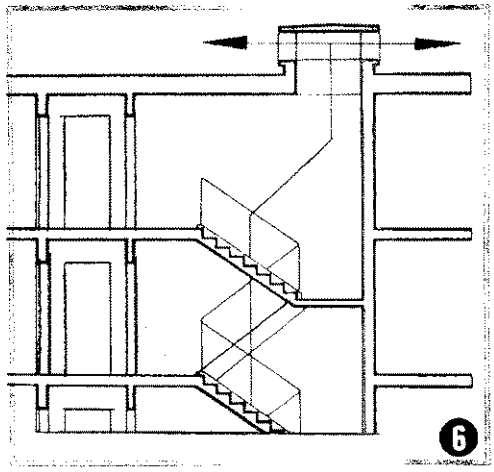
6

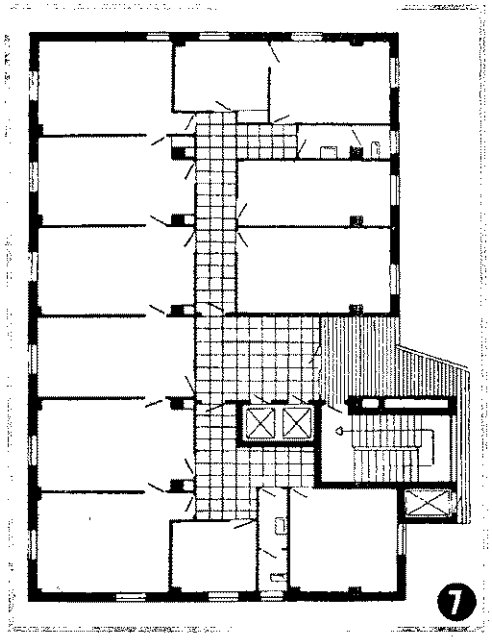
7

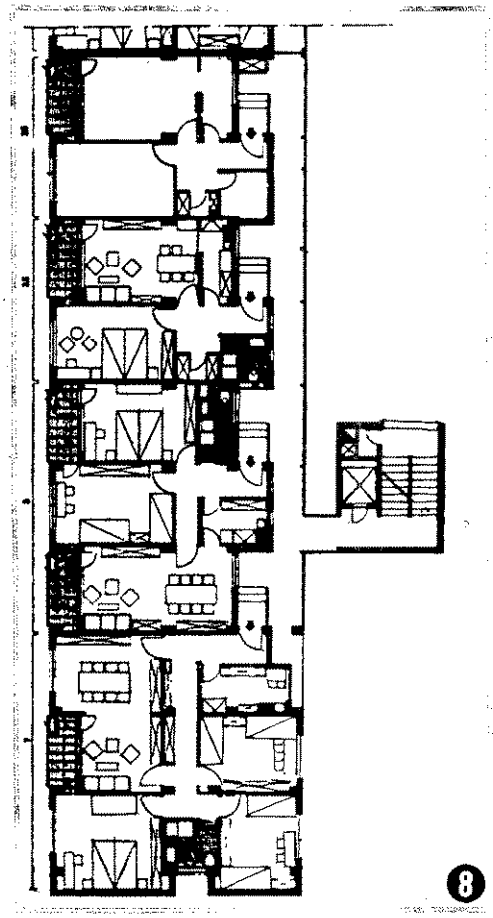
8

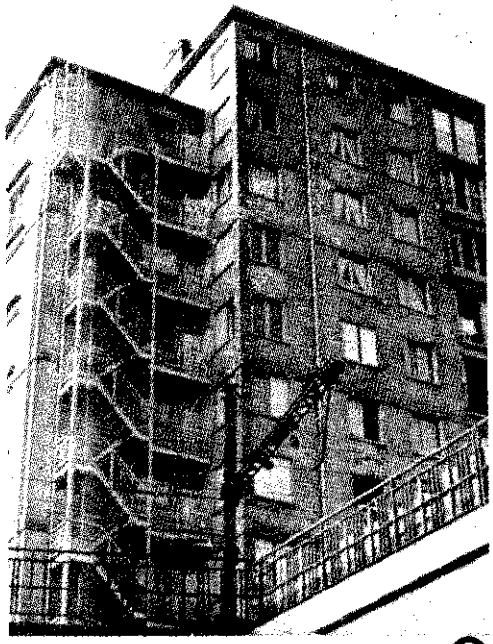
9

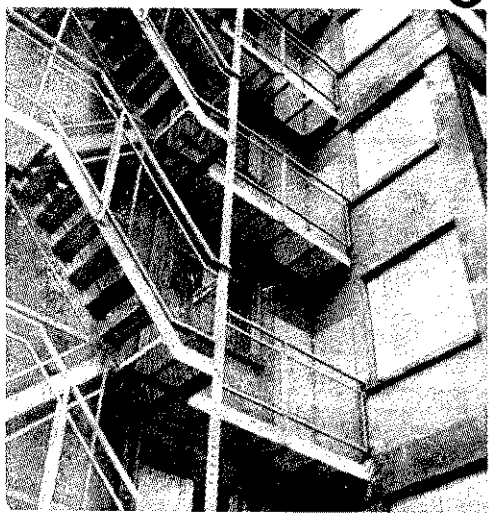

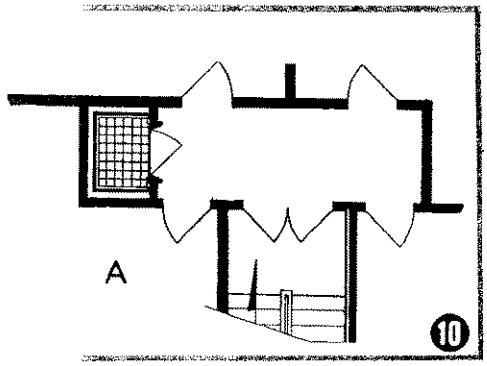
A
10

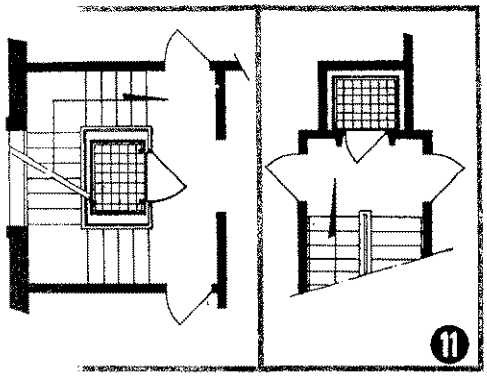
11

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

A tűzoltókészülékekkel szembeni elvárások csak abban az esetben indokoltak, ha a készülékállomány minőség, korszerűség és üzembiztonság tekintetében kielégíti a kapcsolatos követelményeket.

A tűzoltókészülék-állomány műszaki színvonalának fenntartása csakis az elavult készülékek folyamatos és tervszerű selejtezésével s helyettük korszerű készülékek beszerzésével oldható meg. Az elavult s a bizonytalan működésű, tehát csekély vagy kétes használati értékű készülékeket ki kell vonni a forgalomból, mivel azok nem szolgálhatják a tűzvédelem érdekeit.

A felhasználók anyagi lehetőségeit meg a gyártáskapacitást szem előtt tartva a tűzoltókészülék-állomány felfrissítése csak folyamatosan és tervszerűen célszerű.

A még készenlétben levő, elavult porraloltókat cseréljék ki korszerű, belső palackos 6 és 12 kg-os porraloltókra.

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy az elavult porraloltók lecserélésével kapcsolatos szakmai problémáikkal keressék fel a Műszaki Vevőszolgálatunkat.

Elzett Művek
Tűzoltókészülék Gyára

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

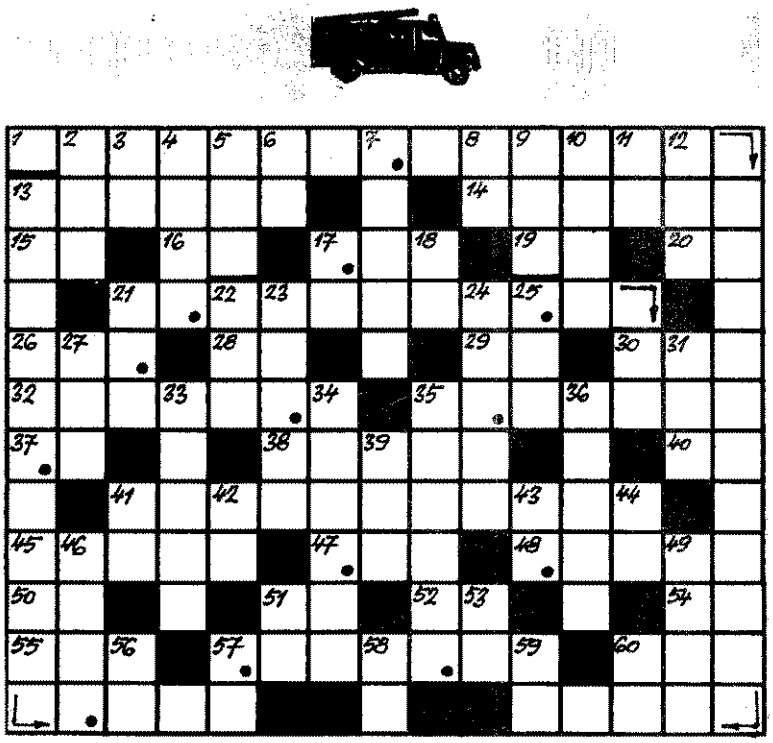

Vízszintes sorok: 1. EGYES SZÁLLÍTÓHAJÓK REKESZEIT ILYEN BERENDEZÉSEKKEL VÉDIK TŰZ ELLEN. 13. Kis Ödön. 14. Kérdés szerelőre (két szó). 15. Az emberiség [illegible]e. 16. Bibe azonos hangzói. 17. [illegible]m fölé. 19. Indulatszó. 20. Régi [illegible]mai pénz és mértékegység. 21. HA TERMÉSZETES LEJÁRÓKON ÁT TŰZ OLTÁSA ILL. MEGKÖZELÍTÉSE NEM LEHETSÉGES, ÚGY A HAJÓ EZEN RÉSZEINEK MEGBONTÁSÁT KELL ELRENDELNI (folyt.: [illegible]sz. 41), 26. Magyar község. 28. Je[illegible]ez. 29. Azonos mássalhangzók. 30. [illegible]tű kiejtve. 32. Nagy vízesés. 35. [illegible]m a völgyben, névelővel. 37. Ket[illegible]ve, városunk. 38. Növelős állat, a [illegible]e rokona. 40. Azonos betűk. 41. [illegible]VÍZSZ. 21. FOLYTATÁSA. 45. Ru[illegible]anyag selyemből vagy gyapjúból. [illegible]Óla betűi. 48. Megérkezés, beérke[illegible]. francia eredetű ezóval. 50. Egy[illegible]st előző betűk. 51. Határrag. 52. [illegible]ziállat. 54. Szív páros betűi. 55. [illegible]v betűi. 57. Tép. 60. Becézett női [illegible]v.

Függőleges sorok: 2. Óra mutatja. [illegible] Vissza: erdei vad. 4. Osztrák vá[illegible] (vissza). 5. Gazdasági eszköz. 6. [illegible]á. 7. Ez volt az ecsedi is. 8. Zakó [illegible]nos hangzói. 9. Egy, Bécsben. 10. [illegible]ovjet város. 11. Képző. 12. Régi [illegible]ök rang volt. 13. A TŰZOLTÁST [illegible]GZŐK A HAJÓTESTBE VALÓ [illegible]HATOLÁSHOZ EZT HASZNÁLNAK. 17. Rangjelző. 18. Dátum[illegible]. 21. Indoka. 22. Vetítőgépfajta. [illegible] Oda-e (régiesen). 24. Szundíthat. [illegible] Kel betűi. 27. Lánynév. 31. He[illegible]sel az angol. 33. Gondozott füve. 34. Magyar zeneszerző, (1841—1913, Géza). 35. A forróság. 36. Jöjj. 39. Esőn álló. 41. Fele fele! 42. Dávid Péter. 43. Indulatszó. 44. Kripton vegyjele. 46. Táncos látványosság. 49. Villanyégő. 51. Keserű! 53. Helyrag. 56. Nem valódi. 57. Aláírás után állhat. 58. Ázsiai táblajáték. 59. Balaton. 60. Szovjet repülőgéptípus.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 21., 41., függ. 13.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a szállítóhajók tűzének terjedése ellen ezekkel és az anyag eltávolításával védekezzünk (hiányzó betű: Ü).

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megfejtési határidő: július 20.

K. I.

Az 5. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: A SZÁLLÍTÓHAJÓK REKESZEIBEN, FOKOZÓDIK, A HAJÓ FARÉSZEI, SZOROSAN.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: MAGAS.

Könyvjutalmat nyertek: Szebeni Györgyné, Vác; Tóth Imre Hódmezővásárhely; dr. Malárcsik József Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,— Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-06 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

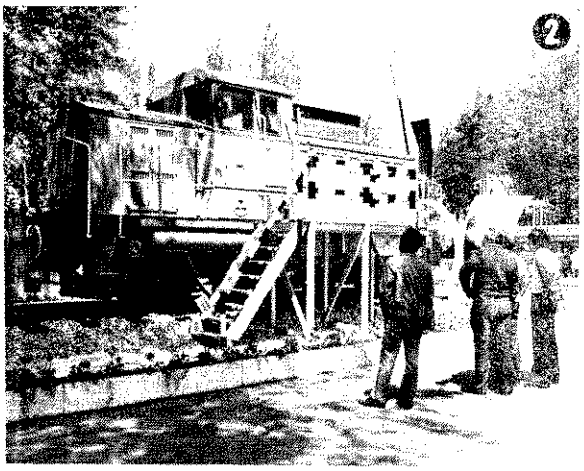

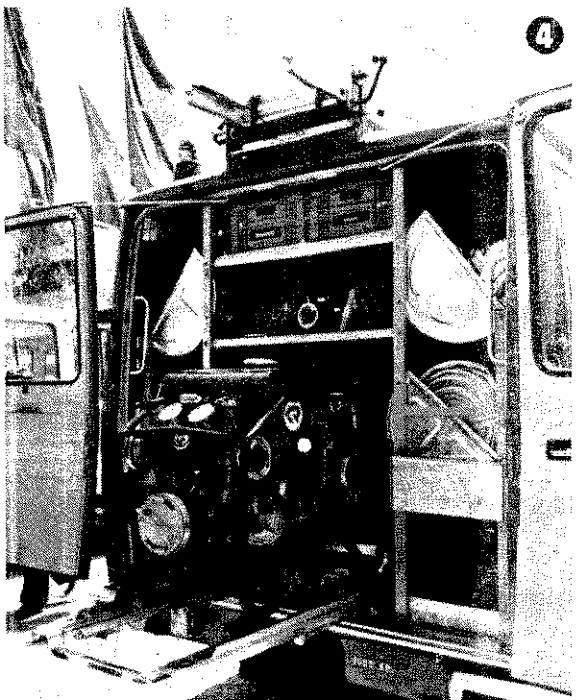

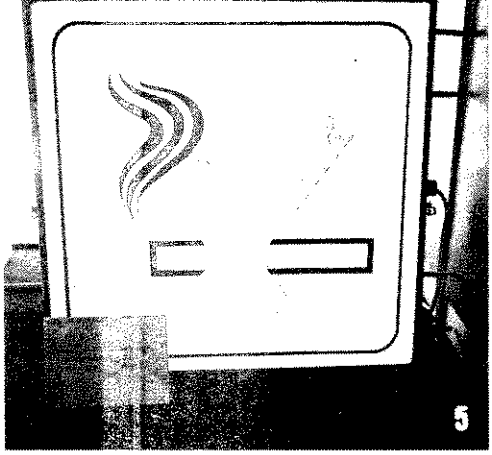

A mintegy 10 000 m²-rel megnagyobbított BNV-n 29 ország 1868 kiállítója vett részt. Ezzel természetesen a megelőző tűzvédelem feladata is megnövekedett. A pavilonokban 100 tekercs műszálas tömlőt, 150 db golyószelepes sugárcsövet, valamint 150 db új típusú porraloltót helyeztek el. A beruházási javak vásárán jó néhány tűzvédelmi újdonságot is láttunk.

1. Ellenőrzésen a budapesti parancsnokság tűzoltási csoportja
2. Érdekesség a DHM–8 típusú, 400 LE-s, robbanásvédett hidraulikus Diesel-mozdony
3–4. A Rosenbauer cég új univerzális műszaki mentőszere
5. A Fénycső Világítástechnikai és Villamossági Szövetkezet dohányzást tiltó táblát állított ki
6. Jugoszláv cég állította ki a Rosenbauer licenc alapján készült kismotorfecskendőket
7. Érdekesség volt a fémvázas raktározási mód
8. A csehszlovák Tesla cél által gyártott MZA–002 típusú tűzjelző központ
9. A 44 méteres Magirus létra messziről kiemelkedett a látnivalók közül

KÜTVÖLGYI

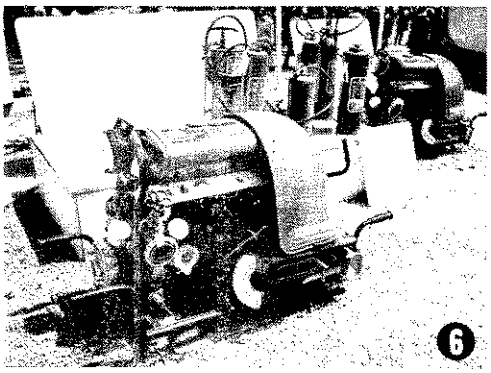

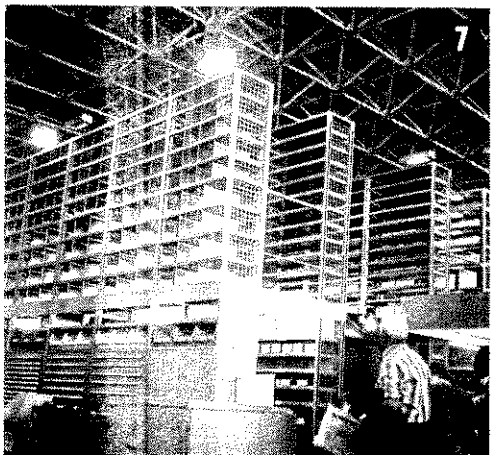

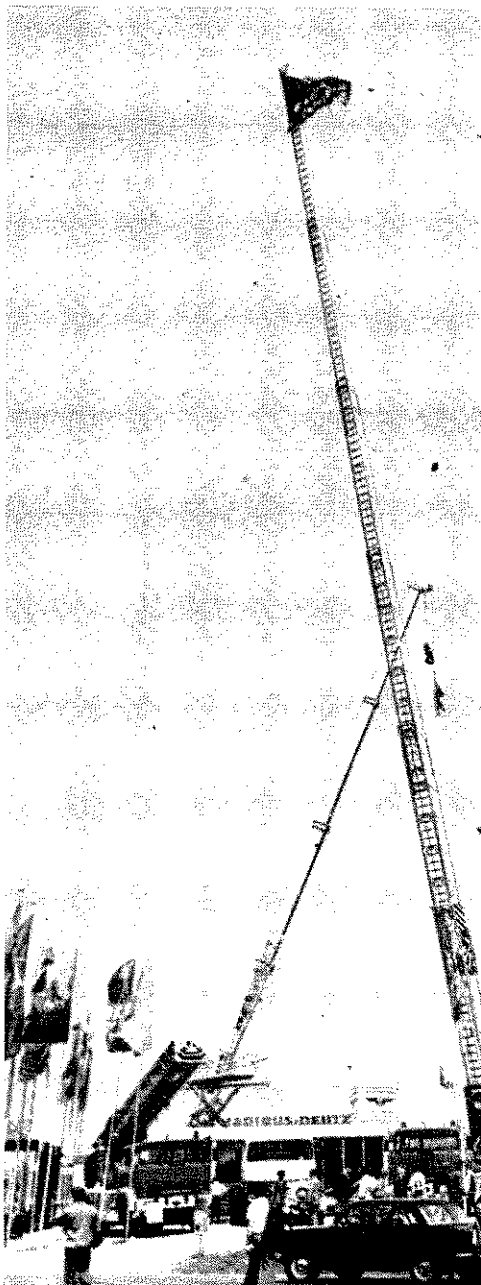

Képes összeállítás a 4., 6–7. és 8–11. oldalon

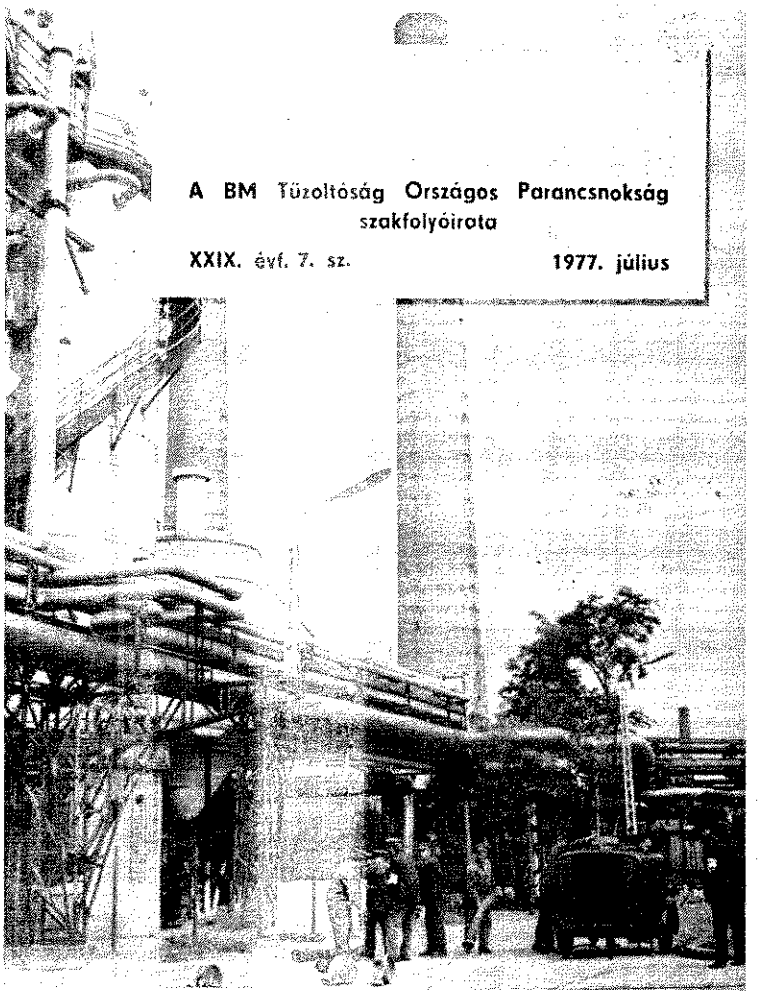

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 7. sz. 1977. július

Országos parancsnoki értekezlet

Május 31-én a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság országos parancsnoki értekezletet tartott. Az eseményen részt vett és felszólalt *Kotvász István*, az MSZMP KB munkatársa. A Minisztertanács Tanácsi Hivatala képviseletében megjelent *dr. Raft Miklós* általános elnökhelyettes és *dr. Fonyó Gyula* főosztályvezető.

Dr. Farkas György tű. vezérőrnagy, országos parancsnok megnyitója után *Strádi Géza* tű. alezredes, a BM TOP ellenőrzési osztályának vezetője előadásában beszámoló hangzott el „A tűzoltási felkészültségről és a hatósági ellenőrző munkáról, valamint a garanciális szankciók alkalmazásáról".

Mint bevezetőben hangsúlyozta, a beszámoló a több megyében tartott kapcsolatos célellenőrzés néhány legfontosabb tapasztalatát összegezi, de ezek minden bizonnyal többé-kevésbé országosan is általánosíthatók.

A továbbiakban az új szolgálati rendszerre való áttérés eddigi tapasztalatait elemezve kiemelte, hogy ezt körültekintő szervezőmunka előzte meg, ennek eredményeként kedvezően alakult az új szolgálati csoportok összetétele.

Hangoztatta azonban, hogy a háromhónapos alapfokú tanfolyamokkal még korántsem tekinthető befejezettnek az újonc tűzoltók alapképzése. Az új szolgálati rendszerben lényegesen több lett a szerparancsnoki és szerparancsnok-helyettesi állomány létszáma, s nyugtalanítónak minősítette, hogy közülük többen még nem szereztek tiszthelyettesi iskolai végzettséget és kellő jártasságot sem a kárelhárítási tevékenység irányításában.

A tűzoltás és kárelhárítás tárgyi feltételei sem mindenütt kielégítőek — mondotta —, majd konkrét példákkal is szemléltette, hogy néhány egységen bizonyos szerekből és felszerelésekből kevesebb van az előírtnál, más parancsnokságokon viszont az ellenőrzés során többletet találtak.

Hangoztatta: több figyelmet kell fordítani a felszerelések megbízható készenléti állapotára, nem szabad eltűrni, hogy a karbantartás fogyatékosságai nehezítsék a gyors és hatékony beavatkozást.

A személyi állomány elméleti felkészültsége és tűzoltástechnikai jártassága is eltérő képet mutat, s néhány parancsnokságon gyorsabb ütemű fejlesztésre szorul.

A hiányosságok megszüntetése céljából — mutatott rá — lényegesen több gondot kell fordítani a különféle gyakorlatok körültekintő megszervezésére és végrehajtására, hogy azok úgy folyjanak le, ahogyan igazi tűz esetén is be kell avatkozni a szóban forgó létesítményben. Nem engedhető meg — szögezte le —, hogy a Tűzoltási Szabályzattól eltérő módon vagy annak figyelmen kívül hagyásával gyakorlatozzanak, mint azt jó néhány megyében tapasztalhatták. Nemegyszer maga a taktikai terv is sablonos volt, nem a rendelkezésre álló erők és eszközök figyelembevételével készült.

Az egyes alapvető szerelési gyakorlatok pontos és gyors elvégeztetésére is több gondot szükséges fordítani.

A beszámoló ezután a riasztásokkal és vonulásokkal ka latos tevékenységet értékelte, s ennek kapcsán rámutatott, ez általában megfelelő, s kedvező jelenségként említette a kéntes és vállalati tűzoltóságok aktív részvételét a kárelhá ban, kedvezőtlennek viszont a tűzjelzések esetenkénti kés mességét.

A kárfelszámoló tevékenységet általában a szakszerűsé lemezte, itt-ott azonban tapasztalható még a riasztási foko indokolatlan lépcsőzetessége, olykor a működési tervtől vagy szabályzatoktól eltérő riasztások.

Az önkéntes tűzoltóságok riaszthatósága az előbbiekbe zolt pozitívumok ellenére sem tekinthető mindenütt megoldo

Általánosan gondokat okoznak az egyesületekben az e és nehezen javítható felszerelések, valamint a kismotorfe dők beszerzésének nehézségei.

A beszámoló második része a tűzvédelmi hatósági m néhány tapasztalatát elemezte. Ebben is eléggé eltérő a he kép — mondotta. Még nem minden parancsnokságra jel a tervszerűség, az ellenőrzésekre, szemlékre való alapos felk lés; s ennek következményeként az ellenőrzések néhol kúakká, felületessé válnak.

A nyilvántartásba vett létesítmények ellenőrzése — kivételekkel — számszerűségében megfelel a rendelet köményeinek, a jegyzőkönyvek tartalmi színvonala azonban n parancsnokságon kívánnivalót hagy maga után.

A szabálysértési eljárás kezdeményezése sem min eléggé következetes, olykor többszöri figyelmeztetés is beérik a joghátrány kilátásba helyezésével.

A hatósági munkát általában a szakszerűség jellemz lyenként azonban javítani szükséges a tűzvizsgálati eljárás szerűségén.

A garanciális szankciók alkalmazásában egyre inkább térbe kerül a szabálysértők fegyelmi felelősségre vonása gyakran hatékony eszköze a további szabálytalanságok m zésének.

Összegezve az említetteket, felhívta a figyelmet, hog bet kell tenni az eddiginél a tűzmegelőzési beosztásban s latot teljesítők szakmai képzettségének növeléséért, mert alapfeltétele tevékenységük szakszerűbbé válásának.

A beszámolót követően több megyei parancsnok tést tett az elhangzottakkal kapcsolatosan. Az ér leten felszólaló Kotvász István, az MSZMP KB m társa egyetértését fejezte ki a beszámolóval, és rámutatott pártunk XI. kongresszusának határozata alapján minden t ten előtérbe kell kerülnie a végrehajtás következetes elle sének. Felhívta a jelenlevő parancsnokok figyelmét, hogy il don is tegyenek meg mindent a beszámolóban említett fo kosságok mielőbbi megszüntetéséért.

Az értekezlet az országos parancsnok zárszavával ért v

A napirend előadója Strádi Géza tű. alez., a BM TOP osztályvezetője volt

Az értekezlet részvevőinek egy csoportja

A Belügyminisztérium káder- és személyzeti munkájának helyzete, fejlesztésének időszerű tennivalói volt a témája a Belügyminisztériumban június 24-én tartott országos parancsnoki értekezletnek.

Benkei András belügyminiszter, az MSZMP KB tagja az értekezlet elnökeként. *Nagy Tibor*, az MSZMP KB párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője, *Gál Ferenc*, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője, *Kovács György*, az MSZMP Belügyminisztériumi Bizottságának első titkára, *Karasz Lajos* vezérőrnagy, *Ladvánszky Károly* vezérőrnagy, *dr. Pál Antal* vezérőrnagy, *Földesi Jenő* vezérőrnagy miniszterhelyettesek, *Havasi László* vezérőrnagy, *dr. Harangozó Szilveszter* vezérőrnagy, *Kiss Lajos* ezredes, főcsoportfőnökhelyettesek, *dr. Rédei Miklós* ezredes, *Petresevics András* alezredes és *dr. Baranya Béla* alezredes pedig az elnökség tagjaként volt jelen.

az elnöki megnyitó után Földesi Jenő vezérőrnagy, miniszterhelyettes — a napirend előadója — beszédének bevezető részében hangsúlyozta, hogy a fejlett szocialista társadalom építése, az államélet és a társadalmi viszonyok továbbfejlesztése, a belügyminisztérium és szervei elé is a korábbinál magasabb szintű, növekvő mértékű követelményeket állít.

A feladatok eredményes megoldása csak politikailag szilárd, szakmailag jól felkészült, a szocializmus építését hivatástudattal szolgáló személyi állománnyal lehetséges. Ezért fokozott figyelmet kell fordítani a káderek kiválasztására, nevelésére, a vezetői utánpótlás biztosítására, a személyi állomány felkészültségének növelésére.

A vezetők döntő többsége megfelel az ismert hármas követelménynek: politikailag, szakmailag felkészült, irányítókészséggel folyamatosan fejlődik.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a vezetők folyamatosságát és az élet által követelt törvényszerű megújulást csak úgy lehet biztosítani, ha az adott vezetői állományban együtt vannak jelen a tapasztalt, idősebb és az új, fiatal káderek.

Az előadó beszédének további részében a parancsnokok egyszemélyi felelősségének gyakorlati megvalósításáról szólt.

Az egyszemélyi felelősség elvének érvényesülése mellett fejlődött a káder- és szervezési munka demokratizmusa. Erősödött a bizalom, a nyíltság és az őszinteség légköre.

A parancsnokok — vezetők — munkájában az elmúlt években a párt határozatainak, útmutatásainak alapján jobban előtérbe került a beosztottakkal való törődés és foglalkozás. Magasabb szintre emelkedett a politikai-kádernevelő munka, javult a parancsnokok és a beosztottak munkakapcsolata, a munkahelyi légkör, a szolgálati rend és a fegyelem.

A Belügyminisztériumban és szerveinél az MSZMP Politikai Bizottságának 1967. november 14-i határozata írja elő a parancsnokok és a pártszervezetek együttműködését. A határozat végrehajtása eredményesen folyik.

A miniszterhelyettes elvtárs a helyzetértékelés után hangsúlyozta: az elkövetkezendő idők feladatainak meghatározásakor abból kell kiindulni, hogy a fejlett szocializmus építése minden területen magasabb színvonalú vezetést, hatékonyabb munkát követel.

A kádermunkában, a nevelő tevékenységben a következő feladatokra hívta fel a figyelmet:

A követelményeknek megfelelő színvonalra kell emelni az állomány politikai felkészültségét, ideológiai-politikai szilárdságát.

A parancsnokoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a vezetői utánpótlás nevelésére, körültekintően gondoskodjanak a szükségletnek megfelelő kádertartalékokról.

Tovább kell fejleszteni a kádermunka demokratizmusát, nyíltságát és őszinteségét.

A vezetői kinevezéskor kivétel nélkül érvényesüljön a politikai és szakmai felkészültség, továbbá a vezetőkészség hármas követelménye.

A kádermunkában tovább kell erősíteni a parancsnokoknak, a személyzeti szerveknek, valamint a párt- és tömegszervezetek vezető testületeinek és vezetőségeinek együttműködését.

Az országos parancsnoki értekezleten felszólalt Nagy Tibor, az MSZMP KB párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője is.

Beszédének bevezető részében a párt káderpolitikája, az állami személyzeti munka pártellenőrzése területének néhány általánosabb tapasztalatáról szólt.

Elsőként említette, hogy a kádermunkának, az állami személyzeti munkának a jelentősége mindinkább növekszik. Ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy ha a XI. kongresszus határozatának megfelelően a párt vezető szerepét erősíteni akarjuk, ha a párt politikájának következetesebb érvényesülését szorgalmazzuk, akkor ennek elsősorban a személyi feltételeit, illetve a jobb személyi feltételeit kell biztosítanunk.

A Központi Bizottság 1973. novemberi határozatában megfogalmazta, hogy a párt a vezetőkkel szemben a legerőteljesebben a politikai követelmények növelését írja elő. Természetesen a hármas követelmény mindegyike azonos rangú, ám tudni kell, hogy a politikai követelmények terén a skála szélesebb lett.

A politikai követelmények növekedésének van egy nagyon fontos eleme: a hatalmat, amelyet egy-egy vezető a munkásosztály megbízásából képvisel, érvényesít, azt tényleg a munkásosztály hatalmaként fogja fel, ne a saját hatalmának tekintse, s ennek megfelelő módon és eszközökkel munkálkodjék. Tehát szocialista módon,

Földesi Jenő vezérőrnagy beszámolóját hallja

Nagy Tibor, az MSZMP KB párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője is felszólalt

Benkei András belügyminiszter záróbeszédet mond

szocialista tartalommal és eszközökkel tevékenykedni tudó vezetőkre van szükség.

Az országos parancsnoki értekezlet összefoglalóját Benkei András belügyminiszter tartotta. Megköszönte Nagy Tibor és a többi elvtárs felszólalását.

A tanácskozás témájának jelentőségét jelzi — mondotta a miniszter —, hogy a káder- és személyzeti munkával való foglalkozás társadalmi rendszerünkben mindig a középpontban állt.

A meglevő gondok és problémák mellett is a káder- és személyzeti munka a belügyi tevékenység egészével együtt megfelelő színvonalon fejlődött — állapította meg, majd így folytatta:

Előreléptünk az állomány összetétele, képzettsége, alkalmassága területén, és a szakmai képzés tartalmi és módszerbeli fejlesztésével összhangban javult az állomány általános műveltsége, szakképzettsége. A belügyi állomány politikailag szilárd, képzettségének megfelelően nagy szorgalommal és áldozatkészen dolgozik.

A káder- és személyzeti munkára jellemző pozitív vonások mellett a miniszter elvtárs szólt néhány olyan gondról is, amely ráirányítja a figyelmet arra, hogy a feladatok gyakorlati végrehajtásában nagyobb következetességre van szükség.

A kádereket, az embereket csak tudatos munkával lehet nevelni — mondotta Benkei András elvtárs —, méghozzá úgy, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük munkájukat, fejlődésüket, előrehaladásukat, közéleti szereplésüket, és emellett tervszerűen gondoskodunk politikai és szakmai képzésükről.

A miniszter elvtárs rámutatott arra, hogy a fegyveres testületeknél, így a Belügyminisztériumban is az erkölcsi-fegyelmi állapot mindig kulcskérdésként szerepel, amelynek továbbfejlesztése éppen a megnövekedett feladatokból adódóan magasabb követelményeket támaszt.

A miniszter befejezésként még egyszer kiemelte, hogy a párt és a Minisztertanács határozatának megfelelő káder- és személyzeti munka a parancsnokok és a pártszervezetek, valamint a tömegszervezetek további együttes, következetes, folyamatos és felelősségteljes tevékenységét igényli.

81/81.

anévzáró, tisztavató és zászlóadományozási jubileumi ünnepség színhelye volt június 30-án a Fehérvári úti Fővárosi Művelődési Ház színházterme, amelyet zsúfolásig megtöltöttek az új tisztek, tiszthelyettesek, a tanévet befejezett hallgatók, a hozzátartozók és a meghívottak.

A Himnuszt követően dr. Bendő Mihály tű. alez., iskolaparancsnok köszöntötte a Belügyminisztérium vezetésének képviseletében megjelent és az elnökségben helyet foglaló Mándi Sándor rendőr ezredest, a BM tanulmányi és propaganda csoportfőnökét, Fazekas Pált, az MSZMP BM 8-as pártbizottságának titkárát, dr. Bozsó Lászlót, a XI. kerületi pártbizottság első titkárát, Varga Lászlót, a XI. kerületi tanács általános elnökhelyettesét, a társintézetek és -szervek parancsnokait. Külön köszöntötte a Kismotor- és Gépgyár részéről dr. Balogh László gazdasági igazgatót, Csonka Tibort, a gyári párt- és Nott Gábort, a KISZ-bizottság titkárát, akik az iskola csapatzászlaját 25 éve adományozott üzem dolgozóinak képviseletében jöttek el a jeles rendezvényre.

Ünnepi beszédében az iskolaparancsnok a többi között hangsúlyozta, hogy a Tűzoltótiszt-képző Iskola személyi állománya — az adományozó okirat szelleméhez híven — a Kismotor- és Gépgyár dolgozói által adományozott csapatzászló tisztaságát, becsületét az elmúlt 25 évben a legnehezebb körülmények között is megőrizte.

Elismeréssel szólt a végzett és tanulmányaikat folytató hallgatók teljesítményéről, a tanári kar erőfeszítéseiről s a hozzátartozók megértő támogatásáról, majd arra figyelmeztetett, hogy az iskolán megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek csupán alapot adnak az új beosztással járó szolgálati tennivalók elvégzéséhez, a gondjaikra bízott beosztottak neveléséhez.

A társadalmi fejlődés vetületében vázolta a tűzvédelem előtt álló megnövekedett feladatokat, s azt a felelősséget, amelyet az élet, a társadalmi tulajdon és a népgazdaság biztonságának védelme jelent.

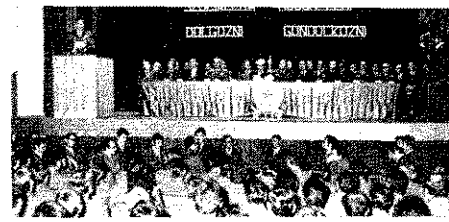

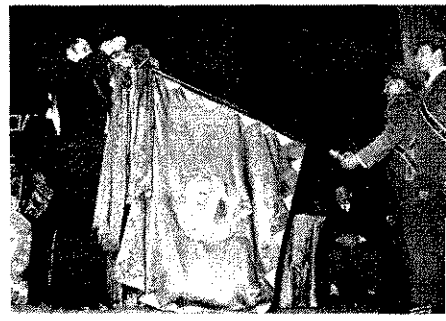

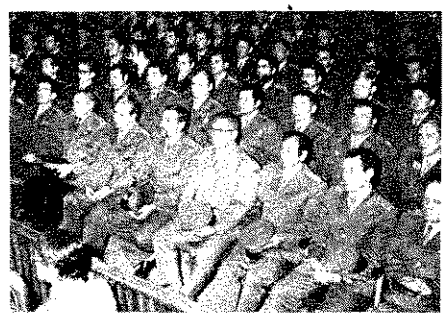

Befejezésül — a jókívánságok tolmácsolása mellett — köszönetet mondott a felettesi szervek részéről élvezett politikai-szakmai t gatásért, a társ- és a területi szervek parancsnokságai által nyújtott technikai k működésért, és a mindvégig tapasztalt segítőkészségért.

A végzett hallgatók köszönetét Duru zsef tű. hdgy. tolmácsolta; a Kismoto Gépgyár dolgozóinak nevében dr. B László műszaki igazgató méltatta a cs zászló-átadás negyedszázados jubileum jelentőségét.

Az ünnepi rendezvény fogadással a ahol Mándi Sándor rendőr ezredes, cs főnök mondott pohárköszöntőt.

— l

A belügyminiszter az értekezleten adta át a Szocialista Magyarországért Érdemrendet és az aranytőrt Havasi László vezérőrnagy főcsoportfőnök-helyettesnek, aki a szolgálat felső korhatárának elérésével nyugállományba vonult

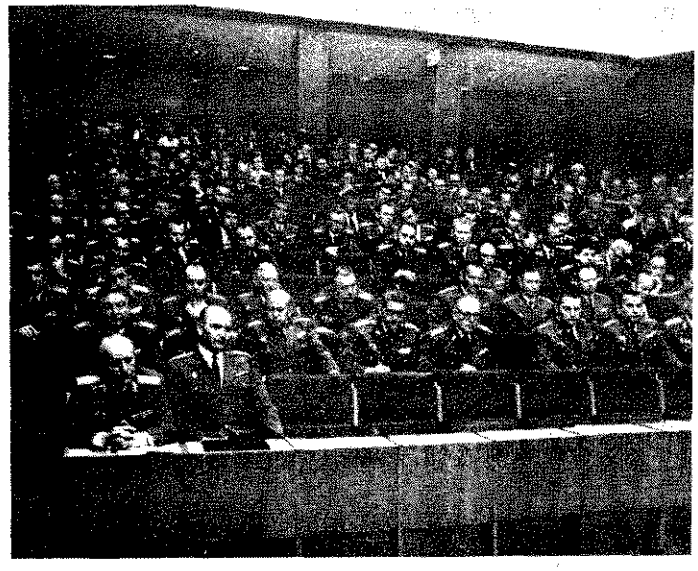

A Belügyminisztériumban tartott június 24-i országos értek résztvevőinek egy csoportja

A főorvos szemével

zélgetés dr. Ménesi Lászlóval, Állai Éva Kórház égéssérülési plasztikai osztályának vezetőjével.

— Kérjük főorvos elvtársat, mindenekelőtt a kórházat és osztályát szíveskedjen bemutatni olvasóinknak.

- Épületünk valaha börtön volt, több it százéves falai sok szenvedést láttak . Éppen most folyik a renoválása, y a körülményekhez képest minél ottosabbá tegyük betegeink számára.

gy kicsit jelképes is, hogy szomszédok yunk a budapesti tűzoltó-parancsnokgal, a mi pácienseink ugyanis az ese- jó részében az ő „pácienseik" is. Heként három alkalommal ügyeletes szolatot tartunk, s ezalatt a főváros és 100 méteres körzete friss égési sérültjeit látjuk el, de ezen kívül átvesszük a apesti, valamint a vidéki kórházak eseti osztályainak égési sérültjeit is.

sztályunk 41 ágyas, és az égési sérül- gyógykezelése mellett úgynevezett reilitációs műtéteket is végzünk.

árom esztendeje vezetem osztályunkat, osi kollektívánk sokoldalúan képzett, érzem, eredményes csapatmunkával zi ki a részét betegeink egészségének vreállításából, a gépi felszereltségünk epesnek mondható, fejlesztéséhez mind b segítséget kapunk a fővárosi tanács-

— Évről évre többen halnak, illetve sérülnek meg tűzesetek következtében. Az osztályon gyógykezeltek többsége önhibájából, vagy a másokéból kerül ide?

- Betegeinknek csak mintegy 25 százaa szenvedett olyan okból égési sérü-, amely elkerülhetetlennek látszott, a binek körülbelül kétharmada a saját, harmada azonban a mások gondatlanának lett az áldozata.

z osztályunkon kezelt égési sérültek zolút száma az elmúlt öt évben emelett. 1975-ben 350, 1976-ban 460 friss si sérültet kezeltünk. A tűz következen sérülést szenvedetteké nem vált. Az üzemi balesetek száma mérsékött, de az úgynevezett elkerülhetetlen- látszó okból bekövetkezetteké nem.

. 14 éven aluli gyerekeket a Madarász ai kórházban gyógykezelik, a felnőttek ül a nők kétségkívül elővigyázatosab- : az elmúlt öt évben kétszer annyi férrészesítettünk kezelésben, mint nőt.

rdekes, hogy ellentétben a közhiedemel, a háztartási kisgépek úgyszólván okoznak égési sérülést, a kukta főzők dézte sérülések 10 százalékos aránya ont magas.

iztosan önöket, tűzoltókat is sokat lalkoztatja, hogy a széles körű felvisító munka ellenére évről évre többsérülnek meg a pébépalackok és bedezések szabálytalan használata miatt. aly például ilyen okból megsérült 16 eget gyógykezeltünk, de aggasztó, hogy an milyen elképesztő gondatlansággal tárolnak, illetve használnak ipari és mezőgazdasági létesítményekben, sőt otthonukban is tűz- és robbanásveszélyes anyagokat, s ez is jó néhány tűzeset és sérülés előidézője.

Jellegzetes ok még, hogy egyedülálló emberek gyertyával világítanak a lakásban, pedig a villany be van vezetve oda, vagy a kályha közelében melegednek, és emiatt gyullad meg a ruhájuk, többen túl közel telepszenek a hősugárzóhoz és emiatt szenvednek súlyos, nemegyszer halálos sérülést.

Az ittas állapotban ágyban való dohányzás is magas százalékot tesz ki mint baleseti ok. A kigyulladt gépjárművek égési sérültjeinek a száma nem emelkedett, de szinte kivétel nélkül igen súlyos állapotban szállították be őket osztályunkra.

Sajnálatosnak tartjuk, hogy a tilalmi előírások ellenére még mindig akadnak olyanok, akik tűz- és robbanásveszélyes környezetben műszálas ruhát és fehérnemű hordanak, s ez a körülmény tette súlyossá a sérülésüket.

Egy fiatal férfibetegünk már három éve dolgozott az egyik vegyi üzemben, amikor úgy érezte, elég gyakorlott ahhoz, hogy a védőszemüveget mellőzze. Mindkét szemébe foszfortartalmú anyag került, és a hosszas kezelés sem tudta visszaadni a látását.

Egy középkorú férfi szabad idejében azbeszt védőruha nélkül haladt el igen veszélyes munkahelye előtt. Váratlanul kinyitották az ajtót, lángra lobbant a ruhája, az illető szinte 100 százalékos égési sérülései miatt pár nap múlva életét vesztette. De olyan eseteket is feljegyezhettünk, amikor benzinnel élesztették a kályha tüzét, benzinben történő alkatrészmosás közben rágyújtottak vagy bekapcsolták az ún. steklámpát.

— Az égési sérültek ellátása nem a tűzoltók feladata, de előfordul, hogy a mentők csak később érkeznek. Mit tehetnek addig is a sérültekért?

— Elsősorban azt, hogy minél előbb hozzák ki őket a szabad levegőre, és ajánlom azt a korszerű elsősegélynyújtási módot, amely szerint kb. 20 percig folyamatosan hűteni kell az égett felületet folyó vízzel. Ezzel csökkenthető a sérülés súlyossága, és csillapodik a fájdalom is. De felhívom a figyelmet, hogy míg a csapvíz vagy az artézi kút vize lényegében steril, addig a folyó, a tó vize vagy az ipari víz használata tilos. Nem ajánlatos az égett végtag vízbe való merítése sem. Ha az égés nagyobb terjedelmű, mint egy végtagé, akkor a hűtés helyszínen való végzése a szervezet káros lehűtésével járhat, ezért nem ajánlatos. Ha pedig a beteg szomjúságról panaszkodik, itatni szabad, az alkohol fogyasztása azonban igen súlyos következményekkel járhat.

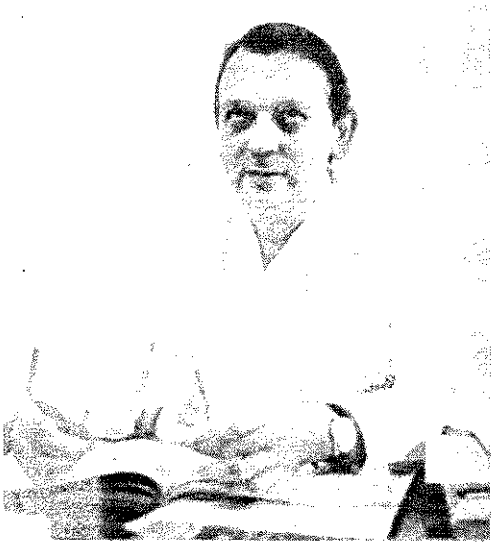

— Végezetül bizonyára az is érdekli olvasóinkat, hogyan gyógykezelik az égési sérüléseket szenvedetteket. Szíveskedjen erről is rövid tájékoztatást adni.

— A súlyos égettek elkerülhetetlen ún. égésbetegsége életveszélyes állapot. Mindhárom stádiumában nagyon gondos gyógyítómunkát igényel. Ez a közvetlen életveszély elhárításából, vérpótlásból áll, továbbá az égési seb helyi kezeléséből, műtétből és bőrátültetésből. A kezelés rendszerint hosszadalmas. És sajnos az égés kiterjedésétől, mélységétől, a beteg korától függően — minden erőfeszítésünk ellenére — sokszor nem vezet eredményre.

A sérültek többsége másodfokú égéssel kerül osztályunkra, őket gyógyult állapotban bocsátjuk el. A harmadfokban égetteknek műtéti kezelésben kell részesülniük. Sebgyógyulás után távoznak, egy évvel a sérülés után a hegesedés miatt helyreállító műtétre osztályunkra visszatérnek.

Osztályunkon a kis kiterjedésű, de mély égési sebeket azonnali műtéttel kezeljük, az égett területet eltávolítjuk, és saját bőr átültetésével pótoljuk a bőrhiányt. A nagy sebfelszínek ideiglenes megszüntetésére sertésbőrkonzervet használunk, méghozzá jó eredménnyel.

Igyekszünk lépést tartani a hazai és külföldi szakirodalommal, rendszeresen részt veszünk az égési sérülések gyógyításával és a plasztikai műtétekkel foglalkozó kongresszusokon, hogy a legjobb módszereket hasznosíthassuk, s lehetőleg minél több embernek adhassuk vissza az életét, és az őket ért súlyos sérülésnek a lehető legkevesebb nyoma maradjon.

Az említettek alapján nem szükséges különösebben hangsúlyoznom, hogy mindez milyen hatalmas összegekbe kerül. S habár ez minden betegünk megmentése, illetve egészségének helyreállítása céljából rendelkezésre is áll, bennünket, orvosokat is sokat foglalkoztat, hogy az égési sérülések túlnyomó többsége egy kicsivel is nagyobb körültekintéssel megelőzhető volna.

Mihályffy Kovács György

Versenyt hirdettünk meg

A Fejér megyei tanács vb dunaújvárosi járási hivatala és a tűzoltó-parancsnokság a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója tiszteletére versenyt hirdetett meg a járás önkéntes tűzoltóegyesületei részére.

Az értékeléskor a következő főbb szempontokat veszik figyelembe:

1. A szertár és környékének rendben tartása, a felszerelések és szerek állapota, karbantartásuk.

2. A szakmai és politikai oktatáson, foglalkozáson való megjelenés.

3. A vezetőség tevékenysége.

4. Az ésszerű takarékosság.

5. Pártoló tagok számaránya a község lakosságához képest és a tagdíjfizetési kötelezettségek teljesítése.

6. A gépjárművek és kismotorfecskendők szakszerű használata.

7. A község politikai és társadalmi életében való részvétel.

8. Az úttörőtűzoltó-szakkör tevékenysége.

9. A területfelelősi tevékenység szakszerűsége és rendszeressége.

10. A lakosság körében végzett tűzvédelmi propagandatevékenység.

11. Részvétel a tűzoltóversenyeken és annak eredményessége.

12. Az egyesület riaszthatósága és beavatkozásának hatékonysága a tűz- és káresetek alkalmával.

Az értékelés eredményéről körlevélben értesítenek minden egyesületet. Az értékelést a járási hivatal igazgatási osztálya és a tűzoltó-parancsnokság végzi.

Az első három helyezett pénzjutalomban részesül.

Dr. Molnár Istvánné
osztályvezető

Szabó Alajos
tű. őrnagy
városi és járási parancsnok

Egy felhívás nyomában

— Szép jelképnek tartjuk a Csepel Művekben, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának esztendejében hármas jubileumot ünnepelhetünk. Idén százéves ugyanis a Vas-, Fém- és Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezete, a CSM-et pedig 85 esztendővel ezelőtt alapították meg.

A Szerszámgépgyár szocialista brigádjainak élénk hazai és nemzetközi visszhangra talált emlékezetes felhívásához a CSM többi gyárainak dolgozói is csatlakoztak.

A CSM Jármű- és Konfekcióipari Gépgyárának vállalati tűzoltósága úgy döntött, felhívással fordul a CSM többi gyárának vállalati tűzoltóihoz, hogy a termelés hatékonyságára, valamint a minőség javítására irányuló vállalásaik mellett lehetőségeikhez mérten tegyenek olyan felajánlásokat, amelyek hasznosan segíthetik elő a tűzvédelmi helyzet további javítását, hiszen ez is fontos alapfeltétele a termelési célok elérésének — mondotta *Leskó Lajos*, a CSM tűzvédelmi vezetője látogatásunkkor. Azt javasolta, a részletekről kérjünk tájékoztatást a felhívás kibocsátóitól, s miután ahhoz a CSM gyárainak vállalati tűzoltóságai már túlnyomórészt csatlakoztak, ezek egyikétől is.

— Hogy mi voltunk a kezdeményezők — kezdte *Varga Károly* általános védelemszervezési osztályvezető —, abban nem kismértékben az is közrejátszott, hogy talán bennünket szorít legjobban a cipő.

Jelenleg ugyanis nincs mód a hajdani WM gyártól örökölt elavult és sok faszerkezetet tartalmazó üzemépületek korszerűsítésére, sőt jelentős népgazdasági érdek fűződik az ott folyó termelés növeléséhez, termékeink a tőkés piacokon is igen keresettek.

A CSM tűzkára az itteni méretekhez képest jelentéktelen volt az elmúlt esztendőben, de akár egy kisebb tűz nálunk is súlyos anyagi veszteséget okozhat, mert ha emiatt csak fél órára le kell állítani a termelést, az már tetemes anyagi veszteséget jelenthet.

Mármost ami a vállalásokat illeti, abból indultunk ki, hogy ami amúgy is kötelesség, azt nem érdemes felajánlani, hanem becsülettel teljesíteni kell, és ehhez járuljon az a bizonyos többlet, ami már mérhető és értékelhető is. Ez utóbbit hét pontba foglaltuk össze:

Az első a tűzivízhálózat és szerelvényeinek negyedévi ellenőrzésével és a tűzcsapok szükség szerinti iszaptalanításával kapcsolatos, a második vállalati tűzoltóink megelőző tűzvédelmi ismereteinek bővítését és ezen keresztül azt célozza, hogy tevékenyebben vegyék ki részüket munkahelyükön az ezzel összefüggő feladatokból.

A vállalás harmadik pontja értelmében megvizsgálják a vállalat területén levő tűzvédelmi propagandatáblák állapotát, a szennyeződött, sérült, vagy időszerűtlenné vált táblákat kicserélik.

A negyedik pontba a kerékpárgyártás fejlesztési munkáinak fokozottabb biztonságához szükséges teendőket foglalták össze, s ebben ügyeleti szolgálat esetenkénti szervezése is szerepel.

Az ötödik pont, úgy érzem, jól kapcsolja egybe a célszerűt a hasznossal. Vállalati tűzoltóink a tetőtűzoltási gyakorlatok alkalmával megtisztítják a portól meg az egyéb szennyeződéstől a tetőhéjazatokat és csatornákat.

A további két pont: egy alkalommal lefestik a tűzcsapokat, hogy ily módon megvédjék őket a korróziótól, és bemutatókat tartanak a dolgozóknak a tűzoltókészülékek szakszerű használatáról.

— A Szolgáltató Vállal sajátos szerepet tölt be a CS életében, tekintve, hogy mu kászlakások létesítésétől a sz métszállításig szinte felsor hatatlanul sok minden tartoz a feladatkörébe, de a gyárór tűzvédelmében is igen nagy felelőssége, egyebek között összes tűzoltókészülék karba tartásának is felelőse.

— Ennek megfelelően sajátos módon csatlakoztunk felhíváshoz, mégpedig az hogy üzemeink és osztálya közöt verseny kezdődött tűzvédelmi feladatok jobb v rehajtásáért — hallottuk *vasi Gusztávtól*, a vállalat talános védelemszervezési o tályvezetőjétől.

A CSM tűzvédelmi he zetét elemző és kapcsola feladatait meghatározó vez igazgatói értekezletet követ műszaki igazgatónk tart meg vállalatunknál az érté lést, méghozzá nemcsak a r szaki vezetők és tb-tagok, nem a vállalati tűzoltó tisztségviselőinek jelenlété

Ezzel is hangsúlyozni kív tuk közös feladatainkat és lelősségünket.

Úgy vélem, nem szükse tételesen is felsorolnom, lyen szempontok szerint lyik a verseny értékelése, vel az úgyszólván az e tűzvédelmi tevékenységet öleli. De talán nem érdekt röviden megemlítenem, h ezek között szerepel a k vállalatok által végzett tű széllyes munkák fokozott gyelemmel kísérése és a t vízhálózat üzemképes áll ta is.

Vállalatunk társadalmi gazdasági vezetése úgy h rozott, hogy az első há helyezett üzemet, illetve tályt pénzjutalomban rész s ebből 20% az érintett v tőt illeti, hogy ily módon i dekeltté tegyük a vezetők siker elérésében.

(g—

1

2

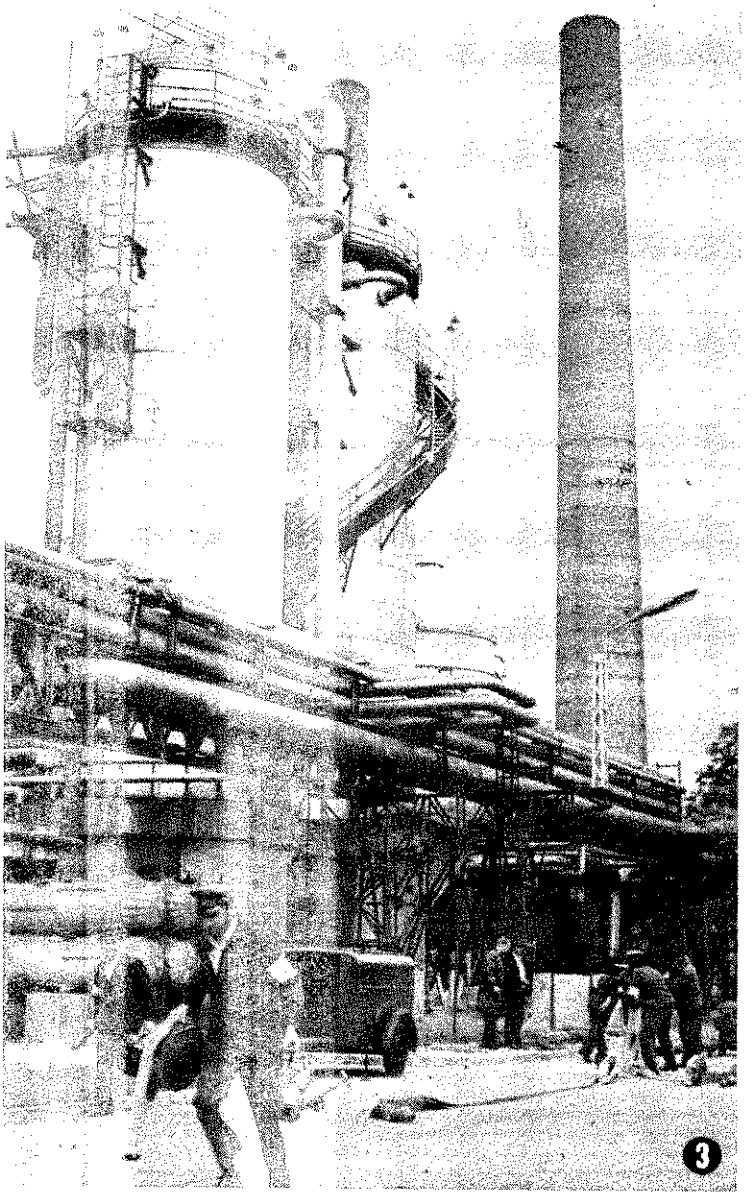

3

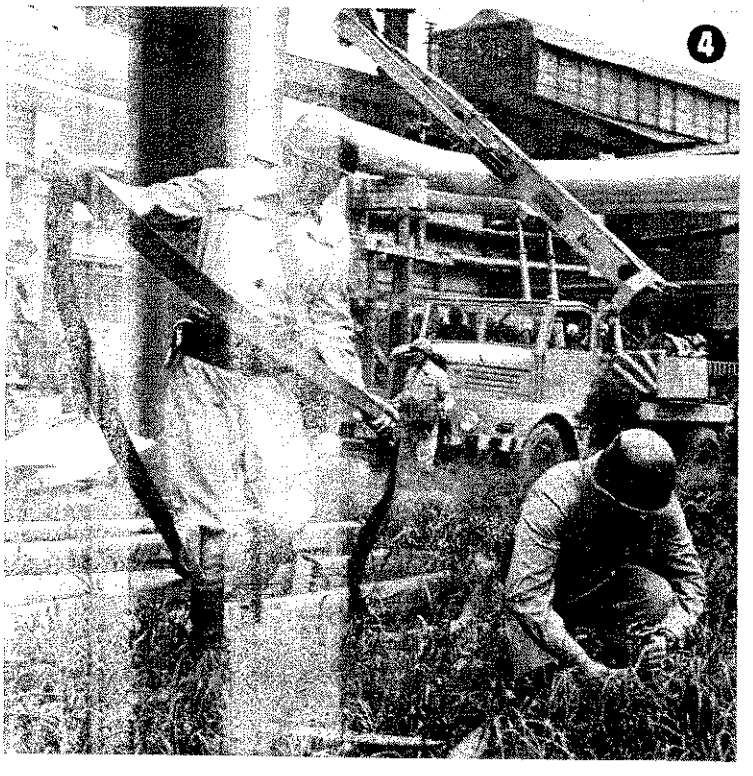

4

— **Mit jelent a PAN—2** működésbe lépése, és milyen elvek szerint szervezték meg a PAN-üzem tűzvédelmét? — erről kértünk tájékoztatást *Barkaszi Bélától*, a Nyergesújfalui Viscosagyár üzemvezetőjétől.

— Néhány év alatt megvalósításra kerülő hatalmas beruházási program fontos, de nem végső állomásához érkeztünk el ezzel, mert már tervezik a PAN—3-at.

A PAN a poliacrilnitril rövidítése, és ebből a hazai és a világpiacon egyaránt keresett termékből most már évi 11 ezer tonnás szálkibocsátásra számítunk.

Technológiánk a legveszélyesebbek egyike, hiszen nagy mennyiségben használunk fel olyan anyagokat, amelyek az „A" tűzveszélyességi osztályba tartoznak és rendkívül mérgezőek.

A metilacrilát polimerizálódó, önpolimerizációra hajlamos anyag, s ez a folyamat exoterm jellegű. A veszedelmes reakció elhárításának alapfeltétele, hogy hűtött állapotban és állandóan alacsony hőmérsékleten tároljuk.

Hogy a nálunk tárolt, illetve feldolgozott anyagok egységnyi mennyisége is milyen jelentős értéket testesít meg, azt egyetlen adat is jól érzékelteti. Egy 170 kilós PAN-bála például 20 ezer forint.

Tartálytelepünket már úgy létesítették, hogy a PAN—3 kiszolgálására is alkalmas legyen.

Mivel rendkívül erős alkoholbázisú anyagokat kell védenünk, pirostat elnevezésű habot készletezünk, ezt szükség esetén kb. 350-es kiadósságban vetnék be.

Beépített habbal oltó berendezésünk új tűzivízhálózat létesítését is igényelte. Folyamatban van egy vízkivételi mű létesítése a Duna-partnál.

Tartalék vízforrásként egy 5000 m^3-es tároló áll rendelkezésre.

Tartályparkunk tűzivízellátása kettős: egy 5 meg egy 12 atü-ás vezetékrendszer alkotja, az előbbi nyomását nagy teljesítményű szivattyúk növelhetik a szükséges értékre. Az üzemen belül irányított Drencher eszköző berendezés létesült.

A villámlás biztonságos megoldása nálunk is nem kevés fejtörést okozott, ugyanis jobb híján a PAN-üzemben is azokat a bizonyos fénycsőarmatúrákat szerelték fel, amelyek már oly sok bajt idéztek elő. Nálunk is keletkezett tűz a fázisjavító kondenzátor szétrobbanása miatt, s az előbbiekben vázoltak alapján nem szükséges részleteznem, milyen veszélyekkel fenyegetett. A megyei tűzoltó-parancsnokságtól értékes segítséget kaptunk a megoldás Azt javasolták, létesítsünk központi fa javítót, így a kondenzátorok kikerülhe az armatúrákból.

A megyei tanács igazgatási és jogi zottsága a közelmúltban egész napos p ram keretében ismerkedett a megye áll önkéntes és vállalati tűzoltóságának h zetével és tevékenységével, s azt is v gálták, a tanácsi szervek milyen tám tást nyújtanak mindehhez.

Hogy milyen tapasztalatokat szere ennek során? — erről beszélgettünk *dr mes Vilmossal*, a bizottság elnökével, különösképpen jó ismerője ezeknek a déseknek, hiszen a komáromi járási h tal elnöke.

— Igen érdekesnek tartottuk azt a mutatót is, amellyel az állami tűzoltó társak kedveskedtek: láttunk habbalo megtapasztaltuk a tolólétrát is, és táj tatót hallottunk a megyei parancsno Ebből különösképpen az ragadta meg gyelmünket, hogy a kétségtelen ere nyek ellenére az egységek technikai szereltsége még nem mindenben tar pést a megye iparának gyors ütemű lődésével.

Jártunk Szőnyben a KKV-nál, Nye újfalun, Esztergomban is. Nagyigmánd tanácselnök, a tsz elnöke és a parano tájékoztatott bennünket.

A tanácsi szervek általában megfel foglalkoznak az önkéntes tűzoltóságo de Sárisápon mintha megállt volna az A felszerelések csapnivalóak voltak, a kéntesek riaszthatósága pedig nehézk

Célszerűnek tartanánk, ha több le ség kínálkozna az olyan hasznos kezd nyezés támogatására, amikor helyi er vállalják egy-egy szertár vagy Zsuk jármű költségeinek egy részét, és a t hez a járás ad támogatást.

Néhány községünk lakosai túlnyomó munkások vagy bányászok, s mert s se másmilyen szövetkezet nem mű náluk, nincs kivel szerződést kötr egyesületek támogatására. Úgy látjuk

A PAN-üzemben

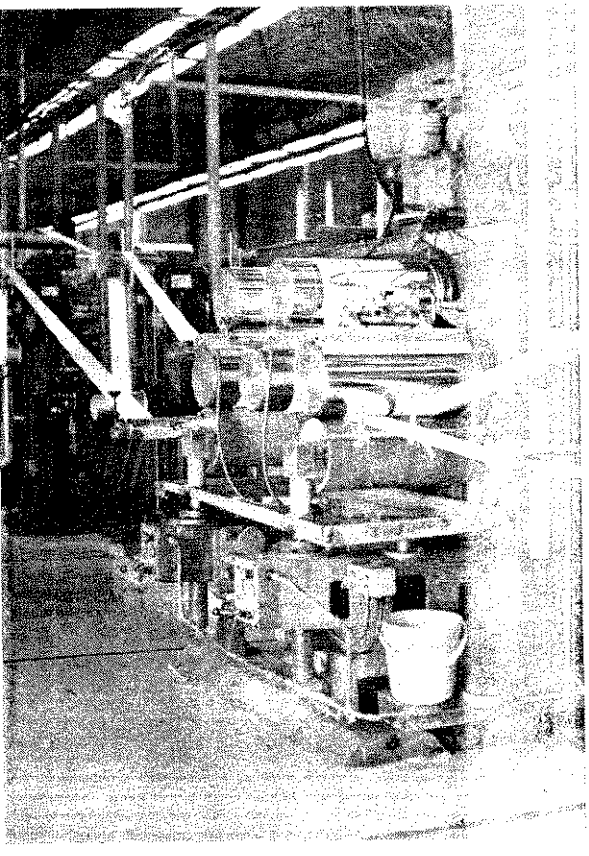

Egy bála is jelentős érték

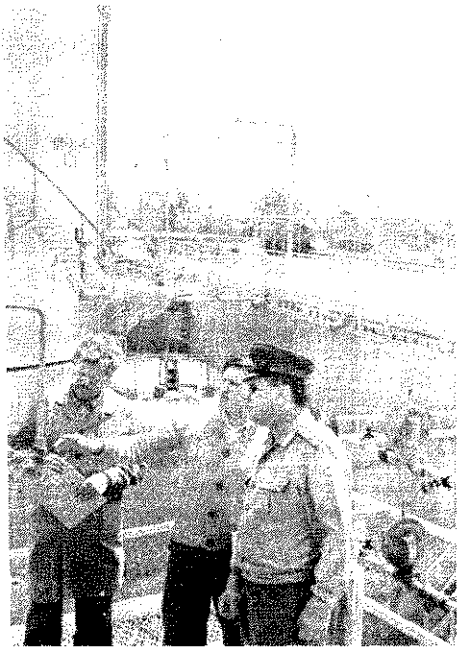

lról Bősz Richárd tűzvédelmi felügyelő, rkaszi Béla és Verbőczy Imre tű. al- gy., a nyergesújfalui parancsnokság tűz- gelőzési előadója

Tájékoztató a Volán 18-as Vállalatnál. Középen Takács Tihamér igazgató

ilyen formában erre is megoldást kel- e találni.

szabálysértési eljárások száma csök- ıt a korábbi időszakhoz képest, s nem yunk biztosak benne, hogy ez egyene- arányos-e a cselekmények számará- ınak mérséklődésével is. A bírságössze- átlaga viszont növekedett, s ez a szatartó hatás szempontjából kétségkí- célszerű.

lem érthetünk egyet azzal a gyakorlat- hogy némely tanácsi szabálysértési ha- ág sajátos módon „differenciál". A fel- ntett dolgozókat általában megbírsá- ják, a vezetőket viszont csupán figyel- ztetik.

gy érzem, nem szükséges ecsetelnem, y ez egyáltalán nem szolgálhatja a tár- almi tulajdon védelmének érdekeit, s rt még akkor is változtatni kell az zságérzetünket is sértő gyakorlaton, ha nem mindig népszerű, mert hát az ıtett gazdasági vezetők éppenséggel n a saját, hanem a köz pénzéből tá- gatják a települések különféle fejlesz- programját, és biztosan akad olyan fó- n, ahol megmagyarázzák nekik: 1977-ben már nem lehet úgy „visszalőni", hogy: „Ha ti engem megbírságoltok, akkor én nem támogatom az óvodaépítést."

A KKV az egyik legrégibb kőolajipari üzemünk, habár méreteinél fogva az újabbak lényegesebben nagyobbak, szénhidrogén vagyonunk nem lebecsülendő részét itt kell megvédeni.

S mert ez is olyan üzem, ahol az első beavatkozás sikerét döntően meghatározza a technológia ismerete, a vállalati tűzoltóság létszámának mintegy 20%-a mérnök, másik 20%-a pedig technikus. Az egyik felvételünk számos éles tűzoltási gyakorlatuk egyikét örökíti meg, ezek itt rendszeresek, mert hát azon felül, hogy tudják, mit kell veszély esetén kinyitni, illetve elzárni, s főként mikor, csak az képes eleget tenni a feladatának, akinek az arcát már perzselte a tűz melege, s többször is meggyőződött róla, melyik oltóeszköz mire képes.

A műszakiak bevonását a vállalat lakáskiutalással is ösztönözte, s ez a KKV-nak is hasznos, hiszen a közeli lakótelepről gyorsan riaszthatók.

Egy másik „újításuk" is bevált: saját karbantartó csoportjuk működik, s így nem szükséges megvárniuk, amíg kivitelezőt találnak, ha a tűzvédelmi berendezések valamelyike javításra szorul.

A gépészeti meo-osztály el van látva mindazon műszerekkel, amelyek a tűzvédelmi szempontból is lényeges olyan hibákat derítik fel, mint a csőfalak megvékonyodása, a korrózió, a szükségessé váló hegesztés stb.

Szabó József gépészmérnök, a KKV pártbizottságának titkára is vállalati tűzoltó.

— Még párttitkárrá választásom előtt leltem tagja ennek a közösségnek, és úgy éreztem, semmi ok sincs rá, hogy új tisztségem miatt megváljak tőle, viszont minden amellett szól, hogy továbbra is eljárjak a foglalkozásokra, és ha kell, én is kivonuljak velük. Jól összeforrott közösség ez, valóságos felüdülés a számomra, ha köztük lehetek, és nem utolsó szempont, hogy ha látják: a párttitkár is szívesen gurítja ki a tömlőt és markolja meg a habfolyatót, pedig ő is műszaki, akkor más diplomásnak sem illő ettől húzódnia.

Meg aztán nem utolsó szempont, hogy ha a pártbizottság ülésén tűzvédelmi témát tárgyalunk, mint a szervezet aktív tagja én is jobban hozzá tudok szólni, és meggyőzőbben hangzik, ha a műszakiak aktív részvételét szorgalmazom, mert hát ennek előnyeit személyes tapasztalatok alapján is igazolhatom. Egy alkalommal például az egyik desztillálótoronynál keletkezett jelentős tűz, s aránylag hamar sikerült eloltani, de nagy veszélyt idézett elő, hogy a

Nemes Vilmos

Mi lesz a sorsuk?

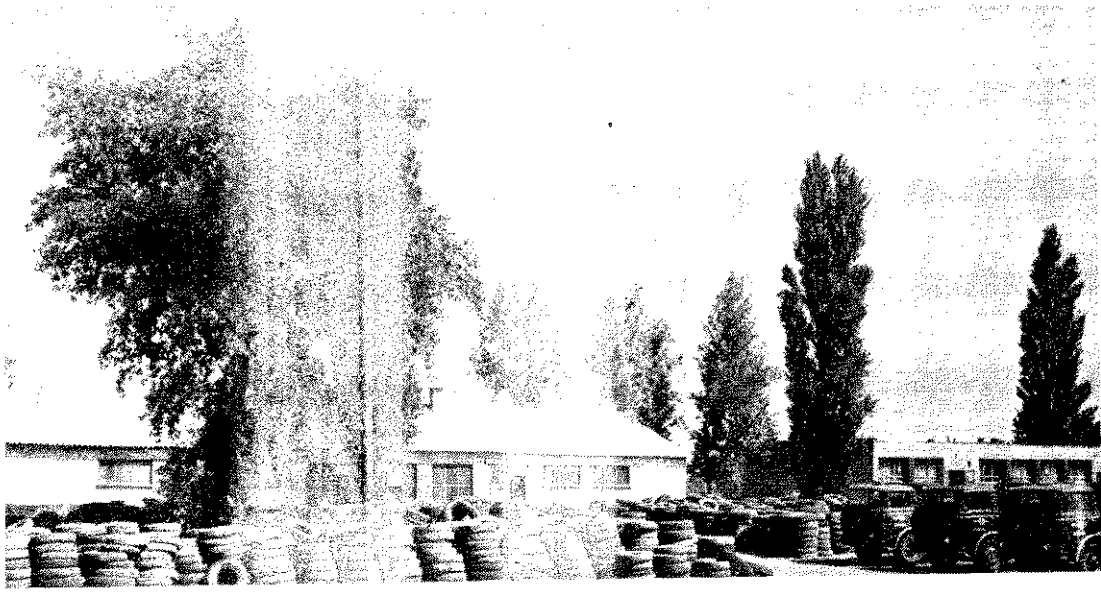

A 18-as Volán egyik telephelyén ez bizony szabálytalan

torony levegőt szívott be. A raj egyik tagja, egy vegyészmérnök, intézkedett, hogy adjanak gőzt, s ezzel el is hárította a katasztrófát. Nem biztos, hogy ha más valaki hívta volna fel a kazánházat, akkor is ilyen gyors és szakszerű lett volna a kért segítség.

Éppenséggel nem véletlen, hogy Várgesztesen nagyszerű az utánpótlás. *Jezsó Pál* tű. tőrm., a tatabányai parancsnokság szerparancsnok-helyettese ugyanis az egyesület parancsnoka, és az úttörő-tűzoltók felkészülését atyai segítséggel Pál nevű 16 éves fia irányítja.

Az idén különösképpen sikeres idényt zártak: kitűnő teljesítménnyel rukkoltak ki a zánkai országos versenyen; és végleg elnyerték a megyei úttörőszövetség 1971-ben alapított vándorserlegét is.

Érdemes volt tehát minden másnap keményen edzeniük, ebben 3000 m-es futások is szerepeltek, s így érthető, hogy stafétában ők érték el a legjobb eredményt.

A kb. 500 lakosú faluban 21 felnőtt tagot számlál az egyesület, és arra neveli a gyerekeket, a megelőzésben való részvételt is ugyanolyan komolyan vegyék, mint a versenyzést.

Az iskolában ők felügyelnek az olajkályhák biztonságos használatára, tavaszszal és ősszel a felnőttekkel együtt járőröznek az erdőben.

Amikor ezeket a sorokat írjuk, bizonyára éppen a Balatonban lubickolnak, mert természetesen ők is meghívót kaptak a kéthetes zánkai táborozásra.

Szabó József

A megyében jártunkkor alkalmunk volt bepillantani egy ún. középirányító szerv tűzvédelmi ellenőrzésébe.

Részt vettünk azon a tájékoztatón is, amelyet a megyei parancsnokság írásban feltett kérdései alapján *Takács Tihamér*, a 18-as Volán Vállalat igazgatója tartott, és ahol arról számolt be, hogy aránylag csekély tűzkáruk volt a vizsgált időszakban. Jól halad a telephelyek rekonstrukciója is, s ezzel együtt a tűzivízhálózatot is megfelelő arányban bővítik, illetve korszerűsítik.

Gondokat okoz viszont a gépkocsitárolás — 80 férőhelyen 200 gépkocsit kell tárolni —, 5 db 400-as kismotorfecskendőjükből négy üzemképtelenné vált, és alkatrészhiány miatt házilag csak kettőt tudtak rendbe hozni.

Egy másik gondjukat fényképen is megörökítettük: tatai településükön egyre több használt gumiabroncs halmozódik fel, és nem akad olyan vállalat, szövetkezet vagy szerv, amelyik hasznosításukat vállalná, pedig a televízió egyik adását sem lát rossz „tippnek". Külföldön útépítés használják fel ezeket a kimusztrált abr csokat.

A szerény elnevezés nem mindig fe tartalmat. A tatabányai városi tűzoltó-rancsnokság ugyanis a Dunántúl egyik nagyobb működési területű egysége, kintve, hogy Tata és Oroszlány város ban, valamint 19 községben is illetékes

S van még egy olyan plusz feladata ami az E—5-ös út közelségéből adó Gyakran riasztják őket gépkocstüzekhe balesetekhez. Éppen ezért örültek anny hogy végre kaptak egy 12,5 tonnás s darut az NDK-ból, mert eddig, ha i felszerelés vált szükségessé, az építőipa kellett kölcsönkérni és ez bizony hát tatta a beavatkozás gyorsaságát.

A gyakori gépkocsitüzek megfigyelé szerint jórészt elháríthatók volnának, l fenntartók, illetve tulajdonosok egy l több gondot fordítanának az elektro szerelvényekre.

Egészen hajmeresztő megoldásokat láltak már egy-egy tűzeset alkalmáv miután az országútról egy kissé körü nyes tüzet jelezni, bizony, mire a tűz egységek kiérkeztek, sokszor már v keveset segíthettek, mert az ilyen tűz perc alatt is teljes pusztításra képes.

A jókora működési terület tűzjelzés hetőségei egyébként jelentősen javu azóta, hogy a tűzoltó-parancsno együttműködési megállapodást kötö városi rendőrkapitánysággal. A rend továbbképzés keretében részletes eli tást kaptak az önkéntesek riasztás módjáról, s arról is, mi a teendőjük esetén.

Egy másik együttműködési megállap kettős célt szolgál. Az egyik, hog vízművállalat is körültekintőbben doskodjon a tűzcsaphálózat és más források karbantartásáról, a másik, az állami és az önkéntes tűzoltók is helyismeretet szerezzenek. Ezért a sokban készültségi szolgálatos tűzolt elkisérik a vízművek embereit a tűzcs ellenőrzésére, a községekben pedig a kéntes parancsnok teszi ugyanezt.

E módszerrel jó néhány szabályt ságra bukkantak: lebetonozott tűzcsap rozsdamarta szerelvényekre stb. Ren ezzel a módszerrel sikerül idejében venni a tatai illatszerbolt égésekor tö teknek, amikor kb. 350 méterről k vizet szerezni, mert a közeli tűzcsap bódé „települt".

Élénk visszhangot keltett pedagóg rökben, amikor *Busa János* tű. szds rosi parancsnok meghívta a tűzoltónyába az iskolák tűzvédelmi megbíz Az emlékezetes győri iskolaégés ta gai alapján tette ezt, s kiderült, mert több iskolának éppen a meghí tására lett tűzvédelmi megbízottja.

A program keretében részletes tá tatót kaptak a tennivalókról — tűzvé utasítás, tűzriadó terv elkészítése és gyakorlása, a tűzoltó-szerelvények é szülékek használata stb. —, majd

600 m² tűzfelület oltása a KKV-nál

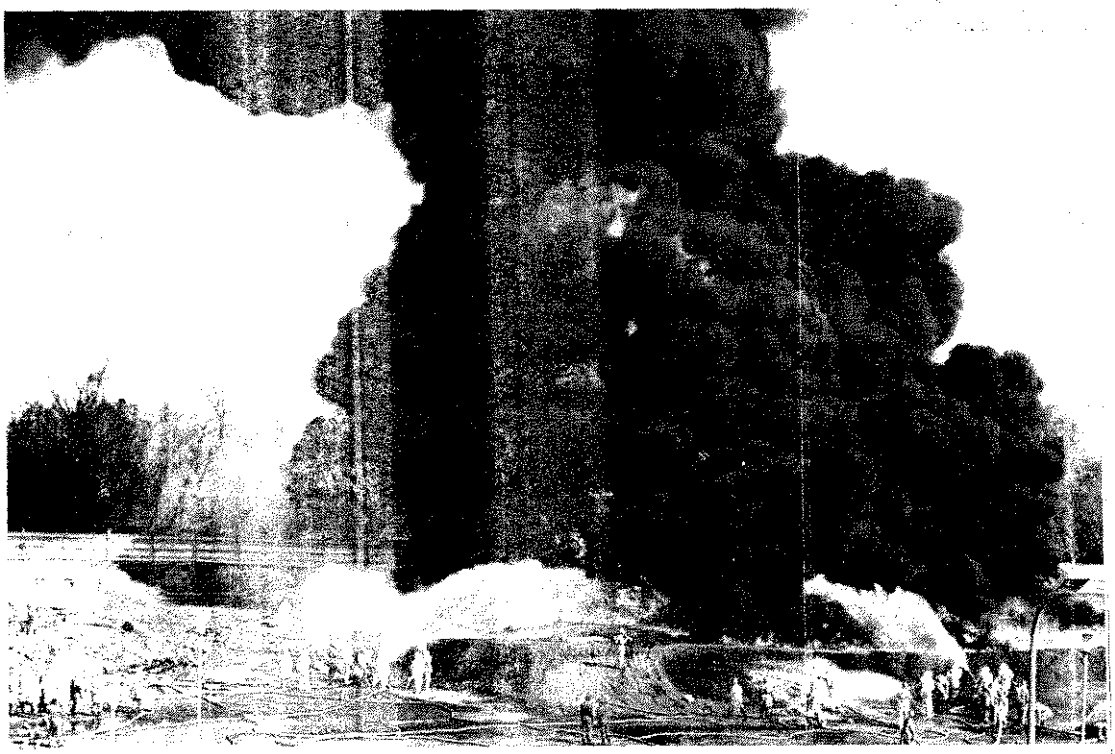

:mutatót láthattak, utána pedig a meg-
vottaknak kellett tüzet oltani a laktanya-
lvaron.

Végül még egy ugyancsak célszerű tata-
:nyai kezdeményezés. Szorgalmazásukra
vízhiánnyal küszködő tsz-ek közül több
selejtezett vasúti tartálykocsit vásárolt.
így olcsón 40—60 m³-es víztárolókhoz
tottak.

Hatósági ellenőrzés során derült fény
ra, hogy a Kisbéri Építő és Szolgáltató
övetkezet szociális épületet létesített,
ghozzá a következő „tűztávolságokkal":
gimnázium kollégiumától 1,2 m, a ktsz
ihelyétől 2,7 m. Habár a 4/1974-es ren-
let vonatkozó előírása alól nem kaptak
mentést, a nagyközségi tanács mégis
gadta az építési engedélyt.

Elképzelhetjük, mennyi további bonyo-
lmat okozott, amikor a tanács a komá-
ni tűzoltó-parancsnokság közbelépésére
építési engedély érvényességét 30 napra
függesztette. A szövetkezet ezért termé-
teseh csak önmagát okolhatja.

Végül is nyílások befalazásával, tűzfal
esítésével, az eresz lebontásával 1 órás
állóságú attikafal létesítésével, az ál-
nnyezet anyagának nem éghetőre való
serélésével, a lakatosműhelyben csupán
-E tevékenység engedélyezésével stb.
ensúlyozzák a nyilvánvaló szabálytalan-
ot.

Hogy ez mibe kerül, annak nem jártunk
na, de aligha azok fizetik a költségeket,
k ezt a helyzetet előidézték.

Mert hát még ebben a megyében is
dnak olyan tervezők és beruházók, akik
an bíznak, hogy ha egyszer kiadták az
tési engedélyt, akkor bármilyen sza-
ytalan megoldást választottak is, nincs
a hatóság, amely a felépült létesítményt
ontatja.

Alighanem ebben meg a szerencsében
ott a megye egy másik szövetkezetének elnöke is, amikor a szó szoros értelmében életveszélyes körülmények között vállalt ún. melléküzemági tevékenységet. Két kis helyiségben fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagokkal dolgoztak az asszonyok, és senkit sem nyugtalanított, hogy az asztali ventillátor meg a villamos hősugárzó aceton, toluol és denaturált szesz szomszédságában működik, s tűz- vagy robbanásveszély esetén ki sem menekülhetnének onnan.

Ráadásul egyről nyolcra növelték a pébépalackok számát.

Érdekes, hogy amikor érthető okokból a megyei parancsnokság intézkedett a termelés azonnali leállításáról, viharos gyorsasággal elfogadható körülményeket teremtettek.

Egy újonnan létesülő esztergomi áruház szabálytalan kivitelezését viszont még akkor sikerült megakadályozni, amikor annak a tervei elkészültek. Itt a megfelelő menekülési útvonalakról és az oltóvízellátásról feledkezett meg a tervező.

Éppenséggel nem új témák ezek Komárom megyében sem, de mindaddig napirenden kell tartani őket, amíg csak írunk, beszélünk róluk, amíg példatárunkat újabb esetekkel bővíthetjük.

Persze az is felmerülhet, hogy Kisbéren és az ország számos más településén minden valószínűség szerint jó néhány állami, vállalati és önkéntes tűzoltó, valamint tűzvédelmi felelős, tb-tag stb. elhalad az építkezések előtt, vagy benéz az új üzembe.

S ha rövid időre „szolgálatba helyeznék" magukat, és a látottakról írásban vagy személyesen tájékoztatnák az illetékes tűzoltó-parancsnokságot, ez bizonyára jó módja volna a megelőzésnek.

Gádor—Sz. Lovász—Kútvölgyi

só Pál tű. tőrm., aki „civilben"
téntes parancsnok

Jezsó Pali és a várgesztesi raj tagjai

A TŰZOLTÓSZERTÁRAK gyors elhagyása vonulás esetén megköveteli a nyílászáró szerkezetek, a kapuk megbízható működését, könnyű kezelhetőségét. A tűzoltóságnál alkalmazott, viszonylag nagy méretű (3500×3800 mm-es) kapuk esetében ez a követelmény hagyományos módon nem könnyen elégíthető ki.

Az eddig alkalmazott kapuk súlya, helyigénye, nehézkes működtetése és az ezzel együtt járó problémák szükségessé tették az egységesíthető, gépi működtetésű ipari kapuk hazai gyártását. Ezek az ipari kapuk jól megfelelnek a tűzoltóság által támasztott igényeknek is.

1975 előtt Magyarországon csak a hagyományos, lemezből készült kapuk beszerzésére volt lehetőség. A Csongrád megyei Fémtechnikai Vállalat a Licencia Találmányokat Értékesítő Vállalat közvetítésével megvásárolta az Igelfors Bruks AB svéd cégtől a SCAN—DOOR márkanevű ipari teleszkóp-kapucsalád gyártási és értékesítési jogát, valamint gyártástechnológiáját.

ILYEN ELŐZMÉNYEK UTÁN 1975 novemberében kezdték meg Hódmezővásárhelyen a próbagyártást, majd ennek tapasztalatait értékelve, 1976 januárjától sorozatban állítják elő a teleszkópos kapukat.

A teleszkóp-kapuszerkezet két fő részből áll:

— a kapunyílás lezárására szolgáló, egymásba csúszó, ötvözött alumínium lemezből készült mozgórészekből, melyek elemei csereszabatosak és cserélhetők, valamint
— az acéllemezből készült kapukeretből, melynek részei a kapunyílás két oldalán levő vezetőkeret és a felül elhelyezett gépszekrény.

A KAPUNYÍLÁS LEZÁRÁSÁRA szolgáló rész szellemes megoldású. Nyitáskor a legfelső elembe csúszik bele a többi, záráskor pedig egymásból fokozatosan kicsúszva zárják az elemek a nyílást. Az utolsó elem leérkezése után a kapu automatikusan reteszelődik. Az automatikus zárszerkezet, a mozgórész vezetését biztosító elem és a padozathoz való rugalmas csatlakozást elősegítő profilgumi a legalsó elemben van. A vezetőkeretben levő vezetőlécek biztosítják, hogy zárt állapotban a mozgórész épületen kívüli felülete a homlokzat síkjával párhuzamos legyen. A mozgórész nyitását és zárását a felső gépszekrényben elhelyezett 1 kW-os fékes villamos motor, önzáró hajtómű, köteldobok és a kötélhajtási rendszer végzi. A meghajtó motorba szerelt fék a motor feszültségmentesített állapotában rögzíti a mozgórészt. A fék meghibásodása esetén az önzáró hajtómű megakadályozza a mozgórész véletlenszerű záródását. A működtető drótkötelek szakadása esetén a biztonsági drótkötél tartja fenn a mozgórészt. A kaput három nyomógomb (FEL—ÁLLJ—LE) működteti. A nyomógombokat egy kulcs behelyezése és a biztonsági zár elfordítása után lehet használni.

A MOZGÓRÉSZ AZ ALSÓ és felső véghelyzetben — külön beavatkozás nélkül — megáll. Az „ÁLLJ" nyomógomb használatakor a kapu bármely helyzetben megállítható, illetve újra indítható.

A legalsó elembe épített biztonságtechnikai védelem érzékeli a zárás közben esetleg a kapu alá kerülő tárgyat. Ilyenkor a kapumozgás megáll, és a mozgórész az adott helyzetben rögzítődik.

A kapu gépi nyitási ideje kb. 15 másodperc. A teleszkópkapu hőtechnikai jellemzői igen jók. Lehetőség van arra is, hogy a kapukeret erre a célra kialakított részén meleg levegő kerüljön bevezetésre a mozgórész belső átöblítésére. Az így létrejött légfüggöny

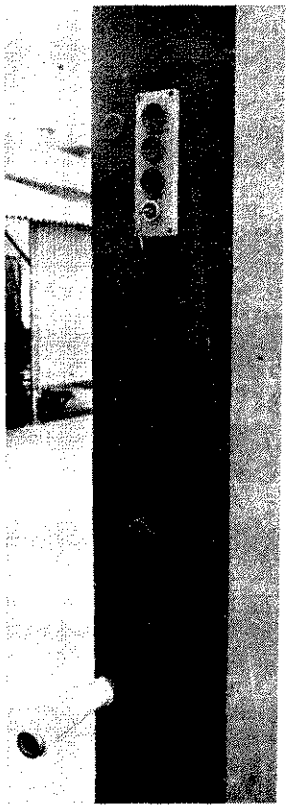

A kapu elektromos é nyitásának kezelőszerk

tovább javítja a kapu getelő képességét. A g jogot biztosító szerződé fejezete a magyar és gyártó vállalatnak a mányfejlesztésben való működését tartalmazza.

A BM TŰZOLTÓSÁ SZÁGOS PARANCSN az elmúlt év végén fe megbízást adott a vall kimondottan tűzoltó- kapu céljára alkalmazh leszkópkapu kifejleszté megbízás teljesítése s vállalatnak meg kelle nia a kapu kézi haj való 25 másodpercen nyithatóságát, továbbá lett fejleszteni a k port hírközpontból va vezérléséhez szükséges ló és visszajelző rend vállalat eleget téve TOP fejlesztési megbí kifejlesztette az ÉSZ ágazati szabványban méretű, áramkimaradá kézzel is nyitható, táv hető tűzoltó-szertárka totípusát.

Ismerkedés a SCA kapu elemeinek gyárt

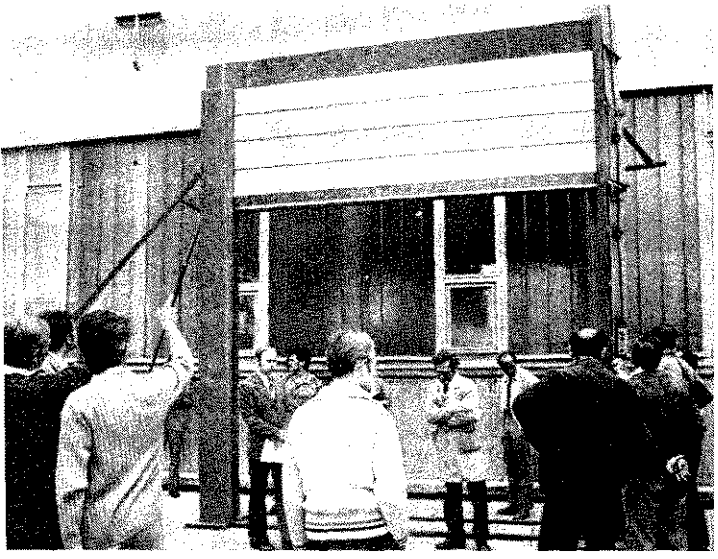

próbakeretre szerelt szertárkapu

A prototípus bemutatására 77. május 27-én került sor vállalat hódmezővásárhelyi ephelyén. A bemutatóra a llalat a BM TOP közremű-déséyel meghívta mindazon oltó- és egyéb szerveket, elyek a kaputípus alkalma-ában érdekeltek, területü-n új tűzoltó-laktanya épül, etve, akik a meglevő lakta-ákban akarnak ilyen kaput almazni.

A bemutatón 11 megyei oltó-parancsnokság, a BM ítési és Elhelyezési Osztály viselői, valamint néhány vezőintézet gépész- és épí-ztervezői vettek részt.

A vállalat részéről Ádám ula főmérnök ismertette a nutatón megjelent több nt negyven érdeklődővel a eszkóp-kapu működési elvét gyártását. A megjelentek ékoztatást kaptak a szállí-tási feltételekről és a kapuk áráról is.

A KAPUTÍPUS ISMERTETÉSE során Ádám elvtárs elmondotta, hogy a SCAN-DOOR kapukból az országban már több száz darab működik a megrendelők megelégedésére. Legutóbb a budapesti Hilton Szálló garázsaira szereltek fel ilyen kapukat. A teleszkóp-kapuval megvalósítható lehetőségek jellemzésére elmondotta, hogy a Borsodi Ércelőkészítő részére szerződést kötöttek egy 31 méter széles, 8 méter magas kapu szállítására.

A gyártmányismertetés után a megjelentek megtekintették a próbakeretre szerelt prototípust, majd a kapugyártás céljára épült új üzemcsarnokot.

Hamar Viktor
tű. őrgy.

bemutató részvevői az üzemcsarnok bejárata előtt felszerelt nűködésben levő kapu előtt

Hiradás Fejérből

A Fejér megyei tűzoltó-parancsnokság szervezésében – a BM TOP segítségével —tűzvédelmi kiállítás nyílt Székes fehérváron, a VIDEOTON Rádió- és Televíziógyárban.

A tablók az ipari és háztartási tűzveszélyekre hívják fel figyelmet és bemutatják a VIDEOTON gyár vállalati tűzoltó ságának munkáját, valamint az eredményeiket igazoló ok leveleiket, kitüntetéseiket.

A kiállítás része a tűzvédelmi hónap rendezvénysorozatá nak, ennek keretében a szocialista brigádok között tűzvédel mi témájú vetélkedőt is rendeznek.

Vén József
tű. fhdgy.

Ünnepséget rendeztek Szolnokon, a MÁV itteni vontatás főnöksége vállalati tűzoltóságának 55 éves fennállása alkal mából.

Fehérvári József, vontatási főnök kitüntetést és emlékpla kettet adott át Illés Albert vonali tűzvédelmi megbízottnak majd a szolnoki tűzoltó-parancsnokság és a jubilálók tűz oltási gyakorlatot hajtottak végre.

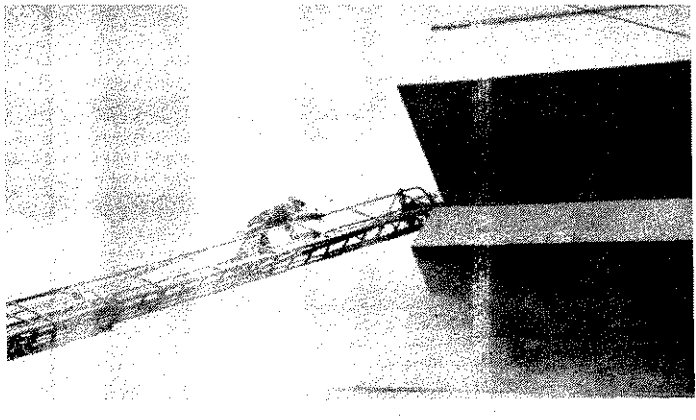

Téeszeink tűzvédelmi helyzetének erősítéséért

Mint ismeretes, a 4/1974-es BM sz. rendelet meghatározza azokat a feladatokat, amelyek a létesítmények tűzvédelmi helyzete további erősítésének személyi és tárgyi előfeltételeivel kapcsolatosak. Ezek végrehajtása során Heves megyében elsősorban a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tűzvédelmének szervezettségét és hatékonyságát erősítő tennivalókat kellett szorgalmazni.

A megyei tanács vb 206/1975. (X. 14.) sz. határozatával kiadott Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzatba foglaltak egyértelműen vonatkoznak a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre is. A végrehajtás érdekében a Heves megyei Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége „A társadalmi tulajdon védelmének helyzete a megye termelőszövetkezeteiben" c. előterjesztésében a tűzvédelem helyzetét — mint a társadalmi tulajdon védelmének fontos területét — is elemezte, és meghatározta a legfontosabb feladatokat.

Az elnökségi ülés arról is határozott, hogy a Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzatba foglaltak egyértelmű végrehajtása céljából részletesen ki kell dolgozni és ajánlásként meg kell küldeni a téeszeknek azokat az irányelveket, amelyek magukba foglalják a szabályzat gyakorlati alkalmazásának módját is. A szövetség a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályával és a megyei tűzoltó-parancsnoksággal történt előzetes egyeztetés után tavaly decemberben mintegy 140 oldalas kiadványban jelentette meg ezt az ajánlást, amely a téeszek egészére és az egyes termelő ágazatokra — létesítményekre, épületekre stb. — vonatkozó szervezeti kérdéseket s a részletesen kimunkált tűzvédelmi előírásokat tartalmazza. Ennek alapján az elnöki tűzvédelmi utasítások mindenütt különösebb nehézség nélkül kidolgozhatók. A kiadvány igen jelentős szakmai segítséget nyújt a tűzvédelmi előadók és a tűzvédelem szervezetében dolgozók munkájához.

A tűzvédelem hatékonysága nagymértékben függ a szervezetében dolgozók szakmai felkészültségétől. A múlt év végén végzett felmérés szerint a téeszekben egyetlen tűzvédelmi előadó sem rendelkezett a szükséges szakmai képesítéssel. Ezen a helyzeten természetesen sürgősen változtatni kellett, ezért a megyei tanács vb említett osztálya a területi szövetség, valamint a megyei tűzoltó-parancsnokság a gyöngyösi mezőgazdasági főiskolai karon egyhónapos bentlakásos tanfolyamot szervezett a tűzvédelmi előadók részére. A tanfolyam tematikájának összeállításakor igyekeztünk figyelembe venni a helyi sajátosságokat, s ennek alapján elsősorban a tűzvédelmi szervezetben dolgozók feladataival, az egyes ágazatokra vonatkozó részletes tűzvédelmi előírásokkal, valamint a kapcsolatos jogszabályokkal, szabványokkal foglalkoztunk. Az április 15-i záróvizsgán 58-an tettek eredményes vizsgát.

A hallgatók összetétele igen kedvezően alakult. Jó részük közép-, ill. felsőfokú műszaki végzettséggel rendelkezik. Ma már nem jelentős azoknak a száma, akik képzettségüket tekintve nem alkalmasak e munkakör betöltésére. Reméljük, hogy a tanfolyam jelentős segítséget nyújtott munkájukhoz, s ez a téeszek tűzvédelmi helyzetének kedvező alakulásában is hamarosan megmutatkozik.

Megyénkben egy-két kivétellel a tsz-ek nagy többsége megkötötte a megállapodást az illetékes tanácsok végrehajtó bizottságával a helyi tűzoltó-egyesület támogatására. Ez viszont arra kötelezi a tűzoltó-egyesületeket, hogy még hatékonyabban segítsék az eddiginél a téeszek tűzvédelmét, és személyesen vegyenek részt tűzvédelmi feladataik megoldásában. Főként a kampányfeladatok, a nyári mezőgazdasági termények betakarítása, az erdők tűzvédelme stb. időszakában van ennek igen nagy jelentősége.

A tűzkárstatisztika adatai is utalnak a termelőszövetkezetek tűzvédelmének megkülönböztetett fontosságára. Az elmúlt öt esztendő átlagában évente 45 tűzeset 1,252 millió forint kárt okozott a téeszekben. Az egy tűzre jutó anyagi kár 27 800 Ft volt. Az 1976. évi tűzkárstatisztikai adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a tűzesetek száma és kárértéke tovább növekedett. Míg országosan az összes tűzkárnak 27,5%-a, addig megyénkben 52%-a keletkezett a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, ez a különbség egyáltalán nem indokolt.

Hortobágyi Ferenc
tű. alez.

A vezetőség legyen a tényleges irányító!

Az önkéntes tűzoltótestületek tűzoltó-egyesületekké alak
sának járásunkban is minőségi változást is kellett volna e
ményeznie. Úgy érzem, erről még aligha beszélhetünk. Tu
persze, hogy sok esetben nehéz megváltoztatni a régit, a
szokottat és elfogadni, különösképpen pedig megfelelően a
mazni az újat, mégis — gondolom, nemcsak a mi járásun
— nem volna célszerű meghosszabbítani a „türelmi időt", s
tározottabban kellene törekedni az egyesületre jellemző sz
zeti forma kialakítására.

A jogszabály értelmében az egyesületeket a közgyűlés
demokratikusan választott vezetőségnek kell irányítania. Tova
elnöke jogosult képviselni az egyesületet, és konkrét intézke
ket tenni annak nevében. A parancsnok — hivatalból — a
zetőség egyik tagja, őt az illetékes tűzoltóparancsnok vélem
nek figyelembevételével a községi, nagyközségi tanács neve

A rendelet egyértelműen kimondja ezt, de a gyakorlat s
az esetek többségében eltér az elmélettől, és ez azért is h
len, mert kedvezőtlenül hat a szervezeti élet kialakítására,
megfelelő szintű kibontakozására.

A testületekben az elnöki funkció elsősorban amolyan t
letbeli, különösebb tevékenységet nem igénylő tisztségnek s
tott. A felsőbb szervek vezetői minden utasítást a parancsn
juttattak el, és a testülettel kapcsolatos ügyeket is vele b
ték meg. Az egyesületi tevékenység megkívánná, hogy sür
változtassunk ezen a parancsnokcentrikus szemléleten, hisze
nyegében jelenleg is a parancsnokot tartják az egyesület v
jének.

Még gyakran találkozunk olyan jelenséggel, hogy testüle
sen a parancsnok számol be az egyesület tevékenységéről,
ad számot a végzett munkáról. A közelmúltban például Per
a kommunista szombatra vállalt társadalmi munka szervezé
a parancsnokra bízták, holott az egyesület elnökét kellett
megbízni ezzel, s őneki gondoskodnia a feladat végrehajtá

A vezetőség kollektív tevékenységével sokkal hatékony
lehet megoldani a feladatokat. Jól szemlélteti ezt az ercsi
sület példája is, mivel itt a kollektív vezetőségi munka er
nyeként szinte egyik évről a másikra megélénkült az egy
élet, és talán ami még ennél is többet ér, rangja, megbec
jelentősen emelkedett a nagyközség politikai, társadalmi
ben.

Szerintem az is téves felfogás, hogy a szakmai képzés
rólag a parancsnok feladata. Beigazolódott, hogy helyes, ha
zetőség megbízása alapján egy-egy témában jól felkészült
tűzoltókra bízza a foglalkozás megtartását, hadd gyakorolják
vékenységet, s felkészülésükkel is bővítsék szakmai ismere
Ez azért is fontos, mert a parancsnokok egy része idős, és a
felelő utánpótlás több helyen nincs kinevelve. Perkátán p
ez a körülmény esetenként kényszerhelyzet elé állítja a hel
zetőket. Ivánc sán sajnos meghalt a parancsnok, és kb. fé
nem találtak olyan személyt, akit meg lehetett volna bí
utódlással. A politikai foglalkozások megtartására mindenk
megfelelő felkészültséggel rendelkező, általában külső sz
ajánlatos felkérni, és szerintem ez is az egyesület képvi
jogilag is ellátó elnök feladata volna, és lehetőleg nem a pa
nokra kellene bízni az üttörőtűzoltó-szakkörök irányításánal
növekedett feladatait sem.

Remélem, e néhány gondolat is jól érzékelteti talán
tennivalóinkat, hiszen a parancsnoki tisztség igen fontos
zatás, de nem függhet kizárólag a parancsnok rátermett
valamely tűzoltó-egyesület egész tevékenysége. Éppen ezé
szerűnek tartanám, ha mindenütt következetesebben szorg
nák, hogy a vezetőség s ne a parancsnok legyen az egyesüle
leges irányítója. Ez egyébként véleményem szerint nagyb
segítené a parancsnoki munka eredményességét is, mivel o
a vezetőség ellátja a feladatát, a parancsnok is jobban öss
síthat tényleges tennivalóira.

Durecz

z öntözőfürt mint tűzivízvezeték; változások Pincehelyen

A vízhiány nemegyszer gondot okoz a mezőgazdasági üzemekben, ezért egyre több helyen ún. öntözőfürtüket építenek. Tolna megyei Mözs község melletti öntözőrendszerhez például ›om termelőszövetkezet és egy állami gazdaság kapcsolódik. ›b mint 30 km hosszan a föld alatt vezetik a csöveket. A szállóvezetékek, a földek szélén, az utak mentén a tűzcsap- : hasonlóan helyezkednek el. Ehhez csatlakoztatják az öntözőveket és öntözőfejeket. A berendezés 7 légkörnyomással működ- . A szivattyútelepről percenként 6000 liter vizet nyomnak a dszerbe.

Felvetődött a gondolat: ezt a rendszert tűzoltásra is igény- lehetne venni. Ezért készítettünk egy olyan áttéti darabot, elynek egyik oldalán a vízvezetékhez csatlakozó ún. gomba- ›s rész, a másikon pedig 110 mm-es storzkapcsos csatlakozás ı. Az áttét könnyen elhelyezhető a fecskendőn, és adott eset- az öntözőrendszer vize felhasználható a segítségével. Pró- nk alkalmával meggyőződtünk róla, hogy ily módon osztóval egységes sugarat tökéletesen lehet működtetni. Tehát ennyiben gabona vagy szalma, esetleg más éghető anyag lladna meg a közelben, fecskendő közbeiktatása nélkül le- tüzet oltani erről a vízvezeték-hálózatról. A hálózat távol- i vízszállításra is igénybe vehető, mert az ún. röpülőcsövek anyagból vagy alumíniumból készültek, gyorsan megszerel- ›k, s az általunk készített áttéttel csatlakoztathatóak a fecs- dőhöz. Amennyiben ingajárattal oldjuk meg a vízszállítást, ancsak hasznosan alkalmazhatók.

A Tűzvédelem is beszámolt róla, hogy 1976. június 29-én a cehelyi vasútállomás területén a nagy melegben megnyíltak ›ébé-tartályvagonok szelepei, s a kiömlő gáz a pincehelyi átállomást és környékét is veszélyeztette. Aktív hűtéssel, ha- ›zott intézkedéssel a közvetlen veszélyt sikerült elhárítani. ıasonló esetek elkerülése céljából az I. fokú tűzvédelmi ható- több intézkedést tett. Ennek eredményeként:

— A MÁV most már csak annyi vagont érkeztet ide, amennyi a lefejtőtelep vágányán elfér. Így hamarabb leürítik a tartályokat.

— A Gázipari Tröszt a nyári időben más — rendszeresen nem üzemelő — helyen is végeztet lefejtést. Torlódás esetén ide is irányítanak kocsikat.

— A Dél-dunántúli Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat tűzcsapokat épített.

A telep alapos tanulmányozása során azt is megállapítottuk, hogy:

— A vagonok méretétől függően egyidejűleg 4, vagy 7 tartályt fejtenek le. Az általános taktikai szabály szerint az égő vagont le kell választani a többitől, ez azonban itt nem oldható meg, ugyanis karimás csatlakozással több csavar használatával két tömlőt kötnek fel minden vagonra. Az egyiken a folyékony, a másikon pedig a gázfázisú pébé ömlik le. Sok időt venne igénybe, ha akár csak egy vagonról is eltávolítanák a tömlőket. Ehhez ki kell szedni a biztosítóékeket a kerekek alól. A kapu kinyitása után a külső vágányrészen két helyen zárósorompót kell kinyitni. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a fővágányokon az előjelzők tilosat mutatnak. Vagyis értesíteni kellene az állomás dolgozóit is. A keletkezett tüzet tehát a helyszínen, a vagonok mozgatása nélkül kell eloltani.

Ezen a telepen mindössze ketten dolgoznak. Adott esetben nekik kellene jelezni a tüzet, porral oltani, vízzel hűteni és a csapot elzárni. Ennyi feladatot egyszerre két ember nem képes végrehajtani. Éppen ezért azt a megoldást választottuk, hogy a vállalat palásthűtő rendszert létesített. A vagonok mellett két oldalt oszlopokon száraz csővezetéket helyeztek el. Ezekre 4 m-enként szórófejet szereltek. A vasúti vágány végéhez egy csővel hozták le az egész rendszert. Ide egy félfordítós csapot szereltek.

Tűz vagy gázömlés esetén az egyik dolgozó betöri a tűzjelző üvegét. A jelzésre a központi telepen indítják a nyomásfokozó szivattyúkat. A másik személy megnyitja a rendszer csapját. A szórófejeken keresztül vízködbe kerül az egész vagonsor. Ezután a portargoncával az oltás és a zárás végrehajtható.

A rendszer karbantartása könnyű, a víztelenítése egyszerű csappal megoldható. Az egész szerkezetet házilag készítették el. Megítélésem szerint ez a berendezés tűzveszélyesfolyadék-lefejtőtelepen, sőt trafótüzek oltásában is hasznosítható lenne.

Csőglei István
tű. alez.

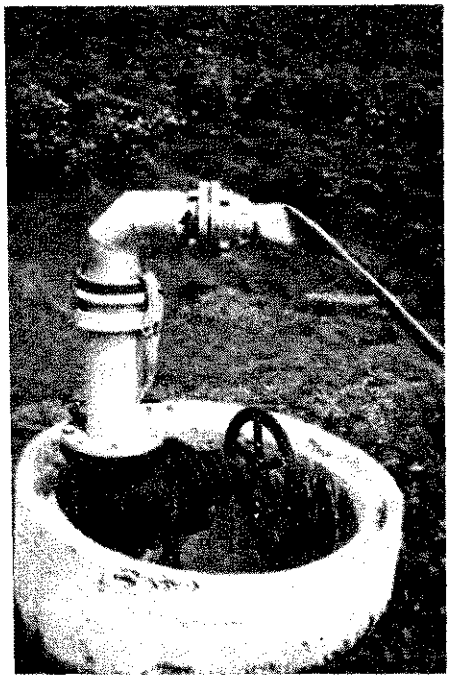

ıvezeték 110 mm-ről 75 mm-re, áttétel

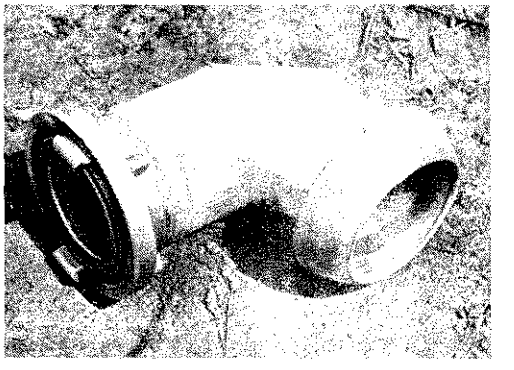

Áttéti darab vízvezetékről 110 mm-re

Jobbról a tartálypalásthűtő a szórófejekkel

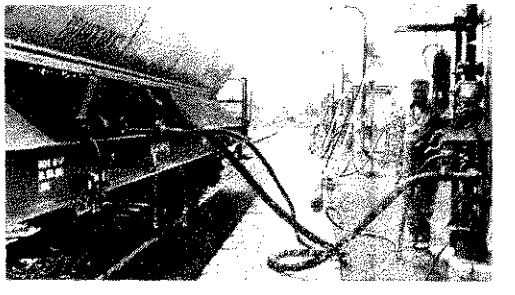

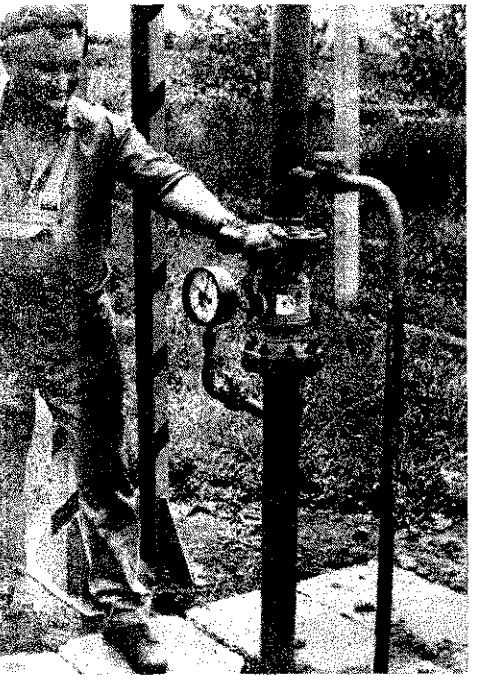

A berendezés egy mozdulattal működésbe hozható

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Központi kiképzőállomás

A moszkvai területi tűzvédelmi parancsnokság nagy figyelmet fordít a gépkocsivezetők és a műszaki munkatársak felkészítésének színvonalára, s e célból még 1971-ben központi kiképzőállomást hozott létre.

Kétévenként két héten át 78 órás képzésben részesül itt minden tűzoltógépjármű-vezető.

Azok a tűzoltók, akik valamilyen műszaki szakképesítéssel rendelkeznek (traktoros, gépkocsivezető, harckocsizó stb.) 164 órás tanfolyamon tanulnak, és gépkezelői képesítést szereznek. Emellett egyhetes — 41 órás — összevont műszaki foglalkozásokat is tartanak itt az egységparancsnokok részére.

A kiképzőállomás Csernogolovkán egy kiváló tűzoltóegységen működik, három tantermes, könyvtár és sportpálya is tartozik hozzá.

Az ízlésesen berendezett tantermek el vannak látva automatikus szemléltetőtáblákkal, makettekkel, modellekkel, metszetekkel és a szükséges műszaki irodalommal.

Így például a „tűzoltó gépjárművek felépítése" elnevezésű osztályban elektromos szemléltetőtáblák mutatják be a K—88-as porlasztó működésének minden fázisát, az elektromos berendezéseket, a főbb alkatrészek, aggregátorok és különleges szerek kenését, a gázsugár-légtelenítők működését, stb.

Nem kevesebb, mint 15 működő makett szemlélteti a gépjárművek és tűzoltószivattyúk szerelvényeit, találhatók itt motormetszetek, szemléltetőtáblák a tűzoltó-gépjárművek karbantartásáról, valamint tűzoltótechnikai és taktikai adatairól, továbbá oktatófilmeket vetítő gép is.

A „közlekedési szabályok" osztályában oktatóberendezések szemléltetik a kereszteződéseken való áthaladást, az elektromos szemléltetőtábla pedig a 420 ellenőrzőkérdés mindegyikére „tud" felelni. Érdekesen alakították ki azt a tablót is, amely a gépkocsi féktávolságát szemlélteti a sebesség és az útviszonyok függvényében.

Az egyéni tanulásban nagy segítséget nyújtanak a hallgatóknak a „KISZI-5" programozott oktatógépek, a magnetofonszalagok és vetítőberendezések.

A „tűzoltó-technikai felszerelések" osztálya tablói szemléletesen ismertetik meg a hallgatókat a habképzéssel, a centrifugális szivattyúk vízfelvételével s a vízszerzési helyek kipróbálásával is. Ezeket magnetofonra felvett magyarázó szövegek egészítik ki.

Ebben az osztályban beépített, gázzal és habbal oltó berendezés is működik, továbbá szemléltetőeszközök a tűzoltással kapcsolatos számításokra.

Minden szemléltetőtáblát a tanfolyam oktatói és hallgatói készítettek, és más tansegédleteket is ők állítottak elő.

A kiképző és továbbké tanfolyamok a hallgatók készültségének ellenőrzésé végződnek.

1971 óta a gépjárművek különleges szerek vezetői zül mintegy kétezren vet részt itt továbbképző t folyamokon, továbbá 150 sodosztályú gépkocsivezető, gépkezelő, 30 gépjárműsze volt hallgatója a tanfoly nak. Emellett 120 egység rancsnok kapott műszaki képzést.

Két kísérlet vagy egy legyen?

Élénk visszhangot keltett a szovjet tűzoltó-sportolók és -vezetők körében a Pozsarnoje gyelo c. folyóiratnak az a vitacikke, amely felveti, hogy célszerűbb, ha a jövőben az eddigi két kísérlet helyett csak egyszer hajtanák végre a gyakorlatokat a tűzoltó-sportversenyeken.

V. Ivanov, az OSZSZK alkalmazott tűzoltósport-szövetségének felelős titkára hozzászólásában az egy kísérletet tartja célszerűbbnek.

Mint rámutat, az egyhangúság egyaránt fárasztja a sportolókat és a nézőket.

Számítással igazolja, hogy ily módon mintegy két óra tíz perc alatt lebonyolítható egy olyan versenyprogram, ami az eddigi módon több mint három órával tovább tart.

S nemcsak az időmegtakarítás számítana nyereségnek, hanem az is, hogy a nézők izgalmasabb küzdelmet láthatnának, a bírák, a sportolók és edzőik pedig több időhöz jutnának a soron következő versenyszámra való felkészülésre.

Éppen ezért véleménye szerint ésszerű volna áttérni az új versenyzési formára.

A Beam Master

Létezik-e olyan automatikus tűzjelző, amelynek egyetlen egysége 12 db füstjelzőt, vagy 24 db hőérzékelőt helyettesíthet? Igen, létezik ilyen, és ez a lézer-elv alapján az angol Chubb cég által kifejlesztett „Beam Master" márkajelű, olyan komplex tűzjelző berendezés, amely egyesíti az automatikus füst- és hőérzékelést és -jelzést. A két alapegységből álló berendezés, egy „adóból" és egy „vevőből" áll. Az adó által kibocsátott infravörös fényimpulzusokat egy galliumarzenid fényemissziós dióda állítja elő, és az adó „optikailag" össze van kapcsolva egy maximálisan 100 m-es körzetben elhelyezett fényérzékeny felfogóval vagy vevővel. Az adó és a felfogólencsék között megkövetelt rálátás 10 cm-es körön belül van. Úgy tervezték a készüléket, hogy az adótól 100 m-re a divergáló sugárnyaláb névleges átmé 1 m, továbbá a sugártól mítva mindkét oldalon m a fedett felület, azaz huzamosan egymástól kb m-re lehet elhelyezni az ségeket. Néhány fonto adat:

— a készülék —20 °(55 °C hőmérsékleti ért közöt, 95% relatív nec ségtartalomig működőké

— rezgés-, lökés-, ütés korrózióállósága megfele BS 3116 szabványnak;

— mind az adó, mind a vő bemenő feszültsége 24 az adó áramfelvétele 17,5 a vevő áramfelvétele ny mi helyzetben 90 mA, r táskor 17,5 mA; az adó 3,4 kp, a vevő 3,53

Nagyon előnyös a Master alkalmazása m belső tereknél — egésze m magasságig — olyan

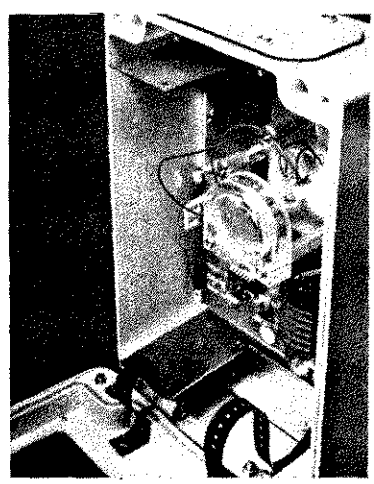

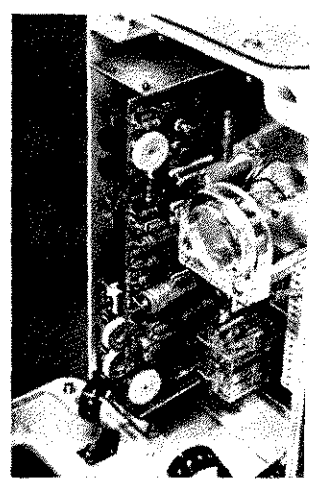

A Beam Master adójának és vevőjének belseje

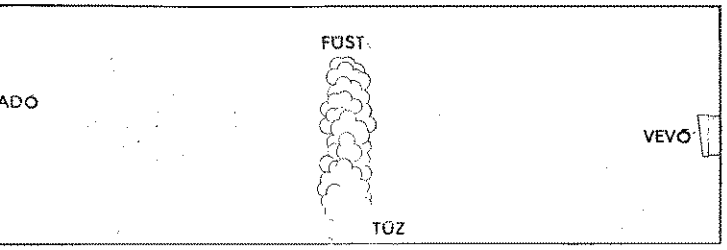

üst a vevőbe érkező sugár intenzitását csökkenti

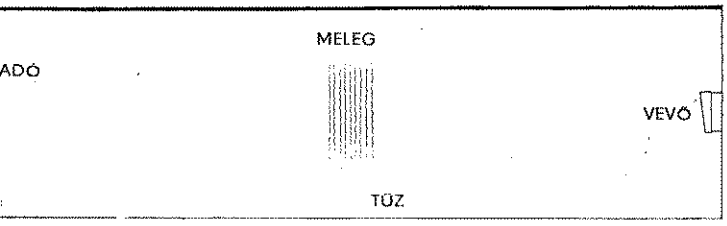

sugár a tűz feletti forró levegőn áthaladva szóródik, intenzitása csökken

ennyezetfelületek esetén, helyekre bármilyen szerelés hézkes, tudniillik ezt a jel- berendezést a függőlegesen menő falakra szerelik fel. yetlen adó és vevő 18 000 térfogatot is védhet.

Működésének az az alapel-, hogy az állandó, pulzáló fravörös sugár (IR) inten- ását a füst, illetve az égés vetkeztében felmelegedő le- gő törésmutatójának meg- ltozása csökkenti. (L. az rát.)

Az intenzitáscsökkenés egfelelő áramkörökön ke- sztül reléket és jelzőlámpá- t működtet. A berendezés rmilyen meghibásodását gy a fény teljes elsötétité- t, amelyet pl. egy fény út- ba került mozgó szilárd gy is okozhat, a készülék int hibát regisztrálja, de ha ez a megszakítás csak egy pillanatig tart, a hibajel el- marad.

Füstjelzéskor a sugár inten- zitásának 50—90%-kal kell csökkennie, a hibajelzés 90%- os csökkenés felett jelentke- zik. A vakriasztás elkerülése céljából az észlelés és a jelzés között késleltetést alkalmaz- nak. A füstjelzés késleltetése 5 sec, a hőmérséklet jelzése pedig 10 sec, a téves riasztás késési periódusa 1 sec.

A készülék felszerelése és szervize egyszerű, elegendő háromhavonta ellenőrizni.

A Beam Master alkalmazása elsősorban magas belső terű épületek, raktárak, mú- zeumok, központi géptermek, számítóközpontok, továbbá kábelalagutak, folyosók véde- lmére célszerű.

(Sz. B.)

A G. F. S. 20-as talajsprinkler

A G. F. S. 20. jelű hablövel- talajsprinklert széles körben asználják repülőgépüzem- yag-tüzek oltására, vala- int az üzemanyag kiömlése, fröccsenése esetén. Igen őnyös repülőgéphangárok, elikopter-állomások, raktári lvánvok védelmére. Jellem- , hogy a különösen nagy ér- kű repülőgépek védelmére is ámításba veszik, így a Con- rd vagy Boeing 747-esére is.

Készenléti állapotban teljé- n a padlószint alatt helyezik a habsprinklert, így az zemszerű feladatellátást az yáltalán nem zavarja. A bsprinkler nyílását könnyen vehető fedéllel takarják le, gy megvédjék a külső be- tásoktól. A teleszkóposan alakított berendezés működ- tésekor a tápvezetékben lé- sített oldatnyomás hatására lajszint fölé emelkedik, mi- ózben a védőfedele lerepül.

A kiáramló nehéz léghab 7,6 m átmérőjű és 5 m magas tér- ben fejti ki hatását.

A konstrukciós kialakítás egyik érdekessége, hogy a levegővel való jó elkevere- déséhez nem vezetik át szitán vagy egyéb berendezésen, ha- nem a fal mentén csak egy szitahengert helyeznek el.

A habsprinkler műszaki adatai:

Üzemi nyomás: 3,5 kp/cm²
Szállított oldatmennyiség: 91 l percenként
Bekeverési %: 6
Habteljesítmény: 630 l/p
Habkiadósság: 7
Teljes magasság: 36,25 cm
Súly: 2,38 kg
Ajánlott habanyag: protein, fluorozott protein, A. F. F. F. — habképző anyagok.

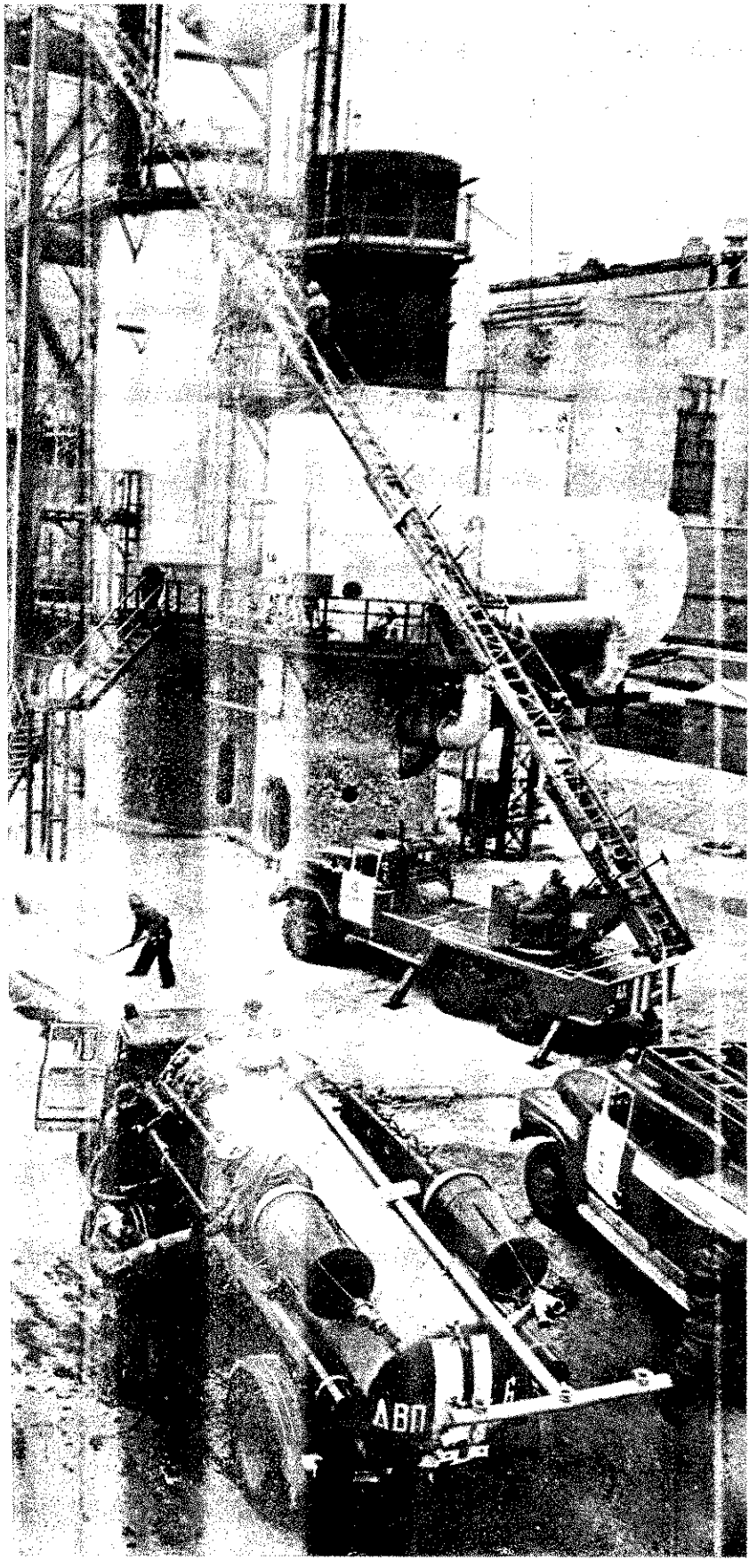

A szovjet tűzoltóság egységei közül számos az olyan támaszpont, ahol jelentős mennyiségű technikai felszerelést — köztük különleges szereket — összpontosítanak, hogy szükség esetén hatékony segítséget nyújthassanak a többi alegységnek a nagy tüzek megfékezéséhez. Képünkön: a voronyezsi Sz. M. Kirovról elnevezett szintetikuskaucsuk-üzemben a támaszpont egységei is részt vettek a taktikai gyakorlaton

Ezt az automatikus tűzvédelmi rendszert kifejezetten a tűzveszélyes folyadékot tároló úszótetős tartályok körgyűrű-zárószerkezetének tűzvédelmére tervezték. A berendezés a zárógyűrű teljes hosszában lehetővé teszi az automatikus tűzjelzést, és még kis tűz esetén is az egész védett szektorban megindítja a BCF oltóberendezést.

A BCF (bróm-klór-di-fluormetán) rendkívül alkalmas erre a felhasználásra, mert nem hagy maga után semmi maradványt, és mivel sűrűsége nagyobb a levegőnél, gőze hosszú ideig megmarad a kiömlési hely körzetében. Egy ilyen Chubb-BCF rendszer mintegy 40 m hosszban nyújt védelmet és ezért a nagy tartályokat szektorokra kell osztani. Így pl. egy 45 m átmérőjű tartály zárógyűrűjének hossza kb. 146 m, és ezért oda 4 Chubb-egységet kell beépíteni, méghozzá úgy, hogy a szomszédos egységek átfedjék egymást. Az egész berendezés az úszótetőre van felszerelve.

A tűzjelzőrendszer teljes egészében pneumatikus elven működik, és tulajdonképpen egy kis átmérőjű műanyagfólia csőből áll. Mindegyik cső egy-egy olyan acél nitrogénpalackhoz van kapcsolva, amely azt 3,5 at nyomáson tartja. Az említett nitrogénpalack kiürítő szelepe pneumatikus kapcsolatban van a BCF-palackkal, amelyet a nyomás zárva tart. Tűz hatására a nyloncső helyileg meglágyul és felreped, az N_2 kiáramlik, és így nyomása is lecsökken. A N_2 nyomásának csökkenése kinyitja a BCF-palack szelepét. A BCF nagy része azután a rozsdamentes acélcső vezetéken 60 cm-enként elhelyezett fúvókákon kiáramlik. A nitrogénkörbe egy nyomáskapcsoló is be van építve, amelynek áramköre távjelzést ad, ha a nyomás 2,1 at alá csökken. Egy másik nyomáskapcsoló nulla túlnyomáson jelez, ami azt jelenti, hogy a működés befejeződött.

A Chubb-féle BCF tűzvédelmi rendszer előnye, hogy a tűzészlelés a „zárógyűrű" teljes hosszában, megszakítás nélkül, automatikusan történik, s úgyszintén az oltás is. Egy-egy BCF-rendszer teljes oltóanyag-tartalma (13,6 kp) 10 sec alatt elárasztja a védendő szektort, tehát a beavatkozás gyorsasága is ideális.

(Sz. B.)

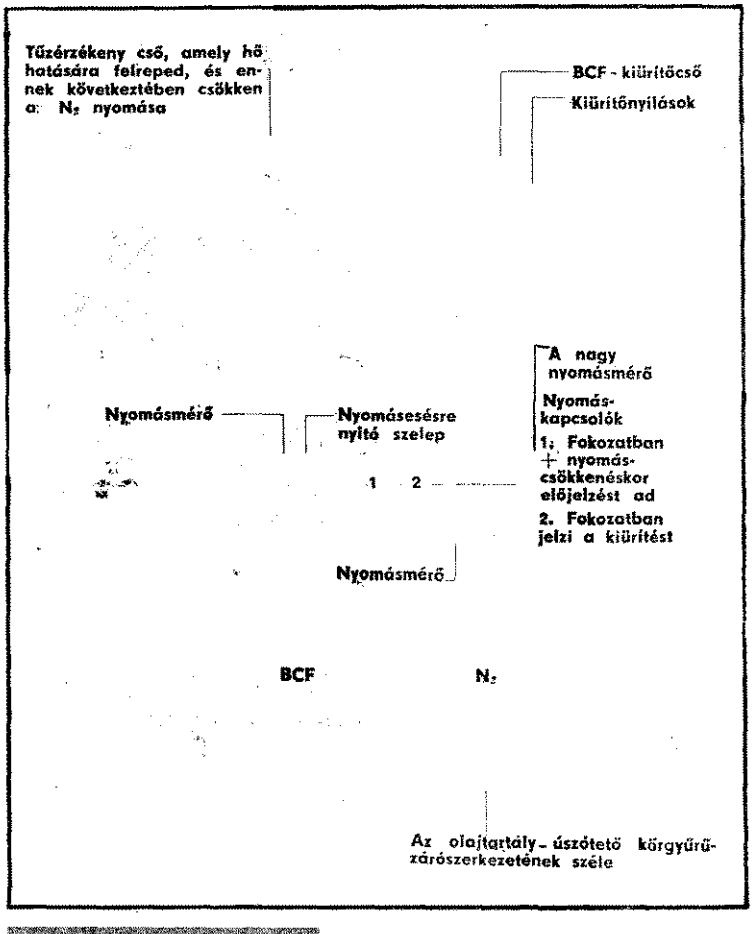

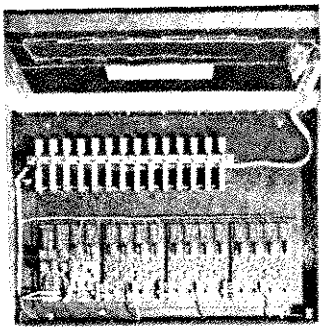

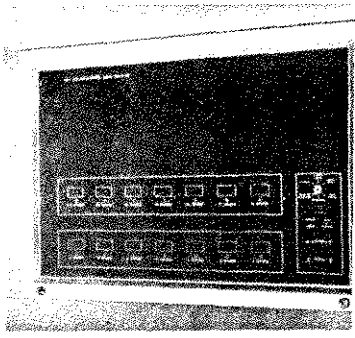

A berendezés ellenőrző panelje

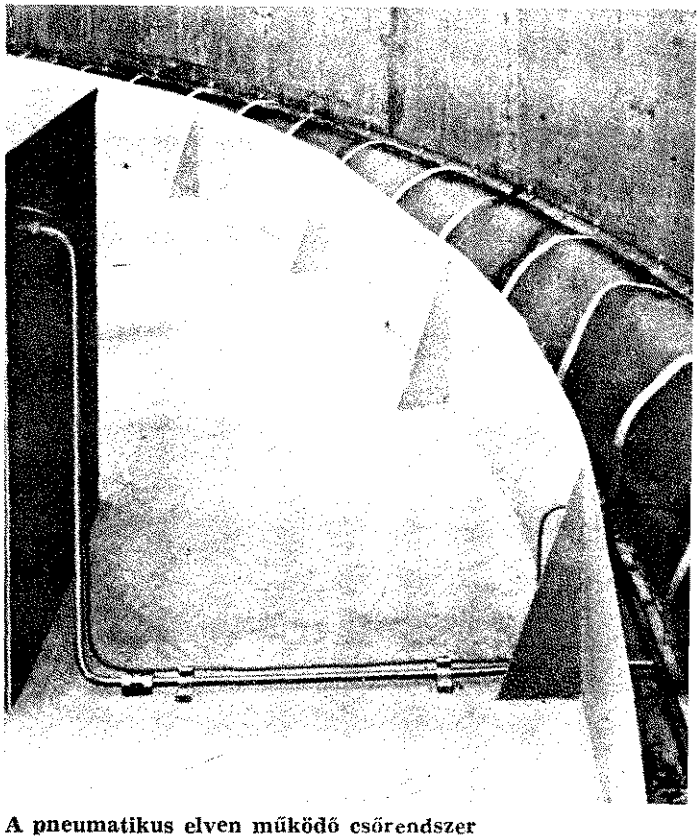

A pneumatikus elven működő csőrendszer

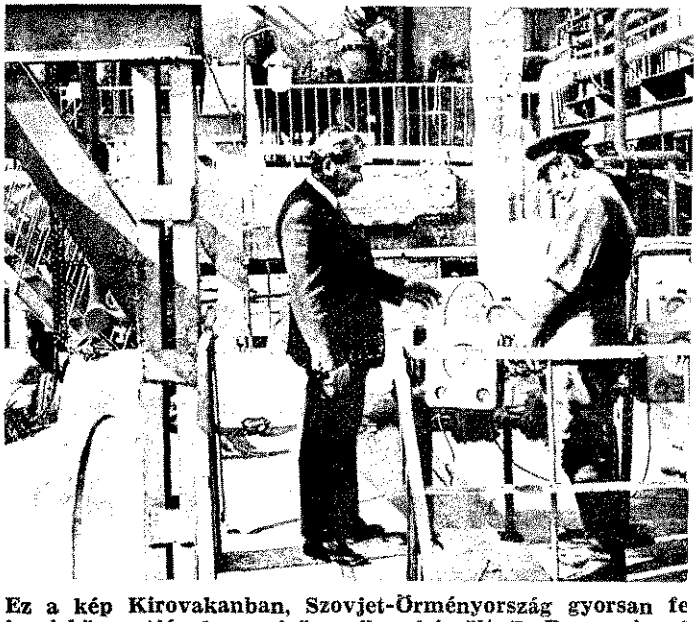

Ez a kép Kirovakanban, Szovjet-Örményország gyorsan fe ipari központjának vegyi üzemében készült. D. Barszegjan ő parancsnok pontosítja a tűzoltási tervet K. Martiroszov fő nökkel

A NAGY LAKÓTELEPI ÉPÜLETEK általában távfűtéssel és elegvíz-szolgáltatással készülnek. Jelenleg a főzést ezeken a kótelepeken nagyobbrészt gázzal, kisebbrészt villamosenergiá-ıl oldják meg.

Minthogy a főzési gázfogyasztás viszonylag kicsi, felmerült kérdés, gazdaságos-e erre a kis fogyasztásra a teljes lakó-ıepen külön tűzveszélyes közműgázhálózat létesítése, vagy pe-ig célszerűbb a konyhai energiaellátás megoldása is a veszély-ıenebb villamos energiával. A kérdésnek új indítékot ad az múlt években néhány külföldi házgyári és egyéb épületben ırtént olyan gázrobbanás, ahol több lakás, szálloda, iskola om-ıtt össze, és a (többnyire) konyhában történt robbanás miatt ıbb ember vesztette életét.

A témának az egyébként kis konyhai fogyasztás mellett, vé-ıményem szerint, abban van nagy jelentősége, hogy hazánkban vente — a különféle lakótelepeken — hozzávetőleg 16—20 000 ázgyári és egyéb paneles lakás épül, a gázközmű kiépítésének eruházási költséghányada tehát igen jelentős.

A PANELES ÉPÜLETEKBEN a gázrobbanásveszély kiküszö-ölését célzó intézkedések végrehajtásának műszaki-anyagi fel-ıtelei elengedhetetlenné teszik a kérdés tisztázását és vizsgá-ıtát.

Hazánkban, a növekvő igények kielégítése érdekében, egyre agyobb mértékben kell a házgyári paneles építésmódot alkal-ıazni a tömeges lakásépítésben. Működő szovjet házgyáraink s a közeljövőben működésbe lépő további házgyárak, az alap-ajzi lehetőségek korlátaival (loggia, benyíló stb.) „doboz-merev" zerkezetű épületek t gyártanak, amelyek relatíve biztonságo-abbak a progresszív összeomlással szemben, mint általában a arsen—Nielsen rendszerű házgyárak elemeiből összeszerelt épü-ıtek.

Az ismert londoni eset után lefolytatott nemzetközi kísérle-ek, valamint a korábbi vizsgálatok ugyancsak nemzetközi pub-kálása rávilágított a nehéz elemekből összeépített panelszer-ezetű épületekben a hatásos fojtás lehetősége miatt — a rom-oló gázrobbanás kialakulásának lehetőségére, elsősorban belső ekvésű (konyha, fürdőszoba) helyiségekben. Ebből adódóan me-ült fel a belső fekvésű helyiségekben a gázenergia kiküszöbö-ısének a szükségessége, illetve lehetősége.

A KÉRDÉS TISZTÁZÁSÁHOZ érdemes egy pillantást vet-ünk — prognosztikai vonatkozásban — a világ energiahordozó truktúráinak ún. trendgörbéire. Az ábra az energiahordozók el-ılódását, vagyis az energiahordozó struktúra vázolt változását ıutatja be, az egyes energiahordozók százalékos arányának idő-eni változásával, az ezredfordulóig.

Energiapolitikai koncepciónk szerint 1980-ban az ország ösz-zes energiaszükséglete kielégítésének mintegy 40%-át import zénhidrogénekkel tervezik. A villamos-nergia-importnak is a szükségleteknek ıegfelelően lehet és kell alakulnia.

Az V. ötéves terv előírásai szerint a 00 ezres lakásprogramban a több szintes ıkásépítés részaránya 250 ezer lakás 62%), amelynek mintegy 40%-a (kb. 100 zer lakás) paneles technológiával valósí-ındó meg. Hasonló összetételű építés vár-ató a következő tervidőszakban is.

A házgyári lakótelepeken a konyhai nergiaellátás villamostűzhellyel vagy gáz-ízhellyel való megoldásának műszaki-gaz-asági összehasonlításához elsődleges fel-dat a fogyasztási adatok meghatározása.

Az eddigi vizsgálatok, mérések sokszor gymásnak ellentmondó, erősen különböző zámértékű adatokat adnak a főzés ener-iafogyasztásának értékére. Első teendő te-át a meglevő mérési eredmények össze-yűjtése és feldolgozása, hogy a kétféle nergiaellátási mód reális összehasonlítá-át elvégezhessük.

A főzési energiafelhasználás egyidejű ıúcsigényének meghatározására a Főva-ısi Gázművek által elvégzett széles körű ıgyasztási-lefutási vizsgálatok eredmé-yeit, valamint az egyes lakótelepek villa-ıosenergia-fogyasztásának lefutására vo-natkozó mérési eredményeket felhasználva a következő adatok állnak rendelkezésre:

A főzés-sütés gázenergia-felhasználását a központi (táv) fűtéssel és melegvíz-szolgáltatással elsősorban a fővárosi új lakótelepeinken mért adatok alapján — a jelenlegi lakóösszetétel figyelembevételével — lakásonként évi kb. 750 ezer kcal értékben valószínűsíthetjük.

A VILLAMOS FŐZÉS JOBB HATÁSFOKÁT feltételezve a villamos főzés fogyasztását lakásonként évi $0{,}6 \cdot 10^6$ kcal (év) értékkel számolhatjuk, ami kb. 700 kW értéknek felel meg.

Ezeket az adatokat, valamint az itt nem ismertetett, de kiszámított létesítési és üzemeltetési költségeket figyelembe véve, a fogyasztókat terhelő főzési energiaköltség a következőképpen alakul évenként és lakásonként:

Gázfőzés:		**Villanyfőzés:**	
Budapesten városi gáz:	205,— Ft	Budapesten:	280,— Ft
Budapesten földgáz:	215,— Ft	Kiemelt városokban:	420,— Ft
Vidéken földgáz:	215,— Ft	Egyéb városokban:	560,— Ft

Mint a táblázatból látható, a főzés energiaköltségei a lakók számára sehol sem jelentenek különösebb terheket (17,— Ft/hó—40,— Ft/hó), tehát a gázfűtés létesítésének nincsenek különösebb szociális indokai.

A KÉT ÖSSZEHASONLÍTÓ ADATBÓL egyértelműen kiol-vashatók a következők:

— A kétféle főzési mód népgazdasági beruházási költség-különbözete lényegesen alatta marad annak a különbségnek, amely a köztudatban el van terjedve.

Ha ehhez gázfűtés esetén hozzátesszük a szellőzés és a fokozottabb biztonsági követelmények velejárójaként fellépő beruházási többletköltségeket — azok mértékének bizonytalansága mellett is — voltaképpen eltűnik a különbség a két főzési mód beruházási költségei között.

— Az éves költségek közötti különbség sem meghatározó, tehát szó sincsen arról, hogy a gázfőzés gazdaságossága magasan meghaladná a villamos főzését.

Ilyen feltételek mellett a lakótelepek házgyári épületei és az egyéb paneles épületek lakásaiban a villamos energiának főzés céljára történő felhasználása a gazdaságosság, a tűz- és robbanásveszélyesség és nem utolsósorban az életvédelem szempontjából egyaránt versenyképes lehet a gázenergiával, és ezért minden házgyári lakótelep esetében tervezési alternatívaként kell kezelni.

Szeder István
ny. tű. őrgy.
gépészmérnök

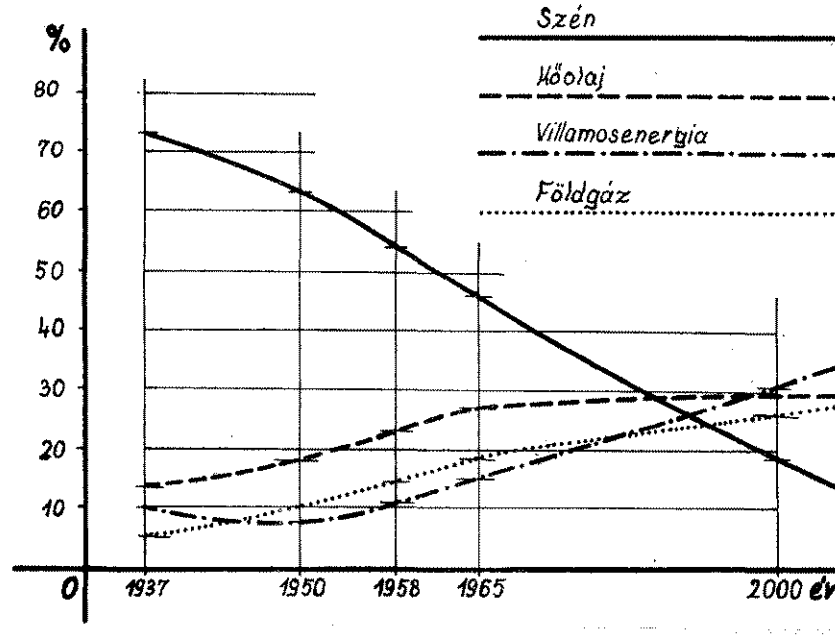

Mint ismeretes, május 31-én tűz pusztított a nagykanizsai modern bútorraktárban, s habár igen jelentős értéket sikerült megmenteni, a raktárrész rakodólapos tárolással zsúfolásig megtöltött két szektora kiégett és összeomlott, s így az épületkárral együtt 40 millió forintos anyagi veszteség érte a népgazdaságot.

Az egyszintes raktárrészből és a kétszintes fejépületből álló komplexum a Kereskedelmi Tervező Vállalat tervei alapján készült el, és használatba vételi engedélyét tavaly augusztusban adták ki.

A „C" tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítmény II-es tűzállósági fokozata és a raktárrész két tűzszakaszának méretei — 3338 és 2500 m² —, figyelembe véve az adatszolgáltatás alapján meghatározott 346 Mcal/m²-es mértékadó tűzterhelést is, megfeleltek a jogszabály előírásainak.

A tűzszakaszokba épített ajtók azonban ellentétben a rendelettel, nem voltak önműködően záródók.

A létesítmény védelmére felszerelt MMG gyártmányú, BJK típusú automatikus 30 hurkos tűzjelző berendezéshez hőjelzők, valamint kézi jelzők tartoztak.

Az engedélyezési eljárás során felmerült ugyan a közvetlen tűzjelző telefon szükségessége, de a továbbiakban a tűzvédelmi hatóság nem szorgalmazta.

A 74-es főközlekedési útról ágaztatták le a 100-as tűzivízvezetéket, amely ún. sugaras rendszerű. Tartalék vízforrásként 100 m³-es víztároló medencét létesítettek, és ezt ugyanaz a vezeték töltötte fel, amelyik a fali tűzcsapokat is táplálta.

Ezenkívül szükség esetén igénybe vehették még a szomszédos létesítmény (EIVRT nagykanizsai gyára) 200—300 m-re levő tűzivízhálózatát is.

Kiterjedt égést találtak

A tanúmeghallgatásokról felvett jegyzőkönyvekből nem derül ki egyértelműen a tűz keletkezésének pontos ideje.

Mindenesetre bútorraktárról lévén szó, aligha képzelhető el, hogy egy kezdődő tűz nyolc perc alatt egész szektorra kiterjedt égéssé fejlődjön. Ennyi idő telt el ugyanis a tűzjelzés meg a nagykanizsai fecskendők kiérkezése között.

11.55-kor a portás, majd a telep egyik osztályvezetője városi telefonon jelezte a tüzet a nagykanizsai tűzoltó-parancsnokságra. A jelzés azt is tartalmazta, hogy a 3-as jelzőkör 3—19-es érzékelői bejeleztek.

Tóth Győző tű. alhdgy., szolgálatparancsnok II-es riasztást rendelt el. Ennek alapján 12.03-kor a kárhelyre érkezett 1+6 fő CSD 707-es, valamint 1+4 fő CSD 344-es gépjárműfecskendővel.

A helyszínen dolgozók előzőleg megkísérelték a beavatkozást, ez azonban több okból nem járhatott kellő eredménnyel.

Először is a tűzivízvezeték-rendszer hibája miatt — a vízlefolyás megakadályozása céljából — a tolózárak és a főtolózár is el voltak zárva, s előbb négy helyen meg kellett nyitni őket. A fali tűzcsapokat azonban akkor sem lehetett használni, mivel az oltóvízzel együtt a szennyvíz is folyt belőlük. Nem fékezhették meg természetesen a tűz terjedését a felhasznált tűzoltókészülékek sem.

A tűz késői észlelése, illetve jelzése önmagában is súlyos helyzetet teremtett, a beépített tűzjelző berendezés a tanúk szerint már csak akkor lépett működésbe, amikor a B jelű raktárban — a tűz feltételezett keletkezési helyén — a rakodólapokon tárolt bútorok intenzíven égtek.

Eltorlaszolt közlekedési utak, nyitott ajtók

Ehhez járult még, hogy a károsult és a szomszédos raktárakban több helyen megszegték a tárolási előírásokat. A B raktár északi részének bejárati ajtaja előtt mintegy 8 m-es szakaszon például bútorok szűkítették le jelentősen a közlekedési utat, a keleti közlekedési úton a rakodólap képezett torlaszt, a kárt szenvedett raktár északnyugati átjárójának félszárnya be volt csukva ugyan, de a másik felében rakodólapok állottak, ezért ezt az ajtót a tűz idején nem is lehetett becsukni.

Az említett körülmények kétségkívül közrejátszottak abban, hogy a tűz átterjedhetett kisebb mértékben az A rakt a C raktárban pedig teljes pusztítást gezhetett.

A tűzvédelmi utasítás előírta u hogy a raktárhelyiségeket elválasztó kat csukva kell tartani, és amennyib technológiai okokból nem lehetséges, a a nyitvatartás idejére állandó felügyel szükséges gondoskodni, vagy füst és h tására önműködően csukódó beren elhelyezéséről, de a tűzeset napján se sem valósult meg ebből, sőt mi több: a víztároló medencét is eltorlaszolta a lalat egyik gépkocsija.

A kanizsai egységek az északnyuga a déli oldalról 2—2 E sugárral avatk be, mindkét alapvezetéket ugyanaz garas rendszerű tűzivízvezeték táplál

Az első tűzoltásvezető 12.03-kor I riasztást rendelt el. 12.06-kor *Ra István* tű. szds., parancsnokhelyettes át a tűzoltás vezetését, 12.15-től *Nagy László* szds., a megyei parancsn éppen Nagykanizsán tartózkodó csopo zetője. Ő 12.16-kor IV-esre módosíto riasztást.

A helyszínen működő nagykanizsa lami egységek, valamint a szoms EIVRT gyárból segítségre érkező 30 lalati tűzoltó a számos akadályozó k mény miatt nem gátolhatták meg mintegy 3000 m²-es részre való átter sét. Munkájukat a torlaszokon kívül erősen hátráltatta, hogy éppen a ká napján vízellátási zavarok voltak a v ban, továbbá a sűrű füst miatt csak l készülékben lehetett behatolni a kár letre, viszont mindössze négy légzőkés volt a két nagykanizsai gépjárműfec dőn.

A 12.55 és 13.16 között helyszínre zett keszthelyi, zalaegerszegi és m egységek bevetésével sem változta tak már a helyzeten. (A marcaliak járműfecskendője műszaki hiba mia perccel később érkezett a tervezettné

Az OKGT fúrási üzeme segített légzőkészülékkel az állami egységek kivonult a helyszínre a palini önk továbbá a Nagykanizsai Sörgyár és B gyár 1—1 vállalati tűzoltóraja is.

A főépület homlokzata

Eltorlaszolt közlekedési út az A szektorban

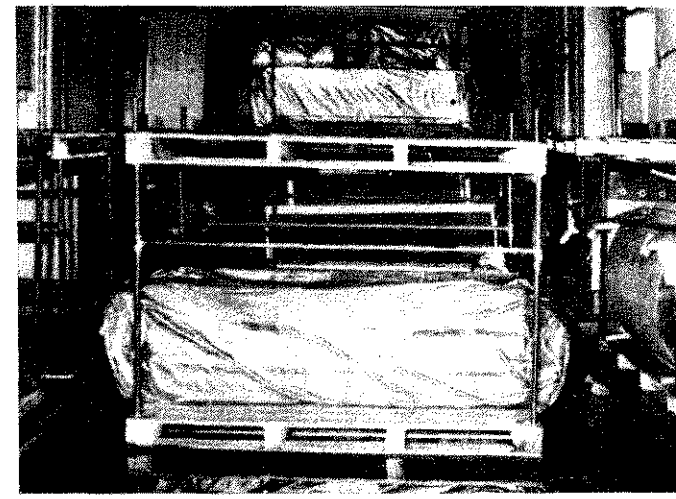

onvédek, ıtárőrök is segítettek

12.33-kor, majd 12.40-kor riasztották a nvédséget meg a határőrséget, a segítgkérésre 240 honvéd és 40 határőr érzett ki az anyagmentés meggyorsítására. A tűzoltás vezetője a déli szakasz pancsnokának a nagykanizsai szolgálatpancsnokot bízta meg, az északi szakaszk a nagykanizsai parancsnokhelyettes t a parancsnoka, a háttérparancsnoknak dig a nagykanizsai parancsnokság tűzegelőzési előadóját jelölte ki.

A hálózati nyomás időszakos gyengege miatt fellépő vízhiány pótlására rént vasúti tartálykocsi, részint vállalati tsz-vízszállítókat vettek igénybe.

A helyszínre rendelt építési szakértők 30-kor megállapították, hogy nincs rény a két égő szektor megmentésére, ok minden pillanatban összedőlhetnek, be is következett, és így a továbbiakban veszélyeztetett szektorok védelme vált ódlegessé.

A nagy erőkkel folyó árumentés szép edménnyel járt, bár az erős füst, valant az is nehezítette, hogy villás targonval nehezen lehetett leemelni a rakodópokat.

Összesen 105 tűzoltó 11 gépjármű-fecsndővel vett részt a beavatkozásban, és db M, 8 db E, továbbá 2 db X jelű habgarakat (ezeket az áruházi rész tetejék védelmére), valamint 2 db vízágyút üködtettek.

A beavatkozás során két tűzoltó füstérgezést, egy tűzoltó pedig nem súlyos rzsolásos és zúzódásos sérülést szenvett.

A tüzet 14.05-kor sikerült körülhatárolni, .00-kor lefeketíteni és június 1-én 0.10-or eloltani.

l megyei párt-vb ülésén

A Zala megyei párt-vb, a gazdaságlitikai osztály vezetője és a megyei rancsnok előterjesztése alapján, megtáralta a rendkívül súlyos kárral végződött zeset tanulságait, és ennek során elismesét és köszönetét fejezte ki a mentési unkálatokban részt vevőknek, különösen honvédeknek, határőröknek, a vállalati üzemi dolgozóknak öntevékeny és hős erőfeszítéseikért, s felkérte az illetékes erveket, tegyenek meg mindent, hogy épület helyreállítása az év végéig meg-

A tűzoltás sikerült

Május 30-án kigyulladt a Fertői Nádgazdasági Vállalat fertőszentmiklósi nádtárolója.

A tűz 8.30 körül keletkezett, és megfékezésében döntően közrejátszott, hogy gyorsan jelezték. 8.33-kor riasztották a vállalati tűzoltóságot, 8.34-kor a kapuvári, 8.36-kor pedig a soproni állami tűzoltóságot, majd a megyei ügyelet intézkedésére 8.43-kor, a győriek egyik gépjárműfecskendőjét is. 8.50-kor, illetve 9.10-kor 1+5—1+5 fővel kiérkezett a fertőszentmiklósi és a fertőszéplaki önkéntes tűzoltóság is.

A mintegy 25 hektáros tároló telítettsége kb. 95%-os volt, a minden hatodik kúpsor után előírt 6 m-es közlekedési utak helyenként 3—4 m-re szűkültek le, így fennállott a veszélye annak, hogy a tűz átterjed a tároló igen jelentős részére.

Sokat segített, hogy a vállalati egység 800-as kismotorfecskendőről 2 működőképes E sugarat szerelt, és azonnal megkezdték a tűz által veszélyeztetett nádkúpok eltávolítását.

Az anyagmentésben részt vett 92 határőr is, és a szükséges erőgépek, nádvágó, markolók is rendelkezésre állottak.

Ennek köszönhető, hogy 8 E sugárral sokmilliós értéket sikerült megmenteni a tűz pusztításától. A tűz fészke a tároló kellős közepén volt.

A tűz keletkezési okaként a szakértők véleménye alapján, azt állapították meg, hogy valamilyen növényi eredetű és öngyulladásra hajlamos szerves anyag került a nádhulladék közé, s ez melegedett fel annyira, hogy a nádhulladék is meggyulladt.

A nagyszerű tűzoltás eredményeként a kár szinte jelentéktelen lett, de ez nem menti azért azokat, akik felelősek voltak a nádhulladék-tároló tisztántartásáért.

történjen. Megállapította azonban, hogy a tűz oltását negatív körülmények hátráltatták.

Éppen ezért felhívta az illetékes szervek vezetőit, hogy a megye létesítményeiben tegyenek meg mindent a tűzvédelmi előírások végrehajtásáért, különös tekintettel a raktározási szabályokra, valamint a tűzoltás feltételeinek megteremtésére. Továbbá: a tanácsi szakigazgatási szervek vezetői tekintsék át a megye tűzoltóságának technikai felszereltségét, és tegyenek intézkedést azok korszerűsítésére. Ezenkívül a tűzveszélyes árukat tároló raktárak a jövőben több oldalról legyenek megközelíthetők, és létesítésükkor tartózkodjanak a gyúlékony épületszerkezetek beépítésétől.

A párt-vb a tűzjelzési és vízszerzési lehetőségek biztosításának a fontosságára is felhívja az érintettek figyelmét, s figyelmeztet a nyári időszak fokozott veszélyeire.

A tűzeset keletkezési okát még nem sikerült egyértelműen megállapítani, de megelőző és mentő tűzvédelmi szempontból egyaránt így is sok tanulság vonható le a történtekből.

Ezek egy része cikkünk alapján is nyilvánvaló, más része azonban a szakértők részletesebb elemzését igényli, hiszen anélkül például aligha lehet választt adni rá, célszerűen választották meg és telepítették-e a tűzjelző berendezés érzékelőit.

Nem elemzésre, hanem azonnali erélyes intézkedésre szorul viszont, hogy amikor a tűzeset után a tűzjelzési lehetőségeket ellenőrizték több nagykanizsai létesítményben, kiderült: a közvetlen tűzjelző telefonok egy része nem üzemképes, és a kezelésükkel megbízottaknak sem mindegyike ismeri teennivalóit.

Mint hallottuk, hamarosan megkezdődik a Bútorértékesítő Vállalat Dél-dunántúli Lakberendezési Kirendeltségének tulajdonában levő raktár újjáépítése.

(g)

űzoltás a B szektor beomlása után

A beomlott B és C szektor

Ezúttal is „csupán" a tűzvédelmi hatóság vonatkozó előírásának megtartása kellett volna a tűzeset megelőzéséhez. Az előírás pedig úgy szólt, hogy amennyiben konténeres tárolás helyett bálákat kívánnak raktározni az Állami Termékgazdálkodási Igazgatóság győri telepének csarnokában, akkor a 2500 m²-es, középen elválasztott és két oldalról nyitott létesítményben nem közlekedhet a daru a bálák felett.

A május 24-i tűzeset egyértelműen bizonyítja, hogy ez éppenséggel indokolt kikötés volt, mert szinte percek alatt mintegy 30 millió Ft értékű árukészlet került közvetlen veszélybe.

Hogy a budapesti székhelyű Villanyszerelő-ipari Vállalatnak a darut szerelő dolgozói tudták-e mit tárolnak odalent vagy sem, annak a tisztázása nem a mi feladatunk. Persze azt sem ártana kideríteni, látták-e a veszélyes manővert a raktár dolgozói, s ha igen, miért nem intézkedtek azonnal.

Mert hát igazán nem volt titok, hogy *Somogyi László* vezető szerelő és társai éppen átadásra készítik elő a darut, és ehhez a szerelvényeinek ellenőrzése sem mell hető.

Munkatársa, *Hegedűs Ferenc*, mind esetre 17 óra után megindult a daru hogy a végálláskapcsolókat ellenőriz 17.17 körül a daruhídról pillantotta m hogy az alatta levő lenbálák egyike nyérnyi területen kigyulladt.

Megállt a daruval és szólt a közelt tartózkodó *Czigány Józsefnek*, ő azu betörte a tűzjelző üvegét és a portára s ladt, hogy a portást értesítse.

A tűzjelzés azonban csak 17.47-kor kezett a győri parancsnokságra, s így m a III-as riasztásra vonuló győri egysége kárhelyre értek, már mintegy 120 volt a tűzfelület, mivel a helyszínen c gozók által megszerelt 2 E sugár nem v képes a tűzterjedés jelentősebb megaka lyozására.

Jóllehet a tűz keletkezése és jelzése zött ténylegesen eltelt időt nem le egyértelműen megállapítani, bizonyos látszik, hogy ha a tűz tényleg 17.17 kö keletkezett, akkor a győri tűzoltóság c pán 17.47-kor történő értesítése aligha dokolható.

Kedvező volt viszont, hogy *Horváth roly* tű. alhdgy., szolgálatparancsnok r tön nagy erőkkel vonult ki, s hét percc jelzés vétele után huszonegy tűz négy gépjárműfecskendővel már a hely nen volt, s négy perccel később a győ habbaloltója is kiérkezett, hogy 3600 l/p szivattyúteljesítménye is segítse az o sikerét.

Aktívan és szakszerűen folyt a káre rítás, amikor a kárterület nagyságára bonyolultságára való tekintettel 18.09- a helyszínre érkező *Varga Károly* tű. a megyei parancsnok a tűzoltás vezetését vette.

Huszonhét határőr is segített a l gyapot- és szulfidcellulóz bálák me sében, közben sorra érkeztek az ú gépjárműfecskendők, közülük egy mosonmagyaróvári és komáromi.

Végül is 12 E sugárral 18.20-ra körü tárolták, 19.50-re pedig lefeketítették a zet, az utómunkálatokat 23.10-kor feje be, miközben a tv. előbb II-esre, n I-esre minősítette vissza a tűzesetet.

A céltudatos beavatkozás szép eredm nyel járt, habár a kárérték így is jele kb. 167 ezer forint.

A tűz keletkezési okát a szakértő r valószínűséggel bizonyította. Mint kide jó erősen bekenték grafitos zsírral a rupálya menti vezetéket, és az árams papucsok emiatt is erősen szikráztak. A hulló szikrák égéshője pedig többször meghaladta a tilolt len meg a gyapot g ladási hőmérsékletét.

A tűz körülhatárolása a keleti oldalról

Égő bálák

Totzl Károly tű. alez.:

Kritikus helyze[illegible] – [illegible]ez pillanatok

hatvanas évek elején Budapesten is amosan megnövekedett az áramfo-sztás. Ez a különben igen örvendetes nség azonban nemkívánatos követ-ményekkel is járt, mert a rekonstruk-meg a hálózatbővítés nem mindig volt es lépést tartani az igényekkel, s emi-az elektromosság mint tűzkeletkezési gyakoribbá vált fővárosunkban. Jó ány transzformátortűz is keletkezett oriban, és ezek gyors és szakszerű el-sa mindig jelentős erőfeszítést követelt. z akkori előírások szerint habbal ol-uk a trafóégéseket. A hab valóban jól tta a szétfolyt olajat, de a transzformá-k felhasadt ún. táskáiból kifújó forró gőzök a tűz visszagyulladását többször lőidézték, s így a beavatkozásnak ez a lja nem ritkán meglehetősen körülmé-snek bizonyult.

népligeti trafóégés tapasztalatai is azt almazták, hogy célszerűbb tűzoltási lszert kell választanunk.

gyakorlatok, majd később a beköve-ett tűzesetek tanulságai mindenben iga-ák a vízköddel való oltás hatékonysá-oz fűzött reményeinket. Rövidesen már is vállalkozhattunk, hogy tűzoltóver-vek bemutatóján is bizonyíthassuk ezt. z új tűzoltási mód a személyi állo-yt is fokozottabb követelmények elé otta, a sugárvezetőktől is szinte óramű tosságú összmunkát igényelt.

zuglói alállomás égésekor azonban ki-ült, hogy az állomány lélektani felké-ésére is több gondot kell fordítanunk. ödsugár rohammal gyorsan megszün-e a lánggal való égést, majd a nyolca-sugár vezetője azt a parancsot kapta, y a rohamszer speciális kétrészes fém ízós létráján másszon fel, és fölülről e a berendezést sugarával. Néhány odperc múlva éles csattanást hallot-k. Szétrepedt a bordája az egyik ún. os táskának, s a trafót pillanatok alatt rították a lángok.

létrán tartózkodó sugárvezető közvet-il a lángzónába került, és stresszhatás tt képtelen volt kizárkapcsolni, sőt a árcsövet is eldobta, pedig ezt semmilyen ülmények között nem szabad. A több-egy pillanatra megtorpantak, de uta-sra azonnal bajba jutott társuk véde-e irányították a sugarakat. Ezzel per-csak néhány másodperc időt nyer-k, ezért haladéktalanul cselekednünk ett.

a a bajba jutott sugárvezetőt a létrá-együtt elhúzzuk a lángzónából, akkor idnem biztosan súlyosan megsérül. rt rákiáltottam: „Állj, zárkapcsolj ki, y lefelé, egy-kettő!"

ugárvezetőnk megrázkódott, s inkább önösen, mint tudatosan, a határozott ényszónak engedelmeskedve kioldotta a kapcsot és lemászott. Szerencsére nem os égési sérüléseket szenvedett.

kelenföldi alállomás tűzesete alkal-val már nem éltünk át ilyen bonyo-makat. Fényképészünk a sikeres bea-kozás után megörökítette a „tűzokozó", macska szénné égett tetemét; egyér-telműen bebizonyosodott, hogy az állat idézte elő a rövidzárlatot.

Szilveszter éjszakáján egy kissé dide-regve, de jó hangulatban vonultunk be állomáshelyünkre a tűzoltási csoporttal. Az egységek gyorsan és szakszerűen oltot-tak el egy templomtüzet Békásmegyeren. Arra gondoltam, hogy jó lett volna egy volt tűzoltótisztnek is látnia ezt a beavat-kozásunkat.

Húszegynéhány évvel ezelőtt a buda-pesti parancsnokságon teljesített szolgá-latot, s amikor egy ízben szóba került, hogy a nedvesvíz milyen jó oltóanyag, azt hitte, ugratjuk, s megkérdezte: az micsoda, s mire való, hiszen a víz amúgy is elég nedves. Azt válaszoltam: szívesen megmu-tatom, ha felém nyújtja posztózubbonyá-nak egyik újját. Két kis fiolát húztam elő a zsebemből. Amikor az egyiknek a tartal-mát a jelzett helyre spricceltem, a víz-cseppek leperegtek. A másik fiola tartal-ma azonban kis nedves foltot hagyott a zubbonyujjon, persze azért nem kellett el-vinni a Patyolatba.

De térjünk vissza 1977. első budapesti tűzesetéhez. Csupán egy személy jelezte a tüzet. Ennek alapján eleinte azt gyaní-tottuk, valaki rossz szilveszteri tréfát eszelt ki, mert máskor számosan jelzik a tetőtüzeket, de természetesen azonnal ki-vonultunk. Vonulás közben a III. kerüle-tiek szerparancsnoka jelentette, hogy való-ban ég a békásmegyeri templom tető-szerkezete, a tűz II-es. Helyszínre érke-zésünkkor már mintegy 100—150 m^2-re terjedtek ki a lángok, s mint kiderült, mindössze egy tűzcsap volt a közelben. A távolsági vízszállítás megszervezését két okból sem láttam célszerűnek. Először is ez mindig időt vesz igénybe, másodszor pedig a jelentősebb mennyiségű víz súlyos rongálódást okozna a templom födém-szerkezetében. Ezért kettes fokozatra állí-tattam a TŰ—1-es gépjármű fecskendők habbekeverőjét, és ún. habköddel végeztet-tem a tűz oltását. Ily módon négy sugárral — közülük az egyik tartályról működött — a lánggal égést kb. 10 perc alatt megszün-tettük, s hamarosan áttérhettünk az utó-munkálatokra. Kéménybe épített gerenda okozta a tüzet, mise előtt alaposan be-fűtöttek a kályhába.

Természetesen nem ez volt az első eset, amikor a habot nedvesítőszerként haszná-ltuk. Az 1%-os bekeverés igen jó „recept"-nek szokott bizonyulni. Érdekes volna, ha arról is írnának a Tűzvédelemben, hogy vidéken, ahol sokkalta több gondot okoz a vízszerzés, vajon milyen gyakran élnek ez-zel a lehetőséggel, hiszen bekeverővel ellá-tott TŰ—1-es gépjárműfecskendők ott is szép számmal akadnak.

Két másik templomtűz rövid krónikája zárja ezt a fejezetet, nemcsak annak szem-léltetésére, hogy az ilyen káreset felszá-molása rendkívül bonyolult feladat, ha-nem, de ez már derüljön ki a továbbiak-ból.

Már nagy tömeg vette körül a Thököly út és Cházár András utca sarkán levő Do-monkos templomot, amikor kiérkeztünk. A beavatkozás biztosítása céljából rendő-röket kértem a helyszínre. Az ajtó zárva volt, azonban a magunkkal hozott kulcs-csomó egyik darabja jól illett a zárba, s így anélkül, hogy fel kellett volna feszíte-nünk, aránylag könnyen és gyorsan be-hatoltunk

A harangállvány égett, s ha nem avatko-zunk be a lehető legerélyesebben, akkor a harangok lezuhantak volna, s ennek veszé-lyét nem kell ecsetelnem. Ezért kötött su-garakkal kezdtük a beavatkozást, mert a víznek az állványzat csapolásaiba is be kellett hatolnia.

Az utcáról persze nem látták erőfeszí-téseinket. Néhányan gunyoros megjegy-zésekkel illettek bennünket, hogy nem is akarjuk eloltani a templomtüzet.

A kíváncsiskodás sajnálatos módon ál-dozatot is követelt. Az egyik férfi vára-tlanul a villamossínek közé szaladt, és a villamos kereke térden alul levágta a fél lábát.

A gépjárműfecskendők vezetői meg a háttérben tevékenykedők emelték ki a vil-lamos alól a szerencsétlent.

A kőbányai László-templom huszár-tornyának az égése is alaposan feladta a leckét egységeinknek. A nagy értékű fres-kók, de az ugyancsak becses Zsolnai-gyárt-mányú tetőcserepek védelme mindannyi-unktól különös elővigyázatosságot köve-telt; ezért a parancsnokok közvetlenül irá-nyították a sugárvezetőket. Mintegy 50 mé-ter magasságban dolgoztunk, ehhez 12 atü szivattyúnyomás kellett.

Természetesen itt sem volt hiány izga-tott nézőkben, s néhányan bizony szíto-tták a hangulatot ellenünk, hogy csak tét-lenkedünk, nem rendeltük ki a létrákat. Pedig két tolólétrát vonultattam ki a kár-helyre. Az egyikről sugarat szereltettem, de a sugár vezetője azt a parancsot kapta, hogy sugarával nagy ívben kerülje el a templomtornyot. Érdekes, hogy ez meny-nyire hatott, és nem tűnt fel az izgágás-kodóknak, hogy egészen másutt és más módon folyik a küzdelem a lángok ellen.

Akadt egy kedves epizódja is ennek a tűzesetnek, akkor persze nem volt ked-vünk mosolyogni rajta. A sekrestyés bácsi nem találta a főbejárat kulcsát, és ezért más irányból, a templomon keresztül ve-zette egységeinket a torony feljárójához, csak éppen egy kissé lassan, mert oltárok előtt haladtunk el és ő sorra letérdepelt előttük. De mert a tűz égett, s még néhány oltár hátravolt, tapintatosan fel-kértük, ha lehet, inkább visszafelé tegyen eleget ájtatos kötelességének, mert hát a közmondás is azt tartja: „Segíts magadon, az isten is megsegít."

Heves megyében is — az országban negyedikként — megalakult a Gépipari Tudományos Egyesület Egri Szervezetének keretében a Tűzvédelmi Szakbizottság. Az alakuló ülésre május 11-én Egerben került sor. Részvevőit először *Debreczeni Tibor*, a GTE Egri Szervezetének alelnöke, a VILATI egri gyárának igazgatója üdvözölte.

Megnyitójában hangsúlyozta, hogy a szervezet időszerűnek tartja a szakbizottság megalakulását és az elnökség is támogatja a Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottság felhívását.

Ezt követően *Toronyai István* tű. ezredes, megyei parancsnok köszönetet mondott a GTE Egri, Gyöngyösi és Siroki Szervezetének azért a munkájáért, amit a szervezés érdekében kifejtettek. A most megalakuló Tűzvédelmi Szakbizottságtól azt várja a megyei tűzoltó-parancsnokság, hogy segítségével jelentős előrehaladást sikerül elérni a tűzvédelem társadalmasításában és a tűzvédelmi feladatok ellátásához nélkülözhetetlen műszaki szemlélet fejlesztésében. A technika fejlődése szükségessé teszi, hogy a tűzvédelem hasznosítsa a tudomány legújabb eredményeit, s hogy lépést tudjon tartani a népgazdaság fejlődésével. Felszólalása végén felolvasta dr. Farkas György tű. vezérőrnagy elvtársnak, a GTE Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottsága elnökének a megalakuló Tűzvédelmi Szakbizottságot köszöntő táviratát.

A 18 tagú szakbizottság megválasztotta a vezetőséget. Elnöknek *Kohári Lajost*, a VILATI egri gyárának termelési főosztályvezetőjét, titkárnak e sorok íróját, a megyei parancsnokság tűzmegelőzési előadóját választotta meg.

A megalakult szakbizottságnak 14 polgári és négy állami tűzoltó tagja van. Örvendetes, hogy a tagok közül 10-en felsőfokú műszaki végzettséggel rendelkeznek és munkahelyükön műszaki fejlesztéssel, beruházással, termelésirányítással, gyártástervezéssel, karbantartással foglalkoznak. Néhányan egyben a vállalatuk tűzvédelmi bizottságának is tagjai.

A szakbizottságba tömörült tűzvédelmi és műszaki szakemberek tevékenységükkel megyénk tűzvédelmének fejlesztését, és a tűzvédelemmel foglalkozók szakmai felkészültségének gyarapítását kívánják elősegíteni. Ezeket a célok szakbizottságunk létszámfejlesztésével, a társ egyesületekkel, GTE Egri, Gyöngyösi és a Siroki Szervezetének szakosztályaival és szakbizottságaival való szoros együttműködéssel terve zük elérni.

A szakbizottság főbb munkatervi szempontjai:

1. A nemzetközi és hazai tűzvédelmi kutatómunka eredm nyeinek közreadása.
2. Részvétel a GTE Központi Tűzbiztonsági Műszaki I zottság munkájában.
3. Előadások tartása a GTE szervezetei által szervez tanfolyamokon.
4. Felkérés esetén részvétel a vállalati tűzvédelmi fejle tési tervek kidolgozásában.
5. Tanulmányutak.
6. Szabványtervezetek véleményezése, javaslattétel sza ványmódosításokra.
7. Tűzvédelmi automatikák ismertetése tervezők, beru zók részére. Ezen automatikák elterjesztésének elősegité
8. Tűzvédelmi témájú cikkek közzététele a Heves meg Műszaki Híradóban.
9. A műszaki hónap keretében egy tűzvédelmi témájú e adás megtartása.
10. Szoros kapcsolat kiépítése a GTE egyesületeinek sz osztályaival és szakbizottságaival.

Ezúton szeretném megköszönni *Dunai Kovács Béla* tű. al redes elvtársnak, a KTMB titkárának azt, hogy támogatásá és tanácsaival elősegítette a tűzvédelmi szakbizottság megalal lását.

Soltész Tamás
tű. hdgy.

ÚTTÖRŐ-TŰZOLTÓK PUSZTASZEREN

Községünkben 1976-ban alakult meg a Ságvári Endre úttörőtűzoltó-szakasz.

A községi tűzoltószertárban találtunk otthonra. Tablót, régi tűzoltó eszközöket készítettünk. A gyerekek elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek.

Az egyik elméleti foglalkozásunkra vendég érkezett: tanácselnökünk, Bitó Antal jött el hozzánk. Örömhírt hozott a szakasz számára: „Pajtások — mondta —, a helyi tanács nevében igérem, ha munkátokat jól és pontosan végzitek, egyenruhát vásárolunk számotokra." Néhány hét múlva meg is kapták a szép, új egyenruhát. Nagy örömmel készültünk az esküttételre.

Ferenczi István községi tűzoltóparancsnok az esküttétel után jelvényekkel ajándékozta meg a gyerekeket. Ők pedig az ünnepség után bemutatták alkotásaikat, a kétágú tűzoltóvillát, a csáklyát, meg egy régi tűzoltólámpát is.

Azután újból szerszámok lett tele a műhelyasztal, h elkészítsék azt a botot, a lyet a diáktűzoltók hajda gerundiumnak neveztek, sok évszázaddal ezelőtt tű tásra használták.

VARGA JÁNOS tanít az úttörőtűzolt parancsnol

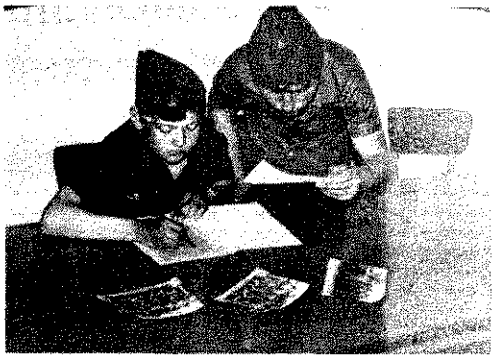

: PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

GRÁD ★ HÍRLAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

:észlet a „Tűzoltók között" című riport-
:

. szegedi tűzoltó-laktanya telefonszobá-
an vagyunk. A falon egy kartonlapon
üntetett jelek. Tűzbejelentés esetén az
'eletes e jelek szerint adja ki a paran-
t: milyen szerek és felszerelések vo-
janak ki a lángok kioltására.
gy káreset-felvételi lapra gyorsan írja
ügyeletes a szöveget: tűz van a szalá-
;yár érlelőtornyának hetedik emeletén.
bejelentő nevét: Z. István.
Iegszólal a riasztás. Hárman rohannak
a szobába, néhány szó, s már ott sin-
nek. Megyünk utánuk, alig tíz méter-
t, s jobbról látom, már a Kossuth Lajos
árúton a szertár két kapuja nyitva, két
járműfecskendő már félig kint az ut-
, az úttesen kint álló tűzoltó le is
totta a forgalmat, az első kocsi balra
lul, s ekkorra kigördül a harmadik
unyíláson a létráskocsi. A riasztástól e
anatig eltelt: 27 másodperc.
em egészen fél perc alatt 3 gépjármű
adt ki a szertár három kapuján 20 tűz-
'val.
fivel nem volt tűz a szalámigyárban
a riasztás gyakorló jellegű volt —, ha-
' visszaérkeznek a gépjárművek. A vá-
an gyakorlat, úgy tűnik, egyedül
em volt váratlan a maga gyorsaságá-
Az autókról leszálló emberek közül
ki sem csodálkozik a hirtelen vissza-
ıyításon. Jókedélyűek, mint akiket e kis
:gás inkább csak felüdített.

A X. kerületi tűzoltó-parancsnokság parancsnoka, Gróf Antal őrnagy és négy munkatársa tételes tűzvédelmi ellenőrzést tartott vállalatunk területén. Az ellenőrzés során 27 pontban határozták meg a tűzvédelmi szabálytalanságokat, melyek kisebbek, nagyobbak voltak, általánosságban hanyagságra, könnyelműségre vezethetők vissza. A mulasztók, illetve a szabálytalanságot elkövetők ellen szabálysértési eljárást indítottak. A szabálytalanságot elkövetők a tiltott helyen való dohányzás, a tűzveszélyes folyadék szabálytalan tárolása és egyéb tűzvédelmi előírások megszegői.

A tűzvédelmi bizottságok tevékenysége nemcsak az ellenőrzés, hanem a napi folyamatokban való közvetlen részvétel, a beosztottak nevelése, az előírások betartására való nevelés!

A vállalati tűzoltók azon felül, hogy rendszeresen képezik őket a felszerelések használatára, évenként több tűzoltóversenyen képviselik vállalatunkat, példát mutatnak a munkatársaknak a veszélyelhárítás, a megelőzés legfontosabb területén.

A vállalati tűzoltóság képzése a kerületi tűzoltóparancsnokság által jóváhagyott tematika szerint folyik. Az idén mintegy 60—70 fővel bővül a jól kiképzett tűzoltók száma. Összel házi tűzoltóversenyen fogják tűzoltóink saját előmenetelükről a bizonyítványt kiállítani. Reméljük, a bizonyítvány mögött az egész vállalat tűzvédelmi tevékenysége felsorakozik. Hiszen a cél nem lehet más, mint tömegesíteni — mondhatni — társadalmasítani a tűzvédelmi megelőző munkát!

Nem mindennapi hivatást választott Szekeres Lászlóné, a Zuglói KÖZÉRT Vállalat kereskedelmi osztálya „X. kongresszus" szocialista brigádjának a vezetője. Két esztendővel ezelőtt a Fővárosi Tanács által rendezett hétéves tűzvédelmi tanfolyamra jelentkezett.

Marika sokoldalúságát, műveltségét, tudását ez ideig is méltatták a vállalatnál: ismerték sokan Budapesten, sőt határainkon túl is. Vállalati munkája mellett ugyanis idegenvezetői tevékenységet folytat, több magyar csoportot kalauzolt és vezetett már a Szovjetunióba.

Ez év januárjától a vállalat tűzvédelmi megbízottja lett. Szokatlan és nem könnyű feladat ez egy asszony számára, hiszen ezt a foglalkozást ez ideig inkább a férfiak „sajátították" ki maguknak. Marika nagy önbizalommal — ebben a brigád tagjai is segítik — készül a tanultak alapján feladatai ellátására.

A vállalat tűzvédelmi szervezete működik, él, funkcionál. Meghatározó szerepe a gépek, berendezések kezelési utasításánál, az egyes technológiák bevezetésénél szintén fontos, annyira, hogy például a tűzvédelmi vezető (vagy előadó) aláírása nélkül nem vezethető be semmilyen új gyártási, javítási folyamat.

A három és félezer lakosú Báránd község tűzoltói ritka eredményeket mondhatnak magukénak. Évek óta a megye legkiválóbb egyesületei közé sorolják őket, sorra nyerik a versenyeket, s ez évben egy nemzetközi versenyen Olaszországban ők is képviselik Magyarországot. De beszéljen erről inkább Deli Antal parancsnok.

— A tűzoltásnak nagy hagyományai vannak Bárándon. A testület tavaly ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. Én 1948-ban léptem a tagok sorába, s 1958 óta vagyok parancsnok. Az évek alatt fokozatosan bővült a létszám, s körülbelül tíz éve állandósult; jelenleg is 170-en vagyunk. Tíz rajunk van, s az első komolyabb eredményt öt éve értük el: a női raj az országos versenyen a második helyen végzett. Úgy gondoltam ekkor, hogy ez a csúcs, innen már csak visszalépés következhet. De a férfiak is összerázódtak, nemes versengés indult meg az asszonyokkal, s 75-ben mindkét raj országos első lett!

Aki nem élt falun, nehezen tudja elképzelni, mi ösztönöz 170 embert arra, hogy állandó gyakorlatokon vegyen részt, előadásokat hallgasson, s felügyeletet vállaljon az utcák tűzbiztonságáért. Bárándon, úgy látszik, a tűzoltóegylet olyan közösségi forma, amelyben jól érzik magukat az emberek. Kicsit olyan ez, mint valami komoly játék felnőtteknek, ahol nap mint nap próbára teszik az ügyességet, a leleményességet.

Az egyesület élete azonban nemcsak versenyekből áll. Kirándulásokon vesznek részt, saját sakk- és futballcsapatuk van, tévéjük, klubházuk, ahol esteket szoktak rendezni.

Összeállította:

Hegedüs Ferenc

olettárjai, egyesüljetek!

ALAI Hírlap

AGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT ZALA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

vek óta a megye legjobb önkéntes tűz-
-egyesületei közé tartozik a baki.
'a nyerik a járási és megyei versenye-
több esetben vettek részt országrészi
enyeken is, ahol legjobb eredményük
ásodik hely megszerzése volt. A baki
éntes tűzoltók a község társadalmi éle-
n is jelentős szerepet töltenek be.
i a titka a baki önkéntes tűzoltók si-
inek? Ők elsősorban annak tulajdo-
ik eredményeiket, hogy szeretik azt,
t csinálnak, nagy kedvvel, hozzáér-
el teszik. Eredményeik másik fontos
ga az, hogy gondot fordítanak az után-
ás nevelésére. A baki általános isko-
n sikeresen működik egy fiú és egy
úttörőtűzoltó-raj.
z első időkben jobbára hetedik és
cadik osztályosak voltak az önkéntes
rőtűzoltók. Aztán a nemzetközi verse-
k szabályaihoz igazodva, az ötödik és
dik osztályosok közül állítottak ösz-
rajokat. A 13. életév volt a legfelső
ıatár. Az idén ezzel a korosztállyal ne-
ek versenyekre. Jól szerepeltek, szép
lményeket értek el.

„Egy kicsit féltünk, de oda kellett mennünk”

Hideg, ködös januári napon történt. Dél volt. Káva utcái ilyenkor kihaltak. A férfiak Budapesten és a környező községekben dolgoznak. Az iskolában is már csak néhány osztályban tanítottak, a nyolcadikosokat *Sztodola Mihály*, történelem—orosz szakos tanár ott tartotta egy kis orosz korrepetálásra.

1

Juhász Kati hatodikos tanuló az iskolából hazamenet értesült a tűzről. Szaladt a harangozóhoz, majd az iskolában szólt a tanárnak, és riasztotta a tűzoltórajt. Egy másik kislány, *Supér Ildikó*, riadóláncc a Béke őrs tagjait értesítette. Az iskola sincs messze az égő háztól s a tűzoltószertártól sem. De zárva a szertár, sőt a tanácsháza is, ahol a kulcsát tartják, ráadásul a segélykérő telefon sem működött, hiába hallózott Sztodola tanár úr.

A hetedikes *Fodor István*, aki közvetlenül a szertár mögött lakik — nem esett kétségbe —, hazarohant, a kerítésen át baltát nyújtott át a tanárnak, és azzal verték le a lakatot. A csúszós, jeges úton, dombnak felfelé 500 méteren át húzták a gyerekek a kocsifecskendőt. Azt mondták, könnyen ment. Nem messze az égő háztól működik a Gyömrői Ruhaipari Szövetkezet helyi varrodája, és az ott dolgozó lányok, asszonyok már vízzel, poroltókkal oltották a lángokat, de nem sok eredménnyel. Az úttörő-tűzoltók; *Kálmán Gyuri, Kálmán Sanyi, Fodor Pista, Sáránszki Zoli*, a hatodikos fiúk Winettou-őrsének teljes létszáma és a lányok Béke őrsének kávai tagjai pillanatok alatt sugarat szereltek a kocsifecskendőről. A sugárvezető felváltva egy idősebb önkéntes, *Fodor Károly* és a gyerekek tanára: *Sztodola Mihály* volt. *Molnár Ferenc*, a gombai önkéntes parancsnok — időközben sikerült értesíteniük őt a tanács dolgozóinak — 13.05-kor érkezett a kárhelyre, s erre így emlékszik vissza:

„A gyerekek felnőtt emberként egy-kettőre a tetőn voltak, ledobálták a cserepeket. A vízsugárral teljesen leválasztották az L-alakú épület égő szárnyait. A lehető legrövidebb és legcélravezetőbb megoldást választották.”

A fiúk, lányok tanáruk vezényszavára, csapzottan dolgoztak, szivattyúzták a vizet a tömlőkbe. Leleményességüket dicséri, hogy akik nem fértek a kocsifecskendőhöz, azok bográccsal hordták a vizet. Mire fél kettőkor a ceglédi meg a dabasi tűzoltók kiérkeztek, a környékbeli kutak ugyan kimerülőben voltak, de munka sem sok maradt hátra, már csak a leégett épületrész füstölgött.

2

A ház megmenekült, de a régi istállórész a lángok martalékává vált, az ólban égett egy anyadisznó, és tíz kismalaca is elpusztult. Megmentésük lehetetlen volt, az istállónál tárolt több mázsa bálázott szalma lángjai között pusztultak el. A tüzet rövidzárlat okozta, ugyanis az automata villanyóra biztosítékát „megpakolták”, s így az elöregedett vezeték megolvadt. A kár 13 ezer, a megmentett érték 80 ezer forint.

Az állami tűzoltók kiérkezése után Sztodola Mihály hazaküldte a gyerekeket. Távozásukkor hallották, hogy a dabasi parancsnok odaszólt a monori parancsnoknak: „Ne feledkezzenek meg a gyerekekről.”

3

Nem is feledkeztek meg róluk. Május 30-án, hétfőn, egy nappal a gyermeknap után, *Újvári András* tű. ezds., Pest megyei parancsnok, a gombai tűzoltószertárban találkozott velük és tanárukkal. Sztodola Mihály, orosz—történelem szakos tanárnak, a dicséret mellett 1000 Ft pénzjutalmat, a gyerekeknek dicsérő oklevelet, Kiváló Úttörő emlékérmet, szakpróbafüzeteket és mindannyiuknak egyenruhát adott át.

Az ünnepségen jelen voltak: *Fülöp József* tű. szds., monori járási parancsnok, *Benyó Pál*, a közös tanács elnöke, *Klein György*, a közös tanács vb-titkára, valamint a kávai és a gombai önkéntes parancsnok is.

Újvári ezds. elvtárs ezen az ünnepségen nemcsak a gyerekeket köszöntötte, hanem abból az alkalomból, hogy Káva, Gomba, Bénye összevont községek önkéntes tűzoltó-egyesülete 50 éves, áldozatkész munkájuk elismeréséül Molnár Ferenc önk. tű. szds., gombai parancsnoknak, a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát és pénzjutalmat adott át, *Nagy Mátyás* önk. tű. szds., kávai parancsnok pedig a Tűzbiztonsági Érem bronz fokozata kitüntetésben részesült.

4

Az ünnepség után elbeszélgettünk a kitüntetettekkel. Molnár elvtárs elmondta, hogy már 15 éve parancsnok, egyesületük 55 tagot számlál, ebből 13-an a helyi tsz-ben dolgoznak. Most éppen azon törik a fejüket, hogyan szerezhetnének valamilyen szállítóeszközt a 400-as kismotorfecskendőjükhöz.

Gombán is jól működik a 2 fiú és 1 leány úttörő-tűzoltóraj, s három Ifjú Gárda-rajuk is tevékenykedik, a versenyeken 400-as szerelésben I—II. helyezést szoktak elérni.

A helyi tsz anyagilag is mogatja az egyesületet.

A 800 körüli lakosú Ká — mondja Nagy elvtárs 14 önkéntes tűzoltó alkotja egységet, s ők is jórészt I ten, Monoron, Gombán goznak. Éppen ezért napl ben leginkább az úttörő- oltók gyors riaszthatósá számíthatnak.

Nagy Mátyás már 31 parancsnok, nemzedékek e sorát nevelte a hivatás sz tetére. Az iskola udv gyakran látni a kocsifecs dőt. Azért viszik oda, ho gyerekek még az óraközi netekben is gyakorolhassa

A gyerekekkel való fo kozásban Sztodola Mihály nár úr a legjobb segítő Hiába, a vér nem válik v ugyanis a fiatal tanár é apja hivatásos tűzoltó v

Azért, mint minden tűz ről, ebből is igyekeznek vonni a tanulságot. A tár kulcsát a szertár falár dobozban helyezték el, ség esetén csak be kell az üveget. A tűzeset i a tanácsi dolgozók éppen deltek, a másik kulcs Nagy elvtársnál volt és ő tén nem a faluban dol ezért kellett leverni a tot. Azonkívül a területf söknek is egy kicsit ébe nek kell lenniük a jöv mert a tűzesetet jól lá szabálytalanságok előztek

Nagy Mátyás és Szt Mihály kis tanítványai mentették özvegy Baki vánné házát.

Nem első esetben segí már, tavaly erdő- és ré oltottak. A versenyeken szerepelnek. 1976-ban fecskendő-szerelésben m kok lettek a járási vers Az idén a 400-as szere próbáltak szerencsét, de saját kismotorfecskendő nyában Gombára kelle járniuk gyakorlatozni, negyedik helyezést érte nyáron, jutalmul tízen kán táboroznak. Tanul eredményük is jó, a többen kitűnő bizonyí kaptak.

A tűzoltói hivatás érdekli őket, főleg a közülük többen állami tók szeretnének lenni. nyok persze más tervek vögetnek, de legközelet tosan ugyanazt nyilat majd, mint ezúttal: „E csit féltünk, de oda mennünk”.

Sz. Lovász—Kút

4

5

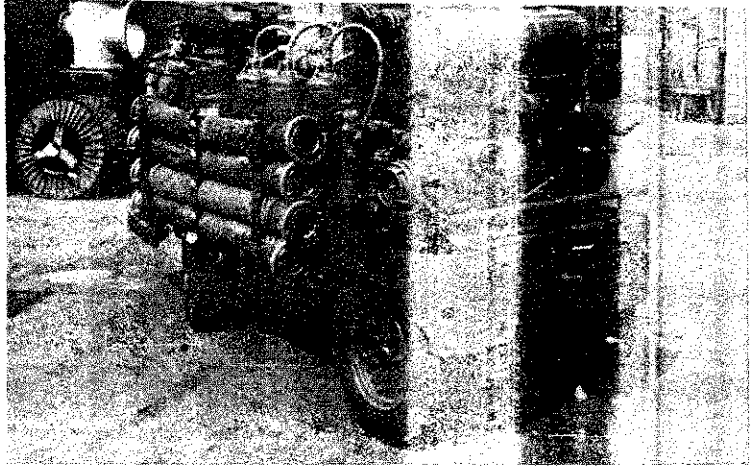

A Ganz Villamossági Művek vállalati tűzoltóparancsnoka és helyettese az alábbi újítást nyújtották be gyári használatra.

A 800 l/perces kismotorfecskendő elhelyezése „Bolgár" rendszerű elektromos targoncán. A targoncavezető az egységparancsnok vagy motorkezelő.

A targonca felszerelésekor, illetve a rajta elhelyezett, az oltáshoz elengedhetetlenül szükséges alkatrészek és szerszámok elhelyezésekor arra törekedtünk, hogy a rögzítés biztos legyen, és egyben gyorsan használhassák őket. Vonulás esetén ezek a szempontok igen fontosak.

A targonca egyik oldala sem zárt. A helyszínre érkezéskor mindhárom oldalához azonnal hozzá lehet férni, egy mozdulattal le lehet emelni azt, amire szükség van. Egyszerre tevékenykedhet a motor kezelője és mindkét oldalon egy-egy tűzoltó.

A targonca energiáját akkumulátor szolgáltatja, és felszerelése a következő:

1. A rakfelület hátsó részét

(kb 20%-ban) a 600 l/perc teljesítményű kismotorfecskendő foglalja el. A jobb oldalon található a jobb hozzáférés és begyújtás végett módosított, görbített indítókar. A bal oldalon szintén igen jói hozzáférhetően a 110 ∅ szívó- és a 75 ∅ nyomócsonk. A kismotorfecskendő rögzítésére 2 db M8 szárnyas anyával ellátott csavar szolgál. A hátsó keretet beakasztó fül tartja. Ez a felfogás gyors leszerelést tesz lehetővé.

2. A menetirány szerinti jobb oldalon van:

a) Nyitott, trapéz oldalú tömlőtartó, merevített acél lemezből, két sorozat tömlővel. A felső sorban 5 db 52 ∅ egységes tömlő, egyenként 18 m hosszúságban. Az alsó sorban, rekeszben, 5 db motoros tömlő, részletezve: 3 db 75 ∅ egyenként 18 m, és 2 db 75 ∅ egyenként 6 m. A tömlők elhelyezése rögzítést nem kíván, a targonca gyors fordulásakor nem esnek ki, viszont egy mozdulattal kiemelhetők.

b) A tömlőtartó belső oldalán 5 db sugárcsövet helyeztünk el. Ezeket függőleges helyzetben, alul kúpos alátámasztás, felül tulipánszorító rögzíti. A 2 db motoros sugárcső is egyetlen mozdulattal leemelhető.

c) A targonca oldalán ac villában 1 db állványkulcs található.

Megjegyzés: A tömlőtartó egy mozdulattal, vízszintesen 90°-kal kifordítható, ezáltal hozzáférhetővé válik a rakodólap közepén takart, süllyesztékben levő akkumulátortelep.

3. A menetirány szerinti bal oldalon:

Erős, hármas, ac villás berakóban 4 db 110 ∅ szívótömlő, szabványos csatlakozókkal, felül egy kézmozdulattal nyitható békazárral.

Ezek mögött, laposvas tartón, szabványos felfüggesztéssel 3 db 12 kg-os porraloltót helyeztünk el.

A tömlőtartó hátsó oldalán, kézmagasságban két szögtartón 3 db körmös tömlőkulcs áll rendelkezésére.

4. A vezetőülés mögött zárt szerszámdoboz van

a) Az alsó részében 1 db komplett állványcső található.

b) A felső fiókban a kismotorhoz szükséges szerszámokat helyezték el.

c) A fiók tetején fordítással leemelhető, bajonettzáras rögzítéssel a következő sz relvények találhatók: 1 db osztó, továb 1—1 db áttételi darab, 40 fm tömlőköt gyűjtővilla, szívókosár, szelepkötél, k kötél.

5. A targonca elejéhez

— így biztonságos — elektromos üzemzav esetére egy vonóhorgot hegesztettünk. vezetőüléssel szemben, a karosszéria be oldalán található az ehhez szükséges 1 hosszúságú vonókötél, mindkét végén képzett hurokkal.

Muzslai Já

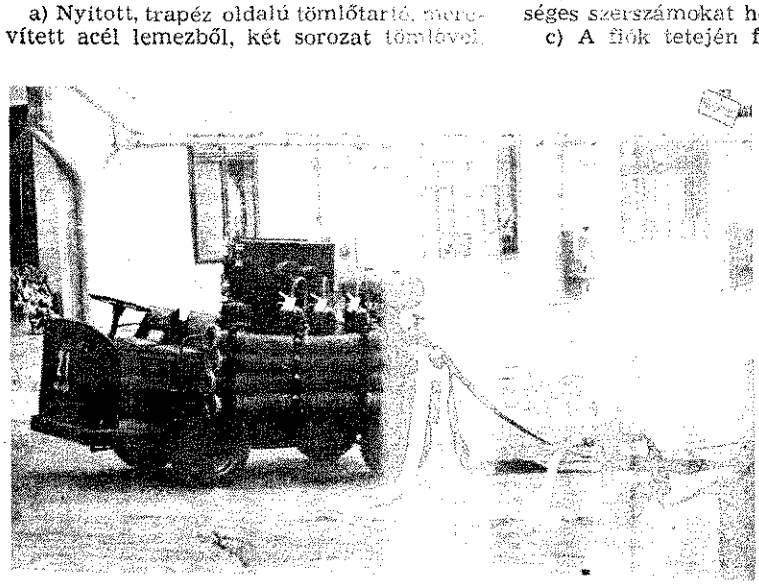

Cikkünk nyomán

Értesítem a Szerkesztőséget, hogy a Tűz delem 1977. februári számában megjel „1:7, avagy a beavatkozás esélyei" című 9—10. bekezdésében felsorolt hiányosságol a cikk olvasása előtt, illetve a folyóirat l besítése előtt a következő intézkedést tet

A vállalat által 1975. június 16-án kia „Lakóházak tűzvédelmi utasítása" a g városi és járási tűzoltó-parancsnok 624/4/1977. értesítése alapján, a középm épületeknél az alábbi előírásokkal egé ki:

1. A lépcsőházakat összekötő, valami menekülés célját szolgáló folyosókon a got tárolni, azokat leszűkíteni még ide nesen sem szabad, azok ajtóit nem sz kulccsal zárni.

2. A tűzoltás célját biztosító száraz szállóvezetékek csatlakozó lehetőségei a métledobó helyiségekben vannak elhely Ezért a szemétledobó helyiségek ajtóit lezárni, mivel tűz esetén a vezeték nem hető igénybe.

3. A lakóházak helyiségeit (közös hel geket is) csak a használatba vételi enge ben megállapított rendeltetésnek megfel szabad használni.

A házkezelésvezetők március 11-ig é tették a házfelügyelőket a tűzvédelmi t tás kiegészítéséről, annak megtartását őriztetni tartoznak. Az utasítás betartá tűzvédelmi előadóval ellenőriztetem, mulasztókkal szemben felelősségre v alkalmazok.

A cikk megjelenése után elhatáro hogy felvilágosítás céljából a városi é rási tűzoltó-parancsnoksággal az Ady-v ban előadással egybekötött szabadtéri t delmi bemutatót tartunk a lakók, h ügyelők, kiürítést irányítók és a lakó ségi vezetők részére.

SZABÓ JE
a győri Ingatlankezelő Vál
műszaki igazgatóhelyet

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

A tűzoltókészülékekkel szembeni elvárások csak abban az esetben indokoltak, ha a készülékállomány minőség, korszerűség és üzembiztonság tekintetében kielégíti a kapcsolatos követelményeket.

A tűzoltókészülék-állomány műszaki színvonalának fenntartása csakis az elavult készülékek folyamatos és tervszerű selejtezésével s helyettük korszerű készülékek beszerzésével oldható meg. Az elavult s a bizonytalan működésű, tehát csekély vagy kétes használati értékű készülékeket ki kell vonni a forgalomból, mivel azok nem szolgálhatják a tűzvédelem érdekeit.

A felhasználók anyagi lehetőségeit meg a gyártáskapacitást szem előtt tartva a tűzoltókészülék-állomány felfrissítése csak folyamatosan és tervszerűen célszerű.

A még készenlétben levő elavult, a szabványelőírásoknak nem megfelelő 4 és 6 kg-os, ún. csőrös porraloltókat cseréljék ki korszerű „belső palackos", 6 kg-os porraloltókra.

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a porral oltó készülékekkel kapcsolatos problémákkal keressék fel a Műszaki Vevőszolgálatunkat.

Elzett Művek Tűzoltókészülék Gyára

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat (LSZV) a tűzvédelem tömlőellátásáért

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzése

Az időszaki ellenőrzések és nyomáspróbák alkalmával győződünk meg a készenléti, valamint a tartalék tömlők műszaki állapotáról, a tűzoltás céljára való használhatóságáról.

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzését az MSZ 15 606—71 szabványba foglaltak szerint kell elvégezni.

A kendertömlők ellenőrzése és nyomáspróbája fokozott gondosságot igényel, mivel azok kevés kivétellel elhasználódtak, s így tűzoltás céljára alkalmatlanná váltak.

Az LSZV-gyártmányú, 100%-os poliészter tömlők igen kedvezőtlen körülmények között is időállóak, üzembiztosak, karbantartásuk a lehető legegyszerűbb.

A tömlőkészletek kiegészítését és a selejtpótlást biztosítsuk LSZV-gyártmányú poliészter tömlőkkel!

FORGALOMBA HOZZA A MUÁRT 9. SZ. FIÓKJA.

Cím: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 53.

Szakmai kérdésekben felvilágosítást ad az LSZV Kereskedelmi Főosztály vevőszolgálata: Nevigyánszki Sándor osztályvezető. Cím: Budapest VI., Zichy u. 32. Telefon: 124-057.

PÓCSI JÓZSEF NY. TŰ. SZDS.

1916—1977

Május 5-én tragikus körülmények között elhunyt Pócsi József ny. tű. szds.

31 évi szolgálat után, 1971-ben a nyíregyházi városi és járási tűzoltó-parancsnokság őrségparancsnokaként vonult nyugállományba.

Több mint 3 évtizedes szorgalmas és lelkiismeretes munkájáért számos alkalommal részesült kitüntetésben és más elismerésben.

Hozzátartozóival együtt volt munkatársai, a megye tűzoltóságának képviselői és barátai mély részvéttel kísérték utolsó útjára.

EMLÉKÉT KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

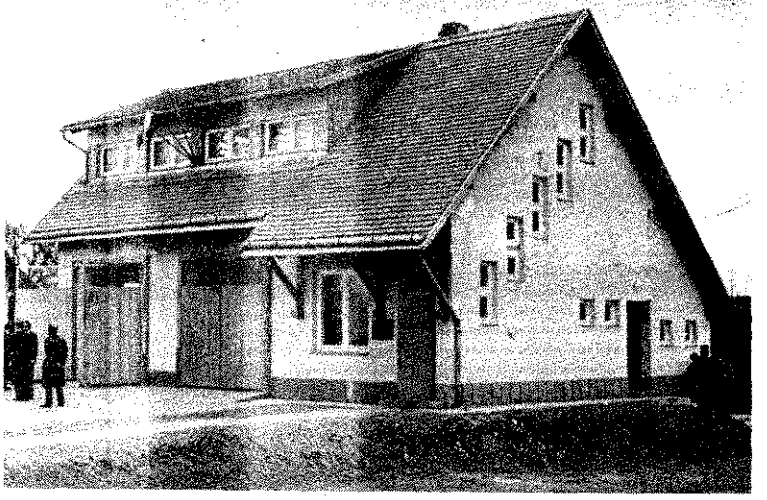

A járási verseny napján dr. Gonda György megyei tanácselnök és Mesterházi Mária országgyűlési képviselők, valamint a megye és a járás több más vezetőjének jelenlétében avatták fel a Vas megyei Bajánsenye új tűzoltóotthonát. Széles körű társadalmi segítséggel épült fel az új létesítmény, a kivitelezést a helyi tsz vállalta. Itt kapott otthont az elmúlt évben vásárolt TŰ—5-ös tűzoltó-gépjármű is.

HÁTSÓ BORÍTÓOLDALUNKON:

A Tűzoltózenekar Tinódi kamaraegyüttese júliusban nagy sikerű hangversenyeket adott a Hilton-szállóban

szintes sorok: 1. A HAJÓ EZEN YEIN KELETKEZETT TŰZ DSZERINT TŰZOLTÓKÉSZÜKEL KÜNNYEN ELOLTHATÓ t.: vízsz. 36.). 13. Ölt. 14. Vágja. a fa árnyékot adó része. 16. Erivel felfog. 18. Lengyel város Rossz szellem. 22. Idegközpont. Amerikai indián nemzetség. 26. ÍZSZ. 1. FOLYTATÁSA. 29. Ízet. 30. Hideg égöv alatt élő nép. ismert holland úszó (Ada). 32. mint. 33. Gyümölcs. 34. Két lábú! 35. Darab. 37. Vissza: farladrágmárka. 38. NEÁ. 40. Ütő- 42. Ilyen rövidítés nálunk már s. 44. Rendkívüli. 45. Arany kö- 47. Szovjet repülőgéptípus 49. Azzal. 52. Kukoricából is lihet. 53. Statisztika dolgozza 54. Sut. 55. Izmos. 56. Utána csak következhet.

ggőleges sorok: 2. Azonosak. 3. n-sütemény. 4. Felnúzza az órát. ti tud, annak sok van. 6. Kettős 7. Sziklás hegyen élő állatok. va. 9. 52, de vissza! 10. Nem meg. 11. Vissza: metróépítők kahelye lehet. 12. Hosszmérték 13. A VÍZSZ. 1. TÜZEINÉL EZE- BIZTOSÍTSUK A SZOMSZÉ- HELYISÉGEK VÉDELMÉRE. Szerelmeskedik. 19. Tanodák, sebben. 21. Étel nélküli gyo- ahogyan egyes vidékeken lják. 22. Napon szárít. 23. Más- en, vissza (két szó). 25. Ország- séről nevezetes. 27. Nem ide- 28. EZEK MENTÉSE ÉRDEKÉBEN, HA MÁS MÓD NINCS, A HAJÓ OLDALÁT VAGY FEDÉLZETÉT BONTSUK MEG. 36. Kezével irányt jelez. 39. Valamihez való viszonyítás pl. a matematikában. 41. Gyermekgondozó. 43. Fiúnév. 46. Lótenyészetéről is ismert vesztőhely volt. 48. Kis Attila. 50. Nem lát. 51. Elcsen. 52. Vég nélkül miért!

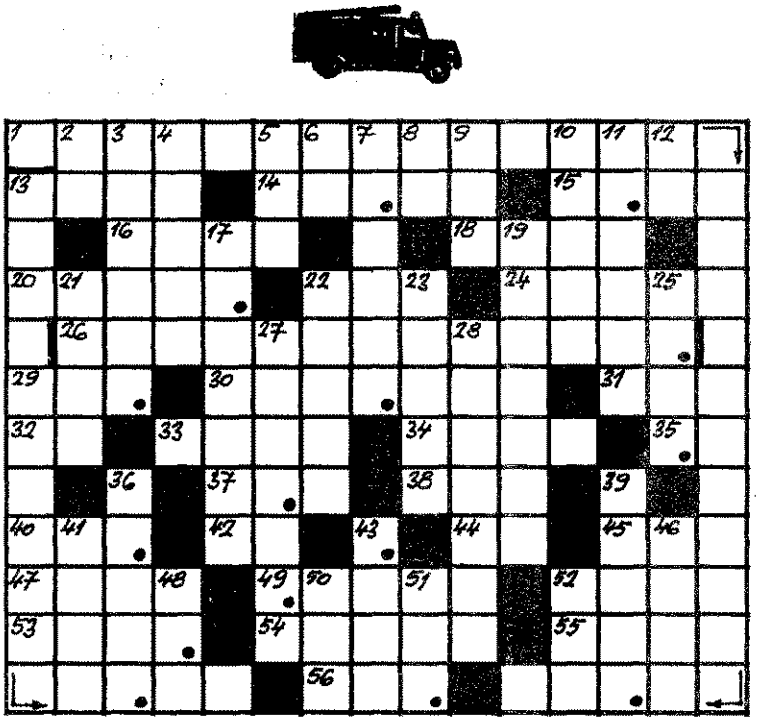

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 26., függ. 13., 28.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a vízsz. 1. tüzeinél a lángok leverése után azonnal térjünk át a kisebb lövőkéjű sugarak használatára, pl. erre (hiányzó betű: C).

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. augusztus 12.

K. I.

A 6. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: VÍZZEL, GÖZZEL VAGY SZÉNSAVVAL OLTÓ, OLDALÁNAK VAGY FEDÉLZETÉNEK, ÖNMENTŐKÉSZÜLÉK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: HŰTŐSUGARAKKAL.

Könyvjutalmat nyertek: Holczmann Gusztáv, Budapest; Németh Mihály, Baja; Sánta Károly, Szeged.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-07 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

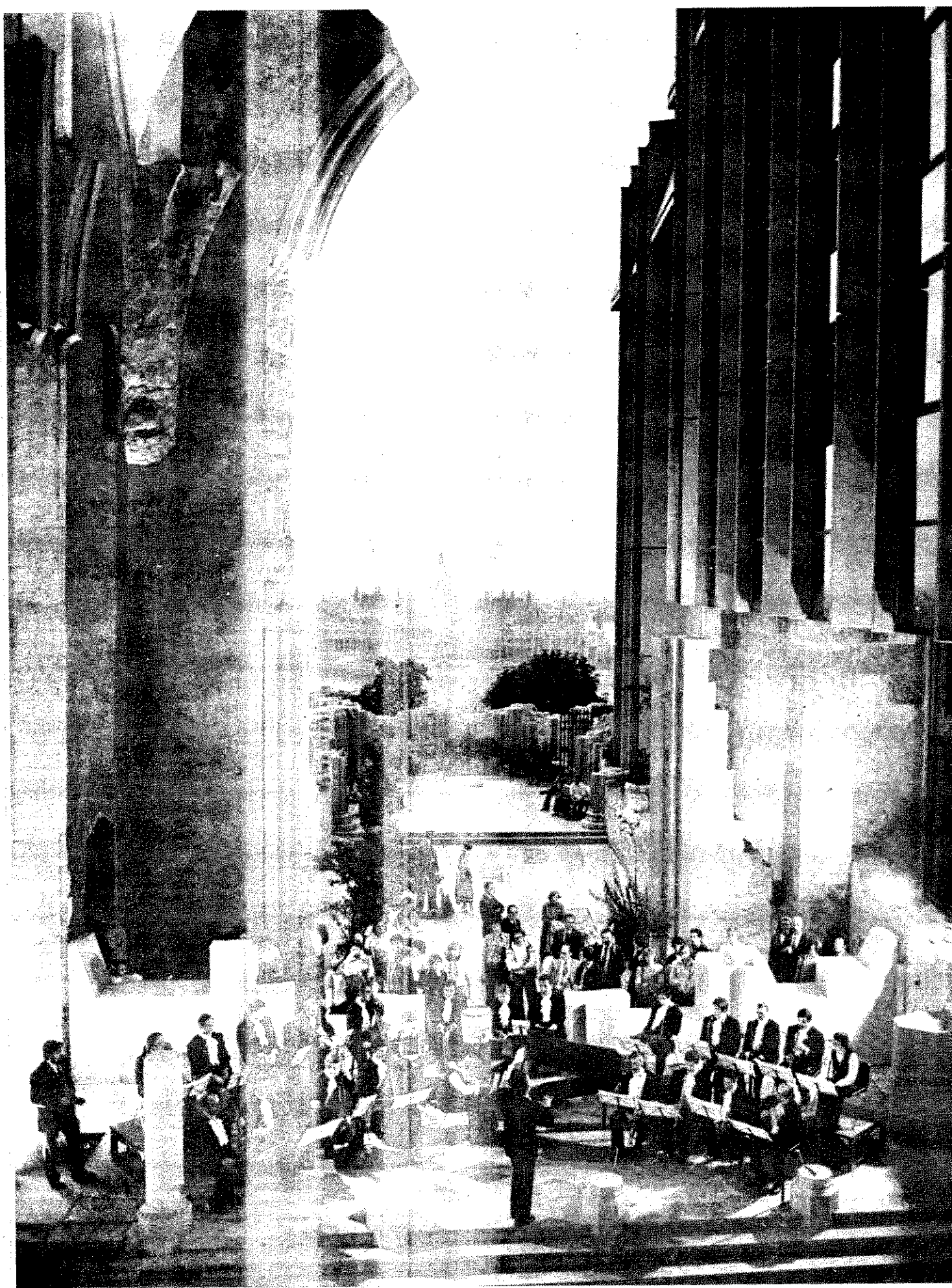

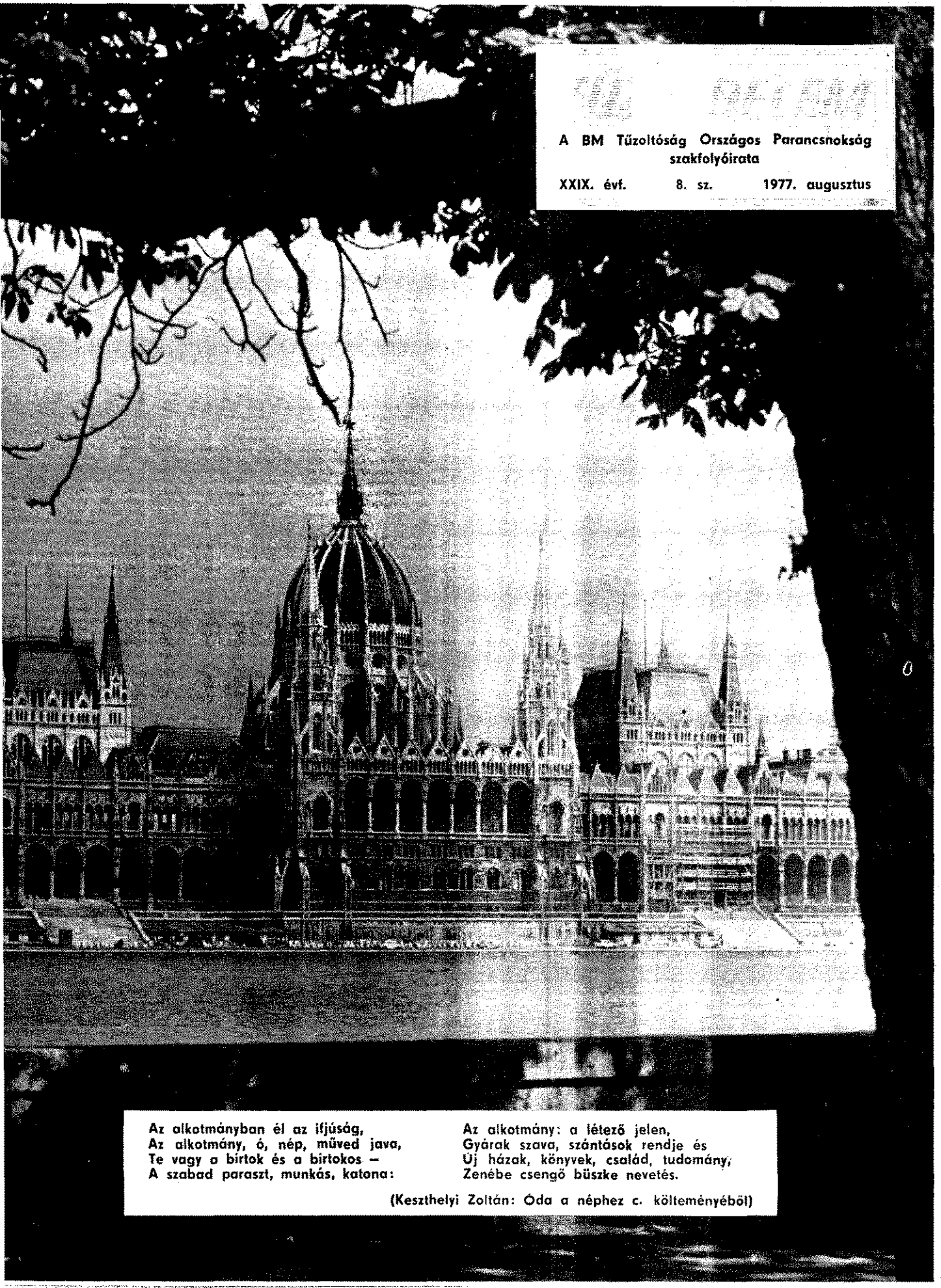

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 8. sz. 1977. augusztus

Az alkotmányban él az ifjúság,
Az alkotmány, ó, nép, műved java,
Te vagy a birtok és a birtokos –
A szabad paraszt, munkás, katona:

Az alkotmány: a létező jelen,
Gyárak szava, szántások rendje és
Új házak, könyvek, család, tudomány,
Zenébe csengő büszke nevetés.

(Keszthelyi Zoltán: Óda a néphez c. költeményéből)

Alkotmányunk ünnepére

„1. §. Magyarország: népköztársaság.

2. §. (1) A Magyar Népköztársaság szocialista állam.

(2) A Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé."

Ezekkel a sorokkal kezdődik alkotmányunk első fejezete, s jogos büszkeség tölthet el valamennyiünket, hogy oly korban élhetünk, amelyben államunk alaptörvénye ekként határozza meg országunk társadalmi rendjét.

Több mint ezeréves történelme során a nép munkája, áldozatvállalása, társadalomformáló ereje éltette és tartotta fenn hazánkat. Az államhatalom azonban az uralkodó osztályok eszköze volt a jogfosztott nép elnyomására és kizsákmányolására.

A dicsőséges Tanácsköztársaság rövid időszakát leszámítva az államot ténylegesen fenntartó dolgozó milliók ki voltak rekesztve minden hatalomból, az úgynevezett ezeréves alkotmány, amely soha nem létezett a valóságban, csak a kizsákmányolás és elnyomás jogát ismerte.

Alkotmányunk ünnepén hálatelt szívvel gondolunk a felszabaditó szovjet hadseregre, amely lehetővé tette a népelnyomó államgépezet szétzúzását, s a nagy szovjet népre, amelynek baráti támogatását élvezve vált lehetővé, hogy a szocialista közösség megbecsült országában, pártunk vezetésével a munkásosztály, szövetségben a többi dolgozó osztállyal és réteggel, élni tudjon a hatalommal, s a felszabadulást követő harminckét esztendőben felvirágoztassa szeretett hazánkat, és immár a szocializmus teljes felépítésén munkálkodjon.

Jelenünk biztató, jövőnk reményteljes. A mi társadalmunkban, amely egész népünk boldogulását szolgálja, érdemes élni, tervezni, dolgozni és harcolni, felelősséget vállalni, mert annak tudatában tehetjük ezt, hogy odaadó munkával beteljesedik mindaz, amit célul tűztünk ki.

Konferencia, tanácskozás, tűzoltó-sportverseny

július 4–11-ig rendezték Brnóban a szocialista országok tűzvédelmi szerveinek XII. konferenciáját, a tűzvédelmi folyóiratok főszerkesztőinek első tanácskozását, és a VIII. nemzetközi tűzoltó-sportversenyt. A rendezvényen, Horváth Sándor tű. ezredes, országos parancsnokhelyettes vezetésével, négytagú küldöttség és 15 fős versenycsapat képviselte hazánkat.

A konferencián a következő küldöttségek vettek részt: Bolgár Népköztársaság, Dimitr Markov ezredes, országos főparancsnok-helyettes; Csehszlovák Szocialista Köztársaság, dr. Miroslav Řepický ezredes, a szövetségi belügyminisztérium főosztályvezetője; Lengyel Népköztársaság, Andrzej Gatlik magiszter, ezredes, országos főparancsnok-helyettes; Mongol Népköztársaság, Zsancsiv Zsancangijn mérnök ezredes, országos főparancsnok; Német Demokratikus Köztársaság, Hans Käseberg mérnök ezredes, országos főparancsnok-helyettes; Román Szocialista Köztársaság, Valer Avram ezredes, a tűzoltóegységek parancsnokságának törzsparancsnoka és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Igor Fatyejevics Kimsztacs mérnök ezredes, országos főparancsnok-helyettes vezetésével. Megfigyelői minőségben részt vett az eseményen a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság So Dok Gyong alezredes, országos parancsnokhelyettes vezette delegációja.

A július 5-i ünnepélyes megnyitón, *dr. Jan Pješčak* vezérőrnagy, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság belügyminiszter-helyettese méltatta az esemény jelentőségét,

A konferencia küldöttségei a koszorúzási ünnepségen

majd munkabizottságok kezdődött, illetve folytató a tanácskozás.

A munkabizottságok a vetkező témákat tárgyaltá

1. Anyagok kidolgozás mentési munkákhoz és a gas épületek tüzeinél al mazott műszaki eszköz — a tűzterjedési feltételel gyelembevételével.

2. A tűzoltás megszerve tengeri és folyami kikö ben, különös figyelemmel olajáttöltő (átrakó) állo sokra.

3. A por alakú oltóany helyzetének és fejleszt perspektíváinak értékelés ezen belül az oltóporok és lemzőik, a mobil porral o technika és a helyhez k porral oltó berendezések.

4. Az ipari televízió al mazási lehetőségeinek, az tomatikus irányítás rendsz nek s a tüzek észlelése és tása meghatározásának gálata.

5. Az oltóeszközök al mazási lehetőségeinek és a láris éghető anyagok o módjai meghatározás vizsgálata.

6. Nagy kőolajtermék-t lók oltásának megszerve és taktikája stabil és m oltóberendezések segítség

A témák megvitatása lában magas színvonalon tént; a szakmai viták leg tosabb megállapításait jegyzőkönyvben rögzítettél

A szovjet delegáció el jesztésére a következő ko renciát, 1979 helyett, jö rendezik a Szovjetunióban kintettel a tűzvédelemről ló lenini dekrétum kibocs sának 60. évfordulójára.

A résztvevő országok ja latai, valamint a küldöt vezetők értekezlete alapjá 1978-as konferencián m tatásra kerülő témák a kö kezők lesznek:

1. A tűzvédelmi tevék ség értékelésének módszer

2. Tűzvédelmi intézked sűrített gázok raktáraiba a biztonságos távolságok határozása.

3. Tűzvédelmi követe

XII. konferencia ünnepélyes megnyitása

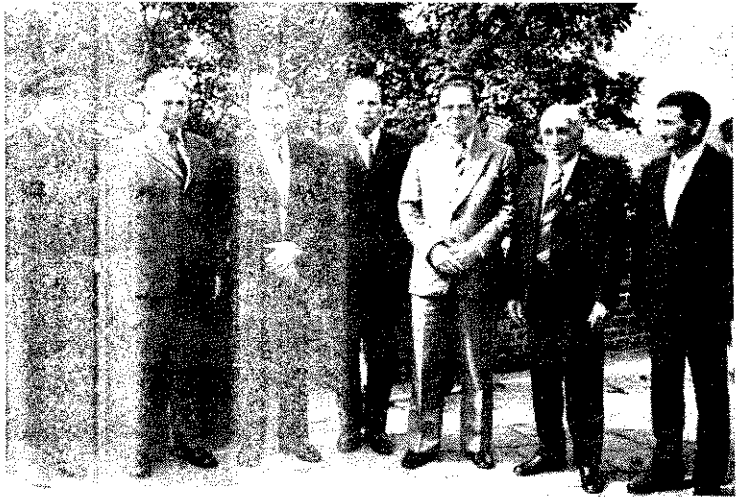

A magyar küldöttség a szovjet delegáció tagjaival

k az építőiparban alkalma- műanyagokkal szemben.

A tűzoltó-gépjárművek használásának műszaki-gazdági elemzése és a mobil és bil tűzoltótechnika korszeeszközeinek fejlődése — a cialista országok együttműdési lehetőségei.

Az automatikus tűzoltó és jelző rendszerek kiválaszának elvei és módszerei küféle objektumok és helyiek vonatkozásában — a cialista országok együttműdési lehetőségei.

A XII. konferencia a résztő országok tűzvédelmi sajta szempontjából is rendkínagy jelentőségű volt. Az mény alkalmából került a tűzvédelmi folyóiratok zerkesztőinek első nemzeti tanácskozására, amelyen zt vettek:

van Vaszilics *Paunov*, az gneborec" (Bulgária);

Teresa *Valdes*, a „Moncada" uba);

Tereza *Bielawska*, a „Przegląd pozarniczy" (Lengyelország);

Gerhardt *Dietze*, az Unser Brandschutz" (NDK);

Igor Sztyepanovics *Fedoszejev*, a „Pozsarnoje gyelo" (Szovjetunió);

Marie *Splitková* a „Pozárni ochrana" és Stanislav *Vanco*, a „Poziarnik" (Csehszlovákia) főszerkesztői.

A román „Paza contra incendiilor" főszerkesztője betegség miatt maradt távol; Mongóliában és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban nincsen folyóirata a tűzvédelmi szervezetnek.

A „Tűzvédelem" szerkesztőségét e sorok írója képviselte a brnói találkozón.

A főszerkesztők július 6—9-ig tartó első nemzetközi tanácskozását a Csehszlovák Tűzvédelmi Szövetség (ČSPO) kezdeményezte; szervezése és lebonyolítása a cseh és szlovák szövetségre, s ezen belül is közvetlenül a „Pozárni ochrana" és a „Poziarnik" főszerkesztőjére hárult, amint- hogy a tanácskozás alapját képező jelentést is ők állították össze.

A jelentés képet adott a csehszlovák tűzvédelmi sajtó helyzetéről, szerepéről, fő feladatairól, tevékenységéről, szerkesztőségeinek hazai és nemzetközi kapcsolatairól s ezen belül is kitüntetetten a szocialista testvérlapokkal való együttműködésről.

A tűzvédelmi sajtó a tűzvédelmi rendszer szerves része — a jelentés és a tanácskozás is erre az alapelvre épült —, s a szocialista testvérországokban csak akkor töltheti be teljes egészében a funkcióját, ha egyúttal állandó, széles körű, sokoldalú és tartalmas szerkesztőségi kapcsolatok képezik tevékenysége alapját, beleértve a mostanihoz hasonló találkozók rendszeressé tételét is.

A részvevők a kapcsolatok rendszeres cseréjén és az együttműködés további bővítésén túl abban is megállapodtak, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. és a tűzvédelemről szóló lenini dekrétum 1978-ban esedékes ugyancsak 60. évfordulója alkalmából önálló sorozat keretében foglalkoznak a kapcsolatos eseményekkel.

A tanácskozást szervező Csehszlovák Tűzvédelmi Szö-

magyar tűzoltósportolók bevonulása a versenypályára

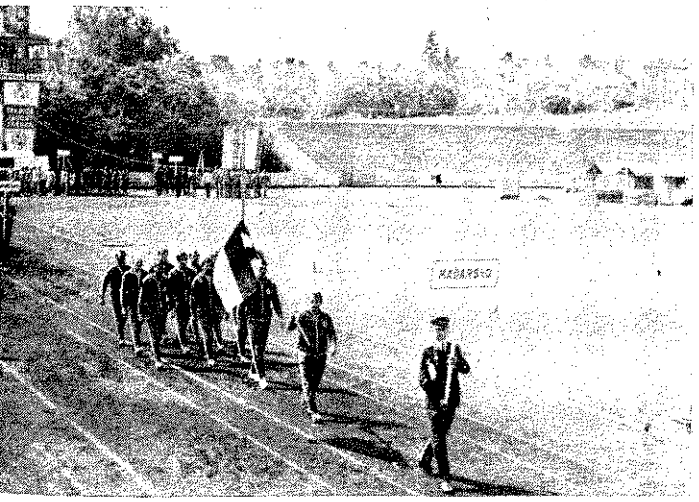

Ez a versenyszám is színvonalas küzdelmet hozott

vetség (ČSPO) minden feltételt biztosított a kedvező és alkotó munkalégkör kialakításához.

A VIII. nemzetközi tűzoltósportversenyt kilenc csapat részvételével bonyolították le. A csapatszámokban szoros küzdelmet és kiváló eredményeket hozott összetett verseny végső sorrendje: 1. Szovjetunió, 2. Csehszlovákia, 3. Lengyelország, 4. NDK, 5. Kuba, 6. Magyarország, 7. Bulgária, 8. Románia, 9. Mongólia.

A magyar csapat közepes teljesítménye nem jelentett meglepetést, az együttes — az összetétel és a felkészülés körülményeit tekintve — a várakozásnak megfelelően szerepelt.

A rendezvény impozáns megnyitója, a verseny és a színvonalas záróünnepség nagy közönségérdeklődés mellett, párt- és állami vezetők jelenlétében zajlott le. A versenydíjakat *dr. Jaromír Obrina*, a CSSZSZK, *Jozef Jung*, a CSSZK és *Štefan Lazar*, az SZSZK belügyminisztere adták át a győzteseknek.

A sportverseny ünnepi hangulata, a jól sikerült nyilvános tűzoltási és mentési bemutatók — nem kismértékben az előzetes igen aktív propagandamunkának köszönhetően is — jó hozzájárulást jelentettek a tűzoltóság tevékenységének népszerűsítéséhez, mind helyben, mind pedig az ország közvéleménye előtt.

A hivatalos rendezvények mellett a házigazdák azt is lehetővé tették, hogy a delegációk tagjai változatos programú találkozók keretében közelebbről is megismerjék a csehszlovák dolgozók életét, szocialista építőmunkájának eredményeit.

A magyar küldöttség, a breclavi járásban, Rakvice község mezőgazdasági terme szövetkezetének korszerű tesítményeit és a helyi önké tes tűzoltóság életét, tevéke ségét ismerhette meg. egész napos program kere ben arra is alkalmunk ny hogy megtekinthettük Hus peče és Lednice történelmi kulturális nevezetességeit, kegyelettel adózhattunk a f szabadító harcokban életü áldozott szovjet hősök em kének.

Csehszlovákiai tartózko sunk idején mindvégig ér tük, hogy barátok között gyunk; vendéglátóink ősz szeretettel és tisztelettel tek körül bennünket.

— beszteri -

Két felvétel a szovjet csapat 800-as szereléséről

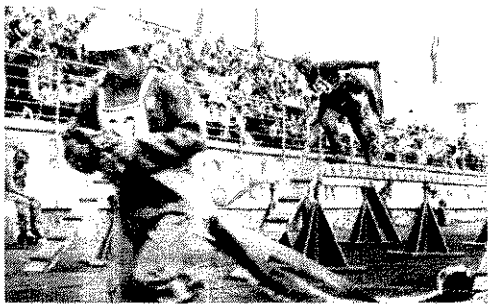

A Mongol Népköztársaság versenyzői

„Már felcsapódhatna a zászló!"

Utolsó erőbedobással

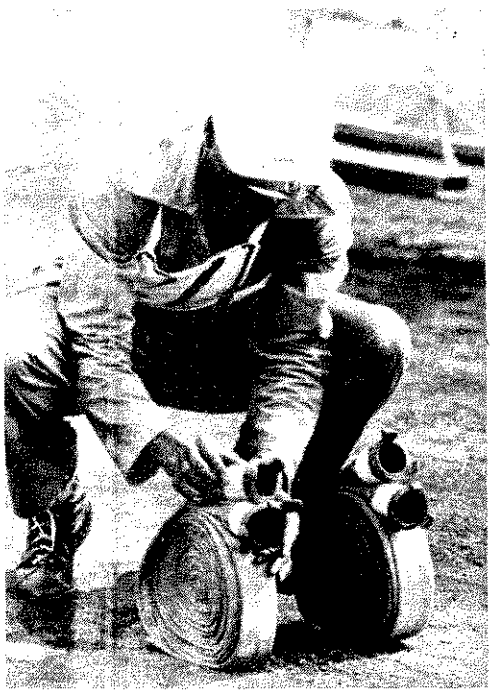

A kubaiak egyik versenyzője

Izgalmas pillanatok

Ez is nagyon tetszett a népes nézőkö ségnek

A jelszó: minőség és hatékonyság

Pozsarnoje gyelo interjúja Fjodor Vasziljevics Obuhovval, belügyi szolgálat vezérőrnagyával, a Szovjetunió Belügyminisztériuma Tűzvédelmi Főparancsnoksága arancsnokával

— Fjodor Vasziljevics! A Nagy Október 60. évfordulójára való készülődés kapcsán a szocialista országok tűzoltó-folyóiratainak egész sora azzal a kéréssel fordult folyóiratunkhoz, hogy szóljunk a szovjet tűzvédelem tevékenységéről és terveiről. Teljesítve kollégáink megbízását, néhány kérdést kívánok feltenni Önnek.

Szívesen válaszolok a kérdéseire. A barátokkal való találkosok még a távolból is mindig örvendetesek.

— A tizedik ötéves terv jelszava — minőség és hatékonyság — testesíti meg a gazdasági építőmunka minden területén. Hogyan tükröződik a minőség és hatékonyság javítására irányuló mozgalom a tűzvédelem tevékenységében?

— Ismeretes, hogy a tűzvédelem nagyon szorosan kötődik a zdaság minden szférájához. Ezért természetes, hogy aktívan kapcsolódik azokba a folyamatokba, amelyek ma az ipar, az épí- s és a mezőgazdaság fejlődésére jellemzők. A tudományos-tech- kai forradalom eleve meghatározta a gazdasági és tudományos- chnikai feladatok megoldásának komplex megközelítését, a ter- zés korszerűsítését, minden dolgozó felelősségének növelését a bízott munkaterületért. Mindez a tűz elleni védekezés feladatai- k megoldásában is konkrétan kifejeződik.

A tűzvédelem tevékenysége korszerűsítésének döntő tényező- hogy a párt- és szovjetszervek állandó figyelmet tanúsítanak tűzbiztonság kérdései iránt. A köztársaságokban, a határterüle- ken és területeken, a minisztériumokban és a hatóságoknál ki- lgozták a tűzvédelmi intézkedések ötéves terveit, és ezek meg- elnek a sokrétű gazdasági, szociális és kulturális fejlődés jel- gének és méreteinek. Ez egyik megnyilvánulása a párt politiká- nak, amely arra irányul, hogy minden szovjet ember számára ztonságos munkafeltételeket teremtsen. E politika lényege emléletesen kifejezésre jutott *Leonyid Iljics Brezsnyevnek* párt- nk főtitkárának a szakszervezetek XVI. kongresszusán mon- tt beszédében. „Az ipar, a mezőgazdaság, az építés és a szál- ás technikai fejlesztését, amelyre hatalmas összegeket fordítunk mondotta L. I. Brezsnyev elvtárs —, pártunk úgy tekinti, mint munkafeltételek megjavításának döntő eszközét, mint minden rmelés biztonságossá, az ember számára kedvezővé történő át- akítását. A mi célunk így fogalmazható meg: a biztonságtech- kától a biztonságos technikához. Erre az útra léptünk, és gunk haladni rajta tántoríthatatlanul."

A tűzbiztonság biztosítása szerves alkotórésze annak a fel- atnak, hogy minden ember számára kedvezővé, biztonságossá akítsunk át minden termelőfolyamatot. A tudományos-technikai rradalom feltételei között a megelőzés, amely mindig fő iránya lt a szovjet tűzvédelem tevékenységének, minőségileg új vo- sokra tesz szert. A tüzek megelőzésére irányuló munka mind lárdabban támaszkodik a tudományban és a technikában elért edményekre, mind szorosabban kapcsolódik magához a terme- technológiájához, egyre világosabban megnyilvánul komplex lege.

Vegyük a tűzvédelmi automatika problémáját. Ha úgy tetszik, demes néhány számadattal is szemléltetni azt a hatalmas ug- st, amelyet a legutóbbi 10 évben országunkban tettünk a tűz- delmi automatikák széles körű alkalmazásában. A népgazda- gban felszerelt automatikus tűzoltórendszerek száma a 17-szere- e növekedett, az automatikus tűzjelzőrendszereké a 25-szörösé- a biztonsági és tűzjelzőké a 106-szorosára. Mindez lehetővé te annak megakadályozását, hogy a tűz hatalmas értékeket sem- sítsen meg, amelyeket a szovjet emberek áldozatos munká- l hoztak létre.

Az imponáló mennyiségi növekedés észrevehető minőségi vál- zásokkal járt együtt. Ön tudja, hogy sok éven át főként az épü- ek és létesítmények védelmére használták az automatikát. Most nd szélesebb körben alkalmaznak olyan gyorsműködő rendsze- ket, amelyek már magukban a technológiai berendezésekben etkezésekor fojtják el a tüzet, hárítják el a tűzesetet, a rob- nást. A technológiába való „behatolás" természetesen növeli a zvédelem hatékonyságát.

A termelés biztonságossá tétele megköveteli e folyamat el- mélyítését. S a tűzoltó-szakemberek, együttműködve a tudósok- kal és a népgazdaság szakértőivel, állhatatosan törekednek arra, hogy maga a gépek, berendezések, épületek és létesítmények konstrukciója tegye lehetővé a tűzeset keletkezésének és kifej- lődésének elhárítását.

Az ilyen együttműködés a tűzbiztonság egész sor más prob- lémájának megoldásában is kifejezésre jut, ilyenek például: hogyan állítsanak elő nem éghető építő-és díszítőanyagokat, tűzvé- dő borításokat, a technológiai folyamatokban alkalmazott szerves oldószerek felváltása tűzbiztos oldatokkal és készítményekkel.

Mindez a sokrétű munka pontosabb koordinációt és egységes módszerbeli elveket követel. A koordináló szerv szerepét alapjá- ban a tűzvédelmi főparancsnokság tölti be. Módszer vonatkozásá- ban a tudósok nagy segítségére támaszkodunk, különösképpen az Össz-szövetségi Tűzvédelmi Tudományos Kutató Intézetére.

A tapasztalat- és információcsere, az egységes szempontok ki- alakítása céljából nem szorítkozunk szolgálati értekezletek tartá- sára, hanem össz-szövetségi tudományos és gyakorlati konferen- ciákat szervezünk a tűzbiztonság legidőszerűbb problémáiról. Az ipari és polgári épületek tűzvédelme, az égéselmélet, új habkép- ző anyagok kidolgozása, a létesítmények tűz elleni védelmének szervezése és tapasztalatai, hogy csupán néhány olyan konferen- cia témáit említsem, amelyet az aktivitás jellemzett, és lehetővé tette hasznos, egyeztetett ajánlások kidolgozását.

Nagy figyelmet fordítunk most a normatív előírásokra és a tűzbiztonsági szabványokra. Ebben jelentős lépés volt az a nem- régiben jóváhagyott állami szabvány, amely meghatározza a tűz- biztonság általános követelményeit, a tűzvédelmi szabályozás egy- séges módszerét. Így jön létre az a tudományos-műszaki alap, amely elősegíti az állami tűzvédelmi felügyelet tevékenységének s lényegében a tűzvédelem hatékonyságának növelését.

— e hogyan ...ják fel ezt a lehetőséget a gyakor- A megel... a milyen formáit és módszereit te- a leggy...bbnek, a jelenlegi körülmények kö- ...?

— Ha megkísérlünk valamiféle általános, meghatározó ismer- tetőjelet találni, akkor mindenekelőtt nyilvánvalóvá válik, hogy a megelőzés hatékony módszereit a komplexitás jellemzi. A tűz- esetek megelőzésének komplex módszere országos méretekben a konkrét feladatok komplex megoldásán alapul a városokban és falvakban, az üzemekben és kolhozokban.

A tűzvédelmi főparancsnokság már évek óta alkalmazza a gyakorlatban a népgazdasági ágazatok vagy az azonos rendelte- tésű létesítmények csoportja tűzvédelmi helyzetének komplex mó- don történő ellenőrzését. Az ilyen ellenőrzések munkatervek sze- rint folynak, eredményeiket gondosan elemzik, ezek alapján hely- zetértékeléseket készítenek az érintett minisztériumok és hatósá- gok vezetőinek. Az ellenőrzések tapasztalatait rendszerint főpa- rancsnokságunk képviselőinek jelenlétében vitatják meg a mi- nisztériumok kollégiumi ülésein.

Ez nagyon fontos az összes tűzbiztonsági intézkedés hatékony- sága és a megvalósításukért érzett felelősség növekedése érdeké- ben.

Most az a feladatunk, hogy gyorsabban tökéletesítsük minden népgazdasági létesítmény komplex ellenőrzésének módszerét, még- hozzá figyelembe véve az időmegtakarítást és ellenőrzéseink mi- nőségének javítását. Ebben már rendelkezünk néhány tapaszta- lattal. Számos tűzvédelmi parancsnokság és osztály alkotó módon hajtja végre ezt a feladatot, értékes javaslatokat és ajánlásokat tesz, vagyis aktívan részt vesz ebben a folyamatban.

A komplex ellenőrzésekbe a jelentős ipari és mezőgazdasági létesítmények szemléjének már ismert brigádmódszere is szerve- sen beletartozik.

A munka ilyen megszervezése, véleményünk szerint, lehető- vé teszi azon leggyengébb láncszemek feltárását, amelyek meg- erősítéséhez elsősorban anyagi és más erőforrások szükségesek. Emellett az általánosított tűzbiztonsági helyzetkép lehetőséget ad

a perspektíva pontosabb értékelésére s a tűzvédelmi intézkedések tervezésének megjavítására.

A komplex módszer másik sajátossága a tűzoltó-szakemberek alkotó együttműködése a vállalatok mérnökeivel és műszaki munkatársaival, a tervezőkkel meg az építészekkel. A tűzoltó-szakemberek segítséget nyújtanak a tervezőknek meg az építészeknek ahhoz, hogy megtalálják az útját a tűzbiztonság számos mérnöki problémája optimális megoldásának. Ez különösen szemléletesen nyilvánult meg az óriási, modern kamai autóüzem tervezésekor és építésekor.

Az ötéves terv építési programja grandiózus, és a tűzoltók becsületbeli kötelességüknek tartják, hogy minden módon elősegítsék a befejezett létesítmények és az átadásra váró komplexumok idejében történő használatba vételét.

Nem hagyható említés nélkül azonban, hogy a megelőzés komplex módszere feltételezi a társadalmi erők széles körű részvételét a tűzesetek megakadályozásában. Ez nagyon fontos, mondhatnánk elsőrendű szempont. A tudományos-technikai forradalom a tevékenység minden szférájában kiszélesítette az ember lehetőségeit, beleértve a tűzesetek elhárításának lehetőségeit is. Ugyanakkor a legokosabb gép sem helyettesíti az embert, sem most, sem pedig a belátható jövőben.

A gépek viselkedése — vagy másképpen szólva — a termelés hatékonysága, annak minden aspektusában, közvetlenül az embertől, felkészültségétől, felelősségétől és fegyelmezettségétől függ. Nem titok, hogy a leggyakoribb tűzkeletkezési ok a hanyagság, a gondatlanság, az előírások, a szabályok és instrukciók figyelmen kívül hagyása.

A tűzmegelőzés tudományos-műszaki alapjának megerősítésével párhuzamosan tevékenykedünk a társadalmi erők aktivizálásán a tűz elleni küzdelemben. Az agitációs és propagandatevékenység ezért kapcsolódik össze most a lakosságnak a termelés és a köznapi élet tűzbiztonsági szabályaira való tervszerű oktatásával.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy népszerűsí azokat a legjobb tapasztalatokat, amelyeket a társadalmi e szereztek a tűzmegelőzésben és a tüzek elleni harcban, a la házak és mezőgazdasági vállalatok tűzvédelmi helyzetének tá dalmi szemléje megszervezésében, az önkéntestűzoltó-szövetsé meg az önkéntes tűzoltóságok tagjainak részvételében a jele falusi települések komplex megelőző tűzvédelmi ellenőrzésébe pionírtűzoltók nyári táborainak megszervezésében, minden l társaságban, határterületeken és területen a tűzoltótechnikai állítások létrehozásában és rekonstrukciójában, a falusi önké tűzoltóságok alkalmazott-tűzoltósport-versenyének lebonyolít ban, valamint a tömegtájékoztatás eszközeinek a tűzvédemi p pagandára való felhasználásában.

Az intézkedések összeegyeztetett tervezésének tapasztal konkrét eredményeket hoznak a népgazdasági létesítmények lakótelepülések tűzbiztonságának megerősítésében. Emellett a oltók és az önkéntesek erőfeszítései a problémás kérdések me dására összpontosulnak, s ez megteremti az előfeltételeket a hogy a sokmillió önkéntestűzoltó-aktivista tevékenységének tékonysága növekedjen.

Jelentős munka folyik a gyermekek körében is. Az isk többségében létrehozták az ifjúsági önkéntes tűzoltóságoka ezek tagjai tapasztalt szakemberek vezetésével tanulmányozzá tűzvédelem alapjait, alkalmazott tűzoltósporttal foglalkoznak. Orosz Föderációban, Kazahsztánban, a Lett és az Észt SZSZK- az ifjú önkéntesek 22 szakosított nyári szaktábora működik. Összoroszországi Önkéntestűzoltó-szövetség, a Komszomol K ponti Bizottságával és a Leninről elnevezett össz-szövetségi ú rőszervezettel együtt a Szovjetunió Belügyminisztériumának, lamint az OSZSZK Oktatási Minisztériumának közreműködés folynak az ifjú tűzoltóknak a Nagy Október 60-ik évforduló felajánlott jó ügyek stafétái. Kétévenként egyszer a Komszo Központi Bizottságának Orljonok pionírtáborában egyhavi érté találkozóra érkezik a legjobb 500—600 ifjú önkéntes.

Az ifjú önkéntesek körében végzett tömeges munka ered nyeként évek óta csökken a gyerekjáték okozta tüzek száma.

A fejlett szocialista társadalom viszonyai között az önkén tűzoltó-szervezetek szerepe szüntelenül növekszik, és éppen e e szervezetek minden módon való megerősítésére s a velük együttműködésre törekszünk egész munkánkban.

— Alkalmam volt megismerkedni néhány szocialista ország tűzvédelmi szervezetével. Meggyőződéssel mondhatom, hogy a társadalmi erők szerepének értékelésében, a velük való tevékenység módszereiben, egyébként a tűzvédelmi munka más területein is nagyon sok a közös. És ez törvényszerű

A szocializmusban az ember saját országa gazdájának érzi magát, és ezért a népvagyon védelme a tűztől minden állampolgár szent kötelessége.

Emellett azonban sok állampolgárnak egészen felületesek az elképzelései a tűzvédelmi munka tartalmáról, ennek vagy annak a termelőfolyamatnak a sajátos tűzveszélyeiről, továbbá azokról a szabályokról és ajánlásokról, amelyeket figyelembe kell venni, hogy ne engedjük a tüzet otthonunkba. Ennek tulajdonítható a propaganda irányvonala, s hogy a hangsúly az oktatáson, a konkrét oktatáson van.

Taskent, Tyiraszpol, Dzerzsinszk (gorkiji terület), Kujbisev, Jaroszlavl és számos más város tűzvédelmének tapasztalatai bizonyítják, hogy a lakosság oktatásának hatékony módjával elérhető a lakóterületen keletkezett tüzek számának jelentős csökkenése. Ennek érdekében még sok a teendő. Javítani törekszünk ennek a munkának a minőségét, a legfelkészültebb, magas általános műveltséggel és pedagógiai képességekkel rendelkező olyan aktivistákat bízunk meg ezzel, akik megértik a feladat fontosságát. Nem térek ki részletesebben e munka szervezésére. Erről már sokat írtak és beszéltek. Csupán annyit említek meg, hogy a lakosság oktatása a tűzvédelmi szervek és az önkéntestűzoltó-szervezetek közösen kidolgozott tervei alapján folyik, s az állami tűzvédelmi felügyelet és az önkéntestűzoltó-szövetségek egyaránt felelősei ennek a feladatnak.

A hivatásos és önkéntes tűzoltószervezetek együttműködésének megerősítését a lakosság körében végzett munka más területein is az egyik legfontosabb tényezőnek tekintjük.

Számos köztársaságban, határterületen s területen a tűzvédelmi szervek és az önkéntestűzoltó-szövetség tanácsai egységes távlati és éves terveket dolgoztak ki, beleértve az olyan kérdéseket is, mint az önkéntestűzoltó-szervezetek fejlődése és erősítése az anyagi-műszaki, oktató- és agitációs bázisok létrehozása az önkéntes tűzoltóegységek és -szövetségek számára, a szövetségek befolyásának erősítése a városok és falusi települések lakóterületein a tűzesetek megelőzésében, a társadalmi instruktorok kiképzésében, a lakosságnak a tűzbiztonság szabályaira való lakóhelyi oktatásában, a Znanyije (Tudás) szövetség előadói aktívájának bevonása az előadásos tűzvédelmi felvilágosító munkába.

— Természetesen, a megelőző rendszabályok tökéletesí szoros összefüggésben folyik az egységek és alegységek harck ségének és ütőképességének a növelésével.

Mindenekelőtt szeretném megjegyezni, hogy az elmúlt é ben lényegesen kiegészült és megújult a tűzvédelem techr fegyvertára. Csupán a kilencedik ötéves tervben 18 újfajta modernizált gépjármű ipari gyártása honosodott meg, s eze tűzoltó-laktanyákban készenlétbe kerülnek.

Arra is történtek intézkedések, hogy a technikát maxim san hasznosítsák a tűz elleni harcban. Egyebek között mind lesebb körűen létesítik a nagy tüzek oltásának támaszpontjai

A támaszpont a legütőképesebb tűzoltótechnika összpon tásának a helye, továbbá a különleges szereké, a gépezetes t létráké, füstszívóké, szivattyúállomásoké, a műszaki szolgá hírforgalmi járműveké, a generátorszereké stb. A támaszpo számát és elhelyezését minden köztársaságban, határterületen letve területen olyan számítással határozzák meg, hogy szü esetén rövid idő alatt jelentős erőket összpontosíthassanak mely városba vagy lakótelepülésre. Érdemes figyelmet fordí ennek még egy vonatkozására. A jó technikai bázissal és tap talt szakemberekkel rendelkező támaszpontok sikeresen töltik a kiképzés, a városi és falusi tűzoltó-alegységek felkészült növelésének sajátos központjai szerepét.

Az állandó tűzoltási törzs új szolgálat tűzvédelmünkben. I számos köztársaságban, határterületen és területen az operatív zetés tényleges központjaivá, a harckészség igazi iskoláivá vá E törzsek jó irányban folyó munkája alapvető hatású az aleg gek harckészségére, a harcosok és a parancsnokok szakmai fe szültségére.

Ha a harci feladatokra való felkészítésről beszélünk, meg említenünk aktív formáinak növekvő súlyát. A tűzoltó-helyó geken olyan gyakorlópályákat létesítenek, ahol a tényleges tűz rülményeit imitálhatják. Szabállyá vált a tűzoltótaktikai gyako toknak közvetlenül az ipari és mezőgazdasági létesítmények való megtartása.

A jelenlegi körülmények között, amikor a tudományos-t nikai forradalom adja meg a hangot, soha annyira nem volt sz

bben az évben Bulgáriá-
ban, a Fekete-tenger part-
ál elterülő ravdai úttörőtá-
oan július 8—27-e között
dezték meg a szocialista or-
gok táborozással egybekötött
nemzetközi úttörőtűzoltó-
enyét.

vendéglátók mellett Csehszlo-
vákia, az NDK, a Szovjet-
ó és hazánk csapata vett
t a találkozón. A csapat ve-
je *dr. Czakó Sándor* tű. alez.,
M TOP osztályvezetője volt.
z öt-öt fiú- és lánycsapat
enye színvonalas küzdel-
hozott.

800 l/p-es kismotorfecs-
dő-szerelésben, a 6×80 m-es
ltóváltóban meg 100 m-es
utásban s így természete-
az összetettben is a Szov-
nió versenyzői szerezték
a győzelmet.

mieink közül a fiúk sze-
ltek jobban: a 800-as sze-
sben ezüst-, a 6×80 m-es
ltóváltóban meg a 100 m-es
utásban bronzérmet szerez-

ányaink a 800-as szerelés-
a negyedik helyen véget-
Úgy látszott, a váltóban
egesen javítanak, azon-
egy bosszantó technikai
miatt ez a reményünk
teljesült.

z igen színvonalas ver-
nemcsak a résztvevők,
em az úttörőtábor vala-
nyi lakója számára nagy-
ű élményt nyújtott.

ázigazdáink példásan ol-
ák meg a rendezést; im-
ns volt a megnyitó, gör-
kenyen követték egymást
ersenyszámok, s az ünne-
es eredményhirdetést lát-
vos záróünnepség követte.

z esemény kapcsán lehe-
günk nyílott a hasznos
ecserére országaink úttö-
zoltó-mozgalmának ta-
talatairól s a versenyszabályzat néhány előírásának
eges módosításáról. A
jetunió küldöttsége beje-
ette: vállalja a legközel-
verseny rendezését. En-
pontos ideje még nem is-
tes, színhelye azonban
közölték ugyanis, hogy
Orljonok úttörőtáborban bo-
ítják majd le a progra-

Török László tű. őrgy.

НРБ '77
РАВДА

Bevonul a magyar úttörőtűzoltó-válogatott

A magyar fiúk 800-as szerelése

A csapatvezetők

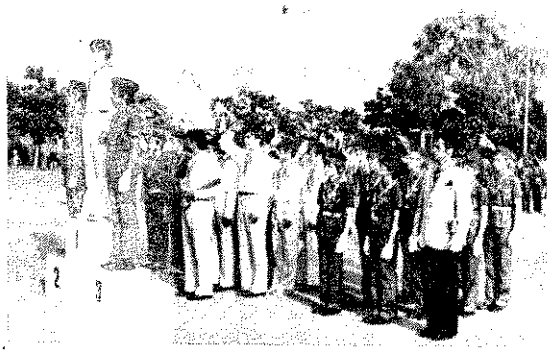

Ünnepélyes eredményhirdetés. Jobb szélen a magyar fiúk

Viszontlátásra Orljonokban!

Ilja Penev Doncsev vezérőrnagy, bolgár országos főparancsnok a magyar csapattal

s, mint most az új érzékelése, az állandó törekvés a tökéle-
ésre.

A tűzvédelemben, mint országunk valamennyi dolgozó kollek-
ában megerősödött az igam alkotó légkör. A Nagy Október
évfordulójára való felkészülés az új alkotmány tervezetének
szívdobbanásai, vagyis olyan hatalmas lelkesítő tényezők

ket érjünk el a városok és falvak tűzbiztonságának megerősítésében.

Végezetül arra kérem [illegible] adja át baráti üdvözletemet és
[illegible] eredmények elérésére irányuló kívánságomat kollé-
[illegible] szocialista [illegible] tűzvédelmi dolgozóinak. A velük
[illegible]

Kigyulladt a memóriarendszer tápegysége

A szegedi József Attila Tudományegyetem kibernetikai laboratóriumának géptermében *Bende Zoltán,* a DÉMÁSZ operátora július 6-án néhány perccel 18 óra után éppen azzal bajlódott, hogy az R—40-es számítógép ismételten nem fogadja el a program betáplálását, amikor furcsa szagra figyelt fel. A gépterem többi dolgozóival együtt először azt hitte, a kellemetlen illat a közeli vegyi üzemből származik, ugyanis ilyesmi máskor is előfordult már, de hamarosan észrevették: a 4-es számú szekrény, vagyis a memóriarendszer tápegysége füstöl.

Azonnal értesítették *Ozsváth Gábor* műszaki ügyeletest, ő beszaladt a gépterembe és áramtalanította a berendezést, majd később a gépterem klímarendszerét is.

Egy 2 kg-os tűzoltókészülékkel

A mintegy százmilliós értékű berendezést meg a géptermet és az adattároló szekrényeket mindössze egyetlen tűzoltókészülék védte, már amennyiben az említett helyen egy 2 kg-os, széndioxiddal oltó védelmi eszköznek minősíthető.

De még annak elenyészően csekély mennyiségű oltóanyagát sem lövellhették a tűzre kellő hatékonysággal, miután a szekrény ajtaját előbb speciális kulccsal ki kellett volna nyitni. De mivel az erős hőben és tömény füstben nem sikerült, csak a szekrény felső, rácsos részén át kísérelték meg az oltást az említett, majd két további ugyancsak 2 kilós, széndioxiddal oltóval.

A tanúmeghallgatások szerint a tűz kb. 18.11-kor keletkezett, és 18.16-kor a gépterem egyik dolgozója: *Budai Katalin* jelezte a szegedi tűzoltó-parancsnokságra.

A káresetfelvételi lap tanúsága szerint a jelentés mindössze azt tartalmazta, hogy elektromos tűz van, így az 1+14 fővel és 1—1 TŰ—1-es és CSD 420-as gépjárműfecskendővel kiérkezett szegedi egység csak a helyszínen tudta meg, mi történt voltaképpen.

A műszaki ügyeletes arról tájékoztatta a szegedi szolgálatparancsnokot, hogy csak gázzal szabad oltani a berendezést. Ezért további négy széndioxiddal oltót is kilőttek és e közben sokat kínlódtak a szekrény kinyitásával is.

A 4-es szekrény kiégett

A tűzoltás vezetője a műszaki ügyeletes véleményét meghallgatva később úgy döntött, hogy a gépjárműfecskendőkön levő 12 kg-os porraloltókkal kísérlik meg az oltást, majd amikor ez is eredménytelennek bizonyult, a szegedi TŰ—1-esről porsugár szerelésére adott parancsot. Tömlőhiba miatt azonban ez a sugár nem működött, így az időközben helyszínre érkezett algyői TŰ—1-esről szerelt porsugárral végül is 19.30-ra sikerült eloltani a tüzet. A füst, a hő és a por néhány másik egységben is kisebb-nagyobb rongálódásokat okozott, a 4-es számú szekrény kábelei, vezetékei és egyéb ugyancsak igen érzékeny tartozékai szinte teljesen összeég
A tűz keletkezési okát még nem sike
egyértelműen kideríteni, de erősen v
színű, hogy zárlat idézte elő az égést, m
hogy a szakértők ún. zárlati göböt talá
a berendezésben.

A rendőrségi eljárás során az egyik
úgy nyilatkozott, hogy a zárlat valami
konstrukciós hiba következménye is l
tett, mivel külföldön tartózkodásakor
tott egy ugyanilyen módon leégett gép
séget.

Az említetteket is figyelembe véve
denesetre hosszabb szakértői vizsg
szükséges annak tisztázásához, hogy m
nyire valószínűsíthető a zárlat, avag
tápegység más okból gyulladt-e ki.

A tűz által okozott anyagi veszteség
előzetes becslések szerint mintegy 30
millió forint, ennek pontos értékét csak
követően lehet kiszámítani, ha megálla
ják, rendbe hozhatók-e a többi gépeg
get ért rongálódások, s az R—40-es sz
tóját terheli-e garanciális felelősség.

Két éve működött

E tisztázatlan körülmények ellenér
jogosan merül fel a kérdés: miért nem
szült fel a szegedi tudományegyetem e
talmas értékű berendezés kellő védelm
Immár két esztendeje működött itt
R—40-es meg egy R—10-es számítógé
de a gépteremnek a káreset napjáig
volt érvényes tűzvédelmi utasítása.
a géptermi rend tartalmazott néhány
védelmi jellegű előírást is, így péld
tűzjelzés módját, a dohányzási tilalma
ez nem menti a súlyos szabálytalans

Hogy egy 2 kg-os széndioxiddal
alig több a semminél egy számítógépte
védelmére? Alighanem ez sem nyugtal
totta különösebben mindazokat, akik e
a létesítményben a tűzvédelemért felel
voltak, merthát máskülönben legalá
szegedi tűzoltó-parancsnoksággal kon
táltak volna. Természetesen az is fö
elgondolkoztató, hogyan működhetett
éven át ez a berendezés anélkül, hog
illetékes tűzvédelmi hatóságnak tudon
lett volna róla, még akkor is, ha a kár
átépítés alatt álló terület tartozéka.

Makrai Sándor tű. őrgy. (Nyírbátor) juttatta el ezt a két felvételt szerkesztőségünkhöz. Máriapócson özv. Lipták Ferencné nem tudta elzárni a pébépalack szelepét. A szomszédhoz fordult segítségért, de ő sem bírt a szeleppel. Azt tanácsolta Liptáknénak, hogy vigye vissza a palackot a cseretelepre (!)
A másik szomszédból egy asszony segített a palack szétszerelésében. Amikor kettőt fordított a hollandianyán, a gáznyomás ledobta azt a palackból, és erős gázömlés támadt.

**Mindketten az utcára menekültek, s ez volt a szerencséjük, mert
kor a gáz és a levegő keveréke elérte a nappali szoba tűzhelyét, a
banás ereje az agyag tapasztású födém és a palatető egy részét
magasra röpítette, a konyha ajtaját pedig úgy odavágta a léckerít
hogy ennek következtében szilánkokra tört.**

A többit a felvételek jól szemléltetik.

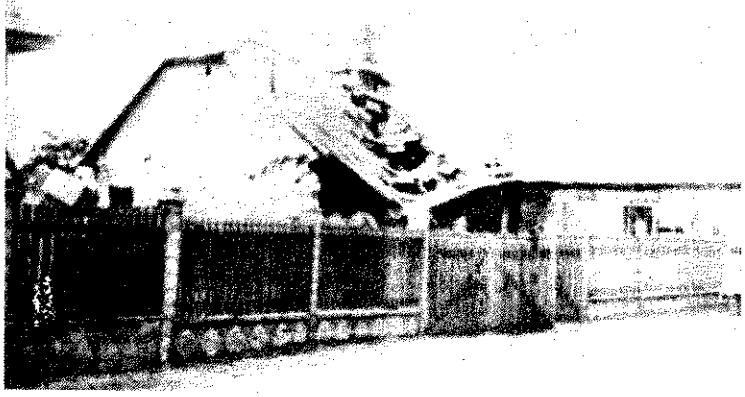

Ötös tűz a Bécsi úti téglagyárban

JÚLIUS 20-ÁN 22.30-KOR jelentették a
›városi tűzoltó-parancsnokság hírközpont-
›nak, hogy a Külső Bécsi út 270. számtól
›. egy kilométerre családi ház ég.
A jelzésre a hírközpont I-es riasztást
›ajtott végre.
A kárhelyre vonuló III/1-es fecskendő
›erparancsnoka már vonulás közben lát-
› a tüzet, és megállapította, hogy nem
›aládi ház, hanem üzemépület ég a Bu-
›ai Tégla- és Cserépipari Vállalat 3-as
›ámú telepén. Azonnal segítséget kért, je-
›zve, hogy a tűz II-es, és tolólétrát is ren-
›eljenek a helyszínre.
A hírközpont végrehajtotta a II-es riasz-
›st. A tűzoltási csoporttal vonulva már az
›rpád-hídról láttuk a tüzet. A kárhelyre
›kezve meghallgattam a III/1-es fecsken-
›5 szerparancsnokának jelentését, majd
›özösen felderítettünk.

HELYSZÍNRE ÉRKEZÉSKOR 4 egy-
›ges sugár működött, s egy alapvezetéket
›pen szereltek. A felderítés során meg-
›lapítottam, hogy a kb. 100 m hosszú, 30 m
›éles, 3 emeletes üzemrész — amelyben
›gyméretű présgép, koller és egyéb gépi
›rendezés van — s az emeleti részek és
› fából készült tetőszerkezet teljes egé-
›ében ég. Felmérve a helyzetet, úgy ítél-
›m meg, hogy az eredményes tűzoltáshoz
› szerparancsnok által kért II-es riasztás-
› kivonuló erő kevés, ezért a riasztást
›-ösre módosítottam.
A hírközpont végrehajtotta az utasítást,
› a fokozathoz előírt különleges szereket
› — két generátort és egy mentőszert —
›asztotta.
Nehéz feladat állt előttünk. Az üzem
›szerkezeti részei a földszinttől a tetőig
›tek. Ha a gépeket tartó szerkezetek átég-
›k, és a több tonna súlyú gépek a föld-
›intre zuhannak, fennáll annak a veszé-
›e, hogy a tartófalakat is bedöntik. Te-

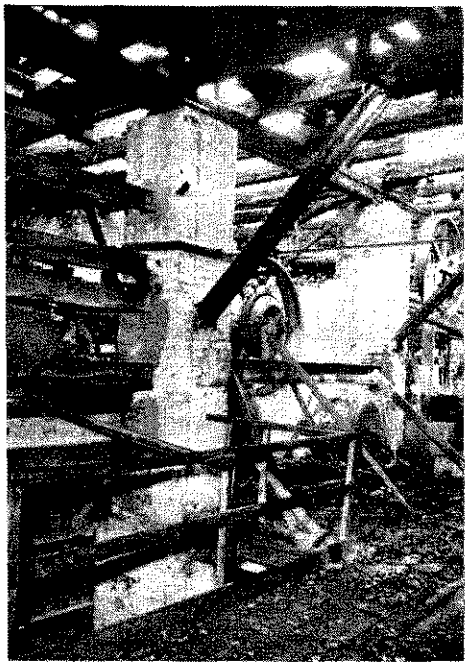

II. emeleten levő gép és gerendák

hát úgy kellett irányítani a támadást, hogy mindenekelőtt a nem égő részeket védjük, s egyidejűleg oltsuk el a gépek tartószerkezeteinek tüzét. Eredményes tűzoltás csak belülről volt lehetséges, ezért a támadó sugarak a belső feljáratokat vették igénybe. Minden sugárral a földszinttől felfelé haladva, folyamatosan kellett végezni a tűzoltást. Az üzemrészhez külső lépcsőházat nem építettek, mindössze két vaslétrán át lehetett fejutni a tetőig. A tűz terjedelme miatt azonban az egyik már nem volt igénybe vehető oltásra, mivel a közvetlen tűzhatás miatt egyes rögzítő pontjai kilazultak. Ezért kellett négy belső ponton megindítani a támadást.

A III/1-ES FECSK[illegible] és a Roham beosztottai 3 sugárral a gépek vonalában támadtak, megakadályozva, hogy a hőtől tönkremenjenek, vagy a tartószerkezet átégése következtében lezuhanjanak.

A második támadási vonal — a főbejáraton behatolva — a különböző műhelyeket védte és a felettük égő faszerkezetek tüzét oltotta. Ezen a ponton a XIII/1-es fecskendő, a VIII. fecskendő beosztottaival, 3 sugárral oldotta meg nehéz és sokrétű feladatát.

A harmadik támadás az üzem középvonalában indult, ahol a III/2-es és az V/2-es beosztottai, 5 sugárral, a földszinttől egészen a tetőig végezték a tűzoltást. Feladatuk az volt, hogy gyorsan oltsák el a faszerkezetű födémek tüzét, s védjék a szállítószalagot és a belső gépi berendezéseket.

A negyedik támadási ponton — külső felhatolással — a tetőtűz oltása volt a feladat. Itt a XI., X., az I., és a VIII. fecskendő beosztottai végeztek szakszerű, gyors munkát.

AZ ELSŐSÉGI [illegible] a III. kerület tolólétrájának sugara segítette. Igaz, a kedvezőtlen terepen csak nagyon nehezen tudta megközelíteni az épületet, de végül is igen hasznos szogálatot tett: sugarával azokat a pontokat támadta, amelyeket a belülről dolgozó sugarakkal csak nehezen vagy késedelmesen lehetett volna eloltani. Jó segítője volt a támadásnak a két generátorszer is. Teleszkóp fényszóróikkal kellően megvilágították a területet, egy-egy fényszóróval pedig a belső teret.

A kivonult tűzoltóegységek gyors és szakszerű munkát végeztek. Ezt bizonyítja, hogy a tűzjelzést követő 34. percben 12 sugárral dolgoztak, a 63. percben már 21 sugaruk működött, s a 86. percben, 24 sugárral és 1 létrasugárral be is fejezték a tűz oltását, és áttértek az utómunkálatokra.

A NEHÉZ KÖRÜL[illegible] miatt a parancsnokoknak mindvégig a sugárvezetők vonalában kellett tartózkodniuk és lépésről lépésre biztosítani az előrehaladást. Némelyik sugárvezetőnek artista ügyességgel kellett egyik helyről a másikra átugrania. A tapasztalt sugárvezetők mellett jól vizsgáztak a fiatal tűzoltó elvtársak is. A kivonult 19 szer beosztottai között ugyanis nagy számban voltak olyanok, akiknek ez volt az első komolyabb bevetésük.

A padozat és a födém égése a II. szinten

A szinteket elválasztó gerendák a tűz után

A fiatalok lépésről lépésre követték a sugárvezetőket, és nem egy közülük, maga is sugárral a kezében, következetesen nyomult előre és sikeresen küzdötte le az eléje kerülő akadályokat. Nagy volt a balesetveszély, mert az elégett faszerkezeti részek és tetőanyagok erősen hullottak, de ez sem akadályozta sugárvezetőinket az előrehaladásban és a tűzoltásban.

[illegible] szakszerű, gyors és bátor munkája eredményeként viszonylag rövid idő alatt oltottuk el a tüzet; megmentettük az üzemrész nagy részét, a benne levő különféle kisegítő műhelyeket és a nagy értékű gépi berendezést. A gyors és eredményes munka ellenére is kétmilliós lett a kár.

Totzl Károly
tű. alez.
tűzoltási csoportvezető

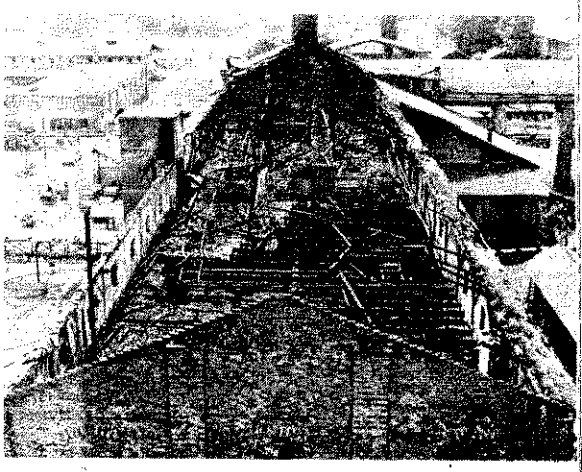

láthattak Budapesten az óbudai lakótelep lakói és a véletlenül arra tévedők a Laktanya utcában.

Az erre közlekedő IB 62-37 forgalmi rendszámú taxi azt a módját választotta az úttestre szivárgó víz kikerülésének, hogy felhágott a járdára. A gépkocsivezető nem számított arra, hogy a víz a járda alól kimosta az alapokat, így a gyalogjáró beszakadt a kocsi súlya alatt. Személyi sérülés szerencsére nem történt. A helyszínre érkező rendőrök és tűzoltók közös erővel mentették ki a megrongálódott taxit.

A bonyolult művelet végén a nagy számban összeverődött közönség hangos hurrázással és tapssal méltányolta a látványos beavatkozás sikeres végrehajtását.

Kép, szöveg: **Lakatos András**

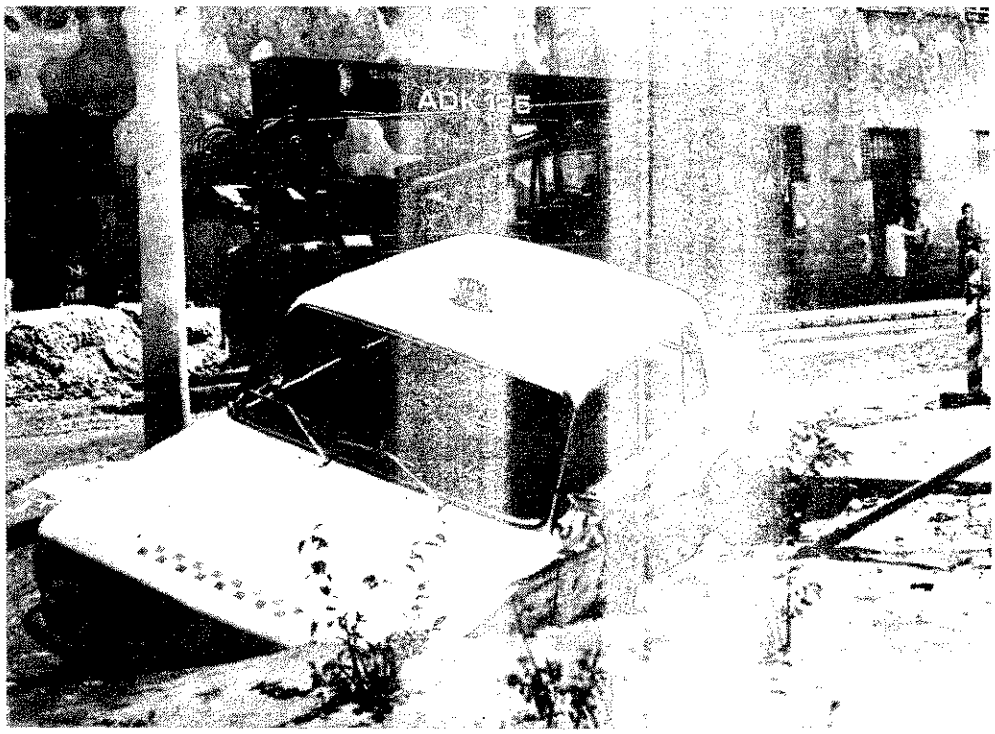

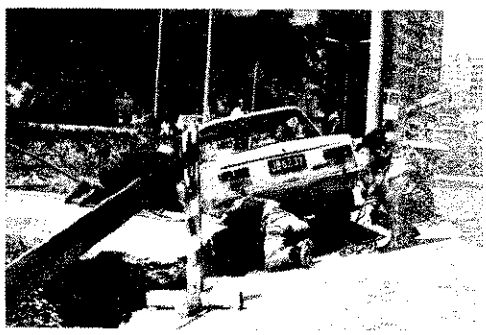

A budai partról a Dunába esett ez a Nysa tehergépkocsi. A baleset következté vezetője életét vesztette. Az autót a budapesti tűzoltóegységek emelték ki.

Fotó: Kristóf Lászl

Totzl Károly tű. alez.:

Kritikus helyzet – a pihenőtelek

ı következőkben egy szó sem lesz a tűz-
tekről, mégis emlékezetes beavatkozá-
ık közül elevenítek fel néhányat.
Ilınusz 25 fokot mutatott a hőmérő hi-
ıyszála, amikor jelentették, hogy a so-
sári Duna-ág kellős közepén egy két-
as kocsi esett a folyóba. A XX. kerület-
csatolt Soroksárt itt alig 80 méter vá-
ztja el Csepeltől, s így érthető, hogy a
lalkozóbb szellemű fuvarosok kihasznál-
a zord időjárást, ráhajtottak a Duna
ére, mert ezzel több kilométeres utat ta-
íthattak meg.
ılighanem a mi hajtónk sem először
bálkozott, de nem tudta, hogy a folyó
ét borító jégpáncél ezen a helyen csep-
sem biztonságos, miután a későbbi cse-
ı strandfürdő vizét itt folyatták a Du-
ıa.
ımikor kiérkeztünk, a hajtó már sze-
csésen kikászálódott, de a két ló meg a
si már alig tartották magukat a jeges
ıen. A daruval nem állhattunk a Duna
ére, dugólétrákat fektettünk ki, és azok
ítségével közelítettük meg a baleset
ıhelyét. A műszaki mentőszer készleté-
és két rohamcsónak segítségével desz-
ıallókból olyan állást építettünk ki,
ılyre azután kötelekkel felvonhattuk
ıvakat, majd kézi erővel sikerült a part-
csúsztatni őket. Szegény párák derека-
kitartottak, de mire a partra értek, már
ıyira elfogyott az erejük, hogy nem
tak lábra állni. A kihívott állatorvos
is megállapította: le kell vágni őket.
. kocsit a legnagyobb erőfeszítések árán
ı vontathattuk volna ki, ezért 3 mm-es
ó-feszítő kötéllel rögzítettük, hogy el ne
yedjen, s bizony olvadásig ott maradt
una jegén.

ok évvel később jó darabig úgy lát-
:t, megismétlődik a hajdani eset, pedig
ta nem „hagytunk" semmit a Dunában.
. budai partról egy Volga személyko-
esett a folyóba, és a könnyűbúváraink
xor már voltak ilyenek) több órán át
ıa keresték a jelzett helyen. Ezért ár-
védelmi nehézbúvárok segítségét kér-
, és egy nehézbúvár mellé négy könny-
búvárt beosztva, folytatódott a kere-
Körülbelül 20—20 méteres szakasz ju-
egy-egy csoportra, és derék könnyű-
áraink talán azóta sem bocsátják
ı, hogy az egyik nehézbúvár bukkant
az autóra. Felszínre hozását termész-
n már nekik kellett megoldaniuk.
posta egyik szállítóautójának kieme-
hez két daruszer kellett, mert félő
, hogy ha csak egy ponton rögzítünk,
ılés közben a kocsi valamelyik ajtaja
vílik, s a Dunába vész a rakománya.
z Árpád-híd margitszigeti lejárójánál
teherautó motorjával Újpest irányá-
a Dunában „ázott". Itt is több pontos
ítés vált volna szükségessé, ehhez azon-
a forgalom elől le kellett volna zárni
idat. Ennek elkerülése céljából a tűz-
hajóval lassú menetben vontattuk a
ıgyári szigethez a kocsit, itt azután né-
közönség ovációja kíséretében csörlő-
segítettük vissza a partra.

A múltkoriban tévériport készült az egyik dunai mentésünkről. Egy Mercedes gyártmányú személygépkocsi gurult a Dunába, de könnyűbúváraink éppen más mentésben vettek részt. Természetesen nem jöttünk zavarba, mert hát hajdanán a búvárok segítsége nélkül is végre kellett hajtanunk az ilyen feladatokat.

Segítségül kértem a munkásőrség Zalka elnevezésű motoros hajóját, és akárcsak régen, egy jókora drótkötél 100—150 méteres hurkát addig húztuk mind szorosabbra, míg csak meg nem „találta", majd körül nem fonta a gépkocsit. Ez a művelet persze igen nagy óvatosságot igényel, de célravezető. Amikor azután a jármű a felszínre bukkan, fix kötés szükséges, hogy a daru segítségével a partra vontathassuk.

Egy vasárnap délelőtt a Kamaraerdőnél egy bácsi lovas kocsijával az út helyett a szakadékot „célozta" meg, de nagy-nagy szerencséjére a szakadék menti fákon fennakadtak. Az a tűzoltó elvtárs, aki a rádión visszajelzett, nyilván még a tragikomikus eset hatása alatt állt, mert jelentése szó szerint ezt tartalmazta: „Az egyik ló él, a másik . . ." — itt egy hosszabb szünet következett —, „. . . a másik meghalt." Tíz méter magasságból az ilyen mentés akkor sem gyerekjáték, ha a daru jól működik, de éppen a döntő pillanatban mondta fel a szolgálatot a motorja, s így vagy hetven percen át kézzel kellett működtetni a gémjét, ám mire a másik daru a helyszínre érkezett, már csak a kocsi lehozása volt hátra.

A hatvanas évek elején történt. Izgatott férfihang kérte segítségünket, mert elefántok rontottak be a MÁVAUT Szabolcs utcai telepére. Nem április elseje volt, ám azért nehezen hittünk a fülünknek. „Nem tréfálok kérem, én vagyok az igazgató, jöjjenek, amilyen gyorsan csak tudnak!" — kiáltotta kétségbeesetten, de ekkor már nyitották is a Kun utcai szertárkaput, majd másodperceken belül több más budapesti egységét is.

— Milyen szabályzat alapján avatkozhatunk majd be? — kérdezte vonulás közben a háttérparancsnokunk, persze tudta, hogy erre nálunk sokkal magasabb beosztású elöljárók sem igen válaszolnának.

Mindenesetre elrendeltem, hogy a kárhely kb. 300 méteres körzetében nem szabad működtetni a szirénákat, nehogy az állatok még jobban megvaduljanak, s azzal nyugtattam magamat: nálunk sem volt még úgy, hogy valahogy ne lett volna.

Mint később megtudtuk, a három cirkuszi elefánt kísérővel gyalogszerrel bandukolt a Fővárosi Nagycirkuszból — ahol a Busch-cirkusszal vendégszerepeltek — a Nyugati pályaudvarra, itt kellett volna bevagonozni őket.

A Dózsa György úti aluljárónál azonban egy trolibusz annyira megijesztette őket, hogy futásnak eredtek, és a MÁVAUT-telepen kötöttek ki.

Az 1+2 „főből" álló társaság két tagja lelkesen követte a „vezért", amikor az hozzáfogott az egyik kisebb autóbusz feldöntéséhez, majd a sikeren felbuzdulva, feldöntöttek egy másik autóbuszt is.

A három elefánt a telepen akkor még működő hivatásos üzemi tűzoltóságot is „megiátogatta". A szó szoros értelmében ajtóstul rontottak a házba, ugyanis az ajtóval együtt magukkal rántották a tokját is.

Az egyik elefánt olyan hatalmasat csapott ormányával az íróasztalra, hogy az eltörött. Társa pedig levert a falról egy vegyi habbal oltó készüléket, s az a földre esve működni kezdett.

A hab látványára az elefántok a műhelycsarnokba futottak, s mert a cirkuszban is hengereket szoktak dobálni, megpillantva a Dissous-gázpalackokat, azt hitték, itt is fel kell lépniük, és elkezdték a produkciójukat.

Éppen ekkor érkeztünk ki, és már-már a beavatkozás mikéntjét latolgattuk, amikor előkerült az állatokat idomító német artista. Egyikünk sem beszélte valami fényesen a német nyelvet, ő pedig nem tudott magyarul, de azért így is megértettük, barátságos szavakkal előbb megnyugtatja védenceit, majd ahhoz kér segítséget, hogy a lábukra nehezéket tegyen. Amikor a „vezér" engedelmeskedett, a többiek sem ellenkeztek. A béklyóval egyszerre csak tíz-tizenöt centiket lehetett lépdelniük. Mi tagadás, így sem volt valami megnyugató, amikor a béklyók felhelyezésében segédkeztünk, bár a német artista kézzel-lábbal magyarázta milyen derék elefántok ezek.

A pályaudvarra vezető útvonalat is mi biztosítottuk. Ez egy kis kerülőt igényelt, mert a biztonság kedvéért trolimentes útvonalakon haladtunk az elefántokkal.

Rákospalotán egy megvadult bika megfékezéséhez kértek tűzoltói segítséget az akkor még létező XV. kerületi parancsnokságtól. A mi bikánk nem szenvedhette az autókat, az útjába kerülő személygépkocsit azonnyomban felöklelte.

Bikavadászatra természetesen a rákospalotai tűzoltók sem voltak felkészülve, de a beavatkozás nem tűrt halasztást, mert ember, jármű és kirakat egyaránt veszélybe került. A tűzoltó elvtársak mentőkötelekből olyan alkalmatosságot készítettek, amelynek több pontján is hurok volt. A megvadult jószágot sikerült beszorítaniuk az egyik udvarba, ott aztán az egyik hurokban fennakadt.

Évekkel később Óbudai Hajógyárban gyakorlatozás közben az egyik gépjárműfecskendő összeütközött egy bikával — legalábbis ezt jelentették.

A gyári tehenészet akkor még létezett, így a jelentés nem hangzott valószínűtlennek. És mi történt a bikával? — kérdeztük az egység ügyeletvezetőjét. „Biztosan megdöglött, hiszen a fecskendőben 5000 Ft-os kár keletkezett" — válaszolta.

Jót derültünk — persze nem a gépkocsivezető figyelmetlenségén —, amikor kiderült, ez a bika tényleg olyan erős, mint a vas, mert egy vágányzáró vasúti bika valójában.

AZ ELMÚLT ÉVEK SORÁN KÜLÖNBÖZŐ tulajdonságú és bázisú oltóporok jelentek meg mind a hazai, mind a külföldi kereskedelemben. A több éves tapasztalat alapján gyártott, hazailag legelterjedtebb PYROMATT oltópor a tűzoltással foglalkozó szakemberek előtt közismert. Az újabb oltóporok előnyös, illetve hátrányos műszaki és oltástechnikai paraméterei azonban kevésbé ismertek. A gyártók s nem kevésbé a forgalmazók porkészítményeik különlegességére hivatkozva természetszerűleg kizárólagosságot kívánnak a felhasználásban. Mivel ez ideig mi is csupán dokumentációkból ismertük a gyártmányokat, reprezentatív kísérlet vált szükségessé, hogy az ott kapott gyakorlati eredmények megfelelő alapot nyújtsanak a különféle oltóanyagok objektív értékeléséhez.

Áttekintve az oltóporskálát, nyugati importból egyedül az I. C. I. gyártmányú MONNEX márkajelű tűzoltópor kerül hazai forgalomba jelentősebb mértékben, de ez csupán töredéke a felhasznált, hazai gyártmányú PYROMATT-pormennyiségnek. A MONNEX oltópor használata ott fogadható el, ahol a tűzveszély fokozott, és a dolgozók döntően nők. A 12 kg-os készülék használata ugyanis a hazai por viszonylagos nagy térfogatsúlya folytán ütközik az ÁBEO vonatkozó előírásaival. Jóllehet az oltópor oltási hatékonysága — a gyártó tájékoztatásai alapján — mintegy 6—7-szeres, míg térfogatsúlya kb. 2/3 a nátrium-hidrogénkarbonát alapú általánosan használt oltóanyagokhoz képest, a kellő tapasztalat hiányában ez ideig csak a már említett okok miatt, egyedi elbírálás alapján került MONNEX oltópor hazai felhasználásra.

Az elmúlt évben az NDK tűzvédelmi fejlesztési szakembereivel és a gyártó iparral jó együttműködésünk alakult ki, és ennek gyümölcseként megismerhettünk egy univerzálisnak minősített olyan oltóport, mely bármely tűzosztály követelményeit kielégíti. Az ammóniumfoszfát bázisú oltóporból nagyobb mennyiség került behozatalra, mégpedig azzal a céllal, hogy a honosításhoz elengedhetetlenül szükséges alapvető vizsgálatokat elvégezhessük. Ezen oltópor oltási hatékonysága — a gyári adatok alapján — megközelítőleg azonos, illetve jobb, mint amit a tőkés importból szerzünk be jelenleg. Felhasználási területe pedig — mint már említettük — az MSZ 1040/2—71 szerinti tűzosztályokat figyelembe véve teljes. Hazai bevezetése vagy gyártási jogának megvásárlása alkalmassága esetén jelentős megtakarítást eredményezne. Eközben a hazai szakemberek is kutatni kezdték egy új oltópor előállításának lehetőségeit. Az egyik legreményteljesebb eredményt a számos kísérlet közül a BME Fizikai-Kémiai Tanszék a Kőbányai FIM kollektívája produkálta. Termékük kizárólag zai, illetve szocialista importból beszerezhető alapanyagok készül.

TÖREKVÉSEIK ELSŐ SIKERES EREDMÉNYE, hogy az taluk kidolgozott oltópor a kísérleti gyártás stádiumába kerül tett.

Az említett oltóporok laboratóriumi vizsgálatát rendre e gezték, ennek a jelenleg forgalmazott PYROMATT BCE oltóp kidolgozott ELZETT FLIM 006—75 számú műszaki feltétel alapja. A vizsgálati adatokat egybevetve elsődlegesen az a fig lemre méltó, hogy a kizárólag nátrium-hidrogénkarbonát c porra kidolgozott vizsgálati módok egyéb oltóporok esetében c megfelelő kritikával alkalmazhatók minősítésre. A laboratóri vizsgálatok eredményét az 1. táblázat tartalmazza. A gyakor próbáknál az MSZ 1040/1 szerinti nagyságrendi csoportosí vettük alapul, mint kézi és szállító tűzoltókészülékekét. ilyen formájú szétválasztást a műszaki és egyéb okokon túl a használók körének, tűzoltásitechnikai képzettségének és gyal lottságának lényeges mértékű különbözősége is indokolja.

Az MSZ 1040/2—71 szerinti B 1000-es vizsgálati tűzön a s lítható készülékek oltóképességét vizsgáltuk a különféle olt rokkal. A tűzoltási kísérletnél P 1500 N_2 típusú porral oltó g járművek, illetve P 250 CO_2 típusú gördíthető, porral oltó ké lékek kerültek felhasználásra.

A porral oltó gépjárművek 750 kg-os tartályaiba MONN és NDK porból 600 kg, míg a PYROMATT és az akkor még k násvörös keramikus oltóporból 750 kg oltóport töltöttünk be MONNEX és PYROMATT oltópor egy-egy töltetmennyisége m egy négyhónapos készenlétet megelőzve került felhasználásra. zel az előzetesen mért, és eltérő tömörödési hajlamú oltóp kilövellhetőségére kívántunk választ kapni.

A vizsgálati tűz 100 m^2-es felületen égő 5000 liter ún. a benzin volt.

Az időjárási viszonyok ugyan nem kedveztek, mivel eny szemerkélt az eső, a szél sebessége 5 m/s körüli volt. Az o próbák részletes adatait a 2. táblázat tartalmazza. A táblázat minden magyarázat nélkül látható a rangsorolás.

A kérdéses oltóporokkal több mint száz db P3, CO_2, I 1040/4,-B7; P6, CO_2 MSZ 1040/4-B 14; P12, CO_2 MSZ 1040/4-B elnevezésű ELZETT FLIM kézi tűzoltókészüléket töltöttünk

	Nedv. felv.	Nedv.-tart.	Döngölési próba	Tömörödési hajlam tf.%-ban	Oltóképesség B.M.E. készüléken
MONNEX	0,7410	0,0635	7000 g felett	20%	110
PYROMATT BCE	0,0128	0,0379	nem terhelhető	12%	280
NDK	1,2623	0,0840	2000 g felett	18%	270
ANTIPIRO	0,8878	0,0783	2000 g felett	34%	290

Szemcseméret	MONNEX 3%	PYROMATT BCE	NDK 5%	ANTIPIRO 100 5%
0,500 m felett	0,1	—	0,2	0,1
0,250 m felett	0,2	0,10	47	0,3
0,125 m felett	13,5	4,1	21,5	18,5
0,080 m felett	14,2	3,6	14,0	23,9
0,045 m felett	37,4	26,0	27,5	43,25
0,025 m felett	34,6	61,3	31,3	13,95
0,025 m alatt	—	4,9	0,8	—

Oltóanyag	Előégetés (sec)	Oltási mód	Tűzfelület (m^2)	Oltás	Ellenőrzött tűzfelület
PYROMATT	82 sec	2×5 kg pisztoly	100	nem	75%
	170 sec	25 kg-os ágyú	100	nem	70%
NDK	60 sec	2×5 kg pisztoly	100	nem	80%
	56 sec	2×5 kg pisztoly	100	nem	80%
MONNEX	86 sec	2×5 kg pisztoly	100	igen	—
	65 sec	2×5 kg pisztoly	100	nem	90%
ANTIPIRO	62 sec	2×2,5 kg porpisztoly	100	nem	60%
	58 sec	25 kg-os porágyú	100	nem	80%

A próbákon az egyes készülékek méretéhez rendelt MSZ /2 szerinti A és B vizsgálati tüzet oltottuk el, illetve égő néziumpor oltását is megkíséreltük.

A B vizsgálati tüzek részletes oltási eredményeit a 3. sz. tábt tartalmazza.

A GYAKORLATI PRÓBÁK EREDMÉNYEINEK BIRTOKÁN a tapasztalatok tükrében, a következő általános megállapítátehetők:

— Egyedül az NDK gyártmányú oltópor alkalmas fémtüzek sára.

— Szilárd anyag tüzének oltására elsősorban az NDK por alnas, bár erre szükség esetén a többi oltópor is felhasználható.

— A MONNEX oltópor tulajdonságai lényegesen kedvezőbmint a vele párhuzamosan vizsgált oltóporoké, azonban szátevően elmaradnak az előzetesen ismertetett paraméterektől.

Az oltási hatékonyság kézi tűzoltókészülékeknél csak mintegy 2—3-szoros, míg a szállítható készülékeknél mintegy 1,3—1,5-szerese a PYROMATT oltóporénak.

Figyelembe véve a beszerzési árat, az oltópor nagyméretű tűzoltókészülékekben történő felhasználása nem indokolt. Kis készülékekben, különleges esetekben célszerű a használata.

— Az ammóniumfoszfát bázisú univerzális oltópor nagy készülékekben nem fejti ki univerzális hatását, mivel a porral oltó járműveket általában tűzveszélyes anyagok tüzének oltására használjuk.

— A keramikus oltópor hatékonysága megközelítőleg azonos a PYROMATT oltóporéval.

— A hazai gyártmányú, porral oltó készülékek nem alkalmasak az eltérő folyékonyságú oltóporok használatára, ezen kívül érzékenyek a korrózív tulajdonságú oltóporokra.

Hetényi Ferenc tű. alez. **Cserháti Tibor** tű. fhdgy.

3

OLTÓANYAGOK

OLTÁSI ADATOK		MONNEX 1.	2	3	4	Átlag	NDK ABCDE 1	2	3	4	Átlag	PYROMATT BCE 1	2	3	4	Átlag	ANTIPIRO 100 1	2	3	4	Átlag	MEGJEGYZÉS
P3, CO_2, MSZ 1040/4.-87																						
Készüléksuly	kg	5,95	5,95	6,00	-	5,96	6,80	6,80	6,70	-	6,76	6,9	6,9	6,85	-	6,88	7,08	7,20	-	-	7,14	
Töltet	kg	2,00	2,00	2,00	-	2,00	2,50	2,50	2,50	-	2,50	3,00	3,00	3,00	-	3,00	3,00	3,00	-	-	3,00	
Oltási idő	mp	1,80	1,90	2,00	-	1,9	2,80	3,00	3,00	-	2,93	x	5,00	3,00	-	4,00	3,80	3,30	-	-	3,25	x Pisztoly törés miatt nem működött
Felhasznált por	kg	0,63	0,67	0,78	-	0,69	1,21	1,30	1,63	-	1,38	-	1,95	1,51	-	1,73	1,55	1,64	-	-	1,60	
Intenzitás	g/mp	350	352	390	-	364	432	400	543	-	458	-	390	503	-	447	480	497	-	-	489	
Területi intenzitás	g/mp m^2	500	503	557	-	520	617	571	775	-	654	-	557	719	-	638	685	710	-	-	698	
Térfogati intenzitás	g/mp m^3	1050	1056	1170	-	1092	1296	1200	1629	-	1374	-	1170	1509	-	1341	1440	1491	-	-	1467	
P6, CO_2, MSZ 1040/4.-84																						
Készüléksuly	kg	9,48	9,35	9,38	9,38	9,40	10,70	11,70	10,90	11,10	11,10	11,60	11,60	11,80	11,65	11,66	11,60	11,65	-	-	11,63	
Töltet	kg	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	-	-	6,00	
Oltási idő	mp	2,50	3,00	2,50	2,80	2,70	x	3,90	3,20	3,10	3,40	3,90	4,00	4,50	4,50	4,22	6,00	6,50	-	-	6,25	x Pisztolydugulás
Felhasznált por	kg	1,08	1,30	1,36	1,33	1,27	-	3,80	2,20	2,80	2,93	3,00	3,20	4,10	3,65	3,49	4,00	4,15	-	-	4,08	
Intenzitás	g/mp	432	433	544	475	471	-	974	687	671	777	769	800	911	811	822	666	638	-	-	652	
Területi intenzitás	g/mp m^2	309	309	389	339	337	-	696	491	479	555	550	571	651	579	588	476	456	-	-	466	
Térfogati intenzitás	g/mp m^3	465	466	585	511	507	-	1047	739	722	836	827	860	980	872	885	716	686	-	-	701	
P 12, CO_2, MSZ 1040/4.-820																						
Készüléksuly	kg	18,10	18,00	-	-	18,05	20,90	20,50	20,00	-	20,47	21,80	21,75	21,80	-	21,78	22,00	21,90	-	-	21,95	
Töltet	kg	8,00	8,00	-	-	8,00	10,00	10,00	10,00	-	10,00	12,00	12,00	12,00	-	12,00	12,00	12,00	-	-	12,00	
Oltási idő	mp	2,50	2,50	-	-	2,50	7	5x	3,5	-	5,25	3,00	4,00	3,20	-	3,40	4,50	5,20	-	-	4,90	x Dugulás oltás közben
Felhasznált por	kg	2,10	2,00	-	-	2,05	4,50	-	2,25	-	3,80	3,30	4,75	3,30	-	3,58	2,40	4,50	-	-	3,45	
Intenzitás	g/mp	840	800	-	-	820	642	-	643	-	643	1100	1038	1031	-	1056	533	865	-	-	699	
Területi intenzitás	g/mp m^2	482	400	-	-	410	321	-	321,5	-	321,5	550	519	515,5	-	528	265,5	432,5	-	-	349,5	
Térfogati intenzitás	g/mp m^3	525	500	-	-	512,5	401	-	402	-	402	687	649	644	-	660	333	541	-	-	437	

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

[illegible]

A tűzoltókészülékekkel szembeni elvárások csak abban az esetben indokoltak, ha a készülékállomány minőség, korszerűség és üzembiztonság tekintetében kielégíti a kapcsolatos követelményeket.

A tűzoltókészülék-állomány műszaki színvonalának fenntartása csakis az elavult készülékek folyamatos és tervszerű selejtezésével s helyettük korszerű készülékek beszerzésével oldható meg. Az elavult s a bizonytalan működésű, tehát csekély vagy kétes használati értékű készülékeket ki kell vonni a forgalomból, mivel azok nem szolgálhatják a tűzvédelem érdekeit.

A felhasználók anyagi lehetőségeit meg a gyártáskapacitást szem előtt tartva a tűzoltókészülék-állomány felfrissítése csak folyamatosan és tervszerűen célszerű.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

A még készenlétben levő elavult, a szabványelőírásoknak nem megfelelő 4 és 6 kg-os, ún. csőrös porraloltókat cseréljék ki korszerű „belső palackos", 6 kg-os porraloltókra.

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a porral oltó készülékekkel kapcsolatos problémákkal keressék fel a Műszaki Vevőszolgálatunkat.

[illegible]

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

izszintes sorok: 1. A HAJÓK :N HELYISÉGEIBEN RENDSZE-T CSAK KISEBB TŰZEK KE-'KEZNEK. 12. Bátor. 13. Ebből ink. 14. „Csendes" folyó. 15. g. 16. AMENNYIBEN A HAJÓ-: OLTÁSA NEM VÉGEZHETŐ VAGY ROBBANÁS VESZÉLYE IYEGETI A KÖRNYEZETET, A FŐ KAPITÁNYÁVAL VAGY KI-TŐPARANCSNOKKAL, KÖZÖS EGYEZÉSSEL, EZ TEENDŐ yt.: függ. 18.) 19. Bizonyos yba hajtá. 21. Helyrag. 22. Be-y a Balatonba. 27. Erdős Péter. Teniszfelszerelés. 30. ...Kala-; (újság). 31. Nem itt. 32. Tete-. 33. Tova. 34. Dísze. 36. Nem vízbe! 39. Német névelő. 41. ,házi dolgozó. 43. Kapának, ka-ıak is van. 44. A la... (divat int). 45. Igeképző. 46. Van ilyen is. 48. Nem betűi. 50. m! 51. ı ilyen. 52. Pipázik. 54. Fehér-ű. 56. Indokai. 58. Kenyeret ké-eni. 60. Kamat jár utána. 62. vjet repülőgéptípus. 63. Bele-ezés.

iggőleges sorok: AMENNYIBEN IAJÓ EDDIG SÜLLYED, VIZET 'ÁBB NE HASZNÁLJUNK OL-'RA. 2. Égtáj. 3. Angyalrang. 4. on átnéz. 5. Rag, -nél párja. 6. toliter. 7. Zöldvégek! 8. Két vé-van. 9. Vissza: olasz város. 10. ı mögé, de vissza! 11. Babétel. Mint 50. 18. A VÍZSZ. 16. FOLY-'ÁSA. 20. Rendkívüli röv. 23. Pl. ozs. 24. Francia pénznem röv. Fába vés. 26. Amikor a harang . 29. Megette a kenyere javát.

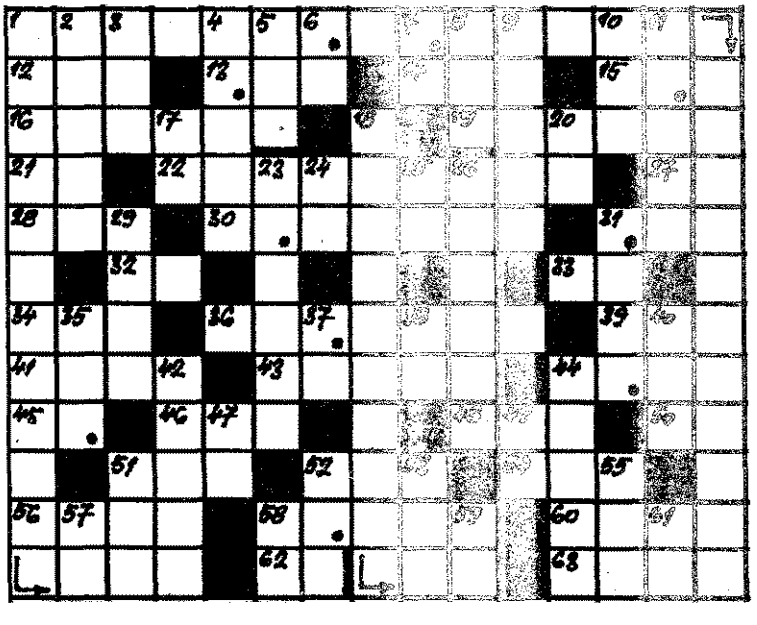

31. Hígító. 35. Van gémes is, kerekes is. 37. Kettős betű. 38. Kutyalak. 40. Férfinév. 42. Addig. 44. Bajból szabadítja. 47. Kötőszó. 49. Személyes névmás. 51. Friss. 52. Készül az étel. 53. Ausztriai folyó. 55. Gar. 57. Káté! 58. Siklik a havon. 59. Azonosak. 61. Kicsinyítő.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 16., függ. 18., 1.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a hajótüzek oltásánál ez nagy segítséget jelent (hiányzó betű: J).

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. szeptember 18.

K. I.

A 7. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: LAKÓRÉSZEIBEN, KABINOKBAN ÉS EGYÉB HELYISÉGEKBEN, VÉDŐSUGARAKAT IS, EMBEREK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: PUTTONYFECSKENDŐ.

Könyvjutalmat nyertek: Kovács József, Mezőkeresztes; Módos Imre, Vác; Szórád Éva, Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-08 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

Július 20-án 10.00 órakor tűz keletkezett a Suburban 6 W ofszet nyomógépen. A dolgozók betörték a tűzjelzőt, a vállalati tűzoltók pedig már sugarat is szereltek. A portásnő késedelem nélkül jelezte a tüzet, amelyet a felderítés után III-as nagyságúnak értékeltek. A hét fecskendő, a három különleges szer beosztottai jó munkát végeztek – állapították meg az ellenőrző parancsnokok –: gyorsan lokalizálták a tüzet, az elképzelt taktikai terv szerint dolgoztak.

Még szerencse, hogy mindez csak feltételezés volt, és a Zrínyi Nyomda csepeli nyomóüzemében nyugodtan folyt tovább a termelés.

Kútvölgyi Mihály
képriportja

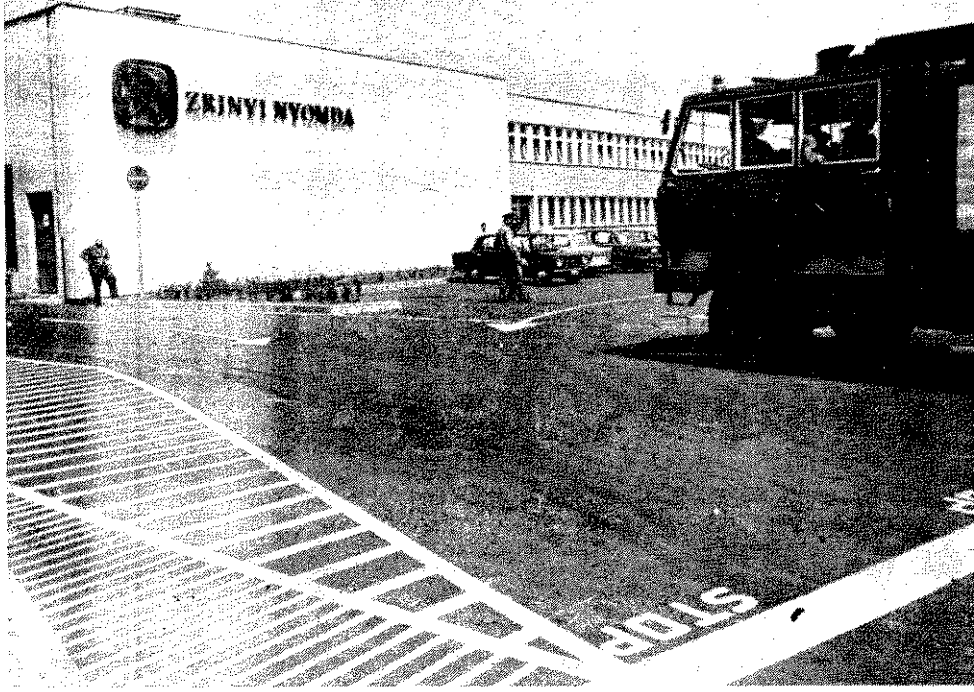

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXIX. évf. 9. sz. 1977. szeptember

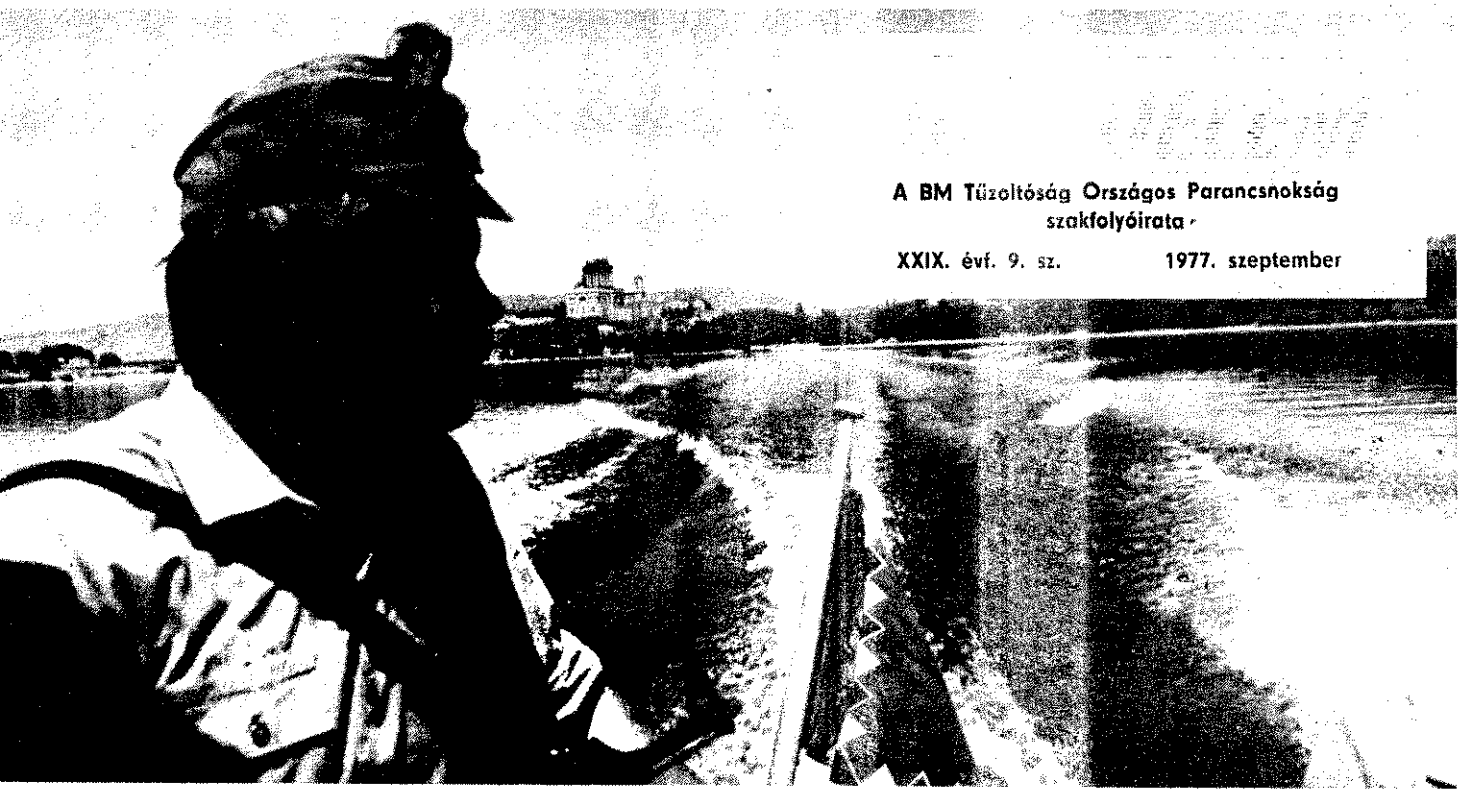

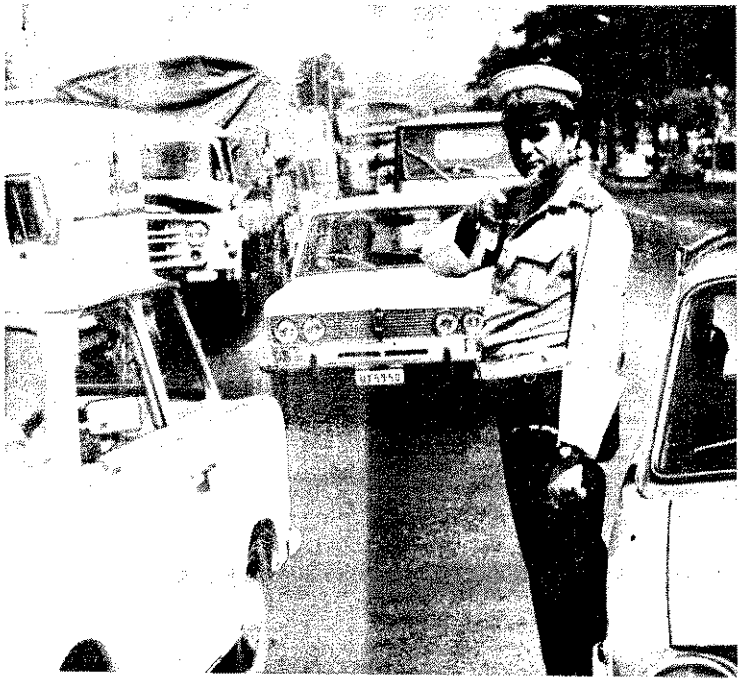

TANÉVNYITÓ. Szeptember 1-én rendezték a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola tanévnyitó ünnepségét

Augusztus 9-én, a Fővárosi tanács „kék szalon"-jában tartották a Fővárosi Tanács VB Igazgatási Főosztálya által szervezett 2 éves középfokú tűzvédelmi előadói tanfolyam záróünnepélyét, erre a kiváló eredményt elért hallgatókat hívták meg.

Az eseményen megjelent *Horváth Sándor* tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese, *dr. Katona Géza*, az igazgatási főosztály vezetője, *Rácz József* tűzoltó őrnagy, a fővárosi tűzoltó-parancsnokság tűzmegelőzési osztályának vezetője.

A vendégeket *Albert Albert* tűzoltó hadnagy köszöntötte, majd *dr. Katona Géza* értékelte az 1975—77-es tűzvédelmi tanfolyamot, és mint rámutatott, a végzett hallgatók általában megfeleltek a kívánalmaknak. Kedvezően alakult a hallgatók összetétele is — mondotta —, ugyanis 60-an egyetemi-főiskolai, 250-en technikumi, illetve más középiskolai végzettséggel rendelkeztek, de a többiek is több éves tűzvédelmi gyakorlati felkészültséggel kezdték meg tanulmányaikat.

Örvendetes tényként jegyezte meg, hogy mintegy 100 olyan hallgató is jelentkezett a tanfolyamra, akik már korábban megszerezték a középfokú tűzvédelmi tanfolyami végzettséget, és ők vizsgakötelezettség nélkül, szakmai továbbképzés céljából látogatták a foglalkozásokat. A továbbiakban arról szólt, hogy úgy igyekeztek összeállítani tematikáját, hogy az lehetőleg a tűzvédelem valamennyi témakörét felölelje.

Külön előadásokat szerveztek az ipari, mezőgazdasági, közlekedési, kereskedelmi, közmű- és lakóházi területen dolgozók speciális képzésére. Emellett több ízben üzemlátogatásra vitték a hallgatókat.

Dr. Katona Géza befejezésül köszönetét fejezte ki a BM TOP és a fővárosi tűzoltóparancsnokság vezetésének a tanfolyam megszervezéséhez és lebonyolításához nyújtott segítségükért.

Ezután *Horváth Sándo* oltó ezredes, országos par nokhelyettes egyetértésé jezte ki a *dr. Katona* elvtárs által elmondott majd a hallgatókhoz hangsúlyozta a tűzvé társadalmi jelentőségét. mint, hogy az szerves ré mindennapi életünknek nem valamiféle többletfe Mint mondotta, sajnos gy ta keletkeznek jelent tűzesetek, és az általuk zott anyagi kár érz veszteséget okoz mindnyá nak. Éppen ezért — mu rá — a gazdasági vezet és a dolgozóknak egy mindent meg kell tenn tűzesetek megelőzéséért. a munkához kívánt sok és jó egészséget a most zett hallgatóknak, majd gos parancsnoki dicsérő velet és pénzjutalmat át többeknek. Eredmény nulmányaikért a főváros oltóparancsnok is dicsé és jutalomban részesíte hány hallgatót, ezeket a méreseket *Rácz József* t őrnagy nyújtotta át az tetteknek.

A kitüntetett hallgató vében *Kapeller Mária* t kus, a II. kerületi tanác szaki osztályának dolg mondott köszönetet.

Sz. Lovász I

Fotó: Kristóf Lá

Dr. Katona Géza oklevelet és pénzjutalmat ad át Juhász Andor okleveles gépészmérnöknek, az Unitechnika Ipari Szövetkezet munkavédelmi és tűzvédelmi előadójának

Az „oklevelesek"

KITÜNTETÉS. A belügyminiszter a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával tüntette ki Varga Lászlót, a Metalloglóbusz V. vezérigazgatóját. A kitüntetést augusztus 25-én Ficsór Sándor tű. ezds., budapesti parancsnok nyújtotta át

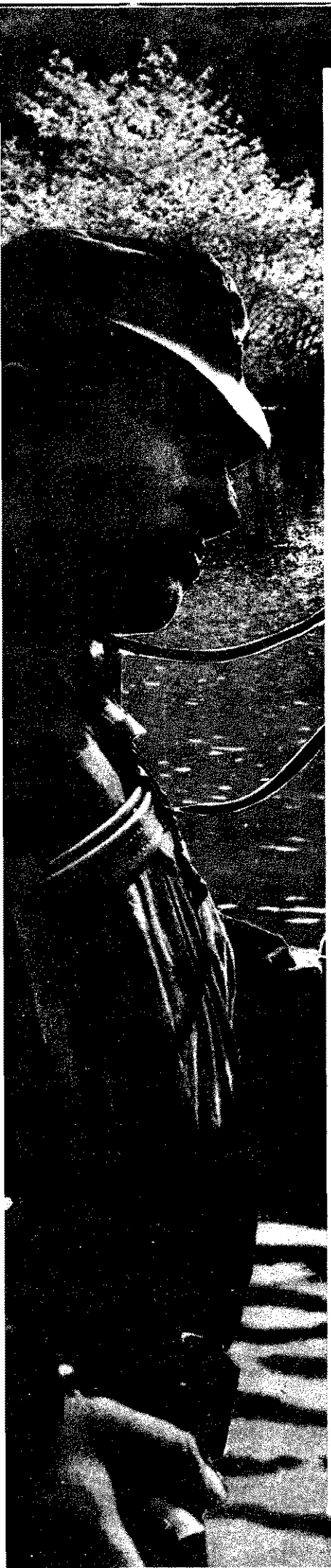

Írta: dr. Ábel László vezérőrnagy, a BM Határőrség politikai csoportfőnöke

A fegyveres erők napján népünk szeretettel ünnepli a néphadsereg, a határőrség katonáit, a rendőrség, a munkásőrség tagjait. Dolgozó népünk azokat köszönti, akiknek fegyvert adott a kezébe, hogy védjék országunk szent határát, országépítő népünk alkotásait, szocialista vívmányainkat.

29 esztendeje, hogy szocializmust építő népünk ünnepei között helyet kapott szeptember 29-e, a fegyveres erők napjává avatva a pákozdi győzelem napját. Idézzük az ünnepen dicső szabadságharcos, honvédő hagyományainkat, 1848 és 1919 dicső hőseinek küzdelmét. Szeptember 29-e azonban nem csupán az emlékezés napja, hanem a számvetésé is. Összegezzük a fegyveres erők erősítésében, a kiképzési feladatok végrehajtásában, a haza határának őrizetében, a szocialista vívmányok védelmében elért eredményeinket és soron következő feladataink.

Fegyveres erőink feladatairól az MSZMP XI. kongresszusának határozata megállapítja: „Dolgozó népünk elvárja, hogy a néphadsereg személyi állománya, a közrend és az államhatár őrei, a munkásőrök a jövőben is legyenek szocialista hazánk tudatos, hűséges védelmezői, szövetségeseink áldozatkész fegyverbarátai, és magas fokú hivatástudattal s felkészültséggel tegyenek eleget megtisztelő feladataiknak."

Pártunk, kormányunk, dolgozó népünk számon tartja és számon kéri tetteinket. Az ünnep alkalmával tehát számot kell adnunk arról is, hogy szabadságharcos elődeink hősi hagyományai hogyan élnek mai tetteinkben, a ma katonája hogyan teljesíti a reá háruló feladatokat.

Fegyveres erőink fejlődéséről számot adva elmondhatjuk: tovább erősödött a Varsói Szerződésbe tömörült testvéri hadseregek összeforrottsága, együttműködése a fejlesztés és a kiképzés bonyolult feladatainak végrehajtásában, a magas fokú harckészültség biztosításában. Ezeknek a nagy jelentőségű feladatoknak a végrehajtásából a Magyar Népköztársaság fegyveres erői is becsülettel kivették a részüket. Harci technikánk és az állomány képzettsége megfelel a korszerű követelményeknek. Fegyveres erőink tiszti állománya politikailag szilárd, katonailag magas színvonalon képzett. Dolgozó népünk sokoldalú gondoskodása következtében a fegyveres szolgálatot teljesítő fiatalok a társadalom általános fejlődésének megfelelő anyagi és kulturális viszonyok között élnek. A kiképzésben és szolgálatellátásban derekasan helytállnak sorkatonáink. A magas fokú harckészültségnek, a széles körűen megalapozott szakmai és harcászati tudásnak nagyszerű példáit mutatták a különböző harcgyakorlatokon. Határőreink naponta tesznek tanúbizonyságot bátor helytállásukról. Joggal elmondhatjuk, hogy fegyveres erőink bármely, rájuk háruló feladat megoldására képesek: a testvéri szocialista országok hadseregeivel vállvetve teljesíteni tudják országvédő feladataikat. Ehhez nemcsak katonai és politikai felkészültségük van meg, hanem rendelkeznek a legkorszerűbb hadieszközökkel is, amelyeket a szocialista közösség saját védelmére megalkotott.

Megállapíthatjuk azt is, hogy fegyveres erőink harckészültségének, ütőképességének fontos tényezője, hogy maradéktalanul érvényesül pártunk vezető szerepe, és mélyen él a párt, a nép ügye iránti felelősség.

A szocialista országok senkit sem fenyegetnek, s változatlanul valljuk, hogy a békés egymás mellett élés reális elv, hiszen egész életünk, kül- és belpolitikánk ezen az elven nyugszik, de mindaddig, amíg az imperialisták háborús tűzfészkeket szítanak, amíg az USA és az NSZK imperialista körei agresszív célokat követnek, nem mondhatunk le fegyveres erőink fejlesztéséről. A XI. kongresszus meghatározta: „Hazánk védelmi képességének erősítése érdekében folytatjuk fegyveres erőink és testületeink fejlesztését, harckészségének növelését, a személyi állomány erkölcsi-politikai színvonalának további emelését."

A Varsói Szerződés keretében a Magyar Népköztársaság is megtesz minden szükséges intézkedést a szocialista tábor védelmének és egyben hazánk biztonságának erősítésére s kiveszi részét a közös védelmi feladatokból.

Tennivalóink tehát nem csekélyek, de minden lehetőségünk megvan azok kiváló teljesítéséhez. Pártunk, kormányunk, dolgozó népünk mindent megad, ami az ország védelméhez, hazánk határainak biztonságos őrizetéhez szükséges. Figyelemmel kíséri tevékenységünket, számon tartja eredményeinket. Ez megmutatkozik abban is, hogy a fegyveres erők napján mind szélesebb tömegek köszöntik a haza fegyveres fiait.

Népünk bizalommal és szeretettel tekint fegyveres fiaira, mert tudja: a szocialista haza, az internacionalista eszmék iránti hűség, a Szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal való igaz fegyverbarátság szellemében nevelődnek, sajátítják el a korszerű hadtudományt, az egyre fejlődő haditechnikai eszközök kezelését, és képesek minden körülmények között megvédeni hazánkat a külső és belső támadástól.

Legyünk méltóak erre a bizalomra és szeretetre!

A Tűzvédelem brigád

A közelmúltban számos létesítményben tanulmányozták érdeklődéssel azt a felhívást, hogy a vállalati tűzoltók alakítsanak a tűzvédelmet szolgáló szocialista brigádokat, vállalásaikkal törekedjenek munkahelyük tűzvédelmi fogyatékosságainak a felszámolására; nyújtsanak hatékony segítséget a tűzmegelőzéshez, és mindezzel is járuljanak hozzá a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére kibontakozott munkaverseny-mozgalom sikerához.

A felhívás kibocsátója a MÁV Nyugati pályaudvar állomásfőnökségének Tűzvédelem ifjúsági szocialista brigádja volt. Ilyen elnevezéssel legjobb tudomásunk szerint ez az egyetlen brigád működik hazánkban.

Hogy kik ők, milyen céllal alakultak meg, és saját tevékenységük miként szolgáltat alapot az említett felhíváshoz, erről lesz szó a továbbiakban.

PASZTOR LÁSZLÓ BRIGÁDVEZETŐ: Amikor tavaly nyáron újjászervezték a pályaudvarunk vállalati tűzoltóságát, mert kiderült, a hihetetlenül megnövekedett áru- és az ugyancsak élénk személyforgalom és sajátos körülményeink ezt mindenképpen indokolttá teszik, felmerült a gondolat, hogy lehetőleg túlnyomórészt olyanokból álljon a csapat, akik azonos munkahelyen dolgoznak. A pályaudvar és létesítményei igen nagy területen helyezkednek el, és ráadásul egy tűzeset lehetséges színhelye nemegyszer csak vágányokon, raktárakon át közelíthető meg.

Mi tagadás, a szervezés nem ment könnyen, mert eléggé magasra állítottuk a követelmények mércéjét. Abból indultunk ki, hogy a fizikai alkalmasságon túl zömmel olyan szakmunkásokból álljon a csapat, akik megbecsült dolgozói állomásfőnökségünknek.

Ebből adódott az a további lépés, hogy ha együtt dolgozunk és tűzoltási feladatainkat is közösen látjuk el, akkor tömörüljünk szocialista brigádba. Így is történt, és ezért választottuk a Tűzvédelem nevet.

Jelenleg tizenketten vagyunk, s mint brigádvezető, én látom el a parancsnoki tisztséget. Csupán ketten nem a rakodógép-javítóban dolgoznak: Papp Gézáné, pályaudvarunk tűzvédelmi felügyelője és Funyik János parancsnokhelyettes, ő három évtizede vállalati tűzoltó és Károly nevű fia is tagja a brigádunknak.

Akadnak köztünk párt-, KISZ- és szakszervezeti tisztségviselők és Kiváló Dolgozó kitüntetés tulajdonosai is.

A felszerelésünk jelenleg igencsak szerény, úgy tudom, tervezik a korszerűsítését.

KÖVESDY JÁNOS BRIGÁDVEZETŐ-HELYETTES: Hogy a mi brigádunk szocialista ifjúsági brigád, az abban is kifejezésre jut, hogy tagjai zömmel KISZ-fiatalok, s velem mint KISZ-titkárral együtt, két másik KISZ-vezetőségi tag is tartozik kis közösségünkhöz.

Vállalásainkat eddig teljesítettük, sőt némiképpen túl is teljesítettük. Ezek egy része természetesen nem tűzvédelmi feladatokkal volt kapcsolatos, s ezért nem részletezem őket, csupán megemlítem, hogy sikerrel szerepeltünk a Ki tud többet a Szovjetunióról? vetélkedősorozaton, a társadalmi munkákra is többet fordítottunk a tervezettnél.

Brigádunk három iskolát patronál. Igyekeztünk segítséget nyújtani nekik az olyan feladatok végrehajtásához, mint a tűzriadóterv elkészítése, a tűzvédelmi feladatok oktatása gyerekek részére stb., és szeretnénk, ha sike minél több tanuló érdekl felkeltenünk a tűzoltói tás szépségei iránt.

A MÁV-jegynyomda lati tűzoltóit segítettük senyfelkészülésben, s e künk is hasznunkra minthogy a 3-as sz. bud körzeti tűzoltóversenyen junk első helyezést szer

Az eseményen bemut egy új típusú érdekes, nyomású tömlőmosó be zést is.

Munkavállalásaink föld alatti és fali tűz rendbehozása, valamint delmi táblák készítése repelt. Egy alkalomm SZÖVÁRU által haszná csapokat, a vállalat ké mi tettük működőképes

Alig egyéves műkö mérlegét abban fogla össze, hogy eleinte szint szóval kellett fogni az reket a brigádba, most mi válogathatunk a je zők közül, pedig csak het tagja a brigádnak, meri az alapvető tűzv tudnivalókat és hajland venni a versenycsapat r jában is.

PAPP GÉZÁNÉ T DELMI FELÜGYELŐ: megtiszteltetésnek hogy engem is felvette a brigádba. Szinte leh volna felsorolni, hogy r denhez nyújtanak se hiszen az olyan jellegi kákat, mint például eltűnt tilalmi tábla pót olajszennyeződés ho való felitatása vagy készülékek visszahelyez nem rögzítik a brigá ban, jóllehet igen jelen

Nemrégiben például delmi megbízotti ta negyven hallgatója el mutató gyakorlatot t brigád, és ún. vizes sz szemléltették a tűzcs szerelvényeik célszerű nálatát, majd ők adtak a felmerült kérdésekre

Társadalmi munkáv tótermet készítettek, még korántsem teljes rolás.

SÁGI LAJOS TŰ. V—VI—VII. KERÜLE RANCSNOK: A mi nokságunk személyi ál szoros baráti kapc épített ki a Tűzvédel

Már csak az utolsó simítások voltak hátra az új oktatóteremben

Most még targoncával vontatható kismotorfecskendővel gyakorlatoznak...

és természetesen tűzoltókészülékekkel is, ezek szakszerű hasz-
ata itt kulcsfontosságú lehet

Balról: Funyik János, Kijácz József, Sági Lajos tű. alez., Pásztor László, Kövesdy János, Huszár Imre, a KPM tűzvédelmi vezetője és Papp Gézáné

dal. Asztaliteniszben, kis-
rás labdarúgó-mérkőzésen
sakktáblák mellett is ösz-
nértük erőinket, társadalmi
nkavállalásként a brigád-
ok értékes javításokat vé-
ek a laktanyánk épületé-
.

zerény viszonzásképpen mi
kmai felkészültségük növe-
hez igyekszünk minél több
ogatást adni.

**ÜTŐ ÁRPÁD, A PB MÁ-
DTITKÁRA,** a brigád pat-
álója: Alig egyéves tevé-
ységük eredményeként ér-
demessé vált a brigád a szocialista cím viselésére, mert a munkában, a tűzvédelmi feladatok ellátásában és az egyéb brigádvállalások teljesítésében is kitűnnek, és ezt elismerő oklevelek mellett olyan akciók is bizonyítják, mint egy sok gyermekét egyedül nevelő édesanyának nyújtott segítség; részt vettek lakásának a rendbe hozásában.

A pártbizottság messzemenően elégedett igyekezetükkel. Szinte biztosra vehető, hogy még sokat halla magáról ez a kis, de erős kollektíva.

KIJÁCZ JÓZSEF ÁLLOMÁSFŐNÖK: Amióta ez a brigád tevékenykedik, észrevehető javulás tapasztalható állomásunk tűzvédelmi helyzetében, minthogy egészen más, ha valaki szívesen és becsületből teljesíti a kötelességét, vagy csak azért, mert ilyen megbízatást kapott.

Az elkövetkező időszak különösen nehéz lesz pályaudvarunk életében. Megkezdődik a pályaudvar rekonstrukciója és a Marx téri metróállomás építése. Több lesz a forgalmi akadály, előreláthatóleg növekszik majd jó néhány létesítményünk zsúfoltsága, számos külső vállalat emberei dolgoznak majd a pályaudvar területén.

Ilyen körülmények között kettőzött felelősséget ró ránk a tűzvédelmi előírások megtartása és megtartatása. Remélem, hogy a Tűzvédelem brigád tevékeny közreműködésével úrrá leszünk ezeken a nehézségeken. Ehhez persze korszerűbb felszerelés is szükséges.

(G. R.)
Fotó: Kristóf László

Mázaszászvár

A mázaszászvári önkéntes tűzoltó-egye-
et augusztus 7-én ünnepelte fennállá-
ak 100. évfordulóját. Az egyesület meg-
kulásának előzménye: a megyei levél-
ban talált adatok alapján — az 1869-
i felvett jegyzőkönyv adatai szerint —
olyan tűz volt, ahol 4 ház és 40
illó égett le, majd a templom tornyá-
csapott bele a villám és gyújtogatásból
ház pusztult el. A jegyzőkönyv ezek-
az eseményekről a következőket írja:
Iz esetén sok önkéntes segítő gyűlik
ze, de mindenki azt tesz, amit akar,
ben parancsolnak a kelleténél." 1877.
jus 17-én a község akkori vezetői ala-
ották a Szászvári Tűzoltó Egyletet,
elynek neve később az igazgatási át-
rvezés következtében mázaszászvárira
tozott.

Az alakulástól napjainkig eltelt idősza-
: idézte vissza az ünnepség, amikor fel-
nuláson mutatták be, milyen felszere-
sel avatkoztak be az önkéntesek hajda-
n, és milyennel rendelkeznek most.

A felvonuláson részt vett 56 felnőtt és 32 úttörő-tűzoltó, élükön az egyesület 32 veterán tagjával. Bemutatták az alakulásuk korából való kétkerekű targoncafecskendőt, amelynek bakján *Kelemen István* és *Kis Ferenc,* az akkori idők tűzoltóegyenruhájában hajtották a lovakat. Felvonultatták a Zetor vontatású 800-as kismotorfecskendőt, majd a TŰ 5-ös és a CSD 420-as típusú gépjárműfecskendőket.

A jubileumi program a helyi művelődési házban folytatódott. Az eseményen megjelent *dr. Buna Gyula,* a megyei pártbizottság munkatársa, *Kosteleczky Sándor* tű. ezds., megyei parancsnok, valamint a községi tanács és a községben levő üzemek, vállalatok számos vezetője is.

Merényi József, egyesületi elnöki megnyitója után az úttörők virágcsokorral köszöntötték az egyesület veteránjait. Ezt követően *Potyondi János,* a nagyközségi tanács elnöke, ünnepi beszédben méltatta az egyesület 100 éves fennállásának eseményeit.

A nagy tetszéssel fogadott megemlékezés után *Kosteleczky Sándor* tű. ezds. tolmácsolta a BM Tűzoltóság országos parancsnokának jókívánságait és átadta a jubileumi serleget, díszoklevelet, valamint az egyesület elnökének a megyei parancsnokság pénzjutalmát.

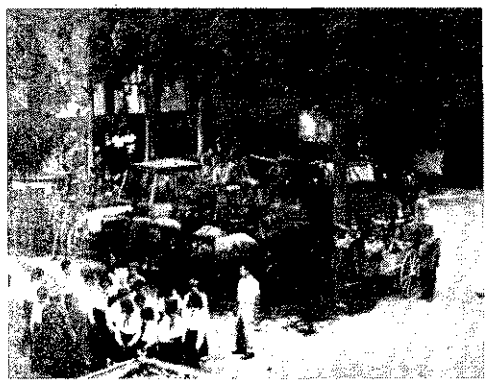

A jubileum alkalmából az egyesület négy tagja országos parancsnoki dicséretben és pénzjutalomban, többen megyei parancsnoki dicséretben, illetve soron kívüli előléptetésben részesültek.

Fischl Jenő
tű. szds.

A tábor lakói fogadják a szakmai napra érkezőket

„CQ Leningrád, itt a HA-Y"... Igazi rádiósbravúr: Leingrádból jelentkezett Alex, z UK 1 APA hívójelű állomásról! Szállhatott az éter ullámain az üzenet: „A batoni úttörőváros táborozói köszöntik a II. szovjet—magyar barátságfesztivál résztvevőit."

Az aláírók — az Úttörő Gárda-szaktábor lakói —: határőr, rendőr, munkásőr, honvéd, MHSZ-, vöröskeresztes, s nem utolsósorban tűzoltó szakrajok.

Így kezdődött a 10 napos táborozás, amiről elmondhatjuk, hogy a leg-ek tábora volt. Ez ideig a legtöbb (310) úttörő-tűzoltó táborozott Zánkán. A leglátványosabb az alkotmánynapi víziparádé és tűzijáték volt, amit a tűzoltók rendeztek.

A legnagyobb sikert a tűzoltószaknapon a kiállított gépjárművek közül a létra, no meg a sziréna aratta.

A legvizesebbek a verseny napján voltak a tábor lakói, mert a nem tűzoltók is „beszálltak" a szerelésekbe, így azután a sugár néha nem oda zúdult, ahová akarták. A legboldogabbak a vöröskeresztesek voltak, mert ők nyerték a versenyt. Többen közülük elhatározták, hogy otthon tűzoltók lesznek, mert ez volt a „legjobb buli".

A leghangosabbak a csatakiáltás-versenyen voltak. „A lányok két napig nem tudtak beszélni" — újságolták kárörömmel a fiúk...

A tábor legkisebb lakója — Picur — a foktői Vízi Tünde volt 128, a „legcolosabb" pedig Hász Marci Szendehelyről, a maga 179 centijével.

A legszomorúbb nap a búcsú napja volt. Az itt szövődött barátságok viszont nem szakadnak szét. Ígérték: megkeresik egymást személyesen, levélben, és így tovább él majd a legszebb zánkai nyár az emlékezetükben.

Kútvölgyi Mihály
képes riportja

(Folytatás a 32. oldalon)

„CQ Leningrád, itt a HA

A szerbemutatón

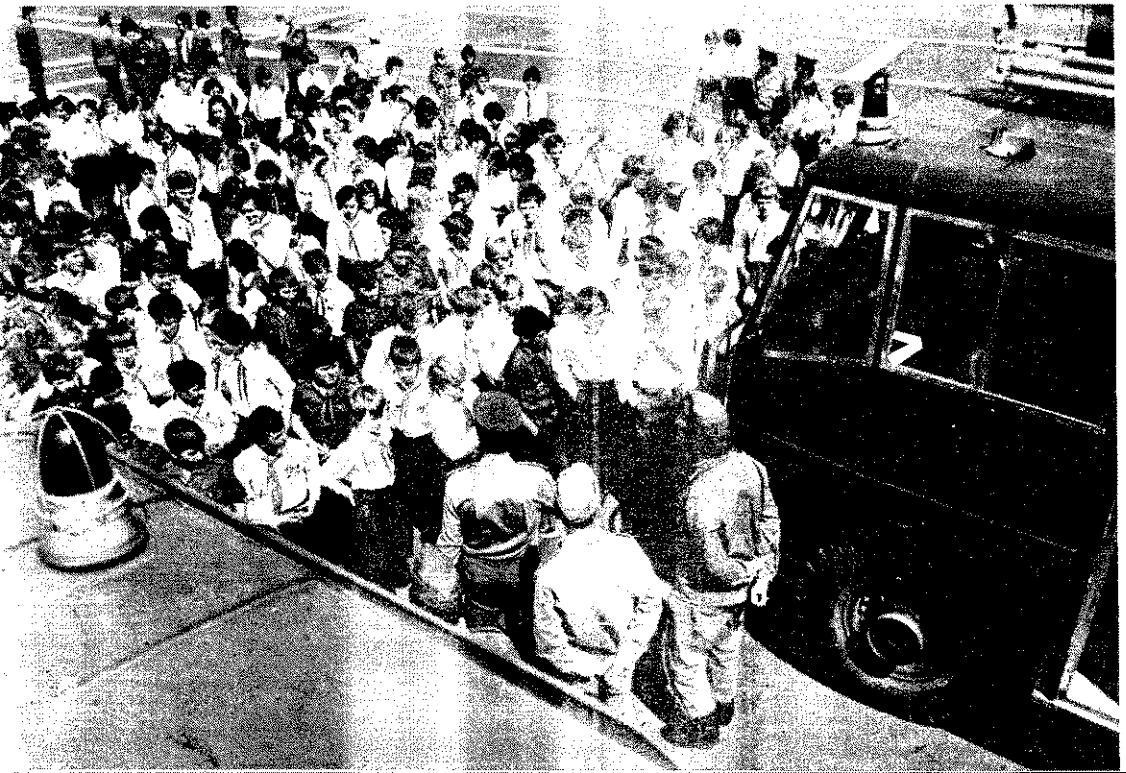

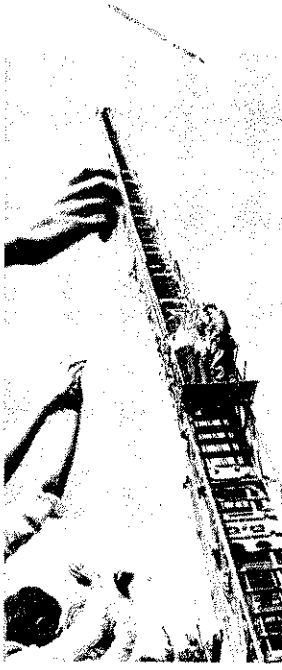

A létra volt a legsikere

ötven éve hozták létre a szekszárdi hivatásos tűzoltóságot, jövőre lesz harmincéves az állami tűzoltóság, és százöt esztendeje annak, hogy önkéntes tűzoltóság alakult abban.

A hármas jubileum tiszteletére a Tolna megyei tűzoltó-parancsnokság „Hívószámunk: 005" címmel tűzvédelmi kiállítást rendezett Szekszárdon, a Babits Mihály Művelődési Központban.

Az augusztus 27-i megnyitón részt vettek: dr. Bősz Endre, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, dr. Polgár Ferenc, a megyei tanács vb-titkára, dr. Adrián Zsigmond rendőr ezredes, megyei rendőrfőkapitány, valamint a megyei tanács osztályvezetői és a szomszédos megyék tűzoltóságának parancsnokai is.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság képviseletében dr. Héra Attila tűzoltó ezredes, osztályvezető volt jelen.

Márton Pál, tűzoltó őrnagy, megyei parancsnok köszöntő szavai után dr. Nedók Pál, a megyei tanács elnöke méltatta a kiállítás jelentőségét, és rövid áttekintést adott megalakulásától napjainkig a szekszárdi tűzoltóság munkáról. Ezután a mintegy 800 látogató számára Csőglei István tűzoltó alezredes, megyei parancsnokhelyettes mutatta be a kiállítási anyagot.

Az érdeklődők elsőként az „Önkéntes előfutnk, mai segítőink" címszó alatt kiállított tárgyakat tekintették meg, majd ízelítőt kaptak az 50 éve alakult hivatásos tűzoltóság munkájából és felszereléséből. Itt látható az

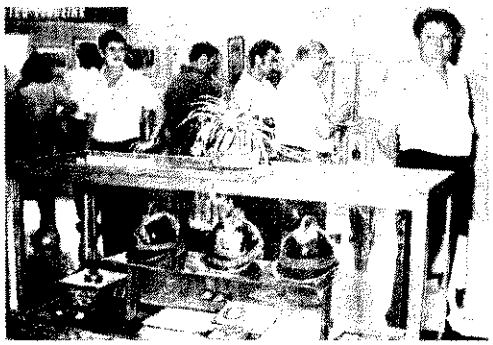

első három hivatásos szekszárdi tűzoltó arcképe is 1927-ből.

Egykorú dokumentumok szemléltetik a város és a megye emlékezetes tűzeseteit, többek között a belvárosi templom, a Pirnitzer-ház és a kórház égését. Teljes névsor látható a szekszárdi 1794-es nagy tűzvész károsultjairól.

A kiállítóterem közepén a jövőre Tolnában is 30 éve működő állami tűzoltóság tevékenységét szemléltetik. Ugyanitt képek és tárgyi maradványok illusztrálják a tűz pusztítását a lakóházakban és üzemekben. Sok nézője volt annak a vasalónak, amelynek gondatlan használója félmilliós kárt okozott, és annak a szétrobbant gázpalacknak is, amely egy házat döntött romba. A kiállítóteremben diafilmen mutatják be a tűzjelzést, a riasztást meg a vonulást.

A gázpalackok szabályos kezelését külön oktatófilm szemlélteti, hiszen a megye gázfogyasztóinak száma már mintegy 100 000.

A termeken kívül is akad látnivaló: az udvaron a mozdonyfecskendőtől a legújabb típusú gépjárműfecskendőig igen szép kollekciót vonultattak fel.

A megnyitó napján nagy sikert aratott a BM Tűzoltóság Központi Zenekarának térzenéje és Tinódi együttesének esti hangversenye is.

A vendégkönyvbe írt bejegyzések arról tanúskodnak, hogy a kiállítás megnyerte a látogatók tetszését.

Sz. Lovász Ilona

HÍVÓSZÁMUNK: 005

Merőben más ügyekben beszélgettünk nemrégiben a győri határőrkerület egyik főtisztjével meg a Győr és környéke Vízmű- és Fürdővállalat fenntartási osztályának vezetőjével, s habár minden valószínűség szerint nem ismerik egymást, egymás gondolatait még kevésbé, a címben említett mondat mindkét beszélgetés alkalmával elhangzott, bár nem azonos előjellel.

Egy megállapodás margójára

Tóth Tibor hőr. őrgy., a győri határőrkerület alosztályvezetője büszkén sorolja, hogy a kerület állományába beosztott határőrök a közelmúltban is számos tűzeset megfékezésében vettek részt.

— Harcosaink minden elismerést megérdemelnek, szívvel-lélekkel dolgoztak, néha valósággal vissza kellett tartani őket, nehogy a lángok közé rohanjanak.

Segítettek a kárelhárításban a győri Ady-városi iskola emlékezetes égésekor és nemrégiben az ugyancsak győri bálaraktár tűzesete alkalmával is. Itt sokmilliós értékű áru mentésében, illetve biztonságba helyezésében működtek közre.

A jánossomorjai Kossuth Tsz ún. futókazlában szabálytalan tarlóégetéstől keletkezett tüzet az egyik határőrünk vette észre, jelentette az őrsének, innen azonnal kivonultak a kárhelyre és értesítették a tűzoltóságot.

Közreműködésükkel sikerült is útját állni a lángok terjedésének.

Farádon egy kombájn műszaki hibája okozott veszedelmes tüzet. Itt a vonulóegységgel nem rendelkező csornai parancsnokság kérésére avatkoztak be kézi szerszámokkal a határőreink.

Hangsúlyoznom kell azonban, hogy nem azért nyújtunk támogatást az ilyen és hasonló esetekben a tűzoltóságnak, mert ezzel valamiféle szívességet kívánunk tenni, hanem kötelességből.

Tudjuk, sok esetben az dönti el a beavatkozás sikerét, hogy hány erős kéz áll rendelkezésre, hiszen egy gabonatábla vagy egy erdő égésének a felszámolása, vagy akár csak az olyan feladat, mint a bálák mentése, rendkívül munkaigényes, és ehhez a gépesítés korszakában nem mindig sikerül elegendő számú civil személyt találni.

Szerencsés gondolatnak tartom, hogy a mi határőrkerületünkben — és tudomásom szerint a soproniban is — együttműködési megállapodás rögzíti, milyen módon és milyen erőkkel nyújthatunk támogatást a megye tűzoltóságának, és ők is miben segíthetnek bennünket.

Ennek értelmében megfelelő erők állnak rendelkezésre alegységeinken ahhoz, hogy a szükséges létszámmal vonuljanak ki.

Az ilyen egységekbe, lehetőség szerint, minél több olyan határőrünket osztottuk be, akik tűzoltói kiképzésben részesültek. Gondoskodtunk róla, hogy az illetékes parancsnokok és beosztottak kellő részletességgel ismerjék kapcsolatos feladataikat, és gondolom, a tűzoltó elvtársak számára is megnyugtató, ha tudják: milyen erőkre és körülbelül mennyi időn belül számíthatnak. Riasztásunk esetén ők közlik a célszerű vonulási útvonalat is.

A megállapodás a tűzoltóság által nyújtandó segítségadás formáit is rögzíti. Természetesen nem arra gondoltunk ezzel, hogyan jöjjenek hozzánk tüzet oltani, mert ez már nagyon nagy baj volna, hanem arra, hogy felkérésre közreműködnek objektumaink tűzvédelmi ellenőrzésében, elvégre a gyakorlottabb szem többet is lát, s ebből tűzvédelmi megbízottaink is hasznosan okulhatnak; szakmai támogatást adnak az alegységeinken folyó tűzvédelmi kiképzéshez, a tűzoltókészülékeink karbantartására és ellenőrzésére kijelölt határőrök levizsgáztatásához — hogy csak a leglényegesebbeket említsem.

Talán még annyit, hogy a megállapodás értelmében közös gyakorlatokat is tartunk majd, és kívánatos, hogy közreműködjünk vagy részt vegyünk egymás rendezvényein, mert hát barátságunk ápolását és erősítését is kötelességünknek érezzük.

Végül, de nem utolsósorban rendelkezünk olyan technikával, amely tűz- és káresetek, valamint elemi csapások alkalmával is jól használható és ha kell, ezzel is bevetésre készen állunk.

A pontos szám 384 volt

Az Ady-városi iskolatűz megdöbbentő tanulsága volt, hogy az épület védelmére tervezett hét tűzcsap közül csupán az az egyetlen szolgáltatott oltóvizet, ahonnan a győri egységek alapvezetéket szereltek.

Annak idején megírtuk, hogy a szerencsés választás egy korábbi taktikai gyakorlatnak tulajdonítható, de három tűzcsap „eltűnése" és további három használhatatlan állapota végzetes következményekkel is járhatott volna.

Akkor még nem tudtuk, a baj sokkal nagyobb, és az említett vállalathoz eljuttatott terjedelmes szignalizáció, valamint a tanács nyomatékos közbelépése mennyire fontos láncszeme volt azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a megyei meg a városi és járási tűzoltó-parancsnokság tett a szóban forgó tűzeset tanulságai alapján.

Kelemen László mint a megye legnagyobb részét ellátó vállalat fenntartási osztályának vezetője közvetlenül érintett volt az akcióban:

— Vállalatunk vezetése rövid határidős feladatként szabta meg a hozzánk tartozó tűzcsaphálózat és szerelvények felülvizsgálatát és rendbe hozását.

Szakmunkások, technikusok is rész
tek ebben a nagy munkában, s mint
rült, bőségesen akadt tennivaló, me
szen Győrben például csaknem ezer
csap közül 384 hibás, megtalálha
vagy használatra alkalmatlan volt.

Ezek közül számosat ki kellett ásni
kolatbontással feltárni, illetve kitisz
vagy bekötni a vízhálózatba.

A jelentésekben gyakran szere
olyan megállapítások, hogy a tűzc
földdel eltakarták, rárakodtak, lebet
ták, a forgalomtól megsüllyedt, a tűz
szerelvény földdel, porral, szemétte
meg stb.

A hibák mintegy 30%-a az útépítés
az ún. előközművesítések elkerülhet
vetkezménye volt. Az útépítők nem
tek a tűzcsapokkal, a tereprendezők
úgy, és nehezen találni meg a gazdá
ilyen károkozásnak.

A helyzet tárgyilagos megítéléséhe
tozik, hogy amíg például Győr váro
vízhálózata az elmúlt néhány eszten
kb. 25%-kal nőtt, és jelenleg már ki
kilométer, addig a tűzcsapok karban
sával is megbízható dolgozóinké ma
a felére csökkent, tehát súlyos lét
hiánnyal küszködünk.

A tűzcsapok rendbe hozását ezért
számos egyéb munka rovására oldh
meg. Vállalatunk vezetői mindenné
gősebbnek tartották, hogy az Ady-
ban történtek ne ismétlődhessenek r

Most, ezt nyugodtan kijelenthetem
csapjaink használhatók, de a jelenle
lapot fenntartásához véleményem s
felettes hatóságunk intézkedése is s
ges, miután a nálunk adható órabé
alig találunk használható munkae
számos egyéb lehetőséget nyújtó
nagyvárosunkban.

Vállalatunk vezetése mindenesetre
gilag ösztö zte az akció sikerét: ös
30 forintos prémiumkeretet biztosí
hibák feltárásában és elhárításában
jobban résztvevőknek.

De ahogyan mi számunkra sem
vesség, hanem kötelesség a tűzoltás
alapfeltételeinek használható állap
való tartása, ugyanígy minden más
nek is szem előtt kellene tartania ez
vel a hibák jelentős százaléka dol
felelőtlenségéről árulkodik

Olykor persze közönyösségéről is
mindig nem válaszolt az ÉDÁSZ azo
résünkre, hogy bizonyos esetekben
dellábereken helyezhessük el a tű
táblákat. Pedig ez nem is annyira n
szükséges, mint inkább a tűzoltós
számos lakótelepen igen messze v
úttest a középmagas- és magasháza

(G—Sz.

Tóth Tibor hőr. őrgy.

Kelemen László

abó István, a nádudvari Vörös Csil-
Tsz elnöke hosszan elbeszélgetett ve-
arról, hogy miért tartja időszerűnek
rszághatárainkon innen és túl méltán
éves termelőszövetkezet tűzvédelmé-
lényeges korszerűsítését. Ennek a be-
etésnek a fölidézésével kezdjük ri-
unkat, mert hát az elhangzottakat ér-
nk szerint korántsem csupán Nádud-
n érdemes megszívlelni.
abó elvtárs rövid tájékoztatást adott
nk legnagyobb téeszének jelenlegi
zetéről. Megtudtuk, tavaly 1,18 milli-
termelési értéket állítottak elő, s en-
alapján a bábolnai kombinát után ez
nk második mezőgazdasági nagy-
ne. Mint elmondotta, az idei esztendő

bó István

asonló, vagy talán még jobb eredményt
, s a 3180 tsz-tagból — közülük 640-er
gdíjasok — a túlnyomó többség má
az ún. hagyományos paraszti mun-
al, hanem fejlett technikával, korszerű
nelési, illetve tenyésztési módszerekkel
i ki a részét a javak előállításából. Je-
eg mintegy 60 forint ipari eredetű
ugot, illetőleg energiát használnak fel
forint termelési érték előállításához,
habár ennek gazdasági elemzése —
t megjegyezte — messze elkanyarodna
zélgetésünk témájától, maga a tény a
elyforrások jelentős mennyiségi és
őségi változásaira figyelmeztet.
z előbbiekben vázolt és erősödő ütemű
szerűsítés sajátos átrétegeződéssel jár
itt: számos téeszparaszt nem a vá-
a költözéssel, hanem a termelés új kö-
ményei folytán válik szakmunkássá, ér-
niségivé.
aňgoztatta azonban, hogy ez itt sem
kenőmentes, hiszen nem mindenki ké-
gyorsan alkalmazkodni a megváltozott
ilményekhez, és gondatlan emberek is
dnak. Elsődlegesen ilyen okoknak tu-
onítja azt a néhány tűzesetet, amely
elmúlt években a téeszben keletkezett.
int rámutatott, ha csupán azt vizsgál-
, hogy az e tüzek okozta anyagi vesz-
g a termelési érték egy töredékéhez ké-
is szinte jelentéktelen összeg, és még
is megtérült a biztosítással, akkor
nyen napirendre térhetnének a történ-
felett. De nem teszik, mivel leégett egy
nodály pusztán amiatt, mert elmulasz-
ák felszerelni rá a villámhárítót, és
keletkezhetett volna tűz a szárítóban,
az illetékes vezetők, de maguk a dol-
ók sem tűrik el, hogy ott szabálytala-
és szakképesítés nélküli személyek
hegesszenek. Az ilyen és hasonló esetek súlyosabb következményekkel is járhattak volna — tette hozzá — persze enyhébbekkel is, ha például a juhhodály égésekor a helybeli tűzoltók gyorsan beavatkoznak.

Véleménye szerint nem helyénvaló ilyenkor a biztosítást emlegetni, mert amit a lángok elpusztítottak, az mindenképpen veszteséget okoz a népgazdaságnak, ráadásul a tűz nemcsak anyagi értéket, hanem emberek életét és testi épségét is veszélyezteti, és az ebben esett kár soha nem térülhet meg biztosítással.

A továbbiakban arról szólott, hogy itt, ahol az országos átlagnál jóval kedvezőbb körülmények között tevékenykednek, egy-egy tűzvédelmi célokat szolgáló beruházás nem okozhat különösebb gondot, vagyis a hatékony tűzmegelőzés nem elsődlegesen pénz kérdése. Úgy látja, és az említett tűzesetek tanulságai ezt támasztják alá, a szövetkezet tűzvédelmi szervezetében dolgozók hozzáértése egy kissé elmaradt a téesz általános gazdasági fejlődésétől, és feltétlenül fel kell számolni ezt az ellentmondást. Első lépésként olyan személyt kívánnak megbízni a tűzvédelem irányításával, aki műszaki képesítéssel rendelkezik, mert ennek birtokában a tűzvédelmi ismereteket is könnyebben elsajátíthatja, s az alsóbb vezetők előtt kellő tekintélye lesz.

Ezzel egyidejűleg ütőképes vállalati tűzoltóságot kívánnak létrehozni, mert a községi egyesület ereje aligha képes az itt szükségessé válható első beavatkozásra.

Jelentős beruházások valósulnak meg a téeszben, így például egyebek között egy hatalmas húsfeldolgozó épül, és az ebből adódó új tűzvédelmi feladatokra is idejében fel kell készülni. „Mindezen túl — mondotta befejezésül — a lehető leghamarabb gyökeres változást kívánunk elérni némely érintett vezetőnk szemléletében. Mert hát ha a tűzvédelmi fegyelem megtartásában is érvényesítik a hatáskörüket, akkor az irányításuk alá tartozó dolgozók felelősségérzete ennek arányában növekszik majd." Megköszönve az őszinte szót és a szíves tájékoztatást, azzal az igérettel búcsúztunk, hogy egy év múlva ismét ellátogatunk a szövetkezetbe. Nem azért, hogy a várhatóan szép eredményeket méltassuk, mert hiszen a kötelesség teljesítéséért nem jár dícséret, hanem azért, mivel ott, ahol nemcsak azt vizsgálják, mi történt, hanem azt is, hogy még mi minden történhetett volna, ennyi idő bőségesen elegendő a példás tűzvédelmi helyzet kialakításához.

Az Elzett Művek berettyóújfalui gyárában legutóbbi látogatásunk óta jelentős változások történtek, így most már jelen időben is elmondhatjuk: a tűzoltókészülékgyártás „profilgazdája" lett.

Darin Sándor főmérnök, *Gaál Antal* főtechnológus és *Barta Gyula*, a tűzoltókészülék-üzem vezetője arról tájékoztattak, hogy ez évben már mintegy 140 ezer különféle tűzoltókészüléket állítanak elő, tehát kb. 20 %-kal többet, mint amennyit a budapesti gyár a korábbi években. Az első idők nehézségeit maguk mögött tudva belső műszaki fejlesztésre is vállalkozhatnak: egyebek között hazai gyártású pisztolyok valamint új típusú, 50 kg-os porraloltók előállítását tervezik. Célszerűnek tartanák viszont az érintett tárcák részéről a halonnal oltókra meg az 50 kg-os porraloltókra való hazai igények pontos felmérését. Bizonyos termékekből pedig a partner vállalatok nagyobb segítsége is szükséges volna az egyenletesebb ellátás biztosítására.

Úgy érzik, most már a törzsgárda is kezd kialakulni, és talán nem is olyan sokára merészebb célokat tűzhetnek maguk elé.

Az elmúlt év szeptemberében ifjúsági parlamenten vetette fel fel a berettyóújfalui tűzoltófiatalok nevében *Balogh János* tű. szkv., a KISZ-szervezet titkára, hogy úgy készül a laktanya felújítása, mint a

A nádudvari Vörös Csillag Tsz-ben most már más ágazatokban is ez a jellemző

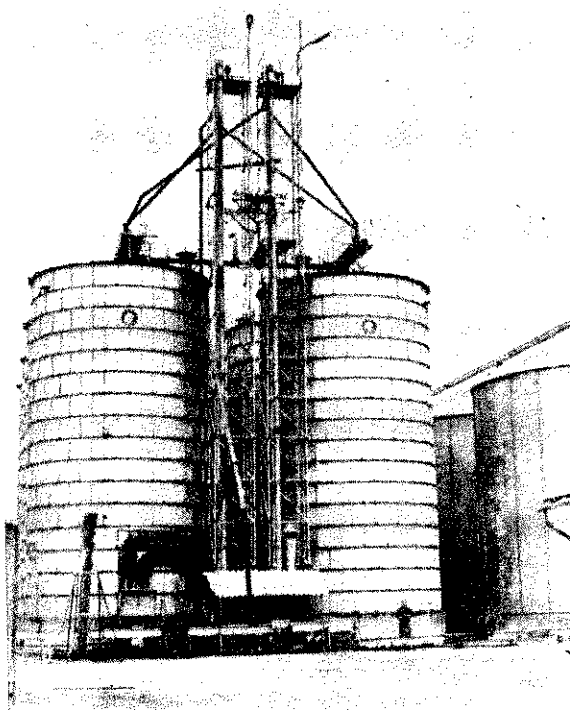

Darin Sándor

Luca széke. De mert minden fölszólalónál szebben beszél a tett, hozzá is láttak az elmaradás társadalmi munkával való pótlásához.

Az eredményt felvételeink is mutatják. Kiegészítésül ezért csak annyit, hogy ily módon két szerállással bővítették a szertárt, s kialakítás alatt áll egy 22x7,5 m-es alapterületű épület raktár, valamint tanterem és KISZ-klub céljára.

Az épületfelújítással — beleértve a tetőszigetelést, fűtésszerelést, lakkozást stb. is — kb. 1 milliós értékű munkát végeztek, illetve végeznek.

Augusztus 17-én éjszaka az Arany Bika Szállóval átellenben, a Nagytemplom mellett, életmentéssel kombinált taktikai gyakorlaton vettek részt a debreceni parancsnokság aznap szolgálatos egységei. A színhely lebontásra ítélt egyemeletes ház volt, és a feltevés megoldása a II-es riasztásra kivonult erőket alaposan megmozgatta. A megyei parancsnokság rendezte ezt a gyakorlatot, végrehajtásának módját személyre szólóan elemezték, hogy azután a kiképzés során vissza-visszatérhessenek egy-egy mozzanatára.

A gyakorlat befejezéseként alaposan megpörgették a szivattyúkat, hogy a föld alatti tűzcsapokat kellőképpen kipróbálhassák.

A megyei meg a városi és járási parancsnokság igyekszik megragadni minél több olyan lehetőséget, amikor lebontásra ítélt épületben tarthatnak ilyen foglalkozásokat, s ilyenkor nemritkán igazi tűz oltásának gyakorlására is sort keríthetnek.

A debreceni Biogal gyógyszergyárban tragikus következménye lett annak, hogy a jogszabály vonatkozó rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva nem jelentették be a tűzvédelmi hatóságnak: egy por alakú és gyúlékony komponenseket is tartalmazó terméket olyan elektromos fűtésű berendezésben kívánnak szárítani, amelyet rendesen üvegek szárítására használnak. Erre különben még az sem lehetett volna mentség, ha megteszik a szükséges óvintézkedéseket, de ezek elmaradtak.

Az ott dolgozó két fiatal nő közül az egyik meghalt, a másik életveszélyesen megsérült, amikor a szúróláng csapott ki, és mérgező klórgáz is képződött az égés következtében.

A vállalati tűzoltók gyorsan eloltották a tüzet, de a tragédiát már nem akadályozhatták meg. S mindez egy olyan gyárban történhetett meg, ahol igazán nincs hiány vegyész szakértőkben.

Évente 140 ezer készülék

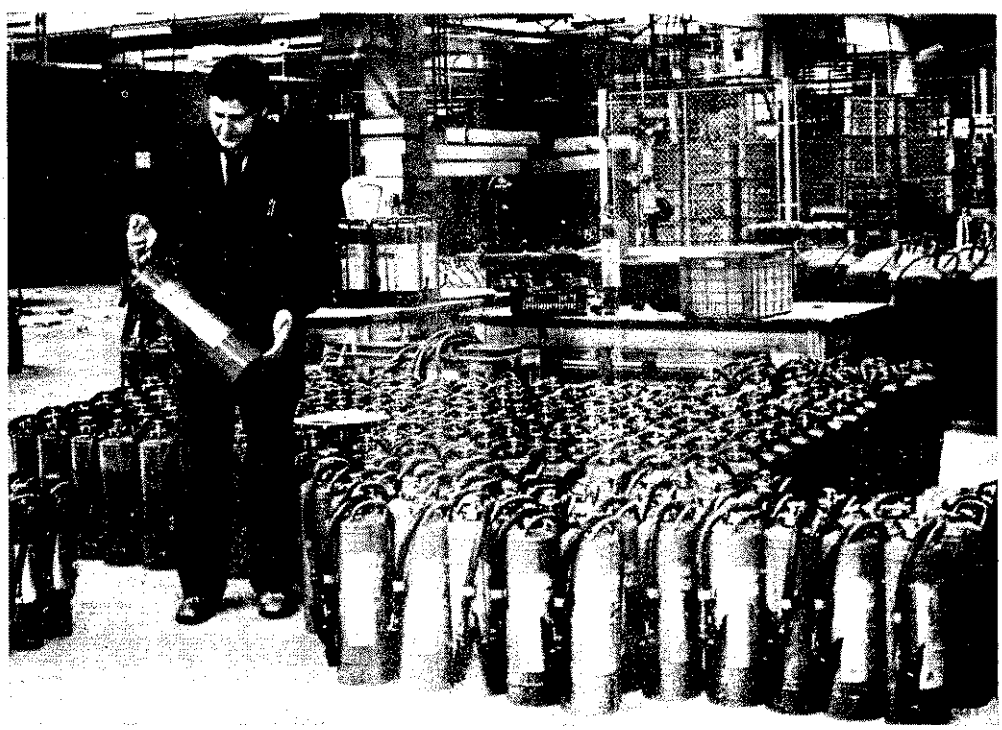

Deres fejűek és KISZ-fiatalok vál veszik ki részüket a berettyóújfalui oltólaktanya felújításából

Mint kiderült, korábban is előf hasonló eset, csak akkor sérülést nem zott. A további kommentárt mellőzh

Nagy volt az öröm Hajdúnánáson, kor megtudták, az itteni TÖVÁLL lati tűzoltóraja az országos döntőben kiváló eredménye alapján nemz szereplésre esélyes. Azt azonban már szavakba önteni, mit éreztek, amil lehetőség valósággá vált. Nemcsak 220 dolgozót foglalkoztató kis vállal hanem szinte az egész városban türe lenül várták a Trentóból érkezőket, r hogy Hajdúnánás még nem büszkélk különösebb sportsikerekkel.

Újonc csapat lévén a bronzérem szerzését tűzték ki célul, és ezt jó te ménnyel meg is szerezték, továbbá h tapasztalatokat is gyűjtöttek arra, h lehet nemesebb fémből készült trófeá megpályázni, ha újabb bizonyítási l séget kapnak.

Szabados László igazgató büszkér líti, hogy a csapat tagjai — élükön *vács Imre* parancsnokkal — nemc versenypályán, hanem a termelésb megállják a helyüket, és jelentősebb nél sem kellett eddig bizonyítaniuk, ben azért *Csikós József* tűzvédelmi e is kétségtelen érdemeket szerzett.

A másik Hajdú megyei versenycsap országos bajnok bárándiaké is dere helytállt Trentóban. Vagy húszezer vastapsa jutalmazta nagyszerűen sil stafétagyakorlatukat.

Trentóból hazatérve kellemes n petés fogadta őket: *Papp László*, az Ú Tsz elnöke egy-egy „bélelt" borítékot át nekik, valamint egyhetes balatoni lésre jogosító beutalót, méghozzá ház rok részére.

— Azokat sem hagytuk ki, akik r mi téeszünkben dolgoznak, elvégre részesei voltak a jó szereplésnek, mo

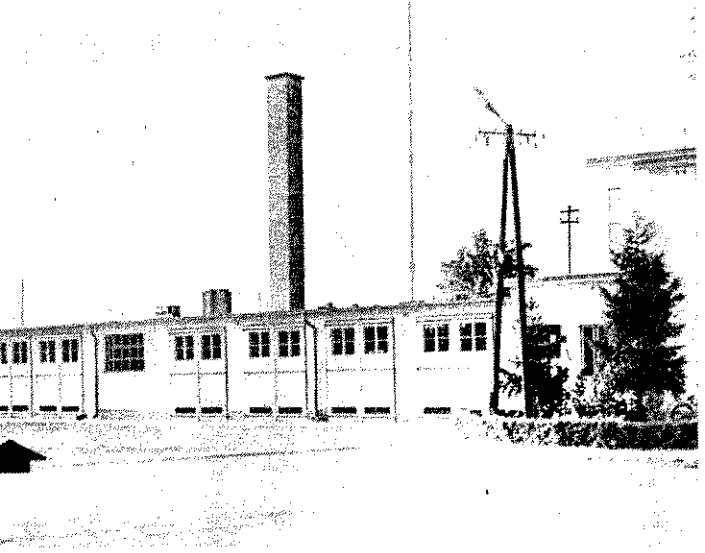

k egyéb mellett a szélső két szerállást is ők készítették

Pillanatfelvétel a debreceniek éjszakai gyakorlatáról...

op elvtárs, és hozzátette, hogy az itteni oltó-egyesület támogatása a tsz számára ndenképpen jó „befektetés", tekintve gy ha szükséges, tagjai intézkednek, jenek, vagy gyorsan be is avatkoznak, és el eddig sikerült is elejét venni a jetősebb tűzkárnak.

Dr. *Kovács Lajos* tanácselnök a következket nyilatkozta:

— 150 aktív önkéntes tűzoltó tevékenydik a mintegy 3500 lakosú Bárándon, és mindennél többet mond. A gyakorlatot a község központi részén tartják, mégzzá olykor több száz hozzáértő néző ött. Nem is igen akad olyan család, nelynek valamelyik, vagy több tagja nem zoltó, illetve nem volt, vagy nem lesz lamikor az.

Ez a tevékeny közösség a tanácsnak is váló segítője, a különféle társadalmi unkákban is jeleskednek.

Deli Antal parancsnok is ott volt Trenban. Tőle azt kérdeztük, milyen tapaszatokat szerzett.

— Hogy a korábbi években más tájan is megtekintettünk néhány versenyt versenyrajt — mondotta —, végül is az országos döntőben kamatozott. Trentóban is ellestünk egyet és mást, és reméljük, lesz alkalmunk hasznosítani.

A csapat nevében is szívből köszönöm a tanácsnak meg a téesz vezetőinek és tagságának, hogy igazán mindenben segítették a felkészülésünket, és a tsz-ben dolgozó hat versenyzőnk munkáját távollétük alatt elvégezték.

A debreceni hajlítottbútorgyárba, hivatalos nevén a Szék- és Kárpitosipari V. 4. sz. gyáregységébe, azért látogattunk el, mert kíváncsiak voltunk rá, milyen következtetéseket vontak le egy nem is olyan nagyon régen keletkezett tűzesetből.

Sütő László, a gyáregység vezetője a következőkben összegezte őket:

— Habár egyértelműleg bebizonyosodott, hogy néhány dolgozónk vigyázatlansága is kétségkívül közrejátszott a történtekben — olajos rongyokat hagytak tűz- és robbanásveszélyes anyagok közelében —, lehetőségeink szerint mindent megtettünk a korszerűbb termelési és munkakörülményekért.

A tűz bekövetkezésében és az általa okozott kár mértékében ugyanis egy kissé ezek is „ludasak" voltak.

Első lépésként gondoskodnunk kellett a tűz okozta termeléskiesés idejének lehető legkisebbre való csökkentéséről. Ez dolgozóink áldozatkészsége folytán sikerült is, egy hét múlva már hazautazhattak a leégett üzemrész addig Budapestre irányított munkásai.

Megerősítettük a vállalati tűzoltóságot, számos dolgozónkat tűzvédelmi megbízotti tanfolyamra küldtük, a tűzvédelmi szervezet a főmérnök irányítása alá került.

Új festék- és lakktároló, laboratórium, továbbá modern dukkózó létesült, a belső világítást meg a porelszívást is korszerűsítettük.

Mindezt hiába szorgalmaztuk a tűzeset előtt, egyszerűen nem volt fedezet rá. Pedig mint kiderült, beruházásnak sem volt gazdaságtalan, éppen ellenkezőleg.

Már akkoriban is szokásban volt, hogy lapunk munkatársai a megyében jártukkor ellátogassanak a megyei tanács igazgatási osztályára, amikor az állami tűzoltóság te-

a feladatot ebben az épületben kellett végrejtani

A hajdúnánási TÖVÁLL raja a trentói trófeákkal

A bárándi „bronzcsapat": az első sorban középen Deli Antal

Sütő László

rületi szervei még nem tanácsi irányítás alatt működtek.

Dr. Tolvay Imre, az osztály vezetője is régi ismerősünk, hiszen korábbi beosztásában a tűzvédelmi ügyek intézése is a feladatkörébe tartozott.

S akárcsak máskor, ezúttal is elmondtuk, merre jártunk, mit láttunk, hová készülünk még, majd szíves tájékoztatást kértünk arról, hogyan értékeli a megyei tűzoltóság tevékenységét. Ebből idézünk néhány részletet:

— Megítélésem szerint a megyei parancsnokság stabil, kiegyensúlyozott vezetése kedvezően hat az alsóbb parancsnokságok tevékenységére. Ez abban is megnyilvánul, hogy általában kellő rugalmassággal alkalmazzák a tűzvédelmi jogszabályokat és más előírásokat, szinte minimális az olyan ügyek száma, amikor a tűzvédelmi hatóság valamely intézkedése ellen kifogást emelnek.

A szabálysértési eljárások során nálunk is okoz gondokat, hogy némely községben és kisebb városokban óvakodnak bizonyos gazdasági vezetők megbírságolásától, habár cselekményük alapján ez kétségkívül szükséges volna.

Mi azt szorgalmazzuk, hogy az ilyen dilemma elé kerülő tanácsoknál bátrabban éljenek az elfogultság bejelentésének jogával, a tűzvédelmi hatóságok pedig azzal a lehetőséggel, hogy a vonatkozó jo bályban meghatározott esetekben ő megbírságolhatják az érintett vezető.

Jóleső érzés számunkra, hogy a r tűzoltói nemcsak saját laktanyakö korszerűsítéséből, felújításából, hane városszépítésből is dicséretesen kives részüket.

Ennek viszonzásaként, közéleti tevé sége alapján erre egyébként is jog két debreceni tűzoltó és családja sült lakáskiutalásban.

Ha már szót kaptam a Tűzvédeler egészen röviden említést teszek két gondunkról, amely bizonyára nem c bennünket foglalkoztat.

Most már korszerűbb körülmények között termelnek a hajlítottbútorgyár üzemrészében

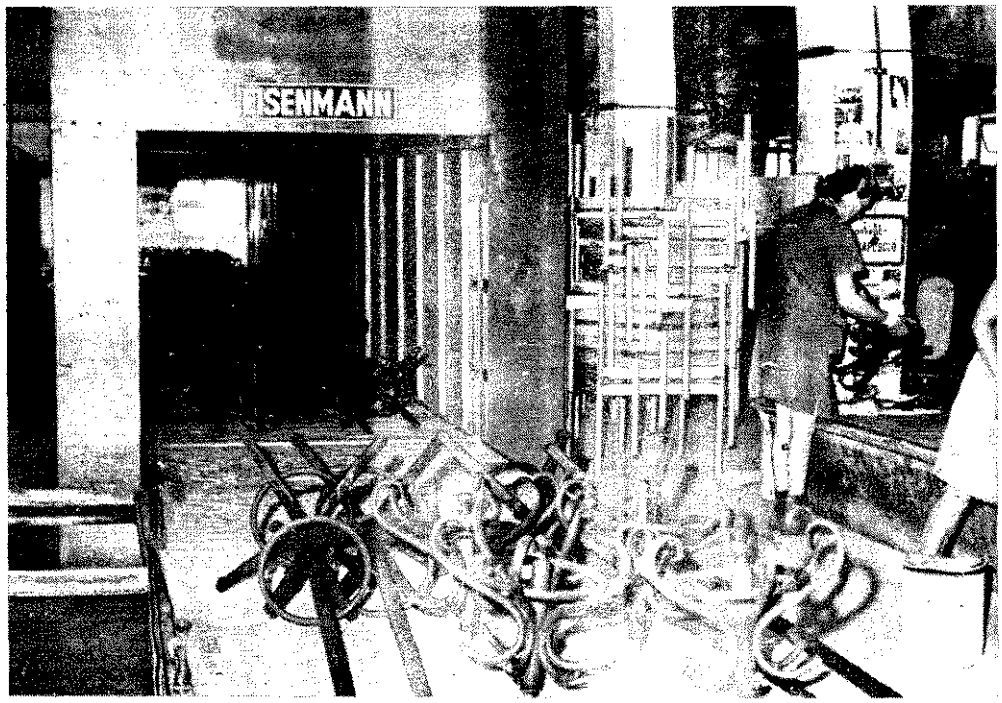

Dr. Tolvay Imre

Bélapátfalva

1

zürkék a háztetők, szürkék
ák; a virágok színét is csak
bára sejteni lehet. Műút
li át a község, de a gép-
sik is szürke porfelhőt ka-
nak. A finom, mikronnyi
ıentszemcsék mindent be-
ınak, mindenhová behúzód-
:, mindenre rátelepszenek,
k egyvalamit nem képesek
ürkíteni: a helybeliek éle-
optimizmusát. A bélapát-
ıiak századok óta élnek ezen
máskülönben festői vi-
ıen. Generációk fejlesztet-
, építgették a települést, s
ikor a század elején a ce-
ıtgyár megkezdte a Bélkő-
y kincsének a feldolgozá-
alig akadt, aki emiatt bú-
t mondott volna szűkebb
ıiájának. A térség egyetlen
me új lehetőségeket te-
ıtett; családok százainak
tt munkát...
táj azóta is alig változott
amit, legfeljebb a Bélkő
ott meg kissé. Aggodalom-
azonban nincs különösebb
Még legalább ötven esz-
deig kimeríthetetlen tarta-
ɔkat rejt. S ha netán ez is
ytán lesz, akkor majd a
mszédos hegyeket fogják
latóra, hogy termésükkel
zolgálhassák a néhány év
lva termelni kezdő új
móriást.

2

A régi gyár 1914 óta termeli a legkiválóbb hazai minőségű cementet. Az S—54-esnek messze földön hírneve van. Vele együtt az öreg üzemnek is, amelyet többször is korszerűsítettek az évtizedek során. Olyannyira, hogy az egészből ma már csak a termelés kezdetét jelző évszám az egyetlen, ami nem változott.

A megnövekedett igények az olyan újat követelték, amelyik hatszorosát termeli majd a jelenleg évi 200 ezer tonnának. Az 1974-ben kezdett 7 milliárdos nagyberuházás méreteiben és alaptechnológiájában a jelenlegitől teljesen eltérő lesz, s teljesítményénél fogva Európa legnagyobb ilyen ipari létesítményének számít.

Teljes erővel folyik az építkezés; mintegy 3500-an dolgoznak rajta. Óriási dolog ez itt, hiszen átmenetileg ennyivel nőtt a székhelyközség lakóinak eredetileg 2800-as lélekszáma.

3

Ez a négy községet magába foglaló település hét évvel ezelőtt került közös tanácsi irányítás alá. Pontosabban: Bükkszentmárton és Mónosbél kezdte a sort, Mikófalvát 1973-ban csatolták ide. Szinte egy bokorban van az egész, alig néhány kilométer választja el őket egymástól.

Még egy jeles dátum (erre külön is felhívták a figyelmünket, mert nyilván nagyban befolyásolja majd a település további fejlődését): idén április 1-től nagyközségi rangot kapott a tanács.

A település több mint 7300 hektáros területe meglehetősen tagolt. Öt külső lakótelepüléséhez számít a tardosi sport-tábor, a kőbánya, Ördögfalva, Mocsáros-tanya és a Pünkösd-völgy. Másköülönben a 10 község határára kiterjedő Bükkalja Mgtsz központja is itt található.

4

Ha a Mónosbéli Szénosztályzót nem számítjuk, évtizedekig Bélapátfalva volt az egri járás egyedüli ipari települése. A kép alapvetően ma sem változott, legfeljebb kiteljesedett. Egy tavalyi statisztika szerint a mintegy hatezer lelket számláló nagyközség 1640 munkaképes lakosa közül 854-en az iparban dolgoznak, a fennmaradó részt a téesz, a kereskedelem és a közlekedés foglalkoztatja.

Sokatmondó tény, hogy 1296 főt helyben foglalkoztatnak, s közülük körülbelül 750-en a cementgyárban dolgoznak. A

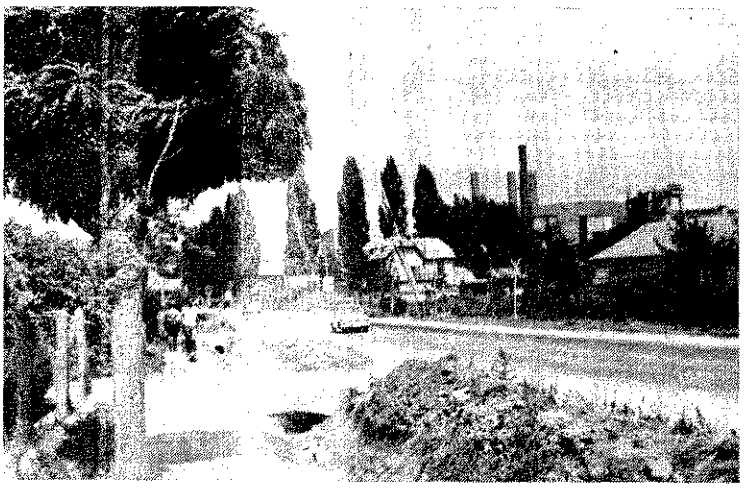

Már nem sokáig füstölnek a régi gyár kéményei

a játszóteret debreceni tűzoltók épí-
ék városszépítési akciójuk keretében

ız egyik az, hogy felméréseink alapján
önkéntes tűzoltóságok használatában
ő felszerelések éppenséggel nem csekély
ıyada üzemképtelen, és a cserét, illetve
ıiánypótlást nagyban akadályozza, hogy
n tudunk elegendő kismotorfecskendőt
ızerezni, pedig volna rá pénzük az
ntett tanácsoknak.

A másik gondunk az úttörőtűzoltók
senyszabályzatával kapcsolatos, ugyanis
korhatárt nem tartom szerencsésnek.
enleg az a helyzet, hogy jó néhány he-
n még ösztönözni kell a pedagógusok
a gyerekek részvételét is a szakköri
ınkában; és nem szükséges ecsetelnem,
lyen kihatással van, ha azt mondják
lamelyik tanulónak: nem vehetsz részt
raj munkájában, mert a verseny idején
ır elmúltál 14 éves.

A hazai szabályzat, tudomásom szerint,
szocialista országok nemzetközi szabály-
tához alkalmazkodik. De nem lehetne
on is, ezen is célszerűen változtatni?

Gádor—Sz. Lovász

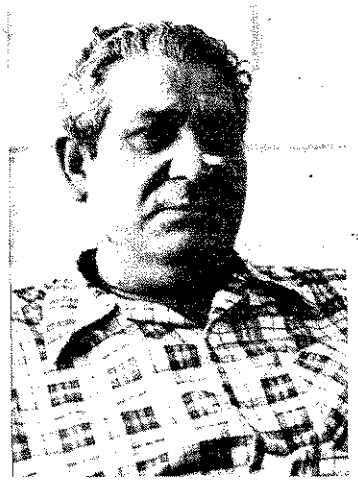

Kovács Gábor tanácselnök

nem jelentős számú eljáró vonzási körzete meglehetősen széles, legalább 12 helységre kiterjedő; a főváros csakúgy megtalálható közöttük mint Miskolc, Ózd vagy Gyöngyös.

Valaha — a cementgyár után — az erdőgazdaság volt a legszámottevőbb munkaadó; 1960-tól 119 család már a téeszben találta meg a boldogulását. Később a Technolux, majd pedig a Gyöngyösi Ruhaipari Vállalat kihelyezett varrodájának a belépésével több mint száz nődolgozó talált munkalehetőséget helyben.

5

A nagyközségi rangot nem adták ingyen: a lehetőségek bővülésével a gondok is szaporodtak. *Kovács Gábor* tanácselnök és *Bársony Miklós* vb-titkár mégis derülátók, mert ezek a gondok a fejlődés velejárói, s megoldásukkal olyan változásokra van kilátás, amilyenekre tízegynéhány esztendővel ezelőtt aligha gondolhattak volna.

A kertesházak megszokott képe új színnel gazdagodott: az elmúlt két évben felépült az új lakótelep. A háromemeletes épületekben 187 család talált otthonra, s hamarosan hőközpontból kapják majd a meleget.

Az új ABC-t az áfész, a modern gyógyszertárat a tanács, a vállalattal közösen létesítette.

Az épülő derítőmű, vízmű és a gázleadó állomás nemcsak az új üzemóriás kiszolgálója lesz, hanem a lakossági igényeket is kielégíti majd, s még egy, az ABC-hez hasonló kereskedelmi egység felépítésével talán a még jellemző kis bolti egységeket is sikerül teljesen felszámolni.

Közeli terveik között szerepel, hogy a Lenin út közvilágítását higanygőzlámpákkal korszerűsítik.

6

A nagyberuházás ugyancsak feladta a leckét a helyi vezetésnek: több ezer ember elszállásolását és közétkeztetését kellett megszervezni, s nem utolsósorban a közrend fenntartását is biztosítani. Elképzelhető, milyen állapotok uralkodtak itt átmenetileg, amíg a 10 munkásszállást felépítették, s az ugrásszerűen megnövekedett italfogyasztást és annak összes járulékos következményeit úgy-ahogy a helyére tették. Még most sem elégedettek a helyzettel, de abban bíznak, hogy kellő következetességgel és további célravezető intézkedésekkel a lélekszámot átmenetileg felduzzasztók is valamennyien megértik, hogy az alkalmazkodás nem a helybeliekre, hanem elsősorban rájuk kötelező érvényű.

Mellesleg az sem volt közömbös, hogy közútjaik egy hónap alatt tönkre mentek, hiszen azokat nem a nagyberuházással járó terhelésre, igénybevételre építették.

7

A fejlődéssel járó változások természetesen a nagyközség tisztes multú önkéntes tűzoltó egyesületét sem hagyták érintetlenül. A 97 esztendővel ezelőtt alapított szervezet élete, munkája is számos új vonással gyarapodott. Létszáma az összevonásokkal megnőtt, hatásköre kibővült, s ezzel együtt persze a gondok is sokasodtak.

Az alaptevékenység változatlan, a feladatok azonban sok vonatkozásban eltérnek a korábbitól.

A közös egyesületbe korábban önálló közösségeket kellett bevonni, lehetőleg úgy, hogy a most helyileg egységként tevékenykedő kollektívák hátrányba semmiképpen ne kerüljenek.

Nem valamiféle rivalizálás miatt, hanem az anyagiak elaprózódása következtében. A „kis egység — kevesebb forint" szólásmondás realitást takar, s olyan intézkedésekre késztette a tanácsi — no meg az egyesületi — vezetést, hogy a fokozatosság elvét érvényesítse a gondok megoldásánál. Mert ezen van a hangsúly, nem az irányításon. Azt megoldották. A héttagú vezetőségben Bélapátfalvát 3, Mikófalvát, Bükkszentmártont és Mónosbélt pedig 1-1 fő képviseli a papíron 38 tagú egyesületben, 20—12—8—8-as megoszlásban.

8

A valóság eltérő a papírformától, mert valójában csak a bélapátfalviak vannak 40-en; az összlétszám eléri a 100-at. Ezenkívül a BCM 24+1 fős vállalati tűzoltósággal rendelkezik, és az egercsehi bányaüzemhez tartozó monósbéli szénosztályozónál is működik saját egység. Persze ezek nem amolyan szomszéd várak; tűzvédelmi munkájukra a legteljesebb összehangoltság a jellemző.

Tűz esetén a községieknek is a gyári duda adja a riasztó jelet, s közösen vonulnak.

Éles határvonal meg már csak azért sem vonható a községiek és a vállalatiak között, mert az önkéntesek 70 szá-

Bársony Miklós vb-titkár

léka a BCM-ben dolgozil utóbbi egyúttal azt a v zást is kifejezi, ami az ö tesek foglalkozás szerinti oszlásában az évek végbement. Mindössze al éve tartó folyamatról var de egyúttal arról is (és redményben ez a lényeg), az egyesület derékhadát már nem a mezőgazdasá dolgozók adják, ami a riaszthatóság és beavat szempontjából óriási jel ségű.

Baj esetén együtt dolgo a gyárban közös a munl lyük, de csábításról szó lehet. Szigorú elv, hogy községi egyesület tagja nem léphet át a vállalati oltóság kötelékébe. Még a is stabil gárdának kell l a községi egyesületben, olykor a vállalati egység nyos — és természetes — erőt gyakorol a fiatalok kére-másikára.

Az utca túloldalán már az új lakótelepi házak magasodnak

Még egy hasonlót szeretnének

: Béla, a BCM vállalati parancsnoka

Horváth Jenő főmérnök az új gyár makettjének fényképével

9

:bben a cs'ólítást tiltó elv-
ı talán a terepülési érdekek
:telete és az is benne van,
;y közvetlenül a felszabadu-
évében együtt kezdte újra
két szerv. Mindez csupán
' évig, a gyári termelés
gindulásáig tartott. Ekkor
kult az önálló vállalati csa-
:; bázisát a községi önkén-
ek adták. 400-assal kezdtek,
jd amikor 800-ast kaptak,
násikat az önkéntesek vet-
. birtokukba.
Érdekes véletlen, hogy mind-
: szervet *Sas*-ok irányítják.
gyári parancsnok *Sas Béla*,
'MK csoportvezetője; a köz-
i *Sas Kálmán*, a gyári TMK
olakatosa. (Ugyancsak az
lekesség kedvéért: a BCM
zággyűlési képviselő igaz-
ója is *Sas Kálmán.)*
A többséget a községiek je-
tik, mert itt még két *Sas*
ı: a parancsnok *Attila* és
ván nevű fiai.
Édesapjuk 33 éve önkéntes,
éve parancsnok, s azon ke-
ek közé tartozik (mindössze
an vannak), akik önkéntes
ikre diplomát szereztek a
oltótisztképző iskolán. Va-
a ilyesmi is elképzelhetet-
. volt...

10

.963-ban lett kész a régit fel-
tó szertár, nyolc évre rá bő-
eni kellett, hogy a ZSUK
'érjen. Nem haragudtak
g érte...
Azelőtt a kutak, a Recska-
a Laczkó-patak jelentették
oltóvizet a község szá-
ra. Ma 14 altalaji tűzcsapot
Vízfő- és a Mária-forrás
ıtál, két 100 m³-es tároló
:bejöttével.

**i egymillió-kétszázezer ton-
t termel majd**

A korszerűsítést — márcsak a nagyarányú iparosítás miatt is — az itteniek szerint az jelentené, ha olyan technikájuk és anyaguk lenne, amelyikkel pl. tűzveszélyesfolyadék tüzet is olthatnának.

A gyáriak felszerelésének a korszerűsítése már eldöntött tény. Az új üzemben gépjárművük is lesz. A megváltozott körülményekhez képest nem túlzott kívánság, hogy olyan lenne jó, amelyik habbal oltásra is alkalmas.

Az anyagi lehetőségeket ismerve nem valószínű, hogy a tanács megelőzi majd a gyári vezetést. De bárhogyan lesz is, közvetve a település is mindenképpen nyer a tűzoltók technikai felszerelésének korszerűsítésével.

11

A fiatalok is szívesebben vállalják azt a nem kevés pluszt társadalmi munkából, amit az önkéntes tűzoltóskodás jelent, ha modern felszereléssel dolgozhatnak. És az is érthető, hogy jóval türelmetlenebbek ilyen vonatkozásban, mint az idősebbek. Még valamire nagyon érzékenyek: ha ridegen, ellentmondást nem tűrő hangon olyasmire utasítják őket, ami egyáltalán nem önkéntesi feladat. A maguk módján igazuk van, mert tényleg nem az egyesületben keresik a kenyerüket.

Mellesleg ha egyáltalán szó van az egyesületben az idősek és fiatalok közti ellentétről, annak mindig az előbbi a forrása: „Mert az idősebbek mindent szó nélkül hagynak"... Nem jó dolog, ha az utódok nem a saját közösségükben találják az ösztönző példákat, hanem a szomszédban...

12

Bélapatfalván és társközségeiben az évek, évtizedek olyan változásokat hoztak, amelyek nagyságát, értékét csak az itt élők ismerik igazán. Legfőképpen azért, mert az eredmények kovácsaiként maguk is teremtő részesei voltak ennek a folyamatnak: átélték gondjait-örömeit. Az ide látogató legfeljebb csak a külső jegyekből ítél, ami még akkor is pozitív, ha mindent por borít (remélik már nem sokáig), hiszen az új a szürke bevonat ellenére is új, s a szemléletre sem telepedett rá ez a mindent elborító, mindenhová behúzódó kellemetlenkedő.

Az itteni változások az egyesület, az önkéntes tűzoltók életében is lemérhetőek. Még akkor is, ha nem mindenütt és nem minden úgy történt-változott egészen, ahogyan szerették volna, ahogyan szeretnék.

Egyvalami azonban biztató: a szervezeti működésben és technikai ellátottságban ma még fennálló különbségek lassan megszűnnek. És remélhetően azok a generációs in-

Apa és fia: Sas Kálmán községi parancsnok és Attila

díttatású nézetbeli problémák is, amelyek érdekében a községi vezetés teheti a legtöbbet. Nyilván meg is teszi, hiszen ennél már hasonlíthatatlanul nagyobb feladatokat is sikerrel oldott meg az évek során.

beszteri—kútvölgyi

Hozzászólás az új típusú hődetektorok című cikksorozathoz

Lapunk négy közleményben ismertette meg olvasóit a címben említett cikksorozattal, amely a tűzjelzés technikai eszközeinek követelményrendszerével foglalkozott.

E cikksorozathoz kapcsolódva, annak mintegy kiegészítéseképpen — a 4/1974. BM sz. rendelet 109. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak gyakorlati végrehajtásának tapasztalatait, valamint a hazai gyártás lehetőségeit figyelembe véve — teszem meg hozzászólásomat és javaslataimat.

Hazánkban gyengeáramú tűzjelző berendezést (központot) az MMG Tűzvédelmi Gyáregysége állít elő FJK 24 N típusú félvezetős kivitelben, új, korszerű és ugyancsak félvezetős gyengeáramú (de hálózatról is üzemeltethető) tűzjelző berendezés gyártásával pedig a Műszeripari Kutató Intézet foglalkozik.

E tűzjelző berendezések, a felhasználás területétől függően, kézi (nyomógombos) vagy automatikus észlelő (hőmérsékletre, fény- és füstjelekre érzékeny) rendszerrel kerülnek kivitelezésre.

Nyomógombos (kézi) jelzésadót általában olyan helyeken alkalmaznak, ahol az emberi felügyelet állandó (több műszak esetén), míg az automatikus észlelőket felügyelet nélküli helyiségekben (főleg raktárakban) szerelik fel.

Gyakorlati tapasztalatok alapján (jóváhagyott tervdokumentációkból) megállapítható, hogy a gyengeáramú tűzjelző berendezéseket a rendelet említett előírásából adódóan, a tűzvédelmi hatóságok előírásainak megfelelően, A—C tűzveszélyességi osztályba sorolt ipari létesítményekben, áruházakban, szállodákban, rádió- és televízió-erősítő állomások műszerhelyiségeiben, kiállítási helyiségekben, tudományos intézményekben, újabban pedig (füstészleléssel) erőművek kábelalagútjaiban is alkalmazzák.

E berendezések jelzésadóinak felhasználásával (kombinációjával) indíthatók az automatikusan beavatkozó tűzoltó berendezések is.

A hazánkban is több évtizede használatos úgynevezett önműködő zuhanyberendezés (sprinkler) is automatikus tűzészlelő és egyben beavatkozó rendszerű. Ez a berendezés Woodfémes tűzészlelés és jelzés után önműködően indítja a vízzuhanyrendszert.

A berendezés gyakorlati alkalmazását textilgyárak nyersanyagraktáraiban, bálabontó és tisztítóhelyiségeiben, malmokban és színházakban, továbbá az olyan létesítmények helyeiben írják elő tűzvédelmi hatóságaink, ahol a munkafo mat tűzveszélyessége ezt indokolttá teszi, és a helyiségben dolgozás vagy raktározás céljából nagy mennyiségű (m^2-l 50 kg vagy ennél több) éghető anyagot tárolnak. Az önmű zuhanyberendezés műszaki és létesítési követelményeit az M 9781 számú szabvány tartalmazza.

Egy másik automatikus tűzészlelő és egyben beavatk rendszer a CO_2 berendezés. Ennek alkalmazását az olyan he ség, gép és berendezés védelmére írják elő a tűzvédelmi hat gok, ahol a víz használata veszélyes, vagy nagyarányú ví keletkezhet. Ilyenek például a transzformátorhelyiségek, mű termek, raktárak, levéltárak, könyvtárak stb. A CO_2 bere zés műszaki és létesítési követelményeit az MSZ 9783 sz szabvány tartalmazza.

Az ismertetett tűzészlelő, -jelző és beavatkozó rendsz alkalmazása — gyakorlati tapasztalatok alapján — vélemén szerint is kielégítő mértékű, és a létesítésükre vonatkozó i az elmúlt két évben növekedett. De természetesen újabb ter teken is indokolt lehet tűzészlelő, -jelző és beavatkozó rends berendezések létesítése. Ilyen például a könnyűszerkezete kialakított egyes nagy alapterületű épületek köre. Ezeket e — főleg kísérleti jelleggel és a tűzvédelmi jóváhagyás alapjá leginkább lakóházak, ipari és mezőgazdasági épületek, vala hétvégi házak, garázsok és üzemanyagtöltő állomások léte sére alkalmazták, mégpedig viszonylag kis alapterülettel és lában egyszintes kivitelben.

Tudjuk azonban, hogy egyre több az igény a nagyobb és rendeltetésű könnyűszerkezetes épületek létesítésére is, s a k nyűszerkezetes építési mód elterjedésével párhuzamosan a ki féle jellegű tűzészlelő és -jelző berendezések rendkívül jele szerephez jutnak, különösen a tűzoltóság idejében történő r tásában, valamint az épület biztosítonságos kiürítésében.

A beavatkozást is végrehajtó tűzészlelő és -jelző berend — a tűzoltó berendezés indításán túlmenően — alkalmas arr vagy azzá kell tenni, hogy a biztonsági szempontból esetleg s séges villamos leválasztást elvégezze, és egyéb biztonsági be dezéseket és szerelvényeket működtessen.

A létesítmények, helyiségek tűzveszélyességi osztályba t zásán kívül — a tűzészlelők, -jelzők és oltóberendezések

Egy felmérés tapasztalatai

Parancsnokságunk ez év első felében felmérést végzett Baranya megye valamennyi tűzoltó-egyesületében és az őket fenntartó tanácsoknál.

Nem valamiféle rendkívüli ok késztetett erre bennünket, hiszen az egyéb ellenőrzések során, valamint a különféle jelentésekből a Baranya megyei parancsnokság is számos információ birtokába jut az önkéntes tűzoltóságok működéséről. Mégis úgy éreztük, hogy a további tennivalók meghatározása céljából érdemes átfogó képet kapnunk a tűzoltó-egyesületek tevékenységének alapvető feltételeiről. Nevezetesen a következőkről:

1. Hogyan érvényesülnek a gyakorlatban azok a rendeletek és szabályzatok, amelyek az egyesületek működésével kapcsolatosak, mennyire ismerik őket az egyesületekben és a helyi tanácsi szerveknél?

2. Hogyan gondoskodtak az önkéntes tűzoltóság tevékenységének technikai feltételeiről?

3. Milyen hatással voltak a közigazgatási és gazdasági összevonások az egyesületek életére?

4. Megvannak-e a feltételei az önkéntesek gyors riasztásának és kivonulásának?

Az ellenőrzési tervet úgy állítottuk össze, hogy lényegében azonos időpontban kerüljön sor a felmérésekre, és a járási parancsnokságok képviselőinek részvételét lehetővé, de nem kötelezővé tettük. (Mindenütt éltek is ezzel a lehetőséggel.)

A megyei parancsnokság törzsének állományából 1—1 tiszt elvtárs kapott megbízást a felmérések elvégzésére. A statisztikai lapokhoz kitöltési utasítást mellékeltünk, a feladat egységes értelmezését eligazító értekezlet is elősegítette. Úgy állítottuk össze az anyagot, hogy egy-egy x-jel megfelelő helyre val írásával könnyen összesíthető és áttekinthető választ kap az egyes kérdésekre.

Ezek után röviden vizsgálódásunk néhány eredményéré vánok beszámolni.

Mint megállapíthattuk, a kapcsolatos szervezeti és műk szabályzat kiadásával az egyesületi élet jogi rendezése te vált. Ennek megfelelően az alapszabályok is rendezettel számos helyen nem ismerik eléggé részletesen az említett bályzatot, s így a benne foglaltak emiatt, de más okok mi még nem mindenütt érvényesülnek a gyakorlatban.

Akárcsak néhány más dunántúli megyében, Baranyáb sok az aprófalvas település. Nem is olyan túl régen pé nem kevesebb mint 335 téesz és csaknem ugyanennyi k tanács és önkéntes tűzoltó-egyesület volt megyénkben. Mi meretes, az elmúlt jó néhány esztendő alatt számos kö gatási összevonás történt, és a kis termelőszövetkezetek is gazdaságokká egyesültek. Ennek eredményeként jelenleg 77 ségi tanács és 64 mezőgazdasági termelőszövetkezet mű Baranyában, de az önkéntes tűzoltó-egyesületek száma 98, hozzá 202 egységgel.

Ilyen körülmények között akad olyan téesz, amelynek rületén 4 községi tanács, 4 önkéntes tűzoltó-egység tevé kedik, s ez érthetően nehezíti, hogy hatékony megállapod kössenek az egyesületek támogatására, vagy hogy a megá dásba foglaltak célszerűen érvényesüljenek.

Éppen ezért továbbra is keresnünk kell azokat a m reket, amelyek elősegítik a rendelkezésre álló erőforrások szerűbb felhasználását, mert a nálunk tért hódító kö

ésekor — egyéb olyan tényezőket is figyelembe kell venni, helyek jelentősen kihatnak a keletkezett kár értékére, mégzzá főként ott, ahol jelentős népgazdasági értékek halmozódk fel.

A tűzészlelő, -jelző és oltóberendezések alkalmazási területek meghatározásakor — a tűzveszélyességi osztály mellett — ég ezért célszerű figyelembe venni:

a) a létesítmény tűzoltástechnikai ellátottságát és az ezek sználatához szükséges személyi feltételeket;

b) a létesítmény és az ott keletkezhető tűz oltásához szükséges állami tűzoltóegység vagy egységek közötti távolságot;

c) a tárolt anyag, az álló- és forgóeszközök, gépek, berendezések, műszerek muzeális tárgyak értékét;

d) a tűz gyors terjedését elősegítő olyan körülményeket, mint az anyagok gyors égése, a robbanási veszély;

e) az alkalmazott gyártási technológia, gépi berendezés, munkaművelet során fokozottabb mértékű (pl. technológiai multásból) tűzveszélyt.

A tűzészlelő, -jelző és oltóberendezések előírásakor ajánlos számításba venni, hogy a létesítményben, helyiségben van-e ügyelet, mert ennek megfelelően kézi vagy automatikusan emeltethető berendezés szükséges. Az említettek ismeretében, megfelelő differenciáltsággal a következő helyeken jöhet számításba tűzészlelő, -jelző és oltóberendezések alkalmazása:

A) Kézi (nyomógombos) működtetésű tűzjelző:

— három műszakos ipari (pl. textilipari, faipari) üzemekben,
— jelentősebb középületekben (pl. szálloda, kórház, színház, daház),
— esetenként a magasház kategóriájába tartozó lakóépületben,
— kőolaj-finomítókban és tartályparkokban.

B) Automatikus tűzjelző:

a) hőmérsékletre reagáló
— állandó felügyelet nélküli ipari üzemekben,
— ipari és nagykereskedelmi raktárakban,
— áruházakban,
— nagy öntödei mintaraktárakban,
— műszerezett laboratóriumokban, kísérleti helyiségekben,
— lakkozó- és festékszóró helyiségekben,
— szárítóberendezésekben,
— mezőgazdasági üzemekben (gabonasilók, terményraktárak),
— forrólevegős gyorsszárítók lucernalisztraktáraiban.

b) füstre reagáló
— múzeumokban, képtárakban és kiállítási termekben,
— erőművek kábelalagútjaiban,
— felügyelet nélküli tv- és rádióerősítő állomásokban,

c) fényre reagáló
— alkalmazható az a) pontban felsorolt esetekben.

C) Beavatkozást is végrehajtó tűzjelző:

— egyes (pótolhatatlan értékkel rendelkező) múzeumokban, levéltárakban, képtárakban és könyvtárakban (porral vagy szénsavgázzal oltó berendezéssel kombinálva),
— a magasházakban és nagy könnyűszerkezetes csarnokokban előírt füstelvezetők nyitásának működtetése.

Az alkalmazandó tűzészlelő és -jelző berendezések típusaként továbbra is a magyar gyártmányú korszerű félvezetős rendszerű, levegő és tárgyhőmérsékletre, fény- és füstjelekre érzékeny jelzésadókkal ellátott berendezéseket javasolom. A tűzészlelő és -jelző berendezéssel kombinálható beavatkozó rendszer előírását természetesen minden esetben csak egyedi elbírálás alapján lehet meghatározni a védeni kívánt anyag jellemzőinek, tűzterhelésének, mennyiségének, kiterjedésének függvényében.

Fejlesztési és kutatási feladatként viszont célszerű volna meghatározni:

a) Az automatikus tűzészlelő, -jelző és beavatkozó berendezések differenciált megoldásainak kimunkálását a tűzvédelmi hatóságok, tervezők és beruházók megfelelő tájékoztatása céljából.

b) A különféle korszerű oltóanyaggal (por, könnyűvíz, nagy kiadósságú hab) működő tűzoltó-berendezések változatainak felmérését és műszaki paramétereinek feldolgozását, alkalmasságuk kísérleti úton történő igazolását és felhasználási területük konkretizálását.

Javaslom, hogy az illetékes ágazati minisztériumok és országos hatáskörű szervek mérjék fel a tűzészlelő, -jelző és beavatkozó berendezések létesítésével kapcsolatos feladatokat. A tűzvédelmi hatóságok megfelelő tájékoztatását is szükségesnek tartom, hogy a szakhatósági tevékenységük gyakorlása, ellenőrzés és a szemlék megtartása során a jövőben behatóbban vizsgálják és fokozottabb mértékben írhassák elő az eddiginél a tűzjelző berendezések alkalmazását ott, ahol az emberélet biztonsága és a népgazdasági érdek ezt indokolja.

Szeder István
ny. tű. őrgy.

---

is véleményem szerint csak akkor érheti el a célját, ha a ebb önkéntes egységek azért továbbra is képesek eleget tenalapvető feladataiknak.

Az egyesületek létszámhelyzete összességében kedvező. Az járásban, valamint a Komlóhoz tartozó Magyaregregyen összesen 3897 önkéntes tűzoltó volt a vizsgált időszakban, s közük 2159 a tanácsi székhelyen levő egyesületben, 1738 pedig egységeken tevékenykedik. Ez a létszám több mint 1300-zal adja meg a kötelezően előírtat, és kétségtelen eredményként nyelhetjük el, hogy sikerült megállítani a helyenként nyugtató létszámcsökkentést, amely az egyesületi életet megyénkben is nem kívánatos mértékben jellemezte.

Az egységek kötelékében tevékenykedő önkéntesek számának aránya mindegyik járásban magas, összességében a megye kéntesein mintegy 45%-a tartozik ebbe a kategóriába. Itt zont nem kevés gondot jelent, hogy a felnőtt férfilakosság entős része nem a lakóhelyén dolgozik.

Az önkéntesek riasztásának módja sok kívánnivalót hagy ga után. Mindössze 11 helyen van telefon a tűzoltóparancsok, illetve riasztási feladattal megbízható más önkéntes lakás vagy munkahelyén. 30 egyesület tagságát tűzilármával, hanbeszélővel, a többit pedig a harang félreverésével vagy szirával riaszthatják.

A vonulás feltételeit 30 egyesületben értékeltük jónak, itt andóan rendelkezésre áll gépjármű az egység és a felszerelés helyszínre szállítására; 24 helyen megfelelőnek, miután gonskodtak olyan járműről, amely szükség esetén rendelkezésre erre a célra; 44 egyesületnél azonban csak alkalmi járművel nulhattak ki a felmérés időpontjában, és ez sürgős intézkeit igényel.

A szertárak állapota mindössze öt helyen nem volt megelő. 73 egyesület jó, a többi pedig közepes minősítésű szerral rendelkezik.

Az egyesületek rendelkezésére álló gépjárműfecskendők ma 9, a szállítójárműveké 30, a 800-as kismotorfecskendőké 154, a 400-asoké pedig 72 volt. A kocsifecskendők részaránya még mindig tekintélyes: kereken 202-őt írtak össze a felmérés alkalmával.

A gépi működtetésű felszerelések közül javításra szorul 44, 29-et pedig ki kell selejtezni.

Az említett adatok elsősorban az egyesületi székhelyekre vonatkoznak.

A tanácsok és a szövetkezetek között megkötött szerződések alapján a szövetkezetek 921 fővel és összesen kb. 620 ezer forinttal támogatják az egyesületeket.

Megállapíthattuk azonban, hogy a tényleges támogatás értéke jóval nagyobb ennél, részint azért, mert például a majsi téesz, de más szövetkezetek is ténylegesen mindenben támogatják ugyan a tűzoltó-egyesületet, de ez nincs szerződésben rögzítve, részint pedig azért, mivel azok a szövetkezetek, amelyek megkötötték a szerződést, a benne foglaltakon túlmenően is sok egyéb formában is nyújtanak segítséget.

Ezt dicséretesnek tartjuk, de célszerűbb volna, ha mindenütt egyértelmű szerződés rögzítené a támogatás módját és mértékét.

A kismotorfecskendők javításával megbízott VILLGÉP a felmérés tanúsága szerint általában megelégedésre végzi ezt a tevékenységet, nem pótolhatja azonban a néhány egyesületnél bizony fogyatékos vagy éppenséggel semmilyen karbantartást. A községekben levő gépjárműfecskendők javítása megoldásra vár.

Habár a felmérés során konkrét adatokat rögzítettünk, az is kiderült, hogy az úgynevezett objektív feltételek megléte korántsem jár együtt automatikusan a jó egyesületi munkával. Villányban és Vajszlón, megyénk két jelentős községében például új tűzoltószertár, -gépjármű, illetve kismotorfecskendő van, az egyesületi élet mégis szinte a semmivel egyenlő.

Összességében úgy érzem, kevés kérdésünkre is sok választ kaptunk, e megszerzett adatok birtokában érveink is meggyőzőbbek lesznek.

Dukits Károly tű. alez.

Az állami tűzoltóság URH rádió-rendszerének korszerűsítéséről

EZEKEN A HASÁBOKON NEM SZÜKSÉGES részletezni, hogy a tűzvédelem csak abban az esetben tarthat lépést a népgazdaság fejlődésével, ha technikai eszköztára is korszerűsödik.

Ennek egyik igen fontos feltétele, hogy a lehető leghamarabb rendelkezésre álljanak mindazok az erők és eszközök, amelyek a tűz- és káresetek felszámolásához szükségesek, és hogy a beavatkozás irányítása a lehető legcélszerűbb legyen. Mindez a híradás gyors megszervezése nélkül ma már egyszerűen elképzelhetetlen.

A tűz- és káresetek döntő többségénél a rövid beavatkozási idők, a mozgásban levő tűzoltóerők nem is teszik lehetővé más hírközlő eszköz alkalmazását, mint a rádióét. Ennek következtében a rádióhírközlés kiemelkedő szerephez jutott testületünkben. Az elmúlt évek tapasztalatai — beleértve a szocialista, sőt a tőkésállamokban működő tűzoltóságokét is — azt mutatják, hogy az URH-rádiózás nélkülözhetetlen eszközévé vált a tűzoltóságok működésének.

A tűzoltóerők és eszközök célirányosabb és gazdaságosabb felhasználása, a mentő tűzvédelmi munka hatásfokának növelése érdekében — jelentős anyagi ráfordítással — már a III. ötéves terv során országosan alkalmazásra került az URH-híradás. A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság — a Belügyminisztérium költségvetésének terhére. — URH adó-vevővel látott el valamennyi állami tűzoltóegységet, valamint a tűz- és káresetek-nél beavatkozó tűzoltójárműveket. Ebben az időszakban került sor a hordozható, kisméretű adó-vevők nagyobb számban történő beszerzésére is.

Az URH-rádiózás bevezetése kedvező tapasztalatokat eredményezett. A mozgás közben is meglevő kapcsolat, az irányító tevékenység eredményesebbé válása következtében jelentős mértékben nőtt a mentő tűzvédelmi tevékenység hatékonysága, feszesebbé vált a vezetés, javult az erők és eszközök kihasználtsága, nem utolsósorban pedig a parancsnoki állomány is gyorsabban jut a szükséges információk birtokába.

AZ 1965—68 KÖZÖTT BESZERZETT URH ADÓ-VEVŐK azonban fokozatosan elhasználódtak. Igénybevételük mértékére jellemző, hogy a hírközpontokba telepített stabil rádiók üzembe állításuk óta éjjel-nappal működnek, csak a rövid karbantartási időszakokban került sor a kikapcsolásukra. A Videoton gyártmányú készülékek ilyen körülmények között is működőképesek maradtak, és — jóllehet karbantartási igényük jelentős mértékben növekszik — lényegében jelenleg is betöltik a szerepüket az állami tűzoltóság rádióhíradásában.

A híradástechnika rohamos fejlődése azonban már nem teszi lehetővé, hogy az elkövetkező években is ezzel a különben bevált rádiótípussal oldjuk meg a tűzoltóság rádióhíradását.

A szóban forgó rádiótípus gyártása egyébként már évekkel ezelőtt megszűnt, a gyár azóta újabb, korszerűbb típusokat állít elő. A gyártás megszűnése következtében az alkatrészellátás is egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, és ezt a helyzetet a fokozatosan elhasználódó készülékek növekvő alkatrészigénye is súlyosbítja.

Mindezeket figyelembe véve vált szükségessé, hogy még az V. ötéves terv során kicseréljék az állami tűzoltóság URH adó-vevőit. A készülékcserét — tekintettel az említettekre, de a híradástechnika fejlődésével együtt járó technikai és szolgáltatási lehetőségek bővülésére is — más típusú, más gyártmányú készülékek felhasználásával kellett megtervezni. Így lehetőség nyílott arra is, hogy a rádiótípus-csere egyben olyan rádiórendszer-technikai korszerűsítésre adjon alkalmat, amelynek átgondolt, alapos megtervezése és végrehajtása után az új rádióháló jobban fogja kielégíteni szolgálati igényeinket az eddigieknél.

Ennek a cikksorozatnak az a célja, hogy egyidejűleg a tervezési munkákkal, tájékoztassa olvasóinkat — elsősorban természetesen az állami tűzoltóság tagjait — az alkalmazásra kerülő rádiókészülékekről, bemutassa azok tulajdonságait, ismertesse a kezelésükkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A technikai fejlődéssel együtt járó műszaki fejlesztés során általánosan tapasztalható jelenség, hogy a rendszeresítésre kerülő új technikai eszközök alaposabb megismerésének hiányában nem vagy nem megfelelően használják ki a technikai eszközökben rejlő sz körű lehetőségeket. Ez pedig nem kismértékben kihat tevéke ségük színvonalára és gátolja annak eredményességét is. Re lem, a cikksorozat ennek megelőzéséhez is segítséget nyújt.

AZ ÚJ RÁDIÓRENDSZER FELÉPÍTÉSÉNEK ÉS RE SZERTECHNIKÁJÁNAK megértéséhez szükséges összefogl az állami tűzoltóságnál jelenleg alkalmazott rádiórendszer-te nika főbb jellemzőit és a meglevő készülékpark sajátosságait

Az állami tűzoltóság területi szervei — 1971 évtől tan irányítás alatt — az állami közigazgatás területi kialakításá többé-kevésbé alkalmazkodó elhelyezésben látják el szolgálati adataikat. A tűzvédelem ágazati, a tűz- és kárelhárítás közp irányítását a BM Tűzoltóság országos parancsnoka útján a k ügyminiszter gyakorolja.

A tűzoltóság rádióhíradása a Belügyminisztérium által k tosított rádiófrekvenciákon bonyolódik le.

Az állami tűzoltóság szervezési egységei a hatályos jogs bályoknak megfelelően a következők:

a) Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság

b) fővárosi, megyei tűzoltó-parancsnokság,

c) megyei városi, megyei városi-járási, városi, városi-jár fővárosi-kerületi, járási és összevont tűzoltó-parancsnokság,

d) üzemi tűzoltó-parancsnokság,

e) üzemi tűzoltó-őrparancsnokság.

A BM TOP, VALAMINT A FŐVÁROSI ÉS MEG TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁGOK, híradás szempontjából nyegében véve vezetési törzsek, a végrehajtó szervezeti lépcs a c), d), és e) pontok alatt felsorolt tűzoltó-parancsnoksá tartoznak. Az utóbbiak állandó készenléti szolgálatot látnak feladataikat elhelyezési körletükön kívül oldják meg, általá illetékességi területükön (város, járás, kerület, üzem) be Szükség esetén más egységek területére is kivonulnak segít nyújtás céljából. Egyes különleges szerek az ország egész ter tén bevetésre kerülhetnek.

A különleges tűzoltó-gépjárművek országos átcsoportosít a BM TOP központi ügyelete irányítja és szervezi.

Az ismertetett szervezési forma által támasztott hírköz igények egy részének kielégítése, ideértve a fővárosi és me ügyelet és a BM TOP központi ügyelet jelentési kötelezettsé is, a rádióhírközlésre hárul. Ezzel a hírközlésformával szem meglehetősen sokrétű követelményeket kell támasztanunk, pedig:

— abban az esetben is biztosítsa az elöljáró vezetési tör összeköttetését az alárendeltekkel, ha azok gépjárművel n gásban vannak;

— tegye lehetővé a kárfelszámoló munkát irányító para nok elhatározásainak végrehajtását, parancsainak, utasításai a megfelelő helyre való gyors továbbítását;

— adjon lehetőséget a kárszínhelyre kiérkezett egységek rancsnokainak, hogy beosztottaikkal a gépjárművek elhag után is folyamatos kapcsolatot tarthassanak;

— a káreset leküzdése során bármikor lehetősége legyen irányító parancsnoknak újabb erők riasztására vagy együtt ködő más szervek, szervezetek (mentők, rendőrség, közüze stb.) igénybevételére.

A rádióhírközléssel szemben támasztott igényeket a je leg alkalmazott B—1 és B—2 típusjelű URH-készülékek, valam a hordozható Veszprém és Maros B típusú készülékek jór kielégítették. A készülékek konstrukciójából adódó korlá valamint a rádióhullámok terjedési sajátosságaiból fakadó ös köttetési nehézségek azonban bizonyos mértékig hátráltatjá felsorolt követelmények maradéktalan érvényesülését. A fővá tűzoltó-parancsnokság területén azonban az eltérő riasztási re szerből és a későbbi, más típusú készülékek telepítéséből dóan ettől eltérő a helyzet, ezért a fővárosi tűzoltó-parancsno rádióhíradási rendszerének ismertetése külön fejezetbe ki kozik.

A B—1 ÉS B—2 TÍPUSJELŰ KÉSZÜLÉKCSALÁDOT 1 ·att adóteljesítményű, folyamatos hangolású, 8 MHz sávszélesgre kiterjedő hangolhatóságú, frekvenciamodulált rendszerű, ·vőt is tartalmazó alapkészülékekből fejlesztették ki. Működésiekvencia-tartománya az URH sáv alsó felében, a rövidhullákok közelében helyezkedik el. Az adó teljesítményének növese céljából egycsöves teljesítményerősítőt alkalmaztak, ezzel a isugárzott teljesítmény 40 wattos lett. A készüléket — tápegygeivel és a teljesítményerősítővel közös szerelőlapon — B—1 tíusjellel, mobil állomásként szerelték be a tűzoltó-gépjárművek-e.

Azonos alapegységekből fejlesztették ki a stabil állomásként asznált B—2 típusjelű készüléket, kiegészítve az állandó helyű emeltetéshez szükséges tartozékokkal, vagyis a hálózati tápgységgel, a hálózati stabilizátorral és a szünetmentes működést ztosító akkumulátorok töltéséhez szükséges akkumulátortöltő-el.

A gépjárműveken, a viszonylag alacsony frekvencia miatt jentős hosszúságú, illesztett, nyereség nélküli körsugárzó anten-a került alkalmazásra. A hatótávolság növelésére (kedvezőtlen órülmények között) minden gépjárműfecskendőn 12 méteres, ló helyzetben használható, teleszkóp rendszerű antennaárbocot ereltek fel.

A B—2 típusú, stabil elhelyezésű rádióállomások részére nyeség nélküli, kb. 1 MHz sávszélességű, körsugárzó antennákkal, talában 24 méteres antenna-támszerkezetek épültek valamennyi izoltó-parancsnokságon.

Készülékkonstrukciós okokból, miután a készülék üzemeltese állandó felügyeletet és szabályozást követel. Nem került sor z összeköttetést lényegesen megjavító, kihelyezett állomások lésítésére.

EZEK UTÁN TEKINTSÜK ÁT, A JELENLEGI RÁDIÓENDSZER mely hátrányait kívánjuk megszüntetni a tervezett rszerűsítéssel:

1. A „B" típusú készülékek súlya, mérete igen nagy. A mol állomások jelentős, egyébként málházásra alkalmas tereket glalnak el feleslegesen. A csöves kivitel miatt a készülékek amfogyasztása gépjárműben nem elhanyagolható.

Ezzel szemben az új rendszer készülékeinek súlya, mérete integy ötödrésze a „B" rádiókénak. A tranzisztorizált kivitel ivetkeztében jelentősen lecsökken az áramfelvétel is.

2. A „B" típusú állomások folyamatos hangolási rendszere m használható ki, ezzel szemben szükségtelenül bonyolulttá szi a készülék kezelését, és a frekvenciapontosság biztosítása is akori beavatkozást kíván. Ezekkel az állomásokkal a gyors ekvenciaváltás megoldhatatlan.

Az új készüléktípus viszont kristályvezérelt, rögzített frekenciájú, ötcsatornás rendszer és kezelése — beleértve a gyors ekvenciaváltást is — a legminimálisabb munkát igényli. Az kalmazott kvarckristályok következtében egyáltalán nem lesz ükség arra, hogy a rádiókezelők hitelesítsék őket. Miután a szülék nem igényel állandó felügyeletet, lehetőség lesz meglelő magaslati pontokon történő elhelyezésre és akár vezetékes, tár rádió útján történő távvezérlésre is.

3. A jelenlegi készülékek számos esetben zavart okoznak televíziós készülékekben, főleg a stabil állomásokhoz közel őkben. Az új rendszer nem idéz elő ilyen zavarokat.

4. A gépjárműfecskendőkbe épített B—1 rádiók zajzár hiában vételszünetben zavaróan zajosak. Az új rendszer valaennyi készüléke beépített zajzárral van ellátva.

5. Az új rádiókészülékeknél, a nagyobb frekvencia használtából adódóan, megszűnnek azok a zavarok, amelyek a jeleng használt frekvencia különleges, rövidhullámszerű távolsági rjedéséből származtak.

6. A rövidebb üzemi hullámhossz (nagyobb frekvencia) letővé teszi a nyereséges antennasugárzók alkalmazását, amelyek bbszörösére növelhetik az adó látszólagos teljesítményét, illetve vítják a vevő érzékenységét.

7. Végül az új készülékcsalád jóval bővebb olyan gyári tarzékválasztékkal rendelkezik, amely alkalmassá teszi arra, hogy aradéktalanul kielégítsék a tűzoltóság által támasztott sokrétű olgálati igényeket.

A FŐVÁROSI TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁG MŰKÖDÉSI ERÜLETÉN 1968—1970 között telepített, az ország többi egy-

ségein alkalmazott rendszertől eltérő rádióháló már az új rendszer előbbiekben ismertetett előnyeinek jó részével rendelkezik. A Sopron típusú rádióközpontokból, Pécs és Veszprém B készülékekből álló rádióháló a fővárosi centralizált riasztási rendszert követi felépítésében.

Budapesten valamennyi tűzjelzés az erre a célra fenntartott speciális hívószám igénybevétele esetén egyetlen, közös hírközpontba érkezik be, és innen történik — a rendelkezésre álló erők és eszközök helyzetének ismeretében — valamennyi fővárosi tűzoltóerő riasztása. A kerületi tűzoltóságokra egyéb úton érkező tűzjelzéseket is ide továbbítják. A riasztás a kerületi tűzoltóparancsnokságokhoz kiépített önálló (diszpécser) távbeszélő-vonalakon történik, illetve ezek meghibásodása esetén rádión.

A kivonuló egység visszajelzését és valamennyi közleményét, rádión, a hírközpontnak adja. A rádiórendszerben ezért összesen csak négy darab rádióközpont működik távvezérelt üzemmódban, ezeket egy helyről, a budapesti hírközpontból kezelik.

A hírközpont működését számos kisegítő technikai eszköz könnyíti. Így például a több mint ötven vonalon beérkező 05-ös hívások sorba állítását és gyors kezelését biztosító berendezés, a főváros területén rendelkezésre álló eszközöket feltüntető állapotjelző tábla, vagy például a telefonbeszélgetések és a rádión keresztül elhangzó közlemények rögzítését szolgáló 16 csatornás jelentéstároló magnetofon. A hírközpont saját hálózatán távgépíró összeköttetésben áll valamennyi fővárosi kerületi parancsnoksággal, ezen felül telex- és távgépíró-állomással is rendelkezik.

A GÉPJÁRMŰFECSKENDŐKBE ÉPÍTETT KÉSZÜLÉKEKET még viszonylag keveset használták, a típus utánpótlása jelenleg meg van oldva, ezért az állami tűzoltóság rádióhálójának korszerűsítési munkái ebben az ötéves tervben nem terjednek ki a fővárosi tűzoltó-parancsnokság rádió-hírrendszerére.

A cikksorozat következő részében, az új rendszerben alkalmazásra kerülő készülékek ismertetése előtt, össze kell foglalnunk azokat a rádiótechnikai alapfogalmakat, amelyek feltétlenül szükségesek az új rendszer felépítésének megértéséhez. Terjedelmi okokból azonban nem lesz mód a mélyebb elméleti alapok tárgyalására, ezért ajánlatos, ha a téma iránt közelebbről érdeklődők a szakirodalomban néznek utána egyes olyan szakmai alapfogalmaknak, amelyek részletes ismertetésére a cikksorozat keretein belül nem mindig lesz lehetőségünk.

(Folytatjuk)

Kedvező termelési és gazdaságossági adottságai folytán bővítik és fejlesztik a Férfifehérnemű-gyár dunaújvárosi üzemét.

Ennek keretében az ÉVM 26-os sz. Építőipari Vállalat megkezdte a kétemeletes üzemi épülethez kapcsolódó új üzemi csarnok építését.

A régi épület végében levő vészkijárati kilépő és beépített vaslétra akadályozta a munkálatokat, ezért le kellett bontani, illetve szét kellett szerelni őket.

Augusztus 15-én reggel, a munka elosztásakor *Lázi György*, az építők vezetője *Fülöp Mihály* hegesztőt és *Szabó György* segédmunkást bízta meg, hogy lángvágással távolítsák el a tartók falsíkján a vasszerkezetű vészkijárat kilépőit. Írásbeli engedélyt nem adott a tűzveszélyes munka végzésére, és így a szükséges védelmi rendszabályokat sem határozta meg.

Késő bánat

Pedig hát jobb lett volna meggyőződni róla, mi van a fal belső oldalán, mint utólag azon csodálkozni, hogy a falsík földszinti kétszárnyas vaslemez ajtaja mögött a ruhagyár készáruraktára található.

A tűz után már a hegesztő is ezt mondotta: „Ha én azt tudtam volna, hogy a vasajtó raktárat zár le, és annak két kis ablaka is nyitva van, természetesen intézkedtem volna a raktár teljes kiürítéséről."

Késő bánat, mert hát 9.15-kor a raktárajtó felett — attól 38 cm-re — a kilépő tartóvasának lángvágása közben az izzó fémömledék-szikra a rosszul illeszkedő ajtó 8—10 mm-es felső nyílásán behullott a raktárba, és meggyújtotta az ott tárolt poliészter alapanyagú készruhákat.

Kb. 1—2 perccel keletkezése után a figyeléssel megbízott Szabó György vette észre a füst szivárgását, majd erőteljesebb kiáramlását.

Figyelmeztette a hegesztőt és a közelben tartózkodó *Torma István* nevű munkatársát, hogy valami ég a vasajtó mögötti helyiségben.

Mivel az ajtó be volt zárva, Torma István körülment az üzemen, hogy értesítse a belső raktár dolgozóit a kisraktár égéséről. Ezzel egyidejűleg az építkezésen betonlocsoláshoz használt gumitömlővel a nagyraktáron át megkísérelt behatolni a kárhelyre. Az erős füst miatt azonban hátrálnia kellett, de így is igen nagy segítséget nyújtott, mert a kerti locsolótömlőből kilövellt vízzel is sikerült megakadályoznia, hogy a tűz a két raktárat elválasztó faszerkezetű ajtón átterjedhessen a nagyraktárba.

2800 blúz

A raktári dolgozók közül *Vágó Istvánné* az irodába futott és onnan 9.20-kor telefonon jelezte a tüzet a dunaújvárosi parancsnokságnak. A jelzés alapján 2 TŰ—1-es fecskendő vonult a kárhelyre.

Mivel az üzem a parancsnokság szomszédságában van, az I-es szer parancsnoka már 9.22-kor rádión jelenthette: egy E sugárral beavatkoztak, 9.26-kor pedig azt, hogy a lánggal égést megszüntették.

A 9.55-kor adott visszajelzés azt tartalmazta, hogy megtörtént a végleges oltás — az utómunkálatokat is befejezték — az egységek bevonulnak.

A tűz egy 5×3 m-es alapterületű olyan földszinti helyiségben keletkezett, amelyben egymás fölött háromszintes ún. sztendereken, vállfákra akasztva, 2800 db műszálas női blúzt tároltak.

A raktártérben a tűz rendkívül gyorsan terjedt a laza állapotban tárolt poliészter alapanyagú blúzokon, és a teljes égést az állami egység sem akadályozhatta meg, jóllehet a riasztás után 3 percen belül beavatkozott.

A lángok megfékezése 4 percet vett igénybe. Ha összeadjuk az időket, akkor kiderül, hogy alig 11 perc alatt jelentős érték semmisült meg, minthogy a tűzkár 485 ezer forint lett.

Huszár Mihályné üzemvezető irányításával a dolgozók elismerésre méltó fegyelmezettséggel végezték a veszélyeztetett raktár kiürítését.

A történtekhez még annyit, hogy Fülöp Mihály hegesztő tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezett, vagyis nem hiányos ismeretei, hanem a tőle elvárható körültekintés hiánya idézte elő a tetemes anyagi kárt és a veszélyhelyzetet.

Szabó Alajos
tű. őrgy.

ROSSZ GOMBOT NYOMOTT BE — OLAJ ÖMLÖTT A TŰZRE

Június 14-én hajnalban, elmondá rint 2.45 körül, *Jakabfy Lajos*, a nai Mezőgazdasági Kombinát üzem gének állatgondozója arra lett fig hogy a 2-es sz. baromfinevelő ven rai nem a megszokott időközökbe ködnek.

Bement a kazánházba, villanyt g és ekkor észrevette, hogy tüzelőola nedves valami, amibe belelépett, rágjának szára is beleért az olajt

A 3. sz. gombbal

Mint tanúként való meghallga elmondta, abban a hiszemben, hogy zánház kapcsolótáblájának 3. sz. az, amit hiba esetén be kell nyom nyomta be, majd olajjal szennyez pőjét és nadrágját megmutatta az kai portásnak, *Erlicz Gyulának*.

Körülbelül hászonöt-harminc per va az időközben ellenőrző útra ind licz Gyula vette észre az épület rrésze körül gomolygó fekete füstöt nal szólt Jakabfy Lajosnak, s min közelebb menve látták, hogy a füs zánház kéményéből és nyitott abla áramlik ki, de mivel sem kézi, se milyen tűzoltó eszköz nem állt re zésükre, nem mertek még közelebb

Jakabfy Lajos a portára sietett, URH készüléken Bábolnára, az otta lítási üzemegység portájára jelezt zet.

Ott éppen helyettesítőként egy csikísérő teljesített szolgálatot, s

Az 1. sz. épület homlokzatán látha nyelvű felirat tanúsága szerint is építők hibájából kell 24 helyett 25 teni

m tudta, mi a teendő ilyen esetben, be-
ólt a kombinát telefonközpontjába. Itt
y nyugdíjas bácsi volt éppen szolgálat-
n, s alighanem a kialakult gyakorlat-
k megfelelően telefonon a vezérigazgató
lyettesét és az egyik igazgatót értesí-
tte. Ezután értesítette az említett gép-
csikísérőt, hogy megtette a szükséges
tézkedést, nincs ok a további aggoda-
mra. Pedig hát éppenséggel lett volna
: erre, hiszen már sok értékes perc telt el
kabfy Lajos jelzése óta, de a tűzoltó-
got még senki sem értesítette.

3.56-kor telefonon

Teltek-múltak a percek, és mivel segítség nem érkezett, Jakabfy Lajos kerékpárra ült, s a teleptől kb. 2 kilométerre levő Bőnyrétalap községből berepülőzött, nyilvános telefonon jelezte a tüzet a győri tűzoltó-parancsnokságnak, és értesítette a bőnyrétalapi önkéntes tűzoltókat is.

A győriek híradó-szolgálatosa 3.56-kor rögzítette a jelzést, s bizony meglehetősen nehezen sikerült megtudnia a szükséges adatokat. Szerencsére azonban a győri posta telefonkezelője segített neki ebben.

A győri tűzoltók 3+18 fővel 1—1 CSD 420-as, 710-es és 707-es gépjárműfecskendővel 4.18-kor érkeztek ki a kárhelyre, kb. 1 perccel előzték meg a 4.10-kor riasztott bőnyrétalapi önkénteseket, ők 1+8 fővel, CSD 344-es gépjárműfecskendővel vonultak ki.

Egységeink helyszínre érkezésekor az épületet és a 8000 db csibét már nem lehetett megmenteni, s ez érthető is, hiszen az épület szendvicspaneljei és födémszer-

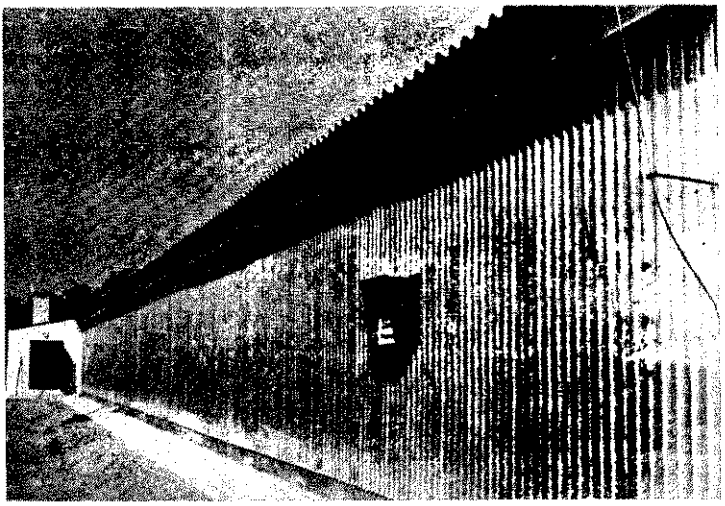

kazánház ilyen megoldással csatlakozott az épület egyik hosz-
anti falához

Ez maradt a csibenevelőből

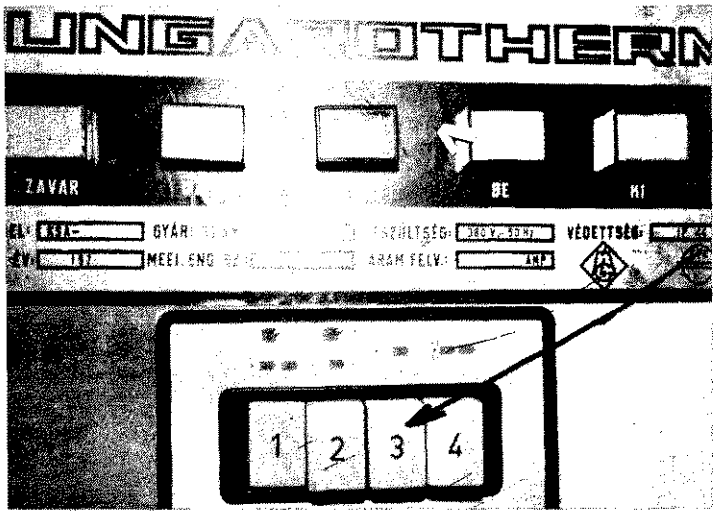

3-as sz. gomb éppenséggel nem a zavar elhárítására szolgál . . .

. mert azzal ventillátormotort kapcsolnak be

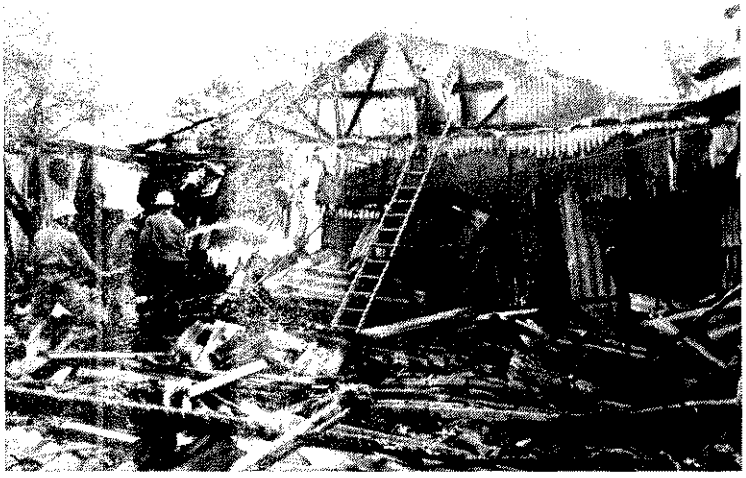

Az épület északi homlokzata belülről

A kiégett kazánház

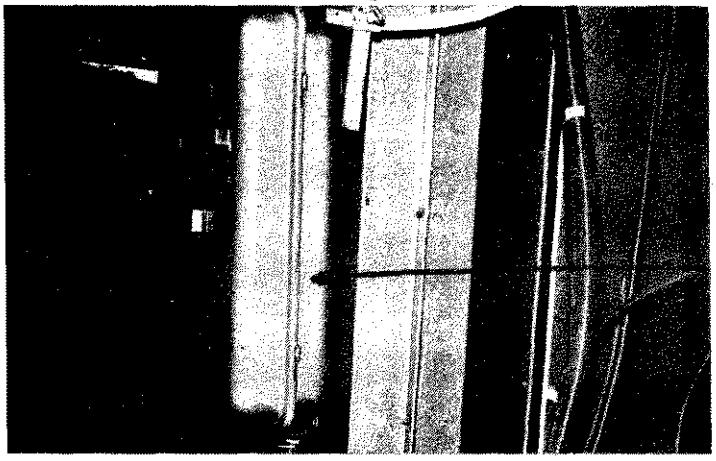

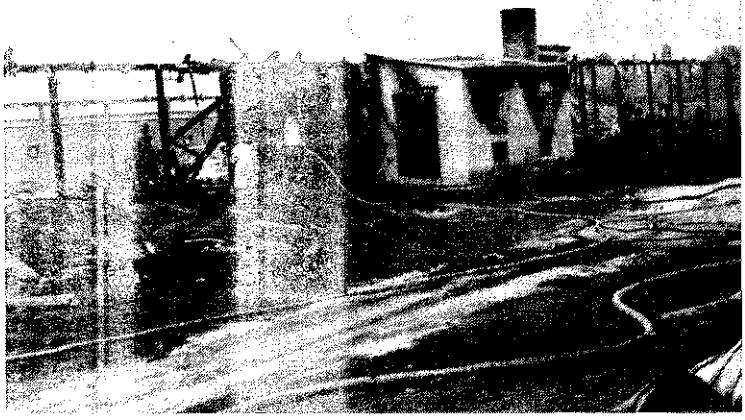

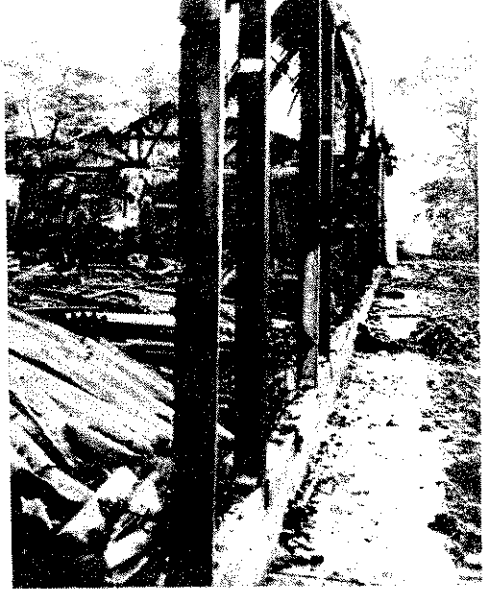

Az acél főtartók megmaradtak

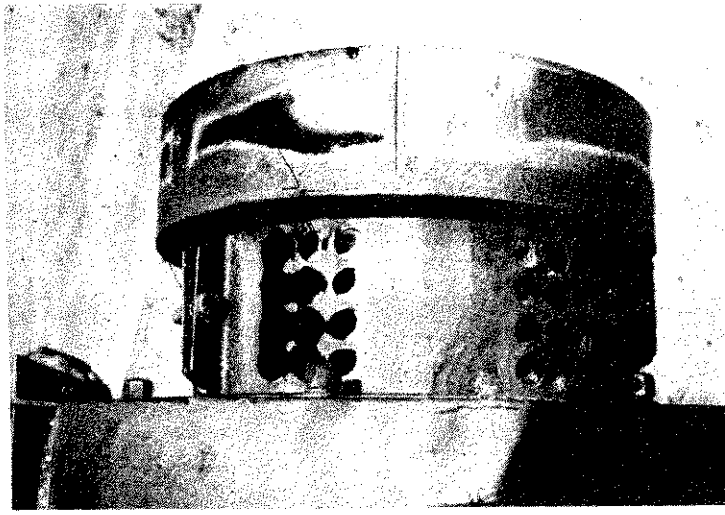

Kiégett perforált csőcsatlakozás

kezete bőségesen tartalmazott könnyen éghető anyagokból készült részeket. S miután körülbelül egy órán át semmi sem állta útját a tűz terjedésének, 4.18-kor a födém már leszakadt, maga alá temette a csibéket.

A még égő oldalfalak oltását nagyban gátolta, hogy sem a tervezett víztárolók, sem pedig a tűzoltásra is igénybe vehető törpevízmű nem készült el a káreset napjáig, jóllehet több épületben már megkezdték a baromfinevelést. Így azután másfél kilométerről ingajárattal kellett szállítani az oltóvizet a bevetett 8 E sugár táplálására. Ezek közül kettőt az önkéntesek működtettek.

Habár 4.14-kor újabb győri 710-es fecskendőt is kivonultatott a tűzoltás vezetője, az említett körülmények között a mintegy 517 ezer forintos kárt már nem háríthatták el, jóllehet 4.42-re körülhatárolták, 5.30-ra lefeketítették a tüzet, 6.32-re pedig az utómunkálatokkal is végeztek.

Az olajfolyás okai és következményei

A tűzvizsgálat során igénybe vett szakértő munkáját erősen nehezítette, hogy az olajtüzelésű berendezés számos fontos tartozéka szinte teljesen összeégett.

Ezért egy azonos rendeltetésű és megoldású másik épületben kezdte vizsgálni az olajkifolyás lehetséges okát. Ott az ol szűrő fedele alól az elzárócsap megnyi sát követően több irányban is olaj löv ki, s ezt a kengyel megszorításával kissé csökkenthette, de nem szünteth meg.

2 att nyomáson erős olajszivárgás vetkezett be, és így megállapította: a s rőberendezés konstrukciója minden va színűség szerint nem megfelelő.

Az olaj egyébként föld alatti tároló jut az épületekbe — a szűrők után lyezték el a hőkioldókat —, majd fl bilis csöveken át áramlik a szivattyúk

Amikor az állatgondozó, elmondása rint, a 3-as számú gomb lenyomásával akarta hárítani az üzemzavart, ezzel a ratlanul ugyan, de olajat öntött a tű tekintettel arra, hogy a kazán hőcseré külső lemezfala üzem közben meggypi ra izzik, és a szakértő megállapítása rint a berendezés leállását követő 20- perc múlva is 300 °C-nál magasabb a mérséklete. A T/130-as tüzelőolaj lob nási pontja viszont kb. 130—160 °C.

A gyors tűzterjedést nagyban elős tette, hogy bizonyos idő eltelt a venti torok ékszíjának elégéséig. Amikor p ez bekövetkezett, a nagy mennyis alomszalma és takarmány, valamint n den bizonnyal az épület éghető része már hevesen égtek. Emellett az olaj vezeték flexibilis csövei is elégtek, s íg kazánházban továbbra is ömlő olaj lálta a tüzet.

A jogszabály nem ad felmentés

Ezek után elképzelhető, milyen ala ságggal vették használatba ezt a telepe hogy egy tűzeset bekövetkezésének l tőségeit is alighanem kihagyták a szám sokból.

A felelősség kérdésének eldöntése a mi lapunk feladata. A Győr megyei rancsnok mindenesetre terjedelmes szi lizációban hívta fel a kombinát illet vezetőinek a figyelmét a tűzeset meg bentő tapasztalataira, egyebek között ra is, hogy a tűzvédelmi hatóságnak mulasztották bejelenteni a telep üze helyezését.

Az utóbbi időkben jó néhány tűz kapcsán kellett leírnunk ugyanezt. V miért gondolhatják némely gazdasági zetők, hogy a termelési eredmények mentik őket a jogszabály előírásai Avagy talán félmillió csak akkor nem mít, ha azt nem a saját zsebből kell zetni?

(G. I

NÉHÁNY S

Optikai műszer erdőtüzek ellen

Világszerte élénk érdeklődést keltett tűzvédelmi szakkörökben az a legújabb francia bejelentés, hogy a nagy problémákat okozó erdőtüzeket – egy speciális optikai berendezés segítségével – sikerül még keletkezésük pillanatában felfedezni. Miről is van szó lényegében?

A tekintélyes Sciences et Techniques című lapban a következőket olvashatjuk: Az új készülék a látható és az infravörös tartományban működik, 360 fokos szögben elforgatva a teljes látóhatárt áttekinti. Az okos berendezés működése azon alapul, hogy a környezeti sugárzás a meleg gáz- és szilárd részecskékből álló füstoszlopok hatására megváltozik. A sugárzás változásai a látható tartományban nappal, az infravörösben pedig éjjel-nappal megfigyelhetők. Lényeges kérdés, hogy nő az észlelés biztonsága, és a hamis riasztás aránya számottevően csökken. Nappali felderítés esetén a megfigyelőtávcső által felfogott sugárzást egy berendezés két nyalábra osztja, majd fotódiódákra vetíti. Megfelelő fényrekeszsorokkal a fotódiódák megfigyelési mezője különböző: a „nagy mezőjű" dióda mutatja a sugárzás átlagos értékét, míg a „kis mezőjű" egy keskeny zóna egyedi értékét. A szakértők hangsúlyozzák, hogy a két érték összehasonlítása révén az esetleges rendellenesség felfedezhető.

Az infravörös tartományban végzett megfigyeléshez, 8–12 mikronos szűrővel, termisztoros bolométert – sugárzásmérőt – használnak. Ha a termisztort sugárzás éri, hőmérséklete emelkedik.

Az új berendezés segédeszközként vagy kis energiafogyasztású telepekkel önálló, személyzet nélküli állomásként működhet, amely egy központtal áll összeköttetésben.

A szakemberek szerint nagy előnye, hogy állandóan üzemben van, és azonnal észleli a tűz kitörését. Figyelemre méltó, hogy a tudományos kísérletek során a válaszadás maximális ideje 60 másodperc volt.

A francia tűzvédelmi műszaki szakértők felhívják a figyelmet arra, hogy az idejében felfedezett tűzvészek 90%-a nem pusztít el 5 hektárnál nagyobb területet, tehát az új berendezésnek ilyen vonatkozásban óriási a jelentősége

A hírek szerint az új szerkezet hatósugara 30–40 km.

Hatalmas tűzvész a Dél-afrikai Köztársaságban

A Dél-afrikai Köztársaságból érkező sajtójelentések arról számolnak be, hogy az ország Natal tartományában óriási tűz pusztított, amelynek következtében leégett 70 000 hektár föld termése és 60 lakóház. A katasztrófa miatt nyolc ember életét vesztette, sokan pedig megsebesültek. **(Le Monde)**

Összeállította: **Karczag László**

Több mint húsz esztendővel ezelőtt egy ısárnapi hajnalon jelezték: épületomlás rtént a Dohány utcában, sokan megsé- lhettek, a lakók segítségért kiáltoznak. A jelzés alapján rögtön II-es riasztást ndeltem el és a műszaki mentőszert is vonultattam.

A Dohány utca közel esik a Kun utcá- ız, ezért elsőként a tűzoltási csoport ıpkocsija érkezett ki, s a helyszínen a ıvetkező kép tárult elénk:

A négyemeletes ház udvarát két emelet agasan romok borították, a tető egy ré- e és a lengőfolyosók leszakadtak, egyes ıntokon a főfalak is bedőltek. Az omlás ıatt a lépcsőház használhatatlanná vált, a sérült épületrészekről hol itt, hol ott kora darabok hullanak.

Mérlegelve a helyzetet, a riasztási fokot V-ösre módosítottam, és az akkor ıdapesten rendelkezésre álló három tolóırát is a helyszínre kértem.

Félő volt, hogy valakit vagy valakiket romok maguk alá temethettek, ezért a ıető leghamarabb ki kellett derítenünk távollevő lakók tartózkodási helyét, to- bbá azt is, hogy mi történt az újságkirdóval. Szemmel láthatólag már megzdte a lapok kézbesítését, s ha nem sirült befejezni, akkor aligha úszhatta ıg sértetlenül a szerencsétlenséget. Ha ızont épségben távozott, akkor alighaım ő a legfontosabb szemtanúja a törıteknek.

A lakók kimentése nem tűrt halasztást, ert egy további omlás végzetes követzményekkel járt volna, s félő volt, hogy lakók között pánik tör ki, habár szeıcsés módon senki nem sérült meg.

A legtöbb gondot az udvari lakásokból ló mentés okozta, mert csak az utcán erelhettük meg a létrákat. Más lehetőg hiányában, emlékezetem szerint, húszszonöt helyen át kellett törnünk a váızfalakat és az udvari lakók az így kiıkított nyílásokon át juthattak az uti lakásokba, majd a létrákon át biztonıba.

A három tolólétra közül kettővel a needik emeletről, az eggyel pedig a harmaıról hoztuk le a lakókat, a második meg első emeletről pedig kihúzós, illetve gólétrákkal.

Eközben kiderült: négyen nem tartózdnak otthon. A rendőr elvtársak gyorı kiderítették: mindannyian megérkezı a munkahelyükre. A rendőri erők paıcsnoka sehogyan sem értette, miért ıan fontos a számunkra a lapkihordó, ıabár nem volt idő a magyarázkodásra, ımban elküldte embereit a keresésére. Nagyon megkönnyebbültünk, amikor ınarosan előkerült, igaz, egy kissé pityóıan. Az omlás pillanatában éppen a ıu alatt tartózkodott, rémületében elott és meg sem állt a József körútig. azután először rémülten segítségért ltozott, majd néhány kupica pálinkát ıpintett fel szerencsés megmenekülésére.

Ezalatt kiérkeztek az érintett közművek berei és a légoltalmiak műszaki zászlóınak katonái is.

A mi egységeink még 11 órán át műıltek a kárhelyen: részt vettek a közlenül veszélyeztetett épületrészek bonában, a légoltalmiak százada pedig nyolc napon át tevékenykedett ott, mire az összes veszélyeket elhárították.

A beavatkozásban részt vevő tűzoltó elvtársak feladatuk magaslatán állottak. Nyugodt, udvarias magatartásuk döntően hozzájárult a pánik megelőzéséhez, s ahhoz is, hogy a mintegy nyolcvan lakó, köztük nem egy idős asszony is, bátran lépett a létra fokára.

Több mint két évtizeddel később, 1976-ban a XXII. kerületből iskolarobbanást és -tüzet jeleztek. Az első jelzésekből aligha következtethettünk a tragédiára, mindenesetre kiemelt riasztást rendeltem el, és kísérő fecskendővel a műszaki mentőszer is kivonult.

A későbbi jelzések alapján, vonulás közben III-asra módosítottam a riasztást és intézkedtem a második műszaki mentőszer kivonultatásáról is.

A helyszínt nem kell leírnom, hiszen a Tűzvédelem is közölt róla néhány képet, a többit pedig a televízió jóvoltából láthatták tisztelt olvasóink, s a döbbenetes látványt biztosan azóta sem felejtették el.

A leomlott rész pincéjének egyik pontján tűz keletkezett, s megközelítése csak az egyetlen, romos lépcsőházon át volt lehetséges.

A pincében azután újabb veszély leselkedett ránk, mert a fővezetékből ömlő gáz bármelyik pillanatban elérhette a lángokat. Egy E sugárral azonban nagy szerencsére sikerült megakadályoznunk ezt.

Azonnal intézkedtem a Gázművek ügyeletes szerelőinek kirendeléséről, de mivel minden pillanatban újabb robbanás következhetett volna be, a közeli építésen dolgozó szakembereket is mozgósítottuk, hogy segítsenek az egyik fecskendő szerparancsnokának és beosztottainak a főelzáró keresésében. Erőfeszítéseink azonban nem jártak eredménnyel, s így bizony még vagy hetven percen át szivárgott a gáz, mire a Gázművektől kiérkeztek. Ilyen körülmények között további robbanásveszélytől kellett tartanunk, s ezalatt folyt az eltűnt személyek felkutatása.

Szolgálat- és szerparancsnokok vezetésével több mentési csoportot alakítottunk, s alapos felderítő munkájuk után egyértelművé vált, hogy élő személy nincs hozzáférhető helyen.

Ezt követően részt vettünk a romok eltakarításában és az életveszélyessé vált épületrészek lebontásában, hogy egyrészt megakadályozzuk további épületszerkezetek összeomlását, s felkutassuk azokat, akik a romok alá kerültek. Daruk igénybevételével négy különböző ponton folyt ez a munka egészen addig, amíg az utolsó halottat is kiemeltük.

S most ugorjunk vissza néhány évet, mert egy olyan párját ritkító káreset rövid krónikája következik, ahol talán még a budafokinál is súlyosabb katasztrófa fenyegetett.

A Maglódi úti konzervgyárból oxigénpalack-robbanást jelentettek. A jelzés szerint ennek következtében többen is megsérültek. Két perc múlva az ugyancsak Maglódi úti növényolajgyárból érkezett ilyen jelzés a hírközpontunkba. Azonnal tisztáztuk, valóban két helyen következett be a robbanás.

Még egységeink kiérkezése előtt biztonságba helyezték a sérülteket, a két robbanás színhelyén csak kisebb tüzek keletkeztek, ezeket gyorsan eloltottuk. A helyszín átvizsgálásakor azonban gyanússá vált, hogy mind a két robbanás azonos körülmények között következett be, vagyis éppen akkor, amikor megnyitották a palackokat.

Mindkét helyen tisztázódott, hogy nem lehetett olajos rongy a palackoknál, és ilyen szennyeződés sem érhette őket. Így a két halálos áldozatot és több súlyos sérülést előidéző robbanás okát másban kell keresnünk, s mihamarabb szükséges megtalálnunk ezt az okot, mielőtt újabb katasztrófák következnek be.

Kiderült, mind a két palackot a növényolajgyár berendezésével töltötték meg, így a rendőrség segítségét igénybe véve azonnal intézkedtünk, hogy állapítsák meg, hova szállítottak még innen töltött palackokat, ott azonnal tiltsák el a használatukat, és szállítsák őket biztonságos helyre.

Ezalatt megfelelő képzettségű szakemberek helyszínre rendeléséről is intézkedtünk, s ők rövid időn belül megállapították: a gázbontó berendezés hibásodott meg, s valóban fennáll a veszélye annak, hogy az itt töltött palackok nyitás közben felrobbannak, mert az oxigénnel együtt hidrogén is került beléjük, s az ily módon képződő durranógáz szétvetheti őket.

Nagy szerencsére mindenhová idejében érkezett a figyelmeztetésünk; rendőrök és tűzoltók szedték össze a palackokat, azután biztonságos helyen és kellő óvintézkedések után öt méteres távolságból egyenként kiürítették őket.

Ezzel egyidejűleg szükségessé vált a 100 m^3-es hidrogéntartály leürítése is, ez tűzoltói felügyelettel 36 órát vett igénybe.

Az utóbbi időkben jó néhány írás tette szóvá a Tűzvédelemben, hogy a tűzivízhálózat hibája vagy hozamának elégtelensége nagyban nehezítette a tűz gyors eloltását. Ilyesmi Budapesten is előfordult néhányszor, az óbudai Textilfestőben például csaknem mattot kaptunk emiatt.

Több sugárral már-már sikerült a tűz lefeketítése, amikor hirtelen akadozni kezdett a vízszolgáltatás.

Az történt, hogy felelőtlen elemek összekötötték az üzemi konyha szennyvízcsatornáját azzal a vezetékszakasszal, ahonnan a víztároló készletét felhasználhattuk. Valamilyen nagy ünnepség miatt terven felül rántott csirkét is sütöttek, s miután a dolgozók inkább ezt fogyasztották, mint az előzőleg főzött mákos tésztát, a megmaradt tésztát egyszerűen kiöntötték.

A sűrű massza azután a szűrőkosárban alapos dugulást okozott, egy kisebb menynyiség valahogy átpréselődött ugyan, ez viszont a sugárcsöveket tömítette el.

Szabad szemmel persze nem deríthető fel az ilyen durva szabálytalanság, de jóval kevesebben vállalkoznának ilyesmire, ha példásan szigorú felelősségrevonásban részesülnének.

Nemzetközi tűzoltóverseny Trentóban

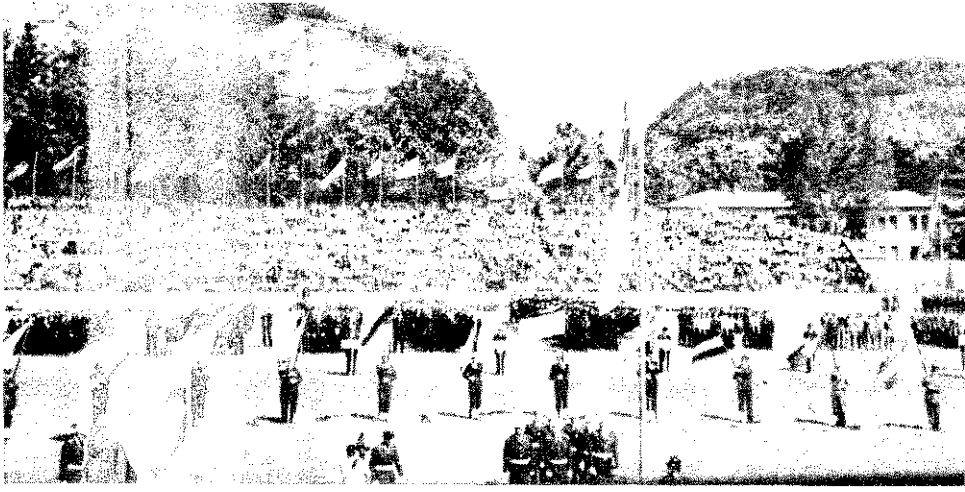

Július 31-től augusztus 7-ig az olaszországi Trento városában rendezték meg a CTIF VI. nemzetközi tűzoltóversenyét. 15 ország tűzoltócsapatai vettek részt az eseményen.

A magyar tűzoltóságot egy állami tűzoltó-sport-csapat, Budapest néven egy állami CTIF-versenycsapat, továbbá Báránd község önkéntes, valamint a Dunai Vasmű, az IKARUS és a Hajdúnánási TÖVÁLL vállalati csapata képviselte.

A csapatok közül az egyik állami, a három vállalati meg az önkéntes a 800-as kismotorfecskendő-szerelésben és a 6x50 m-es tűzoltóváltóban mérte össze tudását ellenfeleivel. A 800-as szerelést 9 fővel kellett végrehajtaniuk, a váltóban egy-egy úszófolyosón 1 1/2 m-es palánkon és 6 m-es gerendán is át kellett haladni.

Az államiak CTIF-versenycsapatának versenyprogramja azonos volt a szocialista országok találkozóival, vagyis 4×100-as tűzoltóváltóból, 100 m-es akadálypálya-versenyből, horoglétmászásból és 800-as kismotorfecskendő szerelésből állott.

Csapataink a várakozásnak megfelelő eredményeket ér el. Az állami tűzoltó-sportcsapat összesített eredményével a helyen végzett, és ezzel ezüstérmet nyert. A szovjet, a lengyel csehszlovák csapat előzte meg együttesünket.

A tűzoltóversenyen részt vevő csapataink közül az állami tűzoltóraj arany-, a Dunai Vasmű ezüst-, az IKARUS, a Hajdúnánási TÖVÁLL és Báránd bronzérmet szerzett.

A versenyt követően, a hagyományoknak megfelelően, egy egy környékbeli kisváros, illetve község látta vendégül csapatainkat.

Összességében a magyar csapatok helytálltak, sok élménnyel és tapasztalattal gazdagodva tértek haza.

Tóth Lajos
tű. ezds.

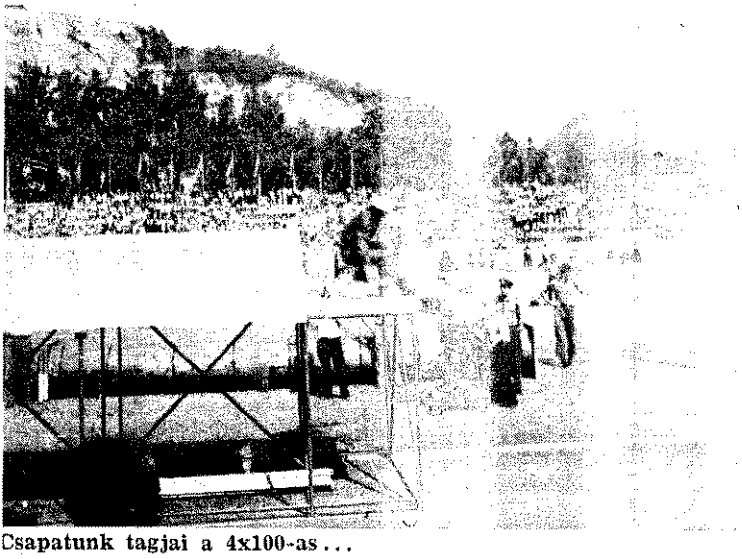

Csapatunk tagjai a 4x100-as...

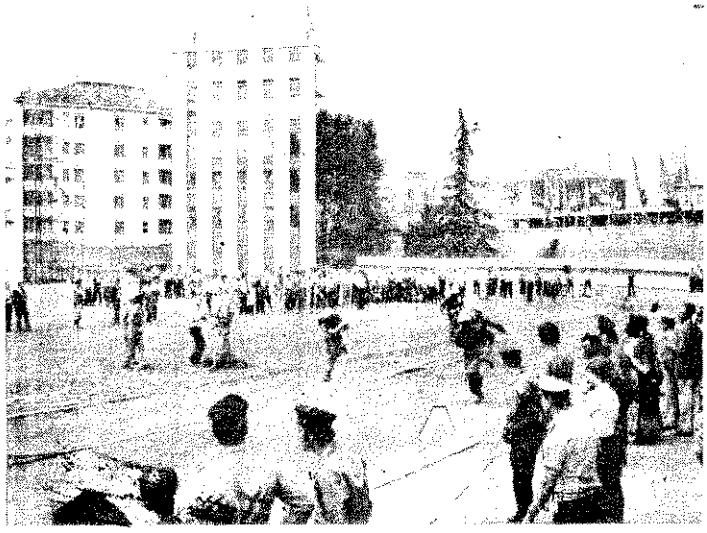

800-ast szerel az állami versenyraj

...és a CTIF akadálypálya-versenyszám végrehajtása közben

Állami és önkéntes versenycsapat felvonulása a záróünnepsé

A MAGYAR POSZTÓGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

Egyszer, kétszer, háromszor egymás után bódült a tűzriadó szirénája pénteken déli órákban. Másodpercek alatt megevenedett az udvar. Mindenhonnan, minden üzemből kíváncsiak tódultak ki, kémlve az eget, s kérdezték egymástól, mi rténhetett, csak nincs valahol tűz?

Szerencsére, tűznek nyoma sem volt, egnyugodva térhettek vissza az emberek unkájukhoz. Próbariasztás volt csupán. ninek az előkészületei — hogy valós kéet kapjunk tűzvédelmünk hatékonyságról — teljes titokban folytak.

Néhány perccel az izgalom elülte után etz Béla mesélte el, mi is történt tulajonképpen. A végeredmény: tűzoltóink kiilóra vizsgáztak. A riasztás után nem is ercek, szinte csak pillanatok teltek el, a tűzoltók már a helyükön voltak, összeerelték a tűzoltó berendezéseket és eltették a derítőmedence mellett gyújtt tüzet. Érdekesek a részeredmények is. kismotorfecskendő szerelésével két perc ven másodperc alatt végeztek az összeokott csapat tagjai. Pillanatokig tartott ak, amíg a tűzcsapokra felszerelték a mlőket, és mindössze tizenhét másodercig élt a veszélyforrás, a vizsgáztatóik gyújtott tűz.

Jó tudni, hogy jó kezekben van a gyár ztonsága, s ha komoly lenne a veszély, kor is percek kellenének csak, hogy zoltóink felvegyék vele a küzdelmet.

ig proletárjai, egyesüljetek!

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Egymilliót ér egy ember nálunk — mutta be kissé tréfásan az Elzett Művek űzoltókészülék gyárának pécsi gyáregygét Varró József művezető. A harminc-gy dolgozót foglalkoztató gyáregység terelése csaknem 23 millió forint volt taly, idén már meghaladja a 38 milliót jövőre tovább emelkedik, megközelíti 45 millió forintot. Két esztendő alatt hát majdnem megkétszereződik termesük.

Tíz esztendővel ezelőtt határozott az ıyavállalat, hogy üzemet létesít Baraában. Golgotán a kezdeti időben tíz dolzó tömlőket javított s újakhoz szerelnyeket készített. Két év múlva beljebb iltöztek, a Hőerőmű melletti „barakkcában" alakították ki a telepet. Ekkor ıpták feladatul a tűzoltókészülékek jatását, felújítását. Ötévenként minden szüléket felülvizsgálnak, megtisztítak, kijavítanak, újra feltöltenek. Amenyben korábban kiürül a palack, terméetesen azonnal sorra veszik.

A pécsi gyáregységben két többszörösen kitüntetett szocialista brigád dolgozik. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére terveiteljesítést, anyagmegtakarítást ajánlottak fel. Ennek érdekében szükség esetén maguk is készítettek alkatrészeket. A KISZ-fiatalok csaknem hatezer palackhoz szükséges habképző töltetet készítettek kommunista szombatokon az első félévben. Munkabérük nagy részét a Sörház utcai óvoda támogatására fordították. Az Elzett Művek Tűzoltókészülék gyárának pécsi gyáregysége teljesítette vállalását.

BÉKÉS MEGYEI

Világ proletárjai, egyesüljetek!

NÉPÚJSÁG

A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A TANÁCS LAPJA

A megyei újság „Fél évszázad egyenruhában" című szép portréjában bemutatja Reich Zoltán önkéntes tűzoltót, akit a ritka jubileum alkalmából a belügyminiszter elvtárs aranykoszorús Szolgálati Érdemérmével tüntetett ki. Íme, egy részlet az írásból: „Nagycsaládos, igen szigorú ember volt az apám. Hogyan is mertem volna ellenkezni — pedig már nagy legény, 21 éves voltam —, amikor rámszólt egyik vasárnap, készülj, fiam, jössz velem a gyakorlatra. Ugyanis akkoriban, jóval a II. világháború előtt, a helyi tűzoltó egyesület tagjai vasárnap délután tartották gyakorlatukat. Ez jelentette nekik a szórakozást.

Ez 1927-ben volt. Mindehhez hozzátenném, hogy édesapám kéményseprőmester volt, így aztán hivatalból is foglalkozni kellett a tűzoltás gyakorlatával, de nem ezért tette ő, hanem meggyőződésből. Már akkor ott volt, amikor 1904-ben Kevermesen is megalakult az önkéntes tűzoltó egyesület, tehát alapító tagnak számít. A felettesei elismerték önzetlen tevékenységét, és ennek eredményeként az első tűzoltótiszt volt a községben. Rámragadt ez a lelkesedés és azóta én is viselem az egyenruhát, járok még a mai napig is minden gyakorlatra, versenyre."

HAJDÚ-BIHARI

Világ proletárjai, egyesüljetek

NAPLÓ

A felgyorsult városiasodás, közelebbről a lakótelepek építése a tűzoltóság számára újabb feladatokat jelent. Ezek egy része abból adódik, hogy egyes tervezők, illetve kivitelezők nem számolnak kellően a tűzkeletkezés lehetőségeivel, másrészt pedig egyes lakók nem tanúsítanak kellő gondosságot. Tudomásul kell venni, hogy nemcsak építkezni, hanem az elemi csapások ellen védekezni is más módon kell a modern lakótelepeken, a magas épületekben, hiszen baj esetén az ezekből történő menekülés sokkal bonyolultabb, és a kár is rendkívül jelentős lehet. Emiatt a tűzoltóság ösztönzi az ingatlankezelő vállalatokat a szükséges intézkedések megtételére, a lakótelepi lakások lakóit pedig a legfontosabb helyi tűzvédelmi tudnivalók elsajátítására, más szóval a magas házakban szükséges óvatosabb életmódra.

Az elmúlt évben hazánkban tűzeset következtében 153 személy vesztette életét, köztük 34 gyermek, mindkét szám magasabb az előző évekénél. Hajdú-Bihar megyében a lakóházaknál 1976-ban 101 tűzeset történt, a kárérték közel egymillió forint volt. A tűzesetek száma az előző évinél 11 százalékkal volt több, a kár viszont 102 százalékkal növekedett. Megyénkben hét felnőtt és öt gyermek vesztette életét, 12 felnőtt és három gyermek sérült meg. Az országos tapasztalat szerint a felnőtteknél leggyakoribb halál az ittas állapotban ágyban való dohányzás, a gyerekeknél viszont ismét a gondatlanság. Előfordult, hogy két-három kisgyerek szenvedett egyszerre tűzhalált vagy halálos füstmérgezést a szülők hanyagsága, a felügyelet hiánya miatt. A tűzvédelmi szervek évek óta szívós felvilágosító munkával, propagandatevékenységgel igyekeznek megelőzni az ilyen eseteket, de sajnos, ezt nem mindenki szívleli meg. Széles körű társadalmi akcióra lenne szükség, a szülők, a pedagógusok, a gyermeknevelési intézmények összefogására.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

fénysztóró

A CSEPEL AUTÓGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

Hetvennyolc éve alakult meg 21 taggal az önkéntes tűzoltóegylet Szigetszentmiklóson. Emlékezve az évfordulóra, a Csepel Autógyár lapja érdekes adatokat ad közre, amelyből részleteket közlünk:

„A megsárgult jegyzőkönyvek szerint 1899 és 1924 közötti 25 évben, nem számítva a kémény- és más apró tűzeseteket, 43 esetben vonult ki a tűzoltóság, ebből 16 esetben égett lakóház. A testület 78 éves történetét áttekintve olvashatjuk, 1908-ban volt a legnagyobb tűz a faluban, ekkor egyszerre három lakóház égett a Zrínyi utcában, a melléképületeivel. A megsárgult könyvek megőrizték 1908-tól kezdve a tűzőrségben levők neveit is, akik a toronyban őrködtek a tűzre. Ha véletlen tűz volt valahol, félreverték a harangokat és piros zászlót tűztek ki a tűz irányában, jelezve a tűz fészkét a lakosságnak."

Összeállította:
Hegedűs Ferenc

A MODELLEZÉS AZ IGAZÁN PRECÍZ és türelmes emberek hasznos időtöltése. Sokaknak szerez örömet, felüdülést a napi munka után. Testületünk kötelékében is számos ügyes kezű, rátermettségét már nemegyszer bebizonyított modellező van. Tűzvédelmi kiállításokon számos helyen láthattuk a maguk készítette szemléltetőeszközöket, üzemek, mezőgazdasági létesítmények makettjeit, tűzoltó-felszerelések metszeteit. Ezek egyikemásika még magán viselte a kezdeti próbálkozás jegyeit, de akadtak közöttük szép számmal minden kritikát kiállók is. Egyetlen terület azonban valahogyan elkerülte tűzoltó-modellezőink figyelmét. Nem tapasztaltunk kellő érdeklődést a tűzoltó-felszerelések, kismotorfecskendők, gépjárműfecskendők, vagyis szereink és felszereléseink modellezése iránt. Pedig az igazán érdekes feladatok itt adódnak! Együttes munkával még a működőképes modell készítése sem ördöngősség. „Na persze — mondhatja erre a modellezéshez kedvet érző — csak úgy nekifogok és készítek egy fecskendőmodellt..."

Nos mi néhány gondolattal most ahhoz szeretnénk segítséget nyújtani, hogyan készítse el valaki a modellt úgy, hogy rengeteg aprólékos munkája ne kárba veszett időpocsékolás legyen, hanem szemet-lelket gyönyörködtető és a szakemberek kritikus igényét is kielégítő, mondhatnánk, remekmű kerüljön ki a keze alól.

CÉLSZERŰ, HA ELSŐ MODELLÜNKNEK EGYSZERŰBB felszerelési tárgyat választunk, majd egyre bonyolultabbak készítésével elérjük azt a magasabb színvonalat, ami pl. a fecskendő modelljének készítéséhez szükséges. Mielőtt azonban a modellezéshez kezdenénk, tisztázzunk néhány alapfogalmat és követelményt.

Először is azt, hogy mi a műszaki modell? A műszaki modell a valóság kicsinyített mása. Ez így roppant egyszerűen hangzik, s a valóságot lekicsinyítve visszaadni, első meggondolásra nem is látszik olyan nehéznek. Azonban azok az alapvető követelmények, amelyeket a műszaki modellnek ki kell elégítenie, már nehezebbé teszik a feladatot. Ugyanis egy műszaki modell akkor teljes értékű, ha — hiteles bázis alapján készült — helyesen leképezett, mérethű és színvonalas kivitelű.

Mit értünk teljes értékű modellen? Azt, hogy a modell az eredeti darabbal azonos értékű.

A hiteles bázis azt jelenti, hogy hiteles dokumentáció (műszaki rajz, leírás, fénykép stb.) és tudományos igényű tanulmány alapján épül.

A helyes leképezés követelménye azt foglalja magában, hogy a modell szerkezeti megoldásában, működésében, felhasznált anyagában, sőt lehetőleg gyártástechnológia tekintetében is hű legyen az eredetihez.

A mértékhűség egyrészt a szigorú pontosságú, arányos lekicsinyítést, másrészt a modell jellegének megfelelő léptéket jelenti.

A felsorolt követelményeket kielégítő modell a szakemberek számára tanulmányozható, szakoktatás szempontjából teljes demonstrációs értékű, és alkalmas arra is, hogy pl. kiállításon olyan nagy méretű tárgyat helyettesítsen, amelyik bemutatása terjedelmes volta miatt eredetben lehetetlen.

NÉZZÜK MEG EGY KONKRÉT PÉLDÁN hogy ezek a követelmények milyen módon érvényesíthetők. Kezdő műszaki modellezési témának válasszuk a néhány éve még általánosan használt háromrészes, úgynevezett angol dugólétrát. Hiteles bázisunk elsősorban az eredeti dugólétrakészlet, vagy az egykorú MSZ 1006 sz. szabvány (ebből az anyagáról is részletes és pontos leírást kapunk), de lehet az 1964-ben kiadott „Tűzoltó-felszerelések" című tankönyv vonatkozó része is.

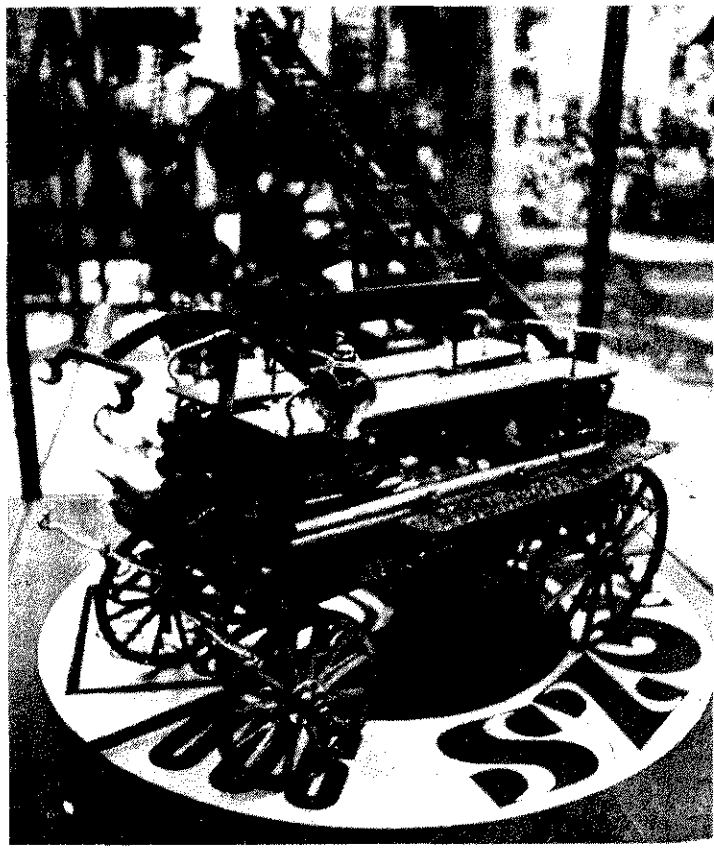

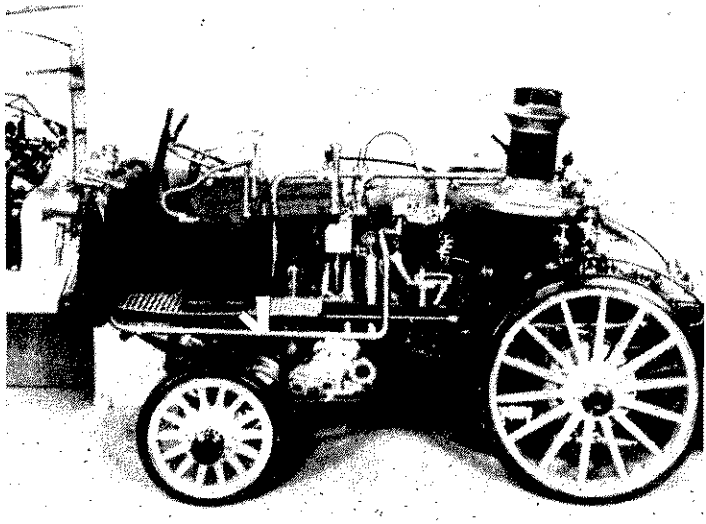

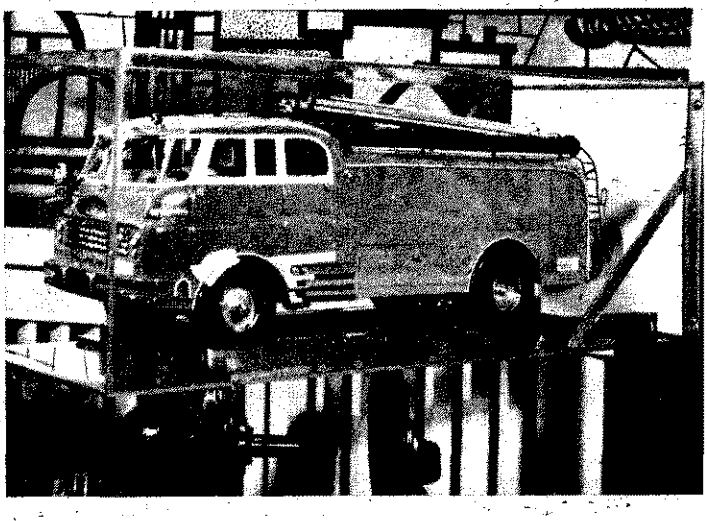

Miután rendelkezünk a hiteles bázissal, arról kell döntenk, hogy műszaki modellünket milyen léptékben készítsük el. lépték tulajdonképpen arányszám, annak kifejezője, hogy a ászaki rajzban alkalmazott méret hányad része vagy hányorosa az eredeti tárgy méretének. A kisebb tárgyakat 1:20, .0, 1:5, 1:2 léptékben, a részletrajzokat pedig 1:1, vagyis valódi gyságban szokás megrajzolni. Műszaki modellek esetében legalánosabban az 1:5 léptéket alkalmazzák, ezért válasszuk mi is a léptéket. Dugólétrakészletünk műszaki modelljét tehát ötszörte kisebbre tervezzük az eredetinél. Mivel műszaki rajz nélkül nem foghatunk munkához, a következő teendőnk egy 1:5 léptékű rajz elkészítése. A háromrészes dugólétra egy tagja 1950 mm magas, a modellünké ennek egyötöde, 390 mm lesz stb. A rajz alapján a szükséges anyagmennyiségekre is következtethetünk, s a következő lépés már az anyagok biztosítása. Legegyszerűbb egy selejt létratag felhasználása, abból á karfák és fokok anyaga kinyerhető. A vasalásokhoz az eredetieknél ötszörte vékonyabb anyagokat kell beszereznünk.

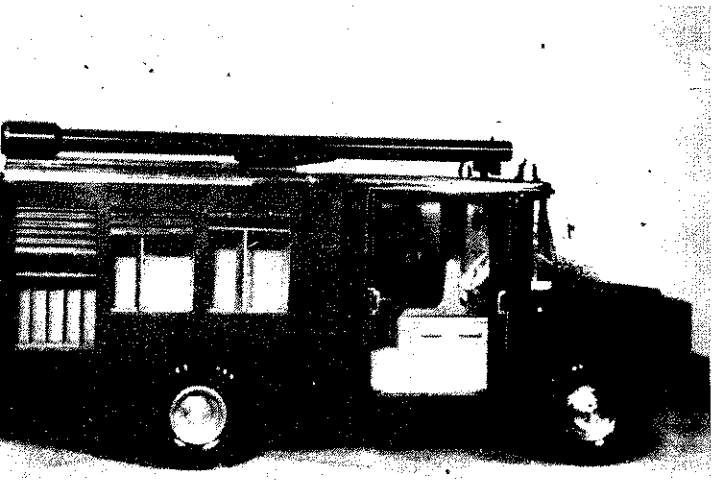

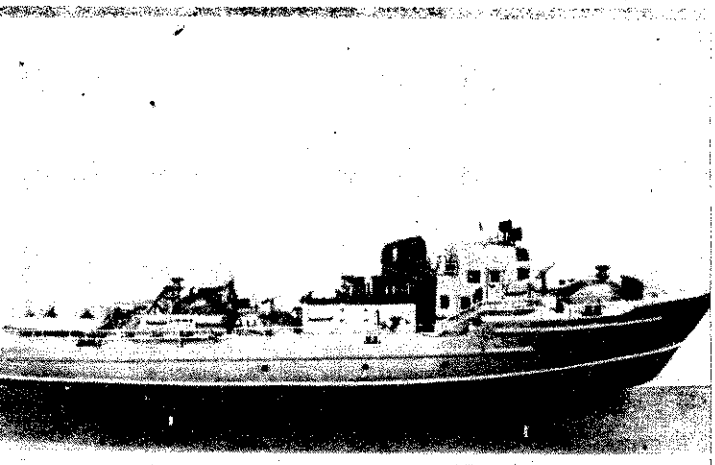

Még néhány szót a szerszámokról. Jelen esetben elsősorban asztalosszerszámok: fűrész, lombfűrész (fa és fém vágására alkalmas élekkel), pergőfúró, kézifúrógép, gyalu, reszelő, csiszolópapír, spirálfúrók szükségesek. Komplikáltabb modellnél azonban a fémek megmunkálásához alkalmas szerszámok (satu, forrasztópáka, műszerészeszterga stb.) is nélkülözhetetlenek, sőt bizonyos esetekben még célszerszámokat is kell készíteni. (Pl. gumisütőmintát egy régi fecskendő gumiabroncsának elkészítéséhez.) Természetesen leleményességgel, ügyességgel egyszerű szerszámokkal is sok bonyolult feladatot oldhatunk meg.

Gyártástechnológia szempontjából az a kívánatos, hogy a modell az eredeti darab előállításának megfelelően készüljön. Ez azonban nem mindig oldható meg, mert pl. amit a valóságban villannyal hegesztenek, azt a modellnél csak forraszthatjuk, mert hegesztéssel egyszerűen elégne. Ilyen és hasonló esetekben rugalmasan kell eljárnia a modellezőnek.

A HELYES LEKÉPZÉS PÉLDÁNKBAN AZT JELENTI, hogy az oldalfákba szoros illesztésű csapokkal kell beerősíteni a létrafokokát. A csapok helyének készítésekor vigyázzunk, hogy olyan szögben tartsuk az oldalfát, mint amilyent a létra felfelé történő összetartása megkíván, s ne derékszögben fúrjuk, illetve vágjuk ki a fokok helyét, mert akkor nem lesznek behelyezhetők. A csapokat hideg enyvvel kell az oldalfákba beragasztani és a végeikbe vert haránt irányú faékkel rögzíteni. Helytelen lenne pl. a fokokat csak hozzáragasztani az oldalfákhoz, és az oldalfa külső élén rajzzal vagy bekarcolással érzékeltetni a csapot. A helyes lekképzéshez tartozik az is, hogy a csavarok is az eredetik kicsinyített másai legyenek. Nem alkalmazhatunk tehát a lencsefejű csavar helyett pl. félgömbfejűt. A törtpálcát és tartóit is készítsük el. Az összeállított, felvasalt és letisztított létra farészeit meleg lenolajjal kell beitatni és száradás után színtelen lakkal bevonni.

Amikor mind a három tag kész, próbaként „megszereljük" létránkat. A terhelési próbát hagyjuk el, hiszen nem célunk, hogy a terhelés hatását modellen vizsgáljuk. (A technikában egyébként sok esetben végeznek modellkísérletet azért, hogy az így szerzett tapasztalatokat hasznosítsák a prototípus kialakítása, költségmegtakarítás stb. céljából.) A létratagok felcserélhetősége, miként a valóságban, modellünk esetében is fontos követelmény. Ha jól dolgoztunk, akkor dugólétra műszaki modellünk ezt a próbát is kiállja.

Az első modellünk elkészítése során olyan gyakorlati tapasztalatokat szerezhetünk, amelyek birtokában nagyobb feladatok megoldására is bátran vállalkozhatunk. Elképzelhető, hogy oktatási célra különféle létrák modelljei szükségesek. A dugólétra sémájára a jóval bonyolultabb kihúzós létra modellje is elkészíthető.

ÚGY VÉLEM, A MODELLEZÉS IRÁNTI ÉRDEKLŐDÉS felkeltése időszerű, hiszen sok fiatal szakember került a tűzoltóság kötelékébe. Körükben a tűzoltó-felszerelések megismerését — különösen az általuk készített — modellekből kialakított tanszergyűjtemény felhasználásával is elősegíthetnék. A modellezési készség fejlődésével a különféle szerek modelljeinek elkészítését távolabbi célként tűzhetjük magunk elé. Ezeket tűzvédelmi kiállításokon, sőt a Tűzoltó Múzeumban is bemutathatnánk, öregbítve velük modellezőink hírnevét. Tűzoltóegységeinken minden lehetőség adott a modellezési munka kifejlesztésére, ami a parancsnok elvtársak támogatásával hasznos és kellemes kikapcsolódást adó hobbivá alakulhat, s amit nemcsak a szolgálati idő alatti pihenők idején, hanem a szabad időben is szívesen folytatnak majd egyesek. Érdeklődéssel várjuk a híreket a tűzoltómodellezők munkájáról. Lapunkban bemutatjuk majd olvasóinknak a legjobb modelleket és azok készítőit.

Minárovics János
tű. alez.

Tűzvédelmi tanfolyam lakóknak, házfelügyelőknek

Április 21-én a késő éjszakai órákban tűz keletkezett a zalaegerszegi Május 1. út 5. sz. alatti 16 lakásos lakóépületben. A lépcsőházban szabálytalanul tárolt éghető anyagok — köztük kiselejtezett gépjárműgumik — égtek el. Az anyagi veszteség a járulékos kárral együtt, 420 000 Ft lett. Tekintve, hogy a lépcsőházakban és az alagsori helyiségekben sok helyen tapasztalható a rendelet előírásaival ellentétes módon való anyagtárolás, a következő intézkedéseket tettük:

A városi tanács vb igazgatási osztálya, az IKV, az OTP és a MESZOV felelős vezetőivel megbeszélést tartottunk. Elhatároztuk, hogy a lakóközösség képviselői és a házfelügyelők részére tanfolyamon ismertetjük a legfontosabb tudnivalókat. Az érintett szervek megfelelő segítőkészséget tanúsítottak, s így sikerült a tanfolyam megszervezése. A 10 órás előadás és filmvetítés időszakára a termet a MESZOV biztosította. A tanfolyam befejeztével 80-an tettek sikeres szakvizsgát, erről 4 évig érvényes bizonyítványt adtunk ki.

Már tapasztalhatók a kedvező változások. Igen sok esetben érkezett hozzánk tájékoztatás a tett intézkedésekről, vagy jelzések különféle szabálytalanságokról. A lépcsőházakban folyamatosan helyezi el az IKV a kézi tűzoltókészülékeket. Soron kívüli „lomtalanítási" akciókat szervezték, és ennek során elszállították a felesleges éghető anyagokat.

A tett intézkedésektől azt várjuk, hogy a középmagas épületek lépcsőházaiban, és alagsori helyiségeiben is megszüntetik a szabálytalanságokat, és akkor hasonló tűzeset, reméljük, nem fordul elő városunkban.

GRADVOLT FERENC
tű. szds.

Békéscsabai győzelem

A Békés megyei tűzoltó-parancsnokság augusztus 12-én tartotta meg a városi és járási parancsnokságok közötti rajversenyt.

A békéscsabai parancsnokság „C" csoportjának raja 274 ponttal szerezte meg a győzelmet, második a szeghalmi parancsnokság raja 301 ponttal, harmadik Mezőkovácsháza 307 ponttal.

A békéscsabaiak részeredményei is igen jók voltak. A 800 l/p-es szerelést 45 mp alatt hajtották végre, a 4x100-as váltóban 84, a 100 m-es akadálypálya-versenyen 145 pontot értek el.

A jó felkészülésnek most is megmutatkozott az eredménye.

Eredményeikhez nagymértékben hozzájárult Farkas Imre tű. fhdgy. szolgálatparancsnok, aki nagy szorgalommal készítette fel csapatát a versenyre. Minden felszerelést aprólékosan átvizsgáltatott, minden mozzanatot pontosan lemért, és a személyek kiválasztásakor azt is figyelembe vette, hogy kinek melyik területen legkedvezőbb a részeredménye.

Kindli Jenő tű. főtörm., szerparancsnok-helyettes is sokat segített a felkészítésben.

Röviden egy másik eseményről is be kívánok számolni. Július 15-én, a helyi véradó állomás közreműködésével, véradónapot rendeztek a békéscsabai parancsnokságon. Ez alkalommal 27-en mintegy 10 liter vért adtak.

A parancsnokság állományában több rendszeres véradó is van.

KÁROLYI MÁRTON
tű. fhdgy.

Jubileum Előszálláson

Az előszállási önkéntes tűzoltó-egyes
életében jelentős esemény volt az
augusztus 20-a. Ekkor emlékeztek
ugyanis az egyesület fennállásának 50.
fordulójáról is.

Az eseményt az egyesület és a közs
vezetés a helyi Lenin Tsz ünnepi ülése
közösen rendezte. A Dániel-telepi is
la úttörőgárdistái adtak színvonalas
sort. Megjelentek az ünnepségen a Pe
Nevelőotthon növendékei is, lány-ra
évek óta színvonalasan képviseli a ve
nyeken egyesületüket.

Az augusztus 20-i ünnepi beszédet
Deák László, a járási hivatal elnöke m
dotta, az egyesület ötvenéves tevékeny
gét méltató megemlékezést pedig *St*
Gyula községi tanácselnök, az egyesület
nöke tartotta.

Az ünnepi megemlékezések után
József tű. fhdgy., megyei parancsn
helyettes átadta a BM TOP által ado
nyozott serleget és pénzjutalmat, m
Simon János önk. tű. alhdgy.-nak a
biztonsági Érem arany, *Makovics And*
nak, az egyesület titkárának — a közs
vb-titkárnak — az ezüst és *Németh Ko*
önk. tű. alhdgy-nak, a Dániel-telepi
törő Gárda vezetőjének pedig a bronz
kozatát.

Ezen kívül többen részesültek or
gos és megyei parancsnoki dicséretben
pénzjutalomban. A kitüntetések és ju
mak átadásának sorát a járási paran
nok és a járási hivatal jutalmazása zá

Kedves színfoltja volt az ünnepségn
hogy jelen volt az a tizenegy alapító
akiket az egyesület vezetősége meghí
az ünnepségre és oklevéllel jutalma

Durecz Laj

Ifjú Gárda-események a soproni járásban

**Befejeződött az Ifjú Gárda-képzés a sop
járásban. A kiképzésben részesült ifjúgárd
a Hegyköi KISZ-bizottság területén adtak
mot felkészülésükről. Valamennyi IG-sza
bebizonyította, hogy megfelelően teljesített
kiképzési tervben meghatározott feladatoka
határőr, honvédelmi és munkásőr IG-szaka
mellett részt vett a szemlén az idén alakult
ni tűzoltó IG-raj is. Igaz, hogy a kiképzési
szak kezdetén szervezési és mozgósítási go
akadtak az új alegységnek, de később be
nyitotta életképességét.**

**Alig fejeződött be a járási szemle, máris a
vetkező erőpróba előtt állt egy másik aleg
amely szintén a soproni járásban rendezett
gyei IG-szemlén vett részt. Ha nem is min
kifejezetten tűzoltószakasznak, de tagjai a
romnapos versenysorozat alatt a tűzvédelen
kapcsolatos kérdésekre is jó válaszokat a**

**A Kisalföld hasábjain a következő hír j
meg: „A Hegyköi IG-szakasz a nyári idő
és az aratás ideje alatt tűzőri, tűzvédelmi
adatokra vállalkozott." Mit is csináltak tulaj
képpen? A községi KISZ-bizottság elvi irá
tása alá tartozó IG-szakasz önálló tűzőri fel
tokat lát el. Néhány órás tűz- és munkavéd
képzés után önkéntesen vállalkoztak tűzv
mi őrjáratokra. Az érett gabonatáblák kö
ben megszokottá vált az IG-egyenruhában
gálatot teljesítő fiúk, lányok látványa,
esetben az éjszakai órákban is szerveztek
ratot a vasút menti gabonatábláknál.**

**E dicséretes kezdeményezés a helyi KIS
zottság javaslata alapján született. Ami a
menti Április 4 Mgtsz vezetőit illeti: tudtak
aratási időszak alatt is bízhatnak a fiatalok**

MARTON LÁS
agit. prop. fel

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

A tűzoltókészülék-készletek korszerűsítése, tervszerű fejlesztése

A tűzvédelem követelményeit csak feltétlenül üzembiztos és korszerű készülék, illetve a követelményeknek minden tekintetben megfelelő tűzoltókészülék-állomány elégíti ki.

Üzembiztonság, működőképesség és oltóhatás tekintetében is a BCF-halonnal oltók kiválóan alkalmasak közúti, vasúti és vízi járművek tűzvédelmére, valamint gyengeáramú villamos berendezések (számítógépek, híradástechnikai berendezések) és vegyi laboratóriumok tűzvédelmére. A széles körű oltástechnikai alkalmazhatóság, könnyed és biztonságos kezelhetőség, kiváló oltóhatás és üzembiztonság a BCF-halonnal oltók jellemzői.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

Vizsgálják felül készleteiket. A még készenlétben levő mérgező hatású bromid- és tetraoltókat sürgősen cseréljék ki korszerű, BCF-halonnal oltókra.

A tűzoltás körülményei között a BCF-halon mérgező hatása minimális, és ez lehetőséget nyújt számos olyan helyen történő bevetésére, ahol a bromid- és tetraoltók használata szigorúan tilos.

A BCF-halon szennyező hatása minimális, és ezért kevés kivétellel minden területen pótolja, oltóhatása tekintetében pedig sokszorosan felülmúlja a CO_2 oltókészülékeket.

Kérjük tisztelt Ugyfeleinket, hogy a tűzoltó-készülékekkel kapcsolatos szakmai kérdéseikkel keressék meg műszaki vevőszolgálatunkat.

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

A Lenfonó- és Szövőipari Vállalat (LSZV) a tűzvédelem tömlőellátásáért

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzése

Az időszaki ellenőrzések és nyomáspróbák alkalmával győződünk meg a készenléti, valamint a tartalék tömlők műszaki állapotáról, a tűzoltás céljára való használhatóságáról.

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzését az MSZ 15 606–71 szabványba foglaltak szerint kell elvégezni.

A kendertömlők ellenőrzése és nyomáspróbája fokozott gondosságot igényel, mivel azok kevés kivétellel elhasználódtak, s így tűzoltás céljára alkalmatlanná váltak.

Az LSZV-gyártmányú, 100%-os poliészter tömlők igen kedvezőtlen körülmények között is időállóak, üzembiztosak, karbantartásuk a lehető legegyszerűbb.

A tömlőkészletek kiegészítését és a selejtpótlást biztosítsuk LSZV-gyártmányú poliészter tömlőkkel!

FORGALOMBA HOZZA A MUART 9. SZ. FIÓKJA.

Cím: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 53.

Szakmai kérdésekben felvilágosítást ad az LSZV Kereskedelmi Főosztály vevőszolgálata: Nevigyánszki Sándor osztályvezető. Cím: Budapest VI., Zichy u. 32. Telefon: 124-057.

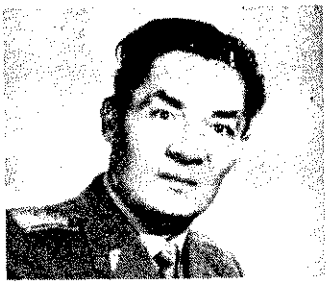

KOROKNAI JÁNOS
ny. tű. őrgy.
1919—1977

A hajdúnánási városi tűzoltóparancsnokság 1974-ben nyugállományba vonult parancsnoka, hosszan tartó súlyos betegség után 1977. június 15-én elhunyt. 1948-tól teljesített szolgálatot az állami tűzoltóság állományában. Több mint 20 évig parancsnoki beosztásban volt. Kiemelkedő munkájáért több ízben részesült kitüntetésben és más elismerésben.

BATA RUDOLF tű. szds.
1929—1977

A Heves megyei tűzoltó-parancsnokság tűzmegelőzési főelőadója, július 21-én, rövid szenvedés után elhunyt.
20 éven át élethivatásként, példamutatóan, nagy szorgalommal látta el szolgálatát. Emberi magatartásáért, szerénységéért munkatársai tisztelték, becsülték. A BM Tűzoltóság országos parancsnoka a tűzoltóság halottjának nyilvánította.

KOVÁCS FERENC ny. tű. zls.
1922—1977

A keszthelyi városi és járási tűzoltó-parancsnokság volt szerparancsnoka, június 15-én, rövid szenvedés után elhunyt.
1950-től, negyedszázadon át teljesített szolgálatot a parancsnokságon.
A parancsnokság és a megye területén a híradásfejlesztésben is kiemelkedő munkát végzett.
Június 20-án mély részvéttel vettek végső búcsút tőle a keszthelyi temetőben.

JÓNÁS JÓZSEF ny. tű. őrgy.
1924—1977

A hajdúszoboszlói városi tűzoltó-parancsnokság 1974-ben nyugállományba vonult parancsnoka, súlyos betegség következtében, 1977. augusztus 23-án elhunyt. 1959-től látott el parancsnoki beosztást. 1945-től tagja volt pártunknak.
Tevékenységét magas fokú hivatástudat jellemezte. Több ízben részesült kitüntetésben és más elismerésben.

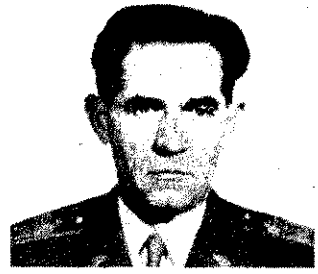

LABÁT FERENC ny. tű. zls
1925—1977

Súlyos betegség után, 52 éves korában hirtelen elhunyt a fővárosi XIV—XVI. kerületi tűzoltó-parancsnokság 1975-ben nyugállományba helyezett szerparancsnoka.
1959-től teljesített szolgálatot az állami tűzoltóság állományában.
Munkáját hosszú éveken át, őrségparancsnokként, példamutatóan látta el.

KOVÁCS FERENC
váll. tű. szds.
1914—1977

A szentlőrinci AG bogádmindszenti kerületének parancsnoka tragikus hirtelenséggel elhunyt.
1952 óta volt vállalati tűzoltó, 1953-ban nevezték ki parancsnoknak.
Feladatát mindig nagy szorgalommal látta el. Augusztus 11-én hozzátartozói, barátai és munkatársai mély részvéttel vettek végső búcsút tőle.

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Vízszintes sorok: 1. A REPÜLŐGÉP — TÖBBEK KÖZÖTT — EZEKBEN ÁLL (folyt.: függ. 11). 12. Fegem. 13. Kinek a tulajdona? 14. Kaleh, kis sziget volt a Dunán. A FÜGG. 11. FOLYTATÁSA. 19. irapodik. 20. Kereskedelmi röv. Gallium vegyjele. 22. Ölyv páanjai! 23. Azonosak. 24. A REÜLŐGÉPEK ÜZEMANYAGTARTÁAI A TÖRZSBEN, VAGY ITT NNAK ELHELYEZVE. 30. Ének.g. 31. Jég németül. 32. Igen, gliában. 33. Kis Ádám. 34. Csak, sben. 36. Téli azonos hangzói. Kör szélek! 38. Szarvasfajta, visz. 40. Nem az enyém. 42. Hordóték. 43. Olasz pénz. 44. Fél tíz! Bab betűi. 46. Francia utca. 47. képző. 48. Laza mássalhangzók! Vissza: mondabeli király. 50. Kis nás. 51. Merre? 53. Nagyon tud.

Függőleges sorok: 2. Kettőzött tősbetű. 3. Égő betűi. 4. Ilyen ceis lehet szigonyozni. 5. Olasz nmunista Párt. 6. Elintézik, de n egészen egyenes úton. 7. Hurka ül bele. 8. Neves színészcsalád. Hamvas. 10. Szovjet zongoraműz. 11. A VÍZSZ. 1. FOLYTATÁSA lyt.: vízsz. 15.). 16. Konyhában etkezhet. 17. Rét betűi. 18. Né t zeneszerző. 24. Volt kerékpárnokunk. 25. Kettőzve, cukorka. Kettősbetű. 27. Régi római pénz súlyegység. 28. Jószívű. 29. Csodálkozó rámutatás. 35. Neves festőnk. 37. Karmaival védekezik. 39. Pirosodik a cseresznye! 41. Jó kedve van. 43. Alá vet. 51. Hektoliter. 52. Védelmez, vissza. 54. Kiütötték! 55. Aláírások után állhat.

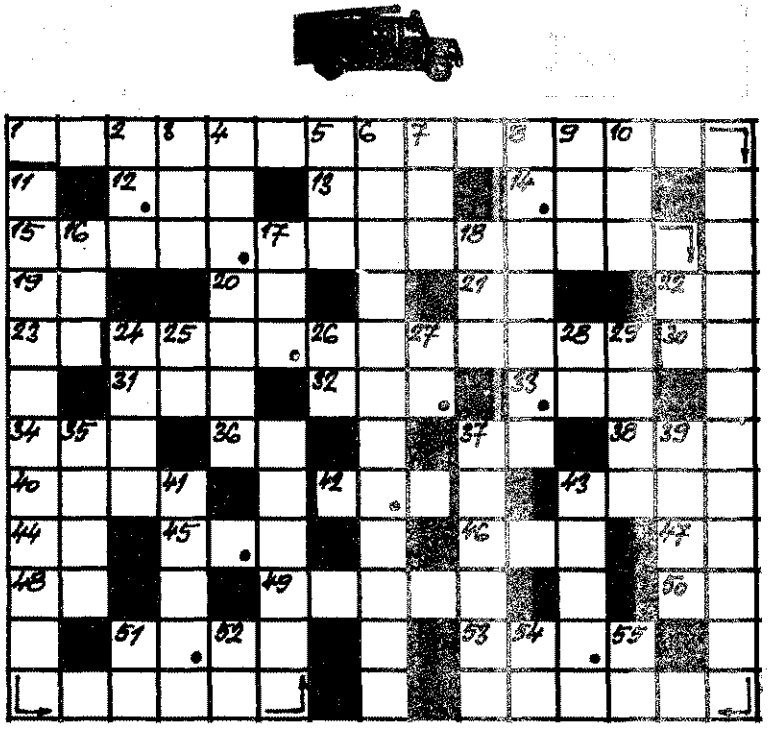

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 11., vízsz. 15., vízsz. 24.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a repülőgépben levő nagy mennyiségű üzemanyag lehetővé teszi, hogy a tűz rövid idő alatt kiterjedjen és ezek keletkezzenek.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. október 15.

K. I.

A 8. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: A KAZÁNHÁZBAN ÉS A GÉPTEREMBEN, EL KELL SÚLYLYESZTENI, A MERÜLÉSI PONTIG.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: TŰZOLTÓHAJÓ.

Könyvjutalmat nyertek: Fábián Sándor, Budapest; Solymosi László, Budapest; Lukács Béla, Eger.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,— Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-09 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

1 Izgalom a versenyen

2 Rajt

3 A sugár néha kicsúszott a kézből

4 A tábori verseny egy pillanata

5 Sikerült az áthúzás

6 A tábor legelevenebb lakói

7 A cimek is gazdát cseréltek

8 A legkisebb meg a legnagyobb

TŰZOLTÁSI GYAKORLAT

(Képriportunk a 6–7. oldalon)

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évf. 10. sz. 1977. október

100 éves jubileum Tiszafüreden

Szeptember 10—11-én az eseményhez méltó rendezvénysorozattal ünnepelte megalakulásának 100 éves évfordulóját a tiszafüredi önkéntes tűzoltó-egyesület.

A jubileum alkalmából rendezett kiállítást 10-én, a járási hivatal nagytermében, Rente Ferenc tanácselnök nyitotta meg. 11-én, vasárnap a tűzoltózenekar zenés ébresztőjével kezdődött a program, majd a felszabadulási emlékműnél megtartott ünnepi nagygyűléssel folytatódott. Az elnökségben foglalt helyet Mándi Sándor, a járási pb első titkára, Nánási László, a járás országgyűlési képviselője és dr. Kuti György, a megyei tanács vb-titkára is. A koszorúzás és az ünnepi beszéd után az egyesületben kiemelkedő munkát végző tűzoltók kitüntetésére, jutalmazására került sor.

Az országos parancsnok dicséretét és jubileumi dísztárgyát Horváth Sándor tű. ezredes, országos parancsnokhelyettes adta át a 100 éves egyesület elnökének.

Rente Ferenc tanácselnök ünnepi beszéde a jubileumi nagygyűlésen

Az ünnepeltek három nemzedéke

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola személyi állománya — hallgatók és tanárok — a Vágóhíd utcai sporttelepen sportnapokat rendezett

Iparági versenyek

Ebben az esztendőben ezúttal szeptember 10-én Vác táik a Taurus Gumiipari Vállalat iparági versenyét. A egységből 13 raj vetélkedett 800-as és osztottsugár-szerel izgalmas versenyen a következő eredmények születtek: 8 relésben első a Taurus nyíregyházi gyárának raja, s el országos parancsnok által felajánlott kristályvázát, és birtokába került a NIM által alapított vándorserleg most harmadszor szerezték meg. Osztottsugár-szerelésb ciak férfi- és női raja lett első.

Ezen az eseményen került sor a minősítő verseny átadására is, ennek pontszámait a részvevő létesítménye nos tűzvédelmi helyzete szerint állapították meg. Az el a gyakorlati verseny előtt végezte el a versenybizottság. mény: 1. Nyíregyháza, 2. Abroncsgyár, 3. Tranzit (Buda

A verseny jól sikerült tűzoltási bemutatóval zárult

A Cement- és Mészművek iparági versenyére sz 24-én a Selypi Cementgyárban és annak sporttelepén ke

A versenyen: 800-as kismotorfecskendő-szerelésben tottsugár-szerelésben első a Cement- és Mészművek selyp 400-as kismotorfecskendő-szerelésben pedig a dorogi üz senytárs nélkül.

A verseny során értékelték az iparág üzemeinek tű helyzetét is. Az eredményesen tevékenykedő tűzvédelmi e 1000—1000 Ft jutalomban részesítették.

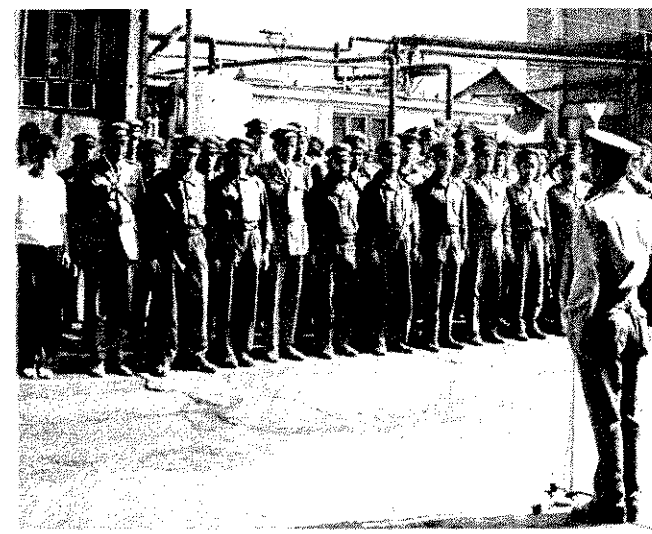

A verseny megnyitása előtti percek a Taurus rendezvény

Horváth Mária targoncás a váci Tranzit csapatából

DR. ZUBRICZKY IRENEUS
ny. tű. ezds.
1905—1977

A Tűzoltótiszt-képző Iskola nyugdi-
s tanszékvezető tanára 72 éves ko-
ban elhunyt. 1944-ben Rákospalota tűzoltóparancsnokaként megakadályozta a fiatalok nyugatra hurcolását, üldözöttek életét mentette meg.

1967-ben történt nyugdíjazásáig különböző beosztásokban szocialista rendünk védelmét és megszilárdítását elősegítő eredményes munkát végzett. Kiemelkedő eredményeket ért el az állomány szakképzettségének növelésében. Tűzoltótisztek százai sajátították el tőle a szakmai tudást, az emberséget, a hivatásszeretetet.

Eredményes munkájáért több ízben kitüntetésben és más elismerésben részesült.

Az állami tűzoltóság halottjaként szeptember 19-én családja, barátai, egykori munkatársai és tanítványai mély részvéttel kisérték utolsó útjára a Megyeri temetőben.

EMLÉKÉT KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

ntenárium Dévaványán

A dévaványai önkéntes tűzoltó-egyesület szeptember 18-án ünnepelte centeumát.

Molnár István tanácselnök, az önkéntes tűzoltó-egyesület elnöke tartotta a emlékezést, majd a miniszteri kitüntetések, a BM Tűzoltóság országos parancs- által adományozott jubileumi dísztárgy, elismerések és jutalmak átadására lt sor. Jelentős színfoltja volt az ünnepi közgyűlésnek, hogy a helyi ÁFÉSZ zászlót adományozott az egyesületnek.

A tanácsháza folyosóján és udvarán a szeghalmi járási parancsnokság és a égi tűzoltóság színvonalas kiállítást rendezett, amelyen bemutatták az állami nkéntes tűzoltóság használatában volt múltbeli és a jelenlegi technikai eszkö-t, és számos tűzmegelőzési propagandaanyag is helyet kapott.

Az ünnepi program az esti órákban tűzvédelmi filmek vetítésével zárult.

A Fűrész-, Lemez- és Hordóipari Vállalat 7 gyáregységében megtartották a tűzvédelmi szakvizsgákat. Ennek során 112 fő vizsgázott sikeresen. Ez annak tudható be, hogy a szakvizsgát megelőzően mindenütt előzetes konzultációkat tartottak.

Képünkön: Molnár István tűzvédelmi felügyelő, Kerékgyártó Bálint rendészeti és ellenőrzési csoportvezető, valamint Martini Róbert tűzvédelmi felügyelő vizsgáztat

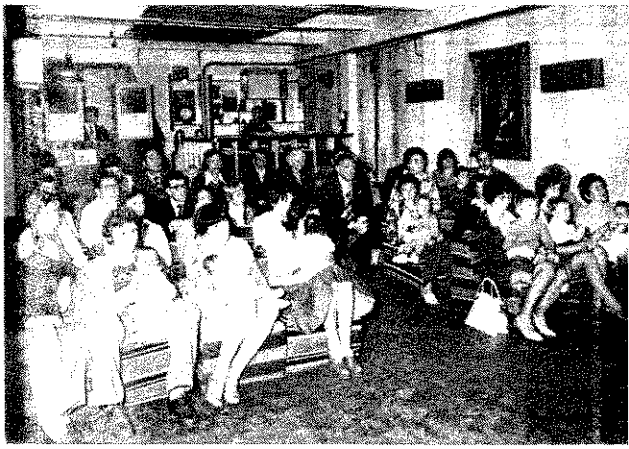

A XVIII—XIX. ker. tűzoltó-parancsnokság KISZ-szervezete 7-es névadót rendezett. Jókai Krisztina, Laczy János Attila, Nagy Tamás, Sarkadi Éva Aranka, Túri Zoltán, Lévai Krisztina, Baráth Zsolt kapott nevet. A névadót az óvodások sikeres kis műsora szinesítette

A XI. kerületi parancsnokság KISZ-fiataljai kiállítást rendeztek a szabad idejük alatt készített különféle tárgyakból. Láthattunk faragást, festett tányért, ötletes faliképeket raffiából és műanyagból és különféle használati eszközöket

Közös gondok megoldásából vállaltak részt

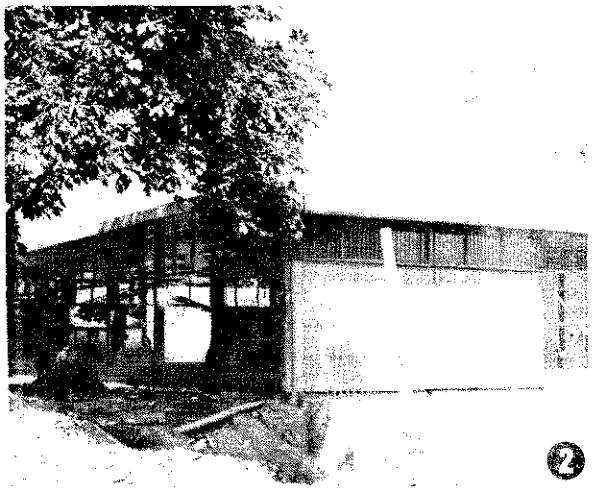

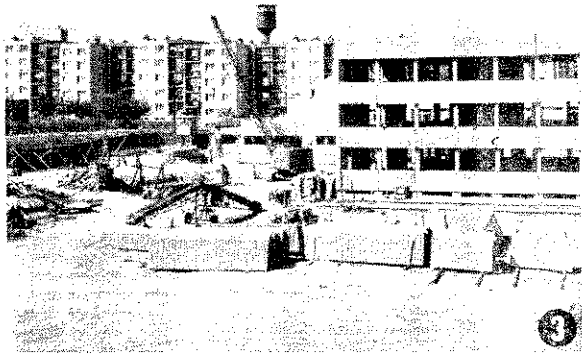

A közelgő nagy ünnephez méltó felajánlást tettek és teljesítettek a Pest megyei állami tűzoltók. Amikor csatlakoztak a megyei tanács apparátusi pártbizottságának a beruházásokat segítő társadalmi munkafelhívásához, közös gondok megoldásából vállaltak részt.

Áprilisban és májusban, a vállalásoknak megfelelően, a százhalombattai üzemi tűzoltó-parancsnokság állománya a városi általános iskola építésénél, az ABC-áruháznál és az új SZTK-rendelőnél dolgozott. A ceglédiek és a Csepel autógyári parancsnokság állományának egy része a vecsési iskola építésénél, a többi parancsnokság és a megyei törzs dolgozói pedig — a kistarcsai megyei kórház építésénél tevékenykedtek.

Két hónap alatt 425-en 3400 óra társadalmi munkát végeztek, negyedmilliót meghaladó értékben.

Munkájukról az érintettek a legnagyobb elismeréssel szóltak.

Dr. Gulyás Ilona, a megyei tanács appararátusi pártbizottságának titkára: „A tűzoltók rendkívüli munkaerők, a nehéz fizikai munkát is szakértelemmel végzik. A kórház építésekor egy-két nap alatt 120 ezer forint értékű munkát végeztek. Tudtuk, hogy számíthatunk rájuk, már máskor is segítettek a megye gondjain."

Dr. Szegedi Sándor, a százhalomb
városi tanács igazgatási osztályának
tője: „Nagyon sokat és időben segít
a tűzoltók. Munkájukon látszik, hogy
gukénak érzik, szeretik a várost, szí
építik, szépítik. A kommunista szom
kon is ott vannak, méltán élvezik a
lakosságának megbecsülését".

Dr. Erdős Ervinnek, Vecsés nagyk
tanácselnökének köszönőlevele a
Béla téri iskolánál végzett társa
munkát méltatja: „Az iskola bő
érdekében végzett társadalmi munká
tűzoltók áldozatkész segítsége leh
tette az iskola szeptemberi átadásá
írja egyebek között.

Egerszalóki Csaba, a kistarcsai m
kórház építkezésének főépítésvezetőj
írja: „Vállalatunk nevében köszöne
fejezem ki a Pest megyei tűzoltó-par
nokságnak és valamennyi tűzoltón
végzett munkáért, mert építésveze
günket olyan gondokból segítettél
amelyet vállalatunk önerőből mego
nem tudott."

A leveleket, amelyekből idéztün
szocialista brigádok naplói őrzik. A
galmas két hónap napi eseményeit
Zsolt tűzoltó őrnagy, megyei paranc
helyettes naptára rögzíti, a tűzoltók
munkáját pedig az épülő, szépülő n
tükrözi.

Sz. Lovász Il

1 Kitűnő a hangulat a százhalombattaiaknál

2 Az épülő ABC-áruház s az általános
3 iskola az ő kezük munkáját is dicséri

4 Dr. Szegedi Sándor és Tóth Mihá szds., a DKV tűzoltóparancsnoka új rendelő előtt

5 A vállalás másik jelentős része: Ki tarcsán, a megyei kórház építése

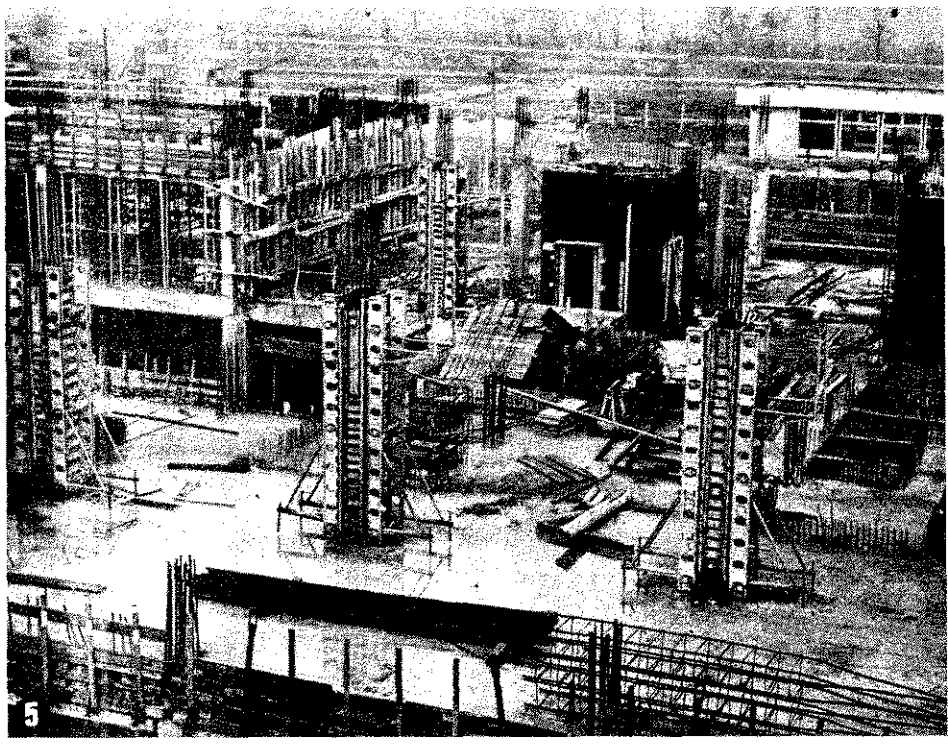

Vállalásukat teljesítették

A barcsi járási tűzoltó-parancsnokság elhelyezési gondjai megnövekedtek az új szolgálati rendszer bevezetésével.

A párt- és szakmai vezetés kezdeményezésére, a fegyveres erők napja tiszteletére vállalták, hogy saját erőből 200 m²-rel bővítik laktanyájukat, amennyiben a megyei parancsnokság gondoskodik az építőanyag fedezetéről.

Felújítási keretünk terhére 300 ezer forintot biztosítottunk. Így közel 1 milliós értékű vállalásukat teljesíthették, és szeptember 28-án sor kerülhetett az ünnepélyes átadásra.

141 nap alatt készült el az új épület és a meglevő korszerűsítése.

Az állomány valamennyi tagja ismételten tanújelét adta, hogy tud dolgozni és alkotni. A járási hivatal elnöke is az elismerés hangján nyilatkozott az áldozatkész és nemegyszer szabadnapjukat is feláldozó tűzoltókról.

A barcsi elvtársak kulturált körülményeket teremtettek maguknak, s ezzel a magasabb képzés feltételéhez is hozzájárultak.

Tóth István
tű. alez.,
megyei parancsnok

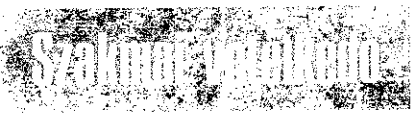

A kaposvári városi és járási tűzoltó-parancsnokság KISZ-szervezete szakmai vetélkedőt rendezett a fegyveres erők napja tiszteletére.

A vetélkedőn, az előzőleg megtartott válogató után, szolgálati csoportonként a 2—2, legjobb eredményt elért csapat vett részt.

A vetélkedő témáját, kérdéseit a KISZ-vezetőség határozta meg, a továbbképzés során feldolgozott anyagok szakmai és politikai vonatkozására építve.

A résztvevők feleletei megfelelő felkészülésről, tárgyi tudásról tanúskodtak.

A vetélkedőt a „C" szolgálati csoport 1. számú csapata — Horváth Árpád, Horváth József és Kun István szakaszvezetők — nyerte.

A vetélkedő első három helyezett csapatának tagjait a szakmai vezetés, a többi résztvevő csapat tagjait a KISZ-alapszervezet vezetősége részesítette pénzjutalomban.

A vetélkedő tapasztalatai alapján a KISZ-szervezet vezetősége úgy határozott, hogy — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére — szakmai vetélkedőre hívja ki a megye többi parancsnokságának KISZ-szervezeteit.

Kiss László
tű. őrgy.

Országos verseny — Apajon

48 raj és négy, bemutatót szerelő együttes részvételével rendezte első országos tűzoltóversenyét szeptember 17-én az Állami Gazdaságok Országos Központja Dömsöd—Apajon, a Kiskunsági Állami Gazdaság lovasbemutató pályáján.

A területi döntők legjobbjai mérték össze felkészültségüket 400-as, 800-as kismotorfecskendő- és tűzcsapszerelésben, valamint tűzoltóstafétában.

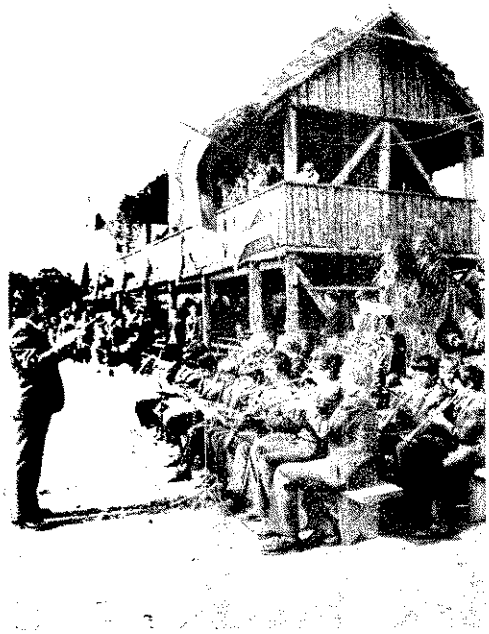

A sárvári úttörőtűzoltó-zenekar színvonalas közreműködője volt a rendezvénynek

Az eseményen Klenczner András, az ÁGK vezérigazgatója méltatta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére kezdeményezett verseny jelentőségét, s azt a rendkívül fontos szerepet, amelyet a vállalati tűzoltók a gazdaságok életében betöltenek. Ennek a mintegy négyezer főt kitevő nagy közösségnek a tagjai 67 milliárd forintot meghaladó eszközérték tűz elleni védelmét vállalják, s a helytállásnak és áldozatkészségnek már nem egy szép példáját adták az elmúlt évek során: sok ezer hektárnyi terményt, számos épületet és értékes gépet mentettek meg a tűz pusztításától — hangsúlyozta egyebek között.

A rendezvény, célját és eredményességét tekintve, követésre érdemes, jó kezdeményezés volt, s ezt a helyezésekért járó elismerésekben, az ÁGK és a MÉM vezetése is méltóképpen kifejezésre juttatta.

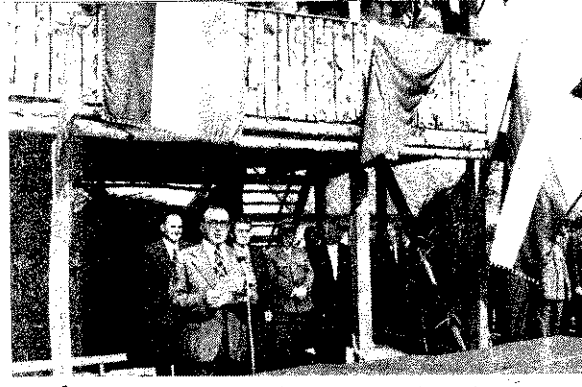

Az ÁGK Pest és Nógrád megyei főosztályának vezetője üdvözli a részvevőket

Staféta — porraloltóval; a célban tüzet kellett oltani

Minden raj a saját felszerelésével versenyzett

Szovjet katonatűzoltók látványos oltási bemutatója

A legeredményesebben szerepelt hosszúhegyiéké lett a MÉM különdíja

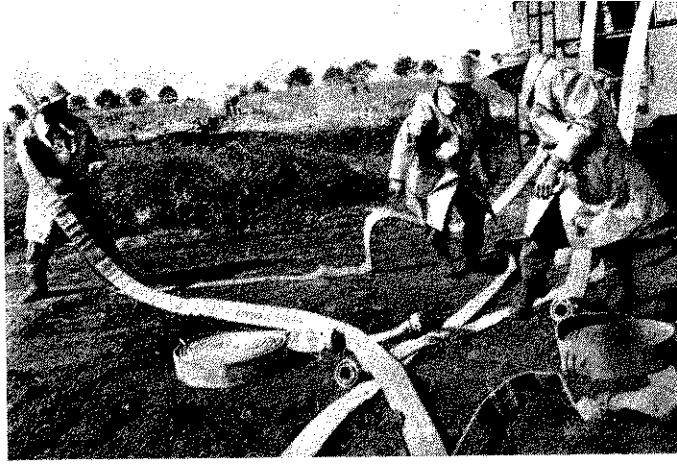

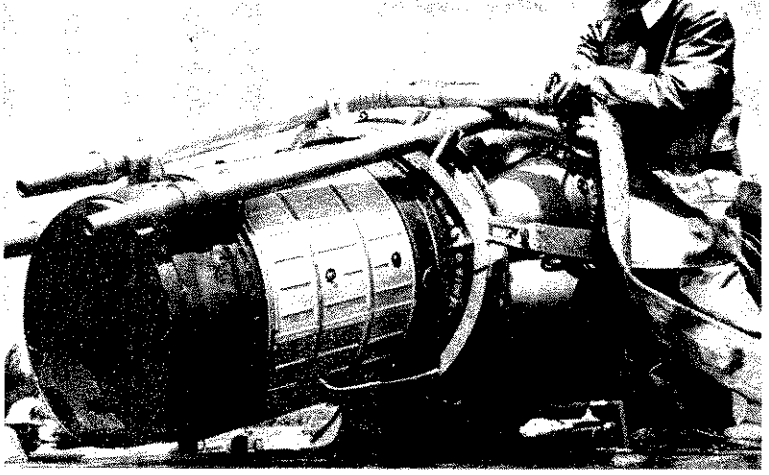

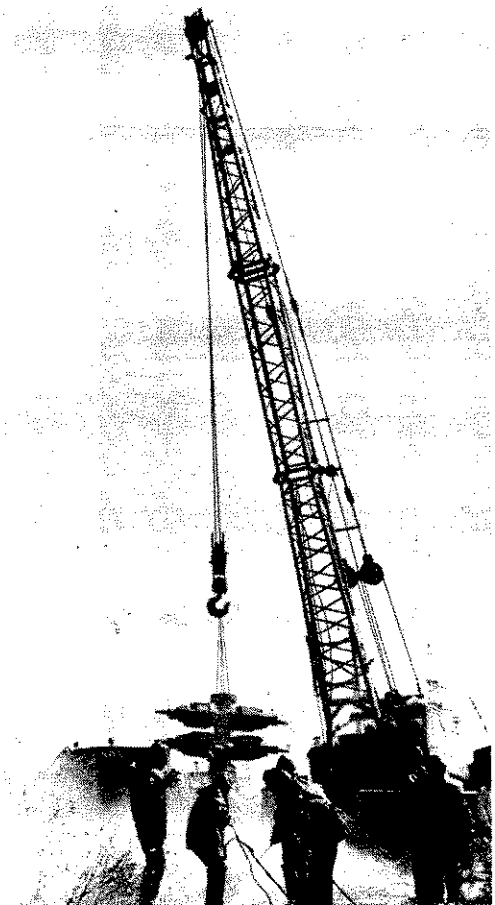

Tűz a Tűzoltó utcában

IX. 26-án, 18.53-kor jelezték, hogy kigyulladt egy lakás a IX. ker. Tűzoltó utca 33/b sz. házban, és ott személy is tartózkodik.

Helyszínre érkezésünkkor a szomszédos lakók és az utcai járókelők már eloltották a kétemeletes lakóház földszintjén keletkezett tüzet. A kár mintegy 5-10 ezer Ft, és sérülés szerencsére nem történt.

A rövid vizsgálódás gyermekjátékból keletkezett tüzet gyanított, és ez a gyanúnk be is igazolódott. Mint kiderült, K. Péterke unatkozott, és ki-be szaladgált, amíg a nagymamája a konyhában szorgoskodott. Hogy még mivel foglalatoskodott a kisfiú, abból persze mit sem sejtett a nagymamája, ezért csak figyelmeztette, hogy ne rosszalkodjon. Egyszer csak Péterke azzal szaladt a nagymamához, hogy ég a szoba.

A 6 éves kisfiú előbb hallani sem akart róla, hogy köze lehet a történtekhez, azonban az elszórt gyufaszálak, a zsebében lapuló gyufásdoboz meg az, hogy a bal szempillái megperzselődtek, másról árulkodtak. Csak a szerencsének köszönhető, hogy a lángra lobbant függönytől és az égő kárpitozott foteltől és gyermekjátékoktól nem gyulladt meg a ruhája, tehát nem sok hiányzott a tragédiához.

A tűzoltókra már csak a helyszín átvizsgálása várt

Itt keletkezett a tűz, amelyért nem a kisfiú a felelős...

Péterke nem akar tudni semmiről, a tények azo ban helyette is beszélnek

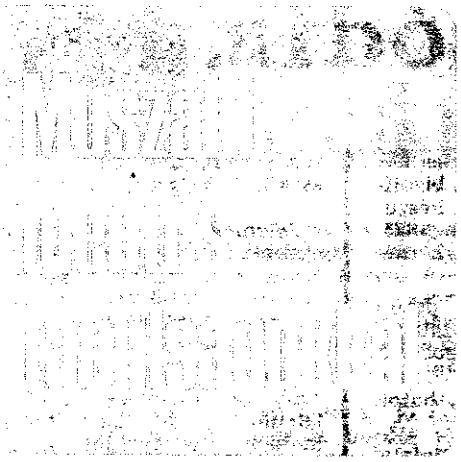

A budapesti hírközponttól IX. 6-án .21-kor segítséget kértek, mert beleett egy ember a XVIII. kerületi (Pestrinc) Bárfai u. 56. sz. családi ház udarán levő ásott kútba.

A 17.31-kor helyszínre érkező egység onnal megkezdte az életmentés előkéítését, vagyis egy kéttagú dugólétra élybe szerelését és a mentendő személy ötélbiztosítását. Eközben érkezett ki a zoltási csoport meg a rohamszer.

17.43-kor már sikerült a mellig vízben ló személy biztosítása, 2 perc múlva kineltük és átadtuk a mentőknek. A nem olyan ritka esemény kapcsán azonban kell vonnunk néhány tanulságot.

Először is a műszálas mentőkötelek, főg ha még nem használódtak el elégszer hoz, hogy a megnyúlásuk mértéke ökkenjen, gondokat okozhatnak a mensben, mint ez esetben is történt.

Előrebocsátom, a szerelés szakszerű és ntos, de nem eléggé gondos volt. A m mély kút 2/3 mélységénél vette zre a mentésre leengedett tűzoltó, hogy létratag egyik felső vége már majdnem bújt a kötél szabályosan kötött hurokból. Úgy hárítottuk el a veszélyt, hogy szorosabbra kötött ágon tartottuk a lyt, míg a másik kötelet megengedtük, a laza kötélhurkot az említett tűzoltó orosabbra kötötte.

Elképzelhető, milyen következmények-l járhat, ha egy ilyen mélység felett ár két emberrel emeljük ki a szerelt rát, és az egyik vagy mindkét létratag ge kibújik a kötélhurokból. Tehát naon fontos a körültekintő szerelés, ely elsősorban a kötelek utánhúzásál áll.

A gyakorlati tapasztalat azt bizonyítja, gy általában két tagból ajánlatos szeni a létrákat, mert egy tag a víz alá erülhet, négy tag pedig nagyon nehéz, egnöveli a holtterhet, másrészt nehéz állítani és szűk helyeken elférni vele.

A mentésre induló tűzoltót pedig kü kötéllel kell biztosítani.

Bélteczky József
tű. fhdgy.

A dugólétrán először a mentési végzőt engedi le az egység

Még néhány másodpere és befejeződik a mentés

A kötelek leoldása után a mentők vákuumágyra helyezik és fóliával takarják be a sérültet

A gyakorlá lytatódik

Augusztus 30-án jól sikerült tűzriadó-gyakorlatot hajtottak végre az Otthon Áruházban. Az esemény kapcsán elbeszélgettünk *Várhegyi Aurélla*, az áruház és egyben a Divatcsarnok igazgatójával, aki egyebek között a következőket mondotta:

— Éppenséggel nem ért váratlanul bennünket, amikor a vezérigazgatónk utasításba adta, hogy a Belkereskedelmi Minisztérium intézkedésére soron kívüli tűzvédelmi ellenőrzést kell tartani minden Centrum Áruházban, miután hallottunk egyet és mást a nagykanizsai tűzről, és ez joggal megdöbbentett valamennyiünket.

Egy olyan bizottság hajtotta végre nálunk ezt a feladatot; amelynek az egyik üzletvezetőnk volt az irányítója, ő ugyanis, korábbi munkahelyén tűzoltóparancsnokként is tevékenykedett. A bizottság tagjai rendészek és tűzvédelmi megbízottak, valamint a két áruház villanyszerelői voltak.

Mintegy másfél hétig tartott, amig végigjárták az összes létesítményünket, tekintve hogy harminchét külső raktár tartozik a két áruházhoz. Ezek jórészt pincék vagy házak hátsó udvarán levő és eredetileg egészen más célra létesített épületek, s túlnyomórészt jókora túlzással sem nevezhetnénk korszerűnek őket.

De mivel nincs más mód a kb. százharminc milliós árukészletünk tárolására, a használati szabályok szigorú megtartásával igyekszünk úrrá lenni a mostoha körülményeken.

Úgy szerveztük meg a bizottság munkáját, hogy legalább négy tagja vegyen részt egy-egy ellenőrzésen.

Mint vártuk, a szabálytalanságok jó részét a raktárak „szolgáltatták". A jegyzőkönyvek tanúsága szerint néhány helyen hiányzott a tűzoltókészülék, betörték a tűzcsapszekrény üvegét, cserére szorultak a tömlők, eltorlaszolták a közlekedési utakat, nem volt szabványos az elektromos szerelés, éghető anyagú polcokon tároltak, stb. Az akció keretében kipróbálták a tűzcsapokat is, és ahol szükségessé vált, ott intézkedtek a rendbe hozásukról.

A feltárt szabálytalanságok megszüntetéséről azonnal intézkedtünk, de jó volna, ha a Tűzoltókészülék Ktsz is komolyabban venné szerződéses kötelezettségét, mert hát a bizottság jócskán talált olyan készüléket, amelyet legutóbb 1975-ben ellenőriztek, és így kérdéses a használhatósága.

Összességében nem derült fény valamiféle kirívó szabálytalanságokra, de a kisebb-nagyobb fogyatékosságok némelyike nálunk is okozhatott volna bonyodalmakat.

Az ellenőrzés tapasztalatai jó alkalmat adtak arra is, hogy tűzoltókészülék-állományunkat célszerűen átcsoportosíthassuk. Sajátos körülményeink miatt áruházainkban a vontatható 20 kg-os CO_2-oltók látszanak a leghasználhatóbbnak, a készenlétbe állításukkal felszabaduló porraloltók pedig külső raktáraink védelmét erősítik. A mostani ellenőrzés meg a tűzriadó tapasztalatai közül lehetőleg minél többet szeretnénk hasznosítani a munkánkban. Így egyebek között arra törekszünk, hogy tűzvédelmi szervezetünk — ennek számos vezető beosztású dolgozónk is tagja — a jövőben gyorsabban reagáljon a most feltárt szabálytalanságok esetleges megismétlődésére, dolgozóinkkal pedig más formában is gyakoroltatni fogjuk a helyes magatartást tűz esetén, továbbá a tűzo eszközök célszerű használa is.

Jelenleg van folyamatb egyébként a Divatcsarnok v lamos hálózatának a rekon rukciója, és jövőre tervezz az itteni tűzjelzőrendszer f újítását is.

Mindez kétségkívül kedv zőbb körülményeket teremt jelenleginél, de csak akkor, idejében felfigyelünk a le apróbb szabálytalanságra.

A nagykanizsai és más lentős tűzesetek tapasztala is arra figyelmeztetnek, h ezek adott esetben erősen hezíthetik a gyors és eredn nyes beavatkozást, s neme szer súlyos anyagi veszteské is okoznak.

És továbbra is élünk azza módszerrel, hogy minden gozónk tűzvédelmi oktat nálunk kartonon ellenőrizh Az ellenőrzések során fel szabálytalanságokról és a esetleges következményeiről szó lesz majd az elkövetk oktatásokon, emellett körle ben is összegeztem őket, ennek elolvasását aláírás kellett igazolnia min munkatársunknak.

g — fotó: Kútvö

A vásárlók elhagyják az áruházat

„Beavatkoznak" a dolgozók . . .

. . . majd az időközben kiérkezett tűzoltók

Emberélet „veszélyben"

Balról a második az áruház igazgatója

Kimentik a „füstmérgezést" szenvedet

Eddig még nem sikerült pontos magyazatot találni arra a jelenségre, hogy bionyosfajta tűz- és káresetek hosszú éveig nem fordulnak elő, azután azonan szinte sorozatban követik egymást, najd — bár ezt nagyon nem szeretném lkiabálni — sok-sok esztendeig szinte eledésbe merülnek.

A hatvanas évek elején például jó néány vegyi üzem ballonos és hordós táolójának igen veszedelmes égése követte gymást szinte sorozatban, s habár a ketkezési okot a legtöbbször nem sikerült gyértelműen tisztázni, véleményem szeint főként azért, mert az érintett vállatoknál egyszerűen nem is gondoltak rá, ogy ilyesmi náluk is bekövetkezhet, és zért nem szigorították meg a vonatkozó izvédelmi előírások végrehajtásának elnőrzését, valamint e telepek őrzését.

Arra viszont még a legtudósabb lélekúvárok is aligha szolgálhatnának kellő elvilágosítással, miért kellett egy időben yan gyakran a budapesti Szabadságídra vonulnunk, hogy a híd közismert irulmadarára felkapaszkodott személyeet lehozzuk, és azután ilyen beavatkozás k-sok év óta miért n n vált szükségessé. Ennek a két eseménysorozatnak néány izgalmas mozzanatát elevenítem fel ásom 6. s egyben záró fejezetében.

A Chinoin gyár 1958-as emlékezetes zesetéig legjobb tudomásom szerint sok en át nem keletkezett tárolóégés a fórosban. Az a sorozat, amiről szó lesz a vábbiakban, nem ekkor, hanem csak irom-négy esztendővel később kezdőtt, és különös módon éppen a Chinoin-m.

Egy vasárnap reggel a ballontárolóban neretlen körülmények között keletkett tűz rövid idő alatt hatalmas méretű vált, átterjedt néhány üzemrészre és ámos másikat is közvetlenül veszélyeztett.

A tűzoltási csoport kivonulását köveen beérkezett jelentéseket értékelve még közben V-ös riasztást rendeltek el, a rhelyről pedig honvédségi erők kirenlését kérték, mivel nagy tömegű áru anyag mentése vált szükségessé.

Csigalassúságúnak éreztük a másodperk múlását, mert minden energiánkat a gyors körülhatárolására kellett összntosítanunk, és ez nem tette lehetővé, gy a helyszínre kivonult tűzoltók köl jelentősebb létszámot bízzanak meg mentés végrehajtásával.

llyen körülmények között elképzelhető, t éreztünk, amikor váratlanul megérztek az egyik közeli szovjet alakulat rcosai, és azt kérdezte a parancsnokuk, ben lehetnek segítségünkre.

Akkor nem volt időnk hálálkodni, kéob azután annál inkább alkalmat ketünk rá, mert jól szervezett, több olról végrehajtott támadással, hab- és ködsugarakkal sikerült gyorsan körültárolnunk, majd eloltanunk a tüzet.

Ezalatt a szovjet és magyar katonák rekasan végrehajtották az éppenséggel n kevés óvatosságot követelő mentési inkálatokat.

1962 áprilisában a Reanal Finomvegyszergyárban folytatódott a sorozat, mégpedig azzal súlyosbítva, hogy a hevesen terjedő tűz a gyár szomszédságában levő lakóházakat is veszélyeztette.

Itt három hab-, négy vízköd- meg egy porsugárral szintén rövid idő alatt sikerült megfékeznünk a lángokat. Ez volt egyébként az első jelentősebb tűzeset, ahol az akkoriban még újdonságnak számító porral oltó gépjárművünk tartályának 3x750 kg-os töltetét bevetettük. A porsugarak szinte pillanatok alatt megszüntették a szétfolyt anyag lánggal való égését, és ezzel sikerült megakadályozni, hogy a tűz a nyersanyag- és a fémnátrium-raktárra is átterjedjen. A porral eloltott felületet azután természetesen habbal letakartuk a visszagyulladás megakadályozására.

Ettől kezdve intenzíven gyakoroltattuk ezt az oltási módot egységeinkkel, és azóta is jó eredménnyel alkalmazzuk. Hamarosan kiderült azonban, több figyelmet kell fordítanunk a porpisztolyok mp-enkénti teljesítménye, a porkészlet mennyisége meg a tűzfelület nagysága közötti lényeges összefüggésekre. Ezt ma már az újonc tűzoltóknak oktatják, de akkor a porral oltás még számunkra is újdonság volt.

A következő kárhelyen, az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyárban szinte percek alatt kb. 1000 m^2-es tűzfelület alakult ki. Itt is veszélybe került a fémnátrium-raktár, a lángtenger közepén pedig 3 db 25 m^3-es föld alatti ún. fekvőtartály volt, ezekben különféle oldószereket tároltak.

Amikor kiérkeztünk, sorra durrantak a ballonok és robbantak a hordók. Hab-, vízköd- és kötött sugarakkal kezdtük meg a tűz oltását, ez utóbbiakat a veszélyeztetett hordók védelmére vetettük be, de amikor a porraloltó kiérkezett, arról is szereltettem 2 porsugarat. A por lángoltó hatása itt is érvényesült, de intenzitása nyilvánvalóan kevésnek bizonyult a tűzfelülethez képest, ezért 750 kiló por kilövellése után a porsugarak működését megszüntettem.

Beavatkozásunk a körülményekhez képest igen gyors eredménnyel járt. A jelzést követő 43. percben a tüzet sikeresen eloltottuk.

Az igen veszélyes mentésben az üzem vezetői és dolgozói tüntették ki magukat, védelmükre külön tűzoltóegységet jelöltem ki.

A sorozat utolsó tűzesete 1962 szeptemberében a Vegyipari Készletező Vállalat Soroksári úti telepén keletkezett.

A véletlen folytán éppen a szomszédos létesítményben tartottunk egy II-es riasztásra tervezett gyakorlatot, és így talán már a jelzés időpontjában vagy valamivel előbb is a helyszínre érkeztünk.

Ez a tűz egyebek között annyiban különbözött az előzőektől, hogy a ballontárolót — nem tudni, milyen megfontolásból — a külső üzemrész legmagasabb pontjára telepítették.

A kifolyt anyag — szerencsére — megkerülte az üzemeket, de lángba borította a tűztől 70—80 m-nyre levő savas ballonokat, és az innen 200—250 m-re nyergesen tárolt hordók alá ömlött.

Emlékezetem szerint vagy tíz-tizenö hordó robbant fel, némelyik közülük 60—70 métert is repült, mire földet ért, és bizony sokkalta félelmetesebb látvány nyújtottak, mint a tűzoltóversenyek bemutatóin, hiszen ott mi röpítettük a magasba őket.

Ezalatt a rohamfecskendő közvetlen veszélybe került, és a gépkocsi vezetője engedélyt kért rá, hogy biztonságosabb helyre állhasson. De mivel éppen azokat a sugarakat táplálták erről a fecskendőről, amelyek a legkritikusabb pontokon működtek, nem adhattam engedélyt a felállítási hely elhagyására, és azt az utasítást adtam a gépkocsivezetőnek, hogy szivattyúja szabad csonkjáról szereljen sugarat, és azzal védje magát és fecskendőjét, amíg a segítségére lehetünk.

A kocsi dukkózása felpattogzott, egyéb baj a kárhelyen nem történt. Bevonulás közben azonban egy idős néni tilos helyen szaladt át az úttesten, és a gépkocsivezető erősen elrántotta a kormányt, hogy a gázolást elkerülje. Ennek következtében a fecskendő felborult, és összeütközött egy szembejövő teherautóval. A néni figyelmetlensége négy tűzoltó és három polgári személy sérülését okozta, és a két gépjármű is erősen megrongálódott.

A bevezetőben említett másik sorozat emlékezetem szerint 1952-ben volt. Rövid idő alatt többször is előfordult, hogy öngyilkossági szándékból vagy csupán virtusból, jórészt ittas személyek felkapaszkodtak a Szabadság-híd turulmadarára. Legtöbbször nagy csődület leste a fejleményeket, ezért mindig megszereltettük a tolólétrát, nehogy a kényes mentési művelet sikerét pánik veszélyeztesse. A mentést ugyanis természetesen a hídpillér belsejében való felhatolással oldottuk meg, nehézsége és veszélyessége a mentendő személyek viselkedésétől függött. Akadt, aki szó nélkül engedte, hogy megkössék a mentőkötéllel, vagy még előbb önként lemászott, de akadt olyan is, aki kis híján magával rántotta a mentésre kísérletet tevő tűzoltókat. Érdekes módon azonban végül is mindenki lejött.

Egy ízben azonban a mentendő személy olyan helyen tartózkodott, ahonnan csak létrával hozhattuk le. A villamosvezeték áramtalanítását vissza is igazolták, azonban nem hajtották végre, a terület előtti és utáni védőföldelést sem, és így szerelés közben áram alá került a Metz-létránk. Ívhúzás következett be, és a kicsapó láng meg a felvillanó éles fény annyira meghökkentette emberünket, hogy azt kiáltotta, gyalog is lejön. Amikor épségben leérkezett, elnézést kért a tűzoltóktól.

Az állami tűzoltóság URH rádió-rendszerének korszerűsítéséről

AZ ELEKTROMÁGNESES HULLÁMOK FELHASZNÁLÁSA információk továbbítására igen elterjedt módja az információátvitelnek. A továbbítani kívánt hasznos jel (hang, kép stb.) modulációval mintegy ráültethető a vivő hullámra, erről azután a vevőben demodulációval leemelhető és ismét hasznos jellé alakítható.

A vivő hullámként szolgáló elektromágneses rezgéseket, közismert nevükön rádióhullámokat, az adóberendezésben állítják elő. Az időegység alatt előállított rezgések szaporaságát hertzben mérik. (1 Hz frekvenciájú az a hullámforrás, amely 1 mácsodperc alatt 1 rezgést állít elő.) A mértékegység többszöröse a kilohertz (kHz), megahertz (MHz) és a gigahertz (GHz), ezek másodpercenként ezer, egymillió, valamint egymilliárd rezgés mértékegységei. A rádiótelefon-összeköttetésekhez általában, így a tűzoltóságnál is, a 150 MHz körüli frekvenciákat használjuk.

Az adóberendezésben előállított, a hasznos jellel megmodulált és a szükséges rádiófrekvenciás teljesítményre felerősített rádióhullámokat antennasugárzók segítségével továbbítják. Az antennasugárzók, vagyis az antennák igen lényeges elemei az adóberendezésnek, a rájuk vonatkozó fizikai törvényszerűségek figyelmen kívül hagyása a rádió-összeköttetések hatótávolságának lényeges csökkenésével jár. A rádióhullámoknak a fényhez hasonló, egyenes vonalú terjedése miatt csak szabadon álló, fémtárgyaktól mentes környezetben, a lehető legmagasabban elhelyezett antennasugárzók esetén várhatunk nagyobb hatótávolságú összeköttetést. Ez az oka annak, hogy ahol ez lehetséges, magas épületeken vagy más magas helyen acélcsövekből készült csőtámszerkezeten helyezik el a stabil állomások antennáit.

Nyilvánvaló, hogy ha erre nincs lehetőség (pl. hordozható vagy gépjárművekbe épített rádiók esetében), akkor meg kell elégedni az alacsonyabb antennaelhelyezésből adódó csökkent hatótávolsággal is.

AZ ADÓBERENDEZÉSSEL ELŐÁLLÍTOTT ÉS AZ ANTENNA által kisugárzott rádióhullámokat az ellenállomáson egy újabb antennával fogjuk fel. Ennek elhelyezésére is az előbbiekben említett szabályok vonatkoznak. Tekintettel arra, hogy a tárgyalt rádióforgalom úgynevezett szimplex üzemmódban bonyolódik le, amikor is a rádióállomás felváltva vagy ad, vagy vesz, közös lehet az adó- és a vevőantenna. Ilyen módon rádiókészülékenként egyetlen antennasugárzó elegendő. (Meg kell jegyeznem, hogy duplex üzemmódban, tehát egyidejű adás és vétel esetén is — megfelelő kiegészítő berendezések alkalmazásával — lehetőség van közös adó- és vevőantenna használatára.

A vevőantenna által felfogott rádióhullámok a vevőkészülék bemenő fokozatába kerülnek, ott azonban fel kell erősíteni őket, mivel még rendkívül kis energiájú jelekkel van dolgunk. Az adó által kisugárzott több tízwattnyi energiából csak néhány mikrowatt jut a vevő bemenő fokozatába, vagyis csupán kb. egymilliomod része a kisugárzott teljesítménynek. Ebből következik, hogy az adó-vevő berendezéseknél a vevő a bonyolultabb, a nagyobb fokozatszámú berendezés.

A vevőantenna által felfogott különféle frekvenciájú rádióhullámok közül a vevőnek ki kell választania azt a frekvenciát, amelyen az adó által továbbított információ érkezik. Az URH-technikában már az antennák is bizonyos szelekciót (kiválasztást) végeznek, mivel méreteikből adódóan jobban vesznek egyes frekvenciákat. A pontos kiválasztást megfelelő áramköreinek segítségével a vevő végzi.

Igen fontos tehát mind az adó, mind pedig a vevő frekvenciastabilitása, vagyis a meghatározott frekvencia pontos előállítása, illetve annak pontos kiválasztása. Gyenge frekvenciastabilitás esetén az adó és a vevő nem fog „találkozni", nem jöhet létre a rádió-összeköttetés, sőt mi több, a gyenge stabilitású adó zavarni fogja a szomszédos frekvenciákon dolgozó más rádióállomásokat. A rádióállomások számának gyarapodásával egyre növekszik a zavarás lehetősége, ezért mind szigorúbb követelményeket kell támasztanunk az adók frekvenciastabilitásával, illetve a vevők szelektivitásával szemben.

A korábban alkalmazott folyamatos hangolású készülékeken kézzel állítottuk be a frekvenciát, és kristályfrekvenciával való összehasonlítással sűrűn kellett ellenőriznünk a frekvenciaskála hitelességét. Pontatlanság esetén a kezelőnek volt szükséges utánhangolni a készüléket.

A korszerű készülékek esetében ez a — sok hibát előidé hető — művelet elmarad: az adó, valamint a vevő üzemi fre venciáit egyaránt beépített kvarckristályok tartják pontos ér ken. A kezelés művelete — mint majd később látni fogjuk igen leegyszerűsödik.

A vevőbe jutott megfelelő frekvenciájú jelről, további e sítés után, az úgynevezett demodulátor fokozat az informác „leemeli", és ez újabb erősítés után a hangszórón vagy a ké beszélőn hasznos jellé alakul. Jellemző az erősítés mértéké hogy a vevőbe érkező milliomod wattnyi energiából több v feszültségű, 2—3 watt teljesítményű hangfrekvenciás jel kel kezik.

EZEK UTÁN VIZSGÁLJUK MEG KÖZELEBBRŐL A KO SZERŰSÍTÉS során alkalmazásra kerülő készüléktípusokat azok kezelését. Részletes műszaki adataik, valamint kezelési u sításuk ismertetése természetesen meghaladná cikkünk keret ezt a kezelőknek tanfolyamokon kell majd elsajátítaniuk. Ez most az előzetes tájékoztatásra szorítkozhatunk.

A B—2 típusú stabil állomások helyett az FM 201—160 illetve az FM 201—160 ST típusú stabil állomások telepítés kerül sor. Az „S" állomás helyi kezelésű, tehát a telepítési lyen, a hírközpontban működtetik, az „ST" pedig távkezelé alkalmas állomás. A távkezelt állomásokat kedvezőtlen ter viszonyok között működő egységeken telepítik majd. A távke állomást nem a hírközpontban, hanem az antenna közelét valamely magaslati ponton, pl. magas épületen helyezik el, kezelőegység segítségével, vezetékes vagy vezeték nélküli t kezeléssel a hírközpontból működtetik. Egyes helyeken, a h sajátosságoknak megfelelően, e cikkben nem ismertetett eg kiegészítő berendezések telepítésére is sor kerülhet.

A két rádióállomás-típus befoglaló méretei:

	FM 201—160 S	FM 201—16
Szélesség:	**500 mm**	**500 mm**
Mélység:	**350 mm**	**350 mm**
Magasság:	**300 mm**	**480 mm**

A stabil állomás egységei külön dugaszolható kivitelben szülnek, ezeket (a „fiókokat") egy közös vázszerkezet fogl össze. Ennek következtében a kétféle változat azonos egys ket tartalmaz, kivéve természetesen az „ST" változat távkezel hez szükséges egységet. A berendezés megbízhatósága a százalékos tranzisztortartalmú folytán igen nagy, ennek kö keztében felügyelet nélküli üzemre is alkalmas. Az adó-v hálózatról tálplálják. Hálózatkimaradás esetén a berend automatikusan akkumulátoros üzemre áll át. A 2 db 100-Aó-ás, 24 voltos (2x12 voltos) akkumulátor 10% adás- és vételidő esetén 80—100 óra üzemet tesz lehetővé.

AZ ÁLLOMÁS 12 DB ÁTKAPCSOLHATÓ CSATORNÁ BÓL a telepítéskor 5 csatornát helyeznek üzembe. A stabi lomás adóteljesítménye 20 watt. Az állomás nyereséges anten (kollineáris antennasugárzó) több mint kétszeresére növeli teljesítményt. További teljesítményigény esetén a kedvez terepviszonyok között telepítésre kerülő állomásokon az FM —160 S vagy ST készülékhez használnak majd teljesítm erősítőt. A TE 40—160 típusú teljesítményerősítő 40 wattra veli az állomás teljesítményét.

A teljesítményerősítő befoglaló méretei:

Szélesség:	**510 mm**
Mélység:	**395 mm**
Magasság:	**300 mm**
Súlya: kb.	**30 kp**

A szinte azonos méretek folytán a teljesítményerősítő az készülékre helyezhető.

Egy 500x500 mm-es lapfelületű, Dexion-Salgó elemekből szeállított állvány szolgál az alapkészülék, valamint a tel ményerősítő elhelyezésére.

A készülék — jóllehet saját beépített helyi kezelőpa is rendelkezik — többféle csatlakoztatható kezelőegységgel ködtethető. Ezek közül meg kell említenem a legegyszerű mobil állomásokon is használt GK 3—T kezelőt és a távl állomások FK 51 típusú kezelőegységét.

A GK 3—T kezelőegység lehetővé teszi, hogy az FM 201—30 állomást üzemképtelensége esetén egy gépjárműből kiszerelt eszprém B rádióval helyettesítsük.

Mindkét kezelőtípuson következő kezelőszervek találhatók:

1. Üzemmódkapcsoló a készülék ki- és bekapcsolására, tovább- á a zajos, illetve a zajmentes üzem beállítására.

2. Csatornaváltó-kapcsoló a működési frekvencia (csatorna) eállítására.

3. Hangerőszabályozó a vételi hangerő szabályozására.

A kezelőszervek kis száma arra utal, hogy a készülék keze- se jóval egyszerűbb, mint a korábbi B—2 típusé.

AZ FM 201—160 KÉSZÜLÉKEN SEM TALÁLUNK NAYOBB SZÁMÚ, kezelést igénylő kapcsolót. A készülék helyi ezelőpaneljén található

— a csatornaváltó,
— a zajzárkapcsoló (zajos üzem—zajmentes üzem),
— a helyi kezelés — külső kezelés — átkapcsolója és
— a kézibeszélő-csatlakozó.

A készülék tápegységén van

— a hálózati kapcsoló,
— az akkumulátorkapcsoló,
— a hálózati és akkumulátorfeszültséget jelző lámpák,
— a túláramvédő automata visszakapcsoló nyomógombja.

Kezelőegységgel történő működtetés esetén azonban a felso rolt kapcsolók egyikét sem kell használni.

A TE 40—160 teljesítményerősítőn az alábbi kezelőelemel találhatók:

— a hálózati kapcsoló,
— az akkumulátorátkapcsoló,
— a túláramvédelem visszakapcsoló nyomógombja,
— a hálózati (fehér) jelzőlámpa,
— az egyenfeszültség (fehér) jelzőlámpája,
— a túláramjelző (piros) jelzőlámpa és
— az antennasugárzó meghibásodását jelző (piros) lámpa.

Normál üzemben ezek sem igényelnek kezelést.

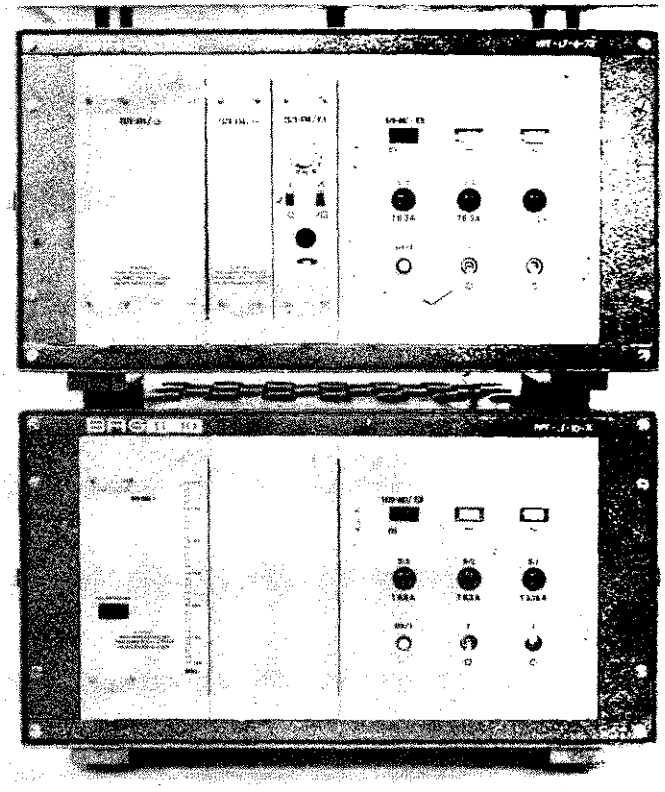

Stabil telepítésű rádióállomás: FM 201—160 adó-vevő (felül), TE 40—160 teljesítményerősítő (alul)

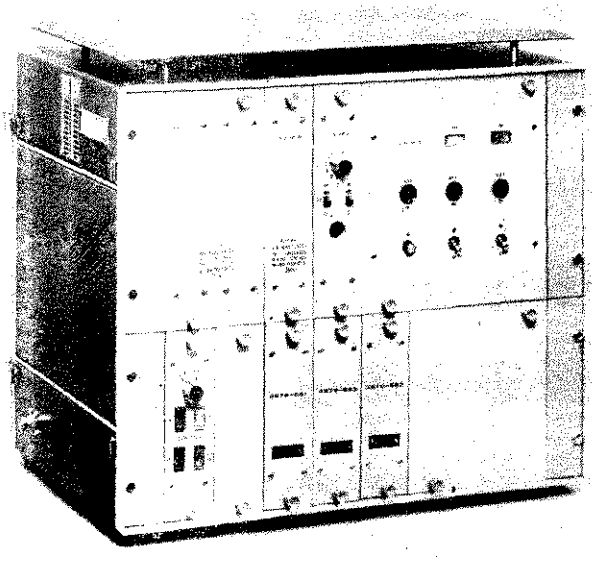

Távkezelésre alkalmas FM 201—160 típusú adó-vevő, beépített TK 54 A—V távkezelővel

A stabil és mobil rádióállomások kezelőegysége

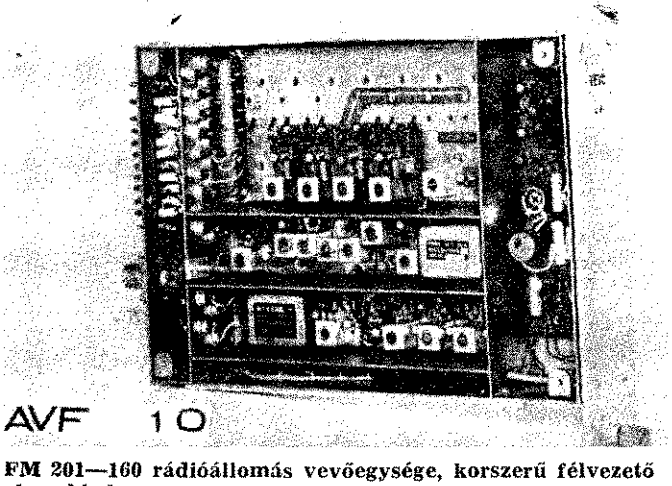

FM 201—160 rádióállomás vevőegysége, korszerű félvezető elemekkel

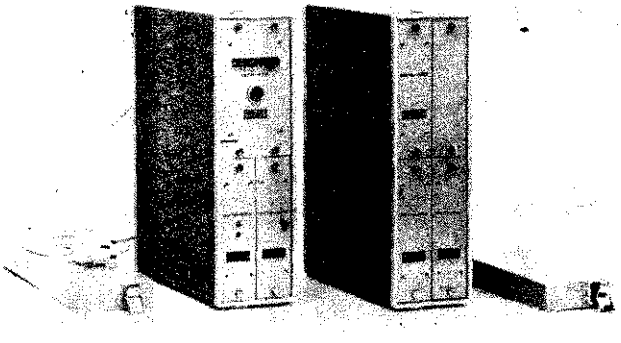

5 TK 54 távkezelő berendezés

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem szolgálatában

Közlemény

Értesítjük tisztelt ügyfeleinket, hogy az 50 és 250 kg-os porraloltók javításának vállalásánál eddig alkalmazott előjegyzésrendszert megszüntettük.

1977 szeptembertől előzetes bejelentés nélkül átveszünk javításra 50, 250 kg-os, Multicar gépjárműre épített 2x250 kg-os porral oltó tűzoltókészülékeket. A megjavított, felújított készülékeket két hónapon belül visszaszolgáltatjuk t. megrendelőinknek.

Ugyanennyi átfutási idővel vállaljuk a halonnal és a régi tipusú, gázzal oltó tűzoltókészülékek BCF-gázzal történő újratöltését és javítását is.

Az átvétel hétköznapokon (szombat kivételével) 8–12 óra között, Bp. XIV., Vágány utca 17. sz. alatti telepünkön történik.

A tűzoltókészülékekkel kapcsolatos műszaki felvilágosítással továbbra is t. ügyfeleink rendelkezésére áll Műszaki Vevőszolgálatunk.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

A még készenlétben levő elavult, a szabványelőírásoknak nem megfelelő 4 és 6 kg-os, ún. csőrös porraloltókat cseréljék ki korszerű „belső palackos", 6 kg-os porraloltókra.

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a porral oltó készülékekkel kapcsolatos problémákkal keressék fel a Műszaki Vevőszolgálatunkat.

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

zszintes sorok: 1. EZEK OLTA-JÁL, AZ ALKALMAZOTT TECH-AI MÓDSZEREK AZONOSAK, A JÁRMŰ- VAGY VILLAMOSKO-SZÍNEKBEN KELETKEZETT EK OLTÁSÁNÁL ALKALMA-TAKKAL. 11. Tejtermék. 12. reám. 13. Klasszikus kötőszó. Népgazdaság egyik ága. 16. Mis-röv. 17. Tetszetős. 19. Liter ré-22. Több mint fél heti. 24. Bíró-n folynak, névelővel. 26. Becé-női név. 27. Betegség jele. 30. itt. 31. Epe betűi. 32. Függ. 33 ntetést érdemel. 35. Szarvasfaj-36. Két személyes névmás. 37. betűi. 39. Mélyített zenei hang. Régi magyar férfinév. 41. Angol áró. 42. Vissza: díszes madár. 43. siet. 45. Ezekből áll a mondat za). 46. Mezőgazdasági szerszám. er betűi. 48. Zsíroz. 50. Tova. 51. a előtt nyom.

ggőleges sorok: 1. A VÍZSZ. 1. KELETKEZETT TŰZ OLTÁSÁ-ELSŐ FELADAT — HA GÉP ZS BENT — ENNEK MEGAKA-YOZÁSA. 2. Csúnya. 3. r.! 4. folyó. 5. Fokozatosan meg-tet. 6. Tengeristen. 7. Tetejére vagy kabátot felsegíttet. 8. Me-g. 9. Fordítottjával mutatószó. agadás. 14. A VÍZSZ. 1. AJTA-EZZEL MŰKÖDNEK, DE TŰZ ÉN EZEK ELROMOLHATNAK, OR EMBERI ERŐT KELL YBE VENNI. 15. A VÍZSZ. 1. ÉBEN EZEKET TÁVOLÍTSUK KÖDSUGÁRRAL VAGY HAB-ARÓVAL VÉDJÜK. 17. Szeszes ital. 18. Vissza: kötőszó. 20. Kettőzve, álomkórt okozó légy. 21. Néha ír. 23. Személyes névmás. 25. Mint 13. 28. Hétköznapok követik. 29. Forgalmat máshová irányít. 34. Előd. 38. Gazdasági hivatal .43/a. ÁÁÁÁÁÁ. 44. Hegyes szerszám. 49. Vissza: kicsinyítő.

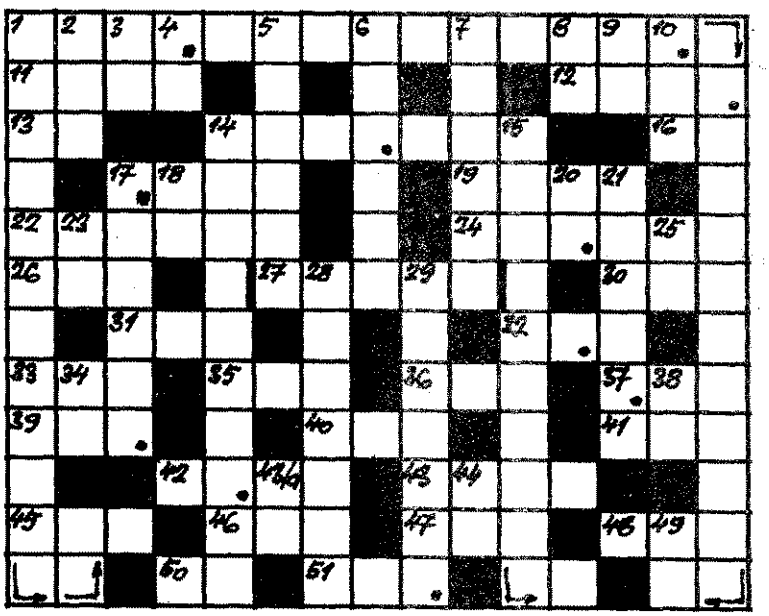

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 1., 14., 15.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható két szót: a veszélyeztetett repülőgépeket ezzel is védhetjük (hiányzó betűk: V, Y, V).

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. nov. 20.

K. I.

A 9. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: HANGÁROKBÓL, ÜZEMANYAGRAKTÁRAKBÓL, BENZINTÖLTŐ ÁLLOMÁSBÓL, EGYÉB ÉPÜLETEKBÓL, SZÁRNYAKBAN.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: ROBBANÁSOK.

Könyvjutalmat nyertek: Fogarasi Imréné, Baja; Szitár Miklós, Budapest; Tábi Antalné, Kecskemét.

A nyereményeket postán küldjük el.

TŰZVÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
7.2543/2-10 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

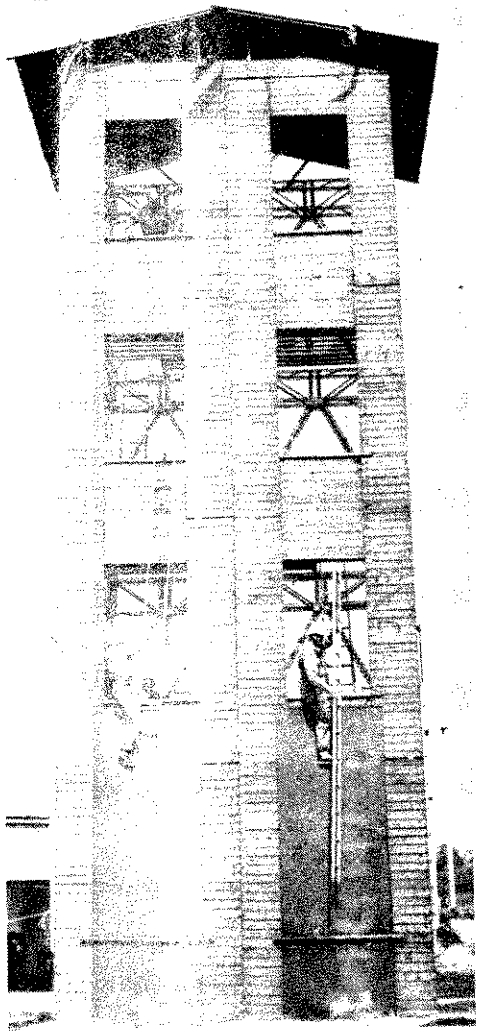

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

XXIX. évfolyam, 11. sz. 1977. november

es összeállítás a 2–4. oldalon)

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK PARAN

BUDAPEST, 1977. NOVEMBER 2-ÁN

Rendőrök, határőrök, tűzoltók!

Tisztesek, tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, tábornokok!

Köszöntöm Önöket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóján.

Hatvan év telt el azóta, hogy az orosz proletáriatus a lenini bolsevik párt vezetésével megdöntötte a kizsákmányolók uralmát és létrehozta a világ első szocialista államát. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom új korszakot nyitott, új távlatokat teremtett a népek számára. Alapjaiban rendítette meg a tőkés világot, gyökeresen megváltoztatta az emberiség fejlődésének menetét. A forradalom győzelme szerte a világon hatalmas ösztönzést adott a forradalmi és a haladó erők harcához, megnyitotta a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, a szocialista forradalmak korszakát, új feltételeket teremtett az imperializmus elleni küzdelemhez, a gyarmati rendszer felszámolásához.

A forradalom a gyakorlatban igazolta a marxizmus—leninizmus elméletének erejét és igazságát, a munkásosztály és élcsapata, a marxista—leninista párt történelmi küldetését.

Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom végleg szétzúzta a kizsákmányolást, az elnyomást, soha nem látott távlatokat nyitott ezzel a Szovjetunió népei számára a társadalmi haladás, az emberi felemelkedés, a tudomány, a kultúra kibontakozása előtt. Az új, szocialista társadalmi rendszer a forradalom által megteremtett lehetőségeket — a tőkés világ gyűlölete, sorozatos támadásai és provokációi ellenére — a gyakorlatban valóra váltotta. Megvédte a munkások és parasztok hatalmát a külső intervencióval és a belső ellenséggel szemben. A szovjet nép szembeszállt az imperialista erők politikai és gazdasági blokádjával, leküzdötte az óriási belső nehézségeket, állhatatosan haladt előre a forradalom célkitűzéseinek megvalósításában. Bámulatos ütemben számolta fel a cári rendszertől örökül kapott elmaradottságot, és építette fel a világ első szocialista államát. Gyökeresen megváltoztatta a társadalmi és a tulajdonviszonyokat, megteremtette a szocialista ipart és mezőgazdaságot, megszervezte a honvédelmet, a széles néptömegek közkincsévé tette a kultúrát.

A szovjet emberek hősi úttörő munkája, a forradalom minden célkitűzése örökre ékes példája marad a felszabadult nép áldozatkészségének és mérhetetlen alkotóerejének.

A világ első szocialista társadalma kiállta a nemzetközi imperializmus és a fasizmus által rákényszerített nehéz próbát. A Nagy Honvédő Háború, a fasizmus ellen vívott négyéves véres küzdelem újra bebizonyította a világ első szocialista államának rendíthetetlen szilárdságát, a szovjet emberek igaz hazafiságát és internacionalista szellemét, felülmúlhatatlan erkölcsi erejét. A fasizmus felett aratott győzelemmel a szovjet nép és hadserege örök dicsőséget szerzett az emberiség szolgálatában.

A Szovjetunió a kommunista párt irányításával felszámolta a mérhetetlen háború pusztítás következményeit, történelmileg viszonylag rövid idő alatt példa nélkül álló fejlődést valósított meg a társadalom életének minden területén, és hatalmas erejű kommunizmust építő államma vált. A Szovjetunió által a szocializmus építésében szerzett gazdag tapasztalatokat más népek is széles körben felhasználják építőmunkájukban: a Szovjetunióban létrehozott óriási anyagi-műszaki alapok, a tudományos-technikai forradalom kimagasló eredményei hatékonyan segítik a többi szocialista ország — köztük hazánk — sokoldalú fejlődését.

A szovjethatalom — a világon elsőként — a gyakorlatban biztosította a dolgozók számára a szocialista demokrácia érvényesülését, a jogot, a szabadságot, a szocialista humanizmust. Megteremtette a kulturális felemelkedés, a személyiség sokoldalú kibontakozásának feltételeit, a jogok és a kötelességek, az igazi szabadság és az állampolgári felelősség egységét, a társadalom és az egyén érdekeinek harmonikus összekapcsolását. Méltóképpen fejezi ezt ki a Szovjetunió új alkotmánya, amely tükrözi azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket a szovjet nép a szocializmus és a kommunizmus építésében hat évtized alatt elért, s azokat a feladatokat, amelyek megvalósítása a fejlődés újabb és még nagyszerűbb fejezetét nyitja meg a szovjet nép előtt.

Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével elkezdődött és az idők folyamán tovább mélyült a kapitalizmus általános válsága. A Szovjetunió létrejöttével világszerte kiszélesedett az imperializmus elleni forradalmi harc. Kezdetben a világ egyhatodán, majd a második világháborút követően számos újabb országban a szocializmus. Létrejött a szo világrendszer, fellendült és az eln gyarmati sorban levő országok dönt ségében győzött a nemzeti felsz mozgalom. Világszerte megerősödött a társadalmi haladásért, a demok és a szocializmusért, melynek élén xista—leninista pártok állnak. A lizmus erőinek világméretű térhód kommunista és munkáspártok e gyors növekedése, a gyarmati r széthullása a Nagy Október egyen tatása.

A szocialista világrendszer kial a Szovjetunió és a szocializmus út pett országok gyors fejlődése, g ereje, társadalmi berendezkedésén humanizmusa mindinkább növekvő gyakorol a gyarmati sorból felszab a kapitalista társadalomban élő függetlenségi harcára, a társadalm kulásért küzdő haladó erőkre. A lizmus léte és kiteljesedése szilár a világ előrehaladásának, társadaln désének.

A szocialista baráti közösséghez országok ideológiai, politikai, gazd katonai együttműködése, egysége szorozza erejüket és befolyásoló ket. A fejlett szocialista társadal tését hatékonyan segíti a nem nemzetközi érdekek összehango Szovjetunió és a szocialista orszá pasztalatainak közkinccsé tétele. cialista országok sok évtizedes egy pasztalata a nemzetközi munk harcának is kimeríthetetlen forrás kés társadalom dolgozói a tőke ell cukban, a fejlődő országok a pol gazdasági függetlenségért, a tár átalakításáért folytatott küzde mindig számíthatnak a Szovjetur többi szocialista ország dolgozóinal letár internacionalizmus elvein testvéri szolidaritására és sokolda gatására.

Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Fo győzelmével Vlagyimir Iljics Leni sével a világon először jött létre lam, amely külpolitikájának alapj a világháború felszámolását, a bé teremtését és megvédését. A fo győzelmének órájában fogant el mentumok egyike a békedekrétur

A Szovjetunió létezésének első

Szedlák József tű. alez., a BM TOP alosztályvezetője a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kitüntetésben ...

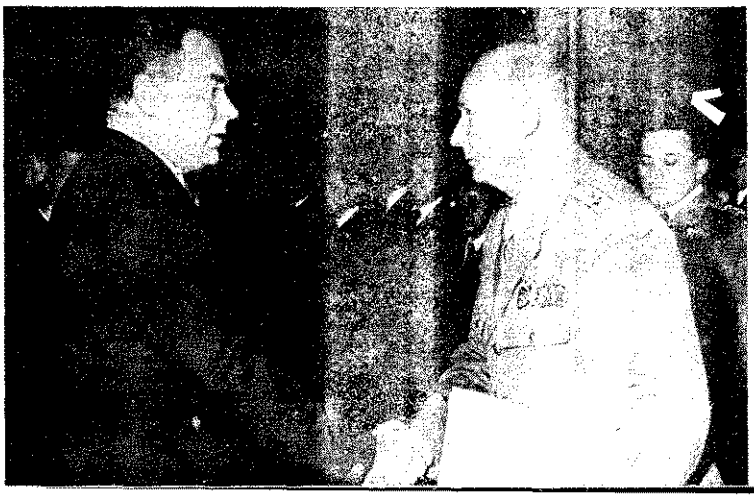

... és Kürti Lajos tű. zls. (Fejér m.), a Tűzbiztonsági Ér fokozata kitüntetésben részesült

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére rendezett belügyminisztériumi ünnepségen megjelent Németh Károly, a MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára is. Az ünnepségen Benkei András belügyminiszter kitüntetéseket, előléptetéseket és más elismeréseket nyújtott

Címoldalunkon: A belügyminiszter elvtárs köszönti az ünnepségre megjelent és berendelt elvtársakat. – Németh Károly elvtárs további eredményes munkát kívánt a Belügyminisztérium egész személyi állományának. – Nagy sikere volt az ünnepséget követő díszes műsornak.

ól harcol a különböző társadalmi rendű országok békés egymás mellett élésé- megvalósításáért. A béke védelme, a és egymás mellett élés Lenin által megalmazott, nagy jelentőségű gondolata is egyik alapelve a Szovjetunió és a cialista országok külpolitikájának. A orú és béke kérdését ma már nem az perialisták szándékai döntik el. A forraom és a béke alapvető erőinek együttes feszítése, a szocialista országok, a nzetközi munkásosztály és a nemzeti szabadító mozgalmak kitartó politikai zdelme eredményeként sikerült jelentős tozásokat elérni a nemzetközi kapcsolaban. A hidegháború korszakát a poli- i enyhülés időszaka váltotta fel, amely szélesítése napjaink egyik legfontosabb adata. A Szovjetunió és a szocialista orgok tovább folytatják erőfeszítéseiket eszerelésért, minden ország biztonsáért, a világ békéjéért, a pozitív folyama- erősítéséért.

Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom őzelme óta a magyar munkásosztály és magyar nép történelme szorosan összenódott a szovjet nép, az első szocialista am erőfeszítéseivel. Százezer magyar ernacionalista harcolt az orosz munkás, parasztok és katonák mellett a forraom és a polgárháború idején. 1919-ben Nagy Október példáján született meg a agyar Tanácsköztársaság. Népünk legbjai a Szovjetunióval vállvetve vettek zt a fasizmus elleni küzdelemben. Ez a ténelmi kapcsolat 1945 tavaszán a ovjetunió felszabadító háborúja nyomán tartalmat nyert.

Hazánkban az 1919-es proletárforradam célja, Október eszméinek és hatásának őzelmes térhódítása 1945 után a Szovjetunió önzetlen, sokoldalú segítségével válhatott valóra. A szovjet hadsereg felszabadító harca meghozta népünk számára a nemzeti függetlenséget. Pártunk segítségével létrehoztuk a munkásosztály hatalmát, a proletárdiktatúra államát, végleges felszámoltuk a kizsákmányolást. Fiatal eredményeink: a népgazdaság szocialista alapokon való átszervezése, korszerű ipar és mezőgazdaság létrehozása, a dolgozó emberek anyagi, szociális és kulturális életének gyökeres megváltoztatása mind ezer szállal kötődnek Október eszméjéhez és szülöttéhez, a Szovjetunióhoz.

A magyar nép örök hálával gondol a szovjet népre, a hazánkat felszabadító szovjet katonákra. Kegyelettel és tisztelettel őrzi azoknak a hősöknek az emlékét, akik életüket áldozták hazánk felszabadításáért. Sohasem feledjük azt a felbecsülhetetlen segítséget, amelyet a háború után az élet megindulásához, az újjáépítés megkezdéséhez és egészen napjainkig a szocialista építőmunka feladatainak teljesítéséhez kaptunk a Szovjetuniótól.

A Szovjetunióval és a szocialista országokkal testvéri szövetségben védtük meg a munkásosztály hatalmát, raktuk le a szocializmus alapjait, és építjük tovább a fejlett szocialista társadalmat. Társadalmunk dinamikus szocialista fejlődése, következetes békepolitikája eredményeként hazánk elismert nemzetközi tekintélyre tett szert a világban. Dolgozó népünk a Magyar Szocialista Munkáspárt irányításával sikeresen halad előre a XI. kongresszus határozatának végrehajtásában, a fejlett szocialista társadalom építésében. Ápolja és erősíti a Szovjetunióval, a testvéri szocialista országokkal a barátságot, a sokoldalú együttműködést, a marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján határozottan fellép az antimarxista nézetek, a szovjetellenesség minden formája ellen.

Elvtársak!

A Belügyminisztérium személyi állománya dolgozó népünkkel egyetemben őszinte lelkesedéssel, feladatainak eredményes ellátásával készült a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünneplésére. Az évforduló alkalmából szívből köszönti a testvéri szovjet népet s a társadalmi haladás élvonalában küzdő lenini kommunista pártját.

Október és dicső hőseinek példája tovább erősíti állományunk kommunista hitét, a párt iránti hűségét, internacionalista szellemét, s a forradalmat kivívó, annak vívmányait a nehéz harcokban is bátran védelmező szovjet nép és pártja iránti tiszteletét, szeretetét.

Az ünnep jelentőségét növeli számunkra, hogy összekapcsolódik példaképeink és fegyvertársaink, a szovjet állambiztonsági szervek megalakulásának 60. évfordulójával. Személyi állományunk sohasem felejti, hogy a felszabadulás után éppen a társadalmi élet minden területén, a demokratikus rendőrség megszervezésében és első lépéseihez is a Szovjetunió és a szovjet állambiztonsági és rendőri szervektől kaptuk az első segítséget. Ez a testvéri támogatás azóta a közös munkában és harcban kiteljesedett. A Szovjetunió állambiztonsági és rendőri szervei a szocializmus ellenségei és a bűnözés elleni harcban szerzett gazdag tapasztalataik átadásával, kádereink kiképzésével és továbbképzésével ma is hatékonyan hozzájárulnak munkánk feltételeinek javításához, nehézségeink leküzdéséhez.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom eszméje, példája és eredményei arra kötelezik a Belügyminisztérium minden dolgozóját, hogy szilárd elvhűséggel, magas fokú hivatástudattal hajtsa végre a XI. kongresszus határozatát. A kommunizmus ügyébe vetett töretlen hittel erősítsük és védjük a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, gazdasági rendjét, minden erőnkkel segítsük a fejlett szocialista társadalom építését. Fokozzuk erőfeszítéseinket az állambiztonság, a közrend és a közbiztonság erősítése; államhatárunk sérthetetlensége; a társadalmi tulajdon, az állampolgárok és javaik védelme, a szocialista törvényesség további szilárdítása érdekében. Minden belügyi dolgozónak: rendőrnek, határőrnek, tűzoltónak egyaránt kötelessége, hogy szilárdítsa tovább dolgozó népünk és testületeink összeforrottságát, hazánk fegyveres erői és testületei együttműködését, hűséggel a Szovjetunióhoz és a proletár internacionalizmus eszméjéhez, erősítse a testvéri szocialista országok állambiztonsági és belügyi szerveinek barátságát.

A szovjet nép és a haladó emberiség e nagy ünnepén tisztelettel és őszinte szívvel köszöntjük az SZKP Leonyid Iljics Brezsnyev vezette Központi Bizottságát, az alkotó szovjet népet, amely a Lenin szervezte kommunista párt vezetésével sikeresen építi a kommunizmust és védelmezi a világ békéjét.

Éljen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, amely új korszakot nyitott meg az emberiség történetében!

Éljen a kommunizmust építő szovjet nép vezető ereje, a Szovjetunió Kommunista Pártja!

Éljen a magyar és a szovjet nép megbonthatatlan testvéri barátsága!

Éljen korunk forradalmi eszméje, a marxizmus—leninizmus!

Benkei András
belügyminiszter

belügyminiszter Bedics Lajos tű. szds.-t (Budapest) soron kívül naggyá előléptette...

...Gáspár János tű. ftőrm.-t (Bács m.) pedig kitüntette a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával

Az ORFK, a BM TOP és a Forradalmi Rendőri Ezred közös ünnepi megemlékezésén részt vett Kotvász István, az MSZMP KB munkatársa, Kovács György, az MSZMP BM PB első titkára, valamint az ünnepségre meghívott Kőrösi György és Kurimszky Sándor vezérőrnagyok, nyugállományú belügyminiszter-helyettesek és dr. Micskó Rudolf vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság nyugállományú országos parancsnoka is.

A belügyminiszter parancsának felolvasása után Ladvánszky Károly vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes elismeréseket nyújtott át, majd az ideiglenesen hazánkban állomásozó „Dél" hadseregcsoport együttese adott elő nagy tetszéssel fogadott műsort.

Képeinken: Az ünnepség elnöksége – A résztvevők egy csoportja – A belügyminiszter-helyettes adta át a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát Csikós József tű. zls.-nak (Veszprém m.)

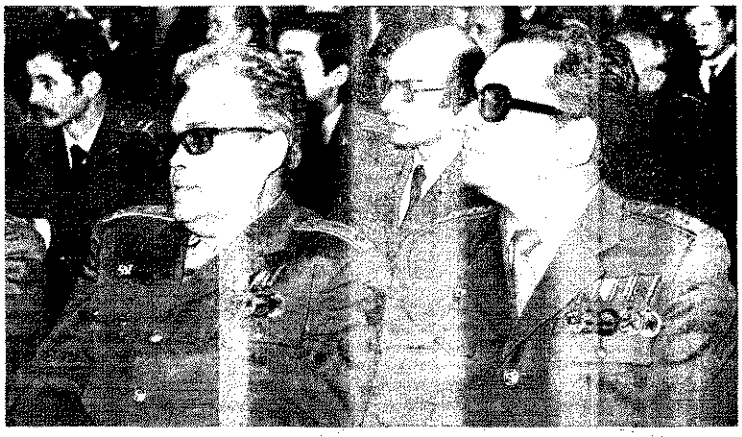

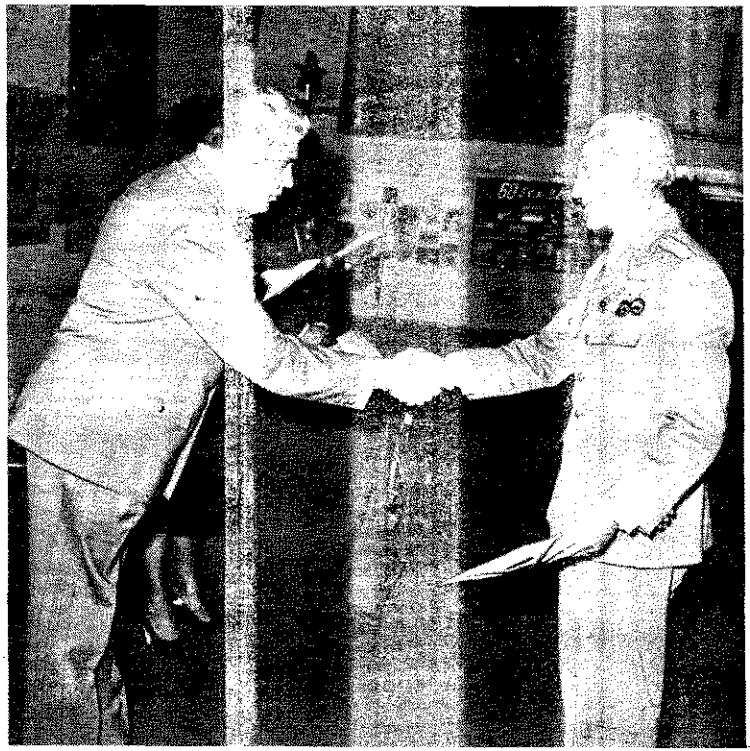

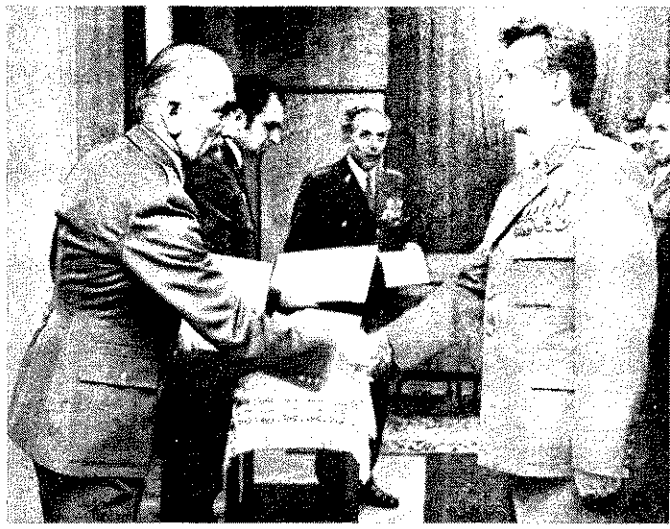

A Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokságon Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója alkalmából Sándor tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsn tese elismeréseket adott át. Képeinken: Mátrai Albert tű. őrg nok megyei parancsnokhelyettes, Kraszkó András tű. alez., XX leti parancsnok és Török László tű. őrgy., a BM TOP főelő Haza Szolgálatáért Érdemrend arany fokozata kitüntetésben tek

1917—1977

avasztól őszig
3 versenyszámban

Heves megyei parancs-
ság párt- és szakmai veze-
 még az év elején olyan
enyfelhívást bocsátott ki
évforduló tiszteletére,
lynek alapján a megye tel-
készültségi állománya ta-
ztól őszig egyaránt gyara-
atta politikai és szakmai
ereteit, s tehetett szert több
e és ügyességre.

sportprogram keretében
pályás labdarúgásban, asz-

iul a stopper. Az óránál
h Sándor tű. fhdgy.

teniszben és röplabdában,
m-es síkfutásban, gránát-
pásban, magas- és távolug-
ban, valamint súlylökésben
zdhették meg a pontok gyűj-
ét.

A program második része
m-es akadálypálya-ver-

seny, 4x100 m-es tűzoltóváltó és 800-as kismotorfecskendőszerelés volt, és ezt követően október 3—4-én került sor a többi versenyszámra. Ekkor már mindhárom egri raj jókora előnyre tett szert, és csupán az volt kérdéses még, vajon sikerül-e feltenniük a pontot az i betűre a 18 számból álló versenyben.

3-án délelőtt a rajok tagjai teszttlapokat töltöttek ki, majd minden versenyszámnak 5—5 perc alatt kellett válaszolnia 2—2 kérdésre.

Ezek sorában szép számmal szerepeltek olyanok is, amelyek a jubileumi eseménnyel voltak kapcsolatosak. Ebben a versenyszámban külön kérdéscsoportot kaptak a szerparancsnokok, a beszállítottak meg a gépkocsivezetők.

A délután folyamán gyakorlati feladatokat kellett végrehajtaniuk a résztvevőknek, mégpedig szívótömlő- és teleszkópantenna-szerelést, valamint fém dugólétra mélybe szerelését, továbbá kihúzós létrával emeletről való életmentést.

A versenybizottság elnöke *Hortobágyi Ferenc* tű. alez., megyei parancsnokhelyettes és tagjai: *Ambrus Sándor* tű. őrgy. gyöngyösi, *Kristóf János* tű. őrgy. hatvani és *Román István* tű. őrgy. egri parancsnok úgy irányították a szóbeli vizsgát, hogy aki jól figyelt,

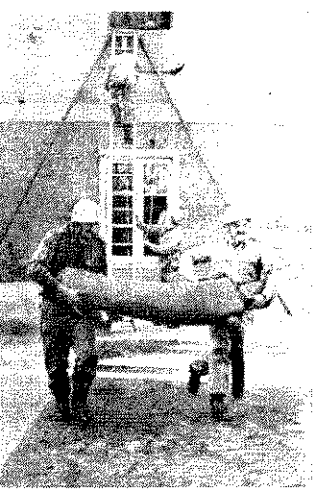

letmentéssel" kombinálták
t a versenygyakorlatot

„Adását nyugtázom"

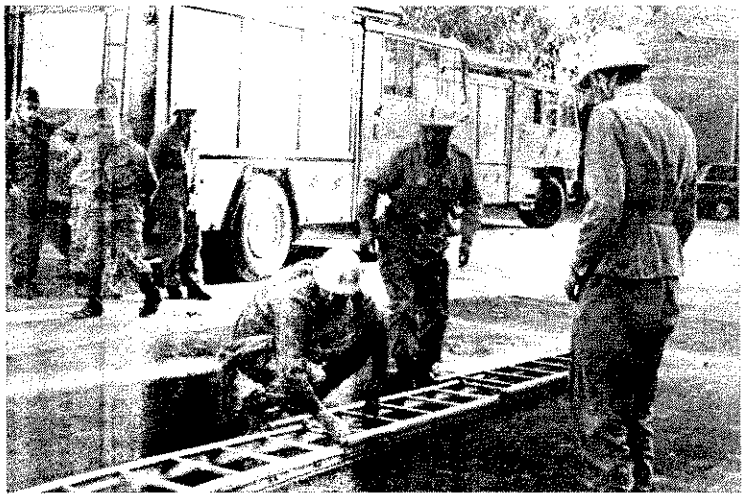

A fémdugólétra-szerelésben is értékes pontokat lehetett nyerni vagy veszíteni

Ezek nem könnyű percek

az még itt is sok hasznos ismerettel gyarapodhatott.

A technikai lebonyolítást *Lukács Béla* tű. őrgy., valamint *Cziner János* és *Oláh Sándor* tű. fhdgy.-k irányították.

Az összesített versenyt végül is az egriek 2707 ponttal nyerték; 2. Gyöngyös 1952, 3. Hatvan 1883 ponttal. A legjobb három versenyraj az egri A, B és C szolgálati csoporté volt.

A hivatalos eredményhirdetés a november 7-e tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezésen hangzott el, a legjobbak ott vették át a kiemelkedő szereplésért kapott jutalmakat, az egriek pedig jogot szereztek a vándorserleg őrzésére.

A versenysorozat tapasztalatait is értékelték azóta az érintett parancsnokságokon és arra a következtetésre jutottak, hogy ezek az állomány kiképzésében is hasznosíthatók, hiszen minden parancsnok jól lemérhette, hol is tart jelenleg az egysége a politikai, szakmai és gyakorlati felkészültségben.

Sz. Lovász Ilona

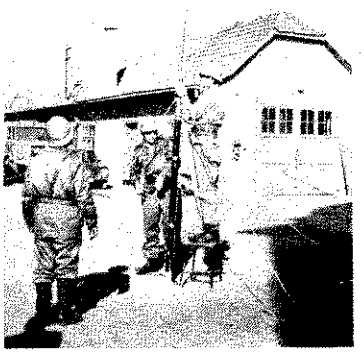

A teleszkópantenna-szerelésben is összemérték erejüket a Heves megyeiek jubileumi versenyén

Versennyel záruli

Júliusi lapszámunkban részletesen is hírt adtunk a Csepel Vas- és Fémművek Jármű- és Konfekcióipari Gépgyára tűzvédelmi szervezetének kezdeményezéséről.

A Nagy Október 60., valamint a Vasas-szakszervezet megalakulása 100. és a CSM fennállása 85. évfordulója tiszteletére a többi gyáregység vállalati tűzoltói és tűzvédelmi szervezetének tagjai is értékes vállalásokat tettek, s becsülettel teljesítették is őket.

A program zárórendezvényeként vállalati tűzoltóversenyt rendeztek, és erre meghívták az egyik közeli szovjet alakulat katonatűzoltóit is.

Zsolnay László, a CSM termelési igazgatója, a TMT elnöke mondott megnyitó beszédet, s külön is kiemelte, hogy a vállalati tűzoltók értékes társadalmi munkákkal is segítették a termelést.

Befejezésül hangoztatta, hogy olyan verseny következik, amelynek lesznek győztesei és helyezettjei, de vesztesei nem lesznek, mivel az esemény minden üzem tűzvédelmét szolgálja.

10 vállalat 1—1 rajának elméleti, ügyességi, tűzoltási és vizes szerelési versenyéből a Csőgyár 78,38 ponttal szerezte meg az első helyet.

Második a Szerszámgépgyár 84,15; a harmadik az Öntöde 99,1 ponttal.

A győztes és a helyezettek pénzjutalmat és oklevelet nyertek, ezenfelül a csőgyáriak vették át megőrzésre a versenyt kezdeményező gyár által adományozott vándorserleget.

A szovjet katonatűzoltók startkocsival — könnyűhabbal és vízágyúval — tűzoltási bemutatóval működtek közre az eseményen.

Leskó Lajos
tűzvédelmi vezető

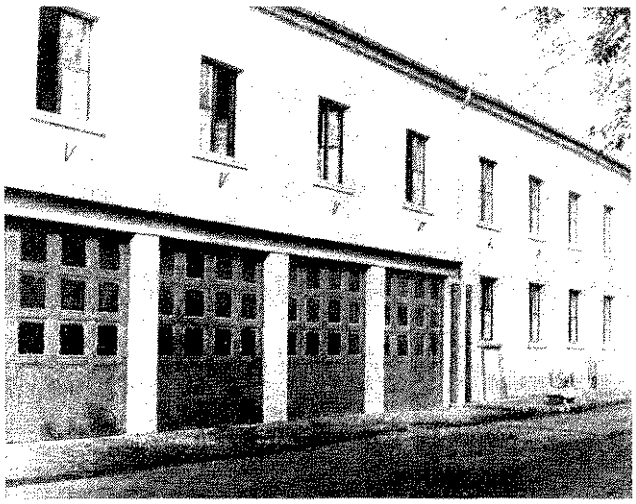

A XIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság a párt- és a KISZ-alaps kezdeményezésére jelentős értékű építést és tatarozást vállalt a forduló tiszteletére. Felajánlásukat november 2-ára becsülettel tették.

A vállalás teljesítésében különösen kitűntek: Stipka István tű Szlonkai József tű. tőrm. és Widner Antal tű. őrm.

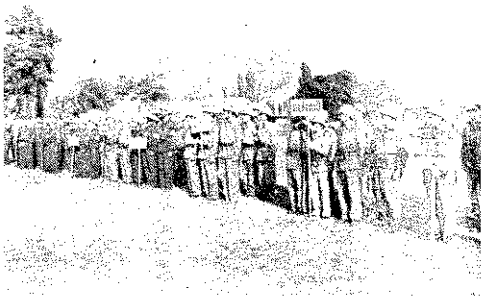

A 10 vállalat versenyrajai

Ketten a Szerszámgépgyár rajából

Osztottsugár-szerelés állványcsőrő szerepelt a versenyfeladatok közöt

Zsolnay László termelési igazgató, a TMT elnöke mondott ünnepi beszédet

A staféta befejezéseként tüzet kellett oltani

A díjakat meg az okleveleket Zsolnay László adta át a győztesnek meg a helyezetteknek

A szovjet katonatűzoltók bemuta egyik mozzanata

Usztics alezredes „A légierő kivál nája" kitüntető jelvényt adta az I. zett csőgyáriaknak

az első titkár ratulált

A mezőkövesdi városi és jái tűzoltó-parancsnokság mélyi állománya a 60. évduló alkalmából tett felnlásában vállalta, hogy a gye által biztosított 50 ezer int keretlehetőségben kö dahelyiséget épít a laktaa épületéhez.

A vállalást az állomány telítette, és szeptember 29-én sználatra átadták a két irot, a hozzájuk tartozó előte és külön kéziraktárt.

A felajánlást az egyéb felatok egyidejű elvégzése melt végezték. Munkájáért a fegyveres erők napján több elvtárs kapott jutalmat és jutalomszabadságot.

Mivel a felajánlásukkal jóval a határidő előtt elkészültek, így kiegészítésül vállalták a tűzoltó-gyakorlópálya füvesítését és rendezését is, ezt szintén elvégezték.

A városi pártbizottság első titkára gratulált az állománynak a felajánlás teljesítéséhez, és további sikereket kívánt.

Urbanovics Ferenc
tű. őrgy.
városi és járási parancsnok

nkában a mezőkövesdiek

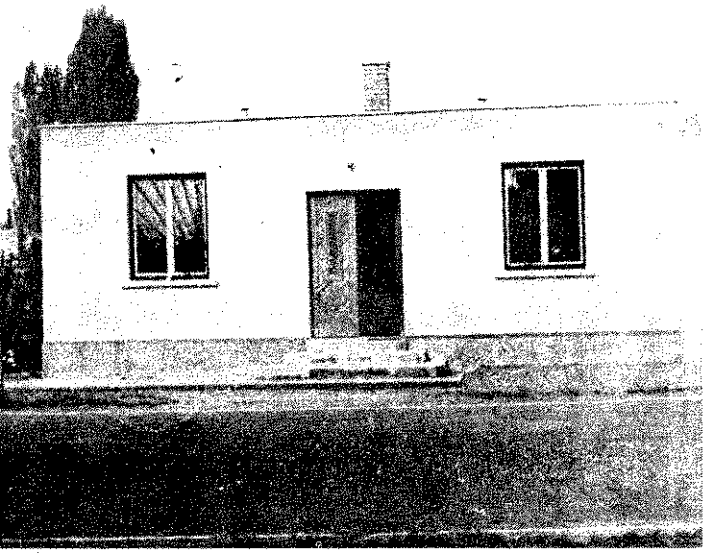

pedig alkotásuk, az új épület

Jubileumi verseny

A KKV szőnyi üzemi tűzoltó-parancsnokság pártalapszervezete és szakmai vezetése politikai és szakmai vetélkedőt kezdeményezett a 60. évforduló tiszteletére.

Kezdeményezésüket támogatva a megyei parancsnokság elméleti és gyakorlati versenyt hirdetett meg a megyei állami egységek részére.

Ezzel egyidejűleg 270 kérdésből álló feladatlapot dolgozott ki, s az anyag a felkészüléshez ajánlott irodalom címjegyzékét is tartalmazta.

A területi parancsnokságok párt-, KISZ- és szakmai vezetése jól népszerűsítette az akciót az állomány körében, így annak mintegy 70%-a vett részt a döntőbe jutásért folyó háziversenyeken.

A nagy izgalommal várt döntőt november 1-én rendezték meg, és egy 51 kérdést tartalmazó tesztlap kitöltésével kezdődött, majd az egyéni gyakorlati feladatok végrehajtásával folytatódott.

A mindvégig színvonalas verseny első díját: egyhetes jutalomutazást a Szovjetunióba a tatabányai parancsnokság *Szabó József* tű. ftőrm., *Kovács András* tű. őrm. és *Vágusz János* tű. szkv. összetételű csapata nyerte, a második helyezett esztergomiak egyhetes belföldi jutalomüdülést nyertek, s a komáromi parancsnokság csapata végzett a harmadik helyen.

A sportverseny megyei döntőjének a tatai edzőtábor volt a színhelye, és a mintegy 80 induló közül sakkban *Kiss Pál* tű. szds. (Komárom), asztaliteniszben *Käffer Lajos* tű. ftőrm. (Nyergesújfalu), kispályás labdarúgásban pedig a megyei parancsnokság csapata győzött.

A szellemi és gyakorlati vetélkedő győztesei és helyezettjei a megyei parancsnokság november 7-e tiszteletére rendezett ünnepségén vették át díjukat, pénzjutalmukat és oklevelüket.

A parancsnokok és a személyi állomány egyaránt célszerűnek tartja, hogy a mostani tapasztalatokat hasznosítva, az elkövetkező években is folytassuk sőt tovább is fejlesszük a versenymozgalmat, mert az eredményesen segítheti a politikai és szakmai ismeretek, valamint a jó közösségi szellem elmélyítését és a résztvevők erejét és ügyességét.

Bányoczky János
tű. alhdgy.

Lengyelfi Rudolf tű. őrgy., megyei parancsnok átadja az oklevelet és a serleget Käffer Lajos tű. ftőrm.-nek

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük előfizetőinket, hogy átutalással vagy a múlt számunkhoz mellékelt csekken december 25-ig szíveskedjenek befizetni az 1978. évi előfizetési díjat. Lapunk példányonkénti előfizetési díja 1 évre 30,— Ft. A befizetési lap hátoldalán szíveskedjenek feltüntetni a kért példányszámot. Kívánságra kiadóhivatalunk pótlólagosan is küld befizetési lapot.

Cím: 1081 Budapest, Szántó Kovács J. u. 1—3. Telefon: 331-160 261 mellék.

A lap küldésével kapcsolatos esetleges reklamációjukról, a példányszám módosításáról, illetve a lakcímváltozásról ezen a címen szíveskedjenek értesíteni kiadóhivatalunkat.

Moszkvából jelentem

Hogy repül az idő! Mintha csak a minap olvastam volna azt a tudósítást, amelyben ifj. Pfeiffer Márton tű. hdgy. Moszkvában tanuló tűzoltómérnök-hallgató számolt be a Tűzvédelem tisztelt olvasóinak arról, hogy a Tűzvédelmi Műszaki Mérnöki Főiskola magyar hallgatói szerény lehetőségeikhez mérten hogyan veszik ki a részüket hazánk felszabadulása 30. évfordulójának méltó megünnepléséből, és kis közösségük hogyan él és tanul Moszkvában.

Ifj. Pfeiffer elvtárs és a magyar hallgatók első csoportja azóta már okleveles tűzoltómérnökként teljesít szolgálatot otthon, és lám, én is a harmadik évfolyamot kezdtem, pedig amikor azt a bizonyos tudósítást olvastam, még nem voltam hallgatója a főiskolának.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának megünneplésére készülődő szovjet fővárosból jelentkezem. Nehéz helyzetben vagyok, mert hiszen írásom jóval az ünnep után jelenik meg, és különben is mi újat tudnék hozzátenni mindahhoz, ami e világtörténelmi jelentőségű esemény alkalmából azóta elhangzott.

S ha csupán vázlatosan próbálnám érzékeltetni a nagy ünnepre készülődő szovjet főváros hangulatát, az is messze meghaladná a cikk kereteit.

Amióta Moszkvában élünk, szemtanúi lehetünk annak, miként épül, szépül és gazdagodik napról napra a világ első győztes szocialista forradalma államának fővárosa.

Az ünnepi előkészületek heteiben azonban Moszkva munkaszerető lakói kozmikus sebességre kapcsoltak. Csupán egyetlen napon, október 15-én, nagyszabású kommunista szombaton vett részt mintegy kétmillió moszkvai: parkokat csinosítottak, utakat hoztak rendbe, sok ezer gyárban és intézményben tevékenykedtek jókedvüen azért, hogy munkahelyük kívül-belül takarosan fogadja november 7-ét. Főiskolánk hallgatóival együtt természetesen mi, magyar diákok is bekapcsolódtunk az akcióba, szerény viszonzásaképpen mindannak, amit a szovjet embereknek és Moszkvának köszönhetünk.

Ezen túlmenően számos kulturális és sportrendezvény szereplői is voltunk. Az itteni tűzvédelmi főparancsnokságon közös ünnepi műsort adtunk néhány NDK-beli hallgatótársunkkal; ugyancsak közös kulturális programot rendeztünk a Textilipari Műszaki Főiskola magyar diákjaival, igyekeztünk minél eredményesebben képviselni hazánk színeit a főiskola ünnepi tanulmányi és sportversenyén; két magyar hallgató pályamunkáját elismerésben részesítették, s még folytathatnám a sort, de nem teszem, hiszen a mi fő feladatunk a tanulás, s mindenekelőtt ebben kell helytállnunk.

A múltkoriban az egyetemisták nemzetközi napján rendezett ünnepi nagygyűlésen azt kérdezte a mellettem ülő másodéves fizikushallgató: „Minek készülsz?" — Igencsak elcsodálkozott, amikor meghallotta a válaszomat.

Az előttünk levő padsorban ülő magyar-nyelv-szakos szovjet egyetemi hallgató azonban máris a segítségemre sietett, és röviden tájékoztatta őt képzésem jellegéről. Azután pár mondatot váltottunk tanulmányainkról, zárthelyi dolgozatainkról, s kiderült, tematikánk a szakosodásig, tehát az első két évben szinte ugyanaz. Még segíthetünk is egymásnak évfolyamterveink elkészítésében. De mivel a Tűzvédelem olvasóit a közelebbi részletek is érdeklik, szóljon helyettem három nyilatkozat. Íme!

A. N. Szmirnov vezérőrnagy elvtárs, főiskolánk parancsnoka készségesen vállalkozott rá, hogy interjút ad a Tűzvédelem számára főiskolánk múltjáról, jelenéről és jövőjéről. A következőket mondotta:

— A Szovjetunió Belügyminisztériumának Tűzvédelmi Műszaki Mérnöki Főiskoláját 1973-ban a Minisztertanács határozata alapján létesítettük, a pártnak a belügyi szervekről való gondoskodása újabb bizonyítékaként. A főiskola létrehozása széles távlatokat nyitott meg a tűzvédelmi mérnökök képzésében.

Főiskolánk elődje a Belügyminisztérium Akadémiája tűzvédelmi és tűzmegelőzési fakultása volt, és igyekeztünk átvenni az ott évek hosszú során át felhalmozódott hasznos tapasztalatokat és az oktatásban elért eredményeket is.

Meg kell jegyeznem, hogy a Belügyminisztérium számára történő mérnökképzés főiskolánk létrehozása óta indult nag fejlődésnek.

Főiskolánk két ágazatban képez embereket: az elsőben a tűzmegelőz tűzbiztonsági mérnökjelölteket, a más ban a végzett hallgatók telemechanik automatikus berendezések működteté és karbantartásához értő mérnökök les

A tanulmányi idő, hasonlóan a több sőfokú tanintézetekhez, négy év, a teli vizsgák követelményei is azonos említett tanintézetekével.

Négy fakultásunk működik, mégpe tűzmegelőzési és tűzbiztonsági; az aut tikai és telemechanikai; a speciális, külföldi hallgatók végzik tanulmány végül a levelező tagozat.

A négy fakultás 21 tanszéke, az eg mi tanács, valamint a tanulmányi és dományos kutatóosztályok szervezik a tatási folyamatot. A Minisztertanács nősítési bizottságának határozatára olyan speciális tanácsot alakítottak fő lánk mellett, amelyet felruháztak a m ki tudományok doktora tudományos zat elnyerésére benyújtott disszertáci bírálásának jogával.

A főiskolánk mellett működő adjun nappali és levelező szakon speciális mányos és oktatókádereket készít fel.

Évről évre növekszik a Tűzvédelmi szaki Mérnöki Főiskolát végzettek s Jelenleg három és félszer annyi mér bocsátunk szárnyra, mint 1970-ben. A intézetben végzett fiatal szakemberek ma 1980-ra előreláthatólag 45%-kal vekszik majd.

Főiskolánk vezetése különös figy fordít az oktatói-előadói állomány min összetételének javítására. Jelenleg az adók 41 százaléka rendelkezik tudom fokozattal, a professzorok és a tud nyok doktorainak a száma tizenkettő. minc adjunktusunk készül előadónak dományos munkatársnak.

Az elmúlt ötéves terrben új ta programra tértünk át. Előadássoroza újítottunk fel és bővítettünk ki új f tekkel, különleges és fakultatív kurzu szerveztünk. Olyan kutatások előzték a tanterv kidolgozását, amelyek arra k tek választ, hogy milyen ismeretanyag meg egy átlagos, végzett hallgató szemben támasztható kívánalmaknal volt azután az a bizonyos „modell", an figyelembe véve tanterveinket konk ban kidolgoztuk. Így például a mé képzés jellegét meghatározó speciális mányágak ciklusa arányában 35%-át ki az egész képzésnek. Intézkedések sorát hoztuk a hallgatók oktatási és gyakorlatának tartalmasabbá tételér jegyezném meg, hogy az egyes köztá

Részlet a kémialaboratóriumból

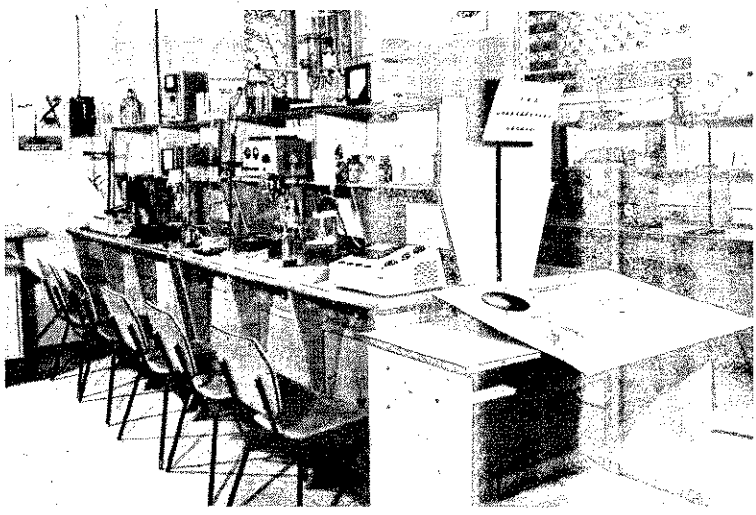

„A munka tudományos szervezése és irányítása" tanszék el terme

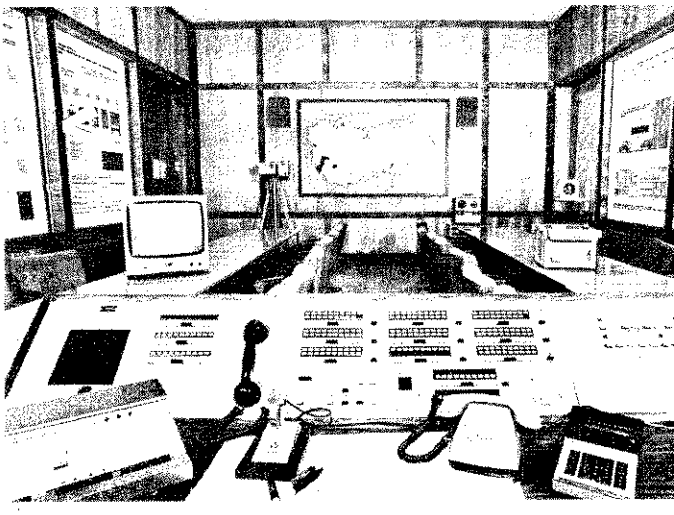

Anatolij Nyikolajevics Szmurov vezérőrnagy

Nyikolaj Nyikolajevics Bruslinszkij alezredes

kba gyakorlatra küldött végzős hallgatóink már önálló kutatásokat képesek végezni.

A képzés szintjének emelkedésével számolhatunk az is, hogy egyre több hallgató kapcsolódik be a főiskolán folyó tudományos és kutatómunkába. Amíg az elmúlt évben minden száz hallgatónk közül negyvennégy foglalkozott kutatással, addig a szám jelenleg eléri a hetvenet. A X. éves terv végére várhatóan valamilyen formában minden hallgatónkat bevonhatjuk ebbe a tevékenységbe.

Ugyancsak sokrétű munkát folytatunk hallgatóink eszmei-politikai neveléséért is. Szeretnénk a jövő mérnökeit a marxista—leninista világnézetnek, magas fokú kommunista erkölcsiségnek, a szocialista hazafiságnak és a proletár nemzetköziségnek kellő szellemében nevelni.

Tanszer- és segédeszközkészletünk növelésére is jelentős erőfeszítéseket teszünk. Uj laboratóriumokat és munkatermeket nyitottunk létre, s ezekben számító- és programoztatógépek állnak hallgatóink rendelkezésére; az orosz, német, angol és francia nyelvek jobb elsajátítását elősegítő nyelvi laboratóriumot; három termet a programozott oktatás céljára; bővítettük és felújítottuk könyvtárunk olvasótermeit stb. Előadótermeink többsége korszerű technikai berendezésekkel, készülékekkel és segédeszközökkel van ellátva. Rövidesen befejeződik a 7,5 ezer m² alapterületű oktatási és laboratóriumépület, valamint az 1100 személyes, 11 emeletes új kollégium épülete.

Kormányhatározat alapján 1978-ban Taszkentben és Irkutszkban megnyílnak a főiskola új nappali és levelező tagozatai. Az elkövetkező években laboratóriumi épületeink alapterülete 14 ezer m²-rel fog növekedni.

Kutatásaink folynak a főiskola kísérleti telepének alapi berendezésekkel és felszerelésekkel való ellátására, amelyek hatékonyan elősegítik a tudományos kutatómunka és a kísérletek eredményességét.

Internacionalista kötelességünknek eleget téve a szocialista közösség országaiból, így Magyarországról is számos hallgató tanul főiskolánkon, hogy magas képesítésű tűzvédelmi szakemberré váljon.

A jubileumi évben kollektívánk szocialista felajánlásai a képzés további minőségi javításával, a hallgatók ideológiai és politikai nevelésével, módszertani munkánk tökéletesítésével, a tudományos kutatás hatékonyabbá tételével kapcsolatosak.

Az SZKP XXV. kongresszusa szellemében és elveitől vezéreltetve arra törekszünk, hogy a jubileumi évben elért sikerek alapján a tudományok új területeit hódítsuk meg, és további eredményeket érjünk el oktató-nevelő és tudományos kutatómunkánkban — fejezte be nyilatkozatát Szmurov vezérőrnagy elvtárs.

Abduraginov professzor, a műszaki tudományok doktora, „A tűzoltás fejlesztése és fizikai-kémiai alapjai" tanszék vezetője is szívesen vállalkozott rá, hogy tájékoztassa folyóiratunk olvasóit a tanszék munkájáról. Egyebek között a következőket mondta:

— Tanszékünket 1975-ben hozták létre, s tudomásom szerint hasonló elnevezésű tanszék főiskolánkon kívül külföldön sem létezik.

Jelenleg két tudományág oktatását szolgálja ki célul. Ezek közül „Az égés folyamata" az egyik. Ennek oktatásához felhasználjuk a felsőbb matematika, a kémia és más tudományágak eredményeit, mivel szerintünk a tűznél az égés fizikai folyamatai az elsődlegesek és alapvetőek. Hangsúlyoznom kell, hogy az égési folyamatok nemcsak az égés kémiájának fogalomkörébe tartoznak, amint azt éveken át gondoltuk és hagyományosan oktattuk, hanem bonyolult fizikai, kémiai jelenségek összességei. Mivel a tüzek esetében mégis a fizikai jelenségek szerepe a meghatározó, úgy gondoltuk, önálló, specializált kurzust szervezünk a tüzek esetében lejátszódó égési folyamatok tanulmányozására. Speciális programunkat többször is megvitattuk, majd oktatni kezdtük annak kialakult formáját. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ennek a tudományágnak az elsajátítása megkönnyíti a hallgatók felkészülését jövőnő szakterületükre.

A másik tudományág „A tűzoltás fejlesztése és fizikai-kémiai alapjai" még speciálisabb és bonyolultabb, habár ezt előbb fejlesztették ki és oktatták, mint az előzőekben említettet. Négyéves tapasztalataink ennek oktatásában is kedvezőek, e tudományágból választott témákból diplomamunkák is készülnek.

Éppen a beszélgetésünk előtti napon, október 26-án, szállíthattuk be tanszékünk laboratóriumába annak a kísérleti berendezésnek a mintapéldányát, amely elősegíti majd a gáztüzek és olajkitörések során szükséges beavatkozások hatékonyabbá tételét.

A tűzvédelmi adatok feldolgozása mind nagyobb szerepet kap főiskolánkon, és ehhez széles körűen felhasználják a számítógépes technika legújabb vívmányait.

A prognóziskészítésnek, mint az élet minden területén, a tűzvédelemben is szinte felmérhetetlen a jelentősége. Képzeljük csak el, milyen értékes információk birtokába juthatunk, ha például a számítógépes adattárolás és -feldolgozás segítségével mintegy megjósolhatjuk a tűzesetek várható alakulását.

A számítástechnika legújabb vívmányainak tűzvédelmi célokra történő hasznosítása természetesen kétoldalú folyamat; egyrészt ugyanis a célszerű döntéshez szükséges mennyiségű adat és információ időben történő beérkezését, másrészt az ezek-

Laboratóriumi gyakorlat. Folyadékégés mechanizmusának tanulmányozása és az égés megszüntetése léghabbal

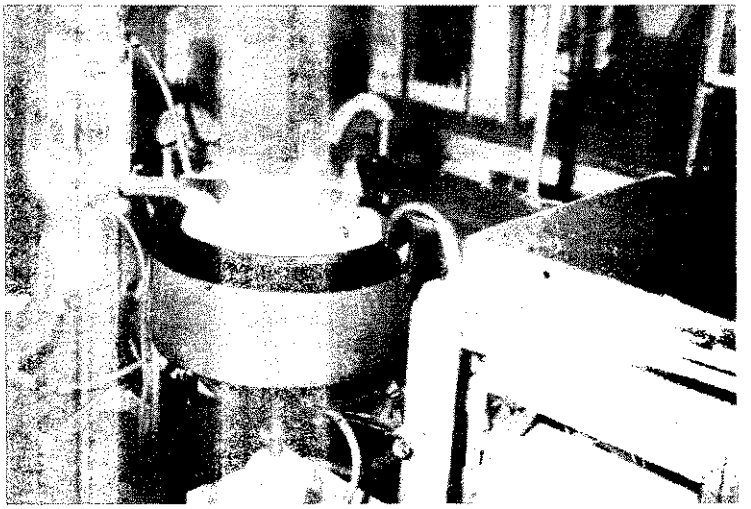

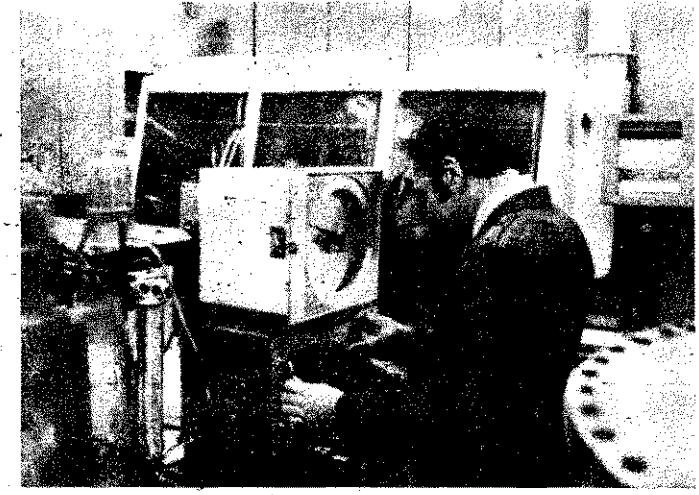

A gyakorlati foglalkozásokon korszerű műszerek és berendezések állnak a hallgatók rendelkezésére

ből levonható következtetések hasznosítását feltételezi.

Éppenséggel nem véletlen tehát, hogy ennek elméleti kérdéseivel egy olyan tanszékünk foglalkozik, amely „A munka tudományos szervezése és irányítása" elnevezést viseli. N. N. Bruslinszkij alezredes elvtárs, tanszékvezető docens a következőkben foglalta össze az irányítása alatt, működő tudományos munkatársak és oktatók feladatait:

— Az SZKP és a szovjet kormány az utóbbi években egyre több figyelmet fordít a fejlett szocialista társadalomban lezajló szociális és gazdasági folyamatok irányítása kérdésének. Az SZKP XXV. kongresszusán komplex programot fogadtak el a népgazdaság irányításának a tökéletesítésére. L. I. Brezsnyev, pártunk főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke az SZKP gazdaságpolitikája egyik legfontosabb elemének nevezte az irányítás tökéletesítését.

Az SZKP XXV. kongresszusa az irányítás tökéletesítésének kérdésében társadalmunk minden szférájában meghatározta a távlati munka alapvető céljait.

Az irányításnak a népgazdaság valamennyi ágazatában való tökéletesítése magától értetődően az olyan speciális ágazatokra is kiterjed, mint a tűzvédelem.

A tűz elleni védekezés mennyiségi és minőségi fejlesztésének összhangban kell állnia a szovjet népgazdaság fejlődésére készített tervekkel. Ezért a tűzvédelmi szakembereknek is alaposan fel kell készülniük azokra a szervezési és irányítási feladatokra, amelyeket majd a gyakorlatban végre kell hajtaniuk. Ilyen irányú képzést nyújt a mi tanszékünk, amelyet 1974-ben hoztak létre.

A tanszékünkön oktatott több tudományág szoros kapcsolatban áll egymással. Ilyenek: a tűzvédelmi statisztika, a gazdaságosság a tűzvédelemben, a tűzvédelmi szervezetek munkájának szervezése és irányítása, a Szovjetunió jogrendszerének alapjai, a tűzesetek szakértői vizsgálata.

Tanszékünk mintegy az in statu nascendi, vagyis a születés állapotában van, ez persze nem vonatkozik az általa oktatott minden tudományágra. Ezért a tudomány és a technika legújabb vívmányaira támaszkodva szüntelenül tökéletesíteni igyekszünk oktatási programunkat, kurzusainkat, módszereinket. Az utóbbi években kitűnő felkészültségű és egymás tevékenységét jól összehangoló előadói állomány alakult ki matematikusokból, közgazdászokból, jogászokból és tűzvédelmi szakemberekből.

Matematikusaink többségének álláspontja szerint a tűzvédelmi igazgatás és adatfeldolgozás sem képzelhető el ma már a számítástechnika vívmányainak alkalmazása nélkül. Ennek megfelelően olyan témákon dolgozunk, mint például a tűzoltóegységek működésének matematikai modellezése.

Előadóink fele tudományos fokozattal rendelkezik. Fiatal előadóink közül többen kandidátusi disszertációjukon dolgoznak, ketten — és én magam is — rövidesen elkészülnek a doktori értekezéssel.

Adjunktusaink között csehszlovák és bolgár kollégák is vannak.

Novemberben egyetemi és speciális tanácsunk éppen Radulov bolgár kollégánk kandidátusi disszertációjának megvédését fogja elbírálni. Ennek címe: „Operatív körülmények tanulmányozása a Bulgária tűzvédelméhez szükséges erők és eszközök meghatározásában".

A témát a bolgár országos tűzoltó-főparancsnokság kérésére 1974—77-ben dolgoztuk fel.

A tanszék mellett vezetésemmel m tudományos munkatársak a tűzvé szervek tevékenységének hatékonyabb teléhez szükséges módszerek alkalm elemzik.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a k féle tudományos szervezetekkel és a védelmi szervekkel.

A Nagy Októberi Szocialista Forra jubileumának tiszteletére együttmű szerződést kötöttünk a moszkvai tűz mi parancsnoksággal, s ennek a f tűzvédelme szervezésének és irányitá tökéletesítése a témája.

A tanterem digitális órája búgó gal jelzi az előadás végét. Örökké vietnami évfolyamtársammal beszélg oroszul, majd angolul köszönti a tanárnőnket. Később visszatér köri és németül társalog az egyik ND hallgatóval. Ő viszont Magdebu együtt tanult magyar tűzoltótisztek egy kicsit beszél is a nyelvünkön.

Együtt nézegetjük a folyosó falait töltő fotókat és faliújságokat. „Nem szégyenkeznünk a „Magyar Népköz ság" feliratú faliújságunk miatt. Az tetteken túl arról is hírt adhatunk, KISZ-alapszervezetünk tagjai társa munkával segítik majd az olimpiai központ építését.

Örökmozgó kubai évfolyamtársunk tonio szakítja meg beszélgetésünket: setek, rövidesen kezdődik az ünnepi gyűlés!"

Kovács J
tű. h

A programozott oktatógép a lehető legtárgyilagosabban értékeli felkészültségünket

„Pozsarnoje gyelo" vendégségben 3 -nél

llami szabvány tűzbiztonság alapjairól

A Szovjetunióban jelenleg van folyamatban a nkavédelmet szabályozó új bványrendszer kidolgozása. nek részei a tűzbiztonsági bványok.

llsőként a 12.1.064—76-os ami szabványt alkották g. Címe: MVSZR (munkalelmi szabványrendszer). zbiztonság. Általános követmények.

Kibocsátását az tette szükessé, hogy jogi szabályosal erősítsék meg a létemények tűzvédelme biztításának azon alapelvelt, nelyek a ma követelményeiz igazodnak, az e téren el- legutóbbi tudományos és hnikai eredményeket tükik, és egységes megközelíi módot adnak a tűzbiztongal összefüggő műszaki goldások és szervezeti inkedések szabályozására. Ez netővé teszi a szabványok ndszerének javítását, tovább- az össz-szövetségi és haági szabványok közötti eltmondásoknak és azok elő értelmezésének kiküszölését.

Az új állami szabvány hatya kiterjed a népgazdaság nden ágazatának összes lésítményére, méghozzá mind tervezés, mind pedig a létes meg a használat időszaban.

A szabványosítás tárgyák (a tűzbiztonság általános vetelményei) megfelelően a óban forgó állami szabvány m tartalmaz előírásokat a tesítmények tűzbiztonságák részkérdéseiről, így péluul az épületekről. Ezzel apcsolatban nem pótolja a zvédelmi szabályozás rendnek érvényben levő előírait.

A szabvány olyan általános óvetelményeket tartalmaz, nelyek nem voltak rögzítve a korábbi normatív dokumentumokban, és lehetővé teszi, hogy összességében értékeljék az egyes tűzvédelmi intézkedések hatékonyságát. Ezért a tűzbiztonság kérdéseivel kapcsolatos új szabályok és előírások kidolgozásakor kötelező figyelembe venni a szabvány követelményeit.

A szabvány alapgondolata abban foglalható össze, hogy a tűzbiztonsági követelmények komplexumának kielégítésével két célt kell elérni: a létesítményben tartózkodó emberek biztonságának szavatolását és az anyagi értékek maximális védelmét. Ezzel kapcsolatban határozták meg a tűzbiztonság fogalmát. Ezen a létesítmény olyan állapota értendő, amely alapjában kizárja a tűzkeletkezés lehetőségét, de ha mégis tűz keletkezik, akkor megakadályozza veszélyes tényezőinek hatását az emberekre, és biztosítja az anyagi értékek védelmét.

Speciális pontként vezették be „a tűz veszélyes tényezői" meghatározást és adták meg ezek felsorolását.

Miután a tűzbiztonság két úton érhető el, nevezetesen először a tűzkeletkezés lehetőségének a megakadályozásával, másodszor az embereknek a tűz veszélyes tényezőinek hatásától való megvédésével, a tűzterjedés határok közé szorításával és sikeres oltással, a szabvány két csoportra osztja ennek a technikai és szervezeti eszközeit: a tűz elhárításának és a tűz elleni védelemnek a rendszerére.

A „tűzbiztonság" szakkifejezés lényegéből következik, hogy azt a tűzveszély meghatározott megengedhető szintjén kell garantálni. Ezért a tűzmegelőzést és a tűzvédelmet szolgáló rendszer hatékonyságának értékeléséhez szükséges volt a tűzbiztonság legáltalánosabb feltételeinek a kidolgozása és ezek alapján a megfelelő mutatók és szabályok megállapítása. A szabványban három ilyen mutató található a létesítmények tűzbiztonságának értékelésére, ezek: a tűzkeletkezés valószínűsége; a tűz veszélyes tényezőinek hatása az emberekre; a tűzmegelőzés és a tűzvédelem rendszerének gazdaságossági hatékonysága.

A legáltalánosabb esetben a tűzveszély mint a tűzkeletkezés és terjedés lehetősége jellemezhető, méghozzá a következmények súlyosságának figyelembevételével. Ez a lehetőség a tényezők és feltételek olyan sokaságától függ, amelyet lehetetlen teljesen kiküszöbölni az emberi tevékenységből, vagyis az esetek többségében nem sikerül elérni abszolút tűzbiztonságot. A tűzkeletkezés lehetőségének mennyiségi mértéke annak valószínűsége. Ebből kiindulva állapították meg a valószínűség olyan értékét (normatív nagyságát), amelyet garantálni szükséges a tűzmegelőzési rendszer kidolgozásakor. A tűz valószínűségének ez az értéke kereken 0,000001 évente, a létesítmény egy szerkezeti részegységére számítva. Az adott esetben a létesítmény szerkezeti részegységén (elemén) azt a legkisebb alkotórészt kell érteni, ahol a tűz keletkezése és kifejlődése szempontjából gyakorlatilag értelme van az önálló értékelésnek.

A szabvány felsorolja a tűz elhárításának módjait és ezek érvényesítését.

Jóllehet a tűz valószínűségének értékelése az égés keletkezéséről, a valószínűség és a technikai rendszerek megbízhatóságának elméletéből alkotott fogalmaink alapján ma már lehetséges, annak a meghatározása azonban, hogy miképpen hatnak a tűz veszélyes tényezői az emberre, nem kevés nehézséggel jár, méghozzá elsősorban azért, mert nincs módszertana annak, hogyan közelítsük meg a kérdés megoldását. A VNYIIPO (Össz-szövetségi Tűzvédelmi Tudományos Kutató Intézet) lépéseket tett egy olyan metodika kidolgozására, amely gyakorlati célokra elfogadható.

Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy jelenleg nem kell teljesíteni az adott szabványkövetelményeket. A tervezők meg a tűzvédelmi szervek az esetek többségében a nyilvánvaló tények alapján eldönthetik, mennyire nagy annak a kockázata, hogy tűz esetén emberek halnak meg, és ettől függően konkrét intézkedéseket dolgozhatnak ki biztonságuk garantálására. Itt figyelembe kell venni a létesítmény rendeltetését és alapterületét, a benne alkalmazott anyagok és eszközök tűzveszélyességének stb. jellemzőit. Teljesen nyilvánvaló például, hogy ha éghető anyagok találhatók a menekülési útvonalakon, vagy ezek az útvonalak tűz esetén füsttel és mérgező termékekkel telnek meg, akkor az emberek elpusztulásának valószínűsége nagyobb a szabványban előirányzottnál.

A szabványnak az „Általános alapelvek", továbbá „A tűzvédelmi rendszer követelményei" című részeiben sorolták fel azokat a követelményeket, amelyeket okvetlenül ki kell elégíteni ahhoz, hogy elérjék a feltétlenül szükséges szintjét az embereknek a tűz veszélyes tényezőitől való védelmének.

Így az 1.5-ös pont rögzíti, hogy a tűz keletkezésekor az épület bármely részében garantálni kell az emberek biztonságát. Ez lényegében azt jelenti, hogy az embereknek vagy mindig rendelkezésükre kell állniuk akadálymentes menekülési utaknak a szabadba (az esetek többségében

ez csak két kijárattal lehetséges), vagy a tűz veszélyes hatásai ellen az épületben, berendezésnél stb. védelmet nyújtó eszközöknek.

Ezekre a célokra vezették be a speciálisan védett helyiségek (például ilyen lépcsőházak, füstmentes menekülési utak stb.) létesítésének a követelményét.

A szabvány alapelve az a követelmény, hogy minden létesítmény számára gazdaságilag hatékony olyan védelmi rendszert kell létrehozni, amely szavatolja annak tűzbiztonságát.

Ez híven tükrözi az állam viszonyát a tűzbiztonság kérdéseihez és egyúttal lehetőséget nyújt a különféle osztályba tartozó létesítmények tűzbiztonságával összefüggő feladatok differenciáltabb megoldására.

Jóllehet a tűz elhárítására és a tűzvédelemre létrehozott rendszer gazdaságossági értékelése még nincs véglegesen megoldva, már jelenleg is rendelkezünk erre vonatkozó munkákkal és ajánlásokkal.

A rendszer gazdaságosságának a következő összefüggés alapján történő számítása teljes mértékben megfelel a szabvány követelményeinek.

$$G=Qt(E+l_k)-Qt'l-H_nk-T$$

ahol: G — a rendszer gazdasági kihatása rubel/év,

Qt, Q't — a tűzkeletkezés valószínűségének statisztikai átlaga az adott típus térfogatában az értékelendő rendszer alkalmazása előtt és után (a tűz valószínűségi értéke alapján kell kiszámítani).

E — az anyagi javak azon részének értéke, amelyeket az értékelendő rendszer bevezetése előtt a tűz megsemmisíthet a létesítményben;

l_k — az a járulékos kár amely a létesítmény tűz által történő elpusztulása esetén bekövetkezhet a védelmi rendszer alkalmazása előtt, rubelben;

l — az adott típusú létesítmény egy tüzének statisztikai átlag szerinti kára;

k — az adott létesítményben a tűz elhárítására és a tűzvédelemre létesített teljes védelmi rendszer beruházási költsége, rubelben;

T — a tűz elhárítására és a tűz elleni védelemre létesített rendszer fenntartási költségei rubel/évben;

H_n — a hatékonyság normatív együtthatója.

Az eddigiekből látható, hogy a 12.1.004—76-os állami szabvány a tűzbiztonság legáltalánosabb követelményeit ismerteti (annak elvei, „filozófiáját"), s nemcsak nagy módszertani jelentőséggel bír, hanem alapvető normatív-műszaki dokumentum is egyben.

Ennek az állami szabványnak a továbbfejlesztéseként a tűzoltótechnikáról, a tűzmegelőzésről, az építésről, a tűzoltásról és más kérdésekről egész szabványrendszer kerül kidolgozásra.

Az előbbiekben említettek mellett a szabvány számos olyan konkrét követelményt tartalmaz, amelyek korábban nem voltak pontosan kimondva a normatív dokumentumokban. Így például megállapítja, hogy a tűzveszélyes készítményekre, gyártmányokra és anyagokra vonatkozó összes szabványoknak és műszaki előírásoknak tájékoztatást kell tartalmazniuk ezek tűzveszélyességének jellemzőiről, s hogy a népgazdaság minden létesítményében gondoskodni kell a tűzjelzés olyan megbízható eszközeiről, illetve olyan jelzőkről, amelyek kezdeti szakaszában képesek a tűzeset jelzésére.

A tűzbiztonság szervezeti intézkedéseit önálló részben sorolja fel a szabvány. Itt egyebek között megszabja, hogy minden népgazdasági létesítményben feltétlenül biztosítani szükséges a tűzvédelmet, vagyis tűzmegelőzési és operatív-taktikai formáinak egyikét.

A szabvány mellékletében alapvető fogalmak, meghatározások és adatok vannak a leginkább elterjedt mintegy 100 anyag tűzveszélyének alapvető jellemzőiről.

A szabvány 1977. július 1-én lépett hatályba.

Részletek **V. Gyemszkij, V. Monahov** és **A. Turkov** cikkéből.

Tudományos alapokat az irányításban

A gazdaság viharos mennyiségi és minőségi növekedése sürgetően megköveteli új, hatékonyabb módszerek kutatását a népgazdasági létesítmények tűz elleni védelmében. Ebben véleményünk szerint igen nagy jelentősége van annak, hogy az irányítást matematikai módszerek alapján, számítógépek és automatizált irányítási módok igénybevételével korszerűsítsék.

A folyamatok irányítása automatizálásának objektív szükségszerűsége a tűzvédelmi szolgálat növekvő intenzitásából következik. A régi módszerek felhasználásával manapság a gyakorlatban lehetetlen idejében feldolgozni a rendelkezésre álló információkat, sokvariációs prognózis- és tervszámításokat végezni, s végül meghatározni a tűzvédelmi tevékenység korszerűsítésének optimális variánsát, illetve megtalálni azt a rendelkezésre álló és lehetséges variánsok sokaságából.

A legutóbbi években ezért Lettország tűzvédelmi parancsnokságán aktívan kutatják a tevékenység korszerűsítését, méghozzá a köztársasági apparátusban és az alsóbb egységeken egyaránt.

Az ellenőrzés megszervezésének módja hosszú időn át ún. szűk keresztmetszet volt a munkánkban, mégpedig mind a területi szervek tevékenységével mind pedig a népgazdasági létesítmények tűzvédelmi helyzetével kapcsolatban. Ez a tapasztalaton, a józan észen és a megérzésen alapult, de tudományos módszerek hiányában ezekkel a jó tulajdonságokkal nem mindig érhető el a szükséges hatékonyság. Így az egységek és szervezetek szolgálati tevékenységének ellenőrzésére széles intervallumot, 5—15 napot terveztünk. Az elektronikus számítógép felhasználása lehetővé tette, hogy tudományosan alapozzuk meg azon létesítmények számának kiválasztását, amelyek felügyeleti ellenőrzése teljes mértékben biztosítja az egész helyzet objektív értékelését.

Olyan táblázatokat állítottak össze, amelyek segítségével gyorsan meghatározható, ebben vagy abban a kerületben hány létesítmény ellenőrzése szükséges. Így például a golubenszki kerületben összességében objektív helyzetképet ad 26 iskolából 8-nak, 22 ipari vállalatból 7-nek és megek tartózkodására s ló 32 létesítményből 8-r ellenőrzése. Ilyen adatol tokában lehetővé válik szállások célszerűbb te se.

Rigában a működési let sokrétű védelmének alapján számításokat vé a hírközpontba érkező sek alapján történő eg riasztások 'számáról, s hetővé tette, hogy a sz és gazdasági kockázat n gedhető mértékének fig bevételével reálisan me rozzák a szükséges erő eszközöket. A játékelmél gitségével sikerült me rozni a tűzoltószerek szerinti legcélszerűbb hangját. Kiderült pé hogy Riga számára, für városaival együtt, a tar és egyéb gépjárműfecsk arányának 7:3-nak kel nie. A megbízhatósági lószínűségi elméletek fe nálása lehetőséget adott diórendszerek tartóssá és meghibásodása val formáinak a meghatároz

A kapott adatok elős ték, hogy megalapozott kont készítsenek a karb tásról és ésszerű útvonal lasszanak ki a javítóbri részére. A javítási idők kal, az anyagi és pénzüg fordítások 10%-kal csö tek.

A központi statisztik igazgatóság és a tűzc adatai alapján készítet és tanulmányozták elek kus számítógép segítség létesítmények tűzveszél gének modelljét. Ennek ményeként kiderítették zek számának és az kár mértékének a kül nyezőkkel, (a termékek térfogata, a beruházás sága, az elektromos fogy mennyisége, a lakosság mezőgazdasági létesítm száma stb.) továbbá a tényezőkkel (a tűzoltót kai ellátottság, a létszár lamint a tűzbiztonsági lyokra kioktatott lakoso ma stb.) kapcsolatos öss gését.

Az adatok teljes men gét felhasználják a távl a folyamatban levő ter ben.

Ez az egész munka t szetesen nem kevés neh gel jár. Egyebek között követeli a belső infor javítását.

Jelenleg közbeiktatott mások egész során át érk

rádiócsatornákon a köztár-
ág tűzvédelmi helyzetéről
ló információk a központ-
tűzvédelmi rendszerbe, és
természetesen meghosz-
bítja feldolgozásuk idejét
leszűkíti a körét a kapott
atok alkalmazásának.

hiányosság kiküszöbölésé-
a tűzvédelmi parancsnok-
olyan tűzoltó-hírforgalmi
is létesítését tervezi a közs-
ság nyolc regionális köz-
ntjában, amelyek egy idő-
néhány kerületet szolgál-
majd ki.

mostani ötéves tervben
kell fejezni a köztársasági
omatizált irányítási rend-
r létrehozásának nagy
nkáját mint az informá-
k összegyűjtésére és feldol-
zására, valamint a népgaz-
ság tervezésére és irányí-
ára létrehozott egységes
z-szövetségi automatizált
nyítási rendszer láncsze-
t. A tűzvédelmi parancs-
ság javaslatára egész sor
an feladatot kapcsolnak be
be a rendszerbe, amelyek
tűzvédelmi szolgálatot is
ntik.

gy a „kommunális gazdál-
dás" alrendszerébe bekap-
lják a tűzivízszerzés, az
k, lakóházak stb. nyilván-
tásával összefüggő feladato-
t. Ezáltal lehetővé válik a
csapok, műszaki állapotuk,
rbantartásuk, továbbá a la-
házi fűtőberendezések és
lamos hálózatok felülvizs-
latának és javításának stb.
tomatizált nyilvántartása. A
kosság" alrendszerének mű-
désbe lépése pedig lehe-
séget nyújt a tűzvédelmi
itációs és propagandamun-
hatékonyabb szervezésé-
z.

Egyszóval a legszélesebb
vlatokat nyitja meg előttünk
irányításnak elektronikus
ámítógépek bázisán történő
szervezése. A tudományos
unkaszervezés alapjainak
vezetése az irányító tevé-
nységbe Lettországban je-
ntős mértékben hozzájárult
hoz, hogy a kilencedik öt-
es tervben 25 százalékkal
ökkent a tüzek száma, az
taluk okozott anyagi kár pe-
g több mint 14 százalékkal
érséklődött.

A legközelebbi években
agyarányú munka áll elő-
nk az irányítás korszerűsí-
sében. Ez jelentős mérték-
en meggyorsítja a tudomá-
vos-technikai előrehaladást
öztársaságunk tűzvédelmé-
en és növeli tevékenységünk
atékonyságát.

Részletek
G. Forandsznak,
a Lett SZSZK Tűzvédel-
mi Parancsnoksága pa-
rancsnokának, a köztár-
saság állami díjasának
írásából.

Az automatikus tűzoltás jelene és jövője

A korszerű üzemek megbízható tűzvédelme garantálásának szükségessége, miután a gyúlékony anyagok magas fokú koncentrációja, a folyamatok intenzitása, továbbá azon épületek és berendezések sajátos tervezési és szerkezeti megoldásai jellemzik őket, ahol ezek a folyamatok végbemennek, együtt jár a tűzvédelmi automatikák egyre növekvő felhasználásával.

Ezzel kezdődik *A. Veszelovnak*, a VNYIIPO osztályvezetőjének, a műszaki tudományok kandidátusának írása, majd azzal folytatódik, hogy a tűzvédelmi automatikát két alapvető irányzat szerint fejlesztik. Az első a tűzoltó anyagok és keverékek faitái körének bővítésével, a második az automatikák inerciájának (tehetetlenségének) csökkentésével, vagyis azzal kapcsolatos, hogy megnöveljék beavatkozásuk gyorsaságát, valamint az égés helyére juttatott oltóanyag intenzitását. Tehát az első irányzat az automatika felhasználási hatókörének a kibővítését tűzi ki célul, a második viszont a működés hatékonyságának és megbízhatóságának növelését.

Ezután grafikusan is szemlélteti: a tűz megfékezéséhez szükséges oltóanyag mennyisége annak a függvénye, hogy milyen hosszú idő telik el a tűz észlelésétől a beavatkozásig.

Ebből egyebek között azt a következtetést vonja le, hogy az égés kezdeti szakaszában egészen csekély mennyiségű tűzoltó anyag is elegendő, ha az oltás a meggyulladás stádiumában kezdődik, miután az ebben a szakaszban felszabaduló hőenergia is egészen jelentéktelen még.

Legfontosabb paramétereket — a beavatkozás gyorsaságát tekintve — az automatikák három generációra szolgalnak.

Az első generációs automatikák a múlt század végén jelentek meg, a 68 °C-on megolvadó Wood-fém, valamint a sprinkler és egyéb szórófejek feltalálása tette lehetővé gyors kifejlesztésüket. Inerciájuk, vagyis a meggyulladástól a oltás kezdetéig tartó idő 3—5 perc, a konstrukciótól, valamint az elárasztás sebességétől és hőmérsékletétől függően.

A század kezdetén új tűzoltó anyagok jelentek meg (széndioxid és széndioxid alapú keverékek, a porok, habképző anyagok stb.), s ez új automatikus tűzoltó rendszerek kidolgozásához vezetett.

Taktikai szempontból az ide sorolható rendszerek a „terület" vagy a „térfogat" oltására szolgálnak. Rendeltetésük folytán aránylag gyengén kapcsolódnak a technológiai folyamathoz, és lényegében attól függetlenül működnek.

Meglehetősen lomha beavatkozásuk ellenére ezek az automatikák nemcsak korábban töltöttek be fontos szerepet, hanem a jövőben is alkalmazzák őket az olyan termelési folyamatok és népgazdasági létesítmények védelmére, ahol a tűz viszonylag lassan fejlődhet ki.

További tökéletesítésük arra irányul majd, hogy csökkentsék az olvadózárak inerciáját, vagyis gyorsabbá tegyék működésbe lépésüket, ami lehetővé teszi a sprinklerrózsák által védett egységnyi területnek a növelését, és ez alapjában egyszerűbbé és olcsóbbá teszi a létesítésüket.

El kell érni — hangsúlyozza — az első nemzedékhez tartozó automatikák tervezésének és létesítésének széles körű iparosítását, mégpedig az érzékelők egységesítése és a csővezetékek polimer anyagokból való készítése útján.

A második nemzedékhez tartozó automatikus eszközök az ötvenes években jelentek meg a Szovjetunióban, és néhány másodpercen belüli működésbe lépésük alapján a gyorsműködő elnevezést kapták.

A műszaki fejlesztés és olyan új gazdasági ágazatok létrejötte tette szükségessé a kifejlesztésüket, amelyeket a fokozott tűzveszély jellemez.

Ekkor már eléggé kifejlődött az elektronikus és vákuumtechnika, s ezáltal lehetővé vált magas érzékenységű fotoelektromos átalakítók (fotonszámlálók, fotoellenállások stb.) konstruálása a meggyulladást észlelő műszerek gyors működéséhez.

A második generációs automatikus eszközök működésének gyorsaságát magas érzékenységű olyan tűzészlelő és beavatkozó műszerekkel és berendezésekkel biztosítják, amelyek a láng ultraibolya és infravörös kisugárzására reagálnak.

Ezeknek az automatáknak működésük lokális jellege a taktikai sajátosságuk, vagyis az olyan helyeken történő oltás, ahol gyúlékony anyagok halmozódnak fel, és meg is vannak az előfeltételei az égésüknek.

Ezért az ilyen eszközök közvetlenül a védendő technológiai folyamathoz kötődnek, s olyan kivitelűek, amelyek alkalmasak a tűz elfojtására, terjedésének megakadályozására.

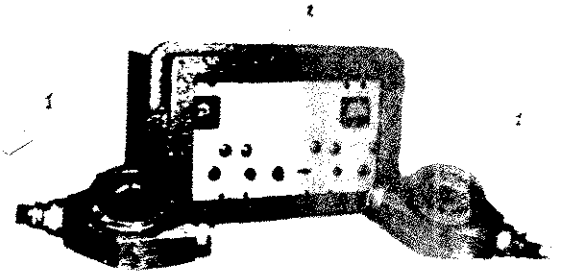

A „Szapfir" típusú jelző- és beavatkozó
1. A láng ultraibolya sugárzására működő érzékelő
2. Jelző-beavatkozó duplex blokk

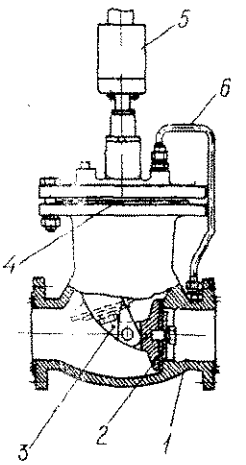

KBGEM típusú gyorsműködő szelep. 1. Háromágú szeleptest, 2. Vezérszelep, 3. A vezérszelep emelőkarja, 4. Membrános cella, 5. Kombinált elektromos és hidromechanikus hajtómű, 6. Összekötő feltöltőcső

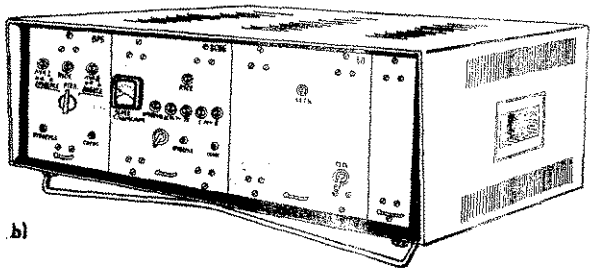

b)

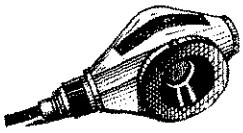

a)

A „Pirbar" típusú, robbanásregisztráló jelző és beavatkozó berendezés: a) lángjelző, b) a duplex jelző és beavatkozó blokk

Az említett tulajdonságok lehetővé teszik, hogy a második generációs automatikákat már részlegesen összekapcsolják a technológiai folyamattal, és ez sokban meghatározza az elnevezésüket. Így ismeretes az automatikus gyorsműködő tűzoltó rendszer; a komplex tűzvédelmi rendszer; a technológiai tűzvédelmi rendszer; a lángelfojtó stb. rendszer.

Ezek és más gyorsműködő automatikus tűzvédelmi rendszerek számára a VNYIIPO egész sor egységesített elemet dolgozott ki, így többek között tűzészlelőket és beavatkozókat, gyorsműködő záró- és beavatkozó szelepeket, különféle megoldású beépített vízzel elárasztókat, lángelfojtó hidraulikus zárakat stb.

Ezek felhasználásával különféle rendeltetésű, vízzel, habbal vagy más oltó anyaggal beavatkozó gyorsműködő berendezések létesíthetők.

Emellett lángfojtó rendszereket hozhatnak létre velük a pneumatikus szállítóberendezésekben, az anyagvezetékekben meg a szellőztetőcsatornákban.

A harmadik generációs automatikus tűzoltóeszközök a nagy sebességgel beavatkozó elnevezést kapták, miután a másodperc töredéke alatt lépnek működésbe, a legutóbbi években terjedtek el a Szovjetunióban.

Alapvető taktikai feladatuk az égés vagy a robbanás elfojtása a technológiai rendszer belsejében, ahol tűz- és robbanásveszélyes közeg található.

Rendeltetésük alapján beépíthetők a technológiai folyamatba, s annak eszközeivel karbantarthatók.

Működésbe lépésük lehető legrövidebb idejét az indokolja, hogy a meggyulladás esetén nagyon gyorsan (5—20 ezredmásodperc alatt) növekszik a nyomás, és ez nemritkán az égő termék kivetődéséhez vezet, néha pedig robbanáshoz. Ilyenkor hatalmas tűz fejlődhet ki a belőle adódó összes következményekkel. Ezért olyan számítás alapján tervezik a nagy sebességgel beavatkozó tűz- és robbanásvédelmi rend-

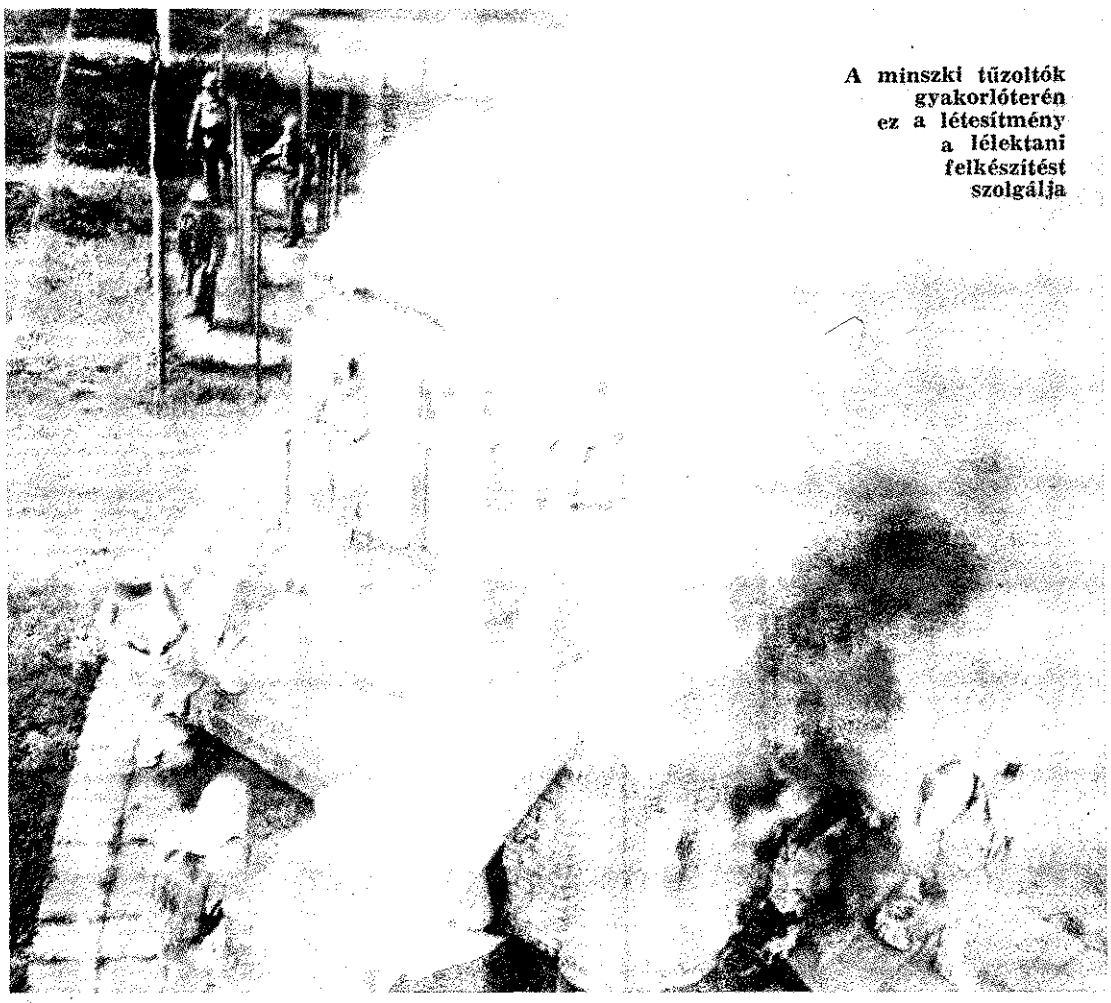

A minszki tűzoltók gyakorlóterén ez a létesítmény a lélektani felkészítést szolgálja

szereket, hogy a berende
ben a nyomás emelked
haladja meg a 0,15 kg/cm
automatika működésbe
pedig ne legyen több 0,
nél.

A VNYIIPO által ki
zott „Anpirbar" rends
VSZPU- „Pirbar" típus
banásregisztráló jelző-
avatkozó berendezés ta
olyan érzékelőkkel, ame
lángra és a nyomásra
nak s az „és" meg a
séma szerint működne
vábbá robbanás- és tűz
VPGIU hidroimpulzus a
működő szerkezet, amely
technikai kivezetéssel és
oltó anyag mennyiségét
őrző műszerrel is el van

Mint az „Anpirbar"
szernek a természetes kö
nyekhez hasonló körülm
között történt kipróbálá
zonyította, a rendszer all
a berendezésekben kel
égés 5—7 ezredmásodper
történő észlelésére, és e
vetően 20—50 ezredmás
alatt a tűzoltó anyagnak
fészekbe való eljuttatás

A gyors- és a nagy sel
gel működő rendszerek s
vő előtt állnak. Éppen ez
delkeznek olyan nagy
konysággal, amely
hatóvá teszi az autom
termelési folyamatok rés
vagy teljes tűzvédelmét.

Ugyancsak szükséges
ebbe a két generációba
különféle teljesítményű
deltetésű automatikus
berendezések. Éppen ez
nak tűz ellen védelmet
olyan automatákká —
alá A. Veszelov —, amel
elektromos automatákh
sonlóan megbízható vé
nyújtanak a katasztrofá
vetkezmények ellen.

A technológiai folya
automatikus irányít
gyors fejlődése mindi
sürgetővé teszi, hogy
delmi automatikával
össze őket. Az ebben az
ban folyó kutatások lehet
nyitnak a számítógépes
nika felhasználására a v
helyzetek előrejelzésébe
lamint a tűz- és robba
delmi berendezések mű
be hozatalában.

A számítógépes tec
alkalmazva a tűzvédelmi
matikák bármely genera
lényegesen megbízhatób
het tenni azzal, hogy e
nika állandóan vagy sza
san ellenőrzi az autom
rendszer elemeinek mű
képességét.

Így a VNYIIPO által
hozott PSZK típusú ell
alrendszer, a „Dozor" K
as információs kommu
alapján időszakos ellen
sel 98%-os, állandó felüg
tel pedig 100%-os üzemb
ságot garantál.

17
ΜΕΔΕΟ

Az állami tűzoltóság URH rádió rendszerének korszerűsítéséró

TÁVKEZELT ÁLLOMÁSOK ESETÉN AZ FM 201—160 ALAPKÉSZÜLÉKBŐL és a TE 40—160 teljesítményerősítőből álló rendszert nem a tűzoltósági hírközpontban helyezik el. Ezt a rendszert egy FK 51 típusú olyan kezelőegység segítségével lehet működtetni, amely TK 54 típusú távkezelővel vezetéken vagy más módon távvezérli az adóvevőt.

A tűzoltósági hírközpontkezelő asztaloknál számolni kell tehát a GK 3—V vagy az FK 51 kezelők helyigényével.

A RÁDIÓHÁLÓ MOBIL ÁLLOMÁSAKÉNT KÉT KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSÚ, kompatibilis (egymással összeférhető) URH adóvevő kerül alkalmazásra. Az egyik, a Veszprém B néven ismert és a fővárosi tűzoltó parancsnokság egységein már nagy számban használt FM 10—164 S típus, a másik ennek továbbfejlesztett változata, a megközelítőleg autórádió méretű, szerelvényfalba is süllyeszthető, jórészt integrált áramkörökből felépített FM 300—160.

Az FM 10—164 típusú mobil állomás jelentősen kisebb méretű, súlyú és fogyasztású a jelenleg használt B—1-esnél. A csökkent helyigény lehetővé teszi, hogy a készüléket legtöbbször, a kezelőjét pedig minden esetben a gépjármű utasterében helyezzék el. A készülékhez használt GK—3 T kezelő azonos a stabil állomások kezelőberendezésével, így a korábban említett kezelési előnyök erre a készüléktípusra is jellemzőek. A teljes tranzisztorizáltság eredményeként annyira kevés a készülék fogyasztása, hogy a berendezés, vételkész állapotban, a gépkocsi akkumulátoráról 80—100 órán át üzemeltethető az akkumulátor utántöltése (a gépkocsi motorjának beindítása) nélkül. Ezért külön rádióakkumulátort nem építenek be a gépjárművekbe.

A készülék 10 wattos adóteljesítménye a stabil állomások megfelelő elhelyezése esetén ezen a frekvencián elegendőnek bizonyul a jelenlegi készülékekkel elért hatótávolságok tartására, egyes esetekben azok túlszárnyalására is.

A készülék antennasugárzója továbbra is a gépjármű legmagasabb pontján lesz. A sugárzó hosszmérete a nagyobb frekvencia miatt kb. 50 cm-re csökken. Nem lesz szükség az antennasugárzó lehajthatóságára, és így a lehajlást szolgáló e zítő elemekre sem. Igen magas különleges gépjárművek, a szabványban előírt méretnél kisebb belmagasságú sz esetében elektromosan vezető gumiból készült, igen haj speciális antennasugárzókat szerelnek fel a gépjárművekr

KEDVEZŐTLEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTTI RÁDI GALMAZÁS ESETÉRE A MEGFELELŐ HATÓTÁVOLSÁ ÉRÉSE céljából továbbra is meg kell tartanunk a gépjárr kendőkre szerelt VT-teleszkóp antennaárbocokat. Az á hoz a frekvenciának megfelelő, kisebb méretű, könnyen házható antennasugárzó és antennakábel készül.

Visszatérve a kezelési lehetőségekre, az FM 10—164 készülék szolgáltatásai között szerepel a megszokott és a t ság speciális igényeihez igazodó második (szivattyútéri) l lehetőség, megpedig azzal az eltéréssel, hogy a második helyen az uralkodó zajszíntnek megfelelő mértékben fele a nemcsak kézibeszélőn, hanem hangszórón is hallható galom. Lehetőség van továbbá harmadik kezelőhely kia sára is, például a hab- vagy porfecskendők ágyúkezelő részére.

További szolgáltatás, hogy a GK—3 T kezelő megfelel lakozó hüvelyére magnetofont kapcsolva a rádióforgalo zíthető. A kárszínhelyén ennek adott esetben igen nagy sége lehet. Az említett csatlakozóhüvelyt a gépjármű PR típusú elektronikus szirénájának mikrofoncsatlakozójával kötve, hangszórón is kisugározhat a rádióforgalom. Így járműtől távolabb tevékenykedő, hordozható rádióval látott tűzoltó is értesülhet állomásának hívásáról. Tová használási lehetőség, hogy az adó-vevőt tartalék csatorn lítva és az elektronikus szirénával összekötve a para (tűzoltásvezető, háttérparancsnok, gyakorlatvezető stb.) helyi rádiójával tartózkodási helyéről hangos utasításoka a beosztottainak. A megfelelő csatornára állított kárs rádió ebben az esetben vezeték nélküli mikrofonként m

Az FM 300—160 típusú készülék, csupán méreteiben felépítésében tér el az előző típustól. A nemrég befe fejlesztés utáni sorozatgyártása megkezdődött. Ennek a léktípusnak az alkalmazására — a típusvegyítés elkerül

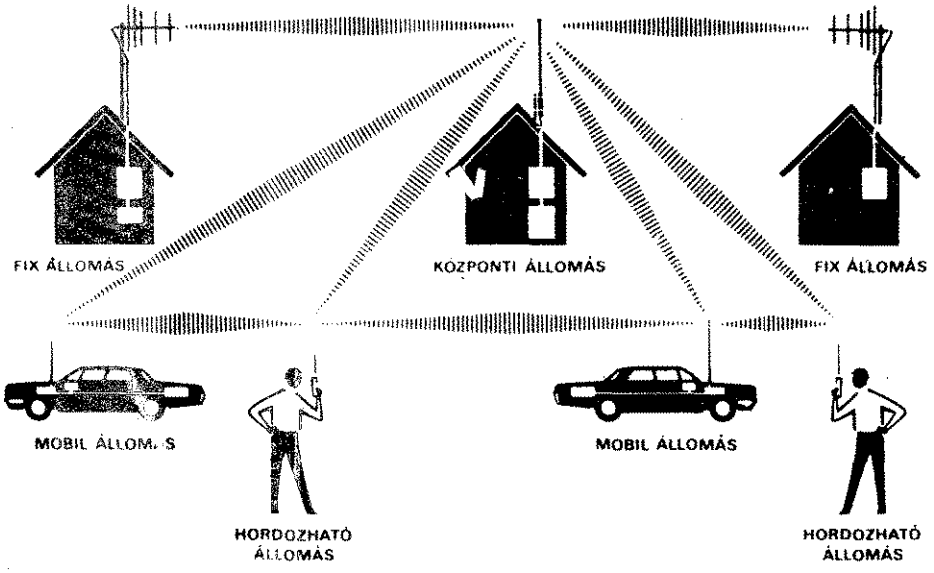

4. ábra Sugaras elrendezésű, szimplex üzemmódú URH-hírháló

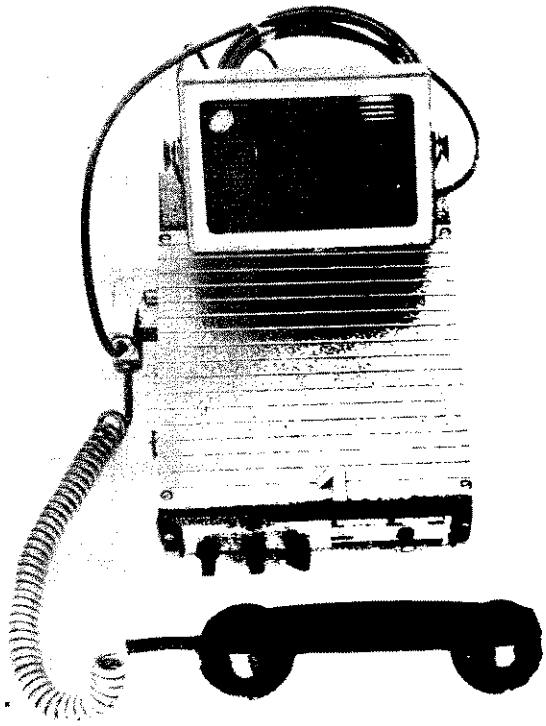

Az FM 10—164 a beépített kezelőegységgel

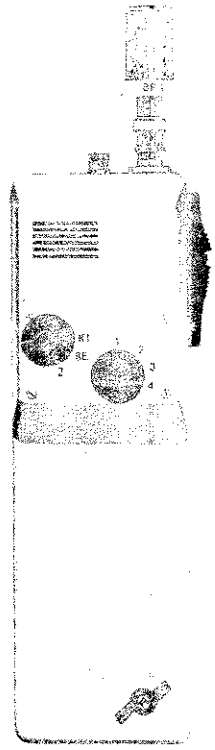

Kárszínhelyi rádió miniatürizált antennasugárzóval (MINANT)

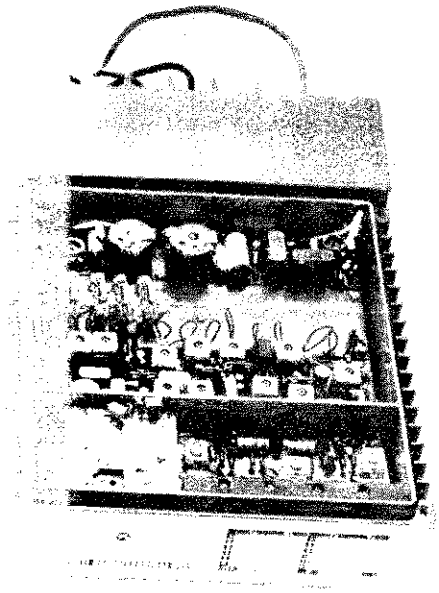

Kézikezelős FM 10—164 belső beépítése

a rekonstrukció befejező szakaszában, illetve a rekonstrukció utáni időszakban, készülékpótlásként kerül sor.

Az FM 10—164 és az FM 300—160 típusú 10 wattos URH adó-vevő, megfelelő hálózati tápegységgel egyaránt használható stabil állomásként is. A készülék viszonylag alacsony ára miatt gazdaságos megoldás, ha a vonuló egységgel nem rendelkező tűzoltó-parancsnokságokat ezekkel kapcsolják be a megyei tűzoltóság rádióhálójába. Ezzel egyrészt megoldható a tűzjelzések késedelem nélküli továbbítása a legközelebbi tűzoltóegységre, másrészt pedig a sűrűbben elhelyezett tűzoltósági rádióállomásokkal javul a megyén belüli rádióösszeköttetés lehetősége. A BRG által gyártott kódjeladó és kódjelvevő pár alkalmazásával felügyelet nélküli, nyomógombos tűzjelző állomás is kialakítható. Az így kialakított tűzjelző állomás nem zavarja a tűzoltósági forgalmat, a legközelebbi hírközpontban a berendezés számjegyek megjelenítésével jelzi ki a jelzésadó hely azonosítási számát.

A MOBIL ÁLLOMÁSOKHOZ TARTOZÓNAK TEKINTHETJÜK AZ ÁLLAMI TŰZOLTÓSÁGNÁL NAGY SZÁMBAN HASZNÁLT kárszínhelyi rádiónak nevezett hordozható készülékeket. Az FM 05—165 típusú Maros B elnevezésű készülékek korszerűek, forgalmazni képesek a kiépítésre kerülő rádióháló készülékeivel, így még hosszú távon számíthatunk az alkalmazásukra. Maguk a készülékek közismertek, így csak az azóta forgalomba került két kiegészítő tartozékukról kell említést tennem.

Az egyik az 1S00—110/A típusjelet viselő, miniatürizált antennasugárzó (MINANT). A csatlakozóval együtt 64 mm hosszú, 22 mm átmérőjű hengeres műanyag házba épített normál sugárzási móduszú helix antenna hosszmérete csak mintegy tizede az eredetileg használt antennasugárzó méretének.

Hatásfoka igen jó, ezért a kárszínhelyi rádió antennáiként alkalmazva, megkönnyíti a készülék használatát, kevésbé akadályozza a mozgást. A másik az L 9300 típusú akkumulátorok beszerzési problémáiból adódó nehézségek részleges megoldását segítő szárazelemes adapter. A 2S63—494—A típusú szárazelem-adapter, amely egyben a Maros B készülék hordtáskájaként is szolgál, lehetővé teszi a kárszínhelyi rádió üzemeltetését 7 darab hosszú élettartamú R 20-as (ún. góliát) szárazelem segítségével.

A rekonstrukcióról függetlenül, de annak elvei alapján szerezték be a tűzoltó-védősisakba épített URH rádiót is. A készülékkel együtt szállítható ütésálló műanyag sisak magába foglalja a teljes egycsatornás URH adó-vevőt, az akkumulátort (illetve szükség esetén a 2 db 9 voltos szárazelemet), valamint a működéshez szükséges valamennyi tartozékot (mikrofon, hangszóró, antenna stb.). A sisakrádiók a „B" típusú rádiók kivételével valamennyi rádióval forgalmazhatnak. Ezt a típusú kárszínhelyi rádiót általában a parancsnoki törzsek, tűzoltási csoportok vagy bizonyos feladatot ellátó személyek használják.

Az állami tűzoltóság URH rádióhálója az egyes tűzoltóparancsnokságok ellátásához igazodó, sugaras kiépítésű, szimplex hírhálónak tekinthető. (1. ábra) Ebben nagy teljesítményű stabil állomások, közepes teljesítményű, általában gépjárművekbe épített mobil állomások és kis teljesítményű, hordozható (kárszínhelyi) állomások találhatók.

A STABIL ÁLLOMÁSOK OLYAN MÓDON KERÜLNEK TELEPÍTÉSRE, hogy a megye területéről a mobil állomás valamelyik stabil állomást (akár a szomszédos megyéét) mindenképpen elérje és azzal kielégítő minőségben forgalmazhasson. A mobil állomástól felvett közleményeket a stabil állomások egymás közti forgalommal továbbítják a megfelelő állomásnak.

Az igen kedvezőtlen domborzati viszonyú megyékben ez a követelmény nem minden esetben teljesül, illetve teljesüléséhez különleges eljárások igénybevételére is sor kerülhet. Ilyenek a hatásos magasságot növelő teleszkópantenna használata, a rádióval ellátott közvetítő gépjárművek kedvező magaslati pontra küldése, vagy földrajzilag távolabbi, de elhelyezésénél fogva nagyobb hatótávolságú állomás bevonása a rádióforgalomba.

A kis teljesítményű kárszínhelyi rádiókészülék esetében, miután azokat általában a kárhelyen használják, nem követelmény, hogy kapcsolatot létesíthessenek a stabil állomásokkal.

A kölcsönös segítségnyújtás érdekében a megyei parancsnokságok közötti állandó rádióösszeköttetés sem nélkülözhető. Olyan esetekben, amikor a szomszédos megyei állomás a megyeszék-

(Folytatás a 19. oldalon)

A ma ismert leghatásosabb tűzoltó anyagok, kémiai felépítésüket tekintve, a fluortartalmú szénvegyületek közé tartoznak.

A fluor (F), a klórral (Cl), a brómmal (Br), a jóddal (J) együtt alkotja a Mengyelejev-féle periódusos rendszerben az ún. halogén (sóképző) elemek csoportját.

Ha alifás (nyílt szénláncú) szénhidrogének, így a metán (CH_4), az etán (C_2H_6) stb. hidrogén atomjait (H) részben vagy teljes egészében halogén elemek atomjaival helyettesítjük, akkor ún. halogénezett szénhidrogéneket kapunk. Maga a „halon" gyűjtő- és márkanév is a halogénezett szénhidrogének angol megnevezéséből — halogenated hydrocarbon — származik.

A tűzoltói gyakorlatban a legkisebb szénatom- (C) számú alifás szénhidrogénekből, a metánból, az etánból származó halonok kerülnek felhasználásra mint gázzal oltó anyagok.

Alkalmazásukkal kapcsolatban több kérdés merülhet fel, így például az is, hogy miért nem alkalmazzák gázzal oltó anyagként a nagyobb szénatomszámú halonokat?

Erre azonnal válaszolhatunk, tudniillik ezek cseppfolyós halmazállapotúak, és előállításuk is bonyolultabb, költségesebb.

A másik kérdés: vajon a különféle halogén elemeket tartalmazó 1—2 szánatomszámú halonok oltási hatékonysága egyenértékű-e?

Egyértelműen kijelenthetjük, nem egyenértékű, de ez már az oltási mechanizmus lényegét érintő kérdés lévén, bővebb indoklásra szorul.

Általánosan ismert, hogy a legkiválóbb tűzoltó hatású halonok nem egyszerűen csak F-atomot tartalmaznak, hanem polifluorozottak; vagyis többször fluorozottak.

Ennek az az oka, hogy a kis atomtérfogatú fluoratomok a többi halogén elem atomjainál jobban illeszkednek a C-atomhoz, és több F-atom együttesen, valósággal leárnyékolja a C-atomot a kívülről jövő termikus és más hatások ellen. A fluoratomok kitüntetett szerepét jól érzékelhetjük, ha atomrádiuszukat összehasonlítjuk a többi halogén elemével és a kapcsolódó C-atoméval:

F	Cl	Br	J	C
0,72 (Å)	0,99 (Å)	1,14 (Å)	1,33 (Å)	0,77 (Å)

Ugyanekkor maga a szén-fluor kémiai kötés rendkívül erős, ami a kötésenergiák értékeiből egyértelműen kitűnik.

C—F	**116 Kcal**
C—Cl	**76 Kcal**
C—J	**68 Kcal**
C—Br	**51 Kcal**

A halonok intenzív oltóhatása köztudomásúlag döntő mértékben inhibiciós hatás, azaz az egyes égési láncreakciókban a láncvivő gyököket a halonok „blokkolják", „befogják".

De ahhoz, hogy a reakcióláncokat letörve meggátolhassák az égési reakciót, a halonoknak önmaguknak is előbb szabad gyökökké kell válniuk, mégpedig viszonylag alacsony hőmérsékleten. Ezt biztosítja a halon oltógáz molekulafelépítésében részt vevő bróm (Br) atom, amely a C-Br kötés kis stabilitásának köszönhetően már alacsonyabb hőmérsékleten leszakad, s így viszonylag könnyen keletkeznek szabad gyökök, s ezek a továbbiakban a fluoratomok által már rendkívül stabilak.

Az eddig elmondottak természetesen nem azt jelentik, hogy klór-szén vegyületek, mint például a széntetraklorid, vagy a metilbromid (bróm-hidrogén-szén vegyület), — ha kisebb oltó hatással is — nem lehetnének gázzal oltók, mert azok voltak.

A két vagy több klóratomot tartalmazó halogénezett szénhidrogének termikus ellenállása kétségtelenül nem olyan jó, mint a fluortartalmúaké, mivel a jóval nagyobb klóratomok erős feszültséget okoznak a kémiai kötésekben de olcsóbbak a jelenleg használt halontípusú oltóanyagoknál. Hogy ma már mégsem ezeket használjuk, annak más oka van, de erre később visszatérünk.

Itt kell megjegyeznünk, hogy a jódtartalmú halogénezett szénhidrogének, bár a C-J kötés energiáját tekintve előnyösebbnek látszanak, mint a brómtartalmúak, összehasonlíthatatlanul magasabb áruk miatt nem jöhetnek szóba.

A halonok nomenklatúrája

Mielőtt azonban tovább folytatnánk a kérdésfeltevést, szó kell ejtenünk a halogénezett szénhidrogének nevezéktanáról a ún. nomenklatúrájáról is, mivel ugyanannak az anyagnak nagy számú különböző elnevezése már okozott bonyodalmat a gyakorlatban. Tulajdonképpen kétfajta márkanévképzési rendszer él, de mindkettő a kémiai elnevezésből indul ki. Az eddig használt „halon" kifejezés is csak gyűjtőfogalom, és a pontos kémiai összetételt jelcsoporttal adják meg. A jelcsoport egy betűből vagy névből és egy számsorból áll.

A számsort úgy kapják meg, hogy például a halon szó jelölő „H" betű után szigorúan egymás után felírják a molekulát alkotó C, F, Cl, Br, J atomok számát, mégpedig úgy, hogy a hidrogénatomot nem jelölik, és ha valamely atom nincs a molekulaalkotók között, akkor azt nullával jelzik, de a szám sor végén levő nullát, vagy nullákat nem írják ki. Pl.:

Metilbromid	**CH_3Br**	**H 1001**
Szén-tetraklorid	**CCl_4**	**H 104**
Difluor-klór-bróm-metán	**CF_2ClBr**	**H 1211**
Trifluor-bróm-metán	**CF_3Br**	**H 1301**
Difluor-diklór-metán	**CF_2Cl_2**	**H 1220**
Tetrafluor-dibróm-etán	**$C_2F_4Br_2$**	**H 2402**

Ugyanezt a jelölési rendszert alkalmazza a nyugatném Hoechst AG cég, a „H" betű helyett „Halon HOECHST"-t például a H 1211-t így írja le „Halon HOECHST 1211".

A nyugatnémet Kali-Chemie cég szintén használja ezt jelölési rendszert, egyszerűen kiírja a „Halon" szót, péld „Halon 1211".

Találkozunk ezzel a jelölési rendszerrel úgy, hogy a „ betű helyett „Pyroforane" szót írnak, a fenti példánk „Pyr forane 1211".

A másik jelölési rendszer bonyolultabb. Ezt a Du Pont c 1930 óta ismert Freon márkaneve kapcsán mutatjuk be. számsor első tagja eggyel kisebb szám a szématomok sz mánál. A fenti példahalonunknál, mivel kémiai összetételé fogva (CF_2ClBr) csak egy C-atomot tartalmaz, az első sz nulla lenne, de a nullát nem írják ki.

A számsor második tagja a hidrogén atomok számánál e gyel nagyobb szám; a példaként említett vegyületünknél, mi nincs benne H-atom, a második számjegy $0 + 1 = 1$ lesz.

A harmadik számjegy a fluoratomok számát adja meg, példánkban „2" lesz.

Ha a vegyület brómatomot tartalmaz, akkor a jelcsop negyedik tagja egy „B" betű, az ötödik tag pedig megadj brómatomok számát, tehát B1.

A klóratomokat ez a rendszer nem jelöli, azok számát kell kitalálni, tehát a H 1211 vegyület ezzel a jelöléssel, a és számsor egyesítésével: Freon 12B1.

Írjuk fel sorban a számunkra érdekes halonokat ezze jelrendszerrel:

H 1001	**Freon 40B1**
H 104	**Freon 10**
H 1211	**Freon 12B1**
H 1301	**Freon 13B1**
H 1220	**Freon 12**
H 2402	**Freon 114B1**

Ezt a jelrendszert használja a „Rhône-Progil" francia amikor a Freon helyett „Flugex" kifejezést alkalmazza, pé vegyületünk: „Flugex 12B1".

A már említett „Kali-Chemie AG" szintén használja má névként ezt a jelrendszert; a kapcsolódó szókép: „Kaltron" dául „Kaltron 12B1".

Ezt a szerencsésnek egyáltalán nem mondható jelölést v át az MSZ 11 101 magyar szabványjavaslat úgy, hogy a szó helyébe egy „R" betűt — az angol „refrigerate" első betűjé írja: például a H 1301 halont R 13B1-ként jelöli.

Az ICI az előbbiektől eltérő védjegyeket használ, íg H 1211-t BCF-nek a H 104-et CTC-nek, a H 1011-et (CH_2B CB-nek nevezik, és ezek jól ismertek a szakmában.

A halonok toxicitása

A halogén szénhidrogének meglepő jó tűzoltó hatását már a harmincas években felismerték. Abban az időben vezették be a szén-tetrakloridot, metilbromidot mint tűzoltó anyagot, mígnem a hatvanas években meg kellett tiltani a használatát. A fejlődés azonban ezen a területen sem szakadhatott meg. A gázzal oltók nagy hatékonysága, a másodlagos tűzkárok minimálissá tételének szándéka serkentette a kutatómunkát, és ez a fluorozott halonok jobb megismerésével szinte forradalmi változásokat hozott a gázzal oltás tökéletesítésében.

Ez a fejlődés, illetve a szén-tetraklorid és más mérgező oltóanyagok betiltása az oltógázok toxicitásával volt kapcsolatban, ezért szükséges részletesebben foglalkozni ezzel a problémával.

A halogénezett oltószerek igen eltérően hatnak az emberi szervezetre. Ennek ismerete nagyon fontos, mert egyrészt lehetővé teszi egyes oltóanyagok — amelyek már kis koncentrációban is veszélyesek az emberre —, alkalmazásának a megtiltását, másrészt pedig a megengedett oltószerek zárt térben való felhasználása lehetőségének, illetve a szükséges biztonsági feltételeknek a megállapítását is.

A halonok toxicitása vizsgálatához két fogalmat kell megkülönböztetni: hidegen mérgezőség és melegen mérgezőség.

Hidegen mérgezőség

Szobahőmérsékleten minden halonnak van egy bizonyos mérgező hatása. Ennek maximális értékét a toxikológiában dosis letalisnak (halálos mennyiség) nevezik. A dosis letalis tehát az a halonmennyiség (súlyban vagy térfogatban kifejezve) a levegőben, amely egy zárt térben meghatározott idő alatt a kísérleti állatok 50%-ára (DL 50) vagy 100%-ára (DL 100) halálos.

A halon oltószerek szervezetre gyakorolt hatását patkányokon tanulmányozták. Azt a koncentrációt határozták meg, amely 15 perces belélegzést követően az állatok felénél okozott halálos mérgezést (DL 50).

A következő táblázat ezeket az értékeket mutatja:

Kémiai elnevezés	Halonszám	DL 50	
		cm^3/m^3	g/m^3
Trifluor-bróm-metán	**1301**	**800 000**	**5075**
Difluor-dibróm-metán	**1211**	**324 000**	**2200**
Tetrafluor-dibróm-etán	**2402**	**126 000**	**1340**
Klór-bróm-metán	**1011**	**65 000**	**340**
Szén-tetraklorid	**104**	**—**	**180**
Metilbromid	**1001**	**5 900**	**23**

A gyakorlati alkalmazásban azonban a megengedhető mennyiség megállapítása is igen fontos. A megengedhető mennyiség az a halonmennyiség, amely anélkül hatolhat be egy zárt helyiségbe, hogy a bent levő személyek a helyiség evakuálásához szükséges idő alatt fiziológiai károsodást szenvednének.

Ez a magyarázata annak, hogy csak azok a halogénezett oltószerek alkalmazhatók, melyeknél a megengedhető mennyiség lényegesen magasabb, mint amennyi a hatékony tűzoltáshoz szükséges.

Ennek tulajdonítható, hogy korábban oltóanyagként alkalmazott erősen toxikus metilbromid használatát számos országban — így nálunk is — betiltották, és helyüket a fiziológiai szempontból messzemenően indifferens Halon 1301, illetve a gyakorlatilag nem mérgező Halon 1211 és Halon 2402 vették át.

Melegen mérgezőség

Egy olyan meghatározott hőmérsékleten, melyet pirolízis hőmérsékletnek nevezünk, a halonok bomlanak. Az egyes halonok bomló anyagai változók.

A felszabaduló bomlástermék minőségileg a halon kémiai összetételétől függ. A bomlástermék különféle mennyisége olyan tényezőktől függ, mint például a bevitt oltóanyag mennyisége, a tűzfészek hőmérséklete, a tűzfészek és az oltóanyag közötti érintkezés időtartama stb. Erősen kiterjedt tűzek hosszabb ideig tartó oltása esetén a pirolitikus bomlástermék mennyisége is nagyobb lesz.

Hogy egy zárt helyiségben a keletkező bomlástermékek mennyisége a lehető legkevesebb legyen, ahhoz három feltételt kell teljesíteni, mégpedig:

— megfelelő érzékeny detektáló rendszert, hogy az oltóanyag bevihető legyen, mielőtt a tűzfészek hőmérséklete túl magassá válna;

— az oltóanyag gyors szétterjedését;

— akkora oltóanyagmennyiség bevetését, amely egyrészt nem lépi túl a már említett megengedhető mennyiséget, másrészt a tűzfészekkel való rövid érintkezés alatt gyors oltást tesz lehetővé.

J. E. Malcolm kísérletsorozattal megállapította az egyes halonok hőbomlási termékeinek halálos koncentrációját mg/literben, 10 perces érintkezési időt véve figyelembe, például:

H 1211	**(BCF)**	**52 mg/l**
H 1011	**(CB)**	**20 mg/l**
H 104	**(CTC)**	**2 mg/l**

Összehasonlításul a CO_2-é 1200 mg/l.

A zárt helyiségben való oltási folyamatban azonban legfontosabb az atmoszféra globális mérgező foka, amely az oltóanyag pirolízistermékeiből és magából az égő anyagból felszabaduló mérgező anyagokból (CO, CO_2...) tevődik össze. Biztos, hogy szakszerűen irányított tűzoltás esetén a halonoknak csak jelentéktelen része szenved hőbomlást, és mivel a halonok bomlástermékei már igen izgató hatásúak és ennek a nagyon világos figyelmeztető jelnek a segítségével károsító hatásuk kivédhető, ellentétben a CO és CO_2-vel, melyeknek nincs szaguk, meg lehet óvni az embereket a belélegzésüktől.

Cikkünk második része a halontípusú oltóanyagokkal végzett tűzoltási kísérletek néhány általánosítható tapasztalatát ismerteti majd.

Sz. B.—B. Á.

(Folytatás a 17. oldalról)

helyi stabil rádióállomás hatótávolságán belül van — csatornaváltással — közvetlenül bonyolítható le a forgalom. Kedvezőtlenebb esetben egy másik stabil állomás közvetítése is szükséges. Nagyon lényeges, hogy a rádióállomások, éjjel-nappal üzemben vannak, ezért azok a mobil és a stabil berendezésekkel bármikor hívhatók. A mozgásban levő vonulószerek a csatornaváltós rendszer következtében könnyen átállhatnak a megközelített stabil állomás frekvenciájára. A frekvenciaadatokat és az üzemeltetés szabályait a jövőben kiadásra kerülő „Rádióforgalmi Szabályzat" fogja összefoglalni, ennek ismertetése azonban meszsze meghaladná e cikk kereteit.

AZ EMLÍTETTEK ALAPJÁN EGY OPTIMÁLISAN KIÉPÍTETT MEGYEI URH RÁDIÓ AZ ALÁBBI ELEMEKBŐL ÁLL:

— Megyeszékhelyen telepített olyan helyi vezérlésű vagy távkezelt állomás, melynek kezelését másodlagosan a megyei ügyelet is el tudja látni.

— A megyéhez tartozó parancsnoki törzs mobil és hordozható rádióállomásai.

— A megyei városi parancsnokság vonulószerre telepített rádióállomásai és hordozható készülékei.

— A megye területén levő városi-járási, üzem stb. parancsnokságok stabil állomásai.

— E parancsnokságok vonulószereinek rádióállomásai.

— A vonulóegységgel nem rendelkező tűzoltó-parancsnokságok közepes teljesítményű stabil rádióállomásai és hordozható készülékei.

— A megyei rádióhálót felhasználó, hosszabb-rövidebb időre telepített, tűzoltósági célokat szolgáló stabil vagy mobil rádióállomás.

Jelentősebb ipari üzemekben, ahol az üzemben önálló, belső URH rádióháló működik, a tűzoltósággal való összeköttetést szolgálja a tűzoltósági gépjárművekbe épített második, az üzemi frekvencián működő rádiókészülék, illetve a tűzoltóság rendelkezésére bocsátott hordozható rádió.

A rekonstrukció során törekedni kell az egyes megyei rádióhálóknak az előbbiekben vázolt optimális kiépítésére. A teljes kiépítés azonban gazdasági okokból csak hosszabb távú feladat lehet.

A telepítésre kerülő rádiótechnikai eszközök karbantartása és javítása továbbra is vállalati szervizfeladat marad, de ez nem zárja ki, hogy belső erőkkel, hozzáértő szakemberekkel maga az érintett tűzoltó-parancsnokság végeztesse el a kisebb hibák kijavítását.

A budapesti Hársfa u. 25. sz. ház pincéjében október 26-án történteknek minden bizonnyal az egyik felvételünkön látható vízzár lesz a „koronatanúja". Alapos vizsgálattal történő megvallatása hivatott tisztázni majd, alkalmas volt-e arra, hogy a Gázművek szerelői főelzáró hiányában ezzel zárják el az épületbe menő gázvezetéket.

Az említett berendezés azon az elven működik, hogy az edényébe öntött víz nyomása sokszorosan meghaladja a vezetékben áramló gáz nyomását, és éppen az szorul magyarázatra, hogy ez miért nem érvényesült a szóban forgó esetben, jóllehet a szerelők — elmondásuk szerint — nem feledkeztek meg a szükséges vízmennyiség betöltéséről.

A ház lakói már napokkal korábban bejelentették, hogy zavarokat észlelnek a gázszolgáltatásban.

A kiküldött szerelők megállapították, hogy a hiba a pincében levő vezetékszakasz egy részének kicserélésével hárítható el.

A szükséges előkészületek után az említett nap délutánján került sor a munkálatra, vagyis 80 mm-es átmérőjű gázvezeték egy darabjának lángvágással történő eltávolítására, majd az új vezetékszakaszt kellett volna felhelyezniük.

A két szerelő 2 óra tájban kezdte meg az említett műveletet, de hamarosan több méteres lángnyelv lövellt ki a szabaddá vált vezetékrészből. Ettől meggyulladt a pince padozatán levő fahulladék, és ők porral oltó tűzoltókészülékkel kísérelték meg a beavatkozást, de látva, hogy a tűz kezd átterjedni a pince farekeszeire, nem próbálkoztak tovább, hanem kivitték a a pincéből a berendezést az udvarra. Az egyik szerelő — elmondása szerint — telefonálni ment, hogy a Gázműveket értesítse, a másikkal az első robbanás után a kapualjban találkozott a tűzoltás vezetője.

14.06-kor először *Kónya Béláné* értesítette a budapesti hírközpontot. Jelzése alapján I-es riasztást rendeltek el. Ezt követően többen mások is telefonáltak, és miután az újabb jelzésekből raktárégésre lehetett következtetni, a tűzoltási csoport is kivonult a kárhelyre.

Bélteczky József tű. fhdgy. és beosztottai éppen akkor szálltak ki a gépkocsiból, amikor az elsőként helyszínre érkezett VIII. kerületi egység parancsnoka *Szilágyi Lajos* tű. szds., szolgálatparancsnok *Kenézi János* és *Horváth Miklós* őrmesterekkel megszerelt sugárral, légzőkészülékben felderítésre indult. A továbbiakra így emlékszik vissza:

— Sűrű füst áramlott a pinceablakokon, a riasztást kiemelt I-re módosítottam, a generátorszert is a helyszínre rendeltem, és én is elindultam Szilágyi elvtársékkal a pincébe.

— A lejáró harmadik lépcsőjén álltam éppen, amikor az első robbanás bekövetkezett. Ekkor már beavatkozásra készen a helyszínen voltak a rohamfecskendő beosztottai. A robbanási hullám alaposan meglódította. *Farkas János* zls.-t, a rohamszer parancsnokát a falhoz vágta, a rohamfecskendő több beosztottja pedig elesett. Azonnal magamhoz rendeltem a rohamfecskendő beosztottait, és utasítottam Farkas zls. elvtársat, induljunk három társunk mentésére. Először Horváth őrm. bukkant fel, majd Kenézi őrm. támolygott a kijárat felé. Miután a lángzónába kerültek és megsérültek, helyszínre kértem a mentőket. Feszült pillanatokat okozott, hogy Szilágyi szds. többszöri hívásunkra sem jelentkezett. Szerencsére gyorsan kiderült, hogy hármójuk közül neki sikerült először távoznia a pincéből, bár szintén égési sérüléseket szenvedett. Eközben történt a második robbanás, és egyértelművé tette a történteket. Az persze tisztázásra vár, mitől aludt ki a gázláng, s hogyan képződött ismételten robbanóképes elegy.

— III-as riasztást rendeltem el és kértem, hogy a kárhely körülzárására rendőröket irányítsanak a helyszínre, továbbá vonuljon ki a Gázművek és az Elektromos Művek ügyelete.

— Az egyik szerelővel a kapualjban találkoztam, vizes veder volt a kezében. (Egyébként néhány buzgó ember az utcáról alaposan nyakon öntötte vízzel a pincében tartózkodó tűzoltókat, abban a hiszemben, hogy az oltásban segítenek ezzel.)

— A veszély miatt a házban tartózkodó személyeknek azonnal el kellett távozniuk az épületből. Ennek irányításával két egységet biztam meg, és a lakók segítségével igen gyorsan végrehajtották a feladatot. Így 14.38-kor már a létszámellenőrzés megtörténtét is visszajeleztethettem.

— Minthogy a pincében való beavatkozás életveszélyessé vált, a tűz eloltása pedig végzetes következményekkel járhatott volna, az egységek azt a parancsot kapták, hogy szereljenek 1—1 db 1500-as, 400/4-es és X-jelű habsugarat, ebből kettőt habgenerátorról, és a már megszerelt 4 E sugár hűtőhatásának szükség szerinti felhasználásával a pinceablakokon át akadályozzák meg a tűz további terjedését, de azt a gázvezeték biztonságos lezárása előtt tilos eloltani.

Az utcában parkoló nagy tömegű gépjármű meg az összeverődött kíváncsiskodók serege nagymértékben nehezítette a beavatkozásunkat, de még ennél is több gondot okozott, hogy a Gázművek ügyeletesei — bár jó néhányszor sürgettem — csak sokára, 14.59-kor érkeztek ki.

— Tekintve, hogy addig csak a tűzterjedés megakadályozására szorítkozhattunk, viszont újabb robbanás veszélye fenyegetett, egy sugárcsővel alacsony nyomással gyenge sugarat áramoltattam a vízzárba, mert úgy véltem, ha ezzel csak 1%-kal csökkentjük a robbanásveszélyt, akkor is megéri. Hogy ténylegesen volt-e haszna ennek, azt a vizsgálat biztosan kideri tény azonban, hogy ettől kezdve újal robbanás nem következett be.

— Végre 14.59-kor (!) a helyszínre é a Gázművek ügyeleti gépkocsija. A szer lők megkezdték az útbontást, és bizo mire a fővezetéket eltömítették, 16.34 le

— 15.18-kor érkezett meg a tanács m szaki ügyelete, s az oltás után közölték, épület alapzata szerencsére nem szenv dett károsodást, ezért a lakók visszak tözhetnek.

— Az Elektromos Művek kb. 1 óra id tartamra áramtalanította a környéket, lő volt ugyanis, hogy a kábelek közé gáz keveredhetett.

— A ház udvarán levő szennyvízakn ból is ömlött a füst, mert a csatorna szétrobbant.

— 7 perccel a gázvezeték lezárása ut 4 E sugárral a lánggal égést megszünt tük, s áttérhettünk az utómunkálatok

— 16.55-kor I-esre minősíthettem vi sza a riasztási fokozatot, 17.56-kor utolsó egység is bevonulhatott.

— A tűzterjedés megakadályozására s relt habsugarak igen hatékonynak bi nyultak. Jó tapasztalatokat szereztünk habgenerátorok felhasználásáról. Evegér UM habképző anyagból 4 att. körüli n más kb. 120—150-szeres habkiadóssá értünk el a segítségükkel. Az alacs nyomás azért volt szükséges, nehogy buborékok tönkremenjenek.

A tűzeset következtében Kenézi Já és Horváth Miklós súlyos, de szerencs nem életveszélyes sérüléseket szenved Szilágyi Lajos szds. kevésbé súlyosan rült meg, de ő is kórházi kezelésre s rult. Hogy nem végződött szomorúbb vetkezményekkel a sérülésük, abban a kétségtelenül közrejátszott, hogy nem seltek műszálas fehérnemű.

Elgondolkoztató azonban, hogy a sé lések jórészt olyan testrészeken érté három tűzoltót, amelyek lényegében vé lenek voltak: a kezükön, a nyakukon a fülüknél.

Mint néhány esztendővel ezelőtt me tuk, egy lakóházi pébérobbanást követ három dombóvári tűzoltó jóformán ugy ilyen égési sérüléseket szenvedett. A oltói hivatással együtt jár, hogy od be kell hatolni, ahonnan mások elsza nak, és ilyenkor nincs valamiféle ab lút védelem egy hirtelen és váratl erős hőhatás ellen. De ez a káreset is geti a nyakvédő és a kesztyű használ nak mielőbbi általánossá tételét.

Jó néhány nappal a történtek után ratlan látogatók érkeztek a kórházb ott szépen gyógyuló három VIII. ker tűzoltóhoz: a Hársfa utcai ház lakó kis küldöttsége.

Megható volt, milyen aggodalon kérdezősködtek a három sérült hogy ről, és az egész lakóközösség jóvoltábó nom falatokkal is kedveskedtek. Fi mességüket a VIII. kerületi paranc köszönte meg a rádióban.

A Hársfa utca 25. számú házban felejtették el, mit kockáztattak a t tók azon a bizonyos októberi délutáno a nagytétényi és a szolnoki tragédi mindenki levonta-e már a szükséges t ságokat?

Sűrű füst áramlott ki a pinceablakokon

Kínosan teltek a percek a Gázművek ügyeletének helyszínre érkezéséig

...mert a robbanásveszély miatt a vezeték eltömítéséig nem olthatták el a tüzet

Előbb a harmadik vödörbe, innen a vízzárba?

Végre-valahára megkezdődik az útbontás a fővezeték lezárására

A robbanás után...

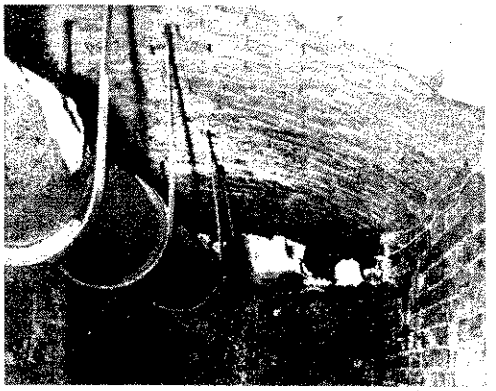

Részlet a pincéből

Sikerült a fővezeték eltömítése. Megkezdődhetett a tűz eloltása. Vajon miért nem zárt a vízzár? Ha zárt, miért történt robbanás? (Fotó: Horváth Nándor)

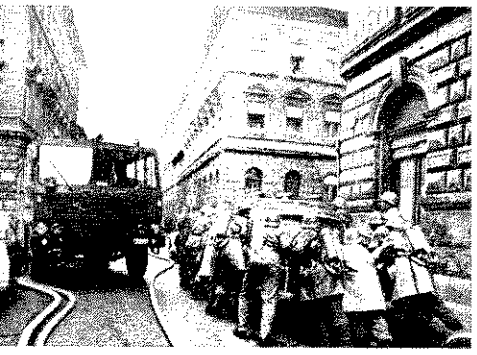

Több gépkocsit eleinte így kellett eltávolítani az útból

Később már valamivel könnyebben ment ugyanez

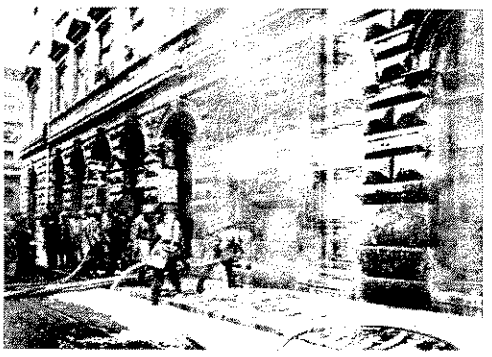

Addig csak az utcáról lehetett beavatkozni,...

...és csupán a tűzterjedés megakadályozására szorítkozhattak az egységek....

Szárítótüzek sorozatban

Az elmúlt hónapokban szinte sorozatban követték egymást a szárítótüzek. Ebből a sorozatból választottuk ki azt a négy esetet, amelyről szó lesz a továbbiakban.

A Komárom megyei község téeszének szárítóüzeme július 4-én gyulladt ki, és ezt csak akkor vették észre, amikor az épület tetőzete már átégett.

Hogy miért csak akkor? A szolgálatos éjjeliőr a szokásos történetet mondta el tanúként való meghallgatásakor. E szerint 23 órakor járt utoljára a pihentetőben, de nem észlelt ott semmi rendellenességet. Arra nézve már nehezebb magyarázatot találni, hogy a pihentetőben lappangó égés hogyan fejlődhetett másfél óra leforgása alatt olyan kiterjedt tűzzé, amit a tehénistállóból és a kárhelytől kb. 2 kilométer távolságból végül is észrevettek. Az éjjeliőr az istállóban szolgálatot teljesítő kollégájától értesült a tűzről; a másik személy egy Tatabányán lakó kiskereskedő volt, aki gépkocsijával éjszakai vadászaton volt éppen.

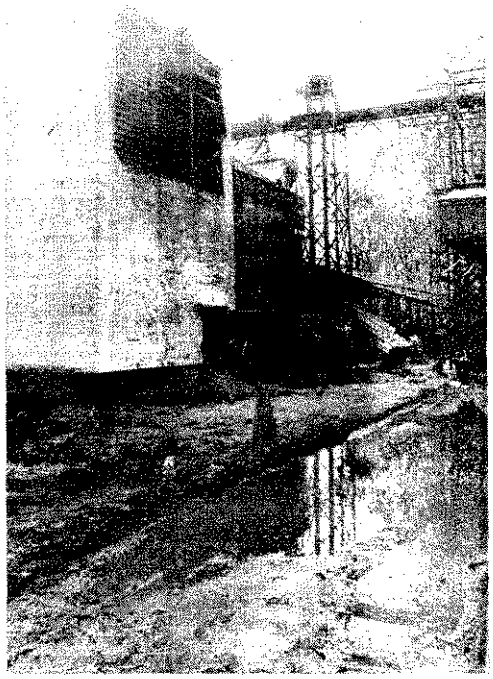

A Sirokkó 30/4-es terménynszárító és a hozzá tartozó porkamra távlati képe

Valamivel előbb mások is felfigyeltek az éjszakában vöröslő lángokra, és értesítették *Lovász Mihály* önkéntes tűzoltóparancsnokot, s neki segélykérő telefonon percekkel előbb sikerült jeleznie a tüzet, mint annak a vasutasnak, akit a gépkocsijával az állomásra siető kiskereskedő ébresztett fel.

A tűz oltása 01.20-kor kezdődött meg és 02.40-kor fejeződött be. Elsőként 01.20-kor, a helyi önkéntesek érkeztek ki 8 fővel és Zsuk-fecskendővel; tíz perc múlva ugyancsak Zsuk-kal és tíz fővel a szák-szendi önkéntesek; 01.55-kor a tatabányai, 02-kor pedig a komáromi parancsnokság 2—2 gépjárműfecskendője. 02.15-től ZIL fecskendővel az egyik szovjet katonai alakulat kilenc harcosa is bekapcsolódott a munkálatokba.

A körülményekhez képest jelentős értéket sikerült megmenteni, de az épület alumínium trapézlemezeit, kopilit és egyéb üvegeit, hullámpala tetőzetét és elektromos berendezéseit. Így is 100 ezer forintban megállapított rongálódás érte, a termény- és göngyölegkár pedig 33 ezer forint lett.

A tűzvizsgálati eljárás során a komáromi tűzoltó-parancsnokság azt állapította meg, hogy a tüzeset nagyfokú gondatlanság következménye.

Július 2-án reggel a zsákolást végző dolgozók jelentették az üzemvezetőnek, hogy izzó részek kerültek az előző éjszaka készített lucernalisztbe, de ő csak azokat a zsákokat távolíttatta el a pihentetőből, amelyeknek a melegedését a tapintással érzékelték. S miután az előző éjszaka készített mennyiséget együtt tárolták a korábban zsákolt többi lisztte, semmi sem akadályozta meg egy vagy több rejtett tűzgóc további terjedését, majd a tűz átterjedését a többi zsákra, és ez olyan heves égést produkált, amitől az épület a vázolt rongálódást elszenvedte.

A komáromi parancsnokság fényt derített egy olyan korábbi esetre is, amikor a forrólevegős gyorsszárító ciklonja égett, és erről a téesz nem értesítette a tűzolt got; a július 2-án történteket sem jelen ték be a komáromi parancsnokságnak.

A szeptember 24-én ugyancsak a ko romi járáshoz tartozó községben kele zett tűz nem annyira az általa oko 23,9 ezer forintos kár miatt, hanem a érdemel említést, mert mintegy két napraforgómagot is szárítottak a B1—1 gabonaszárító berendezéssel, jóllehe gyártó bábolnaiak erre nem adtak tec lógiai előírást.

A Kisbéri AG illetékeseit nem nyugt nította különösebben, hogy minden toztatás nélkül használták ezt a bere zést az említett célra, s talán mondar sem kell, hogy az új eljárásról az il kes I. fokú tűzvédelmi hatóságnak volt tudomása.

Pedig hát, ha hosszabb időn át sze csére megúszták tűzkár nélkül ezt a kázatos vállalkozást, azért semmi sem volt rá, hogy hasonló derűlát folytassák.

A vizsgálatba bevont szakértő ug jogosan szögezte le, hogy az említett rendezést kukorica és általában olyan mények szárítására létesítették, ame elbírják a 100 °C körüli hőmérséklete már a búza szárítása n fokozott figye igényel, mivel 90 °C körül megperzs het.

Az olajos magvak e berendezéssel ténő szárítása pedig véleménye sz kétszeresen is veszélyes. Egyrészt ezek 85 °C-os hőmérsékleten perzselődne meggyulladhatnak, viszont a hővéd megszólalási értéke jóval magasabb (a szárító hőérzékelői csak 100—105 ° kapcsolják ki az égőfejeket, illetve a leg- és hidegventillátorokat). Másré napraforgó betakarításakor annak gyakran leválik, és szárításának me

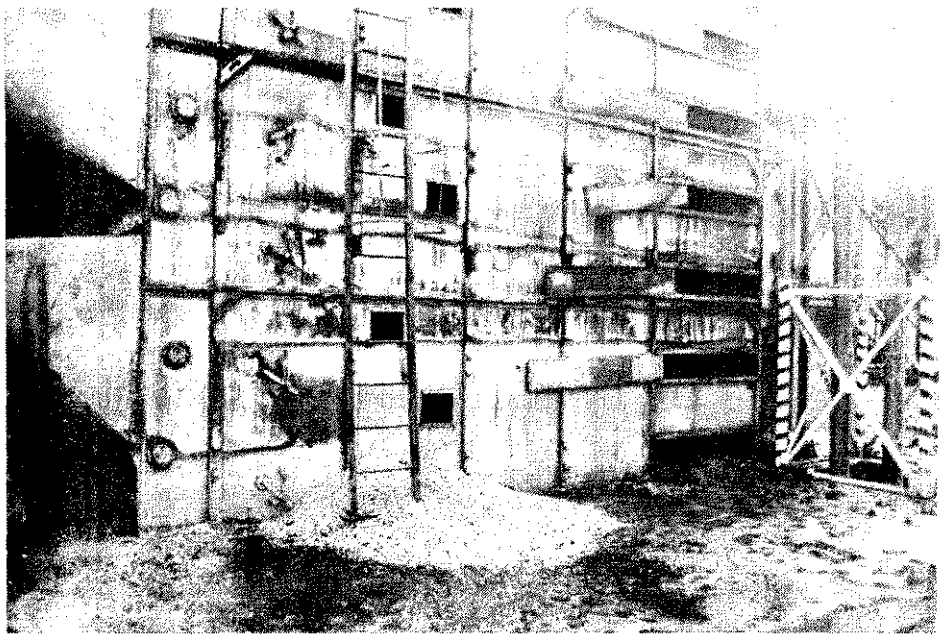

A terménynszárító É-i oldala a tűz után. A festékégés jól szemlélteti, hogy az alulról számított II. és III. szinten volt intenzív tűz

désekor a felhordószerkezet úgy összepréselheti a belső magokat, hogy azok összetapadó és felületükön erősen olajos gumókká lesznek. Ezek a gumók a szárítótorony belsejében fennakadhatnak, és állandóan a legmagasabb hőmérsékletű levegővel érintkeznek.

Ilyen körülmények között nem a tűz keletkezése, hanem sokkal inkább az tekinthető véletlennek, hogy az előbbiekben vázoltak két éven át nem okoztak bonyodalmakat.

A tűz megfékezése több órás feladatot adott a komáromi egységeknek.

Az égést a szárító egyik dolgozója, *Gyöngyei Anna* 23.35 körül észlelte először, és értesítette *Ihász Sándor* szárítókezelőt. Ő azonnal leállította a ventillátorokat, az olajégőket, és munkatársával *Tordai Istvánnal* előbb 3 db 12 kg-os porralóval kísérelték meg a beavatkozást, azonban az erős hő miatt a tűz környezetét nem tudták megközelíteni. Ekkor az LKB típusú karmány-szárító tűzcsapjáról szerelt E-sugárral próbálkoztak, ezzel azonban azért nem érhettek célt, mert a tömlővezeték rövid volt, más E tömlő pedig nem akadt a közelben. (Nemcsak ilyen üzemekben volna érdemes utánanézni annak, hogy a fali tűzcsapszekrény tömlőinek hossza arányban áll-e a védendő területtel.)

Minthogy Ihász Sándornak előbb be kellett motoroznia a faluba, hogy a tanácsházán levő segélykérő telefonon a komáromi parancsnokságot értesítse, ott csak pontosan éjfélkor riaszthatták az egységet. 0.35-kor 2 db gépjárműfecskendővel 1+9 fő érkezett ki, és ekkor már az „A" szektornak II—I., a „B" szektornak pedig IV—I. szintjéig kiterjedt tűzzel állítak szemben.

Végül is 4 db E, továbbá egy 200 2-es habsugárral szeptember 25-én 10.25-kor sikerült eloltani a tüzet, s az utómunkálatokat csak 15 órára fejezhették be.

Úgy még sohasem volt, hogy valahogy ne lett volna. Alighanem ebben reménykedett a téesz vezetősége, amikor október 4-én első ízben kezdték meg a szárítást a Sirokkó 30 3-as berendezéssel. A kezeléssel megbízottak nem tettek tűzvédelmi szakvizsgát, igaz, kezelési és technológiai, valamint tűzvédelmi utasítása sem volt az új létesítménynek, tűzoltásra igénybe vehető vízkészlete úgyszintén, s ezt a készenlétbe állított tűzoltó-felszerelés aligha ellensúlyozhatta.

Az átadáson több szabálytalanság megszüntetésére hívták fel a figyelmét a téesz vezetőségének. Így például arra, hogy használhatatlan a por- és szemeteltávolító; nem biztosított a technológiai folyamat összhangja; nem történt meg a szükséges tüzeléstechnikai beszabályozás, stb.

Október 5-én kukorica szárításakor figyeltek fel arra a szárító dolgozói, hogy a hőfokszabályozó termosztátjai „csalnak", ugyanis olyan értékeket mutatnak, ami egyszerűen elképzelhetetlen.

Értesítették a szolnoki gyári vállalatot, és onnan ki is küldtek egy szakembert, és ő újból beállította a termosztátokat meg a mágnesszelepeket. De mivel a termosztátok ekkor sem a valós értékeket mutatták, a vállalat szakembere ráírta a szekrény falára (!) az eltéréseket.

Október 6-án kukorica szárításáról napraforgószárításra tértek át. A berendezésen felvonó, rostá, tisztító, stb. beállításán nem módosítottak, csupán a hőfokszabályzót állították 0 °C-ra, majd innen indulva a 40 °C már nem lehetett valós érték.

Másnap folytatták a szárítást, de a leállást követően a napraforgót nem járatták ki a szárítószekrényből. A hőfokszabályzó ekkor a tanúk elmondása szerint 0 °C-ot mutatott, ami az akkori időjárási viszonyok alapján elképzelhetetlen.

A rostán maradt napraforgó légszáraz állapotban volt — állapították meg a tűzvizsgálati eljárás során-, amikor október 5-án újra működtették a szárítót.

Az néhány perccel később az ott dolgozók érezték a pörkölődés jellegzetes szagát. A kukoricára beállított tisztítóberendezés nem volt alkalmas a napraforgóra, mivel az összetört maghéj és virágszirom bentmaradt.

A szakértő megállapítása szerint végül is az okozta a tüzet, hogy az induláskor magas hőmérséklet képződött, és ezt a hibásan, illetve egyáltalán nem működő műszerek nem érzékelték. Mint megjegyezte, volt olyan hőmérő, amely 30 °C eltéréssel mutatta a hőfokot, egy másiknak a skálamutatója 0 °C alá süllyedt, holott a külső hőmérséklet ekkor nem lehetett alacsonyabb 12 °C-nál.

Kísérleteztek egy lapát homokkal, összehordott vízzel, 12-kg-os porraloltóval, de ez már csak azért sem vezethetett eredményre, mert a debreceni parancsnokság megállapítása szerint nem állították le idejében a szellőzőberendezést, ráadásul a gépkezelő a szellőzőnyílásokat elzárás helyett kinyitotta. Ilyen körülmények között a tűz gyorsan átterjedt az egész szárítószekrényre, és a ventillátorok segítségével a porkamrára is, ott pedig nagy mennyiségű hulladék volt.

A tanúk elmondása alapján a tűz 8.05—8.10 között keletkezett, és a sikertelen próbálkozások után értesítették a helyi önkénteseket. Ők 4 fővel egy Zsukkal vonultak ki és 1 E sugárral kezdték meg az oltást.

A 8.38-kor riasztott debreceni tűzoltók 8 fővel CSD 344-es fecskendővel 9 órára érkeztek a kárhelyre, és két E sugárral 15 perc alatt eloltották a tüzet.

A kár 192 ezer forint lett, s ebből mindössze 9000 Ft a tönkrement 15 mázsa termény értéke, a többi a berendezést érte. A szárító többi részét és a szint sikerült

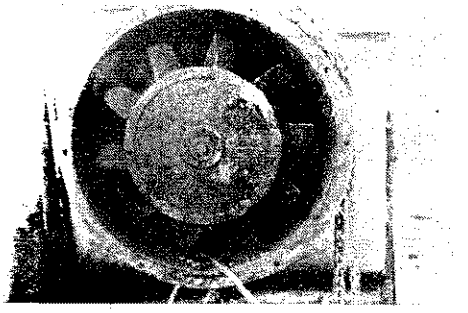

Az alulról számított II. szint elszívó ventillátora a leszakadt és a ventillátorba becsúszott láncvezető sínnel

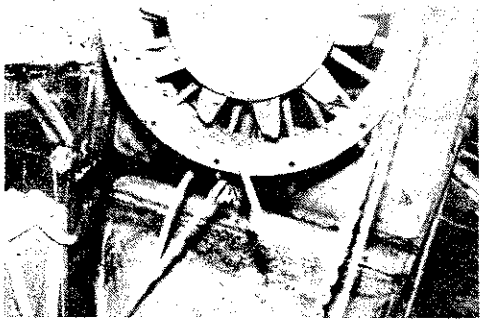

Jól látható a ventillátor-lapátvégek letöredezése, kikoptatása

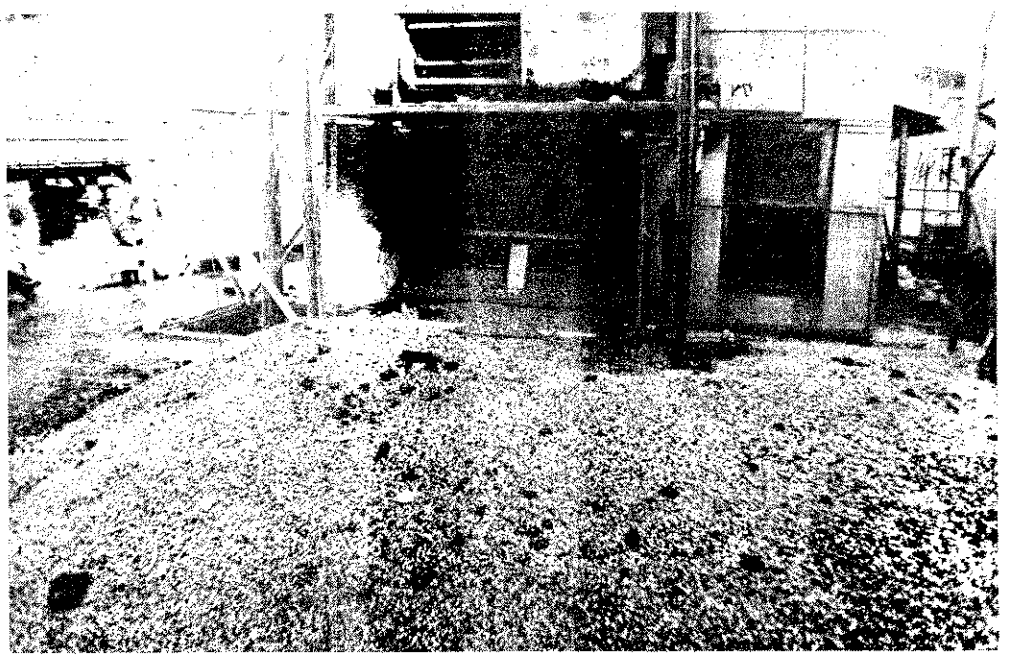

A berendezés porkamrával ellentétes vége a kitárolt tönkrement terménnyel

megmenteni, ezeknek kb. 1 millió forint az értékük.

Október 12-én 20.20-kor itt egy Sirokkó 30/4-es típusú terményszárító gyulladt ki, és a tűz 200 ezer forintos kárral végződött.

Kukoricát szárítottak éppen, amikor *Brandt Lajos* villanyszerelő, a telep műszakvezetője felfigyelt az égésre. 20.20-kor értesítették a gyulai tűzoltó-parancsnokságot, és a riasztott egység 20.28-kor érkezett ki. A tűz körülhatárolása 20.45-kor, lefeketítése 21.15-kor, eloltása pedig 21.35-kor történt meg, az utómunkálatok 13-án 01.30-kor értek véget.

A tűz műszaki hibából következett be. A szárító alulról számított második szintjének láncvezető sínje (egy acélrúd) a keretről leszakadt, és a mozgó terményáramlás rátolta a 2960-as fordulatú, 750 mm keresztmetszetű ventillátor lapátjaira. A nagy kerületi sebesség következtében a láncvezető sínhez ütköző lapátvégek megolvadtak, és a szakértő szerint az így lehulló izzó fémforgács meggyújtotta a porkamrával összekötő cső alsó szintjén lerakódott port és ún. léhakeveréket.

Ezután, amikor a lapátok végei megkoptak, és a láncvezető sín becsúszott a lapátok közé, az alulról számított második ventillátor megállt. A többi három nagy teljesítményű ventillátor továbbra is működött, és ennek hatására a leállt ventillátor csővezetékében ellenáram jött létre. Ezzel magyarázható a II-es szinten levő termények meggyulladása és a tűz viszon gyors és intenzív kiterjedése.

A tűz következtében jelentős gépká te a téeszt, a 200 ezer forintból mir 160 ezer forint ebből adódott.

Szőllősi Pál tű. őrgy., gyulai paranc a tűzesetről írt tájékoztatójában fe hogy egy ilyen berendezést igen nehé tani a zártsága miatt, annak belső szei sugárral csaknem elérhetetlenek.

Célszerűnek tartaná ezért, ha oldal nyítható vagy elhúzható több ún. be kozónyílást létesítenének a berendez

Ugyancsak javasolja az automa vészhangjelzéssel történő kapcso mert a berendezés zajszintje magas, szárító füstérzékelőkkel és egyéb jelz való ellátását is.

G.

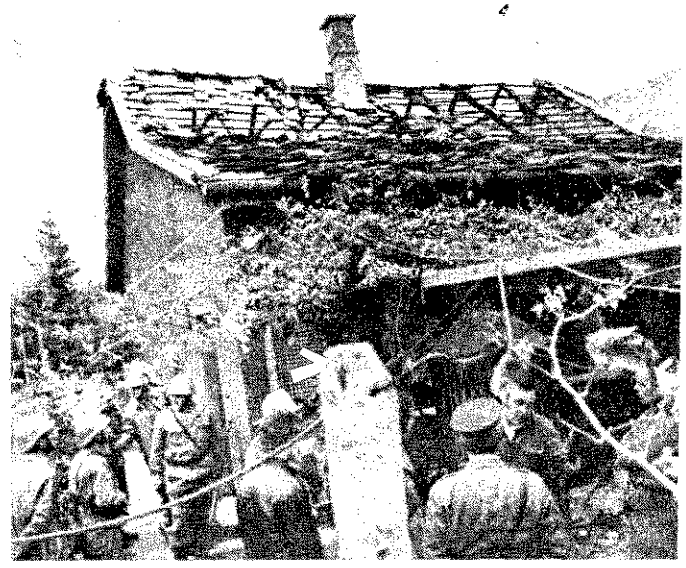

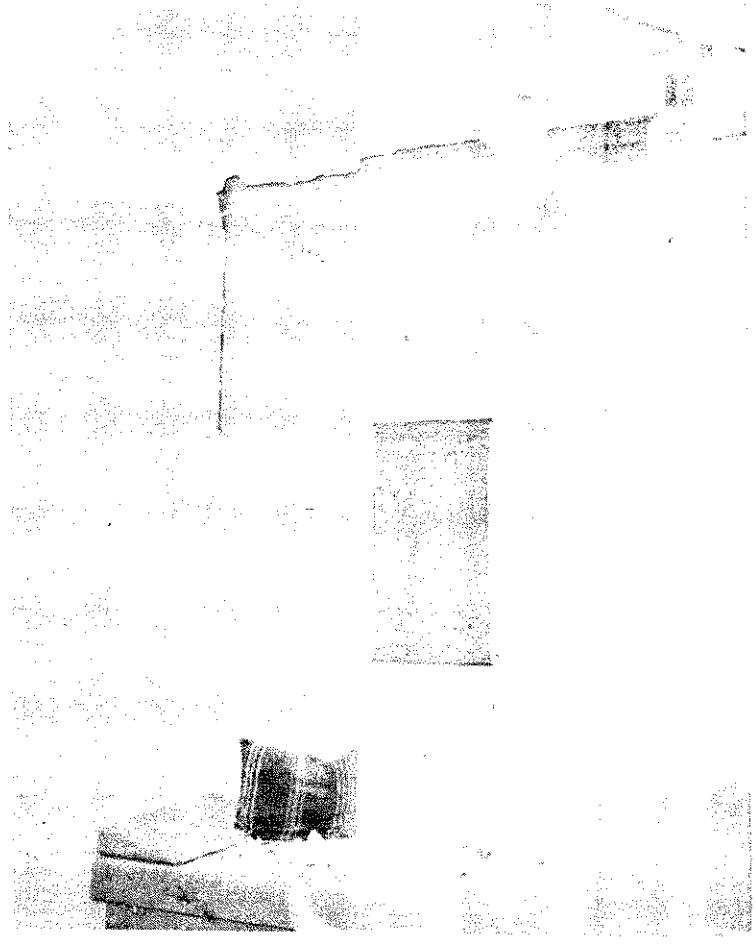

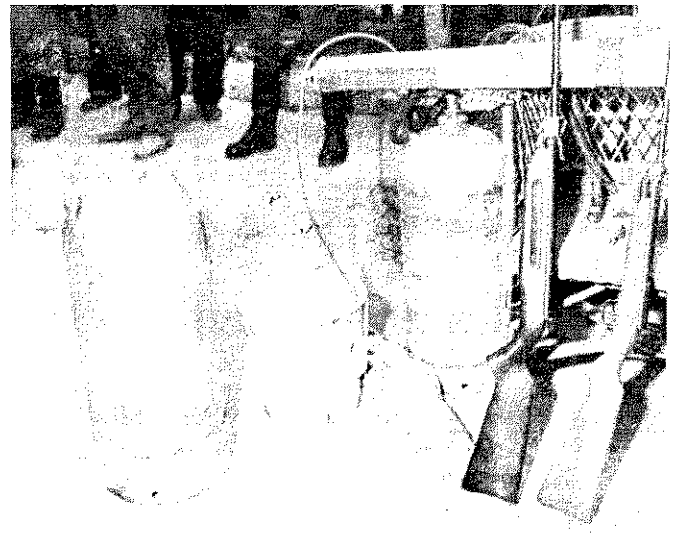

Világ proletárjai, egyesüljetek!

A megyei lap vezércikkben köszöntötte a ennállásának 50. évfordulóját ünneplő zekszárdi tűzoltóságot. Részlet az írásból:

„Ötvenéves a szekszárdi tűzoltóság, száz v óta hazánk nagyobb településein rendszeres önkéntes, majd hivatásos tűzoltóság rzi, védi életünket, vagyonunkat. A tűzltók nehéz munkájáról ritkán hallunk. sak egy-egy nagy tűz esetén figyelünk ájuk, hogyan milyen szakszerűen dolgozak, mentik az életet, a nép vagyonát.

Ez a figyelem természetesen a hivatásos zervek részéről állandó és hatékony. Tolna megyében 64 egyesületben kétezer önéntes munkása van a tűzoltóságnak, ezen ívül a nyolcvannégy üzemi csapat tagjaiak a száma is meghaladja az ezerötszáznt, és biztató az utánpótlás: negyvenegy ttőrőtűzoltó-szakkörben ötszáz kisdiák zorgoskodik.

Nem könnyű tűzoltónak lenni, hiszen az mber szabad idejét áldozza fel embertársaiért. Havonta rendszeresen tartják foglalkozásaikat, amelyeken elméleti és gyaorlati tárgyakból lépnek előbbre. Havonta rendszeresen ellenőrző szolgálatot tartaak — és természetesen ott vannak az elők között, ha tűz, természeti csapás ér ennünket. Szakszerűségük érthető, hiszen ki a testület tagjává lesz, az élethivatásának tekinti ezt a munkát. Csadok tuatjait lehetne sorolni, ahol apáról fiúra áll a hagyomány: tagjának lenni az önéntes tűzoltótestületnek. Itt van példának káért a Jendrolovits család Dunaföldvár: a mai tanácselnöknek még a nagyapa is a testület tagja, a tűzoltóság kiváló mbere volt. A dunaföldvári *Kerekes* csad, a tolnai *Nizelsky* család, az alsónyéki *ancsura* család, a tamási *Szemes* család úzoltódinasztia, hiszen igen sok tagja volt helyi önkéntes testületnek alapítója, évzedeken át lelkes munkása."

AO PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Somogyi Néplap

AZ MSZMP SOMOGY MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Már több, mint negyedszázada működik llami tűzoltóság Barcson. A régi laktanyaületük időközben elavult. A múlt év taszán nőtt az egység létszáma, s így mas 2-án megszületett a döntés, hogy az ületet bővíteni kell. A barcsi tűzoltók akor tették felajánlásukat: elkészítik új ottonukat. A megyei parancsnokság biztosíotta a szükséges pénzt, a tűzoltók pedig rsadalmi munkával segítették megvalósísát. Több mint félmillió forint értékű rsadalmi munkát végeztek a tűzoltók, s y új tantermet, parancsnoki szobát, fosót és három hálóhelyiséget alakíthatk ki.

ZÁHONY KÖRZET ÁTRAKÓ

A körzetben *Kötelés* István főcsoportmester tűzoltóparancsnokkal, *Lenkovics Dezső* tűzvédelmi felügyelővel vizsgáztuk a tűzvédelmi helyzet alakulását. Megállapítottuk, hogy a szolgálati főnökök összességében ismerik a tűzvédelmi feladataikat és kellő törekvésük tapasztalható a vonatkozó szabályok érvényesítésére. Rendelkeznek a tűzvédelmi jogszabályokkal és szabványokkal.

A szolgálati helyek vezetői a tűzvédelmi ellenőrzéseken általában részt vesznek. De a munkalapokon hiányosságokkal kapcsolatos intézkedést nem minden esetben teszik meg. Ezért sok az ismétlődő hiányosság.

Néhány példa arról, hogy az ellenőrzések során hol derültek ki hiányosságok: a legrövidebb helyszínelésre a vegyianyag-szállító telep. Az agrárszám túltöltésből, csepegésből adódóan erősen szennyezett. A tűzvészt bemondós derítővel lehetne és kellene. A kiszolgáló mindonyok szikrái nyomán a vízrétegek alatt elpárolog, mert a beépítetten elrendezés nem az előírás szerint használják. Nem tölthető fel, nincs beépítve a mitorkus vízfeltöltő. A mindonyberendezések telepgörgetése, a gyakori tehermentesítésből adódó szikrázás több esetben tűzet okozott.

Eperjeske átrakó pályaudvaron postai telefon nincs, hiányzik a tartós oltóvíz is. Komoróm az olajáttöltő vágány aljzata nagyon szennyezett, eddig mindössze egyszer cserélték. A vízvezetékrendszer — a műszaki berendezések karbantartásának hiányossága miatt — az oltóvízmennyiséget nem tudja biztosítani. Mándok és Tornyospálca átrakón oltóvíz egyáltalán nincs.

A körzetben 304 dolgozónak kötelező a munkaköri kötelezettségével kapcsolatos tűzvédelmi szakvizsga. Ebből mindössze 52-en vizsgáznak most le.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

AZ ÁSVÁNYOLAJFORGALMI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

Az ÁFOR csepeli üzemegységében már 1965 óta vállalati női tűzoltóegység működik, egy őrmester vezetésével. Ma nem kell a Horthy-rendszer harcsabajszú őrmestereire gondolni, a mi őrmesterünk *Vodli Andrásné*, egy mosolygós szemű, mindig jókedvű, nevető arcú, törékeny asszonyka.

— Kedves Vodliné, ön még a nők között is a gyengébb nemet képviseli. A tűzoltás viszont kemény férfimunkát igényel, az elemekkel való küzdelem egész embert kíván: hogyan lehet, hogy üzemünkben mégis női tűzoltócsapat dolgozik?

— A mi üzemünkben túlnyomórészt nők dolgoznak. Amikor felvetődött a csapat megalakítása, be akartuk bizonyítani, hogy az emancipációra jogosultak vagyunk, amit az elmúlt időben igazoltunk is.

— Munkájuk és családjuk mellett honnan tudnak időt biztosítani a rendszeres gyakorlatokra?

Talán dicsekvésnek tűnik, de jólesik beszélni róla, hogy tagjaink mind férjes asszonyok, családanyák. Otthon, a harmadik műszak várja őket, mégis rendszeresen részt vesznek a havi oktatáson. A foglalkozásokról soha nem hiányoztak. Részt vettünk a tűzoltóversenyeken, a kerületin első, a budapesti versenyen ötödik helyezést értünk el.

— Létszámunk csak kilenc fő és egy műszaki irányító *Turzó Lajosné*, aki egyben brigádvezető is. A többszörösen kitüntetett aranykoszorús Vörösmarty szocialista brigádban dolgozunk. Szeretnénk, ha minden brigádtag tűzoltó lenne, hogy üzemünk védelme közös ügy legyen.

FEJÉR MEGYEI

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Lajoskomárom, Mezőkomárom és Szabadhídvég községek közös tanácsának legutóbbi végrehajtó bizottsági ülésén a lajoskomáromi önkéntes tűzoltó-egyesület munkájáról *Tóth Károly* parancsnok számolt be, a mezőkomáromi tűzoltók egyesületi életét *Viga István* parancsnok ismertette, végül Szabadhídvég önkéntes tűzoltóinak működéséről Kiss Ferenc tájékoztatott részletesen. A közös tanács végrehajtó bizottsága a beszámolókból megállapította, hogy Lajoskomáromban a beszámolási időszak alatt tűz nem volt, az önkéntes tűzoltók jó megelőző munkát végeztek a közös tanács, a Győzelem Termelőszövetkezet és az Enyingi Állami Gazdaság vezetőségével együttműködve.

A mezőkomáromi önkéntes tűzoltó-egyesület 24 tagú, új, jóváhagyott alapszabály szerint végzi munkáját. A múlt évben 379 házban — a tűzvédelmi ellenőrzések tapasztalatai szerint — a tűzvédelmi szabályokat kifogástalanul, a község többi lakóházában jól tartották be, csak néhány esetben volt szükség kisebb hiányosságok megszüntetésére. Tűz ebben a községben sem pusztított.

Szabadhídvég egyesületének legtöbb tagja az Egyesült Győzelem Termelőszövetkezet gépműhelyének szakmunkása, szocialista brigádtagok, a község általános iskolájának és óvodájának patrónusai. Mindhárom önkéntes tűzoltó-egyesület a helyi pártszervezetekkel, a közös tanács vezetőségével és a termelőüzemekkel összehangolva végzi munkáját, bővíti szakmai és politikai ismereteit.

Összeállította: Hegedűs Ferenc

NEMZETKÖZI MÉRTÉKEGYSÉGRENDSZER (SI)

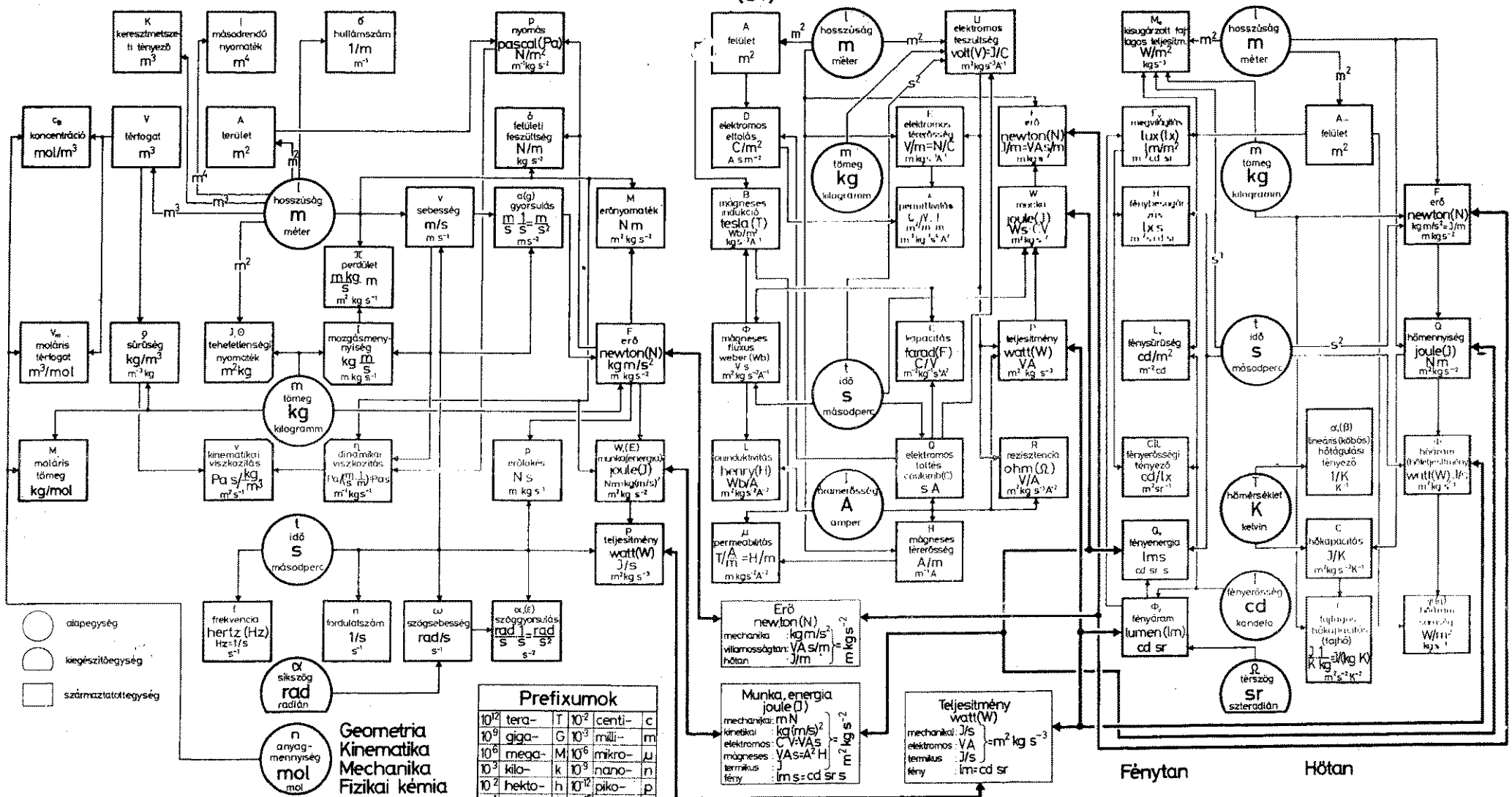

Prefixumok

10^{12}	tera-	T	10^{-2}	centi-	c
10^{9}	giga-	G	10^{-3}	milli-	m
10^{6}	mega-	M	10^{-6}	mikro-	μ
10^{3}	kilo-	k	10^{-9}	nano-	n
10^{2}	hekto-	h	10^{-12}	piko-	p
10^{1}	deka-	da	10^{-15}	femto-	f
10^{-1}	deci-	d	10^{-18}	attó-	a

A □-ban a fizikai mennyiségek jele, neve, mértékegységeinek származtatása, neve, jele és alapegységekkel való kifejezése van feltüntetve

Centenárium Dunaföldváron

Kerekes Béla önk. tű. szds.

Lent: a jubileumi kiállítás plakátja

A dunaföldvári önkéntes tűzoltó-egyesület a közelmúltban ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. Az eseményen megjelent *Harmath József*, a megyei pártbizottság osztályvezetője, *dr. Vigh Dezső* ny. tanácselnök-helyettes, a megyei szakszervezeti bizottság elnöke, *dr. Lencsés Gyula*, a megyei tanács vb osztályvezetője, *dr. Kiss Frigyes*, a megyei tanács vb paksi járási hivatalának elnöke és *Márton Pál* tű. őrgy., megyei tűzoltóparancsnok is.

Az ünnepi megemlékezést *Jendrolovits Ferenc* tanácselnök — az egyik tűzoltó-dinasztia tagja — tartotta. A meghívottak között több veterán tűzoltó volt.

Az ünnep alkalmából *Kerekes Béla* önk. tű. szds. — mintegy 50 éves tevékenységéért — a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata kitüntetést kapta. Jendrolovits Ferenc, tanácselnök a Tűzbiztonsági Érem arany, *Berényi József* parancsnok az ezüst, *Bologh Antal* egyesületi titkár pedig a bronz fokozata kitüntetésben részesült.

Jendrolovits Lajos veterán tűzoltónak az Aranykoszorús Szolgálati Érmet adtak át. Hatan Ezüstkoszorús Szolgálati Érmet, nyolcan pedig bronzkoszorús Szolgálati Érmet kaptak. Többen pénzjutalomban részesültek. Az egyesület pedig az országos parancsnoktól jubileumi díszserleget, a megyei tanácstól 10 000 Ft-ot, a nagyközségi tanács vb elnökétől pedig emlékplakettet kapott.

Az egyesület múltjának kutatása során előkerült az a zászló, amelyet 1879-ben kaptak dunaföldvári önkéntesek. Erre az alkalomra felújították a zászlót, és ezen az ünnepségen mintegy húsz szervezet helyezett el rajta emlékszalagot. Az évfordulói tiszteletére a vártorony egyik termében kiállítást rendeztek, és könyvet jelentettek meg Dunaföldvár tűzvédelmének történetéről.

CSŐGLEI ISTVÁN
tű. alez.

Gyakorlat a Szegedi Textilművekben

Közös tűzoltási gyakorlat volt szeptember hó 22-én este a Szegedi Textilművekben. Az üzem egyik igen veszélyes területe a hulladéktároló, ezt a területet jelölték ki a gyakorlat színhelyéül. Tekintettel arra, hogy itt nagyobb mennyiségű laza állapotban levő anyagot tárolnak, felmerült a anyagmentés szükségessége is. Ennek megfelelően tehát anyagmentő brigádok szervezése is szükségessé vált. A gyakorlaton részt vett az üzem egészségügyi csoportja is.

Az elkészített gyakorlati tervnek megfelelően 20 h-kor a hulladéküzemrészben a 7-es számú tűzjelző tüzesetet jelzett. A központ kezelője az intézkedést gyorsan, szakszerűen megtette, riasztotta a vállalati és az állami tűzoltókat. A szolgálatot teljesítő és a műszakban levő tűzoltók szakszerűen hajtották végre a gyakorlat vezetője által meghatározott feladatokat.

A riasztástól számított 7 perc 40 mp alatt 6 sugárral beavatkoztak a feltételezett tűz oltására és megkezdték az anyagok kimentését. A nagy füst miatt a vállalati tűzoltók gázálarcban végezték a tűzoltást.

A kiérkezett állami egység vezetőjét a vállalati tűzoltóparancsnok helyesen tájékoztatta és együtt tették meg a további intézkedéseket a káreset felszámolására.

A végrehajtás után, a gyakorlatot megtekintő megyei városi- és járási parancsnokhelyettes elismeréssel szólt a vállalati tűzoltóság munkájáról. Jónak értékelte a vállalati és az állami tűzoltóegységek együttes tevékenységét. Az értékelés során elmondta, hogy a vállalati mentő tűzvédelme jól szervezett, a meglevő felszerelésekkel az állami tűzoltóság kiérkezésig eredményesen tudnák felvenni a harcot egy kezdődő tűz ellen.

KECSKEMÉTI PÉTER
tűzv. tanácsadó

Encsen is megalakult

Szeptember 29-én Encsen megalakult az Úttörő Gárda zászlóalj, amely a honvédelmi szakbizottság irányításával működik. A zászlóalj századai között vannak úttörő-határőrök, -közlekedésiek, -tűzoltók, -munkásőrök, -egészségőrök és az MHSZ úttörői. Az alakuló ünnepélyen a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei tűzoltóparancsnokság zászlót adományozott az egységnek, ezt Csapó András tű. ezds., megyei parancsnok adta át. A zászlóaljnak Bodnár László tű. szds., járási tűzoltóparancsnok lett a parancsnoka. A századok között az úttörő-tűzoltók a legnépesebb, mintegy 300 fővel képviselik ifjú nemzedéket.

Az avató ünnepség után technikai bemutatót tartottak a századok. Legnagyobb sikere a tűzoltóság bemutatójának volt, tűzveszélyes folyadék és gumitűz porral oltását mutatták be.

BUDA SÁNDOR
tű. fhdgy.

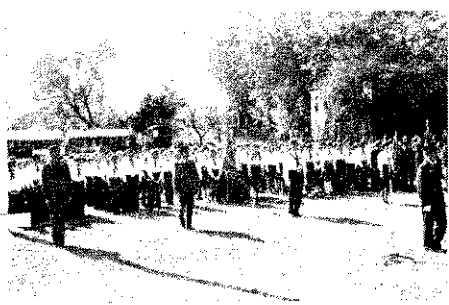

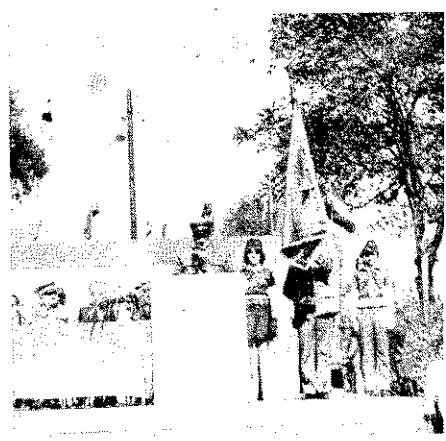

(Folytatás a 26. oldalról.)

Alkalmazásuk során a 3-mal osztható kitevőjű prefixumokat kell előnyben részesíteni. (Pl. 10^6, 10^3, 10^{-3} stb.) A deka-, hekto-, deci-, centiprefixumok csak már kialakult összetételekben használhatók. (Dekagramm, hektoliter, deciliter, centiliter stb.) A prefixumokat nem szabad kettőzni. A helyes írásmód a következő: km, MHz, kN, hl stb.

Mint minden újnak, a nemzetközi egységrendszernek is vannak ellenzői. Az első és legfőbb kifogás a szemléletesség elvesztése. (Pl. lóerő, atmoszféra, kilopond stb.) Az elektrotechnikusok részéről a métert túlságosan nagynak tartják az elektrotechnika számára. A gépészek és energetikusok egy része szerint viszont majdnem 50 évi erőfeszítés után a fizikusok létrehoztak egy olyan rendszert, amellyel tankönyveikben jóformán az egész fizikát egységesen tudják tárgyalni. Az új rendszerre való áttérés terhét azonban a műszakiaknak kell vállalniuk: a fogalmi átállás mellett új táblázatokat, átszámítási összeállításokat kell készíteniük. A nemzetközi egységrendszerre való áttérés azonban megkezdődött, habár természetesen nem lehet arra számítani, hogy egyik napról a másikra be is fejeződik. Első lépés az új egységrendszer megismerése, oktatása, táblázatok és diagramok készítése, szabványok, műszaki előírások átdolgozása. Azután következik a különféle egységrendszerek párhuzamos használata (1978—), majd végül 1980. január 1-től az SI-rendszer kizárólagos használatára való áttérés.

Az univerzális egységrendszer természetesen nemcsak tudományos és didaktikai előnyökkel jár; műszaki és gazdasági előnyei legalább ennyire fontosak.

Soltész Tamás tű. hdgy.,
okl. bányamérnök

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

Az elmúlt fél évtized gyakorlati tapasztalatai bizonyítják a BCF-halonnal oltók kiváló használati tulajdonságait. A kedvező tapasztalatok is igazolják e készüléktípus nagyobb mértékben való alkalmazásának célszerűségét, méghozzá különös tekintettel a gépjárművek tűzvédelmére. Ebben ugyanis a BCF-halonnal oltók tűzoltási hatékonysága, üzembiztonsága és számos más előnyös tulajdonsága fölülmúl minden egyéb, hazai használatú készülék-típust.

A tűzoltókészülékek ismeretében jártas tűzvédelmi szakemberek előtt köztudott, hogy a BCF-oltók készenléti állapota, bevethetősége rátekintéssel egy-két másodperc alatt teljes biztonsággal megállapítható, s a BCF-oltók ebben a vonatkozásban is előnyösebbek más tűzoltókészülékekné.

A készüléktípus megválasztásakor, beszerzésekor és készenlétbe helyezésekor mindig a tűzvédelem érdekeit kell szem előtt tartani.

A rendelkezésre álló pénzügyi keret ésszerű felhasználásának a minőségi követelmények kielégítése nyilvánvalóan legalább olyan fontos szempontja, mint a készülékek darabszám szerinti megléte.

A tűzoltókészülékek esetében a darabszám nagyarányú növelése legtöbbször nem pótolhatja a magasabb minőséget, és ez is a BCF-halonnal oltók szélesebb körű felhasználását teszi indokolttá.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

Vizsgálják felül készleteiket. A készenlétben levő mérgező hatású bromid- és tetraoltókat, valamint a gépjárműveken elhelyezett elavult porraloltókat cseréljék ki korszerű, BCF-halonnal oltókra.

Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a tűzoltókészülékekkel kapcsolatos szakmai kérdéseikkel keressék fel műszaki vevőszolgálatunkat.

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzése

Az időszaki ellenőrzések és nyomáspróbák alkalmával győződünk meg a készenléti, valamint a tartalék tömlők műszaki állapotáról, a tűzoltás céljára való használhatóságáról.

A tömlőkészletek időszaki ellenőrzését az MSZ 15 606–71 szabványba foglaltak szerint kell elvégezni.

Az LSZV MEO-szervezete megfelelő színvonalon és folyamatosan ellenőrzi a kereskedelmi szervek részére átadásra kerülő tömlők minőségét. A gondos ellenőrzés ellenére előfordul, hogy helytelen szállítás vagy tárolás következtében a forgalomba kerülő tömlők megsérülnek. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy a készenlétbe helyezés előtt az új tömlők is nyomáspróba alá kerüljenek, és a vállalat MEO-szervezete minden esetben értesüljön a felfedett sérülésekről.

Szakmai kérdésekben felvilágosítást ad az LSZV Kereskedelmi Főosztály vevőszolgálata: Nevigyánszki Sándor osztályvezető. Cím: Budapest VI., Zichy u. 32. Telefon: 124-057.

A tömlőkészletek kiegészítését és a selejtpótlást biztosítsuk LSZV-gyártmányú poliészter tömlőkkel!

FORGALOMBA HOZZA A MUART 9. SZ. FIÓKJA.

Cím: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 53.

(X)

Az Oktatási Minisztérium pályázati felhívást adott ki külföldi egyetemi, főiskolai ösztöndíjra, az 1978/79-es és az 1979/80-as tanévre.

A pályázók által választható szakterületek között 29 002. sorszám alatt szerepel a „Tűzbiztonsági szak", Német Demokratikus Köztársaság megjelöléssel, ezen a szakon tűzvédelmi mérnököket képeznek.

A fenti tanévekben a „Tűzbiztonsági szak"-ra a Belügyminisztérium 5–5 ösztöndíjas részére kapott keretet, és erre azok a nőtlen magyar fiatalok pályázhatnak, akik

- **az 1977/78-as tanévben valamely gimnázium, illetőleg szakközépiskola IV. osztályos tanulói;**
- **valamely üzemben (vállalatnál) dolgoznak, s 1974-ben vagy azóta érettségiztek;**
- **a pályázat benyújtásának határidejéig nem töltötték be a 25. életévüket.**

A pályázati felhívás megtekinthető, illetőleg a jelentkezési lapok beszerezhetők a megyei (fővárosi kerületi) tanács vb művelődésügyi osztályokon.

SÓLYMOSI JÓZSEF
ny. tű. fhdgy.
1911—1977

A Fővárosi I—II—XII. kerületi tűzoltó-parancsnokság nyugállományú tűzrendészeti előadója 1977. szeptember 5-én rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.
1935 óta teljesített hivatásos tűzoltói szolgálatot. 1959-ben történt nyugdíjazásáig munkáját mindenkor becsülettel és odaadással végezte. Számos esetben részesült kitüntetésben.

WAGNER FERENC
önk. tű. fhdgy.
1934—1977

A lovászhetényi önkéntes tűzoltó-egyesület parancsnoka tragikus hirtelenséggel elhunyt. Bányában dolgozott, a tűzoltó-egyesületnek 1950-től volt tagja. Munkáját és a tűzoltói tevékenységét egyaránt nagy szorgalommal végezte. 1967-től a Pécsvárad nagyközségi közös tanács tagja volt. Közéleti munkájának köszönhető a pécsváradi szertár felújítása.

BRANSTETTER ANDRÁS
önk. tű. ftörm.
1912—1977

65 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. 1942 óta volt szorgalmas, segítőkész tagja a fegyverneki tűzoltó-egyesületnek. Mély részvéttel vettek tőle búcsút hozzátartozói, barátai és az önkéntes tűzoltó-egyesület vezetői és tagjai.

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

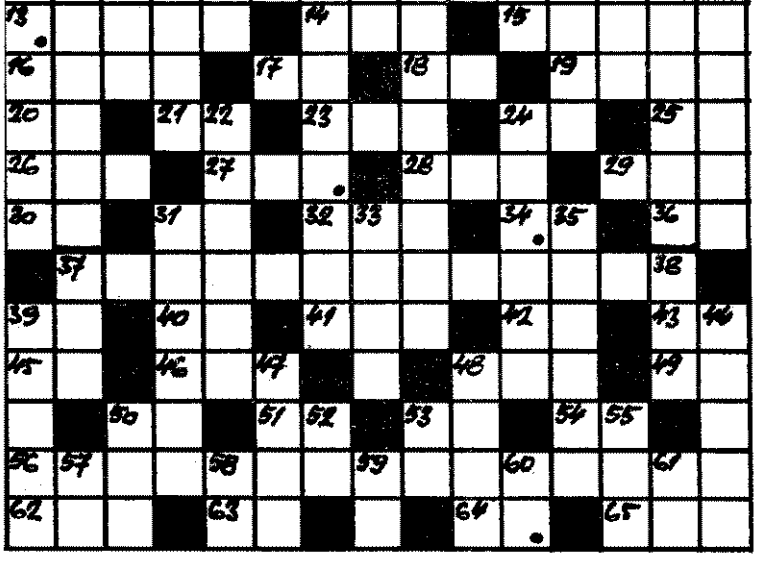

Vízszintes sorok: 1. REPÜLŐGÉPTŰZNÉL A TŰZOLTÁS VEZETŐJE MÁR VONULÁS KÖZBEN ÁLLAPÍTSA MEG EZEKET. 13. Emeletről utcára tekint. 14 Apróra tör. 15. Erősen leszid. 16. Ebtulajdonos is teszi. 17. Ellentétes kötőszó. 18. Tova. 19. Labdarúgó is teszi. 20. Te, Bécsben. 21. Veti a sorokat. 23. Sütő, népiesen. 24. Vendéglői lap. 25. Maja azonos hangzói. 26. Nem eresz alatt álló. 27. Lop, régiesen. 28. Engedély röv. 29. Alacsonyabb helyre. 30. Rag. 31. Emel! 32. Vissza: farmernadrág márka. 34. Aláírás után állhat. 36. Igeképző. 37. REPÜLŐGÉPTŰZHÖZ TÖRTÉNŐ KIÉRKEZÉSKOR A TŰZOLTÁSVEZETŐ EZT ÁLLAPÍTSA MEG (folyt.: függ. 31.). 39. Azonos betűk. 40. Tetelére. 41. Libát „etet." 42. Kötőszó. 43. Azonosak. 45. Lakó azonos hangzói. 46. Véd betűi. 48. Maga-e? 49. Kettős betű. 50. Francia sziget. 51. Négylábú. 53. Igevégződés. 54. Transzformátor elején látható! 56. A REPÜLŐGÉPTŰZEK OLTÁSA ELSŐDLEGESEN ENNEK ÉRDEKÉBEN TÖRTÉNJÉK. 62. Gyümölcsíz. 63. Mint 49. 64. tl. 65. Ár ellen véd.

Függőleges sorok: 1. Férfinév. 2. Tengeri állat. 3. Vissza: egy, angolul. 4. Figyeli. 5. Tűsz kezdete és vége. 6. Kerített. 7. ÉU. 8. Szép érzés. 9. Elem! 10. Nem üres. 11. Lágerközép! 12. Van ilyen zenekar is. 22. Ételtekercs, régiesen. 24. Kék. 31. A VÍZSZ. 37. FOLYTATÁSA. 38. Étkezők. 35. Nem ért oda idejében. 37. Névelős víz. 38. Igen, angolul. 39. A Föld legfelső rétege. 44. Tízszer száz. 47. Megvagy. 48. Azokat. 50. Erős ital. 52. Azonosak. 53. Mutatószó. 55. Hosszú idő óta. 57. Vissza: névelő. 58. Régi római pénz. 59. Kavics. 60. Asszonynév képző. 61. Földet művel, de visszafelé!

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 37., függ. 31., vízsz. 56.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: repülőgéptüzet mindig ennek irányával egyezően oltsunk.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1977. december 15.

K. I.

A 10. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: REPÜLŐTÉRI HANGÁROK TŰZEINEK, A TETŐRE HATÓ TŰZ, GÉPI ERŐVEL, REPÜLŐGÉPEK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szók: VIZES PONYVÁVAL.

Könyvjutalmat nyertek: Barna János, Budapest; Godó Anna, Baja; Horváth Sándor, Gödöllő.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Néphadsereg utca 9. TELEFON: 121-710. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 30,– Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
77.2543/2-11 – Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314 Index 25804

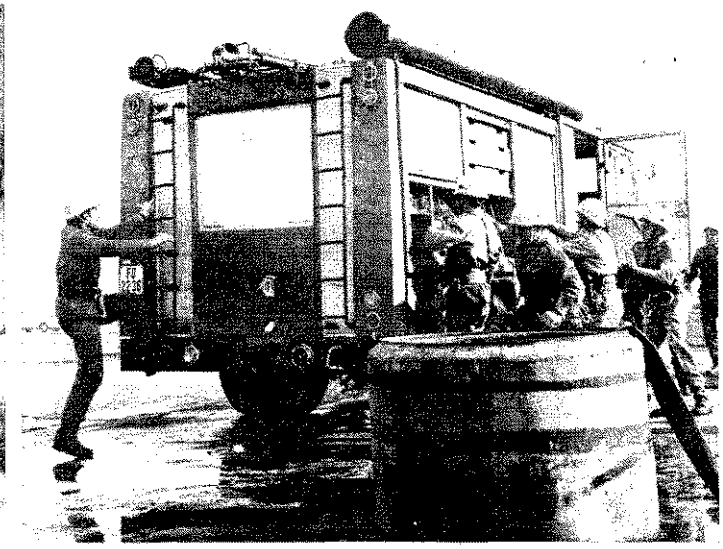

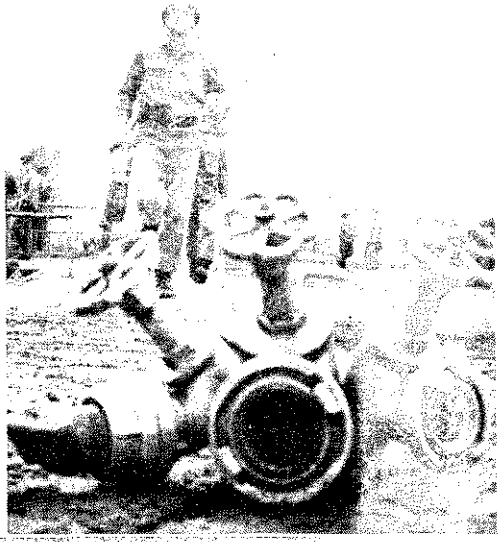

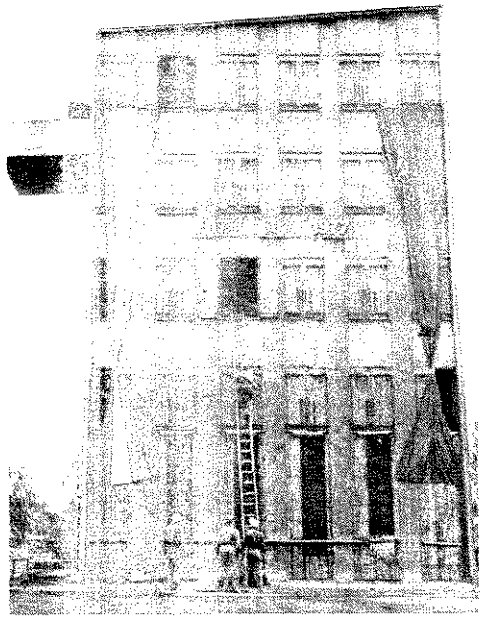

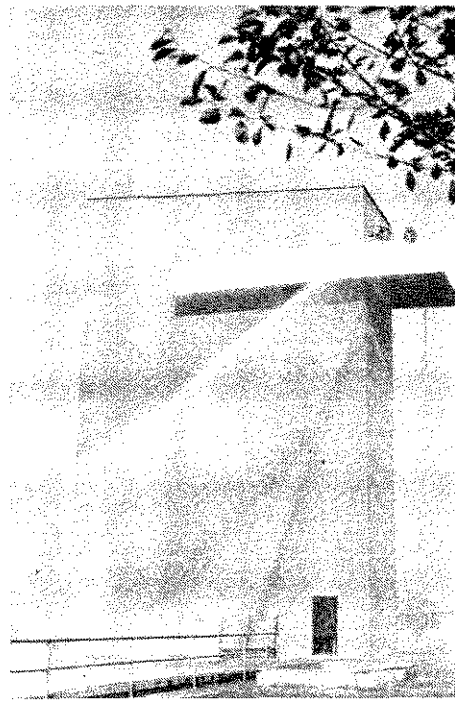

BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXIX. évf. 12. sz. 1977. december

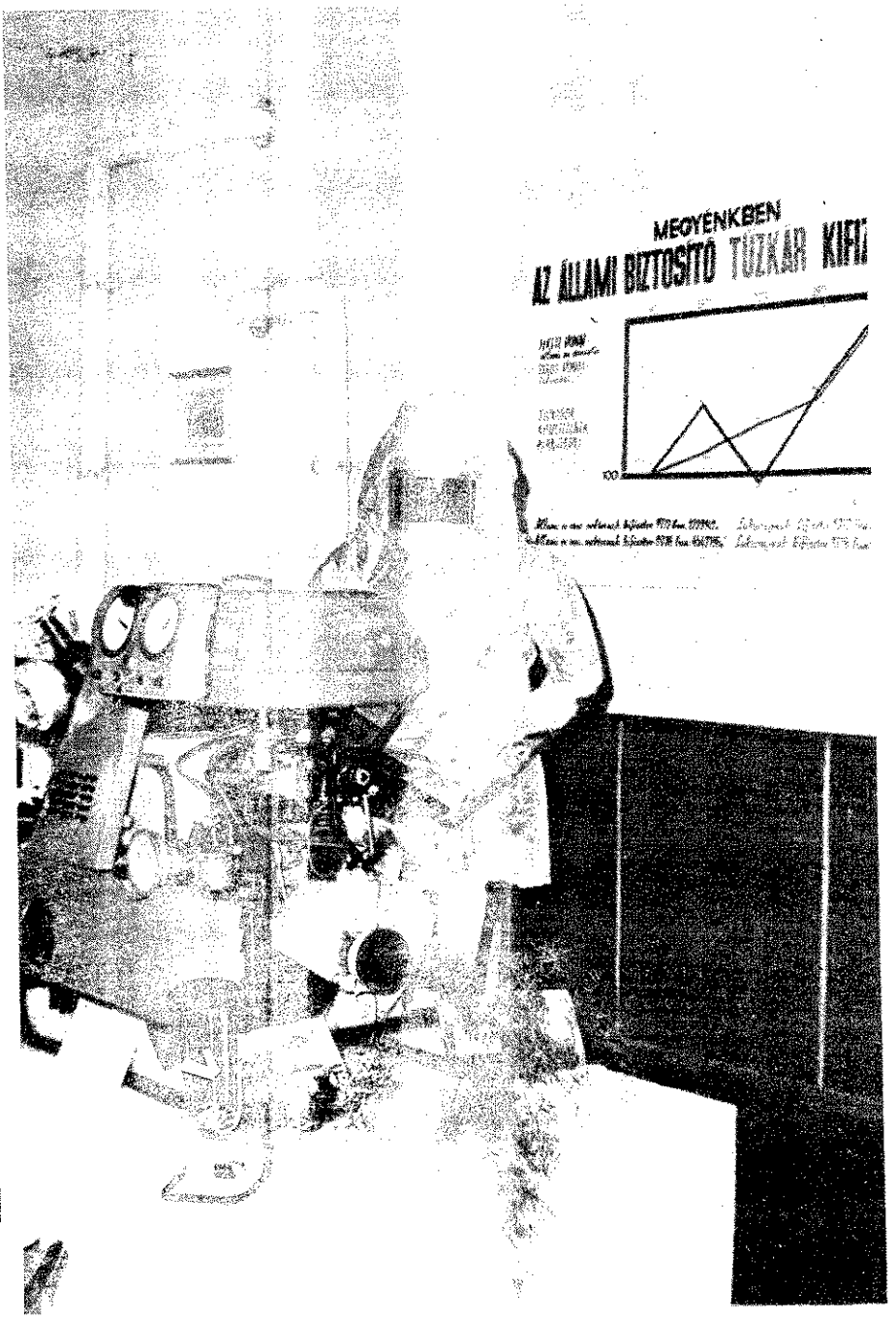

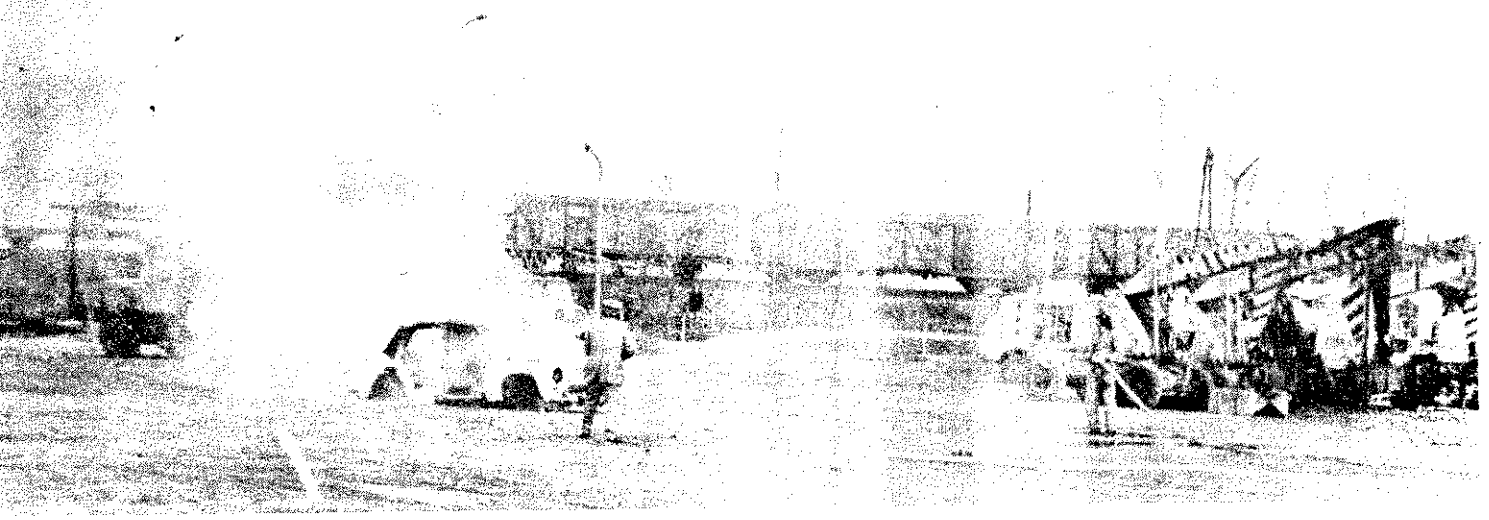

„A tűzvédelem társadalmi feladat”

Október 20-án délután 4-kor Szombathelyen a Március 15-e téren tűzoltósziréna hangja hasított a levegőbe. „A tűzvédelem társadalmi feladat” című kiállítás ünnepélyes megnyitóját jelezte. A téren, a Művelődési és Sportház előtt, sorakoztak a felszerelések, a kocsifecskendőktől a legmodernebb gépjárműfecskendőkig, a különféle szállító járművek és a teljes hosszában kihúzott 30 m-es gépezetes tolólétra. A Művelődési és Sportház földszintjén kismotorfecskendőről szerelt sugarakat tartó, hővédő ruhába öltöztetett, életnagyságú bábuk fogadták az érdeklődőket.

A megnyitón megjelentek a megyei, a városi és a járási pártbizottságok titkárai, a megye több országgyűlési képviselője, a megyei és szombathelyi városi tanács számos tisztségviselője és osztályvezetője, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára, valamint számos szerv, vállalat, társadalmi szervezet vezetője is.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság képviseletében *dr. Héra Attila* tű. alezredes, osztályvezető jelent meg az eseményen. Több százan hallgatták meg *Dóró János* tű. alezredes, megyei tűzoltóparancsnok köszöntő szavait, majd *dr. Székely Jenőnek*, a Vas megyei tanács pártbizottsága titkárának megnyitóját. Ebben összefoglalta a kiállítás célját, tehát Vas megye tűzvédelmének, a tűz elleni védekezés szervezeti hagyományainak bemutatását, a tűzek megelőzésének lehetőségét. Mint hangsúlyozta, a kiállítás alapgondolata, hogy csak a társadalmi összefogás képes hatékonyan biztosítani a tűzvédelmet.

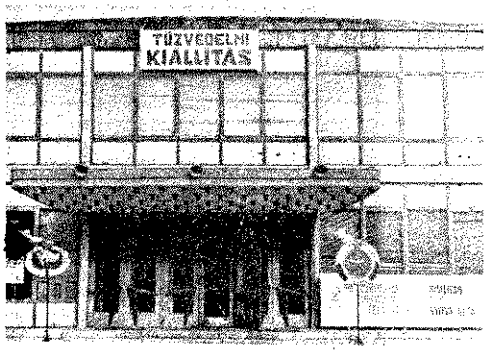

A szombathelyi kiállítás színhelye a Művelődési és Sportcsarnok volt

A megye, a város és a járás számos vezetője vett részt a megnyitásán

Nem volt hiány érdeklődőkben

A látogatók egyebek között megismerkedhettek a tűzvédelem szerveivel, a tűzjelzés szabályaival és eszközeivel, és a tűzoltóság riasztásával is. Tájékoztatót kaptak továbbá a tűzvédelmi oktatás és felvilágosítás fontosságáról, a lakóházak tűzvédelméről, főként a szabálytalan fűtőolaj-tárolás és gázhasználat veszélyeiről.

A kiállítás központi témája a gyermekjátékból, a dohányzásból és az elektromos áramtól keletkezett tűzesetek megelőzése volt, ezek a keletkezési okok a megyében is jelentős mértékben fordulnak elő. A kiállítási anyag az 1976-os tapasztalatok alapján hívta fel a figyelmet a szabadban való tüzelés veszélyeire, az erdők tűzvédelmére. A gyors ütemben emelkedő számú gépkocsitűzesetek okairól is tájékoztatást kaptak a látogatók.

A tűzoltási és kárelhárítási tevékenységet, a tűzoltóság tagjainak ehhez szükséges kiképzését, továbbképzését és sportját is szemléltette a kiállítási anyag, s nézői a tűzoltókészülékek típusaival, a kiemelkedő tűzvédelmi tevékenység elismerésére adományozott kitüntetésekkel, valamint az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok életével, munkájával is megismerkedhettek.

A kiállított, gyermekek által készített festmények a tűzoltást, a tűzoltók munkáját ábrázolták. Nagyméretű fényképek érzékeltették a tűzoltók erőfeszítéseit egy-egy tűz oltásánál.

Nemcsak a tűzesetek, robbanások súlyos következményeiből kaphattak ízelítőt a látogatók a fényképek és a tűzből kimentett, sérült anyagok alapján, hanem az ilyen káresetet előidéző különféle tárgyakat is bemutattuk.

Az önkéntes tűzoltóságok több évtizedes fennállását és eredményes működését elismerő dísztárgyak mellett régi sisakok, balták, zászlók stb. emlékeztettek a megye tűzoltóságának gazdag hagyományaira.

A vendégkönyv tanúsága szerint a lakosság széles köre fokozott érdeklődéssel és nagy tetszéssel látogatta a kiállítást. A szocialista brigádok, a vállalati dolgozók kollektívája mellett háziasszonyok, sőt magymamák és unokáik látogatása jelezte, hogy a kiállítás mindenkinek szólt.

Az előzetes tájékoztatás eredményeként az általános- és középiskolák, továbbá a szakmunkásképzők tanulói csoportosan látogatták a kiállítást. A kísérő pedagógusok egyöntetű véleménye szerint ez igen tanulságos volt. S mint elmondták, a látottak jól illeszthetők a tűzvédelmi oktató-nevelő munkájukba, a környezetismereti foglalkozások anyagába. A kiállítás idején folyamatos filmvetítést rendeztünk, és ez is osztatlan sikert aratott.

Szilágy József tű. szds.

Vándorúton

A Belügyminisztérium budapesti ál kiállítóterméből útra kelt a „Tűzvéd ről mindenkinek” című kiállítás, hogy éves körútja során az ország minden gyéjébe eljusson.

Elsőként a veszprémiek fogadták, remtettek szép otthont számára a m főkapitányság klubhelyiségében. A no ber 16-i ünnepélyes megnyitón megj tek: *dr. Göndics István*, a megyei bizottság közigazgatási és adminisz osztályának helyettes vezetője, *Juhás renc*, a veszprémi pártbizottság tit *dr. Buzás Huba*, a megyei tanács-vb gatási osztályának vezetője, valamint mos megyei nagyüzem, vállalat igazg illetve képviselője.

A BM Tűzoltóság Országos Paranc ság képviseletében *dr. Héra Attila* tű alezredes, osztályvezető vett részt az ményen, s jelen volt több megye tűz parancsnoka is.

Dr. Hajas Gyula tűzoltó ezredes kös szavai után *Berei Ferenc*, a városi t elnöke tartott megnyitó beszédet. Szo ténykent idézte, hogy a megyében 197 nuár 1-től napjainkig, 18 személy — tük 8 gyermek — vesztette életét, és szenvedtek sérüléseket tűzeset követk ben. Ezután arról szólott, hogy a m ben az említett időszakban mintegy

Veszprémi kiállításrészlet

Ez a teremsarok is nagy sikert arat

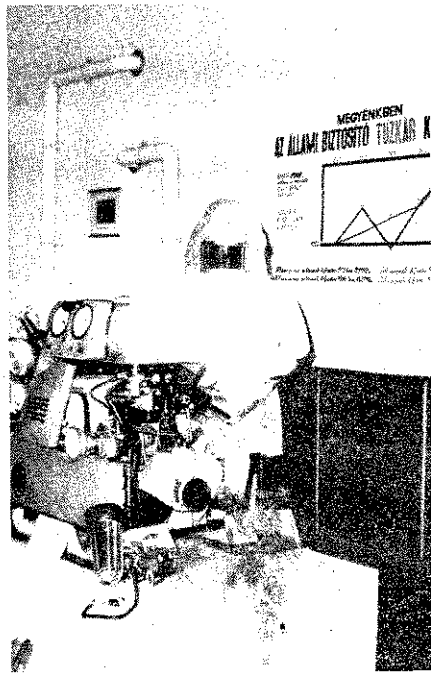

okozott a gondatlanság. A főbb keletsi okok; a dohányzás, a nyílt láng álytalan használata, a gyermekjáték és űtőberendezések szakszerűtlen kezeAhhoz, hogy a tűz elleni védekezés ményesebb legyen, a megyében nem ülözhető a létesítmények vezetőinek, édelmi szervezeteinek folyamatos, vonalas munkája, de az állampolgárok édelmi ismereteinek bővítése sem — gsúlyozta befejezésül.

kiállítás központi témája napjaink édelme. Ötletes tablók szemléltetik a házak és munkahelyek tűzveszélyeit és elhárításának módját. Hasznos tanáadnak az elektromos, a gáz- és olajlésű berendezések helyes üzemeltetésé-Azonkívül áttekintést nyújtanak a memezőgazdaságának tűzvédelméről is.

bb tabló foglalkozik az ipari tűzvédemel, külön hangsúlyt kap a jelzés, ztás, vonulás, oltás szemléltetése.

agy sikere volt már a bemutatón is a lítás azon részének, ahol a megyében kenykedő több mint hatezer önkéntes vállalati tűzoltó múltbeli és jelenlegi zereléseivel ismerkedhet meg a látó-, közöttük egy ritkaságszámba menő működtetésű ún. mankófecskendővel. kiállítási anyag ízléses elrendezéséhez kiegészítéséhez igen értékes segítséget jtottak: a fűzfői Nitrokémiai V. Kilián rgy villanyszerelő-brigádja, a peremarVegyipari Vállalat és még számos meüzem dolgozói, a megye egységei köpedig a veszprémi és a balatonfűzfői ancsnokságok személyi állománya. Az

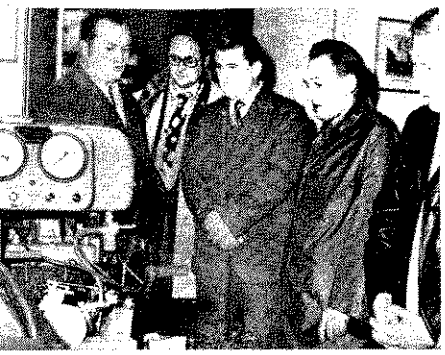

tud ez a kismotorfecskendő?

önkéntesek tevékenységét szemléltető a ot számos megyei emléktárggyal egéették ki

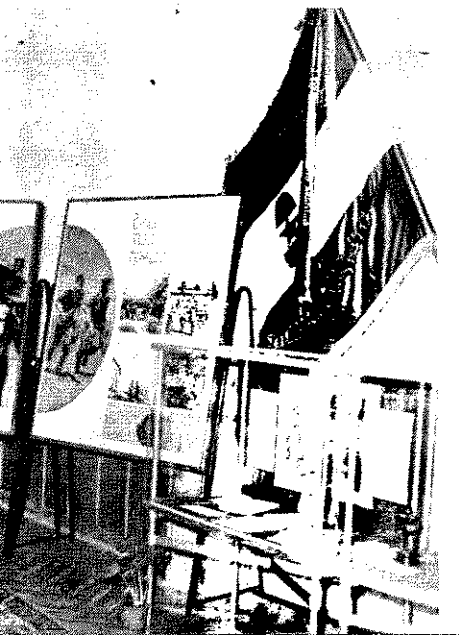

említett parancsnokságok KISZ-esei is részesei a sikernek.

Sz. Lovász Ilona

A Tűzvédelemről mindenkinek c. vándorkiállítás második állomása Kecskemét volt, december 2-án délelőtt a Megyei Művelődési Központban rendezték ünnepélyes megnyitóját.

Az eseményen részt vett *dr. Korács Mihály* tűzoltó ezredes, a BM TOP osztályvezetője is. *Dr. Szokoli Gyula*, a Bács-Kiskun megyei tanács-vb igazgatási osztályának vezetője tartott megnyitó beszédet.

Mint mondotta, a kiállítás elsődleges célja, hogy elősegítse a lakóházi tűzesetek megelőzését. 1970—76 között ugyanis 788 lakóházi tűz keletkezett a megyében, s túl a tetemes káron 45 halálos áldozatot követeltek, és 147-en szenvedtek égési sérülést ilyen káreset következtében.

A Budapestről és Veszprémből jól ismert kiállítási anyag itt is nagy sikert aratott, méghozzá a megnyitó „szakmai" közönsége előtt is.

Szinte az egész megyéből számos tűzvédelmi vezető, felügyelő, vállalati és önkéntes tűzoltó jött el a megnyitóra, így többek között a jánoshalmi, szanki, kiskunhalasi, bácsalmási, kiskőrösi, csengődi és kunfehértói egyesületek népes küldöttsége is.

Retkes László, a Kiskunsági Erdő- és Fafeldolgozó gazdaság tűzvédelmi vezetője szomorúan nézegette az egyik tablót: Az ő területükön pusztított 1976-ban az a milliós kárt okozott tűz, amit a tabló szemléltetett. Elmondotta, az idén hathatósabb védelmi intézkedéseket tettek, s ezeknek is tulajdonítható, hogy ehhez képest jóval kisebb kb. 45 ezer forint lett a tűzkáruk.

S hogy a legifjabbak is okultak a látottakból, azt három általános iskolás beszélgetéséből is érzékelhetjük. Az egyik tabló előtt egyikük felkiáltott. „Nahát, ezt elmondom az anyunak! Ő mindig az égő olajkályhát tölti fel, pedig éppen ezt nem szabad!"

Kútvölgyi Mihály

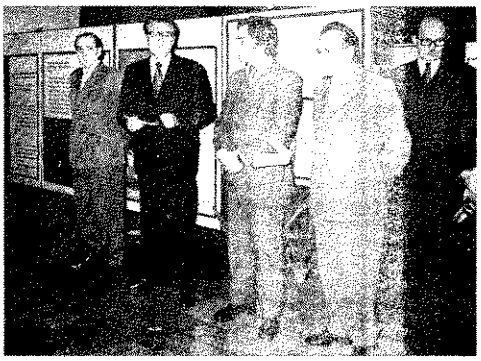

Dr. Szokoli Gyula, a Bács megyei tanácsvb igazgatási osztályvezetője mondott megnyitó beszédet

Ez a tablósor is tetszett

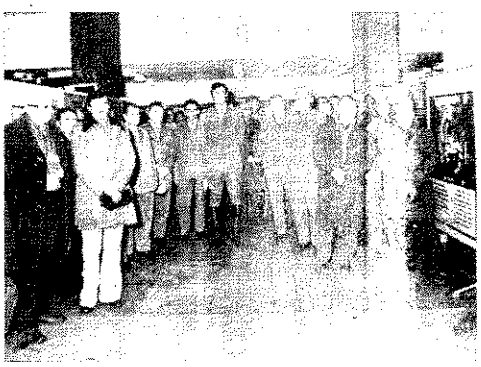

A megnyitó részvevőinek egyik csoportja

Pillanatkép filmvetítés közben

Már az első napon sok volt a látogató

Újabb elismerő sorok kerülnek a vendégkönyvbe

Tapolcai Kálmán, a Volán Tröszt vezérigazgatója a Volánvállalatok tűzoltóságai elméleti és gyakorlati felkészültségének figyelemmel kísérése, szinten tartása, és továbbfejlesztése céljából versenyfelhívásban hirdette meg a rendszeresen ismétlődő vállalati versenyeket.

A felhívás alapján – területi versenyek formájában – XI. 10–11-én Győrben, majd ezt követően XI. 17–18-án Kecskeméten került sor a vállalat tűzoltóságai közötti elődöntőkre. A győri versenyen 11, a kecskemétin pedig 12 férfiraj küzdött az 1978-as országos döntőben való szereplés jogáért. Itt a győztes raj egy ZSUK A. 15-ös típusú tűzoltógépjárművet nyer.

A jól **előkészített** és bemutatókkal színesített versenyeken a rajok:

– ötletes táblákon mutatták be a vállalatuknál folyó tűzvédelmi tevékenységet;

– 30 tesztkérdés megválaszolásával tanúsították a tűzvédelem kérdéseiben való jártasságukat;

– tűzcsapról táplált osztottsugár szerelésével és tűzoltó-váltófutásban bizonyították gyakorlati felkészültségüket.

Mindkét elődöntőn igen szoros küzdelem alakult ki, s így nem a tudáskülönbség, hanem a pillanatnyilag jobb összpontosítás döntötte el a végső sorrendet.

Az országos versenyen való részvétel jogát végül is a győri területi versenyen – sorrendben – a Volán 18-as, 19-es, 11-es, 17-es és 1/2-es, a kecskeméti területi versenyen pedig a 9-es, 20/2-es, 10-es, 20/1-es, 21-es és 8-as vállalatok rajai vívták ki.

A versenyeken első Volán 18-as és 9-es vállalatok rajai emlékserleget, plakettet, oklevelet és pénzjutalmat, a II., III. helyezést elért rajok plakettet, oklevelet és pénzjutalmat, a I' helyezést elért rajok pedig kettet és oklevelet kaptak.

Külön díjazták a legjobb lőt készítő vállalatokat és rületi versenyek előkészítés és rendezésében kitűnt t delmi előadókat.

A versenyek jól szolgált tűzvédelem ügyét és bizon ták, hogy biztonsággal lehet mítani a Volán Tröszt vál tűzoltóira.

Cz. Nagy Sá
tű. őrgy

(A szerző felvé

Dr. Zahumenszky József vezérigazgató-helyettes és Varga Károly tű. alez., megyei parancsnok átadja a díjakat a győri versenyen

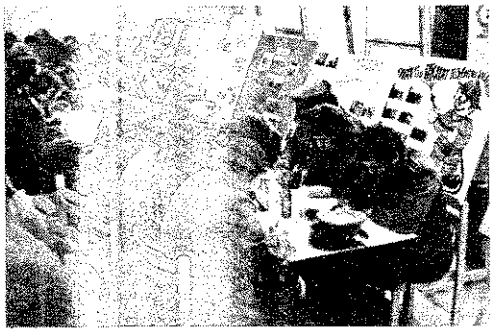

A tesztlapok kitöltése közben. Háttérben a tűzvédelmi táblák

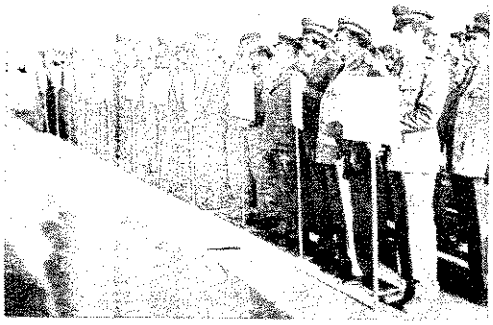

A kecskeméti versenyen részt vevő csapatok

A tűzoltóváltó is színvonalas küzdé hozott

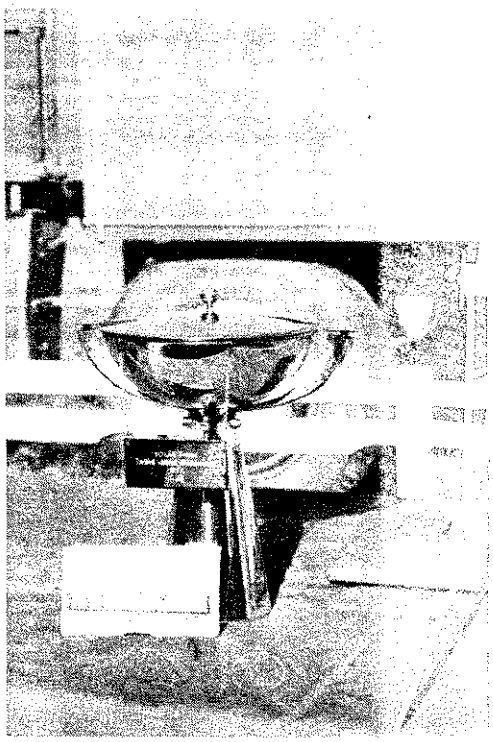

A győztes csapatnak járó emlékserleg és emlékplakett

Tűzoltási bemutató is színesítette a progra

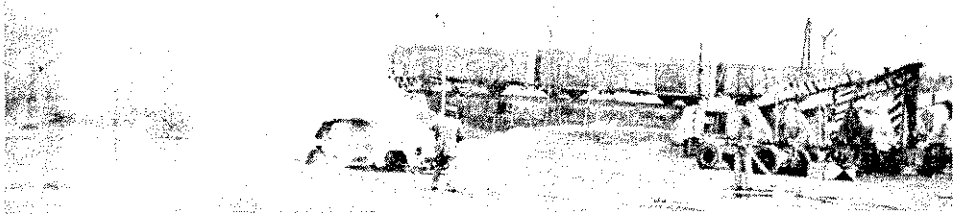

Ekkor még nem lehetett tudni, kik jutnak a döntőbe

Tavaly Somberek

Az elmúlt évben a somberekiek hajszálnyi önnyel szerezték meg a ázaszászváriak előtt a Banya megyei Termelőszövetzetek Szövetségének csapatszlaját, idén viszont hasonan csekély különbséggel a ázaszászváriak előzték meg somberekieket.

A díszes kivitelű zászló első ben 1970-ben Dencsházára rült, s innen évről évre ás-más községbe „vándolt". Hogy ki jogosult az őrsére, azt a következők szent döntik el:

Először az egyesületet fenntó községi tanács és a helyi vezetői közösen értékelik. gyan vették ki a részüket az kéntesek a tsz tűzvédelmék erősítéséből, s általában iképpen tesznek eleget tűzegelőzési és kárelhárítási telezettségüknek, s végül, nem utolsósorban, milyen jesítményt nyújtottak a rási versenyen.

Az értékelés valósságát után a járási bizottságok lenőrzik a helyszinen, és nek alapján jelölik ki azt két-két egyesületet, amely rásonként a megyei dönben szerepelhet.

A döntőben az egyesülek versenycsapatainak feladatlapot kell kitölteniük és két-két működő vízsugarat szerelniük 800-as kismotorfecskendőről, majd stafétában mérik össze felkészültségüket.

Az itt elért eredményeket figyelembe véve dől el, hogy melyik egyesület lesz a megyei győztes, illetve második és harmadik helyezett. Az első három pénzjutalmat is kap, ezen kívül a járási helyezettek meg az említett feladatokban kitűnt önkéntesek közül többen egyénileg is elismerésben részesülnek.

November 26-án a mázaszászváriak kedves ünnepségén vették át a csapatzászlót a tavalyi győztes somberekiektől. Az eseményen megjelent dr. Bíró Antalné, a sásdi járási pártbizottság munkatársa és dr. Ságodi Lajos, a megyei tanács járási hivatalának elnökhelyettese is. A megyei tsz-szövetséget Vétek Dezső, a megyei tűzoltó-parancsnokságot Dukits Károly tű. alez. megyei parancsnok-helyettes képviselte.

Potyondi János nagyközségi tanácselnök megnyitó szavai után Vass János, az egyházaskozár-mázaszászvári Haladás Tsz elnöke mondott ünnepi beszédet.

Mint hangoztatta, méltán ünnepel ebben az esztendőben másodszor is a mázaszászvári tűzoltó-egyesület, mert fennállásának századik évfordulóján valóban kiérdemelte a csapatzászló egy évre való elnyerését.

A tsz tagsága és dolgozói, valamint a maga részéről is igen megnyugtatónak tartja — mutatott rá —, hogy a több községre kiterjedő szövetkezet olyan jól felkészült önkéntes tűzoltóságokra számíthat, mint amilyen a mázaszászvári is.

Emlékeztetett rá, hogy a közelmúltban hatalmas kártól védték meg a közös vagyont az itteni önkéntesek, amikor szakszerű és bátor beavatkozásukkal megakadályozták egy több száz hektárt fenyegető gabonatűz kiterjedését.

Ezután idézte az MSZMP KB titkárságának 1958. szeptember 12-i határozatát, s mint aláhúzta, ennek megállapításai változatlanul időszerűek, hiszen az önkéntes tűzoltóságok jelenleg is „... fontos szerepet töltenek be a községek és a mezőgazdaság tűzvédelmében. Nélkülük elképzelhetetlen e terület tűzvédelmének megnyugtató megoldása". Befejezésül ezt mondotta:

„A mostani ünnepség is arra enged következtetni, hogy területünkön egyre kevesebbet szól majd a tűzoltók szirénája, s tűzoltóink továbbra is becsülettel végrehajtják ellenszolgáltatás nélkül, önzetlenül vállalt feladataikat. Ez dicsőség dolga és tiszteletre kötelező és egyben hazaszeretetünknek, valamint legszűkebb hazánk: saját településünk odaadó szeretetének értékelhetjük."

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszéd elhangzása után Rittlinger János somberekí tűzoltóparancsnok adta át a csapatzászlót Lőrincz Józsefnek, a mázaszászváriak parancsnokának.

Ezt követően az elismerések átadására került sor, a győztes egyesület országos parancsnokhelyettesi dicséretben részesült.

(G. R.)

Fotó: Kútvölgyi

ittlinger János somberekí parancsnok lta át a csapatzászlót

Vass János tsz-elnök méltatta az eseményt

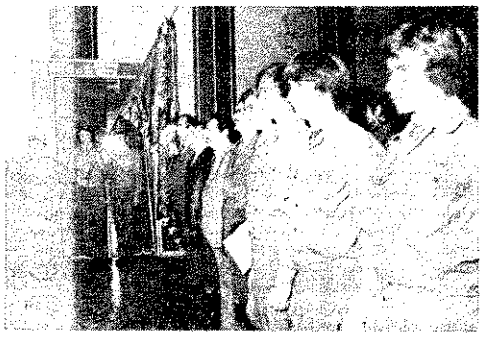

Ünnepélyes pillanatok

Vétek **Dezső, a megyei tsz-szövetség munkatársa adta át az elismerő oklevelet Lőrincz József parancsnoknak**

z ünnepség résztvevőinek egy csoportja

A tűzmegelőzést érintő anyagi szabályok a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. rendelet (a továbbiakban: R.) szerint a létesítés és a használat szabályait foglalják magukba. Az anyagi szabályok alkalmazása, érvényesítése és kikényszerítése a tűzvédelmi igazgatási tevékenység, a hatósági jogkör gyakorlása során valósul meg.

Annak hangsúlyozásával, hogy az eljárási szabályok megtartása mindenekelőtt a szocialista törvényesség biztosítása érdekében rendkívül fontos és szükséges követelmény, nem kisebb jelentőségű az sem — mivel ez az élet- és vagyonvédelem biztonságára irányuló tényező —, hogy az anyagi szabályokat a különböző eljárások keretén belül mikor, hogyan, milyen elvi és gyakorlati megfontolásból és milyen hatékonysággal alkalmazzuk.

Ezekről a kérdésekről kellő súllyal nemigen esik szó, és talán ennek tudható be, hogy a tapasztalatok szerint az anyagi szabályok

— érvényesítése során — bár ez egyben kötelesség is — nem mindenkor élünk a R. adta lehetőségekkel;

— érvényesülésének elősegítésére szolgáló eszközöket és módszereket nem alkalmazzuk széles skálában;

— kikényszerítésük során az adott szankcionális lehetőségeket nem használjuk fel;

— alkalmazásuk, érvényesítésük és kikényszerítésük esetenként szakszerűtlen, illetve nem célravezető, vagy éppen nem differenciálunk kellően.

A továbbiakban elsősorban az említett tapasztalatokkal összefüggő elvi és gyakorlati kérdéseket érintem.

Abból kell kiindulni, hogy a R. részletesen is meghatározza azokat az eseteket, amikor az eljáró tűzvédelmi hatóság köteles alkalmazni az anyagi szabályokat, érvényt szerezni azoknak és vizsgálni a megtartásukat.

Ezek a következő esetek:

a) 34. §: a tűzvédelmi hatóságnak mint engedélyező hatóságnak kötelessége az anyagi szabályok érvényesítése az ott felsorolt ügykörökben;

b) 37. § (2): a szemle kapcsán köteles rögzíteni az általános érvényű rendelkezésekkel nem vagy részletesen nem szabályozott körülményeket, és mint a tűzvédelmi határozat alapjául szolgáló tényeket határozatban kötelezettségként megállapítani azokat;

c) 39. §: a különböző tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményekben, meghatározott időközönként, vizsgálni az anyagi szabályok érvényesítését és szükség szerint intézkedni;

d) 48. §: szakvéleményében érvényesítenie kell az anyagi szabályok rendelkezéseit;

e) 49. §: szakhatósági állásfoglalásában ugyancsak érvényt kell szereznie az anyagi szabályok rendelkezésének;

f) 54. §: felügyeleti jogkörébe tartozik az anyagi szabályok érvényesítését vizsgálni, és szükség szerint intézkedni;

g) 66. §: amennyiben indokolt, kötelessége hasonló biztonságot nyújtó anyagi jellegű előírásokat tenni;

h) 125. §: a kiállítások elrendezési terveinek jóváhagy köteles vizsgálni az anyagi szabályok érvényesítését;

i) 127. §: a tűzveszélyes folyadékot vagy éghető gázt s tartálykocsik évenkénti felülvizsgálata során vizsgálnia k anyagi szabályokat;

j) és végül amikor a jogszabály felhatalmazza, hogy deletben foglaltakon túl vagy attól eltérően további vagy előírások tehetők, ez ugyancsak az anyagi szabályok alkalm érvényesítését szolgálja.

Összegezve:

Ezek azok az esetek, amikor a jogszabályban adott fel mazás alapján a tűzvédelmi hatóságnak lehetősége nyílik rá éppen kötelessége ez, hogy az anyagi szabályok alkalmazás vényesítését biztosítsa, vagy azok megtartásáról információ rezzen.

Az anyagi szabályok érvényesülésének elősegítésére szolgáló lehetőségek és módszerek

Az előzőekben azokat az eseteket soroltam fel, amelyek fontosabb jogosítványokat adják a tűzvédelmi hatóság k hogy az anyagi szabályokat a különféle eljárások során v lyen formában érvényesíthesse.

Az anyagi szabályokat azonban nemcsak előírni és me rozni kell, hanem megtartásukat, illetve a szabályok maradé érvényesítését elő is kell segíteni, ez szintén feladata és kötelessége a tűzvédelmi hatóságnak, mégpedig termész egyéb szervek mellett, illetve azokkal párhuzamosan.

Milyen lehetőségek állnak a tűzvédelmi hatóságok rende sére erre?

a) A tűzvédelmi felvilágosítás (propagandamunka). Itt lembe kell venni, hogy időszerű és célirányos legyen; od nyuljon, ahova kell; azokhoz szóljon, akikhez kell, keltse lősségérzetet, minél szélesebb körben kerüljön alkalmazás

Az e célra szolgáló eszközök: a televízió, a rádió, a kö és a megyei sajtó, az üzemi lapok, a hangosbemondó, a adások, a filmvetítések, a plakátok, a körlevelek és a kiáll

b) Kifejezetten tűzvédelmi ismeretek nyújtása:

— iskolai tűzvédelmi oktatás,
— a dolgozók tűzvédelmi oktatása,
— tűzvédelmi szakvizsga,
— vetélkedők szervezése,
— rejtvénypályázatok megjelentetése.

c) Részvétel a különféle rendezvényeken az információ és a megjelentek tájékoztatása céljából:

— tanácsülés,
— tűzvédelmi műszaki tanácsülés,
— tűzvédelmi bizottsági ülés,
— termelési értekezlet stb.

d) Különféle szakmai jellegű rendezvények szervezése:

— tűzvédelmi ankét,
— tűzvédelmi hét,
— tűzvédelmi értekezlet gazdasági vezetők részére.

e) A társ- és társadalmi szervek és erők bevonása a delmi feladatok végrehajtásába.

f) Jelzések, figyelmeztetések az érintett gazdasági vezet a szignalizáló lehetőségét felhasználva vagy éppen tájéko kérése a tűzvédelmi helyzetről.

Úgy gondolom, nem indokolt a további felsorolás, mer írtak is bőven jelzik azt a széles körű lehetőséget, amelyn használásával vagy alkalmazásával — anélkül, hogy jogi kezményekkel járó intézkedést tennénk — a szabályok ér sítését elősegíthetjük.

Az anyagi szabályok kikényszerítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések és lehetőségek

Kétségtelen, és ezt számos példa igazolja, hogy sok e a meggyőzés, a szép szó, a ráhatás nem elegendő. Esetenk gondolkoztató jelenségeket tapasztalunk, mert pl. adott te növekszik a tűzesetek száma, az ellenőrző jegyzőkönyvek szeresen ismétlődő hiányosságokat rögzítenek, semmibe ve tűzvédelmi fegyelmet.

Ilyen esetekben élni kell a szankcionális lehetőségekke lyek azok a lehetőségek, amelyek a tűzvédelmi rendelkezés kényszerítésére szolgálnak és amelyekkel célszerű, indokolt éppen kötelességünk élni?

1. Fegyelmi felelősségre vonás kezdeményezése a szabá dolgozóval szemben.

2. Szabálysértési feljelentés kezdeményezése.

3. Az üzemeltetés, a tevékenység folytatásának, illetőleg gok tárolásának azonnali szüneteltetése.

4. A dolgozó munkavégzéstől való eltiltása.

5. A határozat végrehajtásának kikényszerítése céljából államigazgatási bírság kiszabása.

A kifejezetten szankcionális, vagyonhátránnyal járó és a jogszabályokba felvett rendelkezéseken túl egyéb lehetőség a jogszabályok érvényesítésére, kikényszerítésének kezdeményezésére:

a) Bizonyos termékek gyártása megtiltásának, vagy forgalomból való kivonásának kezdeményezése.

b) Iparengedély vagy működési engedély bevonásának kezdeményezése kisiparosok esetében, amennyiben engedély nélkül jogszabályokban tiltott tűzveszélyes berendezést gyártanak.

c) Az igazgatási feladatot ellátó szakigazgatási szerv útján kezdeményezni az engedélyező hatóság határozatának felülvizsgálatát, ha az határozatában nem érvényesítette a szakhatósági állásfoglalást.

Végül még két olyan körülményt kívánatos megemlíteni, amely ugyancsak jól szolgálja a jogszabályok érvényre juttatását vagy éppen a szabályok megsértésétől való tartózkodásra késztet. Ezek:

— Amikor a tűzvédelmi hatóság valamit nem engedélyez, vagy elutasít, ugyanis az érintett tűrni köteles az intézkedését.

— Amikor a tűzokozással összefüggő vétkes magatartás miatt (ez más szerv részéről alkalmazott szankcionális rendelkezés) bűnvétőbírósági szankció kerül megállapításra.

Ha a jogszabályba felvett anyagi szabályokat vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy mind a létesítési, mind a használati szabályok külön-külön is, de együttesen is bizonyos szempontok alapján csoportosíthatók. Mivel szerkezeti felépítését tekintve a rendelet a létesítés és használat konkrét szabályait együttesen tartalmazza, a csoportosítást is ennek megfelelően indokolt elvégezni.

Az anyagi szabályok csoportosíthatók, megkülönböztethetők és egymástól elválaszthatók. Nézzünk meg egy bizonyos fajta csoportosítást.

1. Mire irányulnak, milyen irányban fejtenek ki a megelőzéssel vagy a lokalizálással összefüggő funkciót?

E szabályok egy része:

a) a tűz keletkezésének kiküszöbölésére [R. 73. § (4), 79. § (4), 84. § (5)],

b) a tűz tovaterjedésének megakadályozására [R. 78. § (1), 86. § (2), 87. § (3)],

c) a tűz oltására irányul [R. 79. § (6), 90. § (1—2), 111. § (1)].

2. Konkrétan mire vonatkoznak, mit szabályoznak (anyag, helyiség, gép, technológia, tevékenység, magatartás)?

Például:
anyag: R. 84. § (1)
helyiség: R. 77. § (4)
gép: R. 82. § (2)
technológia: R. 94. § (2)
tevékenység: R. 79. § (1)
magatartás: R. 81. § (2)

3. Mikor és milyen fázisban kerülnek alkalmazásra folyamatosan (tervezés, kivitelezés, használat során, illetve meglevő létesítmény átalakítása esetén)?

A létesítési szabályok: a tervezés, kivitelezés során az új létesítményeknél, továbbá a meglevő létesítmények átalakítása, átépítése során.

A használat szabályai: a rendelet hatályba lépése óta.

4. Az anyagi szabályok keretjellegük mellett is hol, melyik területen kerülnek alkalmazásra? (Mezőgazdaság, közlekedés, kereskedelem, lakóház, egészségügyi intézmények stb.) R. 71. § (2). a)—b), 90. § (7), 108. § (1).

5. Mi a céljuk? (Pl. élet és testi épség védelme, tulajdonvédelem.)

Életvédelem: R. 78. § (3), 92. § (1), 93. § (5).

A tulajdonvédelemmel függ össze mind a létesítési, mind a használati szabályok döntő többsége.

6. Mit szolgálnak? (Pl. a zavartalan termelés biztonságát vagy a megtermelt javak védelmét.)

A termelés biztonságát: R. 77. § (3), 79. § (7).

A megtermelt javak védelmét: R. 85. § (1), 85. § (6).

7. A fennálló veszélyhelyzet hatókörét tekintve hol (pl. A, B, C, D vagy E tűzveszélyességi osztály területén) kerülnek alkalmazásra?

A—B: R. 73. § (4)
A—C: R. 81. § (2)
C—E: R. 86. § (3)

8. Kihatásukat tekintve:

— a létesítéssel kapcsolatos szabályok anyagi kihatással járnak,

— a használati szabályok általában nem, illetve csak kisebb mértékben.

9. Jellegüket tekintve (pl. tiltó, parancsoló, magatartásra utaló, kijelentő, illetve útmutató rendelkezéseket tartalmaznak).

Tiltó: R. 81. § (1), 128. § (2), 82. § (5)
Parancsoló: R: 83. § (4), 99. § (3), 101. § (1)
Magatartásra utaló: R. 123. § (1), 134. § (11)
Kijelentő, útmutató: R. 98. § (5), 102. § (3), 106. § (2), 111. § (8).

10. A kötelezettségek körét tekintve (pl. beruházó, tervező, tulajdonos, használó, gyártó, forgalomba hozó stb.): R. 70. § (2), 98. § (2), 126. § (1).

Természetesen még további csoportosítás is végezhető, pl. hogy tűzveszélyes tevékenységre, raktározásra, tárolásra, tüzelő- vagy világítóberendezésre vonatkoznak, vagy más szempontból, vagylagos előírást, illetve egy kötelező rendelkezést tartalmaznak stb.

További csoportosításra azonban nincs szükség, mivel az említett tíz csoport is alkalmas arra, hogy bizonyos következtetést levonjunk belőlük, illetve ráirányítsuk a figyelmet a csoportosítás szükségességére.

Az ismertetett csoportosítás bizonyos értelemben önkényes, mert az anyagi szabályok ilyen értelmű vizsgálatával nemigen szoktunk foglalkozni, legalábbis nincs róla tudomásunk.

Nyilvánvalóan nem is teljes a csoportosítás, mert más irányból, vagy más oldalról is meg lehetne közelíteni, vagy kísérelni.

Az is felvetődhet, hogy van-e erre egyáltalán szükség, mond-e, vagy mutat-e valamit, és egyáltalán lehet-e hasznosítani.

Mindenesetre véleményem szerint célszerű ez, mégpedig a következő indokok alapján:

a) Ma már nem lehet „általában" hatósági munkát végezni, méghozzá nemcsak a jogpolitikai elvek érvényesítésének, a törvényességnek oldaláról nézve, hanem az anyagi szabályoknak a

— szakszerűséggel,
— biztonsággal,
— tűzkockázattal járó alkalmazása tekintetében sem.

b) A jogszabályokat nemcsak alkalmazni szükséges, hanem érvényesülésükről is gondoskodni kell, és nem mindegy, hogy mikor, hol, melyik területen és mennyiben jutnak érvényre, s a kötelezettség kire vagy kikre terjed ki.

c) De nemcsak alkalmazni kell az anyagi szabályokat, és érvényesítésüket figyelemmel kísérni, hanem adott esetben megtartásukat ki is kell kényszeríteni a kötelezettek vagy az érintettek részéről, mégpedig úgy, hogy a kikényszerítés mind az egyedi, mind pedig a generális prevenciót szolgálja.

d) Az sem mindegy, hogy az alkalmazó és érvényesítő, vagy éppen a kikényszerítő tevékenységünk során hogyan és milyen mértékben differenciálunk az anyagi szabályokat érintően, és ez a differenciálás pozitív irányban hat-e a tűzkeletkezési okok csökkenésére, vagy egy-egy ágazat (pl. ipar, mezőgazdaság, kereskedelem), vagy éppen az ország, a megye, és a járás tűzvédelmi viszonyainak alakulására.

e) Az anyagi jogszabályok ilyen értelmű vizsgálata azokban az esetekben is hasznos segítséget és eligazodást adhat, amikor a tűzvédelmi hatóság jogszabály vagy szabványelőírás hiányában eseti előírásokkal kívánja biztosítani a tűzvédelmet, vagy éppen eltérési engedély kapcsán, más, hasonló biztonságot nyújtó előírást tesz.

Az ugyanis egyértelmű lehet, hogy az előírás mire vonatkozik (gépre, helyiségre), hogy melyik területet érinti (ipari létesítmény, középület) és abban sincs bizonytalanság, hogy kit kell kötelezni.

Azt azonban már gondosan mérlegelni kell, hogy:

— életvédelemmel összefüggő előírás-e;

— és a biztonsági fokozatokkal összefüggésben a tűz keletkezését elhárító, a tűz tovaterjedését megakadályozó, a tűz oltásával összefüggő mindhárom fokozatba tartozó előírást szükséges-e tenni, vagy csak a tovaterjedés veszélye állhat fenn, illetve speciális oltóanyag vagy eszköz előírása az indokolt, és nincs szükség az előző kettőre;

— a tervezett előírás mit jelent anyagi kihatás szempontjából, nem volna-e elegendő kevesebb ráfordítással járó olyan előírás is, amely lényegét tekintve megközelítő biztonságot nyújt stb.

f) Végül még egy tanulság. Amennyiben a keletkezett tüzek okait vizsgálva megállapítjuk, hogy milyen vonatkozásban állnak összefüggésben az anyagi szabályok csoportjaival, és ha ugyanígy vizsgáljuk az ellenőrzési jegyzőkönyvekbe felvett hiányosságok jellegét is, mindjárt tisztább lesz a kép, hogy:

— melyek a jellemző szabályszegések,
— melyik területen jelentkeznek,
— milyen a veszélyességi fokuk,
— kikre terjed ki az elkövetők köre stb.

Amennyiben ezek adva vannak, mindössze azt kell megjelölni, milyen irányban kell hatékonyabbá tenni a hatósági munkát.

(Folytatás a 8. oldalon)

HÁROMSZÁZ TONNÁNYI BENZIN VOLT AZ USZÁLYON

Párját ritkító beavatkozás színhelye volt november 15-én a DKV folyami kikötőjének környéke.

S hogy az év talán legveszélyesebb tüze csupán 5600 Ft-os kárral végződött az mindennél többet mond a Hídépítő Vállalat és a folyami kikötő dolgozóinak, valamint két külföldi hajó személyzetének példás helytállásáról. Nagymértékben nekik köszönhető, hogy a százhalombattai parancsnokság egységei azután a legnehezebb feladattal: egy uszályégés nyílt vizen történő megfékezésével eredményesen megbirkózhattak. Ez utóbbi vállalkozás veszélyeiről elöljáróban csak annyit, hogy a jugoszláv uszály 918 tonnás ún. alapbenzin-rakományából a tűz keletkezéséig kb. 600 tonnát fejtettek le.

Zátonyon a JRB 11 033-as

A tűzeset előtti napon a JRB 11 033-as jugoszláv uszály egy kissé kalandos körülmények között érkezett meg a DKV folyami kikötőjébe, hogy ott rakományát bérreformálás céljából lefejtsék. Röviddel a cél előtt megfeneklett egy zátonyon, és ezért be kellett vontatni.

Amikor megkezdték a lefejtését, a személyzet nem észlelt rendellenességet, pedig mint később kiderült, az uszály elejének egyik kamrája az ütközés következtében kb. 27 cm hosszan felrepedt.

A lefejtés előrehaladtával azonban a hajó addig stabil egyensúlyi helyzete megváltozott, s mint az egyik felvételünk is szemlélteti: az orr-része egy kissé felemelkedett.

A kikötő töltőhídjánál ekkor a JRB 11 033-as mellett az Aldorfer nevű NSZK vontatóhajó horgonyzott, éppen folyamatban volt a gázolajtöltésre való előkészítése.

A töltőhíd környéke lángokban állott

A Hídépítő Vállalat folyami csőfektető részlegének bázisán, a kikötőtől délre kb. 120 méter távolságban, eközben gyanútlanul dolgoztak. Egyebek között hegesztettek, később pedig egy kovácstűzhelyet is begyújtottak.

A bázishoz tartozott — a parttól számítva — a Baja meg az U-9-es tanyahajó, a CS-1-es folyami úszódaru, valamint néhány kisegítő egység.

A víz tetején lefelé áramló 50 méternyi hosszú és 2—3 méternyi széles benzinréteg a tűzvizsgálat megállapítása szerint az U-9-es és az úszódaru között elakadt, s így az U-9-esen levő kovácstűzhelyből lehulló parázsdarabok adták meg az iniciáló gyújtást. (A hegesztés a tűz keletkezése előtt befejeződött.)

Mezei János, a Hídépítő Vállalat hegesztője a Baja tanyahajóról 9.20-körül vette észre az 5—6 m magas lángnyelveket. Innen jól láthatta az U—9-est és a darut fenyegető közvetlen veszélyt. Kiáltozással riasztotta társait, és 9 db porral oltó tűzoltókészülékkel, valamint locsolótömlő sugarával nem kis erőfeszítés árán átmenetileg sikerült eloltaniuk a tüzet.

A bázis motorcsónakja ezalatt erős hullámverést kavart a lángok lokalizálására, de a tűz hamarosan visszalobbant, és nyát megváltoztatva a folyami kikötő terjedt. (Felhős, borús idő volt, enyhe gati széllel, a hőmérő +8 °C-ot muta

A töltőhídnál elsőként *Varga Gyula* körül figyelt fel a fenyegető katasztró Gondoskodott a százhalombattai para nokság értesítéséről. Itt 9.32-kor riaszt a helyi, valamint a kiemelt habbaloltá szükséges budapesti egységeket. V Gyula az uszályok személyzetével köz hozzálátott azok leszereléséhez, de a ezalatt átterjedt a JRB 11 032-es fed tére, s néhány pillanaton belül a tölt környéke is lángokban állott.

Egy 250 kilós porraloltóval próbá útját állni a lángok terjedésének, de kor kiderült, a jugoszláv uszály nem hető meg ezzel, az Aldorfer elvon majd manőverezni kezdett, hátha az felkavart víz levágja a lángokat. Ám kor a tűz átterjedt az Aldorfer vonta vezetője a jugoszláv uszályt elengedt

Habágyúval motoros hajór

Ez volt a helyzet 9.40-kor, amikc első százhalombattai egységek *S János* tű. főrm., szolgálatparancsnok tésével a helyszínre érkeztek. 9.4 már 28 tűzoltó és 3 SLF 6000-es m Pyrene habbaloltó, továbbá 1—1 334-es Rába porraloltó és 1 TŰ-gépjárműfecskendő állott a tűzoltás tőjének rendelkezésére, és úton volt a gyei tűzoltási csoport, továbbá Budape 47 tűzoltó 2—2 CSD 420-as és TŰ-gépjárműfecskendővel, 1 Pyrene ha oltóval, valamint a tűzoltóhajóval.

(Folytatás a 7. oldalról)

Az anyagi szabályok említett összefüggésben történő vizsgálata tehát segítheti az elemző, az értékelő munkát és a feladatok célirányos meghatározását is.

Úgy vélem, a felsorolt indokokból is érzékelni lehet, és ezt a vázlatos felsorolás is sejteti, hogy a csoportosítás vagy az ilyen részletességgel történő vizsgálódás nem öncélú, és bizonyos tényre, körülményre, állapotra, esetleg összefüggésekre utal, s ezeket célszerű figyelembe venni.

Annak hangsúlyozásával, hogy az anyagi szabályok szakszerű alkalmazása, érvényre juttatása vagy kikényszerítése, bármilyen irányban hatnak, bármire vonatkoznak, akárhol jelentkeznek, vagy akárkiket érintenek is, minden hatóság fontos, szükségszerű és nagy fokú felelősséggel járó kötelessége, mégis indokolt felvetni a következőket:

1. A létesítéssel és a használattal összefüggő szabályok esetében egyaránt mindenkor és mindenhol elsődlegesen és kiemelt fontossággal kell kezelni az alkalmazás, érvényesítés és kikényszerítés során az életvédelemmel, a testi épség megóvásával kapcsolatos szabályokat

2. Különös gonddal és megkülönböztetett figyelemmel kell alkalmazni, érvényesíteni és következetesen kikényszeríteni azokat a szabályokat, amelyek a tűz keletkezésével vannak összefüggésben (ugyanis abból még nem lesz tűz, ha egy önműködő zárószerkezet hibás, de abból már igen, ha a tüzelőberendezés használata szabálytalan).

3. Más oldalról vizsgálva — a veszélyhelyzet szempontjából — a magasabb értékű tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményeknél („A" —„B") az anyagi szabályok maradéktalan érvényesítése és határozott kikényszerítése rendkívül fontos követelmény.

4. A magatartással összefüggő szabályok kikényszerítésében az eddiginél nagyobb határozottság, szigorúbb fellépés indokolt, mivel ezek megsértése esetén — a szabályok ismeretének hiányán túl — nem lehet hivatkozni egyéb körülményre. Így például hogy e szabályok megtartása:

— anyagi kihatással jár;
— azt a technológia nem teszi lehetővé;
— gazdaságtalan;
— esztétikai követelményekbe ütközik;
— a szükséges eszközt, berendezést, felszerelést nem ár a kereskedelem.

A magatartási szabályok megszegésekor tehát tulajdonké semminemű hivatkozás nem vehető figyelembe. A felsorolt ket viszont esetenként mérlegelni lehet, sőt kell is.

5. Más vonatkozásban vizsgálva: elsődlegességét és fon gát tekintve mind az alkalmazás, az érvényesítés, mind a ki szerítés szempontjából megkülönböztetett figyelmet kell for azokra a szabályokra, amelyek tiltó vagy parancsoló rendell tartalmaznak.

Ugyanis minőségi kategóriát jelentenek azokkal a szabá kal szemben, amelyek magatartásra utaló, kijelentő, eligazít jegű rendelkezéseket tartalmaznak.

A minőség itt a fokozottabb veszélyre utal, és a jogalk kategórikus és határozott szóhasználattal is kifejezésre ki juttatni a veszély fennállását.

Összegezve:

Amennyiben a tűzvédelmi igazgatási tevékenység, a ha jogkör gyakorlása során az anyagi szabályokat

— szakszerűen és helyesen alkalmazzuk és érvényesítjü
— érvényesülésüket a rendelkezésre álló lehetőségekke hatékonyan elősegítjük,
— kellően differenciálunk és a kikényszerítés eszközét a venciót szolgáló módon használjuk fel, akkor

a tűzvédelem megszilárdításában az eddiginél eredmény ben fogunk dolgozni, és ez remélhetőleg a tűzesetek számán kárértékének kedvezőbb alakulásában is megmutatkozik

Dr. Kovács Mihály tű. e

A beavatkozással természetesen nem rhattak a tűzoltóhajó megérkezéséig ›pen ezért Simon tőrm. és a kárhelyre kezett üzemvezető lefoglalták a AHART közelben haladó 407-es önjáró zályát. Vezetője hangosbeszélőn kapott asítást erre.

A százhalombattai tűzoltók gyorsan és akszerűen oldották meg azt a feladatot, nire hazai gyakorlatunkban emberemkezet óta nem volt példa: a partról a unán át habágyú szerelését. Már majdem félóra telt el az uszály fedélzetének gyulladása óta, s bizony erősen kérdéses olt, a tűz azt a tíz percet is, „megvárja-e", míg az oltás előkészítése befejeződik.

A megyei tűzoltási csoport 10.05-kor érkezett ki, majd *Vörös Ferenc* tű. szds. rövid ıjékozódás után átvette a tűzoltás vezetét. Vezetési törzset alkotott, és Simon ános tőrm.-t bízta meg a háttérparancsoki teendőkkel.

Vörös Ferenc tű. szds. intézkedésére érsítették a rendőrséget és a DKV környékeli dolgozóit a történtekről, és a tűzoltásezető azon rendelkezéséről, hogy 500 ı-es körzetben tilos tűzveszélyes munkát égezni, illetve tüzet gyújtani.

10.06-ra sikerült megszerelni az alapezetéket. A motoros hajónak nagyon vatosan kellett manőverezniе, mert egyten rossz mozdulat használhatatlanná ehette volna a tömlővezetéket.

Elképzelhetjük, milyen feszültséget okoott, amikor 10.10-kor, éppen a habágyú elsütése" előtt, láng csapott fel az uszály obb oldali utolsó kamrájából.

Szerencsére ez sem járt további követezményekkel, és így a habágyú 10.13-ra megszüntette a lánggal égést, majd habbal rasztotta el az uszálykamrákat. Eközben a százhalombattai habbaloltó készletét a X. kerületi habszállítóról pótolták.

11.05-kor *Nagy Zsolt* tű. őrgy., megyei parancsnokhelyettes, aki időközben átvette ı tűzoltás vezetését, a partról azt az utasítást adta a megérkező tűzoltóhajó parancsnokának, hogy Ercsi irányában haladjon tovább, kövesse nyomon a benzinfolyást, s folyamatosan tegyen jelentést erről.

A BM TOP ügyeletének adott jelentésében a tűzoltás vezetője kérte az érintett megyék: Fejér, Tolna és Baranya értesítését.

11.25-kor szerencsére már nem riasztó meteorológiai előrejelzést kapott a százhalombattai parancsnokság. E szerint a térségben szélelénkülés várható, a szél sebessége elérheti az óránkénti 60—80 km-t, egyes széllökések pedig a 100 km-t is.

A tűzoltás vezetője utasítást adott az uszály bevontatására és rakományának lefejtésére. Ennek biztosítására megszereltette a SCUM 3500 l/p-es habágyút és 2 db X-jelű habsugarat, továbbá a százhalombattai „Rába" porral oltó gépjárművet is a kárhelyre rendelte.

11.30-kor a tűzoltóhajó parancsnoka jelentette: a benzinréteg Ercsi határában úszik a víz felszínén, méghozzá az ottani folyószakasz kb. 1/3 szélességében.

11.50-kor adott jelentése szerint Sinatelep térségében a benzinfolyás már nem észlelhető. A hajóparancsnok azt az utasítást kapta, hogy ott horgonyozzon le, és biztosítsa a helyszínt.

A körültekintő intézkedés eredményeként sikerült is idejében megállítani a Százhalombatta felé 3 uszállyal haladó Győr vontatóhajót.

12.10-kor a KPM Hajózási Felügyelőség igénybe vette a Sopron hajót, hogy az vontassa be a kikötőbe a jugoszláv uszályt.

Ezt a manővert az említett szerv szakemberei irányították. Ezen túlmenően a TV a lefejtéshez szakértőt rendelt a helyszínre.

12.33-kor Vörös szds. jelentette, hogy a benzinfolyás csökken.

13.19-kor tért vissza a jugoszláv uszály a lefejtőhöz. A már említett 3500 l/p-es habágyú, valamint a Rába porraloltó a partról, a tűzoltásban részt vett habágyú a 407-es motoros hajóról, a 2 db X-jelű habsugár pedig a kikötőhídról biztosított. 14-kor kezdődött meg a lefejtés; 14.38-kor megszűnt a benzinfolyás, ekkor vált láthatóvá az uszályon támadt repedés is.

14.48-kor a tűzoltás vezetője elrendelhette az egységek részleges bevonultatását, miután a víz felületén benzint már nem észleltek.

A felügyeleti szolgálat irányításával Vörös szds.-t bízta meg.

E célból a helyszínen maradt a tűzoltóhajó, az V/1-es CSD 420-as fecskendő és az általa vontatott rohamcsónak, valamint a százhalombattaiak Rába habbal- és ugyancsak Rába porraloltója.

16.13-kor jelentették: a sérült uszályból kb. 22 tonna benzin folyt a Dunába.

19.28-kor befejeződött az uszály lefejtése, s a budapesti egységek meg a tűzoltóhajó bevonulhattak.

20.10-kor az utolsó százhalombattai egység is visszatérhetett a laktanyába. **(G)**

1

A jugoszláv uszály és a 407-es motoros hajó

2

Tűzoltás után

3

A kikötő a tűz nyomaival

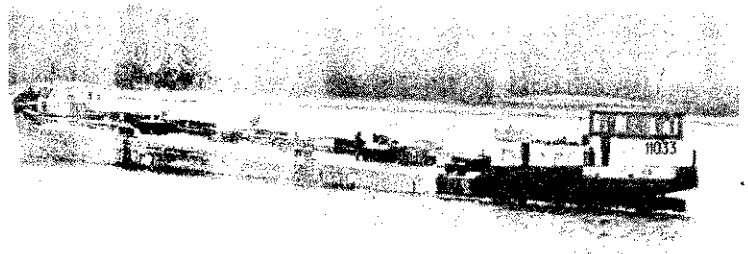

2

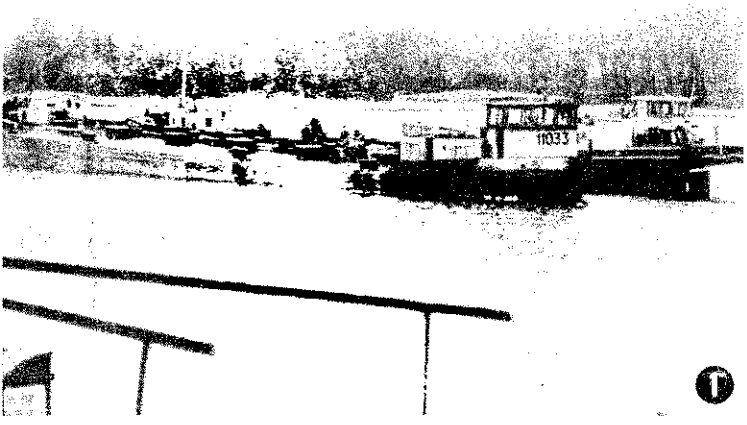

1

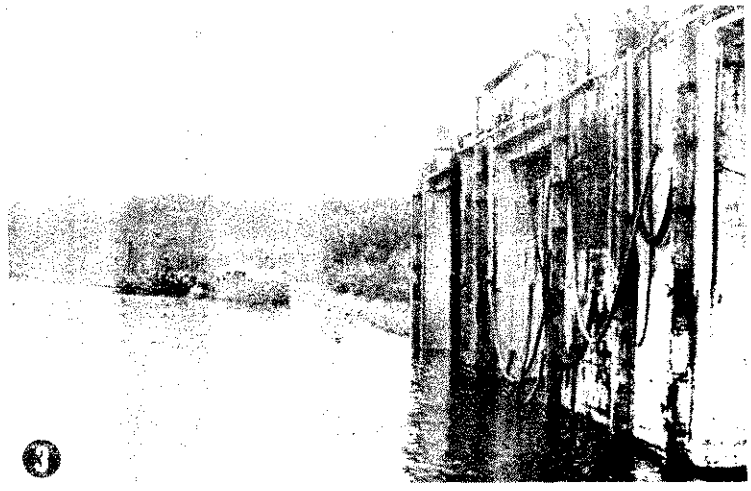

3

VALÓBAN NEM TUDTAK, AVAGY CSAK NEM AKARTAK tudni róla? A következményeket nézve persze ez teljesen mindegy, mert hiszen a nem tudásból és a nem akarásból ebben az esztendőben is súlyos károk származtak. Sőt emberáldozatot is követelt, hogy némely létesítmény vezetője nem hajtotta végre a jogszabály azon rendelkezését, amely szerint a tűzvédelmi helyzetre kiható minden tevékenységet és változtatást legalább 15 nappal annak megkezdése, illetve bevezetése előtt írásban kötelesek bejelenteni a területileg illetékes tűzoltó-parancsnokságnak.

Éppenséggel nem véletlen, hogy többször is tűzesetek kapcsán derült fény erre, mert az érintettek arról sem tudtak, vagy nem akartak tudni, hogy a tűzvédelmi rendszabályokat külön felhívás nélkül is tartoznak végrehajtani, illetve a végrehajtást ellenőrizni.

Az egyik nagy dunántúli megyénkben például csak akkor értesült a városi és járási tűzoltó-parancsnokság egy baromfinevelő részleges üzembe helyezéséről, amikor annak egyik épülete már menthetetlenül leégett.

A tűz műszaki hibából keletkezett, a szabálytalan szűrőfedélen át olaj ömlött a kazánházba.

Hogy alapos vizsgálat nélkül nem szabad üzembe helyezni a berendezést, és nem kezelheti olyan személy, akinek a leghalványabb sejtelme sincs róla, hogy mi a teendője zavar esetén? Ez legalább annyira nem nyugtalanított senkit a gazdaságban, mint az, hogy sem oltóvíz, sem megfelelő oltóeszköz nem állt rendelkezésre.

Egyedül a gyors tűzjelzés technikai feltételeiről gondoskodtak, de arról már nem, hogy aki a jelzést rögzíti a központban, az először ne az igazgatóhelyetteseket, hanem a tűzoltóságot értesítse.

BESZÉLIK, HOGY BŰSÁS SÜRGŐSSÉGI FELÁRÉRT a gazdaság talált olyan szövetkezetet, amelynek az emberei vállalták a leégettel azonos könnyűszerkezetes épület rekordidő alatt történő felállítását. Így azután alig három nappal a történtek után már nemcsak a romokat takarították el, hanem az új épületben is folytatták a csibenevelést.

Hogy megérte-e, azt biztosan kiszámították az említett gazdaságban. De semmilyen könyvelési bűvészmutatvány nem képes eltüntetni a mindannyiunkat ért károkat, hiszen a kétnapos működés után leégett csibenevelő létesítése majdnem félmillióba került, a helyette emelt másiké pedig legalább ennyibe, ha ugyan nem jóval többe.

Az egyik nagyvárosunkban több mint két esztendeje működésbe helyeztek egy nagy értékű számítógépet. Az említett időszakban az intézményben két ellenőrzést is tartott a tűzoltó-parancsnokság, és még ekkor sem jutott eszébe senkinek megmutatni a géptermet, s megkérdezni: vajon egy kétkilós CO_2-készülék tényleg elegendő-e a védelmére.

A tűz keletkezéséért itt sem terhelte felelősség a sítmény vezetőit és dolgozóit, de azért már mindenképpen az elmarasztalás, hogy egy kezdődő tűz oltásának elemi felté ről sem gondoskodtak.

Ellenkező esetben ez a tűzeset nem végződött volna mi 35 milliós kárral.

Egy másik nagyvárosunkban éppen vegyi üzemben — olyan helyen, ahol kéznél vannak a szakértők — vesztette é egy fiatalasszony, egy másik pedig életveszélyesen megsérült, gyanútlanul dolgoztak abban a helyiségben, ahol a máskor ü szárító berendezésben tűz- és robbanásveszélyes anyagot szá tak.

A TŰZVÉDELMI HATÓSÁG ELŐZETES ÉRTESÍTÉSI itt is megfeledkeztek, annak vizsgálatáról úgyszintén, hogy rendezés egyáltalán alkalmas volt-e az említett célra.

S még folytathatnánk a sort külföldről behozott és titol minden óvintézkedés nélkül termelésbe állított gépekkel, azzal, hogy ugyanabban a dél-dunántúli városban, ahol ötm kár következett be emiatt, nemrégiben akadt egy újabb, sz csére szerényebb, de nem lebecsülendő összegű veszteséget idéző tűzeset: beállítottak egy elektromos szekrényt egy gyár különféle villamos berendezések próbamelegítésére, de arra nem gondoltak, hogy felügyelet nélkül nem szabad ilyen kenységet végezni.

Szerencsére ma már nem tömeges az a szemléletmód, a ide vezet. Mind több helyen kezdik felismerni, ha százmilliós éppen milliárdos tételekben számolnak is, azért százezer vagy millió forint is „tétel", s hogy nemcsak az új létesítményt, b dezést vagy technológiát, hanem annak a tűzvédelmét is meg tervezni.

De, mint az említett példák is bizonyítják, azért a „k nem adunk", meg az „úgyis megtéríti a kárt a biztosító" ham mélete sem tűnt még el teljesen a közgondolkodásból.

Méghozzá kivált azért nem, mert rendszerint csupán sz lizációs intézkedés követi az ilyen mulasztásokat, szabálys eljárás jóval ritkábban, s arról sem igen hallottunk, hogy erélyesebb felelősségre vonás is történt. Vajon miért nem?

VALAMILYEN FORMÁBAN AZONBAN JÓ NÉHÁNY VÉDELMI hatóság is felelős azért, hogy ha parancsnoka é osztottai csak akkor ismerkednek meg az új létesítménnyel, kor az kigyulladt, vagy éppen leégett. Igaz, nem lehetnek ott den kilométerkőnél", de ha jobban támaszkodnának társa segítőinkre, és időnként ők maguk is egy kicsit gyakrabban l néznének, pontosabb képük volna róla, hogy mi történik a letben, a járásban vagy a városban.

Mert hát akadnak még, akik hazulról távozva gondos zárják a lakásuk ajtaját, de a munkahelyükön „ajtót, ab nyitva hagynak a tűznek. **(g)**

Könyvismertető

A MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ (1374 Budapest, Pf. 581. Bajcsy-Zsilinszky út 22.) gondozásában a közeli napokban várható *G. Hommel:* Veszélyes anyagok című könyvének megjelenése. A könyv 414 anyagról ad részletes áttekintést. Adatlapon rögzíti azok nevét, műszaki, tűzveszélyességi adatát, megjelenési formáját, viselkedését levegővel, vízzel elegyedve, egészségkárosító hatását, biztonsági, védelmi intézkedési előírásait, a baleset következményeinek elhárítására vonatkozó tudnivalókat, az elsősegélynyújtás tennivalóit, valamint az útmutatást az orvos számára.

JELLEGÉBŐL ADÓDÓAN A KÖNYV a tűzmegelőzési tevékenységben és a tűzoltás kapcsán egyaránt felhasználható lehet. Különösen az utóbbi tevékenységénél látszik igen hasznosíthatónak. Ugyanis a tűzmegelőzési munkában más forrásmunkákból is kigyűjthetjük a szükséges tudnivalókat, de a tűzoltást ülletően jelenleg ugyanerre nincs más módunk. Ez a könyv éppen azt teszi lehetővé, hogy a tűzoltásvezető, a tárgymutató segítségével — magyar, angol, német vagy francia (és ezeken belül is többféle) elnevezés alapján — néhány percen belül tájékozódhasson az adott anyag legfontosabb jellemzőiről, és annak az adatlapján megjelölt elengedhetetlen intézkedésekről.

A KÖNYV SZERKESZTŐJE, A GYORS áttekinthetőségre törekedve, minden anyagról egy veszélyjelképet is közöl, amelyikről p a ciklohezán, $(CH_2)_6$ — más neveken hexahidrobenzol, hexameti lén — esetében egyszerű rápillantással leolvasható, hogy csekél veszélyű, légzőkészülék használata ajánlatos, normális hőmérsék leten gyulladásveszélyes s nem robbanásveszélyes normális viszonyo között. Az egészségi-, a tűz- és a robbanásveszély, valamint a tűz oltás (az alkalmazható oltóanyag, oltási eljárás) további adatai egymástól eltérő színű alapon szedve tűnteti fel. Ilyen módon arr is lehetőség nyílik, hogy pl. a kivonult egységet az ügyelet rádión időveszteség nélkül tájékoztathassa a szükséges adatokról, ha ez a könyv birtokában kellően megszervezték.

A KÉZIKÖNYV ISMERETÉBEN — a már korábbi figyelemfelhí vváson túl — arra szeretnénk ösztönözni, hogy minden területi pa rancsnokság rendelkezzen a „Veszélyes anyagok" című kiadvánnyal.

Pázmándy Mihály
tű. alez.

JUBILEUMOK

ONGA [illegible]

Ebben az évben ünnepelte a Csavaripari Vállalat vállalati tűzoltósága fennállásának 80. évfordulóját. Az évforduló jegyében a közelmúltban ünnepséget rendeztek a Csavaripari Vállalat ongai gyárában. Az ünnepségen többek között részt vett Csapó András ezredes, megyei tűzoltóparancsnok, valamint Siska Ferenc őrnagy, városi és járási tűzoltóparancsnok is.

Az ongai ünnepségen Lugosi István, a Csavaripari Vállalat tűzvédelmi vezetője méltatta a vállalati tűzoltók munkáját. Az ünnepi alkalomból rendezett tűzoltóversenyen a CSIV tűzoltócsapatai közül az ongiak érték el az első helyezést, s vehették át az ezzel járó serleget.

A tűzoltóverseny után került sor annak a kiállításnak a megnyitására, ahol a látogatók nagyméretű tablón ismerkedhettek meg azokkal a veszélyforrásokkal, amelyek a leggyakrabban okoznak tüzet a lakásokban és gazdasági egységekben. A látogatók emellett megtekinthették azokat a technikai berendezéseket, amelyeket mostanában elengedhetetlenek egy-egy tűzoltásnál.

BAKSA ÉS KÖRNYÉKE

Megalakulásának 75 éves évfordulóját ünnepelte december 3-án a baksai önkéntes tűzoltó-egyesület.

Az esemény jelentőségét Molnár Ferenc tanácselnök méltatta, majd a Bács-Kiskun megyei Országos Parancsnokság által adományozott jubileumi serleg és díszérő oklevél átadására került sor.

A Baranya megyei tanács-tól és a pécsi járási hivatal pénzjutalmának átadása követően az egyesület kiemelkedő munkát végző tagjai közül többen részesülhettek szintén díszes előléptetésben és jutalomban.

Az ünnepséget a helyi általános iskola úttörőinek kultúrműsora tette ünnepivé.

A jubileumi ünnepség után az önkéntes tűzoltók és a meghívottak a helyi termelőszövetkezet étteremben közös vacsorán vettek részt.

Scheffer Jenő
tű. őrgy.

Az egerági önkéntes tűzoltó-egyesület 50 éves jubileumi ünnepségén a községi tanács vb titkára köszöntötte meleg szavakkal a meghívottakat és a veterán tűzoltókat. Megjelent a rendezvényen a járási hivatal elnökhelyettese: *Nagy Gyula*, a község megyei tanácstagja, a község társadalmi szervezeteinek vezetői és a közelben állomásozó honvédségi alakulat parancsnoka. Az általános iskolások és az óvodások kultúrműsorral kedveskedtek.

A jubileum alkalmából a veteránok és számos tűzoltó elvtárs részesült előléptetésben és jutalomban. Az ünnepséget arra is felhasználták, hogy a társszervek, mint pl. a honvédség is, kölcsönös segítségnyújtási szerződést kössenek egymással.

Az esemény közös baráti rendezvénnyel zárult.

A nagy múltú, több nemzetiségű egyesület három egységének mindegyike rendelkezik 800 l/perc kismotorfecskendővel és targoncával. Egerág községben egy Zsuk szállítójármű, 800-as kismotorfecskendővel, biztosítja a község és környéke mentő tűzvédelmét.

Egerág az évek során azzal is kitűnt, hogy házigazdája és eredményes szereplője volt megyei és országrészi versenynek is. Tűz- és káresetek alkalmával, saját területükön kívül is, számos esetben működtek közre a szomszédos községekben: az idén pl. Újpetre határában, lábonálló gabona tüzénél avatkoztak be sikeresen.

A jó alapokon nyugvó egyesületet a község vezetői és a társadalmi szervezetek is segítik; a helyi termelőszövetkezet, együttműködési megállapodás alapján, évente jelentős anyagiakkal támogatja az önkénteseket.

Simara László
tű. őrgy.

NITROKÉMIA

A fűzfői Nitrokémiai Ipartelepek tűzvédelmi szervezete szeptember 30-án ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját. A jeles ünnepen résztvevő, az ország minden részéből érkező vendégeket gazdag program várta. A jubileumra tűzvédelmi kiállítást, tűzoltási bemutatót és ünnepi nagygyűlést rendeztek. A kiállítás a vállalati tűzoltóság és a tűzvédelmi szervezet — alakulástól napjainkig — tartó fejlődését mutatta be. Ezután jól sikerült tűzoltási bemutatót tartottak, egy tartályparkban keletkezett „tűz" eloltása volt a feladat. Ezt követően került sor az ünnepi nagygyűlésre. Az elnökségben foglalt helyet dr. Balogh Imre, a NIM osztályvezetője és dr. Hajas Gyula tű. ezds., megyei tűzoltóparancsnok is.

Harsányi Imre műszaki igazgatóhelyettes köszöntő szavai után Gyuricza László igazgató méltatta a fél évszázados fennállásáról megemlékező közösség tevékenységét, majd arról szólt, hogy a vállalat tűzvédelmi szervezetének munkái egyre nagyobb szakmai hozzáértéssel látják el feladataikat, javult a megelőző munkálatok és rendszeresen részt vesznek a továbbképzésben.

Az ünnepi beszéd után dr. Balogh Imre méltatta az iparág egyik legjobb tűzvédelmi szervezetének munkáját és átadta a vállalat igazgatójának a nehézipari miniszter által alapított serleget. Ezt követően dr. Hajas Gyula tű. ezds. megemlékezett a tűzoltóság alapítóinak érdemeiről, valamint a mostani nemzedék eredményes tevékenységéről, majd a vállalat igazgatójának átnyújtotta a jubileum tiszteletére alapított emlékserleget.

Az esemény alkalmából adták át Salánki Márton vállalati tűzoltóparancsnoknak és Fitmann József vállalati tű. főtörzsőrmesternek a Tűzbiztonsági Érem arany, Barsi István parancsnoknak és Bódi János parancsnokhelyettesnek pedig az ezüst fokozatát. Kapott a Tűzbiztonsági Érem bronz fokozata, többen a Szolgálati Érem-kitüntetésben és más elismerésben részesültek.

FARKAS JENŐ
mb. osztályvezető

Gyuricza László igazgató nyitotta meg a kiállítást, mellette Pintér Ferenc főosztályvezető és Kosár Endre tű. őrgy., baktonfűzfői parancsnok

Részlet a kiállításról

A tűzoltási gyakorlaton...

...egy feltételezett tartálytűz oltása volt a feladat

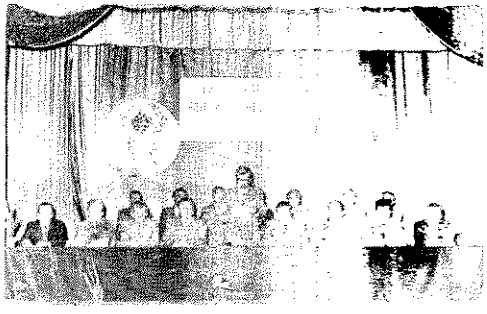

Az ünnepi nagygyűlés elnöksége

A résztvevők. Előtérben a veteránok

Dr. Hajas Gyula tű. ezds., megyei parancsnok adta át a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát Salánki Márton vállalati parancsnoknak

Fitmann József váll. tű. ftörm. is a Tűzbiztonsági Érem arany fokozata kitüntetésben részesült

Tartalék tűzivízmedence fóliából

A 4/1974. sz. BM rendelet 111. §-a értelmében:

1. A tűzoltáshoz településen és vállalatnál a 16. sz. mellékletben meghatározott oltóvizet, továbbá tartalék oltóvizet kell biztosítani!

2. Az oltóvizet — az egyéb szükséglettől függetlenül — legalább 3 órán keresztül folyamatosan biztosítani kell. Időszakos vízszerzési lehetőség nem vehető figyelembe.

3. A meghatározott oltóvízen felül tartalék oltóvizet vízvezetéki hálózatról biztosítani nem szabad! A felhasznált tartalék oltóvizet 24 órán belül pótolni kell.

A feladat tehát a tartalék oltóvíz tárolására alkalmas olyan edényzet, medence tározó készítése volt, amely hosszú élettartamú, nem szivárog el belőle a víz, olcsó kivitelű, esetleg házilag is kivitelezhető, és szükséges anyagai könnyen beszerezhetők.

E célra a Taurus Gumiipari Vállalat különféle méretű tartalékvíz-tároló medencéket dolgozott ki, ezek hiánytalanul megfelelnek az említett körülményeknek.

A fólia anyaga butilkaucsuk alapú keverék, amit vulkanizálás előtt két lemezből hengerelnek össze. Így a fólia homogén, likacsosságtól mentes lesz. A hengerlés után 0,8, 1,0, 1,2, 1,5 és 2,0 mm vastagságban kerül forgalomba.

Szélessége 1,2 m, hossza 10,0 m. A lemezekből a gyár különféle nagyságú lepedőkké végteleníti az anyagot, és leszabja a fenékhez, valamint a rézsűhöz szükséges trapéz alakra. A lemezek leplekre való helyszíni összehegesztésére hőre lágyuló ragasztószalagot használnak. A tartalékoltóvíz-medencék méretei: 100, 200, 400, 600 m³. Geometriai formájuk fordított csonkagúla. (1. sz. ábra.)

Adott esetben, ha a környezet úgy kívánja, az egyik oldalon árokszerűen megnyújtható. (2. sz. ábra.)

A földmunka a mezőgazdasági egységben „házilag" elvégezhető. A Taurus Gumiipari Vállalat, esetenként ingyenesen, földmunkatervet, szigetelésilepel-tervet ad az említett nagyságú medencékre, a kivitelezéshez pedig alkalmazástechnikai és betanítási segítséget nyújt.

A medence kivitelezése készülhet:

1. A tereppel egy szintben. Ekkor a kitermelt földet tereprendezésre használják. (3. sz. ábra.)

2. Felig a terepszint fölött. Ez esetben a kitermelt földből készül a medence körgátja. (4. sz. ábra.)

E medencéket eddig hagyományosan betonból, vasbetonból készítették, s egyrészt a tárolt víz idővel elszivárgott belőlük, másrészt 40—60%-kal többe kerültek.

A fóliából készült tartalékoltóvíz-medence földmunkálnak elkészülte után annak oldalaira és fenekére elhelyezik a szig lőlepleket. (1. sz. kép.)

A szigetelőleplek széleit megtisztít zsírtalanítják, és egymáshoz heges: végtelenítik a termoplasztikus közsza gal. (2. sz. kép.)

A medence partján (koronáján) l ben kb. ásónyomni úgynevezett bújt árokba hajtják vissza a fólialeplek szé ideiglenesen kőnehezékkel, majd a ki melt földdel betemetve és döngölve ı zítik. (3. sz. kép.)

A medencék szigetelése általában 5 lepelből készül; 1 db fenéklepelből és 4 rézsűlepelből. Így a 4 rézsűélt és a 4 fer élt kell a helyszínen hegeszteni. A dence ezután feltölthető. (4. sz. kép.)

A medence oldalait úgy kell kiképe hogy tűz esetén a tűzoltó-gépjármű könnyen és előnyösen megközelíthes (5. sz. kép.)

A fóliából készült medence éppen e mindenben kielégíti a 4/1974. sz. rend említett követelményeit. Gazdaságos, r minden egyéb megoldás komplikáltabb költségesebb. Az űrméretek lehetővé szik, hogy önállóan egy nagyobb mede esetleg kombinálva egy vagy több mede tárolja az előírt vízmennyiséget. A mec ce ilyeténképp való elkészítése egész ben, tehát télen is megoldható.

Garami Káro

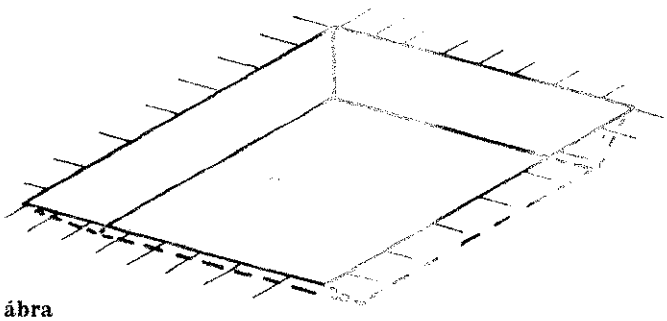

1. ábra

3. ábra

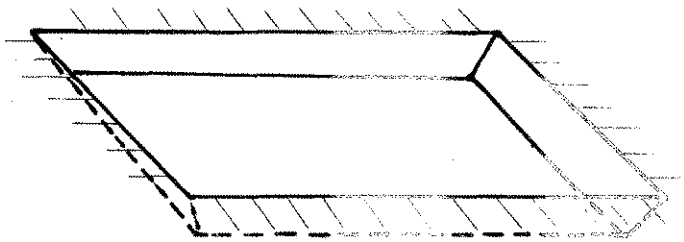

2. ábra

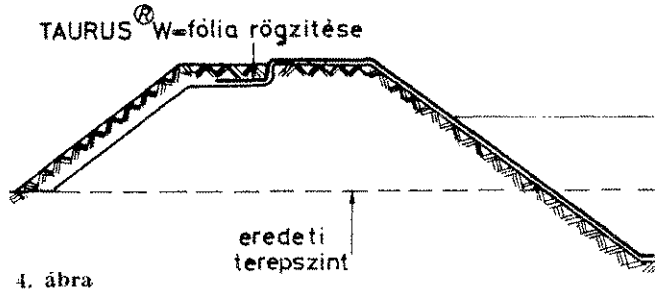

4. ábra

Úttörőgárdisták I. Győr-Sopron megyei találkozója

Megyénkben nagy hagyományai vannak az úttörő-tűzoltói munkának. sszesen mintegy 800 úttörő-tűzoltó tevékenykedik az úttörőcsapatokban. észükre minden évben — a felnőttek versenyeitől külön — megrendezzük járási és megyei tűzoltóversenyeket, és ezeken nagy számban vesznek szt a rajok. A versenyeken nyújtott teljesítményükön túlmenően élénk akköri munkájuk is elismerést érdemlő, és ez sok csapatvezető, pedagus, de nem utolsósorban a tűzoltó-parancsnokságok áldozatos tevénységének köszönhető.

E hagyományok méltó folytatásaként, a megye városaiban és járásaiban szeptember végéig megalakultak az Úttörő Gárda-egységek. November én került sor a megye úttörőgárdistáinak első találkozójára. Az úttörőzoltók táborát 100 pajtás képviselte az eseményen. A gárdisták egész nas szines programja a győri sportcsarnokban rendezett ünnepi gárdaüléssel kezdődött. Az 560 úttörővel együtt eljöttek a fegyveres testülek és más patronáló szervek képviselői; a határőrök, munkásőrök, rendők, rendőrök, tűzoltók és vöröskeresztesek. Az ünnepi gyűlésen Nagy ndor, az Úttörő Gárda országos parancsnoka köszöntötte a megjelenket, és megemlékezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. evfordulójáról. Ezt követően irodalmi színpadok és kórusok műsorát hallgatk a részvevők.

Az ünnepséget követően a 6 alegység úttörőit patronálóik látták vengül. Az Úttörő Gárda tűzoltó-alegysége a Győr-Sopron megyei tűzoltóarancsnokságra látogatott el. Láványos változatos programmal fogadtuk tet.

A pajtások megtekintették a laktanya épületét, a hírközpontot, a chnikai felszereléseket. Tolólétramaszási, önmentési bemutatót is tartotnk a részükre. A gépezetes tolólétra és a riasztási gyakorlat aratta a gnagyobb sikert. Ezt követően levetítettük a nemzetközi és az országos úttörőtűzoltó-versenyekről készült filmeket.

A közös ebédet követően a városi tanács előtt koszorúzási ünnepséggel rult a program. Az úttörőgárdisták patronálóik kíséretében elhelyezték kegyelet virágait a Tanácsköztársasági és a Felszabadulási Emlékmű tapzatán.

Stoller Imre, a Magyar Úttörők Szövetségének megyei elnöke levélben köszönte meg Varga Károly tű. alez., megyei parancsnoknak, az úttörőrdisták I. Győr-Sopron megyei találkozójának szervezésében, rendezében, sikeres lebonyolításában nyújtott jelentős segítségét, közreműködését, és a tűzoltók további hatékony támogatását kérte a megyei úttörőrda-parancsnokság eredményes működéséhez. PESZTENLEHRER LAJOS TŰ. HDGY.

Szeptember 17-én a városi tanács dísztermében a pápai városi és járási tűzoltó-parancsnokság párt- és KISZ-alapszervezete névadó ünnepséget tartott.

A bensőséges ünnepélyen tizenegy apróság kapott nevet

1. kép

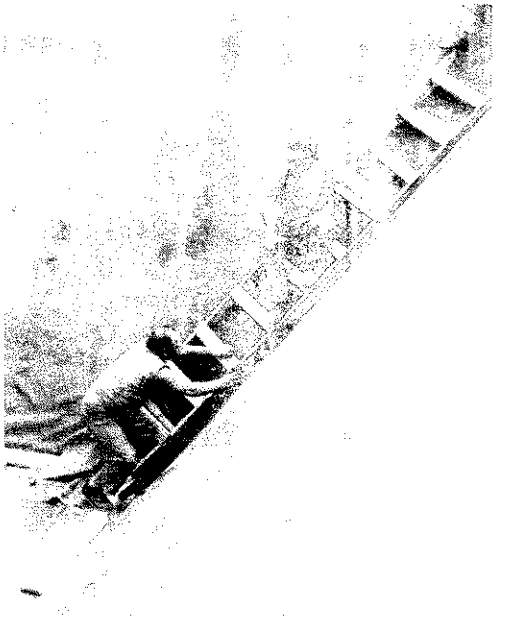

2. kép

3. kép

. kép

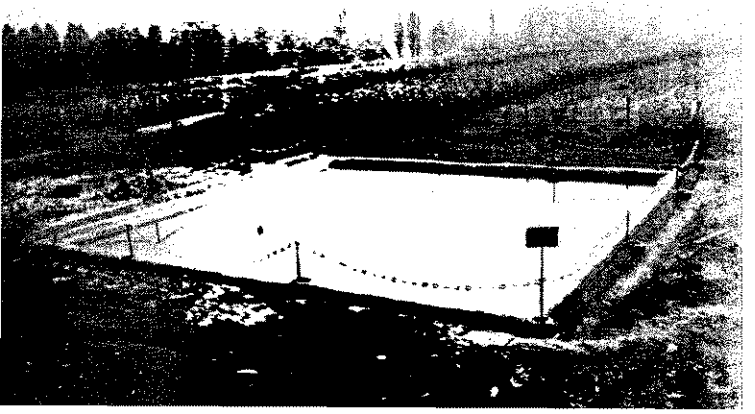

5. kép

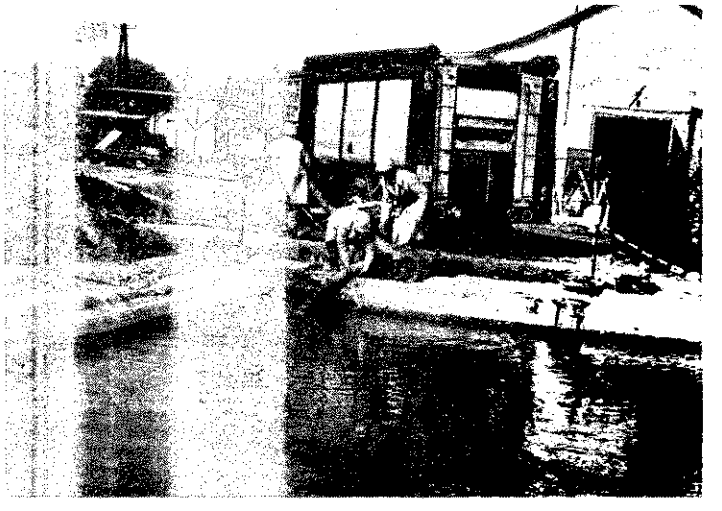

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

Az elmúlt fél évtized gyakorlati tapasztalatai bizonyítják a BCF-halonnal oltók kiváló használati tulajdonságait. A kedvező tapasztalatok is igazolják e készüléktípus nagyobb mértékben való alkalmazásának célszerűségét, méghozzá különös tekintettel a gépjárművek tűzvédelmére. Ebben ugyanis a BCF-halonnal oltók tűzoltási hatékonysága, üzembiztonsága és számos más előnyös tulajdonsága felülmúl minden egyéb, hazai használatú készülektípust.

A tűzoltókészülékek ismeretében jártas tűzvédelmi szakemberek előtt köztudott, hogy a BCF-oltók készenléti állapota, bevethetősége rátekintéssel egy-két másodperc alatt teljes biztonsággal megállapítható, s a BCF-oltók ebben a vonatkozásban is előnyösebbek más tűzoltókészülékeknél.

A készüléktípus megválasztásakor, beszerzésekor és készenlétbe helyezésekor mindig a tűzvédelem érdekeit kell szem előtt tartani.

A rendelkezésre álló pénzügyi keret ésszerű felhasználásának a minőségi követelmények kielégítése nyilvánvalóan legalább olyan fontos szempontja, mint a készülékek darabszám szerinti megléte.

A tűzoltókészülékek esetében a darabszám nagyarányú növelése legtöbbször nem pótolhatja a magasabb minőséget, és ez is a BCF-halonnal oltók szélesebb körű felhasználását teszi indokolttá.

Tűzvédelmi előadók, figyelem!

Létesítményükben a tűzvédelem céljára az oltási teljesítményben nagyobb és így árban is kedvezőbb, modern kivitelű BCF-oltókat alkalmazzák a szén-dioxiddal oltók helyett!

Ugyanis a 2 kg-os BCF vizsgálati tűzfelülete 0,5 m^2 (B 5), míg az azonos töltetsúlyú szén-dioxiddal oltóé csak 0,1 m^2 (B 1).

BUDAPEST XIII., ANGYALFÖLDI ÚT 32.
FÁBIÁN SÁNDOR MEO-VEZETŐ. TEL.: 409-590, 409-735

(x)

KORSZERŰ TŰZVÉDELEM

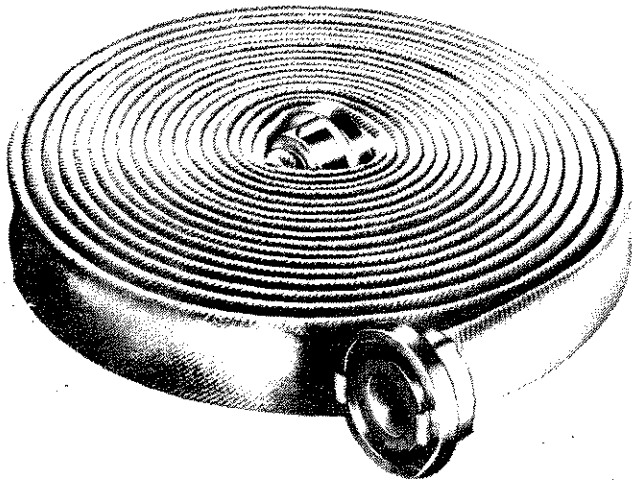

Szerelt tűzoltótömlők — Tűzoltó szerelvények Tűzoltókészülékek

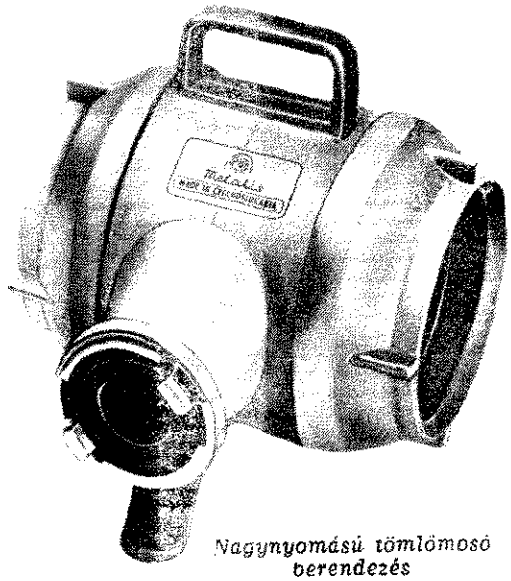

Nagynyomású tömlőmosó berendezés

Nagykereskedelmi értékesítés:

1065 Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 61.
Telefon: 115-800/22

Készpénzért vagy csekklizelésre történő értékesítés:

1065 Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 53.
Telefon: 115-800/25

Vízszintes sorok: 1. KÖZSÉGEKEN, FALVAKBAN KELETKEZETT TŰZEK, SOK ESETBEN GYENE VALHATNAK. 13. Bene tettét. 14. Nem marad meg. Epár. 16. Véka azonos hang-, . Autógyár röv. 18. Elsüti pkát. 19. n! 20. Kettős betű. (23. Lak betűi. 25. Jó szive n.). Kavics. 27. Életút. 28. Fa-ok. 30. Testrész. 31. Zéró or hangzói. 32. Vissza: elvés. inden irányból mellé. 36. ladicsom, vissza. 37. Es. la-u franciául. 38. Tiltószó. 39. cFranciaországban (fon.) 41. in9. 42. Vércsoport lehet ilyen eév, pozitív). 43. Kettős betű. yik miniszterünk betü-e6. Burgonyából is készülhet. isza: kettős betű. 50. Csiga-jt 52. Feszítő szerszáma. 53. ra finom étel. 54. Festmény rs lehet. 56. Indulatszó. 57. v 58. Készül a hús. 60. Négy-b 61. Halfajta. 62. Kettőzött t betű, vissza. 64. Eszrevevő. gi magyar férfinév. 66. Mint

Függőleges sorok: 2. Adatok! betűi. 4. EGYES KÖZSÉGEN, FALVAKBAN AZ N VÍZÁLLÁS MIATT A KÚAN A VÍZ FELSZÍNE GREN ALUL VAN. 5. Összeszava. 6. Főleg Szabolcs me-n elterjedt. 7. Alsórás után 8. EZEKNEK TŰZBIZTONSÁGA OKOZHATJA A Z. 1-ET. 9. Létező. 11. Sikeri me. 12. Fél erdő! 13. KÖZSÉGEINK, FALVAINK GYAKRAN ILYENEK, ÍGY AZ OLTÓVÍZ BIZTOSÍTÁSA NEHÉZSÉGEKBE ÜTKÖZIK. 21. Nyári viselet. 24. Káté! 26. Fertőtlenítő szer. 28. Mint 57. 29. Szikladarab. 33. Bizás. 35. Levegőben szállók. 40. Mindig vezet valahova. 43. Mutatószó. 45. Egyszerű favágó szerszám. 47. Testünket beháiózza. 49. Fél város!! 51. Nehéz harceszköz. 55. Csomozá. 59. Helyet foglal. 63. Gyarapodik. 65. Kétbetűs községünk. 66. Aiá 67. EEEE.

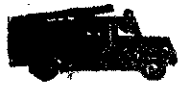

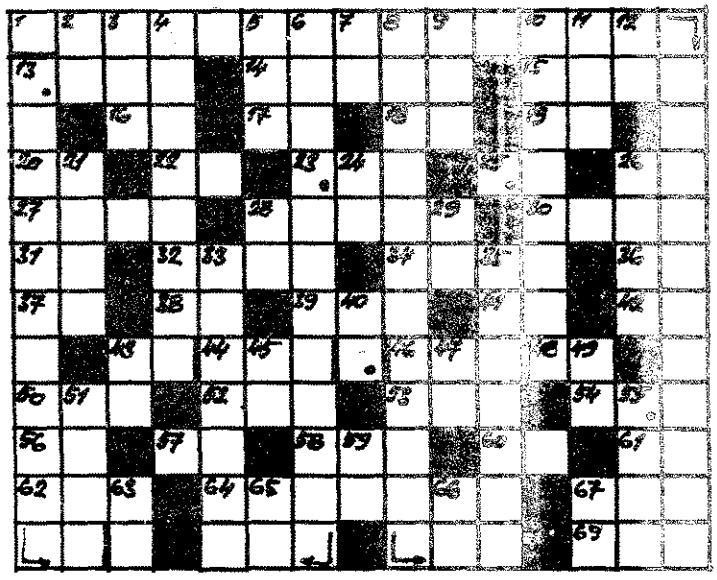

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 4., 8., 13.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a vízszegény falvak tüzeinek oltásánál a patakok és folyók mellett ezek is vízszerzési lehetőségek.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki. **Beküldési határidő:** 1978. január 20.

K. I.

A 11. **számban megjelent** keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: A MENTÉS ÉS OLTÁS MÓDJÁT; AZ ÉLETVESZÉLY MÉRVET; AZ UTASOK MENTÉSE.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: SZÉL.

Könyvjutalmat nyertek: Krause Gyula, Budapest; Zsikai István, Makó; Lipkovocs Józsefné, Hatvan.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes. **SZERKESZTŐSÉG: Budapest V., Népfelkelő utca 9. TELEFON: 121-210. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnoksága. Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY.** Előfizetési díj egy évre 30.– Ft. Számlaszám: 235-90 101-1198
77.2543/2-12 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 21.